352 2071/21

Budai Napló

XXIII. évfolyam. 870. sz.

Buda érdekeit a várospolitika, a közgazdaság, társadalom, művészet és sport terén szolgáló ujság. Előfizetése egy évre 200.000 K, félévre 100.000 K. Egy szám 5000 K. Szerkesztőség és kiadóhivatal: I., Bors-utca 24. Délután 5—7-ig. Telefon: K. 502—96.

Felelős szerkesztő: VIRAÁG BÉLA

Hirdetések ára: Egy hasáb széles, egy milliméter magas sor, egyszeri közlésnél 6000 korona. 20 mm. magas hirdetés 120.000 K. Szövegsor ára 45.000 K. Közgazdasági közlemények megállapodás szerint. A hirdetések dija mindenkor **előre fizetendő.**

1927 január 9.

Budai mérleg

Mit váltottak be programmjukból a pártok?
Dr. Ripka Ferenc másfél év előtti programmja

A nagy harcot befejeztük.

Mindenki hűtse le választási szenvedélyét, nyujtsunk egymásnak békejobbot és legyünk ismét a régi jóbarátok. Oly szegény ez az ország és ez a város, hogy a választás hangulatát hónapokig nem húzhatjuk. Az élet, a munka megköveteli, hogy rövidesen megbéküljünk.

És ha megbékültünk, csináljunk mérleget az elmult esztendőről. Politikai mérleget.

Budai programmot tulajdonképpen más párt nem is adott, csak a Ripka-párt, mely Bethlen István gróf kezdeményezésére, mint Községi Polgári Párt vette föl 1925-ben a harcot, hogy megteremtse a társadalmi békét és megindítsa az alkotómunkát a városházán. Ekkor történt, hogy március hó 4-én dr. *Ripka* Ferenc felhívást intézett Buda polgáraihoz, s azt a Budai Napló útján megküldötte Buda összes választó polgárainak.

A székesfőváros életében sorsdöntő volt ez a szózat, mely Ripka Ferenc programmját foglalta magában és bejelentette a Községi Polgári Párt már megalakult szervezeteit kerületenkint, epigrammszerűen közölve az egyes kerületekben kitűzött helyi programmok vezérlő pártjait.

Az óbudai polgárokhoz intézett szózatában dr. *Ripka* Ferenc Budapest megtépett, sárba tiprott zászlajához hívta polgártársait, hogy tisztítsuk meg azt a zászlót és emeljük föl magasra megint. „Tizennégy éve már, hogy súlyos anyagi és erkölcsi válságok pusztítják azt, amit egy félszázad békés fejlődése felépített és ebben az újjáépítő munkában Budának vezető szerepet kell vállalnia, mert Buda a magyar főváros történelmi alapja. A történelmi hagyományok itt nemcsak a kövekben, de a lelkekben is élnek. Területében és lelkületében szétszakgatott hazánkat csak az egység gyógyíthatja meg." Vissza kell adni a székesfőváros autonomiáját a maga nagy hivatásának. Nem foglalkozhatik országos politikával, mert ezzel elhanyagolja a lakosság érdekeit és így súlyos mulasztást követ el. Legyen vége a felekezeti gyűlölködésnek és a hazafiság nélkül való túlzásnak. Ebben a döntő küzdelemben kérte budai testvéreinek a segítségét, mert a válságokból való menekülésnek csak egy módja van: a béke és a munka.

Ez a szózat annak idején erős visszhangot keltett a budai polgárság körében, s ez volt az alapja annak az újjáalkotó munkának, mely azóta az egész vonalon megindult.

Ennek a szózatnak az alapján alakultak meg Buda öt választókerületében a pártszervezetek és a legjobb neveket kötötték az akkor megalakult Községi Polgári Párthoz.

Minden kerület rövid programmot is adott. Sok budai polgár őrzi ma is ezt a programmot s így módjában áll mindenkinek, hogy azt ellenőrizhesse.

A Krizstinaváros, mint vezérkerület, sürgette a kormánnyal való együttműködés előfeltételeinek megteremtését, amire nézve ma már garanciát nyujt a főpolgármester személye. Mint szűkebb kerületi kérdést, az elöljáróság megosztását követelte s ez meg is indult, mert a távoleső Kelenföldön már felállították a II. adóosztályt. Főkérdés volt a Tabán felépítése és ez a kérdés is annyira megérett, hogy már a részletes tárgyalások is megindultak. A Gellért-hegy pompás parkirozása szintén beváltott programmpont.

A Kelenföld megkapta az adóhivatalát, átépítik modern pályaudvarra a kelenföldi vidékies pályaudvart, új modern munkáslakásokat építenek a Lenke-úti barakkok helyett, közvetlen villamosközlekedést kaptak a fehérvári-úti vonalra és megépült az Erzsébet-hídi villamos leágazása a Kelenföld felé. Stadion épül a összekötőhíd mellé és kiállítási terület lesz a lágymányosi holt Dunaág, amelyet sürgősen feltöltenek. A Villányi-út egyelőre omnibuszközlekedést kapott és ami a legfőbb: a borárostéri híd felépítését biztosítja a miniszterelnök úr kijelentése és ezzel az akkori helyi programmot csaknem teljes mértékben beváltotta a pártvezetőség.

A III. választókerület, mely a felső Krisztinavárost és a hegyvidéket öleli fel, szintén beváltotta programmjában vállalt feladatokat. Megépült a farkasréti vonal második sínpárja, — részben már kiépült, — de biztosítva van az egész Városmajor parkirozása és világítása, — a svábhegyi fogaskerekű vasút villamos átalakításának tervei most készülnek és a szerencsétlen farkasréti temető ügyének rendezését is megígérte Folkusházy alpolgármester.

A Viziváros főleg külső részei számára követelt közmunkákat s azok az egész vonalon megindultak. Az ideeső hegyvidék fejlődésének főleg a régi temető állta útját s ott már folyik a rendezés és útépítés, ami e terület rövidesen történő bekapcsolását jelenti. A kívánt autobuszközlekedést megoldják az új autobuszokkal.

Óbudán a régen várt dunahíd fölépítését maga a kormány garantálta rövid időn belül s ezzel Óbuda felszabadul falusi jellege alól. Ez az egy tétel biztosítja ez elhanyagolt városrész fejlődését és magával hozza a Bécsi-úton végig egészen Ürömig a villamosközlekedés berendezését. A hegyvidék fejlesztése is megindult s a kezdet nehézségein túl van.

Ripka Ferenc dr. főpolgármester, a gyakorlati élet reális politikusa, aki párthíveivel együtt a kerületi programmok felállításánál került minden levegőben való ígéretet. A Községi Polgári Párt intézőbizottságában résztvettek régi neves barátai: Becsey Antal, Hoór-Tempis Móritz, Szilágyi Károly, Alpár Ignác, Sümeghi László, Ziegler Géza, Kún Gyula, Németh Béla, Gordon Róbert, Hubert Vilmos, Gamauf Géza, Holzspach Nándor, Drehr Imre, Keméný Lajos, Bartók Béla, dr. Kenéz Béla, Baracs Károly, Rezső Antal, Tóth Imre, Szepesi Ágoston, Baránszky Gyula, dr. Krivoss Árpád, Bakonyi János, Horváth Károly, Serényi Gusztáv, dr. Lendl Adolf, Szombathy Kálmán, Ulner Ágoston, Faber Fülöp, Hódy Lajos, Szibinkics György, Ostián Antal és szivesen állottak melléje a változott politikai viszonyok alapján: Ugron Gábor, dr. Kozma Jenő, Andréka Károly és többen, akik addig más orientációkban éltek, vagy távol tartották magukat minden pártpolitikától. Csupa jóhangzású név Budán, akiknek hosszú sorát nehéz felsorolni.

A beváltott programm most bemutatott mérlege igazolja e pártalakítás szükségét, mert megindította a társadalom konsolidálását és az alkotómunkát.

Az ujév köszöntése Budán

Küldöttségek tisztelgése Ripka Ferencnél — Ipartestületek és kelenföldi egyesületek Becsey Antalnál

A főlpolgármesteri hivatalban gyültek össze nagy számban a Községi Polgári Párt tagjai, de eljöttek az országos Egységes Párt új képviselői is, hogy üdvözöljék a népszerű főpolgármestert, aki két esztendős nagy munkával lehetővé tette, hogy az Egységes Párt, mely a fővárosban csak hetekre terjedő létre tekinthetett vissza, itt is eredményesen vehesse föl a küzdelmet a régi, jól megszervezett pártokkal.

Mialatt dr. Ripka Ferenc személyes hívei és politikai barátai gyülekeztek, fölhasználta az alkalmat dr. Siegescu József prelátus, hogy üdvözölje a párt nevében *Kozma* Jenő dr.-t, mint pártelnököt, aki szívesen fogadta az üdvözlést. Majd pedig bevonulva a főpolgármesterhez, viszont ő üdvözölte melegen a vezért, azt kívánva, hogy továbbra is zászlója alatt haladhasson a párt kitűzött céljai felé.

RIPKA FERENC dr.

hálásan fogadta a jókívánságokat a szeretet által teremtett e tiszta szférában, melyet a barátság tett meleggé. Visszapillantva az elmult esztendőre, megállapította, hogy nehéz küzdelem árán, de mégis a béke és az alkotómunka lett úrrá a városházán s ha nincs is a párt kezében a kormányzás, a párt győzelmét mindig biztosítja polgári iránya és nobilis eszközei. Kívánja, hogy az év folyamán valósuljon meg minden vágy.

A lelkesen fogadott szavak után a városház pártközi küldöttségét vezette dr. Ripka Ferenc a kormányzó úr őfőméltósága elé s onnan a miniszterelnökségre, ahol váratlanul fogadta az íveket aláíró küldöttség tagjait Bethlen István gróf és a legszívesebben cserélt eszmét a küldöttségben résztvett dr. Ripka Ferenc, dr. Sipőcz Jenő, Buzáth János, Becsey Antal és Müller József Leó tagokkal. Szívesen meghallgatta Becsey Antal fejtegetéseit a lakásépítés és az elektromos centrále ügyében, mindenben elismeréssel helyeselve nézeteit.

Innen úgy Ripka Ferenc, mint Becsey Antal sietve igyekeztek haza, hogy a reájuk várakozó küldöttségeket fogadhassák.

RIPKA FERENC LAKÁSÁN

Mint hoszú évek óta rendszeresen, most is megtelt a főpolgármester Gellérthegy-utcai lakása a különféle testületek és egyesületek küldötségeivel, kik a lakás hallját foglalták el. Elsősorban a Krisztinaváros érdemes apátplébánosa, dr. Zelliger Vilmos üdvözölte két káplánja kíséretében a családja körében Ripkát, mint az egyházközség világi elnökét, majd a Hollós Mátyás Társaság, amelynek alapítása óta egyik elnöke. Innen a hallba sietett a főpolgármester, ahol egymásután üdvözölték: a krisztinavárosi egyházközség nevében Baránszky Gyula dr., aki megköszönte, hogy segített felépíteni a templomot, állítani orgonát és megtisztítani a templom környékét a hozzá nem illő árusító bódéktól — majd a Budai Társaskör nevében Hoór-Tempis Móritz egyetemi tanár, a Kör egyik elnöke, aki nagyhatású beszédben a kögazdasági szempontok beállításával emelte ki a főpolgármester nagy hivatottságát; — Hubert Vilmos, az I. ker. Iparosok és Kereskedők Köre nevében, mint a megindult újraépítés vezérét; — Reisinger Gyula igazgató a III. kerületi Polgári Társaskör nevében meleg hangú szóval; — dr. Juba Aladár egyet. m. tanár a Clotild Szeretetház Egyesület megbízásából 100 árva gyermek szeretetét tolmácsolta; — Oszoly Kálmán igazgató a Hűvösvölgyi Társaskör nevében a budai hegyvidék meleg köszöntését hozta, poetikus szép beszéd kíséretében. Ők korábban és tisztábban látják kelni a napot és látják a szűk határok közé szorított ország hajnalhasadását. Arra kérte a főpolgármestert, hogy e célért küzdjön tovább, bár vannak, akik oportunitásból félreállottak. Nem kereste eddig sem a népszerűséget jelszavak hirdetésével, de megteremtette a hazáját és vallását szerető polgárok egyesülését, melynek lobogójára van írva az alkotmányos hűség, a tisztességes közélet és a társadalmi erkölcs szent igéi. E lobogó alatt győzni fog.

Majd a Budai Dalárda nevében, mely oly sokat köszönhet Ripkának, Vessei Ede — a Budai Kath. Kör megbízásából dr. Puvitzky Endre, megköszönve a Kör anyagi ügyeinek és a köri székház kérdésének végleges rendezése körül kifejtett döntőerejű működését; — a 33 Football Club nevében pedig Koch Nándor üdvözölte.

Megható volt a Clotild Szeretetház növendékeinek hálás megnyilatkozása, mely könnyet csalt a jelenlevők szemébe.

RIPKA FERENC dr.

hálásan megköszönte, hogy a baráti szeretet virágaival rakták ki útját, amikor első lépéseit teszi az újévben. Olyan ez a baráti kör, mint egy nagy budai család, amelynek hajléka a budai erkölcs szikláján épült és fundamentuma a vallási erkölcs és a tevékeny szeretet. Ez nem személyi kultúra, ez a budai polgár és a budai társadalom tradiciója, s ebben a társadalomban él ő is, hivatalán túl. Él azokban az egyesülésekben, ahol megengedte az Isten, hogy vezető helyen álljon. És sorra megemlékezett mindegyikről, hálát adva az Egek urának, hogy az egyesülések magasztos, szép céljait szolgálhatja, de hálát mondva a barátainak is, akik megértették és segítik munkájában.

Boldog új esztendőt kíván valamennyinek. Nem jós, de érzi, hogy egy boldogabb, jobb jövő küszöbét léptük át és hazánk egén látja a sötét felhők szakadozását. Társadalmi életünket sűrű ködfátyol borítja, mely mintha sohasem akart volna engedni. De már látjuk a nap korongját, melynek fénye átttöri a ködfátyolt. A közelmult megmutatta, hogy a magyar társadalom öntudatára ébredt, a polgárság megtalálta önmagát és ez az a korong, amely átsüt a fátyolon. A tevékeny szeretet hassa át mindenki lelkét, ez áldja meg az új esztendőt.

Ha barátai eljöttek hozzá, ő ezt viszonozni akarja és ott lesz velük mindig, jóban-rosszban, ha kell segíteni, ha kell sírni, de örvendezni is. Legyen minél kevesebb a könny és sóhaj, de annál több jusson az örömből, mert megbűnhődte már e nép a multat és jövendőt.

A Budai dalárda itt elénekelte a Hymnust, mely után Ripka Ferenc meghívta a tisztelgőket egy koccintásra és szívesen látta villás reggelire az egész társaságot.

BECSEY ANTALNÁL

A kelenföldi egyesülések kiküldöttei türelmesen megvárták a miniszterelnöktől későn érkező vezért, akit a kerületi párt és a Kelenföldi Társaskör nevében

SÜMEGHI LÁSZLÓ dr.

kir. közjegyző, kormányfőtanácsos üdvözölt, meleg baráti szóval méltatva érdemeit a közélet terén. Biztosította őt, hogy a kelenföldi polgárság mind nagyob tömegekben hódol meg nagy képességei és jó szíve előtt.

Utána Szecsődy István a keresztény szocialistapárt kelenföldi pártszervezete megbízásából biztosította őt a párt hűségéről és ragaszkodásáról. Meleg, hálás szavakkal kérte, hogy kipróbált vezéri képességével vezesse őket tovább, nehéz küzdelmeik útján.

A Budapesti Bádogosok és Szerelők ipartestülete, mely a főváros legnagyobb ipartestülete, s melynek évek óta elnöke Becsey, megjelent testületileg az elnökséggel és vezetőséggel az élén, akiknek nevében Kardos Bernát, az ipartestület legrégibb tagja és ügyv. elnöke üdvözölte a vezért. Kérte, hogy az iparosság törekvéseit támogassa úgy, mint eddig, mert tőle várják a kézműiparosok szomorú sorsuk jobbrafordulását.

BECSEY ANTAL

megköszönte, hogy megvárták türelemmel, de szolgáljon mentségül, hogy Bethlen István miniszterelnök (zajos és hosszas éljenzés) nagy horderejű kérdéseket tárgyalt velük, amelyek a főváros, az egész polgárság, de főleg a kézműiparosságra nézve nagyjelentőségűek. A miniszterelnök közvetlen, őszinte szavaiból azt a meggyőződést merítette, hogy nagy szeretettel és alapossággal foglalkozik a lakásépítés problémájával s ez röviden a legjobb mederbe kerül. Kifejezett álláspontja, hogy az összes beruházások csak a főváros és az ország közhiteli szempontjának szigorú szem előtt tartásával, a legnagyobb takarékosság és a legszélesebb körű nyilvánosság előtt bonyolíthatók le.

Látja örömmel, hogy a választás izgalmai után sem vesztette el polgártársai bizalmát és szolidárisak maradtak vele a székesfőváros és a Kelenföld fejlődését, jólétét szolgáló nagy feladatok teljesítésében. Nagy sor van még hátra, bár visszanézve az elmult évre, nagy eredményeket értek el vállvetett munkájukkal a nehéz viszonyok dacára.

A jövő legfontosabb teendői, hogy a társadalom széles rétegeit fokozott kereseti lehetőségek és munkaalkalmakkal lássák el, ami megszüntetné a nyomortanyákat, de meghódítaná így a polgári gondolat számára az elkeseredésbe vitt nélkülözőket. Lakáshoz kell juttatni a polgárságot és munkásságot, mert az építkezés nemcsak jólétet biztosít, de az együvétartozás érzésével megköti azokat is, akik lélekben meghasonlottak a nemzeti érzéssel. A Kelenföld közművekkel ellátott része és a Tabán, ez a romváros, széles területet biztosítanak e törekvések számára. Ebbe a nagy munkakeretbe kell beleilleszteni az élet igényeinek kielégítését a szociális szükségletek egész sorozatán. Oly szép és nagy feladatok ezek, amelyek méltók arra, hogy a polgárság legjobb erőit egyesítsék. E célra és munkára alakult a Kelenföldi Társaskör. Kéri a tagokat, hogy e célok érdekében Kitartó lelkesedéssel tömörítsék a polgárságot.

Ebben a gondolatban köszönti az új év küszöbén polgártársait és barátait, akiknek jobb és boldogabb új évet kíván.

Újabb küldöttségek érkeztek.

A Fővárosi Iparos Dalárda Egyesület, amelynek nevében Szabó István köszöntötte, amit szívesen fogadott Becsey és vállalta a továbbra is bizalommal járó kötelezettséget.

Majd a Lenke-úti barakktelep lakóinak küldöttsége lépett elő és nevükben Koszorú Imre köszöntötte és üdvözölte Becsey Antalnét, Kelenföld nagyasszonyát, hálás szívvel, meleg szóval köszönve meg azt az áldozatkész, nemes munkát, amelyet Becseyné és a Kelenföldi Társaskör hölgybizott-

Városi Nyilvános Könyvtár Budapest

Szent Gellért Gyógyfürdő

Géptorna (Zander) terme kiválóan alkalmas fogyókurák tartására, izületi merevségek, izomsorvadások és hátgerinc elferdülések gyógykezelésére.
Svéd tornaterem.

sága a karácsonyi gyermekfelruházás terén kifejtett, mintegy 200 gyermeknek szerezve ezzel boldog karácsonyt.

A Fővárosi Iparosok Dalárda Egyesületének éneke és a Kelenföldi Dalárda kvartettjének dala után, délutáni órákban oszlott szét az üdvözlők lelkes tábora.

*

Az újévi köszöntések sorában kedves volt az Óbudai Hegyvidéki Szövetség tisztelgése elnökénél, Szilágyi Károlynál, akit Szervei György főtitkár üdvözölt. Visszapillantást vetve a lefolyt esztendő eredményeire, melyekhez az óbudai hegyvidéki érdekeltséget az az elnök nagy agilitása juttatta. Innen a megjelentek elnökük vezetésével a városházára mentek, hogy az ott egybegyültekkel a Budapesti Gazdálkodók Egyesületének elnökét, dr. Purébl Győző székesfővárosi tanácsnokot üdvözöljék az évforduló alkalmából. März Károly törv. hat. biz. tag, az egyesület társelnöke üdvözölte Purébl tanácsnokot, megköszönve az egyesület megerősödése körül kifejtett nagyarányú tevékenységét. Purébl tanácsnok válaszában örömének adott kifejezést, hogy sikerült a Budapesten közel 7000 tagból álló gazdatársadalmat egy szervezetbe tömöríteni. E munkájában kifejtett hathatós támogatásért az Óbudai Hegyvidéki Szövetség — fejezte ki köszönetét — s ama reményét, hogy a rendezendő Budapesti Gazda Bál csak erősíteni fogja ezt a nagy szervezetet. A megjelentek ezután Libmayer Jenő tanácsnok, a közgazdasági ügyosztály vezetőjénél tiszteltegtek.

Budán, 1927. január 8

A fővárosi törvény reformja és az autonómia címen tart előadást f. hó 8-án este 7 órakor a Budai Társaskörben dr. *Krivoss* Árpád, a kör ügyésze. Alig van kérdés, mely különösen a legutóbb lezajlott fővárosi választások hatása alatt jobban foglalkoztatná úgy a laikus, mint a jogász közönséget, mint kiküszöbölése azoknak a hibáknak, melyek a több mint 50 éves fővárosi törvényben eredetileg meg voltak, vagy amelyek annak elavulásával természetszerűleg bekövetkeztek. Az előadó, aki az eseményeket kívülről ugyan, de teljes közelségből szemlélte, fővárosi ügyeknek alapos ismerője és így előadása iránt nagy volt az érdeklődés, melyet teljes mértékben be is igazolt az előadó. Hoor Tempis Mór elnök köszönte meg az értékes előadást és Szombathy Kálmán méltatta a komoly tanulmányt. A társasvacsorán melegen ünnepelték az előadót.

Késik a gellérthegyi alagút fúrási munkálatának megkezdése, amely a szent Gellért szobor alatt 280 méter hosszúságban a 120 méter magas liftaknához vezetne. Már január első hetében meg kellett volna kezdeni a fúrást, de az utolsó pillanatban megijedtek a szakkörök, hogy a kényelmet szerető fővárosi közönség nem fogja a hosszú útat a zárt levegőjű alagútban megtenni. Megindult az új tervezés. Az egyik ötlet szerint földalatti siklót építenének, a másik szerint villamos mozdonnyal olyan szállítóeszköz vinné a liftkamráig a közönséget, amely az utassal együtt a liftbe kerülne, egy harmadik szerint 150 méternél fúrnák meg a liftaknát és onnan egy híd juttatná az utast a Citadellához. Van olyan terv is, amely a 280 méteres alagútban mozgó járdával akarja szállítani a közönséget, viszont egyik terv az eredeti megoldást azzal akarja enyhíteni, hogy a 280 méteres alagút falába mélyített pihenőállomások, büffék várnák a gyalogjárót, akit mozgókép szórakoztatna. Míg e kérdés eldöntve nincs, az alagút fúrása el sem kezdhető. A földalatti sikló aligha lesz megoldható, mert ennek felső pályája nem maradhat a felszín alatt, viszont legutóbb a miniszterelnök is annak a határozott kívánságának adott kifejezést a Fürdőváros Egyesület előtt, hogy a hegy külső felülete minden esetben érintetlenül maradjon. A Margitszigetre is gyalogol a közönség, míg az első szórakozó- és üdülőhelyre jut és megfelelő ventillációval a Gellérthegy alatt is fog 280 métert gyalogolni, ha a hegyen olcsó és igényeit kielégítő szórakozás várja, a tehetősebb publikum úgyis a hegyre vezető elsőrangú autóutat fogja használni. A tavaszi hónapokban már megindul a Citadella átépítése és modern szállók és csarnokok, pavillónok építése a hegyen, addig, már az építőanyagok felszállítása miatt is, üzembe akarják helyezni a felvonót.

„Fürdős Budapest". Barsi Jenő dr. kerületi orvos, aki a budai gyógyforrások világhírének régi derék harcosa, legutóbb cikket írt, amelyben kifejti újból azokat az ezméket, amelyeket irányadóknak vél a budai fürdők népszerűsítése érdekében. Ott, ahol az orvos szól a fürdőkről, ott mindenben melegen helyeseljük az elmondottakat, de ott, ahol nyelvészkedik, ott — engedelmet kérünk – balkézzel nyúlt a kérdéshez. Azt ajánlja, hogy „Budapest fürdőváros" helyett használjuk inkább azt a magyaros kitételt: „fürdős" Budapest, — és felhozza példának, hogy van „Vámos" Mikola, „Kápolnás" Nyék stb. Ez mind helyes, csak éppen a „fürdős" nem helyes, mert nincs magyarul. Ilyen szó a magyar nyelvben nem létezik, mint ahogy nem létezik az a jelző sem, hogy „úszós". Fürdős alatt Badwaschlert ért a pesti magyar. Mit szólna hozzá a cikkíró, ha mi azt ajánlanánk, hogy a „gyógyítós" jelzőt használjuk? Ugye ezt sem lehet, akár csak a fürdőst.

Sok szót fecsérelnek a közegészségügyről, de tenni érdekében, egyegy rövid rendelettel, annál kevésbbé igyekeznek. Óbudán a szemeteskocsik pontosan délelőtt 8 és 1 óra között járják az uccákat, amikor az iskolába menő és jövő gyermekeket alaposan meghintik hamuval és egyéb salakkal. Békében minden utcában reggel 6—7 óra között vitték el a szemetet. Óbudán, úgylátszik, még mindig 1917-et írnak a szemeteskocsisok és a feljebbvalóik.

Karácsonyfa-ünnepet rendezett a Budapesti Kisegítő-iskolai Gyermekvédő Egyesület a Raktár uccai elemi iskola tornatermében december hó 23-án, melyen a szegénysorsú tanulók cipő és ruha s egy-egy csomag szeretetadományban részesültek. Martini Gyula szakfelügyelő-igazgató, az egyesület ügyvezető elnöke meleg szeretettel beszélt a karácsony jelentőségéről, üdvözölte a nagy számmal megjelent szülőket és vendégeket és az iskola volt növendékeit. Meleg köszönetet mondott Kovács Rózsi, Fáj Adolfné és Franzasó Richárd kisegítő-iskolai tanítóknak az ünnepély rendezéséért, amely meleg, bensőséges keretben folyt le.

Elnököt választott a budai izraelita hitközség képviselőtestülete a régi érdemekben gazdag *Baracs* Károly udvari tanácsos elnök lemondása után egyhangulag dr. *Kriszháber* Adolf ügyvéd személyében.

Nincsen rendőr, még pedig K. (közlekedési) rendőr a Margit körút és Zsigmond ucca keresztezésénél, ahol hat villamossínpár fut össze s amely központja a Pestre tóduló kocsi- és autóforgalomnak. Egyenesen életveszélyes itt az egyik oldalról a másikra jutás és szinte csoda, hogy naponta nincs itt egy pár súlyos összeütközés. Ugylátszik, Buda még nem érdemelte meg a közlekedési rendőrt.

Különös módja a városszépítésnek az az eljárás, amellyel *Bárczy* István, az iskolaépítő „nagy" polgármester örök időre elcsúfította a Nap-hegy látképét. Minden olyan elemi iskolát, amely nincs exponált helyen, úgy építtette, hogy beváljna Szerbiában egyetemnek, csak éppen oda föl a Nap-hegyre építtetett olyan ízléstelen, kaszárnyaszerű épületet, amely oda sehogy sem illik és tönkre tette a hegyvidék egész szilhuettjét vele. Ormótlanul áll ott ez a ház a Bárczy „Budájának" örök emlékezetére, — amíg valamely jobb ízlésű polgármester majd jobb időkben engedélyt kér a közgyűléstől, hogy — lebonthassa. Most, amikor a Tabán újjáépítése van soron, idegen vállalkozók járják a Tabánt, különös fogalmaik lesznek a mi városépítő polgármesterünkről, aki éppen úgy elhitte, hogy az az iskola ott a hegyen nagyon szép, mint ahogy elhiszi a demokratáknak, hogy őt — nagyon szeretik.

SZEMÜVEG Zibrinyinél, I., Attila-u. 12.

Az Isten szabad ege alatt meleg karácsonyi ünnepséget rendeztek a budai cserkészek a Sváhegy lejtőjén, a zugligeti szent Anna kápolnánál. Ott volt az egész cserkészparancsnoki kar, Sándor Károly igazgatóval az élén, meggyujtva az emlékezés karácsonyfájának gyertyáit. Minden csapat gyujtott egy szál gyertyát az öt méter magas fán, miközben a budai hegyek szent csendjében felhangzott: „Kassa, Kolozsvár, Pozsony, Kárpátok, Erdély, Bánság: gondolunk rátok." Sándor Károly meleghangú szavai után felcsendült a sok cserkész ajkán a pásztorok éneke. Majd dr. Farkas Gy. főtitkár beszélt nagy magyar érzéssel, meghatott szavakkal, amely után a havas magyar éjszakában a cserkészek összefogódzkodtak és úgy kívántak egymásnak boldog karácsonyt a szeretet fája melegénél. Majd megcsendült a magyar Hiszekegy s a budai hegyek viszhangoztak az imádság szavától s repült-repült messzire, a rabságban sínylődő magyar testvérekhez.

A krisztinavárosi egyházközség keretében működő Szent Vince Szeretet Egyesület fényesen sikerült karácsonyfa-ünnepet rendezett pártfogoltjai javára a Gellérthegy uccai zárdában. 150 család részesült ajándékban, amelyek értéke meghaladja a 140 millió koronát. Az ünnepélyen megjelent Anna főhercegnő Karácsonyi Jenőné grófnéval. Az ünnepi beszédet Kenéz Béla, a szakosztály elnöke mondotta, míg a bájos főhercegnőt dr. Zelliger Vilmos prelátus-plébános üdvözölte közvetlen, kedves szavakkal. A kiosztásban a szent Vince szeretet hölgyei buzgólkodtak özv. Bodnár Istvánné elnöknő vezetése mellett. Dicséret illeti a krisztinavárosi hölgyeket, akik minden egyes ruhadarabot sajátkezüleg szabtak, varrtak, kigondoltak, elrendeztek özv. Ferencsik Jánosné vezetése mellett. A négy Szervánszky testvér művészi zeneszámmal áldozott a jótékonyság oltárán. Dr. Pálfy Lajos lelkész, az egyesület igazgatója, az egész ünnepséget nagy agilitással rendezte meg. (H. B. L.)

A Feneketlen Tó jótékonycélú asztaltársaság, mely Kriszt Károly (I., Villányi út 42.) vendéglőjében 4 éve működik, december 19-én számolt el befizető tagjaival és miként a multban, most is 14 gyereket ruházott fel, nagyobb összeget juttatva a mentőknek. Az asztaltársaság vezetésében tevékeny részt vesznek Trafina István elnök, Kriszt Károly gondnok és Rischán István titkár, kik a választmánnyal együtt dolgoznak a jótékonyság érdekében. December 26-án tartotta az asztaltársaság tisztújító közgyűlését, melyen a régi tisztikaron kívül még ügyvezető elnöknek Amfer Józsefet választotta meg a közgyűlés.

Megvalósul Budapest-fürdőváros

Bokréta-ünnep a Városligetben

Bensőséges, meleg két ünnepség játszódott le a napokban a Városligetben, ahol a Széchenyi-fürdő új építkezésének bokréta-ünnepét tartották meg az építkezés funkcionáriusai a főváros képviselőinek jelenlétében. *Christofori* építész köszöntötte a vendégeket, köztük *Ripka* Ferenc dr. főpolgármestert, *Sipőcz* Jenő dr. polgármestert, *Berczel* Jenő dr. tanácsnokot és *Végh* műszaki főtanácsost, majd *Berczel* Jenő dr. tanácsnok, az egész építkezés lelke és megteremtője vázolta rövid beszédben a *Francsek* Imre tervei szerint *Szentgyörgyi* Gyula műépítész és építőmester, kir. törvényszéki hites tolmács, valamint a *Walla* József részvénytársaság vállalatában épülő uszoda nagy egészségügyi és szocialis jelentőségét.

A vendégek megtekintették az építkezést, amely a Széchenyi-fürdő főépületét háromnegyed körben veszi körül. A főfronthoz simuló ovális részben a város felőli oldalon a gyógyforrás értékesítésére létesülő ivócsarnok, a szemben lévő oldalon pedig az adminisztrációs helyiségek nyernek elhelyezést. Maga az uszoda az épület hátsó frontjának egész hosszúságát foglalja el. A középre — természetesen szabad ég alá, — kerül, a nagy medence, amelynek ötven méteres respektabilis hosszát mindkét oldalon egy-egy 23 méter sugárú félkör zárja le. A medencét széles homokstrand fogja övezni és e közé kerülnek a legmodernebb berendezésű öltözők és zuhanykabinok. A már megvalósulás előtt álló elgondolás szerint az ezer méter mélységből fakadó ez idő szerint egész Európának legforróbb és nagy gyógyhatású hévize felhasználásával nagy befogadó képessége mellett és kényelmes fekvésénél fogva pedig a legkönnyebben megközelíthető, minden kultúrigényt kielégítő strandfürdő fog már a tavasszal a közönség rendelkezésére állani, még egy lépéssel közelebb hozza a teljes igazsághoz a jelszót: — *Budapest fürdőváros.*



Széchenyi-fürdő uszoda-építkezésének látképe.

FÉRFI
fehérneműt
divatos
elsőrangú minőségben és kivitelben 24 óra alatt
szab és varr
legolcsóbban úgy saját, mint hozott anyagból
BRAUN
JENŐ fehérneműkészítő
Óbudán, III., Polgár-tér 2. szám.
Telefon: J. 622—68.

Minden
ásványvíz
kapható és raktáron van
PÉCZELY
ANTAL
ásványvíz kereskedőnél
II., SZÁSZ KÁROLY-UTCA 8.
(Margit-körut mellett) Telefon 40-97.
Budán kizárólagos
raktára a csodahatásu természetes
MIRA
gyógyvíznek
„MIRA" keserüvíz kellemes izü, enyhén és biztosan, minden csikarás nélkül hat.
„MIRA" glaubersós gyógyvíz teljes mértékben pótolja a Karlsbadi vizet.
„BABY" gyermekkeserüvíz a gyermek gyomrát és beleit állandóan rendben tartja.

„LIGET"
AUTOMOBIL
GARAGE .R-T.
Budapest,
VII., István-út 25. sz.
Telefon: József 18-24.
Modern gépfényezés,
5 nap alatt teljes fényezés
Benzintöltő állomás,
üzemanyagok eladása!!
Olcsóbb lett a benzin!

SZÜLŐK FIGYELMÉBE!
CSERKÉSZ
felszerelések legjutányosabban, megfelelő alakban és kivitelben, mint karácsonyi és újévi
AJÁNDÉK
megbízhatóan beszerezhetők a
Magyar Cserkészek
Termelő és Értékesítő Szövetkezete
üzletében a Budai Vigadóval szemben
II., Korvin-tér 7
Elsőrangú
Fűszer és Csemege
kereskedés
Vásárlásnál százalékos visszatérítés!
Rendelést díjtalanul házhoz szállit!

„NOVA" MOTOR-KERÉKPÁR
a vezető magyar márka
Gyártja:
Gép és Vasútfelszerelési Gyár RT.
Kistarcsa
Elárusító helye:
VI., Liszt Ferenc-tér 7

SZÉNT GELLERT
SZÁLLÓ
halljában
DÉLUTÁNI
UZSONNA
Minden este 5—7 óráig
JAZZ-BAND és
TÁNC

Híd nélkül . . . ? Harminc esztendeje igérik, mondják, biztatják ezt a várost, hogy felépül az óbudai és Boráros-téri híd. Komoly, nehéz tanulmányok bizonyítják azok rettenetes szükségét, nagy területek beépítése, szabályozása, fővárosivá tevése függ ettől, apró vagyonok egész sora válik ezzel valósággá. Most végre jön egy komoly, nagy ember, Bethlen István gróf és a magángazdaság szanálása, munkaalkalmak teremtése, a várva-várt építkezés megindítása érdekében a beruházási programmba beveszi e két híd építését is. Az egész főváros megkönnyebbülten sóhajt föl, hogy ez a városfejlesztő, életadó nagy terv szűk viszonyaink mellett, egy nagy államférfiú bölcs elgondolásában emberöltők multán megvalósul és . . . akkor két számottevő ujság elköveti azt a botlást, hogy a két híd építését feleslegesnek mondja. Két jóhangzású név: Hoitsy Pál és Marik Ernő érveket sorakoztat fel a hídépítés ellen. Hát aludtak ezek az urak? Hát van a felsorolt érvelésükben csak egy körömfeketényi igazság? Nincs! Ezek csak okoskodások. Tarthatatlan az érvelésük, hamis a következtetésük. Az élet, a lét megköveteli a hidakat, mert azok különben sem épülnek más közmunkák rovására.

LORGNON Zibrinyinél, I., Attila-u. 12.

Gazda Bált rendez az Obudai Hegyvidéki Szövetség székház alapja javára a Budapesti Gazdálkodók Egyesülete égisze alatt febr. 1-én a Budai Vigadóban. A Budapesten munkálkodó közel 7000 tagból álló gazdatársadalmat a dr. *Purebl* Győző székesfővárosi tanácsnok elnöklete alatt működő Budapesti Gazdálkodók Egyesületének sikerült egy szervezetbe tömöríteni. Ennek a szervezetnek támadt az az egészséges, magyaros ötlete, hogy megrendezi a Budapesti Gazda Bált, mely az idei farsangi idény új elite bálja lesz. Itt óhajtja a vezetőség a vidéki és budapesti gazdatársadalmat összehozni, a gazdaszolidaritás ápolására. A bál fővédnökéül a bálbizottság dr. *József Ferenc* főherceg és *Anna* főhercegasszonyt kérte fel. A védnöki tisztet dr. *Ripka* Ferenc főpolgármester, *Purgly* Emil Csanádmegye főispánja, a Duna—Tisza közi Mezőgazdasági Kamara elnöke és a gazdatársadalom több előkelősége vállalta. A bál iránt érdeklődők felvilágosítást kaphatnak a Budapesti Gazdálkodók Egyesületének helyiségében IV., Közp. városház, II. 229. sz. alatt. Telefon: Városház 35 mellékállomás, továbbá a bálbizottság irodájában V., Nádor-u. 28., V. jobbra. Telefon: Teréz 21-25. A vidék már is élénk érdeklődést mutat a bál iránt, a Duna—Tiszaközi Mezőgazdasági Kamarának dec. 30-án megtartott közgyűlése óta, amelyen az alföldi gazdatársadalom szerzett tudomást e bál rendezéséről. Az ő részvételük nagyban hozzájárul a bál sikeréhez.

Szitkozódás nélkül nehéz megállani Buda sok-sok helyén, ahol az elpuskázott városrendezést lehet a legszemléltetőbben végig élvezni. A legszebb budai völgy elejére, egymással szemben egy téglavetőt és egy temetőt tettek. Ezek meg is foitották a Hüvösvölgyet úgy, hogy megfordult és Balázs táján kezdett fejlődni és így jött befelé. A Völgy ucca, a Páfrány út és a Hidegkúti út külső részén épültek a régi budai családok pompás nyaralói. Óbuda a Római-fürdő felől fogja kapni az új ojtást. A Naphegy is szinte bent van a Belvárosban és régen kellene, hogy villa villa hátán álljon itt. Ez is a tetejéről fejlődik lefelé, hogy ott Németh Béla megindította a ház- és útépítést. A Naphegy külön probléma. De ott van Kelenföld! Ez a csoda-város is ott nőtt ki a posványos mocsárból az új híd fejénél, holott egész Buda, a Tabán, a Viziváros olyan maradt, mint a falu. Mért nem fejlődtek ezek a részek? Valami itt nincs rendben, valami itt fordítva történt.

Megindult az építkezés, amely a legtöbb munkaalkalmat nyujtja. A befejezett építkezések száma ez év első kilenc hónapjában már 831-re rúgott a fővárosban, szemben a mult esztendő 596 új épületével. Az építkezés azonban a jövő esztendőben feltétlenül szaporodni fog, amit bizonyit, hogy a fővárosi téglagyárak termelését a mult évi 50 millió darab tégláról már ebben az évben 80 milliót meghaladó mennyiségre emelték és alig választja el most már ezt a számot nagy különbség a békebeli termeléstől, amelyet a jövő évben a téglagyárak valószínűleg már elérnek.

Dr. Kresz Károly kincstári főtanácsos. A kormányzó a pénzügyminiszter előterjesztésére dr. Kresz Károlynak, a TÉBE igazgatójának, a m. kir. kincstári főtanácsosi címet adományozta. Ez a kitüntetés valóban érdemes közéleti férfiút ért, aki a TÉBE igazgatói székében kiváló képességeiről számtalan ízben tett tanubizonyságot.

A Budai Vigadóban január havában a következő bálokat rendezik: 5-én, este 8 órakor: Székesfővárosi közlekedési r.-t. alkalmazottainak táncmulatsága; 7-én, este fél 8 órakor: Hontfalvy-Würtzler Béla hangversenye; 8-án, este 9 órakor: Droguista-bál; 12-én, este 9 órakor: Budapesti budai tornaegylet bálja; 15-én, este 9 órakor: Magyar turista-egyesület bálja.

Iskola nélkül van a székesfőváros sok területe, különösen a budai oldal külső részei, ami sem a közoktatás, sem a tanulók és szülők szempontjából nem helyes. Hosszú vándorutakat kell a szegény 6—10 éves gyermekeknek megtenni az iskoláig s ekkor is sok helyt csak délutáni tanításon vehetnek részt, aminek nem sok a haszna. Ezért *Purébl* Győző dr. közoktatásügyi tanácsnok a legsürgősebb hiányok pótlására még ősszel erélyes kézzel kivitte, hogy az egyes iskolákra emeletet ráépítsenek. Igy elkészült az Óbudán a Kiskorona-utcai mezőgazdasági polgári iskola második emelete, míg a Diana-úti iskola emeletráépítése közbejött akadályok miatt csak tavasszal készül el. Ezután rátérnek sürgősség szerint a következő építkezésekre: az I., Lenke-úton elemi iskola és kisdedóvó részére új épület emelése; a III., Római-fürdőtelepi elemi iskola részére új épület emelése; a III., Bécsi-úton (az új temető és a kőbányai téglagyár között megszerzendő telken) új iskolaépület emelése elemi, óvoda és gazdasági ismétlőiskola részére; az I., Farkas-réten új iskolaépület emelése elemi iskola és óvoda részére; az I., Fehérvári-úti polgári leányiskola közelében polgári fiúiskola részére új iskolaépület emelése; az I., Labanc-úti óvoda részére, továbbá az I., Hidegkúti-úti óvoda részére új épület emelése. A tanácsi (középítési) ügyosztály által megadott költségvetés szerint az iskolaépítési programm most részletezett első turnusának költségei, beleértve a szükséges telkek vételét is, 154 milliárd koronát tesznek ki, amely összegből 34 milliárd korona jut a kisdedóvókra, 68 milliárd korona elemi iskolákra és 52 milliárd korona a polgári iskolákra. A tanács ezeket az összegeket a jövő évi költségvetés előirányzatába felvette.

Régi hiányt pótol a főváros közel harminchárom millió koronával, amikor a jánoshegyi kilátó-toronynál két illemhelyet és vízgyüjtőmedencét épittet. A budai hegyvidék, de különösen a Svábhegy és Jánoshegy között levő székesfővárosi erdőterület télen-nyáron nagy kiránduló- és turistaközönséget vonz a szabad természetbe, az Erzsébet-kilátótoronyhoz és az ennek alján levő fővárosi vendéglőbe. Nemcsak budapesti, vagy hazai, hanem külföldi vendégek is mind sűrűbben látogatják ezeket a helyeket. Érthető tehát, hogy ilyen helyeken megfelelő toalettházikókra van szükség és szinte kultúrkövetelmény, hogy azok a körülményekhez képest lehetőleg esztétikai igényeket is kielégítsenek. Minthogy pedig a Jánoshegyen vízvezeték egyelőre még nincsen kiépítve — bár az előkészítő munkálatok máris megindultak — egy vízgyüjtőmedencének az elkészítése is szükségessé vált. Ezeket a munkálatokat a tanács a Szent István-napi és az ezt követő ünnepségekre és idegenforgalmi érdekekre való tekintettel el is végeztette nyár előtt 90 millió korona költséggel.

Cserkész táncestélyt rendezett a budai társaság ismert ifjaiból alakult rendezőbizottság a Budai Polgári Lövészegyesület helyiségeiben január hó 5-én. Az estély sikerét biztosította a félszáz tagból álló rendezőbizottság, mely a legagilisabb budai ifjakból alakult és a 150 tagot meghaladó rendezői gárda, amely sok kedves meglepetést készített elő.

Meleg ünneplésben lesz része jubileumi bál keretében Vogl tatának, a budai szép dámák és udvarló úri rendek kedvelt tánctanárának január 22-én a Budai Vigadóban, amikor 25 éves tánctanári működéséről emlékeznek meg ragyogó külsőségek között és meleg szeretettel hálás tanítványai. Az ünnepség keretében leplezik le a róla Lünschdorf Károly festőművész által készült portrait, amelynek költségeihez a hozzájárulást az előkészítő-bizottság fogadja el. Ugyanez közli, hogy belépődíj nélkül január hóban minden hétfőn és csütörtökön (10, 13, 17 és 20-án) este 8—11-ig a bálon bemutatandó körmagyar, sétapalotás és díszpalotás begyakorlására össztánc keretén belül gyakorló órákat tart.

Családi estélyt rendez e hó 11-én este 8 órakor saját helyiségében, I., Krisztina-körút 8—10, az I. kerületi Iparosok és Kereskedők Köre, amely alkalommal dr. Rónay Gusztáv főorvos a „fiatalember fogairól" tart előadást.

Nagyarányu iskolaépítkezés indult meg az egész országban

Látogatás Lechner Lóránd építésznél kedvenc dolgozószobájában

Megirtuk legutóbb, hogy *Klebelsberg* Kunó vallás- és közoktatásügyi miniszter a pestkörnyéki városok és falvak iskoláinak kiépítésére újabb hárommillió aranykoronát fordít. Ha a kultuszkormány által megindított akció legalább az éven át következetesen folyik, a népoktatás megszűnik probléma lenni Magyarországon.

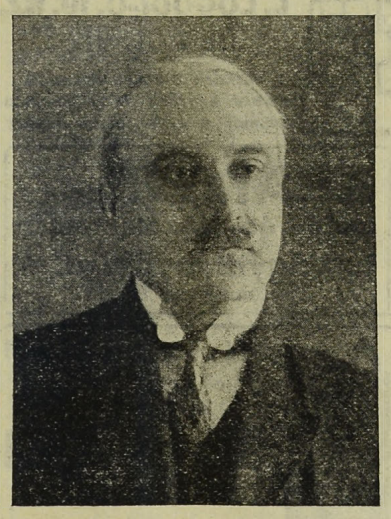

Ezektől az építkezésektől a vidéki iparnak is bonyos nekilendülését várják, mert szétszórva az egész ország területén, majdnem minden vidéken építeni fognak.

Tető alá jutott a bicskei m. kir. áll. polgári fiú és leányiskola is. Munkatársunk felkereste az iskola tervezőjét: *Lechner* Loránd építészt Horthy Miklós-úti műtermében. A tágas irodában egymás hegyén-hátán állnak a tervrajzok, két nagy iratszekrény, egy pár szék, egy kis asztal. Amint Lechner építész megtudja, hogy a *Budai Napló* számára érdeklődünk, kijelentette, hogy a legszívesebben informál bennünket.

— A kultuszminiszter úr még a mult évben beterjesztette a mezőgazdasági népesség érdekeit szolgáló nép- valamint a középiskolák építéséről szóló törvényjavaslatot.

— Az kétségtelen, hogy a mai pénzügyi helyzetben, amikor hosszabb lejáratú kölcsönökhöz még igen nehéz hozájutni, az iskolaépítés egész súlyát a falvakra és városokra áthárítani nem lehet s ennek következtében az államnak nagyon számottevő terheket kell viselnie.

— Ugy vagyok informálva, hogy az építkezés céljaira két-három millió aranykorona állandó tétel lesz a következő évek államköltségvetésében. Bár tényleg valóra válnék ez a terv, mert meggyőződésem, hogy: megtépázott országunk akkor lesz boldogabb és a művelt külföld előtt akkor növekszik meg a súlya, ha minden magyar ember minél magasabb iskolát végez és a műveltség fegyverivel áll majd őrhelyén.

— A bicskei két emeletes iskolát neo klasszikus stilben *Liska, Beschof* és *Schadl* budapesti, illetve bicskei vállalkozók építették.

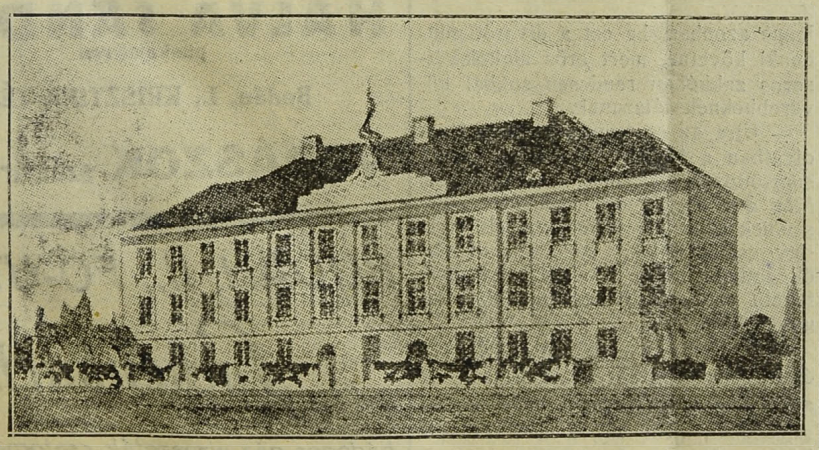

A bicskei m. kir. áll. polgári fiu- és leányiskola Tervezte Lechner Lóránd budai okl. építész

Rudas-fürdő
A budai forráscsoport legrádioaktivabb hőforrása
A török hódoltság idejében épült s teljes eredetiségében fennálló kényelmes gőzfürdő — Kádfürdők
Fedett téli uszócsarnok

SZÉCHENYI GYÓGYFÜRDŐ
a modern orvosi tudomány minden eszközével és a különböző gyógyeljárásokhoz szükséges főiszerelésekkel ellátva.
A város minden pontjától könnyen megközelíthető.

CIPŐK
Báli-, selyem-, brokát-, lakk-, speciális vadászcipők és egyéb cipőkülönlegességek legjutányosabb beszerzési helye
ZVERKÓ
(Budai Vigadóval szemben)
Többszörösen kitüntetve



Hubert és Társa
betéti társaság
Budapest, VI., Liszt Ferenc-tér 4
Telefon: Iroda: Interurban 22-67
Raktár: 109-57
Mosdók, fürdőkádak, fürdőkályhák, closettek, csövek, műszaki cikkek
Fémárúgyártás

MODERN SZŰCS
JANCSÓ JENŐ
I., Roham-u. 4. Lev.-lap hivásra házhoz megy.

MITTLI
Császárfürdő
kávéház és étterem
Ma és minden pénteken halászlé és túróscsusza
POLGÁRI ÁRAK! FAJBOROK! ZENE! TÁNC!

HUNGÁRIA-GYÓGYFORRÁS
szénsavval telítve: HARMAT-VÍZ!



Magyarország legrádiumosabb gyógyvize Az Erzsébet-híd budai hídfőjénél épült modern ivócsarnokban Radioactiv hatásu lithiumos és calcium-hygrocarbonátos gyógyvíz
IVÓ-KURA
Keserűsó-kura. Javasolva vesebántalmak, gyomorbajok, székelési zavarok, álmatlanság, vérszegénység ellen. Poharankint 1000 kor. karlsbadi sóval 2000 kor.
Igazgatóság telefonja: T. 86-76
Reggel 7 órától este 6 óráig

SZENT
LUKÁCS-FÜRDŐ
a magyar Pőstyén.

Éhgyomorra naponkint igyék egy pohár
KRISTALY-vizet!
165

A Guggerhegyi vízmedence építését, mellyel a Csatárka, Pálvölgy és a szomszédos területek vízhez juthatnak sürgette meg a Budai Ingatlantulajdonosok Egyesülete választmányi ülésén dr. *Elszász* Oszkár. Kérte, járjon el az elnökség a városházán, hogy addig is, míg a vízmedence elkészül, a Zöldmáliúton levő vízvezetéki kútból a víz, saját esésénél fogva, átvezethető legyen a gyüjtőmedencébe, innen pedig villamos turbinával felvezethető a víz a Gugger-hegyre. Ily módon csekély költséggel az egész környék vízzel ellátható. Ugyancsak szót emelt, hogy az Eszter-út kiépítése folytán, a kereszt mellett elhaladva, a Gugger-hegy alatti szerpentinen az autóbuszforgalom a Rózsa-dombot összeköthetí a Csévi-úton át a Pasaréti-úttal.

Szilveszteri kabarét rendezett fényes siker mellett a Budai Katholikus Legényegylet a főuccai helyiségében, amelynek műsorán pompásabbnál pompásabb számok szerepeltek. Volt szindarab, amelyet Sárosi S. Ferenc rendezett elismert képességeivel, Muhary István konferált, Szörény Józsefné zongorázott, volt újévi malac, cigányzene, tánc, jókedv reggelig. A „Wasserstadt"-ban talán itt ugrottak a legkedélyesebben az új esztendőbe.

Kérje mindenütt a
„Sopron-Győr"
TEJET, mert ez a legjobb és legmegbizhatóbb
Telep és iroda: Sopron-, Győr- és Vasmegyei Tejgazdasági Rt. I., Fehérvári-ut 27. Tel. J. 128-01

Magyar dal és kótaestet rendezett január 2-án a B. I. K. I. K. E. a városmajori iskolában levő helyiségében, amikor a magyar dal történetét szóban, zenében, énekben és táncban bemutatták fényes sikerrel: Eitner Irén és dr. Mihályi Ernő, a m. kir. Operaház v. tagjai. Tánc: Jobbágy Ilonka és Kovácsy Margit, a m. kir. Operaház v. tagjai. Tárogató: Dobos Imre, a m. kir. Operaház tagja. Hannover György hegedűművész. Próza: Dr. Lányi Victor. Zongora: Dr. Mihályi Ernő.

Rádióelőadással egybekötött műsoros estet rendezett nagy siker mellett az I. 3. sz. svábhegyi Levente Egyesület Sándor Károly iskolaigazgató elnök agilis buzgólkodásából december 26-án a Diana úti iskolában. A műsoron három pompás bohózat szerepelt, amelyekben különösen Reisz Mária, Schlepka Rózsi, Albrecht Ilona, Stark Margit, Babos Ilonka, Hauer Rózsi tűntek ki kiváló alakításukkal. A szép est anyagiakban is jól jövedelmezett, amelyet az egyesület sportfelszerelésének gyarapítására fordítottak.

Ezüst rókák Budán, a hegyvidéken kitünően tenyészthetők és nemcsak kedves szórakozást, de hatalmas jövedelmet és nyujtanak. Európát az utolsó két évben fogta el az ezüstróka láz és Németországban, a mult évben 70 új farmot létesítettek az ezüstróka tenyésztése számára. Minden villa, ahol 120—130 négyszögméternyi kifutó hely van, alkalmas az ezüstróka tenyésztésre és milliókat jövedelmez. Egy pár tenyésztésre alkalmas ezüstróka ára 2000 dollár, mely három részletben fizetendő a Magy. Ált. Hitelbankba az Amerikai Ezüstróka tenyésztő társulat magyar megbizottjával, vitéz *Keresztfalvy* Antallal történt megállapodás után. Az állam is vásárolt az ő utján 2 pár ezüstrókát s azokat Gödöllőn tenyészti tovább. *Dőry* Hugó nagybirtokos is tenyészt már két év óta ezüstrókát, mely nagyon megszelidül és mint a házieb kezelhető. — Érdeklődőknek szivesen szolgál lapunk is kellő felvilágosításokkal.

Gyász. Súlyos csapás érte Rehling Frigyesnét, a Horváth és Schoditsch családokat, férje Rehling Frigyes kereskedelmi iskolai tanár tragikus elhunytával, akinek december 29-én volt a temetése nagy részvét mellett a farkasréti temetőben.

Jubileumi kanári-kiállítást rendezett a Magyar Nemes Kanári Tenyésztők Országos Egyesülete január 6—9. napján a Baross uccai Wenckheim-palota termeiben Magdolna főhercegnő fővédnöksége mellett. A huszonötödik évfordulót ünneplő érdekes kiállítást sokan látogatták.

Nem tud fejlődni a Németvölgy és vidéke, mert mesterségesen emelt tilalomfák — szomorú fejfák állják el a fejlődés útját. Fent a Sashegy alján, a Németvölgyi út végén, a Sasadi dülőn egész uccák nőttek: a Fürj ucca és társai, de a Németvölgy, az Istenhegyi út eleje, olyan puszta vadon, mint volt. Ki is építkezett volna, lakott volna olyan út mentén, ahol egész nap halottkisérő menetek tették komorrá az életet? A farkasréti temető szerencsétlen gondolatával tették tönkre ezt a vidéket, ahol a telek ára évekig nem tudott emelkedni, ahonnan minden új telepes menekülni igyekezett. Régi és új temetők környékei, sárga puszták Buda térképén, amiket megszakgattak a vadvizek veszedelmes árkai.

Hét óbudai család jótékonycélú asztaltársasága, a KEGYA, mely Óbudán nagy népszerűségnek örvend és agilis elnöke, Braun Jenő vállalkozó. Kimondott célja, hogy hetenkint kedden összegyüjtse a jótékonyságra hajlandó óbudai családokat, azokat kedves módon, a szegény árvák érdekében megsarcolja és tél beálltával 25 gyermeket, felekezeti különbség nélkül, melegen felruházzon tetőtől-talpig. Igy mondotta el ezt az elnök dec. 28-án tartott közgyülésen, amely a szokásos évzáró estével végződött. Az asztaltársaság ugyanis évi működését egy kedves esttel szokta befejezni, ahol összejönnek a jószívü adakozók, élükön Kemény Lajos vegyészmérnök, az óbudai hitközség elnöke, dr. Orova Zsigmond, Tehel Lajos, a Lukács-fürdő igazgatója, Finály Zsigmond, a Szent Egylet elnöke, Rabinek Lajos és sokan mások családtagjaikkal, akiket Braun Jenő elnök felesége fogadott, mint háziaszszony. Özv. Bródy Ignácné kitűnő vacsorát tálalt s a kedves társaság emelkedett hangulatban a hajnali órákban oszlott szét.

Páll János vendéglője. A vendéglőt könnyü megjegyezni. Svábhegyi fogaskerekü végállomása mögött van. Szemben éppen a Nagy Szállodával. Az bizonyos, hogy eredeti kis vendéglő. A kerítésen bejutva intim helyiségbe jutunk. Persze az a legcsodálatosabb, hogy ebben a vendéglőben 16.000 korona a menü. Nem különösen olcsó, hiszen ma már csaknem minden budai vendéglőben találunk efféle kedvezményt. De a minőség és mennyiség elképesztő. Nem bírom megenni a porciómat.

Csodálkozva kérdem:

— Boldogul?

— Május óta van ez a vendéglőm, — mondja Páll János. — Elég jól megy. Otthonos, meleg kis fészek ez a vendéglő. A kályha pompásan fűt.

— Kik járnak ide?

— Zártkörű társaság, régi, előkelő családok.

— És aztán?

— Művészek, írók. Úgy-e, csodálatos? Tetszik nekik a csendes otthonos, barátságos és derüs környezet.

TÁVCSŐ Zibriny inél, I., Attila-u. 12

A „tűzriadó" régen a 48-as időkben elég körülményes volt, mint ahogy az akkori „Ofner General Commando" által a Buda helyőrség számára kiadott „Tűzoltási rend" (Feuerlösch Ordnung) azt előírja. Eszerint egy kezdődő tűzvész úgy jeleztetett, hogy a közeli laktanyából az összes dobosok szétküldettek a városba, kiknek hangos szóval „Feuer"-t kellett kiáltaniok és dobszóval a tűzriadójelt megadni. Ezenkívül a templomokban félreverettek a harangok. A pesti főőrség tisztje köteles volt tizenkét hivatalos helyre azonnal gyalog küldöncöket küldeni jelentő cédulákkal. Ezen jelentő cédulák elő voltak készítve és csak a tűzvész helyét kellett kitölteni. A tüzérszertárban lévő nagy tűzfecskendő fogatolása akként történt, hogy az az altiszt, aki a vezénylő tábornoknak vitte a tűzjelentést, csak onnan volt menendő e tűzfecskendőhöz, annak rögtöni fogatolása végett. Ha a Várban nagy tűz támadt, a vizivárosi laktanyából egy egész osztály vonult fel és a Dísz-téren, ha pedig ott égett, a Szent György-téren állott fel. Ezenfelül a várbeli gránátos zászlóalj köteles volt nyomban huszonnégy kis biztonsági őrséget (vezetőkkel együtt 143 embert) kiküldeni a különféle katonai és polgári hatóságok épületeihez. A tűzoltási rend értelmében a Várban minden kincstári épület és laktanya udvarán, a padlásokon készentartott vízbödönökön kívül, azon indokolással, hogy az általános szükséglethez kiutalt víz a Várban csak takarékosan van kimérve, még 3—6 darab vízzel telt nagy víztartály volt elhelyezendő. Végül kilátásba helyeztetett, hogy a Várban, a Nándor téren ujonnan épült gránátos laktanya részére 1849-ben egy nagy tűzfecskendő fog beszereztetni és ennek, valamint egyéb tűzoltószerek elhelyezésére egy külön szertár fog építtetni. Kiadatott Buda, 1847 december hó (a Hadtörténelmi Levéltár).

FERENCZY LÁSZLÓ szerkesztő
Laptulajdonos: VIRÁG és TÁRSA
Kiadásért felelős: Viraág Béla.

Férfiak téli divatja

Tulajdonképpen a férfiaknak abszolut legújabb divat szerint öltözködni nem elegáns. A férfiruhának jól ápoltnak kell lennie: ez a fontos, a divat csak másodrendü dolog egy olyan egyénnél, aki arra tart igényt, hogy elegánsnak mondják.

A férfiak foglalkozását valahogyan meg lehet állapitani a ruhák szabásáról. Határozottan utolsó divat szerinti ruhát rendszerint operettszinészek, artisták és parkettáncosok viselnek.

A téli divatra vonatkozólag *Tuza* István a Mária Terézia-tér 3. szám alatt lévő patriarchális levegőjü férfidivatszentély népszerű tulajdonosa a következőkben összegezte számunkra a téli férfi divatot:

— Nagyjában a divat nem sokat változott. Általában a zakkók valamivel rövidebbek és a bő kabátok mellett ujra előre veti árnyékát a derékba szabott ruhák rövidesen bekövetkező divatja. Nagyon sok kétsoros kabátot lehet látni. Nagy hiba lenne azonban, ha ezt a divatot mindenki követné, mert erős alakok kétsoros zakkóban rendesen sokkal kövérebbeknek látszanak.

— Ujra az egyszerűség lett a férfidivatban a jelszó. Az előkelő angol sportöltözékén nincs semmi dísz. Még a zsebek sem feltüzötten készülnek s az övek teljesen eltűntek. Egy csinos újítás, hogy szmokingöltözethez mind ritkábban viselnek fekete mellényt, hanem inkább világos színűt.

— A fősúly a szövetek minőségén és a vonalak egyszerűségén van. Az angol ízlés nem fogadja be a párizsi túlzásokat, nem enged a férfidivatban a nőiességnek tért hódítani és így a jelenlegi divat a férfias külső érvényrejuttatásának elősegítője.

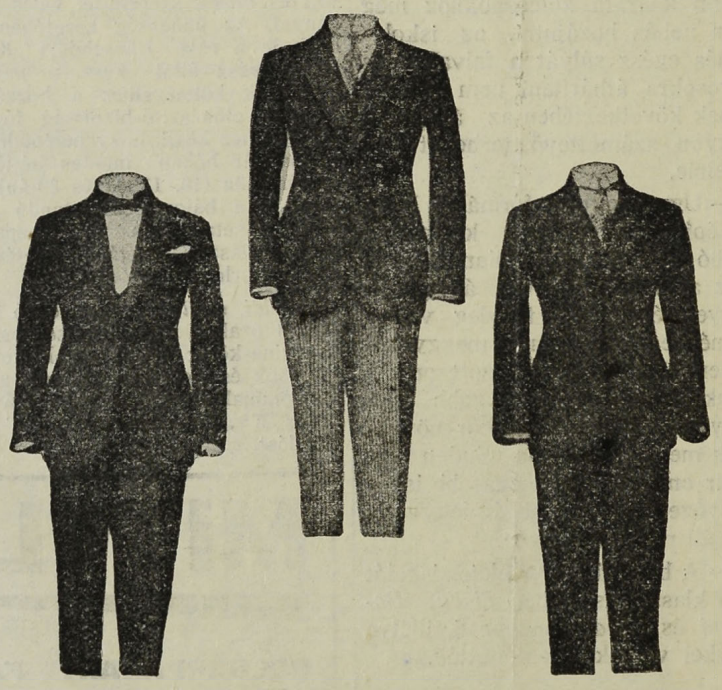

Egy angol gentleman divatja alig változik. Belép a szabójához, kiválaszt néhány újszövésű szövetet és csak apró eltéréseket kíván a tavalyi zakkójától. Egy kicsit a gomb lejebb, vagy feljebb, a zakkó hosszabb, vagy rövidebb és a nadrág is hosszabb, vagy valamivel rövidebb, egyéb változat nincs, mert úgy az angol, mint az amerikai divat évek hosszú sora óta a leomló bő kabátot, széles vállat és a felül bő nadrágot kultiválja.

Ma bemutatott képünk *Tuza* István szabadalma, *amely háromféleképpen hordható szmokingot ábrázol.* Ez egy olyan fekete zakkóöltöny, amely vendégtükör segítségével pillanatok alatt szmokinggá alakítható át. A zakkó csíkos nadrággal is viselhető s így az ilyen öltözet voltaképpen három öltönyt pótol.

KÁVÉ CUKOR TEA Ditt-Gott Rum-Likör
Most nyilt meg!
A Zugliget—Hüvösvölgyi villamos végállomás, — Retek uccai hurok-vágánya mellett —
I., KRISZTINA-KÖRUT 17. SZ.
Eredeti PRÁGAI SONKA és Kolbászárú
CSOLTKÓ FERENC
FÜSZER ÉS CSEMEGE-
ÜZLETE „A RÉGI POSTÁHOZ"
LISZT KENYÉR és Sütemény
DESSERTEK Főzelék, gyümölcs
CSOKOLADÉ HAL, konzervek
SZEGEDI és DEBRECENI KOLBÁSZ, szalonna és HÚSÁRÚ
József fhg. uradalmi TEJ és tejtermékek
Minden rendelést házhoz szállit. Vásárlás után 1% visszatérités.

ÖRÖKLAKASOK
Buda legszebb pontjain meglévő modern
SZÖVETKEZETI HÁZAKBAN
1-2-3-4-5 szobásak teljes comforttal készpénzfizetés v. 10 évig terjedhető részletfizetéssel, továbbá
aranybéres lakások
Budán és Pesten, modern házakban.
Ő ÖKLAKÁS R.-T. V. BÁLVÁNY-UTCA 22.


KÁLYHÁS!
Béres Márton
I., LOGODI-U. 19. SZ.
Telefon: L. 972-33
Minden e szakmába vágó munka ügyében forduljon bizalommal e régi jóhirü cégkes.

KRAMER ADOLF
festő- és mázolómester
I., Lágymányosi-u. 4
Telefon: József 82—57

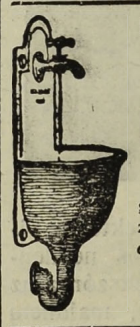
Háztatarozásnál előnyös feltételek mellett vállalkozik
Nagy Pál
bádogos
gáz, vízvezeték, csatornázás, fürdőberendezés és központi fütés vállalata
II., FŐ-UTCA 20. SZ.
Telefonhivó 179—42.

Thermostóth

Központi fütések és szellőzte sek, biologiai szenyviztisztitóberendezések, vizvezeték és csatornázás, fürdőberendezések és épületbádogos munkák tervezése és készitése. Szabadalmazott kovácsolt vas „Thermostóth" kazánok kizárólagos gyártói 167
Tóth Imre és Társa
V., Katona József-u. 3.
telefon 23—93

Szijgyártó
nyerges és bőröndös

Megbizható régi üzlet
FLIEGER NÁNDOR
II. kerület, Fő-utca 10. sz.

ERZSÉBETHID SZÁLLÓ
Telefon: 108-45.
Budán, I. Kökény-u. 14.
Ráczfürdő mellett.

Megrendelésre készit mindennemü vadászfegyvert és vadászati töltényt Specialista a legfinomabb fegyverek javitásában. — Telefonszám: 166—02.
Arany érem!
Ezüst koszoru!
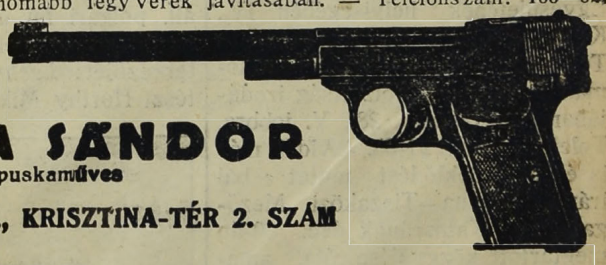
HALVA SÁNDOR
puskaműves
Budán, I., KRISZTINA-TÉR 2. SZÁM
VADÁSZOK számára minden szükséglet raktáron.

BUDÁN, II., FŐ-UTCA 7 Telefon 188—09.
Lackenbacher György
bádogos, gáz, vizvezeték, csatornázás, fürdőberendezés és központi fütés vállalata.

Nyomatott a Réval Testvérek Irodalmi Intézet R. T. Nyomdájában, Budapest, V., Ügynök-u. 8. — Nyomdaigazgató: Szklai Pál.

Budai Napló

XXIII. évfolyam. 871. sz.

Buda érdekeit a várospolitika, a közgazdaság, társadalom, művészet és sport terén szolgáló ujság. Előfizetése egy évre **16** pengő, félévre **8** pengő. Egy szám **40** fillér. Szerkesztőség és kiadóhivatal: I., Bors-utca **24**. Délután 5—7-ig. Telefon: K. 502—96.

Felelős szerkesztő: VIRÁG BÉLA

Hirdetések ára: Egy hasáb széles, egy milliméter magas sor, egyszeri közlésnél **50** fillér. 20 mm. magas hirdetés **10** pengő. Szövegsor ára **4** pengő. Közgazdasági közlemények megállapodás szerint. A hirdetések dija mindenkor **előre fizetendő.**

1927 január 22.

Hidak nélkül . . .?

Buda fejlődésének alapvető létérdeke a két új dunai híd fölépítése

Minden ellen és ugyanakkor minden mellett is lehet érvelni. Bizonyára jobban érveltek azok az urak, akiknek meghallgatása után Bethlen István gróf miniszterelnök úr elhatározta az óbudai és a borárostéri híd sürgös megépítését, — mint ahogy érveltek a karácsonyi lapokban *Marik* Ernő kormányfőtanácsos és *Hoitsy* Pál, amikor a hidak építése ellen sorakoztatták fel érveiket.

Hoitsy Pál távol áll tőlünk budaiaktól, túl a Dunán, Pesten és aligha tudná magát beleélni a mi gondolatvilágunkba. De *Marik* Ernő itt él közöttünk törzsökös budai és a hídépítés ellen való érvelése is Buda érdekében történik.

Marik Ernő abból indul ki, hogy a miniszterelnök előtt a hozzá közelállók hangoztatták a két híd fölépítésének szükségét és azzal indokolták meg ezt, hogy az új hídfők körüli nagy területek beépítését hozná magával s ezzel megindulna a magánépítkezés, csökkenne a munkanélküliség és lakásinség.

Ezt a józan, tiszta és világos beállítást azzal akarja megdönteni, hogy ez úgy hangzik, mintha Budapesten az építkezés *azért* szünetelne 12-ik esztendeje, mert a tervezett két híd körüli vidéken *kivül már minden egyéb hely teljesen be volna építve* s csak a hidakba fektetendő aranymillió révén lehetne még hozzáférhető házhelyekre szert tenni, melyek hijján fővárosunk fejlődése lehetetlen.

Alátámasztja ezt azzal, hogy a főváros összterülete, a Dunameder nélkül 18.861 hektár; vagyis kétharmada az egész Hortobágynak, melynek ősi visszamaradottságával annyira kérkedünk. Ebből a budai oldalra kerek 10.000 hektár esik. A Budapesten létező összesen 16.200 házból 6100 ház áll Budán s ebből nem kevesebb, mint *4000 ház csupán földszintes!* Buda, egy-két kivételtől eltekintve, igen nagy falu. Mert egész Óbuda, Ujlak, de még a Viziváros és Krisztinaváros nagy része, a teljesen lerombolt Tabán a legjobb esetben is csak egy nagy vidéki város képét mutatják, melyekben néha utcahosszat se találunk emeletes házat, de igen sok viskót, sőt üres telket is. Ha tehát a *magántőke* építeni *tud* és építeni *akar*, nem kell neki *Óbuda legvégére*, vagy a szemben levő *Vizafogó* árterületre mennie, melyek még nem is a város központjától, hanem csak a *Nyugoti pályaudvartól is 3—4* kilométerre vannak; de még a Lágymányosi árterületre sem, sem a *Boráros-tértől északra elterülő, az ottani teherpályaudvar* és a malmok és gyárak által a vasuti összekötő-hídig a Dunától elzárt kietlen pusztaságra.

Ezután adatokat közöl arról, hogy a főváros népe milyen hitvány lakásokban lakik s így az állam első legsürgősebb teendője a lakásépítés előmozdítása. Elsőrendű *kötelessége a magánépítkezést*, melynél majd az egész ipar mint szállító és munkáltató érdekelve van, *minden erejével elősegiteni*. Ahelyett hogy oly költséges hidakat építtessen, melyekre égető szükség nincsen, bocsássa az ezekre szánt összegeket bizonyos feltételek mellett házépítő magánfelek rendelkezésére, akár német mintára, akár másképen, de úgy, hogy ebből az építtetőnek *tényleg* segítség nyujtassék s egész bizonyos, hogy a házépítkezés erőteljesen megindul. Pláne, ha a *város* maga is kedvezményeket nyujt ott, ahol nem kényszerítik, holmi „Kertváros"-nál rengeteg közművek létesítésébe.

Végül kiszámítja, hogy mibe kerülhet e két híd építése s azt 30 milliárd aranykorona, azaz 435 milliárd papírkoronában állapítja meg, mely összeget 5 éven át építési kölcsönökbe fektetve, hozzávetőleg 4350 két, illetőleg három szobás lakás épülhetne a város belsejében.

A cikk azzal végződik, hogy *a két hidra békében sem volt szükség*, de pénz sem, holott *akkor 21 milliós ország fővárosa voltunk*. Ma illene szerényebbnek és okosabbnak lennünk. S ott, ahol a kincstár elnézte azt, hogy Duna által kettészelt Budapest az úr 1926-ik esztendejében még a legprimitívebb propeller-közlekedés hijján maradjon, ott ne akarjuk a *közlekedést hidépitéssel* s mindjárt kettővel, javítani; legfeljebb úgy választások idején. *A szegény óbudaiakon máskép is lehet segiteni.*

A hídellenes cikk rendkívül szellemesen van megírva és a beállítása olyan a laikusokat föltétlenül behódoltatja.

A *Nemzeti Ujság* karácsonyi száma közölte a cikket, az amatőrkiadásban, ezzel is bizonyítva, hogy amatőrnek tartja az egész okoskodást.

Mi a mult számban a következőket jegyeztük meg:

„.... Harminc esztendeje igérik, mondják, biztatják ezt a várost, hogy felépül az óbudai és Boráros-téri híd. Komoly, nehéz tanulmányok bizonyítják azok rettenetes szükségét, nagy területek beépítése, szabályozása, fővárosivá tevése függ ettől, apró vagyonok egész sora válik ezzel valósággá. Most végre jön egy komoly, nagy ember, Bethlen István gróf és a magángazdaság szanálása, munkaalkalmak teremtése, a várva-várt építkezés megindítása érdekében a beruházási programmba beveszi e két híd építkezését is. Az egész főváros megkönnyebbülten sóhajt föl, hogy ez a városfejlesztő, életadó nagy terv szűk viszonyaink mellett, egy nagy államférfiú bölcs elgondolásában emberöltők multán megvalósul, és akkor két számottevő ujság a két híd felépítését feleslegesnek mondja. Két jóhangzású név: *Hoitsy* Pál és *Marik* Ernő érveket sorakoztat fel a hídépítés ellen. Hát aludtak ezek az urak? Hát van a felsorolt érvelésükben csak egy körömfeketényi igazság? Nincs! Ezek csak okoskodások. Tarthatatlan az érvelésük, hamis a következtetésük. Az élet, a lét megköveteli a hídakat, mert azok nem épülnek más közmunkák rovására . . ."

A közelmult napokban a következő levelet intézte szerkesztőnkhöz az illusztris cikkiró:

> Igen tisztelt Szerkesztő ur,
> kedves barátom!
>
> A „Budai Napló" legutóbbi számában Hoitsy Pállal együtt szerénységem is tollad hegyére került, amiért különböző helyen s különböző időpontban, egymástól függetlenül az adatok egész halmazával igyekeztünk kimutatni, hogy mai szegénységünkben, hogy ne mondjam nyomorúságunkban nem engedhetjük meg magunknak, pláne mindjárt *két* óriási dunahíd építésének luxusát. Rámutattam, hogy előbb a tespedő Budát kellene feltámasztani, kiépíteni s a hidakba fektetendő rengeteg pénzeket inkább erre kellene ezer okból fordítani. Mindazáltal mégis kikaptam, hídellenes állásfoglalásom miatt. Sebaj! A kikapás jó társaságban ér, Hoitsy Pállal együtt; így nincs mit restellenem. Én persze itt csak a magam nevében védekezem s felelek a „Budai Napló" ama kérdésére, vajjon aludtunk-e s van-e felsorolt érveinkben csak egy körömfeketényi igazság? Hát biz, kedves Barátom én azt a 30 évet, melyen át ezt a 2 hidat szorgalmazzák, sajnos nem aludtam át, de így sem bírom megérteni, miért oly sürgős ma ez a nagy költekezés, — mint akár Lilafüred — ha Nagymagyarország idejében éppen nem volt az s egy Wekerle Sándor, ki valamicskét tán szintén értett a pénzügyekhez, nem tartotta megengedhetőnek a 2 híd építését. Úgy tudom, azóta sem lett nagyobb sem Budapest, sem jólétünk. Én különben számokkal és adatokkal érveltem. Amíg ezek meg nem cáfoltatnak, az „okoskodás" vádja nem érhet.
>
> Légy meggyőződve kedves Barátom, hogy a fenti ellentéttől eltekintve, egy dologban feltétlenül együtt érzünk: Buda minél előbbi, minél szebbétételének, fürdővárossá fejlesztésének szükségességében. A különbség csak az, hogy Te hídakon át, én azok nélkül vélem a célt gyorsabban elérhetőnek, ki vagyok,
>
> Bpest, 1927 I/10. tisztelő hived
> *Marik Ernő.*

Tehát a közölt adatokat és számokat kellene megcáfolnunk. Nem! Ezek a számok helyesek, csak az azokból vont következtetés téves. És mi nem a számokat és adatokat, hanem ezeket a téves következtetéseket igyekszünk megcáfolni.

Kezdjük az idézett utolsó szóval, hogy „Óbudán *másképpen* is lehetne segíteni."

Ugyan miféleképpen?

Ha abba a tespedő faluba nem viszünk új vérkeringést, akkor az marad továbbra is falu. A hídépítéssel járó új nagy útirányok oly nagy kisajátítással járnak, oly rendkívüli módon emelik az azok mentén fekvő telkek értékét, hogy ez alapon rohamosan megindulhat a magánépítkezés minden segítség nélkül vagy nagyon csekély állami és városi segítséggel. Az új híd munkaalkalmat ad azzal is, hogy az óbudai és újlaki munkás emberek keresethez jutnak a külső Váci-út mentén levő gyártömegben, ahová most csak nagy költséggel és nagy időveszteséggel tudnának eljutni, ha kifizetné magát így a munka vállalása.

Tizenhárom község Buda felett sürgeti a hidat, mert nem tud eljutni a vele szemben lévő területre, csak óriási kerülővel. Egy napi fuvar Csillaghegyről — Ujpestre teherrel az út a Margit-hídon át, holott így két fuvart tehet.

A Vizivárosban csak úgy lehet építkezni, ha a város, vagy kormány rendelettel segít egyesíteni az egymás mellett álló apró házakat. Ajtó és egy ablak az egész ház, oda nem lehet palotát emelni.

De mért fáj a cikkírónak az, hogy e híd révén kiépülne a Vizafogó? Ez a gyönyörü dunapart Ujpest és a Margit-híd között, szemben a szépséges Margit-szigettel. Ez fogja képezni valamely eljövendő polgármester számára egy egész élet programmját. Itt fog fölépülni Pest legszebb része.

De előlről kezdve a cikk idézett részeinek cáfolatát, — ott is könnyű a munkánk, mert a cikkíró maga állít föl tételeket, amiket nem nehéz neki megcáfolnia Ugyanis soha senki nem állította azt, hogy 12 éven át azért szünetelt az építkezés, mert ez a két híd nem volt megépítve.

Annak sokkal nehezebb okai voltak.

Az azonban bizonyos, hogy minden hídnak meg van a maga kisugárzó ereje s ez segített kiépíteni a Ferenc József-hídfőtől délre eső igazán szép városrészt. Ez a kisugárzó hatás befejezte a maga hivatását és a fejlődés megállt ott, ahol azt az új hídnak át kell vennie. Ha bárki megnézi a Kelenföld térképét, tisztán meglátja, hogy a Boráros-téri híd leendő fejénél állt meg e városrész fejlődése. A Budafoki-út mentén vannak már gyártelepek és a város oda telepíti át idővel összes északon fekvő gyárakat, délfelé törtető, Dunafolyás okozta légáramlás miatt, hogy a füst alól mentesítse a város levegőjét. A Ferencváros szegény munkás népének pedig nagy szüksége van arra a munkaalkalomra, mely túl a Dunán kínálkozik számára.

De ott épül föl Európa legnagyobb belvizikikötője, a Csepelen és ezzel szemben fekvő parton új városrész fog fölépülni. Oda tehát a Borárostéri hídon kívül még egy, a Csepelszigetére vezető hídra is szükség van.

A Kelenföld az az új medence, ahová a Belváros és a Ferencváros fölöslege átömlik. Az még belső terület és Marik Ernő kormányfőtanácsos úr még gyönyörködve fog sétálni azon a hatalmas sugárúton, mely a Borárostéri híd tengelyében egyenesen a világhírű keserű forrásokig és a női bajokban oly rendkívül gyógyhatású Erzsébet sósfürdőhöz vezet. Ott épül föl az egyik fürdőváros és abban gyönyörködve igazat fog adni nekünk a Budai Naplónak, akik mindezt nem tudjuk elképzelni hidak nélkül.

Dubonai Pál.

Az új év küszöbén

Hoor Tempis Mór egyet. tan. Ripka Ferenc dr. főpolgármesterhez intézett üdvözletéből

Egy-egy polgári év parányi csepp az idő végtelenségének tengerében, egy-egy pillanat az örökkévalóságból, melynek járását a Mindenható böl csesége igazítja! De földi, polgári mértékkel, élettani és lélektani folyamatok tartamával, gazdasági események számával mérve nagy idő, földi vándorlásunk idejének számottevő része.

Az elméleti és gyakorlati tudományok csodálatos haladása immár százötven esztendeje, a gőzgép születése óta évről-évre újabb és újabb eszközökkel gyarapítja a termelő embert. Megadták az eszközöket és módokat, hogy egy-egy darab földön sokszorta annyit és jobbat termelhessünk, mint hajdanta. A gépek a földmívesnek, kézművesnek erejét, megsokszorozták.

Míg azonban a földmívelés, állattenyésztés termelési sebességét, egy-egy növényi vagy állati egyén fejlődésének gyorsaságát az évszakok, ezektől függő élettani folyamatok szabják meg, addig közlekedési eszközeink, hírszolgálatunk folyton növekvő gyorsasága, a gyártási folyamatok gyorsulása óriási mértékben megnövelte az egy-egy naptári évben elvégezhető ipari termelő munkát és ezzel az ipari termelésből fakasztható tőkeképzés gyorsaságát is felhozta.

Ily eszközök birtokában valóságos gazdasági versenyfutásban vannak a művelt nemzetek. Ne felejtkezzünk meg erről, ne felejtkezzünk meg arról, hogy e versenyfutásban nem ség a háború előtti gazdasági fokot elérnünk; azt el kell hagynunk, mert mellettünk a velünk versenyző nemzetek sem állnak meg.

Ne ejtsen tévedésbe a reánk irigységgel leselkedő szomszédaink vállveregető biztatása, mellyel azt akarják velünk elhitetni, hogy iparunkat fejlesztenünk kár volna és egyik főhivatásunk szomszédaink ipari cikkeinek fogyasztásában áll.

Szedjük össze minden erőnket, hogy őstermelésünket, iparunkat összhangzatosan, gyorsan fejleszthessük. Ennek egyik feltétele — az alapos tudás meg van. Másik főfeltétele a céltudatos, előrelátó és gyors állami és községi közigazgatás. Végzetes tévedés, hogy az országnak, városaink, falvaink, egyes polgáraink ügyét ma is csak ugyanannyi év vagy hónap múltán intézhetjük, mint hajdanta.

Ez áll a székesfővárosunk gazdasági ügyeire is. Az új év küszöbén szebbet, jobbat nem kívánhatok sem a főpolgármeser úrnak, sem magunknak, mint ha azt kívánom, hogy sikerüljön fővárosunk közigazgatását előrelátóbbá, gyorsabbá tenni, sikerüljön, mielőbb a mai kor igényeinek megfelelő, jó *fővárosi törvényt alkotni.*

Azt reméltem, hogy az újabb kor gazdasági történetének eseményein okulva itt is hozzáfogunk ahhoz, hogy egy-egy évnek gazdasági eseményekben való tartalmát megnöveljük. Második Belgiumot szeretnék hazánk földjére varázsolni, Szent István koronájának ismét egy testté egyesült földjére.

Mindent Budáért!

Válasz dr. Fábián Gáspár cikkére

Ritkán találkozunk, pedig szerettel vagyunk egymásiránt. Csak az ujságjaink révén érintkezünk. Sokszor cseréljük ki így gondolatainkat. *Fábián* G. dr., mint műépítész, a maga nagyszabású építészeti alkotásaival van elfoglalva, de amellett ráér szaklapot szerkeszteni, az *Építő Ipar — Építő Művészet* című folyóiratot. Nagy elődök hagyományát vette át, amikor e lap szerkesztését vállalta. Nagy anyagi áldozatot hozott amikor a lap kiadásának terheit magára vette. Volt idő, amikor csüggedését öreg baráti szóval eloszlattam. Öntudatos munkáját mindig megbecsültem.

Most ismét nagyon melegen megemlékezett lapomról és rólam. Szavában több a szeretet, nagyobb a barátság irántam, mint az érdemem. Mentse ezt a hibáját az a kedves körülmény, hogy ő is rajongó szeretettel van Buda iránt. Az ő szaklapját az én olvasó közönségem nagy része nem kapja kézhez és senki tőlem ne vegye szerénytelenségnek, ha cikkét jóleső érzéssel itt közlöm:

Buda szabályozása és a — Budai Napló

Budának, a főváros e mostoha gyermekének szabályozását húsz év óta kisérem éber, lelkes, szerető figyelemmel. És megvallom — tartozom ezzel önmagamnak, az igazságnak és egy csodálatosan finom lelkű embernek, a BUDAI NAPLÓ örökifjú szerkesztőjének — hogy a városszabályozás mindennél fontosabb kérdésének ügyére a Budai Napló rendkivül érdekes, tanulságos cikkei hivták fel figyelmemet és érdeklődésemet. Húsz év óta a Budai Napló a legkedvesebb lapom, mert nincs egyetlen száma sem, melyben mindig valami új eszmét, gondolatot ne találnék, a mi szépséges Budánk fejlesztésére, fellendítésére, szabályozására vonatkozólag. Szinte ámulatba ejt az, hogy miképpen lehet a cikkek ezreit megirni és mindig friss látással, új beállitással, eleven lüktető erővel. Hiszen ennek meg van a szomorú nyitja, az t. i., hogy annyi elmaradottság, annyi baj, annyi félszegség és balfogás van itt, a mi Istentől széppé varázsolt Budánk fejlesztésében és szabályozásában, hogy — úgy látszik — e téma kifogyhatatlan forrást nyújt egy tisztán látó, a szépért lelkesülő, éber tevékenységet sürgető férfiúnak, amilyen a Budai Napló jeles szerkesztője, Viraág Béla. Szinte hihetetlen, pedig a való igazság az, hogy Buda legfőbb fóruma, legzsarnokibb főura, szépségeinek legköltőibb tolmácsolója, hibáinak legfáradhatatlanabb ostorozója a Budai Napló. Senki úgy nem szerette otthonát, mint ez a lap, melynek minden sora, minden hire, sőt minden hirdetése is Budáért van, Buda fejlesztését célozza, Budának méltó magasságra való emelését sürgeti. Meg kell hajtanunk az elismerés zászlaját a Budai Napló és derék költői lelkű,

FŐVÁROSI NYILVÁNOS KÖNYVTÁR BUDAPEST

Szent Gellért Gyógyfürdő

Iszapkezelés társashelyiségben vagy külön fülkében a világhírű Kolopi „Szent Gellért" rádiumos gyógyiszappal. Rheuma, izületi bántalmaknál páratlan gyógyító hatású.

szépért hevülő, kitünő tollú szerkesztője, Viraág Béla előtt. A Budai Napló ma a főváros jobbparti részének legelső bástyája, legnagyobb mecénása, legszeretőbb atyja. Nem is tudják a budaiak, mily sokkal tartoznak a Budai Naplónak és kiváló szerkesztőjének.

Dr. F. G.

Szokatlan a mai rideg világban, ahol mindenki csak saját érdemeit látja és méltatja, mindenki csak annyit hajlandó más valaki érdemeiből elismerni, amennyi nem árt az ő külön érvényesülésének, ahol azt látjuk még a politikában is, hogy az elsőséget a később jövők, milyen mohón igyekeznek önmaguknak kisajátítani, — hogy ilyen viszonyok mellett az elismerést nemcsak telt pohárral, hanem telt vödörrel méri lapom számára az, akinek léte, érdeke, kenyere, hogy e város szépséges kiépítését szolgálja, hogy éppen érdemes építőművész, *Fábián Gáspár* dr., aki e nagy és szent cél érdekében, anyagi áldozatok árán lapot tart fenn és szerkeszt — saját érdekeivel szemben — tünteti ki lapomat és ennek révén a magam igénytelenségét.

Sok szeretet és aranyos barátság nyilvánul meg e sorokban, mintha új lelket akarna belém varázsolni, akit annyi keserűség, félre- s megnemértés ért, aki nem „örökifjú" vagyok immár, hanem egy zsörtölődő öreg úr. Nem érdem, hogy szeretem Budát, tisztelem egyszerű, jóravaló, erkölcsben élő polgárságát, becsülöm kis igényekkel küzdő, művészekké fejlett kézműiparosait és kicsinyes félreértéssel birkózó kereskedőit. Már több mint két évtized óta ők adják a kenyeremet. Pedig nekik sem jut kalácsra. Áldozatot hoznak. Nincs szenzáció az ujságomban, nem rágom mások becsületét, nem tárom világgá, nagybetűvel mások bűneit. Nem uszítom a polgárt, polgár ellen. Szeretem ezt az elhanyagolt várost, minden hagyományát, minden ősi követ. Szeretem benne a jó embereket.

Rendületlen hittel hiszem, hogy ezt a fordítva csinált várost, sikerül még az utánam jövőknek visszafordítani, — látom, hogy Budát szintén rajongva szerető, finom lelkű, csiszolt agyú egyéniségek kerültek vezető helyre a fővárosnál, annak képviselőtestületébe, akik számára piedesztálnak gyönyörűséggel hordottam össze érdemeik téglái, hogy minél előbb és minél magasabbra léphessenek és minél nagyobb hatalommal emelhessék mind magasabbra a magyarság örökszép városát s abban a szent hegyet: — Budát. Boldogan állottam őrt én, a laikus, az álmodozó poéta, itt ezen az oldalon és láttam, hogy jöttök egymásután Ti, a nagyerejű, képzett tudású ifjúság és annak élén a zászlóval Te, — harcra készen, megvédeni a magyarság legnagyobb alkotását, ezt a milliós világvárost, Kelet-Európa ragyogó gyémántját: — Budapestet.

Irásaimban és lapomban szigorúan kerülöm azt, hogy bármely szereplésemről szó essék.

Sokan vannak tanúim, hogy nem kerestem soha az egyéni elismerést. Nekem kötelességem volt, hogy legjobb tudásomat, a szépért való rajongásomat, poéta lelkem minden virágját az én nagy szerelmem — Buda szebb jövője — oltárára tegyem. Nem vártam érte dícsérő szót és anyagi elismerésben csak annyit, hogy szíthassam az oltár tüzét. Szegény város, szegény ujságja vagyok. Örültem, hogy olvasóközönségem beérte azzal, amit nyujtani tudtam. Az egyetlen elismerés, hogy sok a jóakaró barátom, kevés az ellenségem. Egyetlen eredményemre vagyok büszke — hogy felköltöttem a budai öntudatot. Szívesen áldoztam ennek életem javát. Szeretném, hogy maradandó jelszóvá legyen ez a két sornyi irásom, amit a Hollós Mátyás Társaság zászlajára irtam: —

„Tegyük Budát ismét Mátyás király virágzó városává, ahol jómódú polgárság él".

Mert görnyedő hátam is kiegyenesedik, lankadt karom megacélosodik, hogy égnek emelve azt, újból hitet tegyek amellett, hogy a magyar irredentizmusnak legerősebb fegyvere, leghangosabb kiáltása: — a szűk határokon messze túlragyogó Budapest! — amelynek ragyogása fölmelegíti elszakított magyar testvéreink szivét-lelkét, amelynek fényessége megkápráztatja ellenségeink szemét, de amely fényt meglátják turáni testvéreink egy másik földrész tulsó oldalán is.

Minél szebbé tesszük Budát, annál szebb lesz a magyarság jövendő sorsa.

Fábián Gáspár! Köszönöm neked, hogy volt hozzám jó szavad!

Viraág Béla.

Budán, 1927. január 21

Rajta csak!

— Amerikai induló —

Tüske ér, vagy rózsató, —
Rajta csak!
Hó csap rád, vagy jégeső, —
Rajta csak!
Tétlenül ne sirj és ülj ott,
Hol nem fog halat a horgod,
Kezdd megint elől a dolgot, —
Rajta csak!

Ha vetésed jég elverte,
Ha a csúcsról is esel le, —
Hogyha nincs is egy fityinged,
Már-már megkisért a bűntett,
Mondd, hogy már elnyertél mindent, —
Rajta csak!

Hogyha minden végét járja, —
Vigan nézz a tölt kupába, —
Nézd: a vadmadár mi boldog,
Halld: mint csengnek a harangok
S dalolj, ha gyötörnek gondok, —
Rajta csak!

STANTON L. FERENC.

Értesítés. A Budai Társaskör elnöksége tisztelettel értesíti ez úton is a t. Tagtársakat arról, hogy a tagok nagy részének kívánságára társasvacsoráit a szombati napról ismét csütörtökre helyezte vissza s így az említett e hó 20-iki vacsorától kezdődőleg társasvacsorák

minden héten CSÜTÖRTÖKÖN lesznek.

Nemes Antal budavári püspök a koronázó templom plébánosa fényes segédlettel mondott mise keretében helyezte el e hó 16-án Szent Szaniszló lengyel szentnek a pápa által küldött csontereklyéjét a kőbányai, nemrég felszentelt lengyel templomban és egyúttal fölszentelte a templom új harangját. A szertartást ősi lengyel egyházi énekek kísérték.

Csordás-eset. Rendkívül exponálta magát a Ripka-párt dr. *Csordás* Elemér tisztifőorvos megválasztásakor, most nem is olyan régen és már is úgy viszonozza ezt Csordás úr, hogy alig melegedett bele új tisztségébe, már is politizál és megengedte magának azt, hogy rossz tréfának is beillő megjegyzéssel érintse Budapest törvényhatóságának fejét. „A Ripka-szorosban minden csendes!" Az egész szellemeskedésnek nincsen valami sok súlya, de szaga van. Politikai szaga, s ezért figyelmébe ajánljuk azt az esetet, amikor a kis Móritz azzal jött haza sírva az iskolából idő előtt, hogy a tanító úr azt mondotta neki: te büdös zsidó! Mire a Móritzka anja azzal küldte vissza az iskolába fiát, hogy „... mond meg a tanító úrnak hogy te nem vagy ibolya, téged a tanító úr ne szagolgasson, hanem tanítson..." Amiből viszont az a tanulság, hogy most a nagy influenzajárvány idején ne a Ripka-szorosba dugja a főorvos úr az orrát, hanem állja útját a járvány terjedésének. Ott mutassa meg, hogy milyen nagy politikus.

Szalay Sándor előljáró, kormányfőtanácsos neje, súlyos betegen került a Szent János kórházba és a gondos kezelés révén már a javulás útján van.

A stadion Budán épül és ezt a végelges döntést a kormányzó úr Őfőméltóságának köszönheti Buda, mert bölcs belátással, az összes eddig ajánlott helyek és területek gondos tanulmányozása után úgy döntött, hogy egyetlen alkalmas hely a fővárosban a lágymányosi téli kikötő mellett elterülő síkság. Nagy előnye, hogy közvetlen közelében van az Elektromos művek telepe s így az úszó medence állandóan 21 fokos vízzel áll a versenyzők rendelkezésére. Eddig ugyanis az Elektromos műveknél elhasznált víz csaknem forró állapotban és hatalmas mennyiségben a Dunába folyt, de egyszerű módon felhasználható a meleg, tiszta vízmennyiség úszóstadion céljaira. Kedves elégtétel ez számunkra, akik állandóan e hely egyedüli jogosultságát vitattuk a többi tervbe vett alkalmatlan helyekkel szemben.

Szőts Gyula dr. gimnáziumi tanár e hó 22-én este 7 órakor *Rákócziról* tart előadást a Szabadpolgári Körben. Utána társasvacsora lesz, a teríték ára 2 pengő.

Az adókivető bizottságok közül, melyek most rendkívül fárasztó és nagy körültekintést, méltányosságot és emberismeretet követelő munkát végeznek, az első jelentést az I. kerületi 2-ik számú bizottságról kaptuk kézhez. A gondosan összeállított bizottság élén, mint elnök, *Ziegler* Géza kormányfőtanácsos, építész, városi biz. tag és a Budai Társaskör elnöke áll, akinek kezéhez tették le a tagok az esküt. Helyettese Auguszt József cukrász. A bizottság tagjai: — a pénzügyminisztérium részéről kinevezve: Lampel Vilmos, Pakányi Ferenc és dr. Wladai Márton rendes tagok, Földváry Ferenc, Ravasz László, Hubert Vilmos póttagok, — a tövh. bizottság részéről: dr. Wildner Ödön r. t., Gamauf Géza p. t., — az ipar és kereskedelmi kamara részéről: Auguszt József r. t., Streit Lajos r. t., Oláh László p. t., Pathó István p. t., — az ügyvédi kamara részéről: dr. Papp Vilmos r. t., dr. Gáspár Izidor p. t., — a mezőgazdasági kamara részéről: Beliczey Géza r. t., März Károly p. t. A bizottság, amelyben e téren oly nagy rutinnal bíró kiváló polgártársunk, mint *Patkányi* Ferenc, vesznek részt, a legnagyobb méltányossággal igyekszik az igazságnak megfelelő adót vetni ki a polgárságra s ezzel maradandó érdemeket szereznek tagjai.

Ezerhatszáz amerikai jön tavasszal Magyarországba

New-York legelőkelőbb negyedében működik az a hivatalos magyar utazási iroda, amelyet a Máv. menetjegyirodájának vezérigazgatója, Bársony Oszkár, Európa leghatalmasabb utazási vállalatával, a Mitteleuropäisches Reisebureauval közösen létesített. Az amerikai iroda — ahogy a „Magyar Külpolitika" irja — elsősorban a hajóügynökségeket nyerte meg a magyar iroda számára s így sikerült biztositania megfelelő utashelyeket és rövid idő alatt 1600 amerikai utast megnyernie, akik tavasszal eljönnek hazánkba s ezzel is kétségtelenül fel fogják lendíteni a magyar idegenforgalmat.

Az utascsoport között van egy nagy és előkelő orvostársaság, amely Becker dr. amerikai orvostanárnak a személyes vezetése alatt érkezik Budapestre a Külügyi Társaság elnöki tagjának, Grosz Emil dr. egyetemi tanárnak meghívására. Ennek a propagandának köszönhető, hogy ma már tengeren túl is köztudatba kezd átmenni, hogy Budapest a világ legszebb városainak egyike, s hogy ide érdemes eljönni még a tengeren túlról is.

Krivoss Árpád dr. köri ügyész által legutóbb a fővárosi törvény reformjával kapcsolatosan fölvetett kérdések felett e hó 20-án este *Hoór-Tempis* Móritz elnöklete alatt magas színvonalú vita indult, melyhez elsőnek *Vecseklői* Jenő dr., táblabíró szólt hozzá jogtörténelmi alapon. Utána dr *Baranszky* Gyula az autonomia decentralizálását és fokozatos kiépítését sürgette, míg végül dr. *Kejzlár* Gyula az előadó tervezetének egyes részleteit tette bírálat tárgyává igen nagy érdeklődés mellett. *Hoór-Tempis* Mór befejezésül a gazdaságra vonatkozó eszméket vetette fel, melyek a reform során megvalósítandók lennének, esetleg az autonómia meszorításával is. — A vitát e hó 27-én folytatják.

Morbitzer Dezsőné, ahogy a budai társaság sajnálattal értesült, súlyos betgen feküdt és csak nehezen indult meg, a most már tartós gyógyulás.

Nem ismerünk rá majd a mi kedves Budánkra, ha mégis sikerülne keresztül vinni, hogy a petróleumlámpákat kicserélnék villamos lámpákkal. Nem nagyon bízunk benne és ösmerjük azt a paritást, amelyben Pest él Budával. Ha Pesten ívlámpákkal szereltek fel egy utcát, akkor Budán valahol meggyújtottak egy új petróleumlámpát, — ha Pesten kiaszfaltoztak egy teret, akkor nálunk valahol elszórtak egy fuvar salakot. Eddig így volt! Azt mondják, hogy ezentúl másképpen lesz. Az összes petróleumlámpák helyébe villamos körték kerülnek. Megjavítják ezt a mi nyomrult világításunkat, annyira, hogy a Buda fürdővárosban este botorkáló idegen megtalálja majd a déli vasút állomását. Sőt tervbe vette a város, hogy Budán is bevezeti az utcák újfajta világítását, úgyhogy az úttest közepe felett függő ivlámpák hintik szét az oly annyira óhajtott fényt. Már ki is pecézték az egyes útvonalakat. Igy a Budafoki-úton 20 ívlámpa, a Pauler-utcában 7, a Batthyány-utca elején 10 ívlámpát szerelnek fel, összesen 27 darabot. Amivel megint a már említett különös paritást bizonyítják, mert e 27 darab budai lámpával szemben odaát Pesten 525 ívlámpát állítanak, holott eddig is csak Pesten szereltek fel ilyeneket próbaképpen, de sokat és több helyen. 27:525 a budai arány. Igy nézünk ki mi itt Budán.

A jó „Krisztina", mint telefonközpont is bevált és a mi saját külön budai központunk ellen igazán nem lehet panasza senkinek. Kedves, előzékeny és gyors, amit talán az a körülmény tesz lehetővé, hogy egyelőre kevesen vagyunk, akiket az új központhoz csatoltak. Nagy baj azonban, hogy a többi, a régi központok a fiatal testvérüket nem veszik eléggé komolyan és nem igen reagálnak a hívásaira. Csakhogy „nem oda buda!" és a mi jó „Krisztinánk" addig zörög, csenget, ha kell veszekszik is, amíg az öregek jelentkeznek. Azért mégis jó volna, ha a központi igazgatóság segítené őt ebben. A nagyközönség hálás volna érte.

Hagversenyt rendez a „Dalkoszorú" dalegylet január hó 23-án, vasárnap délután ¾5 órai kezdettel a III. kerületi „Munkásotthon" nagytermében (Selmeci-u. 14—16. sz.). Pálffy Mária operaénekesnő és Rados Ottó csellóművész közreműködésével, Zöld Károly egyesületi karnagy személyes vezetésével. Belépőjegyek 80 filléres és 1 pengő 20 filléres árban kaphatók a „Dalkoszorú" tagjainál és este a pénztárnál. Műsort a hangversenyen ingyen adunk.

Gazdabál
a budai Vigadóban

Székházat szeretne építeni az Óbudai Hegyvidéki Szövetség, amelynek élén mint elnök *Szilágyi* Károly v. nemzetgy. képviselő áll és rendkívüli tevékenységet fejt ki, hogy ez a szép, de minden tekintetben elhanyagolt, mégis nagyhivatású hegyvidék belekerüljön a nagyváros sodrába. Az óbudai híd kiépítésével egyszeribe benépesül a budai hegyek e csoportja, ahol csodásan megalapozva sok száz holdas park nőtt fel az utóbbi évtized alatt. Ez az Attila nevű park lesz a Váci-út mentén élő gyárosok lakóhelye, egyúttal Budapest fürdő város egyik legszebb része. Az Óbudai Hegyvidéki Szövetség székház-építő törekvését segíti elő a Budapesti Gazdálkodók Egyesülete, amelynek vezére dr. *Purébl* Győző tanácsnok, azzal, hogy nagyszabású bált rendeznek a székház alapja javára.

A bál fővédnökei dr. *József Ferenc*, a népszerű főherceg és neje, védnökei pedig *Mayer* János földm. miniszter, *Ripka* Ferenc főpolgármester és közéletünk számos kitünősége, az elnökséggel, amelynek tagjai között vannak: *Becsey* Antal, dr. *Berczell* Jenő, *Jauernik* Nándor, dr. *Kozma* Jenő, dr. *Platthy* György, *Szente* Miklós, előljáró, dr. *Wolff* Károly, *Pathó* István és a jeles nevek egész sora. A bálbizottság élén *Szilágyi* Károly, *Szibinkits* György és dr. *Lugmayer* György állanak, a rendezőbizottság elnöke pedig a nagy agilitású *Szervei* György. A cigány bíró *Molnár* János és a táncokat *Róka* Gyula vezeti. Az Egyetemi Zenekar és *Sovánka* György bandája felváltva muzsikálnak.

SZÉCHENYI GYÓGYFÜRDŐ

a modern orvosi tudomány minden eszközével és a különböző gyógyeljárásokhoz szükséges fölszerelésekkel ellátva.

A város minden pontjától könnyen megközelíthető.

FÉRFI

fehérneműt divatos elsőrangú minőségben és kivitelben 24 óra alatt

szab és varr

legolcsóbban úgy saját, mint hozott anyagból

BRAUN

JENŐ fehérneműkészítő Óbudán, III., Polgár-tér 2. szám. Telefon: J. 622—68.

Minden

ásványvíz

kapható és raktáron van

PÉCZELY ANTAL

ásványvíz kereskedőnél II., SZÁSZ KÁROLY-UTCA 8. (Margit-körut mellett) Telefon 40-97.

Budán kizárólagos

raktára a csodahatásu természetes

MIRA

gyógyvíznek

„MIRA" keserüvíz kellemes izü enyhén és biztosan, minden csikarás nélkül hat.

„MIRA" glaubersós gyógyvíz teljes mértékben pótolja a Karlsbadi vizet

„BABY" gyermekkeserüvíz a gyermek gyomrát és beleit állandóan rendben tartja.

„LIGET" AUTOMOBIL GARAGE .R-T.

Budapest, VII., István-út 25. sz. Telefon: József 18-24.

Modern gépfényezés, 5 nap alatt teljes fényezés

Benzintöltő állomás, üzemanyagok eladása!!

Olcsóbb lett a benzin!

SZÜLŐK FIGYELMÉBE!

CSERKÉSZ

felszerelések legjutányosabban, megfelelő alakban és kivitelben, mint karácsonyi és újévi

AJÁNDÉK

megbízhatóan beszerezhetők a

Magyar Cserkészek Termelő és Értékesítő Szövetkezete

üzletében a Budai Vigadóval szemben

II., Korvin-tér 7

Elsőrangú

Fűszer és Csemege

kereskedés

Vásárlásnál százalékos visszatérítés! Rendelést dijtalanul házhoz szállit!

SZENT GELLERT
SZÁLLÓ
halljában
DÉLUTÁNI
UZSONNA
Minden este 5—7 óráig
JAZZ-BAND és
TÁNC

Hogy szavaztak Budán?

A szavazó-körzetek tanulságos statisztikája

Fagadhatatlanul erős munkát kellett végeznie az utolsó órában alakult Bethlen-pártnak, hogy eredményt érhessen el, mert csak a laikus előtt nem tiszteletre méltó eredmény az, ha a régi, jól megszervezett pártokkal szemben, néhány heti úttörő munka után ez a párt meg tudta szerezni Budán az összes szavazatok egyötödét.

Ebben a nehéz munkában jó példával jártak elől az egyes kerületek pártkörei által dezignált vezetői a pártirodáknak, melyek a Délivasút épületében, a Budai Társaskörben székelő központi pártirodával összhangzatosan igyekeztek a választó közönséggel megismertetni és megszerettetni az új politikai pártot, melyet mint legfőbb fórum a Polgári Egység Klubja Kállay Tibor volt miniszterrel az élén, irányított.

Budán Hoór-Tempis Mór egyetemi tanár volt tulajdonképpen a vezér, de a szervezkedés mindenhol látható feje Bakonyi János volt.

A kerületekben külön lázas munka folyt. Igy a Kelenföldön a választási irodát éjt-napot eggyé téve *Ostián* Antal ny. számvevőszéki tanácsos vezette, akit munkájában lankadatlanul és erősen támogatott *Sümeghi* László kir közjegyző, kormányfőtanácsos, a Kelenföldi Társaskör ügyv. elnöke, latba vetve minden összeköttetését, tekintélyét és föláldozva a jó célnak minden idejét. Nem volt olyan propaganda, ahol ők ketten meg nem jelentek volna.

A Hűvösvölgyben hasonló munkát végzett *Holtzspach* Nándor, az ottani társaskör elnöke, — viszont Óbudán *Bartók* Béla és vezérkara igyekeztek diadalra vinni a zászlót.

Az eredményt, a leadott szavazatok számarányát mutatja az alábbi kimutatás:

Vár:	Keresz.	Dem.	Szoc.	Egys.
1. Iskola-tér	852	61	114	339
Tabán:				
2. Attila-u.	431	102	117	189
3. Krisztina-krt	492	115	75	209
4. Attila-u. 1.	549	224	151	296
5. Koronaőr-u.	715	172	237	291
6. Fehérvári-tér	479	108	322	188
Kelenföld:				
7. Ménesi-út	558	84	193	251
8. Horthy M.-út 27	663	180	121	418
9. Daróczi-út	503	78	338	365
10. Horthy M.-út 22	565	214	145	315
11. Fehérvári-út	377	153	256	241
12. Váli-u.	494	94	116	259
13. Fehérvári-út	279	52	257	143
14. Kelenföld	495	95	403	268
Krisztina:				
15. Máriásy-u.	590	96	248	259
16. Böszörményi-út	897	159	291	355
17. Diana-út	568	83	340	223
18. Virányos-út	648	68	223	266
19. Városmajor	493	144	135	307
20. Ráth Gy.-út	597	150	172	301
21. Attila-u. 103.	359	69	90	201
Vizivaros:				
22. Szalag-u.	289	71	70	162
23. Toldy F.-u.	422	66	123	257
24. Korvin-tér	422	160	129	320
25. Vérmező-út	587	140	132	312
26. Hattyu-u.	717	149	311	340
27. Medve-u.	617	138	332	379
28. Jurényi-u.	576	240	213	279
29. Margit-krt	505	191	197	199
30. Zárda-u.	375	287	147	282
Rózsadomb:				
31. Keleti K.-u.	437	252	167	203
32. Keleti K.-u.	420	137	224	221
33. Fillér-u.	390	153	133	188
34. Pasarét	399	104	206	282
Óbuda—Ujlak:				
35. Ürömi-út	499	76	436	185
36. Lajos-u. 71.	596	187	343	194
37. Kolosy-tér	503	210	481	154
38. Templom-u.	630	142	590	143
39. Timár-u.	264	86	267	63
40. Kiscelli-út	567	60	408	108
41. Vörösvári-út	391	43	399	61
42. Miklós-tér	612	120	492	177
43. Kórház-u.	474	78	449	105
44. Szentendrei-út	366	80	414	137

A Budai Polgári Kör e hó 19-én este alelnöke, Kozma Jenő dr. ügyvéd, kormányfőtanácsos, városi biz. tag tiszteletére, külső arányaiban is impozáns társasvacsorát rendezett a budai Vigadó nagytermében, abból az alkalomból, hogy a most lefolyt választáson országgyűlési képviselőnek megválasztották Budán. A nagytermet mintegy 250 vendég foglalta el és vacsora után elsőnek dr. Finánczy Béla üdvözölte a Budai Polgári Kör részéről. Majd Cserna Gyula szólalt fel, aki a Kör egyik legrégibb tagja. Nagy érdeklődést váltott ki dr. Ripka Ferenc főpolgármester felszólalása, aki szép hasonlatokkal telt üdvözlő beszédet mondott. Utána Becsey Antal, akit rendkívül rokonszenvesen fogadott az összegyült közönség, üdvözölte Kozmát a Kelenföldi Társaskör nevében, mint annak elnöke. Dr. Dési Géza nagyszabású beszéde után Szalay József ny. min. tanácsos olvasta fel a beérkezett üdvözlő táviratokat. A Polgári Körben levő Női Kör részéről Jármayné úrnő, a Budai Társaskör részéről Hoór-Tempis Móritz, majd Alpár Ignác, Neuschloss-Knüsli Kornél és a III. ker. Egyesült Polgári Társaskör nevében Reisinger Gyula igazg. köszöntötték még az ünnepeltet. Az elhangzott beszédekre végül dr. Kozma Jenő válaszolt, tartalmas beszéd keretében mondva az üdvözlőknek hálás köszönetet.

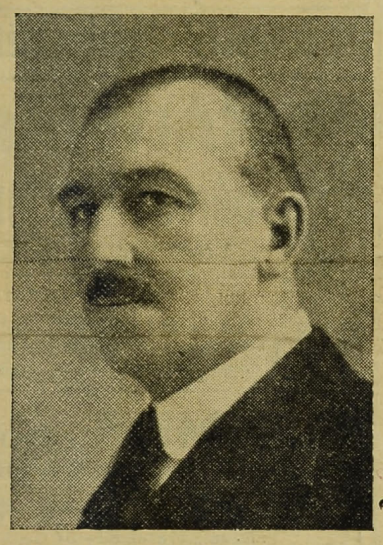

OSTIÁN ANTAL
nyug. főszámszéki tanácsos

A Polgári Egység Klubja, V., Akadémia-u. 3., minden hónapban előadásokat rendez társadalmi, politikai, közgazdasági és irodalmi kérdésekről. Az első előadás szombaton, január 22-én este 6 órakor lesz, amelyen Nagy Endre író, az ő ismert népszerű modorában politikai, társadalmi és irodalmi aktualitásokról beszél.

Minden hétfőn este 6 órakor pártnapot rendez a klubban az Egységes Községi Polgári Párt, amelyen megbeszélik az aktuális városi kérdéseket. Az első pártnap január 24-én lesz.

TÁVCSŐ Zibrinyinél, I., Attila-u. 12

A Kelenföldi Társaskör legutóbbi társasvacsoráján, mely e hó 15-én volt a Kör helyiségeiben, dr. *Krivoss* Árpád ügyvéd ismertette a fővárosi törvény reformjára vonatkozó tervezetét, amit érdeklődéssel hallgattak a Kör nagyszámban megjelent tagjai és melyhez hosszabban szólt hozzá *Becsey* Antal kormányfőtanácsos, városi biz. tag, majd pedig *Sümeghi* László dr. kormányfőtanácsos, kir. közjegyző, a Kör ügyvezető elnöke, aki az előadást követő társasvacsorán meleg szavakkal üdvözölte az előadót s a vele vendégül jött ügyvédtársát, dr. *Dobroszlav* Péter, volt országgyűlési képviselőt, aki viszont tartalmas beszédben vázolta Buda elhanyagolt helyzetét, az általa is tapasztalt viszásságokat és ezek orvoslására ajánlotta, hogy a Budát szerető polgárok tömörüljenek egy alakítandó *Budai Szövetség*-be, mely mindegy mellék-közgyűlés megadná a városfejlesztés helyes irányát. A komoly és jól megokolt indítványt a körtagok szívesen fogadták.

Cipot János új tag ezzel kapcsolatban éltette a Kelenföld vezérét, Becsey Antalt, aki ezt megköszönve méltatta Dobroszlav felszólalását.

A magyar vitézségről tartott érdekes, tanulságos és nagyon hazafias előadást Szombathy Kálmán őrnagy a Honvédelem főszerkesztője e hó 9-én este a II. ker. Iparoskörben, ahol a tagok nagy számban gyültek össze a dr. Mendl Adolf által rendezett kultúrestén, aki az előadó vendéget üdvözölte. A nagy tetszéssel fogadott előadás után Harsányi Károly, Váli Gábor és Sárosi Ferenc szavaltak, Skultéty Ferenc kuplékat adott elő, Szörényi Józsefné zongorázott művészettel és Bisy Gyula a kör titkára, aki egyúttal a Budai Dalárda tagja pompásan énekelt szép magyar dalokat. Az ifjúság végül táncba perdült.

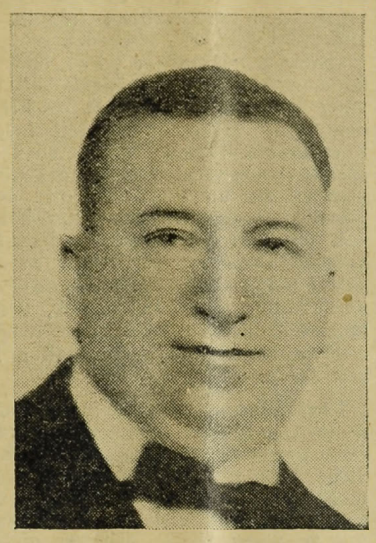

SÜMEGHI LÁSZLÓ dr.
kormányfőtanácsos, kir. közjegyző, a Kelenföldi Társaskör ügyv. elnöke

Hol épülnek Budán kislakásos bérházak? Egyelőre csak Óbudán, a Vörösvári-út végén beletorkoló Körte-utcában, ahol a városnak ötezer négyszögölnyi területe van. Ez az úgynevezett Hentaller-féle telek, amelynek legfőbb hibája és hiánya az, hogy a közművek itt még nincsenek kiépítve, mint ahogy e téren igazán szegény még Óbuda.

A Budai Vigadó január hó folyamán a következő napokon van elfoglalva:

22-én este 9. Vogl Imre tánctanár táncmulatsága.

23-án d. u. 7. Országúti szent Ferences közlöny szerkeszt. hangvers.

29-én este 9. Egyesült izzólámpa és villamossági r. t. alkalmazottainak bálja.

30-án d. u. 6. Budai izr. hitközség hangversenye.

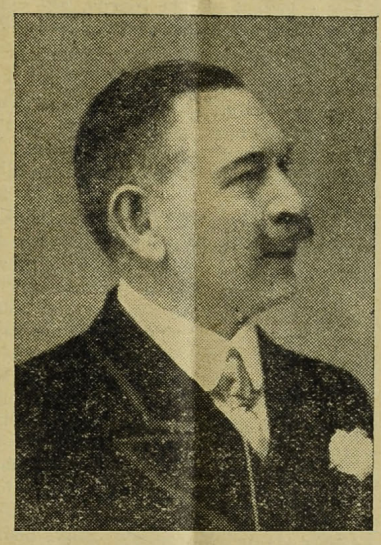

HOLTZSPACH NÁNDOR
a hasonnevű penzió tulajdonosa, a Hűvösvölgy környéki Társaskör elnöke

„Rettenetes!...“ Kedves kézből kaptuk az alábbi levelet:

Tisztelt Szerkesztőség! Az 50. Nagy Szent Gellért kultúrestélyhez kaptam meghívót, mely 4 sűrűn tele nyomatott oldalon olyan programmot igér, mely az én hangverseny-rendező tapasztalataim alapján, számítva minden szám között 3—4 percet és minden számra átlag 15—30 percet, — eltart este 8 órától reggel 3 óráig. Engedelmet kérek, de ezt nem bírom. Ám ez volna a kisebbik baj. Legnagyobb hibája, hogy a műsorban oly mesterségesen van összekeverve a Szent Gellért kultusz, Budavára visszavivásával, az Incze pápa előtt való meghódolás a török nemzet ellen való uszítással, hogy valóságos politikai bűn. Mindezt összekeveri a meghívó József nádor családjával, hogy bizonyára tiltakozna vitéz „József apánk“, a táborszernagy, hogy a világháborúban hűséges szövetségesünkkel összeveszítsenek. Rettenetes ez a meghívó. De mert ott látom a szerkesztő nevét is, nagyon kérem, hívja föl az alapítóelnök Kamenszky Gyula dr. figyelmét arra, hogy az iródeákja és hangverseny rendezője micsoda magyartalan kaosszal igyekszik kompromittálni ezt a mozgalmat. (Aláírás.)

Ha nem is értünk egyet mindenben a levélíróval, azt el kell ismernünk, hogy egy kissé túlsok az, amit a meghívó igér. Ami túlsok az rendesen — kevés. Ez pedig nem lehet a rendezők célja.

Választmányi ülése volt e hó 13-án a Budai Társaskör-nek Ziegler Géza kormányfőtanácsos elnöklése alatt, amelyen résztvettek: Baránszky Gyula, Kun Gyula, Oszoly Kálmán, Némethy Gusztáv, Jaross Jaroszlaw, Szombathy Kálmán, Karap Ciryl, Végh-Weigand István, Hammán Károly, Loósy Viktor, Kiss Ferenc, Bakonyi János, Krivoss Árpád dr., Hennyey Vilmos, Keyzlár Gyula dr., Faller Mihály, Hubert Vilmos, Kapcza Imre, Marik Ernő, Csohaj István, Kadnár Károly, Morbitzer Dezső, Hoór-Tempis Mór, Kulcsár Ferenc, Gál Lajos, Ring Béla, Farkas Balázs, Mód Lajos, Major Gyula, Viraág Béla. Az elnök megemlékezett Hiesz Károly, Vető és Kaufmann kitüntetéseiről, — Baránszky Gyula pedig Ziegler Gézát üdvözölte póttagsága alkalmából. Kun Attila főtitkár felolvasta a jelentkező új tagok hosszú sorát, akiket a választmány fel is vett. Az elnök köszönetet szavazott Jauernik Nándor kormányfőtanácsosnak, aki rendkívül szépen állította ki Rakowszky és Vass miniszterek számára készült díszokleveleket, amiket küldöttség nyújt át. Tárgyalta a választmány egyes körök és testületek kérelmét, hogy a Társaskör helyiségeit bizonyos napokon igénybe vehessék. A kuturális egyesületek számára föltétlenül megadta, amíg a többit bizonyos alkalmi föltételekhez fűzte. Meghallgatta a választmány a különféle jelentéseket és végül elhatározta, hogy társasestéit ismét csütörtökre teszi át szombatról.

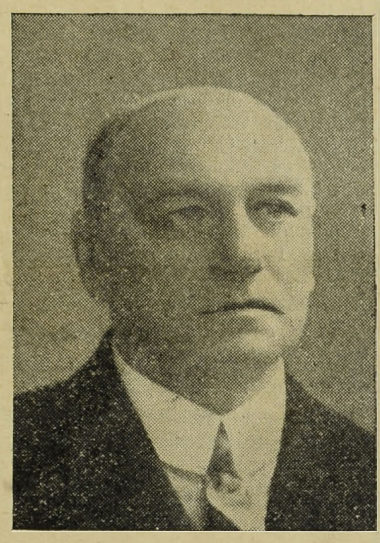

BARTÓK BÉLA
az Óbuda—Ujlaki Tkpénztár vezérigazgatója

A Budai Társaskör január hó 15-én, szombaton este rendkívül sikerült művészestét rendezett, amelyen közreműködtek: Kovács Károly operaénekes, aki a Bajazzó (Leoncavallo) II. felvonásából a Lohengrin Grál mondáját és Kacsóh Pongrác: Rákóczi megtérését énekelte, zongorán Zsámboky László zongoraművész kísérte, továbbá Hettyei Gábor hegedűművész mutatta be művészetét. Mindnyájan zajos sikert arattak. Az előadást társasvacsora, majd tánc követte.

Január hó 22-én, szombaton este ½8 órakor Farkas Sándor dr. főorvos „A mozgási szervek higiénéje“ címen tart előadást.

Gyász. E hó 15-én, szombaton délután temették Andréka Istvánt, Andréka Károly főkapitányhelyettes 86 éves korában elhunyt édesapját, a Kerepesi-úti temető halottasházából, nagy részvét mellett. A temetésen megjelentek: Szeszlér Hugó főkapitányhelyettes, Illek Aladár és Henkel István főtanácsosok, továbbá a törvényhatósági bizottság számos tagja, az óbudai egyházközség küldöttsége, az óbudai Társas-Kör, a Hegyvidéki Szövetség, a Hollós Mátyás Társaság és a Budai Társaskör számos tagja, akik őszinte részvéttel kísérték a nagy szeretet és közbecsülésben élő főkapitányhelyettes és városi biz. tag édesatyja koporsóját. Az egyházi szertartást Szokolay Antal pápai kamarás, óbudai esperes végezte nagy papi segédlettel. Szertartás közben az Operaház énekkara gyászdalokat énekelt. A gyászban fájdalmasan osztoznak az Ocskay, Hlavkay, Pürrer és Riegelnegg családok.

Rudas-fürdő
A budai forráscsoport legrádioaktivabb hőforrása
A török hódoltság idejében épült s teljes eredetiségében fennálló kényelmes gőzfürdő — Kádfürdők
Fedett téli uszócsarnok

„NOVA“ MOTOR-KERÉKPÁR
a vezető magyar márka
Gyártja:
Gép és Vasútfelszerelési Gyár RT.
Kistarcsa
Elárusító helye:
VI., Liszt Ferenc-tér 7

CIPŐK
Báli-, selyem-, brokát-, lakk-, speciális vadászcipők és egyéb cipőkülönlegességek legjutányosabb beszerzési helye
ZVERKÓ
(Budai Vigadóval szemben)
Többszörösen kitüntetve

Hubert és Társa
betéti társaság
Budapest, VI., Liszt Ferenc-tér 4
Telefon: Iroda: Interurban 22-67
Raktár: 109-57
Mosdók, fürdőkádak, fürdőkályhák, closettek, csövek, műszaki cikkek
Fémárúgyártás

MODERN SZŰCS
JANCSÓ JENŐ
I., Roham-u. 4. Lev.-lap hivásra házhoz megy.

MITTLI
Császárfürdő
kávéház és étterem
Ma és minden pénteken halászlé és túróscsusza
POLGÁRI ÁRAK! FAJBOROK! ZENE! TÁNC!

HUNGÁRIA-GYÓGYFORRÁS
szénsavval telítve: HARMAT-VÍZ!



Igazgatóság telefonja: T. 86-76

Magyarország legrádiumosabb gyógyvize Az Erzsébet-hid budai hídfőjénél épült modern ivócsarnokban Radioactiv hatásu lithiumos és calcium-hygrocarbonátos gyógyvíz
IVÓ-KURA
Keserűsó-kura. Javasolva vesebántalmak, gyomorbajok, székelési zavarok, álmatlanság, vérszegénység ellen. Poharankint 1000 kor. karlsbadi sóval 2000 kor.
Reggel 7 órától este 6 óráig

SZENT
LUKÁCS-FÜRDŐ
a magyar Pőstyén.

Éhgyomorra naponkint igyék egy pohár
KRISTALY-vizet!
168

Nincs autótaxi a kelenföldi pályaudvaron, mely ma a dunántúli forgalom 80%-át bonyolítja le. Keserves megpróbáltatáson esnek át az éjjel érkező utasok és sokat szenvednek e miatt a budai fürdőkbe érkező betegek. Aki ezt a visszáshelyzetet ismeri, még budai lakos létére is a Központi pályaudvarra megy el vasuton és úgy jön haza taxin Budára.

A II. ker. Iparoskör elnöksége nevében Berényi János ügyv. elnök és Lendl Adolf dr. a kultúr-bizottság elnöke értesítik a tagokat, hogy január 23-án, vasárnap este 8 órakor: Pályi Sándor, tanárképző főgimnáziumi tanár, Németország (vetített képekkel.) — február 6-án, vasárnap este 8 órakor: Szilágyi Károly, v. nemzetgyűlési képviselő, Az iparosok aggkori ellátásáról — tartanak előadásokat.

LORGNON Zibrinyinél, I., Attila-u. 12.

Bocskay cserkésztiszti táncestély. A Budai 11. Bocskay cserkészcsapat tisztikara e hó 19-én este a Budai kath. kör összes helyiségeiben műsorral egybekötött táncestélyt rendezett. Az estély védnökei voltak gr. Festetics Pál fővárosi cserkészfőparancsnok, dr. Fényes Iván a Nemzeti Bank igazgatója, dr. Pintér Jenő budapesti tanker. főigazgató, Kolossváry Endre államtitkár, dr. Vajdinger Gyula államtitkár, Morvay Zsigmond ny. főispán és dr. Girsik Géza cserkészparancsnok. A háziasszonyi tisztet előkelő budai hölgyek voltak szívesek elvállalni. A rendezőség Szabó Zoltán h. parnok, nagybányai Horthy István, dengeleghy Fényes Iván és Jakab Árpád cserkésztisztekkel az élükön pompás estét szerzett a nagyszámú közönségnek, amely szívesen áldozott ezzel a csapat felruházására. A táncokat Vogl Imre tánctanár rendezte.

Kérje mindenütt a
„Sopron-Győri"
TEJET, mert ez a legjobb és legmegbizhatóbb
Telep és iroda: Sopron-, Győr- és Vasmegyei Tejgazdasági Rt. I., Fehérvári-ut 27. Tel. J. 128-01

Gyász. Özv. Keinz Jánosné, szül. Keller Coelestine, a Klotild szeretetház másodelnöke, a Signum Laudis tulajdonosa, a nagy tiszteletben álló úrnő e hó 12-én 76-ik évében hirtelen elhúnyt. E hó 14-én temették nagy részvét mellett. Elhúnytát gyászolják a Pákozdy, Schnábel, Haffner, Mudrony, Lehoczky, Semmelweisz, Szecskay, Fellner és Keller családok.

Ki van még benne? A lakásépítést tárgyalta a közgyűlés s amikor az előadó elmondotta, hogy mi minden van a közméterenkinti egységárba foglalva, balról ezt kérdezte valaki: — „És *ki* van még benne? Sokan nevettek ezen a kérdésen, pedig ez nyílt sértés volt, mely föltételezte azt, hogy valaki, vagy valakik, valamiféle érdekből tolják a bankok ügyét. Mi szeretjük hinni, hogy az Egységes Községi Polgári Párt részéről — nincs senki benne. Nagyon kellemetlenül érintené ez a puritán lelkű főpolgármestert, aki ezt a pártot éppen azon az alapon teremtette meg Bethlen István gróf hozzájárulásával, hogy a régiektől eltérő, jobb erkölcs lesz az új párt legerősebb fegyvere. Felsőbb helyen sem tudnák megbocsátani, ha ebben a kérdésben olyan magánérdek érvényesülne, amelynek létjoga az volna, hogy az illető . . . *benne van.*

Erről volt szó egy budai társaságban, amikor az egyik ottlevő a következőket jegyezte meg:

„A Móritz azt kérdi édesatyjától, hogy mi az: — ethika?

— Nehéz megmagyarázni, de mondok egy példát fiam. Bejön a vevő az üzletbe és 10 ezer koronás helyett 100 ezrest fizet be tévedésből. Vételnek az üzleti ethika ellen, ha ezt nem mondom meg a — társamnak."

Kvak!

Tőkét emel az Angol-Magyar Bank. A budapesti tekintélyes pénzintézetek közül az Angol-Magyar Bank az első, amely szükségét érzi annak, hogy alaptőkéjét a változott, illetve konszolidálódott viszonyoknak megfelelően fölemelje. Az Angol-Magyar Bank az utóbbi két esztendő alatt lényegesen kibővítette üzletkörét s forgalma annyira megnőtt, hogy ezzel a fejlődéssel arányba kellett hoznia alaptőkéjét is. A tranzakcióról a következő jelentés számol be:

Az Angol-Magyar Bank igazgatósága legutóbb tartott ülésében elhatározta, hogy az intézet saját tőkéjének a bank megnövekedett üzletforgalmával való aránybahozatala érdekében a folyó évi január hó 29-ére egybehívandó rendkívüli közgyülés elé javaslatot fog terjeszteni az intézet alaptőkéjének 121.273 darab à 50 pengő névértékű részvény kibocsátása útján 12 millió pengőre való felemelése iránt. A javaslat szerint az új részvények 1:1 arányban fognak az eddigi részvényeseknek felajánltatni. A tőkeemelés keresztülvitele után, — melynek sikere egy külföldi csoporttal létesített megállapodások útján biztosítva van — az intézet kimutatott saját tőkéi 21 millió pengőre fognak emelkedni.

Gyász. Szokatlanul nagy részvéttel temették e hó 16-án, vasárnap délután a farkasréti temetőben *Fojt* István kalaposmestert, a Kalaposmesterek Országos Egyesületének és a Budapesti Kalapos Ipartestületnek elnökét, az I. ker. Iparoskörnek örökös elnökét, a Ipar és Keresk. Kamarának, valamint az Iparkamarának jurytagját, volt székesfővárosi törv. hat. biz. tagot, aki egész életét iparának és iparos társai érdekeiben kifejtett tevékenységnek szentelte. Január hó 13-án, tevékeny munkásságban eltöltött életének 69-ik évében csendesen húnyt el és családján, fiain és özvegyén kívül gyászolja mindenki, aki ismerte. Az elhúnyt iparosvezér sírjánál Kollár Gábor az I. kerületi Iparoskör, Váli Gábor a II. kerületi Iparoskör és Lukács János a Ker. Iparosok Köre nevében, azonkívül a Kalapos Ipartestület és más egyesületek képviselői, továbbá Vukovits István és Tóth István mondottak meleg búcsúztatókat

SZEMÜVEG Zibrinyinél, I., Attila-u. 12.

Téli sport a Svábhegyen. A Svábhegyi Egyesület az utóbbi esős napok alatt kijavíttatta a Devos és Zürich sporttelepei mintájára épített ródli pályáját, hogy azt a hóesések beálltával még kitűnőbb állapotban bocsáthassa a közönség rendelkezésére.

A lejárt bérletek izgatják Budán is a kedélyeket, mert nyilvános versenytárgyalás útján kap új bérlőt a Budai Vigadó kávéház, — az óbudai Korona-vigadó. A budai Vigadó kávéházának bérletét a főváros felmondotta, a felmondást a bérlő elfogadta s így most versenytárgyalási hirdetmény útján kap új bérlőt ez a kávéház, amelynek utolsó bérlője hat évig bérelte a fővárostól a Vigadó-kávéházat. Nyilvános versenytárgyalás útján kap bérlőt a harmadik kerületi Korona-vigadó hangverseny-, bálteremmel, kávéházzal s vendéglővel ellátott épülete is.

A kaszinók képezik a budai társadalmi élet gerincét, ahol az elmult hóban szokatlan forrongás volt. A mult év passziv belenyugvását kívánta ellensúlyozni ez a nagy mozgalom, mely a változott politikai rendszer révén erősen belemarkolt több kaszinó régi rendjébe. Uj emberek jöttek-mentek több-kevesebb képességgel s a régi megszokott kabátok közé új kabátok vegyültek, hozván magukkal sok benzinszagot. Az új szerephez kipuccolták belőlük a régi foltokat. Csakhogy a foltoknak az a különös tulajonságuk, hogy idővel újból kiütnek. Még benzinszagú a kabát s a folt már újból látszik. A szentelt víz pedig vallásos jellegénél fogva sem jó folttisztító szer. A foltos kabátok sokszor, de nagyon sokszor a képtelenséget is takarnák, de ez is csak olyan mint a folt, kilátszik a kabát alól. A régi kabátok elhatározták, hogy a benzinszagú, foltos kabátokat kiteszik a levegőre, hadd szellőzzenek. Egy párat talán a förendiházba visznek porolni.

Közgyülési tréfa. Kislakások építését tárgyalja a közgyűlés, Lieber Endre tanácsnok magyaráz. Zala Zsigmond közbeszól:

— Mekkorák az ajtók? Milyen a bejárás?

Liber válaszol: — Azt a műszaki osztály előírja.

Egy hang balról: — Milyen a kijárás?

Derültség — de mindenki komolyan vette.

Mintha bombázták volna Budapestet, olyan romhalmazok az uccák, ahol csak bukdácsolva vergődnek tovább a verejtékező polgárok. Még az idegeneknek is feltűnt nálunk, hogy itt előbb megcsinálják az útat. Amikor kész, újból felássák és megcsinálják a csatornát. Ha ez is elkészült és rendbehozták az úttestet, akkor jön a gázcsőfektetés, vagy a vízcső és mindég és mindég bontják az úttestet, hogy ismét rendebhozzák. Azért ne csodálkozzék rajta senki, hogy ennek a városnak olyan rengeteg adóssága van. De aztán az is különös, hogy a csatornákat milyen különös rendszer szerint építik. A Lipótmező lejtőin végigmenő útak közül pont azt látták el csatornával, amely a legmagasabban fekszik. A Hidegkúti útat. De szigorúan megkövetelték a mélyebben fekvő telektulajdonosoktól, hogy a házuk szennyvizét levezető csatornákat — hegynek föl — a felettük elvezető főcsatornába kapcsolják bele, mert a szennyvíznek az útmenti árkokban nem szabad lefolynia. De mit tesz Isten? A szennyvíz nem akar hegynek fölfelé folyni minden városházi parancs ellenére. Igaz, hogy az érdekelt felek és háztulajdonosok ez abszurd-terv ellen ankéteztek, deputációztak, kérvényeztek, de nálunk a hivatalokban nem hallgattak a józan szóra.

Régi bűne a mult városházi politikának a Tabán lebontása. A régi ódon házakkal szemben fölépítették a világ legszebb királyi palotáját, de meghagyták mögötte a cetinjei keretet. Kunyhókat, viskókat. Majd ezeket is leberetválták, csunya, drága ugart hagyva a helyükön. Más nagy városban csak akkor rombolnak le egy városrészt, ha megvan egészen bizonyosan az a tényező vagy égető szükséglet, mely azt újból beépíti. A Tabánt kisajátítottuk, lebontottuk s most is állunk, mint szamár a hegyen. Évről-évre drágább lesz ez a kisajátítás, 15 éves kamat halmozódik a kamatra és nincs rá kilátás, hogy a Tabán felépüljön. Kik építsenek? A Lipótváros belső részén, a Lipót-körút és Báthory ucca között nagy telekkomplexuma van a fővárosnak. Évről-évre árverést rendezett ott a tanács, de a telkeket nem vásárolta senki. A Lipótvárosban! Ki jött volna telket venni, házat építeni a Holdvilág uccába. Most végre a kormány vette kezébe a Tabán kiépítését, azon az alapon, hogy Pest már világvárosias képet mutat. Budán kell építkezni. Mert nem az a fontos, hogy kint a végeken, a Pongrácz-úton épül egy új bérház, de nagyon fontos, hogy a királyi palota környezete is méltó legyen a palotához és a hidak budai fejénél is világvárost lásson az idegen, — modern házban lakjon, jó levegőt szívjon a kereskedő és iparos, aki egész nap Pest elhasznált levegőjén dolgozik.

A budai tornász-bál. A Budai Tornaegylet kitünő gárdája, amely Buda egész előkelő társadalmával szoros összeköttetést tart fenn, a Budai Vigadó fényesen kivilágított termeiben szerda estével nyitotta meg a farsangi idényt a BTE fényes, előkelő közönség részvéte mellett. A sok közéleti kitűnőség között megjelent a bálon Ripka Ferenc dr. főpolgármester, Zsitvay Tibor dr. képviselőházi elnök, Térffy Gyula nyugalmazott miniszter, Demény Károly államtitkár, a bál díszelnöke, Végh Kálmán államtitkár, Molnár Dezső nyugalmazott altábornagy, Holfeld Henrik miniszteri tanácsos, a BBTE társelnöke. A rendezés kitünő volta és a bál nagyszerű előkészítése Glatz Erich bálelnök és Végh Dezső főtitkár érdeme. Mikor az előkelőségek Szántó László főpálcás vezetése alatt felsorakozott 12 pálcás úr között felhaladtak a díszterembe, Kóczé László zenekara rázendített a

„Jó estét kívánok,
Megjöttek a budai tornászok"

vídám hangjaira, 16 pár nyitotta meg a bált a gyönyörű magyar díszpalotással. A táncnak olyan sikere volt, hogy meg kellett ismételni. A szépen sikerült bálon megjelentek:

Leányok: Ádám Bözsike, Emánuel Lily, ujtordai Kovács Évi, Molnár Terus, Wieser Ducika, Orsonits Buba, Kortsák Márta, Horváth Manci, Róth Aranka, Bartalics Mariska, Martos Gabriella, mikófalvi Bekényi Margit, Klett Marcsi, v. Misányi Irén, Brunner Éva, Fekete Eta, Mezei Ily, Müller Margit, Szalay Manci, Elischer Edith, Deréky Ilona, Karl Hedvig, Schramm Nacika, Stofanits Mária, Nagy Éva, Nagy Viola, Uhri Matyó, Répássy Mária, Löwy Edith, Rusz Klára, Rusz Mimi.

Asszonyok: Fischer Antalné, Véhly Rudolfné, Tatár Istvánné, Molnár Sándorné, dr. Horváth Kornélné, Kappéter Gézáné, Wieser Vilmosné, özv. Orsonits Sándorné, dr. Miskolczy Ernőné, Kozma Ferencné, dr. Térffy Gyuláné, Kortsak Ferencné, dr. Denel Aladárné, Horváth Andorné, Róth Ferencné, Jösch Jánosné, Bartalits Aladárné, Kmetykó Jánosné, Martos Ágostné, Klett Ervinné, Fekete Gézáné, Szukováthy Istvánné, dr. Isekutz Béláné, Brunner Vilmosné, Mezey Sándorné, dr. Glatz Erichné, b. Bélaváry Sándorné, Demény Károlyné, Köhler Andorné, Haász Vilmosné, báró Weisz Alfonzné, Rohmeiser Lászlóné, Károlyi Lászlóné, Szalay Sándorné, Bárány Béláné, vitéz Solymos Jánosné, v. Bud Jánosné, dr. Kresz Károlyné, Wagner Józsefné, Déry Miklósné, dr. Zsitvay Tiborné, Mayer Ferencné, dr. Halász Józsefné, Kappéter Béláné, Nagy Gézáné, Horváth Jenőné, dr. Bolonyi Imréné, Wambera Henrikné, Uhry Imréné, Lőwy Miklósné, Antony Rudolfné, Chatek Ottóné, dr. Balonyi Gusztávné, Mössmer Józsefné, Avakuvimics Ottóné, dr. Schwiker Richárdné, Rusz Kornélné.

Uj könyvtár nyilt meg a Döbrentey-utcában e hó elején, ahogy azt már előre jeleztük, amennyiben a Fővárosi Könyvtár ott nyitotta meg 16-ik fiókját.

Kanyaró, vörheny és bárányhimlő jelentkezett sűrűbben Budán a mult év utolsó hetében, de csak a roncsoló toroklob követelt két áldozatot. — Most az influenza rémíti az embereket és minden erősebb náthát már spanyol eredetűnek szeretünk mondani. Mindenki megijedt, sokan a kórházakba és szanatoriumokba menekültek a spanyol elől, anélkül, hogy ez jelentkezett volna.

FERENCZY LÁSZLÓ szerkesztő
Laptulajdonos: VIRÁG és TÁRSA
Kiadásért felelős: Virág Béla.

KÁVÉ CUKOR TEA Ditt-Gott Rum-Likör
Most nyilt meg!
A Zugliget—Hüvösvölgyi villamos végállomás, —— Retek uccai hurok-vágánya mellett ——
I., KRISZTINA-KÖRUT 17. SZ.
Eredeti PRÁGAI SONKA és Kolbászárú
TELEFON: K. 506-17
CSOLTKÓ FERENC
TELEFON: K. 506-17
FÜSZER ÉS CSEMEGE-
ÜZLETE „A RÉGI POSTAHOZ"
LISZT KENYÉR és Sütemény
DESSERTEK Főzelék, gyümölcs
CSOKOLADÉ HAL, konzervek
SZEGEDI és DEBRECENI KOLBÁSZ, szalonna és HÚSÁRÚ
József fhg. uradalmi TEJ és tejtermékek
Minden rendelést házhoz szállít. Vásárlás után 1% visszatérítés.

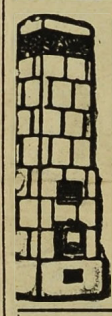

KÁLYHÁS!
Béres Márton
I., LOGODI-U. 19. SZ.
Telefon: L. 972-33
Minden e szakmába vágó munka ügyében forduljon bizalommal e régi jóhirü céghez.

KRAMER ADOLF
festő- és mázolómester
I., Lágymányosi-u. 4
Telefon: József 82—57

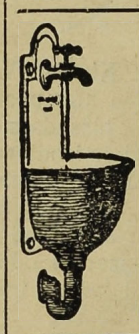

Háztatarozásnál
előnyös feltételek mellett vállalkozik
Nagy Pál
bádogos
gáz, vízvezeték, csatornázás, fürdőberendezés és központi fütés vállalata
II., FŐ-UTCA 20. SZ.
Telefonhivó 179—42.

Szijgyártó
nyerges és bőröndös
Megbizható régi üzlet
FLIEGER NÁNDOR
II. kerület, Fő-utca 10. sz.

Thermostóth

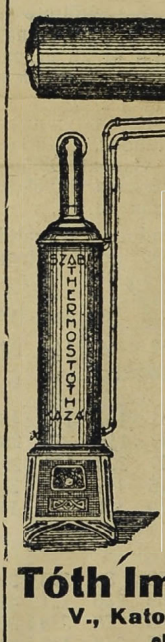

Központi fütések és szellőztetések, biologiai szenyviztisztitóberendezések, vizvezeték és csatornázás, fürdőberendezések és épületbádogos munkák tervezése és készitése. Szabadalmazott kovácsolt vas „Thermostóth" kazánok kizárólagos gyártói 167
Tóth Imre és Társa
V., Katona József-u. 3.
elefon 23—93

ERZSÉBETHID SZÁLLÓ
Telefon: 108-45.
Budán, I. Kökény-u. 14.
Ráczfürdő mellett.

Megrendelésre készit mindennemü **vadászfegyvert** és vadászati **töltényt.** Specialista a legfinomabb fegyverek javitásában. — Telefonszám: 166—02.
Arany érem!
Ezüst koszoru!



HALVA SÁNDOR
puskamüves
Budán, I., KRISZTINA-TÉR 2. SZÁM
VADÁSZOK számára minden szükséglet raktáron.
BUDÁN, II., FŐ-UTCA 7 Telefon 188—09.
Lackenbacher György
bádogos, gáz, vizvezeték, csatornázás, fürdőberendezés és központi fütés vállalata.

Nyomatott a Réval Testvérek Irodalmi Intézet R. T. Nyomdájában, Budapest, V., Ügynök-u. 8. — Nyomdaigazgató: Sziklai Pál.

Budai Napló

XXIII. évfolyam. 872. sz.

Buda érdekeit a várospolitika, a közgazdaság, társadalom, művészet és sport terén szolgáló ujság. Előfizetése egy évre **16** pengő, félévre **8** pengő. Egy szám **40** fillér. Szerkesztőség és kiadóhivatal: I., Bors-utca 24. Délután 5—7-ig. Telefon: K. 502—96.

Felelős szerkesztő: VIRÁG BÉLA

Hirdetések ára: Egy hasáb széles, egy milliméter magas sor, egyszeri közlésnél **50** fil ér. 20 mm. magas hirdetés **10** pengő. Szöveg sor ára **4** pengő. Közgazdasági közlemények megállapodás szerint. A hirdetések dija mindenkor **előre fizetendő.**

1927 február 8.

Berczel Jenő

a székesfővárosnak olyan tanácsnoka, aki tanul. Aki meri bevallani, hogy bizonyos kérdésekben laikus és szívesen veszi a szakemberek tanácsát. Nagyon sokat kell tudnia annak, aki bevallja, hogy keveset tud. Te jó Isten! mi válna ebből a városból, ha ez a felfogás iskolát csinálna a városházán! Micsoda nem várt fellendülés indulna meg az egész vonalon.

Egy tanácsnok, aki időt talál arra, hogy elmenjen a szakmájába vágó előadásokra és ott nyiltan bevallja: — tanulni jöttem! Laikus vagyok és szükségem van az orvos urak tanácsára, amikor fürdővárost szeretnék teremteni Budapesten. Mert így történt az Orvosi Kaszinóban legutóbb tartott ülésén, amikor ott Reiner Ede dr. a fürdőpolitikáról tartott előadást és röviden vázolta e mozgalom multját, amelyben neki is erős része van.

Az előadó azzal fejezte be szavait, hogy álmai megvalósulását kezdi látni, ha összehasonlítja a mai állapotot a 30—40 év előtti állapotokkal. Volt a hozzászólók között olyan is, aki azt mondotta, hogy az elmult évben e téren több történt, mint az elmult 30 év alatt.

Igaz! És ehhez az üdvös előretöréshez a lökést három év előtt Ripka Ferenc dr. a mai főpolgármester adta meg, aki a Hollós Mátyás Társaság tudós tagjai közreműködésével hét ülésen át fürdőügyi ankétet rendezett és oly erővel dobta ezt a fontos kérdést a köztudatba, hogy egymás után szülte az e kérdés továbbvitelére, fejlesztésére szánt tényezőket: a Dunaszövetséget, az Idegenforgalmi szövetséget és köztük első helyen Budapest Fürdőváros Egyesületet.

A Hollós Mátyás Társaság-nak nem hivatása a fürdőügy gyakorlati fejlesztése, nem is tartozik reá, nincs is módja hozzá. Ezt a célt szolgálják legfőképpen a Fürdőváros Egyesület, a város és az állam. Hatalmas segítő eszköze a M. Á. V. érdekkörébe került Idegenforgalmi Vállalat, melyet most már nagy koncepciókkal rendelkező vezetője a helyes mederbe terelt, amit gátolt eddig a nemrég elhúnyt Gálos Kálmán, aki egy élet energiáját pocsékolta el a Cook-idora ellen való harcban. A város rábízta a fürdőügyet Berczell Jenő tanácsnokra, aki okos fejjel, nyilt aggyal tanul, tervez és alkot. Domború homlokához hasonlóan, merész ívelésű elgondolásokkal alkotta meg a fürdőügy programmját. Budai ember és a Budának ez a fontos ügye így a legjobb kezekben van. Az idegenforgalom hivatalos intézését a város kell, hogy felszabadítsa a régi kicsinyes sablonok alól és nem lesz elegendő reform, a hivatalnak új helyiségbe való átköltöztetése.

Így fölfegyverkezve Berczell tanácsnok hatalmas lépésekkel viszi majd előbbre a világfürdővé való fejlesztést, csak éppen a világhírű keserű-források ügyét — amely egyik főtárgya volt az orvosi kaszinóban Reiner Ede dr. előadását követő magas színvonalú vitának — ezeket a keserűforrásokat nem lesz képes oda fejleszteni, ahová azokat fejleszteni kell, mert ennek útját állja a központi városház balszárnya, ahol a város külső, távoleső, lakatlan részeinek szabályozását tervezik. Mert Budaőrs és Budafok határán gyönyörűen szabályozta a városrendező hivatal a parlagon fekvő területeket, ami bizonyosan fontosabb, mint a belső részek szabályozása és éppen ezek a kész tervek nem engedik, hogy az az áldott vidék megközelíthetővé tétessék.

Terítse ki a tanácsnok úr Budapest térképét, ahová a borárostéri dunahíd is be van már rajzolva és minden mérnöki tudás nélkül vonja meg a híd tengelyébe eső vonalat. Meglepetésszerűen ez a sugáregyenes vonal a keserű forrásokhoz vezet, föl a Dobogó dombra, amely mögött ott van az örsödi völgy. Ez a sugárút, mely a hídtól a dombra vezet és egyszerűen berajzolható minden szabályozási tervbe, érinti a Sósfürdőt is, de külön „budai karlsbadot" teremtene ott az örsödi völgyben, ahol csak be kell rendezkedni az ivó-kúrára. Világhírt Budának nem a fürdő vize, hanem az ivókúra adhat egyedül. Ez a kelenföldi sugárút — egy két viskót kivéve — sehol sem érint lakott területet, s ha valamikor délfele a város déli határára helyezik át a kelenföldi pályaudvart és lebontják a kelenföldet elcsúfító, ketté osztó, fejlődését gátló vasuti töltést, akkor ez a kelenföldi sugárút mégis ki fog épülni rengeteg kisajátítási költség árán és közvetlenül összeköti Pestet a Dunántúl nagy pályaudvarával.

Ezt a tervet egyelőre diktátori szóval lefújta a város szabályzó hivatal, mely a kész terveket nem engedi megváltoztatni, holott — megsúghatjuk — csak apró, kis módosításokról volna szó az új térképen.

Enélkül a sugárút nélkül nem fogja megtalálni senki a keserűvízforrásokt, mint ahogy zavarba lehetett volna hozni a kaszinóban összejött orvosok komoly testületét is, mely az érelmeszesedés egyetlen alkalmas gyógyszerével, a „Budai Mária forrás"-sal is behatóan foglalkozott; — ha valaki fölvetette volna a kérdést, hogy Budának és a szenvedő emberiségnek ez a ritka kincse, tulajdonképen hol is van?

Azt hisszük, hogy nem igen tudta azt ott más, mint épen csak — Berczel tanácsnok úr.

Budán, 1927. február 7

A budai új autobuszvonalak, amelyek hivatva volnának a villamos vasutak által teremtett közúti közlekedést kiegészíteni, most pozitiv formákat öltöttek azzal, hogy a budapesti közlekedés egyik elismert szaktekintélye Scheuer Róbert városi bizottsági tag, a Polgári Egység Pártjának klubhelyiségében rendezett vitaestéken nagyszabású programmot adott a Ripka-párt által tervezett autobuszhálózatról.

Az egész várost felölelő programmnak Budára eső részéből kiemeljük a következőket: — Megoldaná egyelőre, amíg a villamos vasut kiépül az óbudai temető közlekedését azzal, hogy az újlaki templomtól közlekedne az óbudai vasuti állomásig; — a Rózsadomb közlekedése körforgalom volna, mely a Margit-hídon át felmenne a szerpentin úton és a Mész-utcán át jönne le a Statisztika-térre és a Margit-körút, Margit-hídon, Falk Miksa-utcán át az Országház-térre; — a Vörös kereszt kórházhoz járó és a Krisztina-térről induló autobusz megkerülné az egész Gellért-hegyet és félkörben a Villányi-úton a Fehérvári- és Átlós-út sarkán levő „Kelen"-térig járna és vissza. — A Budafoki-úton közlekedő autobuszt már is megindították még pedig az Elektromos művek kezelésében. — A vár közlekedésének nehéz problemáját a Donáti-utcán át fölmenő, Várat fönt megkerülő s a Várfok-utcán lejövő: — esetleg egy a Rózsadombbal kombinált, a Donáti-utcán vagy a Szövőház-utca—Várfok-utcai vonalon a Várba föl s a Hunyady János-úton lejövő és visszafelé közlekedő autobusszal oldanák meg Scheuer Róbert számadatokkal is támogatta terveit s azokat magáévá tette a Ripka-párt s így valószínű, hogy azt a közgyűlés is elfogadja.

Aggházy Kamilt, a M. Kir Hadtörténelmi Muzeum igazgatóját a Hollós Mátyás Társaság tudós tagját a kormányzó legfelsőbb dicsérő elismerése kifejezéseül a M. Kir. Hadtörténelmi Muzeum megszervezése körüli kiváló érdemeiért a bronz érdeméremmel tüntette ki. A muzeumok történetében páratlanul álló rövid idő alatt sikerült megteremtenie ezt a ma már tekintélyes tudományos intézetet, mely most költözik át Budára a Ferdinánd kaszárnyába, amelynek a vérmezőre néző homlokzatát most alakítják át.

Aggházy Kamil 1882 november 1-én született Budapesten. Fiatal katonatiszt korában rendkívül intenzív és becsült írói tevékenységet fejtett ki. Résztvett a Veszprém melletti Benedekhegyen, a Visegrád melletti római hadiúton és a táthi csatatér török temetőjében végzett ásatásoknál. A szerb harctéren súlyosan sebesülve, fogságba jutott, innen mint harcképtelen visszakerülvén, munkásságát múzeumi ambicióinak szentelte. Jelen kitüntetése felsőbb helyen is méltányolt úttörő és alkotó munkájának elismerése.

Levél Esztországból . . . *Turáni testvéreink között, akik jártak már nálunk — sokan megszerettek bennünket. Ezek között van Ella Ilbak, a bájos táncművésznő is. Kedves, drága testvérünk nekünk, aki messze idegenben is szószólója, dicsérője az országnak és — ami nekünk fölötte kedves — Budának. Rigából jött levelében Buda felől érdeklődik és örül, hogy tournéja közbe ide is ejöhet és reméli, hogy hosszabb időt tölthet közöttünk. Jól esik elmesélnem ezt, mert tudom, hogy vannak, akik őt nagyon szeretik, tudnak gyönyörködni művészetében és bizonyára velem együtt örülnek annak a kedves hírnek, hogy nemsokára eljön hozzánk.*

Viraág Ilus.

25 filléres pénzdarab megoldaná azt a nehézséget, amit most a 20 és 50 filléres hasonlósága okoz. A kettő helyett forgalomba hozott *„huszonötös"* sok minden kezelést megoldana, ami ma ráfizetésre kényszeríti az embereket. Aki éjfél után 3 ezer koronát adott a házmesterének, az most 3 darab tízfillérest ad, tehát 675 koronával többet. Igy vannak sokan a kávéházi és vendéglői borravalóval. A 25 filléres kerek összeget jelent = 3000 koronát, tehát egyszerűbb a számitás. A közuti villamos kalauzok valami kis pénzt keresnének, mert a legtöbb ember otthagyna a visszajáró 1 fillért.

Tér vagy nem tér? a Széna térnek mondott, de tulajdonképpen a tévesen Krisztina útnak elkeresztelt 2—8 számig és 1—61 számig terjedő házcsoport által határolt városrész, melyet a közúti vasút Retek uccai hurokvágánynak mond, a kalauz Széna térnek kiált ki, a jó budai pedig „Gödör"-nek mond a szintén vele nyiló budai jégpálya miatt, mely a régi téglavető gödör helyén épült. Egyike Buda legforgalmasabb tereinek, de így, ahogy most van, senki précize nem tudja megfejteni, hogy mi és hol van. Ezen okvetlenül és sürgősen segíteni kell, mert nagyon sok félreértésre és kellemetlenségre ad okot. Segíteni kell azon, hogy a Krisztina körút a Vizivárosban kezdődik s így a régi Szent János kórháznál lévő Széna tértől kezdve a Dékány utcáig futó házsort még Margit körútnak kell pótlólag elnevezni. A Krisztina körút a Csaba utcánál kezdődik. Az ezek közé eső teret el kell külön nevezni, akár Hűvösvölgyi térnek, akár Svábhegyi, akár Jánoshegyi térnek, esetleg Martinuzzi térnek, aki itt a hegyvidéken tanulta a pálosoknál a tudományokat s így lett Magyarország egyik legnagyobb államférfia és vértanuja, — de akár György barát terének, akár Herkópáter térnek, — de valami térnek okvetlenül el kell keresztelni és ebbe a kaoszba végleges rendet teremteni.

Alpár Ignác, a nagynevű építész, tart előadást e hó 8-án este 6 órakor a „római emlékekről" a Polgári Egység Klubja nagytermében: V., Akadémia u. 3. Az érdekes előadáson, melyet vetített képekkel kísér az illusztris előadó, vendégeket, hölgyeket is szívesen lát a klub vezetősége.

Komikus jelenség, amikor Pakots József úr Óbuda érdemes volt képviselője a külpolitikáról oktatja ki *Bethlen* István grófot, aki a királykérdésre vonatkozó, számos fölmerült oláh — szerb — lengyel és más orientációkra vonatkozólag kijelentette, hogy a kormány nem folytat orientációs politikát. Mert orientálódni kell! — mondja a jövendő demokrata kormány leendő külügyminisztere Pakots József, de — sajnos — még abban a csekély dologban sem tudott hetek óta orientálódni, hogy az óbudai mandátumáról kinek a javára mondjon le.

Farkas Imre, a kitünő poéta, a Hollós Mátyás Társaság ilusztris tagja legtermékenyebb színpadi íróink egyike, ismét új daljátékon dolgozik, amely a Budai Színkörben kerül majd a nyáron színre. A kiváló költő ebben a színházi szezónban aratta legnagyobb sikerét a Királyné rózsája című romantikus operettjével és a Király Színház művészszemélyzete nemsokára megkezdi a próbákat a Repülj fecském című daljátékából, amely előreláthatólag márciusban kerül bemutatóra. Farkas legújabb damutatóra. Faraks legújabb darabjárabjának a címe Fülemile. Arany János hasonló költeményének motivumait dolgozza fel és értesülésünk szerint gyönyörű magyar dalokkal fűszerezi.

A Római fürdő mint önálló telep és a most fejlődő Akvinkum városrész számot tevő központja, legszebb része, öntudatosan halad a fejlődés útján. Kétezer évnél is többre visszatekintő kerete, világlátványosság számba menő muzeuma, amfiteatruma, arra predesztinálja, hogy a város és a kormány külön foglalkozzék vele, ahogy a kormány nagyszabású tervek s esetleg a Stadion való épitése révén, a város pedig az oda vezető rész stilszerű szabályozásával igyekeznek feladatuknak eleget tenni.

A Rómaifürdő-telep fejlődésében igen fontos dolog, hogy most a vízvezetéket is megkapja.

A telep vasárnapi közgyűlésén *Kézdi-Kovács* László, a telepegyesület elnöke, örömmel jelentette, hogy a fővárosi vízművek által kívánt 32 milliós vízfogyasztást a telep majdnem 10 millióval túljegyezte s így májusra már a vízvezeték ki is épülhet. Az ülésen szóba került *Zsigmond* István pályadíjnyertes gyönyörű terve, mely a Rómaifürdő területének festői szépségű szabályozását mutatja be s e pompásan elgondolt tervek szerint világraszóló látványossággá tenné. Az egyesület mozgalmat indít e tervek megvalósítása érdekében, azzal a hozzáadással, hogy a főváros tegye tanulmány tárgyává, nem volna-e célszerű a fővárosi növénykertet itt elhelyezni, ahol bőséges meleg vizek állnának a nagy pálmaház és a kisebb üvegházak fütésére és tágas terület a londoni Kew-gardenhez hasonló, tóval élénkített romantikus kiképzésre. Hővizes fürdők, strandfürdők, nagyszerű sporttelepek (köztük akár a Stadion is), mind bőven helyet kaphatnának e területen. A közgyűlés tiszteletbeli tagjává választotta *Kricsfalussy* Mihály államtitkárt, az egyesület volt elnökét, aki *Berczik* Istvántól vette át az elnökséget s akik mindketten kiváló érdemeket szereztek a telep fejlesztése körül.

A közgyűlésen a Rómaifürdő-telep Egylet és a telep előkelőségei nagy számban vettek részt, köztük *Szilvássy* Károly ezredes, *Tukács* Sándor hadbíróezredes, az egyl. alelnökei, dr, *Kiss* Géza és *Hedinger* Miksa igazgatók, dr. *Winter* Ernő járásbíró, az egyl. titkára, *Bélyi* József számv. főtanácsos, az egyl. pénztárosa, a választmányból: *Hőnig* Ernő őrnagy, dr. *Apáthy* Árpád, dr. *Szemlér* Lőrinc bírók, *Haluskay* Sándor, *Pohlenz* Alajos főmérnökök, *Pórszász* Nándor, dr. *Csobádi* Samu, *Fehér* Dezső, *Gold* Andor, *Fischer* Antal, *Farkas* József, ifj. *Kézdi-Kovács* László, *Sárdi* Brutus, *Bodnár* László, *Vass* Andor, *Sárkány* Ferenc s még sokan. A kisorsolt választmányi tagok helyébe megválasztattak: Bodnár László, Farkas József, Hőnig Ernő, Kormos Oszkár, Légrády János plébános, Pohlenz Alajos, Schmidt Sándor, Jakubetz Gyula és dr. Szemlér Lőrinc.

Szombathy Kálmánt, a Budai Társas Kör alelnökét, a Háztulajdonosok Orsz. Szövetsége igazgatóját a spanyol náthajárvány szintén ágynak döntötte, vele együtt nejét és két gyermekét. Az orvosok gondos ápolása révén mindnyájuk egészsége a javulás útján van.

Lengyel Endre dr.-nak, a Budapest Székesfővárosi Közlekedési Részvénytársaság igazgatójának a közlekedés ügy terén szerzett érdemei elismeréseül a magyar királyi kormányfőtanácsosi címet adományozta a kormányzó őfőméltósága.

Merényi Richárd papirosgyári igazgatót orvosai tanácsára megoperálták. A műtét oly komplikált és súlyos volt, hogy a beteget operáció közben kellett elaltatni. Az orvosok sikeres beavatkozása következtében ma már gyógyulóban van hónapok óta tartó kínos betegségéből.

Az óbudai nábob, ahogy a III-ik kerületben Heuthaler Frigyest, a régi óbudai polgárok tipikus reprezentánsát nevezték, január 30-án hatvanhat éves korában váratlanul elhunyt. A fél óbudai határ az ő tulajdona volt. Száznál több telek és 10—15 ház vallotta urának, Vagyonát húsz milliárdra becsülik. Nagy részvéttel temették el február 2-án az óbudai temetőbe. Az elhunytat kiterjedt rokonság, a Botzenhardt, Heuthaler, Haszman, Herold, Schlosser és Zimmermann családok gyászolják.

VÁROSI NYILVÁNOS KÖNYVTÁR BUDAPEST

Szent Gellért Gyógyfürdő

Vízgyógyintézet és Napfürdő

Külön férfi és női osztály. A legmodernebb berendezés. Szakképzett személyzet.

Álarcos jelmezestélyét a Budai Torna-Egylet ez évben ismét megrendezi saját helyiségeiben, amely mint minden szezónban, a farsang kimagasló eseményének ígérkezik. Az estély szigorúan zártkörű. A tagok által belejentett vendégek számára a rendezőség meghívót állít ki, melynek felmutatása és az álarcosok személyazonosságának igazolása kötelező. A február hó 16-án tartandó jelmezesten a rendkívül szépnek ígérkező felvonulás kezdete fél 10 órakor. Asztalfoglalás, felvilágosítások a klubirodában köznapokon d. u. 6—8 óra között.

Tragikus eset hozott súlyos gyászt dr. Székely Vladimir családjára. Virágzó, szép leánya, a sokat ígérő sikert aratott énekművészszínésznő könnyebb fejfájása gyógyítására aspirin helyett tévedésből veronált vett be a házi gyógyszerkészletéből és az orvosoknak napokon át kifejtett leggondosabb gyógykezelése sem tudta megmenteni.

Nász. A Szent Gellért-fürdő igazgatóságának tisztviselőnője márkus és batizfalvi *Máriássy* Lili és dr. *Kablay* Dezső székesfővárosi tisztviselő házasságra léptek január hó 5-én.

A „Dalkoszorú," amelynek élén Tóth Ferenc igazgató áll, mint nagy agilitásu elnök és zeneszerző karnagya Zöld Károly vezényli nagy ambicióval a jó hanganyaggal rendelkező kart, január 23-án délután az új Népotthon szép és hatalmas termében rendezte hangversenyét, mely iránt Óbudán mindig nagy érdeklődés nyilvánul meg. A férfikarok előadása nagy sikert aratott és külön megtapsolták Eberhadt Róbert baritonista pompás szólóját. Óriási taps kísérte Pálffy Mária meglepően szép énekét, aki az őt zongorán kísérő ifj. Zöld Károly két szép szerzeményét is énekelte. Nagy tetszéssel honorálta a nagyszámú közönség Kardos Ottó gordonkaművész élvezetes előadását is, akit Zéth János zongoraművész kísért.

SZEMÜVEG Zibrinyinél, I., Attila-u. 12.

Családi estélyt rendez az I. ker. Iparosok és Kereskedők Köre I., Krisztina körút 8—10. szám alatti helyiségében e hó 8-án, este 8 órakor, mely alkalommal, pont 9 órakor, dr. *Schuschny* Henrik egészségtan tanár úr, az Országos Közegészségi Egyesület tagja, előadást tart a fertőző betegségekről.

Izléstelen reklámmal toborozza vásárlóit a Corvin-árúcsarnok, mely mélyen sérti a budai kereskedőket. Reklámképpen két leány beszélgetését közli, amelyben az egyik azt a banális kijelentést teszi, hogy: „...Hidd el, a legkisebb budai üzletben a legközönségesebb holmi is drágább!..." mint az, amit vett a pesti Corvin-árúházban. Nem loyalis dolog és talán nincs is megengedve a kereskedelmi életben, hogy valaki ilyen izléstelen, sőt talán becsmérlő kijelentést használjon reklámnak, — de nagy gyöngeségre is vall. Furcsa volna, ha a Magyar Államvasút Gépgyára, azt hirdetné, hogy külömb munkát végez, mint egy kis budai lakatos... Nagyon izléstelen, legkevésbbé sem kollegiális, de mi legfőbb: — legkevésbbé sem igaz!

Drogista-bál. A Budai Vigadó termeiben nagy sikerrel folyt le január 9-én a Drogista-bál. A táncot a hagyományos *Szagos lesz az utca...* csárdással nyitották meg. A rendezés munkáját *Szász A.* Sándor vigalmi bizottsági elnök, *Tost* Dezső, *Madarassy* Rezső, *Komjáthy* Béla förendezők vezetésével mintaszerűen látta el. A megjelent nagyszámú előkelő közönség a késő reggeli órákban oszlott széjjel, bőségesen ellátva a különféle illatos meglepetések özönével, amelyben nem kis része volt *Tost* Dezsőnek, a *Neruda* drogéria népszerű cégvezetőjének.

Ripka Ferenc dr.

Dr. Ripka Ferenc m. kir. udvari tanácsos, Budapest székesfőváros főpolgármestere, született Isaszegen (Pest megye) 1871 szeptember 1-én. Atyja: Ripka Antal, aki az egykori hatalmas Grassalkovich család tulajdonát képező, de később egy belga pénzcsoport kezére került birtokon erdészsegéd volt, korán elhalt s özvegye, született Skalka Mária csekély kegydíjból nevelte két fiát, Ripka *Károlyt*, a Győr—Sopron—Ebenfurti vasút igazgatóját és dr. Ripka *Ferencet*.



RIPKA FERENC dr.
főpolgármester,
a felsőház tagja.

Gyermekéveit Gödöllőn, majd Budán töltötte dr. Ripka Ferenc, ahol a főreáliskolában, mint szegény árva diák — ösztöndíjjal végezte a középiskolát. Innen a műegyetemre került, majd pedig a tud. egyetemen folytatta jogtudományi tanulmányait, melyeknek elvégzése után hirlapírói pályára lépett. A „Fővárosi Lapoknál", „Magyar Ujságnál", „Magyar Távirati irodánál" és „Hazánknál" eltöltött több évi működés után 1894-ben a Ganz és Társa vasöntő és gépgyár r.-t. szolgálatába került. E Midőn az I. közigazg. kerület polgársága 1906-ban a székesfőváros törv. hat. tagjává választotta, állandóan résztvett a közérdekű üzemek városítása érdekében folyó mozgalmakban és szakszerű propagandaelőadásainak jelentékeny része volt abban, hogy a főváros a gáz- és elektromos műveket megváltotta. A székesfőváros tanácsa 1910 október 15-én hívta meg a gázművek vezérigazgatóhelyettesi munkakörének ellátására, majd pedig Heltai Ferenc főpolgármesterré történt megválasztása után 1912-ben vezérigazgatóvá szerződtette. Erre az időre esik ennek a fontos közüzemnek hatalmas arányokban való újraépítése és átszervezése. A budapesti gázmű nemcsak fővárosunknak, hanem az egész kontinensnek legmodernebb üzeme, mely gazdaságos berendezése mellett az alkalmazottak szociális ellátása szempontjából is büszkesége Budapest háztartásának. A világháborút követő összeomlás s az ebből felburjánzott proletárdiktatura, mely dr. Ripka Ferencet is eltávolította helyéről, a gázműveket súlyos pénzügyválságba sodorta. A jól megalapozott üzem az ő gondos vezetése alatt ezt a csapást is gyorsan kiheverte s most ismét virágzó vállalata a fővárosnak.

Dr. Ripka Ferenc világi elnöke a Krisztinavárosi róm. kath. egyházközségnek, elnöke a Klotild Szeretetház Egyesületnek, melynek szeretetházát nagy mértékben fejlesztette, úgyhogy az egyesület ma 100-nál több, nagyrészt hadiárvát nevel. Elnöke a Budai Társaskörnek, mely vezetése alatt a legnagyobb budai társaskörré fejlődött, elnöke a Hollós Mátyás Társaságnak, továbbá a Tanférfiak és Tanügybarátok Körének és a 33 Football Clubnak. A Szent István Társulat igazgatóválasztmányába, a Budai Dalárda örökös tb. taggá és elnökévé, a Gázgyári Dal- és Önképzőkör pedig díszelnökévé választotta. Mint a fonyódi róm. kath. egyházközség elnöke templomot és plébániát építtetett s mint a fonyódi gróf Zichy Béla-telep érdekeltségének elnöke, nagy fejlődésnek indította ezt a bájos balatonparti üdülőtelepet. Dr. Ripka Ferenc főbb irodalmi munkájának címe: „Mechwart album" 1895, „Gödöllő, a királyi család otthona" 1896, „Erzsébet királyné Gödöllőn" 1901, „A városi közüzemek és azok szervezése" 1909, „Bécs és Berlin világítási közüzemei" 1910 és „Budapest elektromos telepe" 1910.

Társadalmi és közgazdasági téren kifejtett működéséért a király 1901-ben a Ferenc József-rend lovagkeresztjével, 1917-ben a polg. érdemkereszttel, majd 1918-ban előbb a vitézségi érem szalagjával díszített koronás arany érdemkereszttel, utóbb pedig az udvari tanácsosi címmel tüntette ki. A római pápa Őszentsége pedig 1906-ban a „Pro ecclesia et pontifice" keresztet adományozta neki. Dr. Ripka Ferenc 1907-ben nősült Gödöllőn, ahol *Lipcsey* Ludovikát vette feleségül. Boldog házasságának — melyből három leány gyermeke született — 25 éves évfordulója alkalmából a Klotild Szeretetház Egyesület választmánya dr. Ripka Ferenc és neje nevére félmilliós örökalapítványt létesített árva gyermekek neveltetésére.

A kormány bizalma révén 1924. szept. 10-én a Budapest kormánybiztosa lett és 1925 julius 11-én egyhangulag megválasztották főpolgármesternek.

Bódy Tivadar dr.

Bódy Tivadar mint Budapest polgármestere, nehéz időkben emberfeletti munkát végzett és örök időkre aranybetűvel írta bele nevét a magyar főváros történetébe. Nekünk budaiaknak azért is kedves, mert budai ember, akit nemcsak az itt lakás, de más szálak is Budához fűznek. Hivatalos elfoglaltságától eltekintve társadalmi szerepét, mint a *Svábhegyi Egyesület* elnöke tölti be s a budai hegyvidék hatalmas fejlesztését szolgálja hivatásszerűen.

Losonczi *Bódy* Tivadar dr. egyetemi tanulmányait Budapesten fejezte be 1891-ben. Jog- és államtudori oklevelet szerzett. 1886-ban mint joghallgató lépett be a főváros szolgálatába, ahol később tanácsnokká, alpolgármesterré, majd 1918-ban polgármesterré választották. 1920 októberében, több mint 35 évi munkásság után kérte nyugdíjaztatását. Azalatt a három és fél évtized alatt, amelyet Bódy Tivadar dr. Budapest szolgálatában eltöltött, mint a pénzügyi osztály vezetője nagy érdemeket szerzett a főváros pénzügyeinek gyökeres rendezésével. A középítési ügyosztály élén kifejtett működéséhez fűződnek: — a káposztásmegyeri vízművek építkezésének befejezése, — a vízszolgáltatásról és a közterületek burkolásáról szóló szabályrendeletek elkészítése. Nagy része van a lakásépítési programm megvalósításában, továbbá az Állatkert, az Ártézi- és Szent Gellért-fürdők megépítésében.



BÓDY TIVADAR dr.
udv. tanácsos,
a felsőház tagja.

Bódy Tivadar dr. a magyar nemzet legválságosabb idejében lett az ország fővárosának polgármesterévé és emberfeletti munkájának érdeme az, hogy a főváros közigazgatása a forradalmak utáni időkben meglehetősen gyorsan tért vissza a rendes kerékvágásba. Mint alpolgármester, illetve polgármester, legfőbb irányítója volt a Budapesti Villamos Városi Vasutaknak, amelyeknek a polgármesterségtől való megválása után vezérigazgatója lett. Elnöke volt a Magyar városok országos kongreszusának; tagja a Közélelmezési tanácsnak és a Haditermény rt. igazgatóságának. Így a leginségesebb időkben élénk részt vett Budapest és az egész ország élelmezésének irányításában.

Hosszú közéleti pályáján Bódy Tivadar dr. többször részesült legfelsőbb elismerésben. 1912-ben buzgó és sikeres szolgálatainak elismeréseül Őfelsége a magyar *nemességet* adományozta számára, a losonczi előnévvel. 1916-ban a háborúval szorosan összefüggő közigazgatási ágazatok és intézmények élén való lelkes, buzgó és odaadó tevékenysége elismeréseül a magyar királyi *udvari tanácsosi* címet kapta. A katonai egészségügy körül szerzett érdemeiért pedig a király a vöröskereszt hadiékítményes II. osztályú díszjelvényével, a porosz király és a német császár pedig a porosz királyi vöröskeresztérem II. osztályával tüntette ki. Polgármesterségétől való megválása óta főleg közgazdasági kérdésekkel foglalkozik. 1922-ben a Nova Közlekedési és Ipari Részvénytársaság vezérigazgatójának hívta meg, a Budapesti Helyiérdekű Vasutak és a Kistarcsai Gép- és Vasut felszerelési gyár rt. pedig elnökének választotta. Bódy Tivadar dr. ezenkívül számos más vállalat igazgatósági tagja. Budapest Fürdőváros rt. egyik alapítója. Az 1921-es és 1926-os törvényhatósági választásokon a főváros képviselőtestületének tagjává választották. Budapest székesfőváros törvényhatósági bizottsága, amelyet az országgyűlésről szóló törvény tagküldési joggal ruházott fel, választotta meg az Országgyűlés Felsőházába képviselőjéül, mint az Egységes Párt tagját.

Pengőátszámítási tabellát egyre több és többet hoznak forgalomba. Négy hete váltotta fel a koronát a pengő, négy hete szórakozik vagy bajlódik mindenki a pengőátszámításal. A papírkereskedések tele vannak mindenféle pengőátszámítási táblázatokkal és tabellákkal, amelvekről ismertetésük azt hirdeti, hogy egyszerűsítik az átszámítást. A legkülönbözőbb formákat választották ki az élelmes kereskedők. A forgatható és tologatható táblázatok és tabellák között leggyorsabb a *Regena*-féle tabella, amely csak egészen kevés mozdulatot kíván. Az átváltoztatandó pengő vagy korona összeg közvetlenül leolvasható. Kapható minden papírkereskedésben vagy a feltalálónál: *Spira* Henrik mérnöknél (Budapest, Németvölgyi-út 80), akit minden felől elhalmoznak megrendelésekkel.

TÁVCSŐ Zibrinyinél, I., Attila-u. 12

A Csokonai Dalkör, mely a mult évben ülte meg fényes ünnepség keretében 25 éves fennállásának évfordulóját, most január hó 30-án rendezte XXVI.-ik rendes évi közgyűlését, amelyen elintézte azokat a belső válságokat, amelyek működését eddig bénították. Elnöke, dr. *Bede* József állami r.-tanácsos rendkívüli elfoglaltsága miatt lemondott tisztségéről, de lemondott az ügyvezető igazgató, a dalkör lelke, Nemes Árpád és lemondott dr. Bajusz Károly ügyvéd is az ügyészi tisztségről, mert Soltra költözött át. A közgyűlést Papp Imre alelnök nyiottta meg, a kitűnően megszerkesztett évi jelentést Nemes Árpád olvasta fel és tudomásul vette a közgyűlés az árszámadásokat is. Ezután új tisztikar választására került a sor, amikor lapunk szerkesztője mint korelnök vezette a közgyűlést. A kandidáló bizottság jelölését olvasták fel ezután, melyet a közgyűlés lelkesen megéljenzett és egyhangúlag elfogadott. Az új tisztikar a következőképpen alakult: *Elnök* lett: György Andor, m. kir. államvasuti főintéző és állomásfőnök. *Társelnökök:* dr. Bajusz Károly, Berkes József, Egedy Sándor. *Alelnökök:* Müller István, Papp Imre és Szücs István. *Ügyvezető igazgató:* Nemes Árpád. *Jogtanácsos és ügyész:* dr. Benyovits Lajos. *Karnagy:* Boross József. *Titkár:* Müller István. *Jegyző:* Schlederer Lajos. *Pénztáros:* Bubán István. *Gondnok:* Nemes József. *Karvezető:* Knotz László. *Ellenőrök:* Kuchta Ferenc és Zombory Sándor. *Számvizsgálók:* ifj. Csáky István, Gaál Sándor és Polinák Nándor. *Kottatáros:* Silberer Ede. *Zászlótartó:* Reiter Nándor. *Gazda:* Gumantiger János és Horváth József. *Választmányi tagok:* Blumm József, Gadics János, Kauderer Nándor, Lindmayer Ferenc, Meister Albert, Pólya Lajos, Sadovszky Antal, Silberer István, Szilvássi Ferenc. *Póttagok:* Horváth Gyula és Simó László. A tisztikar megválasztása után György Andor, az új elnök foglalta el az elnöki széket és kedves, jobb jövővel biztató beszédben köszönte meg a bizalmat. Végül a közgyűlés tiszteletbeli elnöknek megválasztotta dr. Bede József volt elnököt és tiszteletbeli tagokká dr. Andréka Károlyt és Viraág Bélát. A közgyűlést áldomás fejezte be.

Az Angol-Magyar Bank Rt. gróf *Károlyi* Imre elnöklésével január 29-én tartott rendkívüli közgyűlése elfogadta az igazgatóságnak az alaptőke felemelésére vonatkozó javaslatát. Eszerint az intézet részvénytőkéjét 121.273 darab à 50 pengő névértékű részvény kibocsájtása után 12 millió pengőre, kimutatott saját tőkéit pedig kb. 21 millió pengőre emeli fel. Az új részvény átvételére az intézet részvényeseinek elővételi jogot biztosít olymódon, hogy minden eddigi egy darab 50 P n. é. részvényre egy új részvény vehető át *január 31-től február 12-ig* bezárólag az intézet értékpapír-pénztáránál 80 P kibocsátási áron, mégpedig a részvényekről lefejtendő 1927. évi elővételi jog-szelvény beszolgáltatása ellenében. A közgyűlés jóváhagyólag tudomásul vette azokat a megállapodásokat, amelyeket a bank vezetősége a részvényesek által esetleg át nem veendő új részvények elhelyezése, illetve általában a tőkeemelés sikerének garantálása ügyében egy nemzetközi bankár-csoporttal létesített. A korábban közzétett hirdetmény értelmében folyó évi június 15-től kezdve részvényesi jogok már csak a pengőnévértékű részvények alapján lesznek gyakorolhatók.

Végül Becsey Antal kormányfőtanácsos a részvényesek elismerését és köszönetét tolmácsolta az intézet vezetőségének azért, hogy az ország gazdasági újjáépítésének munkájában oly tevékenyen és hathatósan vesz részt.

Sztamoray János kormányfőtanácsost, az intézet ügyvezető -igazgatóját vezérigazgatóvá nevezte ki a Nemzeti Hitelintézet R. T. igazgatósága. Ezzel a kinevezéssel jutalmazta az igazgatóság azt az ernyedetlen és széles látókörne való munkásságot, amellyel Sztamoray János, a Nemzeti Hitelintézet rekonstrukcióját keresztül vitte.

SZÉCHENYI GYÓGYFÜRDŐ

a modern orvosi tudomány minden eszközével és a különböző gyógyeljárásokhoz szükséges fölszerelésekkel ellátva.

A város minden pontjától könnyen megközelíthető.

A SVÁBHEGYI FOGASKERekű
végállomása mögött van
PÁLL JÁNOS
VENDEGLŐJE
FIGYELMES KISZOLGÁLÁS,
KITÜNŐ ÉTEL ÉS ITAL,
ESTÉNKINT ZENE.

FÉRFI
fehérneműt
divatos
elsőrangú minőségben és kivitelben 24 óra alatt
szab és varr
legolcsóbban úgy saját, mint hozott anyagból
BRAUN
JENŐ fehérneműkészítő
Óbudán, III., Polgár-tér 2. szám.
Telefon: J. 622—68.

Minden
ásványvíz
kapható és raktáron van
PÉCZELY
ANTAL
ásványvíz kereskedőnél
II., SZÁSZ KÁROLY-UTCA 8.
(Margit-körut mellett) Telefon 40-97.
Budán kizárólagos
raktára a csodahatásu termeszetes
MIRA
gyógyvíznek
„MIRA" keserüvíz kellemes izü, enyhén és biztosan, minden csikarás nélkül hat.
„MIRA" glaubersós gyógyvíz teljes mértékben pótolja a Karlsbadi vizet.
„BABY" gyermekkeserüvíz a gyermek gyomrát és beleit állandóan rendben tartja.

„NOVA" MOTOR-KERÉKPÁR
a vezető magyar márka
Gyártja:
Gép és Vasútfelszerelési Gyár RT. Kistarcsa
Elárusító helye:
VI., Liszt Ferenc-tér 7

SZENT GELLERT
ZÁLLÓ
halljában
DÉLUTÁNI
UZSONNA
Minden este 5—7 óráig
JAZZ-BAND és
TÁNC

Kedves ünneplésben volt része e hó 4-én este a Budai Napló-nak és szerkesztőjének, amikor Becsey Antal, dr. Lendl Adolf és Szávay Gyula ilusztris társaságot hívott meg a Hollós Mátyás Társaság tagjai és a budai közélet szereplői közül. A Budai Napló 20 esztendős multjáról emlékeztek meg kedves szóval, mely a szerkesztő személyének is szólt. A városi közgyűlésről jöttek oda dr. Ripka Ferenc főpolgármester, dr. Kozma Jenő országgy. képviselő, Ziegler Géza kormányfőtanácsos és szíves barátsággal emlékeztek meg a lap küzdelmes multjáról. A főpolgármester lelkes beszéde nyomán mozgalom indult meg, mely a Budai Napló függetlenségét óhajtja biztosítani oly módon, hogy a lap számára a budai polgárság hozzájárulásával nyomdát állítanak. — A kedves esetről a jövő számunkban részletesebben számolunk be.

Fonyód üdvözlete. Abból az alkalomból, hogy a kormányzó őfőméltósága az új felsőház tagjává nevezte ki dr. *Ripka* Ferenc főpolgármestert, Fonyód község képviselőtestülete — ahogy az „Új Somogy" közli — üdvözlő iratot intézett nagynevű díszpolgárához, akit a közérdekű áldásos működéséért őszinte ragaszkodásáról és soha el nem múló hálájáról biztosít és Isten áldását kéri a hazája javát szolgáló munkálkodására.

Pesti Magyar Kereskedelmi Bank

igazgatósága folyó hó 3-án ülést tartott, amelyben megállapította, hogy az 1926. üzletév az 1925. évi nyereségáthozattal együtt 3,807.724.02 pengő, azaz 47.596.550.315.56 korona tiszta nyereséggel zárult, szemben az 1925. évi harmincöt és félmilliárddal, ami circa 35 százalékos emelkedésnek felel meg.

Elhatározta egyben az igazgatóság, hogy a folyó hó 15-ére összehívandó 84-ik rendes évi közgyűlésnek javasolni fogja, hogy az 1926. évi osztalék kifizetése 2500,000 pengő, azaz 31,250.000.000 korona fordíttassék és pedig olymódon, hogy a szelvények darabonként 5 pengővel, azaz 62.500 koronával váltassanak be, szemben a mult évi 50.000 koronával. Javasolni fogja továbbá az igazgatóság, hogy a rendes tartalékalap javadalmazására 400.000 pengő, azaz 5.000,000.000 K (mult évben 3 milliárd és 500.000.000 korona), az értékcsökkenési tartalékalap javadalmazására pedig 200,000 pengő (2,500.000.000 fordíttassék, míg a különböző hivatalnoki segélyalapok 40,000 pengővel (500,000.000 koronával) javadalmaztatasnak.

Egyébként az 1926. évi zárszámadások — szembeállítva az 1925. évi-ekkel — a következő jelentősebb változásokat mutatják.

A betétek és folyószámlakövetelések összege 579 milliárddal emelkedett az év folyamán és 1608 milliárd koronát ért el, ami a mult évi 1029 milliárddal szemben csaknem 60 százalékos emelkedést jelent.

A forgalmi adatok a következőképpen alakultak:

Az 1925. évi 71 billió korona összforgalommal szemben az 1926. évben 93 billió volt az összforgalom a főkönyv egyik oldalán. Ebből kiemelhető a betétüzlet forgalma, amely 15 billióról 23 billióra, a pénztárforgalom, amely 18 billióról 27 billióra és a devizaforgalom, amely 35 billióról 37 billióra emelkedett. A bank 1926. évben ismét felvett jelzálog- és községi kölcsönüzletében már ezen első évben összesen mintegy 2,700.000 dollárt helyezett ki.

A költségek kb. a mult évi színvonalon mozogtak, kivéve a múlt évi mérlegben szereplő jelentékeny végkielégítéseket, amelyek a folyó évben — minthogy a személyzeti leépítés nem folytatódott — nem fordultak elő, ezzel szemben azonban az adóknál circa 6.300.000.000 korona emelkedés áll előtt elő.

Exner Kornél

előadása

A Cobden-Szövetségben jan. 25-én előadást tartott „Pénzügyi politikánk legsürgősebb feladatai" címmel *Exner* Kornél volt pénzügyi államtitkár, egyetemi magántanár, amelyen közgazdasági életünk számos kitűnősége vett részt. Ott láttuk *Lukács* György dr. b. t. t., ny. minisztert, *Teleszky* János dr. b. t. t., ny. minisztert, *Hegedüs* Loránt dr. ny. minisztert, *Haller* Károly dr-t a legfőbb áll. számvevőszék alelnökét, *Strache* Gusztáv dr-t, az ügyészség elnökét, *Zala* Lajos ügyvezető bankigazgató, kormányfőtanácsost, *Glück* Frigyes kormányfőtanácsost és *Szávay* Gyulát, a Kereskedelmi és Iparkamara főtitkára.

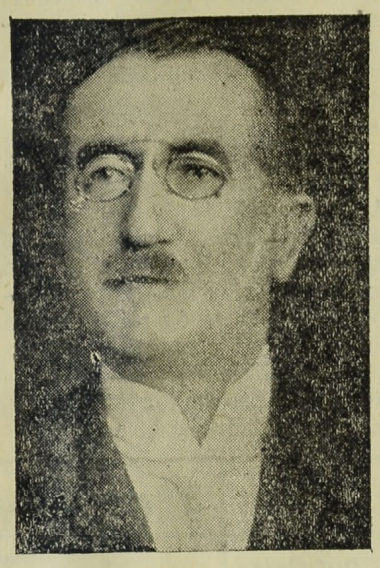

EXNER Kornél dr.
nyug. államtitkár,
a Föld Hitelbank igazgatója.

Az előadásnak lényege a következő: *Államháztartásunk egyensúlya és valutánk értékálló volta* az a két alapkő, amelyet megingatni nem szabad. Az infláció és defláció problémájával foglalkozva, két példára utal.

A német inflációs rendszer mellett az államkincstár elszegényedett, de meggazdagodott a német nép, a *deflációs angol rendszere* mellett az angol nép elszegényedett, de pénzének értékét megőrizte az angol állam. *Az aranyalapon való adófizetés nálunk a jövedelmiadónak 514 százalékkal való emelkedését jelentette egyik évről a másikra.* Az államkincstár a felemelt köztartozásokat száz százalékig valorizálva követelte. Első teendő, hogy a *túladóztatás az egész vonalon megszűnjék.*

Az adómérséklési törvényjavaslatot bírálva, azt sürgeti, hogy a *különböző adókulcsokat egymással összhangba kell hozni,* hogy több közszolgáltatás halmozódása esetén se fordulhassanak elő képtelen túlzások.

A hadikölcsönök valorizálása elől karitatív valorizálás homályos jelszavával kitérni nem lehet.

A sürgős feladatok megvalósításának *fedezetét* a következőkben jelöli meg: a költségvetés feleslegei; a költségvetés kiadásainál elérhető megtakarítások; a népszövetségi kölcsön érintetlen 105 millió pengőre rugó összege; a házadóból eredő bevétel emelkedése; a vagyonadóból eredő több bevétel; az állami bevételek természetes emelkedése; a vagyonváltság-földek tőkeértéke.

Gyógyitható-e az érelmeszesedés?

A *„Budai Orvosok Köre"* rendes havi összejövetele során, január 26-án este igen érdekes vita folyt le dr. *Bucsányi* Gyula orvosi előadása kapcsán, aki fejtegette az érelmeszesedés gyógyításának lehetőségeit a természetes gyógymód alapján.

A nagy számban jelenlévő orvosi előkelőségek mindvégig a legnagyobb érdekkel hallgatták. Szerinte az érelmeszesedés a legalattomosabb betegségek egyike, amely kezdeti, sőt előre haladt szakaszaiban klinikailag nem diagnosztizálható. Ismerteti azt a módszert, amellyel a kezdet elején diagnosztizálni lehet. Végül 20 éves tapasztalatai nyomán rátér annak természetes gyógyítására, amelynek alapprincipiuma a szervezet detoxicalása (méregtelenítés).

Minden esetben kellőleg individiualizálva, a legnagyobb sikereket lehet elérni. Kijelenti, hogy a mai

nagyrészt értéktelen gyógyszer-specialitások tobzódása

nem lehet a gyógyászat „sine qua non"-ja.

Az orvos felemelhet bármely gyógy tényezőt, ha még oly egyszerű is, ha az hasznos és sikerrel jár.

Az előadáshoz hozzászólt dr. Dillinberger Emil főorvos, aki „tudomással bír dr. Bucsányi detoxicatios eljárásáról, amelynek

letagadhatatlan sikereiről

személyesen meggyőződött." Véleménye szerint azonban ez eljárás főleg a szanatóriumokban volna kivihető.

Dr. Steiner Károly alelnök, főorvos, a gyógyhatást nem annyira detoxicationak, mint a sejtek reversabilis és irreversabilis tulajdonságainak előnyös megváltozásából eredőnek tekinti. Hasonló alapprincipiumból indulhat ki, az újabban ajánlott oxigén-belégzés hasznossága. Véleménye szerint igenis, ezt a gyógymódot a háziorvos a betegen alkalmazhatja, mire dr. Bucsányi kifejtette, hogy az oxigén-inhalátio hasznossága a detoxicatios gyógyeljárás mellett bizonyít.

Az előadáshoz nagy tudással még hozászólt dr. Piványi Gusztáv doktor is és az előadást megelőzőleg a Kör tagjai megvitatták az orvosok rovására történő szervezkedést, mely a betegek biztosításával kapcsolatosan betegellátó szövetkezeteket alakít most.

Minden felszólaló, köztük dr. Leipnik Lőrinc, dr. Berger Iván, dr. Pietsch István, dr. Szaszovszky László és az elnöklő dr. Steiner Károly alelnök élénken tiltakoztak a mozgalom ellen és az alelnök véleményét terjesztették az orvosok szövetsége elé.

Németh Béla dr.
kormányfőtanácsos az üzlethelyiségek felszabadításáról

A dialektikának, logikusságnak és ötletességnek reprezentáns beszéde volt *Németh* Béla dr. kormányfőtanácsos, országos elnök előadása a *Háztulajdonosok Országos Szövetségében.* Meghallgattuk az előadást, de — sajnos — nincs helyünk arra, hogy egész terjedelmében ismertessük, hiszen Németh Béla egy órán keresztül ontotta gazdag anyagának szinte kimeríthetetlen tárházát, kitűnő megfigyeléseit, mély judiciumának végig érdekes és eredeti megállapításait. Különösen nagyjelentőségű az a figyelmeztetés, hogy a háztulajdonosok ne éljenek minden esetben a visszakapott jogokkal s legyenek lakóikkal és üzletbérlőikkel szemben kíméletesek.

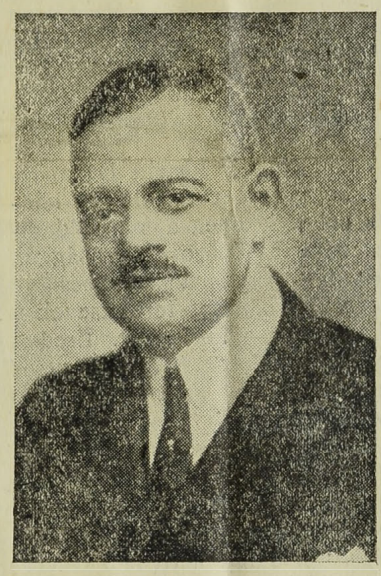

NÉMETH BÉLA
kormányfőtanácsos,
a törvényhatósági bizottság tagja.

— „A mult év első napján adott munkaprogramm leglényegesebb részét sikerült megvalósítanunk, — mondotta dr. Németh Béla elnök — sőt a házadó és községi pótadó leszállításának előkészítésén is túl vagyunk, amennyiben ezen adókat legalább részben leszállítja a kormány. Bízom benne, hogy a pénzügyminiszter az államháztartás egyensúlyának megzavarása nélkül a jövő évben leszállíthatja a házadót 15 százalékra és segítségünkre lesz, hogy a házak aránytalanul nagy egyéb terhei is fokozotason mérsékeltessenek és végre elfogadható jelzálogkölcsönökhöz jussunk.

— A nyáron kiadott lakásrendelet megállapította a további fokozatos béremelést és végre ez év november 1-re rendelkezési jogot adott lakásaink felett. Üzlethelyiségeink felett a jövő hónap elején nyílik meg bérmegállapítási és felmondási jogunk az átmenet érdekében oly módon, hogy a felmondás egy évre szólhat s amennyiben a bérlő az emelést nem fogadná el, még egy évig megmaradhat 75 százalékos bér mellett. Kívánatos, hogy az átmenet síma lefolyású legyen.

— A Háztulajdonosok Országos Szövetsége akkor nyerte el a kormány, a gazdasági tényezők és az egész komoly társadalom támogatását, midőn a tulajdonkorlátozások fokozatos megszüntetésének alapjára helyezkedett. Azzal tisztába kellett jönnünk, hogy a mult hibáit és bűneit a Bethlen-kormány úgy sem teheti jóvá.

Az üzlethelyiségek felszabadításáról s általában a várható felmondások és béremelésekről megkérdeztük Németh Béla dr.-t, aki a legalaposabb ismerője ezen kérdéseknek.

Németh Béla dr. — markáns arcú, harcos egyéniség — készséggel válaszol az érdeklődésre.

— Előrelátható volt, hogy az üzlethelyiségek szabad forgalmának helyreállítása előtt a megszokott helyről *ismét lesz mozgolódás a tulajdonkorlátozások fenntartása érdekében.*

— *A mozgalomnak nincs semmiféle komoly alapja,* mert az utolsó lakásrendelet már gondoskodott az átmenet érdekében különleges rendelkezésekről. Az üzlethelyiségek legnagyobb részére, abban az esetben, ha háztulajdonos és bérlő az üzletbér tekintetében nem tudnának megegyezni, *nem félévi, hanem egy teljes évi felmondási időt állapított meg* olyformán, hogyha a bérlő a felemelet bért nem fogadná el, 75 százalékos bér mellett még egy évig megmaradhat helyiségében. A kormánynak ezt a legmesszebbmenő gondoskodását a háztulajdonos rovására *a Háztulajdonosok Országos Szövetsége január 1-én még kiegészitette az ország összes háztulajdonosaihoz intézett felhivásával, hogy az átmenet érdekében az első évben lehetőleg ne mondjanak fel és 100 százalékon felüli béreket ne állapitsanak meg.*

— Ott, ahol feltűnő aránytalanság van az alapbérben, arányosításnak van helye és a Szövetség felajánlotta egyeztető közreműködését esetleges panaszok tárgyában. Ezenfelül mindenki tudja, hogy nagy bőségben vannak üres üzletek, irodák és raktárhelyiségek. Egyenesen valótlanság, mintha a háztulajdonosok 200 százalékos béreket állapítottak volna meg, hiszen a rendelet értelmében még el sem következett a felmondás és bérmegállapítás ideje és egészen bizonyos, hogy *a háztulajdonosok az Országos Szövetség felhivásának eleget fognak tenni.*

A főváros rendkívüli közgyűlése az üzlethelyiségek kötött forgalmának fenntartása mellett foglalt állást.

Az elnök úr idevonatkozó kérdésünkre így válaszolt:

— A főváros közgyűléséről a bizottsági tagok nagyobb része távolmaradt. Ez mutatja, hogy a sok herce-hurcát ebben a kérdésben már megunták. Lényeges, hogy az *Egységes Községi Polgári Párt* előzőleg egy párthatározatban kimondotta, hogy a halasztó indítvány ellen foglal állást, a szabad forgalom helyreállítását kívánja a kormány rendelete értelmében, miután magában a rendeletben gondoskodás történt az átmenet megkönnyítéséről azáltal, hogy a kormány az átmenet érdekében egyévi rendkívüli felmondási időt állapított meg olyformán, hogy megegyezés hiányában a bérlő még egy teljes évig megmaradhat a helyiségében 75 százalékos bér mellett.

— A további halasztásnak nincs semmi értelme, az átmenet kényelmetlenségein egyszer át kell esnünk. A kormány által folyamatba tett nagy beruházási munkálatok általános gazdasági fellendüléssel járnak, minélfogva a szabad forgalom helyreállítása időbelileg is indokolt, míg a tulajdonkorlátozások fenntartása, — amint azt a bécsi példa mutatja — katasztrófális gazdasági kárt okoz.

— A magyar kereskedelem és ipar legnagyobb érdeke, hogy a tulajdon és a gazdasági szabadság elvét tisztán megóvjuk.

Fiatalosan, frissen és bizakodóan beszél Németh Béla dr., aki kétségtelenül a legkülönb magyar értékek egyike. És a legszerényebb férfiak egyike is, aki önmaga meg sem tudja becsülni, hogy nemes munkájával mit épített.

F—czy L.

A Széchenyi fürdő körül folyó nagyszabású strandfürdő építkezései miatt az e munkálatokkal kapcsolatosan átépítendő népfürdőt február 7-én ideiglenesen lezárta. A gyógyfürdő nyitva áll és üzemben maradt.

A deviza-üzlet szolgáltatja a Nemzeti Bank legnagyobb jövedelmét

A Nemzeti Bank 1926. évről szóló pengőmérlegét most hozta nyilvánosságra. Sok érdekessége van a mérlegnek. Egyes tételei visszatükrözik a magyar pénzügyi élet multesztendei alakulásának képét. A nagyközönség úgy képzeli, hogy a Nemzeti Bank legfőbb jövedelme a jegykibocsátás, helyesebben: mintha a jegybanknak a leszámítolás volna a legtöbbet hozó üzlete. A mérlegből azonban az derül ki, hogy változatlanul még mindig a deviza- és valutaüzlet szolgáltatja a Nemzeti Bank számára a legtöbb nyereséget. Az elmult 1926-os esztendőben 19.1 millió pengő jövedelmet hozott a valutaüzlet, tehát a 34.9 millió pengő összes nyereségnek több mint a felét.

A leszámítolási üzlet jövedelme valamivel hanyatlott, mert 1926-ban 11.2 millió pengő volt a bevétel, szemben az 1925. évi 12.1 millió pengővel. Tehát a mult esztendei válságból folyó kisebb váltóbenyujtás közel egymillió pengővel csökkentette a Nemzeti Bank jövedelmeit. De csökkent az elmult évben az állami adósságok után szedett kamat is, mert 1925-ben 3.2 millió, 1926-ban azonban már csak 2.5 millió kamatot fizetett a kincstár a banknak. Mult évben ugyanis már megkezdték az állami adósságok törlesztését.

A kiadási oldal tételei között megemlítést érdemel a bankjegygyártás költségeinek fokozatos csökkenése. Tavaly kereken 4 millió pengőt kellett erre a célra felhasználni, az idén a mérleg ezen a címen 3.4 millió pengő költséget tüntet fel, ami azért feltűnő, mert hisz az új pengőbankjegyeink előállítása éppen az elmult évben történt és bizonyára igen sok költséggel járt.

Rudas-fürdő
A budai forráscsoport legrádioaktivabb hőforrása
A török hódoltság idejében épült s teljes eredetiségében fennálló kényelmes gőzfürdő — Kádfürdők
Fedett téli uszócsarnok

Hubert és Társa
betéti társaság
Budapest, VI., Liszt Ferenc-tér 4
Telefon: Iroda: Interurban 22-67
Raktár: 109-57
Mosdók, fürdőkádak, fürdőkályhák, closettek, csövek, műszaki cikkek
Fémárúgyártás

CIPŐK
Báli-, selyem-, brokát-, lakk-, speciális vadászcipők és egyéb cipőkülönlegességek legjutányosabb beszerzési helye
ZVERKÓ
(Budai Vigadóval szemben)
Többszörösen kitünte ve

HUNGÁRIA-GYÓGYFORRÁS
szénsavval telítve: HARMAT-VÍZ!



Magyarország legrádiumosabb gyógyvize Az Erzsébet-híd budai hídfőjénél épült modern ivócsarnokban Radioac iv hatásu lithiumos és calcium-hygrocarbonátos gyógyvíz
IVO-KURA
Keserűsó-kura. Javasolva vesebántalmak, gyomorbajok székelési zavarok, ámatanság, vérszegénység ellen. Poharankint 1000 kor. karlsbadi sóval 2000 kor.
gazgatós ág telefonja .8 -76
Reggel 7 órától este 6 óráig

SZENT
LUKÁCS-FÜRDŐ
a magyar Pöstyén.

Éhgyomorra naponkint igyék egy pohár
KRISTALY-vizet!
165

LORGNON Zibrinyinél, I., Attila-u. 12.

Népélelmezés és tejprobléma

Előadta: **Gerlei Lajos.**

a Budapesti Központi Általános Tejcsarnok R. T. igazgatója a társadalomtudományi és népegészségügyi értekezleten.

Egészségesnek, betegnek, kicsinynek, nagynak, egyaránt nélkülözhetetlen tápláléka a tej, amely az embert csecsemőkorától aggkoráig kíséri. Ép ezért a tejproblémát meg kell világítani, nemcsak „népélelmezési", hanem hygieniai és szociális szempontokból is.

A kereskedelem és ipar szempontjából meg kell állapítani azt a nagy haladást, amely az utolsó két-három esztendőben az életbe léptetett kormányhatósági rendelkezések nyomán jelentkezett, további számottevő javulást lehet várni a még tárgyalás alatt álló újabb törvényes rendelkezések hatásaképpen. Mégis megemlítésre méltó, hogy p. o. míg az ember legádázabb és legkártékonyabb ellenségét, a pálinkát csak erkölcsi bizonyítvánnyal rendelkező egyének árusíthatják, — *a tejet*, az egészséget adó néptáplálékot, ilyen kellék hiányában is bárki szabadon árusíthatja, akár *a nyilt piacok uccai porában*, akár *házalással*, akár a nagyváros kapualjaiban vagy más olyan helyeken, ahol a tej penetráns szagú árucikkekkel együtt kerül forgalomba. Tüdőbeteg, vagy más fertőző betegséggel sújtott emberek foglalkoznak nyitott edényekből történő tejkiméréssel. Különösen a nagyvárosok tejforgalmának *hatósági ellenőrzése nincsen olyan szabatosan és jól megszervezve, mint ahogy az nemcsak a tejfogyasztók, de a tisztességes legális kereskedelem érdekében is szükséges volna.* Budapesten a házalókat nem számítva, majdnem 4000 helyen árusítanak állandóan tejet, ezzel szemben egy egész esztendő alatt alig 6—7000 mintát vizsgálnak meg.

Mindezeken felül megkülönböztetett figyelmet érdemel *a nagyvárosok lakosságának* tejjel való ellátásának kérdése. A budapesti statisztikai adatok alapján teljes bizonyossággal meg lehet állapítani, hogy a gyermekhalandóság és gyermekbetegségek emelkedő vagy csökkenő számadatai egyenes arányban igazodnak a tejellátás időnkénti rosszabbodásának vagy javulásának jelenségeihez.

Ha a városi hatóságok ezeket a szabályrendeleteket, — amelyeket egyébként a miniszteri rendelet életbelépésének napjától számított *egy éven belül kötelesek lettek volna elkészíteni*, — sürgősen és jól elkészítenék, a tejproblémának sikeres megoldását gyorsabb iramban és rendkívül nagy mértékben vinnék előbbre.

Ez intézkedésekkel kapcsolatban megfelelő módon ki kell építeni a hatósági ellenőrzést, ennek keretében meg kell oldani azt a kérdést, mily módon juthat a fogyasztó közönség közvetlenül és gyorsan ahhoz, hogy az általa megvásárolt tejet hatósági közegek *megbizható módon, de költségmentesen megvizsgálják.* Helyes volna, ha a főváros hatósága a főváros területén 50—60 élelmiszervizsgáló bódét állítana fel, amelyekben p. o. a tejet csak fajsúly és zsírtartalomra nézve vizsgálnák és azokat a megvizsgált tejmitákat, amelyek e szempontból nem felelnek meg, a központi vegyvizsgáló intézetbe szállítanák. Ezeket a vizsgálatokat azonnal, a vásárló közönség jelenlétében ingyen kell eszközölni és abban az esetben, ha a tej minősége nem felel meg a törvényes kellékeknek, hivatalból kell a kihágási eljárást nyomban folyamatba tenni. Az ilyen vegyvizsgáló fiókok berendezése és felszerelése alig néhány pengőbe kerül, a közegészségügy védelmében azonban jelentős szerepe volna.

A tejkérdés megoldása szempontjából szükséges legiszlatív és kodifikációs feladatoknak nagyjában ugyancsak ez a foglalata. A fontosság és sürgősség megokolását pedig legfélreértettebb nemzetvagyonunk, a közegészségügy adja.

Vogl tata jubilált. Nem is tud táncolni, aki nem Vogl Imréhez járt a táncot tanulni, — mondják a mamák itt Budán, akik nézegetik a fiatalok billegését. És van ebben sok igazság. Alig van Budán tánciskola, vagy mester, aki úgy bele ette volna magát a budaiak szeretetébe, mint Vogl Imre, aki 25 esztendeje oktatja tipegő korától serdült koráig az ifjúságot a tánc művészetére. Ezt a negyedszázados évfordulót meg is ünnepelték volt tanítványai és január 22-én nagy bált rendeztek a mester, a közszeretetben álló „Vogl tata" tiszteletére a budai Vigadóban.

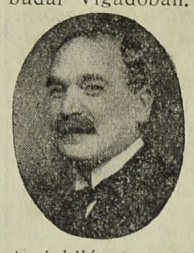

A szépen sikerült estén a Tánctanítók Szövetségét Róka Gyula elnök, Kovács Tivadar ügyvezető elnök, Guttman Lajos alelnök, Brada Ede, Bajlos Bertalan és Kreutz Gyula képviselték. A jubilánst a tánctanítók nevében Róka Gyula, a 33 futballclub részéről Bosnyákovits Károly rendőrfőfelügyelő, a „Budai Katholikus Kör" nevében dr. Priviczky Endre, a „Budai Nők Köre" és növendékei megbízásából Cobor István köszöntötték. Vogl Imrének a Tánctanítók Szövetsége és a 33 futballclub egy-egy ezüstplakettet, növendékei pedig ezüstkoszorút és neves festőművész által készített portréját ajándékozták. Az ünnepélyes köszöntők után cigányzene és jazz-band mellett reggelig mulatott a nagyszámú meghívott közönség, amely kedves emlékkel tért haza. A bál fényes sikerének kívívásában nagy érdeme volt Nemák Ernő főrendezőnek.

Kérje mindenütt a
„Sopron-Győri"
TEJET, mert ez a legjobb és legmegbizhatóbb
Telep és iroda: Sopron-, Győr- és Vasmegyei Telgazdasági Rt. I., Fehérvári-ut 27. Tel. J. 128-01

VÉLEMÉNYEK A JAPÁN GOMBA GYÓGYHATÁSÁRÓL

Megújhodást hoz a japán gomba

A japán gomba csodája ma már izgalomba tartja az egész országot. A Budai Napló munkatársa felkereste egyik gyógyszertani intézet vezetőtőjét, hogy véleményt kérjen a csodás hatásúnak mondott japán gombáról, akitől a következő felvilágosítást kaptuk:

— A japán gombának a vitaminkísérletek kapcsán észlelt fokozott regenerációs képessége szolgál magyarázatul annak hatására ott, ahol az időelőtti megöregedés jelenségei mutatkoznak. Mint minden működésben levő szövetnek, úgy az érfalaknak is van egy sejtekből álló állandóan ujjáképződő belső rétege, mely az elhasználódott rugalmas elemeket folytonosan ujjáképezik. Ha ez a sejtréteg egyszer kimerül és funkcióját beszünteti, akkor a természet, amely tudvalevőleg nem tűr hiányt, úgy gondoskodik az elpusztult szövetfal pótlásáról, hogy az érben a rugalmas rostok helyett mészlemezek rakodnak le.

— Ez a mészlerakodás okozza azután, hogy az erek többé nem rugalmasak, nem alkalmazkodnak többé az élet váltakozó izgalmai között gyakori vérnyomás-fokozódásoknak, hanem szűkek maradnak ott is, ahol tágulniok kellene és a túlfeszítés természetesen magával hozza a repedés veszélyét is.

— Már most a japán gomba kivonatanyagai előidézi az értágulást, amely a vérnyomást okozó hatást kiegyensúlyozza. A japán gomba kivonatanyagának használata előidézi a csökkenő vérnyomást, a szövetek jobb táplálását, a szédülés megszűnését, a fokozott munkateljesítményt.

Eddig szól a felvilágosítás, de hadd folytassa *Varró* Aladár Béla okleveles gyógyszerész, aki a Fő-utca 9. szám alatt lévő gyógynövény kereskedésben árúsítja az eredeti japán gombát:

— A japán gombával kapcsolatosan legendás történetek születnek és terjednek el itt Budán. Valamilyen csodának nézik azt, hogy, hogy ez a gomba teával felöntve, szaporodik, fejlődik. Ebben pedig semmiféle csodálatos nincs, ez nagyon jól ismert és természetes folyamat. A teában ugyanis van bizonyos fehérje anyag és van cukor, amely a gomba erjedését és szaporodását előidézi. A teában fejlődő gomba a folyadéknak átadja vitamin hatóanyagát, mely folyadék ezáltal gyógyhatásúvá válik. gyógyhatásúvá válik.

— A japán gomba tulajdonképpen nem új feltedezés, mert már évek előtt is kísérleteztek vele. Egy magyar orvos, rájött arra, hogy az érelmeszesedés, reuma, gyógyszere és az ivarmirigyekre feltűnő jótékony hatással bír.

— En több, mint két év óta foglalkozom gyógynövényekkel és természetszerüleg a japán gombával is. Az utóbbi időben szinte tömegesen keresik fel gyógynövény kereskedésemet, emberek, akik nagy betegségükből való gyógyulásuk történetét jönnek elmondani és olyan betegek, akik ettől a különös gyógyszertől várják a meggyógyulásukat. A vevőimet saját gombatermeléseimből elégítem ki. Egy garantált csiraképes kultúra 1 P 50 f.-be kerül.

Gazda-bál

Talán először történt Budapesten, hogy együtt táncolt egy kedves cél érdekében a falu földműves népe a fővárosi társasággal, hisz így egymást megbecsülve szorosabb kapcsot teremtsenek a város és a falu között. Eredeti volt a gondolat és emlékezetes marad a kép amit ez a bál nyujtott.

Purébl György dr. tanácsnok állt a bál élén, melyet saját székháza javára rendezett a budai vigadóban február 1-én a Szilágyi Károly elnöklete alatt álló Óbudai Hegyvidéki szövetség. A rendezés körül nagy érdemei vannak Szervei György igazgatónak és Kállay Albert dr. főtitkárnak, akiket hatalmasan támogatott munkájukban Szibinits György a farkasréti osztály elnöke.

Nagyon ügyes volt és kedves hatásokat váltott ki a rendezésnek az a része, mely a városi közönség részéről palotással nyitotta meg a táncot s annak befejezése után rögtön keringőba ment át a zene s ennek ütemére a szomszédos teremből már keringőzve jött 25 pár budaőrsi legény és leány, festői viseletben. Budaőrsön Bencze András főjegyző, Clementis László kántorfőtanító és Szakály Mátyás tanító már hetek óta készültek erre a szereplésre Budán. A bálon később megjelent dr. Ripka Ferenc főpolgármester is, akinek tiszteletére megismételték ezt a rendkívüli megnyitót. Az éttermet pompásan földíszítette az Egressy uton levő székesfővárosi Kertészképző iskola virágkötészeti csoportja. Különös szép girlandok, holt ágakon különös módon termelt zöld bokrok, szalmavirágból készült asztalfutók és élő csokrok emelték a hangulatot és hoztak elismerést Vargha igazgatónak.

Szünóra alatt is meglepték a budaőrsiek a vacsoráló közönséget, amikor „Lyra" dalárdájuk kikifogástalanul énekelt szép hazafias énekeket, Clementis László kántorfőtanító, aki 1879 óta működik Budaőrsön, 1919-ben alapította ezt a dalárdát, mely műkedvelőkkel kiegészítve. Szakaly Mátyás vezetése alatt eddig 24 színdarabot adott elő, legutóbb a „Tündérlak Magyarhonban" került színre egymásután 12-szer.

A budaőrsi dalárda szünóra alatti szereplését nagy tetszéssel fogadták a vendégek és azután folyt tovább a tánc reggelig. A nagy siker arra bírta a Budapesti Gazdálkodók Egyesületét, hogy nyáron is rendez hasonló táncmulatságot és a jövő farsangban nagy arányokban ismétli meg a bált.

Szerkesztő: FERENCZY LÁSZLÓ.
Laptulajdonos: VIRÁG és TÁRSA
Kiadásért felelős: Virág Béla.

Uj bérpalota Budán

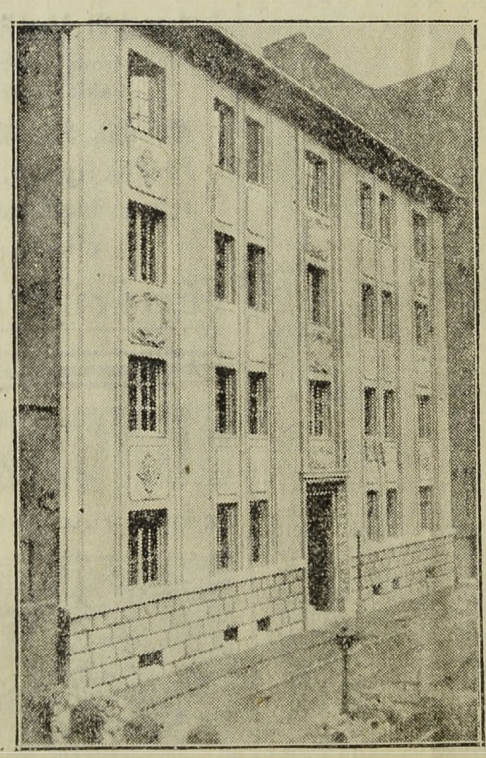

Elkészült a Logodi-utca 48. szám alatt épült bérpalota, mely 2—3 szobás lakásokból és egyszobás garzonlakásokból áll. Tervezte: NÉMETH ISTVÁN okleveles építész. Lakásbérbeadás-ügyben jelentkezések: I., Naphegy-utca 21. szám, IV. emeleten.

KÁVÉ CUKOR EA Ditt-Gott Rum-Likör
Most nyilt meg!
A Zugliget—Hüvösvölgyi villamos végállomás, — Retek uccai hurok-vágánya mellett —
I., KRISZTINA-KÖRUT 17. SZ.
Eredeti PRÁGAI SONKA és Kolbászárú
TELEFON: K. 506-17 CSOLTKÓ FERENC TELEFON: K. 506-17
FÜSZER ÉS CSEMEGE-
ÜZLETE „A RÉGI POSTÁHOZ"
LISZT KENYÉR és Sütemény
DESSERTEK Főzelék, gyümölcs
CSOKOLADÉ HAL, konzervek
SZEGEDI és DEBRECENI KOLBÁSZ, szalonna és HÚSÁRÚ
József fhg. uradalmi TEJ és tejtermékek
Minden rendelést házhoz szállit. Vásárlás után 1% visszatérítés.

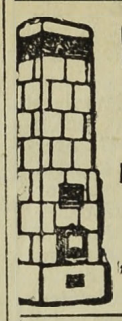

KÁLYHÁS!
Béres Márton
I., LOGODI-U. 19. SZ.
Telefon: L. 972-33
Minden e szakmába vágó munka ügyében forduljon bizalommal e régi jóhirü céghez.

KRAMER ADOLF
festő- és mázolómester
I., Lágymányosi-u. 4
Telefon: József 82—57

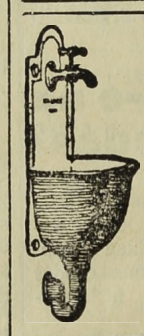

Háztatarozásnál
előnyös feltételek mellett vállalkozik
Nagy Pál
bádogos
gáz, vízvezeték, csatornázás, fürdőberendezés és központi fűtés vállalata
II., FŐ-UTCA 20. SZ.
Telefonhivó 179—42.

Thermostóth

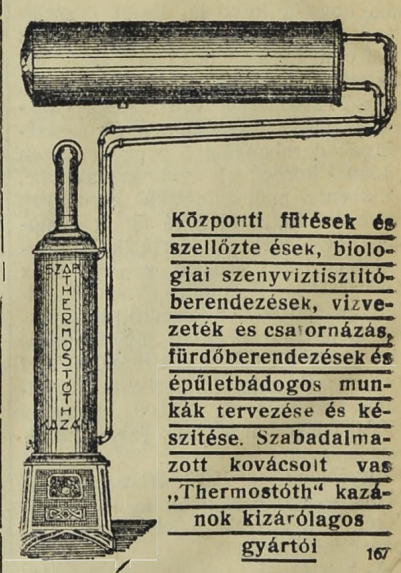

Központi fütések és szellőzte ések, biologiai szenyviztisztitóberendezések, vizvezeték es csatornázás, fürdőberendezések és épületbádogos munkák tervezése és készitése. Szabadalmazott kovácsolt vas „Thermostóth" kazánok kizárólagos gyártói 167
Tóth Imre és Társa
V., Katona József-u. 3.
telefon 23—93

MITTLI
Császárfürdő
kávéház és étterem
Ma és minden pénteken halászlé és túróscsusza
POLGÁRI ÁRAK! FAJBOROK! ZENE! TÁNC!

BUDÁN, II., FŐ-UTCA 7 Telefon 188—09.
Lackenbacher György
bádogos, gáz, vizvezeték, csatornázás, fürdőberendezés és központi fütés vállalata.

Nyomatott a Révai Testvérek Irodalmi Intézet R. T. Nyomdájában, Budapest, V., Ügynök-u. 8. — Nyomdaigazgató: Sziklai Pál.

Budai Napló

XXIII. évfolyam. 873. sz.

Buda érdekeit a várospolitika, a közgazdaság, társadalom, művészet és sport terén szolgáló ujság. Előfizetése egy évre **16** pengő, félévre **8** pengő. Egy szám **40** fillér. Szerkesztőség és kiadóhivatal: I., Bors-utca 24. Délután 5—7-ig. Telefon: K. 502—96.

Felelős szerkesztő: VIRÁG BÉLA

Hirdetések ára: Egy hasáb széles, egy milliméter magas sor, egyszeri közlésnél **50** fillér. 20 mm. magas hirdetés **10** pengő. Szövegsor ára **4** pengő. Közgazdasági közlemények megállapodás szerint. A hirdetések dija mindenkor **előre fizetendő.**

1927 február 19.

Jubilál a Budai Napló

A budai polgárság dr. Ripka Ferenc főpolgármester indítványára nyomdát állít a lapnak

Virág Béla szerkesztő hármas jubileumára társasvacsorát rendeztek a lap munkatársai és a Hollós Mátyás Társaság

Kedves humorral megírt meghívón családi összejövetelre hívták Becsey Antal, Lendl Adolf és Szávay Gyula a Hollós Mátyás Társaság oszlopos tagjai és a Budai Napló régi munkatársai mindazokat, akiket bensőbb viszony köt a Budai Naplóhoz és kedves, baráti kötelékek fűznek a lap szerkesztőjéhez, hogy bizalmas körben üljék meg vidám társasvacsora keretében a Budai Napló 23 éves fennállásának évfordulóját és szerkesztőjét, aki 43 év előtt kezdte mint poéta írói pályafutását s immár betöltötte a 63-ik életévét üdvözöljék. Három év előtt tervezték ezt a családias estét, de akkor egy gyászeset miatt elhalasztották.

A székesfőváros közgyűléséről később érkeztek dr. Ripka Ferenc pőpolgármester és dr. Kozma Jenő pártelnök, országy. képviselő.

A Pálffy étterem egyik elkülönített és kedvesen derített termében terítettek s a Hollós Mátyás Társaság estéit jellemző kedélyes hangulatban indult ez az est is, mely a bensőséges szeretettel ölelte egymáshoz a megjelenteket. Az estén megjelentek:

Aggházy Kamil, a Hadtörténelmi Múzeum igazgatója, Aigner Ottó pontafőtiszt, Baranszky Gyula dr. kormányfőtanácsos, Becsey Antal kormányfőtanácsos, dr. Csathó György orvos, dr. Dobroszláv Péter országgyűlési képviselő, ügyvéd, dr. Fábián Gáspár műépítész és szerkesztő, Fanta István festő, műépítész, Fejér József ny. min. tanácsos, Günther Tivadar, a főpolgármesteri hivatal titkára, dr. Hank József bányatanácsos, Hennyey Vilmos nyugalmazott államtitkár, dr. Hódy Lajos, a postatakarékpénztár ny. igazgatója, dr. Hörcher Márton vegyészmérnök, Hubert Vilmos fémárugyáros, Ivanics Ferenc postafőtiszt, Jauernik Nándor igazgató, Kapcza Imre gázgyári főtiszt, dr. Kozma Jenő kormányfőtanácsos, országy. képviselő, dr. Krivoss Árpád ügyvéd, Loósy Viktor udv. tanácsos, Major István iskolaigazgató, Marik Ernő kormányfőtanácsos, dr. Massányi Ernő szerkesztő és neje, dr. Morvay Győző tankerületi főigazgató és neje a Hollós Mátyás Társaság elnöke, Oszoly Kálmán iskolaigazgató, Pásztélyi Vilmos, az Atlantica tröszt igazgatója, Peterdy Sándor postaigazgató, a H. M. T. titkára és neje, Polakovich Zsigmond bankigazgató, Prinner Ede elektortechnikus, Ravasz László, az I. ker. Iparosok és Kereskedők Köre elnöke, Rév Sándor, a Hollós Mátyás Társaság jegyzője, Rezső Antal, ny. MÁv igazg., Ring Béla bankigazg., dr. Ripka Ferenc főpolgármester, Serényi Gusztáv lapszerkesztő, Stark Lipót, az Elektromos Művek ny. vezérigazgatója, Szávay Gyula kormányfőtanácsos, a H. M. T. főtitkára, Tóth Imre gyáros, ifj. Tóth Imre mérnök, Váli Gábor, a II. ker. Iparoskör tb. elnöke, Ziegler Géza kormányfőtanácso.

Elmaradásukat kimentették: dr. Nemes Antal, dr. Exner Kornél ny. államtitkár, Stromszky Sándor udv. tanácsos, dr. Németh Béla kormányfőtanácsos, dr. Sümeghi László közjegyző, kormányfőtanácsos, Kun Gyula min. tanácsos, Andréka Károly főkapitányhelyettes, Szilágyi Károly v. nemzgy. képviselő, György Lajos, az Olasz-Magyar Bank igazgatója, Badál Ede előljáró, Szombathy Kálmán szerkesztő, Merényi Richard gyárigazgató, dr. Orova Zsigmond ügyvéd, Istók János szobrász és a társasvacsora egyik rendezője, dr. Lendl Adolf, akit betegsége ágynak döntött.

Hubert Vilmos gyönyörű fényplakettel lepte meg a szerkesztőt, a Révai Nyomda pedig táviratban gratulált.

Morvay Győző dr. üdvözölte elsőnek a Hollós Mátyás Társaság hivatalos lapját a Budai Naplót és kedves humorral aposztrofálta szerkesztőjét, aki egyuttal a H. M. T. háznagya. Majd Becsey Antal szólt meleg szavakkal arról a hivatásról, melyet a lap és szerkesztője oly nagy odaadással teljesít Budán. Baránszky Gyula, mint a lap régi munkatársa szólalt fel, akit egy másik munkatárs: Szávay Gyula követett aranyos humorral és szintén három évtizedes barátsággal emlékezve meg sok kedves együtt töltött óráról. Utána Peterdy Sándor, a jeles író, akit szintén 30 évnél hosszabb idő fűz benső barátsággal a szerkesztő személyéhez, akivel együtt dolgozott már a Fővárosi Lapok-nál. Pásztélyi Vilmos lelkes szavai után Hubert Vilmos az I. ker., Iparosok- és Kereskedők Köre üdvözletét és a saját őszinte szeretetét jelentette be.

Poétikusan szép hasonlattal rajzolta meg Kapcza Imre, mint a lap első előfizetője és egyik régi munkatársa, azt a nehéz küzdelmes utat, amelyet a Budai Napló és szerkesztője befutottak.

Nagy érdeklődést keltett dr. Ripka Ferenc felszólalása, aki méltatta azt az odaadó szeretetet, amellyel Buda érdekét szolgálja a Budai Napló és hűséges fegyvertársát üdvözölte a szerkesztő személyében. Szeretettől sugárzó beszéde folyamán azt az eszmét vetette fel, hogy e hármas évforduló emlékére ajándékozza meg Buda polgársága a jubiláló lapot és szerkesztőjét, közadakozás utján szerzett nyomdával, amit a társaság lelkesen felkarolt és még az est folyamán 45 milliót jegyeztek az ott lévők. Becsey Antalt kérte föl azután Ripka Ferenc, hogy a gyűjtést irányítsa, amiben szívesen lesz segítségére, hogy ezzel függetlenítsék a Budai Naplót minden befolyás alól és biztosítsák a lap fennmaradását. A nyomdát pedig nevezzék „Virág Béla nyomdá“-nak. A népszerű főpolgármestert, aki itt legközvetlenebb személyes hívei körében volt a kedves és értékes eszméért lelkesen ünnepelték és hálásan mondott köszönetet e nem várt meglepetésért a lap szerkesztője is.

Hódy Lajos és Polakovits Zsigmond humoros felszólalása után Stark Lipót leplezte le a szerkesztőt, hogy nem 43, hanem 55 év óta ír, mert együtt tanulták írni, hogy: — úr ír, — s így őt fűzi a legrégibb barátság a szerkesztőhöz, aki földije.

Nagyon értékes volt Aggházy Kamil felszólalása, aki még sok megoldandó budai kérdés érdekében hívta harcra a szerkesztőt. Majd Massány Ernő mondott szép gondolatokkal átszőtt beszédet, aki után dr. Fábián Gáspár a szerkesztő családját üdvözölte melegen, régi barátsággal.

Végül Rezső Antal a III. ker., társas kör és Váli Gábor a II. ker., Iparos kör üdvözletét tolmácsolta.

Későn, éjfélután bontotta az asztalt dr. Ripka Ferenc, akit távozásakor lelkesen ünnepelt a vidám hangulatban szétoszló társaság. (r—v)

Az üzemek bűnei

Az autnomia kérdéséről érdekes vita folyik a „Budai Társaskör“-ben. Krivoss Árpád dr. ügyvéd által fölvetett kérdés általános érdeklődést váltott ki és e hó 10-én elsőnek dr. Dobroszláv Péter v. orsz. képviselő szólt hozzá s különösen a fővárosi üzem-politikát ismertette és arra a következtetésre jutott, hogy a szorosan vett közüzemek műszakilag visszamaradottak, pénzügyi politikájuk pedig a közérdek ellen szól, s helyesebb üzem-politika esetén a főváros hihetetlen összegeket megtakaríthatna s az üzemek után szedett díjakat lényegesen redukálhatná. Az általa felsorolt 25 üzem amely nem szorosan vett közüzem, a magángazdaság rovására létesített vállalat és azok sürgős megszüntetése közérdek. Ezután György Lajos foglalkozott előadásában a főváros személyi adminisztrációjával s számtalan érdekes példával kimutatta, hogy a fővárosnak személyzete kétszer akkora, mint amennyire szüksége van, hiszen több mint 6000 szorosan vett adminisztrativ tisztviselő rosszul látja el hivatalát — míg ugyanakkor New-York 8 millió lakosát csak 4000 tisztviselő adminisztrálja! Olcsó, gyors, közvetlen és decentralizált közigazgatást sürget. Végül felszólalt dr. Németh Béla, a Háztulajd. orsz. szövetségének elnöke, aki érdekes beszédben fejtegette, hogy az autonomia mai keretében fenn nem tartható, az üzemek ellenőrzése és felügyelete az állam és közönség érdeke s hogy szerves új fővárosi törvény hozatala elkerülhetetlenül szükséges s erről úgy a kormány, mint a közönség meg van győződve. A tisztviselők választási rendszerének eltörlését kívánja, mert csak kinevezett, jól fizetett s hivatásának élő közigazgatási tisztviselőtől várható komoly és értékes munka. Szerinte is a főváros üzemeinek örülni kell, ha állandó felügyelet és ellenőrzés mellett teljesíthetik hivatásukat. A megjelent nagyszámú hallgatóság nagy érdeklődéssel hallgatta a felszólalásokat.

A febr. hó 17-én tartott folytatólagos vitán elsőnek felszólalt Hennyey Vilmos dr. ny. államtitkár, aki gazdag érvekkel mutatott rá az autonomia hibáira, az üzemek rossz politikájára s a fővárosi törvény sürgős revíziója mellett nyilatkozott a közönség tetszésnyilvánítása mellett.

Oszoly Kálmán iskola-igazgató ezek után pedagógiai szempontból bírálta a mai helyzetet s arra az eredményre jutott, hogy az iskolaszéki intézmény, s a gyermeknevelés revizióra érett.

Végül Trettnia Jenő az autonomiák üzemük technikai és gazdasági történetét ismertette és adatokat közölt a budapesti üzemekről, melyeket legközelebb részletesen ismertetünk, érdekes előadása alapján.

Budán, 1927. február 18

Az utolsó harang javára rendeznek a krisztinavárosi róm. kath. Egyház Község hölgy tagjai, Ripka Ferenc dr. főpolgármester világi elnök és Zelliger Vilmos dr. prelátus-plébános védnöksége alatt, rendkívül érdekesnek igérkező műsoros estet február 20-án este fél 6 órakor az Atilla-utcai főgimnázium tornatermében.

A műsoron szerepelnek: a Budai Dalárda szólókvartetje, Szántó Jenő hegedű-, Knezevich Margit zongora- és Zsámboki Miklós gordonkaművész. Magyar táncokat adnak elő Gyüszü Irénke, Wagner Gabika és Vogl Klárika, Vogl Imre tánctanár tanítványai. A Becsületszó című vígjátékban föllépnek: Brozin Ferencné, Andor Ágnes, Szabó Angela, Ekamp Nándor, Bognár Elek, Vizer Géza és Vásárhelyi Pál. Magikus és telepátikus mutatványokkal szerepel Vanek G. A. és mindent zongorán kísér Ferencsik János zongoraművész. — Önkéntes adományokat köszönettel fogad a rendezőség.

Hétpecsétes titok a székesfőváros idegenforgalmi hivatalának ez évi programmja, amelynek költségeire 14 milliárdot szavazott meg a tanács. — ahogy a mindig jól értesült Fővárosi Hirlap irja —, mert a hivatal vezetősége nem hajlandó a nyilvánossággal közölni drága, bizonyára nagyon szép terveit. Kár pedig, hogy kivülről jövő tanácsokat nem vesz be az idegenforgalmi hivatal, ami sikerei rovására megy. Igy a mult évben, amikor dr. Ripka Ferenc főpolgármesternek zseniális gondolata a „Szent István-hét“ programmja készült, megírtuk, hogy e héten reflektorokkal kell esténkint megvilágítani a kir. várpalotát, a Gellért-hegyet és a parlamentet. Az ünnep rendezősége elzárkózott e terv elől, amit utóbb egy másik idegen csoport érkezésekor a fogadó-bizottság mégis kipróbált és gyönyörű eredményt ért el. Kár tehát elzárkózni a nyilvánosság elől. Laikusok is adhatnak néha jó eszmét. No, majd meglátjuk. A pompás uj hivatalos helyiségek már meg is vannak és van már pénz is...

SZEMÜVEG Zibrinyinél, I., Attila-u. 12.

Átépitik a Siklót, oly módon — ahogy azt már régebben jelentettük és most dr. Paulini Alfréd üzemigazgató is kijelentette — hogy az utca szintjén kezdődnék és fölvinne a Szent György szintjére. Most ugyanis lent is fent is lépcsőt kell mászni, mintegy másfél emelet magasan. A hegyi pályát teherfuvarozásra is berendezik úgy, hogy autokat és teherkocsikat is képes lesz felszállítani.

Neuschloss-Knüsli Kornél dr. nagynevű műépitészt választotta meg elnökének a Magyar Képzőművészek épitészeti szakosztálya.

Telkeket keres a főváros és csodálatos módon nem talál, pedig a Lágymányos tele van alkalmas telkekkel, ahol már a földmunka is kész, mert gödörszerű telkek ezek a Horthy Miklós-út eleje és Duna közötti részen. Mintha az uccák feltöltése révén már szép kiásott házhelyeket teremtett volna a jó Isten, olyan készen tálalja azokat a Lágymányos a telkeket kereső főváros elé. Kultivált helyen, aszfaltos utak mentén, a Belváros közelében, mert mind ott van a Ferencz József híd közelében. Csak meg kell vásárolni őket.

A **Svábhegyi Egyesület** e hó 6-án este, a Pannonia szálló külön termében tartotta rendes havi társasvacsoráját, amelyen meleg ünneplésben részesitették az Egyesület kötelékébe tartozó felsőházi tagokat: — dr. Bódy Tivadar elnököt és dr. Glücksthal Samut, akiket szellemes beszédben Reimann Gyula udv. tan. r.-t. igazgató köszöntött fel. A társasvacsorán a tagok szokatlanul nagy számban vettek részt.

Jelmezestélyt a Budai Torna Egylet *nem* e hó 16-án — ahogy egy sajtóhiba tévesen jelezte — hanem *e hó 26-án* rendezi. Az érdeklődés óriási.

János-hegy tövén uj források után kutatnak, mert a Sváb-hegyi szivattyú telep nem bírja vízzel ellátni a János-hegyet, csak költséges átépités esetén. A környék vízszegény, mint általában a budai hegyvidék és Fekete Béla erdőtanácsos, most a hegy tövénél jelentkező nedvesség forrását keresteti s ha az elég bővizü, ott eszközölnek furásokat. Segitene a bajon esetleg a Disznófő forrásának a megvásárlása, ami a környék fejlődését is szolgálná.

ÉRTESITÉS

Tisztelettel értesitem a budai nagyérdemü közönséget, hogy ujból átvettem a Szilágyi Dezső-téren levő

Budai Vigadó Kávéház

bérletét és kérem szives pártfogásukat. Tisztelettel

KASS BÉLA.

HALWA SÁNDOR

PUSKAMŰVES BUDAPEST,

I., Krisztina-tér 2. Műhely: I., Szent János-tér 4

Telefon: Lipót 966—02

Állami díszoklevél. Ezüstkoszorús mester

Nagy aranyéremmel kitüntetve

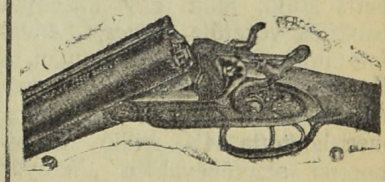

VADÁSZFEGYVEREK

•••

FEGYVERJAVÍTÁSOK

•••

SPORTCIKKEK

•••

CSERKÉSZFELSZERELÉSEK

Budapest gyomra

Irta: Ferenczy László

Egy nagyváros életének, gazdasági vérkeringésének és anyagi jólétének legmegbízhatóbb és legjobb jelzőeszköze a vásárcsarnok. A legőszintébben mindig ez tükrözi vissza a gazdasági helyzetet és akárhányan mondhatják, hogy a helyzet nem is olyan rossz, vagy nem is olyan jó, *a vásárcsarnok megmondja az igazat.* A vásárcsarnok minden nagyvárosnak a gyomra, ez veszi fel a város szervezetébe juttatott élelmiszermennyiséget és osztja szét az óriási organizmus minden kis pontjába.

Mióta Zola a *„La ventre de Paris"*-ban olyan felejthetetlen emléket állított a párizsi vásárcsarnoknak, nevezetesen pedig *Párizs gyomrának,* divat lett hajnaltájban a vásárcsarnokhoz, Párizs mérhetetlen *„gyomrához"* zarándokolni.

A mi központi vásárcsarnokunk és a mellette elterülő dunaparti nyílt piacunk egészen szerény korlátok között mozog. De itt van Nagytétény! Csonka-Magyarország egyik leghíresebb pontja ez a nagytétényi sertéshizlaló és húsipar telep, amely ma is nagyszerűen prosperál.

A publikumot mindig közelről érinti, hogy vajjon mi van Magyarország azon részein, amelyekről eddig kevés beszámolást hallottunk. Azért elhatároztam, hogy riportot írok a nagytétényi Magyar Sertéshizlaló és Húsipari Részvénytársaság telepéről.

A Magyar Sertéshizlaló és Húsipari R.-T. üzemének telepe a Délivasút—Nagytétény állomásának tőszomszédságában, a Budapest—eszéki államút és a Duna folyam között fekszik, közel 140 ezer négyszögöl területen, melyet majdnem 5000 folyóméter hosszban vasbeton kerítés övez.

Látogatás a „Shirt"-telepen

Aki idegen idejön, az mind a „Shirt" telepére kíváncsi. Csak az idevalók nem érdeklődnek iránta.

Ami először megfog, az a *határtalan tisztaság,* pedig itt szénnel és sok mindenféle piszkító anyaggal dolgoznak.

Előttünk prüszköl egy kis mozdony, melynek minden porcikája fényesen ragyog, naponta többször még a portól is megtisztítják.

Felkerestem *Kámmer* Vilmos kormányfőtanácsost, a telep vezérigazgatóját, aki magyaros, úri szívélyes barátsággal fogadott és lekötelező udvariassággal kalauzolt végig *Bányai* Béla ügyvezető igazgatóval a nagykiterjedésű ipartelepen.

Kámmer Vilmos céltudatos munkájának nyomait hirdeti egész Nagytétény, amelynek első polgára és legodaadóbb munkása. A Magyar Sertéshizlaló és Húsipari R.-T. egész fennállása, fejlődése, haladása, éppen a legnehezebb időkben Kámmer Vilmos polgári erényeinek kőbe vésett, vasba mintázott dokumentuma.

Született 1875-ben. Tanulmányait Pozsonyban és Bécsben végezte, azután bankszolgálatba lépett. Majd, mint egy kőbányai bankfiók vezetője, *Lánczy* Leóval folytatott tárgyalások alapján, a Kereskedelmi Bank, a Magyar Általános Hitelbankot belevonva, megalapította 4½ millió aranykorona alaptőkével a „Magyar Sertéshizlaló és Húsipari Részvénytársaságot", melynek részvénytőkéjében, tekintettel a vállalkozás közérdekű voltára, a földművelésügyi kormány is megfelelő arányban részesedett. Így lett Kámmer Vilmos a „Shirt" vezérigazgatója.

Ebben a felelőségteljes, nehéz pozicióban élte és küzdötte át mind mostanáig a keserves évek hosszú-hosszú sorát. Hivatása magaslatán állott a háború egész folyamán és a forradalmak idején is. Tíz évvel ezelőtt kereskedelmi tanácsosi címet kapott és 1925-ben a kormányzó Őfőméltósága a miniszterelnök előterjesztésére Kámmer Vilmosnak közhasznú, érdemes tevékenysége elismeréséül a kormányfőtanácsosi címet adományozta.



KAMMER VILMOS
kormányfőtanácsos, a „Shirt" vezérigazgatója.

Tagja számos szakmai bizottságnak és egyesülésnek. Nevét külföldön is jól ismerik már. Ma mindössze ötvenkét éves, munkaerejének, vállalkozó kedvének teljében; az egész magyar gazdasági élet sokat, nagyon sokat várhat még tőle, akire nagy szerep vár még a most következő időkben, amikor az övéhez hasonló szívós és lelkes munkával kell helyreállítanunk mindazt, ami az elmult években romba dőlt.

Séta a sertéshizlalás városában

Hajnali négykor kezdődik itt a munka, minden elegáns könnyedséget és finomságot meghazudtoló ütemmel és zajjal. Maga a nagytétényi sertéshizlaló egy óriás város, épített utcáival, döbbenetes elevátoraival és pincelabirintusával, ahol minden taligakerék nyikorgása, minden kiáltás százszorosan visszhangzik annak, aki nem szokta meg ezt a monoton és zsibbasztó kakofóniát.

E város számozott kis utcái, mint egy óriás tömlő csatornái, zúdítják a telepnek vashombárja alá a keskenyvágányú vasutak, mahmut autók, kétkerekű lovaskocsik és taligák karaván ját, melyek a nagymenyiségű különféle nyersanyagokat szállítják. A nehéz, lompos szekerek vánszorgása, a vagón-nagyságú autók dübörgése és a sonkák, debrecenik és a különféle hentesáruk színes hegylánca egy megáradt folyammá dagad és összefolyik, elkápráz ik a szemed előtt. Pillanatnyi szünet és lélegzetvétel nélkül rohan és tébolyog itt a munka, amely a milliós metropolis életét, vérkeringését biztosítja.

Kámmer Vilmos vezérigazgató nagy szaktudással, hozzáértéssel és körültekintő figyelmességgel magyarázott:

— Álattenyésztésünk egyik legértékesebb tényezője a sertéstenyésztés és hizlalás. Ennél a kérdésnél a hozam tekintetében fontos, hogy a sertéseket nagyobb mennyiségben hizlaló gazda számot vessen a rendelkezésére álló eszközökkel. Itt az első kérdés az, hogy alkalmas-e a gazdasági berendezés arra, hogy a gazda az általa tenyésztett sertéseket a kellő értékükre feltudja-e hizlalni, továbbá nem kockáztat-e költséget és fáradtságot, amelyért esetleg a megérdemelt pénzbeli hozadék a hiányos és költséges kezelés, valamint olcsó értékesítés folytán elmarad.

A sertéshizlaló a hizlalás céljából beállított sertésekre, ezek értékének 75—80 százalékáig, kedvező kölcsönt is nyújt a gazdának.

Legalább öt percig mentünk, amíg megérkeztünk a sertések városába, ahol minden a sertésből és a sertésért van.

A telep kedvező elhelyezése közvetlen kapcsolatot biztosít az országnak minden közlekedési útvonalával. A Délivasút—Nagytétény állomásával iparvágány köti össze a szállásokat.

Az érkező áruk a telepen rakhatók ki és a hízott sertés ugyancsak itt rakható vasútra is. Hizlalásra egyszerre 70 ezer darab sertést képes beállítani.

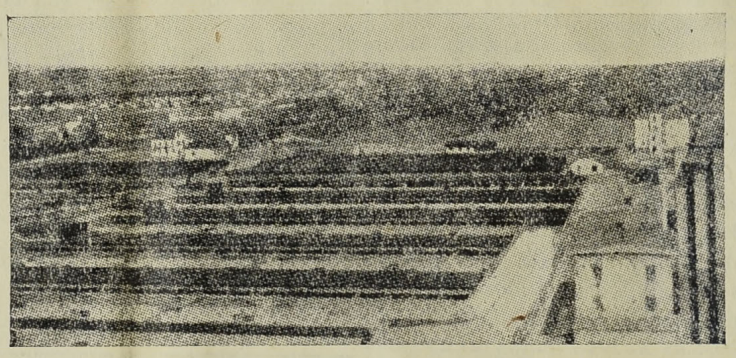

A nagytétényi sertéstelep szállásainak távlati képe.

Az egyes szálláscsoportok a telepen végighúzódó főút mentén terülnek el és egymástól megfelelő széles utakkal vannak elválasztva. A szálláscsoportokat magas falak kerítik körül. Összesen 8 ilyen szálláscsoport van és egy csoportban átlag 5 szállásban 8—9000 sertés helyezhető el. A sertésszállások beosztása olyan, hogy bármely betegség esetén minden szálláscsoport egymástól teljesen független.

Védekezés a betegségek ellen

A sertésállománynak a fertőző betegségek ellen történő megvédésénél igen fontos szerepe van a közismert higiénikus rendszabályoknak, nevezetesen az állatok megfelelő elszállásolásának és okszerű táplálásának, melyek révén a betegségekre való hajlamosság csökken, illetve a sertések szervezetének ellenállóképessége a lehetőségig fokozódik.

Mintha bevetették volna az asztalokat, végig ameddig a szem ellát, pörzsölt sertésekből debreceni módra készült ízletes hentesáruk tornyosodnak mindenütt. Most különösen sonkát exportálnak rengeteg mennyiségben. A félemelet magasságú sonkabarikádok tömege következik. Mint egy impresszionista festmény túlzott színei, sorakoznak egymás mellett Budapest kedvenc ételei, a nagytétényi sertéshizlaló húsfeldolgozó gyárában. *Egy külön kis városrész,* folyosókkal, pincékkel: a húsnak. Ebben a helyiségben több, mint ötven munkás dolgozik egyszerre. Mert *Budapest sonkát eszik,* jobban és többet, mint valaha. A szalámi mellett ma kétségkívül a sonka a legnépszerűbb eledel.

Mellettünk, a szomszéd helyiségben láthatják az urak — mondja érdemes kalauzolónk — a szalámigyártást: a szalámitöltést és kötözést.

Pillanatnyi csönd állott be, amikor beléptünk és az emberek elmerülő arcán látszott, hogy eleget tesznek kötelességüknek. Itt készítik a szalámit hatalmas gépek segítségével. A teljesen modernül felszerelt szalámigyártó helyiségében a szalámirudak rikító erdeje hihetetlen mennyiségben van felhalmozva.

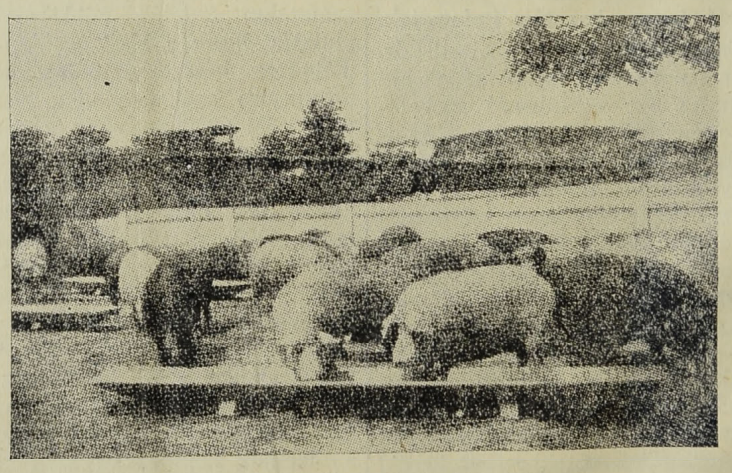

A hízlaló egyik „box"-a.

A sertésállomány a telepen működő állami egészségügyi hivatal állandó felügyelete alatt áll. Főorvosa: *Besskó* József dr., kir. állategészségügyi tanácsos.

Ahonnan a sertéseket ellátják

A nagymennyiségben érkező takarmány beraktározására szolgálnak a 20 vagón napi teljesítményű daramalom tőszomszédságában épült 80 ezer métermázsa befogadására alkalmas silosai. A telepnek több, mint 7 vagón számára csövestengeri-morzsoló és szárítója van. A vízellátás oly bőséges, hogy a sertések naponkint friss fürdővizet kaphatnak.

A földművelésügyi minisztérium által a telepen létesített vásárról a hízott sertések vágott állapotban is kerülnek kivitelre.

Ahol 250 munkás dolgozik

Az állatok leszúrására a vágóhídi technika legmodernebb elveinek figyelembevételével a szállásoktól elkülönített helyen van a vágóhíd.

A másik részen hordják a *húst.* Emberek szállítják a pincébe, vagy hordják fel a finom sertéshús mellett a májak, lépek és belsők véres pacsmagát.

A szagok e pokoli piacáról csak egy lépés s a feldolgozó üzembe jutunk.

Szüts Bélával, a szalámigyár vezetőjével beszélgetek. Azt mondja, nem tud pontos adatokat, de biztosít róla, hogy — *más sem.*

— Itt csak hozzávetőleges számadatokról lehet beszélni. Az tény, hogy rengeteg mennyiségű szalámi kerül innen ki.

Itt semmi sem megy kicsibe és végül az óriási arányok mellett már olyan közmbösen haladunk el, mintha mindenki számára ez megszokott dolog volna.

Farkasorditó hideg a hütőházban

A lüktető munka és a sikító zaj akkor érte el kulminációját, amikor a hűtőházba értünk. Itt állandóan 0 fok alatt van a temperatura és nem fogynak ki se hóból, se jégből. A legmodernebb berendezésű, a Shirt egyik büszkesége.

A gyár igazgatóságának szíves előzékenységből végigjárhattam ezeket a termeket is, ahol a csöveken zuzmara rakódik le és vastag jégpáncél formálódik a hűtőcsövek köré. A termek zsúfolva vannak élelmiszerrel.

A másik teremben rengeteg sertés, van úgy felaggatva, mint télen a színházak ruhatáraiban a kabátok. Mindegyiken számjelzés, hogy így megtudják, mióta van ott. Aztán van minden elképzelhető más élelmiszer, rengeteg zsír, füstölthús, sonka, tonnaszámra szalonna.

*

Az esetleg kényszerszúrt és elhullott sertéseknek élvezetre nem alkalmas hús- és szalonnarészei a hullaemésztőbe kerülnek. A hullaemésztő készülékkel a zsír teljesen kivonható *s a hizlaló saját szappangyárában feldolgozható.*

Tisztviselői és munkásai részére lakások, fürdők és orvosi rendelők, az üzletfelek részére modernül berendezett szálloda, a bizományosok részére pedig irodahelyiségek állanak rendelkezésre. A szálloda impozáns nagyterme a kialakuló sertéstőzsde helyiségéül szolgál. A telepről kikerült sertések a külföldi piacokon elsőrendű áruként vannak elismerve és ezekért a sertésekért mindenkor a kialakuló ár legmagasabbját fizetik.

*

Végigmentünk az egész telepen. Mindvégig azt néztem, hogy fáradt-e a munkás? Az emberek vidámak, mosolyognak, sőt munkaközben még elnézegetnek bennünket is. Több mint két és félszáz ember dolgozik a telepen. Mindegyiknek a sertés ad kenyeret és *a kenyéren van vaj is.*

*

A világhírű hizlaló naggyá és közgazdasági jelentőségűvé tételéhez nem kis mértékben hozzájárult *Bányai* Béla ügyvezető igazgató is, aki fáradtságot és pihenést nem ismerő munkájával, kiváló szaktudásával és hozzáértésével azon igyekezik, hogy a telep a külföldi sertéskereskedelemnek központi elosztó piaca legyen.

*

Az autók dübörgése és tülkölése, a kocsik megrokkanó kerekeinek nyivákolása, a munkások, kereskedők és szállítók kiáltozásának őrült káoszában megtorpan az ember.

*

Elbúcsúztam.

Ballagásomban megfogott és különös izgalommal töltött el a nagytétényi sertéshizlaló telep, amely, mint valami óriás bőségszaru, egy anya bőkezűségével ontja magából krőzusi kincsét: — *Budapest táplálékát.*

Szent Gellért Gyógyfürdő

Géptorna (Zander) terme kiválóan alkalmas fogyókurák tartására, ízületi merevségek, izomsorvadások és hátgerinc elferdülések gyógykezelésére. Svéd tornaterem.

KÖZGYŰLÉSÉT a Svábhegyi egyesület március hó 7-én este 7 órakor tartja a Pannonia szálló külön termében.

Venczelly Lajos dr. ügyvéd, a „Budai Iparosok, Kereskedők és Kispolgárok Pártjá"-nak elnöke, súlyos betegségéből felgyógyult és I., János-tér 4. szám alatti irodáját ismét személyesen vezeti.

A Szabadpolgári Kör február 5-én ünnepi vacsorát rendezett a felsőház tagjaivá megválasztott két tagtársa: Joanovich Pál és Szigeti János tiszteletére, melyen a körtagok nagyszámban jelentek meg.

Piazza-tér nevet kíván egyik előfizetőnk a Széna-tér felső részének, mert hogy a térre rányomta bélyegét *Piazza* György, aki mint épület vezető, mint vállalkozó, vállalta annak a rettenetes *„váró bódénak"* az építését. Mintha pofonütötték volna, olyan dagadtan egyoldalú lett ez a nagyforgalmú térség s ezen a bajon már csak egy tornádó segíthet talán.

De Sgardelli Ceasar alezredes, katonai író nagyszámú és előkelő közönség jelenlétében magas színvonalú érdekes előadást tartott az Uránia tudományos szinházban, a franciák nagy császárjáról, Napoleonról. Az előadás végeztével a kiváló szerzőt meleg ünneplésben részesítette a nagyszámú közönség.

TÁVCSŐ Zibrinyinél, I., Attila-u. 12

Kabarét rendez hangversennyel egybekötve a „Dalkoszorú" dalegylet február hó 20-án (vasárnap) délután ¾5 órai kezdettel a III. kerületi Munkás-Otthon nagytermében (Selmeci-utca 14—16. sz.). Közreműködnek: a Magyar Citerakedvelők Köre, a Dalkoszoru teljes énekkara, a Dalkoszoru kedélyes társasága és több magánelőadó. A karokat *Zöld Károly* egyesületi karnagy vezeti. *Aranyos* Guszti konferál. Belépőjegy ára: 1 pengő.

A fővárosi könyvtár élére a legképzettebb és legkitűnőbb szakemberek egyike, Enyvvári Jenő került. Buda szülöttje az új igazgató, aki középiskolai tanulmányait Budán, egyetemi tanulmányait pedig a budapesti és a göttingeni egyetemen végezte. Eredetileg római archeologusnak indult és egy rövid ideig aszisztense volt Kuzsinszky Bálintnak, az aquincumi múzeumnál. Érdeklődése azonban később, egyetemi tanulmányai kapcsán, kizárólag a filozófia felé fordult. 1884 április 19-én született Óbudán, 1905 január 1-én lépett a könyvtár szolgálatába és annak minden ágában széleskörű ismeretekre tett szert. Emellett csakhamar feltűnt nemcsak a hazai, hanem a külföldi filozófiai szakirodalomban is. E téren főként ismeretelméleti és logikai dolgozataival a hazai és külföldi filozófiai folyóiratok hasábjain nagyszabású tudományos munkát fejtett ki és nagy elismerésre tett szert filozófiai szótárával, amellyel a magyar filozófiai műnyelvnek egyik megteremtője lett. 1923 júliusában a könyvtár aligazgatójává választották meg és ettől kezdve ő fejlesztette tovább a könyvtárnak egyre nagyobb arányokban növekedő gyüjteményeit s a könyvtár nagy körültekintéssel összeállított bibliografiai gyüjteménye egyedül Enyvvári Jenő szaktudásának köszöni fennállását.

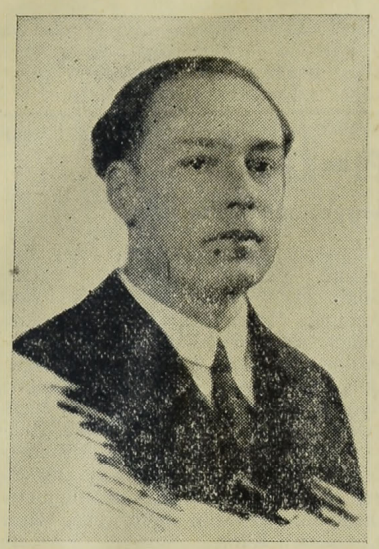

Enyvvári Jenő
a fővárosi könyvtár új igazgatója.

Bánatos köszönet . . . Piroskánk: piros rózsabimbónkat letörte a szélvihar. Csupasz a mi kertünk, fekete bánat és gyász költözött a mi otthonunkba. Nincs többé kacagás, megdermedt minden vidámság, a mi életünk fájáról leszakadt a legszebb virágdísz... És köszönetünket is csak sírva mondhatjuk mindazoknak, akik ebben a kegyetlen megpróbáltatásunkban baráti szóval és megnyilatkozással vigaszcseppet adtak szomorúságunk tengerébe.

Dr. Mélik Endre, édesapja,
Székely Vladimirné, édesanyja,
Székely Vladimir, nevelőapja.

Orpheum-estét rendez e hó 19-én este az Orsz. Tiszti Kaszinó, IV., Váci-utca 38. A nagy gonddal összeállított műsoron többek között szerepelnek: Viraág Ilonka és Turnay Alice mozdulat-művésznők, Vaszary Piroska, a Nemzeti Színház tagja, Kósa György zongoraművész és számos más érdemes atrakció. Főrendező: De Sgardelli Caesar alezredes. Hangverseny után tánc reggelig. — A Tiszti Kaszinó febr. 22., márc. 1., április 5 és május 3-án kiváló művészek közreműködésével „Hölgy összejöveteleket" rendez tánccal. Érdeklődők d. u. 3—4 óra közt telefonálhatnak.



Bernárdt Győző
műépítész,
miniszt. műszaki osztálytanácsos.

A régi jó idők kezdenek lassan visszatérni és hozzák magokkal a régi jó embereket. A budai vigadó kávéház bérlete is lejárt és a volt bérlő, aki képtelennek bizonyult e szép és előkelő kávéház vezetésére, még azt a csúfságot is megtette, hogy két nappal a bérlet lejárta előtt lezárta a kávéházat. A Vigadó gondnoksága azonban gondosan átnézte a kávéház krónikáját, hogy ki volt az a bérlő, akinek vezetése alatt legjobban ment az üzlet és annak adta ki. A vizivárosi polgárság körében örömmel vették a hírt, hogy ismét *Kass* Béla, egy régi kedvelt bérlő vette át a Vigadó Kávéház vezetését.

Táncestélyt rendez február hó 19-én szombaton este a Krisztina-tér 1. szám alatt levő Polgári kaszinóban az I. Ker. Iparos-kör. Kezdete 9 órakor este és a táncot dr. Venczelly Lajos ügyvéd, a kör ügyészének „Iparos-csárdás"-val kezdik. Farkas József cigányzenekara muzsikál. A tiszta hasznot a kör könyvtáralap javára fordítják. Személyjegy 2 pengő, családjegy 5 pengő.

A Belvárosi Takarékpénztár Rt. igazgatósága a 16-iki ülésén megállapította a folyó hó 26-ára egybehívott közgyűlés elé terjesztendő 1926. évi mérleget. A mérleg 434,111.79 pengő, azaz 5.426,397.372 K tiszta nyereséggel zárul, amelynek alapján az igazgatóság az 50 pengő névértékben összevont részvények után 4 pengő 80 fillér (9.6 százalék) osztalék fizetését fogja javasolni, ami a régi 1000 korona részvények után darabonkint 3000 korona osztaléknak felel meg az előző évi 2500 koronával szemben.

A Pesti Hazai Első Takarékpénztár Egyesület igazgatósága e hó 9-én tartott ülésében megállapította az 1926-ik üzletév mérlegét, amely 22½ milliárd K tiszta nyereséggel zárul és elhatározta, hogy a f. hó 26-án tartandó 87. rendes közgyűlésének javasolni fogja, hogy ezen nyereségből 2 milliárd K a rendes tartalékalapra, 2 milliárd K az egyesületi nyugdíjalapra, 1 milliárd K a tisztviselők külön jutalmazására fordíttassék, osztaléképpen pedig a tavalyi 100.000 K-val szemben 125.000 K, vagyis 10 P kerüljön kifizetésre, míg 507 millió K új számlára vitessék elő. Elhatározta továbbá az igazgatóság azt is, hogy a közgyűlésnek az egyesület 12,500.000 P alaptőkéjének 35.000 drb. részvény kibocsátása utján 16.000.000 P-re leendő felemelésére fog javaslatot tenni olyképpen, hogy a fel nem osztható töredékektől eltekintve a kibocsátásra kerülő részvények 4:1 arányban a régi részvényeseknek ajánltassanak fel. A kibocsátási árfolyam későbbi megállapítás tárgyát fogja képezni. Az intézet mérlege további nagyarányú örvendetes fejlődéséről tesz tanubizonyságot, amennyiben a könyvecskékre elhelyezett betétek 77%-kal 313.294,623.313.72 K-ról 554.973,126.851.89 K-ra, a folyószámlán elhelyezett tőkék 576.411,610.428.49 K-ról 698 milliárd 949,305.289.93 K-ra, az intézetnél elhelyezett összes tőkék pedig 889.706,233.742·21 K-ról 1,253.922,432.141.82 K-ra emelkedtek. A váltótárcaálladék 733 milliárd 522,640.990·— K-át tesz és a tavalyihoz képest 262 milliárd 452,985.077·63 K emelkedést tüntet fel. A pénztárforgalom a tavalyi 8,269.300.285.156·35 K-val szemben 11,434.190,205.143·33 K, az összes forgalom pedig 61 billió 425.676,516.815·76 K-át tett az 1925. évi 41,973.711,234.542·62 K-val szemben, míg az egyesület saját és a reábízott idegen tőkék összege 1,667.837,852.202·63 K-át tesz. Tekintettel egyrészt arra, hogy az egyesület értékpapírtárcája a tavalyinál nem magasabb árfolyamokon képezte mérlegelés tárgyát, másrészt, hogy a tárcájában levő értékpapírok árfolyama a lefolyt évben tekintélyes emelkedést mutat, ez a körülmény, úgyszintén az intézet egyéb vagyontárgyaiban beállott értékemelkedés a latens tartalékoknak nagyobbmérvű növekedését eredményezte.

A Pesti Magyar Kereskedelmi Bank közgyülése

Nagybankjaink közgyűléseinek sorát e hó 15-én nyitotta meg a *Kereskedelmi Bank*, ez adta közre elsőként mérlegadatait és korábbi *osztalékának 25 százalékos emelésével követendő irányt jelzett.*

A mai közgyűlés elé terjesztett, közgazdasági tanulmányszámba menő igazgatósági jelentés számszerűleg szemlélteti az intézet nagysikerű működésének eredményeit, amelynek határkövei: *3.8 millió pengős=47.6 milliárdos tisza nyeresége, 128.7 millió pengős takarék- és folyószámlabetét, a váltótárcaállományának 60 százalékos emelkedése, 50.7 millió pengő* saját tőke és nem utolsó sorban 31 és egynegyed milliárdos tényleges osztalékszolgáltatás.

A bank igazgatósága egyébként a következő jelentést adta ki:

A Pesti Magyar Kereskedelmi Bank Weiss Fülöp elnöklete alatt folyó hó 15-én tartotta meg nyolcvanötödik rendes évi közgyűlését, mely az igazgatóság összes javaslatait elfogadta.

Az igazgatóságba új tagokként Kállay Tibor dr. volt pénzügyminiszter és Heinrich Dezső dr., a Heinrich A. és Fiai cég főnöke, felsőházi tag, a felügyelőbizottságba pedig uj tagként Pálmay Andor, a Rimamurányi-Salgótarjáni Vasmű R.-T. ügyvezető igazgatója választattak be.

Az 1926. évre szóló osztalékszelvényt a bank február 16-tól kezdődőleg darabonként 5 pengővel váltja be.

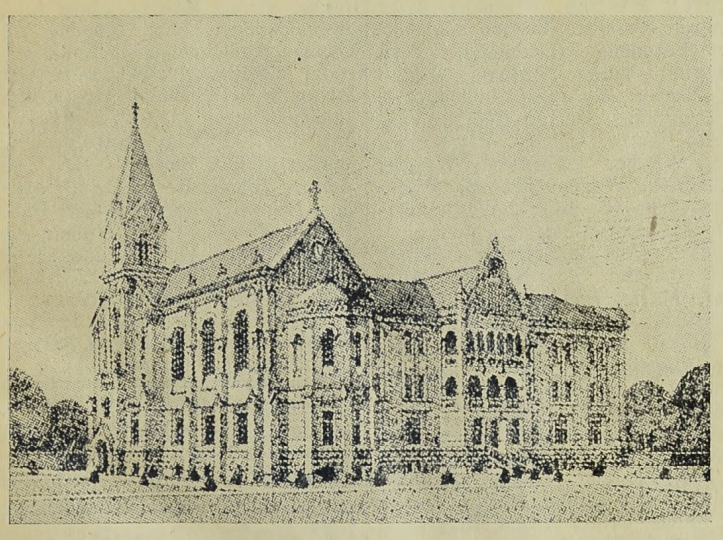

A Labanc úton épülő „Manréza"-féle lelkigyakorlatos ház tervrajza. Készítette: Bernárdt Győző műépítész, miniszt. műszaki osztálytanácsos.

Uj könyvtár nyilt meg, mint a fővárosi könyvtár 11. számú fiókja az I. ker., Döbrentei-utcában, e hó 14-én.

Az 1927. évi Budapesti Nemzetközi Vásár kiállitói. Az egyes szakmák területi elhelyezése ügyében, az illetékes kiküldöttek bevonásával a napokban a bizottság megállapította, hogy az egyes szakmai csoportok számára eredetileg fenntartott kiállítási területek ezidén már szinte kivétel nélkül csaknem teljes egészükben igénybe vétettek. Különösen áll ez a bőröndés bőrdíszmű, a bútor- és kosáripar, a kerámia-, porcellán- és üvegipar, a papír-, írógép- és irodai berendezési ipar, nemkülönben az apróvas- és fémáruk, a háztartási cikkek, a szőnyeg-, az építkezési anyagok, a nehézvas- és gépiparra, valamint a mezőgazdasági gépek csoportjaira nézve. E szakmák a folyó évi vásárra az 1926. évi vásáron hasonló időben lefoglalt területeknél nagyrészt nagyobb területeket vettek már eddig is igénybe. Éppen ezért a vásár vezetősége a vásáron való részvétel céljából még folyton jelentkező cégek számára újabb területeket is kénytelen volt igénybe venni, illetve a kiállítók egyes csoportjait az Iparcsarnok körül építendő új, modern, külön pavillonokban elhelyezni.

Sakkversenyt rendez március hó folyamán a „Hüvösvölgyi Sport Club" sakkosztálya, amelyre 1 pengő díjjal március hó 9-éig kell nevezni. A három első helyezett értékes díjban részesül.

A HÜVÖSVÖLGYI SPORT CLUB március hó 4-én, illetve — határozatképtelenség esetén — március 16-án este 8 órakor tisztújítással egybekötött évi rendes közgyűlését I., Hidegkúti út 84. szám alatt levő Tóth József vendéglőben tartja.

SZENT GELLERT SZÁLLÓ halljában DÉLUTÁNI UZSONNA
Minden este 5—7 óráig
JAZZ-BAND és TÁNC

Kérje mindenütt a „Sopron-Győri"
TEJET, mert ez a legjobb és legmegbizhatóbb
Telep és iroda: Sopron-, Győr- és Vasmegyei Tejgazdasági Rt. I., Fehérvári-ut 27. Tel. J. 128-01

Rudas-fürdő
A budai forráscsoport legrádioaktivabb hőforrása
A török hódoltság idejében épült s teljes eredetiségében fennálló kényelmes gőzfürdő — Kádfürdők
Fedett téli uszócsarnok

SZÉCHENYI GYÓGYFÜRDŐ
a modern orvosi tudomány minden eszközével és a különböző gyógyeljárásokhoz szükséges fölszerelésekkel ellátva.
A város minden pontjától könnyen megközelíthető.

Minden
ásványvíz
kapható és raktáron van
PÉCZELY ANTAL
ásványvíz kereskedőnél
II., SZÁSZ KÁROLY-UTCA 8.
(Margit-körut mellett) Telefon 40-97
Budán kizárólagos
raktára a csodahatású termeszetes
MIRA
gyógyvíznek
„MIRA" keserüvíz kellemes izü, enyhén és biztosan, minden csikarás nélkül hat.
„MIRA" glaubersós gyógyvíz teljes mértékben pótolja a Karlsbadi vizet.
„BABY" gyermekkeserüvíz a gyermek gyomrát és beleit állandóan rendben tartja.

FÉRFI
fehérneműt
divatos
elsőrangú minőségben és kivitelben 24 óra alatt
szab és varr
legolcsóbban úgy saját, mint hozott anyagból
BRAUN
JENŐ fehérneműkészítő
Óbudán, III., Polgár-tér 2. szám.
Telefon: J. 622—68.

KRAMER ADOLF
festő- és mázolómester
I., Lágymányosi-u. 4
Telefon: József 82—57

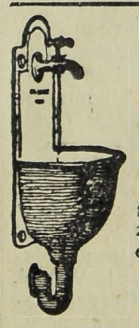

Háztatarozásnál
előnyös feltételek mellett vállalkozik
Nagy Pál
bádogos
gáz, vízvezeték, csatornázás, fürdőberendezés és központi fütés vállalata
II., FŐ-UTCA 20. SZ.
Telefonhívó 179—42.

HUNGÁRIA-GYÓGYFORRÁS
szénsavval telítve: HARMAT-VÍZ!



Magyarország legrádiumosabb gyógyvize A. Erzsébet-hid budai hidfőjénél épült modern ivó csarnokban **Radioac iv hatásu lithiumos és calcium-hygrocarbonátos gyogyvíz**
IVÓ-KURA
Keserűsó-kura. Javasolva vesebántalmak, gyomorbajok, székelési zavarok, álmatlanság, vérszegénység ellen. Poharankint **1000** kor karlsbadi sóval **2000** kor.
Igazgatóság telefonja: T. 86-76
Reggel 7 órától este 6 óráig

Óbudai Hegyvidéki Szövetség

hivatalos közleményei

Királyok üdülő kertje

az óbudai hegyvidék

Buda, 1927 február 16. *Irta: Szilágyi Károly*

Hajdanában a magyar királyok vadászterülete, tehát testi és lelki üdülésük eszköze, később kopárrá irtott kisebb hegylánc, majd jó bortermő vidék — a szőlők pusztulásáig — utóbb pedig pompás gyümölcsösök sorozata, amelyeknek tulajdonosai felveszik a harcot a vidék megmentéséért az ezt pusztító téglagyárakkal és megindítják a vidék fejlesztésének munkáját, megalakítják az „Óbudai Hegyvidéki Szövetséget", amelybe kezdetben csupán a Remete- és Táborhegy tartozott, de ezekhez csakhamar csatlakozott a Testvér- és Ürömhegy legutóbb pedig a Mátyáshegyi tulajdonosok csoportja, úgy hogy most már t e l j e s a t á r s a d a l m i l á n c a szépvölgyi választótól kezdve egészen Ürömig.

A cél: visszaadni ezt — a legszebb brixeni lankásokkal vetekedő vidéket ősi hivatásának, hogy szolgáljon ez a vidék megint a test- és lélek üdítésére. A régebbi városi politika kiüldözte a Budapesten foglalatoskodó lakosság egy részét a környékre, míg az Istennek ez a gyönyörű ajándéka, mely nem nedves és nem zord klimáju, szinte honfoglaláskori elmaradottságban várta a hegyvidéket szerető emberek figyelmét.

Lassan szivárgott fel a hegyekbe a lakosság, de ma már egy kisebb városrész lakói nézik onnan a füstös, sűrű levegőjű Pestet. Ma már ezekbe a hegyekbe is egy-két tűrhetően rendezett út vezet fel és hála a hatóságok megértő figyelmének, a fejlődés munkája folyamatos és immár meg nem állítható.

A vidék fejlődésének irányát és megfontolt tervek szerinti fejlesztését az „Óbudai Hegyvidéki Szövetség" végzi immár évek óta a nagy feladathoz mért igyekezettel.

Ez a munka a trianoni csapás óta még fokozottabb jelentőséggel bír, hiszen ez a „béke" *leszabdalta hazánk gyönyörű hegyvidékeit és elrabolta tőlünk mindazt, amit rajtok a magyar elme, kéz és főleg szív alkotott.*

Meg kell becsülnünk a megmaradt magyar hegyeket, de meg kell nekünk Budapestieknek különösen becsülni és felkarolni a mi — szigorú mérték alá állítva is — igen szép hegyvidékünket. Sűrítessék ide a hegyvidék szeretete és legyen azzá a kincsévé Budapestnek a budai hegyvidék, mint Amerikának a „nemzeti park" vagy azzá, ami már volt és amire érdemes is *„királyi üdülő kertté"*.

A hegyvidék fejlesztését felkaroló rovatunkat kísérje a „Budai Napló" komoly közönsége azzal a jóakaratú figyelemmel és megértéssel, amit ez a fontos és szép ügy méltán megérdemel.

Mátyáshegy

csatlakozása

A „Óbudai Hegyvidéki Szövetség" e hó 7-én tartotta rendes választmányi ülését, mely többek között a III. ker., *Mátyáshegy érdekeltségének* a szövetséghez való csatlakozásával foglalkozott. A Mátyáshegy birtokos érdekeltsége meggyőződött az Óbudai Hegyvidéki Szövetség folytonos, agilis és eredményes munkásságáról s toberdói *Breit* József altábornagy vezetésével eddig 31 taggal a szövetséghez csatlakozott. Ezzel a csatlakozással teljes lett az óbudai hegyvidék lánca, melynek érdekeltsége így teljesen egybe forrva, egységesen működhetik érdekeinek megvalósításáért.

A belépettek között van: doberdói Breit József altábornagy, özv. Iró Lajosné tanárnő, Németh János lakatosmester, Kailwert Ferenc, Elektromos Művek tisztviselője, Ámon Rezső vállalkozó, Khayll Oszkár mérnök, Czeizel János iparos, Stanek Alajosné magánzó, Gomba Károly, Suszt Lajos magán-alkalmazott, Gludovácz János őrnagy, Adámy József háztulajd., Gürtler Ignác gázgyári alkalmazott, Hepper Károlyné, Schlagmüller Károly, Cséfalvai Móric, Cséfalvai Vendel, Ritter Antal fuvaros, László Imre banktisztviselő, Marczel István szobrász, Weszerle János kőműves, Puchala János malommunkás, Haromy Ferenc százados, Wukschitz Frigyes, Kocsner János vendéglős, Brandstein Arthur gyárigazgató, Dóra Andor mérnök, Phózer Sándor tábornok, Szikora Lajos szabómester, Nagy Sándorné és Herczenik Gyula lakatosmester. Az érdekeltség vezetőségéül megválasztattak: társelnöknek: doberdói Breit József, alelnöknek: Brandstein Arthur, titkár: Haromy Ferenc, jegyző: Dóra Andor, választmányi tagok: özv. Iró Lajosné, Gludovácz János és Cséfalvai Vendel, választmányi póttagok: Gürtler Ferenc és Marczel István, helyi pénztáros: Kuszenda Gyula, ellenőr: Khayll Oszkár és számvizsg. biz. tag: Herczenik Gyula. — A Mátyáshegy érdekeltségén kívül volt még új tagfelvétel, amelyekkel az Óbudai Hegyvidéki Szövetség taglétszáma 400-ra emelkedett.

Tagavatás. Röviden csak jelezni kívánjuk ez alkalommal, hogy március hó 7-én, a rendes választmányi ülés után, az ősz óta felvett új tagjaink tiszteletére tagavató est rendezését határozta el az elnökség. Jövő számunkban részletesen közöljük a szükséges tudnivalókat.

A Vilanyvilágítás a Táborhegy és környékén az Elektromos művek igazgatósága által letárgyaltatott és elfogadtatott a szövetségünk által beterjesztett igények teljes honorálásával. A jövő hét folyamán postán értesítés megy az érdekelteknek az áramigénylő lapok kitöltése és aláírása, továbbá a még be nem fizetett hozzájárulási összegek befizetése tárgyában.

LORGNON Zibrinyinél, I., Attila-u. 12.

Vízvezeték a Remetehegyen. A Budai Hegyvidéki Szövetség elnöksége értesíti az érdekelteket, hogy a csőfektetés technikai munkálatai fennakadás nélkül folynak és csak az ügy jogi oldala kíván még egy és más elintézést, ami azonban a megépítést egy percig sem hátráltatja.

Épülő utak. A Donáthi és Perényi-út megépítési munkálatainak költségeire a középítési bizottság 50.000 pengőt állított a költségvetésbe s minden remény meg van arra, hogy a Perényi és Donáthi-utak mihamarabb összeköttetnek.

A Donáthi kápolna restaurálására a székesfőváros tanácsa 480 pengőt szavazott meg s így remélhető, hogy a Kápolna-egyesület áldozatkészségével együtt mihamarabb rendbe jön a kápolna tatarozásának ügye, úgy, hogy húsvétra az első ünnepi szentséges mise már ott mondható.

Gazda-bál

és ami a sajtóközleményekből kimaradt

A Budapesti Gazdálkodók Egyesülete magában egyesíti a főváros különböző kerületeiben működő gazdaszervezetek teljes sorozatát. Kezdődik ez a sorozat az óbudai hegyvidéken az Óbudai Hegyvidéki Szövetséggel, folytatódik az óbudai „Föld- és Szőlőmívesek Egyesületével", tovább délre a Farkasrét és vidéke, a Kelenföld és vidéke, a pesti oldalon a IX., VIII., VII., ker., gazdasági szervezetekkel, a kőbányai gazdálkodó körzettel s befejeződik a Rákosfalvai Gazdakörrel.

Ezek a külön külön dolgozó szervezetek, melyek több ezer tagot számlálnak, néhány éve a székesfővárosi tanács egyik agilis, erős szervező képességű tagjának, dr. P u r e b l Győzőnek, nagyszabású agitátiójára egységes, hatalmas, intenziven dolgozó szervezetbe: a Budapesti Gazdálkodók Egyesületébe tömörültek. Ez az egyesület az Ódudai Hegyvidéki Szövetség indítványára megrendezte az idén az első Gazdabált, hogy ez első lépésével a nagy nyilvánosság előtt mintegy megpecsételje a budapesti gazdaszervezetek egységes, harmonikus együttműködését. A Gazdabál sikere, amint az előző számunkban részletesen megírtuk, elsőrendű volt. A mai, még mindig nagyon súlyos gazdasági, de főleg közegészségi viszonyok mellett ezt az elsőrendű sikert csak a bál elnöke dr. Purebl Győző tanácsnok egyéniségének közremunkálásával lehetett elérni. Minden akadályon, nehézségen keresztül segítette a bál vezetőségét, megszerezte az állami- és székesfővárosi hatóságok támogatását, fényes erkölcsi és anyagi sikerhez juttatta az egyesületet, a budapesti farsangi világot pedig egy új, kedves színes képpel gazdagította, melyet ezentúl minden esztendőben megimételnek.

A bálról adott alábbi közleményünk és kimutatásunk a múlt lapunkból helyszűke miatt kimaradt s így pótlólag e számunkban közöljük:

Megjelent háziasszonyok: Ács Károlyné, Babrián Dénesné, Dörfler Lajosné, Füredi Jenőné, Gaál Ferencné, Goloday Kornélné, Gross Károlyné, özv. Grus Józsefné, Hanzély Ödönné, Hegedüs Gyuláné, Kuncze Gézáné, März Károlyné, dr. Purebl Győzőné, Pathó Istvánné, Pálffy Jánosné, Perényi Lászlóné dr.-né, Pető Andorné dr.-né, Rabattin Dezsőné, Schwarcz Jakabné, Szervei Györgyné, Szibinkits Györgyné és Szilágyi Károlyné.

Asszonyok: Bayer Antalné (Budaörs), Blazsek Gyuláné dr.-né Boros Béláné, Bartos Dezsőné, Brozmayer Jánosné, Bencze Andrásné, (Budaörs), Brand Izsóné, Buhász Ferencné, Bruzer Józsefné, Cziffra Béláné, Deigner Mátyásné, Ebner Mátyásné (Budaörs), Eberhardt Jánosné (Budaörs), Erdélyi Lászlóné, özv. Fischer Emilné, Fuchs Kálmánné, Füzy Kálmánné, Farkas Elemérné, Farkas Boldizsárné, Földy Mihályné, Frank Antalné (Budaörs), Gécs Jánosné, Gillich Andrásné, Goór Lajosné, özv. Gálffy Jánosné, Genzwein Jánosné, Goól Józsefné, Hegedüs Gyuláné, Heil Györgyné, Hajnal Antalné, Hartmann Károlyné, Hannák Béláné, Hauzer Andrásné (Budaörs), Jung Miklósné, Jung Ignácné, Ilosvay Józsefné, Ivancsik Józsefné, Kremniczky Lászlóné, Krifaton Györgyné, Keér Vilmosné, Klink Jánosné, Kuszere Gézáné, Kiss Imréné, Klötzl Andrásné, Kaszás Jánosné, Kaltenecker Jakabné, Király Lajosné, Kranwetser Lipótné, Knechtl Józsefné, Kain Albertné, Kiss Sándorné, Leimann Ferencné, Ling Antalné, Molnár Endréné, Mülbser Jánosné, Machter Jánosné, Mészáros Gyuláné dr.-né, Martinovics Vendelné, Metzger Józsefné, Mérő Béláné, Mészáros Lajosné, Necker Frigyesné, Nagy Vilmosné, Orbán Mihályné, Pete Gyuláné, Pilon Vilmosné, Prazsenica Alajosné, Picek Ferencné, Prezsniczky Andrásné, Pesz Józsefné, Pannek Lajosné, Petrányi Pálné, ifj. Petrányi Györgyné, Petrányi Jakabné, Petrányi Györgyné, Purczelt Józsefné, Prosch Györgyné (Budaörs), Puchard Károlyné, Rizmayer Jánosné, Reibl Antalné, Richter Ignácné, Roboda Dénesné, Reibl Józsefné, Sali Józsefné, Steiermann Edéné, Scheuer Józsefné, Schmidt Jánosné, Schwartz Mártonné, Schering Jakabné, Spiellenberger Ferencné, ifj. Sipos Imréné, Székely Imréné, Szabóky Mátyásné, Szár Rezsőné, Szeder Lajosné, Szalay Gáborné, Tábori Jánosné, özv. Tarján Arthurné, özv. Tar Kálmánné, özv. Teichert Józsefné (Dunaharaszti), Trummer Józsefné, Takács Józsefné, Tóth Ferencné (Budaörs), Türk Györgyné, Treier Antalné (Budaörs), Treier Györgyné (Budaörs), Varga Gyuláné, Viraág Béláné, Vass Antalné, Váczy Gézáné, Vetro Sándorné, Wagner Györgyné, Wagner Istvánné, ifj. Wagner Jenőné, Winkler Andrásné (Budaörs), Wagner Róbertné és Zigo Mihályné.

Leányok: Ács Babi, Babista Manci, Bacsik Gizella, de Battista Ada, Emma, Márie, Bader Mária (Budaörs), Buzer Margit, Boross Annus és Ilus, Borai Margit, Bellmann Elza, Busz Angella, Cziparek Franciska, Dobrovolszky Annus és Etus, Erdey Erzsébet, Epperlein Erzsébet, Farkas Denise, Füredi Ilona, Gillich Ilus, Grusz Ilike, Genzwein Annuska, Gruber Sári, Hajnal Ilonka, Hanzély Magda, Heller Irénke, Höffle Margit, Jung Annus, Király Vilma, Kiss Etus, Kiss Ilus és Manci, Kér Vilma, Kuszenda Ilona és Margit, Kromsteller Boriska, Erzsi és Teruska, Kremniczky Manci, Klink Ila, Klug Ilona, Lengyel Ottilia, Leimeister Margit, März Aranka, Metzger Mimy, Mészáros Bözsike, Molnár Aranka, Mayer Ilonka, Noszlopy Terus, Nyers Erzsike és Irénke, Nagy Mária, Nagy Alika és Erzsi, Neu Hermina, Orbán Baba, Bözsike, Rózsika, Pathó Ilonka, Prosch Mária (Budaörs), Paul Irma, Pető Évi, Purczelt Irmuska, Petrányi Boriska, Peskó Ilus és Irma, Pap Manci és Mici, Pichler Manci, Riedel Vilma, Richter Irénke, Rákóczy Manci, Rozner Irénke, Riezmayer Katalin, Steiermann Ibolyka és Klári, Schlosser Amália és Irma, Schwarcz Terka, Schultz Teréz (Budaörs), Spanitz Ada és Irénke, Schlezak Manci, Szabadi Katalin, Szabó Annus és Jolán, Szalay Jolán és Márta, Szilágyi Klári és Mária, Tábory Gizike, Tarján Krisztina, Udvardy Erzsébet, Vass Etelka, Wolf Erzsike, Ziegler Lujzika, Zigó Kató és Zierkelbach Mária (Budaörs).

A rendező-bizottság hálás köszönettel nyugtázza a következő felülfizetéseket és az Óbudai Hegyvidéki Szövetség székház alapja javára a bál alkalmából eddig eszközölt adományokat.

Mayer János földművelésügyi miniszter 80 pengő, dr. gróf Almásy Imre 80 pengő, März Károly 50 P, gróf Teleki József és neje 48 P, Koós Mihály, Szibinkits György 40—40 P, Goloday Kornél, Karczag Vilmos, dr. Lugmayer József 25—25 P, Babrián Dénes, doberdói Breit József, báró Hatvany Endre, dr. Kozma Jenő, Laufer József, Mauthner Alfréd, Nagy Lipót, dr. Pető Andor és neje, dr. Purébl Győző, Weiss Fülöp 20—20 pengő, gróf Somssich László és neje 18 P, Dörfler Lajos, Gaylhoffer István, Pilon Vilmos, Schwarcz Jakab 16—16 P, Bpesti kéményseprő ipartestület, Purgly Emilné, Szilágyi Károlyné, Varga Mártonné 15—15 P, Pathó István 12 P, Bernát István, Brandstein Arthur, dr. Brezovszky Emil, Dávid János, Dobes Károly, dr. Fleischer Gyula, Gesztelyi Nagy László, Kiss Sándor, dr. Kossalka János, Pálffy János és Szente Miklós 10—10 P, Botta József és neje, Bpesti Turista Egyesület, Gaál Ferenc, Gécs János, Gross Károly, Jung Antalné, Jung Miklós, Jung Ignácné, Khayll Oszkár, Mutschenbacher Emil, dr. Perényi Lászlóné, Térfi Béla, Ziegler István 8—8 P, Buday Gyula, Fábián Ignác, Hanzel Mihály, Karikás Bálint, özv. Pálmay Károlyné, Perlmutter Samu, Zeisel István 5—5 P, Adámy József, Boros Béla, Dóra Andor, Haromy Ferenc, Iványi Pám M. István, Komlós Imre, Molnár János, Nessi Gyula, Varga János 4—4 P, Vörös Lajos 1 P, Schlick-Nicholson gépgyár 15 P, Chinoin gyógyszer és vegyészeti gyár, Nemzeti Balesetbiztosító rt. 10—10 P és Ujlaki tégla- és mészégető rt. 4 pengő.

Szerkesztő: FERENCZY LÁSZLÓ.
Laptulajdonos: VIRAÁG és TÁRSA
Kiadásért felelős: Viraág Béla.

KÁLYHÁS!
Béres Márton
I., LOGODI-U. 19. SZ.
Telefon: L. 972-33
Minden e szakmába vágó munka ügyében forduljon bizalommal e régi jóhirü céghez.

BUDÁN, II., FŐ-UTCA 7 Telefon 188—09.
Lackenbacher György
bádogos, gáz, vizvezeték, csatornázás, fürdőberendezés és központi fütés vállalata.

SZENT LUKÁCS-FÜRDŐ
a magyar Pőstyén.
Éhgyomorra naponkint igyék egy pohár **KRISTALY-vizet!** 168

Rézbútort, *vasbútort, ágybetétet, összecsukható ágyakat legolcsóbban szállít 30 év óta fennálló gyáram* **Prohászka**
VI, Gróf Zichy-u. 46. Fiók: Üllői-út 9

Thermostóth



Központi fütések és szellőzte ések, biologiai szenyviztisztitóberendezések, vizvezeték es csatornázás, fürdőberendezések és épületbádogos munkák tervezése és készitése. Szabadalmazott kovácsolt vas „Thermostóth" kazánok kizárólagos gyártói 167

Tóth Imre és Társa
V., Katona József-u. 3.
telefon 23—93

Nyomatott a Réval Testvérek Irodalmi Intézet R. T. Nyomdájában, Budapest, V., Ügynök-u. 8. — Nyomdaigazgató: Szikiai Pál.

Budai Napló

XXIII. évfolyam. 874. sz.

Buda érdekeit a várospolitika, a közgazdaság, társadalom, művészet és sport terén szolgáló ujság. Előfizetése egy évre **16** pengő, félévre **8** pengő. Egy szám **40** fillér. Szerkesztőség és kiadóhivatal: I., Bors-utca **24.** Délután 5—7-ig. Telefon: K. 502—96.

Felelős szerkesztő: VIRÁG BÉLA

Hirdetések ára: Egy hasáb széles, egy milliméter magas sor, egyszeri közlésnél **50** fillér. 20 mm. magas hirdetés **10** pengő. Szövegsor ára **4** pengő. Közgazdasági közlemények megállapodás szerint. A hirdetések dija mindenkor **előre fizetendő.**

1927 március 3.

Svábhegy nélkül nincs fürdőváros

Magyarország legmagasabban fekvő klimatikus gyógyhelye — Bódy Tivadar harca a Svábhegyért

Ha egy-két éven belül megtörténne az a csoda, hogy valami zseniális ember propagandája révén tényleg a reomások Mekkájává lenne Budapest és ide egy-két hónap alatt 40.000 beteg látogatna nyugat felől, — csunyául meg volnánk akadva, hogy ugyan hova szállásoljuk el őket? Budapest legfeljebb 3000 *idegent* tud nyugati mérték szerint ellátni, beteget annyit sem. A kiadó szobákról kell katasztert készíteni, olyanokról is, amelyek csak kivételes alkalmakkor kiadók. Megfelelő lakhatási lehetőségek nélkül — nincs fürdőváros.

Aki látja nyáron a budai parkokat, ahol soha egy szabad ülőhely nincs, az felette csodálkozhat rajta, hogy ugyan hol sétáltatjuk majd a fürdőváros betegeit? A Gellért-hegyre a betegek háromnegyed része nem tud felmenni, a többi park kisméretű, szobrok nélküli, zsúfolt hely, ahol nem tud leülni az idegen. Parkok nélkül — nincs fürdőváros.

Aki pedig kezébe veszi Budapest térképét, azt látja, hogy közvetlenül a városból nő ki mai Magyarország legmagasabban fekvő klimatikus gyógyhelye: — a János-hegy, mely 526 m magasan áll a tenger színe felett és alatta egy hegyen épült villaváros: — a Svábhegy, mely szintén 480 m magasan van a tenger színe felett, akkor csodálkozva kérdi, mért nem ez a hegyvidék Budapest fürdőváros parkja?

Már Fodor József, a magyar egészségtan-tudomány megalapítója is kijelentette, hogy a hurutos bántalmak milyen pompásan javulnak a Svábhegy és vidékén. De megállapították azt is, hogy a Svábhegy levegője tiszta és relative kevés nedvességet tartalmaz, — levegője ritkán fülledt — a nap besugárzása kedvező, — nagykiterjedésü lomberdők borítják a hegyet, mintegy kínálkozva sétahelynek.

Nem tudom, hogy a multban csaptak-e huszonöt botot azokra a városházi urakra, akik elmulasztották a polgárság vagyonosodása érdekében mindazt kihasználni, amit ingyen adott e városnak a jó Isten, — mert ha a multban nem, a jövőben ezt a botbüntetést be kellene hozni.

Mert a gyógyforrások meleg vize túlnyomó részben ma is használatlanul folyik a Dunába, ahelyett, hogy abban fél Európa beteg népe fürödne, — ivókúrára teremtett gyógyforrásait alig ismerik, — de amelyet ismernek világszerte, azt itt a forrásnál inni nem lehet. Pompás hegyvidéke elhanyagolt, hozzáférhetetlen. Közlekedése ma is „fogas“ kérdés.

Drezda mellett a „Weiser Hirsch“ nevű ismert domb, alig másfélszáz méter magas és mesterségesen világhírű klimatikus gyógyhellyé emelték, amelynek ma már világhíre van. Aki prospektusait elolvassa, elámul, hogy mi minden van ott és milyen olcsó áron élvezik azt az üdülni vágyók.

Mit vétett a Svábhegy?

Mintha nem is Budapesthez tartoznék. Most két körülmény talán mégis visszaadja ezt a hegyet a hivatásának. Az egyik az, hogy a kormány törvényjavaslatot készített a gyógyfürdők és gyógyhelyek fejlesztése érdekében, amelyben nem számolt a Svábhegy különálló helyzetével, — a másik az, hogy az új életre keltett Svábhegyi Egyesület élén Bódy Tivadar elnök, harcot indított e javaslat ellen, hogy megmentse a Svábhegyet istenadta hivatásának.

Ebből a harcból győztesen csak a Svábhegy kerülhet ki, mert a kormánynak nem áll érdekében, hogy a város lehetetlen fürdőpolitikáját szentesítse. Azt a fürdőpolitikát, amely a világ legadottabb klimatikus gyógyhelyén, a budai hegyvidékre vezető kezdetleges közlekedés kiinduló pontjára olyan pofonütött viskót építtetett, mint aminő a felső Szénatéren épült a város nagyobb díszére, apró spekulációk kielégítésére és — százezer kiránduló bosszantására. *Dubonai Pál.*

Az autonomia bűne

Érdekes statisztikai kimutatás az üzemekről

Trettina Jenő előadása

A halálharangot számos fővárosi üzem felett megkongatta Becsey Antal a Községi Polgári Párt e hó 21-én tartott értekezletén, amiről a napi sajtó részletesen beszámolt. Viszont érdekesen támasztotta alá ezeket a végkövetkezményeket Trettina Jenő igazgató előadása a Budai Társaskör e hó 17-én rendezett vitaestéjén, ahol a dr. Krivoss Árpád által felvetett és Budapest autonómiáját és főleg üzempolitikáját tárgyaló tanulmánya és indítványa felett indult meg magas színvonalon álló vita, melyet Hoór-Tempis Moritz társelnök vezet, mint a üzemek egyik leghivatottabb ismerője.

Trettina Jenő előadása elején az autonómiák gazdaságtörténetét ismertette és Goodnow columbiai egyet. tanár klasszikus munkája, a „Municipal Government“ alapján bizonyította, hogy az olasz, francia, német és angol városok kereskedelme, utóbb kézműipara rendkívül sok zaklatásnak és bizonytalanságnak volt kitéve a feudális jogszolgáltatás szakszerűtlen és lassú menete mellett. Ezeknek a merkantil gócpontoknak minden törekvésük tehát az volt, hogy szabadulva a feudális jog hatásköre alól, kifejlesszék a kezükbe adott jogszolgáltatás hatalma segítségével a saját kereskedelmi jogeszméiket. Ez a speciális városi kereskedelmi jog és az ezen alapuló az üzleti életnek megfelelő, gyors igazságszolgáltatás volt a középkori városi autonómiáknak lényege.

A XIV—XV. században felváltotta a kereskedelem befolyását a városok önkormányzatában az erősen fejlődő és céhekbe tömörült ipar. Maga a Burgermeister szó a céheknél szokásos mesteruralomnak a város vezetőire való alkalmazását mutatja. A Burgermeister igen gyakran a legfőbb közigazgatási hatalmon kívül, az igazságszolgáltatást is kezében tartotta és az élethossziglan választott néhány tanácsnokkal klikkszerűen egyoldalúan használta hatalmát a vele érdekközösségben álló kereskedelmi és ipari céhek érdekében. Politikai joga a város lakói tulnyomó részének nem volt, mert hisz szavazni csak ház, vagy telektulajdonosok szavazhattak a városok legnagyobb részében. A magyar városok önkormányzatának fejlődését egész valószínűen hasonló körülmények idézték elő mint külföldön.

A városi autonómiák bukását siettették a fentemlített általános szellemi mozgalmakon kívül kemény reális történelmi események is, a feltámadás pedig márcsak a névben történt meg és az előadó véleménye szerint a történelmi autonómiák egyszer és mindenkorra megszűntek, helyüket a centralizált államhatalom által törvényben szabályozott ügykör megjelölése váltotta fel. A magyar városokét 1872. évi törvények szabályozzák.

Amíg azonban azelőtt az igazán autonóm város a kereskedelem és ipar szolgálatában állott, addig a mai város a legkíméletlenebb és mert egyenlőtlen, tehát egyre kivédhetetlenebb versenyt támasztja saját kereskedelmének és iparának.

Valahogy mintha visszájára fordult volna a helyzet, mert míg a történelmi autonómiák idején a politikai jogok nélkül szükölködő városi polgárság várta az állam megváltó beavatkozását az ipari és kereskedelmi klikkek túlkapásaival szemben, ma a kézműiparosság és a kereskedelem várja, a kormány beavatkozását a pártpolitika exponenseinek túlkapásaival szamben.

Itt aztán belekapcsolódott dr. Krivoss Árpád előadónak a közüzemekre vonatkozó javaslatába, mely szerint megállapítandó az üzemek rentabilitása és amennyiben nem rentabilitások, a közüzemi jelleg további fentartásának a szükségessége.

A rentabilitás vizsgálata a Budapest-Székesfőváros statisztikai évkönyvében felsorolt közüzemeknél is nehézségekbe ütközik s így a nagy üzemeket, mint a gáz és villany, ki kell kapcsolni, de már az élelmiszerüzem, adatai érdektsek: 1925-ben 15.6 milliárdos árúraktár mellett 119.5 millió korona nyereséget mutat ki az invesztált tőke 5.9 milliárd, vagyis a nyereség kb. *2%*-a az invesztált tőkének és 7‰-e a kimutatott áruraktár értékének. Nem szólva arról, hogy 119 millió korona nyereséget egy középszerű fűszeres is elér, még különösebben hat ez az eredmény akkor, ha látjuk, hogy a községi élelmiszerüzem 1926-os költségelőirányzata 15.6 millió aranykorona bruttó bevételt irányoz elő, amivel szemben üzleti felesleg 8.276 aranykoronával vagyis félezrelékkel van előirányozva. Egy ilyen hatalmas forgalom mellett ez a jelentéktelen haszon aligha altruizmus eredménye, mert hisz a községi élelmiszerüzemben, mint jeleztem, komoly árdifferenciák a fogyasztók javára nem mutatkoznak. Alkalmazottainak száma azonban 360-ról felszökött 610-re.

A másik ilyen kétesen közérdekű üzem a kenyérgyár, amely 1925-ben 11.2 milliárd invesztált tőke és 2.1 milliárdos áruraktár mellett 5 millió koronás nyereséget mutat ki. A 26 évi előirányzatban 1353 aranykorona üzleti felesleget preliminál az 1,600.000 koronás bruttó bevétel mellett. Százalékszerűen a nyereség ki sem fejezhető, csaknem nullával egyenlő. Régebben 240 alkalmazottja volt s ma 330.

Érdekes a konyhakertgazdaság és a zöldségüzem rentabilitásának szembeállítása. A konyhakertgazdaság 2.1 milliárd befektetett tőke és 620 millió áruraktár mellett 1925-ben 123 millió veszteséget, viszont a zöldségüzem 3.7 milliárd invesztált tőke és 373 millió áruraktár mellett 3.3 milliárd nyereséget mutat ki. Ez a két üzem csaknem azonos gazdasági téren dolgozik és amig az egyik a befektetett tőkéjét csaknem 100%-kal gyümölisöztette, a másik ugyanabbn az esztendőben veszteséggel dolgozott.

A főváros ázványvízüzemének 4.3 milliárd invesztált tőke és 574 millió koronás áruraktár mellett 1.2 milliárd a vesztesége.

A főváros ruha- és cipőüzeme 2.4 milliárd invesztált tőke mellett 44 millió nyereséget mutat ki, annyit, amennyit körülbelül egy munkása egy évben megkeres. Itt van a Szent Gellért-fürdő, amiben 106 milliárd invesztált tőke fekszik, összesen csak 201 millió nyereséget produkált, vagyis az invesztált tőke 2‰-két. A 26 évi előirányzatban ez a nyereség még csökkent 8.038 aranykoronára az 1,100.000 bruttó bevétel mellett, ami annyival kevésbé érthető, mert a Gellért-fürdő díjai semmivel sem állanak mögötte pl. a bécsi Diana-Bad díjainak és ez utóbbi egész szép nyereséggel dolgozik.

Van aztán még egy üzeme a fővárosnak, amely Magyarország túldimenzionált szappanipara mellett valóságos túltengés jellegével bír. Ez a fővárosi szappanüzem, amely 1.3 milliárdos áruraktár és 650 millió invesztált tőke mellett 4.5 millió korona hasznot produkált, ami majdnem nullával egyenlő.

Utoljára említette az asztalosok nagy konkurrensét a Fővárosi Faárúgyár rt.-ot, amely 70.000 aranykorona tőkebefektetéssel 249.000 aranykoronás bruttó bevételt produkált, amiből a haszon azonban csak 5.500 aranykorona, vagyis kb. *2%*-os.

Ez a felsorolás nem akar taxatív lenni, csupán arra akart rámutatni, hogy ezek az üzemek, amelyeknek közérdekű jellege legalább is vitatható — rentabiliseknek alig mondhatók. Amikor a kormányzat hatályosabb ellenőrzést kíván gyakorolni az autonómiák felett, akkor nyilvánvalóan ezeknek a háborúból ittmaradt ú. n. közüzemeknek leépítését kívánja keresztülvinni.

Eggyel tisztában kell lennünk, hogy a történelmi autonómiák gazdasági alapja megszűnt, a mai autonómiák a nemzetgazdaság egyetemének szükségleteihez nolens-volens alkalmazkodni kötelesek.

Az érdekes előadást nagy érdeklődéssel kísérte a nagyszámú hallgató közönség és őszinte megdöbbenéssel tárgyalta a felsorolt hivatalos adatokat.

A Horthy-nemzetség.

Impozáns kiállításban és gondosan összegyüjtött érdekes tartalommal, könyvet irt vitéz nagybányai HORTHY Miklós kormányzó úr Őfőméltóságáról és családjáról Nógrády Gyula. A történelmi és családi monográfia felöleli a Horthy nemzetség multját és hivatva van e nemes család történetét, a magyar nemzet legszélesebb rétegeivel megismertetni. Belül portrék diszitik a munkát, kivül ezüst és rézveretü cimer. Három féle kiadás készült belőle, amelynek nyomdai kiállítása ugyanaz, csak külső kötése változik: — szarvasbőr, selyem vagy moaré kötés szerint 150, 80 vagy 40 pengő az ára. A diszmüvet és mümellékleteit a Hornyánszky nyomda a cimerplakettet pedig a magy. kir. áll. Pénzverő Intézet készitette. A könyvet záros példányszámban nyomták és a szerző előzetesen kikérte a kormányzó úr őfőméltósága engedélyét. Előjegyzéseket elfogad a Budai Napló szerkesztősége is. Telefon: Kr. 502—96.

Meghivó.

A „Svábhegyi Egyesület“ 1927. március 7-én (hétfőn) este fél 8 órakor a Pannonia szállónak külön helyiségében Választmányi ülést,

ezt követőleg aznap este 8 órakor ugyanott rendes közgyülést tart.

NAPIREND: zárszámadás, felügyelő bizottsági jelentés, felmentvény, költségvetés, választmányi- és felügyelőbizottsági tagok választása és évi jelentés.

A közgyülést ugyanott vacsora követi.

dr. BÓDY TIVADAR s. k.,
m. kir. udvari tanácsos,
Budapest ny. polgármestere,
a Svábhegyi Egyesület
elnöke.

Ujból választják a rom. kath. egyházközségek ez évben képviselőtestületeiket és egyházközségi tanácsaikat. A budapesti ált. érseki helytartó az összes egyházközségek elnökségéhez körlevelet intézett, hogy az egyházközségi választók névjegyzékének elkészítésére az egyháztanács haladéktalanul küldje ki a névjegyzék összeállítására hivatott 3 tagú választmányt, mely munkálatait március hó 15-éig elkészítve, a névjegyzéktervezetet 1927 március 16-tól 31-ig minden egyházközség irodájában, esetleg plébánián, közszemlére tegye ki.

Szent Gellért Gyógyfürdő

Iszapkezelés társashelyiségben vagy külön fülkében a világhírű Kolopi „Szent Gellért" rádiumos gyógyiszappal.
Rheuma, izületi bántalmaknál páratlan gyógyító hatású.

Budán, 1927. március 2

A fürdőügy vezérei. Egész hadsereget alkotna azoknak a száma, akik a fürdőügy szolgálatában állanak. Lelkesedésből azok, akik megalkották a Budapest Fürdőváros Egyesületet, élükön József Ferenc főherceg, kir. herceggel, aki lelke minden fenköltségét, szívének minden melegét, ragyogó ifjúságának teremtő erejét vitte bele ebbe a mozgalomba. Mellette állanak mint vezérek: Szviezsényi Zoltán az egyesület vezetője és motora egyszemélyben, Bánlaky Géza a Gellértfürdő nagytudású és látókörű igazgatója, Bársony Oszkár, a Menetjegy iroda és az Idegenforgalmi- és Utazási Vállalat vezérigazgatója és Bánó Dezső kormányfőtanácsos az Idegenforgalmi követség lelkes vezére és irányítója. Mindegyikük az eszme fanatikusa, aki ezt hatalmas tudással és céltudatos munkával szolgálja. Mindegyikük világreklámmal dolgozik, de a saját személyüket kivonják minden szerepeltetés alól. Talán egyedül a Budai Napló az, mely a budai gyógyforrások révén származó jólétnek szintén fanatikusa, már hivatásánál fogva is, mint a budai polgárság érdekeit egyedül szolgáló újság, — talán egyedül ez az újság részesül abban a barátságos elbánásban, hogy módot találhatott a közmunka e keményvágású harcosait közelebbről is bemutathatni, — mintegy bizalmas családi körben, — a budai társadalomnak.

Ripka Ferenc dr. főpolgármester néhány napi pihenőre Balatonfüredre utazott, de rendelkezései szerint a 2-ikán tartandó közgyülésre visszatérve, rákövetkező napon ismét folytatja pihenését és csak egy hét mulva tér vissza.

SZEMÜVEG Zibrinyinél, I., Attila-u. 12.

Értékes aláírások. A pengő bankjegyeken tudvalevőleg három aláírásnak kell szerepelnie, a Nemzeti Bank kormányzója: Popovics Sándor, a Nemzeti Bank vezérigazgatója: Schober Béla dr. és a Nemzeti Bank egy-egy főtanácsosa aláírásának. Hat főtanácsosnak jutott az a megtiszteltetés, hogy a pengőbankjegyeket aláírják, még pedig az 5 P bankjegyet: Kornfeld Móric br., 10 P bankjegyet: Beck Marcel br., 20 P bankjegyet: Weisz Füiöp, 50 P bankjegyet: Somssich László gr., 100 P bankjegyet: Végh Károly. Az 1000 P bankjegyen pedig, amely még nincsen tényleges forgalomban. Hadik János gr. aláírása fog szerepelni. A bankjegyek közül különben az 5 P bankjegyet 1—2 év mulva kivonják a forgalomból és helyüket az ötpengős ezüstpénz fogja elfoglalni.

Becsey Antalné, a Kelenföld nagyasszonya, hívta meg a főváros társadalmát, hogy az ő szegényei, az ő árvái javára farsangutoljan jókedvűen adakozzék a Gellért-szállóban rendezett jelmezest révén. Ripka Ferenc főpolgármester vállalta a védnökséget és a hívó szónak az volt a kedves hatása, hogy mintegy kétezer vendég lepte el a Gellért-fürdő márványos kupolacsarnokát. Cseh György tánctanár alig tudott megbírkózni a táncolók óriási tömegével. Háromféle zenekar húzta és recsegte a talp alá valót, mely óriási jelmezes felvonulással kezdődött és elvonult a bálanya előtt, akit a társadalom kitűnőségei vettek körül. Tekintélyes összeg jut így a jótékony célra.

Orováné Bodó Klári, a széphangú hangverseny-énekesnő ez évben első dalestjét március hó 13-án fél 6 órakor tartja a Zeneakadémiában. Kíséri dr. Herz Ottó zongoraművész. Jegyek előre válthatók a Rózsavölgyi cégnél és előjegyzéseket elfogad a Budai Napló kiadóhivatala is, telefon: Kr. 502—96. Bodó Klári hangversenye minden zenekedvelő számára áhitatos zenei est, mert ez az istenáldotta művésznő, aki boldog családi életet él itt Budán, csak ritkán szánja rá magát, hogy a nyilvánosság elé lépjen. Emeli e dalest értékét a kiváló zongoraművész, dr. Herz Ottó közreműködése.

Farkas Edith. A Szocialis Missziótársulat alapító főnöknője február hó 16-án nagyszabású ünneplés keretében ülte meg ötvenedik születésnapját. Ujonnan épült Krisztina-körúti palotájában rendezte a Missziótársulat ezt az ünnepet, amelyen Prohászka Ottokár dr. megyés püspök mondotta az ünnepi beszédet. A kiváló úriasszony 1877 február 16-án született a Várban, az Uri-utca 22. számú házban. Egész életét a karitativ munkának szentelte. 1907-ben alapította a Szocialis Missziótársulatot, mely eredetiségében párja az egykor oly nagy Pálos rendnek, amely szintén kizárólagosan magyar rend. magyar intézmény volt. Közéletünk minden tényezője üdvözölte, a pápai nuncius és a hercegprimás megáldották a „nagyasszonyt", dr. Ripka Ferenc főpolgámester pedig a főváros minden jótékony szocialis intézményének legnagyobb elismerését, hódolatát, háláját és köszönetét tolmácsolta együttérző meleg szívvel és szóval. A rendkívül szépen sikerült ünnepély számára szűknek bizonyult az új székház.

Becsey Antal kormányfőtanácsost választotta meg újból elnökének a Bádogos, szerelő, stb. Ipartestület, Budapest legnagyobb ipartestülete, 40-ik rendes évi közgyűlésén. Az évfordulót jubiláris ünnepség keretében ez év folyamán külön ünneplik.

A Gellérthegy megujhodása

Érdekes adatok Szviezsényi Zoltán életéből

Buda lakosságát rendkívül érdekli a gellérthegyi fellegvár átépítésével és egész jövőjével kapcsolatban az odafönnt tervezett nagyarányú kiállítás vezetője és terveinek minden része. Budapest Fürdőváros Egyesület igazgatója, *Szviezsényi* Zoltán dr. miniszteri tanácsos vezeti dr. *József Ferenc* főherceg bizalmából az európai koncepciójú, nehéz munkát és impozáns multja, nálunk szokatlanul sokirányú képzettsége valóban predesztinálja is az *évtizedekre* szóló tervek megvalósítására.

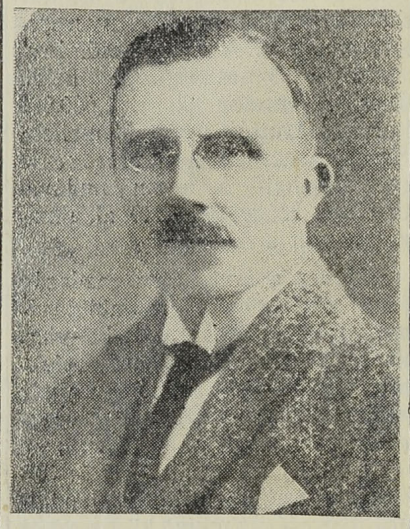

SZVIEZSÉNYI ZOLTÁN dr.

Szviezsényi Zoltán államhivatalnoki családból származott a felvidékről és 17 éves sem volt még, amikor az érettségit korengedéllyel letette, aztán egyházi pályára készült, két évig teologiát hallgatott, majd a pesti egyetem bölcsészeti fakultását végezte el s tanári oklevelet szerzett úgy a latin filologiából, mint a magyar nyelvből és irodalomból. Már az egyetemi ifjúság életében jelentős része volt: elnökké választotta a Bölcsészethallgatók Segítőegyesülete és szerkesztette az „Egyetemi Lapokat" is.

Történelmi eseménnyé nőtt az a szereplése, melyet a sors *selmecbányai* tanárkodása alatt jelölt ki számára a csehek megszálló kísérlete előtt. A városi tanács Szviezsényit választotta ki arra a súlyos feladatra, hogy az előnyomuló csehekkel a fegyverszünetről tárgyaljon. Selmecbányán a főiskolai hallgatókból 500 főnyi gárda alakult, amely hosszú ideig távol tudta tartani a mindenfelől előrehatoló cseheket és mint kis sziget az ellenség tengere közepett is hősiesen tartotta a magyarságnak ezt a régi fellegvárát. A csehek elrendelték Selmecbányának meglepetésszerű, gyors megszállását, ám Szviezsényiék titokban értesültek erről. A városban nagy izgalom támadt annak hírére, hogy a csehek igen nagy erővel jönnek és véres összeütközés készül. Selmecbánya egészen kifogyott az élelmiszerekből és a magyar kormány pedig a Haditerménynél korábban megrendelt élelmiszerszállítmányokat csakis úgy volt hajlandó átengedni, ha a város nincs ellenséges megszállás alatt. Szviezsényi habozás nélkül átment a cseh táborba és olyan meggyőző érvekkel fejtette ki, hogy a város megszállása milyen veszedelmekkel jár — hiszen a felizgatott és az éhinség által felingerelt főiskolai hallgatók és a bányamunkások feltétlenül megtámadják a cseheket s a vérontás nem maradhat el, — hogy a csehek nagynehezen elálltak a megszállástól. A város kiküldötteinek élén elsősorban Szviezsényit kötelezték halálbüntetés terhe mellett annak a garantálására, hogy ha a csehek visszavonulnak és hat hétig semmiféle lépést nem tesznek a megszállásra, akkor a város értékeit nem szállítják el Budapestre.

Igy történt, hogy bár Szviezsényit és az egész bizottságot le akarták tartóztatni, a reménytelennek látszó vállalkozás mégis sikerült. És igy vált lehetővé Selmecbánya műkincseinek a megmentése. Társzekereken vitték el a főiskolai értékeket is, amelyeket 500 hallgató csomagolt és szállított biztos magyar földre.

Ezért aztán Szviezsényi Zoltánt halálra ítélték. Éjjel nagy veszedelmek közt sikerült elmenekülnie. Azután megszervezte a csehek elleni agitációt, organizálta barátaival a Felvidéki Szövetséget; nagy része volt abban, hogy a magyar, tót és rutén lakosságból fölvidéki néptanácsot állítottak össze. A nemzetiségi kérdések egyik előadója lett Budapesten. Sok felvilágosító röpiratot adott ki, közte a forrásművé lett „Hogyan veszett el a felvidék?" című nagyjelentőségű könyvet. Ebben közölte a hirhedt Scotus Viator eredeti leveleit, amelyeket sikerült megszerezni s igy leplezte le azt is, hogy a csehek már a háború előtt milyen propagandát fejtettek ki. Amikor a kommunisták feloszlatták a felvidéki néptanácsot és tagjait egyenkint proskribálták, Szviezsényi és a nagy agitatív erejű *Dvorcsák* Győző Bécsbe menekültek. Onnan a szegedi kormány akkori követének, a jelenlegi miniszterelnöknek, gróf *Bethlen* Istvánnak támogatásával kijutottak Varsóba. Meghívást kaptak *Pilsudszki* államfőtől, aki nagy szimpátiával fogadta a magyar törekvéseket és tárgyalt velük a tótok útján közössé váló lengyel—magyar határ megvalósításáról és más fontos nemzetközi kérdésekről. Ott tárgyalták Monsignore *Ratti* nunciussal is — a mai pápával, — akit tájékoztattak a csehek katolikus-ellenes magatartásáról s az egész tót kérdésről. Ennek ma is még sokféle jelentékeny következése mutatkozik. Több ujságot is adtak ki Londonban, Párizsban és Pittsburgban. Dvorcsák vezetése alatt a delegáció egyrésze megdöntötte a súlyos „pittsburgi egyezményt."

A kommün bukása után Szviezsényit a kormány min. tanácsosi rangban a nemzetiségi minisztérium tót főosztályának élére állította. Itt rendkívül jelentős problémákkal foglalkozott. A csehek azonban mindent elkövettek, hogy ez az erős hatású propaganda megszűnjék. Igy a magyar kormányra igen kényelmetlenné vált az osztály fenntartása s végre föl is kellett ezt oszlatni. Nagy kár volt, mert a szláv probléma eminens fontosságú ránk nézve, akik az északi és déli szlávság egyesülésének útjában állunk.

Szviezsényi azután más aktuális kérdésekkel, köztük a többtermelési akcióval foglalkozott. Magát a Fürdőváros Egyesületet, amely Budapest természeti és főképp *Budán* található balneológiai kincseinek propagálásával foglalkozik, öt esztendő óta vezeti. Ez az alapos képzettségű és tehetségű férfiú, aki tanárnak készült, de közgazdasági, politikai és diplomáciai téren egyforma komoly eredményekkel működött, most az ifjú *József Ferenc* főherceg legszebb eszméinek a letéteményese és segítőtársa gondolatainak a megvalósításában. A Citadella és az egész Gellérthegy új köntöst kap, a kopott vén fellegvárt *Alpár* Ignác kitűnő tervei szerint építik át, a hegyoldalakat parkozzák a szerpentinutakat autobuszközlekedésre is alkalmassá teszik, óriás liftet építenek és a megszépült milliőben Európa minden kulturnépének részvételével nyílik meg ott fent a Nemzetközi Fürdőügyi és Idegenforgalmi Kiállítás, amely hat teljes hónapig tart.

De ez csak a programm első nagy fejezete. *Szviezsényi* 40 esztendőre szóló tervet alkotott meg a legjobb hozzáértők segítségével és biztosra vesszük, hogy neve ilyen körülmények közt előkelő helyet kap Buda speciális történetében. *T. K.*

Bársony Oszkár. Nem sokat árt ma már az idegenforgalomnak, hogy annyit beszélnek róla. Egy-két erős koponya megtalálta a módját és fellelte az eszközöket, hogy a rendszertelenségbe egy jól átgondolt programm koncepcióját bevezesse s a tapogatódzások és ingadozások útvesztőjéből kibogozza a rendszeres munka fonalát. E tevékenységnek legjellegzetesebb egyénisége Bársony Oszkár, ki teljesen ebben éli ki határtalan munkabirását, európaszerte nagyratartott

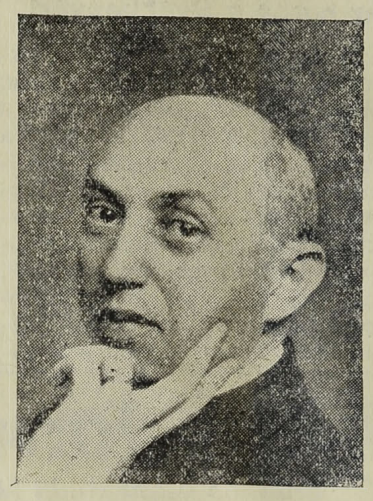

BÁRSONY OSZKÁR

és becsült szakértelmét s agitatív erejét. Van benne valami a rajongóból és a művész ihletségből. Fantáziája többet termel, mint amennyit véges ereje megvalósíthat, de ennek felismerése nem zavarja, sőt sarkalja. Egy negyedszázad óta munkálja azt a talajt, melyen most már biztos sikerrel jár. Az akadályok ezernyi láncolatán keresztül vált csak lehetségessé egy olyan világszervezet hálójába bekapcsolni az Idegenforgalmi Vállalatot és ennek révén Magyarországot, amely idegenforgalmunknak most már erős támogatója és táplálója. Most, hogy a MÁV is egészséges szemlélettel belekapcsolódott e kérdésbe, Bársony Oszkár részére még csak most nyílnak meg a korlátlan lehetőségek, amikor bebizonyíthatja nagyvonaluságát és koncepciójának erejét. Budapest fürdőváros nagy programmjának idegenforgalmi része, mely e programm gerince, az ő személyében kapja a legteljesebb megoldást.

„Rab Árpi." Hála Istennek nem azokat az időket éljük ma, amiket „Rab Ráby" idején éltünk, aki rettenetes küzdelmet vívott Szentendre magisztrátusa ellen, az elnyomott lakosság érdekében és sok rabságot elviselt emiatt, — mert bizony Rab Ráby sorsára jutna és „Rab Árpi" válna dr. Krivoss Árpád ügyvédből is, aki a polgárság érdekében folytat most elkeseredett harcot a székesfőváros tanácsának üzempolitikája ellen. Ügyvédtársával, dr. Dobroszlav Péter volt orszgy. képviselővel, közös irodát vezetnek I., Pauler-u. 1. sz. alatt, ahol naponkint délután meghallgatják a budai polgárok panaszait és szövetségbe — Budai Szövetségbe — igyekeznek azokat tömöríteni, melynek már számos és tekintélyes tagja van. Nem politikai pártot szerveznek, csak egységes polgári frontot, mely tagjai nagy számánál fogva kellő nyomatékkal tudja képviselni a polgárság érdekeit az üzemekkel és minden más túlkapásokkal szemben.

Ujitás a Császárfürdőben, hogy a látogatók tájékoztatását szolgáló táblákon esperanto nyelven is közli a tudnivalókat.

Elriasztják az éneklő madarakat, a Svábhegyről és a budai hegyvidék mindama részéről, ahol sűrűbb a villa és nagyobb az emberek mozgolódása. Most a Svábhegyi Egyesület madárodukat állíttat, hogy így maradásra bírja az erdők énekeseit és megmentse a hegyvidék poézisének ezt a pusztuló részét.

Budai Társaskör

választmányi ülésén, amelyen Hoór-Tempis Móritz társelnök ült az elnöki székben, jóváhagyták a Kún Attila főtitkár által fölolvasott jegyzőkönyvet a mult ülésről. Ezután az elnök fájdalommal emlékezett meg Andréka Károly főkapitányhelyettes, a III. ker. Társaskör elnökét ért csapásról, aki édesatyját temette el. A választmány fölállással vett részt a gyászban és átiratban fejezte ki részvétét. A főtitkár jelentése szerint a „Budai Orvosegyesület" március hó 23-tól kezdve üléseit a Budai Társaskörben fogja megtartani, amit örömmel vett tudomásul a választmány. Majd felolvasta dr. Ripka Ferenc főpolgármester, díszelnök levelét, a felsőházi kinevezéshez történt üdvözlő levélre, amelyet megköszönve, írja: „... onnan jött ez az üdvözlet, ahová az együtt töltött évek munkája és az egymáshoz kötő szeretet számos szála fűz. Az a hely, ahonnan elindultam, ahova ma is úgy térek vissza, mint otthonomba: — a budai környezet. Az a lélek, amely közpályámon mindig megmutatta a kötelesség útját: a budai polgári lélek volt..." Azzal végzi levelét, hogy „... ha továbbra is együtt dolgozunk, fölfelé megyünk az eredmények és sikerek útján, mint ahogy eddig mentünk..." Majd felolvassa a főtitkár Kozma Jenő dr. levelét, akit országgyűlési képviselővé történt megválasztása alkalmából üdvözölt a Társaskör. Köszönő soraiban kijelenti: „... A magam részéről sohasem fogok eltérni azoktól az eszméktől és elvektől, amelyekért a multban Veletek együtt közösen harcoltunk." Hiesz Károly dr. délivasúti igazgató, akit vasúti szolgálata 30 éves évfordulója alkalmából ünnepelt a Társaskör, melegen köszönte azt meg.

A főtitkár ezután beszámolt az újonnan jelentkezett tagokról, akiket a választmány fölvett a rendes tagok sorába. Névszerint: dr. Zathureczky Miklós, Szász Ágost, dr. Radó Andor, Primus János, Katona Ágoston, Klinger Brunó, dr. Lisser Emil, Matusz Márton, Kocsis István, Kolbéy Ferenc, Márton György és Zeöke Gergely. — Majd beszámolt a főtitkár a közeljövő programmjáról, mely szerint, március 3-án folytatják a Krivoss Árpád által az autonómia ügyében tett előterjesztés felett a vitát, — ezt követi dr. Schuschny Henrik egészségügyi tanácsos előadása az érelmeszesedésről, — március 10-én este fél 7 órakor a közgyűlést előkészítő választmányi ülés, — 17-én dr. Grúsz Frigyes orvos előadása a fajegészségről, — 19-én március idusának ünnepe, — március 25-én este 6 órakor Gyümölcsoltó Boldogasszony ünnepén rendes évi közgyülés, amelyen új tisztikart és 20 kisorsolt választmányi tag helyébe új tagokat választanak. Az e célból kiküldött kandidáló bizottság tagjai lettek: Hoór-Tempis Móritz, Loosy József, Hubert Vilmos, Németh Béla, Oszoly Kálmán, Kapcza Imre, Kún Attila. A közgyűlés ezután meghallgatta Hódy Lajos háznagy jelentését és Csohay Géza pénztáros beszámolóját. Ezután vita indult meg a klubhelyiségnek szükségessé vált kibővítése felett, amely tervekhez Fejér József min. tan. indítványára felhatalmazást kér a választmány a közgyűléstől.

Az ülést társasvacsora követte, amelyen Kapcza Imre szellemes tosztban köszöntötte Hoór Tempis Móritz társelnököt.

MEGHÍVÓ.

A budai n. é. közönséghez azzal a kérelemmel fordulok, hogy

BÁL UTÁN

méltóztassék meglátogatni az újból átvett, a legkiválóbb kávéházi ételekkel és italokkal fölszerelt

Budai Vigadó Kávéházat

Pártfogásukat kéri tisztelettel
KASS BÉLA.

ÖRÖKLAKÁSOK

Buda legszebb pontjain **meglévő modern**
SZÖVETKEZETI HÁZAKBAN
1-2-3-4-5 szobásak teljes comforttal készpénzfizetés v. 10 évig terjedhető részletfizetéssel, továbbá
aranybéres lakások
Budán és Pesten, modern házakban.
ÖRÖKLAKÁS R.-T. V. BÁLVÁNY-UTCA 22.

SZENT GELLÉRT
SZÁLLÓ
halljában
DÉLUTÁNI
UZSONNA
Minden este 5—7 óráig
JAZZ-BAND és
TÁNC

Óbudai Hegyvidéki Szövetség
hivatalos közleményei

Tagavató estét rendez a Szent Lukács Fürdő Nagyszálló fehértermében (III., Zsigmond-u. 27. II. emelet) március hó 7-én hétfőn este 8 órakor az újonan belépett 75 tag tiszteletére az Óbudai Hegyvidéki Szövetség. Az estén a tagok családtagjaikkal vesznek részt. A meghívókat Szilágyi Károly elnök és Szervei György főtitkár küldték szét és érdeklődőket is szívesen látnak, akik március hó 5-ig bejelentik látogatásukat. Egy teríték (előétel, pecsenye, sütemény vagy sajt, kenyérrel) ára 2 pengő 60 fillér.

A tagavató vacsorán való személyes megjelenésüket megigérték: *Ripka* Ferenc dr. főpolgármester, *Sipőcz* Jenő polgármester, *Solty* Lajos, az útépítési ügyosztály tanácsnoka, *Deutsch* Lajos, az Elektromos Művek vezérigazgatója, *Paulovics* Ede, a Vízművek igazgatója és ezen ügyosztályok és üzemek szakreferensei.

*

A társasvacsorát megelőzőleg, este 6 órakor választmányi ülést tart a szövetség ugyanazon épületben, de I. emelet 32. számú helyiségben.

Egy nappal előbb, március 6-án, vasárnap d. e. 11 órakor ugyancsak a Szent Lukács-fürdő Nagyszálló földszinti éttermében a villanyvilágítás ügyében jönnek össze azok, akik az Elektromos Művekkel kötött szerződés értelmében az áramigénylőlapjaikat benyujtani és a hátrálékos hozzájárulási költségeket befizetni óhajtják.

A Mátyás-hegyi útépítés ügye bizonyos illetéktelen oldalról és érdekből veszélyeztetve van s eért felkérjük Mátyás-hegyi tagtársainkat, hogy e hó 6-iki, vasárnapi összejövetelünkön minél nagyobb számban jelenjenek meg, hogy érdekeinket megbeszélve, a 7-iki választmány ez üggyel már érdemlegesen foglalkozhassék.

A remetehegyi csőfektetés ügyében a vízmű-igazgatóság a legmegnyugtatóbb kijelentéseket tette az eljáró elnökség előtt és mindenben az érdekeltek kívánsága teljesült.

Kérje mindenütt a
„Sopron-Győri"
TEJET, mert ez a legjobb és legmegbizhatóbb
Telep és iroda: Sopron-, Győr- és Vasmegyei Tejgazdasági Rt. I., Pehérvári-ut 27. Tel. J. 128-01

A „Dalkoszorú" dalegylet, mely Buda egyik legrégibb dalárdája, a mult hó 16-án rendezte tisztújító közgyűlését, amelyen Tóth Ferenc elnök részvéttel emlékezett meg az egylet szeretett elnökét, Andréka Károlyt ért gyászról. Az ujonnan megválasztott tisztikar igy alakult: Elnök: Andréka Károly. Ügyvezető elnök: Tóth Ferenc. Alelnök: Eberhardt Róbert. Vigalmi bizottsági elnök: Pakoss Ferenc. Karnagy Zöld Károly. Titkár: Vranovits Béla. Jegyző: ifj. Thomann Ferenc. Pénztáros: Zsitnyányi István. Számvevők: Bacher Ferenc és Schödl István. Ellenőrök: Dávid János és Király Lajos. Zászlótartó: Czenger László. Gazda: Lusztig Márton. Kottatáros: Csabai István. Választmányi tagok: Baán Miklós, Gyurkovits Ferenc, Frohner Ferenc, Kauderer István, Klein Leó, Stadler Károly, Végh István, Hoffmann István és Hoffmann Rezső. Megválasztotta a közgyűlés tiszteletbeli elnökké: Dr. Purébl Győzőt, Szilágyi Károlyt, dr. Szokolay Antalt és Kontra Aladárt. Tiszteletbeli karnagy lett: Szeghő Sándor. Tiszteletbeli tagok pedig: Pálffy Mária operaénekesnő és Schuler Alajos operaénekes, akik részére a díszoklevelek már elkészültek s legközelebb át is nyujtják azokat.

Lendl Adolf dr.

Kedves estje volt a Budai Polgári Kör kebelében élő „pénteki asztaltársaság"-nak e hó 25-én, amikor dr. Lendl Adolf, mint borgazda hívta meg barátait barátságos lakomára, amelyen részt vett Kozma Jenő dr. orszgy. képviselő, kormányfőtanácsos is. Mint vendégek jelentek meg ott: Szávay Gyula kormányfőtanácsos, aki most, hogy ismét budai lakos lett, újból erősen

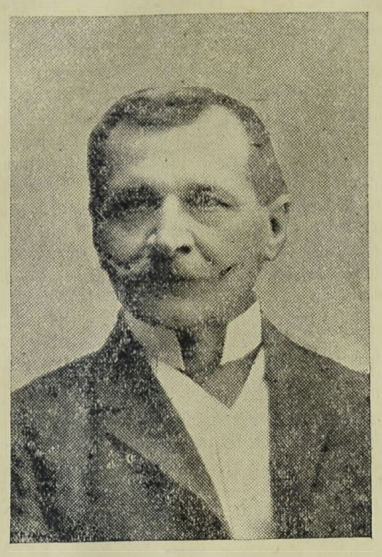

Dr. LENDL ADOLF

belekapcsolódik Buda társadalmi életébe, Zilahi Kiss Jenő ny. alpolgármester, Kozma Dezső bankigazgató, Müller Elek műszaki tanácsos, dr. Neuschloss-Knüsli Kornél orvos és Viraág Béla szerkesztő. A vendégeket dr. Zboray Gyula ügyvéd üdvözölte kedvesen megemlékezve a Budai Napló jubileumáról is. Azután Lendl Adolf dr. szólalt föl és mint borgazda a borivás ellen hozott fel Norvégiában szerzett saját tapasztalataiból és Archimedes életéből elrettentő példákat, ami nagyon tetszett, de egyáltalán nem fogott a társaságon, mert egy pohár borral sem ittak kevesebbet, sőt Neuschloss Kornél, aki viszont Horatiusra hivatkozott, a borgazda tiszteletére való sűrűbb kocintásra nógatta tréfásan a társaságot. Szávay Gyula az ő szokott bájos modorában utasította el magától Lendl tanácsait, amit követett lapunk szerkesztője is, a ki adomákkal bizonyított Lendl ellen. Zilahi Kiss Jenő, Szalay József ny. vasútigazgató szintén kedves humorral tárgyalták le az alkohol-ellenes értekezést, mire Lendl megígérte, hogy legközelebb — amikor Eöttömösy Zeno dr. ügyvéd lesz a borgazda — éppen ellenkezőleg, az alkohol mellett fog felszólalni. Az asztaltársaság tagjai közül a felszólalókon kívül ott voltak: dr. Fináczy Béla min. tan. a kör társelnöke, dr. Tury Zoltán és dr. Poics Félix közigazgatási bírák, dr. Frommer Zsigmond, Gorka Gyula nagykereskedő, Érczhegyi Géza, Zilahi Kiss László bankigazgató, dr. Szlávik Ferenc orvos, Weimess Marian építész, dr. Huszka Lajos min. titkár, dr. Szönyi és többen, akik szívesen üdvözölték a betegségéből fölépült dr. Lendl Adolfot.

Dr. Lendl Adolf

a Hollós Mátyás Társaság elnökségének tagja, született 1862 május 6-án Orcifalván, Temesmegyében. Édesatyja tb. megyei főorvos volt. Lendl Adolf Temesvárott végezte a főreáliskolát. Ezután a budapesti Műegyetem és Tudományegyetemen szerezte meg tanári és doktori oklevelét. A heidelbergi egyetemen, a stuttgarti múzeumon és itthon szerezte asszisztens korában sokoldalú tudományos készültségét. A Műegyetem növénytani intézetében működött és végül az állami tanszék asszisztense, magántanára és helyettes tanára volt. Ekkor már számos tudományos értekezése révén ismertté tette a nevét s a közoktatásügyi miniszter őt külföldi tanulmányútra küldte. *Hermann* Ottót kísérte Norvégiába madártani megfigyelések céljából. Hazatérve a M. Nemzeti Múzeum állattani osztályában folytatta tudományos működését.

Lendl öt évig maradt a M. Nemzeti Múzeum kebelében. Lemondott állásáról és üzleti alapon tanszerkészítő-intézetet alapított, amelynek preparátumaival csakhamar az egész világon sikeresen versenyzett s ilymódon itthon új iparágat honosított meg. Különösen Buda társadalmi és politikai életében vette ki a maga részét. A Viziváros polgársága törvényhatósági bizottsági taggá választotta s ezután Temes-Rékás ugyancsak megemlékezett nagynevű fiáról, országgyűlési képviselői mandátummal tisztelvén meg őt (1901-ben). Sokoldalú működésének egyik legértékesebb alkotása a Székesfővárosi Állat- és Növénykert. Az ő tervezése szerint épült ez a nagyszerű, kulturális intézmény, amely igazgatása alatt csakhamar felvirágzott és a főváros dísze vált. A Hollós Mátyás Társaság egyik ülésén pedig, 4 év előtt, bemutatta az újonnan létesítendő „Természettudományi Múzeum" nagyszabású tervezetét, amelynek helyéül a Vérmezőt ajánlotta. Minden tényező szívesen támogatná a tervező nagyszabású ideáját, csak a mai gazdasági helyzet gátolja az ilyen nagy alkotást, amelynek hivatott létesítője éppen Lendl Adolf volna.

Az irredenta képek mestere. Sátán József festőművész, aki 20 évet töltött Angliában és csak a rettenetes trianoni béke hozta haza, pedig szívesen honosították volna Angliában, de nem volt hajlandó megtagadni magyarságát. Ez az öregedő bohém, aki most Óbudán él angol származású nejével és gyermekeivel, kedves ünneplés központja volt e hó 26-án. Nagy feltűnést keltett pastellképének, mely a magyar jövőt ábrázoló gyermeket allegorizálja az ország megtört címerével, de háttérben a régi, nagy Magyarországgal, egyik szépen sikerült másolatát, melyet művészi tökéletességgel sokszorosított a Magyar Kir. Áll. Térképészeti Intézet, ajándékozta az óbudai „Gondűző" társaságnak, mely gyermekfelruházó akcióiról ismert és kedvelt társaság Budán. A képet nagy családi összejövetelen, az óbudai Szőlőkert-utca 12. sz. alatt levő Schmidtféle vendéglő kettős nagytermében, ahol mintegy kétszázan vettek részt, leplezték le a „Törekvő" dalkör sikeres közreműködésével. Magyar díszbe öltözött lányocska verses köszöntő kíséretében nagy virágbokrétát adott át az ünnepelt festőművésznek és az elnök köszönte meg szerető szavakkal a kedves ajándékot. Majd lapunk szerkesztője méltatta Sátán József művészi hivatottságát és üdvözölte a nagyszámban megjelent hölgyeket. Vídám zene és kedves ének mellett késő éjfél utánig ünnepelték a festőt és megjelent családját.

A 7-es és 73-as villamosok, amelyek eddig csak a nyugatihoz közlekedtek Óbudáról, március elejétől kezdve, az Óbudai Hegyvidéki Szövetség elnökének Szilágyi Károlynak és a III. ker. Egys. Polgári Társaskör elnökének dr. Andréka Károlynak gondos utánjárása következtében — a Boráros-térig és viszont fognak közlekedni.

Közkutakat sürget a svábhegyi kirándulók számára a Svábhegyi Egyesület, mert a vízszegény budai hegyvidéken forrás nem igen fakad és legkevésbé fent a hegyeken. E kérelem kielégítésére a város 3 közkutat tervez a Széchenyi-hegyre vivő utakon.

Ismét megbuktak Obudán a demokraták
Nagy szótöbbséggel győzött Kemény Lajos!

Az óbudai izr. hitközség e hó 20-án tartott tisztújítását szokatlan nagy érdeklődés kísérte és a választók 90 százaléka szavazott is. Két lista szerepelt, az egyik *Kemény* Lajos gyáros, eddigi hitk. elnök és az általa óhajtott munkatársak nevét tartalmazta, a másik listán pedig *Stern* József dr. kir. közjegyző és Vörösváry Miklós dr. biz. tag. szerepelt. Kemény Lajos azonban kétéves működésével oly jól alapozta meg elnöki pozícióját, hogy a nagy apparátussal felvonult ellenzéki vezérek sem tudtak semmiféle hatást elérni. A Kemény Lajos-lista 80 százalék többséggel győzött.

Kemény Lajos tevékenysége értékes alkotásokban bővelkedik és hitközségi politikájának tengelye az ifjúság vallásos nevelése és a kultura terjesztése. Amikor épít, a fősúlyt a tornateremre és a kulturteremre fekteti és arra, hogy a cserkészcsapatoknak is legyen saját otthona. Az ifjúsági ünnepélyek előkészítésében, az ifjúsági egyletek működésében személyesen vesz részt.

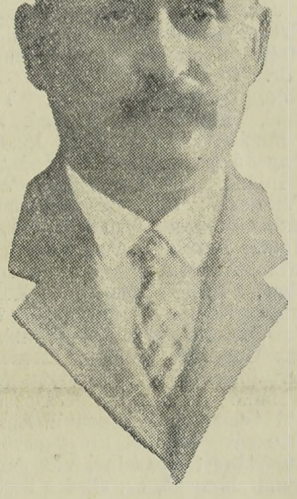

KEMÉNY LAJOS
textilgyáros.

Emberszerető áldozatkészsége, melyet nejével a népkonyha és az Aggok háza körül tanusít, a hitközség tagjaiból oly lelkes szeretetet váltott ki, hogy a közgyűlésen, a választási eredmény kihirdetésekor vállukra emelték és rendkívüli ünnepeltetésben részesítették, kárpótolva őt így a sok igaztalan és méltatlan támadásért, melyet a választási harcban bizonyos oldalról intéztek ellene. A közgyűlésen lelkes beszédben üdvözölte az új elnököt Orova Zsigmond dr. hitközségi alelnök, a választ. bizottság elnöke, Neumann József dr. főrabbi, Székely Salamon ny. főigazgató, Herskovits Mihály és Singer Lázár templomelőljárók. Kemény Lajos meghatottan köszönte meg a bizalmat és biztosította a híveket, hogy a béke és az alkotó munka jegyében fejt ki tőle telhető működést ezentúl is.

*

Kemény Lajos 1882-ben Ujpesten született és iskolái befejezésével vegyészi pályára lépett. Az óbudai Kartonnyomó Ipar rt.-nál öt évig mint üzemvezető vegyész működött s aző vezetése alatt épült fel a kartonnyomó modern gyára. Sokat építtetett, többek között az Óbudai Torna és Vívó Egylet klubházát, az új izr. temető impozáns épületét. Maga építette fel a saját felügyelete alatt, hol mint pallér, hol mint építőmester modern gyárát, gyönyörű fekvésű háromezer gyümölcsfa között álló villáját.

Most építtette fel a hitközség monumentális épületének gyönyörű dísztermét. Segédkezett az Aggok háza megteremtésében és ott volt mindenütt, ahol alkotni és adakozni kellett. Négy éven át az ingyentej egyesület vezetője volt.

Neve ma már fogalom Óbudán. Autója ott áll naphosszat a hitközség háza előtt, úgyhogy sokan azt hiszik, hogy az tulajdonképpen a hitközség autója.

Mindent személyesen intéz és semmi sem csekélység számára, ha a nyomor enyhítéséről, embertársai segítségéről van szó.

Általános a hit Óbudán, hogy ilyen ügybuzgó, áldozatkész, fáradhatatlan elnöke még nem volt az óbudai hitközségnek, mint Kemény Lajos.

Liberális felfogása elítél minden túlzást, azért csatlakozott a Községi Polgári Párthoz és Rpika Ferenc dr. főpolgármestert vallja rendületlenül vezérének.

Felesége nagy odaadással vezeti a népkonyhát, ahol felekezeti különbség nélkül 110 ember kap naponta meleg, ízletes ételt, hetenként négyszer húst. A háború alatt pedig a hadikórházban ápolta a sebesülteket.

Rudas-fürdő
A budai forráscsoport legrádioaktivabb hőforrása
A török hódoltság idejében épült s teljes eredetiségében fennálló kényelmes gőzfürdő — Kádfürdők
Fedett téli uszócsarnok

SZÉCHENYI GYÓGYFÜRDŐ
a modern orvosi tudomány minden eszközével és a különböző gyógyeljárásokhoz szükséges fölszerelésekkel ellátva.
A város minden pontjától könnyen megközelíthető.

FÉRFI
fehérneműt
divatos
elsőrangú minőségben és kivitelben 24 óra alatt
szab és varr
legolcsóbban úgy saját, mint hozott anyagból
BRAUN
JENŐ fehérneműkészítő
Óbudán, III., Polgár-tér 2. szám.
Telefon: J. 622—68.

MODERN SZŰCS
JANCSÓ JENŐ
I., Roham-u. 4. Lev.-lap hivásra házhoz megy.

KRAMER ADOLF
festő- és mázolómester
I., Lágymányosi-u. 4
Telefon: József 82—57

CIPŐK
Báli-, selyem-, brokát-, lakk-, speciális vadászcipők és egyéb cipőkülönlegességek legjutányosabb beszerzési helye
ZVERKÓ
(Budai Vigadóval szemben)
Többszörösen kitüntetve

Szijgyártó
nyerges és bőröndös
Megbizható régi üzlet
FLIEGER NÁNDOR
II. kerület, Fő-utca 10. sz.

ERZSÉBETHID
Telefon: 108-45.
SZÁLLÓ
Budán, I. Kökény-u. 14.
Ráczfürdő mellett.

Háztatarozásnál
előnyös feltételek mellett vállalkozik
Nagy Pál
bádogos
gáz, vízvezeték, csatornázás, fürdőberendezés és központi fűtés vállalata
II., FŐ-UTCA 20. SZ.
Telefonhivó 179—42.

HUNGÁRIA-GYÓGYFORRÁS
szénsavval telítve: HARMAT-VÍZ!



Magyarország legrádiumosabb gyógyvize Az Erzsébet-hid budai hidfőjénél épült modern ivócsarnokban Radioactiv hatásu lithiumos és calcium-hygrocarbonátos gyógyvíz
IVÓ-KURA
Keserűsó-kura. Javasolva vesebántalmak, gyomorbajok, székelési zavarok, álmatlanság, vérszegénység ellen. Poharankint 1000 kor. karlsbadi sóval 2000 kor.
Igazgatóság telefonja: T. 86-76
Reggel 7 órától este 6 óráig

SZENT
LUKÁCS-FÜRDŐ
a magyar Pőstyén.

Ehgyomorra naponkint igyék egy pohár
KRISTÁLY-vizet!
160

Schubert Sándort eltemették. Hirtelen jött betegség, súlyos vesebaj, rövidesen végzett ezzel a pirospozsgás, örökké jókedélyű, fiatalos hevülésű, 64 éves városatyával, aki a mostani közgyűlés egyik legrégibb tagja volt. Mindenki ismerte, mindenki szerette Óbudán, ahol évtizedeken át gyakorolta a jótékonyságot. Tudott nagy arányokban pénzt keresni, de volt szíve adni is. Nyomorult ember sohasem kopogtatott nála eredménytelenül. Jótékonysága alig ismert határt. Régebben nagy nyílt házat vitt. Ujlakon. Neves írók, köztük Bródy Sándor, és művészek szívesen megfordultak nála. A század első éveiben kilépett az óbudai Polgári Pártból és megalapította Holtzspach Nándorral és Szilágyi Károlyval az óbudai demokrata kört, mely őt a törvényhatóságba is beküldte. Ugy megszervezte a pártját, hogy a következő választáson kibuktatta az egész polgári pártot. Mindig demokrata volt és Vázsonyit vallotta vezérének. A pártból azonban mégis kilépett a háború kitörése előtt, mert egy rágalmazási pöre nem a kedve szerint dőlt el és ezért dr. Pető Sándor ügyvédet okolta. Azért Vázsonyival állandó összeköttetésben állott, folyton együtt voltak és minden politikai kérdésben kikérték egymás véleményét s legutóbb Badenben is többször fölkereste vezérét. Amikor legutóbb taktikából és Batthyány Tivadar gróf iránti barátságból a függetlenségi pártba lépett, akkor is Óbudán jelöltette magát, holott a párt bárhol megválasztotta volna biz. tagnak. Torockón, mint képviselőjelölt néhány szavazattal elbukott. Szeretetreméltó, előzékeny modorú, okos ember, jó szónak és kitűnő szervező volt, aki gyorsan gondolkozott és határozott. Ennek köszönhette üzleti sikereit is. Nagy részvét és őszinte sajnálat kísérte az új Szent János-kórházból a Farkasréti temetőbe. Emléke sokáig fog élni Óbudán.

LORGNON Zibrinyinél, I., Attila-u. 12.

Autobuszt követel a Viziváros is, most, amikor napról-napra új autobuszvonalak létesítéséről, illetve tervezéséről közölnek hírt a lapok. Sürgősnek és elengedhetetlennek véli egyik előfizetőnk, Zverko János, akinek elsőrangú cipőüzlete és műhelye van a Corvin-téren, — a Szabadság-térről a Lánchídon és Főutcán, Batthyány-utcán a Szénatérig, esetleg Lövőház-utcán tovább a Lövöldéig, autobuszt járasson a főváros, mert e vonal elmaradása különben is egyik állandóan hangoztatott jogsérelme a Vizivárosnak. Sinyli ennek hiányát mindenki, akinek a Fürdő-utcából haza kell jönnie a vároldalon levő lakására és csak keserves, időtrabló kerülővel teheti ezt villamoson. De sinylik az összes főutcai kereskedők és iparosok is. Mi úgy tudjuk, hogy a levélíró abban téved, hogy ez a vonal nem volna tervbe véve, de bízza ezt nyugodtan a mi budai képviselőnkre, dr. Kozma Jenőre, aki ezt a vonalat nem engedi, hogy elejtsék, de szót emelt ez ügyben Lackenbacher György biz. tag is a bizottságban.

HALWA SÁNDOR
PUSKAMŰVES
BUDAPEST,
I., Krisztina-tér 2. Műhely: I., Szent János-tér 4
Telefon: Lipót 966—02
Állami díszoklevél. Ezüstkoszorús mester
Nagy aranyéremmel kitüntetve

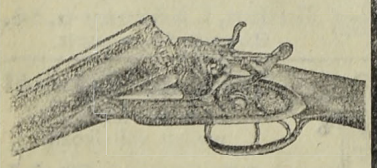

VADÁSZFEGYVEREK
•••
FEGYVERJAVÍTÁSOK
•••
SPORTCIKKEK
•••
CSERKÉSZFELSZERELÉSEK

B. T. E.

A legsikerültebb jelmezest volt a Budai Torna Egylet bálja

Régen csapongott a jókedv, a tréfa oly kedvesen, önkéntelenül, mint a Budai Torna Egylet farsangzáró jelmezestjén, amikor megtelt a jégpálya hatalmas klubházának minden zuga jókedvű vendégekkel. A különféle fűtetlen helyiségek, amiket meg kellett nyitni, hogy elférjen a mulatók serege, fűtés nélkül is hamar átmelegedtek a pajzán jókedvtől.

A legnagyobb elismerés illeti a hölgyeket, akik oly választékos, szinte a béke időre emlékeztető pompásnál-pompásabb, értékes és ötletes kosztümökben jelentek meg, hogy még az idegennek is akadt szórakozása.

A megjelent közönséget fürge rendező gárda tagjai fogadták, akik a Ladstätter P. és Fiai cég által erre az alkalomra ajándékozott kis szalmakalapokat viselték ismertető jelképpen.

A hangulat olyan gyújtó volt, hogy talán még most is táncolnak

Asszonyok: Csipkala Istvánné, Rott Ferencné, özv. Pogány Károlyné, Faa Gézáné, Fekete Oszkárné, Fekete Ernőné, dr. Reismann Rezsőné, Zeemann Ferencné, özv. Hörl Antalné, Bartos Antalné, Haffner Lajosné, Psik Ottóné, Knapp Endréné, dr. Kapády Zoltánné, Szőllössy Aladárné, Kollár Gyuláné, Schmidt Ferencné, Milhoffer Alajosné, Reinl Andorné, Sigetter Viktorné, Mentsik Béláné, Czimerer Béláné, Krizsánetz Kálmánné, Palotássy Elekné, Nonn Jánosné, Bartalics Aladárné, Stegmüller Károlyné, Scherl Ervinné, Neumann Andorné, Orsonits Sándorné, Nagy Józsefné, dr. Eperjessy Józsefné, dr. Gámási Józsefné, dr. Gregolits Endréné, Mora Mihályné, Hajós Arnoldné, Haász Vilmosné, dr. Székely Miklósné, Greif Gyuláné, Ehmann Elekné, Tatár Istvánné, Emmánuel Gézáné, Szécsy Mihályné, Kmetykó Jánosné, Demény Károlyné, Sipos Imréné, Székely Edéné, Viraág Béláné, Wágner Vilmosné, özv. Fischer Emilné, Horváth Györgyné, Wohlfart Lászlóné, Molnár Ferencné, Pathó Istvánné, Horváth Andorné, vitéz Szánthó Lászlóné, Barna Sándorné, Köhler Andorné, Kociány Mátyásné, özv. Kőmik Dezsőné, Kovács Kálmánné, Káhlesz Gáborné, Csipkay Elemérné, Taszler Józsefné, dr. Bánóczy Miklósné, mikofalvi dr. Máthé Dezsőné, Károlyi Gusztávné, Szkoupil Alfrédné, Horvát Jenőné, Linzbauer Ferencné, Bánert Józsefné, Vas Jánosné, Simon Jánosné, dr. Glatcz Eichné.

Leányok: Csipkala Olga, Rott Aranka, Winkler Gréte, Rösler Edith, Nolc Emmi, Knapp Margit, Geréb Mici, Faa Erzsébet, Pogány Mária, Fekete Gizella, lozsardi Fekete Ilus, Zehmann Lottika, Reismann Ilus, Hörl Mária, Petrics Ilona és Irma, Bartos Margit, Maldok Irén, Nádor Cica, Nyíri Rózsi, Schmidt Margit, László Julia, Szelecsényi Katóka, Nikora Eszti, Tüskés Irén, Rák Márta és Ili, Palotássy Margit, Bartalics Mária és Ilonka, sasvári Kardhordó Gizella, Vargha Dodó, Scherl Dici, Ádám Erzsébet, Orsanits Ljuba, Nagy Joli, Lengyel Muci és Kicsi, Mátrai Ilona, Szűcs Mária, Gregorich Maudi és Kamilla, Hajós Titti, Székely Maudi és Sári, Ehmann Sári, Emmánuel Lilli, Szécsi Irmi és Etus, Siposs Ilonka és Margit, Székely Böske, Kiss Klára, Jannovics Lea, Viraág Ilonka, Birnátzky Mimi, Wohlfart Nelli, Apor Éva és Piri, Fommel Vilma, Barna Mária, Molnár Icuka, Pathó Irénke, Ausim Jolán, Szánthó Kató.

Lóverseny. Az Ügető Versenyegylet 10 versenynapot rendez márciusban, jelesül 6-án, 10-én, 13-án, 17-én, 20-án, 23-án, 25-én, 27-én, 29-én és 31-én. Naponként 6 futam lesz és a versenyzés egynegyed 3 órakor kezdődik. A nevezések az első három versenynapra már március 2-án megjelentek. A megnyitó nap főszáma a Tavaszi handicap, amelyben 32 ügető indulhat. Legjobbak: Pityke, Lánczos, Burzsu, Dani. — Az ügetőverseny totalizatőr kvótája mindkét helyen ugyanaz lesz és ezzel megszűnik az a folytonos hullámzás az I. helyről a II-ikra, keresve a kínálkozó jobb kvótát. Eddig ugyanis külön számították ki az osztalékot az első helyen és külön a második helyen, miért is a két hely osztaléka között akárhányszor óriási volt az eltérés. A versenydíjakat is emelte az Ügető-egyesület.

Kottaalapja javára rendkívül sikerült műsoros dalünnepet rendezett feb. 27-én délután a Diana-úti iskola tornatermében a Svábhegyi Polgári és Közművelődési Kör dalárdája. Négy ügyes egyfelvonásos vígjáték került színre és a közreműködők számos sok zajos tapsot kaptak. Sándor Károly igazgató vezetése alatt a dalárda nagy sikert aratott fegyelmezettségével és preciz előadásával. Nagy buzgalmat fejtett ki Sasváry Sándor rendező.

Uj pénzügyi vezetőt választott a Budai Izr. Hitközség e hó 28-án este tartott közgyűlésén az elhúnyt Gúth Pál helyébe Bartos Ármin, a Nasiczi tannin és gőzfűrész rt. igazgatója személyében, mint hitközségi pénzügyi előljárót, akinek pénzügyi nagy tudása révén, működése elé nagy bizalommal és reménységgel tekint a hitközség. E közgyűlés egyúttal nagy és lelkiismeretes munkát jutalmazott azzal, hogy Diósi Jenőt, a hitközség érdemes jegyzőjét főjegyzőnek választotta meg. A közgyűlés, melyet dr. Kriszhaber Adolf elnök vezetett, megállapította a folyó évi költségvetést 331.400 pengőben, mely 73 ezer pengővel haladja túl a mult évit.

Könnyítés az adófizetésnél. A Svábhegyi Egyesület mindent elkövet, hogy tagjainak kedvezményeket nyujtson s így legutóbb losonci Bódy Tivadar dr. elnök körlevélben tudatta a tagokkal, hogy

> svábhegyi villájuk után minden negyedévben az adófizetéssel járó kellemetlenségektől mentesítse, címükre minden negyedévben az Egyesület megküldi a pontosan kiszámított házbéradó összegről kitöltött befizetési (csekk) lapot.
>
> Amennyiben ezt a kedvezményt igénybe venni óhajtják, a tagok, kéri, hogy azt bejelenteni postafordultával (Svábhegyi Egyesület I., Költő-utca 16. sz.) szíveskedjenek.

TÁVCSŐ Zibrinyinél, I., Attila-u. 12

Kiüritik a vizivárosi temető egy részét, ahogy azt Budapest székesfőváros tanácsa elhatározta. Egyelőre azt a részét, amelyen a Kútvölgyi út szerpentinje halad át. Annak jelzése végett, hogy az új Kútvölgyi út merre fog haladni, a tanács az úttestbe eső fákat kivágatta. A tanács most hirdetményeket bocsájtott ki, hogy mindazok, akiknek hozzátartozói ezen a területen nyugszanak, azokat egy éven belül más temetőbe helyeztessék át, mert a temető e részének kiürítése 1928. évben meg fog történni.

Azt hittük, 28-ra veszi Kelenföldet a BESzKÁRt, de tévedtünk, mert 27-re veszi, azaz a Rákóczi-útról a Kossuth Lajos-utcán és Erzsébet-hídon át, balrafordulva a Gellérthegy alatt a Horthy Miklós-úton át közlekedik ezentúl a 27-es kocsi, ahogy azt Becsey Antal kormányfőtanácsos állandóan sürgette és most, hogy az elágazás a budai oldalon már megépült, a forgalom is lehetőleg március 5-én megindul.

Átköltözött a budai Akkumulatorszakműhely a Zsigmond-térről II. kerület Margit-rakpart 52. szám alá, a Szentendrei H. É. V. megállója mellé.

KÖZGAZDASÁG

A Pesti Hazai közgyűlése. A Pesti Hazai Első Takarékpénztár Egyesület Biró Zsigmond udvari tanácsos alelnök elnöklete alatt lefolyt 87. évi rendes közgyűlése. Az igazgatóság valamennyi javaslatát elfogadta és ennek megfelelően elhatározta, hogy a 22 milliárd 840,187.500 K-át (1,827.215 P) tevő tiszta nyereségből fizettessék február 28-tól kezdődőleg osztalékul minden részvény után 125.000 K, vagyis 10 P (tavaly 100.000 K), elfogadta, továbbá az igazgatóságnak az egyesület alaptőkéjének fölemelésére vonatkozó azon előterjesztését is, mely szerint az intézet alaptőkéje 12 millió 500.000 P-ről 16,000.000 P-re fog fölemeltetni 35.000 darab új részvénynek kibocsájtása útján olyképpen, hogy az elővételi jog egy osztalékjogosultak. Minden új részvényre 170 P fizetendő be és ezen összegnek január 1-től járó 6% kamata és állami illeték címén 5.50 P, de gondoskodás történt arról is, hogy a befizetés részletekben is történhessék.

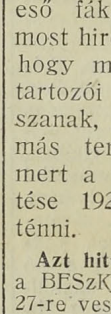

KÁLYHÁS!
Béres Márton
I., LOGODI-U. 19. SZ.
Telefon: L. 972-33
Minden e szakmába vágó munka ügyében forduljon bizalommal e régi jóhirü céghez

„NOVA" MOTOR-KERÉKPÁR
a vezető magyar márka
Gyártja:
Gép és Vasútfelszerelési Gyár RT.
Kistarcsa
Elárusító helye:
VI., Liszt Ferenc-tér 7

A Hazai Bank Részvénytársaság igazgatósága megállapította a március 5-ére kitűzött rendes közgyűlés elő terjesztendő mérleget. E mérleg az előzőévi 8.940,194.250 korona = 715.215.54 pengővel szemben 10 milliárd 479,561.625 korona = 838.364.93 P nyereséggel zárul. A nyereségből a közgyűlés elé terjesztendő javaslat szerint 7.200,000.000 K, tehát 576.000 P fordítandó osztalék kifizetésére, úgyhogy minden egyes 40 P n. é. részvény után 3.60 P (az előzőévi 8000 koronával szemben 9000 korona) osztalék fog fizettetni. A tartalékalap alapszabályszerű 617,531.375 K = 49.402.51 P javadalmazásán felül ezen alap további gyarapítására 632,468.625 K = 50.597.49 P fordítandó.

Magyar Östermelők Rt. igazgatósága megállapította 1926. évi mérlegét. A március 12-i közgyűlésnek javasolni fogják, hogy az osztalékot új részvényenként 5 P-ben (10%-ban) állapítsák meg.

A Moktár mérlege

A Magyar Országos Központi Takarékpénztár Igazgatósága február 19-én tartott ülésében foglalkozott az elmult év üzleti eredményének megállapításával. A közgyűlés elé terjesztendő mérlegben az intézet nyugdíjtartalékának 80.000 pengővel való előzetes dotálása és bőséges tartalékolások után 1,240.343.26 pengő tiszta nyereség kimutatását határozta el és javasolni fogja, hogy az intézet 40 pengő névértékű új részvényeire osztalékul darabonként 4.50 P, vagyis összesen 900.000 pengő fizettessék a tavalyi 500.000 pengővel szemben, 80.000 pengő a nyugdíjtartalék további növelésére fordíttassék, 80.000 pengő a rendes tartalékba helyeztessék és végül, hogy az alkalmazottak segélyezésére szánt alap, melyre évközben 67.301.12 pengő fordíttatott, 26.179.04 pengő adományozásával 40.000 pengőre egészíttessék ki. A mérleg adatait az 1925. évi adatokkal összehasonlítva jelentős emelkedés állapítható meg. A takarékpénztári könyvekre és pénztárjegyekre elhelyezett betétek 79%-kal a mult évi állomány fölé: 15,749.951.98 pengőre emelkedtek. A betétek folyószámlában és hitelezők tétele 11 millió 185.175.75 pengővel 43,417.211.64 pengőre emelkedett, úgy, hogy az intézet kezelésére bízott idegen tőkék 59,167.163.63 pengőt értek el, ami a tavalyi állománynál 18,151.151.23 pengővel több. A váltótárca 16,444.504.12 pengőről 25,261.610.07 pengőre, az értékpapirelőlegek és tőzsdei reportkihelyezések állománya 4,560.706.76 pengőről 6,182.284.50 pengőre, az adósok tétele fedezet mellett 22,123.156.52 pengőről 27,451.640.36 pengőre emelkedett. Az intézet részvényállományainak értéke ipari és egyéb vállalati érdekeltségeiben természetesen ugyanúgy van felszerelve, mint a megnyitómérlegben, ami jelentékeny latenciáinak e tételnél is további növekedését jelenti. Ez adatok azt mutatják, hogy az intézet az elmult évben is tovább haladt fejlődése útján.

A Belvárosi Takarékpénztár rt. közgyülése

A Belvárosi Takarékpénztár Részvénytársaság most tartotta rendes közgyűlését Székely Ferenc udvari tanácsos elnöklete alatt. A közgyűlés elé terjesztett jelentésből kitűnik, hogy a mult év december havában elhatározott alaptőkeemelés sikeres lebonyolítást nyert és a külföld számára rezervált részvényeket az intézet teljes egészükben a londoni és amerikai pénzpiacon helyezte el. A Belvárosi Takarékpénztár eszerint az 1927. év elejétől 7 millió pengőt meghaladó saját tőkéjével dolgozik. Az intézet a mult év végén Amszterdamban és Londonban nagy tételekben helyezte el újonnan kibocsátott 7½%-kos, angol fontra szóló zálogleveleit és ilyképpen újból megindult a takarékpénztár jelzálogüzlete. Az elmult év végéig a betétek és hitelezők összege 285.576,657.286 K-ra emelkedett, a váltótárcaállomány pedig 135 milliárd 441,153.791 koronára. A kimutatott 5.426,397.372 korona tiszta nyereség után a közgyűlés 3000 korona osztalék kifizetését határozta el az előző évi 2500 koronával szemben, ami az összevont 50 pengős részvények után 4.80 pengőt tesz ki és 9.6% kamatozásnak felel meg. A közgyűlés pellérdi Brázay Zoltán kormányfőtanácsost és Temesváry Imre országgyülési képviselőt, továbbá az intézet londoni üzletbarátait, Sefton R. Turnert és Gordon Holmest az igazgatóság új tagjaivá választotta. A közgyülést követő igazgatósági ülésén az igazgatóság Székely Ferenc udvari tanácsost elnökké, pellérdi Brázay Zoltánt pedig alelnökké választotta.

A Brassói tőkeemelése

A Brassói Cellulosegyár rt. igazgatósága megállapította az 1925/26. üzletév mérlegét, mely 481.426 pengő 63 fillér nyereséggel zárul és javasolni fogja a március 11-ére egybehívandó közgyűlésnek, hogy 10 százalékos osztalék fejében a lefolyt üzletévre részvényenkint 3 pengő (előző évben 2.56 pengő) fizettessék. A cellulose nagyobb kereslete és fogyasztása következtében a termelés az utóbbi években állandóan fokozódott, ami az üzemi berendezések és gyártási anyagok beszerzésére nagyobb tőkék igénybevételét vonta maga után, miért is az igazgatóság ajánlani fogja a közgyűlésnek, hogy ezek részbeni fedezésére az alaptőke 4 és félmillió pengőről 100.000 darab, a régiekkel azonosan 1927. évi osztalékjogosultságú új részvény kibocsátásával 7 és félmillióra emeltessék fel és az új részvények elővételi joga teljes egészében 3:2 arányban a régi részvényeseknek ajánltassék fel. A vállalat érdekkörébez tartozó gyárüzemek jelenlegi teljesítőképessége a békeévek kapacitását felülmulja és a berendezések modernizálása által lényegesen csökkent előállítási költségek folytán minden remény meg van arra, hogy a vállalat további prosperitásába vetett bizalom megvalósuljon.

Szerkesztő: FERENCZY LÁSZLÓ.
Laptulajdonos: VIRAÁG és TÁRSA
Kiadásért felelős: Viraág Béla.

Rézbútort, vasbútort, ágybetétet, összecsukható ágyakat legolcsóbban szállít 30 év óta fennálló gyáram Prohászka
VI., Gróf Zichy-u. 46. Fiók: Üllői-út 9

Thermostóth



Központi fütések és szellőzte sések, biologiai szenyviztisztitóberendezések, vízvezeték és csatornázás, fürdőberendezések és épületbádogos munkák tervezése és készitése. Szabadalmazott kovácsolt vas „Thermostóth" kazánok kizárólagos gyártói 167
Tóth Imre és Társa
V., Katona József-u. 3.
telefon 23—93

BUDÁN, II., FŐ-UTCA 7 Telefon 188—09.
Lackenbacher György
bádogos, gáz, vizvezeték, csatornázás, fürdőberendezés és központi fütés vállalata.

Nyomatott a Réval Testvérek Irodalmi Intézet R. T. Nyomdájában, Budapest, V., Ügynök-u. 8. — Nyomdaigazgató: Sziklai Pál.

Budai Napló

XXIII. évfolyam. 875. sz.

Buda érdekeit a várospolitika, a közgazdaság, társadalom, művészet és sport terén szolgáló ujság. Előfizetése egy évre **16** pengő, félévre **8** pengő. Egy szám **40** fillér. Szerkesztőség és kiadóhivatal: I., Bors-utca **24.** Délután 5—7-ig. Telefon: K. 502—96.

Felelős szerkesztő: VIRÁG BÉLA

Hirdetések ára: Egy hasáb széles, egy milliméter magas sor, egyszeri közlésnél **50** fillér. 20 mm. magas hirdetés **10** pengő. Szövegsor ára **4** pengő. Közgazdasági közlemények megállapodás szerint. A hirdetések dija mindenkor **előre fizetendő.**

1927 március 19.

Az első front

mégis csak Budán van, hiába igyekeznek ezt Pesten, hol tréfásan, hol komolyan tőlünk elvitatni. Az a nagy erkölcsi erő, amelyet dr. Ripka Ferenc főpolgármester képvisel, itt sarjadt ki Budán — és hogy nagy szüksége van rá ennek a városnak azt készséggel elismerjük. Ez azonban nem jelentheti azt, hogy most valami kizárólagosságot formáljon a főpolgármester személyére Pest és szinte sértően kihegyezett mondásokkal igyekezzék valami féle éket verni Ripka Ferenc és Buda közé. Jól emlékezünk még az első nagy sikerek után a csábító szirén hangjára: — „Buda csak szereti, Pest megbecsüli Ripkát!" — ami mondásnak szép, de nem egészen igaz. Mi budaiak szeretjük is, de tiszteljük is.

Ez a budai első front ott volt az első csatákban is, ott küzdött az első sorban már akkor, amikor a pestiek kíváncsian nézdegélték, hogy a gyűlölet tüzén át eljut-e Ripka Ferenc a szerető szivekig.

Most, amikor a városháza minden pártja tehetetlenül sürgeti már az „erős kéz" uralmát és ezt az erős kezet mindenki a főpolgármesternél keresi, már nem nehéz biztos helyre állani, az ő háta mögé. De akkor, amikor minden fegyver nélkül, csak a jobb meggyőződés, a puritán becsület és a rátermettség tudatában indult neki a gyűlöletben égő városnak, hogy megállítsa a polgári rend leromlását, hogy a közélet tengelyévé a hazárdjáték helyébe az alkotó munkát tegye, amikor az igazságot az ő személyében akarták megkövezni, akkor csak ez a budai első front állott mellette rendületlenül.

Most, hogy kigyuladt a városháza és minden oldalról mesterségesen fújtatják azt a tüzet, amelyben a pesti erkölcsnek kell végleg elhamvadnia, — most minden szem Ripka Ferenc felé fordult, mindenki tőle várja a tűz oltását. És mindenki meg van győződve, hogy ez a riasztó tűz tisztító tűz, melyre ha rá eresztené az üzemek olaját a főpolgármester, a fölcsapó láng felemésztené az autonomiát magát is.

Most alkalom nyílnék sok keserűség szörnyű megtorlására, takargatott gyöngeségek hatásos feltárására, csendesen sülő kis pecsenyék irgalmatlan leleplezésére és — mindenki mégis nyugodtan alszik, mert a város sorsát gondviselésszerűen intéző „erős kéz" nem a bosszúállás keze.

„A ki bűnös — lakoljon!" Aminek el kell égnie, égjen el! A bűn, a piszok. De erkölcsi javaknak nem szabad pusztulniok, mert szegények vagyunk és a tüzoltó, aki biztos kézzel irányítja a fecskendő oltó sugarát, nemcsak tüzet olt, de javakat is ment.

Ennek a pesti tűznek egyetlen oltószere van: — a budai erkölcs és ennek kemény kezű inkarnációja Ripka Ferenc.

—i —ó.

Budán, 1927. március 18

A **Budai Társaskör** március hó 19-én, szombaton este ½8 órai kezdettel **márciusi ünnepet** rendez, melyre t. tagtársainkat családjukkal és hozzátartozóikkal együtt tisztelettel meghívjuk. Utána társasvacsora.

Az ünnep sorrendje: Elnöki megnyitó, mondja dr. *Ripka* Ferenc főpolgármester, elnök — Magyar Hiszekegy, előadja a Budai Dalárda — Kuruc dalok, zongorakísérettel előadja *Würtzler* Béla hegedűművész — Ünnepi beszéd, mondja *Rákosi* Jenő — Hazafias dal, előadja a Budai Dalárda — Március Idusa, költemény; Levél a végekről, költemény, mindkettőt írta és előadja *Székelyné Solymos* Bea írónő — Magyar Himnusz, előadja a Budai Dalárda — Elnöki zárszó.

III. Rendes közgyűlését tartja a Budai Társaskör március hó 25-én, pénteken délután 6 órakor a Kör nagytermében, amelynek tárgysorozata a következő: A közgyűlés megnyitása. — Évi jelentés. — Az 1926. évi zárszámadás és vagyonmérleg előterjesztése és a felmentvény megadása. — Az 1927. évi költségelőirányzat. — Indítványok. (A Társaskör helyiségeinek bővítése, stb.) — Az elnökség, számvizsgáló bizottság és választmány tagjainak megválasztása, illetve kiegészítése.

Kun Attila főtitkár. *Dr. Ripka Ferenc* elnök

A közgyűlést **választmányi ülés** követi.

A közgyűlés után 8 órai kezdettel **társasvacsora.**

Ziegler Géza kormányfőtanácsos és v. biz. tag, a Budai Társaskör elnöke, e hó 17-én érkezett vissza nejével tett négyhetes külföldi körútjáról. Utjában érintette Velencét, Genuát, Nizzát és Párizst.

Autobuszt a hegyvidéknek. A farkasréti villamos és a fogaskerekű vasut közé eső hegyvidék, melynek fő útvonalai az Istenhegyi-út, Tündér-utca, Mártonhegyi- és Németvölgyi-út, amelynek elég sűrűn lakott része a Lóránt-út, Gyöngyvirág- és Óra-utca, mely magába zárja a Márton- és Orbánhegyet, továbbá a kis Svábhegy déli lejtőjét s a Németvölgy egy részét, tehát a városhoz legközelebb eső és természeti szépségekben gazdag hegyvidéket, — ma minden közlekedési eszközt nélkülöz. Ez a vidék és annak érdekeltsége már kétszer, 1909-ben és 1918-ban kérte a székesfőváros tanácsát, hogy segítene valahogy ezen a bajon és most újból az érdekeltség csoportos aláírásával készül a tanácshoz fordulni segítségért. A belvárosiak számára közel eső hely volna, ha eleinte némi áldozattal autobusz járatot engedélyezne ide is a város, az Istenhegyi-úton fel az Óra-utcáig, vagy körforgalom alakjában tovább a Tündér-úton, Mártonhegyi-úton és Németvölgyi-úton vissza a Déli-vasuthoz. Talán egyelőre reggel, délben és este járna itt az autobusz, mely már így is elősegítené itt az építkezést, mert számos telektulajdonos csak azért nem épít, mert nincs közlekedése.

Virter László dr., volt nemzetgyűlési képviselő bejelentette a Budai Társaskör elnökségének, hogy belép a Ripka-pártba és a Kaszinóba s ez alapon az e hó 17-iki választmányi ülés fölvette a tagok közé.

Uj elöljáróhelyettessé az II kerületbe Farkas Lajos főjegyzőt nevezte ki a polgármester.

Lehetetlen állapotokról számolt be egy vizivárosi városatya a főváros közgyűlésén a Vöröskereszt-kórház és Teréz-körút között közlekedő autobuszoknál, amelynek sem a menetrendje, sem a tisztasága, sem a magas tarifája nem helyénvaló. Az orvoslás mindezideig nem történt meg.

A főváros munkaprogrammját részint az azonnal, részint a közeljövőben felveendő beruházási kölcsönökből kívánja megvalósítani. A gazdag programmból kiemeljük a Budára vonatkozó részt: a Gázművek húszmillió pengő, az Elektromos Művek 43 millió 600 ezer pengő beruházását, a Sashegyi vízmedence és vízművek rekonstrukciójának 14 millió 400 ezer pengős tételét. Utépítésre 74 millió 88 ezer pengő, telekszerzésre (kisajátítások) 7 millió 200 ezer pengő, az állandó kiállítási terület 40 ezer négyszögöles területének további bővítésére két millió 800 ezer pengő, a Szent Gellért-gyógyfürdő fejlesztésére hét millió 600 ezer pengő, a Rudas-fürdő bővítésére 1.200 ezer pengő, a Hungária-gyógyforrás fejlesztésére 800 ezer pengő, a II. kerület, Fő-u. 68. számú bérház felépítésére öt millió 440 ezer pengőt kíván a főváros fordítani.

Nem feledkezik meg a főváros a temetőkről sem, ha pénzhez jut, s így a nagy dollárkölcsönökből 887 ezer pengőt fog a Farkas-réti temetőre költeni, hogy az ott szükséges kapuzati épületet, melegedő-csarnokot, virágárusító-csarnokot, menházat, kerítést, illemhelyet, két növényházat, kutakat, stb. felépítse, illetve kibővítse. Az óbudai temetőben hasonló célokra 180 ezer pengőt fordítanak. A Szent Margit-kórház kibővítésére egy millió 600 ezer pengő, a budai köztisztasági garage és műhely építésére 480 ezer pengő, a Nádor-kert területén az ottani elektromos telep meleg vizének kihasználása mellett népstrandfürdő építésére egy millió pengőt fordít a város.

Komoly történelmi alapot kellene találni annak a kedves legendának, amely a Hárshegyi barlanghoz fűződik a boldoggá avatott Báthory László pálosrendi szerzetes és magyar bibliafordító életével kapcsolatban. Ha történelmileg bizonyítható e magyar, de egyházi szempontból is értékes megállapitás, akkor teljes erővel kell felkarolni a Perczel Béla elnöksége és Eperjessy István dr. vezetése alatt álló Virányos-Kútvölgyi Gazdasági és Kulturális Egyesület nemes mozgalmát, amely a barlang helyén kápolnát kíván épiteni, emléket állítva a nagyhírű Báthory-családnak.

Svábhegytől—Jánoshegyig terjed a legszebb út, mely a leggyönyörűbb panorámát nyujtja. Ez a hegyvidék koronája. A fogaskerekű felviszi a közönséget a Széchenyi hegyig, de onnan a jánoshegyi kilátóig még nagy az út. A Svábhegyi Egyesület a mult évben kieszközölte, hogy a svábhegyi állomástól a Jánoshegyig bérautó járt, de a közönség zúgolódott a magas tarifa — 40 ezer korona oda-vissza — miatt. Most bérelni akart az egyesület autobuszt, de az is egyrészt drága, másrészt a kiránduló napokon nem képes a forgalmat lebonyolítani. A Beszkárt h. vezérigazgatójának Sztrokay Istvánnak volna egy ideális terve, mely ezt a kérdést villamos vasuttal oldaná meg, de ez egyelőre még nincs a nagy nyilvánosság előtt. Ez késztette a Svábhegyi Egyesület elnökét dr. Bódy Tivadart arra, hogy ideiglenesen más megfelelő megoldást keressen. Ez a megoldás a Paulini Alfréd dr. igazgató által ajánlott traktorvontatás volna a szükséghez mért pótkocsikkal. Forgalmas napokon a személyszállítást bonyolítaná le, a forgalom nélkülieken pedig — átszerelve — teherszállításra volna felhasználható. Ünnep és vasárnapon így símán lebonyolítanák olcsó árak mellett a személyforgalmat.

Bársony Oszkár, az Idegenforgalmi, Beszerzési, Utazási és Szállítmányozási R.-T. (Ibusz) vezérigazgatója előadást tart *„Párhuzam a hazai és külföldi idegenforgalmi törekvések között"* címmel e hó 24-én d. u. fél 6 órakor a Külügyi Társaságban (Országház, XI. kapu).

Nagyjelentőségű estje volt e hó 8-án az I. ker. iparosok és Kereskedők Körének, amelyen testületileg jelent meg az I. ker. Iparoskör Kollár Gábor elnök vezetése alatt, hogy résztvegyen azon a vitán, amelynek tárgya a városi üzemek káros hatása volt az iparos és kereskedők amúgyis sanyarú sorsára. Bizonyítani akarták ezzel, hogy a gazdasági kérdések tárgyalásánál szívesen járnak karöltve a testvér-egyesülettel, mely Ravasz László és Hubert Vilmos elnökök vezetése mellett állandó harcot folytat a kisiparosok és kereskedők érdekeiért. Dr. Krivoss Árpádnak az üzemek tarthatatlan helyzetét tárgyaló előadása után, Kemény Dezső titkár üdvözölte a vendégeket, majd Hubert elnök fölkérésére hozzászóltak a tárgyhoz Hoór-Tempis Móritz egyetemi tanár, Hennyey Vilmos nyug. államtitkár, Szávay Gyula, mint az Ipar és Kereskedelmi Kamara főtitkára, Hohenburger altábornagy, Németh Béla dr. kormányfőtanácsos, a Háztulajdonosok Orsz. Szövetségének elnöke, Szajkó László, majd Kollár Gábor, aki megköszönte Hubert Vilmos szíves üdvözletét és a kedves fogadtatást. Befejezésül Polakovits Zsigmond köszöntötte a nagyszámban megjelent hölgyeket, Kapcza Imre méltatta Kollár Gábor megjelenését, Pásztélyi Vilmos üdvözölte Németh Bélát, Dobroszlav Péter dr. pedig az elhanyagolt Buda fölvirágoztatására emelte poharát. Viraág Béla éltette dr. Ripka Ferencet, aki az iparosok székházának építéséhez az első alapkövet letette. A szépen sikerült est mély nyomokat hagyott a megjelentek lelkében és erősen hozzájárult a polgári társadalom összefogását sürgető akció sikeréhez.

Negyvenedik közgyűlését tartotta a Budapesti III. kerületi Torna és Vívó Egylet február hó 20-án a határutcai sportházában. A közgyűlés elnöke, dr Varannai István, megnyitójában az egyesület elmult évének nagyjelentőségű sporteredményeiről számolt be, megemlékezett az egyesület 40 esztendős multjáról és bejelentette, hogy ez év folyamán a társegyesületek és hatóságok bevonásával díszközgyűlésen, azt követőleg pedig jubiláris sportünnepségek megrendezésével fogják emlékezetessé tenni az egyesület életének e kiemelkedő dátumát. A főtitkári és pénztárosi jelentés egyhangú elfogadása után megtörtént a tisztújítás, amelynek során a közgyűlés elnökké egyhangúlag Andréka Károly m. kir. főkapitányhelyettest, társelnökké Rüblein Richárd miniszteri tanácsost és Weiszberger Ferenc vezérigazgatót, alelnökké: Bartók Bélát, Budai Arnoldot, Kékessy Imrét, Mottl Jánost, Tóth Istvánt és dr. Varannai Istvánt választotta. Azonkívül megválasztották egyhangúlag a tisztikart és a 33 tagú választmányt is. A közgyűlésből küldöttség kereste föl az újonnan megválasztott elnököt és társelnököket, akiknek nevében Andréka Károly, az új elnök, lelkes beszédben tett fogadalmat, arra, hogy az egyesületet 40 éves multja hagyományaihoz híven fogja vezetni. A közgyűlést követő társasvacsorán lelkes felköszöntőben ünnepelték az új vezetőséget.

Demagógiának bélyegezték a városházán azt az eljárást, melyet egyes kültelki ingatlan egyesületek követnek azzal, hogy távoli, kívüleső vidékek lakóit és ingatlantulajdonosait azzal biztatják, hogy számukra rendezett utakat, gázt, villanyt és vizet kell a városnak adnia, iskolát, sőt templomot építenie, — holott a 10—15 kis házikó összes értéke nem tesz ki annyit, mint a vízvezetéki főcső kivezetésének költsége. A város vezetői keresik a módot, hogy ennek a rendszeres izgatásnak elejét vegyék, az ingatlan tulajdonosokat pedig megvédjék az ilyen ugratások és felültetések ellen.

LORGNON Zibrinyinél, I., Attila-u. 12.

Igaztalan támadás érte a nemzetközi szocialisták részéről a III. kerület érdemes előljáróját *Szente* Miklóst, a főváros középitési bizottságának legutóbbi ülésén. Az egyik nagyhangú szónokuk a kerület elmaradásáért a mostani előljárót tette felelőssé, pedig itt inkább a multak bűnét kell keresni. Szente előljáróról tudott dolog, hogy a kerület érdekeiért síkraszáll s a közállapotok javulása érdekében egyik előterjesztése a másikat követi. Az erélyes kirohanásnak különben az volt az eredménye, hogy két, összesen 2 teljesen jelentéktelen utcarészt fognak csak megépíteni az előljáró által kért fő közlekedési utak építésével szemben.

A dollárözönből, amely kölcsön formájában kerül a fővároshoz a legközelebbi jövőben, a legfontosabb közérdekű, régen szükséges munkákat valósítják meg. Igy elsősorban a kivezető főútvonalak (Budafoki-út, Fehérvári-út, Bécsi-út, stb.) végleges burkolattal való ellátását, amely 24 millió 317 ezer pengőbe kerül. A szabályozott Tabán városrész (utak, támfalak, külső lépcsők) építése kilenc millió pengő, a megépítendő óbudai és lágymányosi (Boráros-téri) híd hídfőinek rendezése hét és félmillió pengő, a lágymányosi állandó kiállítási terület útjainak rendezése 18 millió 130 ezer pengő, Kelenföld általános csatornázásának folytatása két millió pengő, a budai Dunapart főgyűjtő csatornájának kiépítése az óbudai teleptől a Döbrentey-térig 300 ezer pengő, a Batthyányi és Döbrentey-téri átemelő telepek egy millió 400 ezer pengő, a hegyi vizek levezetésére szolgáló Ördögárok beboltozásának folytatása a Julia-utcától a zugligeti árok betorkolásáig 400 ezer pengő, ugyanennek ideiglenes (?) burkolása a zugligeti ároktól a határig 300 ezer pengő, a szépvölgyi árok beboltozása az újlaki templomtól a kitorkolásig 70 ezer pengő, a bécsiúti árok beboltozása 140 ezer pengő, a Gellérthegy déli és északi oldalának rendezése 600 pengő, a volt Drasche-féle telek kertészeti rendezése egy millió pengő költséget jelent a fővárosnak.

Szent Gellért Gyógyfürdő
Vízgyógyintézet és Napfürdő
Külön férfi és női osztály.
A legmodernebb berendezés.
Szakképzett személyzet.

A Budai Polgári Kör közgyűlése e hó 12-én egyhangúlag és lelkesedéssel választotta meg elnökének

KOZMA JENŐ dr.

országgyűlési képviselőt, kormányfőtanácsost, aki kora ifjúsága óta ügybuzgó tagja a körnek. Kollár Lajos udvari tanácsost, a kör előbbi elnökét örökös tiszteletbeli elnöknek, Németh Imre dr. pedig örökös tiszteletbeli tagnak választották meg.

A közgyűlést társasvacsora követte az új elnök tiszteletére, aki az iránta megnyilvánult bizalmat kedves beszédben köszönte meg. Felszólaltak még: Zboray Gyula dr., Szalay József dr., Tury Zoltán dr., aki e nap emlékére 3 milliót ajánlott föl a könvtár javára, Fekete Géza, Neuschloss-Knüsli Kornél, Szlavik Ferenc dr., mint a legfiatalabb alelnök és Weimes Marian építész. A társasvacsora az elnök lelkes ünnepeltetésével ért végett.

*

A *pénteki vacsorák*, amelyeket a 30 tagú borgazda társaság rendez hetenkint pénteken, a Budai Polgári Kör legsikerültebb estjei, ahol a komoly és közérdekű felszólalásokon kívül sok tréfát és kedves szórakozást találnak a tagok és meghívott vendégek. Március 4-én *Öttömösy* Zenó dr. ügyvéd volt a borgazda s ez alkalommal *Fináczy* Béla min. tan. rendkívül érdekes és tartalmas beszédben fejtegette a középosztály felsegítésének szükségét. Kedvesen szólt Szávay Gyula, Viraág Béla a fürdőváros viszásságait sorolta fel, Zilahi Kiss Gyula pedig a Pedagógiai Filmgyár furcsaságait. 8700 méteres rendkívül sikerült filmjük van Budapestről és a Dunáról, a németek meg is vették, azonban az Idegenforgalmi Hivatal mégis a párizsi Pathé cégnél rendelt 800 millióért budapesti fölvételeket. Lendl Adolf dr., Neuschloss Kornél és Pethő Zoltán dr. szellemes felszólalásai élénkítették meg a kedves estét.

Március 11-én *Poics* Félix dr. közigazgatási bíró volt a borgazda, akit lelkesen megünnepelt a társaság, hogy idegen származása és az ország változott viszonyai dacára megmaradt magyarnak, amit Poics kedvesen megköszönt. Majd megindult az évődés előbb Zboray Gyula, majd Tury Zoltán közigazgatási bíró részéről, akik Lendl Adolf legutóbbi borellenes felszólalását igyekeztek kifigurázni, érdekes epizódokkal és adomákkal fűszerezve a tréfát. Végül Tury Zoltán elővette hegedűjét és Fináczy Béla zongorakísérete mellett művészi bravúrral adott elő régi szép magyar dalokat, amire azt jegyezték meg, hogyha a legutóbbi képviselőválasztáson szónoklás helyett így hegedűlt volna, ma már biztosan képviselő volna. Benedek Sándor, a közigazgatási bíróság elnöke, pompás adomája a tejivó püspökről, Szalay József szellemes visszaemlékezése, Lendl Adolf dr. és Makkoldy Viktor tanár felszólalásai tették emlékezetesen kedvessé ezt a borgazdaestét.

Drei Turisten Verein. Buda életében nagy szerepet játszik, főleg a sport terén, a „hármas" szám. Itt van példának a „33 football klubja", de ennél is jellemzőbb a „Három Túrista Egyesülete", vagy ahogy őket Buda környékén nevezik, „Der drei Turisten Verein". Mert eleinte csak hárman voltak és vezérük volt Kapcza Imre, a filozófus dalköltő, aki a gázgyár újpesti telepének igazgatója. Lassan megszaporodtak háromszor háromra és ma már kilencen vannak. Kapcza Imrén kívül: Bodrogi Gusztáv, Dragonits Rezső, Kuba József, Schuller Mihály, Stowasser János, Szabó Árpád dr., Szabó János dr., vitéz Zele Ferenc dr. Csupa aranyos kedélyű, természet imádó úr, aki veszélyezteti az egész hegyvidéket, még a Mátrát is. A nyomukban nem nő fű és éhségtől lerongyolt túristák panaszolják, hogy előlük ez a 9 úr elevett minden csirkét, elivott minden bort. Még a kutak is elapadnak, ahol ezek járnak. És mindenhol megbecsülik őket a hegyek közt lakó népek és a vendéglősök. Lassan szaporodnak, mert numerus clausust tartanak. Közéjük nehéz bejutni. De egymást megbecsülik, mint ahogy legutóbb kedves ezüst serleggel lepték meg születésnapjára Kapcza Imrét. Der Dreimal Drei Turisten Verein lebe hoch!

Svábhegyi Egyesület közgyűlése

Ripka Ferenc dr. diszelnök

Mintha már 40 év előtt megérezte volna a Svábhegy, hogy őt, akit büszkén neveztek Pest tüdejének, aki szeretettel ápolta Eötvös, Jókai, Kossuth és más nagyok egészségét, hogy éppen őt mellőzi majd az a törvénytervezet, mely az üdülőhelyeket védi.

Már akkor igyekezett egyesületté tömöríteni azokat, akiknek a jó sors ott juttatott egy darab földet és nyári hajlékot. Ennek az egyesülésnek erős gáncsot vetett a háború és csak a mult évben tudott ismét teljes erővel talpraállani. Erős kézzel megsegítette ebben nagy energiájú elnöke Bódy Tivadar dr., aki a szervezés nagymestere és országra szóló tekintély, de a nagy munkából kivette részét az elnökség minden tagja.

Ma Budapest egyik legelőkelőbb egyesülete és tagjainak csaknem kivétel nélkül nagy súlyuk van Budapest társadalmában. Éppen ezért mérföldes lépésekkel halad a maga útján és építi ki programmját, mely e természetadta kincsünk teljes érvényesüléséhez vezet.

Március hó 7-én tartott közgyűlésének jelentső eredménye, hogy díszelnöknek meg tudta nyerni Ripka Ferenc dr. főpolgármestert és hogy tagjainak számát 87-ről 112-re vitte föl a mult évben.

A közgyűlésről tudósítónk a következőket jelenti:

Többen mint ötvenen jöttek össze március 7-én este a Pannonia-szálló külön termében, hogy részt vegyenek a Svábhegyi Egyesület közgyűlésén, melyen dr. *Bódy* Tivadar elnökölt. A jegyzőkönyv vezetésére *Bercsényi* Antal ügyvezető-igazgatót, a jegyzőkönyv hitelesítésére pedig algyői *Kotányi* Zsigmond választmányi tagot és dr. *Siklóssy* József alelnököt kérte fel.

Az elnök az évi jelentés során kitért az Egyesület minden jelentős tevékenységére, kiemelve a tagok áldozatkészségét, mely lehetővé tette karácsonykor 68 szegény svábhegyi gyermek felruházását. Az Egyesület hathatós közbenjárására már érdemben elintézett a város olyan bajokat, amik éveken át sajogtak, mint a hegy sebei. Megindult a szemétlerakodók és szenyvizek, továbbá a sertéshízlalás megszüntetése. Kezdik bekeríteni az üres telkeket, sétapadokat és útjelzőtáblákat sőt korlátokat is állítanak. Kibővítették a rendőrszobát és szaporítják az őrszemélyzetet, azonkívül a köztisztasági munkások számát is növelték.

A hatóság átépítette a Széchenyi emlékművet, laktanyát emel ez idén a tűzoltóknak, kertészeknek és köztisztasági munkásoknak, — emelet épül a Diana-úti iskolára és fölépül a Svábhegyi Szanatórium. Készül a Normafa emlékmű s a Jánoshegyi sánc mellett büffé és melegedő.

A Nagyszálló előtti teret rendezik s a templomtéren fölépül a Hungária gyógyforrás koloszádja, a zenepavillon és a fedett vásár.

Kátrányoznak újabb utakat is, fejlesztik a csatornahálózatot, a villamos közvilágítást, fokozzák az utak olajozását és állítanak közkutakat, felvezetik a gázt, létesítenek filmszínházat, térzene lesz vasárnap, esetleg hétköznap is.

Sikerült az elnökségnek az autóversenyek terminusát késő őszre áttetetni, lecsökkentette az autók sebességét és megjavította a fogaskerekű téli menetrendjét.

Kedvesen emlékezett meg az elnök a *„Budai Napló"*-ról, amelyben külön rovatot biztosított az egyesületi hírek számára, mint olyan ujságban, mely évtizedes harcot vív Buda érdekeiért.

Visszatekintve a mult év tevékenységére, az Egyesület óriási munkát produkált s ezt hálásan ismerték el a tagok.

Az évi jelentéshez *Fleiszig* Sándor szólt hozzá és a gázvezeték létesítésének fontosságát emelte ki.

A közgyűlés ezután elfogadta a zárszámadást és a jövő évi költségvetést és megadta a fölmentvényt.

Ezután megválasztották díszelnöknek dr. *Ripka* Ferenc főpolgármestert, aki kedves levélben köszönte meg az előzetes fölkérést és

„. . . készséggel vállalta a megtisztelő bizalommal járó kötelességeket, mert tulajdonképen abban a munkakörben dolgozik tovább, amelyben évtizedek óta működik. Budának és vidékének fejlesztése kötelessége mindnyájunknak, akik tudjuk, hogy mekkora jelentősége van azoknak a természeti kincseknek, amik itt kiaknázatlanul hevernek és mennyire el kell kövétnünk mindent, hogy a már fejlődésnek indult kultúra számára minél kedvezőbb feltételek biztosíttassanak. Amit ebben a munkában Nektek segíthetek, mindig örömmel teszem meg..."

Lelkesen megéljenezték.

Ezután megválasztották az új választmányt és a számvizsgáló bizottságot, mely névsort legközelebb közöljük.

A közgyűlést társasvacsora fejezte be.

Tetemes kedvezményt helyezett kilátásba ez idén is a Svábhegyi Fogaskerekű vasut, a Svábhegyi Egyesület tagjainak. Öt hónapra szóló II. osztályú jegy ára 72 pengő, s a tagok családtagjai számára 2 pengővel váltható oly igazolvány, mely a III. osztályú jeggyel a II. osztályon való utazást engedi meg. — Három hónapra minden az egyesületi tagdíj befizetését igazoló csekket felmutató tagnak 60 pengőért ad II. osztályú arcképes bérlet-jegyet a családtagoknak 4 pengő díjért biztosítja az öt hónapos jeggyel járó kedvezményt. E jegyek május 15-ig válthatók csak ki, azontúl nem. A Svábhegyi Egyesület most azon fárad, hogy a bérleti díjakat mérsékelje, ami növelné a forgalmat.

Kollár Gábor elnök névünnepét e hó 24-én nagy arányokban készül megülni az I. ker. Iparoskör s ez alkalomra meghívják az összes testvérköröket.

Nagyhatású dalest volt március 13-án este a Zeneművészeti Főiskolán, amikor dr. *Orovánné Bodó* Klári énekelte pompás ízléssel összeállított gazdag műsorát a termet megtöltő közönség lelkes elismerő tapsai mellett. Különösen Brahms, Strauss és Dienzl szerzeményei keltettek nagy hatást a kiváló énekművésznő interpretálásában, amit zajos tetszéssel és tapsokkal hálásan köszönt meg az előkelő közönség. Melegen kell megemlékeznünk *Hercz* Ottó bravúros kíséretéről.

Autobuszt kap április 1-től az óbudai külső temető, s ezzel a külső Bécsi-útnak közelekedésügye egyidőre lekerül a napirendről.

Magas kikiáltási árt szabtak a Weigand József és neje, I. ker., Kútvölgyi-út 89/a sz. alatti 822 négyszögöles telkének május 9-én tartandó árverésére, mert egy négyszögöl 261 pengő 79 fillér árban állapították meg, ami Budán, a hegyvidék e részén szokatlanul nagy ár.

Megrovásban volt részünk dr. Orova Zsigmond részéről az óbudai hitközségi választások alkalmából írott cikkünk címe miatt: „Ismét megbuktak a demokraták Óbudán". Mint a hitközség alelnöke írja, hogy ez a címezés téves, mert

„. . . Kemény Lajost az óbudai zsidóság *pártkülönbség nélkül való nagy többsége* választotta meg a hitközség elnökévé. Igaz, hogy Kemény Lajos törhetetlen, igaz, becsületes és hűséges híve Ripka Ferenc főpolgármesternek, aki a hitközség ügyei iránt való érdeklődésének gyakran adta már tanujelét, talán éppen Keményre való tekintettel, azonban a Kemény-listán az óbudai demokratapárt számos tiszteletreméltó tagja is szerepelt és szavazott Kemény Lajosra. Éppen ezért nem mondható Kemény Lajos győzelme a demokratapárt bukásának . . ."

A helyreigazító soroknak szívesen adtunk helyet.

Hatalmas keretek között rendezte a II. ker. Szociális Misszió Társulat böjti estjét *Anna* kir. hercegasszony fővédnöksége mellett a Budai Vigadóban március 6-án. Az estén *József Ferenc* dr. királyi herceg is megjelent fenséges nejével, akiket az előkelő közönség meleg óvációban részesített. *Gallauner* Károlyné, a II. kerületi szervezet agilis elnöke kedves megnyitó beszédében üdvözölte a megjelent előkelőségeket, főképpen *Anna* főhercegasszonyt, mint a szervezet fővédnökét, özvegy *Woraczicz-ky* Jánosné grófnét, aki a szervezet ügyét lelkes munkájával és támogatásával nagyban elősegíti. *Kerntler* Jenő dr., az Országos m. kir. Zeneművészeti Főiskola tanára Mozart és Beethoven-operákat játszott klasszikus tudással. *Váradi* Aranka, a Nemzeti Színház örökös tagja pedig több költeményt adott elő remekül. Az est fénypontja dr. *Prohászka* Ottokár püspök nagyböjti beszéde volt, a nagy jelről: a keresztről. Gyönyörű filozófiával megépített beszédében, mélyen szántó elmével sorakoztatta fel a multból a képeket s kifejtette, hogyha lelkünkben él a kereszt, a leperzselt tarlóból üde virág szökell a magasba és boldogulunk valamennyien szeretett hazánkkal együtt. A nagyhatású beszéd elhangzása után *Molnár* Imre dr., a Nemzeti Zenede tanára énekelt régi magyar dalokat, *Goda* Gizi, az operaház tagja pedig néhány áriát énekelt óriási sikerrel. Végül a *Budai Dalárda* adott elő a nála elismert nagy készültséggel több dalt.

A Fogaskerekű vasut elekrtifikálását előkészítő munkálatok már megindultak. A korhadó talpfákat kicserélik, új síneket raknak le és átépítik a kitérőket is.

Dísztornáját rendezte e hó 15-én, a BBTE tornatermében, a budai Toldy Ferenc reáliskola. Mint eddig minden évben, ezidén is jól sikerült ez az ünnepély, Szabó Zoltán, az intézet lelkes tornatanára rendezésében. A változatos műsor kiemelkedő számai közé tartoztak a nyujtó- és magaskorlát-gyakorlatok, a merész lóugrások, továbbá a parterretornacsapat szereplése; ezt a csapatot azonnal meg is hívták a KISOSZ országos versenyeire. Voltak még igen változatos szabad- és fabot-gyakorlatok, továbbá bemutatkozott az intézet díjnyertes törvívócsapata (Szervánszky G. és Máder B.). Az egész ünnepély alatt az intézet zenekara szórakoztatta kellemesen az igen nagy számban megjelent közönséget. Az ünnepély végén az intézet igazgatója, dr. Marczinkó Ferenc, buzdító beszéd kíséretében kiosztotta az idei háziversenyek díjait.

TÁVCSŐ Zibrinyinél, I., Attila-u. 12

A magyar jövőért küzd dícséretes buzgalommal a *Gondűző társaság* Óbudán, amelynek éltető lelke *Sátán* József festőművész és a társaság vezérkara *Szetvin* Ferenc elnök, *Schmiedt* Ferenc titkár, *Weurauch* István pénztáros, *Weisz* József ellenőr. A lelkes társaság a legnemesebb hazaszeretettől vezérelve március 13-án ünnepelte 1848 március 15-ikét a *Prosz* Györgyné szöllőkert-utcai kedves, intim hatású vendéglőjében. *Sátán* József gyönyörű képe volt az ünnepség középpontja, mely a magyar címer mögött álló kedves gyermekfejet ábrázol a felhős magyar égbolt kupolájával koronázva, amelyen Nagy-Magyarországot tükrözteti és vigasztalón tör át rajta a tavaszt hirdető napsugár: a magyar jövő! Sátán József hatásos bevezető szavai után *Weurauch* Micike, szép magyar leányocska szavalt el „A magyar jövő én vagyok" című verset s megkoszorúzta a képet, majd a Törekvő dalkör énekelt lelkes magyar dalokat *Melbeck* József elnök kiváló vezetése mellett, amelyet Sátán Erich kísért hegedűszóval. Ezután *Szetvin* Ferenc méltatta gondolatokban és érzésben gazdag beszédben a legmagyarabb ünnep tanulságait. A Törekvő dalkör szép énekszámai után *R. Réso* Sándor beszélt a márciusi ifjúság és a mai ifjúság életcéljáról, majd az elnök köszönő szavai után a dalárda énekével fejeződött be a nemes magyar szíveknek ez a jól sikerült ünnepnapja.

Uj iskolát épít a Rózsadombon, a Zivatar-utcában a Szent Orsolya apácarend, amelynek építéséhez a főváros segéllyel járult hozzá. A főpátrona tisztségét őfensége Anna kir. hercegasszony vállalta.

SZENT GELLÉRT SZÁLLÓ halljában
DÉLUTÁNI UZSONNA
Minden este 5—7 óráig
JAZZ-BAND és TÁNC

NBV
BUDAPESTI NEMZETKÖZI VÁSÁR
1927. április 30-tól május 9-ig
Rendezi a
Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara
Vámszabadraktár
Bel- és külföldi szállítási és utazási kedvezmények.
Vizumkedvezmény
Kiállítóknak és látogatóknak felvilágosítást nyujtanak.
Vásáriroda
Budapest, V., Alkotmány-utca 8. sz.
Telefon: 64—01, J. 133—61, L. 961—22
és az összes bel- és külföldi tb. képviseletek.

CIPŐK
Báli-, selyem-, brokát-, lakk-, speciális vadászcipők és egyéb cipőkülönlegességek legjutányosabb beszerzési helye
ZVERKÓ
(Budai Vigadóval szemben)
Többszörösen kitüntetve

FÉRFI
fehérneműt
divatos
elsőrangú minőségben és kivitelben 24 óra alatt
szab és varr
legolcsóbban úgy saját, mint hozott anyagból
BRAUN
JENŐ fehérneműkészítő
Óbudán, III., Polgár-tér 2. szám.
Telefon: J. 622—68.

Kérje mindenütt a
„Sopron-Győri"
TEJET, mert ez a legjobb és legmegbizhatóbb
Telep és iroda: Sopron-, Győr- és Vasmegyei Tejgazdasági Rt. I., Fehérvári-ut 27. Tel. J. 128-01

KÁVÉ CUKOR TEA Ditt-Gott Rum-Likőr
I., KRISZTINA-KÖRUT 17. sz.
A Zugliget—Hüvösvölgyi villamos végállomás, Retek-utcai hurokvágánya mellett
Telefon: Teréz 56-17
Eredeti PRÁGAI SONKA és Kolbászárú
CSOLTKÓ FERENC
FÜSZER ÉS CSEMEGE-
ÜZLETE „A RÉGI POSTÁHOZ"
LISZT KENYÉR és Sütemény
DESSERTEK Főzelék, gyümölcs
CSOKOLÁDÉ HAL, konzervek
SZEGEDI és DEBRECENI KOLBÁSZ, szalonna és HÚSÁRÚ
József fhg. uradalmi TEJ és tejtermékek
Minden rendelést házhoz szállít. Vásárlás után 1% visszatérítés.

Rudas-fürdő

A budai forráscsoport legrádioaktivabb hőforrása

A török hódoltság idejében épült s teljes eredetiségében fennálló kényelmes gőzfürdő — Kádfürdők

Fedett téli uszócsarnok

A Budai Dalárda

kilencszázharmincharmadik szereplése volt március 13-án, a fővárosi Vigadóban rendezett hangverseny, amelynek újdonság-est volt a címe. A művészi élményekben szinte szenzációsan gazdag est legérdekesebb száma *Poldini* Ede világhírű zeneművészünk „Vén cigány" kórusa, amelyet a szerző a Budai Dalárdának küldött bemutatás céljából s amely igaz magyarságával s befejező hatalmas fokozásával — a Budai Dalárda művészetileg tökéletes interpretálásában olyan nagy hatást keltett, hogy a zsúfolásig megtelt nagyterem díszes közönségének zajos kívánságára meg kellett ismételni. A másik nagyszabású mű, német mester műve, amely a Nibelungen mondákat tartalmazza pompás zenei aláfestéssel, de a magyar szerzőt meg sem közelítő tehetséggel. A magyar kompozició a többi külföldi társait is túlszárnyalta, úgyhogy a mi büszkeségünk: a Budai Dalárda hangversenye a magyar művészetnek volt a diadala. Ezt szolgálta teljes tudással az elismert és sokat megtapsolt karigazgató: **Szegő** Sándor, az est szólistája *M. Mende* Erzsi hangverseny-énekesnő volt, aki szárnyaló szopránjával és átérzett előadásával lebilincselte a hálás hallgatóságot.

KÖZGYŰLÉS

A Budai Dalárda e hó 15-én este 6 órakor tartotta rendes évi közgyűlést dr. *Ripka* Ferenc elnöklete alatt és a megnyitás előtt szót kért *Dunay* Jenő alelnök, aki remek beszédben méltatta március idusát, mely nekünk, szegény magyaroknak, a remény vígasztaló szavát hozza. Méltatta a tagok önfeláldozó áldozatkészségét, akik közül két óriás magaslik ki: — dr. *Ripka* Ferenc a szeretett elnök és Szegő Sándor a szeretett karigazgató. Az ő hervadhatatlan érdemeik elismeréseképen festette meg az arcképeiket Antal Sándor dalos testvér, aki rajztanár és festőművész, — mely két arcképét ezennel ünnepélyesen leleplezte. Mindkettő iránt örök hálára van kötelezve a Budai Dalárda.

A tagok lelkes ovációja közben szólalt fel dr. Ripka Ferenc és kettőjük nevében meleg, hálás szóval köszönte meg ezt a kedves meglepetést, mely életének felejthetetlen emléke marad. Az összetartás szimbóluma e kép és a hazafias munkáé. Uj szerződés új munkára, amelyet a legszebben bizonyított a legutóbbi hangverseny.

Ezután megnyitotta a közgyűlést és Schuler Alajos igazgató felolvasta nagy gonddal megírt évi jelentését. Dunay alelnök, aki Ripka Ferenc távoztával átvette az elnöklést, melegen üdvözölte Majláth József grófot, a dalárda nagylelkű pártfogóját, akit Szegő Sándorral együtt örökös tiszteletbeli tagnak választottak meg. A pénztári jelentést, költségvetést és zárószámadást egyhangúlag tudomásul vették.

Baranszki Gyula kormányfőtanácsos az évi jelentésben hiába keresi a társadalmi működést s ez okozza a pártoló tagok rohamos fogyását. De sajnálattal látja, hogy a sajtó — az informálás hiánya miatt — nem foglalkozik eléggé a dalárdával. Indítványozta, hogy Dunay beszédét és Ripka Ferenc válaszát jegyzőkönyvileg örökítsék meg.

Nagy Béla dr. és Csepreghy Ferenc ezredes a székház sürgős fölépítése érdekében szólaltak fel. Dunka Béla pedig köszönetet mondott és tiszteletdíj utalványozását kérte az ügybuzgó főtitkár, vitéz Lánczos Károly és Szatmári Károly titkár részére, amit lelkesen megszavaztak.

Ezután kiosztottak 38 díszoklevelet a buzgó és szorgalmas tagok között. Majd megválasztották újból nagy szótöbbséggel a régi tisztikart.

A közgyűlést társasvacsora követte, amelyen felszólaltak: dr. Baránszky Gyula, Viraág Béla, Vêssei Ede, Szegő Sándor, Antal Sándor, Dunay Jenő és Hoppe Rezső. Német dalostestvér pedig humoros monológot adott elő.

Közben-közben néhány szép magyar nótát dalolt el a dalárda. Befejezésül pedig a kvartett elénekelte a Ripka Ferencnek dedikált és Zöld Károly által megzenésített „Pince-nótát".

*

Az alapszabályok módosítása végett újabb közgyűlés lesz e hó 22-én este 6 órakor.

A Zugligeti Egyesület legutóbb, a „London" szálló külön éttermében tartott havi társas összejövetelén, amelyen az elnökség és az igazgató tanács tagjai vesznek részt rendszeresen, megjelentek: Manninger Vilmos dr. elnök, Wladárczyk József dr, főtitkár, Borvendég Ferenc tanácsnok, Zerkovitz Imre dr. ügyvéd, Kulcsár Richárd r. t. igazgató, dr. Eperjessy Béla főjegyző és a tagok közül számosan. Gesmay József és Menczer Arnold gyárigazgató kimentették elmaradásukat. Ugy, mint az előző, ezen a társas összejövetelen is a Zugliget fejlődését gátló ügyeket vitatták meg. Az egyesület mindent elkövet, hogy a budai hegyvidék e sűrűn lakott részét az üdülő helyek sorába emelje, amit megnehezít a tehén és sertésólak nagy száma. Sürgős kérdés az utak rendezése, a gáz mielőbbi fölvezetése, az utak jobb világítása és portalanítása. A *Zugliget,* — mely a tévesen képzett „Auwinkel" fordítása, holott az a Disznófő révén eredetileg „Sauwinkel" volt, — a hegyvidék legvédettebb s így legenyhébb klímájú része, ahová már a mult század eleje óta szívesen vonultak nyaralni a budai és pesti őspolgári családok. E hagyományok is jogossá teszik az egyesület kívánságát és kötelezőek a városházára is.

A szabadság nagy napját ez évben is méltó fénnyel, lelkes megemlékezéssel, lángoló hazaszeretettel ünnepelte Buda minden intézménye, egyesülete.

Különösen melegen áldozott a nagy napnak a Svábhegyi Polgári és Közművelődési Kör a Diana-úti elemi iskola tanuló ifjuságának közreműködésével márc. 13-án az iskola tornatermében, ahol az iskola énekkarának szép szereplése után *Sándor* Károly igazgató mondott hatásos megnyitó beszédet. A Kör dalárdájának lelkesítő énekszámai közben Reichardt Sándor, Handl Mihály, Domonkos Mária, Sipos Mária szavalt sok sikerrel, majd *Sasváry* Sándor rendezésében kedves hazafias színdarabokat adtak elő. Az ünnep főszáma dr. *Szentirmay* Imre főgimn. tanár közvetlen, meggyőző erejű beszéde volt, amely mély hatást tett a nagyszámú közönségre, amely lelkesen megtapsolta a kiváló szónokot. *Sándor* Károly igazgató, aki egyúttal a szépen éneklő dalkarokat is vezényelte — szép szavakkal zárta be az ünnepélyt. Az énekszámok kíséretét *Riesz* Jenő zeneszerző látta el dícséretesen.

A *Fehérsastéri iskola* is lelkesen megülte március 15-ének nemzeti nagy ünnepét, amelyen az iskola énekkara adott elő több énekszámot, Dávid Endre tanár nagy szónoki készültséggel mondott ünnepi beszédet a márciusi ifjúságról, — Steindl Károly, Kovács Béla és Berkes István tanulók elismerésre méltón szavaltak s a szép ünnepet Bögehold Ferenc h. igazgató magas szárnyalású záró beszéddel fejezte be.

Díszes temetéssel búcsúztak el *Kollár* Gyulától barátai és vendégei, akik ez utolsó útjára mintegy ezren kísérték ki a Farkasréti temetőbe, ahol felravatalozták és beszentelték, hogy azután átvigyék a Kerepesi temetőbe, mert alkalmas sírhely nem jutott számára Budán. Ravatalát elborította a sok bokréta és 30-nál is több koszorú. A gyászoló közönséget a csarnok nem volt képes befogadni és kénytelenek voltak a koporsót a szabad ég alá hozni, ahol *Zelliger* apát szentelte be nagy segédlettel. Ez a nagyarányú részvét nemcsak a jóbarátnak, nemcsak a gondos vendéglősnek szólt, hanem ezzel tisztelték meg a derék polgárt is, aki tisztességben élt.

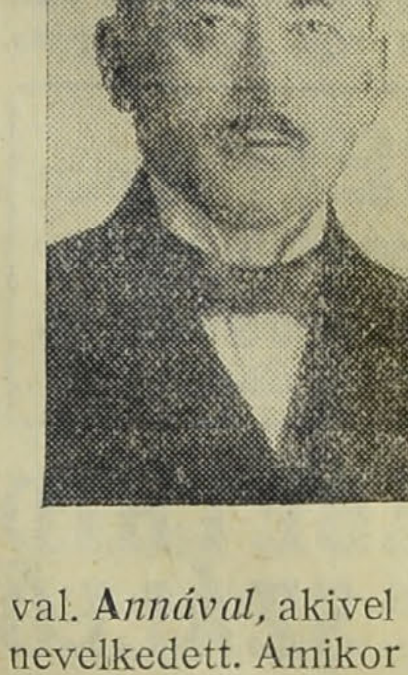

Kollár Gyula a felvidékről került Budára. Vágszereden született régi vendéglős családból és már iskolás gyermekkorában megismerkedett Nagyszombatban a Szulovszky család kisleányával. *Annával,* akivel éveken át együtt nevelkedett. Amikor Budán megtelepedett, nőül is vette és 18 éven át a legboldogabb, a legmeghittebb családi életet élték együtt, amíg a halál váratlanul el nem ragadta. Mint a jó katona, úgy húnyt el a harctéren szerzett sebében, ott hült meg a budafoki híres és mintaszerű borpincéjében és a tüdőgyulladás hirtelen végzett vele március 1-én. Büszkesége, élete volt ez a hatalmas borpince, amelyet mesterien kezelt és borának Pestről is voltak sűrűn jövő vendégei. 1908 augusztus havában nősült és akkor nyitotta meg vendéglőjét az Attila-utca és Alagút-utca sarkán, ahol most is áll. A konyhát felesége vezette mindenki megelégedésére, ő maga pedig pincéjének élt. Állandóan Jászberényben vásárolta az urasági fajborokat. Ezeket ápolta, ezeket gondozta. Ez volt az élete, mindene. Vendégein és barátain kívül megbecsülték őt a szakmájában is mint puritán erkölcsű, korrekt embert és kiváló szaktudása révén, mint becsületes iparost. Egyetlen szenvedélye a billiárd volt. Keveset politizált, mert minden párton voltak jóbarátai, párttekintet nélkül szerették vendégei. Kevés vendéglősnek volt ilyen temetése. A külső díszről Berzay temetkezési vállalata gondoskodott. Sírjánál Kollár Gábor, az I. ker. Iparoskör elnöke és Kodra Károly vendéglőstársa mondottak gyászoló meleg szóval búcsúztatót. Zászló alatt vonult fel az Iparoskör és a Vendéglősök Ipartestülete, fáklyával jött a Kisiparosok Politikai Pártja és a József főherceg nevű Hadastyán Egylet. Március 4-én délután mindenki őszinte sajnálattal, igaz részvéttel kísérte utolsó útjára. Budán mindenki ismerte és szerette.

Az I. ker. Iparosok- és Kereskedők Köre március hó 27-én délelőtt 11 órakor tartja rendes évi közgyűlést a kör helyiségében I., Krisztina körút 8—10.

A Törekvő dalkör a magyar dalkulturát szolgálja nemes igyekezettel hosszú idő óta már Óbudán s annak buzgó és eredményesen dolgozó vezetősége: *Melbeck* József elnök, *Hutira* Lajos alelnök, *Balkó* Imre titkár, míg ügybuzgó karnagya az elismert *Rezik* Béla. A serényen dolgozó dalkör hazafias buzgalommal készül most önálló szereplésre, amelynek gazdag programmjával április folyamán lép a nyilvánosság elé.

Az érelmeszesedés. A napokban jelent meg, rövid idő alatt második kiadást elért füzet, amely az érelmeszesedés gyógyításával és elhárításával foglalkozik. Irta: dr. *Bucsányi* Gyula, akinek a neve előnyösen ismeretes a természetes gyógymódok kedvelői előtt. Kapható minden könyvkereskedésben, ára 1.60 pengő.

Magyar Országos Központi Takarékpénztár e hó 12-én tartotta LV. évi rendes közgyűlését Wolfner József igazgatósági tag elnöklete alatt. A közgyűlés az elnök indítványára a takarékpénztár halottainak: Kunz Jenő igazgatósági elnöknek, Haussmann Alajos elnökhelyettesnek és Aich György igazgatósági tagnak emlékét kegyelete jeléül jegyzőkönyvébe iktatta. Ezután a közgyűlés áttért a napirend tárgyalására és az igazgatóság összes javaslatait változatlanul elfogadta. Elhatároztatott, hogy a kimutatott 15.531,247.672 korona = 1,242.499.81 pengő nyereségből a negyven pengő névértékű részvényeknek 1926. évi osztalékszelvényei folyó hó 14-től kezdve darabonkint 4.50 pengővel váltassanak be, a nyugdíjtartalék további növelésére 1 milliárd korona = 80.000 pengő, a rendes tartalékra 1 milliárd korona = 80.000 pengő, az alkalmazottak segélyalapjának kiegészítésére 327,238.000 korona = 26.179.04 pengő fordíttassék. A közgyűlés a napirendre tűzött választásokat megejtvén, az igazgatóságba: Bangha Gyula dr., Bessenyey Ferenc, Halász Frigyes dr. (új), Jossua Albert, Julliard Róbert,, Keller Jacques, Schrecker Károly dr. és Szitányi Géza urakat, a felügyelő-bizottságba Delmár Emil dr., Isaák Elemér, Lovrich István dr. és Steffanits István dr. urakat egyhangúlag beválasztotta és a választmányt újjá alakította. A részvényesek sorából Janits Imre dr. kir. közjegyző úr, a közjegyzői kamara elnöke, szólalt fel, kinek indítványára a közgyűlés az igazgatóságnak, Metzler Jenő dr. vezérigazgatónak és a tisztviselői karnak az elért eredményért elismerését és köszönetét fejezte ki. A közgyűlést követő igazgatósági ülésben Wolfner József igazgatósági elnökké, Metzler Jenő dr. vezérigazgató igazgatósági elnökhelyettessé választatott.

Az Angol—Magyar Bank Rt. igazgatósága e hónap 5-én tartott ülésében megállapította az 1926. üzletév mérlegét, mely 11.6 milliárd korona (928.236 P) tiszta nyereséggel zárul, az előző évi 7.9 milliárd koronával (638.210 P-vel) szemben. A nyereség felosztása tekintetében az igazgatóság azt a javaslatot fogja az e hónap 22-ére egybehívott XXXVI. évi rendes közgyűlés elé terjeszteni, hogy abból osztalékul 8.9 milliárd korona (712.364 P), vagyis minden egyes 50 P névértékű részvény után 6.— pengő (12%, a tavalyi 3%-kal szemben, illetve régi részvény alapján számítva 3000 K, a tavalyi 2000 K-val szemben) fizettessék ki, a tartalékalap gyarapítására az alapszabályokban előírt dotáció helyett 795,450.000 K (63.636 P), a nyugdíjtartalék növelésére pedig 625 millió K (50.000 P) fordíttassék, míg az alapszabályszerű levonások után fennmaradó 604.5 millió K (48.360 P) az 1927. üzletév számlájára vitessék át. Az igazgatóság ugyanez ülésében megállapította, hogy az 1927 január 29-iki rendkívüli közgyűlésen elhatározott tőkeemelés időközben teljes sikerrel lebonyolítást nyert, minek nyomán az intézet részvénytőkéje 12 millió pengőre, tartalékai 9.25 millió pengőre, kimutatott saját tőkéi pedig 21.25 millió pengőre emelkedtek. A mérleg a bank üzleteinek örvendetes fejlődéséről tanuskodik. A mérleg főösszege egy-egy oldalán 891.5 milliárd K (71.8 millió P), az előző évi 664 milliárd koronával (53.1 millió P-vel) szemben. A betétállomány az előző évi 265 milliárd K-ról (21.2 millió P-ről) 472.7 millárd K-ra (37.8 millió P-re) szaporodott, ami mintegy 80 százalékos emelkedésnek felel meg. A bank által kezelt idegen tőkék összege tehát 719 milliárd K (57.5 millió P). Ennek az eredménynek az elérésében az intézet 10 budapesti és 3 vidéki fiókja is közreműködött. Az 1925. év végén kimutatott 41.8 milliárd K (3.3 millió P) összegű pénztári készletek és bankkövetelések 70 milliárd K-ra szaporodott. Az értékpapírokra nyujtott előlegek tétele 16.8 milliárd K-ról (1.8 millió P-ről) 44.1 milliárd K-ra (3.5 millió P-re), az adósok tétele 265 milliárd K-ról (21.2 millió P-ről) 340.3 milliárd K-ra (37.2 millió P-re) emelkedett. Az 1926. üzletévi eredményszámla szerint az intézet 57.5 milliárd K (4.6 millió P) bruttó nyereséget ért el, mely összegből a tiszta kamatjövedelem 27.3 milliárd K (2.2 millió P), a nyereségek és jutalékok bevétele a banküzletben 16.3 milliárd K (1.3 millió P) volt, az áruosztályok 10.1 milliárd K (812.000 P) nyereséget szolgáltattak be, a házbérjövedelem 2.4 milliárd K (191.000 P) volt. Az igazgatóság egyszersmind elhatározta a záloglevél- és kötvénykibocsátási üzlet felvételét és az errevonatkozó alapszabályszakaszoknak a mai viszonyoknak megfelelő módosítása iránt.

Magyar Leszámítoló és Pénzváltó Bank megállapította 1926-iki zárószámadását, amely 16.216.803.702.83 K, azaz 1.297.344.30 pengő nyereséggel zárul, az 1925. év 12.248,081.143.42 K-val, azaz 979.846.49 pengővel szemben. Ebből 12.000,000.000.— K-t, azaz 960.000.— pengőt fordítanak osztalékra; minden 50.— pengő névértékű részvény után 6.— pengőt (az előző évi 5000.— K-val szemben 6000.— K-t) fizetnek ki. A bank 8,000.000.— pengő alaptőkéjét 80.000 részvény kibocsátása útján 12,000.000.— pengőre emelik és új részvényeiket egészükben a régi részvényeseknek ajánlják föl. A kötelező 30%-os nyugdíjarányszámot 45%-ra emelik. A bankra bízott idegen tőkék 756.7 milliárd K-ra = 60.6 millió pengőre, a váltótárca 294.519,407.239.— K-ra = 23,561.352.58 pengőre emelkedett. Nagy föllendülés volt a jelzálogkölcsönüzlet terén: ingatlanokra és bérházakra 93 milliárd 716.795.125.— K = 7.497.343.61 pengő törlesztéses kölcsönt folyósítottak 7½%-os saját zálogleveleinek kibocsátásából 18.368,417.000— K = 1 millió 469.473.36 pengő összegű zálogleveleket bocsátott ki. Áruosztálya nagy üzletet bonyolított le és jelenékeny exporttevékenységet fejtett ki.

Magyar Kereskedelmi Hitelbank — Schopper J. G. igazgatósága megállapította 1926. évi mérlegét, amely K 3.544,708.176.69, P 283.576.65 nyereséggel zárul. A tavalyi P 5, 10 százalékkal szemben részvényenként P 5.50, 11% osztalék fizetését fogja indítványozni a közgyűlésnek.

A Magyar-Olasz Bank Rt. igazgatósága megállapította az 1926 december 31-iki mérleget, amely az előző évvel szemben a forgalom jelentékeny emelkedését mutatja. A bank által kezelt idegen tőkék (takarékbetétkönyvek, folyószámlabetétek és hitelezők) összege 38.568.580.76 P-ről 63,799.339.42 P-re emelkedett, ehhez képest a váltótárca 34,771.715,75 P-re, az adósok tétele pedig 30 millió 119.338.74 P-re szaporodott. Uj tételként szerepelnek a mérleg aktív oldalán a dollárértékben adott jelzálogkölcsönök 4,592.171.30 P-vel, a passzív oldalon pedig az engedményezett ily dollárkölcsönök 2 millió 786.615.32 P összegben. A tiszta nyereség 1,258.605.60 P, ami a 10,800.000 P részvénytőke 11.58% kamatozásának felel meg, szemben az 1925-re kimutatott 887.392.61 P (= 8.21% kamatoztatás) nyereséggel. Az üzleteredményszámlán a tiszta kamatjövedelem 1,964.247.27 P-vel, a különféle jutalékok 844.808.82 P-vel, a nyereség értékpapírokon, külföldi értékeken és egyéb jövedelmek 979.082.04 P-vel, a házbérjövedelem 113.558.37 P-vel, a kiadások között pedig a tisztviselők és alkalmazottak illetményei 1,281.303.74 P-vel költségek és adók 1,444.840.51 P-vel szerepelnek. Az igazgatóság a folyó hó 22-ére egybehívandó rendes közgyűlésnek azt a javaslatot fogja tenni, hogy a tiszta nyereségből részvényenként 4 P, vagyis a részvény névértéke után számítva 8% (1925-ben 6%) osztalék fizettessék.

SZÉCHENYI GYÓGYFÜRDŐ

a modern orvosi tudomány minden eszközével és a különböző gyógyeljárásokhoz szükséges fölszerelésekkel ellátva.

A város minden pontjától könnyen megközelíthető.

A Magyar Cseh Iparbank Rt. igazgatósága a legutóbbi ülésen megállapította a lefolyt üzletév mérlegét, mely megfelelő tartalékolások után 496.944.78 P (6.211,809.750 K) tiszta nyereséggel zárult. Az igazgatóság az április 7-ére összehívandó rendes közgyűlésnek javasolni fogja, hogy osztalékul minden összevont részvény után 2.— P (25.000 K), a tartalékalapra 80.000 P (1.000,000.000 K) és a tisztviselői segélyalapra 8000 P (100,000.000 K) fordíttassék. Ezen osztalék 13.33 százalék kamatozásnak felel meg.

Magyar Általános Ingatlanbank Rt. 1926. évi tiszta nyeresége 74.188 P (tavaly 354.403 P). Ebből a nyugdíjalapra kihasíttatik 240.602 P, amiáltal a nyugdíjalap 100%-os nyugdíj fizetésére aktív lesz. Április 1-től kezdve 14%-os (tavaly 10.6%) osztalékot, 420.000 P-t, azaz részvényenként 7 P-t (tavaly 5.33 P) fizetnek. Jövő évre átvitetik 59.350 P nyereség. A bérházak és telkek 5,914.000 P könyvértékben szerepelnek a mérlegben; a bennük rejlő tartalék az utolsó két esztendő értékemelkedése révén nagyon jelentékenyen megnövekedett. Ugyancsak régi értékben szerepelnek a Budai Cementgyár és két téglagyár összesen 1.7 millió pengővel és a Hungária-fürdő, Continental-szálló, Ujtátnafüredi Palace-Szanatóriumbeli érdekeltségek összesen 1.6 millió P-vel. A bank a folyó évre több építkezést indít meg.

Nem fizet soha lakbért

ha 1—35 évi törlesztésre 2-3-4-5 szobás modern, kényelmes, saját tulajdonu

ÖRÖKLAKÁST

vesz az „ÖRÖKLAKÁS" R.-T.-tól

IV. Városház-u. 4

(Kossuth Lajos-utca mellett)

MEGHÍVÓ.

A budai n. é. közönséghez azzal a kérelemmel fordulok, hogy

BÁL UTÁN

méltóztassék meglátogatni az újból átvett, a legkiválóbb kávéházi ételekkel és italokkal fölszerelt

Budai Vigadó Kávéházat

Pártfogásukat kéri tisztelettel

KASS BELA.

HUNGÁRIA-GYÓGYFORRÁS

szénsavval telítve: HARMAT-VÍZ!



Magyarország legrádiumosabb gyógyvize Az Erzsébet-hid budai hidfőjénél épült modern ivócsarnokban **Radioactiv hatásu lithiumos és calcium-hygrocarbonátos gyógyvíz**

IVÓ-KURA

Keserűsó-kura. Javasolva vesebántalmak, gyomorbajok székelési zavarok, álmatlanság, vérszegénység ellen. Poharankint **1000** kor. karlsbadi sóval **2000** kor.

Igazgatóság telefonja T. 8..-76 **Reggel 7 órától este 6 óráig**

Óbudai Hegyvidéki Szövetség

hivatalos közleményei

Talpra magyar!

Óh, hányszor hallottuk már e riadót — és talán már eleget?... Óh! nem, nem! Ugy érezzük: most fokozottabban kell, hogy fülünkbe dörögjön e szózat. Célja, rendeltetése a haladó, a fejlődő (vagy visszafejlődő?) korral változik s ha 8 évtizeddel ezelőtt bitang ember volt, ki halni nem mert, ma bitang ember, ki élni nem mer! s ha akkor kardhoz nyúltunk, ma könyvhöz, tollhoz, munkaszerszámhoz kell nyúlnunk, hogy... „le mossuk a gyalázatot!“ 1848 március Idusa úgy áll előttünk, mint egy szent hagyomány, melyből mindig újabb és újabb ihletet merítünk! Ihlessen meg bennünket is tagtársaim, hogy félretéve mindent, ami elválaszt, de megragadva mindent, ami egybeforraszt a nagy cél elérésére: hegyvidékünk megmentése, ápolása és felvirágoztatása, a székesfőváros és mindnyájunk érdeke.

Mint egy nagy családban — testvérek gyanánt — közösen küzdjünk e cél érdekében s ha mindenki megteszi kötelességét: növeli e családot újabb testvérek verbuválásával s mindenki kiveszi részét a munkából, egyik a másikat segíti, támogatja; mindig csak az összeség érdekét ápolja. Ha szeretett hazánknak minden parcellája így dolgozik, elérkezik a nagy összeség, a nemzet újjáébredése; hatalmassá tétele — Szt. István birodalmának helyreállítása.

1927 március idusa.

György testvér.

József Ferenc dr. főherceg, ahogy legilletékesebb helyről értesülünk, szívesen vállalta az Óbudai Hegyvidéki Szövetség patronátusát.

Tagavató-ünnep

Rendkívül sikerült tagavató estét rendezett a szövetség e hó 7-én este a Szent Lukács-fürdő Nagyszálló különtermében, ahol az utóbb felvett 75 tagot avatták szövetségi tagtársakká.

A szövetség és hatósági vendégeink részéről 106 tag megjelenése hirdette azt a családi együttérzést, ami a szövetség egyik jellemző vonása s azt a megértő támogatást, amit a hatóságok megjelent reprezentánsai éppen a megjelenésükkel s a szövetséggel való együttérzésükkel dokumentáltak. Dr. Ripka Ferenc főpolgármester, aki a budai hegyvidék jóságos pártfogója, sajnálkozva mentette ki elmaradását.

A hatóság képviselőit s az újonnan felvett tagokat *Szilágyi* Károly elnök üdvözölte. Rámutatott arra, hogy ez az est a szokástól eltérő tagavató est, mert ezzel a tagavatással, a Mátyáshegyi érdekeltségnek a szövetséghez való csatlakozásával teljessé kovácsolódott az a lánc, mely az egész óbudai hegyvidéket magában foglalja.

Mint az édes szülő, aki féltőbb gonddal s talán édesebb érzéssel őrködik utolsónak született gyermekén; úgy őrködik szövetségünk Mátyáshegyi csoportján; másrészt mint nemes erőteljes tartalékhadat nagyra értékeli s nagymunkát szán neki a jövőben.

A felavatottak nevében Doberdói *Breit* József altábornagy emelkedett szólásra, megköszönte társai nevében azt a családias testvéri fogadtatást, melyben itt részük van.

Igéretet tett, hogy az újonnan felvettek méltók lesznek azokhoz a reményekhez, melyeket az elnök belépésükhöz fűzött.

Sipőcz Jenő dr. polgármester nyilatkozatát a jelenlévők kitörő tapssal s örömmel fogadták, amelyben biztosította a szövetséget, hogy az óbudai hegyvidék érdekeit szolgáló nemes, önzetlen tevékenységével mindenben egyetért és kitűzött céljaik megvalósításában odaadó segítő társa kívánok lenni. Épp ily emelkedett érzéssel halgatták *Borvendég* Ferenc tanácsnokot is, aki őszinte örömének adott kifejezést, hogy a székesfőváros fejlődését szolgáló nemes törekvéshez mind többen és többen csatlakoznak. Ebben az építő munkában ő is részt óhajt venni és a szövetségnek mindenkor rendelkezésére áll.

Távolmaradásukat kimentették még *Purebl* Győző dr. tanácsnok a budapesti gazdálkodók egyesületének elnöke, *Solty* Lajos tanácsnok és többen. Dr. *Lugmayer* József a hölgy tagtársakat köszöntötte, dr. *Brezavszky* Emil pedig *Szilágyi* Károly elnököt üdvözölte. *Laufer* József távollevő *Purebl* tanácsnokot, majd *Szervei* György főtitkárt, üdvözölte, aki a szövetségnek örök mozgató rugója.

A jelenlevők hatásos, meg-megújuló tapssal köszöntötték főtitkárukat, aki válaszában megköszönve a kitüntetést, odaadó munkálkodását ajánlotta föl továbbra is, mit lelkes éljenzéssel viszonzott a közönség. Lelkes szavakkal emelték az estét még *Türk* György és *Karikás* Bálint, akiknek felszólalását zajos helyeslés kísérte.

A társaság derült, vidám, magyaros, családias hangulatban késő éjszakáig maradt együtt.

Márciusi választmányi ülés

E havi választmányi ülésünk, mint rendesen a hónap első hétfői napján, e hónap 7-én este 6 órakor volt a Szent Lukács-fürdő Nagyszállóban lévő helyiségünkben. Ez ülésen is, mint rendesen a választmány tagjai nagy számban jelentek meg. Ott voltak: Brandstein Arthur, Buday Gyula, Deutsch Jakab, Dóra Andor, Farnady Géza, Gaál Ferenc, Geis János, Gillich András, Goloday Kornél, özv. Grusz Józsefné, Hanzel Mihály, özv. Iró Lajosné, Jankovics László, Karikás Bálint, Khayll Oszkár, Kuszenda Gyula, Laufer József, dr. Lugmayer József, Nádosy Ferenc, özv. Pálmay Károlyné, Pete Gyula, dr. Pető Andor, Perlmutter Samu, dr. Pollacsek Károly, Rupp István, Schwarcz Jakab, Szervey György, Szilágyi Károly, Türk György, Vörös Lajos, Zeisel István, Zeisel Istvánné, továbbá az elnökség által meghívott előadó *Bolta* József mérnök.

Tárgyaltattak a Remete-, Tábor- és Testvérhegyi villanyvilágítási ügy, melyre vonatkozólag utalunk az elektromosműveknek alább közölt levelére az ahhoz fűzött megegyezésünk s kérelmünkre.

Ezután kedvesen emlékezett meg az elnök Viraág Bélának, a *Budai Napló* szerkesztőjének s lapjának háromszoros jubileumáról. Ezzel kapcsolatban a választmány kimondotta, hogy a Budai Naplót az ez évi febr. hó 14-iki számban bemutatott formájában hivatalos lapjává teszi. Örömét nyilvánítja elnök, hogy a Budai Napló e jubiláris időben válik hivatalos lapunkká. Üdvözli a lapot s annak megteremtőjét és szerkesztőjét a minden szépért, jóért, nemesért harcoló, a székesfőváros budai részeiért lankadatlanul küzdő szerkesztőt: — Viraág Bélát. A választmányi ülés egyéb fontos tárgyairól közölt tudósítást megtalálják t. tagtársaink az egyes önnálló közlemények keretében.

Választmányunk tárgyalta a Budapesti Gazdálkodók Egyesülete utján érkezett alábbi átiratot:

Magyar-német gazdaifjusági csereakció

A Magyar Gazdaszövetség ezelőtt három évvel elsőízben rendezte meg a német birodalmi agrár intézményekkel közösen a magyar-német gazdaifjúsági csereakciót. Azóta több száz magyar gazdaifjú ismerte meg ezen a réven a fejlett német mezőgazdasági viszonyokat. A Németországban nyert tapasztalatokkal nagyobbodott a kint járt gazdaifjak látókörе és hasznos gyakorlati ismeretek birtokába jutottak. A magyar Gazdaszövetség a csereakciót az 1927. évben is megrendezi. A magyar ifjak március hó végétől szeptember hó végéig, vagyis hat hónapig tartózkodnak Németországban. Ez idő alatt német gazdacsaládoknál lesznek elhelyezve, ahol mint családtagok részt vesznek az összes előforduló gazdasági munkákban és díjtalan ellátásban részesülnek. A gazdaifjak 1927 március 26-án indulnak Budapestről a Magyar Gazdaszövetség tisztviselőjének vezetésével Németországba. A csereakcióra csak olyan 17 évesnél idősebb gazdaifjak jelentkezhetnek, akiknek szülei önálló gazdasággal bírnak, az Óbudai Hegyvidéki Szövetségnek s így a Magyar Gazdaszövetség tagjai és egy német cserefiú családtagként való befogadását vállalják. — Szövetségünk már bejelentette a jelentkezőket a Budapesti Gazdálkodók Egyesületének a további intézés végett.

A hegyvidék világítása

Fontos ügyben hívja fel a tagok figyelmét az Óbudai Hegyvidéki Szövetség, mely a villanyvilágítás régi hiányát van hivatva megszüntetni. Az Elekrtomos művek alábbi átirata révén ez a nehéz kérdés sürgős megoldást talált. Az átirtat így szól:

Hivatkozással Szilágyi elnök urukkal, valamint Szervei főtitkár urukkal folytatott tárgyalásainkra, van szerencsénk a következőket közölni:

1. Hajlandók vagyunk a t. Cím által benyujtott m. é. november hó 12-én kelt aláírási íven szereplő III. kerület, Táborhegyen, Remtehegyen és Testvérhegyen lakó és az idecsatolt mellékletben névszerint felsorolt érdekelteknek a mellékleten megjelölt helyrajzi számú telkeken áramot szolgáltatni, egyenkint maximum 200 watt igénybevételig. E célból a Táborhegyen és Remetehegyen légvezetéket építenénk olyan kiterjedésben, mint azt a t. Címnek m. é. október hó 18-án megküldött térképen megjelöltük, feltéve, hogy az illetékes hatóságok nekünk a légvezeték építésére engedélyt adnak.

2. A légvezeték építési költségeihez való hozzájárulásképpen 4367 pengő fizetendő előzetesen az érdekeltség által.

A légvezeték és csatlakozás építését csakis akkor kezdjük meg, ha az érdekeltség a légvezeték építési költségeihez való hozzájárulásképpen az Óbudai Hegyvidéki Szövetség útján előzetesen a 4367 pengőt teljes egészében befizette.

Kérjük, hogy az errevonatkozóan kiállított és idemellékelt megrendelést aláírva hozzánk beküldeni szíveskedjék.

Az említett csatlakozásokra vonatkozólag 1—165. szám alatt csatoltan küldünk 165 drb bejelentési nyilatkozatot, amelyeket szíveskedjék az érdekeltekkel aláíratni, valamint a berendezést készítő hatóságilag engedélyezett szerelő cégek bélyegzőjével ellátva hozzánk visszajuttatni.

Kérjük, szíveskedjék gondoskodni róla, hogy minden egyes fogyasztó úgy az idecsatolt neki szóló bejelentési nyilatkozatot, mint a hozzácsatolt levélmásolatot aláírja és nekünk küldje be.

Tisztelettel

Budapest
Székesfővárosi Elektromos Művek
Deutsch Lajos vezérigazgató.

Kérjük ezek alapján igen tisztelt Tagtársainkat, hogy azok, akik még nem írták volna alá a mult vasárnapon a Szent Lukács-fürdő Nagyszállóbeli helyiségünkben tartott összejövetelünkön az elektromos műveknek szóló bejelentési nyilatkozatot és megrendelést

jelenjenek meg e hó 21-én d. u. 5 órakor a Szent Lukács-fürdő Nagyszálló I. em. 32. sz. a. helyiségben, hogy a bejelentő íveket aláírják, s a még hátralékos hozzájárulási költséget annál inkább most már befizessék,

mert az elektromos művek igazgatóságának leveléből olvashatják, hogy a külső megépítéshez csak akkor fognak hozzá, ha a szövetség az érdekeltség részéről aláírt 55 millió koronát befizeti s így ehhez legelső sorban az szükséges, hogy az egyes érdekeltek az aláírt összegeket a szövetségnél befizessék.

Az elnökség.

Az építési kölcsönök ügyében Laufer József társelnök járt el a bankoknál, de a feltételek ott oly kedvezőtlenek — alig 40%-a a becsértéknek — hogy Botta József mérnök tagot kérte föl a szövetség a Népjóléti Miniszteriummal való tárgyalásra. A minisztérium ugyanis foglalkozik egyes családi házak építésére adandó hosszú lejáratú amortizációs kölcsönök ügyével, főleg letiltható lakbérrel rendelkezők számára olyképpen, hogy a békebeli évi lakbér, 75%-ának 10—15-szörösét adná 6%-os törlesztés mellett ¼%-os veszteségi alap biztosítása mellett. A pénzügyminiszter visszatérte után folytatja ez ügyben a tárgyalásokat egymás között a két minisztérium.

SZEMÜVEG Zibrinyinél, I, Attila-u. 12.

A kápolna-bizottság március hó 19-én, szombaton d. u. fél 7 órakor dr. Lugmayer József ügyvezető alelnöknél II. ker. Margit-körút 1. sz., I. em., ülést tart, hogy husvétra megkezdhetők legyenek a vasárnapi istentiszteletek.

Kertészsegédeket bocsájt rendelkezésre a Kertészképző igazgatósága a Hegyvidék lakóinak Szövetségünk megállapodása értelmében 8 pengő napidíj mellett. Aki ilyen szakképzett munkaerőt kíván, forduljon III., Egressy-út 73. szám alá Varga Márton igazgatóhoz (teleonf: J. 94—08 és J. 94—21.) telkének, gyümölcsösének legpontosabb helyének közlésével.

A hernyóirtás kötelező határideje március hó 30-a. A gyümölcsös értéke hatalmasan emelkedik, ha féregmentes s így önmagának, de szomszédainak is nagy kárt okoz, aki könnyelműen elmulasztja a férgek irtását. — A földeken levő kukoricaszárakat is, amelyek jó tenyészhelyei a gyümölcsfa-férgeknek, április 14-ig kell kihúzni és elégetni.

Szerkesztő: FERENCZY LÁSZLÓ.
Laptulajdonos: VIRAÁG és TÁRSA
Kiadásért felelős: Viraág Béla.

Rézbútort, vasbútort, ágybetétei, összecsukható ágyakat legolcsóbban szállít 30 év óta fennálló gyárom **Prohászka** VI, Gróf Zichy-u. 46. Fiók: Üllői-út 9

Thermostóth



Központi fütések és szellőztetések, biologiai szenyviztisztitóberendezések, vízvezeték és csatornázás, fürdőberendezések és épületbádogos munkák tervezése és készitése. Szabadalmazott kovácsolt vas „Thermostóth“ kazánok kizárólagos gyártói 167

Tóth Imre és Társa
V., Katona József-u. 3.
telefon 23—93

KÁLYHÁS!
Béres Márton
I., LOGODI-U. 19. SZ.
Telefon: L. 972-33
Minden e szakmába vágó munka ügyében forduljon bizalommal e régi jóhirü céghez.

KRAMER ADOLF
festő- és mázolómester
I., Lágymányosi-u. 4
Telefon: József 82—57

ERZSÉBETHID SZÁLLÓ
Telefon: 108-45.
Budán, I. Kökény-u. 14.
Ráczfürdő mellett.

HALWA SÁNDOR
PUSKAMŰVES
BUDAPEST,
I., Krisztina-tér 2. Műhely: I., Szent János-tér 4
Telefon: Lipót 966—02
Állami díszoklevél. Ezüstkoszorús mester
Nagy aranyéremmel kitüntetve

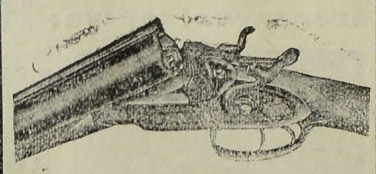

VADÁSZFEGYVEREK
•••
FEGYVERJAVÍTÁSOK
•••
SPORTCIKKEK
•••
CSERKÉSZFELSZERELÉSEK

SZENT
LUKÁCS-FÜRDŐ
a magyar Pőstyén.

Ingyomorra naponkint igyék egy pohár
KRISTÁLY-vizet!
165



Háztatarozásnál
előnyös feltételek mellett vállalkozik
Nagy Pál
bádogos
gáz, vízvezeték, csatornázás, fürdőberendezés és központi fütés vállalata
II., FŐ-UTCA 20. SZ.
Telefonhivó 179—42.

MODERN **SZŰCS**
JANCSÓ JENŐ
I., Roham-u. 4. Lev.-lap hivásra házhoz megy.

Szijgyártó
nyerges és bőröndös
Megbizható régi üzlet
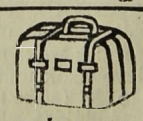
FLIEGER NÁNDOR
II. kerület, Fő-utca 10. sz.

BUDÁN, II., FŐ-UTCA 7 Telefon 188—09.
Lackenbacher György
bádogos, gáz, vízvezeték, csatornázás, fürdőberendezés és központi fütés vállalata.

Nyomatott a Révai Testvérek Irodalmi Intézet R. T. Nyomdájában, Budapest, V., Ügynök-u. 8. — Nyomdaigazgató: Szíklai Pál.

Budai Napló

XXIII. évfolyam. 876. sz.

Buda érdekeit a várospolitika, a közgazdaság, társadalom, művészet és sport terén szolgáló ujság. Előfizetése egy évre 16 pengő, félévre 8 pengő. Egy szám 40 fillér. Szerkesztőség és kiadóhivatal: I., Bors-utca 24. Délután 5—7-ig. Telefon: K. 502—96.

Felelős szerkesztő: VIRÁG BÉLA

Hirdetések ára: Egy hasáb széles, egy milliméter magas sor, egyszeri közlésnél 50 fillér. 20 mm. magas hirdetés 10 pengő. Szöveg-sor ára 4 pengő. Közgazdasági közlemények megállapodás szerint. A hirdetések díja mindenkor előre fizetendő.

1927 március 26.

A fordított város

VII.

Fölényes mosollyal naivitásnak mondanak a város urai minden tervet, amit nem „belső“ ember proponál és valóságos averzióval viseltetnek minden ilyesfajta cikk iránt, amely a sajtóban megjelenik, még ha egy negyedszázad tapasztalatainak, tanulmányainak az eredménye is az ajánlott terv.

Amit huszonhárom év óta ír és ajánl a Budai Napló, az naivitás, azért hát engedelmet kérünk, ha most rideg tényeket regisztrálunk.

Elég aktuálisak.

Az egyik budai kisiparos régen leszállított, elfogadott, bevált munkája díját — *ezer pengőt* — nem tudja behajtani a városházán és végül megbízza ezzel az ügyvédjét, aki kellő protekcióval ellátva, reggel 9 órakor beállított a városházára és a következő kálváriát járja, — *rövid* uton!

A bemutatott számlát az illetékes ügyosztályon beiktatta Vargha kisasszony, s azzal azután jelentkezni kellett Springmann igazgató úrnál, aki azt kiosztotta Vossala referens úrnak. Ez szignálta is és most már Flatt mérnök urat kellett fölkeresni, aki a számlát felülvizsgálta. Ezt elintézve ismét Vossala referens úrhoz kellett visszatérni, aki viszont Mihalik osztályfőnök úrhoz utasította az ügyvédet könyvelés céljából s így került az eddig sikeresen elintézett turné után ismét Springmann igazgató úrhoz, aki most már a hitel nyilvántartóosztályba küldte az ügyvédet, ahol Farkas kisasszony vette át és az ügyvéddel együtt áttette az aktát Rózsásy főnök úrhoz, aki szintén kedvezően elintézte és visszadirigálta Springmann igazgató úrhoz, hogy innen más utakon eljusson Kubinyi úrhoz, aki szignálta, azután tovább Szvecsindol úrhoz, aki iktatta, ismét újabb helyre Reich referens úrhoz, aki számfejtette. Mindez szép rendben meg is történt és eljutott így felsőbb utasításra Schrey úrhoz, aki megállapította, hogy a követelés nincs letiltva, ami igen fontos körülmény. Így szerencsésen elintézve, kijárva, várakozva, ismét visszakerült az ügy Szvecsindol úrhoz, hogy onnan Kubinyi úrhoz dirigáltassék, aki a számlát aláírta. Így jól elrendezve Springmann igazgató úrhoz kerültek vissza a számla és ügyvéd, de most már csak Rózsásy urat kellett fölkeresni újból a htielnyilvántartóban, hogy egy csekket adjon ki, ezzel átmenni Rikk Ödön úrhoz, aki a csekket kiállította, innen Mihalik úrhoz, aki azt aláírta és Végh úrhoz, aki ellenjegyezte. Ez is rendben volt, vissza tehát Springmann igazgató úrhoz, aki a számlát kivezette, onnan ismét Farkas kisasszonyhoz, aki a számlát kiadta és végül a pénztárhoz, ahol az érdekelt d. u. 2 órakor átvette a pénzt, — *rövid* uton!

Itt vannak a nevek, mindenki ellenőrízheti, hogy a számla — az ezerpengős számla — kifizetésének ez az útja. Ezt az illetékes ügyvéd egy óbudai nagy nyilvános értekezleten így olvasta föl.

De 25 *milliárdos* építési túlkiadást egy plajbásszal írott félíven, rövid úton utalványoznak a városházán.

Hát nem fordított város ez?

Van ilyen eset sok.

Előkelő társaságban, egy régi előkelő budai Kasinó társasvacsoráján elmondotta egy volt magasállású városi tisztviselő, hogy maga a főváros állította fel a Pedagógiai Filmgyárat, mely gyönyörű felvételeket csinált Budapestről és a Duna mentéről. A felvételek oly pompásan sikerültek, hogy a német filmvállalkozók örömmel vásárolták meg azokat. Csak éppen a főváros egy másik hivatala, az Idegenforgalmi Hivatal nem vett róla tudomást és 800 millióért Párisban a Pathé filmgyárnál rendelt budapesti felvételeket.

Trés bien!

*

Naivitás?

Budapestből fürdővárost óhajt csinálni a tanács. Nagyon szép és okos terv. Nagy mozgalom indult meg ennek érdekében, mert — és ebben a város urainak teljes igazuk van — vannak még naiv emberek, akik az ilyen tervezgetéseket komolyan veszik.

Fürdőhelyet park nélkül elképzelni sem lehet és — teszem azt — a Széchenyi-fürdőnek van is megfelelő gyönyörű parkja, az őt környező Városligetben. Viszont Budán, ahol 10 — tíz — fürdő van és néhány ivókúrára alkalmas gyógyforrás, azoknak együttvéve, összesen nincs annyi parkjuk, mint a Városliget egyötöde. Ez szomorú dolog, de így van. Segíteni ezen csak új parkok létesítésével lehet. Maga a természet szinte fölkínálja a Vérmezőt ilyen parknak, mely, ha kellő dísszel elkészülne, megadná Budának a fürdőhely jellegét.

A Vérmező felső csücskét, a Maros-utcánál el kell vágni s az így nyert darabra kell fölépíteni a kőszínházat, mert ez központi fekvés. A Vérmező többi részét parkirozni kell díszesen, szökőkutakkal, kávéházzal, vendéglővel, térzenével, sőt — ott lehetne fölépíteni elszórtan a néprajzi falut is. Minden elfér azon a 20 holdas kaszálóréten, melyen most még a világ legdrágább szénája terem.

Csakhogy a Vérmező nebánts virág, még a gyerekek sem labdázhatnak rajta, és — megtörténhet az a szörnyűség, hogy ide építik a Stadiont, kifelé rideg sáncfalakkal, belül homokos poronddal és kivándorolhat a Krisztina-körútról minden üzletember, iparos és kereskedő, mert a Stadionban nem nő számukra fű.

Naivitás?

Itt volna a Városmajor. Egy részét tetszetősen parkíroztatta már a város, de ehhez a parkírozott részhez nem lehet hozzájutni, mert köröskörül, minden úton feneketlen a sár. Ám valószínű, hogy ezeket az utakat is rendbehozzák, a többi részét is parkírozzák és csinálnak belőle végül — lovaglópályát, ahová gyereket vinni, öreg embert vezetni valóságos Istenkísértés lesz.

Mégis hol akarja sétáltatni a város a fürdőhelyet látogató idegeneket? Minden tenyérnyi parkunk zsúfolva van apró gyerekekkel és minden négy embernek szánt padon nyolc dada ül.

Lehetne ugyan gyönyörű dunai sétautat létesíteni az összekötő hídtól a Római-fürdőig, — ha a Margit-rakpart aszfaltsivatagját feláldozná a város és parkirozztatná azt — ha a homok- és kőrakodópartot a Lukács- és Császárfürdő Dunapartjáról áthelyezné a tulsó oldalon levő „Vizafogóra“, — ha kiépítené a villamost az óbudai Bécsi-úton végig az óbudai vasúti állomásig és ezzel fölöslegessé tenné a dunaparti sínhálózatot — és ha nem sütné mindezekre a naivitás bélyegét.

A Városligetet a város már így találta, József nádor volt annak pátrónusa, nem merték elrontani s így aztán park lett belőle. De hallott-e már valaki valaha arról, hogy a közeli, budai hegyvidéken „hegyi ligetet“ tervez a város? Szép az erdő, de a városi ember a ligetet szereti. Valahol messze, egyelőre megközelíthetetlen helyen, a Mátyás-hegyen, van a városnak 300 holdas, hatalmas parkja, de ki tud róla? Ki jár oda? Hogy menjen oda? Itt közel a Hűvösvölgyben, a Zugligetben vagy a Németvölgyben kellene egy új Városliget, csakhogy — ha-há! — nem oda Buda!

Szinte agyafúrt módon gondolnak ki a városházán mindent, ami Budát csúfítja. Vagy elképzelhető-e az Andrássy-úton, esetleg a Nagykörúton olyasmi, mint ami most létesült a Krisztina-körúton? Az új postapalota mellett olyan raktárt engedélyezett a város, hogy röstelkedve jár arra minden budai polgár. Nagy hodályok telve ócska nagy kerekekkel, ahol folyton égetnek valamit, füstölnek, kalapálnak, akár csak valami elhagyott faluvégen.

A legmerészebb fantázia sem képzelheti el ezt Pesten, még a Hungária-körúton sem. Csak éppen Budán, a fürdővárosban lehetséges ez.

*

Budapest egyik volt polgármestere, aki ugyancsak ismeri ennek a városnak az adminisztrációját, egy pártértekezleten kijelentette, hogy

„Budapesten minden tanácsnok üzemet vezet és építkezik — az adminisztrációt elvégzik a gyakornokok és a napidíjasok“.

De úgy is néz ki ez az adminisztráció. Az ezerpengős számlát 25, mondd huszonöt helyen iktatják, ellenőrzik, felülvizsgálják, szignálják, revideálják — de 50 milliárdot uk-muk-fuk-ra kiutalványoznak egy ceruzával hevenyészett félíves tervezet alapján.

Hol maradtak most Springmann úr, Flatt úr, Vossala úr, Mihalik úr, Reich úr, Pikk úr, Szvecsindol úr és a többi jó magyarok — most, amikor nem „egy“ ezer, hanem *négy millió* pengőről volt szó?

*

Mit várhatunk mi szerencsétlen, másodrangú budai polgárok attól a városházától, ahol még a kiválóak, az elismert okosok, a nagy kapacitások sem tudnak valamivel magasabbra a mai napon és a hétköznapi szükségleteken felülemelkedni, valami magasabb szempontból elbírálni az adott viszonyokat és elősegíteni az eljövendő fejlődést.

Ahol megértenék, hogy a kelenföldi medence veszi föl a Dunának szorított belső város fölöslegét, — hogy a csepeli szigettel szemben fekvő kelenföldi Dunaparton új kikötő és új gyárváros fog fölépülni, — hogy jönni fog egy egészséges idő, amikor mégis áthelyezik a gyárakat északról délre, — hogy a keserűvízforrások körül mégis megépül egy magyar Karlsbad, — hogy egy világváros fejlődésében egy vasúti híd és egy vasúti töltés nem az örökkévalóságnak adott tételek, — hogy azt a vasuti hidat, ha kell, két-három kilométerrel délre tolják el, — hogy a gyárvárosnak kell az árú- és teherszállító vasút és nem a sasadi villáknak, — hogy a vasúti töltés nem dísz, és ha ma adva van, holnap már nincsen adva, mint ahogy a régi szűk Hatvani-utca egy éjszakán át vált széles Kossuth Lajos-utcává, pedig adva volt egy sor drága ház, tízszeresen olyan értékben, mint egy vasúti híd vagy töltés.

*

Dehát mindez csak naivitás. Itt minden úgy van jól, ahogy van. Itt mindent úgy csinálnak jól, ahogy csinálják.

Itt csak egyetlen hiba történt, hogy amikor a főpolgármester úr először értesült a Széchenyi-fürdő körül folyó furcsa játékról és érdeklődött iránta, — hogy akkor, már az első napon nem függesztette föl ennek a fordított városnak egész tanácsát, minden üzemvezetőjével, tanácsadójával, vállalkozójával és kijárójával együtt.

Csak egy elrettentő példa kellene ide és egy századig rend volna itt.

Naivitás!

A lakásépítés Bécsben és — nálunk

A legutóbbi községi választások alatt a szociáldemokraták hetvenkedőn hirdették vérvörös plakátjaikon, hogy a bécsi elvtársak a lakásugyet milyen jól megoldották. Ezzel szemben most dr. *Németh* Béla kormánytanácsos, főv. biz. tag és a Háztulajdonosok Orsz. Szövetségének elnöke a meggyőző érvek teljes fegyverzetével mutatta ki egy értékes cikkben a bécsi kislakásépítő akció és a szociális lakáspolitika tarhatatlanságát. Az a fejlődés, amely Bécs városát kívánja egyedüli ház- és telektulajdonossá tenni, nemcsak az egyéni érdeket sérti a legnagyobb mértékben, hanem a közérdeket is súlyosan károsítja. Élénk példákkal illusztrálta, hogy az osztrák legújabb épülettömbökben levő kislakások inkább csak hálóhelyül szolgálnak, de igazi otthont nem nyujtanak. A lakók óriási házakba való beszorítása pártpolitikai előnyöket szolgál, a bérlőnek ugyanis az uralkodó szociáldemokrata szervezethez kell tartoznia, a pártlapra tartozik előfizetni és köteles a tömegfelvonulásokban is részt venni. A családi kötelékeket lazítják, a szomszédokkal állandó surlódási felületeket tartanak fenn és forradalmi hangulatot szítanak a lelkekben.

A legközvetlenebbül érdekeltek, Bécs városának, mintegy húszezer iparosa sem nyilatkozott valami hízelgően a szociáldemokrata gazdálkodásról, amelynek lakásépítési adóját általában lopott pénznek nevezik. Az e tárgyban tartott nagygyűlés kimondotta, hogy „az iparosok a bécsi városháza építkezési tevékenységében ismerik fel a magas adóztatás tulajdonképpeni okát, követelik tehát az adópénzekből való építkezések teljes beszüntetését és a magánépítkezés lehetővé tételét olcsó hitel útján. Az iparosok a magánépítkezés és az ingatlanok értékének helyreállításától remélik a normális gazdasági élet bekövetkezését, a munkanélküliség enyhítését és a gazdasági krizisből való kiemelkedést.“

Ha ezt az elvtársak nem teljesítik, hatalmi mámorukból nem térnek a reális élet útjára, tovább fog nőni a munkanélküliek száma, dacára Bécs városa megengedhetetlenül drága építkezéseinek s bekövetkezik, amint odaát mondják: a Verlinzung — Európa egyik nagy városának vidéki várossá való süllyedése.

Nálunk a belügyminiszter most hagyta jóvá a kislakás építkezéseket, amelynek egyik lényeges kikötése, hogy a főváros legalább 2000 lakást építtessen a bankokkal, a hazai ipar helyzete az építésnél előnyösen biztosíttassék és a főváros kívülálló, teljesen érdektelen szakférfiakkal ellenőriztesse az építkezést. Becsülettel fog tehát felépülni Budapest sok ezer kis lakása, amely a családnak szentélye, meleg otthona lesz, a régi angol jelige alapján: az én házam, az én váram!

Budán, 1927. március 25

Buda községi szervezete a törökök kiűzése után az 1700-as években már rendezett volt. Kormányzata a belső tanácsból a 60 tagú választott poltanácsból s ennek alárendelt külső gárságból és a tisztviselőkből állott. A belső tanács gyakorolta a polgári és büntető igazságszolgáltatást, kezelte a városi vagyont, befogadta a polgárokat, választotta a tisztviselőket és kinevezte a kezdetben 12 tagu, majd 1723-tól a 24 tagu külső tanácsot, s küldte ki saját kebeléből a város két követét az országgyűlésbe. A belső tanács az „Innerer Rath,“ „Magistrat“ állott a városbíró, polgármester, kapitány és tizenegy tanácsosból, akiknek neve Rathsherr, Senator, Magistratsherr volt és élethossziglan választották, míg a három elsőt csak 2—3 évre. A külső tanács (die Ernannten) közvetítő szerepet töltött be a belső tanács és polgárság között. Kötelessége volt az adókulcs megállapítása, segédkezés az adóbehajtásnál, szabályrendeletek, hitelesítése — véleményadás. Tulajdonképpeni működését a bizottságokban (kenyér és hús, vásári és köztisztasági) fejtette ki. A külső tanács mellett volt a választott polgárság (erwählte Burgerschaft) — a képviselőtestület, amelybe tartozni nagy megtiszteltetés volt. A külső tanács és választott polgárság elnöke a szószóló (Vormund) volt. Eleinte csak egy volt (német), de később magyart is választottak. A szószólók mellett volt még két szenior, akik a választásokon kibukott, előző szószólók voltak.

SZEMÜVEG Zibrinyinél, I., Attila-u. 12.

A régi tabáni temető, ahol Budavára 1849-iki ostrománál elesett honvédek nyugszanak, ligetté alakul át, de persze gondoskodtak hős honvédeink emlékének méltó megörökítéséről — ahogy ezt a mindig jól értesült Fővárosi Hirlap jelenti. A vizivárosi temető helyére is park kerül, ami elsőrendű fontosságú már csak a közeli Szent János-kórház tüdőbeteg pavillonjában ápolt betegek szempontjából is. Gondosabb tervet igényel a régi újlaki temető rendezése, miután ez a nevezetes és a városnak ajándékozott Kiscelli-úti kastély gyönyörű parkjának a szomszédságában terül el és szó van arról, hogy a temető fái közvetlen kapcsolatba jussanak a parkkal és együttesen Óbuda lakosságának romantikus szépségekben bővelkedő, impozáns sétakertjévé váljanak. A kiürítendő sírok maradványai természetesen mindenütt új, kegyeletes elhelyezést fognak kapni.

Szent Gellért Gyógyfürdő
Géptorna (Zander) terme kiválóan alkalmas fogyókúrák tartására, izületi merevségek, izomsorvadások és hátgerinc elferdülések gyógykezelésére.
Svéd tornaterem.

A Budai Társaskör nagyarányú ünnepet rendezett e hó 19-én a március 15-ikének évfordulója alkalmából. Ziegler Géza kormányfőtanácsos, elnök és Hódy Lajos háznagy rendezésében. A nagytermet ünneplő közönség töltötte meg, mely Ziegler Géza megnyitó és üdvözlő beszéde után, lelkes örömmel hallgatta *Rákosi* Jenő szellemes, elmés beszédét, zajosan megtapsolta találó megjegyzéseit, mint az, hogy az ünnep anakronismus, mert akkor csonka volt a függetlenségünk, de teljes egész volt az országunk, — ma teljes a függetlenségünk, de csonka az ország. A márciusi vívmányok ott vannak eltemetve a trianoni határdomb alatt és csak egyet kiáltunk át: — a Talpra Magyart! De ez is elég, mert ha talpra áll ismét a magyar, mindent visszaszerezhet. Nagy ovációban részesítették a fiatalos hévvel beszélő, Isten kegyelméből magas kort ért poétát és ma élő legnagyobb publicistát. Utána egy műkedvelő írónő két költeményét szavalta el. Székelyhidi Pál hegedűn saját átírású magyar dalokat adott elő virtuózitással. A szép ünnepet emelte a Budai Dalárda több énekszáma és befejezte Ziegler Géza emelkedett szellemű záróbeszéde. A társasvacsorán kedvesen ünnepelték Szegő Sándor karnagyot és Peterdy Sándor írót, névünnepük alkalmából.

Magas vendége lesz április 3-án az óbudai kath. templomnak Orsenigó César c. érsek, a pápa követe személyében, aki ünnepi nagymisét mond s utána megáldja a Hősök emléke mellett elhelyezett két póttáblát.

Film-estéket rendez a szezónban a Svábhegyi Egyesület mindenre kiterjedő figyelemmel munkálkodó elnöksége a Svábhegyi Szanatóriumban belépő díj nélkül.

A Budapesti Nemzetközi Vásár a fokozott mértékű helyigénylések gyorsabb lebonyolítása céljából, tekintettel a vásár megnyitásának közelgő terminusára, már hétfőtől, március 21-től kezdve, a vásár színhelyén, a városligeti Iparcsarnokban kirendeltséget létesített, ahol a kiállítani szándékozók naponta reggel 9-től este 6 óráig tárgyalhatnak helyigényeik ügyében. (Telefon: Teréz: 155—90.)

Az Egyesült Polgári Társaskör Óbudán, mely rövid idő alatt a III. kerület vezető kaszinójává fejlődött, élénk társaséletet él és e hó 15-én tartott választmányi ülésén ismét nagyszámú újonnan jelentkezett tagot vett föl. Az ülést követő társasvacsora keretében ünnepelték a szabadság kihirdetésének évfordulóját. Móra István igazgató, a kiváló költő ez alkalomra írt hazafias költeményét olvasta fel nagy és lelkes tetszés közt. Majd Reisinger Gyula igazgató mondotta el ünnepi beszédét, amelyben méltatta a márciusi napok jelentőségét. Lelkes ovációkban volt része. Az ünnepi estét *Andréka* Károly meleg hangú, biztató, tartalmas beszéde fejezte be.

Népes értekezletre gyűltek össze a kaszinóban e hó 22-én este Óbuda iparosai és kereskedői pártkülömbség nélkül, hogy meghallgassák dr. *Krivóss* Árpád ügyvéd előadását arról a sajnálatos viszonyról, amelyben a fővárosi üzemekkel szemben élnek az óbudai iparosok és kereskedők. Meglepően csoportosítva állította egymással szembe a tényeket; olyan képet rajzolt az üzemekről, hogy az előadás beillet vádiratnak a város ellen. Végül tömörülésre hívta fel a kereskedőket, iparosokat és az összes kispolgárokat. A nagy tetszéssel és helyeslésel fogadott beszéd után *Braun* Jenő mondotta el szűzbeszédét, fölemlítve azt, hogy Óbudán már történt kísérlet ily tömörülésre, de a háború elmosta ezt, azért nagy örömmel üdvözli a kezdeményező előadót. Majd *Kapcza* Imre mondott általános helyesléssel fogadott beszédet, amelyben az országgyűlésen való szakma szerinti képviselet előnyeit fejtegette. Végül *Andréka* Károly elnök, beszámolt eljárásáról a rég óhajtott autotaxi állomás ügyében, mely a közeli napokban kezdi működését a Fő-téren. Viszont *Kemény* Lajos vegyészmérnök az ódudai temetőhözvezető a Bécsi-úton építendő villamos vasut kiépítését sürgette. Az értekezletet társasvacsora fejeze be.

Ángyán Béla

Kétféle érzést váltott ki Ángyán Béla dr. országgyűlési képviselőnek igazságügyi államtitkárrá való kinevezése. Amily örömmel fogadta ezt az egész magyar intelligens társadalom és ebben méltó elismerését látta azoknak a kiváló érdemeknek, amiket Bethlen István gróf miniszterelnök mellett már évek óta szerzett nagyjelentőségű és fölöttes intelligenciát követelő tevékenységével a miniszterelnöki sajtóiroda vezető helyén, — olyan sajnálatot váltott ki a hírlapíró társadalomban, amely szívesen meghajolt nagy látóköre és mindenre kiterjedő tudása előtt. Szerencsére így látja a dolgot a miniszterelnök úr is és egyelőre szó sincs róla, hogy fölmentse a sajtóiroda vezetése alól.



ÁNGYÁN BÉLA
államtitkár

Nekünk már azért is kedves ez, mert így Budához van kötve, ahol egyike volt azoknak, akik Ripka Ferenc dr. főpolgármester zászlóbontását szívvel-lélekkel segítette diadalra.

Vörösberényi *Ángyán* Béla dr. 1885 március 10-én született Budapesten. Édes aytja dr. Ángyán Béla nagynevű belgyógyász, egyetemi tanár, udvari tanácsos volt. Középiskoláit Budapesten végezte, főiskolai tanulmányait pedig részben a budapesti, részben a berni egyetemen. A budapesti egyetemen jogi doktorátust és ügyvédi oklevelet szerzett. A háború alatt, mint tartalékos huszárfőhadnagy a 7. huszárezred kötelékében az orosz harctéren teljesített szolgálatott, megsebesült s vitéz magatartásáért a signum laudissal tüntették ki. Ezenkívül a Károly-csapatkereszt és a sebesülési érem birtokosa. Közélet pályáján mint neves budapesti ügyvéd vonta magára a figyelmet. Szaklapokban számos publicisztikai és jogi természetű cikket írt. Tanulmányutjai során Európa miden államában megfordult, tökéletesen beszéli a német, angol és francia nyelveket. Ismert és közkedvelt tagja az előkelő fővárosi társadalomnak. Igazgató-választmányi tagja a Hadimuzeum Egyesületnek, tagja az Országos Kaszinónak, a Külügyi Társaságnak, a Hollós Mátyás Társaságnak tb. tagja, a Magyar Királyi Yacht klubnak és a Hunnia evezős egyesületnek. Közéleti szereplése akkor kezdődött, amikor a Károlyi-forradalom kitörése után *Bethlen* István gróf vezetésével részt vett a Nemzeti Egyesülés Pártjának megalakításában, majd később a MANSz szervezésében és megalakításában. A bolsevizmus alatt fogságba vetették Zalaegerszegen, Budapesten, majd Nagykanizsán. Kiszabadulva Bécsbe ment, ahol mint gróf Bethlen István munkatársa az ellenforradalmi komitében működött. A kommun bukása után visszavonult a politikai életből, 1922 október 1-éig, amikor gróf Bethlen István miniszterelnök felkérésére elvállalta a miniszterelnökség sajtóosztályának vezetését. 1927 januárjában igazságügyi államtitkárrá nevezték ki, a békési választókerület 6411 szavazattal választotta meg orsz. gyűlési képviselőnek. Ellenjelöltje Szakács Andor balpárti 3196 szavazatot kapott. A képviselőházban általános politikai kérdésekkel kíván foglalkozni. Református, nős.

Jellemző epizód adódott a Hegyvidéki Szövetség egyik ülésén, amikor a villanyvilágítás vezetékének kiépítéséről és a fizetendő hozzájárulásáról tárgyalva az egyes telkekre kirótták a befizetendő összeget. Az egyik ős-óbudai hegyi tulajdonos megjegyezte:

„Az én lucernásomnak nem kell villanyvilágítás!"

Friedrich István ny. miniszterelnök villát vásárolt a svábhegyi Mátyás király-úton, melyet most renováltnak. Benne a Svábhegy ismét jelentős támogatóra és érdekeinek jóakaró istápolójára tett szert.

Kipusztultak a galambok a városmajori templom tornyából, ahol egy évvel ezelőtt már 15—20 pár fészkelt. Híres galambászok azt állítják, hogy valami menyét család fészkelhette be magát a toronyba, mely éjente pusztítja őket, mint ahogy tényleg találtak megfojtott fiatalokat a fészekben. Az öreg galambok lassan elköltöztek s ezzel poezisének egy részét vesztette el a kedves erdei templom. Talán mégis van mód e menyét támadás kivédésére, ami ismét benépesítené a templom tornyát.

Uj tehetség tűnt fel Budán, új ember itt, de régi jóveretű név, mindenütt, ahol élete során működött *Antal* Sándor festőművész és tanár, akinek Ripka Ferencet és Szegő Sándort ábrázoló pompásan sikerült arcképeit most leplezték le a Budai Dalárda közgyűlésén.

Antal Sándor festőművész rajztanári oklevelét a Képzőművészeti Főiskolán 1911-ben szerezte s nyolc évig Fiumében tanárkodott, ahol két nagysikerű kollektív kiállítást rendezett. Majd a festőművészi tehetséggel megáldott fiumei kormányzóval, gróf Wickenburg Istvánnal rendezett impozáns keretben, nagy erkölcsi és anyagi sikert biztosító kiállítást, ahol különösen finoman részletezett női arcképei tűntek fel. A kommun után Budapestre menekült, ahol a polgári iskolai tanárképző főiskolán nyert tanári alkalmazást, ahol jelenleg is működik. A Nemzeti Szalónban két ízben szerepelt nagyobb kollekcióval, ahol különösen a Karnevál, Bálványimádás, Halálmező és Forgószél című monumentális képe keltett méltó feltűnést. Jászladány község temploma részére hatalmas méretű főoltár-képet és a szekszárdi megyeház díszterme számára gr. Apponyi Géza ny. főispán arcképét festette. Értékes munkája a „Betűstílus" című könyve, amely egyéni, eredeti módon az iparművészeti tervezés tanításával foglalkozik.

A budai zsidóság 1476-ban külön küldötséggel ment Mátyás király menyasszonya Beatrix elé, akit a király Székesfehérváron fogadott. Az ottani ünnepségek után megindult a nászmenet Budára. A városból óriási néptömeg jött eléje: főurak, papok, nemesek és polgárok; s legelől — keleties díszöltözetben a zsidók. Előkelő zsidó-aggastyán vezette őket, lovon, kezében szablyával, melyről egy ezüstpénzzel tele edény függött alá. Mellette egy ifjú lovag lovagolt, szintén ezüst karddal és edénnyel; utánok pedig 24 zsidó, barnapiros öltözetben, structollakkal ékesített süveggel fejükön. Mintegy kétszáz zsidó gyalogosan követte őket, piros zászló alatt, melyre sajátságos szimbólikus alakok voltak festve: egy bagolyláb, alatta két arany csillag, fölötte pedig arannyal hímzett zsidó süveg. Mikor a királynő közelükbe érkezett, nagy énekszóval és kiáltozással mutatták be neki tízparancsolat-táblájukat és a magukkal hozott ajándékokat, esdekelve pártfogásáért.

A borhamisítás ellen szervezte meg a földművelésügyi miniszter a borellenőrző bizottságokat, amelynek elnökét és két tagját a miniszter nevezi ki és két tagját a főváros közgyűlése választja. Az utóbbiakra a tanács három évi időtartamra a következőket javasolta: az I. ker. borellenőrző bizottságba: Czajlik Ferenc bornagykereskedőt és Klose Róbert vendéglőst; a II. kerületibe: Bruckbauer Mátyás és Schmiedthoffer Vilmos vendéglősöket; a III. kerületibe: ifj. Weber József és Kuncze Ödön vendéglősöket.

Piazza del Piazza volna hát a Felső Széna tér elnevezése, ahogy azt a néphumor megállapította annak az érdemnek elismeréseül, amelyet a „Hofbauer és Piazza" építési vállalkozók szereztek e hajdan szép térség örök időkre való elcsúfítása révén. Ők építették oda, azt a rettenetesen pofoncsapott várótermet, amely úgy áll ott, mintha mennydörgés közben esett volna le oda az égből. Tiltakozni kellene ez ellen Piazza György bizottsági tagnak, nehogy éppen az ő nevéhez fűződjék ez a — minden városszépítést megcsúfoló — építkezés, amely legkevésbé képes megfelelni annak a hivatásnak, amelyért építették.

Érdekes új adata az irodalomtörténetnek, hogy az evang. vallású Petőfi Sándor fia, Zoltán, r. kath. volt. A debreceni plébánián találták meg a hiteles matrikulát erről.

Kevesen tudják, hogy Magyarország lakosainak száma a legkisebb 1720-ban volt, amikor a hivatalos összeírás kétmillió ötszázezer embert talált az országban.

A Hitelbank mérlege

A nyereségtöbblet meghaladja a 60%-ot — Osztalék: 5 pengő

A Magyar Általános Hitelbank igazgatósága e hónap 22-én tartott ülésében megállapította az 1926. üzletév mérlegét, mely 5,259.022.61 pengő, azaz 65.738 millió korona tiszta nyereséggel zárul az 1925. évre kimutatott 3,287.841.66 pengővel szemben. A nyereség felosztása tekintetében az igazgatóság a március 31-re egybehívott LIX-ik évi rendes közgyűlés elé azt a javaslatot fogja terjeszteni, hogy osztalék címén 4,140.000 pengő, tehát 51¾ milliárd korona osztassék szét a részvényesek között az 1925. évi osztalékra fordított 34½ milliárd koronával szemben, olymódon, hogy az összevont 50 pengő névértékű új részvények szelvényei darabonként 5 pengővel váltassanak be. Inditványozni fogja továbbá az igazgatóság, hogy rendes tartalékalap létesítésére 200 ezer pengő, az értékcsökkenési tartalékalap javadalmazására 150 ezer pengő, a nyugdíjalap erősbítésére 400.000 pengő, a „báró Kornfeld Zsigmond-segélyalap", a „báró Ullmann Adolf-jubileumi alap" és az „Alkalmazottak jubileumi segélyalapja" javára együttesen 84.763 pengő fordíttassék.

Az elért nyereségtöbblet egyrészt az erőteljesen megnövekedett folyóüzlet nagyob hozamában, másrészt abban leli magyarázatát, hogy az 1925. év közepén keresztülvitt alaptőkeemelésből befolyt tőkék az egész év folyamán, a mult év január végén végrehajtott tőkeemelésből származó tőkék pedig csaknem az egész esztendőn át gyümölcsöztek.

Az intézet kezelésére bízott takarékbetétek és a hitelezők együttes összege az elmult év folyamán 194,266.862 pengőre növekedett, ami az 1925 december 31-én kimutatott 125 millió pengőhöz arányítva 54½ százalékos emelkedésnek felel meg.

Az 1926 december 31-iki tárcaállomány 71.8 millió pengővel (1925-ben 52.4 millió pengő), az adósok 127.5 millió pengővel (82.9 millió pengő) szerepelnek a mérlegben.

Az értékpapírok és érdekeltségek együttes összege a tavalyi 41.7 millió pengővel szemben 40.6 millió pengőt tesz. A csökkenés egyes kisebb érdekeltségek eladásából származik. Az intézet zálogleveles kölcsönállománya az elmult év végén 1,652.320 dollárt tett ki, mely követelések kizárólag mezőgazdasági ingatlanokkal vannak fedezve.

Az eredményszámlán a bruttónyereség 14,219.732.31 pengőre rúg, mely az utolsó békeévre kimutatott bruttónyereségnek mintegy 65%-a.

Az intézet személyzeti kiadások és költségek terén mintegy 157.000 pengő megtakarítást ért el; az alkalmazottak létszáma az elmult év végén 1020 volt, ami a legmagasabb, vagyis az 1923. év végén nyilvántartott állománynál mintegy 45%-kal alacsonyabb.

Súlyosan esik latba az a többletkiadás, mely az adók és illetékek terén jelentkezik. E címen a bank 1926-ban 1,283.746.36 pengőt szolgáltatott be az államkincstárnak, tehát közel 400.000 pengővel többet, mint 1925-ben; míg az intézet által viselt adóteher az utolsó békeesztendőben az adózás alapjául szolgáló év tiszta nyereségének kereken 7%-ára rúgott, addig az 1925. évi nyereség alapján kivetett és az 1926-os zárszámadásban szereplő adók és illetékek összege közel 40%-os tehernek felel meg.

A kamatok címén kimutatott nyereség a tavalyi 6.67 millió pengőről 7.74 millió pengőre emelkedett. A jutalékok tétele alatt kimutatott nyereség 2.87 millió pengőről 3.38 millió pengőre, a devizaüzlet hozama 1.58 millió pengő és közel ½ millió pengővel haladja meg az 1925. évi eredményt. Az áruosztály üzleteredménye is igen kielégítő és az 1925. évi 598 ezer pengőről 889 ezer pengőre emelkedett. A házbérjövedelem címén kimutatott nyereség az 1925. évi 302 ezer pengőről 184 ezer pengőre csökkent, főleg amiatt, hogy a bank székházának adómentessége az 1926. év elején jórészt megszűnt.

Az 1926. évben az intézet pénztári forgalma az 1925. évi 2160 millió pengőről 2608 millió pengőre, a folyószámla és bizományi üzlet összforgalma pedig az 1925. évi 7423 millió pengőről 10.008 millió pengőre emelkedett.

Az a lényeges különbözet, mellyel a pénztárkészlet, valamint a tárca- és az adósok összege a takarékbetétek és hitelezők összegét meghaladja, az intézet mobilitásáról nyujt kedvező képet.

A zárszámadás pengőben kifejezett tételei bizonyítékot szolgáltatnak egyrészt arról a nagyszabású fejlődésről, melyet a bank az elmult évben vezetőpoziciójának megfelelően elért, másrészt pedig arról, hogy az intézet ezúttal is a részvényesek összességére jutó osztalék, úgyszintén a bank kezelésére bízott idegen tőkék címén az összes hazai pénzintézetek között a legnagyobb összegekről számol be.

SZENT GELLÉRT SZÁLLÓ halljában
DÉLUTÁNI UZSONNA
Minden este 5—7 óráig
JAZZ-BAND és TÁNC

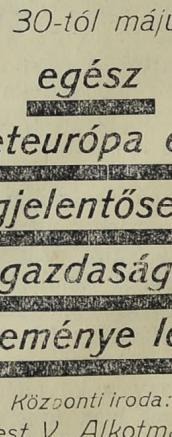

Évről-évre rohamosan fejlődik a Budapesti Nemzetközi Vásár
Az idei április 30-tól május 9-ig egész Keleteurópa egyik legjelentősebb gazdasági eseménye lesz
Központi iroda: Budapest, V., Alkotmány u. 8
Telefón: Teréz 64—01

KRAMER ADOLF festő- és mázolómester I., Lágymányosi-u. 4
Telefon: József 82—57

FÉRFI fehérneműt divatos elsőrangú minőségben és kivitelben 24 óra alatt szab és varr legolcsóbban úgy saját, mint hozott anyagból
BRAUN JENŐ fehérneműkészítő Óbudán, III., Polgár-tér 2. szám.
Telefon: J. 622—68.

Rudas-fürdő

A budai forráscsoport legrádioaktivabb hőforrása

A török hódoltság idejében épült s teljes eredetiségében fennálló kényelmes gőzfürdő — Kádfürdők

Fedett téli uszócsarnok

A Budai Dalárda e hó 15-én tartott közgyűlésén megválasztotta az alábbi tisztikart és választmányt: Elnök: dr. *Ripka* Ferenc. Alelnökök: Dunay Jenő, dr. Véssei Ede. Ügyvezető igazgató: Schuler Alajos. I. titkár: vitéz Lánczos Károly, II. titkár: Szatmáry Károly. Pénztáros: Eibel Antal. Ellenőr: Grawatsch Rezső. Háznagy: Spirka József. Hangjegytáros: Friedl Ede. Segédhangj.-táros: Schweiger Rezső. Karigazgató: Szegő Sándor. Karnagyok: Zöld Károly, dr. Oltványi Ferenc. Ügyész: vitéz dr. Pethő Zoltán. — *Választmányi tagok:* Csepreghy Ferenc, Cservenka Károly, Glasel József, Horváth N. János, Kovács Jakab, Kovács Sándor, Kulcsár Richárd Pék Béla, Sallay Nándor, Seide Rezső. — Választmányi póttagok: Balázs Sándor, dr. Mordán Béla, Váli Gábor. — Számvizsgáló bizottsági tagok: Wiesenberger Antal, Pohl Tibor, Szederkényi Nándor.

Sok a pótolni való a fővárosban, aminek legszükségesebbjét most a város vezetősége a legközelebbi végrehajtandó beruházási programm keretében fog megoldani. Ennek egyik tengelye Budapest fürdővárossá való kifejlesztése, amely célra a főváros öt millió 200 ezer pengőt irányoz elő. De ugyancsak nagyon fontos Kelenföldön az új tűzőrség felállítása, amelynek épülete 80 ezer pengőbe fog kerülni. Ugyancsak ilyen összeg szükséges a II. kerületi tűzőrségen a tiszti lakás célját szolgáló emeletráépítésre, de ugyanennyi szükséges a III. kerületben az őrség meg nem felelő épülete helyett, megfelelő telken új épület emelésére. A vizivárosi Szent Anna-templom belső helyreállítására és a villanyvilágításnak átszerelésére 40 ezer pengő, a Nagy Boldogasszony (Mátyás) templom külső és belső teljes helyreállítására 320 ezer pengő szükséges. A várbeli leánygimnázium új épületet kap, amelynek költsége 640 ezer pengő, míg a helyére költöző elemi iskola részére az átalakítás 200 pengő. A Kelenföldi-út és a III. ker. Hegyvidék új elemi iskolát kapnak 600—600 ezer pengő költséggel. A kelenföldi új kisdedóvó 200 ezer pengőt igényel. Uj polgári iskolát kap a Böszörményi-út, a Krisztinaváros északi része, a III. ker., Miklós-tér környéke és új épületet a Csalogány-utcában a felső kereskedelmi iskola egyenként 640 ezer pengő költséggel.

Nem lesz gyógyszertár a Hengermalom és Budafoki út környékén, mert ez a báró Syntínis-féle gyógyszertár létét veszélyeztetné, amely a Horthy Miklós út 150. sz. házban van s így a főváros tanácsa Polsch János kérelmét elutasította. Ugyancsak elutasította a tanács Kenéz Lydia kérelmét is, aki a Ferry-Oszkár út, vagy Böszörményi út környékére és Papp Ernőt, aki az Attila körút (Szarvas és Szent János tér közötti részén) kért gyógyszertár felállítására engedélyt.

Mangold Béla Kolos, az általánosan elismert Váci-utcai divatáruház és férfi szabó szalón tulajdonosa *„Férfi Divat"*-címen valóban hézagpótló ügyesen illusztrált lapot adott ki, mely a férfi divat általános tájékoztatója. Mutatványszámot díjtalanul küld megkeresésre IV., Váci-u. 15.

Lófuttatás. A Magyar Lovaregylet új versenypályája ez idén fejti ki teljes pompáját. Parkírozását befejezték és a fiatal fák erőre kaptak. Maga az új pálya valóságos nagyvilági látványosság, amelyért megirigyelheti Budapestet minden világváros. Az idei versenyévad április hó 2-án kezdődik (szombaton) és május 1-ig 10 versenynap lesz (közbül két versenynap Megyeren) még pedig a következő beosztásban:

2-án, szombat: Pestmegyei hendikep 1200 méter. — 3-án, vasárnap: Háromévesek nyilt hendikepje 1600 méter. — 9-én, szombat: Tavaszi díj 1100 méter. — 10-én, vasárnap: Nyilthendikep 2000 méter. — 17-én, vasárnap (husvét): Pettendi díj. 1800 méter. — 18-án, hétfő (husvét): Áprilisi hendikep 1000 méter. — 20-án, szerda: Megyer (U. Sz.) Rákosi díj. Gátverseny. Hp. 2800 méter. — 23-án, szombat: Diószpusztai díj. 2000 méter. — 24-én, vasárnap: Káposztásmegyeri díj. 1300 méter. — 27-én, szerda: Megyer (U. Sz.) Infortune gátverseny 2500 méter. — 30-án, szombat: Tordasi díj. 1600 méter. — Május 1-én, vasárnap: Sashalmi díj. 900 méter.

Dréhr Imre

A háború után tárt karokkal fogadták a pénzügyi körök Dréhr Imre visszatérését a bankszakmához, pedig az előtte megnyíló fényes karriér dacára, már akkor a politikai pálya felé sodorták kiváló képességei és az a publicisztikai tevékenység, amellyel politikai képességeinek ragyogó tanúbizonyságát adta. Fiatalon került vezető pozicióba a pénzügyi világban és még gyorsabban érvényesült a politikában. A népjóléti minisztérium államtitkársága kedves átmeneti pozició számára, mert itt még gyakorlati hasznát látja gazdasági tudásának, de az egyénisége még ennél is fontosabb pozíciokra predesztinálja. Ízig-vérig budai ember és minden budai esemény, mozgalom és törekvés iránt melegen érdeklődik.



DRÉHR IMRE
államtitkár

Nagyszentmiklósi dr. Dréhr Imre 1889 február 18-án született Budapesten, édesanyja: pécsújfalusi Péchy Panny, atyja: dr. Dréhr János ny. államtitkár, a m. kir. államnyonda volt igazgatója. Dréhr Imre az ősrégi budai Ferenc József nevelőintézet falai között nevelkedett. Már mint kis diák kitűnt mozgékonyságával és szervező-képességével. Hamarosan magához ragadta a vezetőszerepet a diákmozgalmakban, egyetemi éveiben pedig már közismert diákvezér. 1912-1913-ban az akkor sokat szereplő Egyetemi Kör elnöke. Egyetemi jogi tanulmányainak elvégzése és a doktori diploma megszerzése után a Magyar Leszámítoló és Pénzváltó Bankban volontőrösködik. 1917-ben már igazgatósági főtitkár. Bár kartársainál általános szeretetnek örvend, mégis — vagy talán éppen ezért — ő az elsők egyike, akit a kommunista direktórium 1919 április hó 19-én elmozdít állásából. A tusz-szedések idején jóakaróinak tanácsára elmenekült a fővárosból és a felvidéki falvakban bújdosott. Csak a kommun bukása után tért vissza, de ekkor már mint cégvezető foglalta el helyét a Leszámítoló Banknál. 1921 márciusában az újonnan alakult Lloyd Bank igazgatónak hívta meg és a szervezési munkálatok befejezése után e pénzintézet ügyvezető igazgatója lett. Ekkor — jóllehet számos pénzügyi és kereskedelmi vállalat tüntette ki igazgatósági tagsággal — már hivatást érzett az országos politika iránt, 1922-ben az enyingi kerületben pártonkívüli programmal nemzetgyűlési képviselőnek lépett föl. Teljesen egyedül állva, heves választási küzdelem után megbuktatja a kerület volt képviselőjét: Kovács J. István v. államtitkárt, valamint Kenessey Pongrác főszolgabírót és képviselői szolgálatait felajánlotta gróf Bethlen István miniszterelnöknek. 1922. év novemberében a kormányzó úr Őfőméltósága érdemei elismeréseül a magyar királyi kincstári főtanácsosi címmel tüntette ki. 1925. év márciusában — mivel a politikai életben mind tevékenyebben vesz részt — a képviselői tisztségével szemben összeférhetetlen igazgatósági tagságairól lemond s ugyanakkor a Lloyd Banktól is megválik. Évek óta kifejtett szakirodalmi munkásságát most fokozottabb mértékben folytatja, a Közgazdasági Társaságban tartott felolvasások mellett sűrűn jelennek meg cikkei a fővárosi és vidéki szak- és napilapokban. Magas színvonalú szociális elgondolásának eredménye a Vármegyék és Városok Országos Mentőegyesületének szervezésébe való bekapcsolódása, mely intézménynek ma is alelnöke. Ugyan erre az évre esik a Magyar Labdarugók Szövetségének elnökévé történt megválasztatása is, melynek kapcsán diplomatikus és erélyes ténykedésével a legrövidebb időn belül sikerül megoldania a magyar footbal-sportra nehezedő problémát: az amatőrizmus és professzionalizmus szétválasztását, egyben pedig kiküszöbölni azokat az ellentéteket, amelyek a footbalsport és a többi sportágak között fennállottak. 1926 november havában a Kormányzó Ur a Népjóléti és Munkaügyi miniszter előterjesztésére államtitkárrá nevezte ki, — ugyanazon év december havában az általános országgyűlési képviselő választások alkalmával régi választó kerületében: Enyingen egyhangulag választják meg országgyűlési képviselővé. Gróf Bethlen István kormányelnöknek magasabb politikai érdekből kifejezett kívánságára 1927 január havában a veszprémi választókerületben lép fel a több mandátumot nyert és a veszprémi mandátumáról lemondott Vass József népjóléti miniszter helyébe, ahol egyhangulag választották meg országgyű-

A mi jubileumunk

Értékelik a Budai Napló munkáját

Kikél a vetésünk!

Kormányzatra termett egyéniségnek megvan az a különös képességük, hogy nemcsak észreveszik, hanem értékelik is azok munkáját, akik a köz érdekében fejtenek ki rendszeres, közhasznú tevékenységet.

Budapest Fürdőváros Egyesület egyik multévi ülésén történt, hogy a programm ismertetése után *Ripka* Ferenc dr. főpolgármester odaszólt a Budai Napló szerkesztőjéhez:

— No, Szerkesztő, kikél a vetésed!

A Budai Napló úttörő munkásságának méltányolása volt a mult hó elején tartott jubiláris vacsorán tett indítványa is, hogy a jubileum emlékére állítson Buda nyomdát egyetlen régi lapja részére. Erre vonatkozólag a következőket írja *Dacsó* Emil szerkesztő közbecsülésben álló és elismerten jól szerkesztett lapja, a *„FŐVÁROSI HIRLAP"*:

Ripka Ferenc főpolgármester a sajtóért

Társasvacsorára gyűlt össze Buda társadalmának színe-java, hogy megünnepelje a Budai Napló fennállásának 23-ik évfordulóját, továbbá a lap kiváló szerkesztőjének, Viraág Bélának 63-ik születésnapját és végül azt a jelentős irodalmi eseményt, hogy 43 évvel ezelőtt jelent meg a jeles író első költeménye. A kulturünnepséggé emelkedett vacsorán megjelent Ripka Ferenc főpolgármester is, dr. Günther Tivadar hivatali titkára kíséretében. Az ünneplők soraiban ott láttuk Becsey Antalt, Szávay Gyulát, Baránszky Gyulát, Henyey Vilmost, Hódy Lajost, Hubert Vilmost, Jauernik Nándort, Marik Ernőt, Pásztélyi Vilmost, Serényi Gusztávot, Stark Lipótot, Ziegler Gézát, stb. A jelenvoltak lelkes felköszöntőben méltatták Viraág Béla tevékenységét, amelyet lapjában Buda fejlesztése érdekében kifejtett. A jubiláns érdemeire azonban legjobban rávilágított Ripka Ferenc főpolgármester felszólalása, mely egyben indítvány volt arra nézve, hogy a budai polgárság társadalmi úton állítson nyomdát a Budai Naplónak és így rója le háláját azért a munkáért, amellyel a jubiláns évtizedeken át oly eredményesen szolgálta Buda érdekeit. A főpolgármester gondolata, amellyel egy érdemes újságíró élete-munkáját ilyen nemes módon méltatta, mély meghatottságot keltett még azokban is, akik ismerik a főpolgármester mindenre kiterjedő figyelmét. Ripka Ferenc maga is kivette részét ifjúkorában az újságírás munkájából és éppen ezért tökéletesen méltányolni tudja a sajtónak azt a páratlan munkáját, amellyel a közvéleményt irányítja. Ripka Ferenc újból tanujelét adta annak, hogy igazán méltányolni tudja azoknak érdemeit, akik a köz szolgálatában állanak és meg tudja találni a módokat, amelyekkel a közhasznú munkát fokozni és tökéletesiteni lehet.

Minden oldalról kedvesen megnyilatkozott lapunk és szerkesztője iránt a rokonszenv, amely már a kommun idején is, amikor a Budai Naplót betiltották, oly rendkívüli módon megnyilvánult és lehetővé tette, hogy a lap szerkesztője átélje e nehéz időket.

A vendéglősipar érdekében, a nagyhírű budai vendéglők jóhírének szolgálatában kifejtett munkásságot honorálja a *„Vendég"* című elismert szaklap, mely a következőket írja:

„Jubilál a Budai Napló és szerkesztője, *Viraág* Béla, aki a vendéglősöknek is régi jóbarátja, érdekeiknek lapjában is hű szószólója. A Budai Napló 23 éves fennállását ünnepelték meg egy hangulatos, előkelő estélyen és szerkesztőjének 43 évi írói működését. A jelenvolt kiválóságok, dr. *Ripka* Ferenccel az élén, elhatározták, hogy a jubileum alkalmából közadakozás útján szerzett nyomdával ajándékozzák meg a Budai Naplót és ünnepelt szerkesztőjét. A rögtönzött gyűjtésnél a jelenlevők 43 milliót jegyeztek."

Általános Takarékpénztár

Tőkeemelés és mérleg

A Magyar Általános Takarékpénztár Rt. igazgatósága megállapította az 1926. üzletévre szóló mérlegét, amely 809.421.02 P = 10.117,762.750 K tiszta nyereséggel zárul (1925-ben 675.107.95 P), miután a nyugdijalapot már előzőleg intern 260.000 P = 3.250 millió koronával dotálták. Az igazgatóság a március 31-re egybehívandó közgyűlésnek javasolni fogja, hogy az 1926. évre osztalék fejében részvényenként 6.— P = 75.000 K = 12% (1925-ben 5.— P = 62.500 K = 10%) fizettessék.

Az igazgatóság egyuttal javasolni fogja a közgyűlésnek, hogy az alaptőke 8,000.000 pengőre emeltessék fel olymódon, hogy a nem osztható töredéket kivéve, az összes új részvényeket a régi részvényeseknek ajánlják fel. Minden 3 darab 50 P n. é. régi részvény után 1 darab új 50 P n. é. részvényt engednek át a részvényeseknek. Az igazgatóság javaslata szerint az elővételi jog 1927 április 2—8-ig bezárólag lesz gyakorolható.

Az 1926. év mérlegében a betétek 48,301.089.66 P = 603¾ milliárd K-t (1925-ben 33,781.831.12 P = 422¼ milliárd koronát) tesznek ki. A takarékpénztári betétkönyvecskékben elhelyezett összegek 25,496.836.34 P = 318¾ milliárd korona (1925-ben 15,237.003.47 P) tétele felülmulja a folyószámlán elhelyezett betétek 19,978.190.11 P = 249¾ milliárd K (1925-ben 14,968.619.75 P) összegét. A betétkönyvecskék, vagyis az állandóbb jellegű betétek aránya 56%, a folyószámlai betéteknek 44%-os arányával szemben. A betétek összege az elmult évvel szemben 43 százalékkal emelkedett és elérte már az utolsó békeév 65%-át. A hitelezők tétele 2,826.063.21 P = 35½ milliárd korona (1925-ben 3,576.207.90 P). A takarékpénztár az 1926. évben 131¾ millió = 1643 milliárd korona váltót számított le, míg a váltótárca 30 millió 718.522.24 P = 384 milliárd K (1925-ben 20,991.412.28 P) tett ki.

Említésreméltó, hogy az intézet mobilitása igen kedvező. Ha a pénztárállomány, betétek girószámlán és pénzintézeteknél és a váltótárca tételeit számítjuk, akkor a mérlegnek csupán e három tétele szerint is már a mobilitás 78%, de ha hozzávesszük a saját értékpapírok és a lombardadósok tételeit, akkor az összmobilitás kb. 100 százalék.

Lényeges mértékben emelkedtek az intézet latens tartalékai is. Egyrészt az értékpapírtárca és az üzleti érdekeltségek tétele az időközben beállott árfolyamok és forgalmi árak lényeges emelkedésénél fogva igen nagy mértékben növekedett, másrészt az ingatlanok tétele újabb nagy titkos tartalékemelkedést tartalmaz. A takarékpénztár ingatlanainak száma az újabb fiókosítási fuziók folytán ismét két ingatlannal szaporodott, úgyhogy most már összesen 20, részben fővárosi, részben vidéki bérházzal rendelkezik, amelyek a mérlegben mindössze 3,222.000 P = 40 és egynegyed milliárd koronával szerepelnek. Ez az összeg nemcsak az ingatlanok békebeli értékének, hanem azok mai forgalmi árának is csak egy aránylag kis része. Az ingatlanok rendkívül alacsony értékelését legjobban jellemzi, hogy a nyereségszámlán az intézeti bérházaknak az 1926. évben aránylag még alacsony bérhozama a 20 ház mérlegértékének 8.71 százalékát jövedelmezte.

Salgótarjáni Kőszénbánya Rt. igazgatósága most tartott ülésében megállapította az 1926. évi zárószámadásokat és elhatározta, hogy az ezévi március hónap 29. napjára egybehívandó rendes évi közgyülésnek részvényenként 3 pengő osztalék kifizetését fogja indítványozni.

Trust. — Részvénytáraság Villamos és Közlekedési Vállalatok számára 1926. évi mérlege 1,310.778.80 P tiszta nyereséggel zárul és az igazgatóság az április 1-ére egybehívott közgyülésnek 2 P = 25.000 kor. osztalék kifizetését (a mult évben 1.44 P = 18.000 K) javasolja.

AGschwindt-féle szesz-, élesztő-, likör- és rumgyár rt. közgyülése az 1926. évre 50 pengő névértékü részvényei után 8 pengő (régi részvényenként 3 pengő 20 fillér) osztalék kifizetését határozta el. A szelvények e hónap 21-étől kerülnek beváltásra a részvénytársaság irodájában (IX., Ipar-utca 15) és a Pesti Magyar Kereskedelmi Banknál.

„Hungária„ Műtrágya-, Kénsav- és Vegyiipar Rt. március hó 10-én tartott közgyülésén megállapította az 1926. évi mérleget és elhatározta, hogy a 640.463.93 pengő tiszta nyereségből részvényenként 4 pengő fizettessék ki osztalék fejében. A közgyülés az alaptőkének 2,320.000 pengőről 3,480.000 pengőre való felemelését is elhatározta és az igazgatóságot ezen tőkefelemelésnek olyként való keresztülvitelére utasította, hogy a kibocsátandó 58.000 darab részvényt 2:1 arányban teljes egészében a régi részvényeseknek ajánlja fel megvételre. A kibocsátás feltételei és az árfolyam megállapítása tekintetében az igazgatóság fog határozni.

Rézbútort, vasbútort, ágybetétet, összecsukható ágyat legolcsóbban szállít 30 év óta fennálló gyáram **Prohászka** VI, Gróf Zichy-u. 46. Kiók: Üllői-út 9

MODERN **SZŰCS** JANCSÓ JENŐ I., Roham-u. 4. Lev.-lap hivásra házhoz megy.

HALWA SÁNDOR PUSKAMŰVES BUDAPEST, I., Krisztina-tér 2. Műhely: I., Szent János-tér 4 Telefon: Lipót 966-02

Állami díszoklevél. Ezüstkoszorús mester Nagy aranyéremmel kitüntetve

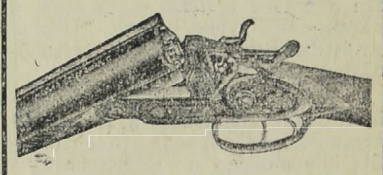

VADÁSZFEGYVEREK ••• FEGYVERJAVÍTÁSOK ••• SPORTCIKKEK ••• CSERKÉSZFELSZERELÉSEK

Nem fizet soha lakbért

ha 1—35 évi törlesztésre 2-3-4-5 szobás modern, kényelmes, saját tulajdonu

ÖRÖKLAKÁST

vesz az „ÖRÖKLAKÁS" R.-T.-tól IV. Városház-u. 4 (Kossuth Lajos-utca mellett)

HUNGÁRIA-GYÓGYFORRÁS

szénsavval telítve: **HARMAT-VÍZ!**



Igazgatóság telefonja: T. 86-76

Magyarország legrádiumosabb gyógyvize Az Erzsébet-híd budai hídfőjénél épült modern ivócsarnokban. **Radioac iv hatásu lithiumos és calcium-hygrocarbonátos gyogyviz**

IVÓ-KURA

Keserűsó-kura. Javasolva vesebántalmak, gyomorbajok székelési zavarok, álmatlanság, vérszegénység ellen. Poharankint **1000** kor karlsbadi sóval **2000** kor.

Reggel 7 órától este 6 óráig

SZENT
LUKÁCS-FÜRDŐ
a magyar Pőstyén.

Ehgyomorra naponkint igyék
egy pohár
KRISTÁLY-vizet!
168

Óbudai Hegyvidéki Szövetség
hivatalos közleményei

Kedvező elintézést nyer rövidesen a Nyiri-úti vízvezetékcső lefektetésének ügye, melyet úgy az igazgatóság, mint Mészáros Antal a Vízművek főtanácsosa melegen felkarolt. A jövedelmezőség és kihasználás megállapítása céljából Szövetségünk felkérés alapján kimutatást készít a környékbeli épületekről, s így valószínű, hogy a főváros tanácsa eltekint az újabb hozzájárulási és bekebelezési nyilatkozatoktól.

Uj tagok. Szövetségünknek 400-ik tagja vitéz Lukács István nyug. tiszthelyettes, Testvérhegy 2827-28. sz. ingatlantulajdonos; az 5-ik százat Dinjer István bérlő tagtársunk nyitja meg, lakik: Perényi-út 10. szám.

Vadászati tilalmat sürget a szövetség az óbudai hegyvidék részére, mert gyakori eset, hogy a kertekben tartózkodók mellett süvít el a vadászok golyója. Az elavult törvény idevonatkozó részét sürgősen módosítani kell.

Gazdasági szakelőadások. Limbacher Károly gazd. tanácsos e hó 13-án délelőtt Laufer József társelnök gyümölcsösében, a szabadban tartott előadást a gyümölcsfa-metszésről, mintegy ötven tag előtt. A kissé megfázott társaságot Szilágyi Károly és Laufer József elnökök látták vendégül meleg tízóraira a Heinrich-féle, remetehegyi vendéglőben. — Március 15-én este Limbacher tanácsos a kiskorona-utcai felső mezőgazdasági iskolában a gyümölcsfa-ültetést ismertette és Szervei György főtitkár méltatta március Idusának ünnepét — Ugyanott március 21-én Szemere László dr. a mérges és ehető gombákról értekezik, — végül március 25-én délután 3 órakor a külső Bécsi-úton, a Schoner-féle vendéglőben Ulichni Károly borászati főfelügyelő tart előadást a szőlőmetszésről.

A Tábor- és Remetehegy összeköttetésének kiépítésére a főváros 50 ezer a Mátyáshegynek, a Szépvölgyből kiindulólag, a Remeteheggyel való összeköttetés céljára pedig 56 ezer pengőt állított az idei költségvetésbe. A nagyszámú érdekeltség örömmel fogadta a hatóságnak ez intézkedését, azonban a Mátyáshegy útépítését a Kiscelli vár ura, Schmiedt Miksa részéről veszedelem fenyegeti. Az itteni útügyben tanusított Janus szerepét nem értjük; parkot, játszó teret akar juttatni a Mátyáshegyen a gyermekeknek, de hajléktól és járható utaktól el szeretné tiltani őket. Az útépítés érdekében március 13-án tartott rendkívüli választmányi ülés határozata értelmében 14-én megjelentek a választmány kiküldöttei, Szilágyi Károly elnök és Szervei György főtitkár vezetésével doberdói Breit József altábornagy, Brandstein Arthur gyárigazgató, Cséfalvay Vendel gazdálkodó, Gludovácz János őrnagy, Haromy Ferenc százados, Khayll Oszkár, Kuszenda Gyula mérnök és Phózer Sándor tábornok tagtársaink az építési ügyosztály vezetőjénél, Solty Lajos tanácsnoknál és kérték a jogos közérdek védelmét. A tanácsnok megigérte támogatását, de hangsúlyozta, hogy pénzügyi szempontok nehezítik az útmegépítését s ajánlotta a további illetékes tényezők felkeresését, amit a szövetség legközelebb megtesz.

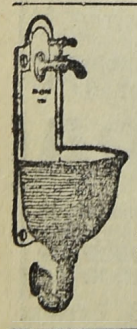
Háztatarozásnál
előnyös feltételek
mellett vállalkozik
Nagy Pál
bádogos
gáz, vízvezeték, csatornázás, fürdőberendezés és központ fűtés vállalata
II., FŐ-UTCA 20. SZ.
Telefonhívó 179—42.

A TÉBE jelentése, mely előkelő kiállítású füzetben most jelent meg, nagy vonásokban felöleli az egész gazdasági életünket 1926-ban. Hegedüs Lóránt elnök, előszavában megírja, hogy miért volt szükség a Takarékpénztárak és Bankok Egyesületének létesítésére.

> Amikor 1918. őszén a nagy összeomlás megtörtént, azok, akik (közülök ma már egyedül vagyok életben) a TÉBE megalapításához fogtunk, mert be kellett látnunk, hogy a világgazdaságba bekapcsolódó magyar kapitalizmust *talajvizek vetik fel,* hiszen pénzintézeti tisztviselők sorából kerültek ki a leghangosabb népbiztosok, a legerősebb agitátorok és a legtökéletesebben berendezett banképületeket a vörös jelszavak által elkábított saját őrségeik adták át a romboló hatalomnak, utolsó pillanatban próbáltunk akkor egy nemcsak gazdasági, hanem politikai gátat építeni a bekövetkezett bomlasztó lavinának, s azt majdnem életünkkel kellett megfizetnünk. . . . "

A jelentés között megrajzolja az elmult év pénzügyi történetét, ismerteti az országnak a szanálás terén megtett útját és érdekes grafikonban tünteti fel a betétállomány növekedését 1924-től az 1926. év végéig. Befejezésül adatkat közöl az egyesület jótékonysági tevékenységéről, amely *Milos* György kormányfőtanácsos vezetése alatt működik. A TÉBE az előző évi 1.137,500.000 koronával szemben 1926-ban 1.641,000.000 koronát folyosított jótékonysági, tudományos és kultúrális célokra. A nagy gonddal, szakértelemmel és gazdasági tudással készült jelentést *Hegedüs* Loránt, a TÉBE elnöke, dr. *Kresz* Károly igazgató, dr. *Nyulászi* János igazgató, dr. *Jármay* Pál és *Némethy* Kálmán, a TÉBE vezető tisztviselői írták és állították össze.

Kollár Gábor az I. ker. Iparoskör elnökének névnapját nagy fénnyel ülte meg a kör és mintegy százötvenen jelentek meg a tiszteletére rendezett társasvacsorán, ahol számos felköszöntőben volt része. Számosan üdvözölték táviratilag és meleg hangú levélben üdvözölte őt Hubert Vilmos, az I. ker. Iparosok és Kereskedők Körének ügyv. elnöke.

Gyász. Dura Máténé Barthalos Lenke, a Horthy Miklós-úti elemi iskola tanitónője hosszú szenvedés után a napokban elhúnyt. Életét a buzgó kötelességtudás, lebilincselő kedély és meleg szeretet jellemezték és benne Dura Máté, a jeles poéta, a Hollós Mátyás Társaság tagja vesztette el hűséges életpárját.

TÁVCSŐ Zibrinyinél, I., Attila-u. 12

Kulturestéket rendez az óbudai róm. kath. egyházközség saját székházában a nagyböjt vasárnapjain. Legutóbb, március 6-án dr. *Domokos* Géza orvos mondott lelkes, tanulságos egészségvédelmi előadást, melynek kapcsán a Katholikus Szanatórium Egyesület létesítésének szükségességét fejtegette. Az egyházi énekkar *Hollós* István karnagy ügyes vezénylése mellett a „Királydíjas" *Farkas* Nándor dalaiból énekelt pompás készültséggel, nagy kultúrával. *Holló* Ferenc hegedűművész Gounod: Ave Mariá-ját adta elő nagy sikker mellett. *Nedelkovits* Anna hangversenyénekesnő bársonyos, melegen zengő hangjával és szinte kivételesen biztos zenei érzésével előadott áriája és dalai fényes művészi keretet nyujtottak az estnek, amit szűnni nem akaró taps kísért. *Benök* István hatásosan szavalt.

Március 13-án dr. *Mészáros* János érseki helytartó mondotta a meleg érzéstől áthatott, gazdag tudással felépített ünnepi beszédet. *Biscara* Betta operaénekesnő sok tapssal kísért éneke, *Szántó* Jenő hegedűművész hatásos játéka, a Szent Alajos Kör zenekara, *Farkas* Nándor karnagy budafoki dalárdája és *Ferenczy* Károly, a kitűnő kómikus szerepelt a kitűnően összeállított műsoron, melyet nagy tetszéssel fogadott a zsúfolásig telt terem közönsége.

Március 20-án *P. Bangha* Béla beszélt elismert nagy szónoki tehetségével.

Komoly művészi igéret Gregor Klára orgonaművésznő, Sugár Viktor jeles tanítványa, aki márc. 15-én este mutatta be nagy tehetségét a Zeneakadémián. Előadott darabjai szép készültségről tettek tanuságot, amelyet az előkelő közönség meleg elismerő tapsokkal honorált. A közreműködő dr. Paulovics István énekművész szépen kultúrált hangjával ért el nagy sikert.

Gyász. Sztojanovits Pál dr., székesfővárosi tanácsjegyző és Sztojanovits Pálné dr.-né született Herz Imy kisleánya *Nóra,* e hó 20-án életének harmadik évében targikus körülmények között elhunyt. Gyufával játszott és ettől ruhácskája meggyuladt. A gyors segély dacára oly súlyos égési sebeket szenvedett, hogy két nap alatt kiszenvedett.

Budai keservek

Irta dr. Bevilaqua Béla

I. Utcakeresztelősdi

Ez a cikk, illetőleg hasonló tárgyú, a külföldön nem jelenhetnék meg. Helyesebben, — felesleges lenne megjelennie, mert ott hiányoznak azok az okok, melyek ilyen cikket életre keltenek.

Mert ugyan kinek jutna eszébe például Velencében, hogy a *Riva degli Schiavonit* (ejtsed Szkiavonit), a Dogepalota előtti rakodópartot *új névre* keresztelje. E név pedig azt jelenti, hogy *„a dalmaták rakodópartja"*, mert itt kötöttek ki a XIII. század óta a velencei köztársaság fennhatósága alá tartozott dalmát partvidéknek áruval, főleg tölgyfával megrakott trabaccolói, bragozzói s egyéb, szélesfarú szállítóhajói. *Schiavone*—sclavone—slavone *szlávot,* vagyis röviden dalmatát jelent. Itt voltak a dalmát hajósok bankjai, a középkori dalmata fabörzéje, albergói, vagyis Herbergjei, azaz szállásai. A hely géniusza azonban oly következetesen imponáló módon él ebben a nemes és ragyogó hagyományú fajban, hogy a XIII. század óta, akárhányszor is változott Dalmácia és Velence közjogi viszonya, lehetett az magyar, francia, osztrák, vagy török kezén, a politika bárhogyan is gurigálta forgandó kerekét, a nemes és erős konzervatizmus saját patinás stilusát, európai színvonalát jelző hagyománytiszteletét, csillogó helyi színeit soha fel nem adta, ezt az utcanevet nem sietett semmilyen korszak nagyságainak, vagy divatjainak kultuszára beváltani: a Riva degli Schiavoni maradt és *marad örökké Riva degli Schiavoni!* Ugyanígy őrzi középkori nevét a Dalmáciával szomszédos görög kereskedelemnek emlékét őrző *Calle dei Greci,* vagyis a „görögök csatornája". A velencei görög Herberg neve ma is *Hotel de Grecs,* illetőleg *Casa dei Greci.*

Képzeljük el, mi lett volna ebből a helyi kegyeletet őrző százados névből — *Budán?*

Ami a *Fazekas-térből,* meg a *Bomba-térből,* meg . . .

De nézzünk egy más példát. Párizsban van egy hely, terület, városrészlet: a *Chatelet,* mely a köztudatban él. A földalatti villamos, a híres Métro állomásán a kalauz *Chatelet!*-t kiált, a közeli színház neve *Théatre du Chatelet,* a kávéház *Café au Chatelet.* Ámde Chatelet nevű tér, utca, vagy ilyesmi nincs. Mit jelentsen ez? Azt, hogy a Pont St. Michel-en, vagyis a Szent Mihály hídján átkelő XIV. századbeli francia polgár a Notre Dame utáni kis szigeti hídról egy hatalmas barbacan-on, tehát kapuvédő erődön volt kénytelen átmenni. Ez volt a *váracska, vagyis Chatelet.* Ezt még XIV. Lajos bontatta le, ámde emléke megmaradt csökönyös következetességgel a mai napig s bizony nem tudom, mi történnék azzal, aki arra a balog ideára vetemednék, hogy ezt a mégcsak *utcai táblán sem létező,* ámde a nagy francia konzervativizmusban s a hagyománytalan barbárok számára követésre érdemes chauvinizmusban — minden nagy nép sovén, a pusztulásra szánt kis nációk nemzetköziek, ez rideg törvény, ami alól nincs kivétel — gyökerező köztudati elnevezést szegényes ötletagyalásokkal megváltoztathatónak — *gondolná?* Mert *kimondani* nem merné!

Ezzel szemben mi történik *Budán?*

Az, hogy százados multú, gyermekségünk s már dédapáink tudatába gyökerezett, patinás elnevezéseink, különös ötletek harmincadjára kerülnek. Legújabban a *Retek-utcát* akarják *Sopron-utcának* elkeresztelni. Helyes, nevezzenek el utcát a *fidelissima civitas*-ról, de ne régi, *hanem új utcát, melynek még nincsen neve, elég épül, vagy fog épülni a villaövezetben.* A réginek, amely a mienk, budaiaké, hagyják meg a nevét örök időkre! Mert Buda nem a pestieké, sem azoké, akik — akámilyen jó magyarok legyenek — gyökértelenül élnek e városban s akiknek nincs érzékük a budai levegőben adott történelmiség és hagyományok iránt!

Ünnepélyesen tiltakozunk a történelmi helynevek oktalan, céltalan, felesleges, pénzt pocsékoló, zavart és kellemetlenséget okozó megváltoztatása ellen s ezt nem a mélabú szentimentális hangján, hanem *konkrét javaslat* formájában fogjuk megtenni.

Aki szívén viseli a dolgot, tartsa kötelességének a Budai Napló szerkesztőségébe tiltakozását írásban (levél, levlezőlap, névjegy) bejelenteni! Társaskörök, egyesületek, hivatalok, családi és baráti körök íveken gyüjtsék össze a velünk egyetértők aláírásait. Ezekre hivatkozva fogjuk további lépéseinket megtenni. Ha a francia és az olasz, a német és angol lehet soviniszta, akkor a félig éhen halt budai ember is lehet az, annyival is inkább, mert annak a pénznek, mit az új utcanévtáblákra költenek — ahelyett, hogy elrendelnék a meglevőknek évenkint legalább egyszer való megtisztítását, vagy átfestését — ezer jobb és sürgősebb helye akad!

Legközelebb többet mindezekről.

Kedves gondolat és értékes történelmi anyag volt a háborús ujságok, különösen a képes ujságok gyűjtése. Sokan megkezdték, de kevesen fejezték be a négy háborús év legszemléltetőbb leírását. Az Érdekes Ujságnak nyolc háborús kötete, teljesen új állapotban, egyforma díszes kötésben, kedves kézből, most eladó a legmérsékeltebb áron. Érdeklődni lehet: Vágó István, I., Attila-u. 57. sz. alatt.

Az Iglói diákok örök-bájos énekes diáktörténetét adta elő pompás szereposztásban Sárosi-Schöberl Ferenc tehetséges rendezése mellett a III. ker. Pannonia Levente Egyesület március 20-án a III., kiskorona-utcai polgári iskola tornatermében. A felvonások között a Szent Alajos Kör zenekara játszott Heil János vezénylésével.

Kérje mindenütt a
„Sopron-Győri"
TEJET,
mert ez a legjobb és legmegbizhatóbb
Telep és iroda: Sopron-, Győr- és Vasmegye Tejgazdasági Rt. I., Fehérvári-út 97. Tel. J. 128-01

Asszonykám című operett ment nagy siker mellett március 13-án a B. I. K. I. K. E. városmajor-utcai színpadán *Magyar* János karmester agilis vezetése mellett a közönség nagy tapsai mellett.

Reng a világ címen Gyomlay László az ismert ifjúsági iró tanulságos s nagyon érdekes irredenta regényt irt, amelyet a magyar Ifjúsági Irodalmi Társaság adott ki. A pompás stílussal megírt munka megérdemli, hogy a nagyközönség nagy mértékben karolja fel. Az izléses kiállítású könyv az Attila nyomda nagy technikai felkészültségét dicséri.

A Nemzeti Szalón erzsébettéri helyiségeiben e hó 25-én nyílik meg a Szinyei-Merse Pál társaság Tavaszi szalón II. Tárlata.

Szerkesztő: FERENCZY LÁSZLÓ.
Laptulajdonos: VIRÁG és TÁRSA
Kiadásért felelős: Virág Béla.

SZÉCHENYI GYÓGYFÜRDŐ
a modern orvosi tudomány minden eszközével és a különböző gyógyeljárásokhoz szükséges felszerelésekkel ellátva.
A város minden pontjáról könnyen megközelíthető.

CIPŐK
Báli-, selyem-, brokát-, lakk-, speciális vadászcipők és egyéb cipőkülönlegességek legjutányosabb beszerzési helye
ZVERKÓ
(Budai Vigadóval szemben)
Többszörösen kitüntetve

A SVÁBHEGYI FOGASKEREKŰ
végállomása mögött van
PÁLL JÁNOS
VENDEGLŐJE
FIGYELMES KISZOLGÁLÁS,
KITŰNŐ ÉTEL ÉS ITAL,
ESTÉNKINT ZENE.

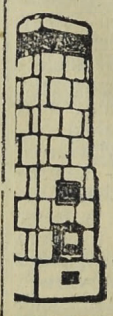
KÁLYHÁS!
Béres Márton
I., LOGODI-U. 19. SZ.
Telefon: I. 972-33
Minden e szakmába vágó munka ügyében forduljon bizalommal e régi jóhirü céghez.

Szijgyártó
nyerges és bőröndös
Megbizható régi üzlet
FLIEGER NÁNDOR
II. kerület, Fő-utca 10. sz.

Thermostóth


Központi fütések és szellőzte sek, biologiai szenyviztisztitóberendezések, vizvezeték es csa ornázas, fürdőberendezések és épületbádogos munkák tervezése és készitése. Szabadalmazott kovácsolt vas „Thermostóth" kazánok kizárólagos gyártói 167
Tóth Imre és Társa
V., Katona József-u. 3.
elefon 23—93

ERZSÉBETHID SZÁLLÓ
Telefon: 108-45.
Budán, I. Kökény-u. 14.
Ráczfürdő mellett.

BUDÁN, II., FŐ-UTCA 7 Telefon 188—09.
Lackenbacher György
bádogos, gáz, vizvezeték, csatornázás, fürdőberendezés és központi fütés vállalata.

Nyomatott a Révai Testvérek Irodalmi Intézet R. T. Nyomdájában. Budapest, V., Ügynök-u. 8. — Nyomdaigazgató: Sziklai Pál.

Budai Napló

XXIII. évfolyam. 877. sz.

Buda érdekeit a várospolitika, a közgazdaság, társadalom, művészet és sport terén szolgáló ujság. Előfizetése egy évre **16** pengő, félévre **8** pengő. Egy szám **40** fillér. Szerkesztőség és kiadóhivatal: I., Bors-utca 24. Délután 5—7-ig. Telefon: K. 502—96.

Felelős szerkesztő: VIRÁG BÉLA

Hirdetések ára: Egy hasáb széles, egy milliméter magas sor, egyszeri közlésnél **50** fillér. 20 mm. magas hirdetés **10** pengő. Szöveg or ára **4** pengő. Közgazdasági közlemények megállapodás szerint. A hirdetések dija mindenkor **előre fizetendő.**

1927 április 7.

A halottak megesznek

mindent: — gyümölcsfákat, kerteket, villákat, sőt egész útakat, — ahogy most kiderült. De nem minden temető halottjai, csak éppen kizárólag a farkasréti temető halottjai ilyen falánkok. Mert ebben a temetőben a halottaknak igazán jó dolguk van. Pesti módon szólva: — jól megy nekik. De jól is választották meg örök nyughelyüket ebben a klimatikus temetőben. Itt állandóan fürösztik őket és ha elunják a fekvést az egyik helyen, odább csúsznak, vizitbe a szomszédhoz. Pompás egy hely ez a farkasréti temető: védett, szélmentes, enyhe itt talán a tüdőbetegek is meggyógyulnának, csak az a baj, hogy előbb meg kell halliniok, hogy ide jussanak. Ez a temető terjed tovább, föl a hegyre és egyre tovább, — ha jól megy — tíz év alatt fölérkezik a Svábhegyre, sőt utóbb még a János-hegyre is. A főváros jóvoltából temetővé lesz az egész budai hegyvidék. Olyanok ezek a halottak mint a selyemhernyók, amiket más helyre visz a gazdájuk, ha egy helyen megették már az eperfalombot. A farkasréti halottakat is kikaparja a város, ha már megettek egypár villát, kertet, vagy — ahogy most történt — megették a város által kimért útat. Kikaparják, máshová viszik, ahol új kertek, új villák, új útak épülnek, hogy azokat is falják föl. Lassan megzabálják majd a farkasréti villamost, a fogaskerekű vasútat és végül a Sas-hegyet.

Ezek a halottak az én élő tanuim, hogy ebben a városban minden fordítva történik.

Mert lent, a Kamara-erdőben legfeljebb egypár budaörsi sváb szőlőjét falnák fel és itt az áldott hegyvidéken nem volna kénytelen minden élő lény menekülni előlük. A halottak száskajárását nem is olyan régen bemutatta Ripka Ferenc dr. főpolgármester a város urainak, akik megdöbbenve nézték ezt a pusztítást. — „Halt! ez így nem mehet tovább. Ezentúl az óbudai temetőbe temetkezünk!" — Igen ám, csakhogy oda nem lehet kijutni. Oda nem jár semmiféle vasút. — „Sürgősen meg kell építeni a bécsi-úti villamost!" — Hogy pedig mindezt komoly valóságnak vegyék ezek a naiv hegyi lakók, ott helyben elhatározták, hogy a Kelenföldről föl a Svábhegyre, a temetőt szegélyező Hóvirág uccán át széles autó-útat építenek sürgősen. Ezt egyék meg a halottak!

És megették.

Mert, hogy a város urai csak az élők felett uralkodnak és nem parancsolnak a halottaknak. Ezt az autóútat ugyan is kezdték megépíteni lent a Sashegy alján, de mire fölértek a temetőig, ott már várta őket száz kemény vitéz halott, akik megették az útat. Eddig és nem tovább! Tyüh, azt a fűzfán füty...oly szegény a redakció, hogy nincs módunkban káromkodhatni.... tehát csak szépen símán, udvariasan mondjuk el, hogy a Hóvirág-utca tulajdonképpen szűk vízmosásos árok, amelynek egyik oldalát szépen ápolt kertek közepén épült villák szegélyezik, míg a másik oldalát már elérte a temető. Ez már a város tulajdona, ide már temetni készültek, arra már opciójuk volt a halottaknak. Hogy itt széles autóútat építhessenek, meg kellett állapodnia a városnak a villajdonosokkal, hogy az út céljaira engedjék át a megfelelő területet. Az ő érdekük, áldozzanak. Nem szívesen, de megtették azzal a föltétellel, hogy a város is adjon a temető számára megszerzett túloldali területből annyit, mint ők. Az élők megkötötték a paktumot, de a halottak nem írták alá. Azok előtt még Folkusházy alpolgármester sem elég tekintély, és mire az út a sasadi-úton föl, kiépült a temetőig, a rettenetes halottak már megették azt a területet, amit útépítésre szánt a város. „Die Todten reiten geschwinde!" A Hóvirág-út mentén ott hevert 118 halott és már emésztette a megevett utat. A város most megpróbálta, hogy ártatlan ábrázattal a villatulajdonosokhoz forduljon azzal a kívánsággal, engedjenek át a telkeikből ujabb területet, mert a halottak éltek az opcióval és fölfalták az úttestet. Ezt azonban már a türelmes hegyi lakók sem vették be, hanem vissza kívántak minden jót a városnak és visszaküldték őket a Hóvirág-utcának nevezett vízmosásos árok tulsó oldalára, hogy — beszéljenek a halottakkal.

. . . . . És most ott áll a tanács a hegyen, mint az örök autonómia szobra. Hátha a halottak még sem engednek és fölfalják végül magát, a mélyen tisztelt tanácsot is. (v. b.)

Budán, 1927. április 6

Április hava. Az április bolondja népszokás, amely a franciák, angolok, olaszok, németeknél is meg van az április csalfa, változékony időjárásával függ össze. Elnevezése a latin aperire (megnyitni) szóból származik, mely Ovidius szerint a rügyek, bimbók és virágok tavaszi nyilásával áll összefüggésben. E hónapban nevezetes dátumok: 1-én Kossuth Lajos temetése 1893-ban, a Budapesti Társaskocsi r. t. üzembe helyezése 1895-ben, 2-án Morse a telegrát irás feltalálója meghalt 1872-ben, 3-án Verseghy Ferenc született 1757-ben, Ross James a mágnessark felfedezője 1862-ben, Napier S. a logarithmus feltalálója meghalt 1617-ben, 4-én Mátyás király meghalt 1490-ben (más kútforrások szerint 6-án), Kőrösi Csoma Sándor a híres Ázsiai utazó született 1784-ben, 5-én Kármán József meghalt 1795-ben, 6-án Rafael meghalt 1520-ban, Dürer a világhírű festő meghalt 1528-ban, Ybl Miklós a királyi vár építője született 1814-ben, Széchenyi István gr. meghalt 1860-ban, 7-én Vass Gereben született 1823-ban, 8-án II. Rákóczi Ferenc halála 1735-ben, Stepheson a vasút feltalálója coulissakormányra szabadalmat vett 1815-ben, a pesti Rákóczi út villany próbavilágítása 1909-ben, 11-én az első omnibusz-közlekedés Párizsban 1828-ban, a budapesti László kórház építése 1892-ben, 12-én szabadalmat nyert az Első Osztrák Dunagőzhajózási Társaság a magyar korona országaiban 1831-ben, 13-án a debreceni függetlenségi nyilatkozat a nagytemplomban 1849-ben, 15-én a pesti Vigadó alapkőletétele 1861-ben, a Népszínház alapkőletétele 1874-ben, 16-án Katona József a Bánk bán írója meghalt 1830-ban, 17-én Franklin Benjámin híres fizikus meghalt 1790-ben, 18-án Lorántffy Zsuzsanna meghalt 1660-ban, 19-én a budapesti csatorna szivattyútelep üzembehelyezése 1894-ben, Darwin természettudós halála 1881-ben, 22-én Komáromban és Budán nagy földrengés pusztított 1783-ban, Kant a híres bölcsész született 1724-ben, gr. Tisza István született 1861-ben, 23-án Fiume szabad kereskedelmi város lett és Magyarországba kebeleztetett 1779-ben, a budapesti Társaskocsi r. t. megszünt 1897-ben, 24-én I. Ferenc József és Erzsébet királynő mennyegzője Bécsben 1854-ben, 25-én Celsius a hőmérő feltalálója meghalt 1744-ben, 29-én Széchenyi Ferenc gr. a Nemzeti Muzeum megalapítója született 1754-ben, József nádor szobrának leleplezése 1869-ben, 30-án a budai Alagút üzembehelyezése 1857-ben, a Margit-híd megnyitása 1876-ban.

A Széchenyi-fürdő épikezésének odiózus ügyét pedig mielőbb be kell fejezni. Sürgős azért, mert elejét kell venni azoknak a beteges kombinációknak, amiket a kávéházi várospolitikusok elég logikusan beállítanak. Azt mondják, hogy ahol megtörténhet ez, megtörténhetett más is. Ilyenkor mindegyiknek van egy nénikéje vagy bácsikája, aki a legkompetensebb városházi ügyekben. Minden hírterjesztő iskolatársa volt valamely tanácsnoknak vagy főtanácsosnak s így sértésnek veszi, ha bárki kételkednimerészelne kijelentéseiben. Ma az a tudat él a közönségben, hogy a városházán különös gazdálkodás folyik, az a meggyőződés lesz lassan úrrá a polgárság felett, hogy ott sok ilyen „hiteltúllépés" történt, de nem került a nyilvánosságra. Ott nem szabad megbolygatni a multat. Már a városi üzemek miatt sem szabad, mert a nagy apparátussal megindult vizsgálat is csak azért sekélyesedett el, mert sokat szállítottak – szivességből, amiről tudnak a kocsisok is. És sok ilyen pletyka terjeng, mint a fojtó füst, mely lassan beszivárog így a városháza minden ablakán. A város urainak nagy érdeke, hogy ezt a sok „mondják"-ot, ne mondhassák tovább. A Széchenyi-fürdőt is lejáratják, amire egyáltalán nincs szükség és nincsen ok. Fejezzék be a vizsgálatot, hulljon a férgese, — ha van — és szellőztessék ki a városházát.

Flammarion Camille a világhírű, nagyfantáziájú csillagász hosszú cikkben értekezett arról az isteni élvezetről, amiben itt jártakor a *Svábhegy* tetején része volt. — Boldog ember! Ő nem tudja, hogy ez a hegy a székesfőváros hamupipőkéje. Nem tett érte semmit 28 év óta. Nincs a a hegyen más, csak amit a nagy természet megteremtett és szorgalmas magánemberek megalkottak. A város még azt sem tette meg, hogy ezt a hegyet az új fürdőtörvény tervezetében az üdülőhelyek közé vétette volna fel, pedig fürdővárost csinálni Budából e hegy nélkül — aligha lehet.

Számonkérő nagygyűlését tartja legközelebb a rendes közgyűlés keretében a HOLLÓS MÁTYÁS TÁRSASÁG, melyről azt az egyet elismeri mindenki, hogy önzetlen, lévén ez a legszegényebb tudományos és irodalmi társaság az országban. Méltó szegény Budához! Itt is meg van minden természetadta kincs, de nincs olyan gazdája, aki ezt az elszegényedett polgárság javára tudná megművelni. A Hollós Mátyás Társaságba együtt élő írók, művészek és tudósok is nagy kultúrerkölcsi tőkét képviselnek, megnyilatkozásuk azonban olyan, mint a falra hányt borsó. Nincs aki megszívlelje, nincs aki a nyujtott magot elvesse. Ami itt-ott elhul, búsásan megtermi gyümölcsét. Három év előtt rendezett fürdőügyi ankétje nyomán, amelyen dr. Ripka Ferenc elnökölt, megalakult a Budapest-fürdőváros Egyesület, az Idegenforgalmi szövetség, a Duna-szövetség és sok más a gyógyforrások ügyét és az idegenforgalmat szolgáló intézmény. A mult év folyamán beadvánnyal fordult a fővároshoz és azt kérte, ha már foglalkozik végre a város ezzel a kérdéssel, — alapozza meg kellőképen. Legyen Buda a fürdőváros és hogy itt 40—50 ezer idegen megfelelő szálláshoz jusson, módosítsa az építési szabályrendeletet olyképpen, hogy az újonnan épülő házakban még a kétszobás lakások is csak úgy épülhessenek, hogy a két szobából az egyik külön bejárattal kiadható legyen. Húszezer kiadó szobára van szüksége a fürdőügynek. Továbbá azt kérte, hogy az idegenek kedvéért a budai belső körút által a Margit hídtól az Erzsébet hídig terjedő félkörben csak különleges keleti-turáni építési stílusban engedje meg a tervezést és építkezést. Azt is kérték, hogy egy ilyen Budát jellemző, az Ó-várost megteremtő stílus kialakításán kérje föl a város a Mérnök és Építész Egyesületet, mely eszmei pályázatok útján ezt a kérdést bizonyára a legjobban megoldaná. — A közgyűlésen fölveti a kérdést a Hollós Mátyás Társaság — annak dacára, hogy ez ügyben semmiféle érdemleges választ nem kapott, — hogy mi történt e beadványban előterjesztett kérdések ügyében. Mert Buda pusztuló polgárságának ez fontos létkérdése.

Mac Donald, volt angol miniszterelnöknek Budapesten legjobban tetszett a Margitsziget flórája, de különösen a kiválóan gazdag szépségű rózsaliget. — Ő nem tudta azt, hogy ezek a világ legdrágább rózsái és a város most fizetett értük 60 milliárdot.

Budai Társaskör

III. közgyűlése

A régi hagyományhoz híven, amit még a „felsőkrisztinavárosi kaszinó"-ból hozott magával a tulajdonképpen onnan sarjadt Budai Társaskör Gyümölcsoltó Boldogasszony napján, március hó 25-én rendezte III. rendes közgyűlését, dr. Ripka Ferenc főpolgármester elnöklete alatt, akit már a terembe lépésekor is lelkes ovációval fogadtak a nagyszámban megjelent tagok.

Előkelő, szép társaság gyűlt össze, nemcsak a Krisztinaváros színe-java, hanem ugyszólván egész Budáé, a tiszta polgári erkölcs vezérkara, mely irányt és vezérelvet szab a várospolitikának.

Közgyűlés-megnyitó beszéde elején

RIPKA FERENC

szíves szóval köszöntötte a megjelenteket, akik számára már 30 év előtt Gyümölcsoltó Boldogasszony napját jelölte ki a közgyűlés napjául Brozik Károly. Ez az újjáébredés napja. Ős népeknél ez volt az időszámításukban az év kezdete, amikor megindul az új élet, a gazdasági megújhodás. A tavaszi napsugár indítja meg a természet e nagy megmozdulását. Ez a napsugár az isteni jóság legnagyszerűbb alkotása, a természet életének kútforrása. Ilyen erő, ilyen kútforrás a társadalmi és szellemi életben a közéleti erkölcs és tisztesség, mely szívesen segít embertársain, anélkül, hogy ebből a maga részére hasznot várna. A Budai Társaskör és az itt együttélők régebbi társadalmi egyesületei mindig a közéleti erkölcsöt termelő melegágyai voltak és a régi budai erkölcs vára ma is a Budai Társaskör, ahol magunkba szívjuk mint a tavaszi napsugarat, a tisztes, patinás, régi budai erkölcsöt. Megtisztulna e nagy város erkölcse, ha sok ilyen társadalmi egyesülés élne benne, ahol megújhodna a polgárság lelke. Kéri a tagokat, hogy polgári otthonának tekintse a Kört, támogassa munkájában az elnökséget, hogy így könnyebben felelhessen meg hivatásának.

Beszéde végén melegen emlékezett meg a Beethoven-centenáriumról és Newton halálának 200-ik évfordulójáról. A magyar népet a Gondviselés megáldotta a művészetek iránt való nagy hajlandósággal és a tudományok iránt való készséggel, s e két kiváló nagyság emlékét is úgy ünnepli a magyarság, mintha saját fiai lettek volna, — azzal fejezve be mély hatást kiváltó beszédét, hogy: — szenteljünk néhány pillanatot e két nagy férfiú kegyeletes emlékének!

Fölállással tettek eleget ennek a közgyűlés tagjai.

Kun Attila főtitkár olvasta fel ezután kitünően megirt évi jelentését, melynek rövid kivonatát adjuk a következőkben:

A Budai Társaskör főcélja: a közügyek iránt érdeklődő, a múlt tisztes hagyományaihoz ragaszkodó, de az idők változását megértő, higgadt igazi budai polgárokat nevelni. A Társaskör főgyűjtője a tiszta polgári erkölcsnek, a nemes érzéseknek, a jószándékoknak és a kiváló budai erényeknek: a hűség, fegyelmezettség, vallásosság és hazafiságnak. A társaskör hovatovább dominálója lett Buda közéletének: irányt és vezérelvet adott a várospolitikának és a gondolat mellé a köz szolgálatába állította a megvalósításra hivatott vezért is dr. Ripka Ferencet. Igy lett a polgári gondolat megingathatatlan, erős vára a Budai Társaskör. A Vezér nagy egyénisége viszasugározza erejét a tagokra s mind többen emelkedtek a közélet magaslataira az összetartozandóság érzését erősítve.

A fejlődés nagy ivű útját mutatja a taglétszám hatalmas emelkedése: 393-ról 683-ra emelkedett az elmúlt évben a tagok száma. A disztagok sorában van gr. Bethlen István miniszterelnök, mint díszelnök dr. Rakovszki Iván és dr. Vass József miniszter, míg örökös tagok: Jerabek Kálmán, Paul Pál; a Budai Társaskör jelenlegi helyiségei ma már nem elégítik ki az igényeket s ezért megfelelő, célszerű kibővítést tervez a mindenre figyelő elnökség. Az átalakítás mára zért is időszerű, mert mind több és több társadalmi egyesülés kíván a társaskörhöz kapcsolódni.

A tagok szívesen veszik ki a részüket a Kör anyagi terheiben s így a pénztár egyensúlya soha sem billen fel, sőt sikerült egy pompás hangverseny zongorát is beszerezni a legutóbbi időben. A könyvtár is állandóan szaporodik, úgy hogy a legközelebbi jövőben már a tagok rendelkezésére áll.

A kör belső élete nagyon élénk volt az elmúlt évben. Gazdag műsort dolgozott ki az agilis vezetőség az egész szezonra, s amelyet nagy lelkesedéssel, megértéssel fogadtak a tagok. Különösen nagyon látogatták az ismeretterjesztő előadásokat, kultúrestéket és a mindig magas színvonalon álló vitaestélyes társasvacsorákat, ahol Buda polgárságának színe-java jelent meg.

A közérdekű megbeszélések hosszú sorozata folyt le az elmúlt évben.

Szent Gellért Gyógyfürdő

Iszapkezelés társashelyiségben vagy külön fülkében a világhirü Kolopi „Szent Gellért" rádiumos gyógyiszappal.
Rheuma, izületi bántalmaknál páratlan gyógyitó hatású.

amelyeknek anyaga főképpen várospolitikai volt. A Budai Társaskörben rejlő erők Buda felvirágoztatásáért a jövőben még hathatósabban fognak dolgozni.

A rokonszenves főtitkárt zajosan megéljenezték és az elnök a közgyűlés nevében mondott neki köszönetet.

Ezután *Csókay* Géza pénztáros terjesztette elő lelkiismeretes gonddal összeállított pénztári jelentését és a vagyon-mérleget, utóbb a jövőévi költségvetésre tért, majd a számvizsgáló-bizottság tette meg jelentését, mely szerint a pénztárt és számadásokat a legnagyobb rendben találta, mire *Oszoly* Kálmán a tagok nevében elismerését fejezte ki és ajánlotta, hogy a fölmentvényt adja meg a közgyűlés.

Sor került ezután az indítványokra. Először az alapszabályok némi módosítását fogadja el a közgyűlés, mely szerint ezentúl négy társelnök lesz és a választmányi tagok számát hattal szaporítják. Azután a Várszínház restaurálását és abban a régi rend szerint való színielőadások megkezdését ajánlja *Hoor-Tempis* Móritz társelnök, kérve, hogy ezt az óhajt az elnöklő főpolgármester terjessze a kormány elé. Az elnök, bár nehéz kérdés, vállalta a feladatot.

Végül a Társaskör helyiségének kibővítése ügyében *Polakovits* Zsigmond azt indítványozta, hogy vásároljon a Kör alkalmas házat, mely indítványt a rendkívüli közgyűlés elé utalták.

Sor került ekkor a választásokra és *Fejér* József ny. államtitkár azt indítványozta, hogy közfelkiáltással intézze ezt el a közgyűlés, amit lelkes örömmel teljesítettek is a tagok.

Befejezésül az elnök megköszönte a tagok bizalmát és támogatását, Isten áldását kérve a Társaskör működésére.

A közgyűlést közvetlenül követő választmányi ülésen Ripka Ferenc elnök üdvözölte az új választmányi tagokat, mert a választmány a Társaskör legfontosabb része sajnálatát fejezte ki a felett, hogy a nagy elfoglaltsága miatt nem tud oly tevékenyen résztvenni e munkában, ahogy szeretné, de az ő stallumában is nagy változás történt. Eddig az ország egyik legúribb pozicióját volt, most pedig taposó malom.

Üdvözölte frigykötése alkalmából *Hódy* Lajost, akit megéljenezve, megválasztották, a régi tisztikart egyhangulag.

Befejezésül dr. Ripka Ferenc köszönetet mondott a választmánynak a munkájában megnyilatkozó harmóniáért, mert minden magyar embernek ki kell vennie részét a közmunkából, mint ahogy azt a polgári társadalom ellenfelei teszik. Ezt ellensúlyozni kell, amíg nincs itt a veszedelem, mely így elháritható.

Végül Hódy Lajos mondott köszönetet az ujonnan megválasztott tisztikar nevében.

TÁRSASVACSORA.

Közgyűlés után a Délivasút földszinti éttermében terítettek a társasvacsorához, amelyen az első felköszöntőt dr. *Ripka* Ferenc mondotta.

Azt a gondolatot látta az arcokon, hogy mikorra várható a szebb, a jobb jövendő? Minden gáncsvetés dacára nagy léptekkel haladunk a gazdasági konszolidáció felé és XIII. Leó pápáról elmondott két jóizű adomához kapcsolva gondolatmenetét, hogy mi a bebocsáttatást az igéretföldjére, Nagy-Magyarországba, Szent István birodalmába, nem fönt az égben, hanem itt a földön várjuk. Van új Botond vezér, új Mózes, aki a kaput döngeti sikerrel, itt van a nemzet vezére gróf *Bethlen* István, a miniszterelnök. Még nincs meg egészen a nemzeti egység, de ha megtudjuk teremteni a társadalmi egyesületek révén, akkor bevonulhatunk a régi, a nagy, a dicső Magyarországba. A nagy beruházások révén föl kell lendülnie a gazdasági életnek is és e reményes mielőbbi valóra váltására üriti poharát.

Az éljenzéssel fogadott beszéd után *Szombathy* Kálmán alenök lelkes hazafias beszédben, markánsan kiemelve Bethlen István gróf nemzetmentő munkáját, azt indítványozta szünni nem akaró éljenzés közben, hogy a közgyűlés üdvözölje táviratiúton Bethlen István gróf díszelnökőt.

Ripka Ferenc fölkérésére rögtön meg is szövegezte az alábbi táviratot:

Gróf Bethlen István
miniszterelnök úrnak
A Budai Társaskör díszelnökének
Budapest.

A Budai Társaskör, a mai napon tartott közgyüléséből hódolatteljes üdvözletét és szeretetteljes ragaszkodását tolmácsolja Nagyméltóságodnak. Kérjük a Mindenhatót engedje megérnünk, hogy a magyar sors és jövő érdekében Nagy-Magyarország helyreállitására kifejtett munkásságát minden bajokon és akadályon át tejes és maradandó eredmény koszorúzza. Fogadja kegyesen őszinte szivből jövő megnyilatkozásunkat

A Budai Társaskör.

A vacsora során *Karap* Cirill Hoor-Tempis Móritz érdemeit méltatva, köszöntötte őt föl, amit az melegen megköszönt, — *Húbert* Vilmos pedig a sikerült gyermek születésnapi évfordulóján köszöntötte a vezért, Ripka Ferencet.

A feköszöntők sorát dr. *Vecseklőy* József hazafias rövid beszéde zárta be.

A *Budai Társaskör* által *Szombathy* Kálmán alelnök lekes indítványára Bethlen István gróf miniszterelnöknek küldött üdvözlő táviratra másnap a következő válasz érkezett dr. *Ripka* Ferenc címére:

Méltóságos Ripka Ferenc
főpolgármester úrnak Budapest.

A Budai Társaskör közgyüléséből hozzám intézett jóleső üdvözlő táviratért felkérlek légy kegyes hálás köszönetemet tolmácsolni.

gróf Bethlen István
m. kir. miniszterelnök.

Gül Baba a török szent szintén az idegenforgalom pátrónusa lehet, ha a főváros a Hollós Mátyás Társaság által lapunkban is közölt propagandát megvalósitaná. Különösen nagyon alkalmas a mohamedánok ide csábitására a Ramazan s Bayram ünnepek, amelyek most voltak április 3-án Gülbaba sírjánál a mohamedán istentiszteletek ünnepies lebonyolításával, amelyeket Abdul Letif magyarországi imám (főpap) végzett a nagyszámú hívők jelenlétében. Nem közömbös a közeli nyugatra, hogy ilyen török ünnepet itt láthat Budán és nem kénytelen ennek kedvéért Stambulba utazni. És már jóelőre szíves figyelmébe ajánljuk a Szent István hetet rendező Idegenforgalmi b vatalnak, hogy ezen az ünnepen is biztosítson kellő részt az idegenforgalom uj pátrónusának, a török szent Gül-Babának.

Uj kormányfőtanácsosok. A kormányzó úr őfőméltósága a miniszterelnök előterjesztésére két érdemes, köztiszteletben álló polgárnak, *Hiesz* Károlynak és *Molnár* Józsefnek, a Duna-Száva-Adria vasúttársaság igazgatóinak a hazai vasútügy terén szerzett érdemeik elismeréseül a kormányfőtanácsosi címet adományozta.

Selten kommt — mondja egy régi budai közmondás — was besseres nach. — Talán így vagyunk a Szent Gellért-szálló berletével is mely most kerül döntés alá. Négyen is pályáztak és az ajánlatok között volt a régi bérlő Frenreisz István ajánlata is, aki 10 éven át, a megnyitás — 1917 — óta bérli a szállodát és étkező helyiségeit. A megnyitáskor körül-belül 1 millió aranykoronát fektetett az üzletbe, azonban a közbejött politikai, gazdasági és pénzügyi nehézségek, Károlyi forradalom, kommunizmus, román megszállás, utána a nemzeti hadsereg bevonulása, majd a pénz rettenetes leromlása s végül a szanálással járó nehézségek lehetetlenné tették, hogy éveken át haszonnal gyümölcsöztesse a befektetését. Ellenkezőleg a komunisták alaposan megdézsmálták, sőt az üzlettől is eltiltották és csak nehezen tudta megmenteni nagyértékű felszerelését, készpénzét és bankbetétjeit. Frenreisz István a szállóval együtt élt, együtt növekedett és bizonyára része van abban, hogy ez a mai európai hírnévre szert tett. Lehetett a bérlő ellen többször panasza a vendégeknek, de ő maga is nehéz helyzetekkel küzdött. A drága szállodák vendége nagyon finnyás és követelő, a szállodásnak hamar van része megrovásban. Sokszor ártatlanul. De legyünk igazságosak. Nagy vonásokban Frenreisz mégis helyt állt, amit bizonyít a tavaly tartott nemzetközi Szállodai és Vendéglős kongresszus is, amelyen ő rendezte a Gellért-fürdő nagycsarnokában és a szálló halljában 800 külföldi szakember részére a monstre-bankettet és kivívta azok teljes elismerését. — Ő mint régi bérlő keresztül esett már minden gyermekbetegségen, amin at kell esnie az új bérlőnek is és ha ajánlata versenyképes volt a többivel, tekintettel kellett volna lenni az ő küzdelmeire a multban. Bizonyos új pontok a szerződésben biztositának a város megtorlásának jogát a legkisebb panasz esetén is. Ha Frenreisz okos ember, okult a multon is, tanult a jövő számára, holott az új bérlő csak ezután fog okulni és tanulni. A bizottság, amely ez ügyben hivatva volt dönteni, úgy határozott, hogy a bérletet nem adja Frenreisznek, mert más érdekeltsége is van a Bristol-szállóban s a Gellért egész embert kíván. Ezen a címen utasította el Gundel ajánlatát is, aki az Állatkert vendéglőjének bérlője és legalkalmasabbnak találta Czifrák István ajánlatát, mert ez 12 és fél százalékot ajánlott fel a bevételből, Gundel pedig csak 4 és fél százalékot, viszont Frenreisz 13 százalékot. A döntést egyhangulag hozta meg a bizottság, amelyben minden párt: szociálisták, demokraták, Egységes Polgári Párt és a Keresztény Párt képviselve volt, azzal, hogy ha a tanács ezt nem respektálja, a bizottság levonja a konzekvenciát és lemond. Erre megindult egy különös sajtókampány — Gundel érdekében. De a különböző pártértekezleteken mégis Gundel ellen foglaltak állást a pártok és kiderült a felszólalásokból, hogy a tanács már elejétől kezdve ellenszenvvel viseltetett Frenreisz iránt. Tíz év előtt a tanács egy Neményi nevű vendéglőst protegált, de a közgyűlés Frenreisz mellett döntött. Ezért haragudtak rá. Ezzel az averzióval nem tudott megküzdeni. Minden rossz volt, amit csinált, még ha kunstikliket csinált is. Hiába való volt minden. Konyhája rossz hírét mesterségesen terjesztették, holott pesti és budai embernek az ellen sohasem volt kifogása. Nem áll meg a más vállalatnál fennálló érdekeltség sem. Gundl egyszerűen a sógorának, Marschallnak adja át az állatkerti bérletet. Frenreisz is túl ad a bristoli érdekeltségén és nem is a sógorának adja át. Ami a világhírt illeti Gundelt éppen úgy nem ismerik külföldön, mint Czifrákot vagy Frenreiszt. A kérdést április hó első felében okvetlenül meg kell oldani, mert az új bérlőnek is kell valami kis idő. Attól tartunk, hogy ebből is valami csúf háborúság keletkezik és nem egészen biztos — még ha a fene fenét eszik is — hogy ezt a csatát a tanács nyeri meg.

Az óbudai dunapart

sehogysem méltó az Árpád-házi királyok székhelyéhez, mert az óbecsei tiszai rakodópart messze felette áll. De nem méltó a fürdőváros gondolatához sem. Sokan vallják, társadalmunk számottevő tényezői közül, hogy a „Budapest fürdőváros" elnevezés nem szerencsés gondolat, mert egy ország fő- és székvárosa nem lehet fürdőváros. Annak más nagyszabású nemzeti hivatása van, más célokat szolgál és szigorúan véve, ez leszállítja a nemzet fővárosát arról a piedesztáról amelyre a nemzet emelte. A főváros egy-egy része lehet fürdőváros, lehet gyógyhely és erre Buda van hivatva. Igy él a tudat a nagyvilágban is, ahol tudnak a budai keserűvíz forrásokról (Ofner Bitterwasser), ilyen a Budai Mária forrás is, ilyenek a budai fürdők s így Buda, mint a főváros egyik számottevő része, lehetne fürdőváros, ha öntudatosan azzá fejlesztenék. Két évtizedes küzdelmünknek, hogy Budát célirányossan fürdővárossá fejlesszék mint magvetésnek, most látjuk eredményét. Kikel a vetésünk s megnyilatkozik a beruházó programmban is, ahol szerepel a dunaparti gyógysétány a Római fürdőtől a Szent Gellért-fürdőig. A múlt évben csak a Rudas-fürdőt a Gellért fürdővel összekötő sétányról volt szó, de már a nagy programm az egész budai dunapartot felöleli. A Margit rakpart aszfaltsivatagja felett megkondult tehát végre a halálharang. Néhány kellemetlen ujságcikk nyomása alatt a mult évben elhatározta a város, hogy a Császár- és Lukács-fürdő mögött, illetve előtte a Dunaparton éktelenkedő homok, kavics és kőraktárt áthelyezi, akár Óbuda felé, akár a Lágymányosra, — és ezzel méltó keretet teremt a két fürdő számára. Ezzel együtt meg kell szüntetni ott a vasúti közlekedést is. Az esztergomi vasút egyik ága bejár egészen a Császár fürdőig, ahol gyógyfürdőhöz épen nem való zakatolásokat és füstölgéseket végez. Itt járnak a HÉV vonatai is Szent Endrére, veszélyeztetik az óbudai Dunaparton sétáló közönség és főleg az ott játszó gyermekek életét. Az építkezők kedvét szegik és lehetetlenné teszik a part rendezését. Erre a partrendezésre már az új óbudai híd miatt is okvetlen és sürgős szükség van. Erre a vasútra pedig nincs égető szükség és a Bécsi-úton az óbudai temetőig, onnan az óbudai állomásig kiépített villamos feleslegessé is teszi. Akvinkumig ki kell építeni a közúti közlekedést esetleg körforgalommal, a Bécsi-úton az óbudai állomás érintésével az esztergomi vasút töltése mentén be a szentendrei úton be a főtérre. Ezeken a síneken bejárhat a 10 perces közlekedésre berendezett 2—3 kocsival futó helyiérdekű is, mely a teherszállítást éjjel végezné.

Buda így a kelenföldihez hasonló északi pályaudvart kapna, a helyiérdekű rakodó állomása pedig a filatori gáton volna, ahol tulajdonképpen most is megvan. Az így felszadult Dunaparton fölépülne a széles rakodóparti út és a gyógysétány a Római fürdőig, ahonnan befelé, Akvinkumig már kész egy poétikusan fölépített útrészlet. Budából így válhat lassan, évek mulva gyógyfürdő, amelynek nemcsak áldott gyógyvizei, de megfelelő külsője is lesz. Természetes, hogy ezenkívül sok más kérdést is okosan, céltudatosan kell megoldani, de ezek egyike az óbudai Dunapart sürgős rendezése.

A Budai Orvosok Köre március 23-án tartotta tisztújító közgyűlését a Budai Társaskörben, amikor meleg együtt érzéssel választotta meg egyhangulag a következőket: Elnök: Koffler Adolf. Alelnök: I. Szaszovszky László, II. Steiner Károly, III. Reiss Mór. I. titkár: Sirovicza Mihály. II. titkár: Bodnár István. Pénztáros: Draskovich Aurél. Háznagy: Gulden Róbert. A választmányba pedig kerületek szerint: Berencsy György, Vladár Márton, Dunás-Vargha Ferenc, Schöller Károly, Mandl Géza, Strelinger Samu, Rajna Nándor, Pietsch István, Tamássy Béla, Dax Albert, Szlávik Ferenc, Róna Gyula, Wolf Imre, Raisz Aladár, Unger Manó, Kliburszky János, Tóth Jenő. Számvizsgálók lettek: Dobák Ferenc, Pesthy Endre, Goldinger Ferenc.

Az idegenforgalom új útjai

A sokat hangoztatott idegenforgalom ideterelésérőI végre komoly helyről, teljes szakképzettséggel alátámasztott előadást kaptunk a Magyar Külügyi Társaság márc. 24-én tartott ülésén, amikor Bársony Oszkár, a Menetjegy iroda és Idegenforgalmi vállalat vezérigazgatója fejtegette azokat az új s eredménnyel kecsegtető terveket, amelyek a legközelebbi jövőben valósulnak meg. Érdekes számokkal illusztrálta a hazai idegenforgalom máris örvendetes emelkedését s élénk példákkal mutatott rá, hogy az összes idegenhódító csodaszerek között az olcsóság mutatkozott a leghatásosabbnak. Idegenforgalmi mérlegünk az elmult 1926. évben többé nem mutat fel minust, amennyiben az útlevéllel Budapestre érkezett idegenek és a kiállított útlevelek számát összehasonlítva megállapítható, hogy míg 1924-ben még 48%, 1925-ben pedig még mindig 8% a minus, addig 1926-ban útlevéllel Budapestre érkezett 77.297 idegen, a kiállított útlevelek száma pedig mintegy 78.000. Eleven előadása folyamán megjelölte azokat az új utakat, melyeken haladva reális eredmény várható. Így elsősorban át kell vinnünk a külföld tudatába, hogy Budapest bekapcsolása nélkül minden európai utazás csonka és hiányos. Ennek propagálására a plakát, prospektus, külképviseleti szervek agitációs munkája, kongressusok, vásárok, kiállítások, versenyek, diákcsere akciók stb. mellett nagy súlyt kell helyezni a jövőben a nemzetközi vasúti csatlakozások és közvetlen kocsik további szaporítására. Ébren kell tartani, de keresztül is vinni, hogy Európa délkeletére vezető összes nemzetközi vasutaknak Budapest legyen a metsző állomása, ami annál is könnyebb, mert ez a legrövidebb út. Az új menetrend egy új közvetlen gyorsvonatot hoz számunkra, amely Angliát, Hollandiát és részben Belgiumot, valamint a Rajnamenti városokat Budapest érintésével hozza az eddiginél jóval rövidebb idő alatt kapcsolatba Szófiával s így Balkánnal. De szükséges volna a külföld jelentősebb helyein idegenforgalmi propaganda képviseleteknek a felállítása. Óriási jelentősége lenne egy Budapest-bécsi gyors sínautó-járatnak, vagy még inkább egy gyorsan közlekedő, de emelett kényelmes dunai motoros járatnak. A legkedvezőbb lenne azonban, ha egy olyan autóstradát építhetnénk, amely Velencét a Balaton s Budapest érintésével összekötné Bécs-el. Fontos volna, ha a fővárosban dívó nyugat-utánzatok helyett arra is tekintettel volnának, hogy ne pusztuljon el minden, ami régi és ami történelmi hangulatot áraszt. Az idegen eredetiséget keres és vár. E nagy célok elérésében nagy szerep vár az egész magyar társadalomra. Szívélyes szolgálatkész modorral, meleg szóval többet használunk a hozzánk forduló idegennek és az idegenforgalomnak, mint világhíres múzeumok kincseivel. Az utcák és terek közlekedési rendje, a ragyogóan tiszta szállodai szoba és étterem, a jól ápolt parkok, a figyelmes alkalmazottak, a virágos ablakokkal díszelgő állomások, idegen nyelveket beszélő üzleti személyzet, annak figyelembe vétele, hogy nem mindenki Krözus, aki utazik, mind hozzátartozik az idegenforgalom emelkedéséhez, Budapest polgárságának gazdagodásához.

A meleg szívvel és nagy hozzáértéssel beszélő előadót sok elismerő tapssal köszöntötte a nagyszámú s előkelő közönség.

Április 30-án
nyílik meg
a
Budapesti Nemzetközi Vásár
rendezi a
Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara
Központi iroda:
Budapest, V., Alkotmány -u.8
Telefon Teréz 64-01

Első Magyar Hangszergyár
STOWASSER
kir. udv. szállító
Budán, II., Lánchid-u. 5. sz.



Saját készitményü mesterhegedüimet a legnagyobb művészek hangversenyein szívesen használják. :: A létező összes hangszerek
LEGNAGYOBB GYÁRA

FÉRFI
fehérneműt
divatos
elsőrangú minőségben és kivitelben 24 óra alatt
szab és varr
legolcsóbban úgy saját, mint hozott anyagból
BRAUN
JENŐ fehérneműkészítő
Óbudán, III., Polgár-tér 2. szám.
Telefon: J. 622—68.

Rudas-fürdő

A budai forráscsoport legrádioaktivabb hőforrása

A török hódoltság idejében épült s teljes eredetiségében fennálló kényelmes gőzfürdő — Kádfürdők

Fedett téli uszócsarnok

PUSZTULUNK VESZÜNK . . .

Ős urunk Attila letekint az égből,
Véres könnyűt hullat isteni szeméből.
Megszakad a szíve a nagy fájdalomban,
Hogy bilincsben látja fiait e honban.

Küldj szikrát nagy Isten a magyar szívekbe,
Hunor-Magor hadát ébreszd új életre,
Üzzed el közülünk a testvéri viszályt,
S aki tör ellenünk, arra küld a halált!

Mozgay Sándorné.

Lechner Lóránt műépítész, műegyetemi adjunktusnak a pestujhelyi r. k. templom tervezőjének, a pápa őszentsége a Pro Eclesia et Pontifice díszjelvényt adományozta.

A Svábhegyi Egyesület e hó 4-én este rendezte a Pannonia-szálloda különtermében az áprilisi társasvacsoráját, amelyen több, mint negyven tag jelent meg, akiket melegen üdvözölt *Bódy* Tivadar elnök, annak jeléül, hogy ez a tagok fokozódó érdeklődését bizonyítja. Sok érdekes statisztikai adatot sorolt fel, amiket összegyűjtött, hogy a fürdőügyi törvénytervezet tárgyalásánál ezekre rámutatva, a Svábhegyet is a klimatikus gyógyhelyek közé fölvétesse. Élénk eszmecsere követte a népszerű és nagy agilitással élő elnök fejtegetéseit, amely főleg a hegyre vezető közlekedés modern fejlesztése körül forgott. Az illusztris társaság éjfélig volt együtt és végül az elnököt lelkes ovációban részesítették.

Az I. ker. Iparosok és Kereskedők Köre március hó 27-én tartotta VI. rendes közgyülésén Hubert Vilmos ügyvezető elnök, kimentette Ravasz László elnök elmaradását, akit üzleti ügyek tartottak távol. Kemény Dezső terjesztette elő az egész év működését felölelő jelentését, melyért neki és az egész tisztikarnak köszönetet mondott az elnök. Majd Szántó Sándor pénztáros mutatta be a zárószámadást és a jövő évi költségvetést, miket a közgyülés tudomásul vett és megadta a fölmentvényt. Ezután Komáromy Károly indítványára egyhangulag választották meg a tisztikart és a választás alá kerülő választmányi tagokat. A mi meg is történt, mire Hubert Vilmos ajánlotta, hogy Ravasz elnököt válasszák meg szintén tiszteletbeli tagnak és vele együtt Kun Gyula min. tanácsost és Hennyey Vilmos államtitkárt, amit egyhangulag szavazott meg a közgyülés. Végül Angyal Ignátz mondott köszönetet az elnökségnek és tisztikarnak ügybuzgó működéséért. Fábián József indítványára pedig köszönetet szavaztak a „Budai Napló" szerkesztőségének azért, hogy a kör ügyét lelkesen szolgálja és üdvözölte Merényi Richardot, aki súlyos betegségéből gyógyult fel. — Kedves örömmel vették tudomásul, hogy a Déli vasút terraszán épült kuglizót a kör kibérelte minden keddi nap estéjére. — Közgyülés után a kör számos tagja fölkereste küldöttségileg Ravasz László elnököt, akit lakásán szintén ünneplésben részesítették.

Kérje mindenütt a
„Sopron-Győri"
TEJET, mert ez a legjobb és legmegbizhatóbb
Telep és iroda: Sopron-, Győr- és Vasmegyei Tejgazdasági Rt. I., Fehérvári-út 27. Tel. J. 128-01

Meleg ünneplésben részesítette március 19-én a Budapesti Gazdálkodók Farkasréti Egyesülete Limbacher Károly kertészeti főfelügyelőt, gazdasági tanácsossá történt kinevezése alkalmából. Szibinkits György elnök hatásos beszédben emelte ki az ünnepelt nagy érdemeit, különösen az egyesület körüli fáradhatatlan, önzetlen nagy munkakészségét. Nagy tudást és tapasztalatot bizonyító előadásai a gazdasági önképzés leghatásosabb eszközei. Becsey Antal kormányfőtanácsos mondott ezután végtelenül kedves, fenkölt szellemű, gazdasági ötletekben gazdag ünnepi beszédet, majd März Károly a központi társelnök köszöntötte az ünnepeltet.

Régi szokások voltak a cs. k. hadsereg hagyományai s azok közül néhányat felsorol a *Szombathy* Kálmán kitünő szerkesztésében megjelenő „Honvédelem." Így a XIX. század első felében a 28. gyalogezrednél az a szokás volt, hogy ott csakis *szőke tiszt* szolgálhatott. A 6. vértes-ezrednél még érdekesebb szokás uralkodott: az alantas tisztek ingyen szolgáltak. Senki sem vehette fel a fizetését, hanem az alantas tisztikar illetékeit az érdemes altisztek jutalmazására fordították. A haditengerészetnél a szárazföldre való lépésnél azt a haditengerésztisztet, aki a tettenért fosztogatót ott a helyszínen le nem kaszabolta, becstelennek nyilvánították.

LORGNON Zibrinyinél, I., Attila-u. 12.

Igazgató változás. A székesfőváros tanácsa a II. ker. Marcibánya-téri elemi iskola igazgatóját Moussong Istvánt, aki már húsz éve ál az iskola élén s a folyó tanévben tölti be érdemekben gazdag működésének 40-ik évét, szabadságolta, mely ez alkalomból a Tanács hosszú, hazafias és nemzeti irányú működéséért a legmelegebb elismerésben részesítette őt. A tanítótestület és a tanítványok ugyancsak egy szép és meleg ünneplés keretében búcsuztak el szeretett igazgatójuktól. Helyére a tanács ugyancsak egy kiválóan érdemes, eddig pesti iskolát igazgató, régi budai lakost, Fekete Jenőt helyezte át. Viszont az ő helyére a Kazinczy-utcai iskola igazgatójául vitéz Szánthó László volt, id. igazgatót küldték ki, aki szintén kiváló pedagógus és budai lakos, egyúttal jeles sportférfiú.

TAXI AUTÓBUSZ VILLAMOS ÓBUDÁN

Égető kérdések ezek, amelyek ma izgajják a főváros legősibb részét, mert autótaxi-állomás Andréka Károly v. b. t. t. szívós utánjárására most lett csak a Főtéren — autobusz még nincs, talán nem is lesz, mely a Zsigmond-térről közlekedne az óbudai temetőhöz, amely most megközelíthetetlen, — és végül villamos sincs a Bécsi-úton, mely e fontos útvonalnak megadná életképességét és az óbudai temetőnek a létjogosultságot.

Ezeket a kérdéseket tárgyalta e hó 5-én este tartott választmányi ülésén Andréka Károly elnöklete alatt a III. ker. Egyesült Polgári Kör. Az elnök megnyitó beszéde elején kegyelettel áldozott Prohászka Ottokár püspök emlékének, a tagok pedig ünneplő felállással.

Rezső Antal igazgató azután a közeljövőben tartandó közgyülés előmunkálatairól referált. Orova Zsigmond dr., Bartók Béla, Martin Gyula és Andréka Károly hozzászólása után, mint új tagokat egyhangúlag vették fel: Weiszberger Ferencet a textilgyár igazgatóját és Totis Árpádot a gyár műszaki igazgatóját.

Ezután sor került Óbuda égető kérdéseire és Andréka Károly elnök bejelentette, hogy a Községi Polgári Párt 4-én tartott központi pártértekezletén, ahol a beruházási programmot vitatták meg, fölhívta az értekezlet figyelmét újból a bécsi-úti villamos vasútra, amelyre Óbudának a temető miatt sürgős és okvetlen szüksége van. Ott az autóbusz ügyét állították előtérbe, de itt be kell várni az autók számának megállapítását. Fölvetette a hegyvidék útjainak sürgős rendezését és világítását, amire nézve kedvező választ kapott.

Keményy Lajos fejtette ki ezután, hogy azért jönnek kevesebben a választmányi ülésre, mert nincs módjuk jönni azoknak, akik a bécsi-úti villamost **várják.** Pontos számításai vannak az autóbusz rendeléséről. 50 volt tervezve, de csak 48-at rendelnek s az elmaradott kettő az, amely a bécsi-úton járt volna.

Bartók Béla szerint a Beszkárt jobb szereti az autókat, mivel neki olcsóbb, de a közönségnek drágább, mert nincs rá átszálló-jegy a közútiról. Két autóbusz kell, egy kifelé és egy befelé.

Keményy Lajos Rezső Antal és Szepessy Ágoston azt vitatták, hogy az autók kiinduló állomása a Zsigmond-téren legyen, nehogy a temetőbe menőket kétszeri jegyváltásra kényszerítsék: — a villamoson és autóbuszon, mire Andréka megnyugtatta a felszólalókat, hogy az autóbusz nem halaszthatja el a bécsi-úti villamos kiépítését. Ismertette a Budai Napló-ban is megvitatott tervet, hogy az óbudai Dunapart parkírozása és gyógysétánnyá való átépítése miatt, amúgy is végállomássá kell kifejleszteni az óbudai vasúti állomást a temető és Akvinkum között s a bécsi-úti villamos úgy a temető mellett haladna el az állomásig s onnan tovább a vasúti töltés mellett Akvinkumig, hogy így a szentendrei úton visszatérjen a Főtérre, körforgalmat teremtve, mely felölelné ezt az egész elhanyagolt vidéket.

Orova Zsigmond köszönetet kér szavazni az elnöknek az autótaxi állomás létesítése körüli fáradozásaiért, de kéri jegyzőkönyvileg leszögezni, hogy ez a kör érdeme. Üdvözli az elnököt, hogy a 40 éves Torna- és Vívóegylet elnökének választotta és kéri, hogy a Torna- és Vívóegyletet is üdvözölje a társaskör, amellyel az elnök személyében igy egyesültek.

Végül sürgette, hogy az Árpád-gimnázium megfelelő épületbe helyeztessék át, mire a vita során kiderült, hogy a kultuszkormány is ezt tervezi, sőt már telket is szerzett e célra.

Az autótaxit megfigyelte Szepesi Ágoston ny. postaigazgató, aki igazolta, hogy meg van a kívánt forgalom két kocsi számára, amit Frey István háznagy és Horváth Lajos titkár is közvetlen tapasztaltak alapján igazoltak, de kifogásolták, hogy a vállalat csak többszöri telefonsürgetésre küld kocsit, s azokat is elfogják útközben. Bartók Béla kifogásolta, hogy Óbudának e fontos érdekét az autótaxi vállalat nem szolgálja kellőképen.

A Társaskör beléletének minél intenzívebbé való tétele érdekében Martin Gyula szakfelügyelő kellően megokolva indítványozta, hogy a kör rendezzen gyakrabban társasvacsorákat, szervezze meg túrista szakosztályát és rendezzen hetenkint családias kirándulásokat, — amit örömmel hajlandónak nyilatkozott támogatni Tamássy Béla dr. a vigalmi bizottság elnöke, aki májusra már kidolgozta a programmot. Ez lüktető életet vinne nyáron is a társaskörbe ha azt Wertheimer Samu indítványa szerint kellő propaganda kísérné.

Az értékes ideákat és eszmecserét megköszönve rekesztette be az ülést az elnök, akit szeretettel megéljeneztek.

Albert Erzsi. Vannak istenáldotta tehetségek, amelyek csodás erővel vonzzák az embereket. Néhány év előtt Sebestyén igazgatása alatt a nyári színkörnek ünnepelt primadonnája volt *Albert* Erzsi, aki feltünt, mint a meteor és föllépte telt házat jelentett. Legszebb sikerei közben férjhez ment és egyidőre visszavonult. De azért folyton tanult, hangja folyton csiszolódott és most, hogy újból a színpadra lépett, meglepetésszerűen hatott pompás énekével. A Városi Színház az ő kedvéért hozta színre a Troubadurt, amelyben Azucénát énekelte óriási sikert aratva. Ez az óriási színház megtelt az utolsó helyig és a visszatért művésznő szereplése iránt a nagyközönségen kívül érdeklődve képviseltette magát a kultuszminisztérium és a városháza is. A színházat a legelőkelőbb közönség töltötte meg és részesítette rendkívüli óvációkban a Budai Színkör volt primadonnáját. E hó 11-én újból föllép a Városi Színházban, ahol a Czigánybáróban énekli Czipra szerepét. Azután a Carmen van előadásra kitűzve. A jegyek túlnyomó részét már előjegyezték e két előadásra.

SZEMÜVEG Zibrinyinél, I., Attila-u. 12.

Farkas Nándor az óbudai templom karnagya, aki kiváló nagy tehetségével az idén a zeneszerzés Királydíját nyerte el, március 27-én rendezett hangversenyt a Zeneművészeti Főiskolán a Beszkárt kitünő dalárdájával, amelynek szintén karnagya. A szakavatott és lelkes dirigens nagyszerű érzékkel válogatta meg gazdag műsorát, amelyet kórusa imponáló biztonsággal, finoman kidolgozott, tempóban és felfogásban élettel teljes előadással hozott a megtelt terem hálásan tapsoló közönsége éle. Különösen Ammer: Nem! Nem! Soha című kórusa, amelyet meg is kellett ismételni a szünni nem akaró tetszésnyilvánítás és sürű taps miatt. Farkas: Kakukmadár és Grieg: Honfoglalás című hatalmas műve volt a lelkes és meleg est kiemelkedő művészi eseménye. A hangversenyen közreműködött az elismerten naggyá emelkedett budai művész Laurisin Lajos, Medek Anna a Magy. Kir. Operaház kitünő tagjai, Sugár Viktor orgonaművész, Fehér Ilona és Vidner Lili hegedű, illetve zongoraművésznők, hatásos, viharos tapsokat arató előadásukkal. A hangverseny értékes állomása Farkas Nándor felívelő karnagyi tevékenységének.

Zugligeti Egyesület

mely 1892-ben alakult 10 évi szünetelés után újraalakult és szeretné munkáját folytatni, ha a Zugliget összes lakói a tagok sorába lépnek és törekvéseiket támogatják. Otlet, programm annyi merült föl az eddigi tanácskozásokon, hogy ha azok megvalósítása sikerül, minden zugligeti lakónak igen sok előnyt tudnak biztosítani. Ennek azonban az a feltétele, hogy mindnyájan összefogjanak és a tagok kötelezettségét nemcsak a tagdíjak befizetésében, hanem abban is lássák, hogy mindenki tanáccsal aktív munkával részt vegyen az egyesület életében. A segítség első feltétele az, hogy minden panasz, minden kívánság, az egyesület vezetőségének tudomására jusson. Ezt akarják elérni a havonkint egyszer megtartott vacsorákon, amelyeken barátságos megbeszélés alakjában megtárgyalják mindazt, ami az egyesnek vagy a közösségnek szükséglete. Az egyesület e célok megvalósítása érdekében április hó 8-án, pénteken este 8 órakor a London-szálló külön éttermében tartja havi vacsoráját. Az egyesület minden politikától mentes polgári egyesülés, amelynek egyetlen célja a Zugligetnek felvirágoztatása, kiépítése, modern, egészséges üdülőhellyé való fejlesztése. A vacsorára szóló meghívót az elnökség nevében aláírták:

Dr. Manninger Vilmos
egyetemi m. tanár elnök.
Bernárdt Győző
min. oszt. tanácsos, műépítész.
Sigray István
gépészmérnök.
Dr. Zerkowitz Imre
ügyvéd, alelnökök.

Budai Klub. Bárczy István volt főpolgármester és miniszter személyes barátai és hívei alapítottak — eleinte szűkebb keretek között — ezt a klubbot, mely hivatva volt a budai oldalon alátámasztani Bárczy István várospolitikáját. Azóta nagyot fordult a világ és Bárczy István is. Harrer Ferenc is, a nehéz erőpróba után beléptek a Polgári Egység Pártjába s ezzel ez a kaszinó is a Ripka Ferenc által kitűzött középútra tért a balfelé vezető gyalogútról. A polgári gondolat zászlója alatt az új Budai Klub is erős fejlődésnek indult, tagjainak száma meggyarapodott és a Margithídfő környékének kezd társadalmi központjává lenni, ami főleg dr. Hegedűs Miklós főorvos, ügyvezető alelnök és dr. Orbók József ügyvéd titkár rendkívül agilitásának és ötletes programmjuknak köszönhető. A klub programmjába vette a különböző budai érdekek ápolását, sőt legutóbb széleskörű propagandát indított az iránt, hogy a budai polgár csak budai iparosnál dolgoztasson és budai kereskedőnél vásároljon: — budai csak budait foglalkoztasson! Buda legyen a budaiaké! E cél érdekében március 30-án este értekezletre hívta meg a Budán székelő érdekképviseleteket, amelyet dr. Schack Béla alelnök vezetett és kifejtette megnyitó beszédében, hogy a szétforgácsolt erőket egyesítve, azokat a gazdasági téren érvényesítsük. Ezt szolgálnák a Krieshaber Adolf dr. által régebben fölvetett eszme, hogy speciális „budai vásárok" révén teremtsünk a budai kereskedőknek és iparosoknak hírt és vevőközönséget. Legyen Buda a budaiaké! Nagy és erős mozgalmat kell indítani Budán ez irányban, amelynek részleteit az ezután összehívandó értekezletek dolgoznák ki. A kérdéshez elsőnek dr. Berényi Sándor szólt hozzá, majd Nagy János. Azután Bodánszky Zsigmond mondotta el e téren szerzett tapasztalatait és a bajt ott látta, hogy a budai kereskedő fél a reklámtól, — amire dr. Orbók József ajánlotta, hogy a budai kereskedők és iparosok használják ki a Budai Napló kivételes helyzetét, mely Budán az egyetlen jól bevezetett és szívesen olvasott ujság. Glanz Lajos bőröndös rámutatott arra a szomorú körülményre, hogy az általa készített és a pesti üzleteknek szállított árút ott megveszi a közönség, de Budán nem, amit megerősített Dusák Andor kereskedő is, aki megpróbálta, hogy haszon nélkül adott árut és úgy akarta a vevőket magához szoktatni, mégis Pestre mentek bevásárolni. Krieshaber Adolf dr. ismertette ezután azt a tervét, hogy a budai közönség érdeklődését kirakat versenyekkel és szezónvásárokkal kell lekötni. Rendezzenek a kereskedők a különféle kaszinókban alkalmi divatrevüket, a virágkereskedők szezónonkint virágkiállításokat a Lukács-fürdő kertjében, ahol a kereskedők kirakatrészleteket mutatnának be megfelelő reklámárakkal. A Budai Napló felhívná ezekre a közönség figyelmét. Az eszmét tetszéssel fogadták. Még Gemeinwieser kereskedő fejtette ki a különféle szubvencionált szövetkezetek káros konkurrenciáját és ő is csak a Budai Napló útján kifejtett reklámtól vár eredményt. Az érdekes vitát, amelyen több kereskedelmi és ipari szakma képviselője vett részt az elnök összefoglaló zárszóval fejezte be, hangoztatva a reklám szükségét, mert az Uristennek nincs rá szüksége, mégis harangoznak, hogy az emberek a templomba menjenek. A kereskedőknek is harangozniok kell, hogy a vevők bemenjenek hozzájuk. Az értekezlet az elnök éltetésével ért véget.

A „Budai Klub" elnöksége és tisztikara a következő: Elnök: dr. Bárczy István. Alelnökök: dr. Harrer Ferenc, dr. Schack Béla, Baracs Károly, dr. Beke Manó. Ügyvezető alelnök: dr. Hegedüs Miklós főorvos. Titkár: dr. Orbók József ügyvéd. Igazgató: Bieskey Jenő műszaki főtanácsos. Pénztáros Tafler Béla cégvezető. Háznagy: Szerényi Zoltán bankfőtisztv. Gazdák: Brenner Sándor építész, Havas Kálmán számtanácsos, Néber János főtisztviselő, Seif Gyula főmérnök, Weltner Endre bankfőtisztv. Ellenőrök: Kovács Ferenc bankbizományos, Pollák Benő gyógyszerész.

Rákóczi imáját énekelte Székelyhidy Ferenc a Magy. Kir. Operaház művésze a Rákóczianum egyházközség március 24-iki bőjtiestjén.

Rézbútort, *vasbútort, ágyhetétet, összecsukható ágyakat legolcsóbban szállít 30 év óta fennálló gyáram* **Prohászka**
VI, Gróf Zichy-u. 46. Fiók: Üllői-út 9

HALWA SÁNDOR
PUSKAMŰVES
BUDAPEST,
I., Krisztina-tér 2. Műhely: I., Szent János-tér 4
Telefon: Lipót 966—02
Állami díszoklevél. Ezüstkoszorús mester
Nagy aranyéremmel kitüntetve

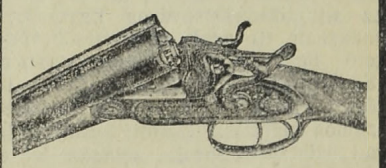

VADÁSZFEGYVEREK
•••
FEGYVERJAVÍTÁSOK
•••
SPORTCIKKEK
•••
CSERKÉSZFELSZERELÉSEK

Nem fizet soha lakbért
ha 1—35 évi törlesztésre 2-3-4-5 szobás modern, kényelmes, saját tulajdonu
ÖRÖKLAKÁST
vesz az „ÖRÖKLAKÁS" R.-T.-tól
IV. Városház-u. 4.
(Kossuth Lajos-utca mellett)

HUNGÁRIA-GYÓGYFORRÁS
szénsavval telítve: **HARMAT-VÍZ!**

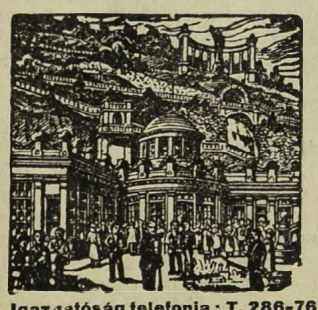

Magyarország legrádiumosabb gyógyvize Az Erzsébet-hid budai hidfőjénél épült modern ivócsarnokban. **Radioactiv hatásu lithiumos és calcium-hygrocarbonátos gyogyvíz**
IVÓ-KURA
Keserűsó-kura. Javasolva vesebántalmak, gyomorbajok, székelési zavarok, álmatlanság, vérszegénység ellen. Poharankint **1000** kor. karlsbadi sóval **2000** kor.
Igazgatóság telefonja: T. 286-76 **Reggel 7 órától este 6 óráig**

SZENT
LUKÁCS-FÜRDŐ
a magyar Pőstyén.

Éhgyomorra naponkint igyék egy pohár
KRISTÁLY-vizet!
16

Anakronizmusnak látszik egyik vezető kormánypolitikus kijelentése, amit egy nála járt deputáció előtt tett, hogy nálunk az antiszemitizmus csak akkor fog megszünni, ha megszűnik a demokratapárt.

Buda-Alsóvárosi Egyesület címen a Fehérvári-út és környékének érdekeltsége szervezkedik. Gömöri Győző vezetése alatt, aki a Hazai Ált. Biztosító R.-T. igazgatója. Benne összpontosult ez elhanyagolt városrész polgárainak bizalma és az érdeklődők közvetlenül hozzáforduljanak: IV. Vigadó 1. sz. vagy telefonon T. 233—86. — Az alakuló közgyülést április hó 7-én csütörtökön este 7 órára hívták össze I., Bártfai-u. 9. szám alá, a Füredy-féle vendéglőbe.

A Fehérvári-út két oldalán elterülő városrész elhagyatott, tűrhetetlen állapota készti az ott megtelepedett polgárságot, hogy tömörülve igyekezzék e nagyra hivatott vidék érdekeit szolgálni, ázsiai állapotát megváltoztatni. A város határán belül nélkülözik a közúti vasutat, mert csak a HÉV. jár erre, de az átszállójegy ára ide oly magas, hogy azt a polgárság nem bírja. A kereskedelemügyi miniszter szívesen vette pártfogásába az érdekeltség ügyét és Bódy Tivadar vezérigazgató is jószívvel segítene a bajon, amit ma egyedül az a körülmény gátol, hogy a Beszkárt-nak nincs vezérigazgatója. Az új egyesületben képviselt érdekeltség kérvénye alapján most folynak a tárgyalások, befolvásos kelenföldi vezéremher támogatásával. Mert hihetetlen, de úgy van, hogy itt a Belvárostól egy ágyúlövésre eső utakon, még a Fehérvári-úton sincs gyalog-járda s így a gyaloglás sem lehetséges, pedig itt ezrével járnak a munkások a gyárakba. A többi út és utca is silány, mert a szénsalak porrá lesz, holott azelőtt murvával töltötték fel a gyalog-járdákat. Az utcák sötétek, világítás nélkül valók. Az új „Buda-Alsóváros Egyesület" panaszait és azok kielégítését sürgető beadványokat alátámasztja a „Sósfürdő-Környékbeliek Érdekeltsége", mely a tanácshoz beadott számos aláírással ellátott beadványában szintén felsorolja mindazokat a panaszokat, amelyek ma e vidék lakói számára tűrhetetlenné teszik az életet és szítják az elkeseredést. A tömörülő polgárság érdekei elől nem térhet ki a tanács.

TÁVCSŐ Zibrinyinél, I., Attila-u. 12

Jubiláló óbudai cég. Ünnepi állomáshoz érkezett az óbudai *Gittinger* cég, amely most ért a huszonöt éves fennállásának jubileumához. Gittinger György a cég megalapítója közvetlen, előzékeny modorával, a füszer- és gyarmatáru kereskedelem terén megszerzett nagy tudásával, kiváló üzleti érzékével, — azonban szemelőtt tartva a vevők érdekét is — nagy szeretetnek örvend Óbudán. A társadalmi életben is jelentős szerepet játszik és ismert cégének 25 éves fennállása alkalmából elhalmozzák szerencse kívánataikkal.

A pestújhelyi fecskendő. Nem csoda, ha a kormány belenéz a városok, községek gazdálkodásába s azt szigorúan ellenőrizni kívánia. Ahogy az „Ujpesti Napló" egyik legutóbbi száma Pestújhelyről írja, az ottani elöljáróság az együgyűségéről híres Rátót-ot is lefőzte. A pestújhelyi polgárság mindig úgy tudta, hogy a tűzoltóság felállítása és üzembe helyezése azzal kezdődik, hogy előbb kitanítják az arravaló embereket pl. a fecskendővel való bánásra s csak azután állítják tényleg a fecskendők mellé gyakorlatozni. Náluk mégis fordítva történt. Ott először vettek fecskendőt, azután elküldték a tűzoltókat gyakorlatozni, akik a gyakorlat végeztével azt kemény tél idején vízzel telten otthagyták és csak a másnapi gyakorlatozásnál vették észre, hogy a víz a fecskendőbe belefagyott. Tüzet gyújtottak tehát a fecskendő alá, kiolvasztották a jeget és a fecskendő újra alkalmas volt a gyakorlatozásra. Csakhogy nagyobb tüzet találtak csinálni a kelleténél és nemcsak a jég olvadt el, hanem elolvadt a fecskendő is. Jelentették az előljáróságnak, hogy nem jó fecskendőt vettek. A község bölcseinek szinte fájni kezdett a lelkük, hogy a polgárság adóját komisz fecskendőre költötték el. De megvigasztalódtak, hogy tévedni emberi dolog. Vettek hát 85 millió koronáért új fecskendőt. Eszükbe sem jutott, hogy 10—15 millió költséggel a régit ki lehetne javíttatni. Meg aztán — szinte nevetséges az eset, ha nem lenne olyan zsebbevágóan szomorú. És Pestújhely nem is olyan messze esik Pesttől. Itt néha Európa legforróbb artézi forrása is befagy walla.

A Katholikus Leánykör Óbudán április 3-án rendezte fényes sikerű kultúr délutánját az egyházközség új székházában. A műsoron Laurisin Lajos és Petry Kató a Magy. Kir. Operaház neves tagjai, Kovách Ferenc tanár, Dvorszky Antal előadóművész, Csergőffy István, Blaha Ilona és Repcsák Ilona zongoraművészek működtek közre gyönyörű művészi előadásukkal. Az ünnepi beszédet Krebs Ferenc a Leánykör lelkiigazgatója mondotta. Az érzésben gazdag és gondolatokban magasan szárnyaló beszédet a zsufolásig telt terem hálás közönsége elismerő nagy tapssal fogadta. Színre került még a „Claudin" című vallásos színmű, melynek szereplői kiváló előadásukkal az est sikerét nagy mértékben emelték.

Első jubilumát, öt éves fennállását ünnepli most az óbudai Törekvő Dalkör, amelynek alapítói fiatal, dalt szerető, dalért rajongó, hazafias érzésben gazdag, de egyszerű emberek voltak. Meleg egymást szerető szívvel találkoznak a Kiskorona-u. 68. sz. alatti kedves helyiségükben, ahol a magyar dalkultúrát lelkesen szolgálják. Eddig sok hangversenyt, műkedvelő előadást, kirándulást és pompás estélyeket rendezett nagy siker mellett a dalkör, amelynek egyik legkedvesebb emléke az az örökbecsű bronzszobor, amelyet egy hivatalos kerületközi versenyen, mint második díjat dr. Ripka Ferenc főpolgármester ajándéka gyanánt nyertek. Az egyesület lelke Melbeck József, ügyvezető elnök, aki önzetlen agilitással dolgozik az egyesület fejlődéséért, buzgó munkatársaival: Hutira Lajos alelnök, Tóth János vig. biz. elnök és gazda, Dietz József jegyző, Zsedő Gusztáv pénztáros és a fáradhatatlan Balkó Imre titkárral. Ez évben még lebonyolítandó programm legkedvesebb eseménye lesz az április 5-ére megrendezett Hölgyestély, melyet nagy érdeklődéssel várnak Óbudán. Május elején rendezi a dalkör szenzációsnak igérkező hangversenyét, amelyen a nemrég itt szerepelt Don Kozákok nagyszerű kórusának remekét: a Volgahalászok dalát is bemutatják. Az öt éves fennállást pedig a nyár folyamán nagystílű zászlószentelési ünnepséggel kívánja megülni a sikeresen munkálkodó és támogatásra méltó Törekvő Dalkör.

Szezónzáró vacsoráját rendezte a Ker. Nemzeti Liga II. ker. osztálya márc. 26-án a budai Kath. Körben. A vendégeket Laurentzy Vilmos dr. alelnök üdvözölte, ezután Kenring Károly dr. tréfás felköszöntője következett, mely után Kaszás Böske énekelt Prónay Margit zongora kíséretével. K. Pallus István a tordai diákokról szóló egyik irredenta novelláját olvasta fel; majd F. Boda István adott elő két hegedűkoncertet feleségének zongorakíséretével. Szerepelt még: Jambrik Ilona, Popity Imre, Vásárhelyi György és Réthy Gyula. — A III. kerületi osztály ápr. 7-én csütörtökön rendez kultúr-estét a III. ker. Keresztény Társaskörben, amikor Toperczer Ákosné tart előadást a XVIII. század nagyasszonyáról. — Az I. ker. osztály márc 27-én tartotta rendes közgyűlését a budai Kath. Körben, amikor Wolff Károly a Liga ügyvezető elnöke mondott nagy beszédet.

A III. ker. Ref. Nőegylet április 3-án a kiscelliutcai iskola nagytermében jól sikerült előadást rendezett, amelynek műsorán három pompás vígjáték volt, tehetséges szereplők, kedves előadásában. Ujváry terstvérek hegedűn a legszebb magyar dalokat játszották meleg érzéssel, melyet Tarlós Sári kísért ügyesen zongorán, a Magyar Miatyánk-ot pedig ifj. Kontra Aladár mondotta el. A közönség sokat és lelkesen tapsolt a szép előadásnak, amelynek rendezése S. Soóthy Ica érdeme.

Szomorú hírt hoz a felvidékről a fekete keretes gyászlap: kvassói és brogyáni Kvassay Ede, cs. kir. kamarást, ny. min. tanácsost és írót, aki egy hónap előtt hunyt el, most követte özvegye, szül. viszocsányi és brogyáni Brogyány Mária március hó 25-én, életének 61. évében, hosszú szenvedés után hunyt el. A viszocsányi családi sírboltban temették ősei mellé. Halálát gyászolja családján kívül a Lénárt család is, köztük dr. Lénárt Zoltán, egyetemi tanár és a Rókuskórház nagy nevű főorvosa, mint rokon.

Tragikus eset hozott gyászt több közismert és tisztelt budai családra. Bauer János paszománygyáros szívbajával Balatonfüreden keresett gyógyulást, ahol betegsége roszszabbra fordult és aggodo hitvese Bauer Jánosné született Bizony Mária gyöngélkedő férje ápolására Füredre utazott. Az izgalmak annyira megviselték, hogy beteg férje mellett szívszélütés érte mult hó 13-án. A hirtelen elhúnyt úrnőt Budára szállították és múlt hó 15-én temették nagy részvét mellett a farkasréti temetőbe. Özvegyen maradt beteg férjét a gyászeset súlyosan megviselte, de szerencsére már a tartós gyógyulás útján van. Az elhunytat az Ostián, Hiesz, Partics, Bizony, szepesi Kuszka, Teefeldes és Vajda családok gyászolják.

Huszonnyolcadik közgyűlését tartotta a szokásos tárgysorozattal a Szabadpolgári Kör ápr. 2-án este saját helyiségében. I., Szebeny Antal-tér 2.

Kelenföld hivatásáról és fejlődéséről tartott érdekes előadást március 31-én este a Kelenföldi Polgári Körben Reitzer Emil, mely előadásra jövő számunkban visszatérünk.

A Magyar Általános Takarékpénztár közgyülése

Március 31-én dr. Horváth Lipót elnök vezérigazgató elnöklete alatt tartott 45. rendes közgyülésen megállapította az 1926. üzletévre vonatkozó tiszta nyereséget, amely 809.421.02 P., azaz 10.117,702.750 K-t tesz ki, miután már a nyugdijalap intern 200.000 P., azaz 3.250,000.000 K-val dotáltatott. A közgyülés egyhangulag elhatározta, hogy ezen tiszta nyereségbol részvényenként 6 P, azaz 75.000 K, azaz 12 százalék (1925-ben 5 P, azaz 62.500 K, azaz 10 százalék) osztalék fizettessék 1927 április 2-tól kezdodoleg. A közgyülés egyidejüleg felhatalmazza az igazgatosagot arra, hogy a tisztviselők nyugdijpénztárának szabályzatát tekintettel arra, hogy a rendkivüli dotáció révén erre most már megvan a fedezet — olyképpen modositsa, hogy 50 százalékos nyugdijfizetés legyen eszközolheto. Elhatározta egyuttal a közgyülés, hogy az alaptokét 8 millió pengore emeli fel, olyképpen, hogy a régi részvények arányában meg nem osztható daraboktól eltekintve, az összes uj részvények a régi részvényeseknek ajánlhatnak fel. Minden 3 darab régi, 50 pengő n. é. részvény 1 darab uj, mar az 1927 január 1-vel kezdodő uzletév eredményében részesülő, 50 P n. é. résvény átvételére jogosit, 80 P kibocsátási ár befizetése elleneben, amelyhez még — részvénykibocsátási illeték fejében — 1.20 P és folyókamatokért 1927 január 1-től kezdve, valamint költségekért 3.74 P járul. Az elővételi jog 1927 április 2-tól 8-ig bezárolag gyakorolható, Budapesten a társaság főpénztáránál, Triesztben a Trieszti általános biztosító társulatnál (Assicurazioni Generali), vagy a Banca Commerciale Triestina-nál, Bécsben az Allgemeine Österreichische Bodencredit-Anstaltnál. Az alaptőkeemelés sikerét egy tőkecsoport biztosította, amely mindazon részvényeket, amelyeket a részvényesek át nem vesznek, valamint az általuk eladott elővételi jogokra eső részvényeket egymás között felosztva, több évi zárolással átveszi. Ezen tőkecsoport tagjai: a takarékpénztár anyaintézete, az Assicurazini Generali, továbbá a Schweizerische Rückversicherungs-Gesellschaft, Zürich, a „Schweizerische Gesellschaft für Anlagewerte, Basel", a Schweizerischer Bankverein holdingtársasága és a Schweizerische Bank für Kapitalanlagen, Zürich", az Akt.-Ges. Leu & Co., Zürich holdingtársasága. Az alaptőkeemelés keresztülvitele után a takarékpénztár alaptőkéje és nyilt tőketartaléka ca 13,500.000 pengőre fog rugni. A közgyülés végül lelkes közfelkiáltással megválasztotta az igazgatóság tagjává dr. Ripka Ferenc urat, Budapest székesfőváros főpolgármesterét, a magyar országgyülés felsőházának tagját. Az elnök meleg üdvözlő szavaira a főpolgármester válaszolt és köszönettel elfogadta az igazgatósági tagságot, amelyhez már előzőleg elnyerte a m. kir. kormány hozzájárulását. A felügyelőbizottság tagjává a közgyülés Ziegler Géza m. kir. kormányfőtanácsos, építészt választotta meg.

Érdekes adata külkereskedelmünknek, hogy *cséplő*-gépekben erős kivitelünk van Franciaországba, ahol a mi gyártmányunkat jobban keresik, mint a németet, vagy angolt, oly annyira, hogy a franciák maguk emelték föl a beviteli engedélyt 1500 tonnáról 5000 tonnára.

A Lipótvárosi Takarékpénztár közgyülése

A Budapest-Lipótvárosi Takarékpénztár, e hónap 4-én tartott közgyülése a 88,761.55 pengő tiszta nyereségből 1.30 P (a mult évben 1.20 P) osztalék kifizetését határozta el. Az esedékes szelvény április 5-től kezdve kerül beváltásra.

*

A Lipótvárosi Takarékpénztár mérlegszámlája az intézet további erőteljes fejlődése mellett tanuskodik. Ugyanis a takarékpénztár egymillió pengő alaptőke mellett 88.761 pengő tiszta nyereséget mutat ki, ami a részvénytőkének 8.88 percentes kamatozásának felel meg. A szép eredmény elérésében kétségkívül nagy szerep jut a kezelésére bízott idegen tőkék lényeges emelkedésének, amennyiben az általa kezelt idegen tőkék összege a mult év végén a két és félmillió pengőt megközelítette. A saját és idegen tőkék emelkedésével párhuzamosan gyarapodtak a kihelyezések is és a váltótárcában több, mint egymillió pengő, az adósok számláin pedig körülbelül 1.2 millió pengőt mutat ki. A tőkék túlnyomó része elsőrangúan mobilis anyagban vannak kihelyezve, úgyhogy a Budapest-Lipótvárosi Takarékpénztár szaz százalékig mobilizáltnak tekinthető.

Magyar Forgalmi Bank Részvénytársaság Madarassy Beck Marcell dr. báró elnöklete alatt tartott igazgatósági ülésen az 1926-os üzletév zárszámadása került bemutatásra. Az intézet mérlege 3.418,102.260 korona = 273.448.18 pengő tiszta nyereséggel zárult. Az intézet évi rendes közgyűlése e hó 12-én fog megtartatni. Az osztalék —.40 pengő. = 5.000 korona lesz, szemben az 1925. évre fizetett 3500 koronával.

Üzenet

K. P. Városmajor. Mi is olvastuk Cs. A. budai ügyvéd balesetét, mely őt azon a katasztrófális napon érte a templomban, mikor Prohászka püspök mondott utolsó beszédet. Az ügyvédet azzal a karosszékkel ütötték meg, amelyben a rosszul lett püspököt vitték. Hogy az illető ügyvéd, hogy érzi most magát, nem tudjuk, de hogy sokáig fog sántítani ettől, az bizonyos.

Többeknek, akik közérdekű kérdésekkel fordultak hozzánk, vegyék válaszképen az alábbi híreket:

A két legnagyobb iparág a fém és szövő-fonó (textil) ipar. Ezek foglalkoztatják a legtöbb munkást. Nálunk érdekesen alakul az ipar és a földműves osztály arány száma; minden ezer dolgozó földművesre 254 iparos jut. Olaszországban az utóbbi szám 495-re, Svédországban 810-re, Franciaországban 880-ra, Németországban 1100-ra (tehát százzal meghaladja a földművelők számát), az Unióban 1300-ra, Belgiumban 3050-re és Angliában 6850-re emelkedik.

A könycseppek Linhal dán orvos szerint erős mérget tartalmaznak, tehát nemcsak sósvíz és foszforkeverékből állanak. Kísérletei során bakteriumokat ölt meg könnyekkel.

Szerkesztő: FERENCZY LÁSZLÓ.
Laptulajdonos: VIRÁG és TÁRSA
Kiadásért felelős: Viraág Béla.

Hirdetmény
a lóversenyt látog tó közönség figyelmébe

A Budapesti Helyiérdekű Vasutak lóversenytéri **különvonatai** a keleti pályaudvar mellett levő Budapest—Kerepesi-út hév. állomásából 14 óra 42 perckor és 15 óra 02 perckor indulnak úgy az I. és II. helyre, mint a III. helyre.

A futamok befejezte után szükség szerint indulnak különvonatok úgy az I. és II. mint a III. helyről a keleti pályaudvarhoz.

A vonatok menetideje 10 perc. E vonatokra érvényes átszállójegyek a Bszkrt. bármely kocsiján válthatók 36 fillérért, mely jegyekkel a város területéről kétszeri átszállással is ki lehet jutni a lóversenytérre.

A különvonatokon a helyijegyek (csak a keleti p. u.-tól a lóversenytérig vagy viszont) **ára 24 fillér, a menettértijegy ára 40 fillér.**

SZÉCHENYI GYÓGYFÜRDŐ
a modern orvosi tudomány minden eszközével és a különböző gyógyeljárásokhoz szükséges főiszerelésekkel ellátva.
A város minden pontjától könnyen megközelíthető.



Háztatarozásnál
előnyös feltételek mellett vállalkozik
Nagy Pál
bádogos
gáz, vízvezeték, csatornázás, fürdőberendezés és központ fűtés vállalata
II., FŐ-UTCA 20. SZ.
Telefonhivó 179—42.

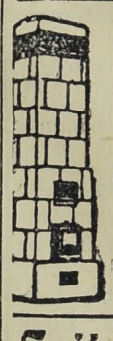

KÁLYHÁS!
Béres Márton
I., LOGODI-U. 19. SZ.
Telefon: I. 972-33
Minden e szakmába tágó munka ügyében forduljon bizalommal e régi jóhirü céghez.

Szijgyártó
nyerges és bőröndös
Megbizható régi üzlet
FLIEGER NÁNDOR
II. kerület, Fő-utca 10. sz.

CIPŐK
Báli-, selyem-, brokát-, lakk-, speciális vadászcipők és egyéb cipőkülönlegességek legjutányosabb beszerzési helye
ZVERKÓ
(Budai Vigadóval szemben)
Többszörösen kitüntetve

KRAMER ADOLF
festő- és mázolómester
I., Lágymányosi-u. 4
Telefon: József 82—57

Thermostóth



Központi fütések és szellőzte ések, biologiai szenyviztisztitóberendezések, vizvezeték és csatornázás, fürdőberendezések és épületbádogos munkák tervezése és készitése. Szabadalmazott kovácsolt vas „Thermostóth" kazánok kizárólagos gyártói
167
Tóth Imre és Társa
V., Katona József-u. 3.
telefon 23—93

ERZSÉBETHID SZÁLLÓ
Telefon: 108-45.
Budán, I. Kökény-u. 14.
Ráczfürdő mellett.

BUDÁN, II., FŐ-UTCA 7 Telefon 188—09.
Lackenbacher György
bádogos, gáz, vizvezeték, csatornázás, fürdőberendezés és központi fütés vállalata.

Nyomatott a Réval Testvérek Irodalmi Intézet R. T. Nyomdájában. Budapest, V., Ügynök-u. 8. — Nyomdaigazgató: Sziklai Pál.

Budai Napló

XXIII. évfolyam. 878. sz.

Buda érdekeit a várospolitika, a közgazdaság, társadalom, művészet és sport terén szolgáló ujság. Előfizetése egy évre **16** pengő, félévre **8** pengő. Egy szám **40** fillér. Szerkesztőség és kiadóhivatal: I., Bors-utca 24. Délután 5—7-ig. Telefon: K. 502—96.

Felelős szerkesztő: VIRÁG BÉLA

Hirdetések ára: Egy hasáb széles, egy milliméter magas sor, egyszeri közlésnél **50** fillér. 20 mm. magas hirdetés **10** pengő. Szövegsor ára **4** pengő. Közgazdasági közlemények megállapodás szerint. A hirdetések dija mindenkor **előre fizetendő.**

1927 április 16.

A kigondoló hivatalt

decentralizálták a városházán s az külön fiókokat állított minden ügyosztályban. A nagy dollárkölcsönök hírére minden osztály sietett valamit — kigondolni és olyan fantasztikus tervek kergették egymást, hogy szinte káprázott a tátott szájú polgár szeme. De aminthogy nincsen Budapestnek egységes szabályozási terve, éppen úgy nincs egységes városfejlesztő terve sem. Nem is lehet, mert e kettő szorosan összefügg. A városszabályozás csakis következménye az öntudatos, nagyvonásokban megtervezett városfejlesztési programmnak. De ki csinált itt valaha ilyen városfejlesztő programmot?

Most aztán pláne egymásra igyekeztek licitálni az egyes ügyosztályok és a kerületi előljáróságokon elképedve látták, hogy mi készül a városházán. De jött a Széchenyi-fürdő hideg zuhatagja és egyelőre elmosott minden tervet. A beruházási programmból csaknem minden tételt törültek. Még az okvetlenül szükségeseket is. Ez aztán a másik véglet.

A kerületi előljáróságok mindegyike tisztában van saját kerületének szükségleteivel. Előterjesztéseiket azonban nem veszik komolyan a városházán. Pedig a kerület és az ő választmánya volna tulajdonképpen az első hivatalos szervezet, mely a központot tájékoztatná az illető városrész szükségleteiről. Ez adná a mindennapi életet, viszont az ünnepnapot adná a központ nagyszabású városfejlesztő programmja, amelynek reá eső részét jól feldolgozná a kerületi választmány.

Talán megoldja ezt a kérdést az új fővárosi törvény, ahol az autonomia nem lesz jelszó és köpönyeg, hanem reális valóság s a központi autonomia nem lesz a kerületi autonomiák elnyomója.

A városfejlesztő programm és az egységes szabályozási terv hiánya még rengeteg pénzbe fog kerülni a fővárosnak, mert nemcsak a saját területére, hanem a vármegye és az állam segítségével, ennek a nagy programmnak alapján kellet volna fölépülnie a közvetlenül szomszédos, ma már Budapesttel szervesen összenőtt Ujpest, Rákospalota, Pestújhely, Rákos-Szentmihály, Mátyásföld, Szentlőrinc, Kispest, Erzsébetfalva, azután Albertfalva, Budafok és Csillaghegy nevű telepeknek, amelyek bevonása egy csapással az első városok közé emelné Budapestet.

A síránkozás a mult bűnei felett hiábavaló, kárba veszett fáradság. Nem ez a feladatunk.

Nekünk rá kell mutanunk azokra a motívumokra, amelyek e városfejlesztési programmhoz megadják az alapokat.

Budán erre könnyű rámutatni. Buda a fürdőváros, ez adja meg nemcsak jellegét, de polgárságának a jobb kenyeret. Ennek a vezéreszmének kell alárendelni mindent, a meglévő természetes alapokon és akkor a dunántúli város minden része Csillaghegytől Budafokig megkapja azt a vezető-gondolatot, amelyet ki kell fejlesztenie, összhangot keresve és találva a szomszédos részekkel. Lesznek egész Budára vonatkozó rendelkezések és lesznek csupán az egyes kerületekre vonatkozók. Mert más a hivatása Kelenföldnek, mint a Várnak, — más a Krisztináé és más a Vizivárosé. De még Ujlaké is más, mint Óbudáé. Így vagyunk a hegyvidékkel is.

Kereskedelmi és gyárváros csak a Kelenföld lágymányosi részén épülhet. Idevaló a kiállításokat felölelő terület és ide épül a Stadión. Dunapartja kikötőváros, Sasad és a Gellérthegy déli része a nyaralóhelye. A borárostéri híd tengelyében épült kelenföldi sugárút a városrész tengelye, mely kifejleszti a keserűvíz források körül a magyar Karlsbadot, világhírre fejleszti a Sósfürdőt és Pest belsejéből visz az új nagyszabású Déli pályaudvarhoz, mely a Dunántúl forgalmának lesz a lebonyolító helye.. Ettől a sugárúttól északra és délre két nagy parkra van szüksége.

A Tabán adja a királyi vár méltó keretét és a Belváros dependánsza. A belvárosi kereskedő és vállalkozó napi munkáját itt pihenni ki. Ez a hivatás átterjed a Naphegyre is.

A Krisztinaváros már él a hivatásának. A nyári színház ott marad, ahol van, a kőszínház a Vérmező felső csücskén épül fel. A Vérmező, Buda fürdőváros világszép parkja és ez adja meg az egész városnak a fürdő jelleget.

A Viziváros dunaparti gyógysétánya, gyógy-szállodái adják a kapcsolatot a felső és alsó hévizek között.

A dunaparti gyógysétány központja lesz és megállítja a hanyatló Viziváros elértéktelenedését. Akkor kerülhet sor a Halászbástya kiépítésére a Corvin térig, a Dunáig.

Ujlak a kertváros és méltó kerete a felső hévizi fürdőknek.

Óbuda egy nagy vidék kereskedelmi centruma, gazdasági akadémiával. Őstörténelmi kerete és ősfürdője, az esetleg ideépülő Stadiónnal, ide telepített ügetőverseny pályával és külön vasúti hálózatával, egyike lehetne Kelet-Európa érdekes városainak.

Akvinkum és a Római-fürdő között épül majd fel az ideális kertváros, amelynek a dunaparton lesz méltó nagy, széles, szép korzója.

Ennek különös szépen kell fölépülnie, lehetőleg turáni stílusban.

A hegyvidék marad továbbra is e világváros tüdeje és klimatikus gyógyhelye.

Ahogy ez a számunk is bizonyítja, ez a hegyvidék már megmozdult és ki fogja küzdeni az őt megillető jogokat.

Budára kell hozni minden egyetemet, minden főiskolát, mert idealisabb iskolákat el sem lehet képzelni, mint olyanokat, amelyek fürdőhelyen állanak s ott laknak hallgatói. Ezt is és az idegenforgalmat is intenzíven szolgálhatnák itt a nyugdíjas családok.

Nagy vonásokban ez a jövendő Buda.

Budán, 1927. április 15

Buda gyássza

Mélyebb a mi gyászunk, feketébb, sötétebb, mert Budát szerette jobban a szentéletü OTTOKÁR püspök. Mi voltunk az elhagyottabbak, a szegényebbek. Az Isten különös kegyelme onnan szólitotta Őt magához, ahol a legnagyobb volt: — a templom szószékéről és e város népe oda kisérte, ott búcsúzott Tőle, ahol szivesebben élt: — Budán. Óh, sokan kisérték utolsó útján Pestről, de Budán ott volt mindenki, hogy mégegyszer meghajtsa előtte fejét és térdét. Örök némaságában is nagy volt Ő, aki az élő szónak volt királya. Halkan, bánatosan csendültek meg a budai harangok, mert az ő ércszavuknál is hatalmasabb harangszó volt az Ő szava. Még a harangok is meggyászolták.

Krisztus keresztjének, a legszentebb szimbólumnak, amely büszkesége, mint jelvény nemzeteknek és egyéneknek és forrása az örök életnek — nagyon érdekes az eredete. A régi szent legenda szerint, mikor Ádám megbetegedett, elküldte fiát, Szethet, hogy hozzon neki egy ágat az Élet fájáról. A fiú csak egy oltványt kapott és mikor Ádám meghalt, a bujtást sírja fölé ültették. Ebből fa lett és belőle akartak gerendát készíteni Salamon templomába. A gerenda azonban nem volt alkalmas és a legenda szerint később a Bedhezda tavába vetették, majd a Cedron patak fölött átjáró híd gyanánt szolgált. A legenda tovább megy és azt mondja, hogy ebből a fadarabból ácsolták a keresztet, amelyen Krisztus kínhalálát szenvedte.

Új kilátó hellyé avanzsált a Kiscelli hegyre vezető Kálvária út, amelyet sétaúttá képzett ki a főváros, padokat is állítva a kedvesebb helyeken, ahonnan Budapest panoramája gyönyörűségesen bontakozik a szemlélő elé. Pesti ember, de még a budaiak sem ismerik eléggé ezt a szép helyet.

A legelső háziúr Budapesten maga a főváros, amelynek a legutolsó statisztikák szerint 1236 háza (ebből 852 lakóház) 13.558 lakással és 38895 lakóval. Utána következik az államkincstár 457 házzal (ebből 207 lakóház). A háztulajdonosok között van háztulajdonos részvénytársaság 980, önálló iparos 2696, ipari alkalmazott 913, önálló kereskedő 1652, kereskedelmi alkalmazott 501, állami tisztviselő 270, fővárosi tisztviselő 116, napszámos 155, vagyonából élő 5105 egyén. Ezek alkotják Budapest háztengerét.

Hoór-Tempis Móric dr. műegyetemi tanár, a Budai Társaskör alelnöke husvét után április 21-én, csütörtökön este 7 órakor a Társaskör nagytermében értékes tudományos előadást tart az „energia gazdálkodás és közüzemek" címen. Az előadást este 8 órakor dr. Hiesz Károly és Molnár József tiszteletére rendezett ünnepi vacsora követi, amelyre a tagokat ezúton is meghívja az elnökség.

Tanulságos összehasonlításra ad alkalmat a főváros főtisztviselőinek évi fizetése. Azonban megjegyezni kívánjuk, hogy e jövedelmekbe bele van számítva a főváros üzemeinél elért külön jövedelem, sőt egy-két helyen a tanulmány útakra adott összegek is, amelyek tulajdonképen csak költségmegtérítések. Igy természetesen az derül ki, hogy a fővárosnál nagyobbak a fizetések, mint a miniszterelnök 48 ezer P fizetése. Igy Folkusházy Lajos 102.000, Buzáth János 54.000, Demkó Dezső 200.000, Rényi Dezső 99.200, Szabó Imre dr. 72.800, Reich Samu 80.000, Deutsch Lajos 56.000, Csupor József dr. 49.000, Melly Béla dr. 56.000, Till Antal 49.000 pengő jövedelmet húz a fővárostól. Igy természetesen a kimutatás, amely Demkó Dezsőnél 200.000 P, Zlinszky László igazgatónál 80.000 P és Melly Béla dr. elnöknél 40.000 P, összesen tehát a Vásárpénztár három főemberénél 320.000 P tiszta jövedelmet szögez le, nem helytálló, mert hiszen a Vásárpénztár egész évi tiszta nyeresége nem volt több 240.000 pengőnél. Ami a Gázgyár, az elektromos művek és a Beszkárt igazgatóságának „magas" jövedelmét illeti, az üzemek jelenlegi jövedelmezősége mellett nem túlnagy összeg és sokkal kevesebb, mint a Hitelbank vállalatainál egy-egy igazgatónak jövedelme. Sipőcz Jenő dr. pogármester egész évi jövedelme nem több — 48.000 P-nél; ugyanannyi tehát, mint Ujpest polgármesterének fizetése, jóllehet Ujpestnek 80.000 lakosa, Budapestnek ellenben 1,000.000 lakosa van. Ujpesten a költségvetési bevételek körülbelül ½%-a jut a polgármesternek, Budapesten ellenben csak 0.3 ezreléke.

Troubridge admirális, a Dunabizottság volt elnöke mondotta, hogy nincs gyönyörűbb élvezet, mint a budai Dunaparton sétálni fel egészen az ujpesti hidig. Az alkonyat és az est a Dunán ragyogóbb, megkapóbb — nézete szerint — mint a sokszor megénekelt Grand-Canol Velencében. — Szerencsénk, hogy ő nem látta a „Széchenyi-kanálist" és annak iszapos hullámverését, mert ez túltesz a világ minden kanálisán.

Kavarodás
egy szállodai bérlet körül
A különös Strohmann!
Ennek szabad, — annak tilos!

Ha valaki azt hiszi, hogy a Hamburgba érkező idegen valami különösen ideges gonddol firtatja azt, hogy a szálloda vendéglőjének, ahová szállt, ki a bérlője, — akkor az a valaki nagyon téved. Tanubizonyságul hozzuk a budapesti Royal nagyszállodát, ahol II. Gundel Károly volt éveken át a bérlő és valami összeférhetetlenség miatt megvált a bérlettől. Most egy olyan bérlője van, aki nem származott vendéglős dinasztia családból és — csodák csodája — a Royal-szálló étterme most jobban megy, mint azelőtt.

A Szent Gellért-szálloda és vendéglő bérlete körüli harcban igazán nem fontos a vendéglős pedigréje, — ezen kár nyargalni — és belátta ezt a tanács is, mely nem fogadta el Gundel Károly pótajánlatát, mely szerint lemond az állatkerti vendéglő bérletéről, ha megkapja a Gellért-szállót. Most azonban dilemma elé került a tanács, mert kimondotta, hogy a Gellért-szállló egész embert kíván, aki máshol nincs érdekelve, tehát nem adhatja Gundelnek a bérletet, hogy önmagának ellent ne mondjon.

Nem is mondhat.

A Gellért-szálló bizottsága már lekötötte magát Czifrák Antal mellett és az esetben, ha a tanács nem respektálja ezt az egyhangúlag hozott határozatot — az egész bizottság lemond.

Erős hírlapi propaganda után a tanács mégis Gundelt pártolva, vitte az ügyet a pénzügyi bizottság elé, ahol a demokraták és szocialisták Gundelt pártolták, de mégis elbukott, mert a bizottság 11 szavazattal 9 ellen ismét Czifrák javára döntött. Holott ravaszul akkor hozták a bizottság elé az ügyet, amikor annak tagjai nagyrészt már a husvéti szünetet igyekeznek valahol délen kiélvezni s így 40 közül csak 20 tag jelent meg. Különös ebben az ügyben a demokraták és szocialisták állásfoglalása, akik mindenhol, mint a közönség védői szerepelnek, csak éppen itt fogadják szívesebben a főváros 4 százalékos részesedését, mint a 13 százalékosat.

Ezzel is vitás helyzetbe került a tanács. Megállapította ugyanis, hogy a reális részesedés 4 és fél százalék, de a kezdet nehézségeivel küzdő régi bérlőtől minden lelkifurdalás nélkül 10 éven át zsebrevágta a 9 százalékot.

A legcsúfabb a dologban, hogy az új bérlőt, Czifrák Antalt miképen igyekszik már előre is lejáratni. Lelepleztek, hogy Czifrák, Frenreisz régi bérlőnek a — strohmannja! Először is Czifrák János beadványában már maga elmondta, hogy ő a Bristol-szálloda igazgatója volt, tehát a leleplezés elkésett. De már a beállítás sem helyt álló, mert Czifrák mint biztosítékot lekötötte egy 3 emeletes bérházát az Aradi uccában és vagy 10—12 telket a Keleti pályaudvar mellett, összesen 4—5 milliárd értékben. Önzetlen strohmann ez a Czifrák! Csak azért, hogy strohmann lehessen 4 milliárd értékű vagyonát lekötötte.

A Gellért-fürdő igazgatósága viszont nagyon intelligens hivatal, mely rögtön rájönne a turpisságra és akkor meg Frenreisz kerülne abba a helyzetbe, hogy 1 millió aranykorona értékű befektetését használná ki ellenőrizetlenül egy idegen minden rekompenzáció nélkül.

Sürgősen kellene befejezni ezt a csúf játékot, nehogy ebből is valami botrány kerekedjen, amiből egyelőre van elég, — és fölöslegesen rontjuk ezzel a budai fürdők jó hírét.

Zöld Károly karnagy zenei szerzeményeit adja elő a Dalkoszorú dalegylet Óbudán a Korona vigadóban rendezendő hangversenyén április hó 30-án este 8 órakor. A hangverseny műsorán szerepelnek azonkívül, Szeghő Sándor a Budai Dalárda karigazgatója, Schuler Alajos és Pálffy Mária hangversenyénekesek. Ez alkalommal adják először Zöld Károly által megzenésített Viraág Béla szerkesztő „Pince nóta" című költeményét, amelyet Ripka Ferenc dr. főpolgármesternek ajánlott. Ezt a hangversenyt a szegedi országos dallosverseny költségei fedezésére rendezi Tóth Ferenc elnök, aki az óbudai dalárda lelke és minden törekvése oda irányul, hogy a „Dalkoszorú" az elsők közé küzdje föl magát.

A legrégibb kálváriája a fővárosnak az óbudai, amely a Bécsi-út fölött húzódik. Krisztus szenvedésének keresztútja a Margit kórháznál fut fel a Schmidt kastélyhoz s onnan tovább már egyenes úton a régi újlaki temetőig. A stációkat most renováltatta az óbudai r. k. egyházközség a hívek adományából. A Golgotha három keresztje legalább kétszázéves. A latrok aránytalan, majdnem torzalakok s hasonlóképen a rikító piros és kékszínekkel befestett Mária és Magdolna szobrok is. A kezdetleges kiképzésű, XVIII. századbeli barokk kápolna ajtaja tárvanyitva van most állandóan a nagyhét alatt s az oltár alatt rózsák fűzérével koszorúzva a sírba tett Krisztus teste fekszik. A nagyhét ünnepélyes csendje borul a festői vidékre, ahol ájtatos zarándokok járnak imára kulcsolt kézzel. Nagycsütörtökön és nagypénteken éjjel gyertyás processiók vonulnak szakadatlanul ide fel a hegyre, hangos imaszóval. — A gellérthegyi kálvária a citadella mögött szintén jó öreg, száz éves is lehet, de már csak egyetlen keresztfából és három női alakból áll, falépítménnyel. A rács mögött virágok, barna, fekete és fehér színekkel, a szintén kifestett, kezdetleges szobrászmunkákon. A zöld füvön kirándulók sütkéreznek a napfényben, mert a XIX. század elejéről itt maradt kálvária vidéke a pestiek kedvelt kirándulóhelye. Bár ez a kálvária-maradék mostani alakjában és környezetében nem idézi fel a Golgothát, egyetlen pillantásig nézve az egyszerű feszületet, fölemelkedik lelkünk a megtisztulás vágyáig.

Súlyos panasza a svábhegyieknek, hogy az Istenhegyi s Normafa-úton a Templom-téren és Báró Eötvös-téren a közönség alig tud járni a sűrű porfelhőktől. A Svábhegyi Egyesület ezért a Köztisztasági hivatalhoz fordult, hogy addig is, amíg az utakat olajjal portalanítja, öntöző kocsikkal gyakrabban locsoltassa az erősen használt poros utakat.

Szent Gellért Gyógyfürdő

Vízgyógyintézet és Napfürdő

Külön férfi és női osztály. A legmodernebb berendezés. Szakképzett személyzet.

A régi tisztújításokról Budán az alábbi érdekes képet adja Schmall budai krónikája: Harangkongatás mellett. szinte szertartásosan gyűlt reggel 8 órára a választott polgárság a városháza kapuja elé, hogy a tisztújításra érkező királyi biztost illő tisztességgel a tanácskozó terembe kísérje. Az ülést a kir. biztos nyitotta meg ünnepies formák között, felolvastatva a latinul fogalmazott királyi leiratot a tisztújítás elrendeléséről, megmagyarázván ezt egyuttal német és magyar nyelven. Ezután leköszönt egyenkint a polgármester, bíró és szószóló. (A kapitány csak 1796 óta került választás alá.) A leköszönések után ünnepélyes menetben a plébánia templomba vonult az egész gyűlés közönsége, honnan a „Veni Sancte" éneklése után a városházára visszatért választópolgárság a tisztújítást foganatosította, még pedig megfordított sorrendben: először a szószólót választotta meg azért, hogy a szabályok értelmében tanácsosi állásra is lehessen őt jelölni. De 1731 után azért is, hogy kir. biztos ki nem küldése esetén a tanács kiegészítését ő hajtsa végre. Ezután választották a tanácsosokat, ha t. i. volt betöltendő állás. Azután a bírót, majd 1773 óta utolsónak a polgármestert. A választás után a szószóló a polgárság nevében a polgármester és bíróhoz beszédet intézett, amelyben engedelmességet fogadott, majd ujra a templomba mentek, ahol a plébános segédletével a polgármester és bíró a jegyző által felolvasott esküt az evangeliumra letette. A többi megválasztott tisztviselő, szószóló, valamint a választott polgárság tagjai mindjárt megválasztásuk után a tanácskozási teremben esküdtek fel. Az ünnepélyes Te Deum után a választó polgárság a polgármestert és bírót lakásáig elkísérte s ott tőlük alázatosan elbúcsúzott. Végre a külső tanácsosok — a szertartások utolsó aktusa képpen — a város pincéjéből áldomást ittak. Később 1721-ben a tanács az áldomást megszüntette, s helyette a város kontójára lakomákat rendezett. Azonban e lakomák olyan nagymérvűek lettek, hogy 1753-ban a tanács kénytelen volt kimondani, hogy a lakomán csak a belső és külső tanács, a tisztviselők, lelkészek és meghivott vendégek vehetnek részt.

Emlékezetes zenei ünnepet rendezett március 31-én este 6 órakor dr. Bednarz Róbert apátplébános védnöksége alatt a Belvárosi Főplébánia Templomban Beethoven halálának 100 éves halálának évfordulója alkalmából Harmat Arthur karnagy. Az emlék hangverseny műsorán szerepelt: Elegia. Vegyeskar, vonószenekarral. Két zsoltárvers. Férfikar. Krisztus az Olajfák hegyén. Oratórium, melyet művészi tökéletességgel adtak elő: Micsey Józsa, Laurisin Lajos, Dobos András, a belvárosi főplébánia templom ének- és kibővített zenekara. Az ünnepi beszédet dr. Leopold Antal prelátus kanonok mondotta.

Sok milliárdba kerül most az évek óta elmulasztott és folyton csak halogatott III. kerületi útépítési programm végrehajtása. Sürgősebbnél-sürgősebb útépítések, kövezések (Szentendrei-út, Miklós-u., Pacsirta-u., Pacsirtamező-u. stb.) árok beboltozások (Vörösvári-út) várnak megoldásra — minden remény nélkül, mert hiába kéri a kerületi elöljáróság — a kivitelnél a nagyobb protekciók elnyomják a jogosabb közérdeket s így elmarad a tervek kivitele. S Óbuda csak vár és vár. Talán arra, hogy ez is megváltozik, ha a jövő évben frissebb városatyákat választanak.

Ujra fordítva akar a város egy nagyfontosságú kérdést elintézni. A gyógypedagógia erdei iskoláról van szó, amelyet a főváros 400 ezer pengő költséggel a beruházási kölcsönprogramm keretében a Svábhegy alján levő Léderer telepre tervez. Ez a telek teljesen északi fekvésű, hatalmas, meredek, kitéve az örökös északi szélnek. Hozzávezető út nincsen, az ottlevő kis terjedelmű épületek pedig téli lakásra teljesen alkalmatlanok. Súlyosbítja a helyzetet, hogy a talajnedvesség óriási és az átalakítások és ráépítések anyagát ölben, kosárban, vagy kötényben kellene felcipelni az erdei ösvényen, amit szélesíteni nem szabad, mert a véderdő fáinak ritkítása tilos. De emellett a terület kicsiny is és közművei sincsenek. A SVÁBHEGYI EGYESÜLET mindenre figyelmes elnöksége ezt a lehetetlen tervet, ami csak kidobott pénzt jelentene — meg akarja akadályozni és egy teljesen alkalmas, központi fekvésű, északi széltől védett, sík területű, közművek mellett levő, sokkal nagyobb telket ajánl a fővárosnak, amely egyedül alkalmas az erdei iskola céljára. A tiszti főorvosi hivatal helyszíni szemlét tartott a tervbe vett kies fekvésű felhőutcai 18 ezer négyszögöles területen s megállapította, hogy egészségi szempontból is ez a hely a legmegfelelőbb. Rentabilissá is lehetne tenni ezt az erdei iskolát azzal, hogy kétszáz gyermek elhelyezésére alkalmas épületet emelnének ott s e létszámnak felerésze fizető volna s így az élelmezési költségek nagyrészben fedezve lennének. A Svábhegyi Egyesület egyúttal ajánlja, hogy a Diana-úti iskola igazgatóját és a főv. iskolaépületek egyik tervező mérnökét Dániába és Németországba tanulmányútra küldje a főváros, hogy e speciális iskolatípus létesítése mintaszerű legyen.

Nincsen pad a Svábhegy központjában, de még kevésbé a külsőbb sétautakon. A Svábhegyi Egyesület beadvánnyal fordult ezért a fővároshoz, hogy legalább a belső területen harminc sétánypadot bocsásson rendelkezésére, hogy azokat az Eötvös-téren, a Városkút és Adalski állomáson felállíthassa, mert a tavalyi 16 pad édes-kevésnek bizonyult.

Közhírré kell tenni, hogy a svábhegyi fogaskerekű vasút vasár- és ünnepnapokon 24 filléres rendkívül mérsékelt kiránduló-jegyet ad ki, a fél 8 órakor induló vonathoz. Erről azonban a nagyközönség semmit sem tud, mert a városban sehol sincs ennek híre, csak a vasút állomáson szerez a 75 százalékos nagy kedvezményről tudomást a kiránduló, amikor a kiránduló-vonat már rég elment.

Gerhart Hauptmann a német írók nagymestere legjobban a budai török fürdők iránt érdeklődött, de feljethetetlenül vitte magával kincses Budának akácfa illatát. — Rossz szaglású ember lehet, mert világkörüli útján nem vette észre, hogy nem csak Dániában, de itt is büzlik valami.

Kelenföld követeli jogát

Tömörül a polgárság

Becsey Antal a vezérük

Azt írjuk más helyen: *Sasad ébredése,* — ami azt jelenti pesti nyelven, hogy az emeleten ébrednek. Természetes, hogy a földszint korábban ébred, tehát a Kelenföldnek már talpon kell lennie.

Talpra is állott e hó 7-én, amikor megalakult végleg a

BUDA-ALSÓVÁROSI EGYESÜLET

melyet egy buzgó ember lelkes szava és munkája hívott életre. *Gömöri* Győző igazgató régi kipróbált harcosa a város e részének, talán azóta, hogy a Gamauf család itt levő nagy telekbirtokának egy részét felparcellázta. Kedvező feltételek mellett sok kis ember vett itt telket és Sósfürdő környéki Egyesület néven tömörültek is, hogy jogaikat kivívják és a nagyra hivatott kelenföldi medencét belekapcsolják a főváros életébe. A Ferenc József-híd építése révén, a lágymányosi részen keletkezett föllendülés, a rohamos építkezés nagy reményeket fakasztott a Kelenföld ezen a részén is, csakhogy a híd kisugárzó erején és körzetén túl megállt a fejlődés, mely a nagy lökést a Boráros-téri hídtól várja.

A Kelenföld jövőjével sokszor foglalkoztunk éppen *Becsey* Antal kormányfőtanácsos inspirálására, aki szakadatlanul dolgozott e környék fölvirágoztatásán. Vezető cikkünk röviden összefoglalja a kelenföldi programmot.

Az érdekelt polgárság a Bártfai-utca 9. szám alatt levő *Füredy* Gábor-féle vendéglő nagytermében gyűlt össze, ahol *Samu* János gimnáziumi igazgató indítványára egyhangúlag fölkérték *Gömöri* Győzőt, a Hazai ált. btztosító r. t. igazgatóját az alakuló közgyűlés vezetésére.

A lelkes éljenzéssel fogadott elnök ezután üdvözölte a megjelenteket és jelentést tett az előkészítő-bizottság működéséről, amit kedvesen megzavart *Ferstl* Gyula belépése, aki az alakuló közgyűlés kedvéért jött Erdélyből haza és polgártársai lelkesen üdvözölték.

Jelentése során kiemelte, hogy 15 év előtt már volt e város részén egyesület, de a háború megbénította s a társegyesület, mely a Sósfürdő környéke érdekeit szolgálta, idecsatlakozott. Ez évi január 17-én kezdte működését a bizottság és igyekezett jóbarátokat szerezni. Sok helyen eljárt küldöttségileg, így a HÉV igazgatóságánál is, mindenütt készséges jóakarattal találkozva.

BECSEY ANTAL

kormányfőtanácsos még a kereskedelemügyi miniszternél is eljárt, aki szintén pártfogásába vette ezt az elhanyagolt vidéket, amelynek panaszait a mult számban már felsoroltuk. Megkereste Becsey Antalt az iránt is, hogy az elnöki tisztséget vállalná-e? amit azzal a kijelentéssel, hogy reá még az esetben is számíthatnak, ha nem ő lesz az elnök, szívesen vette tudomásul s a közgyűlés e népszerű vezérembert, távollétében is zajos, lelkes ovációban részesítette.

Az alapszabályok ismertetése és elfogadása után Gömöri Győző a fáradhatatlan elnök, ajánlotta, hogy Becsey Antal, aki nagy érték a számukra, válasszák meg egyhangulag elnöknek, ami lelkes fölkiáltással meg is történt.

Majd megállapították a rendes tagok tagsági díját évi 6 pengőben, mire az elnök fölkérte *Maga* József államrend. felügyelőt, hogy a kandidáló bizottság jelentését ismertesse s a választást megejthessék. A jelentés a következőket ajánlotta:

Elnök: Becsey Antal fővárosi bizottsági tag, mérnök, ügyvezető-elnök: Gömöry Győző, részvénytársasági igazgató, alelnök: Samu János gimnáziumi igazgató, alelnök: Sinkó Pál tanár, titkár: Aith Károly állami pénzügyi könyvszakértő, titkár: Szigethy Lajos vásárpénztári igazgató, jegyző: Zilahi-Balogh Gyula építész, jegyző: Wigh Aladár, az O. K. H. cégvezetője, ügyész: Dr. Walter Károly ügyvéd, Esztergom vármegye tb. főügyésze, pénztánok: Maga József rendőrfőügyelőhelyettes, ellenőr: Richter Ferenc posta és távirda főellenőr, háznagy: Lukács Gyula városbíró. Választmányi tagok: Lányi János alezredes, Török Károly kéményseprő, Szele László kereskedő, Tóth János kereskedő, Erdélyi Károly műegyetemi alkalmazott, Séra István, hentesmester, Sándor Albert államrendőrségi főfelügyelő, dr. Komáromy József gazdálkodó, Szondi József építész, Káldor Sándor magántisztviselő, Gruber Károly gazdálkodó, Schönaug Henrik igazgató, Gamauf Géza fővárosi bizottsági tag, Bukács Kálmán kereskedő, Takács Mihály vasuti alkalmazott, id. Mezey Ferenc állami nyugdíjas, Molnár Ferenc elektrotechnikus, Holczmann Vilmos asztalosmester, Dunkel Albert lakatosmester, Tasnády Gábor államrendőrségi detektív, Katona József Beszkárt főellenőr, Szalay Pál fővárosi vámtiszt, Farkas Antal kereskedő, dr. Csalay Gyula törvényszéki tanácselnök, Szalay dohánygyári gondnok, Soós István részvénytársasági igazgató, Igo Elek nyugalmazott jegyző, Merza Márton kereskedő, Venczel Géza bádogos- és szerelőmester, Székely Bertalan kereskedő, Koltai János postafelügyelő, Viraág Béla, a Budai Napló szerkesztője.

Az egyhangúlag történt választást *Gömöri* Győző ügyvezető elnök köszönte meg, kedves szóval emlékezvén meg Gamauf Géza városi bizottsági tagról és lapunk szerkesztőjéről.

Szigethy Lajos igazgató szólalt fel ezután és a politika kizárását kívánta az új egyesület életéből, amit különben az alapszabályok is kizárnak.

Majd *Ferstl* Gyula mondott a közgyűlés nevében meleg, hálás köszönetet Gömöri Győző elnöknek eddig kifejezett ügybuzgó működéséért.

Végül az elnök fölkérte Viraág Bélát, hogy a választás eredményét közölje Becsey Antal elnökkel, akinél e hó 16-án küldöttségileg jelennek meg és átnyujtják neki a jegyzőkönyvet.

Lelkes éljenzés köszöntötte még az ügyvezető elnököt, aki a legközelebbi ülést e hó 19-ére, husvét hétfőjét követő keddre hívta össze.

Sasad ébredése

Az elátkozott királykisasszony meséje elevenedik meg az emlékezetben, ha Sasad 15 éves elaltatásának keserű sorsát nézzük. Valami furcsa városszabályozási dogmákkal merevítették tetszhalottá ezt a kiválóan szép, védett fekvésű és jólevegőjű vidéket, hogy mindörökre reklám-emléke maradjon a városház liturgiájának. Beoltották e kedves és egészséges tervekkel pompásan kihasználható városrészt az álomkór maradi bacillusaival, míg végre Sasad lakói összeálltak s aranyfüstölővel s az igazság reflektoraival járják körül házuk tájját s űzik el a csúf boszorkányt, amelyet városi adminisztrációnak és rendelkezésnek neveznek hétköznapi nyelven. Sasad városrendezési tervét huszonhat évvel ezelőtt elkészítette a Közmunkák Tanácsa és áttette hozzászólás végett a fővároshoz, amely azonban mind a mai napig nem intézte azt el, de azért 1911-ig minden zavarás nélkül történtek ott telekosztások és építkezések. Akkor keletkeztek a bájosan fekvő Pannonhalmi-út és a Sasad-dülő északnyugati részének villacsoportjai. A középosztály és a kisemberek szívesen keresték e kertvárosnak predesztinált vidéket, amelyikre Lendl Adolf dr. a nagy tudós is szép dolgokat tervezett. De hirtelen lezárult a gazdag igéretű fejlődés. Uj ember került a városrendezési ügyek élére, aki ugyan megigérte, hogy rövidesen végrehajtja a szabályozást, de bizony azóta is 15 éves porréteg fedi ezeket az iratokat. Tény, hogy két évvel ezelőtt Warga tanácsos elkészítette a módosított s különben értékes szabályozási terveket, de annak előterjesztése mind a mai napig nem készült el. Ha a városrendező ügyosztály olyan nagyon túl van terhelve munkával, hogy egy kész munkához az előterjesztést nem tudja megcsinálni két év alatt, akkor ott vagy személyzetet kell szaporítani, vagy a rendszert megváltoztatni. A sasadiak boldog örömükben, hogy a szabályozási terv meg van, elkezdték a telekosztásokat, amihez a középítési és a kisajátító-bizottság is hozzájárult. Le is róttak minden díjat és illetéket, amikor egyszerre csak levágott a mennydörgős istennyila: a Közmunkák Tanácsa nem járulhatott hozzá a parcellázáshoz, mert nem volt szabályozási terv. A már végrehajtott telekosztások, amiket hivatalos helyen is megerősítettek ezáltal telekkönyvileg nem voltak kisajátíthatók, a vevők építési kölcsönt nem kaphatnak, de ingatlanukat sem adhatják el. Sőt a legújabb esetben a III. ü. o. már építési engedélyt sem adott családi ház építésére, azzal az indokolással, hogy osztatlan telken csak egyetlen házat lehet építeni. A székesfőváros a lakásépítkezés intenzívebbé tételéért eddig sokat áldozott, de pont Sasadon, ahol semmi kedvezményt nem kérnek, nem engedi birtokba venni a parcellázott telkeket, hogy azokon építkezhessenek. S ez mind azért van, mert a 15 éve húzódó szabályozási terv elintézetlen. Belgrád, Angora, de még a magyar vidéki városok szabályozási terve is mind elkészült kiváló hazai szakerőink közreműködésével csak Budapest maradt el. A fordított és csak görögtüzekkel fényesített város! A minden égtáj felé fordított város.

Arcképleleplezés. Ünnepelt karnagya Budának Zöld Károly tanár, aki ez év február havában ülte tanári jubileumát és ez idő alatt két generációt nevelt a zeneművészetnek. Szerény ember, aki kerüli az ünnepeltetést, de azért a „Gázgyári Dal- és Önképző Kör" mégis megfestette az arcképét és azt kedves házi ünnep keretében, e hó 11-ét tartott próba alkalmával leleplezte, kedves óvációban részesítve az ünnepelt karnagyot, aki 3 éve vezeti ezt a fegyelmezett és szép sikereket aratott dalárdát.

A műfogak hazája Amerika. ahol a kisebb telepek mellett hét hatalmas nagy gyár készít évenkint 6—8 millió műfogat.

Áthelyezték a közszolgálat érdekében a III. kerületi elöljáróságtól a rokonszenves Károlyi József főjegyzőt, akinek helyére dr. Goszleth Ernő került, Balogh Hugó főjegyzőt a II. kerületbe helyezték át. Ugyancsak elkerült a III. kerületből Mayer Kálmán tanácsjegyző, akinek helyére dr. Gergely Ernő jött. A ker. elöljárónak, valamint állandó helyettesének akadályoztatása esetén kisebb jelentőségű ügyek aláírásával megbízza az I. kerületben Huba Géza főjegyzőt és Garancsy László dr. tanácsjegyzőt. A II. kerületben Balogh Hugó főjegyzőt. A III. kerületben Tompó József dr. főjegyzőt és Gergelyi Ernő dr. tanácsjegyzőt.

Szentgyörgyi Árpád dr. jog- és államtudor ügyvéd a Budai Napló volt munkatársa, ügyvédi irodáját Gyömrőn, (Pest megye) Vasút-utca 3. szám alatt folyó évi május hó 1-vel megnyitja, amit ez úton hoz budai barátai és ismerősei tudomására.

TÁVCSŐ Zibrinyinél, I., Attila-u. 12

Az újlaki hegyvidék teljesen hozzáférhetetlen, mert meglévő útjai még a gyalogközekedésre is alkalmatlanok. A város vezetői adózás tekintetében egyenlőképpen bánnak el a főváros polgárságával, azonban a közszolgáltatások nyújtásakor Budát a második helyre szorítják minden alkalommal. Ujlak polgárai pedig most már azt bizonyítják hozzánk küldött panaszukban, hogy ők harmadrendű polgárai az egyesített fővárosnak. Az adót irgalmatlanul behajtják rajtuk is, de az adóalapul szolgáló jövedelmet megkeresni — a közlekedés gyorsabbá tételével nem segíti elő a főváros. Különösen a Kavics-utca, Pusztaszeri-út, Szépvölgyi-út és Mátyáshegyre vezető út kiépítését szerpentin úttá, követelik nemcsak az ott lakók jogos érdekből, hanem az egész újlaki hegyvidék is, amely fejlődni s új adóalanyokat állítani csak úgy tud, ha megfelelő utakat kap. Ennek a beruházási kölcsönbe való felvételét kell, hogy szorgalmazzák Ujlak városatyái.

Kétszázhetvenmillió lóerő munkát végeznek a földkerekség összes motorjai.

Készüljön

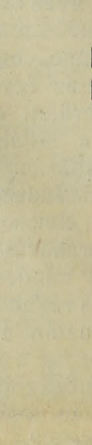

a

Budapesti Nemzetközi Vásárra

minden kereskedő

április 30—május 9

Központi iroda:
Budapest V, Alkotmány u. 8
Telefón: Teréz 64—01

Első Magyar Hangszergyár

STOWASSER

kir. udv. szállító

Budán, II., Lánchid-u. 5. sz.



Saját készítményű mesterhegedüimet a legnagyobb művészek hangversenyein szívesen használják. :: A létező összes hangszerek

LEGNAGYOBB GYÁRA

FÉRFI

fehérneműt divatos elsőrangú minőségben és kivitelben 24 óra alatt

szab és varr

legolcsóbban úgy saját, mint hozott anyagból

BRAUN

JENŐ fehérneműkészítő
Óbudán, III., Polgár-tér 2. szám.
Telefon: J. 622—68.

Rudas-fürdő

A budai forráscsoport legrádioaktivabb hőforrása

A török hódoltság idejében épült s teljes eredetiségében fennálló kényelmes gőzfürdő — Kádfürdők

Fedett téli uszócsarnok

A Budai Klub legutóbbi értekezletéről írott tudósításunk bevezetésében a Klub alapítására vonatkozó néhány kitétel helyreigazítását kérte az elnökség, aminek készséggel adunk helyet:

A Budai Klub 1926. január hó 15-én alapszabályainak 6-ik §-ában foglalt célkitűzéseel alakult meg. E szerint a klub célja: „Buda polgárságának társas érintkezését ápolni, benne a nemzeti érzést és polgári öntudatot fejleszteni, valamint a közügyek — különösen a budai részek — iránti érdeklődést társadalmi úton felkelteni és ébren tartani. Az alakuló közgyűlésen elhangzott elnöki megnyitó a politikát kifejezetten kizárta és a klub ma is — változatlanul — ugyanezen az úton halad és fog haladni ezután is, melyen az alapítók eredetileg a klubot elindították.

Mintahogy szívesen pótoljuk a tisztikar névsorából kimaradt neveket azzal, hogy a klub jegyzője dr. Székely Béla, könyvtárosa pedig Gergely Marcel mérnök.

Lóiuttatás. Megnyílik a *megyeri pálya* is a jövő héten, hogy az *„Urlovasok Szövetkezete“* megrendezze mindig kedves versenyeit, síkon, gáton és akadályon. A pesti új pálya imponál az embereknek, a megyeri pályát szereti a közönség. Szívesen látogatja és sokan eléje helyezik az ugró sportot a sík futtatásnak. A megyeri pályanyitás már valóságos tavasz és a budaiak számára talán közelebb is esik, mint a pesti pálya. Az I. versenynap *Megyeren* április hó 20-án, szerdán lesz és a nap főversenye a 2800 méter távolságú Rákosi-díj (gátverseny). A II. nap április hó 27-én, ismét szerdán lesz s akkor futják a 2500 méteres Infortuné-gátversenyt.

Kérje mindenütt a „Sopron-Győri“
TEJET, mert ez a legjobb és legmegbízhatóbb
Telep és iroda: Sopron-, Győr- és Vasmegyei Tejgazdasági Rt. I., Fehérvári-út 27. Tel. J. 128-01

A Budai Ingatlantulajdonosok Egyesülete legutóbb a Budai Polgári Körben tartott értekezletén dr. *Lugmayer* József társelnök elkeseredve tette szóvá, hogy a hegyvidékre tervezett több útépítés költségét törölte a pénzügyi bizottság. Az e tárgy körül kifejlett vita során felszólalt *Bárdos* György dr., aki rámutatott, hogy luxus megelőzi a nélkülözhetetlen beruházásokat és a kisajátítási bizottság hónapok óta nem tartott ülést. Igy azután lehetetlen az építkezés, mert *a belső területek megfizethetetlenül drágák,* a külső területek pedig nélkülözik a legszükségesebbeket: *az utat, világítást, közlekedést és a vizet.* A népjóléti miniszter minden törekvése kárba vesz, a tisztviselők fővárosi építkezése nem valósulhat meg, mert a számba jöhető budai külső területek *mai formájukban nem alkalmasak új városrészek alapítására,* mai elhanyagoltságukban emlékeztetnek azok *régen kihalt temetőkre, vagy egykori csatatérekre,* melyek a maguk kopárságával az elmulást és nem a jövő fejlődést hirdetik. A vitában résztvettek még dr. Lengyel László, Ramhab József, Bokor Rezső és Radlóczky Ferenc.

SZEMÜVEG Zibrinyinél, I., Attila-u. 12.

Giacomo Puccini a világhíres zeneszerző elragadtatással írt Budapestről, arról a fenséges, álomba való szőlőkúráról, amit itt élvezett és az Erzsébet kilátótoronyról, ahonnan olyan kilátást kapott, amilyenben még nem volt része. — Ő élvezte a szőlőkúrát, de hasfájásban mi szenvedünk és erősen hajt minket az artézi-víz.

Uj telefonszámot kapott Sopron—Győr—Vasmegyei Tejgazdasági R. T. I., Fehérvári-út 33—35. sz. a. telepe, még pedig J. 428—01 és J. 305—31.

Templomi hangverseny lesz a Koronázó Mátyás templomban, április 21-én csütörtökön délután 5 (öt) órakor, melynek jövedelme a Szent Ferencrendi Mária Misszionáriusnők (VII., Hermina-út 21. sz.) épülő árvaháza javára fordítják. Közreműködnek: *Teichmann* Irén operaénekesnő, *Maleczky* Oszkár, a Városi Szinház tagja, *Zsámboky* Miklós, az Orsz Zeneakadémia tanára, *Melles* Béla a kir. Opera hangversenymestere, orgonán játszik: dr. *Dobrzyniecki* Árpád. Ünnepi beszédet mond *P. Oslay* Oswald egri Ferencrendi házfőnök.

A föld egyenlítőjét két és félszer futná körül az a sok finom hajszálerecske, ami egy felnőtt ember izomzatában van, ha azokat egymás mellé toldanák. Igy állapította meg ezt legutóbb Krogh dán orvos.

A szép Zugliget,

mely régebben a pesti ember kirándulásainak volt a végcélja és a maga romantikus szépségével a legkedvesebb nyári fogalommá nőtte ki magát, — évtizedek óta stagnál. A villamosok elszaladtak mellette és tovább vitték a kirándulókat. Az egykor híres Disznófő elvesztette régi jelentőségét és a Fácán is más lett, átalakult. Nem volt semmi atrakciója a természetadta szépségén kívül, ami a közönséget megállította idevonzotta volna.

Más nagyvárosokban a városház gondolnok ki atrakciókat minden érdemes terület számára és ahol adva volt valami, azt kifejlesztették. A budai hegyvidék egy részét *vadas-kertnek* nevezték hajdan, egy kis részét most is így hívják. Ez elég alap volna ahhoz, hogy megvalósítsák ezen a környéken *Lendl* Adolf dr., az Állatkert volt tudós igazgatójának tervét, mely az ősállatokat óhajtotta bemutatni a mai világnak. Milyen frappáns hatású látványosság volna ez a Hunyad-orom körüli területen! Nem volna idegen, aki meg nem tekintené a természetes nagyságban és színben, cementből faragott három egymással viaskodó masztodont, mamutot s a különféle óriási ősállatot, mindegyiket az akkori környezetében. Nem is kell az egész gyűjteményt egyszerre fölállítani, hanem csoportonkint, évente valamit, csak a területet kellene biztosítani. Csakhogy ezen a gyönyörű vidéken járható út is kevés van.

A mindennapi élet kérdéseinek megbeszélésére illusztris társaság gyűlt össze e hó 8-án a London-szálló külön termében

MANNINGER VILMOS

dr. egyetemi tanár elnöklete alatt ahol megjelentek: Baumgartner Ernő, Bárdos József dr., Berde Balázs, Bodon Károly dr., Fellegi József, Fuchs Emil, Hank József dr., ifj. Hank József dr., Hrabovszkyné dr. Révész Margit, Hrabovszky József, Krivoss Árpád dr., Kulcsár Richárd, Menczer Arnold, Oszoly Kálmán, Sigray István, Steingasner Imre dr., Török László dr., Wladárczyk József, Zerkovitz Imre dr. A társaságot Manninger tanár, mint a

ZUGLIGETI EGYESÜLET

elnöke üdvözölte, örvendve, hogy oly sokan jöttek össze, ami azt bizonyítja, hogy a közügyek iránti érdeklődés intenzívebbé vált. Erős propagandát kell kifejteni, hogy a Zugliget minden lakója lépjen be az egyesületbe, mert eredményeket csak úgy lehet majd elérni. Hivatkozik a Svábhegyi Egyesületre, mely nagy eredményeket ért el, de ott állandó, erős munka folyik Bódy Tiadar elnök intézése mellett. Vita indul meg ezután, amelynek során felszólalt dr. Krivoss Árpád, aki ajánlotta mint központi szervezet már alakulóban levő Budai Szövetséget és Török László felkérésére ismertette a Szövetség célját. Kulcsár Ferenc nem sokat vár attól, ha a hegyvidéki egyesületek elnökei néha összejönnek, hogy közös akciókat beszéljenek meg, viszont Oszoly Kálmán mégis ott szeretné kezdeni, hogy a hegyvidéki társaskörök és egyesületek tömörüljenek hatalmas szövetséggé. Az e gondolat körül folyt eszmecserét Zerkovitz Imre dr. felszólalása tette érdekessé, mert rámutatott arra a sajnálatos körülményre, hogy a városi adminisztráció, mennyire elhanyagolta a hegyvidéket. Minden résznek speciális érdekei vannak s ezek a Budai Szövetségben nem érvényesülhetnek. Ilyen a gyümölcsfa, méhészet, virágtermelés, amely téren Török László az egyesület illusztris tagja kísérletez nagy és szép eredménnyel. A ródlizás elpusztítja az útakat, a kártevőket nem büntetik, de a madarakat pusztítják. Ezeken a bajokon csak a nagy hegyvidéki szövetség segíthet. Hank József dr. elsősorban a Zugligeti Egyesület teljes kiépítését sürgette. Manninger elnök összegezi a hallottakat és felhatalmazást kért arra, hogy a

HEGYVIDÉKI SZÖVETSÉG

érdekében a tárgyalásokat a társegyesületekkel megindítsa, amit örömmel megtett az értekezlet. Fellegi József, Hank József, Török László, Zerkovitz és Vladarczyk József dr. orvos és az egyesületi főtitkár hozzászólalása után Manninger elnök újból leszögezi, hogy már azért is meg kell teremteni a hegyvidéki szövetséget, mert ma még minden hegyvidéki egyesülés gyenge egymagában s a közös iroda, közös adminisztráció új erőt adna az egész hegyvidék mozgalmainak. Ezután Wladarczyk dr. főtitkár bejelentette, hogy a közgyűlést júniusban rendezik a Fáczán-ban, a legközelebbi ülés pedig május hó 6-án, este 8 órakor lesz a Kloze-féle vendéglőben a Zugligeti-út 10. szám alatt. Végül az elnök bejelentette, hogy az Egyesület hivatalos lapja a Budai Napló, amely állandóan felszínen tartja a Zugliget fejlesztésének kérdését és közli a tagokkal a hivatalos híreket és értesítéseket.

Barátságos ünnepet ült az I. kerületi előljáróság tisztikara e hó 12-én este az „Istenszem“-hez címzett vendéglőben, hogy öt kedves tagját különböző alkalmakból üdvözölje. A társaság élén Badal Ede a köztiszteletben álló előljáró kör-tósztban emlékezett meg elsősorban dr. Hetessy Ferenc az I. kerület volt előljáró helyetteséről, akit az előljáróságnál eltöltött évek baráti emlékeül művészi kivitelű s a pihenő munkást ábrázoló vörösmárványtalapzatú bronz-szoborral leptek meg. Azután két 25 évi szolgálatot jubiláló derék tisztviselőt: dr. Farkas Lajos a mostani h. előljárót aranytollal, és — Boldogh Gusztáv segédhivatali igazgatót ritkaságszámba menő túristabottal ajándékozták meg. — Végül két születésnapi évfordulót, 50 éveset, ünnepeltek kedvesen, tréfásan — Szlunka Alajos műszaki felügyelőt egy humoros éposszal lepte meg Radványi Imre dr. tisztiorvos, amit felolvasás után bekötve nyujtottak át neki, — Zaitz Géza kerületi mérnöknek pedig leendő háza alapkövét nyujtották át, rajta miniatur családi házzal és gazdasággal. A vacsora során felszólaltak Gyürky Tibor dr. aki az előljáró kiváló egyéniségét méltatta és üdvözölte, — Hetessy Ferenc dr., Szlunka Alajos s Boldogh Gusztáv, akik a megemlékezést köszönték meg. A mind melegebbé váló hangulatot emelte Garancsy László dr. aktuális strófákkal, Holló Ferenc pompás zongorajátékkal, dr. Gellért István ügyes kuplék még ügyesebb előadásával. Végül Kapcza Imre mint volt I. ker. előljárósági tisztviselő, meleghangú beszédben méltatta azt a baráti összetartást, mely az I. kerületet jellemzi és az előljárót üdvözölte szép szóval és saját szerzeményű dalaival.

A főváros és az állam költségvetése érdekesen aránylik egymáshoz, mert míg a főváros jövő évi előirányzata körülbelül 150 millió pengőre rúg, (tehát egy lakóra 150 pengő esik) az állam 753 millió pengőt tüntet fel kiadásnak (tehát az ország egy-egy lakosára kb. 95 P. kiadás esik). A főváros minden egyes lakosára összesen csaknem 250 P közteher sujtja, amiből háromötöd rész a városi és kétötöd rész az állami terhekre esik.

A Budapesti Nemzetközi Vásár április 30-ára kitűzött megnyitása küszöbön áll. A vásár vezetősége a napokban tartott ülésén tóvárosi Fischer Emil, a vásár ügyvezető elnöke, bejelentette, hogy az idén az Iparcsarnok körül koncentrált vásár területe a tavalyi terület közel kétszeresét fogja elfoglalni, valamint, hogy a vásár állandó kiállítási csarnokai már olyannyira megteltek, hogy a még egyre folyamatban levő utólagos jelentkezések az idén több új pavillon létesítését teszik szükségessé. Különösen jelentős méretekben bontakozik ki az idén a vas-, és gépipar, az élelmiszerszakma, a bútor-, bőr-, üveg-, kerámiai és textilszakma, valamint a motorkerékpár, triportörök és kisautók szakmáján kívül a rádiócsoport is.

A föld petróleumkészlete a legújabb kutatások alapján még 300 évre lesz elegendő.

Az idei nagyböjt Buda minden részében mélységesen érző, vezeklő lelkek nagy számát vitte a templomokba. Különösen a március végén és az április elején tartott lelkigyakorlatokra teltek meg zsufolásig Isten házai. A városmajori erdei templomban P. Percsics Vince beszélt, míg Óbudán Krieges-Au Emil volt a szívesen hallgatott szónok. A felsővárosi Szent Anna plébániatemplomban április 4—8. napján este fél hét órai kezdettel elmélkedéseit Cziklay Aladár dr. hittanár tartotta. 11—13-ig este fél 7 órakor folytatódott a budai Margit Mária-kongregáció kápolnájában, ahol az elmélkedéseket kizáróan nők részére Molnár László pápai kamarás plébános végezte. — A *Tabáni Egyházközségi Oltáregyesület* lelkigyakorlatait ápr. 5., 6. és 7-én este 6 órakor tartotta P. *Kelemen* Krizisztom bencés tanár. Április 8-án közös szentáldozás volt. — A Ferencrendiek Margit-körúti templomában P. *Zadravetz* István ny. tábori püspök és P. *Schrotty* Pál tartottak eredményekben gazdag lelkigyakorlatokat, április 8—11. napjain. — Az *újlaki* plébániatemplomban április 11., 12. és 13-án *Schweighardt* Veremund kapucinus atya tartott lelkigyakorlatot a plébánia híveinek. Nagypénteken, április 15-én a „Harmónia Ének- és Zenekar Egyesület“ Nedelkovich Nusi, Koos Margit, Hampel Ferenc, Szügyi Kálmán m. kir. operaházi tag és a m. kir. Zeneakadémia zenekarának közreműködésével, „Jeremiás siralmai“ és Haydn: „Krisztus hét szava a keresztfán“ oratóriumát adták elő kiváló interpretálásban, mély hatást keltve. — A *Kapisztrán Szt. Jánosról nevezett helyőrségi templomban* április 15-én csonkamise volt s utána szentbeszéd, melyet P. *Szabó* Pius dr. templomigazgató mondott. Április 17-én délelőtt 10 órakor ünnepélyes szentmise, segédlettel tartja *Árvay Nagy* Bálint dr. pápai prelátus, szentbeszéd, mondja *Folba* János pápai kamarás. A szólókat Ács Ernőné, Margittay Margit, Schindler Mici, Balogh Mihály, Knocz László és Járó Ernő éneklik. A hegedűszólót Fetti Tibor, a budai zeneakadémia tanára játssza. Orgonán Simay Arthur dr., vezényel Ruszwurm Rezső dr.

A *Rákóczianum* budai templomában ápr. 12-én volt az utolsó böjti prédikáció, ami után *Laurisin* Lajos énekelte nagy hatással a Stradella áriát. A nagyheti szertadtásokat még nem tartották meg ebben az évben.

Az *óbudai* templomban virágvasárnapján volt nagybőjti hangverseny fényes eredménnyel a Budai Zeneakadémia tanárainak és működő tagjainak művészi szereplésével, amely Clauesr Mihály, C. Tholt Margit, Maleczky Oszkár, Fetl Tibor, Ledvinka Ferenc és Ernyey Károly érdeme.

A Budai Zeneakadémia április 1-én tartotta a Budai Vigadóban jól sikerült egyesületi hangversenyét, amelyen igen szabatos és egybevágó előadásban Schubert H-moll szimfoniája és Schumann: A rózsa zarándoklása című hatalmas oratórium került bemutatásra. Az ének és zenekar a műalkotások költői tartalmát ügyes technikával, helyesen kidomborítóan, míg a szóló részekért a legmelegebb dicséret hangján kell megemlékeznünk K. Keömley Bianca, C. Tholt Margit, Balinszky B-né, Mohay Margit, Szentmihályi Tibor, Moleczky Oszkár, Honffy Zoltán nagyképzettségű, kristályosan tiszta s elragadó interpretálásáról. A magas nívójú és stílusos előadásért a Vigadó díszes közönsége a kitünő szólistákat, zene és énekkart az elismerés lelkes tapsaival jutalmazták, de főképen a dirigens Clauser Mihályt, aki nézetünk szerint finom muzsikus idegzetével, kiművelt ízlésével, őszinte tüzes temperamentumával és kemény szívós akaratával eddigi legszebb pedagógiai és művészi sikerét aratta.

Diák-Hírlap címen az összes illetékes hatóságok engedélyével elevenen szerkesztett, új formájú, egyszerű s főképen olcsó ujság jelenik meg husvétkor. A napilaprendszerű, közvetlen és minden sorában meleg érzést közvetítő ujság mindent felölel, ami a diákságot érdekli. Van vezércikke, tárcája, tartalmas hírrovata. Közöl verseket, sportot, tréfát, rejtvényt. Tanulságos útbaigazítást ad a diák-élet minden órájára. Gazdag a bélyeggyűjtő rovata s érdekesek a különféle önképzőkörök beszámolói. Az ügyes és támogatásra méltó Diák-Hírlap szerkesztője Kulcsár Richárd, akit a legjelesebb pedagógusok, írók és szakférfiak támogatnak, mint munkatársak. Az ujságot a Magyar Ifjúsági Irodalmi Társaság adta ki, míg az ízléses kiállítás az Attila nyomdát dícséri.

A kenyérben alkohol van, amint azt a tudósok megállapították, ami a liszt keményitőjében levő cukortól származik, amely a kenyérkészítéskor szénsavra és alkoholra bomlik. E termékek sütéskor legnagyobbrészt eltávoznak s Graham angol tudós szerint a Londonban elfogyasztott kenyér sütésekor 14.000 hektóliter alkohol kerül a levegőbe. A durvább lisztben több az alkohol, mert több benne a cukor s azért ízletesebb is a barna kenyér.

LORGNON Zibrinyinél, I., Attila-u. 12.

Ötezernyolcszáz mázsa aranyat és 75 ezer mázsa ezüstöt bányásztak a földön az elmut évben.

A Magyar Vöröskereszt újjászervezése most folyik kerületenkint Simonsits Elemér v. b. t. t. és gr. Széchenyi Emil elnök buzgólkodásából. Igy a III. kerületben az alakuló közgyűlés előmunkálatai befejeződtek, amely a fiókegyesület tisztikarát is jelölte. Elnökké Phoser Sándor tábornokot. Ügyvezetővé Tellér Frigyes polg. iskolai igazgatót, alelnökké Keményi Lajosnét kívánják megválasztani. A felső Krisztinavárosban Hubert Vilmos gyárigazgató végzi a szervezés nehéz munkáját. Bizonyára a többi kerületben is folyik a szervezés munkája, csak éppen hírt nem kaptunk eddig róla.

Rézbútort, vasbútort, ágybetétet, összecsukható ágyakat legolcsóbban szállít 30 év óta fennálló gyáram **Prohászka** VI, Gróf Zichy-u. 46. Fiók: Üllői-út 9

HALWA SÁNDOR
PUSKAMŰVES
BUDAPEST,
I., Krisztina-tér 2. Műhely: I., Szent János-tér 4
Telefon: Lipót 966—02
Allami díszoklevél. Ezüstkoszorús mester
Nagy aranyéremmel kitüntetve

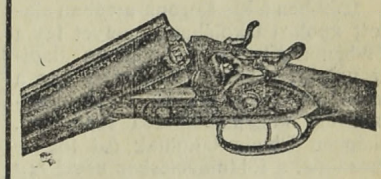

VADÁSZFEGYVEREK
•••
FEGYVERJAVÍTÁSOK
•••
SPORTCIKKEK
•••
CSERKÉSZFELSZERELÉK

Nem fizet soha lakbért
ha 1—35 évi törlesztésre 2-3-4-5 szobás modern, kényelmes, saját tulajdonu
ÖRÖKLAKÁST
vesz az „ÖRÖKLAKÁS“ R.-T.-tól
IV. Városház-u. 4
(Kossuth Lajos-utca mellett)

HUNGÁRIA-GYÓGYFORRÁS
szénsavval telítve: **HARMAT-VÍZ!**



Magyarország legrádiumosabb gyógyvize Az Erzsébet-hid budai hidfőjénél épült modern ivócsarnokban **Radioactiv hatásu lithiumos és calcium-hygrocarbonátos gyógyvíz**
IVÓ-KURA
Keserűsó-kura. Javasolva vesebántalmak, gyomorbajok, székelési zavarok, álmatlanság, vérszegénység ellen. Poharankint **1000** kor karlsbadi sóval **2000** kor
Igazgatóság telefonja: T. 286-76 **Reggel 7 órától este 6 óráig**

SZENT
LUKÁCS-FÜRDŐ
a magyar Pőstyén.

Ha gyomorra naponkint igyék egy pohár
KRISTÁLY-vizet!
168

A Budavári Társaskörben április 9-én dr. Pauler Ákos egy. tanár Beethoven világnézete címen tartott nagyértékű előadást az előkelő közönség meleg elismerése mellett. A Várbeli leánygimnáziumban pedig ugyancsak a társaskör rendezésében Erdősi Károly dr. prelátus „Végig kincses Indián" címen ad elő.

Nemzetközi ebkiállítás. A Magyar Ebtenyésztők Országos Egyesülete az idén is a Tattersall fedett csarnokában rendezi az általános és összes ebfajtákra kiterjedő champion ebkiállítását, de az eddigi évtizedes szokástól eltérően az idén nem pünkösdkor, hanem két héttel előbb május hó 22-én, vasárnap lesz az ebkiállítás, még pedig a külföldi érdeklődések folytán nemzetközi jelleggel. A budapesti májusi nemzetközi ebkiállításra már is több külföldi egyesület jelentkezett és az egyesület a bírói tisztségre több neves külföldi szakértőt nyert meg. A kiállításra nevezhetők az összes ebfajtákhoz tartozó fajta tiszta ebek, melyek legalább 8 hónaposak. Részletes felvilágosítást Ilosvai Lajos Károly m. kir. gazd. tanácsos, egyesületi igazgató ad, VIII., Conti-utca 21. sz. a. irodában. Telefon J. 384—64.

Meghívó. A Budai Általános Takarékpénztár Részvénytársaság 1927. évi április hó 25. napján délután 5 órakor Budapesten, az intézet helyiségében (II. ker., Fő-ucca 9. szám alatt) megtartandó XVI. évi rendes közgyűlésre. Azon részvényesek, kik ezen közgyülésen résztvenni óhajtanak, tartoznak részvényeiket az intézet pénztáránál legkésőbb folyó évi április hó 22-ig a szelvényivekkel együtt letétbe helyezni.

A szeretet vezérli a főváros vezetőségét, amikor minden alkalmat megragad, hogy segítségére siessen különösen az árva és elhagyott gyermekeknek. A főváros idei költségvetésébe e célból nagyobb összeget is állítottak be, amelynek keretében a Mayer Ferenc-fiúárvaháznak kibővítését is végrehajtják.

Az első mezőgazdasági középiskola megnyilt Óbudán, még pedig egy régi, az 1869-ben a Kis Korona-utcában alapított gpolári iskolában, amelyet így a 1869-ben a Kis Korona-utcában alapított polgári eskolában, amelyet így a főváros az első nyolc osztályos mezőgazdasági középiskolájává fejlesztett. Főképpen Óbuda lakóinak ősi foglalkozásához, a földműveléshez nevel így szakszerűen képzett gazdákat, s elsősorban az intenzívebb kertgazdálkodást propagálja. Az újjá alakított s egy emelettel megnagyobbított iskola aulája a r. k. egyházközség ajándéka; a templom falán elhelyezett Hősök emléke szoboralakjának gipszmodellje díszíti művészi elrendezésben. Az új iskola megszervezése *Tellér* Gyula igazgató érdeme, akit kiváló tanári testület támogat. Március 20-án délelőtt magas színvonalú ünnepélyt rendezett az új iskola a magyar szabadság születésnapjának emlékére.

Levél a szerkesztőhöz. Kedves Szerkesztő Bácsi! Én vagyok a legboldogabb budai gyerek és arra kérem a Szerkesztő bácsit, írja meg a nagyok ujságjában, amit a papám olvas komolyan és a mamám boldogan — hogy minden budai gyerek spórolja össze a pénzét s vegyen — ne cukrot, nyalánkságot, hanem TÜNDÉR VÁSÁRT! nincs is ennél szebb dolog. A „Tündérvásár" az igazi gyerekujság, amit az Akadémia-utcában, 10. szám alatt lehet megkapni egy pengőért. Milyen mulatságos ennek a husvéti példánya. Különösen a rajziskola, meg a nyuszi iskola, ahol a tapsifülesek tanulják a nyuszi ABC-t. Meg aztán a sok gyönyörű mese, kivágni, kirajzolni, festeni való képek! De tessék ezt megírni, addig is pá, kedves Szerkesztő bácsi, csókolja a Gyuszi.

CSALÁDI HÁZ, eladó Csillaghegyen. Áll 3 szoba, fürdőszoba, veranda, éléskamra, téli és nyári konyha, mosókonyha, faszin, tyúkól, 340 négyzetöl gyümölcsös és vetemény, meg virágos kert. Vízvezeték, pince. Ára megegyezés szerint 15.000 P-től kezdve. Esetleg csere budai hasonló értékű házzal vagy lakással. Tudakozódás a szerkesztőségben.

A biztosítási jog reformjának nagy kérdései

Mit mond Ribáry Mór, a magyar biztosító intézeti vezérigazgatók nesztora?

Az országgyűlés mindkét háza által elfogadott biztosítási törvényjavaslat, amely több tekintetben megreformálja a biztosítási jogot, már legközelebb elnyeri a kormányzói jóváhagyást.

Kérdést intéztünk alsólóci Ribáry Mór kormányfőtanácsoshoz, a Foncière Általános Biztosító-Intézet vezérigazgatójához, lenne szíves tájékoztatni a Budai Napló közönségét az új biztosítási törvényről. Nyilatkozatát a következőkben adjuk:

— A kereskedelmi törvény a kárbiztosítás tekintetében kimondja azt az elvet, hogy a biztosítási szerződés hatályát veszti, ha a biztosított a biztosítási díjat kellő időben, még pedig a lejáratkor vagy az evégre engedett halasztás eltelte előtt meg nem fizeti. Mi nem tudtunk tehát számvetést csinálni, mert állandó bizonytalanságban voltunk affelől, a megkötött kárbiztosítási szerződések bármily hosszú időtartamra vonatkozó megállapodás mellett is meddig fognak hatályukban maradni, amennyiben a díj egyszeri nemfizetésével a törvény szerint automatikusan megszüntek.

— A másik oldalon a biztosítottak érdekeit sem szolgálta ez a rendelkezés, mert különösen az egyszerű nép körében számos eset fordult elő, hogy a díjfizetés idejéről való megfeledkezés a kárbiztosítási szerződés hatályvesztését idézte elő, sokszor a biztosítottak akarata ellenére. Az új biztosítási törvény most a kárbiztosítási szerződések terén kötelezővé teszi a későbbi díjak fizetésének elmulasztása esetében a biztosítottak írásbeli felhivását és csak az utólagos teljesítésre engedett határidő eredménytelen eltelte esetére engedi meg, hogy mi a díjakat pereljük, vagy erről lemondva felmondjuk a szerződést.

— Az új törvény egyúttal abban az esetben, ha a felek nem állapodtak meg rövidebb idő alatt lehetséges felmondásban, a 6 évnél hosszabb időtartamra kötött kárbiztosítási szerződésnek a biztosított fél részéről történő felmondását már hat év eltelte után teszi lehetővé. A felek, természetesen, megállapodhatnak abban is, hogy a biztosított fél bármikor felmondhassa a szerződést.

— Az életbiztosítási szerződés megreformálásában nem megy annyire az új törvény. Az első biztosítási időszakra járó díj perlését lehetővé teszi ugyan, a to vábbi díjak azonban már nem perelhetők. A reform szerint a törvény hatálya a már fennálló biztosítási szerződésekre is kiterjed, de a biztosítottnak jogában fog állani az ilyen szerződést bizonyos meghatározott formában az életbelépéstől számított harminc nap alatt felmondani.

— A biztosítási jog terén fennálló hiányokat akarja pótolni az új törvény, amely kodifikálja a biztosítási díj esedékességére és a késedelem következményeire vonatkozó jogszabályokat. A kárbiztosítási ágazatban kimondja azt az elvet, hogy a szerződésileg vállalt kötelezettségeket mindkét félnek, úgy a biztosítottnak, mint a biztosítónak a biztosítás egész ideje alatt be kell tartani. Ez az intézkedés hatályon kívül helyezi a kereskedelmi törvény 485. §-ának 4-ik pontját, de fenntartja a felek számára azt a jogot, hogy a biztosítás megkötésekor szabadon meghatározhatják azt az időt, amelyre a biztosítást kötni kívánják. Az életbiztosítások terén nagyjában fennmarad az eddigi jogállapot, mely szerint a biztosító társaság csak az első évi díjat perelheti. A javaslat intézkedéseiben nyomon követi a biztosítási szerződési jognak legmodernebb kodifikációs alkotásait: a német és osztrák biztosítási törvényt. Megvédi azonban a felek érdekeit is, mert részletes szabályt állít föl az intési eljárásra, az utólagos teljesítési határidő megszabására és a díjper megindításának határidejére. A javaslat célja az, hogy megszüntesse azt a sok visszaélést, ami az eddigi jogállapot szerint volt. A feleket ugyanis ide-oda hurcolták a biztosítási ügynökök. Ennek eredménye volt a pereknek az a tömege, amelyek a tartamengedmények ügyében folynak a bíróság előtt. Főleg a falusi lakosság volt kitéve sok megtévesztésnek. A javaslat nagy mértékben hozzá fog járulni ahhoz, hogy a biztosítási üzlet terén egészséges viszonyok alakuljanak ki.

*

A magyar biztosítási ügyek generáliszszimusza mondta ezt: alsólóczi Ribáry Mór, aki közel ötven év óta a biztosítási szakma doktora, tudósa és rajongója.

Ferenczy László.

A Vasúti Forgalmi osztaléka

A Magyar Vasúti Forgalmi Részvénytársaság igazgatósága a napokban tartotta meg az 1926. évre vonatkozó mérlegmegállapító igazgatósági ülését. Az 1926. évi tiszta nyereség megfelelő leírások után P 539.577.37 f., az előző évi P 391,580.09 fillérrel szemben. Az igazgatóság a közgyűlésnek javasolni fogja 8%-os osztalék fejében részvényenkint P 1.60 fillérnek a kifizetését, a tavalyi 6%-os (P 1.20) osztalékkal szemben. Az igazgatóság Preusz Béla cégvezetőt igazgatóhelyettessé és Lóránd Félix dr. főtisztviselőt cégvezetővé nevezte ki.

Huszonkét pengő osztalékot fizet a Kőszén. A Magyar Általános Kőszénbánya Részvénytársulat igazgatósága április 11-én megtartott ülésében elhatározta, hogy a f. é. április 28-ra egybehívandó évi rendes közgyűlésnek indítványozni fogja a tartalékok és a jóléti alapok megfelelő gyarapítása mellett részvényenkint 22 pengő osztalék fizetését.

Hangya közgyülése
április 27-én lesz

A Hangya szövetkezeti központ április 27-én délelőtt 10 órakor tartja meg évi rendes közgyűlését. A szövetkezet az elmult évben is óriási forgalmat bonyolított le és kiváló eredménnyel teljesítette altruista hivatását. A közzétett mérleg szerint a szövetkezet mult évi tiszta feleslege több mint 2430 millió korona, ami igen megnyugtató üzleteredmény, tekintettel arra, hogy a szövetkezet a lehető legolcsóbb áron és legkedvezőbb feltételek mellett igyekezik a falu népének áruellátását biztosítani.

A Hungária-malom osztaléka. A Hungária Egyesült Gőzmalmok R.-T. mai közgyűlése elhatározta, hogy az 1926-iki üzletévre, úgy mint a tavalyi évben, összevont részvényenként 2 pengőt (tehát hányadrészvényenként 80 fillért) fog osztalékként a Magyar Általános Hitelbank útján április 12-től kezdődőleg kifizetni.

A Magyar Pamutipar Rt. közgyűlése

Magyar Pamutipar Rt. április 8-án tartotta igazgatósági ülését, amely elhatározta, hogy a közgyűlésnek részvényenként 2 pengő (mult évben 1.60 pengő) osztaléknak 1927 május 1-től kezdődőleg való fizetését fogja javasolni. Egyúttal elhatározta a fonodának 10.000 orsóval 45.000 orsóra, a szövődének 400 szövőszékkel 1000 szövőszékre való kibővítését.

*

A Pamutipar mérlegének számadataiban nyiltan is kifejezésre jut a nagystílű üzletvezetés, amely a társaság szakadatlan fejlődését biztosítja. Nevezetesen az elmult üzletévben közel 5 millió pengő bruttónyereséget ért el s a kimutatott tiszta nyereség 664.000 pengőt tesz ki. Ezt a kétségtelenül nagy eredményt a vállalat tulajdonképpen saját tőkéjével érte el, mert hisz az idegen tőkék összege, amit igénybevett, alig éri el az 5½ millió pengőt. Az is érdekes, hogy az igazgatóság például a telekértéket a mérlegben mindössze 26.000 pengővel, az értékpapírtárcát pedig (készpénzzel és váltókkal együtt) 672.000 pengővel értékeli.

*

A kitünő eredmény Szurday Róbert alelnök-vezérigazgató érdeme, aki az egy évtizeddel ezelőtt aránylag még kis vállalatból ilyen nagy és hatalmas vállalatot alkotott.

Fura módi volt a XVIII. és XIX. század fordulóján, ahogy azt a „Tudós Palótz Pesten" leveléből megtudjuk. A hajviselettel úgylátszik már akkor is baj volt, mert ahogyan irja: „Párisban a Titus és Brutus fejek is tilalmasak s azért a Svallérok elkapták a copfjaikat, melyeket a szegre akasztottak, azoknak példáikat már a Budaiak és Pestiek is követik s azért most Patént nevü copfokat kötnek a Titus-fejekre." Ime a jóslat, melyet manapság is annyit hallunk hajmüvészeinktől, hogy t. i. a bubifrizura után el fog jönni a copf divatja. Ez 125 év előtt már bekövetkezett. A rácvárosi kisasszonyokról és a bálba készülő díszes személyekről is sok érdekeset tud s főleg azt, hogy ezeket szépségszerekbe pácolja a mamájuk. (Szóval semmi sem új a nap alatt.) A Városmajor a Stadmár is sok érdekes látnivalót kinál, különösen tavasz ébredésekor. Különösen szembe tünik a sok jurátus, akik ott grasszálnak, természetesen kardosan. Nagyon haragszik reájuk, mert azt mondja: Azok csupán csak az ivással mulaták magukat s minekutána már jól felöntötték a garatra, a kardjokat kirántották s csúf excessusokat vittek végbe. Egy urat levetettek a garáditson, egy más becsületes úrnak ruháját az ablakon kihajitották. Az egyik a gyönge fákat levagdalta a kardjával, a másik a flaskókat sorba verte le. Sógor Uram, a kard csak olyan embernek való, aki az eszivel élhet... Jó krónikásunk nem vetette meg a jófajta borocskákat sem, ami után lámpáshordó gyerekek segítségével történt a hazamenetel. Budán éppenséggel a Halbel-Tzwölfli nevü játék is járta, ahol a Palótz mindaddig megjelent, amíg erszényét a játék kórság meg nem lapította. Hogy tovább is játszhasson, a sógorhoz fordult. A küldendő segítség fejében érdekestörténettel szolgál: Budán közönségesen azt beszélik — úgymond — hogy Sz. Gellért hegye nemsokára tüzet fog okádni és azért az emberek már oly félelembe vagynak, hogy a Hidat a Dunából már kivették, ne talán-tán a Hid is, mivel a hegytül nem igen messzi áll, megégjen

Szerkesztő: FERENCZY LÁSZLÓ.
Laptulajdonos: VIRÁG és TÁRSA

Kiadásért felelős: Viraág Béla.

Hirdetmény
a lóversenyt látogató közönség figyelmébe

A Budapesti Helyiérdekű Vasutak lóversenytéri **különvonatai** a keleti pályaudvar mellett levő Budapest—Kerepesi-út hév. állomásából 14 óra 42 perckor és 15 óra 02 perckor indulnak úgy az I. és II. helyre, mint a III. helyre.

A futamok befejezte után szükség szerint indulnak különvonatok úgy az I. és II. mint a III. helyről a keleti pályaudvarhoz.

A vonatok menetideje 10 perc. E vonatokra érvényes átszállójegyek a Bszkrt. bármely kocsiján válthatók 36 fillérért, mely jegyekkel a város területéről kétszeri átszállással is ki lehet jutni a lóversenytérre.

A különvonatokon a helyijegyek (csak a keleti p. u.-tól a lóversenytérig vagy viszont) **ára 24 fillér, a menettértijegy ára 40 fillér.**

A lábápolás uj módszere
PODOL Lábápoló krémmel
Hatása bámulatos, kezelése egyszerü. **Az egyetlen lábápoló, mely mindenféle lábbántalmat azonnal és tökéletesen megszüntet** Csodás hatását ezer köszönőlevél igazolja, mert nincs az a lábfájás, legyen az izzadással járó vagy égető érzés, püffedtség, lábak dagadása, hogy az egy kura betartása után meg ne szünjön. **Hatásának titka,** egyuttal óriási előnye **zsiros tartalma,** melynél fogva hatása állandó nem igényel mindennapos kezelést. Kenje be csak egyszer lábát **Csanda-féle Podollal** s lábizzadása azonnal megszünt, lába viszszanyeri rendes puhaságát, üde, friss lesz, járhat, dolgozhat sportolhat vele, nem érzi, hogy cipő van a lábán, tyukszemképződésnek elejét, veszi, megvédi a megfagyástól és a dagadástól. **Ne kisérletezzen különféle szerekkel, a Podol minden lábbántalmat, biztosan megszüntet.** Egy doboz ára 1 pengő 35 fillér, utasi ás mellékelve. Kapható minden gyógyszertárban, drogueriában. **Szétküldi a magyarországi terakat: Marquilt drogueria. Budapest, V., Nádor-utca 23. szám.**

SZÉCHENYI GYÓGYFÜRDŐ
a modern orvosi tudomány minden eszközével és a különböző gyógyeljárásokhoz szükséges felszerelésekkel ellátva.
A város minden pontjától könnyen megközelíthető.

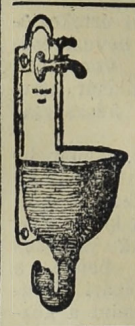

Háztatarozásnál
előnyös feltételek mellett vállalkozik
Nagy Pál
bádogos
gáz, vízvezeték, csatornázás, fürdőberendezés és központi fütés vállalata
II., FŐ-UTCA 20. SZ.
Telefonhivó 179—42.

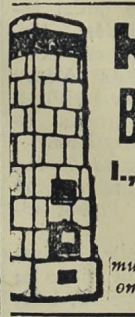

KÁLYHÁS!
Béres Márton
I., LOGODI-U. 19. SZ.
Telefon: L. 972-33
Minden e szakmába vágó munka ügyében forduljon bizalommal e régi jóhirü céghez.

Szijgyártó
nyerges és bőröndös
Megbizható régi üzlet
FLIEGER NÁNDOR
II. kerület, Fő-utca 10. sz.

Hölgyeim és uraim!
Önöknek cipő kell
és ezt
ZVERKONÁK
szerezzék be, teljes megelégedésre. Óriási választék tavaszi divatú urihölgy- és gyermekcipőkben.
A budai főurak szállítója
Aranyéremmel többszörösen kitüntetve
(Budai Vigadóval szemben)

KRAMER ADOLF
festő- és mázolómester
I., Lágymányosi-u. 4
Telefon: József 82—57

Thermostóth

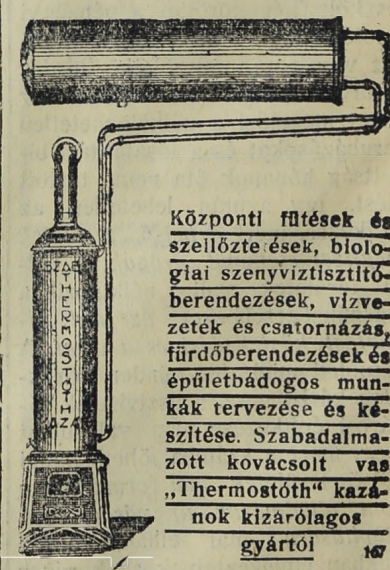

Központi fütések és szellőztetések, biologiai szenyviztisztitóberendezések, vízvezeték és csatornázás, fürdőberendezések és épületbádogos munkák tervezése és készitése. Szabadalmazott kovácsolt vas „Thermostóth" kazánok kizárólagos gyártói
167
Tóth Imre és Társa
V., Katona József-u. 3.
elefon 23—93

ERZSÉBETHID SZÁLLÓ
Telefon: 108-45.
Budán, I. Kökény-u. 14.
Ráczfürdő mellett.

BUDÁN, II., FŐ-UTCA 7 Telefon 188—09.
Lackenbacher György
bádogos, gáz, vizvezeték, csatornázás, fürdőberendezés és központi fütés vállalata.

Nyomatott a Réval Testvérek Irodalmi Intézet R. T. Nyomdájában, Budapest, V., Ügynök-u. 8. — Nyomdaigazgató: Sziklai Pál.

Budai Napló

XXIII. évfolyam. 879. sz.

Buda érdekeit a várospolitika, a közgazdaság, társadalom, művészet és sport terén szolgáló ujság. Előfizetése egy évre **16** pengő, félévre **8** pengő. Egy szám **40** fillér. Szerkesztőség és kiadóhivatal: I., Bors-utca **24.** Délután 5—7-ig. Telefon: K. 502—96.

Felelős szerkesztő: VIRÁG BÉLA

Hirdetések ára: Egy hasáb széles, egy milliméter magas sor, egyszeri közlésnél **50** fillér. 20 mm. magas hirdetés **10** pengő. Szövegsor ára **4** pengő. Közgazdasági közlemények megállapodás szerint. A hirdetések dija mindenkor **előre fizetendő.**

1927 április 30.

A fordított város

VIII.

Wiesbaden városházát mutatta be képben az egyik német nagy folyóirat. Látványosság számba menő, gyönyörű palota. Pedig Wiesbaden-nek alig van nyolcvanezer lakósa. *Szintén fürdőváros.* Számos meleg forrása van, azokat okosan kihasználja és ettől rendkívüli virágzásnak indult. Polgársága dús jólétben él.

Budapest tízszer akkora, egyetlen világvárosa a magyarságnak, nem úgy, mint Wiesbaden, amely csak huszadrendű város Németországban. Nekünk két városházunk is van. Az egyik, az új, tulajdonképpen csak közgyűlési terem és lépcsőház. Nagynehezen helyet tudtak szorítani benne a főpolgármesteri hivatalnak, meg a kerületi előljáróságnak. A régi városházát lebontották és megszerezték a *Károly-kaszárnyát,* amelynek városházutcai frontjára ráfogták, hogy szép. Éppen úgy, ahogy a gellérthegyi citadelláról is mint valami felülmúlhatatlan szépségről beszélnek és egyedül Bánlaky Géza igazgatónak volt bátorsága kimondani, hogy az esetben, ha oda helyezik a fürdőügyi kiállítást, akkor csak úgy szabad a citadellán változtatni, ha a változtatás után *nem lesz csúfabb,* mint most.

Megengedem, hogy *hátsó* frontnak elfogadható ez a kaszárnya front és kár volna megbontani, mert örök időkre épült. De amit azóta az udvarán felépítettek, amit hozzá toldoztak, foldoztak, — az a legrettenetesebb tákolmány, amit elképzelni is nehéz és az egész világon elcsapnák azt az építési hivatalt, a tanáccsal együtt, ha ilyet merne csinálni. Hogy azokat a szép nagy udvarokat, milyen zseniálisan elrontották, minden összhangot, mily rettenetesen tönkre tettek, az valóságos csoda. Nem építkezni, hanem a középső traktust is le kellett volna bontani, hogy így a belváros közepén díszes zárt parkhoz jusson a közönség.

Aki pedig a saját házát ilyen gyalázatos módon csúfította el, arra — már engedelmet kérek — egy milliós város rendezését ez a nemzet semmi esetre sem bízhatja rá. Egy ilyen világvárost úgy kell fölépíteni *és úgy is fogják fölépíteni,* hogy annak minden természet adta szépségét kihasználják és a városépítést, fejlesztést, szabályozást azoknak a tényezőknek rendelik alá, amelyek a polgárság jólétét szolgálják.

*

Széchenyi is kénytelen volt hegynek építeni a Lánc-hidat, de azonnal lyukat fúrt a hegyen át, hogy a forgalmat lebonyolítsa. Nyolcvan év előtt Buda felé, a Krisztinaváros felé, amely akkor kis falu volt, utat nyitottak. Egy fél századdal később a pesti oldalon pont a lánc-híd tengelyébe építették a Gresham palotát. Pedig annak háta mögött akkor már egy új világváros állott, amelynek ma egészen más képe volna, ha a lánc-híd tengelyében hatalmas nagy út vezetne a Váci-útra (illetve Vilmos császár-útra) és valahol az Operaház tájékán találkoznék az Andrássy-úttal. A Bazilika sem került volna a mostani „szükségtérre."

*

Mindent beépíteni, terv nélkül, cél nélkül — ész nélkül. Ez volt a törekvés. A hatalmas Dunának meg volt a maga széles nagy Dunapartja és a dunai frontot a Mária Valéria-utca alkotta. Ebből egy kicsit kiugrott a Vigadó. Mi volna itt most, ha a város nem igyekezett volna még egy sor házat építeni a szép széles Dunapartra. Most a nagy Dunának oly szűk a partja, hogy a Hungária előtt ácsorgó hordár, ha sercint egyet, a Dunába köp.

Ugyanezt csinálták Budán a Margit-rakparton, a Margit-híd fejénél. A Pálffy-térről a hídfőhöz vezető Lipthay-utca volt a dunai front. Ott a háztulajdonosok ennek megfelelő díszes homlokzatú házakat építettek. Akkor jött egy vállalkozó, kínált a szép házsor előtt elterülő dunaparti telekért kétszázezer pengőt és a város ész nélkül sietett azt eladni. A vállalkozó oda apró, szürke kaszárnyákat épített és ezzel — lőtték a dunai parknak örökre, mert ott nem tud tovább menni. Fájt a fordított észjárású városi uraknak, hogy végre lett volna a Dunaparton egy hatalmas park a hídfő két oldalán.

Egy tál lencséért eladták a fürdővárost.

*

És abban a csúf városházában ülnek azok az urak, akik ebből a városból fürdővárost akarnak csinálni. Kétségbeejtő! Ott, ahol ripsz-rapsz! igazán ukmuk-fukra készül minden. Ahol nincs városfejlesztő programm és cél, ahol nincs egységes szabályozási terv, ott ilyen nagy koncepciót igénylő tervről még csak beszélni sem volna szabad.

Mert, hogy képzelik el azt ezek a jó urak?

A fürdőváros gyönyörű és ma egyedül boldogító nagy eszméjéhez az kell, hogy minden fürdő, minden forrása egy kézben legyen. Azon az ötven milliárdon, amit most a Széchenyi-fürdő strandjába belepuskáznak, — meglehetett volna vásárolni Budapest, illetve Buda minden fürdőjét, minden forrását, a Római-fürdőtől a Sós-fürdőig. Mert ezeket előbb utóbb még is meg kell vásárolni, ám a jó idő most lett volna, amikor a magánkézben levő fürdők nehezen boldogulnak, nem jövedelmeznek, de nem is áll rendelkezésükre az az olcsó pénz, amit befektethetnének s így bizonyára lehetett volna velük megalkudni.

Holnap esetleg már későn lesz és tízszeres árat kell megadni.

*

Nézem Wiesbadent. Egy régi lexikon szerint 72 ezer lakosa van. Fürdővendégeinek száma egy évben 100.000 — százezer! Jó Isten, hová teszik azokat, mert Budapesten alig lehet elhelyezni 2—3 ezer embert és egy közepes tenyészállat kiállítás alkalmával százával sétálnak a jó vidékiek 3-tól 5 óráig éjjel az utcán, táskával a kezükben, mert nincs, ahol letegyék magukat. Hová teszi őket Wiesbaden, ez a kis város?

Megint kísérteteket kell felidéznem. A Hollós Mátyás Társaság sok száz nyomtatott példányban küldte szét azt a beadványát, amellyel a városhoz fordult a fürdő ügy kellő megalapozása érdekében, amelyben udvariasan azt kérte a tanácstól, hogy módosítsa az építési szabályrendeletet oly képpen, hogy a Budán építendő új házakban még a 2 szobás lakásokat is úgy kell építeni, hogy az egyik szoba külön bejárattal, kiadható legyen.

A fürdővárosnak 25.000 kiadó szobára van okvetlenül szüksége.

Miért nem akarják ezt a rettenetes igazságot megérteni a tanácsbéli urak?

*

Azt kérdi egy előkelő idegen:

— Azt nem értem, hogy miképpen tudták a hegyeket a hidak elé tolni?

Mert föl sem tételezi, hogy a hidakat pont a hegynek vezették neki. Sőt még az utat is elgörbítették ennek a kedvéért, mert egyenesen vezetve a völgynek vitt volna a híd.

Az előkelő idegenek sok ilyen kérdést tehetnek föl, ha körülnéznek.

Nem is hiszik el, hogy olyan rozoga, csúf düledező épület, mint a Pozsonyi-úton álló **Silos** megállíthatja egy városrész fejlődését. Amíg az a ház áll, a külső Lipót-városban nem indul meg kellő módon az építkezés, pedig ez a legadottabb terület. Az egész épület egy nagy semmi, a kertészkedő gazda útjában egy vakandtúrás, amit felrúg — *de meg kell látni.* Amíg a Lipót-körúttal párhuzamosan fekvő utcák nem nyílnak a Dunára, addig ott nincs élet, nincs forgalom, nincs építkezés.

De hát meglátnak egyáltalán valamit a városházán?

*

Nincs városfejlesztő programm, tehát nem lehet egységes szabályozási terv sem. Minden belső szabályozás ma rengeteg költséggel jár. Sokat már nem is lehet megcsinálni.

Ott, ahol nem mertek a várostérképén két egyenes, párhuzamos vonalat húzni — a Muzeum-kert Sándor-utcai sarkától, az Erzsébet-tér Deák-téri sarkáig s ezzel megteremteni a legbelsőbb városban az egész világon páratlanul álló, nyolc fasorral 9 részre osztott, térszerű utat a mai Károly-körút helyén, mely ma lehetetlenül kificamítva kanyarog a Muzeum kerttől a Deák-térig, mind a két oldalán más és más irányban, — ott nekem senki se jöjjön azzal, hogy a Kelenföld szabályozási terve már kész és gyönyörű.

Nem mertek egyenes széles utat vágni a Ferenc József-híd tengelyében a Gellérthegy alján, aminek most nagy hasznát venné a város a hullám-fürdő építésénél.

Természetes, hogy nem mernek a borárostéri-híd tengelyében sem tervezni olyan sugárutat, mely fölvirágoztatná a Kelenföldet, mert hozzáférhetővé tenné a világhírű keserűvíz-forrásokat, Karlsbadnál is különb Karlsbadot teremtve ott, világhirre emelve a Sós-fürdőt.

Mindent azzal a megokolással, hogy a Kelenföld szabályozási terve már elkészült.

Becsey Antal legutóbbi közgyűlési beszédében is sürgette a nagyszabású fürdő politikai inaugurálását. És a városházán talán azt hiszik, hogy a Széchenyi strand-fürdő építésével már kimerítették a fürdőügyi politikát?

*

A városszabályozását rábízták Vargha László főtanácsosra. Érdemes, nagyeszű, európai hírű szakember. Azt mondják, hogy csökönyös. Hát, hogy ne volna csökönyös, amikor egész energiáját fölemészti az a harc, amit vívnia kell egy-egy szép gondolatáért, ha az — hogy is mondjam — nem jár a hétköznapi sáros úton. Azt mondják, hogy diktátor. Persze, hogy diktátor! Ellentmondást nem tűrő módon lehet csak megvalósítani a városházán okos terveket. Mondotta valaha valaki Vargha főtanácsosnak, hogy melyek az irányadó tervek Budapest szabályozásánál? Neki kell mindent kitalálni és városrendező zsenialitása, csak a szabad külterületeken tud kibontakozni. Bent, a városban számolnia kell a garasokkal, még ha forintok nőnek is azok nyomán. Itt csak toldoznia szabad és néhány évtized mulva úgy fog kinézni egész Budapest, ahogy ma kinéz a Károly-kaszárnyából „alkotott" városháza. „Jaki pán, taki kram." Ez nem japánul van mondva, hanem tótul és a városházán bizonyára sokan megértik. Rokon idioma ott, ahol minden *tót*-ágast áll.

*

Nem úgy, mint Wiesbadenben, ahol a városháza külsőleg is bizonyítja, hogy ide érdemes volt eljönni. És Wiesbadennek „csak" 80 ezer lakosa van és szintén fürdőváros, ahol 100 ezer idegen fordul meg.

Nem volna-e célszerű, ha a város tanulmányútra küldene ki valamelyes okos embert — *Wiesbadenbe,* hogy ott a helyszínen tanulmányozza: — miképpen tud százezer vendéget oda csődíteni a város? — hová helyezi el azokat? — és miféle jövedelemből építette föl gyönyörű városházát?

*

A jövendő generáció igazán nem fog leborulni ott, ahol a város urainak sírjai domborulnak.

A nagy baj az, hogy ezt a sok bűnt jóvá tenni ma már nehéz. Tanács, bizottságok, közgyűlés ezt már sohasem fogják elintézni. Ide most már csak „egy" ember kell, aki diktátori hatalommal és tehetséggel felruházva véget vet ezeknek az abderai állapotoknak.

Budán, 1927. április 29

A husvéti piros tojás

eredetét még ma sem tudjuk biztosan és erős vita folyik arról, hogy hol és mikor kezdtek először hímes tojást készíteni. A régi mese azt tartja, hogy midőn a világbíró Nagy Sándor született, anyjának tyúkjai alatt piros tojást találtak. Ennek emlékezete maradt meg máig. De régi történetet beszélnek róla a kínaiak is: „csing-ming" ünnepen, amely három napig tartott, tilos volt tüzet rakni. Ezért előre elkészítették a főtt tojást és be is festették. A hinduk, perzsák, egyiptomiak, görögök és szlávok szintén készítettek piros tojást. Az őskeresztényeknél a böjt igen szigorú volt és a böjt végén, a husvét örömére pirosra festették a tojást, amely a belőle kikelő madárral a sírból föltámadó Jézust jelképezte. Némelyik régi, föltámadást ábrázoló képen Krisztus koporsója is tojásalakú. A kovásznai legenda szerint tojással töltött kosarat vitt el egy szolga a Megváltó keresztje alatt és a tojások mind vérszínűvé változtak.

Ilonka hercegnő. Kedves gondolat volt József Ferenc főherceg kir. hercegtől, aki ma a magyarság szemefénye és Anna kir. hercegnőtől, hogy második leánygyermeküknek a szép magyar Ilona nevet adják. Mily gyöngéd tapintatosság nyilvánul meg ebben is a sok szenvedésben sinylődő magyar nemzettel szemben. A keresztanyai tisztet az olasz királyné vállalta.

MEGHIVÓ

A Svábhegyi Egyesület május 2-án (hétfőn) este nyolc órakor tartja meg a Pannonia szálló (Rákóczi-út) különtermében szokásos

TÁRSAS VACSORÁJÁT,

melyen való szives megjelenését kéri

Budapest, 1927. április 26.

hazafias üdvözlettel

losonczi Dr. Bódy Tivadar s. k. m. kir. udvari tanácsos, Budapest ny. polgármestere a Svábhegyi Egyesület elnöke.

Honalapító Árpád sírja. A komoly történelmi kutatás állandó izgató problémája és évtizedek óta igyekszik a tudomány e kérdést megoldani. A Budai Napló fennállása óta tartja felszínen a fejedelem ismeretlen temetkezési helyének kérdését és számtalan értékes s eredeti hozzászólással gazdagítottuk ezt az irodalmat. Most a legutóbbi napokban álombeli látomások alapján keresik Óbudán Árpád sírját a Bécsi-út 178. számú telken, amely Krecsarovics Miklós volt tengerésztiszt tulajdona. Sziriusz a kiscelli-utcai időjós álmodta meg a történelmi helyet s a tulajdonossal egyetértve ásni kezdtek, meglehetősen sok akadállyal küzdve. Egy napi ásás után forrásra akadtak, amely oly bővizűen tört elő a föld mélyéből, hogy a munkát abba kellett hagyni. Ez lenne állítólag az Anonymus által jelzett forrás és patak. Április 24-én a bővizű forrás alámosta környezetét, mely beomlott s ekkor egy őskori koponyát mosott ki a víz a földből, amely kiásott gödörben összegyült víz szinén uszkált, ahol megtalálták. Egész Óbuda, de most már a tudományos körök is izgatottan várják a megzöldült koponya antropologiai vizsgálatát, vajjon tényleg Árpád-korabeli leletről van-e szó. Ha bebizonyosodnék, hogy a koponya tényleg Árpád idejéből való, fokozná a valószínűséget, hogy jó helyen ásnak a kutatók. Az ásatás eredménye felé sok kétkedéssel tekintenek az emberek, mégis izgalmat vált ki, mert történelmi nagy pillanat volna és új hittel, bizalommal töltené el a csüggedt magyarságot, ha vissza térne közénk honszerző Árpád apánk, mint — honmentő.

Szent Gellért Gyógyfürdő

Géptorna (Zander) terme kiválóan alkalmas fogyókurák tartására, üzleti merevségek, izomsorvadások és hátgerinc elferdülések gyógykezelésére. Svéd tornaterem.

Tisztelgés Becseynél. „A Buda-Alsóvárosi Egyesület“ húsztagú küldöttsége *Gömöri* Győző ügyv. elnök és *Sinkó* Pál alelnök vezetése alatt e hó 16-án tisztelgett *Becsey* Antal kormányfőtanácsosnál és Sinkó alelnök bensőséges szavainak kíséretében átnyujtották neki a közgyűlés jegyzőkönyvét, amely szerint az egyesület Becseyt választotta meg egyhangúlag elnökének. Becsey Antal kedvesen fogadta a polgárság bizalmának ez újabb megnyilatkozását és kijelentette, hogy az egyesület működésének területe az ő szűkebb hazája, 25 éves közéleti munkássága fűzi hozzá és szívesen vállal részt a Kelenföld e része érdekében kifejtendő munkából. Tájékoztatta a küldöttséget a fehérvári-úti villamos közlekedés ügyében eddig tett eljárásáról. — Becseynek nagy örömmel fogadott beszédének hatása alatt Gömöri Győző az egyesület ügyv.-elnöke őszinte köszönetet mondott Becsey elnöknek azért a páratlan ügyszeretetért amely most abban jut kifejezésre, hogy Becsey már elnökké történt megválasztása *előtt* is interveniált az egyesület többrendbeli közérdekű kívánságai ügyében, minélfogva Becsey, mint új elnök, tulajdonképpen nem programmot fejt ki, hanem máris beszámol. Az elnökség most nagy agitációt fejt ki, hogy az érdekelt lakosság minél nagyobb számban lépjen az egyesületbe s ezzel támassza alá a közérdekű törekvéseket.

A protestánsok nagy ünnepén, a fájdalmas Nagypénteken a hívők ezrei mentek a budai templomokba s áhitatos szívvel járultak az Ur asztalához. A budai várbeli evangélikus templomban magyar istentiszteletet tartott és Urvacsorát osztott *Varsányi* Máytás dr. — Az óbudai evangélikus egyházban németnyelvű urvacsorai szlgálatot tartott Mohr Henrik, később magyarnyelvű istentiszteletet és Urvacsoraosztás volt, délután hat órakor pedig magyarnyelvű passió-olvasás. — A Szilágyi Dezső téri templomban Haypál Béla prédikált, urvacsorai beszédet mondott Dobos Dezső. — Az óbudai templomban Kontra Aladár, Berkes József prédikált.

TÁVCSŐ Zibrinyinél, I., Attila-u. 12

Meleg ünneplés keretében tartotta meg április 26-án a nagyotthallók Török Béla intézete II. Toldy Ferenc u. 64. sz. alatt szokásos évi gyülését, amelyen Török Bélának az alapítónak arcképét leplezték le. Purébl Győző főv. tanácsnokkal az élén a pedagógusok és orvosok színe-java jelent meg a modern internátus megtekintésére.

Az utolsó pillanatban sikerült dr. Kozma Jenő kormányfőtanácsosnak a főváros pénzügyi bizottságának ülésén kiharcolni az *Ördögárok* beboltozásához szükséges 200 ezer pengő beállítását a főváros költségvetésébe, úgy hogy most már meg van minden remény arra, hogy ez a régen húzódó kérdés befejezést nyerjen. Ugyanekkor a bizottság megszavazta a Perényi út és a Donáti kápolna közötti út kiépítésére 56 ezer és a Selmeczi út megépítésére 28 ezer pengőt.

Érdekes háborús emlékmű, még pedig a harctéren kimult állatok emlékoszlopa felállítása ügyében az állatbarátok között már régebben mozgalom indult meg. A harctereken oly sok szenvedés után kimult állatoknak hűségét, a fővárosi állatkertben emlékoszloppal óhajtják megörökíteni. Az előkészítő bizottság De Sgardelli Caesar katonai író elnöklete alatt, nagy gonddal és körültekintéssel alapozta meg és biztosította az eszme sikeres kivitelét. A szoborbizottság a fővédnökség elvállalására Anna főhercegnő királyi hercegasszonyt küldöttségileg fogja fölkérni. Előreláthatólag kora ősszel már leleplezésre kerülhet az állatok harctéri szenvedéseit és hűségét megörökítő első emlékoszlop.

A Dalkoszorú dalárda Óbudán április 30-án este a III. ker. Korona Vigadóban művészi hangversenyt rendez Zöld Károly karnagy és Tóth Ferenc elnök vezetésével. A gazdag műsor a legkiválóbb magyar és külföldi szerzők műveit öleli fel s a végén Zöld Károly immár híres Pince nóta-ját, melynek szövegét Viraág Béla írta dr. Ripka Főpolgármesternek dedikálva. A hangverseny iránt nagy az érdeklődés nemcsak Óbudán, hanem városszerte.

Katyu-völgyi-út és nem Kutvölgyi-út volna ma a helyes neve. Építését tizennyolc éve húzzák-halasztják a főváros illetékes körei, pedig ez lenne a főváros harmadik zöld vonala: a legrövidebb út a városból a hegyvidékre, a Svábhegyen levő Béla királyútra. Még 1914-ben sok harc után elhatározta a város, hogy ezt a fontos utat megépíti, de a közbejött háború és válságok miatt csak a múlt évben épült meg a felső szakasza. Most pedig az ez évi költségvetésből teljesen kihagyták a továbbépítést. Ennek a lehetetlen helyzetnek megjavítása nemcsak az ott érdekelt 172 telek és háztulajdonosnak elemi érdeke, hanem egész Budáé, sőt Pestté is, mert ennek közönsége itt juthat fel a legkényelmesebben a hegyvidékre. De a Kútvölgyi-út tovább nem építése súlyos komplikációkat is teremtett s hogy ezt a városházán nem tudták — ezt józan ésszel igazán nem lehet megérteni. Az útépítést felülről kezdték, mert alul még a viziváros temető áll útjában, amelyen keresztül szerpentinszerűen fog az út a hegynek felkanyarodni. A sírokat csak ez év végén emelik ki s addig ott útépítés nem történhetik. Eddig rendben volna a dolog. De a szerpentin úthoz szükséges területen az összes fákat már kivágták s ott fekszenek az út mentén, míg a felső útrésznél felhasznált összes fuvarok lefelé hordták a törmeléket egymásra s ott most olyan rossz a meg nem épített rész, hogy azon forgalmat lebonyolítani teljes lehetetlenség. Még csak azt sem lehet mondani, hogy rossz a közlekedés, mert egyáltalán nem lehet ott közlekedni. S most vagy megépítik a kútvölgyi utat, vagy ideiglenesen olyan karba helyezik, hogy mégis lehetővé válják rajta a közlekedés. Ez persze dupla költségbe kerül s ahogy mi a városi fejeket ismerjük, bizonyára az utóbbi megoldást választják. Ez a rendszertelen útépítés úgylátszik meggyökeresedett rendszer a fővárosnál, mert a Kútvölgyi útnak vannak hasonló sorsú testvérei: a Somlói út, a Széher út (a Zugliget és Hüvösvölgy közötti hegynyergen a leggyönyörűbb panorámával), a zugligeti Remete út, az Óbuda—táborhegyi Névtelen ucca, a Donáti kápolna és Perényi út között stb. stb. Ki tudná mind felsorolni őket. Egy szakaszuk — alul, vagy felül — megépült, a többivel azonban „ráérünk még“. Furcsa rendszer, komolytalan program, mely rendkívül elkeseríti a polgárságot.

Nász. Kedvesen lepte meg a budai társaságot az a hymen-hír, hogy udvarhelyi Kapcza Imre, a gázgyár ujpesti telepének igazgatója és neje Kubál Anna leányát Ilonkát, a művészi körökben dédelgetett, zseniális iparművésznőt, aki remek rajzaival általános feltűnést keltett, — eljegyezte Dax Gyula áll. főgimnáziumi tanár. A kedves uri családot elhalmozták szerencsekívánatokkal.

Kozma Bernátot az Iskola-utcai Kozma-féle Gyorsíró és Gépíró Iskola közbecsülésben álló igazgatóját, az „Irodai Gyorsírókat és Gépírókat Vizsgáló Országos Bizottság“ fővárosi tagjává öt évi időtartamra kinevezte a m. kir. vallás és közoktatásügyi miniszter e hó 4-én kelt rendeletével.

Az óbudai piac kérdése jövő év májusára teljesen elintéződik, amennyiben még ez év őszén s jövő év tavaszán elkészülnek a beton bódék a 4140 négyszögöl területen a Kórház-, Vihar- s meghosszabbított Szél-utcai részen. Szente Miklós ker. előljáró állandó gondja, hogy a Tavasz-utcai lehetetlenül rossz helyről a piac mintaszerű rendezésben, közegészségügyileg a legmegfelelőbben, a csatornázás, vízvezeték és világítás teljes kiépítésével Óbuda közélelmezési érdeke a legkielégítőbb megoldást nyerje. Némi zavart előidéz majd ez a piac-költöztetés, mert vannak üzletek, amiknek létjogosultsága csak a piactéren van, de ez is megoldást nyer rövid időn belül.

Furcsa módon építik nálunk az utakat, állapította meg legutóbbi ülésén a főváros pénzügyi bizottsága az elnöklő alpolgármesterrel együtt. S ennek a helytelen út-építésnek iskola példája a Jánoshegyi és Budakeszi-út, amelyek mikor tavasszal elkészültek, olyanok voltak, mint az aszfalt s egy hónap mulva tökéletesen odavoltak, tönkrementek s azóta óriási kátyukkal, gödrökkel ékeskednek. Ez bizonyára azért van igy, mert nagyon puha az alépítmény, amelyre porhanyós homokkövet rakják, ahelyett, hogy gránithulladékkal dolgoznának. Természetes, hogy ez egykettőre tönkremegy s ha egy autó elrobog félóráig száll utána a por. Pedig a hegyvidék Budapest tüdeje s éppen ott nem lehet lélekzeni. Nem lehet már csak azért sem, mert ott ugyan tavaly olajozták a főutvonalakat, le is kötötték a port — de csak egy hétre, mert utána (az olajozás után) kezdték az utakat burkolni, a gödröket betemetni. Az utaknak pedig tudvalevően csak egy porció olaj jár, tehát a burkolás után újra, még erősebben szállt a por.

Munkás jubileum volt az Ujlaki Tégla és Mészégető r.-t. óbudai telepén, ahol kedves családi ünnepség keretében üdvözölte a gyár igazgatósága János Pál égetőt, aki negyven éve áll a gyár szolgálatában. Müller Pál dr. vezérigazgató és Linczenpolcz József igazgató szép beszéd kíséretében adták át a gyár ajándékát az ünnepeltnek.

A kelenföldi strand-fürdő hét éve húzódó ügye végre komoly formában tárgyalásra került a főváros gazdasági bizottságában. Joánovich Pál indítványára elhatározta ez a bizottság, hogy a fürdőt egészen olcsó, mondhatni primitív módon építi meg, úgyhogy az csupán a környék kevésbé módos lakosságának szükségletét lesz alkalmas kielégíteni. A szükséges tervek és költségvetések elkészítésére felszólították az építési ügyosztályt. Tehát Budának és a jó Kelenföldnek megint a primitív megoldás jut, — hja! — a pesti strandfüdő, az más!

Garibaldi tábornokról tartott de Sgardelli Caesar katonai író. Az Őrszem felelős szerkesztője, nagyszámú közönség jelenlétében kiválóan sikerült előadást, az Uránia tudományos színházban. Az olasz-magyar barátságról vetített képek kíséretében nyújtott alapos történeti tanulmányt. A közönség meleg ünneplésben részesítette az előadót.

Nem ismeri ki magát az idegen, de még a törzsökös budai sem a hegyvidéken és a külterületen, mert sehol, vagy csak nagyon ritka helyen van utcai névtábla. Ez az általános panasz. Ha valaki leszáll a villamosról azt sem tudja, hol van s félórákig kérdezősködhetik, míg célját eléri. Helyesnek tartanók, ha a főváros a hegyvidéki összes villamos megállóhelyek oszlopára *útbaigazító táblákat* szerelttetne, amelyek az utak irányjelzése mellett az idegennek tájékozásul szolgálnának a közvetlen közeli vidék nevezetességéről is. — Ugyanitt hangsúlyozzuk a már egy évtizeddel ezelőtt e lapokban leírt ajánlatunkat, hogy a város belsejében is világítsák ki az utcai névtáblákat és házszámtáblákat. Most néhány éve próbálkoznak, ankéteznek már a városnál ebben ab irányban, de praktikus eredményt még mindig nem látunk.

Megjött a jó idő, a Budai Színkör is kitárta kapuit s ügyesen összeállított műsorral kedveskedik a budai közönségnek. Április 24-én a Városi Színház együttese tartotta vendégjátékát. A Vasgyárost adták a Budáról indult Koppány Erzsébet, a nyíregyházi színház művésznőjének fellépésével, aki a darab női főszerepében sok drámai erőt, bensőséget és finomságot hozott sok veleszületett tehetséggel a színpadra.

Általános, különleges és külföldi dohányeladási engedélyt szerzett a Polgári Egység Klubja s a tagokat arra kéri, hogy ezeket a cikkeket jövőben az V., Akadémia u. 3. sz. klubhelyiségben szerezzék be.

A szaksajtó elismerése

Kedves megemlékezések

Néha őszkor, borongós napok után, verőfényesre derül a délután és a leáldozó nap búcsúzó sugara bevilágítja újból a szobát. Emlékeztet a nyárra.

Idestova három hónapja, hogy baráti körben megülték a Budai Napló húsz éves fennállásának évfordulóját, és része volt a lap szerkesztőjének is a barátság és elismerés meleg megnyilatkozásában.

Most, mint a visszatérő napsugár, megemlékezik erről a „SZAKSAJTÓ“ is a Magyar „Szaklapok Orszgos Egyesületének hivatalos lapja, mely a közelmultban szintén jubilált és országosan ünnepelt, dr. *Radványi* László elismert, gondos szerkesztésében jelenik meg, a következőket írja:

Ripka Ferenc és a sajtó.

Nemrégiben történt az, hogy társasvacsorára gyűlt össze Buda társadalmának színe-java, ünnepelve ez alkalommal Viraág Bélát, a BUDAI NAPLÓ szerkesztőjét és kiadóját, 63-ik születésnapja alkalmából. A vacsorán felszólalt Ripka Ferenc főpolgármester is, felköszöntője során azt a gondolatot vetve fel, hogy a budai polgárság társadalmi úton állítson nyomdát a Budai Napló-nak és így rója le háláját azért a munkáért, mellyel az ünnepelt, évtizedeken át, oly buzgón szolgálta Buda érdekeit. A főpolgármester gondolata figyelmes megtiszteltetés akart lenni elsősorban az ünnepelt régi, érdemes ujságíróval szemben. Érdemes ez alkalommal feljegyezni azt, hogy a sajtó iránt általánosságban is figyelmességének tanujelét adó főpolgármester, ifjú korában maga is kivette részét az ujságírás munkájából, munkatársa lévén a „Fővárosi Lapok“ nevű szépirodalmi napilapnak.

Jól eső, kedves sorok ezek nemcsak részünkre, hanem a főpolgármester számára is, akinek figyelme, városrendező nagy gondjai közepette is kiterjed minden olyan jelentéktelen eseményre mint amilyen volt ez a jubileum, melyet a baráti gondolat emelt jelentőségre s azok az illusztris nevek: Becsey Antal, Lendl Adolf és Szávay Gyula neve, akik magukévá tették ezt a kedves gondolatot és annak színt is tudtak adni.

Az ujságírók szaklapjának e kedves megnyilatkozásán kívül egy budai szaklap a „Budai Ingatlantulajdonosok Lapja,“ amely buzgón és lelkesen szolgálja dr. *Bárdos* György fáradhatatlan szerkesztésében a címében foglalt irányzat érdekeit és ezzel Buda fejlődését, szépítését, kedves önzetlenséggel emlékezett meg a mi jubileumunkról az alábbi sorokban:

> Lélekemelően szép ünneplésre gyűltek össze Buda polgárai közül azok, akik az önzetlen munkát értékelni és a munka derék végzőjét becsülni és szeretni tudják. Viraág Béla a közszeretetnek és megbecsülésnek ritka megnyilvánulását tapasztalhatta maga körül. Szerény ellenérték ez azért a négy évtizedes munkáért, amellyel Viraág Béla Buda fejlődését és ezzel a legszebb és legegyetemesebb nemzeti érdeket is szolgálta: a törhetlen akarattal, hűséggel, bátorsággal, szeretettel. Ezért hálás Viraág Béla iránt mindenki, aki a köz érdekében folytatott munkásságot megbecsülni és ezért lelkesedni tud. Viraág Béla fiatalos hévvel akaraterővel és elszántsággal küzd a mi céljainkért is. Lapjának minden egyes számában a fejlődés, a nagyranövés eszközeit kutatja, azt ápolja, szolgálja. Buda minden barátja, minden imádója szeretettel közeledik Viraág Bélához és fáradtságot, nehézséget nem ismerő munkájáért, melyet megszakítás nélkül folytat, hálája és köszönetét fejezi ki.

Megbecsülhetetlen barátság nyilatkozik meg az itt közölt cikkben, mely a nemes ellenfél táborában kelt és annál becsesebb, mert mindketten egy ösvényen járunk, szűk ösvényen, ahol érdekeink sokszor találkoznak, de a kölcsönös megbecsülés nem engedi, hogy egymást erről az ösvényről leszorítsuk.

Buda szebb jövőjéhez vezet ez és ideális a két ujság törekvése, a közös cél érdekében.

Hubert és Társa
betéti társaság
Budapest, VI., Liszt Ferenc-tér 4
Telefon: Iroda: Interurban 22-67
Raktár: 109-57
Mosdók, fürdőkádak, fürdőkályhák, closettek, csövek, műszaki cikkek
Fémárúgyártás

SZOMBATON
NYÍLIK MEG
A
Budapesti Nemzetközi Vásár
április 30—május 9
VÍZUM ÉS UTAZÁSI KEDVEZMÉNYEK
MINDEN LÁTOGATÓNAK
Felvilágosítást nyujt a vásáriroda, Budapest, V., Alkotmány-utca 8. (Telefon: Teréz 64—01), valamint a bel- és külföld minden városában működő tb. képviseletek.

A legtökéletesebb újrendszerű
fogyasztófűzők,
kizárólag
ÉBNER keztyűsnél
Hamerli J. utóda, Zsigmond-u. 14, budai Margithidfőnél, eredeti gyári árban kaphatók. Telefon: T. 124-16
Nagy raktár: ernyők-, fűzők- és retikülökben

Első Magyar Hangszergyár
STOWASSER
kir. udv. szállító
Budán, II., Lánchid-u. 5. sz.

Saját készitményü mesterhegedüimet a legnagyobb művészek hangversenyein szívesen használják. :-: A étező összes hangszerek
LEGNAGYOBB GYÁRA

FÉRFI
fehérneműt
divatos
elsőrangú minőségben és kivitelben 24 óra alatt
szab és varr
legolcsóbban úgy saját, mint hozott anyagból
BRAUN
JENŐ fehérneműkészítő
Óbudán, III., Polgár-tér 2. szám.
Telefon: J. 622—68.

Rudas-fürdő

A budai forráscsoport legrádioaktivabb hőforrása

A török hódoltság idejében épült s teljes eredetiségében fennálló kényelmes gőzfürdő — Kádfürdők

Fedett téli uszócsarnok

A Svábhegy patrónusa dr. Bódy Tivadar mutatott rá a főváros pénzügyi bizottságának legutóbbi ülésén azokra a lehetetlen helyzetekre, amik a köztisztaság terén a Svábhegyen, de az egész budai hegyvidéken uralkodnak. Gazdag érveléssel fejtegette, hogy valamikor a ker. előljáróságok gondoskodtak tisztán az utakat, azonban a Köztisztasági Hivatal felállításával a ker. előljáróság e kötelessége megszűnt, de másrészt kimondották, hogy a Köztisztasági Hivatal nem gondoskodik a hegyvidéki utak tisztogatásáról, s így aztán évtizedeken át senki sem gondoskodott ezeknek a tisztogatásáról. Két esztendővel ezelőtt a mindenre figyelő Svábhegyi Egyesület közbenjárására a tanács helyesen úgy intézkedett, hogy a Köztisztasági Hivatal ezeknek az utaknak a tisztogatásáról is köteles gondoskodni. Ez meg is történt, legalább a Svábhegyen. A költségelőirányzatba felvették a megfelelő szükséges fedezetet az alkalmazandó munkásoknak a bérére. Azonban borzasztó állapot, hogy ezek a munkások alulról mindennap felmennek és tíz órára érnek fel. Három órakor abbahagyják a munkát és jönnek lefelé magukkal hozott mindenféle tisztogatási eszközeikkel és szerszámaikkal. Ez nem kultúrállapot és ezért a köztisztasági hivatal előterjesztést tett, hogy a Svábhegyen az oda kirendelt tisztogató munkások részére laktanya létesüljön s gazdasági raktár, hogy a szerszámok ott elhelyezhetők legyenek. 120.000 pengő felvételét kérték fedezetül, hogy a folyó évben létesülhessen ez a raktár és laktanya, amit Bódy Tivadar meleg pártolására a közgyűlés is megszavazott.

Helytörténeti múzeumot szervez a III. ker. felső mezőgazdasági iskola Kiskorona uccai épületében, ahol az intézet tanárai és diákjai gyűjtik összes Óbuda-Újlak helytörténeti vonatkozású magyar művelődéstörténeti anyagát. Az új múzeum neve valószínűleg Óbudai Árpád Múzeum lesz s ennek alapját Palóczi Edgár tanár érem és régiség gyűjteményével vetette meg.

Kérje mindenütt a „Sopron-Győri"
TEJET, mert ez a legjobb és legmegbizhatóbb
Telep és iroda: Sopron-, Győr- és Vasmegyei Tejgazdasági Rt. I., Pehérvári-út 27. Tel. J. 128-01

Nehéz gyász sújtja Virter László dr. volt nemzetgy. képviselőt, a budai társadalom e rokonszenves tagját, akinek édesatyja Virter Mihály nyug. számvevőségi tanácsos e hó 17-én, 86 éves korában elhúnyt. Nagyszámú közönség kísérte utolsó útján, április hó 20-án délután a farkasréti temetőben és őszinte részvéttel volt gyászoló fia és neje sikabonyi Gálffy Erzsébet, valamint unokái László, Márta és Imre iránt. Az engesztelő szentmise áldozat e hó 25-én reggel volt a városmajori templomban.

Egy kedves terrasz nyilt meg ismét, hogy a melegebb idő beálltával kedves pihenőül szolgáljon: — a Ravasz-féle cukrászüzlet terrasza. Oda néz ki a Vérmezőre, erre a nagy levegő-rezervoirra, amelynek zöld pázsitja, mint egy óriási szőnyeg, most tele van hintve sárga virággal. Ravasz László szívesen áldoz üzletére, hogy csillogó tisztaság és ragyogás kísérje az ő sütemény-különleményeit, amelyekkel meghódította a jó budai közönséget. Kívül-belül átrenoválták ezt a bizalmas, otthonias cukrász-szalónt és mindenhol kicsattan a bizalomkeltő tisztaság.

SZEMÜVEG Zibrinyinéi, I., Attila-u. 12.

A rendes költségvetés keretében a főváros 24 ezer pengő rendkívüli segélyt ad a budai Kapucinus-rend és az Országúti Szent Ferenc-rendnek építés, illetve tatarozási segély címén. Ugyanilyen összeget kapott a kelenföldi és óbudai ág. ev. egyház új templom építése céljára, míg a kelenföldi ref. egyház építésre 20 ezer és az óbudai ref. egyház épületeinek helyreállítására és új orgonára két ezer pengőt kap. Hitfelekezeti segély címén a várbeli (budai) evangelikusok évi 3480 P, a kelenföldi 2000 P, az óbudaiak 2300 P. A kelenföldi reformátusok 2000 P, az óbudaiak 4060 P-t, míg a budai izr. hitközség 8700 P, az óbudai pedig 5800 P-t kap.

Két vasuti igazgatót, *Hiesz* Károlyt és *Molnár* Józsefet, akiket a délivasutnál eltöltött nagy hasznos munka elismeréséül kormányfőtanácsosi címmel tüntetett ki a kormányzó, — ünnepelt meleg szeretettel e hó 21-én a budai társadalom a Budai Társaskörben, ahol megjelentek ez alkalommal Ripka Ferenc, Becsey Antal, Verebély László, Stefániai Rikárd, Wieser Vilmos, dr. Hiesz Károly, Molnár József, Vida Jenő, Jánosy Béla, Jarossi Jarosslav, Stark Lipót és közéletünk számos jelese. Vonzotta a társaságot az a tény is, hogy az ünnepi vacsorát megelőzően Hoor-Tempis Móritz dr. műegyetemi tanár tart előadást „Az energiagazdálkodás és közüzemek" címen, amelyben ez a különösen nagy intelligenciájú egyetemi tanár kifejtette káprázlató tudása nagy tárházát, lebilincselő modorban mondva el mindazt, ami ezt a nehéz kérdést megvilágítja. — Az előadást követő vacsorán dr. *Ripka* Ferenc főpolgármester üdvözölte a kör két illusztris tagját Hieszt és Molnárt, meleg tónusú beszédben méltatva érdemeiket, amit úgy Molnár József, mint Hiesz Károly megköszönt. A délivasut tisztikara nevében *Chatry* Saléz s végül kedves humorral *Krivoss* Árpád mondott mint a délivasut állandó utasa kedves felköszöntőt.

Manninger Vilmos dr. főorvost, a Zugligeti Egyesület elnökét, a nagynevű orvost az a kitüntetés érte, hogy neki a Kormányzó úr Őfőméltósága a szakirodalom művelése és az orvosképzés terén szerzett érdemei elismeréséül az egyetemi rendkívüli tanári címet adományozta. Buda társadalma örömmel ogadta a hírt.

Krivoss Árpád dr. ügyvédet születésnapja alkalmából meleg baráti ünneplésben részesítették e hó 28-án a Budai Társaskör heti társasvacsoráján, amelyen számos vendég is részt vett. *Hoor-Tempes* Móritz dr. egyetemi tanár mondotta az első felköszöntőt és méltatta azt a közmunkát, melyet kitartással végez a közügyek terén. Majd *Hódy* Lajos gazda a Társaskör tisztikara nevében mint a kör ügyészét üdvözölte kedves humorral. *Loósy* Viktor József, mint a szív Wertheim-szekrényébe zárt jó váltót, amelyet nem szívesen ad ki senki, köszöntötte be a jóbarátot. Bogdány István a most alakult kereskedők és iparosok beszerzési központjának igazgatója üdvözölte, mint a vállalat ügyv. elnökét; Csuray Károly dr. ügyvéd pedig a Magyar Munkások Pártja nevében üdvözölte, kifejtve az uj párt programját, amire Hoor-Tempes Moritz válaszolt, univerzális nagy tudásával tárgyalva e fontos szociális kérdést. Végül Krivoss Árpád köszönte meg a kedves ünnepeltetést, mire megszólalt a zongora és szép dalok fejezték be ezt a meghitt ünnepet.

Régi vágy teljesedik, régi szükségnek tesz eleget a város, hogy végre is megkezdi Óbuda elhagyatott részein a csatornázást, amit Tehel Lajos választmányi tag állandóan napirenden tartott és végre is sikerre vitt az óbudai agilis előljáró segítségével. Most, hogy a Raktár-utcában megindult a városi építkezés, elhatározta a város, hogy a szükséges csatornát is megépíti a kórház-utcai főcsatornáig, ami általános megelégedést keltett az egész környéken. — Fontos kérdése Óbuda—Ujlaknak az *illemhely kérdése*, mert a Margit-hídtól az óbudai főtérig nincs. Úgy tudjuk, hogy a város most építteti az első földalatti illemhelyet a *Lukács-fürdő kertjében*, mely az utcai közönségnek is rendelkezésére áll.

A gellérthegyi búcsú ez évben is a régi hagyományokhoz híven husvéthétfőn, a védőszent ünnepén volt. Az összes fővárosi búcsúk között ez a legnépesebb, mert a tavasz nagy ünnepén kellemes kirándulás felkeresni az öreg Gellérthegyet. De hol van már azóta a régi világ? A mult századvég kedves romantikája, kedélyessége? Hiszen az idén is sok ezren másztak fel a szent hegyre, talán sok törzsökös budai és pesti is volt közöttük, aki legfeljebb az évben egyszer: ezen a napon jön élvezni a remek kilátást és megcsodálni szent Gellért szobrát.

Násznagy. Major Mariska és Balogh Jenő örömmel tudatják, hogy 1927. április hó 16-án a Szilágyi Dezső téri református templomban házasságot kötöttek.

Elmaradtak a fecskék! és nincs aki megvédje a gyümölcsöst a bogarak ellen. Tömegesen pusztítják őket a Földközi tengeren. Nehogy ebből különösebb veszedelem támadjon, tanácsos volna, hogy a kert- és istállótulajdonosok telerakják a kert fáit és a marhaálló helyeket úgynevezett *faodukkal*, amibe szívesen fészkel bele a cinegemadár és más hozzá hasonló, bogárpusztító madártársa. A fecske után a cinege pusztítja a legtöbb bogarat.

A Zugligeti Egyesület május hó 6-án, pénteken este fél 8 órakor a Szarvas-vendéglőben (Zugligeti-út 10) TÁRSAS-VACSORÁT rendez, amelyen megbeszélik a „Budai Hegyvidéki Egyesületek Szövetsége" érdekében eddig történt lépéseket, a Zugliget bajait és az idei közgyűlés előkészítését. — A meghívót mint elnök bocsátotta ki dr. Manninger Vilmos s. k. egyetemi ny. r. tanár.

Sűrű kudarcok érték

egymásután az ú. n. Demokrata Pártot, mely ma már annyira szétmorzsolódott, hogy a lelkét benne csak az a néhány jól megszervezett kaszinó tartja, ahová inkább megszokásból, mint az elv kedvéért járnak az emberek. Odaát Pesten, ahol a vezérek élnek, folyton oszlik a párt, annyifelé, ahány vezére van. A komoly elemek nagyrészt kiváltak. Még a liberális keresztény polgárság körében is elveszett a „Demokrata" szó — mert jelszónak már nem az — az érdeklődést, mivel a Demokrata Pártban felekezeti tömörülést lát akkor, amikor a felekezeti alapon üzött politika ellen küzd. Kudarc érte a pártot a kislakásépítő akció ügyében, amikor a bankajánlatok ellen intéztek rohamot, — még nagyobb kudarc a Wenckheim-palota megvétele ellen folytatott harcban, melyet a pénzügyi bizottságban megszavaztak, de a közgyülésen ellene voltak, — de a legnagyobb kudarc a villany és gáz leszállítása körül érte őket. E kudarcok hatását Budán is érzik a demokrata alakulatok és lazulnak a kötelékek, amikkel legutóbb összekötözték az itteni vezérek a széthullani készülő pártot. Ám Budán nincs alkalmas vezér, itt is alvezérek vették át a vezetést s tudvalevő, hogy a demokrata párton nincsenek közkatonák, csak — alvezérek.

A Szent Gellért fürdő bérletét a közgyülés Gundel Károlynak adta ki. Szinte érthetetlen, hogy a városházán ez a kérdés milyen hullámokat vert fel, holott egy világváros adminisztrációjában jelentéktelennek látszó ügy. Az ilyesmit rá kellene bírni a fürdő igazgatóságára.

Nem szabad betemetni az Átlós-út városok mesterségesen ásatnak tavat, ahogy ezt most a főváros gazdasági bizottsága legújabban tervezi, ha a bakteriologiai vizsgálat a tó vizét fürdésre veszedelmesnek találja. Más városok mesterségesen ásatnak tavat, amivel városuk képét szebbé tehetik s mi újra baklövést követnénkel, elrontva a Kelenföld, söt Budapest egyik legszebb képét a tó betemetésével. Vargha László főtanácsos egyik régebbi terve szerint a tó körül fasoros sétányok lennének, a lakóházak csak a fasorokon túl épülnének. A ciszterciták épületkomplexuma a sétányok által övezett tóval a főváros egyik legszebb pontját alkotná. A jövőben a tó amúgy sem szolgálhat fürdés céljaira, ellenben a főváros egyik dekorativ tényezője lesz és ez esetben igazán mellékes, hogy jó-e a vize vagy sem.

Nincs parkja Óbudának és most lett volna jó alkalom a Bécsi-út és Szőllőutca közötti hatalmas volt téglagyár területén parknak kihasítani egy jó darab területet. De bizonyára a város bölcs urai úgy gondolták, hogy minek oda park, amikor ott van a kiscelli hegy, pár lépésre egy nehány (tehát nagyon kevés) paddal. Arra nem gondoltak, hogy a most épülő házakban és meglévő nagy bérházakban nagyon sok a kis gyerek, akikkel az eléggé meredek hegyre nem igen lehet felmászkálni kis kocsival, pereputtyal.

Anyagi segélyt nyujt a főváros különböző intézményeknek évről-évre, hogy azok nemes, emberbaráti, közhasznú tevékenységüket teljesebben megvalósíthassák. Igy a Klotild Szeretetház-nak, amely a gazdasági válság folytán anyagilag nagyon legyengült, 8000 P segélyt szavazott meg a főváros közgyülése. A Rákóczianum templomépítő bizottságnak ugyanilyen összegű építési segélyt nyujt, a Máriaremete Boldogasszony Kápolna Egyesületnek pedig 4000 pengő útépítési segélyt. A Budai Mária Kongregáció, a Budai Dalárda, a Kéve Művészegyesület egyenkint 240 pengőt kap, míg a Szociális Misszió Társulat 8000, az ötvenéves Budai kath. Legényegylet 2000 és a 100 évet meghaladó, dicséretes tevékenységü Tabáni Bölcsőde és Árvaház Egyesület szintén 2000 pengő segélyt kapott.

Nagyböjti hangversenyt rendezett a városmajori szent Cecilia-kórus virágvasárnapján a zsúfolásig telt erdei templomban. A díszes közönség a legnagyobb élvezettel és áhitattal hallgatta a szebbnél-szebb klasszikus műveket, melyeknek tárgya a nagyhét köréből volt összeválogatva. Budapesten még nem hallott á cappella művek, valamint régi magyar böjti énekek (Bárdos György és Bárdos Lajos feldolgozásai) arattak nagy sikert a Cecilia-kórus pompás és mélyen átérzett előadásában a Werbőczy-gimnázium tanulóinak üde és tömör csengésü fiúkórusával. Az egyes számokhoz *Kriegs-Au* Emil lovag, a városmajori templom plébánosa fűzött a szerzőket, műveket és korokat jól megvilágító magyarázatokat.

Belep mindent a por a nagy autó és kocsi forgalmú Óbudán és ezért a legfontosabb makadám útvonalakat, számszerint 24-et kíván olajjal portalanítani a III. ker. előljáróság. Ennek végrehajtását a központi ügyosztály is kilátásba helyezte.

BALÁZS vendéglő a Hüvösvölgy végállomásánál. Tel. Zugliget 79.
Első rangu konyha. Kitünő cigányzene

Nyári esték — Budán

Az élet kellemes állomása — a jó vendéglő!

Burián Károly, a világhíres operaénekes Lohengrin ragyogó öltözetében bizonyította, hogy San-Francisco és Moszkva között nem talált — pedig folyton keresett — olyan kedves koresmákat, mint Budán, amelyek igazi, hamisítatlan bohémtanyák, valóságos borkincstárak. A többit mind elutasította azzal: secko jedno (mind ugyanaz!).

Nekünk Budán nem: — secko jedno! mert akármilyen különösen hangzik, Budán a forgalmat nyáron nem a világhírű fürdők, hanem a jó kis nyári vendéglők csinálják meg. Még a Budai Színkör is nagyrészt annak köszönheti látogatottságát, hogy utána meg lehet bujni valami jó kis helyen.

Természetesen itt is vannak eltolódások. Folyik a verseny az elsőbbségért és felvonulnak új emberek, új vállalkozások, akiket közismertté tehet az első meleg hónap.

Most jobban a régiekről legyen szó, akik már levizsgáztak. Régi barátság fűzi ezekhez ezt a lapot, sok vendéget küldtünk nekik. Most két éve nyáron történt, hogy az Angol-Magyar Bank egyik igazgatójánál téve tiszteletünket, előszobájában 10—12 fiatal bankember tolongott egy asztal körül, egymás vállán át kutatva valamit az asztalon. Ujság volt előttük: — a Budai Napló. Ugyan micsoda cikk érdekelheti őket? Meg is kérdeztük.

— Kérem mi hetenkint egyszer együtt vacsorálunk és a Budai Naplóban keressük ki az alkalmas vendéglőt. Hetenkint máshol vagyunk!

Most is szívesen beharangozunk.

A Színkörrel szemben van *Ulm* professzor vendéglője, a „Szent István". Jó hely, szívesen látogatják. A Színkör felett a Krisztina téren van *Kodra* Károly Zöldfája és zöld udvara, de nyáron a hegyen, a Süveg utcában is van komfortáblis dependansza. Jó cigányzenét tart. A Színkör alatt az Alagut utcában van *Kollár*, illetve most már *Kollárné*, akinek nagyhírű a bora is, a konyhája is. A Színkörből kitóduló közönség ezekbe özönlik.

Aki több levegőt kíván, az a Bellevue terraszos udvarára ül ki, vagy a Délivasút terraszán hüsül. Akinek ez is kevés a hegyi levegőből, az villamossal hamar kint van *Holtzspach* vagy *Balázs*-nál, az már valóságos Semmering. Aki az erdőt szereti átsétál az erdőn *Márth*-hoz a nagyrétre. Beljebb találja *Tóth* József tipikus budai vendéglőjét a hegyoldalban, a Zugligetben viszont a régi lóvasuti végállomás mellett *Klore* Róbert nagy kertje hivogat.

Jó hegyi levegőt kaphat *Milis*-nél is a Béla-kertben, vagy feljebb *Bauer* Jánosnál a farkasréti végállomás mellett, sőt ha egy kis sétát kíván, elmegy az *Ördögorom* csárdáig, ahol a budai határ végére jut.

A Rózsadomb és környéke és a Víziváros felső része parkszerű vendéglőt talál a Lövölde kertjében. Putzer, a vendéglős nagyon jól látja el vendégeit. Két kuglizója is van.

A felső Krisztinának is van néhány kedves helyisége. *Guttenberger* induskertje a Retek utcában, kellemes hűs hely. Az egymással farkasszemet néző *Pozsonyi* vendéglő és a *Karikó* vendéglője kedves terraszt kínálnak a vendégnek. A hüvösvölgyi átszállóállomás mellett van *Karikás* terraszos vendéglője, amely a Budai Tornaegylet pályájának jó levegőjét bérelte ki, — és eldugva a Maros utcában szentgyörgyhegyi híres bort mér *Habermann*, a régi jóhírű Szigeti-féle vendéglő új bérlője.

Aki a Duna hűs levegőáramlását kívánja inkább, az üljön ki a *Pálffy* étterem terraszára, vagy a *Fiume* szálló elé, menjen el propelleren az óbudai végállomásra *Kuthy* Istvánhoz halvacsorára, — *Ketter*-hez a Horthy útra, ahová már becsap az Alföld felől jövő magyar szellő.

Egy szuszra talán elég ennyi is. De a sor nem teljes és legközelebb folytatjuk, mert a budai vendéglősön a jó nyár sokat segíthet, de ha rossz — nagyot ronthat. *D. P.*

ROZIT BŐRFEDÉL-LEMEZ
erős, tartós, viharfálló
aszfaltozás, tetőfedés, talajszigetelés
ROZIT aszfalt és kátrány vegyitermékgyár
Budapest, VI., Berlini-tér 3
Telefon: 267—96

Rézbútort, vasbútort, ágybetétet, összecsukható ágyakat legolcsóbban szállít 30 év óta fennálló gyáram **Prohászka** VI, Gróf Zichy-u. 46. Fiók: Üllői-út 9

HALWA SÁNDOR
PUSKAMŰVES
BUDAPEST,
I., Krisztina-tér 2. Műhely: I., Szent János-tér 4
Telefon: Lipót 966—02
Állami díszoklevél. Ezüstkoszorús mester
Nagy aranyéremmel kitüntetve

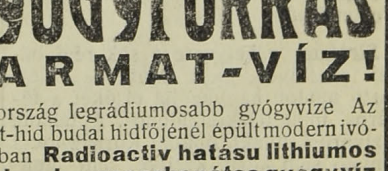

VADÁSZFEGYVEREK
FEGYVERJAVÍTÁSOK
SPORTCIKKEK
CSERKÉSZFELSZERELÉSEK

Nem fizet soha lakbért
ha 1—35 évi törlesztésre 2-3-4-5 szobás modern, kényelmes, saját tulajdonu
ÖRÖKLAKÁST
vesz az „ÖRÖKLAKÁS" R.-T.-tól
IV. Városház-u. 4.
(Kossuth Lajos-utca mellett)

HUNGÁRIA-GYÓGYFORRÁS
szénsavval telítve: **HARMAT-VÍZ!**



Magyarország legrádiumosabb gyógyvize Az Erzsébet-hid budai hidfőjénél épült modern ivócsarnokban **Radioactiv hatásu lithiumos és calcium-hygrocarbonátos gyógyvíz**

IVÓ-KURA

Keserűsó-kura. Javasolva vesebántalmak, gyomorbajok, székelési zavarok, álmatlanság, vérszegénység ellen. Poharankint **1000** kor. karlsbadi sóval **2000** kor

Igazgatóság telefonja: T. 286-76 **Reggel 7 órától este 6 óráig**

SZENT
LUKÁCS-FÜRDŐ
a magyar Pőstyén.

Ingyomorra naponkint igyék egy pohár
KRISTÁLY-vizet!
168

Látványosság az idei Nemzetközi Vásár Budapesten, mely e hó 30-án nyílik meg és maga a Kormányzó Úr Őfőméltósága nyitja meg. Budát ismert kiváló cégek képviselik, de sajnálattal nélkülözzük a derék budai kézműiparosokat, akik eddig hűségesen vettek részt a vásáron, jó hírét költve Buda művészi kézműiparának. A Nemzetközi Vásáron a következő budai cégek vesznek részt:

Fill és Bartuska, háztartási cikkek, üvegtárgyak. — Förstner Dezso, porcellán, üvegek. — Mechanikai, Papiráru Ipari és Keresk. Rt. — Dávid Károly és Fia, faanyaglemezgyár rt. — Elszászné Gondos Emmy, iparműv. cikkek. — Halász Dezsőné, iparművészeti cikkek. — Makk Józsefné iparművészno. — Ruhaklinika (művészi javítások és beszövések). — Varsányi Emilné iparművésznő. — Galambos Hugó, bőrruházati cikkek. — „Naxos" Csiszolóárugyár Rt. — Glancz Lajos bőröndös. — Vozáry Emmi iparművésznő. — Drexler Rezső képkeretgyára. — Faipari és Gyermekkocsigyár rt. — Alfa Separator rt., munkagépek. — Bulzán Miklós, szerszámgépek. — Hydroxigén gázválasztó-oxigén gyártó rt. — Sárospataki Kovamalomkőgyár Egylet. Lex Frigyes, acéltömegáruk. — Schiffer gép- és tömegcikkgyár. — Häusermann, vegyileg marott felirati táblák gyárának fiókja. — Bátor Béla, világítási berend. — Lukács Vilmos, világítási berend. — Roessemann és Kühnemann (Epp és Fekete) gépgyár. — Magdalén Vegyipar. — Titán Vegyipari Művek rt. — „Trios" Kémiai és Technikai Laboratorium. — Budapest székesfőváros ásványvízüzeme. — Zsigmondy Béla betéti társ., mélyfúrási vállalat. — Ádám Gyula papírkeresk. — Iris gombgyár. — Wagács Mihály szücs.

Vogl tata búcsúztatója volt az április hó 27-én rendezett záróvizsga, amelyen a növendékek elhalmozták szeretett mesterüket virággal, ajándékkal és sok mindenféle kedveskedéssel. A Medve uccai tánciskola nagyterme zsúfolásig megtelt vendégekkel és a mester sok tetszést, tapsot, elismerést aratott az általa betanított különféle szólótáncokkal. A legnagyobb sikert a Coraeska-tánc és a bohócok tánca aratta. Nyáron ismét kurzust nyit Vogl Imre Csillaghegyen.

Családi kultúr-estét rendez gazdag műsorral a Budapest-Városmajori róm. kath. egyházközség április hó 6-án este 7 órakor a Budai Társaskör (Déli vasut) nagytermében a templomalap javára. Belépődíj nélkül a sokat igérő műsor a következő: Megnyitó beszédet mond Lovag Kriegs-Au Emil plébános. Nagybőjti énekeket ad elő a Budai Sz. Cecilia kórus, melyet Bárdos Lajos karnagy vezényel. Dr. Kerékgyártó Árpád ny. főgymn. igazgató szabad előadást tart Egyiptomról és a Szentföldről vetített képekkel. Végül ismét nagybőjti énekeket ad elő a Budai Sz. Cecilia kórus. A műsor ára 1 pengő.

LORGNON Zibrinyinél, I., Attila-u. 12.

A leggazdaságosabb tetőfedőanyag a „Grozit" bórfedéllemez, ami erős, tartós, vihartálló, tűzmentes és a hegyvidéken most épülő kisebb házak számára a legpraktikusabb. Nagy hasznát veszik azonban azok, akiknek zsindelyes a házuk teteje és kezd tönkremenni. Rendeléssel legcélszerűbb közvetlenül e nagy cég igazgatóságához fordulni: VI., Berlini tér 3, Westend-ház.

Siralmas a helyzete a sok régi budai temetőnek, mert szinte kegyeletsértő módon hanyagolja el őket a főváros, mint telektulajdonos. A tabáni, vizivárosi, ujlaki, óbudai Kórház-utcai temető sem körül kerítve, sem gondozva nincsen és sok helyen az elhagyott sírokat teljesen feldúlták. Nagyon helyesen jegyezte meg ezzel kapcsolatban Joanovits Pál dr. városi bizottsági tag. Mindig parkokért lármázunk, kisajátítunk területeket, ahelyett, hogy ezeket a temetőket használnánk fel üdülőhelyekké, mint ahogy azt a külföldi nagy városokban teszik, ahol a régi temetők a legszebb közkertek.

A Hangya közgyülése

A Hangya Szövetkezet most tartotta 28-ik évi rendes közgyűlését Zichy Aladár gróf elnökletével. Az elnök az ülés megnyitása után elsősorban az elhunyt Darányi Ignácról emlékezett meg kegyeletes szavakkal s rámutatott arra, hogy Darányi az elsők között volt, aki felismerte a szövetkezeti erő nagy hatalmát és azt nemzeti életünkbe beilleszteni iparkodott. Indítványára a közgyűlés Darányi Ignác emlékét jegyzőkönyben örökítette meg.

Az igazgatóság jelentése következett ezután az 1926. évi üzlet eredményéről. A jelentés megállapítja, hogy a mult évi működés eredményeként 194.448.50 pengő tiszta nyereség mutatkozik. Ebből ötszázalékos osztalékra 171.699.48 pengőt fordítanak a fennmaradó 3309.02 pengőt pedig az üzleteredményszámlán a jövő évre viszik át. Az igazgatóság jelentése még beszámolt az adminisztráció egyszerűsítéséről is.

Az első felszólaló Vásárhelyi Pál református lelkész volt, aki rámutatott arra, hogy a legális kereskedelem koncentrikus támadásban részesítette a szövetkezetet.

Balogh Elemér vezérigazgató válaszolt erre a felszólalásra. Nem múlik el hét — mondotta — hogy valamely testületben ki ne rohannának a szövetkezet ellen és el ne árasztanák a kormány tagjait memorandumokkal. Nagy lármával követelik, hogy a szövetkezeteket még nagyobb adókkal sújtsák és hogy eltiltsák az értékesítéstől. A Hangya elhatározta, hogy felveszi a harcot s ezért küldöttséget vezetett a miniszterelnökhöz, aki helyesen mutatott rá a bajra. A baj oka az, hogy kétszer annyi kereskedő van, mint a háború előtt volt. Azért akarják elsorvasztani a szövetkezeteket, hogy ezek megélhessenek.

Meskó Pál ügyvezető igazgató beszédében kijelentette, hogy a szövetkezetek nem hajlandók tovább tűrni az ellenük felhozott vádakat. A szövetkezetek épp annyira jogosultak kereskedelmet űzni, mint a kereskedők. Országos kongresszus keretében fogják a szövetkezetek a támadásokat visszautasítani. A tisztességtelen verseny vádja egészen alaptalan. Mától kezdve minden támadást visszavernek a szövetkezetek. A nagy tetszéssel fogadott beszéd után Dömötör László igazgató azt hangoztatta, hogy a kereskedelem alaptalanul állítja azt, hogy a szövetkezetek kevesebb adót fizetnek.

A szövetkezetellenes mozgalom kérdésének letárgyalása után több felszólalás hangzott el. Végül Horánszky Dezsőt, az OKH vezérigazgatóját egyhangúlag beválasztották a Hangya igazgatóságába. A közgyűlés után az igazgatóság a megjelent szövetkezeti kiküldöttekkel megvitatta a gazdasági helyzetet.

A Magyar Nemzeti Bank főtanácsülése. A Magyar Nemzeti Bank főtanácsa kedden délután ülést tartott, melyen az üzletvitelről szóló jelentés meghallgatása után kizárólag folyó és adminisztratív ügyekkel foglalkozott.

Horváth Lipót, a Magyar Általános Takarék elnök-vezérigazgatója betegségéből felgyógyult és a hét elején átvette az intézet vezetését.

A Magyar Tisztviselők Takarékpénztára rt. f. évi április hó 22-én tartotta XX. évi rendes közgyülését, amely elhatározta, hogy az 1926. üzletévre részvényenként 10% osztalékot fizet, egyben 2 és fél drb 4 pengő n. é. részvényt 10 pengő n. é. részvényre von össze. Elhatározta végül a közgyülés, hogy az alaptőkét 84.000 drb 10 pengő n. é. részvény kibocsátásával 160.000 pengőről — megfelelő időpontokban — 1,000.000 pengőre emeli fel, amelyből 32.000 drb részvény 320.000 pengő névértékben már most kerül kibocsátásra. Részvények jegyezhetők május hó 2-tól kezdve 11 pengő kibocsátási árfolyamon, a Magyar Tisztviselők Takarékpénztára rt.-nál, Budapest, IX., Mester-u. 15—17.

Az első Magyar Gyapjúmosó és Bizományi Részvénytársaság e hó 23-án tartott 58-ik rendes évi közgyülése elhatározta, hogy az 1926. évben elért 146.815 pengő 73 fillér tiszta nyereségből részvényenként 7.50 pengő (tavaly 6.— pengő) osztalékot fizet. A közgyülés az igazgatóság tagjául megválasztotta Dawson H. urat, a H. Dawson & Co. bradfordi cég főnökét. Egyben jelenti az igazgatóság, hogy a közönség köréből érkezett óhajoknak eleget téve, a f. é. március 10-én megtartott rendkívüli közgyülés határozata alapján a jelenlegi 75 pengő névértékű részvényeket 15 pengő névértékű részvényekre bontja fel oly módon, hogy minden 75 pengő névértékű részvényt 5 drb. egyenként 15 pengő névértékű részvényre cseréli át. Ugyanezen közgyülés elhatározta a társaság alaptőkéjének felemelését a jelenlegi 2,700.000 pengőről 5,400.000 pengőre, 180.000 darab egyenként 15 pengő névértékű új részvény kibocsátása által. Az új részvények névértéken, azaz darabonként 15 pengőért teljes egészükben a régi részvényeseknek ajánltatnak fel 1:1 arányban, azaz minden régi 15 pengő névértékű részvényre egy darab új 15 pengő névértékű részvény fog kiszolgáltatni 15 pengő lefizetése ellenében. Az új részvények már a folyó 1927. évben osztalékjogosultak. Az elővételi jog április hó 25-től május hó 5-ig gyakorolható a társaság pénztáránál: Budapest, V., Kárpát-utca 9—11. sz. alatt, ahol ugyanezen időtől kezdve a szelvények is be fognak váltatni. és a részvények felbontásával kapcsolatosan ezek kicserélése is eszközölhető. A részvényesek által esetleg át nem vett részvények elhelyezése egy külföldi csoporttal létesített megállapodás útján biztosíttatott.

Előkészületek a Magyar Vasutforgalmi részvényeinek a berlini tőzsdére való bevezetésére

Amióta az Osztrák Vasúti Forgalmi részvényeit bevezették a berlini tőzsdére, állandóan tartja magát az a hír, hogy a *Deutsche Bank* a magyar testvérvállalat részvényét is jegyeztetni akarja Berlinben. A terv végrehajtását azonban megnehezítette az a körülmény, hogy nem állott rendelkezésre olyan részvénymennyiség, amely szükséges ahoz, hogy a berlini tőzsdén is normális forgalom fejlődhessék ki ebben a részvényben. Azok a kísérletek, amelyek arra irányultak, hogy a részvényeket a budapesti és bécsi tőzsdén vásárolják össze, nem jártak eredménnyel, mert a nagyközönség attól az elsőrendű részvénytől nem volt hajlandó megválni, még emelkedő árfolyamok mellett sem. Ennek következtében merült fel az a másik megoldás, hogy új részvények kibocsátásával hárítsák el ezt az akadályt. Az igazgatóság elhatározta és keresztül is vitte, hogy az április 26-án tartott közgyüléstől felhatalmazást kapott arra, hogy megfelelő időben új részvények kibocsátása által az alaptőkét felemelje. Az új részvényeket, hír szerint, részben igen előnös árfolyamon fogják a régi részvényeseknek felajánlani, nagyobbrészt azonban a Deutsche Bank fogja azokat átvenni a berlini tőzsdére való bevezetés céljaira. Más szempontból az alaptőkeemelésnek nincs is célja, mert a Magyar Vasútforgalmi kitünő üzletmenet mellett olyan kedvező vagyoni viszonyok között van, hogy többek között bankbetétei körülbelül 50.000 angol fontra, vagyis 1.4 millió pengőre rúgnak.

*

A Magyar Vasutforgalmi Rt. a napokban tartotta Bessenyei Beöthy László nyugalmazott kereskedelemügyi miniszter elnöklete alatt 30. évi rendes közgyülését, melyen a multévi 1.20 pengő osztalékkal szemben ez évben az osztalékot 8 százalékban, 1.60 pengőben állapították meg. Az osztalék 1927 május 1-től kezdve kerül kifizetésre a Wiener Bankvereinnál Bécsben és annak budapesti fióktelepénél.

A Magyar Cukoripar mérlege

A budapesti tőzsén a Magyar Cukoripar Kt. részvényei 20 pengővel drágultak. Az árfolyamemelkedés feltünést keltett és ismét ráterelte a figyelmet a vállalatra, amely tavaly a Schossberger-cég ügyei kapcsán tudvalevően nagyszabású tranzakciót hajtott végre. A részvénytársaság helyzetét ez a hitelmüvelet előnyösen befolyásolta, ami most a kiadott zárószámadás tételeiben is kifejezésre jut.

A Magyar Cukoripar az elmúlt üzletévben üzletkörét erősen bővítette, ami kiderül abból is, hogy az adósok számláján az előző évi 3.7 millió pengővel szemben most 8.8 millió pengő szerepel, tehát az előző évvel szemben az összegnek több, mint kétszerese. Természetesen ugyanebben az arányban gyarapodtak a hitelezői számlák is, amelyek az idei mérlegben 14 millió pengővel szerepelnek, szemben az előző év 5.5 millió pengőjével. Ami azonban a mérlegben feltünő, az, hogy a Magyar Cukoripar értékpapírállománya közel 5 millió pengővel gyarapodott és ezen a címen 1926 március 31-én a részvénytársaság 6.665 millió pengőt mutat ki, míg most a saját értékpapírtárcáját az igazgatóság 11.573 millió pengővel állította be. Az emelkedés természetesen nem a régi állomány fölértékeléséből következett, sokkalta inkább a Schossberger-érdekeltség átvételéből, melynek során — amint ismeretes — a Magyar Cukoripar birtokába jutott annak a részvénykontingensnek tekintélyes hányada, amit annak idején a Schossberger-cég a folyósított kölcsön erejéig a Hitelbanknál lekötött. A mérlegben ugyancsak érdekes eltolódás mutatkozik a nyereségegyenlegeknél. A bruttó nyereség az előző évben 3.3 millió pengő volt, most az összeg túlhaladja a 4 milliót, míg a tiszta nyereség az előző üzletévvel szemben közel félmilió pengővel gyarapodott.

A Magyar Általános Kőszénbánya Rt. közli, hogy e hónap 28-án tartotta dr. Berzeviczy Albert v. b. t. t., felsőházi tag elnöklésével XXXV. évi rendes közgyülését, amelyen 157.022 részvény volt képviselve. Az igazgatóság évi jelentése részletes beszámolót nyujt az elmult üzletévben elért erőteljes fejlődésről és kiemeli, hogy a kedvezőbb üzleteredményben a mult évi átmeneti jellegű szénkonjunktúra, valamint ipari melléküzemei és érdekeltségei hozamának jelentős gyarapodása jut kifejezésre. A közgyülés egyhangúlag tudomásul vette az igazgatóság jelentését és jóváhagyta az évzáró számadást, valamint a nyereség felosztására vonatkozó javaslatot, amelynek értelmében az 1926. évre osztalékul — folyó évi május 2-ától kezdődően — 22 pengő fog az új, pengőnévértékű részvény 35. számú szelvényének beszolgáltatása ellenében a szokásos helyen fizettetni. Az igazgatóságba beválasztattak: Bellák Gyula és Freund Emil (új). A felügyelőbizottságba beválasztattak: Kürthy István, Davidsohn Horace, Pfeifer Ignác, Szájbély Kálmán, dr. Sász János és Tolnay Kornél. A közgyülést követő igazgatósági ülésben elnökké dr. Berzeviczy Albert v. b. t. t., felsőházi tag, alelnökké Bisteghi Rudolf és Vida Jenő felsőházi tag, vezérigazgató választattak meg.

A Mezőgazdasági Ipar Rt. (Georgia) igazgatósága a május 2-ára összehívott közgyülésnek javasolni fogja, hogy az 1926-os üzletév hasznából részvényenként a tavalyinál magasabb, 1 pengő 30 fillér osztalékot fizessenek.

Szerkesztő: FERENCZY LÁSZLÓ.
Laptulajdonos: VIRÁG és TÁRSA

Kiadásért felelős: Viraág Béla.

Hirdetmény

a lóversenyt látog tó közönség figyelmébe

A Budapesti Helyiérdekű Vasutak lóversenytéri **különvonatai** a keleti pályaudvar mellett levő Budapest—Kerepesi-út hév. állomásából 14 óra 42 perckor és 15 óra 02 perckor indulnak úgy az I. és II. helyre, mint a III. helyre.

A futamok befejezte után szükség szerint indulnak különvonatok úgy az I. és II. mint a III. helyről a keleti pályaudvarhoz.

A vonatok menetideje 10 perc. E vonatokra érvényes átszállójegyek a Bszkrt. bármely kocsiján válthatók 36 fillérért, mely jegyekkel a város területéről kétszeri átszállással is ki lehet jutni a lóversenytérre.

A különvonatokon a helyijegyek (csak a keleti p. u.-tól a lóversenytérig vagy viszont) **ára 24 fillér, a menettértijegy ára 40 fillér.**

A lábápolás uj módszere
POLO Lábápoló krémmel
Hatása bámulatos, kezelése egyszerü. **Az egyetlen lábápoló, mely mindenféle lábbantalmat azonnal és tökéletesen megszüntet.** Csodás hatását ezer köszönőlevél igazolja, mert mincs az a lábfájás, legyen az izzadással járó vagy égető érzés, püffedtség, lábak dagadása, hogy az egy kúra betartása után meg ne szünjön. **Hatásának titka,** egyuttal óriási előnye **zsírtartalma,** melynél fogva hatása állandó nem igényel mindennapos kezeést. Kenje be csak egyszer lábát **Csanda-féle Podollal** s lábizzadása azonnal megszünt, lába visszanyeri rendes puhaságát, üde, friss lesz, járhat, dolgozhat sportolhat vele, nem érzi, hogy cipő van a lábán, tyukszemképződésnek elejét, veszi, megvédi a megfagyástól és a dagadástól. **Ne kisérletezzen különféle szerekkel, a Podo minden lábbantalmat, biztosan megszüntet.** Egy doboz ára 1 pengő 35 fillér, utasi és mellékelve. Kapható minden gyógyszertárban, drogueriában **Szétküldi a magyarországi lerakat: Marschall drogueria. Budapest, V., Nádor-utca 23. szám.**

SZECHENYI GYÓGYFÜRDŐ
a modern orvosi tudomány minden eszközével és a különböző gyógyeljárásokhoz szükséges fölszerelésekkel ellátva.
A város minden pontjától könnyen megközelíthető.



Háztatarozásnál
előnyös feltételek mellett vállalkozik
Nagy Pál
bádogos
gáz, vízvezeték, csatornázás, fürdőberendezés és központi fütés vállalata
II., FŐ-UTCA 20. SZ.
Telefonhivó 179—42.

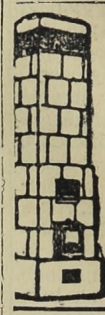

KÁLYHÁS!
Béres Márton
I., LOGODI-U. 19. SZ.
Telefon: L. 972-33
Minden e szakmába vágó munka ügyében forduljon bizalommal e régi jóhirü céghez.

Szijgyártó
nyerges és bőröndös
Megbizható régi üzlet
FLIEGER NÁNDOR
II. kerület, Fő-utca 10. sz.

Hölgyeim és uraim!
Önöknek cipő kell
és ezt
ZVERKONÁL
szerezzék be, teljes megelégedésre. Óriási választék tavaszi divatú urihölgy- és gyermekcipőkben.
A budai főurak szállítója
Aranyéremmel többszörösen kitüntetve
(Budai Vigadóval szemben)

KRAMER ADOLF
festő- és mázolómester
I., Lágymányosi-u. 4
Telefon: József 82—57

Thermostóth



Központi fütések és szellőzte ések, biologiai szenyviztisztitóberendezések, vizvezeték es csatornázas, fürdőberendezések és épületbádogos munkák tervezése és készitése. Szabadalmazott kovácsolt vas „Thermostóth" kazánok kizárólagos gyártói
167
Tóth Imre és Társa
V., Katona József-u. 3.
elefon 23—93

ERZSÉBETHID SZÁLLÓ
Telefon: 108-45.
Budán, I. Kökény-u. 14.
Ráczfürdő mellett.

BUDÁN, II., FŐ-UTCA 7 Telefon 188—09.
Lackenbacher György
bádogos, gáz, vizvezeték, csatornázás, fürdőberendezés és központi fütés vállalata.

Nyomatott a Réval Testvérek Irodalmi Intézet R. T. Nyomdájában, Budapest, V., Ügynök-u. 8. — Nyomdaigazgató: Szikiai Pál.

Budai Napló

XXIII. évfolyam. 880. sz.

Buda érdekeit a várospolitika, a közgazdaság, társadalom, művészet és sport terén szolgáló ujság. Előfizetése egy évre **16** pengő, félévre **8** pengő. Egy szám **40** fillér. Szerkesztőség és kiadóhivatal: I., Bors-utca 24. Délután 5—7-ig. Telefon: K. 502—96.

Felelős szerkesztő: VIRÁG BÉLA

Hirdetések ára: Egy hasáb széles, egy milliméter magas sor, egyszeri közlésnél **50** fillér. 20 mm. magas hirdetés **10** pengő. Szöveg sor ára **4** pengő. Közgazdasági közlemények megállapodás szerint. A hirdetések dija mindenkor **előre fizetendő.**

1927 május 14.

A hegyvidéki tábor vezérkara

A hegyvidéki egyesületek szövetsége

A városházán nem látják sem a Dunát, sem a hegyvidéket. Ott kiterítik a térképét és azon húzzák a vonalakat. Azért mászik nálunk minden út a hegyekre oly módon, mint a létra a háztetőre. A Naphegyet már örök időkre elpuskázta a város és most nagy fejtörést okoz a közmunkák tanácsának, hogy hátul, a Tigris-utcán át, miképpen lehetne valami szerpentinutat megépíteni, hogy fuvarral is föl lehessen jutni a Naphegyre.

És így van ez mindenütt, ahol hegyek vannak. A hegyek lábánál megáll a városrendezés. A szegény hegyi lakók minden hegyen összeálltak, hogy segítsenek a bajaikon, de nagy részt hiába. Az egyik nagy hiba az, hogy minden bajt egyszeribe szeretnének kiküszöbölni s a városnál ezt úgy parírozzák, hogy semmit sem csinálnak.

Ezen okvetlenül segíteni kell.

Az összes hegyvidéki érdekcsoportokat egy szövetségbe kell összefűzni, megállapítani az okvetlenül szükséges közmunkákat és azok sorrendjét s ezt a méltányos, okos és kivihető tervezetet kell a tanács elé terjeszteni.

Sűrű megbeszélések folytak ez iránt az egyes ilyen hegyvidéki egyesületek vezetői között s ma már meg van a lehetősége annak, hogy a Dunától a Dunáig nagy félkörben elterülő vidék tömörül egy szövetségbe, amelyben minden meglevő egyesület sértetlenül föntartja az autonómiáját, de alárendeli érdekeit a közös nagy, városfejlesztő érdeknek.

Az eszmét rokonszenvesen fogadta

RIPKA FERENC

főpolgármester is, aki úgy véli, hogy így valami egészséges rendszer fejlődhet ki, mely az egész hegyvidéknek hasznára lesz és megszűnik az az igéret konkurrencia is, mely az egyesületek versengéséből sarjadt ki.

Legerősebb és legjobban megszervezett egyesület a hegyvidékiek között a SVÁBHEGYI EGYESÜLET, amely nagy eredményeket is ért el eddig Bódy Tivadar dr. elnöklete alatt. Ez az egyesület anyagilag is legjobban van dotálva s így agilisabb az adminisztrációja is, amely körülmény a vezetésre predesztinálja. Nagy agilitást fejt ki a Kozma Jenő dr. vezetése alatt álló „Pasaréti Egyesület" és szomszédja a „Zugligeti Egyesület", amelynek élén Mamminger Vilmos dr. egyet. tanár áll s a háttérben, mint a hegyvidék barátja és segítője: Borvendég tanácsnok. A Farkasrét érdekeit képviselő „Gazdasági Egyesület" élén erős, öntudatos munkát fejt ki Szibinkits György elnök, aki mögött Purébl tanácsnok a hátvéd. A Sasad és alján a Kelenföld most szervezkedik Becsey Antal vezetése alatt és erősen készül kivenni részét a munkából, amelyből örömmel vállalja a maga részét Gömöri Győző, az Alsóvárosi Egyesület ügybuzgó elnöke.

Mint régi harcos egyesületek sikeres harcok intézői egyrészt az Óbudai Hegyvidéki Szövetség, mely magába foglalja a különálló Mátyáshegyi — Remetehegyi — Táborhegyi — és Testvérhegyi érdekeltségeket a hivatott vezér Szilágyi Károly elnöklete alatt, aki mellé állott doberdói Breit József tábornagy; — másrészt a Rózsadomb és Vidéke, mely évtizedes multra, szép eredményekre tekint vissza és a nagystilű Alpár Ignác elnöklete alatt szívesen vesz részt e törekvések diadalra vezetésében.

Mint rendkívül harcos és agilis egyesület csatlakozik ezekhez a Budai Ingatlanforgalmi Egyesület, mely nem territoriális, de általános célokat tűzött ki maga elé s azok lelkes szószólója, kiküzdője a fáradhatatlan dr. Bardos György elnök.

Csatlakozik ezekhez a hegyvidék szívében a Hűvösvölgykörnyéki Társaskör, mely e vidék fejlesztését tűzte ki egyik céljául Holtzspach Nándor vezetése alatt, — és a most aktivitásba lépő Akvinkumi Egyesület, amelynek élén Andréka Károly áll.

A hegyvidéken ezenkívül még működő egyesületek bizonyára szintén megnyilatkoznak a közös nagy cél érdekében, hogy így június hó folyamán a Hegyvidéki Egyesületek Szövetsége megalakulhasson.

A hegyvidéki polgárság tábora illusztris vezérkarhoz jutna így, amelynek élén maga a főpolgármester, dr. Ripka Ferenc állana. A vezérkar tagjai volnának: Alpár Ignác, Andréka Károly, Bardos György, Becsey Antal, Bódy Tivadar, doberdói Breil József, Gömöri Győző, Holtzspach Nándor, Kozma Jenő, Manninger Vilmos, Szibinkits György és Szilágyi Károly.

Ezt a szép névsort még kiegészítenék az újabban jelentkező egyesületek elnökei és bevonhatnák az alelnököket és a nagyobb adminisztrációval rendelkező egyesületek főtisztviselőit.

Budán, 1927. május 13

Május havát Maia istennőnek szentelték az antik világban, aki a föld termékenységét oltalmazza. A nép szerelmes szívű legényei ekkor állítják kedvesük háza elé a „májusfát". A majálisok a tavasz és nyár örömeinek szólnak. A szerves élet fejlődésének ekkor van a tetőpontja.

E hónap nevezetes dátumai: 1-én Zrinyi Miklós meghalt 1618-ban, Munkácsy Mihály meghalt 1900-ban, a Ferenc-csatorna üzembehelyezése 1802-ben, az Iparcsarnok építése 1895-ben, a budai vár krisztinavárosi szárnyának építése 1890-ben, a Vígszínház alapkőletétele 1895-ben, az ezredéves kiállítás 1896-ban; 2-án Leonardo da Vinci meghalt 1519-ben, Linné természettudós született 1707-ben, a budapesti földalatti villamos létesítése 1896-ban; 3-án IV. Béla király meghalt 1270-ben, a milleneumi istentisztelet a Mátyás-templomban 1896-ban; 5-én Budapesten az első telefon 1881-ben; 6-án Humbolt Sándor meghalt 1859-ben; 7-én Berzsenyi Dániel született 1776-ban; 8-án Székely Bertalan született 1835-ben, 10-én a Szent János-kórház építése 1896-ban; 12-én Herschel csillagász meghalt 1871-ben, Pázmány megalapítja a nagyszombati egyetemet 1635-ben, 13-án a budai királyi vár alapkőletétele 1749-ben. Hentzi bombáztatja Pestet 1849-ben este 8—12 óráig; a margitszigeti artézi kút kész 1867-ben, Budapesten az első telefonvonalat engedélyezték 1880-ban; 14-én Zsigmondy Vilmos bányamérnök (bpesti artézi kutak) született 1821-ben, Arany János szobrának ünnepies leleplezése 1893-ban; 16-án Blenkinsop a fogas sín vasútra szabadalmat vett 1811-ben; 18-án Goldmark Károly zeneszerző született 1830-ban; 19-én Gödöllőn Erzsébet királyné első szobrának leleplezése 1901-ben; 20-án a Magyar Mérnök Egyesület alakuló közgyűlése 1867-ben; 21-én Dürer Albert festőművész született 1471-ben Nürnbergben, Kolumbusz Kristóf meghalt Segoviában 1506-ban, Budát viszafoglalják a magyar honvédek 1849-ben, a várbeli Honvéd-szobor leleplezése 1893-ban; 23-án a Széchenyi-szobor ünnepies leleplezése 1880-ban; 24-én Kopernikus híres csillagász meghalt 1543-ban, az utolsó budapesti lóvasut (Üllői út) megszünt 1895-ben; 25-én br. Eötvös József szobrának leleplezése 1879-ben, Kossuth Ferenc mérnök, miniszter meghalt 1914-ben; 26-án Balassa Bálint meghalt 1594-ben, 27-én az első Morse-féle telegráf 1844-ben; 28-án Rókus-kórház felszentelése és megnyitása 1798-ban, Mikszáth Kálmán meghalt 1910-ben; 29-én Izsó Miklós meghalt 1875-ben; 30-án Fáy András meghalt 1786-ban; 31-én áttörték a 19 és háromnegyed km. hosszú Simplon-alagutat 1905-ben.

Kozma Jenő kormányfőtanácsos, a Községi Polgári Párt elnöke, orsz. gy. képviselő május hó 3-án tíz napra Erdélybe utazott s visszatérve, átvette a párt vezetését.

Dr. Paupera Ferenc, a Földhitelbank elnöke, mint értesülünk, Párizsban tárgyal, ahonnan a hét végén érkezik haza, mikor is azonnal publikálják a Földhitelbank mérlegét.

Különös tudomány lehet az IDEGEN FORGALOM, mert oly sokan tanulják és oly kevesen tudják. Svájc az akadémiája. Ott tudják is. Csakhogy mindent úgy használnak fel, ahogy kell és nem — fordítva. A genfi tó partján pont a fürdők előtt nem szórja partra a kavicsot a kotrógép és nincs a gyógypark mellett a vasuti állomás. Ott nemcsak idegenforgalmi hivatal van, hanem vannak — idegen vezetők is. Ott a hivatal forgatja az idegent és nem az idegen a hivatalt. Svájcban nem a Mont-Blanc legenyhébb lejtőjére építik a temetőt, — és becsületes hegyi vasutak viszik mindenhová, ahol, vagy ahonnan valami látható, nem pedig fogaskeréken járó kávédarálók. Ott minden idegen kap szobát és nem kell a Hungária-fürdőben hálnia ülve, állva. — Érdekes, hogy nálunk minden pozicióban lévő ember becsületsértésnek veszi, ha kiderül róla, hogy nem tud — arabusul. Pedig elvész Arábia, ha olyanok kormányozzák, akik nem tudnak arabusul és mégis arabusul beszélnek abban a szent hitben, hogy jól beszélnek arabusul. Így vagyunk az Idegenforgalmi hivatallal. Derék, jó, törekvő emberek vezetik szörnyű szorgalommal dolgoznak, csak éppen — arabusul nem tudnak. Az idegenforgalom olyan tudomány, amit iskolában nem lehet tanítani. Ide nagy koncepciók kellenek, jövőbelátások és rendkívül finom gyakorlati érzés. Ahol az nincs, ott baj van, de idegenforgalom nincs. Egy negyed század tapasztalata éppen elegendő bizonyíték.

Új emléktáblák. Hetvennyolc éve, hogy 1849 május 4-én Görgey Arthur főhadiszállása a „Remetéhez" címzett vendéglőben volt, a Városmajor-utcai János Szanatórium helyén. A honvéd fővezér innen szólította fel Hentzit Budavár feladására s annak tagadó válaszára ugyanazon a napon délután félhárom órakor rendelte el az általános ostromot. Ennek megörökítésére a Hadtört. Múzeum kezdésére a János Szanatórium igazgatósága emlék-táblát helyezett el palotáján, amelynek helyén 1911-ig állt a híres kocsma. A leleplező ünnepélyen, amelyet díszes keretek között rendeztek, a nemzeti hadsereg tisztjei a Görgey-család, a Hadtörténelmi Múzeum agilis vezetősége, az Országos Tisztikaszinó, a József nádor-céh, egyesületek és a környékbeli polgárság szép számban vett részt. A szanatórium nevében Dán Viktor elnök-igazgató üdvözölte néhány szóval a közönséget, majd Aggházy Kamil a Hadt. Múzeum igazgatója ismertette gazdag tudású beszédében a hely történeti jelentőségét, rámutatva arra is, hogy a Lóvasút sarkán levő kerek bástyatoronyból (amely a Ferdinánd-laktanya alatt van) a korcsmára irányzott ágyútűz miatt a honvédfőhadiszállás május 8-án a tűzvonalon kívül eső zugligeti Laszlovszky-majorba (ma az Angolkisasszonyok nevelőintézete) költözött, 16-án pedig a mai Diana-út 25. számú Óravillába, mely Pollák hírneves építészünk alkotása. Ez akkor Heuterich Ferenc budai „csokoládégyárnok" tulajdona volt, ma Bernáth Istváné. Ezután dr. Bevilaqua Béla mondott el történeti emlékezéseket. A koszorúk elhelyezése közben Görgey György testőrparancsnok, aki a Görgey család koszorúját helyezte az emlékműre mondotta el, hogy az emlékmű felállításának gondolata még a világháború kitörése előtt Aggházy Kamil otthonában fogamzott meg s ezért nyilvánosan is köszönetet mond. A szép ünnepség után a János Szanatórium gavallérosan vendégül látta a díszes közönséget. — Itt említjük meg, hogy a volt Laszlovszky-majort, az Óra-villát és a Sashegy aljában levő budai patricius Majerffy család telkén Nagysándor József tábornok hadműveleti helyét is megörökítik emléktáblákkal, amiket Zsille Kálmán festőművész tervezett nagy tehetséggel. Az utóbbi helyen panorámás-térkép lesz, s benne konturok, amik felölelik mindazt, ami onnan látszott az ostrom idején.

Lényegesen javult a Svábhegy közlekedése, mert míg a múlt nyáron a fogaskerekű 24 járatot indított naponta, ez évben 36 járat lesz, úgy hogy félóránkint lesz vonat a Svábhegyre. A Széchenyi-hegyre pedig 8 vonat visz a tavalyi hárommal szemben. A fogaskerekű mentén vasbeton korlát készül s a világítás is sokkal jobb lesz, mint tavaly volt.

A Sasad szabályozását a Fővárosi Közmunkák Tanácsa legutóbbi ülésén tárgyalta s az elnök dr. Czabalay Kálmán megállapította, hogy a tanács a legsürgősebb feladatai közé sorozza Sasad végleges rendezését s intézkedett, hogy a főváros tanácsánál levő tervek tárgyalás céljából minél előbb hozzákerüljenek. Ugyancsak ekkor tárgyalták a dunai helyihajózás kérdését, amelyhez a Közmunkatanács húszezer pengővel járul hozzá évente.

Hoor-Tempis Móritz dr. egyetemi tanár súlyos torokbajából fölgyógyult.

Prohászka requiem volt Mária Remetén a Boldogasszony Kápolna Egyesület rendezésében május 7-én a Mária Remetei Kegytemplomban, örökös díszelnöke emlékére. A nagymisét Miller József dr. prépost, budakeszi plébános mondotta, aki magasszárnyalású beszédben is méltatta az elhunyt püspök nagy egyéniségét. Az egyesület Gallauner Károly elnök és neje s az egész vezetőséggel jelent meg, mely alkalommal a hívők nagy serege teljesen megtöltötte a templomot. Nagyban emelte az istentisztelet fényét az operaházi énekkar művészi szereplése. — Itt említjük meg, hogy a Kapucinus atyák templomában április 27-én volt a Prohászka requiem, amelyet a Szociális Misszió Társulat II. kerülete szervezete rendezett, mely alkalommal a nagy misét Váradi Géza pápai praelátus, míg a szent beszédet Haász Brokárd karmelita tartományfőnök mondta. A rendezés munkáját a kerületi elnök Gallauner Károlyné végezte.

Valóságos szemétdombok Budapesten a beépítetlen telkek és addig ide idegent hívni nem is kellene, amíg a város szigorú rendelettel meg nem szünteti ezt a botrányos állapotot. Rendelje el a tanács szigorú büntetés terhe mellett, hogy a telektulajdonosok úgy a belső, mint a külső részekben valami olcsó módon kerítsék be telkeiket, azokat tisztogassák és lehetőleg gyepesítsék, vagy engedjék át azokat játszótereknek gyermekek számára. A külső részeken kötelezzék a tulajdonosokat arra, hogy telkeiket vessék be, vagy adják bérbe megművelés céljára, — de járjon elől jó példával maga a székesfőváros.

Érdekes adatok

Az utolsó téli vacsorát május hó 2-án rendezte lent, a Pannonia-szálló külön termében a Svábhegyi Egyesület, amelyen dr. Bódy Tivadar elnök érdekes adatokat sorolt fel a Svábhegy viszonyairól. Eszerint a Svábhegyen, mely a város egyheted része, 3700 lélek él s azok közül mintegy 300 nyaralótulajdonos, de lakóház 423 van fent. A szállodában és nagyhírű szanantóriumban évenkint mintegy 500 vendég üdül, ugyanannyi a magánvillákban. Iskolásgyermekek 467 van a hegyen. A fogaskerekű vasútnak a mult évben 673.976 utasa volt. Legérdekesebb adat, hogy 1899 óta, azaz 28 év alatt csak a vízszolgáltatás és közvilágítás javult, de egyéb közművek nem épültek, pedig hivatalosan megállapították, hogy 1926 július hó egyik vasárnapján 3000 gépkocsi járt a Svábhegyen.

Az évadzáró vacsorán számosan vettek részt; az elnökön kívül megjelentek: dr. Siklóssy József alelnök, dr. Jakab László háznagy, dr. Reimann Andor főtitkár, Bercsényi Antal igazgató, Mikus István pénztáros, Sándor Károly ellenőr és a tagok közül: dr. Glücksthal Samu, Rudas Gyula, Mangold Béla Kolos, dr. Farkas Lajos, Pauncz Jakab, Pártos Zsigmond, Rózsa Richárd, Fischer János Károly, margittai Neumann Miksa, Rákosi Jakab, Herzl Vilmos, Urbán Jenő, Hiller Pál, dr. Bálint Rezső, Holzer Sándor, Magyar Bertalan, dr. Györki Béla, Goldschlaeger Samu, Schillinger Sándor, dr. Meisner István, dr. Wladárszik József, Thiring Gusztáv, Ullmann Béla titkár. Elmaradását kimentette dr. Domonyi Móric.

Szent Gellért Gyógyfürdő

Iszapkezelés társashelyiségben vagy külön fülkében a világhírű Kolopi „Szent Gellért" rádiumos gyógyiszappal.
Rheuma, ízületi bántalmaknál páratlan gyógyító hatású

A Budai Klub

május hó 3-án tartotta rendes évi közgyűlését dr. Bárczy István ny. igazságügyminiszter elnöklete alatt, melyen az elnökség tagjai: dr. Harrer Ferenc ny. alpolgármester, Baracs Károly udv. tanácsos, dr. Beke Manó egyetemi tanár, dr. Schack Béla udv. tanácsos és dr. Hegedüs Miklós főorvos jelenvoltak. Dr. Bárczy István elnöki megnyitója után dr. Orbók József titkár előterjesztette az évi jelentést, melyben kifejezésre juttatta azt, hogy jóllehet a klub a manapság divatos két tényező: a politika és a kártyajáték kizárásával indult meg, mind ennek ellenére a klub erőteljes fejlődésnek indult és örömmel állapította meg, hogy az állandó érdeklődés középpontjában áll. A klub 220 taggal indult és tagjainak száma ma már a 400-at is jóval meghaladja. A klub a szeretet és munka eszméit tűzte zászlajára és működését az elmult esztendőben a társadalmi együttműködés és kultúra szolgálatában ezen két magasztos tényező jegyében fejtette ki. A zárszámadás és költségvetés, valamint a felmentvény megadása után a közgyűlés Szász Béla műszaki főtanácsos indítványára egyhangulag köszönetet szavazott az elnökségnek és a tisztikarnak az elmult évben kifejtett eredményteljes működéséért. A tisztikar és a választmány megüresedett helyeinek betöltése után dr. Bárczy István elnök zárószavában őszinte örömének adott kifejezést a klub gyors fellendülése felett, melynek oroszlánrésze — dr. Hegedüs Miklóst, az ügybuzgó alelnököt és dr. Orbók József agilis titkárt illeti. Egyben Kifejezte azon reményét, hogy a klub a jövőben is hasonló lendülettel folytatni fogja kulturális feladatát és e célból kérte a tagok támogatását. A közgyűlés az elnök meleg éltetésével zárult.

Olcsó sikerek azok, amiket olymódon arat valamely párt vezére, hogy valami tetszetős, de kivihetetlen tervet erőszakol akkor, amikor a komoly tényezők azt kénytelenek voltak elejteni. A Tabán beépítése egyike a főváros legnehezebb kérdéseinek. Wolf Károly egy délutáni álmát szerette volna megvalósítani oly módon, hogy ezekre a méregdrága telkekre apró családi villákat építsenek a tisztviselők számára. Ez a felvetett gondolat igen tetszetős volt, csak éppen az a kis hibája van, hogy nem akad senki, aki azt a sok sok milliárdot ide adná erre a célra. Most aztán a kormányt szidja érte, hogy e délutáni álomra nem voltak kidobható milliárdjai.

A klubélet élénkítése céljából minden pénteken este 8 órakor barátságos hetivacsorákat rendez a Polgári Egység Klubja, hogy a barátságos érintkezést a klub tagjai között erősbítsék. A nyár folyamán a hetivacsorákat egy-egy nyári vendéglőben, vagy nyári helyiséggel rendelkező kerületi testvérklubban tratják meg.

Sok közérdekű tárgya volt a III. kerületi választmány legutóbbi ülésének a III. ker. előljáróságon, amikor Keményi Lajos, a szegényügyi kataszter felállítását és Foerk Ernő az Óbuda-Hungária-úti híd megépítését s főképpen az Óbudai hídfő környékének rendezését követelte. Szóba került az új fővárosi törvénnyel kapcsolatban a kerületi választmány hatáskörének bővítése. A mostani állapot mellett a kerületi választmány egyáltalán nem akcióképes, pedig ennek kellene a Központi-Városháza és a kerületek között a kapcsolatot fenntartani. A III. kerületi választmány ennek érdekében az összes ker. választmányokat kívánja értekezletre összehívni. Határozatilag kimondotta a választmány, hogy az óbudai rakpart rossz világítását megjavítani, az úttest kőtörmelék-halmazát eltávolítani s az ottani sétányok poros, piszkos voltát rendezni mulhatatlanul szükséges s e kívánságok érdekében az illetékesekhez fordul. Ugyancsak kérni fogják a Beszkárt igazgatóságát, hogy a Bécsi-úti közlekedést sűrítse, még pedig minden második „ötös" kocsinak a Bécsi útra való vezetésével.

Budai nők köre

Uj kulturális és szociális intézmény alakult Budán a budai Vigadó termeiben e hó 2-án, ahol ünnepélyes díszközgyülés keretében a

BUDAI NŐK KULTURÁLIS ÉS JÓTÉKONYSÁGI KÖRE.

A megalakuláson, melyen a budai hölgyközönség elittje vett részt társadalmi és felekezeti különbség nélkül, megjelentek a budai társadalom vezető férfiai is: Kozma Jenő dr. országgyülési képviselő, Tury Zoltán dr. közigazgatási bíró, Becsey Antal főv. bizottsági tag, Szalay József dr. miniszteri tanácsos, Neuschloss-Knüsli Kornél dr. műegyetemi tanár, Zboray Gyula dr. ügyvéd és még számosan. Az alakuló díszközgyülést Szemeréné Horvát Renée dr. nyitotta meg, lendületes beszédben, részletesen vázolva a nővédelmi és szociális szervezkedésnek szükségességét, a megalakuló egyesületnek magasztos erkölcsi céljait és a cél érdekében szükséges teendőket. Az általa előadott tenvezet szerint az egyesület tagjai minden hétfőn a Budai Polgári Kör által rendelkezésre bocsátott és klubszerűen berendezett termekben jönnek össze; a hónap első hétfőjén kiváló művészek részvételével rendezett hangversenyek, a második hétfőjén hivatott szakférfiak által tartandó kulturális előadások, harmadik hétfőjén, klubdélután keretében rendezendő művészeti és iparművészeti kiállítások és divatrevük fogják szórakoztatni a tagokat. A negyedik hétfő a szociális munkái. A közgyülésen megjelent díszes közönség helyeslően vette tudomásul az indítványokat és az egyesület megalakulását kimondotta. Dr. Szemeréné előadása után

KOZMA JENŐ dr.,

akit a közgyülés lelkesedéssel védnökévé választott és aki az egyesület által támogatandó szegények javára nagyobb alapítványt tett, nagyhatású beszédben üdvözölte az egyesület megalakulását, kiemelve a nők összefogásának szükségességét az eredményes munka érdekében s meghajtva zászlaját az egyesület nemes céljai előtt. Utána dr. Tury Zoltán tartott magasszárnyalású beszédet a nők kultúrtörténeti fejlődéséről, a női lélek evolúciójáról és az eszményi nőről. A nagy hatást keltő, mély elgondolású beszédet elragadtatással tapsolta meg a közönség

Ezután az alapszabályokat olvasták fel. A közgyülés egyhangúan ügyvezető elnökül Szemeréné-Horvát Renée dr.-t választotta meg, jegyzőül dr. Márki Hugónét kérte fel és megalakította a választmányt, amelynek tagjai lettek: Adamy Istvánné, Auer Adolfné, Burján Róza, Balajthy Kálmánné, Balassa Jenőné, B. Radó Lili, Bartók Dezsőné, Bartók Ferencné, Cseténvi Józsefné, özv. Csizmadia Pálné, dr. Csobádi Samuné, Dölle Gyuláné, Edvi Illés Gyuláné, dr. Ertl Jánosné, Fabritzky Nándorné, dr. Földessy Gyuláné, dr. Góth Sándorné, Guth Pálné, Gergely Edéné, Löw Istvánné, Kesselbauer Sándorné, dr. Kálmán Gyuláné, Kálmán Manóné, Kozma Bernátné, Kozma Dénesné, Kozma Dezsőné, dr. Márki Hugóné, Mustó Béláné, Mannheim Dezsőné, Nagyőszi Ferencné, Péter Piroska, Pásztélyi Vilmosné, dr. Rácz Jenőné, dr. Reitzer Béláné, Seidler Simonné, Szász Margit, Szabados Emilné, Schächter Sándorné, Tyri Gyuláné, Tenczer Emilné, Oppitz Vilmos, dr. Tury Istvánné, Tisza Béláné, dr. Vadász Manóné, Vajda Henrikné.

A közgyülés befejeztével az egyesület mindjárt megkezdte kultúrműködését egy magasnivójú hangversennyel, amelyen B. Radó Lili hangversenyénekesnő és Ferenczy György zongoraművész gyönyörködtették művészetükkel a hallgatóságot, amely a késő esti órákig maradt együtt és egy szép élmény emlékével távozott. Az egyesület vezetősége ezen az úton is figyelmezteti a választmány tagjait, hogy e hó 9-én, hétfőn d. u. 6 órakor ülést tart, melyen a megjelenés kötelező.

A pénteki borgazdatársaság különös jelentőségre tett szert a Vizivárosban, ahol e címen kedves kulturális estéket rendeznek a Budai Polgári Körben, ahol a társaság székel. E hó 6-án volt a szezónzáró est és úgy ez, mint a közkedvelt borgazda, Erczhegyi Géza személye számos tagot és vendéget vonzott a búcsúztatókhoz. Ez alkalommal Zboray Gyula dr. ügyvéd, aki nagy buzgalommal intézte az esték rendezését, mint a társaság jegyzője, felolvasta jelentését, melyből kitűnt, hogy a „Pénteki Borgazdaság"-ot 1902 szeptember hó 26-án, néhai Mészáros József dr. kezdeményezésére alapította néhai Laczkovich Elemér dr. A háború és az azt követő súlyos időkben szünetelt a társaság, de 1926-ban Neuschloss-Knüsli Kornél mozgalmat indított a régi társaság felújítására és a multévi szeptember 24-én újra meg is alakult. Ez év elején az ügybuzgó jegyző érdemeinek elismeréseül Zboray Gyula alapot létesítettek, amelynek gyűjtés útján szerzett tőkéjét, 335 pengőt, szegény gyermekek karácsonyi felruházására fordítják. Kedves ünnepséget rendezett a társaság dr. Kozma Jenő kormányfőtanácsosnak országgyülési képviselővé történt megválasztása alkalmával és nagyszabású estét rendezett, amikor a Budai Polgári Kör Kozma Jenőt elnökké, dr. Finászy Bélát társelnökké, Müller József, dr. Neuschloss Kornél, Szalay József, dr. Szlávik Ferenc és dr. Tury Zoltánt alelnökökké, Fekete Gézát igazgatóvá, dr. Zboray Gyulát titkárrá, Gorka Knüsli Kornél a lakásügyről és Vizénót ügyésszé választotta. Mindannyian a borgazdatársaság tagjai. Ezen az estén 60 vendég vett részt. Közérdekű előadást tartottak az estében: dr. Finászy Béla a középosztály problémáiról dr. Lendl Adolf norvégiai utazásairól, Neuschloss-Knusli Kornél a lakásügyről és Viraág Béla a fürdőügy visszásságairól. Felköszöntőik révén ünneplésben részesítették: dr Benedek Sándort, Becsey Antalt, dr. Zilahi-Kiss Jenőt, Pastélyi Vilmost, Kozma Dezsőt és Szávay Gyulát. A borgazdák száma 27 és ugyanannyi borestélyt rendeztek ősztől tavaszig.

Sztojanovits Lily, az ismert nevű hangversenyénekesnő, aki *Kresz* Károly dr. a TÉBE elnökének a felesége, rendkívüli művészi sikereket aratott Bécsben, főleg Kodály dalaival s ez alkalommal a bécsi magyar követség *Ambrózy* Lajos gróf vezetésével külön is ünnepelte ezt a Budáról sarjadt, nagyra hivatott művésznőt.

Károlyi József főjegyző, akit a polgármester nemrégen áthelyezett, küldöttségileg hozta vissza a III. előljáróságra a kerület polgársága, így nyilvánítva a szeretetet és bizalmat, amit őszintén éreznek a szigorúan pontos, de végtelenül kedves főtisztviselővel szemben.

Árpádházi boldog Margit szentté avatása ügyében indított erős mozgalmat az Orsz. Kath.. Nőszövetség május 7-én kezdődött első kongresszusán a Budai Vigadóban. Ennek kiesdeklésére egy millió szent mise áldozatot fog a Szövetség bemutatni. Az ünnepélyes keretek között végbement katholikus női nap május 7-én kezdődött a Batthyány-téri templomban szent misével.

SZEMÜVEG Zibrinyinél, I, Attila-u. 12.

A Batthyány uccai iskolatársnők szövetségének közgyülése máj. 1-én, vasárnap volt a II. ker. Batthyány-utcai közs. polgári leányiskola tornatermében. Ekkor gyültek találkozóra az 5, 10 és 25 évvel ezelőtt végzett növendékek. Havas István, polgári iskolai felügyelő, a Szövetség ügyvezető igazgatója mondta az elnöki megnyitót, kegyelettel emlékezve meg nagynevű elődjéről, a Szövetség megalapítójáról, Kozma Gyuláról. Felolvasta azután dr. Kozma Jenő országgyülési képviselő, a Szövetség jogtanácsosának levelét, ki az elnökséghez intézett meleghangú sorokban mentette ki távolmaradását és többek között a következőket irta:

> „A Szövetség hazafias működését mindenkor örömmel és el nem múló szeretettel kísérem figyelemmel, — fiatalkorom legkedvesebb emlékei idejére esik a Szövetség megalakulása és felejthetetlen jó Atyám alkotásának további virágzásához az Isten áldását kérem.

Ezután dr. Pogány Frigyes országgyülési képviselő, a II. ker. népszerű vezető embere beszélt „otthonias an", mert hiszen, ha a körülmények ideiglenesen el is szakították Budáról, ő itt érzi magát otthon. Beszéde további folyamán fejtegette, hogy nem ismer világközérdeket, csak magyar nemzeti közérdeket, melynek felismerése éppen a nőknek hivatása, hogy férieiket ennek irányában befolyásolják és gyermekeik nevelésében ehhez igazódjanak. A nagy tetszéssel fogadott beszéd, valamint a titkár és pénztáros beszámolója után megválasztották a tisztikart; elnökké ismét egyhangúlag dr. Szalay Sándornét, alelnökké dr. Pogány Frigyesnét, Scitovszky Tibornét és dr. Szent-Iványi Kálmánnét. A többi tisztséget is nagyrészt a régi tisztviselőkkel töltötték be.

Budavár bevétele

1849-ben május 21-én történt s most lesz 78 esztendeje, hogy vitéz honvédeink a várat bevették. A vár ostromát Görgey már ápr. 19-én határozta el, amikor Bajnán kiadta a parancsot, hogy a seregek gyülekezőhelye az Alkotás-utcai „zum Michl Schaffer" híres budai betyárról elnevezett vendéglőben legyen, amelyik Gigl Jeromos tulajdona volt, ma pedig Meylinger-vendéglő. A védelem nem kevésbé volt hősies, mint a támadás és Görgey Hentzi-ben jól felkészült ellenségre talált, aki utolsó leheletéig állta a támadást. Hentzi a várat május 4-én helyezte harckész állapotba, előzőleg felmérette a budai diákokkal az egész harcműveleti terepet, úgyhogy mindenhova pontosan „be volt lőve". Ekkor Óbuda felől a járőr már magyar csapatokat jelentett. A délutáni órákban Görgey hadi követet küldött a várba, a Bécsi kapuhoz levéllel, hogy a körülzárt Hentzit (aki svájci származású, debreceni születésű, osztrák nemes volt) a vár feladására felszólítsa, emlékezetébe idézve magyar voltát... „A haza nevében és az emberiség nevében hívom fel Önt és válaszát ma délután 3 óráig elvárom..." Hentzi elutasítólag válaszolt, tagadván magyarságát is „miért is Magyarország irányában nincsen kötelezettsége s ezért helyét a kötelesség és becsület szerint utolsó emberig védeni fogja". Üzenetét be is váltotta, mert 21-ig szívósan állotta az ostromot. A magyar főhadiszállás május 4-én a városmajori Remete korcsmában, egy oszlopos-gerendás, közönséges ivóban volt, amelynek a helyén a János-szanatórium van, de ezt 6-án a várból oly erősen lőtték, hogy kénytelen volt a főhadiszállás a Zugligeti Laszlovszky-majorba költözni. Az ostromvonal a Sósfürdőtől a Sashegy aljában, a Mészáros-utca s a vizivárosi temetőn át a hegyen keresztül Ujlakig terjedt, ahol a felállás sorrendjében Aulich, Nagysándor József, Knezits és Kmetty ezredesek parancsnokoltak. A tüzérütegek a Gellérthegyen, (24 fontosak és röppentyük) a kis Gellérthegyen, (12 fontosak) a Naphegyen — ahol az egyik üteg alapzatépítmény ma is látszik a gombafejű villa mellett — és a Rózsadombon állottak, ahol még nem is olyan régen egy úgynevezett „bombenloch" látszott.

A Laszlovszky-majorból (a Szarvasnál az Angol kisasszonyok mai helyén) a Diana út 25. számú Óra villába költözött Görgey, amelynek terasszán állott a szemafor és a nagy távcső, amelyen Görgey az ostromot nézte. (A távcső a Hadtörténelmi Múzeumban van.) A várnak minden oldalról való megtámadása május 9-ére volt kitüzve. Másnap Hentzi statáriumot hirdetett és azt az álhírt terjesztette, hogy a felmentő bécsi sereg már Bicskén van. Ezzel előkészített egy kirohanást, amelyet 11-én hajtott végre, a meglepett magyaroknak súlyos veszteséget okozva. A kirohanás után szünetelt a harc a pünkösdi ünnepek alatt is és 16-án kezdődött Budavár fokozottabb lövetése. Folyt az ostrom és a régi fehérvári kapu mellett sikerült a honvédeknek a falakon rést ütniök, amit sisifusi munkával igyekeztek a császáriak betömni, eredménytelenül. Május 21-én hajnalban általános roham döntötte el a vár sorsát. A fehérvári kapu felől a Szent Gyöngy térre nyomuló honvédek ellen két század élén maga Hentzi vezetett rohamot. Azonban a Zsigmond-utca és Szent György-tér sarkán, a mai József kir. hercegi (akkor gróf Teleky-féle) palota főkapuja előtt haslövést kapott és Kristin főhadnagy segédtisztje karjába rogyott. A súlyos sebesültet először az Iskola tér 1. szám alatt volt várkórházba, majd mint hadifoglyot a Színház-utcai hadtestparancsnokság épületébe szállították, ahol Görgey a délelőtt folyamán meg is látogatta. De Hentzi, bár fejét kissé felemelve, győztes ellenfelét megnézte, szótlanul fordult a fal felé. A következő hajnalban halt meg. Holttestét a Lánchídon felrobbant Alnoch ezredesével együtt május 23-án éjjel szekéren szállították ki a Tárnok—Werbőczy—Várfok Retek-utcán át a vizivárosi katonai temetőbe, a mostani Uj Szent János kórház szomszédságába. Itt hevert napokig, míg teljesen kifosztva elhantolták. Sírja ma is ismeretlen. A hadapród iskolai Hentzi-szobor sírboltba csak Hentziné koporsóia s körülbelül száz katona csontja került.

(R—w.)

PÁLFFY
ÉTTEREM
Pálffy tér Szt. Endrei helyiérdekü ind. áll.
Tulajdonos: Mayer Pál — Telefon L. 969-32
Aki igazan jól és olcsón akar étkezni, keresse fel a kiváló konyhájáról elismert Pálffy-éttermet. Saját termésü borok.
A legfigyelmesebb kiszolgálás.
Szabad terrasz. Tágas éttermek.

RAVASZ LÁSZLÓ cukrász
Elismert legjobb sütemények, torták társas estékhez
I. ker., Krisztina-körút 77. sz.
Uj telefonszám: Krisztina 502—34

BUDAPEST
VALÓSÁGOS
RIVIERÁJA
a török idők nyári kéjkertjeinek helyén, gyönyörü kilátással egész Budapestre, a Nemetvölgy kiszögelő csúcsán épült modern, uj terraszával és uj berendezésével a Milis-féle
BÉLAKERT
vendéglő
Oláh Náci „pikkoló" művész muzsikál
Pompás konyha — Elsőrangu pince — Nagy fedett helyiség — Kettős fedett kuglizó — A Krisztinatérről 10 perc alatt elérhető az 59-es villamossal.

Hubert és Társa
betéti társaság
Budapest, VI., Liszt Ferenc-tér 4
Telefon: Iroda: Interurban 22-67
Raktár: 109-57
Mosdók, fürdőkádak, fürdőkályhák, closettek, csövek, műszaki cikkek
Fémárúgyártás

A legtökéletesebb újrendszerü
fogyasztófüzők,
kizárólag
ÉBNER keztyüsnél
Hamerli J. utóda, Zsigmond-u. 14, budai Margithidfőnél, eredeti gyári árban kaphatók. Telefon: T. 124-16
Nagy raktár: ernyők-, füzők- és retikülökben

Első Magyar Hangszergyár
STOWASSER
kir. udv. szállító
Budán, II., Lánchid-u. 5. sz.

Saját készitményü mesterhegedüimet a legnagyobb művészek hangversenyein szívesen használják. : : A létező összes hangszerek
LEGNAGYOBB GYÁRA

FÉRFI
fehérneműt
divatos
elsőrangú minőségben és kivitelben 24 óra alatt
szab és varr
legolcsóbban úgy saját, mint hozott anyagból
BRAUN
JENŐ fehérneműkészítő
Óbudán, III., Polgár-tér 2. szám.
Telefon: J. 622—68.

Rudas-fürdő

A budai forráscsoport legrádioaktivabb hőforrása

A török hódoltság idejében épült s teljes eredetiségében fennálló kényelmes gőzfürdő — Kádfürdők

Fedett téli uszócsarnok

Meglepő sikert aratott április hó 30-án tartott hangversenyén az óbudai „Dalkoszorú" dalegylet a Korona-Vigadóban. A nagy precizitással előadott karokat fölváltva *Zöld* Károly a dalegylet karnagya és *Szegő* Sándor karigazgató vezényelték. Rendkívüli ünneplésben részesítették Szegőt, Zöld Károlyt és Eisvogel Ferencet, mint zeneszerzőket, a közreműködő *Pálffy* Mária operaénekesnőt és *Schuler* Alajos operaénekest. Mindezt a társasvacsoránál melegen és szép szavakkal köszönte meg Tóth Ferenc igazgató, aki lelkiismeretes, nagy gonddal vezeti ezt a hatalmasan fejlődő óbudai dalárdát.

Különös véletlen, hogy csaknem egy napon lepte meg az izületi csúz Szabó Sámuelt, a Philadelphia-kávéház tulajdonosát és nejét és heteken át az ágyhoz kötötte ezt szerény, munkában élő házaspárt. Néhány napja mindketten újból fennjárnak és a tartós gyógyulás útján vannak.

A szegény ember gyomrának viseli gondját az I. ker. Közjótkonysági Egyesület által fenntartott „Polgári konyha" és népkonyha, mely azonban minduntalan válságok közé kerül. Talán csak egyedül a Jauernik házaspár önfeláldozó és áldozatkész munkájának köszönhető, hogy még ma is megtud felelni hivatásának. A háború szülte állami és városi segítő intézmények egymásután szüntetik be működésüket s így ez a két konyha is egynapról a másikra válságba jut. Ilyenkor a jó Jauernik Nándor a szívére és zsebére teszi a kezét és bizony-bizony számottevő áldozatokat kénytelen hozni, hogy a konyhák továbbra is működjenek. Husvét előtt szintén baj volt, de akkor hamarosan lehozták ide a Jauernik-ház éléstárát és a szegény emberek ebédeltek tovább. Jauernikné fáradhatatlanul ott él a konyhában és ellátja a polgárit és a népkonyhát is még az egészsége árán is. Jauernik Nándor, aki megértő segítőtársat talált Badal Ede előljáróban, nemcsak étellel, de étszerrel is ellátta az ebédlőket, a polgárit fehér abroszokkal, szalvétákkal látta el saját költségén és felruházta a pusztulásnak indult konyhát főzőedényekkel, mosogató és törlőruhákkal. Sőt még a helyiséget is kifestette, hogy a szegény középosztály idejáró tisztes népe jól érezze magát. A jó Isten majd csak megfizeti ezt a jóságát. A polgári konyhában heti ebéd 6 pengő 30 fillér és a menü leves, főzelék föltéttel és tészta. Tiszta, jóízű eledel.

Kérje mindenütt a

„Sopron-Győri"

TEJET, mert ez a legjobb és legmegbizhatóbb

Telep és iroda: Sopron-, Győr- és Vasmegyei Tejgazdasági Rt. I., Fehérvári-ut 27. Tel. J. 128-01

Nemzetközi ebkiállítás lesz május hó 22-én Budapesten a Tattersall fedett csarnokában. A Magyar Ebtenyésztők Egyesülete közli, hogy a május 22-iki nemzetközi általános ebkiállításon az összes ebfajtákhoz tartozó ebek részt vesznek. A kiállítással kapcsolatban rendőrkutyaverseny és műkotorékverseny is lesz. Május hó 15-ig lehet bármily elismert ebfajtához tartozó ebet bejelenteni az egyesület központi irodájában VIII., Conti-u. 21. Telefon: József 384-64.

Jubiláris dísztornája volt a III. ker. Torna és Vívó Egyletnek ápr. 30-án este az ujlaki polgári leányiskolában, amely zsúfolásig megtelt érdeklődőkkel. Az egyesület az új éra alatt sokkal eredményesebb athlétikát mutat, amely főképpen Andréka Károly dr. főkapitány helyettes, Rüblein Richárd min. tan., Mottl János kerületi mérnök, Weisberger Ferenc, Tóth István s Erődy Béla egyesületi vezetők buzgólkodásának köszönhető. A kitünően sikerült estét 40 férfi és 20 hölgy közös szabadgyakorlata vezette be, majd csapattorna következett, amelynél különösen nagy sikere volt a Farkass Ella testnevelési tanárnő által vezetett hölgycsapatnak. Az est kiemelkedő eseménye volt a hetes férficsapat tisztára artistajellegű parterretornája, amelynek sikere évek hosszú s együttes munkájának eredménye. A még több érdekes számmal kiegészített programm után, amelynek összeállítása és preciz lebonyolítása elsősorban Erődy Béla egyleti művezető érdeme, társasvacsora volt, amelyen több lelkes felköszöntő hangzott el.

A Törekvő dalkör Óbudán az egyesületi zászló javára magas nívójú művészhangversenyt rendez május 14-én a Munkás-Otthonban. A műsoron a dalárdán kívül Nedelkovits Nusi, Szentmihályi Tibor operaénekesek és Dinyéssy Juliska színművésznő szerepel.

Jubiláló házfőnök. Csendes szerzetesi magányában ülte meg 25 éves rendfőnök-igazgatói jubileumát az Istenhegyi-úti Keresztény Iskolatestvérek Szent József fiúnevelő intézetének házfőnöke, főtisz. Krekán Cyprian Alajos, aki 1898 óta működik Budán s több mint 25 éve vezeti e kiváló intézetet. 1896-ban mint Szent József árvaház kis földszintes épületben 6 árvával kezdték el működésüket az Iskolatestvérek s ma már több hold területen egy három emeletes modern épületben 150 bentlakó növendék testi és lelki nevelését végzik az ő kiváló vezetése alatt. Az intézetnek rohamos fejlődése Cyprian testvér nevéhez fűződik. Az ő fáradhatatlan buzgó munkássága tette naggyá az intézetet, ahol ma már 7 tanár, 3 tanító, 2 nevelő és 10 segédszemélyzet működik.

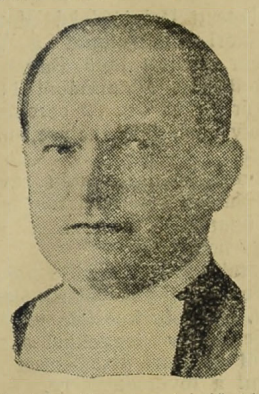

Krekán Cyprian házfőnök

A világháború alatt részt vett mindennemű akcióban, amely a háború szerencsés befejezését tűzte ki célul. Az átutazóban levő katonáknak ételmet és szállást adott s saját tárcájára az intézet 244.000 aranykorona hadikölcsönt jegyzett. A gyászos kommun alatt az intézetet szocializálták s Proletár Gyermekotthon név alatt több mint száz kommunista ifjú munkást telepítettek oda. Cyprian testvér érdeme volt, hogy az intézet, vagyonát megmentette s azt 1919 szept. havában a kommunistáktól megtisztítva a nyilvánosságnak ismét átadta. 1920-ban nyilvánossá tette az intézet eddigi magán polgári iskoláját s a hercegprímás úr őt nevezte ki annak első igazgatójává, amit a kultuszminiszter is megerősített. Az intézet és iskolái oly szép virágzásnak indultak, hogy a hely szűknek bizonyult és azért 1926 okt. megkezdte az intézet kibővítését. 400 négyzetméter területen egy három emeletes toldalékot építtetett 3 milliárd költséggel. (R.)

Megszépült a budai vár egyik érdemes műemléke, a várbeli Szentháromság szobra, amelyet teljes csendben, a nyilvánosság kizárásával ápr. 19-én adott át a Műemlékek Orsz. Bizottsága a fővárosnak. Kertész K. Róbert helyettes államtitkár jelent meg a bizottság tagjaival az átadásnál, a főváros képviseletében pedig Liber Endre tanácsnok vette át az újjáalakított szoborcsoportot. A szobor 1713-ban készült Fernando Feretti szobrászművész tervei alapján. A mult század hatvanas éveiben került sor első restaurálására. A szoborcsoportozat azóta erősen megrongálódott. IV. Károly koronázása alkalmával eskűemelvénnyel bővítették ki a szobortalapzatot. Most Markup Béla szobrász két építésszel javította ki a megrongálódott szobrot. A kettős emlékmű tervezője méltán és jogosan büszke lehet arra, hogy aki először jár itt, nem is gondolja, hogy tulajdonképpen két emlékművet lát: — oly tökéletes harmóniában van a kettő eggyé építve. Azonban kár, hogy az emlékművön magán nincs egyetlen egy betű, egyetlen egy szó írás sem, amely a szemléltetőt figyelmeztetné e hely szentségére és történelmi jelentőségére. IV. Károly király koronázására. A bizottság ezután a Bécsikapu térre ment és elhatározta, hogy az Országos Levéltárnál újra felállítják a néhány év előtt kellő ok nélkül lebontott Bécsikaput, majd az egykori domonkos-templom romjai előtt levő térre vonultak és megállapodtak, hogy Mátyás király bautzeni szobrának másolatát kőbe faragva fogják ott felállítani, ahogy azt lapunk más helyén bővebben megírjuk.

Jól megálták helyüket a Nemzetközi Mintavásáron a budaiak. A nagy cégek, a gyárak és nagy vállalatok között azonban mégis feltüntek a mi jónevű kézműiparosaink is. Köztük *Wagács* Mihály, a derék szűcsmester, akinek II. ker. Fő-utca 11. sz. alatt van virágzó üzlete és oly ízléssel állított ki, hogy úgy József Ferenc főherceg, mint dr. Ripka Ferenc főpolgármester külön is megtekintették és elismerő szóval tüntették ki. — A másik mester az valóságos unikum. Kutyik János a műtömő, aki II. ker. Kút-utca 9. szám alatt tartja boszorkányos műhelyét, elkápráztatta a látogató közönséget a maga finom művészetével. Az ő műtömései és beszövései oly sikerültek, hogy Auguszta főhercegasszony alig tudott betelni e csodálatos ügyességgel és sok kedves, meleg szóval gratulált a szerény budai mesternek.

Nagyfokú előzékenységet tanúsított a Magyar Folyam és Tengerhajózási r.-t., amikor a kért 200 ezer P helyett 120 ezer pengő szubvenció ellenében a helyi hajójáratokat megindította. Ebből a fővárosra eső rész százezer pengő. Óbudának ez egyik fontos érdeke.

A bérmálás Budán a következő sorrendben történik: 24-én kedden reggel 9 órakor a krisztinavárosi plébániatemplomban (csatlakoznak: Kelenföld, Tabán, Városmajor és Budaörs hívei). — 25-én, szerdán reggel 9 órakor a felsővizivárosi plébániatemplomban, ahova csatlakoznak az alsóvizivárosiak. — 27-én, pénteken reggel 9 órakor az óbudai plébániatemplomban (csatlakoznak: Ujlak, Békásmegyer, Szentendre, Rómaifürdő, és Budajenő hívei). — 28-án, szombaton reggel 9 órakor a budavári koronázó-főtemplomban érnek véget a bérmálások. Az idei bérmálásokat a szentmisével együtt dr. Kohl Medárd felszentelt püspök végzi.

Csak a turisták tudják, hogy legpompásabb a kilátás a Hármas határhegyi új menedékházból, ahonnan a Vác és Csepelsziget közötti rész, de még a Mátra hegység is a néző szeme elé tárul. A Hármashatárhegység csoportja különben a budai hegyek legészakibb része, mely Solymár és Hidegkut közt kezdődve húzódik dél felé s a Lipótmező—Óbuda közti térséget hálózza be. A hegyek mostani erdős lejtőit valamikor szőlők borították, ma a lejebb fekvésű részeket szántók és legelők tarkítják. A turisták szívesen keresik a gyönyörű vidéket, amelynek útjelzései: Ujlaki templomtól kiinduló *zöld jelzés a* Szépvölgyi úton halad, majd a Remetehegynél jobbra fordul, Kecske-, Ujlaki-, Hármashatár-, Vihar- és Csúcshegyek érintésével Pesthidegkútra vezet. A *piros jelzés* Üröm állomásától a Csúcshegy északkeleti lejtőjén déli irányban halad a menedékház felé, majd később a zöld jelzéssel találkozik. A *kék jelzés* a vörösvári úti vilamos végállomásától kiindulva a temető és Dőnáti kápolna érintésével a Csúcshegyen keresztül Pesthidegkutra vezet.

Albert Erzsi operaénekesnő hétfőn aratta egyik legnagyobb sikerét a Városi Színházban, ahol Carmen-ben lépett fel. A házat zsúfolásig megtöltötte a műértő közönség és a legzajosabb ovációban részesítette az ünnepelt művésznőt. Most már csaknem bizonyos, hogy Sebestyén Gézának sikerülni fog e nyáron Budára is áthozni ezt a kiváló tehetséget és teljesül a budaiak kívánsága, amit bizonyára szívesen honorál a művésznő is, aki itt már forró sikereket aratott.

TÁVCSŐ Zibrinyinél, I., Attila-u. 12

Lesz lakás bőven Óbudán, mert a magánépítések mellett a főváros építési akciója is megindult. A Bécsi-úton a régi ujlaki temetőtől délre 4 házban 480, nagyobbrészt 2—3 szobás lakás épül. Az alapozási munkálatok már megindultak s azok dec. 31-ig kell, hogy el is készüljenek. Természetes, hogy az építéssel egyidejüleg a közművek bekapcsolása is megtörténik. — A Hunor-utcában a volt Heuthaller-féle telken négy ház épül 180, egy és két szobás lakással. Az alapozási munkálat szintén az év végével elkészül. Itt nincsenek még közművek, de az építéssel egyidejüleg azok is elkészülnek és így megoldást nyer Tehel Lajos által sürgetett Vihar—Berend—Raktár-utca csatornázása is. Véglegesen e vidék csatornázása akkor lesz megoldva, ha a Kórház-utcai piac teljesen rendben lesz, s a Kórház-utcai főgyűjtő csatorna megépült, ahova az összes csatornákat bekapcsolják. — A Lenke-úton hasonlóképpen megkezdődik az építkezés, míg a szabálytalanságok révén ismert Hengermalom-utcai építkezés az Elektromos Művek munkás bérházának az építkezése s nem tartozik a főváros kislakás építő akciójának keretébe.

A III. ker. Keresztény Társaskör május 11-én este a Korona téri helyiségben — a napi politika kizárásával — vitával kapcsolatos előadást rendezett, amelynek szónoka dr. Schäffer István okl. gazda volt „a keresztény közgazdasági és szociálpolitika irányelvei" című előadásával.

Uj élet a Gellértszállóban

Gundel Károly az uj bérlő

A közgyűlés a Szent Gellért-szálló bérletét Gundel Károlynak adta meg erős harcok után. Gundel jóhangzású nevet és ezzel nagy erkölcsi tőkét hozott magával, ha a bérösszeg, amit felajánlott, csekélyebb is. A tanácsnak mélyreható okai lehettek, hogy így döntött, habár sok minden mende-monda igyekezett ezt a tanácsi határozatot meghiúsítani.

Gundel Károly nagyon okosan, azzal kezdte, hogy ezekre a mende-mondákra tettekkel cáfolt rá. Azt híresztelték, hogy nem veszi át elődje inventárját, hanem megvette a Vadász-kürt szálloda berendezését és ezt hozza át a Gellértbe. És éppen ellenkezőleg, kedves gesztussal máról-holnapra átvette elődjétől a berendezést igen méltányos áron: két milliárdért s azonkívül bepótolta a hiányokat értékes, vadonat új felszerelési tárgyakkal. Ezzel megdölt az a vád is, hogy szaktársat igyekszik tönkretenni, hanem ellenkezőleg — talpraállította.

A szálloda tehát most szebb és jobb berendezésű, mint ezelőtt volt, s az állandó vendégek mégsem nélkülözik a megszokott bútort.

*

A leggyorsabb tempóban, az üzem megakasztása nélkül, folyt néhány napon át a tisztogatás, renoválás és a szükségessé vált átalakítás. Saját reputációja érdekében Gundel Károly néhány bizottsági tagot hívott meg és bemutatta azt a fölhalmozott és összehordott port, piszok és szennyhalmazt, amit társzekereken fuvaroztak el, mely az utóbbi 10 év alatt fölhalmozódott.

A szálloda és az éttermek most ragyogóan tiszták.

*

A Gellért-szálló most került második periódusába. Az első 10 év alatt az volt a törekvés, hogy méltó hírnevet szerezzenek a fürdőnek és szállodának. A fürdőügyi részt zseniálisan elintézte a fürdő nagytehetségű igazgatója, Bánlaky Géza, aki rettenetes munka révén európai hírnevet szerzett a fürdőnek. A fürdő halljában karrarai márványszoborral kell ezt a munkásságot honorálni az utókornak.

Mindent elkövetett, hogy a szálló konyhája is lépést tartson ezzel. Minden módot megadott a bérlőnek erre. Sajnos, ez nem úgy sikerült, ahogy a gyógyszálló nagy híre megkövetelte.

A második periodus tehát a szállodának és éttermeinek európai nivóra és hírnévre való emelése lesz. Ezért volt szükség Gundel Károlyra.

*

Sokan kételkedtek abban — némi részben magunk is — hogy máról-holnapra lehet-e ezen a bajon fordítani. Az első varázsszóra bejön-e a közönség ezekbe a fényes termekbe, ahonnan elszokott. A Gellért-szálló éttermei sohasem tudtak az intim, kedves ebédek és vacsorák helyévé lenni. Csak ünnepélyes alkalmakkor teltek meg, amikor nem az étkezés, hanem az ünnep vonzotta az embereket.

A kétkedőket ezen a téren is kellemes csalódás érte. Csak éppen, hogy híre ment a Gundel-konyhájának és már harmadnapon alig lehetett délben, este helyet kapni.

Nemcsak a gyógyfürdőt használó, a szállóban lakó vendégek, hanem maga a polgári társadalom is szívesen jött, hogy az előnyös változásról meggyőződjék. Alig mult el két hét és jelszóvá lett Budapesten, hogy aki jól akar étkezni, az menjen a Szent Gellért-szállodába.

Az idegenek telve vannak dícsérettel, mert pompás francia konyhát is ehetnek, de szívesen élnek a fűszeres magyar étellel is, hisz nekik ez ujdonság és — ízlik is nekik.

Gundel Károly tudja a módját, hogy kell az idegenek elé tálalni a magyar ételt.

Azok akik kétkedve fogadták az új bérlőnek azt a kijelentését, hogy a csekélyebb százalékot bepótolja az ötszörösre emelt forgalom, most kénytelenek a kalapjukat megemelni, mert már az első hetekben beigazolta Gundel Károly, hogy a forgalmat meg lehetett tízszerezni.

A főváros számára még üzletnek is jobb a szálloda és étterem, mint volt azelőtt.

*

Mi budaiak szívesen fogadjuk ezeket a híreket. Mi itt konzervativ emberek vagyunk, akik még a rosszat is megszokjuk és ha megszoktuk, ragaszkodunk is hozzá.

De annyira konzervativek még sem vagyunk, hogy az abszolut jót — ha meggyőződtünk róla — ne vennénk szívesebben. És még azt sem mondhatjuk, hogy: — új seprű, jól seper, — mert már az édes atyja is jól sepert és sokáig sepert. Tőle tanulta a fia. F. L.

BALÁZS vendéglő a Hüvösvölgy végállomásánál. Tel. Zugliget 79.
Elsőrangu konyha. Kitünő cigányzene

Szijgyártó nyerges és bőröndös
Megbizható régi üzlet

FLIEGER NÁNDOR
II. kerület, Fő-utca 10. sz.

KRAMER ADOLF
festő- és mázolómester
I., Lágymányosi-u. 4
Telefon: József 82—57

HUNGÁRIA-GYÓGYFORRÁS
szénsavval telítve: **HARMAT-VÍZ!**

Magyarország legrádiumosabb gyógyvize Az Erzsébet-hid budai hidfőjénél épült modern ivócsarnokban **Radioactiv hatásu lithiumos és calcium-hygrocarbonátos gyógyvíz**
IVÓ-KURA
Keserűsó-kura. Javasolva vesebántalmak gyomorbajok, székelési zavarok, álmatlanság vérszegénység ellen. Poharankint **1000** kor' karlsbadi sóval **2000** kor'
Igazgatóság telefonja: T. 286-76 **Reggel 7 órától este 6 óráig**

SZENT
LUKÁCS-FÜRDŐ
a magyar Pőstyén.

Éhgyomorra naponkint igyék egy pohár
KRISTÁLY-vizet!
168

A budai kapucinus templom gyönyörű mezbe öltözött, a három év óta előkészített restaurálás után. Április 10-én szentelte fel *Lányi* József tinini püspök a teljes barokstílű templomot, amely művészi szépségével ma Budapest egyik legszebb temploma. A restaurálást *Schömer* Ferenc műépítész tervei szerint hajtották végre. A templom ékessége a mennyezet két új freskója, amelyek közül a kisebbiket *Sándor* Béla festőművész-tanár, a kapucinus-rend védőszentjét, a kenyér osztó Szent-Erzsébetet örökítette meg elismerő művészettel. A másik 12 méter hosszú és 9 m széles freskó *Tardos-Krenner* Viktor hatalmas alkotása, amely magyar vonatkozásban Krisztus királyságát ábrázolja ragyogó színekkel. Krisztus lábainál Szent-Gellért térít meg egy pogány magyart, míg a jobboldalon a magyar férfiszentek Szent Istvánnal az élükön, míg a baloldalon a magyarországi női szentek könyörögnek Szent Erzsébettel élükön Magyarország feltámadásáért. Krisztus a királyok királya Patrona Hungaria kérésére is meghallgatja a könyörgést és a kettétört magyar oszlopot az angyalok összeillesztik. A kép másik része Magyarország Nagyasszonyát ábrázolja s előtte egy rabláncban heverő magyar, aki a megszállott területek magyarságát jelképezi. Ez a műalkotás egyetlen ebben a vonatkozásban. A falak gyönyörűen kidolgozott műmárványból készítette Tóth József műmárvány készítő, a régi oltárok művészi feltüntetését Szubota Ferenc aranyozó és templomdíszítő mester végezte. A műkő szegélyezést a Meteor műkőgyár r. t., a kőműves munkákat Müller Kálmán építőmester, a központi fűtő berendezést az Első Magy. Lemezárugyár, a lakatos munkát Péter Arthur készítette ízléses módon. A villanyberendezés Bölczy Lajos szakavatott munkáját dícséri, amelynek tervezése elsőrendű, mert az oszlopfejekben van elrejtve 10 égő, melyek hatásosan világítják meg a festményeket. Az üvegmunkálatokat Hochhauser Vilmos s a szép gyöntató székeket az Ecclesia rt. készítette. A gyönyörűen átalakított templom munkálatai egy és háromnegy milliárd koronába kerültek. Ezt a nagy összeget az egyházközség buzgó és fáradhatatlan vezetősége teremtette elő háromévi lankadatlan és önzetlen munkájával. Különösen ki kell emelnünk *Wolff* Károly elnök, dr. *Divényi* Károly és *Ferstek* Gyula ügyv. alelnökök, *Hammer* Sándor, Ganz-gyári főmérnök, pénztáros, *Buresch* János tanácsos, főtitkár és *Klemm* Árpád, főv. gazdasági felügyelő, titkár érdemeit, akiknek hív és kitartó munkatársai voltak: Emmer Kornélné, Bán Kornélné, Beer István, Bodó Sándorné, dr. Bozóky Ádám és neje, Bozóky Ákos, Bozay Ödönné, dr. Csiki Károly, dr. Dobrzineczky Árpádné, Eckermann Mariska, Kolumbia Istvánné, Meszlényi Sándor és neje, Rozner István és Vagács István. A felszentelés szertartása után a nagy szent misén Haydn miséjét adta elő a Budai Zeneakadémia ének és zenekara. A magánrészeket és a betéteket *Biscara* Betta, *C. Tholt* Margit és *Malecky* Oszkár énekelték áhitatos elmélyedést keltve nemes művészetükkel a telt terem hallgatóságában.

LORGNON Zibrinyinél, I., Attila-u. 12.

Gyász. Turnai Mórie József május 10-én életének 73-ik évében, rövid szenvedés után elhunyt. Május 12-én temették el a farkasréti temető halottasházából nagy gyászoló közönség részvéte mellett. Az engesztelő szent miseáldozat 17-én reggel 8 órakor lesz a krisztinavárosi plébániatemplomban.

ELADÓ ORVOSI KÖNYVTÁR
Néhai Dr. *Hollaender* Hugó főorvos orvosi könyvtára olcsón eladó. Megtekinthető délelőtt 12—2 óra között. I., Mikó-utca 2. II. em. 11.

A siketnémák budapesti m. kir. állami intézetének előkészítőjébe és osztályába az 1927—28. tanévre felvesznek 15—15 olyan 6—8 éves budapesti és Budapest környéki siketnéma gyermeket, aki a siketségen kívül egyéb fogyatkozásban nem szenved. A vagyontalan, szegény szülők gyermekei ingyenes helyet kapnak. A tehetősebbek havi 12—48 pengőt fizetnek. Előjegyzés május 31. VIII., Festetich-u. 3.

Budai Szinkör vasárnapi előadásai: Délután 3 órakor: A piros bugyelláris (Pásztor Mária felléptével.) — Este fél 8 órakor: Az Erdészlány (Zilahy Irén felléptével.) — Jegyek a Budai Színkör pénztáránál, az összes jegyirodákban válthatók és Doktor Adolfné üzletében I., Krisztina-körút 73. szám.

Nagy paketl Gyapjúmosó részvényt helyeztek el Londonban

A napokban elhatározott tőkeemeléssel kapcsolatban a Gyapjúmosó rendkívül érdekes tranzakciót bonyolít le. Ugyanis sikerült a Gyapjúmosónak a kibocsátásra kerülő új részvények egy jelentős, sokezer darabra rúgó tételét külföldön elhelyeznie. A külföldre kerülő Gyapjumosó-részvényeket hosszabb időre zárolva Londonban, a National Securities Bank veszi át.

Kitünően sikerült a tőzsdén elterjedt hírek szerint a Magyar Általános Takarék legutóbb lezajlott tőkeemelése. A részvényesek túlnyomó része gyakorolta az elővételi jogot, a le nem jegyzett új részvényeket pedig előkelő külföldi tőkéscsoportok vették át.

A Magyar Cukoripar Rt. most tartott közgyülése az osztalékot 10 P-ben állapította meg, mely e hó 4-étől kerül kifizetésre. Az igazgatóságba új tagként Wottitz Béla dr., a társaság igazgatója, választatott meg.

A Wiener Bank-Verein, Wien igazgatótanácsa megállapította az 1926. üzletév mérlegét, mely 4,615.870.81 shilling tiszta nyereséggel zárult, a tavalyi 4,488.570.58 shillinggel szemben. Az igazgatótanács a május 19-iki közgyülés elé azt a javaslatot terjeszti, hogy részvényenkint — mint mult évben — 1.80 shilling (9 százalék osztalék) fizettessék és a részvénytőke 40 millió shillingről 55 millió shillingre emeltessék, 750.000 drb új részvény kibocsátása által, melyekből 500.000 darabot Dillon, Read et Co. newyorki cég, 250.000 darabot pedig az intézet régi külföldi üzletbarátai vesznek át, kb. a napi árfolyamon, több évi zárkötelezettség mellett.

A Gumigyár megkezdi az osztalékfizetést

Kelemen Lajos — vezérigazgató

A Magyar Ruggyantaárugyár Rt. igazgatósága elhatározta, hogy a május 31-én megtartandó közgyülésnek az 1926-os évre 5%-os osztalék, vagyis új részvényenként 1 pengő kifizetését fogja javasolni. Az üzleteredményt a nyersgummi áralakulása és a magyar—francia kereskedelmi szerződés által csökkentett vámok kedvezőtlenül befolyásolták. A vállalatot egy már évek óta fennálló nemzetközi eladási szervezetből kifolyólag tetemes veszteségek érték, melyeknek fedezésére a felértékelési tartalék egy része használtatott fel. Az Anode-eljárás jó fejlődésben van és kedvező kilátásokat igér a jövőre nézve. Az igazgatóság ugyanezen ülésében az eddigi vezérigazgató-helyettest, Kelemen Lajost vezérigazgatóvá nevezte ki. Kelemen Lajos kinevezése szakkörökben bizonyára nagy megelégedést fog kiváltani. Rechtnitz Béla vezérigazgató halála után Kelemen Ehrmann Kornél és dr. Klein Pál ügyvezető-igazgatókkal együttesen vezette az ügyeket és a ruggyantaárugyárat nagy nehézségek között teljesen reorganizálta, gyártmányainak új piacokat szerzett és a vállalatot mai előkelő niváro emelte.

A Budapesti Takarék- és Vásárpénztár R.-T. közgyülése az igazgatóság összes javaslatait elfogadván, elhatározta, hogy az 1926. évi december 31-én alapszabályszerűen megállapított és lezárt mérleg szerint a megfelelő leírások után mutatkozó 304.979.16 pengő tiszta nyereségből az ő sszevont részvényeknek 1926. évre esedékes szelvényei után darabonként négy pengő osztalékot fizet, ami a részvények forgalmi értéke 10%-ának felel meg. Az osztalékot az intézet 1927 május 16-tól kezdve fizeti ki összes pénztárainál.

A Mezőgazdasági Ipar Részvénytársaság e hó 2-án megtartott közgyülésén elhatározta, hogy az 1926. üzleti évre 1.30 pengő (az elmult évben 1.30 pengő) osztalékot fog fizetni. A szelvényeket május hó 3-tól kezdődőleg a Magyar Általános Hitelbank váltja be.

Mi történt az Aszfalt közgyűlésén

A Magyar Aszfalt Rt. 600.000 pengő névértékű új részvény kibocsátásával 1.8 millió pengőre emeli fel az alaptőkéjét. A Magyar Aszfalt Rt. részvényesei ilymódon minden két régi részvény után egy új részvényt kapnak, miután az igazgatóság *valamennyi részvényt a részvényeseknek ajánlja fel.* A részvénykibocsátás felette kedvező a részvényesekre nézve, mert az új részvényeket névértéken adták a részényesnek, aki azonban *csak 3 pengőt* fizet be, míg a többi befizetést *a tartalékokból* egészítik ki. Mint a *Budai Napló* értesül, a vállalat helyzete *kedvezően alakult* és a kilátások is — tekintve a nagy beruházásokat — biztatóak. A régi részvényekre, mint már megírtuk, 1.20 pengő osztalékot fizet a vállalat.

A *Pénzintézeti* Központ május huszonnyolcadikán délelőtt tizenegy órakor tartja a székesfővárosi Vigadó I. emeleti éttermében tizedik rendes közgyülését, amelyen beszámolnak a központ mult évi működéséről és bemutatják az 1926. üzletévre vonatkozó mérleg- és eredménykimutatást. A most közétett mérleg adatai szerint a központ a mult évi nyeresége 873.484 pengő, illetően 10.918.561.472 korona volt.

Három pengő osztalékot fizet a Chinoin

A Chinoin Gyógyszer és Vegyészeti Termékek Gyára Részvénytársaság május 10-én tartott rendes évi közgyülésének határozata értelmében az 1926. üzletévi szelvények 3 pengővel kerülnek beváltásra május 14-től kezdődőleg a Pesti Magyar Kereskedelmi Banknál és az Anglo-International Bank Limited Budapest Representation-nál. A közgyülés elhatározta az alaptőkének 1,488.000 pengőre való fölemelését. Az összes új kibocsátású részvények a régi részvényeseknek ajánltatnak föl átvételre 1:1 arányban, darabonként 20 pengő kibocsátási árfolyamon. Az elővételi jog május 14-től május 24-ig gyakorolható a fent megjelölt két banknál.

A Chionin közgyülésén egyébként az igazgatósági tagok sorába beválasztották dr. *Lukács György v. b. t. t. is.* A közgyülésen, amelyen *Benes* József elnökölt, beszámoltak a vállalat helyzetével, amely az elmult évben is kedvezően alakult. A pénzpiac és az egyéni fogyasztóképesség javulását örvendetesen észrevette a Chinoin, amelynek gyártmányai nemcsak hogy nagyobb mennyiségben kerültek a piacra, de újabb egész modern készítménnyel gyarapodtak is. A mezőgazdasági osztály különösen szőlővédelmi és csávázási készítményekkel ért el jelentékeny forgalmat. A Chinoin állatgyógyászati készítményei is mindinkább tért hódítanak. A külföldi verseny hatása csak néhány cikknél volt érezhető. A költségek csökkenése a kamatterhek kisebbedésében leli magyarázatát, míg az általános üzemi és üzleti költségek általában stabilizáltnak tekinthetők.

A TÉBE ülése. A Takarékpénztárak és Bankok Egyesülete teljes ülést már hosszabb idő óta nem tartott. Értesülésünk szerint a legközelebbi teljes ülést május végére hívják össze, melyen beszámolnak a pénzintézeteket érintő fontosabb kérdésekről. Ezen az ülésen fognak határozni a januártól beérkezett jótékonysági kérvények sorsa fölött is.

Az Urikányi-Zsilvölgyi Magyar Kőszénbánya Rt. április 28-án tartott közgyülése az 1926. üzletévi osztalékot részvényenkint 10 pengőben állapította meg. A 36. számú részvényszelvény május 2-ától kezdve a társaság pénztáránál és a Magyar Általános Hitelbanknál kerül beváltásra.

A kolozsvári Fonciera Biztosító Intézet május 2-án tartotta igazgatósági ülését, melyen *Ribáry* Mór alelnök elnökölt. Mint hírlik, az igazgatóság a legnagyobb mértékben *meg volt elégedve a mérleggel,* amelyet *Damian* és *Lampel* igazgatók terjesztettek elő. A Fonciera közgyülése május 21-én lesz, amikor is az elhalálozott *Jakobi Fülöp igazgatósági tag helyét is betöltik.*

A Pátria Biztosító Társaság részvénycseréje. A *Pátria Biztosító Társaság* augusztus hó 28-án tartott rendes közgyülésén elhatározta, hogy régi korona névértékű részvényeit olyképpen cseréli át pengőrészvényekre, hogy *minden 25 darab régi részvényre egy-egy új, egyenként 50 pengő névértékü részvényt szolgáltat ki.* A Pátria Biztosító Társaság már megkezdte a részvények átcserélését és felkéri részvényeseit, hogy *1927. október 22-ig mutassák be részvényeiket a társaság főpénztáránál, VII., Károly-körút 3. szám alatt.* A társaság nem ak ki hányadrészvényeket *s a 25 darabnál kisebb mennyiségben bemutatásra kerülő részvényeket eladják.* A vétel és eladásra vonatkozó megbízásokat a megbízás foganatosítása napján hivatalosan jegyzett tőzsdei árfolyamoknak megfelelően *a Magyar Mezőgazdasági Hitelintézet Rt. eszközli.*

Százezer gyermeknek hoz hetenkint örömet, szórakozást, sok vidám órát a „Tündérvásár" képes heti gyermekujság, mely sok mesét, verset, mulattató mókákat, szórakoztató játékokat, rejtvényeket és pompás színes képeket közöl. Az előfizetési ára csekély. Mutatványszámot küld a kiadóhivatal: V., Akadémia-utca 10. sz.

Szerkesztő: FERENCZY LÁSZLÓ.
Laptulajdonos: VIRÁG és TÁRSA
Kiadásért felelős: Viraág Béla.

Hirdetmény

a lóversenyt látog tó közönség figyelmébe

A Budapesti Helyiérdekü Vasutak lóversenytéri **különvonatai** a keleti pályaudvar mellett levő Budapest—Kerepesi-út hév. állomásából 14 óra 42 perckor és 15 óra 02 perckor indulnak úgy az I. és II. helyre, mint a III. helyre.

A futamok befejezte után szükség szerint indulnak különvonatok úgy az I. és II. mint a III. helyről a keleti pályaudvarhoz.

A vonatok menetideje 10 perc. E vonatokra érvényes átszállójegyek a Bszkrt. bármely kocsiján válthatók 36 fillérért, mely jegyekkel a város területéről kétszeri átszállással is ki lehet jutni a lóversenytérre.

A különvonatokon a helyijegyek (csak a keleti p. u.-tól a lóversenytérig vagy viszont) **ára 24 fillér, a menettértijegy ára 40 fillér.**

SZÉCHENYI GYÓGYFÜRDŐ
a modern orvosi tudomány minden eszközével és a különböző gyógyeljárásokhoz szükséges fölszerelésekkel ellátva.
A város minden pontjától könnyen megközelíthető.


Háztatarozásnál
előnyös feltételek mellett vállalkozik
Nagy Pál
bádogos
gáz, vízvezeték, csatornázás, fürdőberendezés és központi fűtés vállalata
II., FŐ-UTCA 20. SZ.
Telefonhívó 179—42.


KÁLYHÁS!
Béres Márton
I., LOGODI-U. 19. SZ.
Telefon: L. 972-33
Minden e szakmába vágó munka ügyében forduljon bizalommal e régi jóhirü céghez.

Nem fizet soha lakbért
ha 1—35 évi törlesztésre 2-3-4-5 szobás modern, kényelmes, saját tulajdonu
ÖRÖKLAKÁST
vesz az „ÖRÖKLAKÁS" R.-T.-tól
IV. Városház-u. 4.
(Kossuth Lajos-utca mellett)


GROZIT
BŐRFEDÉL-LEMEZ
erős, tartós, viharfálló
aszfaltozás, tetőfedés, talajszigetelés
GROZIT aszfalt és kátrány vegyitermékgyár
Budapest, VI., Berlini-tér 3
Telefon: 267—96

Rézbútort, vasbútort, ágybetétet, összecsukható ágyakat legolcsóbban szállít 30 év óta fennálló gyáram Prohászka
VI, Gróf Zichy-u. 46. Iódk.: Üllői-út 9

HALWA SÁNDOR
PUSKAMŰVES
BUDAPEST,
I., Krisztina-tér 2. Műhely: I., Szent János-tér 4
Telefon: Lipót 966-02
Állami díszoklevél. Ezüstkoszorús mester
Nagy aranyéremmel kitüntetve
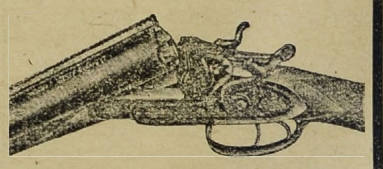
VADÁSZFEGYVEREK
•••
FEGYVERJAVÍTÁSOK
•••
SPORTCIKKEK
•••
CSERKÉSZFELSZERELÉSEK

LOHONYA ISTVÁN
I., KRISZTINA-KÖRÚT 8-10. (ANNA-UDVAR)
Saját készítményű cipők raktáron. Mérték után készít úri-, női-, gyermek- és sportcipőket.

Hölgyeim és uraim!
Önöknek cipő kell
és ezt
ZVERKONÁK
szerezzék be, teljes megelégedésre. Óriási választék tavaszi divatú urihölgy- és gyermekcipőkben.
A budai főurak szállítója
Aranyéremmel többszörösen kitüntetve
(Budai Vigadóval szemben)

Thermostóth


Központi fütések és szellőzte ések, biologiai szenyviztisztitóberendezések, vizvezeték és csatornázás, fürdőberendezések és épületbádogos munkák tervezése és készitése. Szabadalmazott kovácsolt vas „Thermostóth" kazánok kizárólagos gyártói
Tóth Imre és Társa
V., Katona József-u. 3.
telefon 23—93

ERZSÉBETHID SZÁLLÓ
Telefon: 108-45.
Budán, I. Kökény-u. 14.
Ráczfürdő mellett.

BUDÁN, II., FŐ-UTCA 7 Telefon 188—09.
Lackenbacher György
bádogos, gáz, vizvezeték, csatornázás, fürdőberendezés és központi fütés vállalata.

Nyomatott a Réval Testvérek Irodalmi Intézet R. T. Nyomdájában, Budapest, V., Ügynök-u. 8. — Nyomdaigazgató: Sziklai Pál.

Budai Napló

XXIII. évfolyam. 881. sz.

Buda érdekeit a várospolitika, a közgazdaság, társadalom, művészet és sport terén szolgáló ujság. Előfizetése egy évre **16** pengő, félévre **8** pengő. Egy szám **40** fillér. Szerkesztőség és kiadóhivatal: I., Bors-utca **24.** Délután 5—7-ig. Telefon: K. 502—96.

Felelős szerkesztő: VIRÁG BÉLA

Hirdetések ára: Egy hasáb széles, egy milliméter magas sor, egyszeri közlésnél **50** fillér. 20 mm. magas hirdetés **10** pengő. Szövegsor ára **4** pengő. Közgazdasági közlemények megállapodás szerint. A hirdetések dija mindenkor **előre fizetendő.**

1927 május 29.

Koronatanuja

is van már a „Fordított város"-nak dr. *Vámossy* Zoltán egyetemi tanár személyében, aki Balatonfüreden a balneologiai kongresszuson igazolta mindazt, amit a főváros elhibázott fürdőügyi politikájáról eddig irtunk.

Mielőtt szavait idézném, ki kell térnem azokra a levelekre, amelyek a Fordított város című cikksorozatunk visszhangjaképen érkeznek hozzánk, mert különös okoskodás rejlik abban a levélben, mely mérvadó városi egyéniség kezéből jöve azt vitatja, hogy a „Silos" nevű ócska gabonaraktár lebontása nem a város feladata és azt úgy egyszerűen lebontani nem lehet. Jogi részében igaza lehet a levélirónak, de ott, ahol lebontották a kedves, megszokott, Pest látképéhez tartozó, régi *Nemzeti Szinházat,* ott nem okozhat gondot ennek a patkány és féregtenyésztő, undorító telepnek a lebontása, amelynek nyomán egy új városnegyed virágoznék ki.

Vámossy Zoltán dr. egyetemi tanár balatonfüredi megnyitójához nem kell semmiféle magyarázat. Szó szerint adjuk az idevonatkozó részeket:

Fájdalmasan kell kimondanom, hogy ferde felfogásban, az orvos és a beteg érdekeinek hátra ponálásában leggazdagabb, legelőkelőbb fürdőtulajdonosunk, Budapest székesfőváros vezet. Sok szó hangzott már el Budapest fürdőpolitikájáról, csak még illetékesek nem nyilatkozhattak egyszer sem, mert soha még egyet meg nem kérdeztek, sőt maguk a város leghivatalosabb szakközegei: a tisztiorvosok, a tisztifőorvos, egyenesen ki vannak rekesztve abból, hogy a főváros fürdőpolitikájának terveibe, kérdéseibe beleszóljanak. A legjellemzőbb a városi tanács felfogására, hogy

a fürdők nem is az egészségügyi osztály ügykörébe tartoznak,

ahol mindenki természetszerűleg keresné őket, hanem a városgazdaságiba. Igy történhetik aztán meg az az anomália, hogy például a Gellért-fürdő felügyelőbizottságában *nincs egyetlen orvos sem;* a Rudas-fürdőnek orvosi állása Sass István halála óta nincs betöltve; a Széchenyi-fürdő mellett még ma sincs szanatórium.

Pedig melyik „fürdőváros" van olyan kedvező helyzetben, hogy egy ötszáz éves, kétezer hallgatójú orvosi fakultást rejt kebelében, melynek fáklyahordozói a messze Nyugatra világítanak és az orvosi tudás és segítség áldásait terjesztik itthon maguk körül? Fordultak-e csak egyszer is város urai e tiszteletreméltó tudós testülethez, vagy a fürdők ügyével szakszerűen is foglalkozó Országos Balneologiai Egyesülethez, mikor merész és horribilis költségekbe kerülő és, sajnos, annyi reparálhatatlan hibára vezető fürdőpolitikájuk tervét megcsinálták.

Sohse kérdezték meg az orvosokat, mert különben már régen állna a Gellért-fürdő kazánházának óriási telektömbjén a népfürdő és a vele kapcsolatos fürdőkórház.

De nem folytatom; pedig még sokat lehetne beszélni a Margitsziget folyton változó gazdáiról, füstös Dunapartjáról, a Széchenyi-fürdő sportteleppé fejlesztéséről, a Császár- és Szent Lukács-fürdőknek a Dunától vasúttal való elvágásáról.

Ha a helyzet vázolásában erős is voltam, ne essék az rosszul senkinek, ki e csodás fekvéssel és kincsekkel megáldott fővárost csakugyan világhíres fürdővárossá szeretné varázsolni. Erre az „erős szóra" kétszeresen szükség van; mert évekkel ezelőtt világgá indítotunk egy jelszót és mozgalmat: „Budapest fürdőváros!" és ma ebben a jelszóban el van kötelezve a legszeretettebb, leglelkesebb királyi sarjtól kormányférfiakon, polgármestereken, egyetemi tanárokon át a magyar társadalom minden előkelősége. 1929-re idecsődítjük a világ minden nemzetét, hogy nézzen a szemünk közé, álljon versenyre velünk és olyanok fogják számonkérni tőlünk e jelszó jelentőségét, akiknek nem lehet a szemét kitörülni egykét bankettel, kivilágított hullámfürdővel és Gellért-heggyel. Ha akkorra készen nem leszünk és nem tudunk felmutatni *igazi gyógyfürdő-kultúrát,* jaj nekünk és hírnevünknek.

Most egyszerre minden józan fürdőépítkezést be akarnak szüntetni, egy fillért sem többet áldozni szép fővárosunk jövője, lakosságának egészsége érdekében. Ne szűkkeblűsködni, hanem tessék józanul tervezni és szigorúan ellenőrizni, mire megy az a tenger pénz!

Uraim, itt nagy és bűnös mulasztások történtek, népünk történelme méltán kérhetné számon e város mindenkori uraitól, hogy miért folyt itt el felhasználatlanul évszázadokon át a gyógyító hévvizek kiapadhatatlan tömege és folyik el még most is.

*

Nekem, a szürke ujságírónak talán nem hiszik el azt, amit feljebb kinyomtattunk, de Vámossy Zoltán dr. orvosprofesszornak, a koronatanunak talán igen.

Budán, 1927. május 28

Ha fel nem oszlik a főváros törvényhatósága a belügyminiszter által bejelentett új fővárosi törvény megalkotásával kapcsolatban, akkor 1928. év végén lesznek részleges bizottsági tagválasztások. Az 1924. évi fővárosi törvény értelmében eszközölt sorshúzás folytán új választás alá kerül a bizottsági tagok fele, még pedig névszerint: dr. *Zelliger* Vilmos, *Gamauf* Géza (Községi Polg. Párt), Kétli Anna, Kabakovics József (Szoc. dem.), Lampel Vilmos, Pakányi Ferenc, Payr Vilmos (Ker. Közs. Párt); a II. választó kerületben: Draskóczy M. László, Bitter Illés (Ker. Párt), Dinich Vidor (Közs. Polg. Párt), dr. Rácz Vilmos, Tkölcsecz János (Szoc. dem.); a III. választó kerületben: Katona Sámuel (Szoc.), Hohenburger Antal (Közs. Párt), Perczel Béla, dr. Liptay Lajos, dr. Kiss Menyhért (Ker. Párt); a IV. választó kerületben: Kollár Lajos (Közs. Párt), Lissauer Emil, Németh János, dr. Harrer Ferenc, Blaskó Artur (Szoc. dem.), Sármezey Endre, Csóka Lajos, Lakenbacher György (Ker. Párt); az V. választó kerületben: dr. Botzenhardt János, Kontra Aladár (Ker. Párt), Büchler József, dr. Vörösvári Miklós (Szoc. dem.), Andréka Károly (Községi Polgári Párt).

Bódy Tivadar dr. volt polgármestert, főrendiházi tagot, a Mentő-Egyesület érdekében kifejtett évtizedes munka elismeréséül a kormányzó úr Őfőméltósága a legfelsőbb elismerésben részesítette, signum laudissal tüntetve őt ki. Bódy Tivadar mindenkor, de legkivált polgármestersége idején sokat tett a Mentő-Egyesületért az ő szokott csendes és szerény modorában, de most az Egyesület 40 éves fennállását ünneplő jubileum alkalmából a mentőügy krónikásai kiásták a volt polgármesternek az elmult két évtizednél több időre terjedő közreműködését és azt a zajtalan segítést, mely a nagy nehézségek idején is átemelte az Egyesületet minden bajon — és ezt hálálták meg legfelsőbb helyen, közéletünk e kiváló egyéniségének kitüntetésével.

Megszépültek a budai parkok, mint amikor a kócos gyermeket megnyírják, megmosdatják és úgy viszik a fotográfushoz. Morbitzer Dezső szőv. kertészeti aligazgató, a budai parkok pátrónusa szintén megnyiratta a hirtelen fölburjánzott pázsitot, körülnyirta a sétautakat és minden kis parkírozott helyecskénk ragyog a tisztaságtól. A Városmajor parkja is haladt volna már a Csaba-utcai részen is, ha azt meg nem állítja a templombontás terve, mely egyelőre lekerült a napirendről. Pedig itt az Isten háza körül sürgős volna a parkírozás, végig a Csaba-utca mentén. Csak az útépítő osztály lapult meg és még ma sincs rendezve sem a Klára-utca, sem a Maros-utca, nem is szólva a parkirozott rész mellett elhúzódó főalléról, ahol pedig sokan nyaralnak. Oh! tekints reánk útépítő ügyosztály.

„Nincs-van" autóbusz. Várja, várja, de hiába várja Óbuda a többször beigért és pontos dátumra is beállított autóbuszt a Zsigmond-térre, hogy a külső Bécsi-úti temetőhöz a forgalmat lebonyolítsa, még mindig a vizözön idejéből ittmaradt omnibusz döcög a temetőhöz. Az autóbusz sürgetése azonban ne keresztezze és ne gátolja a villamos vasút kiépítését, mert az autóbusz tarifája túl drága a külső Bécsi-úton lakóknak, akiknek fontosabb a villamosvonal, mert általa olcsón juthatnak a város központjába.

A Budai Iparos Párt, amely „Budai Iparosok Kereskedők és Kispolgárok Pártja" címen vett részt a választásokon és az Egységes Polgári Pártot támogatta, az akkor hirtelen és közvetlenül a választások előtt kibontott zászló becsületéért, már most erősen szervezkedik. A Pauler utcában kedvesen berendezett pártkört és irodát rendezett be dr. Venczelly Lajos ügyvéd pártelnök és Halwa Sándor kezdeményezésére dr. Kozma Jenő patronátusa alatt, amely ma már a budai iparosság politikai központja. A pártkör összejöveteleit nemcsak a Buda minden részéből, hanem Pestről is látogatják. Most készült el a párt programmja és legközelebb szózattal lép a nemzet elé, hogy országosan is alakítsák meg a pártot. Azt tervezik, hogy julius hóban esetleg a Szent-István-hét alkalmával nagygyülést rendeznek úgy a helyi budai, mint az országos propaganda érdekében.

Divatba jött a Svábhegy és a kirándulók szívesen mennek oda, hogy élvezzék a pompás kilátást és...? Ez az és, ez a kérdőjel azt jelenti, hogy tovább nincs. A város még az ujja hegyét sem mozdítja meg a svábhegyi kirándulók érdekében. Ámol vizet, sehol sem találnak, s így kénytelenek beülni a kávéházba, onnan is szép a kilátás, de — krách! — éppen a terrasz elé állította egyik hirdetési tábláját a székesfőváros. Faoszlopokra épített, hatalmas táblát, hogy ja ne lásson a kávéház treaszáról senki. A baj már ott kezdődik, amikor felbaktat a közönség a hegyre és tikkadtan ér a Költő-utcába és a Templomtérre. Pont ezeket nem olajozza a város, s így vagy porosak vagy sárosak, de sehogysem jók. Tudtunkkal már április havában megkereste a „Svábhegyi Egyesület" a várost, hogy ezeken a csekély bajokon segítsen, de eddig nem történt semmi. Nem is történik semmi, amíg valamelyik szociálista biz. tag pártját nem fogja a svábhegyi burzsujoknak. Erre aztán majd szégyenükben elintézik ezeket a lappáliákat.

Németh Béla dr., a Háztulajdonosok Orsz. Szövetségének elnöke és *Szombathy* Kálmán, a szövetség ügyvezető igazgatója e hó 25-én szerdán Szegedre utaztk az ottani háztulajdonosok nagygyülésére.

Klubvacsora néven, hatalmas banketten ünnepelte a *„33 Football Club"* Bosnyákovits Károly rendőrfőfelügyelőt, a klub alelnökét és agilis klubkapitányát, illetve klubtagsága 25-ik évfordulóját. Százhúsz vendég számára terítettek a Déli vasút földszinti nagytermében s a banketten megjelent dr. *Ripka* Ferenc főpolgármester, elnökkel az élén az egész elnökség: Wild József v. képviselő, Szombathy Kálmán, Kiss Gyula és dr. Koch Nándor társelnökök, az ünnepelt Bosnyákovits Károly és Klein Aladár (a sikerült est rendezője) alelnökök, dr. Kovács Dezső főtitkár, az egész választmány s mintegy száz vendég. A megnyitó beszédet *Szombathy* Kálmán társelnök mondotta a puritán jellemű klubkapitányt és dr. Ripka Ferenc elnököt éltette, aki megvalósította a sportklub álmát és a Margitszigeten pályát szerzett neki *Wild* József társelnök segítségével, aki mint a Margitsziget r.-t. vezérigazgatója, örömmel exponálta magát a Clubért. Szombathy Kálmán üdvözlő szavait köszönettel fogadta a felszóláló főpolgármester, aki méltatta a „harminchármasok" múltját s azt a nagy társadalmi szerepet, amit még Szebeny Antal elnöksége alatt kifejtett. Szebeny örökségét ő vette át és becsülettel megőrzi. A nagy múltat bizonyítja, hogy Rakovszky Iván volt belügyminiszter ma is szeretettel hivatkozik rá, hogy ő is „33-as" volt és szeretettel érdeklődött Bosnyákovits Károly után, aki a sportférfiú ideálja. Ez a sportklub Buda egyik specialitása és rokonérzéssel kíséri működését Buda, amiben nagy része van Bosnyákovits Károlynak, aki sohasem csüggedt és a háborúban elhullottak helyébe új generációt nevelt. Azért jött el, hogy mint a klub „cégjegyzője", ő mondja meg neki, hogy minél több sikerben gyönyörködhessen. Átnyujtotta neki a klub ajándékát, egy szép ezüstmívü dohány- és szivartartót, mint a klub szeretetének jelét. A különböző sportszövetségek, egyesületek és klubok részéről üdvözölték az ünnepeltet: Kiss Gyula, dr. Földessy János, Bede József dr. és szellemes fordulattal nejét Wild József. Majd Nádas Ödön, Békés Mór, Suhajdi István és mások. Klein Aladár alelnök felolvasta az üdvözlő táviratokat, köztük Orth üdvözletét is. A sportkedvelő társaság ezután a legjobb hangulatban még sokáig együtt maradt.

Simon György János, budai festő- és rajzoló művész, aki legutóbb Svájcban aratott rendkívüli sikereket, május 18-tól junius 3-ig *műterem kiállítást rendez.* I., Mészáros u. 10. IV. em. (Lift).

Mégis bolond az asszony — amíg meleg!

Ezzel a mondással fejezte be humoros felolvasását *Móra* István a kiváló író, amely felolvasás nyitotta meg a III. ker. Egyesült Polgári Kör műsoros házi estjét. Pompásan megrajzolt falusi képben az öregek összekoccanását és féltékenykedése rajzolta meg és zajos tapsot aratott. Majd megtapsolták *Földes* László zongoraművészt, a kerület szülöttjét brilliáns játékáért, mint ahogy nem akarták a dobogóról leereszteni *Beck* Erzsébet énekművésznőt, aki mint a csalogány csattogot, folyton toldva a műsoron felsorolt dalok számát s végül is a felnyujtott virágcsokor mögött szökött meg a dobogóról a taps elől. A legnagyobb elismerés az volt, hogy *Orovánéné Bodó Klári* a széphangú koncerténekesnő őszinte elragadtatással tapsolt a fiatal művésznőnek, akit zongorán *Trombitás* Gyula tanár kísért.

Nagyon melegen fogadta a kör illusztris közönsége *Dirner* Gusztáv dr. tisztiorvost, a hirtelen feltünt dalköltőt, akit az óbudai templom karnagya *Farkas* Nándor kísért zongorán. *Hodossy* Gida néhány megkapóan szép népdalszerű költeményére írt dalait adta elő Dirner Gusztáv és kísérte énekét hegedűn is. Már az első dala

Azt beszélik a faluban,
hogy csavargó lettem.
Azt is mondják sohse látnak
imádkozni engem.
Rám fogják, hogy minden éjjel
a kocsmába járok,
Beszélhetnek, úgy se sokat
hederítek rájok.

A faluban álmatlanul
kóborolok éjjel.
Megállok egy utcasarkon
s lopva nézek széjjel.
Feltekintek egy kislánynak
sötét ablakára
S úgy kulcsolom össze kezem
csöndes imádságra.

lelkes nagy tetszést aratott. De csak úgy özönlött belőle a nóta, mint a dús hegyi forrásból, frissen, üdén, közvetlenül. Egyik szebb volt, mint a másik. Mindegyike egy-egy rímbe szedett, dalba öntött Munkácsy-kép. Még könnyet is csalt a hallgatóság szemébe, amikor eldalolta:

Kicsi fehér meszelt szoba,
Falon függő Mária kép,
Egy sarokban az asztalon,
Halvány fényű gyertya ég.
Mellette egy lány és legény,
A szemükbe vágy és remény.
A szívükbe szerelem,
Tulipános ládán ülnek
S tervezgetnek csendesen.

A kemence szögletében
Egy anyóka kuporog,
Olvasót tart a kezében,
De az ajka nem mozog.
Az ifjakat nézi, nézi,
A multakat felidézi,
S könny szökik a szemébe,
Csak az a jó Isten tudja,
Mi jutott az eszébe.

Elérzékenyült áhítattal hallgatták ezt a kedves megjelenésű, fiatal dalköltőt és szívből pattant dalait. A közönség pedig mulatott, mosolygott, kacagott és tapsolt végnélkül. Szólt ez a szövegnek és zenének egyaránt. A kotta mely csak nedves kefelevonat volt, de ha száz példány lett volna, azt is elkapkodták volna.

A pompásan sikerült, közvetlen hangulatokat kiváltó estét *Andréka* Károly elnök szellemes kritikával kísérte és köszönte meg végszóképpen a közreműködőknek egyenkint a szereplést.

Ebben a kedves hangulatban ült vacsorához a közönség.

Szent Gellért Gyógyfürdő
Géptorna (Zander) terme kiválóan alkalmas fogyókúrák tartására, üzületi merevségek, izomsorvadások és hátgerinc elferdülések gyógykezelésére.
Svéd tornaterem.

Egyesült Polgári Társaskör Óbudán e hó 31-én este 7 órakor tartja első rendes közgyűlését saját helyiségében: III., Hajógyár-utca 2. A tárgysorozat egyik legfőbb pontja:

Az elnöknek, a két társelnöknek, egy ügyvezető alelnöknek, négy alelnöknek és a tisztikarnak, valamint a számvizsgáló bizottság tagjainak egy évre; 60 rendes választmányi tagnak három évre és 20 pótválasztmányi tagnak egy évre történő megválasztása.

Iparos ügyek

Az I. ker. Iparoskör közgyűlése

Elég nagy számmal, de mégsem a régi multú I. ker. Iparoskör hagyományainak megfelelően, jelentek meg a Krisztinaváros, Tabán és Vár kézműiparosai a 25-én estére összehívott közgyűlésén, amit *Kollár* Gábor elnök megnyitó beszédében szóvá is tett, amikor a 23-ik közgyűlés alkalmából üdvözölte a megjelenteket. Ennek a nemtörődömségnek a következménye, hogy ma is kontárok rontják az iparosok megélhetési viszonyait és hogy a főváros üzemei és egyes szövetkezetek veszedelmes konkurrenciát tudnak csinálni. Erős harcra hívja az iparosokat az üzemek ellen, amit buzgó összetartással lehetne elérni. Megéljenezték a közszeretetben álló elnököt.

Utána *Gablini* Ferenc titkár olvasta fel gondosan megszerkesztett évi jelentését, szeretettel emlékezve meg *Máté* István díszelnök, *Ulm* László ügyvezető-elnök és dr. *Venczelly* Lajos ügyvéd, a kör ügyészének odaadó működéséről. Majd *Sztraka* Rudolf pénztáros terjesztette elő a mult év zárszámadásait és *Kaesman* Tamás felügyelőbizottsági tag jelentését, melyek szerint minden a legteljesebb rendben van s a közgyűlés meg is adta a felmentvényt.

Ezek után sor került a választásokra, de előzőleg az elnök felolvastatta dr. *Venczelly* ügyész lemondását bejelentő levelét, amit úgy az elnök mint a közgyűlés sajnálattal vett tudomásul és Halwa Sándor indítványára egyelőre nem töltötték be az ügyészi állást. Lemondott Ulm László ügyv. elnök is, valamint Sztraka Rudolf pénztáros, aki megrongált egészségére hivatkozott. Néhány rokonszenves és a bizalmat tolmácsoló felszólalás után Ulm László visszavonta lemondását. A választás idejére Máté István díszelnök vette át az elnöklést, de lelkes indítványára Kollárt egyhangulag, meleg ovációk között újból megválasztották s így a tisztújítást is ő vezette már, kedvesen megköszönve az iránta ily rendkívüli módon megnyilatkozott bizalmat. A kandidáló bizottság jelentése alapján egyhangulag megválasztották a tisztikart csekély kivétellel a régit. Máté István díszelnök azután élesen visszaverte a vele szemben hangoztatott vádakat, tanúul híva a közgyűlés tagjait, akik lelkes helyeslléssel kísérték beszédét és kijelentette, hogy ha panama az ő eljárása a budai iparosok érdekében, úgy ezt a panamát szívvel, lélekkel folytatja tovább.

Gubicza Lázár és *Pathó* István alelnök rövid felszólalása után a közgyűlés lapunk szerkesztőjét — akit az elnök szívesen üdvözölt — kívánta hallani és felszólalása után az elnök a tagok figyelmébe ajánlotta a *Budai Napló*-t, mely évtizedek óta buzgón szolgálja az iparosság érdekeit.

Megköszönte a megválasztását Kaesman Tamás és méltatta Gablini titkár önzetlen, buzgó működését, végül Ulm László szólalt fel és köszönetet mondva megválasztásáért, külön köszönetet mondott *Hermann* János műlakatosnak, aki a kör a közeledő negyedszázados jubileumára remekbe készült domborművű kovácsmunkával elkészítette a kör tisztikarának és választmányának arcképeit összefoglaló hatalmas táblát, mely a körhelyiség örökös dísze marad. Önzetlen áldozatkészségét úgy neki, mint a festőmunkát végzett *Dvorzsák* Vince műfestőnek az egész iparosság hálás szívvel fogadta.

A közgyűlést barátságos lakoma követte Ulm László vendéglőjében, a Szent István étteremben.

A „Pénteki Borgazdatársaság" nevében dr. Zboray Gyula értesíti a tagokat és a télen át szívesen látott vendégeket, hogy június hó 3-án (pénteken) este 8 órakor a Rónafféle „Veronika" vendéglőben (Hidegkúti-út), nyári összejövetelt rendeznek, melyen a borgazdai tisztet a vendégek látják el. Az összejövetelt kedvezőtlen időben is megtartjuk. 3 fogásos teríték 2 pengő.

Buda-Alsóvárosi Egyesület első érdemleges választmányi ülését *Becsey* Antal elnöklete alatt e hó 30-án, hétfőn este 8 órakor tartja I., Bártfai-utca 9. szám alatti Füredi-féle vendéglő nagytermében. A választmányi ülést ismerkedési társasvacsora követi. — Egy teríték ára 3 pengő.

Bajnoki tornaünnep. Érdekes s szép ünnepre invitálta a közönséget Deményi Károly államtitkár elnök és *Pászti* Elemér titkár a Magyarországi Testedző Egyesületek Szövetsége nevében a Budai Tornaegylet sporttelepére, ahol május 22-én d.u. *Országos Bajnoki Tornaünnepélyt* rendeztek *Kmetyko* János főiskolai tanár vezetése alatt. A tornászcsapatok felvonulása, a bemutatott gyakorlatok, amikben hölgycsapatok is vettek részt, oly feledhetetlen szép látványt nyujtottak, aminőre ritkán nyílik alkalom. A versenyek sportértékeit kellően méltatták a sportlapok és a napi sajtó s mi a magunk részéről a nagyközönségnek azt az óhaját fejezzük ki, hogy ily megkapóan szép látványosságok gyakoribb megismétlését szívesen fogadja. A budai idegenforgalom emelése is ezt kívánná.

Hajókirándulást rendez Esztergomba a Tabáni r. k. egyházközség június 26-án, szociális szakosztályának buzgólkodásából, jótékony célra A hajón énekes szent misét mond dr. Csiszárik János püspök, szent beszédet pedig dr. Szabó Piusz. A résztvevők szórakozásáról a rendezőség bőségesen gondoskodik. A hajójegy ára oda-vissza két pengő.

Télisport — nyáron! Azaz, hogy a téli sportot is nyáron kell előkészíteni. Nálunk most terjed a *sielés* sportja és ennek sportbeli gócpontja a Normafa-úti *siugró sánc*. Ide kértek melegedő-, raktár- és büfféhelyiséget a Síszövetség és a Svábhegyi Egyesület, s ez a felállítandó épület a Jánoshegyi vendéglő testvérbérletét képezné. Ezt Ripka Ferenc főpolgármester is melegen pártolja és csak a székesfővárosi sportügyi szakbizottságnak kellene összeülnie, hogy ez megvalósuljon. Ennek a bizottságnak négy, sőt Buday-val öt budai tagja van s így remélhető, hogy mielőbb összeülnek: Csóka Lajos, Dinich Vidor, Friedrich István és Pósta Sándor. — Arról is tehetnének egyúttal, hogy a téli sport felügyeletére már megszavazott 6000 pengőt, amit utólag 800 pengőre szállítottak le, emeljék fel újból 6000 pengőre, mert a téli sportra s így felügyeletére is okvetlenül szükség van.

A magyar irodalom tükre a *Pintér* Jenő budai tankerületi főigazgató és a Hollós Mátyás Társaság tb. elnöke szerkesztésében megjelenő „IRODALOMTÖRTÉNET" című folyóirat. Minden száma kimerítő tájékoztatást ad a magyar irodalom minden hívének. Nagy gonddal összeállított rovatai felölelik a magyar irodalom és annak történetének minden fontos mozzanatát és megbecsülhetetlen értéket ad a tudósnak és laikusnak egyaránt. A kedves köntösben megjelenő folyóiratot a kir. Tud. Egyetemi nyomda adja ki.

Tanügy-barátok negyvennegyedik közgyülése volt május 9-én a Medve-utcai iskolában a *Magyar Tanférfiak és Tanügybarátok Nemzeti Egyesületének Földessy* János postafőigazgató, kormányfőtanácsos elnöklete alatt, aki mint alelnök helyettesítette dr. *Ripka* Ferenc főpolgármester elnököt, aki elfoglaltsága miatt nem vehetett részt és *Fejér* József államszámszéki tanácselnök ügyvezetőt, akik akadályozva, csak később érkeztek. *Juhász* Ödön titkár, aki már 37 éve tölti be a tisztet, terjesztette az elnök megnyitója után értékes jelentését, amelyben *Duma* György alapító érdemeinek kiemelése után élénken vázolta, hogy sok kulturális és jótékony intézményt segít meg az egyesület. Igy most az iskolai év végén is kétszázhúsz P-t fog szétosztani jó előmenetelű iskolásgyermekek között több iskolában. Ehhez a nagy összeghez a Rimamurányi és Salgótarjáni vasmű r.-t. és a Salgótarjáni Kőszénbánya r.-t. 100—100 pengővel járult hozzá, az egyesületnek juttatott adományával. Érdekesen számolt be a tekézőversenyek eredményéről. Majd a tisztújításra került a sor, amikor a közgyülés egyhangulag megválasztota elnökének: dr. Ripka Ferenc főpolgármestert; ügyvezető alelnök *Fejér* József, alelnökök: Rácz József, Földessy János, Becsey László, Till Antal, Kun Gyula. Titkár: Juhász Ödön. Jegyző: Sutter Béla. Pénztáros: Meidinger Lajos. Ellenőr: Kender András. Ügyész: dr. Zborai Hermann Gyula. Gazda: ifj. dr. Juhász Ödön. — Választmányi tagok: Illyés István, dr. Schöbitz Ferenc, Novák János, dr. Gömöry Albert, Jancsó János, Szabó Róbert, Lipter Rudolf, Roskowetz Antal, Kunst Gyula, Denefléé Frigyes. — Póttagok: dr. Strausz Gyula, Szenttamási Ágost, Konop Károly, ifj. dr. Fejér József, Steininger Antal, Halassy Jenő. — Számvizsgáló bizottsági tagok: dr. Schmidt Géza, dr. Hermann Antal, Trettina Árpád.

A „Szent István-hét"

úgy indult, hogy külön nagy hete lesz Budapest idegenforgalmának, mert az eszmét országszerte a legnagyobb rokonszenvvel fogadták. *Ripka* Ferenc dr. főpolgármester hivatott patrónusa a fürdőügy és idegenforgalom emelését szolgáló minden becsületes mozgalomnak és az általa fölvetett Szent István-hét eszméje lenne az idegenforgalom egyik legerősebb emelőrúdja. A múlt év volt a próbaév és a rendezés nem tudott megbirkózni a nagy gondolattal, mely önmagában is vonzott, de kellemetlen utóhangok kísérték. A főpolgármester személye itt ferde helyzetbe került, mert minden sikert a rendezőség önmagának könyvelt el, a kudarcokat pedig az eszme rovására írta a közönség. Ezt ebben az esztendőben el kell kerülni. Akik szeretettel és figyelemmel kísérik az idegenforgalom éredkeit szolgáló mozgalmakat, sajnálattal látják, — illetve nem látják —, hogy az idei „Szent István-hét" méltó sikere érdekében eddig még nem történt jelentős intézkedés. Valami nagy csendben folynak az előkészületek, vagy talán még meg sem indultak, pedig mi itt Budán azt várjuk, hogy ezentúl intenzívebben kapcsolják bele ebbe Budát, mely történelmi alapon is rászolgált erre. A most szervezés alatt álló „Budai Szövetség" külön bizottságot küldött ki, mely figyelemmel kíséri a történendőket s amennyiben ez az esztendő is csak naív kísérletekkel dolgozna, nagykoncepciójú és maradandó becsű tervek helyett, úgy a jövő esztendőben részt fog kérni a rendezésben és megmenti ezt a szép eszmét, mely Buda javát hivatva volna szolgálni.

Uj központi kórháza van az Országos Munkásbiztosító Pénztárnak a VII. ker., Uzsoki- (Jókai-) utcában, a Városligetlegegészségesebb helyén, amely mintaszerű berendezésével, tökéletes felszerelésével, 400 ággyal elsőrangú kórházzá lett. dr. Vass József népjóléti miniszter elhatározásából, dr. Rodé János kormányfőtanácsos, igazgató és dr. Lévay József udvari tanácsos, sebészorvos közreműködésével.

Orvosi hír. Fantó Jenő dr. a 33-as FC és a Budai Sport Club orvosa hosszabb betegségéből felépült s I. ker., Szent János-tér 1/a szám alatt orvosi rendelését újra folytatja.

Éjjel is jár az autóbusz nyáron a Krisztina-tér és Angol-park között. Egy jegy ára 50 fillér. Ugyanitt közöljük, hogy a Vöröskereszt-kórházi autóbusz járatoknál kétféle típusú átszállójegyet rendszeresítenek. Az egyik jegy egyszeri átszállásra lesz érvényes 36 fillér árban; a másik kétszeri átszállásra jogosít és 40 fillérbe kerül.

Kuglizni ez idén az *„I. ker. Iparosok és Kereskedők Köre"* hetenkint *kedden* este a Budai Társaskör déli vasút-étterem kerthelyiségeiben levő tekepályán fog, amint a melegebb idő, most Orbán után beáll. Kedvezőtlen idő esetén a körtagok a Budai Társaskör belső helyiségeiben jönnek össze.

Százötvenhét éves a nagyhírű s előnyösen ismert Stowasser hangszerkészítő cég, amelyet 1770-ben Stowasser Henrik és Pál alapított. Őket követte Vencel és az idősebb János, akitől 1910-ben ifj. Stowasser János vette át a nagymultú cég vezetését. A mostani tulajdonos Buda társadalmi életében is kedves pozíciót tölt be, ám zenei körökben világszerte ismert a Stowasser név.

SZENT GELLÉRT FÜRDŐ
ÉTTERMEI!
KIVÁLÓ MAGYAR ÉS FRANCIA KONYHA
KÁVÉHÁZI NYILT TERRASZ.
GUNDEL KÁROLY.

Nász. Gadóczy Irén, a Pozsonyi vendéglő főbérlője május hó 1-én jegyet váltott *Winter* Frigyes vasuti tisztviselővel.

Táncgyakorlatokat rendez minden szerdán este 8 órától 11-ig *Vogl* Imre a Lövészegyesület II., Marcibányi-téri székháza nagytermében, vagy terraszán. A vendéglő elsőrangú. — *Csillaghegyen* ez idén június hó 4-én nyitja meg este 9-től reggel 5 óráig tartó táncmulatsággal modern táncteremét. Indulás este 7.50-kor a Pálffy-térről helyiérdekü vel. Volt tanítványok számára kedvezményes árak.

Művészhangversenyt rendezett május 14-én az óbudai Munkásotthonban a III. ker. „Törekvő dalkör" egyesületi zászlója javára. A nagy lendülettel fejlődő dalárda gazdagon összeállított programmján Nedelkovits Nusi: Buda csalogánya szerepelt a forró siker jegyében sokszor méltatott nagy tehetséggel, Szentmihályi Tibor operaénekes kiváló művészettel, ragyogó hangjának teljes szépségével hódította meg a nagyterem díszes közönségét. A dalárda Rezik Béla tanár, karnagy hivatott vezetése mellett énekelte a legszebb kórusokat, sok tapsot aratva lelkiismeretes, hatásos szereplésével.

SZEMÜVEG Zibrinyinél, I., Attila-u. 12.

Az új fővárosi törvény áll most az érdeklődés középpontjában. A belügyminiszter nyilatkozata szerint dr. Ripka Ferenc főpolgármester anyagát már átadta a törvényelőkészítő osztálynak, ahol erősen folyik a munka, úgy hogy még a nyári szünet előtt a Ház elé terjeszthető. A parlament munkarendjétől függ, hogy azt tényleg le is fogja-e tárgyalni. A miniszter kijelentése szerint nem alkalmi törvényt akar, hanem olyat, amely évtizedekre szól. Érdekes beszédének az a része, ahol azt mondja: világosan látja, hogy a budapesti városházán történtek, amelyeket botránnyá fölfújtan kezelnek, nem a korrupciók, nem a panamák korszakát jelentik, hanem azt, hogy a fővárosnak „mamut-adminisztráció"-vá fejlődött kormányzása nem fér meg azon a réges-régen szűknek bizonyult alapon, amelyet az 1872-ik évi törvény nyujthat. Ennek az adminisztrációnak ellenőrzésére, végrehajtására adminisztratív alpolgármesteri állást kell még szervezni. A mai ügykör megoszlás mellett mindenki, de tényleg senki nem ellenőriz semmit.

Feledhetetlen emléke marad a Kossuth Lajos felsőkeresk. iskola IV. éves növendékeinek a május elején Mária-Zellbe rendezett kirándulás. Orel Géza dr. igazgató vezette a sok művészi szépet és gazdag ismereteket nyujtó tanulmányutat, amelyen a szegénysorsú növendékek is résztvehettek.

Filatelia Kurir néven jelenik meg a magyar bélyeggyüjtők egyetlen jól szerkesztett ujságja, amely élvezetes rovatokon, szép illusztrációkon kívül rengeteg csereajánlatot is közöl. A kiadóhivatal (Budapest 62, postafiók 152) mutatványszámot küld.

PÁLFFY
ÉTTEREM
Pálffy-tér Szt. Endrei helyiérdekü ind. áll.
Tulajdonos: Mayer Pál — Telefon L. 969-32
Aki igazán jól és olcsón akar étkezni, keresse fel a kiváló konyhájáról elismert Pálffy-étteremet. Saját termésü borok. A legfigyelmesebb kiszolgálás.
Szabad terrasz. Tágas éttermek.

RAVASZ LÁSZLÓ cukrász
Elismert legjobb sütemények, torták társas estékhez
I. ker., Krisztina-körút 77. sz.
Uj telefonszám: Krisztina 502—34

BUDAPEST
VALÓSÁGOS
RIVIERÁJA
a török idők nyári kéjkertjeinek helyén, gyönyörü kilátással egész Budapestre, a Németvölgy kiszögelő csúcsán épült modern, uj terraszával és uj berendezésével a Milis-féle
BÉLAKERT
vendéglő
Oláh Náci „pikkoló" művész muzsikál
Pompás konyha — Elsőrangu pince — Nagy fedett helyiség — Kettős fedett kuglizó — A Krisztinatérről 10 perc alatt elérhető az 59-es villamossal.

Hubert és Társa
betéti társaság
Budapest, VI., Liszt Ferenc-tér 4
Telefon: Iroda: Interurban 22-67
Raktár: 109-57
Mosdók, fürdőkádak, fürdőkályhák, closettek, csövek, műszaki cikkek
Fémárúgyártás

Első Magyar Hangszergyár
STOWASSER
kir. udv. szállító
Budán, II., Lánchid-u. 5. sz.



Saját készitményü mesterhegedüimet a legnagyobb művészek hangversenyein szívesen használják. : : A létező összes hangszerek
LEGNAGYOBB GYÁRA

DÉLI-VASÚT ÉTTEREM KERTI TERRASZÁN
junius hó 1-től kezdve
minden este katonai zenekar
mintájára megszervezett m. kir. folyamőrség zenekara hangversenyez, ugyszintén vasár- és ünnepnap délelőtt 11—1 ig.
Elismerten jó magyar és francia konyha kitünő fajborok
Friss csapolás.
tisztelettel
Grecsák Róbert
tulajdonos.

Gyász. Egyik kedvelt tagját temette el e napokban a Budai Társaskör *Kammann* Hugó ny. ezredes személyében, akit úgy a társaságban, mint a hivatalában rendkívül megbecsült és szeretett mindenki. Már a régi Felsőkrisztinavárosi Kaszinó buzgó tagja volt s azok közé tartozott, akik a Budai Társaskör megnyitása óta mindennapos vendége volt a körnek.

TÁVCSŐ Zibrinyinél, I., Attila-u. 12

Honvéd-markotányosnő emléktáblája

A második emléktáblát állitja Budán Aggházy Kámil

Az emlékezés aranymadara csendes szárnyveréssel elindult öreg Budának régi krónikákban kirajzolt csodálatos tornyairól, hogy a dicsőséges multat hozza a csüggedt magyar lelkekbe. Budavár 1849-iki bevételének hetvennyolcadik estéjén a történelem országútján emlékről-emlékre száll a magyar nagyságot hirdető turul. Megpihen Buda, a napok drága emlékhelyeire: — a vitéz honvédek tabáni sírján, a rózsadombi tüzérsírban, Görgey kétszer változtatott főhadiszállásán, a várat ostromló honvédek kettős vonalán, a tábornoki dombon, a Sashegy lankáján, a Mayerfy család egykori majorjában, ahol Nagysándor József — későbbi aradi vértanu — parancsnokolt.

Erre kedves alkalmat adott *Borovszky* András, aki eddig régies modorú kocsmáját a Csörsz és Böszörményi út sarkán újjáalakította és a Hadtörténelmi Múzeum buzgó előljáróinak felvilágosítása alapján, amely hitelesen megállapította, hogy e helyen volt Nagysándor honvéd generális 1. hadtestének hadiszállása — „A HONVÉD MARKOTÁNYOSNŐHÖZ" nevezte el. A homlokzaton *Zsille* Kálmán festőművész régies modorú cégért festett, amely a tábornoki dombot ábrázolja tábori jelenettel.

A gyönyörű májusi délutánon, az akác és orgona édes illatárjában sok száz lelkes ember gyült össze, hogy a sivár jelenben erőt merítsen a dicső múltból. Méltóságos dámák, virágarcú kisasszonyok, daliás tisztek, ujságírók s a budai társadalom jelesei ültek a főasztalnál, amikor *Aggházy* Kamil, a Hadi Múzeum igazgatója és hadtörténelmi multunk buzgó kutatója ismertette a nap történelmi jelentőségét. Érdekes párhuzamot vont az 1686-iki és az 1848-iki budavári ostrom és a felmentő keresztény seregek és Görgey harcmodora között, élénken ecsetelve azt, hogy a magyar nemzet hadviselés tekintetében is mennyire megelőzte a többi nemzetet. Beszélt a hadtörténelmi emlékek ápolásáról, az utókor számára való megjelöléséről, amelyhez főképen a budai társadalom segítségét kérte. *Bevilaqua* Béla dr., a Hadi Múzeum adjunktusa, a hely történetét s a magyar sajtónak ezzel való kapcsolatát ismertette behatóan, igen nagy érdeklődés mellett. Fejtegetései során kimutatta, hogy *ezen a helyen iródott az első komoly, magyar, európai színvonalon álló, haditudósitás,* amelyet Ábrányi (Eördögh) Emil, az előkelő családból való 29 éves „ujdondász" irt a Kossuth kormány hivatalos lapjának, a „Közlöny"-nek 113. számába 1849 május 20-án vasárnap este 10 órakor.

Közben a Dréher sörgyár kedves meglepetéssel szolgált: 48-as divat szerint öltözött markotányosnők és sörfőzőmesterek szolgáltak fel ételt és italt a vendégeknek.

*

Szaporodnak a 48-as emléktáblák. Aggházy Kamil, a Hollós Mátyás Társaság illusztris tagjának buzgólkodása révén, de nemcsak kőbe vésve, de gyakorlati kézikönyvbe, az Aggházy által évek óta gyüjtött anyagból összeállított „Helytörténeti Kalauz"-ban is meg lesznek örökítve Buda e nevezetes, emlékezetes helyei.

Bevilaqua Béla nagy tetszéssel fogadott beszéde után *Máriancsics* Imre szavalt el egy 48-as költeményt, majd *Csorba* Dezső cigányprímás, akinek dédapja is itt húzta a táborban a magyar nótákat — eredeti Bihari verbunkós csárdásokat játszott: a „hatvágásost", „mártogatós" és „háromlépésest". *Szekfy* István ezredes beszéde után *Bayer* Aladár, a Dréher sörgyár igazgatója mondott lelkes, értékes gondolatokban gazdag beszédet, amely után a nap a budai hegyek mögé hanyatlott, sugaraival bearanyozva a megható ünnepség színhelyét.

R—w.

Kérje mindenütt a
„Sopron-Győri"
TEJET,
mert ez a legjobb és legmegbizhatóbb
Telep és iroda: Sopron-, Győr- és Vasmegyei Tejgazdasági Rt. I., Pehérvári-ut 27. Tel. J. 128-01

Riport a pesti Karlsbadról

Irta: Ferenczy László

Nyári melegű aranyos nap ragyog a dunai partokon. A levegő édes és tiszta. A napsugár lágyan úszik a levegőben. házakat ölelő fény, csillogó fák, szép asszonyok mosolya, kis gyermekek kacagása, parkok, terek tavaszi virágai, mindez varázslatosan szép. Mennyi leborulásra méltó szépség van egy májusi reggel napsütésében. És mégis mennyi elégedetlenséggel járnak az emberek, hogy rohannak ezren kielégítetlen vággyal a szívükben, még azok is, akik ahoz a néhány ezerhez tartoznak, melyet sorsa megkímélt a megélhetés hadának őrlő küzdelméből. Asszonyok, akiket érdemük tekintetbevétele nélkül földobott egy magas polcra és gondoktól mentesen élhetnek, még azoknak az arcáról is szinte le rí a közöny, ha végigsuhanhatnak a napsütötte utcákon.

Reggel hat óra. Itt állok a Rudas-fürdő mellett lévő „Hungária" gyógyforrás fürdőtelepének egyik pirosnapernyős asztala előtt.

Körülöttem boldog megértésben, a társadalmi béke jóleső melegségében nagyszerűen megfér egymás mellett a történelmi arisztokrácia és a lipótvárosi bankár, ügyvéd és orvos.

Vagy másfélezer kúrázó vár a megnyitásra. Meglepő az a nagy mozgás, elevenség, a színeknek és raccoknak az a kaleidoszkopszerű változása, amivel itt szembetalálkozik az ember.

Óriási szezon a forrásnál

Valami jó helyet keresek ki, ahonnan mindent lehet látni Budapestnek e ritkabecsű, európai hírű gyógyforrásának telepén.

Sok a csúnya nő. Szép talán nincs is. Hihetetlennek, szinte paradox dolognak hangzik, de mégis így van: a mai idők nagyvilági nője, a modern divathölgy, aki legszívesebben egész nap tükre előtt ülne és aki elképzelhetetlen raffinériával kendőzi az arcát, aki literszámra használja az Eau de Cologne-t — az a kényes illattól és tisztaságtól sugárzó, modern, divatos nő, ilyenkor reggel a pudertól, rúzstól, széntől lemeztelenített nő, hámló arcbőrével, betegesen görnyedt hátával, kellemetlen. Valami nyomai az alvás utáni szieesztának.

Az ivócsarnok bejárata előtt rengeteg ember ődöng. Ilyenkor reggeli hat órakor a Hungária-gyógyforrás az öreg tisztviselőknek, a minisztériumok hivatalnokainak, a nyugdíjas katonatiszteknek és a penzióba vonult öreg uraknak a találkozóhelye.

Az Erzsébet-híd keskeny lépcsőjén most egy terebélyes hölgy hömpölyög le, bizalmas mosollyal közeleg egy férfi felé. Ingadozó fogai közül sziszegve jut el a fülemig néhány szó, csakhamar megértem, fogyókúrát, legalább tizenhárom kiló leadását szorgalmazza a terjedelmes jelenség.

Kövér hölgyek a legszorgalmasabb látogatói a forrásnak

A bejárathoz érek. Bemegyek az ivócsarnokba, amelynek közepén, a betónkupola alatt, egy mélyedésben ontja a gyógyhatású vizet a forrás. A kasszánál a bejáratoknál, s a forrás mellett fehérbóbitás leányok sürögnek-forognak.

Elsodornak a kassza elől. Poharat kérek.

— Méltóztassék fizetni!

— A pohárért?

— Csakis, kéremszépen...

Kevés a bizalom. Fizetek. A forrás mellett szakadatlanul tölti a poharakat két asszony.

— Adjon egy pohárral Teréz!

— Nekem is egyet...

— Ide is egyet... Nekem is egyet Katóka...

Előttem csetlik-botlik két asszony. Isszák az örkifjúság vizét.

Nagyszerűen sikerült a kúra — mondja az egyik. Minden megerőltetés nélkül fogytam. *Nagyszerűen fogytam. Nyolc kilót.* Valahogy egészen másképen érzem magam. Könnyebben, frissebben.

Így változnak a képek!

Mennyit fogytam reggel óta?

Feljebb a személymérlegnél, ahol egy nap kétszer is megméreti magát a pesti nő, a kövérebb elemek gyülekeznek. A nők legfőbb gondja, hogy híztak-e, vagy soványabbak? Pedig ha a kövérek tudnák, hogy a sovány nők divatjának befellegzett, akkor, nem sajtolnák le magukról a dekákat, meg a centigrammokat.

Ma már nem démon Párizsban a deszkamellű, cukornélküli tea-reklám. Ellenben ma Párizsban minden elegáns nő — *nem sovány.* Egy cseppet sem sovány. Inkább olyan fiús, arrogánsan egészséges és szemtelenül pikáns és eleven élet. Józan, szép, csak azért is egészséges és férfiakat bomlasztó *nőiség* ez. A *nő* divatja. Nem pedig a *divat* nője. Talán a legigazibb. Vagy úgy is mondhatnám, végre az igazi divat.

Divatmegfigyelések a „fürdőtelepen"

A forrásnál nagyon sok az idegen. A legkülönfélébb nyelvek keresztezik egymást. Akármerre fordulok, majdnem mindenütt hallok idegen szót. Itt németek, ott olaszok, angolok, franciák, sőt két négert is találtam.

Reggel 9 óra volt, amikor megkezdődött az inváziő. A „telep" székeit, keskeny utait már az emberek százai foglalták el. Mindegyik poharat szorongat a kezében. Az előkelő hotelekből most jönnek le a hölgyek, urak a gőzölgő forráshoz. A *„Mai Nap"*-ot most hozza a rikkancs, de itt a hölgyek ruhája a fontos szenzáció, nem a pekingi harctéri helyzet.

A Hungária-forrás telepén teljes pompájában kibontakozott ezerkilencszázhuszonhét tavaszi divatja. Ez a tavaszi divat úgy indul, mint minden szezon divatja, szépen, elegánsan, kívánatosan. A figyelmes szemlélő észrevehette, hogy manapság két stílus küzd egymással: a fiús és a nőies. A kettőnek nem igen vannak közös vonásai — nem is lehetnek! Csak egy dolog köti őket össze feltétlenül — az egyszerűség.

Megint sikkes az, ami egyszerű és a hölgyek következetesen hívei maradnak ennek az irányzatnak. Fiatalabbnak érzik magukat ezekben a ruhákban.

Elbájolóak az új színek, mint ahogy az új színek mindig örömteli fogadtatásra számíthatnak, mert változatosságot hoznak. A délvidék ruhái számára legszívesebben a világos tiszta szürkét és drappot dolgozzák fel, amelyek az erős napfényben nagyon jól hatnak. Kérdés azonban, hogy a mi dámáink is ugyanilyen szívesen fogadják-e ezeket. Nálunk különösképpen a tavaszi korzó pepitát szerepeltet. Ezzel szemben itt a forrásnál sok zölddel találkozom, friss és jól öltöztető nüanszaiban, legkivált pedig nilus-zölddel. A kék az idei tavaszi szezon határozott divatszíne s ezen a területen sötétkék, acélkék, levendulakék és kékesszürke képviselődnek legtöbbet.

A mai nő egyetlen vágya és óhaja, hogy mennél több embernek meg lehessen mutatni az új tavaszi toilettet. A nők ma jobban szeretnek öltözködni mint valaha, és ha már felöltöztek, akkor szeretik, ha bámulják őket. A nők keresik a nagy társaságokat, ahol sok az ismerős és ahol sok ember látja őket.

A pesti Karlsbad forgatagában

Megyek a „fürdőtelepen", az Erzsébet-híd alatt. Délelőtt tíz óra. Áldott jó kánikula. Senki sem meri a meleget szidni, mert hátha rögtön megered az eső. Az égbolt ugyan nincs erre momentán berendezve, de a tömeg, amelyik hatalmas vizespoharakkal a kezében a sétányon árad a park felé, igen óvatos. Egy rossz szó sem hangzik el a meleg ellen. Csak annyit mondanak:

— Phű! de meleg van!

A forgalom még mindig nem apadt el, nők, férfiak, párok és magánosok sietnek a forrás felé. Mellettem méltóságos nyugalomban beszélgetnek.

— Hogy van, hogy van Géza bácsi? Mi ujság, mi?

Géza bácsi komoly és szigorú arccal néz végig a másikon, egy pillanatra lehunyja a fél szemét, látszik, hogy komolyan gondolkozik és csak azután felel:

— Szervusz fiam.

— Hát rendben vagyunk már, rendben?

— Nono. — Géza bácsi a homlokát ráncolja. — Nem éppen. Nem egészen.

— Mennyit ajánlott fel Géza bácsi?

— Huszonöt százalékot, fiam.

— No, hiszen az szép, nagyon szép. És nem fogadták el?

— Nem. Még eddig nem. A Fenyves húsz percentet ajánlott és első szóra elfogadták.

— Az. „Neki" elfogadják. A Fenyves az egy szerencsés ember.

— Az is volt mindig. Igazi mázlista. No mindegy, egye fene. Gyerünk ebédelni.

Fölmásznak a lépcsőn, elmennek az Erzsébet-híd felé.

A Hungária-gyógyforrás tőszomszédságában terül el az úgynevezett *japán park,* amelynek egyik alléjában sétál kis pincsikutyájával egy korosabb hölgy, a vastagabb fajtából. Szép égszínkék ruhában van. Elfáradtak és, hogy kipihenjék magukat, egy padra ülnek le, — már mint a vastag asszony és a kutyája.

Történetesen azonban a padra már valaki korábban letelepedett: egy meglehetősen zilált, rövid hajzatú lány, aki pórázán szintén kutyát tartott.

A különbség csak annyi, hogy a bubifrizurás ebe foxterrier, a termetes asszonyé viszont pincsi.

A két kutyus addig vakkantott egymásra, míg összekarmolták egymást és ellenséges pillantásokat váltottak. Ekkor a termetes asszony visszarántotta kutyáját és haragosan korholta:

— *Hagyd azt a ronda dögöt.*

Erre már a kisasszony is mérges lett:

— *Dög a maga kutyája, az enyémet ne sértegesse.*

Ami ezután történt, azt a régi regényirók úgy irták, hogy pillanatok műve volt. A termetes asszonyság hatalmas lendülettel arculütötte a rövidsörényű kisasszonyt, aki napernyőjével vágott vissza, úgyhogy a harci eszközzé avanzsált napernyő eltörött. Erre azután újult erővel folyt a harc, míg egy horgasorrú, domború mellű atlétaalak, cvikkerrel az orrán szét nem választotta őket.

Eredmény: tépett blúzok, szétt-tört kalapok.

Viszont a kutyáknak kutyabajuk sem történt.

Amíg a tettlegesség tartott, egy öreg bácsi lopva összeszedte az

(Folyt. a 4. oldalon.)

LORGNON Zibrinyinél, I., Attila-u. 12.

Rudas-fürdő
A budai forráscsoport legrádioaktivabb hőforrása
A török hódoltság idejében épült s teljes eredetiségében fennálló kényelmes gőzfürdő — Kádfürdők
Fedett téli uszócsarnok

A főváros lakosságának minden egyes rétege megtalálja a maga szórakozását
KETTER
páratlan természeti szépségű kerthelyiségében, a
Horthy Miklós-út 48. sz.
alatt levő
étteremben
Minden csütörtökön házilag készült disznótoros vacsora.
Rigó Jancsi muzsikál
Telefon: József: 85-39.

A legtökéletesebb újrendszerű
fogyasztófűzők,
kizárólag
ÉBNER keztyűsnél
Hamerli J. utóda, Zsigmond-u. 14, budai Margithidfőnél, eredeti gyári árban kaphatók. Telefon: T. 124-16
Nagy raktár: ernyők-, fűzők- és retikülökben

FÉRFI
fehérneműt
divatos
elsőrangú minőségben és kivitelben 24 óra alatt
szab és varr
legolcsóbban úgy saját, mint hozott anyagból
BRAUN
JENŐ fehérneműkészítő
Óbudán, III., Polgár-tér 2. szám.
Telefon: J. 622—68.

KRAMER ADOLF
festő- és mázolómester
I., Lágymányosi-u. 4
Telefon: József 82—57

Szijgyártó
nyerges és bőröndös
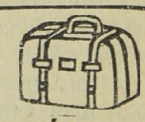
Megbizható régi üzlet
FLIEGER NÁNDOR
II. kerület, Fő-utca 10. sz.

BALÁZS vendéglő a Hüvösvölgy végállomásánál. Tel. Zugliget 79.
Első rangu konyha. Kitünő cigányzene

SZENT
LUKÁCS-FÜRDŐ
a magyar Pőstyén.

Éhgyomorra naponkint igyék egy pohár
KRISTÁLY-vizet!
168

összes eldobált szivar s cigarettavéget a téren. Láttam, hogy vigyáz és a rendőröktől fél. Talán még szólnának is.

Megujhodást hoz a Hungária gyógyforrás

Ugy vélem, most értem el a pesti Karlsbadról irt beszámolóm legnehezebb pontjához: a *gyógyforrás ismertetéséhez.* Itt olyan páratlanul gazdag értékekkel állok szemben, hogy szinte megoldhatatlannak látszik rendszerbe foglalni a látottakat.

Nem reklámcikknek készült ez az irás — hiszen a Hungária-forrás ma már ott tart, hogy magyar ember előtt nem kell felfedezni — de el kell mondani néhány szóval, hogy a hőforrás ma kétségtelenül Európa egyik legnagyszerűbb gyógyvize. Azzá teszi nemcsak külföldi viszonylatokban is ismert vize, hanem a maga izoláltságában, ideális környezetében, fákkoszorúzta fekvésében rejlő elhelyezése is.

A Hungária-gyógyforrás látogatóinak száma napról-napra nő és nemcsak betegek érkeznek meg a szomszéd államok területéről is, hanem igen sok külföldi orvos is ellátogat a hőforrás tanulmányozására.

A Hungária-gyógyforrás vize valóságos áldása mindazoknak, akik vese- és hólyagbajban, köszvényben szenvednek, vagy túlhizottsággal küzködnek. Hőmérséklete 40 fok Celsius. A vízben főleg calcium, nátrium-hydrocarbonát, sulfát és chlór büszkélkedik. Jelentékeny és főrész benne a *lithium.* A víz erősen rádióaktív és abszolut mértékben steril.

A kúra lényege az, hogy reggel éhgyomorra egy pohár vizet frissen a helyszínen, a forrás mellől igyunk kortyonként.

Akik haza visznek vizet, azoknak otthon nem szabad felmelegíteni, különben nagyon csökken a gyógyhatása. Legjobb, ha mindenki thermosban viszi vagy viteti otthonába a Hungária-forrás vízét. Nyolc fillérért adnak belőle egy pohárral, de literje is ugyanannyiba kerül, s aki azt kívánja, nyolc fillérért külön adag karlsbadi sót is kaphat hozzá.

A forrás vizét egyébként földalatti öncsöveken a Székesfőváros Ásványvízüzemébe, a Harmatvíz épületébe vezetik, ahol szénsavval telítve mint Harmatvizet hozzák forgalomba.

Budapest fürdőváros

Budapest úgy él a főváros vezetőségének fantáziájában és ígéretében, mint fürdőváros. Ujabban sokan fogadkoznak, hogy fürdővárossá varázsolják a fővárost, ahová az idegenek tömegesen jönnek majd, hogy elvigyék a magyar főváros szépségeit, természetadta gyógyvizeit. És valóban, kevés városnak adta meg a sors olyan bőkezűséggel ezeket a lehetőségeket, mint éppen Budapestnek, de az is bizonyos, hogy kevés város használta volna ki egy olyan ügyetlen politikával, mint a magyar főváros.

Azt mondják, Magyarország nem a világvárosi reklám hazája. Pedig már igen ügyes szappan- és sörreklámokat olvastam. De, hogy Budapest természeti kincseiből: meleg forrásainkból csak a legprimitívebb módon tud hasznot húzni, az bizonyos. Holott tőke rejlik ebben. Hiszen közismert tény, hogy Budapest az összes világvárosok között az első helyre kívánkozik fürdőzési szempontból. Egy világvárosnak sincs annyi hőforrása és olyan gyógyvize, mint éppen Budapestnek. Ezért ügyes és észszerű propagandát kell kifejtenie akár magának a Hungária-gyógyforrásnak, akár pedig az erre hivatott Idegenforgalmi Vállalatnak, szövetségnek vagy más tényezőnek. Talán úgy, hogy naponta délben vagy este megszerzi magának mindazon idegenek nevét, akik a budapesti szállodákban megszálltak s mindegyiknek címére, még aznap postára adva borítékban egy finom kivitelű néhány Hungária-gyógyforrás képpel és rövid ismertetéssel ellátott „Invitation"-t küld.

Ezt, mint budapesti képeslapot az idegenek haza is küldik, ők pedig megnézik a forrást és megkóstolják. Mivel pedig már egy pohár is lényegesen javítja a közérzést, — szívesen jönnek el másnap is és — a jövő esztendőben is.

A Földhitelbank 1926. évi üzleteredménye és munkássága tetemesen túlhaladja a békebeli kereteket

A Földhitelbank Rt. május 28-án tartja XVI. évi rendes közgyülését, melyen az igazgatóság előterjeszti a mult évről szóló zóárszámadást. Kétségtelen, hogy a bank munkásságával szemben mindenkor messzemenő érdeklődés nyilvánult meg, nemcsak abból a szempontból, hogy az intézetnél széles gazdasági rétegek vannak érdekelve, de már azért is, mert tevékenysége szinte szerves összefüggésben áll azokkal az alapvető reformtörekvésekkel, amelyek az utóbbi évtizedben nemcsak Magyarország, de egész Európa közvéleményét nagyon erősen foglalkoztatják és ez: a földbirtok helyes megoszlása és az építkezési tevékenység. Az is bizonyos, hogy voltak nehéz idők, amelyek a Földhitelbank gestiójának és rendeltetésének talán nem kedveztek, de az igazgatóság ezekben az időkben is megtalálta az utat, amely az intézet tartós és állandó fejlődéséhez vezetett. Nagyon természetes, hogy a korona stabilizálása következtében megváltozott helyzet elsősorban a Földhitelbanknak kedvezett, amelynek vezetősége az egész vállalkozás súlypontját két üzletágra helyezte, az egyik az ingatlanüzlet, a másik a reguláris banküzlet. Ezt a két tényezőt szerencsés kézzel tudta összekapcsolni és éppen kiterjedt ingatlanüzlete révén sikerült a reguláris banküzleti tevékenységét állandóan fejleszteni és a helyzet ma az, hogy az 1926. évi üzleteredménye és munkássága jóval túlhaladja a békebeli kereteket.

A Földhitelbank nyereségegyenlege az 1913. évi 594.000 aranykoronával szemben most 843.000 pengő.

A kedvezően alakult eredményszámla logikus következménye a vagyonmérlegnek. A saját és idegen tőkék a békebeli arányokat jelentős mérvben haladják túl. A békében a saját tőke kitett 6.3 millió aranykoronát, most ez az összeg túlhaladja a tíz millió pengőt, míg a hitelezői tőkék a békebeli 6.861 millió aranykoronával szemben 1926-ban 7.9 millió pengőt képviselnek. Örvendetes módon emelkedtek a Földhitelbank kezelésére bízott idegen tőkék, különösképpen a betétek. 1925-ben a betétek összege 3149 millió pengő volt, most ezen a számlán kb. 4.7 millió pengő áll. A saját és idegen tőkék erős mérvű gyarapodása lehetővé tette azt, hogy a bank a vele szemben megnyilvánult erősmérvű igényeket saját tőkéinek és széleskörű klientúrájából származó tőkék felhasználásával elégítheti ki és különös gondot fordít a mobilitásra.

A békebeli helyzettel szemben hatalmas emelkedést látunk az ingatlanoknál. Tudvalevő dolog, hogy a Földhitelbank a háború alatt és a háború után nagykiterjedésű telkeket szerzett meg.

A számottevő eredményben a legnagyobb része az ügyvezetőségnek, különösképpen dr. Paupera Ferenc elnök-vezérigazgatónak van. Az ő kitünő és mindenkor jól bevált üzletpolitikáját tükrözi vissza a Földhitelbank most közzétett 1926. évi mérlege, amit a gazdasági közvélemény a legnagyobb elismerés hangján kommentál.

A Köztisztviselők Fogyasztási Szövetkezete tiszta nyereségének 75 százalékát a tagok vásárlási visszatérítésére fordítja

A Magyar Köztisztviselők Fogyasztási, Termelő és Értékesítő Szövetkezete, május 29-én tartja meg harmicegyedik évi rendes közgyülését, amelyen az igazgatóság a szövetkezet eredményes mult évi működéséről és nagyarányú fejlődéséről fog beszámolhatni.

A kereskedelmi körök folyton megujuló támadásai nem tudták megakasztani a szövetkezet továbbfejlődését és forgalmának emelkedését. Hogy a szövetkezet működése, áruinak jó minősége és árainak előnyös volta mennyire kielégítette a tagok és a vásárlóközönség igényeit, bizonyítja, hogy az 1925. évi 297.224,155.114 kor. forgalma 1926-ban 322.742,646.815 koronára emelkedett, vagyis a szövetkezet mult évi forgalomemelkedése 25.518,491.701 korona. A szövetkezet az elmúlt esztendőben is arra törekedett, hogy árudáinak és üzemeinek hálózatát továbbfejlessze, annak minőségbeli színvonalát és produktivitását emelje, teljesítőképességét pedig lehetőség szerint fokozza. A szövetkezetnek jelenleg Budapesten és vidéken 93 füszerárudája és 18 húsárudája van, amelyek a legjobb minőségű árút igyekeznek nyújtani versenyképes áron.

Eredményesen dolgoztak a szövetkezet iparüzemei is. A szövetkezet érdekeltségei közül különösen a Magyar Tisztviselők Takarékpénztára emelkedik ki erőteljes fejlődésével. Jelentékenyen növekedett 1926-ban a szövetkezet tagjainak száma is. A taglétszámemelkedés 4903 és a tagok száma jelenleg megközelíti a 40 ezret.

A szövetkezet mindenkor súlyt helyezett arra, hogy eredeti hivatásának és jellegének megfelelően a gazdasági és üzleti viszonyok lehetőségei szerint visszatérítést nyújtson a tagok vásárlásai után. E tekintetben a szövetkezet az elmúlt üzletévre is teherbírásának maximumáig teljesítette feladatát, amennyiben üzleti feleslegének minden elvonható részét a tagok vásárlási visszatérítésére fordítja. Eszerint az igazgatóság javasolni fogja a közgyülésnek, hogy 1926-ra 3% visszatérítést, vagyis 3750 millió koronát fizessen ki a tagok vásárlásai után. Ez az összeg számszerűleg meghaladja az 1925. évi visszatérítés összegét s mintegy 75%-a a mult évi 5.151,749.391.54 korona tiszta feleslegnek.

Igazgatósági tagok lemondása a budapesti Mercurnál

A Mercur Bank közgyülése és mérlegének nyilvánosságrahozatala a közeli napokban esedékes. Ugy halljuk, hogy az intézet igazgatósága e hét csütörtökén tartja mérlegmegállapító ülését. Az ülésen megjelennek a Mercur Bank bécsi vezetői és jelen lesz előreláthatólag az amerikai, valamint a Mercur német főrészvényeseinek megbízottjai is. Az ülésre megérkezik Chavanne Miksa, a Mercur bécsi alelnöke, aki Schwarz Ernő bécsi vezérigazgató távozásával nagyobb hatáskört kapott. Chavanne Miksa előreláthatólag hosszabb időt fog Budapesten tölteni, mert látogatása összefügg egyúttal a Mercur Bank bizonyos függő ügyeinek rendezésével.

A bécsi Mercur 2.50 shilling osztalékot fizetett, ami megfelel pontosan a tavalyi dividendának. Ez megerősíti azt az információt, hogy nálunk szintén a tavalyi osztalékot fogja fizetni a Mercur Bank. Az osztrák intézet osztaléka 12.5 százaléka volt a névértékének, nálunk a tavalyi osztalék a 20 pengő névértékü részvények után 10 százalékos dividendának felelne meg.

A Budai Napló értesülése szerint a Mercur Váltóüzlet Rt. csütörtökön 12 órakor tartja mérlegmegállapító ülését, amelyen a külföldiek közül Chavane Miksa alelnök fog résztvenni. Lodenheimer S., a Darmstädter Bank megbízottja lemondott igazgatósági tagságáról, ugyancsak lemond dr. Lévy Béla, a kiváló jogász és vidéken van, tehát aligha jön el az igazgatósági ülésre Szávozd Richárd, földbirtokos. A csütörtöki igazgatósági ülés tehát nagyjelentőségü lesz, mert erős réseket kell betömni és mert a mérleget is meg fogják állapítani, melynek adata elé érthető érdeklődéssel néznek a budapesti pénzvilágban. Hír szerint a felügyelő bizottságban is lesznek változások, de nyugdíjazások várhatók az igazgatók sorában is.

A Magyar Jelzálog-Hitelbank igazgatósága f. hó 18-án megtartott ülésében megállapította az 1926. évi mérlegét, mely 243.851.96 pengő tiszta nyereséggel zárul, szemben a tavalyi 181.509.03 pengővel. Az igazgatóság a f. évi június hó 28-ára egybehivott közgyülésnek részvényenként 2.50 P osztalék kifizetését fogja javasolni.

A Pamutipar üzembővítése. Vágfalvi Quittner Lóránt, a Magyar Pamutipar Rt. igazgatója, az elmult héten az új fonógépek beszerzése és a modern fonódák tanulmányozása miatt Lillebe és onnan Angliába utazott. A Magyar Pamutipar Rt., mint ismeretes, újabb 10.000 orsóval bővíti üzemét és azt a legmodernebb és legktökéletesebb üzemmé fogja fejleszteni.

Az Első Budapesti Gőzmalmi Rt. a f. hó 25-én tartott idei rendes közgyülésében az igazgatóság által előterjesztett mérleget elfogadta és régi még össze nem vont részvényenként 50 fillér osztaléknak kifizetését határozta el. Az osztalék f. hó 27-étől kezdődőleg kerül kifizetésre a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank pénztáránál. A felügyelőbizottság tagjaivá megválasztattak Halmy József, Herrmann Sámuel, Riesz Tivadar, Szabó Kornél régi tagok és Gerisch Lajos és Kovácsy Dénes új tagok.

Szerkesztő: FERENCZY LÁSZLÓ.
Laptulajdonos: VIRÁG és TÁRSA
Kiadásért felelős: Virág Béla.

SZÉCHENYI GYÓGYFÜRDŐ
a modern orvosi tudomány minden eszközével és a különböző gyógyeljárásokhoz szükséges fölszerelésekkel ellátva.
A város minden pontjától könnyen megközelíthető.

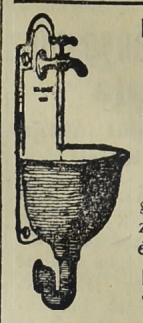
Háztatarozásnál
előnyös feltételek mellett vállalkozik
Nagy Pál
bádogos
gáz, vízvezeték, csatornázás, fürdőberendezés és központi fütés vállalata
II., FŐ-UTCA 20. SZ.
Telefonhívó 179—42.

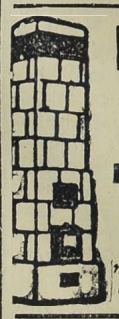
KÁLYHÁS!
Béres Márton
I., LOGODI-U. 19. SZ.
Telefon: L. 972-33
Minden e szakmába vágó munka ügyében forduljon bizalommal e régi jókirü céghez.

Nem fizet soha lakbért
ha 1—35 évi törlesztésre 2-3-4-5 szobás modern, kényelmes, saját tulajdonu
ÖRÖKLAKÁST
vesz az „ÖRÖKLAKÁS" R.-T.-tól
IV. Városház-u. 4.
(Kossuth Lajos-utca mellett)

Hölgyeim és uraim!
Önöknek cipő kell
és ezt
ZVERKONÁK
szerezzék be, teljes megelégedésre. Óriási választék tavaszi divatú urihölgy- és gyermekcipőkben.
A budai főurak szállítója
Aranyéremmel többszörösen kitüntetve
(Budai Vigadóval szemben)

Thermostóth

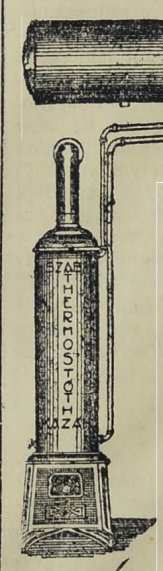

Központi fütések és szellőztetések, biologiai szenyviztisztitóberendezések, vizvezeték és csatornázás, fürdőberendezések és épületbádogos munkák tervezése és készitése. Szabadalmazott kovácsolt vas „Thermostóth" kazánok kizárólagos gyártói
167
Tóth Imre és Társa
V., Katona József-u. 3.
telefon 23—93

GROZIT
BŐRFEDÉL-LEMEZ
erős, tartós, vihartálló
aszfaltozás,
tetőfedés,
talajvizszigetelés
GROZIT aszfalt és kátrány vegyitermékgyár
Budapest, VI., Berlini-tér 3
Telefon: 267—96

Rézbútort, vasbútort, ágybetétet, összecsukható ágyakat legolcsóbban szállít 30 év óta fennálló gyáram Prohászka
VI., Gróf Zichy-u. 46. Kiók: Üllői-út 9

HALWA SÁNDOR
PUSKAMŰVES
BUDAPEST,
I., Krisztina-tér 2. Műhely: I., Szent János-tér 4
Telefon: Lipót 966—02
Állami díszoklevél. Ezüstkoszorús mester
Nagy aranyéremmel kitüntetve

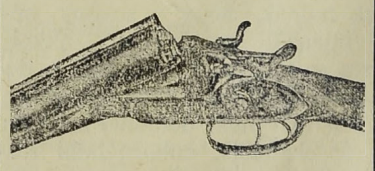
VADÁSZFEGYVEREK
FEGYVERJAVÍTÁSOK
SPORTCIKKEK
CSERKÉSZFELSZERELÉSEK

LOHONYA ISTVÁN
I., KRISZTINA-KÖRÚT 8-10. (ANNA-UDVAR)
Saját készitményü cipők raktáron.
Mérték után készit úri-, női-, gyermek- és sportcipőket.

ERZSÉBETHID SZÁLLÓ
Telefon: 108-45.
Budán, I. Kökény-u. 14.
Ráczfürdő mellett.

BUDÁN, II., FŐ-UTCA 7 Telefon 188—09.
Lackenbacher György
bádogos, gáz, vizvezeték, csatornázás, fürdőberendezés és központi fütés vállalata.

Nyomatott a Réval Testvérek Irodalmi Intézet R. T. Nyomdájában, Budapest, V., Ügynök-u. 8. — Nyomdalgazgató: Szikiai Pál.

Budai Napló

XXIII. évfolyam. 882. sz.

Buda érdekeit a várospolitika, a közgazdaság, társadalom, művészet és sport terén szolgáló ujság. Előfizetése egy évre 16 pengő, félévre 8 pengő. Egy szám 40 fillér. Szerkesztőség és kiadóhivatal: I., Bors-utca 24. Délután 5—7-ig. Telefon: K. 502—96.

Felelős szerkesztő: VIRÁG BÉLA

Hirdetések ára: Egy hasáb széles, egy milliméter magas sor, egyszeri közlésnél 50 fillér. 20 mm. magas hirdetés 10 pengő. Szövegsor ára 4 pengő. Közgazdasági közlemények megállapodás szerint. A hirdetések dija mindenkor előre fizetendő.

1927 junius 19.

Los von Pesth!

Lehetetlenné teszik a Fürdő-kiállítást. — Néhány ember szeszélye miatt tönkre megy Buda. Kormánybiztost vagy szétválást!

Segítségért kiált Buda és ha a kormány erélyes kézzel nem rázza fel a tanácsot szörnyű indolenciájából — elveszünk. A kisajátított Tabán sorsára jut egész Buda.

A polgárság folyton romló anyagi létét egyedül és kizárólag természetadta kincseinek okos kihasználása tudná a romlásban megállítani, tudná jólétre emelni. Ennek pedig makacsul gátat vet a pesti városháza.

Amikor a Budai Napló első vezércikkét, megírtuk sok-sok évvel ezelőtt, úgy írtuk, hogy

„a helyi érdeket kívánjuk szolgálni, mely nem érvényesül a köznek, az egésznek rovására. Bűn volna föltenni egy nemzeti emporium vezetőiről, hogy tudatosan, szándékosan hanyagolják el a város valamely részének érdekeit. Az ilyen tanácsot ki kellene seprűzni."

Ezt a kijelentést most 23 év után ünnepélyesen visszavonjuk, mert

a városházán mesterségesen elhanyagolják Buda legszentebb érdekeit, a fürdőüggyel kapcsolatosan.

*

Buda számára létkérdés a fürdőügy s a fürdőügy nevezetes fordulópontja az a fürdőügyi kiállítás, amelyet 1928-ra tervezett a Gellérthegyen a Budapest fürdőváros Egyesület.

Ettől várja minden budai polgár sorsának jobbra fordulását, értékeinek gyarapodását, jövedelmének szaporodását. A jónevű budai kisiparosság az idegenforgalom növekedésétől várja elárvult műhelye föllendítését, — a puritán budai kereskedő ettől reméli megfogyatkozott forgalmának megnövekedését, — az a sok, itt élő nyugdíjas család így reméli értékesíteni lakásának egy részét; — kitünő konyhája, főztje révén szerény jövedelme gyarapodását. Tudja is ezt minden tényező, tudja a tanács, tudja a polgármester, sürgette a főpolgármester és követelte a kormány.

Kifürkészhetetlen okokból ellenezte ezt az egyik mindenható alpolgármester és az ő irányítása alapján a tanács túlnyomó többsége.

1925-ben a Fürdőváros Egyesület teljesen készen állott a kiállítás rendezésére, melyet 1927-re tervezett. Okosan összefogva föltétlenül sikerült volna azt már ez évre megteremteni, amikor hétnyolc világkongresszus itt folyt volna le. Egyenes észjárású ember előtt megfoghatatlan okból ekkor kezdődött a taktikázás — ahogy Becsey Antal találóan nevezte: *amerikázás,* — és sikerült is eltolni a kiállítást 1928-ra, sőt most már 1929-re.

A budai polgárság jobblétéből sikerült így ellopni két esztendőt.

Miért?

Azt, hogy a tanácsban Ripka Ferenc főpolgármester minden becsületes törekvését igyekeznek lehetőleg elgáncsolni, — tudott dolog; — hogy a kormány minden intézkedése elé oda állítják az *autonómia* kinai falát, — ez is tudott dolog; — de hogy nyiltan dezavuálják az ő polgármesterük minden nyilvánosan tett ünnepélyes kinyilatkoztatását, — ez furcsa fényt vet a város egész adminisztrációjára, mely a panamák posványában fulladozva, mégis vétót kiált mindennek, ahol nem érvényesülhetnek kicsinyes érdekei.

A tanács ma már oda jutott, hogy ezt a „wirtschaftot" elítéli az egész polgárság, nincs egyetlen barátja, csak néhány érdektársa. Az ő kezükben oda jutott az autonómia, mely azelőtt mindnyájunk boldogulását jelentette, hogy ma már azonos fogalom mindnyájunk tönkremenésével.

Néhány gőgjébe fulladt, diktátori őrületbe esett ember ilyen beteges tobzódása kedvéért nem fogja senki védeni ezt a kinai falat.

Legkevésbbé mi budaiak.

A világháború óta keservesen kitapasztaltuk a paritást Pesttel. Ha odaát ívlámpákkal szereltek föl egy utcát, — ideát valahol állítottak egy új petróleumlámpát; ha odaát kiaszfaltoztak egy útvonalat, — itt elszórtak valahol egy kocsi salakot.

Ebből nem kérünk tovább!

Még Kőbánya is rendes várossá lett, de Óbuda ma is a régi piszkos falu.

Budáért csak ott és akkor tett valamit a pesti tanács, amikor rajta is túlszaladt valami áramlás és nemtörődve a tanáccsal, ment a maga útján. Pestet a Dunának szorítja a külső részek nyomása, mely a centrum felé törekszik. Ez szülte a Ferenc József hídat és átnyomta a Belváros és Ferencváros egy részét Budára és Kelenföldre. Ott a pusztaságban épült föl egy modern új városrész néhány év alatt. Hát ott, ahol évszázados települést csatoltak Pesthez, mint Óbudán, ott 50 év alatt abszolute semmit sem lehetett megcsinálni? A tanács sohasem volt jóindulattal a budai rész iránt, de legkevésbbé a mai tanács, ahol a régi iskolának is ül néhány tanítványa.

*

Ne mondja közülük senki, hogy ott van a Gellért-fürdő! A hegyet és gyógyforrásait még sem tudják Pestre átvinni. És jellemzi a tanács felfogását Berczel Jenő tanácsnok egyik régebbi elszólása, amikor a Virányos Kútvölgyi Egyesület vacsoráján, ahol az elhanyagolt budai hegyvidéket hányta szemére valaki, azt mondotta, hogy mi minden történt volna, ha Pesten állana a Jánoshegy!

Ártatlan mondás, de jellemző.

*

A Gellérthegyet se vihetjük át Pestre. Itt áll, itt kell megcsinálni a fürdőügyi kiállítást, amelyről a német Balneológiai Egyesület elnöke azt mondotta, hogy a Gellérthegyre tervezett fürdőkiállítás — verhetetlen pozició!

Mi gondosan gyüjtöttük a kiállításra vonatkozó határozatokat és azok időbeli sorrendje igazolja azt az érthetetlen amerikázást, melyet e kérdéssel szemben követ a tanács.

A Gellérthegyen épülő kiállításhoz első sorban fölvezető útak és közlekedési eszközök kellenek. Tehát valami lift féle felvonó vagy sikló kell ide, mely tömegesen tudja felszállítani a közönséget.

Már most mi történt?

A Fürdőváros Egyesület részéről beadott lifttervezetet megvitatta a közmunkák tanácsa (Czabalay, Fodor) a városrendező bizottság (Vargha László), a bányakapitányság, a földtani intézet (Telegdi Roth), a kereskedelmi minisztérium (Schmidt Sándor), a műegyetemen (Safarzick József), a XI. ügyosztály (Bucsánszky), Feigl városi tiszti ügyész, a Császár-, a Lukács-, a Gellért- és a Rudas-fürdők megbizottai és talán más szaktekintélyek is, amiről híradás nem került a nyilvánosság elé. Tehát szakértők és geológusok s ezek egyhangú véleménye alapján hozzájárultak ahhoz a vonalvezetéshez, mely szerint ez a *lift,* az Erzsébet-híd budai hídfőjétől, illetve az azzal szembenálló Gellérthegyi fölépcsőtől *balra,* 16 méternyi távolságban építendő alagúton át 23 fokú enyhe lejtésű emelkedésben haladjon fel a citadelláig, a föld alatt. Ez nem rontja a hegy parkírozott részét és nem rontja a hegy látképét.

Ezek a fórumok, mint bizottság kimondották, hogy ez a vonalvezetés teljesen veszélytelen s a hegybe torkoló nyílás nem árt a hegy aljából, nagy mélységből fakadó forrásoknak. Engedélyezte a fúrást. Kerenztül ment ez a II. III. V. és XI. ügyosztályon és a tiszti ügyészség retortáján és — szörnyűködve mond és írd 6, azaz hat hónap alatt — eljutott Lobmayer tanácsnokhoz, akinek előterjesztése alapján került a pénzügyi bizottság elé és ment tovább: Eddig, ha lassan is, de haladt előre az ügy. Akit az ügy érdekelt tudott róla, szólhatott volna, ha aggálya volt. Ám a *közlekedési bizottság* ülésén Wolff Károly szólalt fel *ellene* és az ő indítványára *elvetették* ezt a tervet és utasították a szerencsétlen Fürdőváros Egyesületet, hogy új terveket készítsen, melyek szerint a liftbejárat a Gellértlépcsőtől *jobbra,* nem pedig balra legyen. Most az egészet újból föl kell mérni, mert a városnak nincsenek a Gellérthegyről terepfölvételei, mint ahogy a városnak semmiféle terepfölvétele nincsen.

Csak Budapesten történhetett meg, hogy amikor a Pesti Hazai Első Takarékpénztár a Váci-utca és Deák Ferenc-utca sarkán álló palotája építéséhez fogott, az alapozási munkálatoknál hatalmas hőforrások törtek elő és hónapokig tellett, amíg azokat betemetni tudták. Hogy is tudhatná ez a tanács, hogy hol áll a feje, amikor azt sem tudja, hogy hol áll a lába?

Mégis csak furcsa dolog, hogy amikor a bányakapitányság már engedélyezte a Gellértlépcsőtől *balra* a fúrást, akkor a közlekedési bizottság egyszerűen átteszi ezt a *jobb* oldalra, elpotyázva így drága hat hónapot, új munkát, új költséget okozva.

Igy áll a *lift-kérdés!*

De mi van az utakkal? Mert a kiállításhoz vezető autó és kocsiútra is szükség volna, vagy mi.

A városházán oly természetesnek, oly magától értetődőnek tartják, hogy nincs szabályozási terve a Gellért-hegynek. Igy aztán nincs út, mert ha az utat föl kell építeni, ahhoz pedig költségvetés kell, s ha nincs terv, nem készülhet költségvetés.

Ez szóba került régebben a Gellérthegy Barátai Egyesületben, ahol erről Szviezsényi Zoltán a fürdőváros Egyesület igazgatója előadást tartott, s a városatyák közül ott volt Kossalka is, aki végighallgatta, József Ferenc és Albrecht főhercegek társaságában, de egyetlen egy észrevétele sem volt ellene, sem a lift ügyében, sem az út ügyében, — de a közlekedési bizottság ülésén ő is ellenezte.

1925 óta vajudik ennek a Gellérthegyi fürdőkiállításnak az ügye, de a Gellért-hegy szabályozási terve még ma sem kész, holott még kiállítás nélkül is el kellett volna annak készülnie, mert a hegy a város belsejében van, — csakhogy sajnos — Budán! Szegény hegy! Most csak pemecselnek rajta, apró oltárokat, embermagasságú haranglábakat rakosgatnak rá, ahogy kinek jól esik. És kálváriát terveznek reá.

Ezt a kálváriát járja már most is a Fürdőváros Egyesület és azzal, amit elmondottunk még nincsen vége.

Hátra van még a fekete leves, — a *szerződés!*

Az a részvénytársaság, mely a kiállítást financirozza 60, azaz *hatvan milliárdot* fektetett bele e vállalkozásba. Még rossz papírkoronákban is rettenetes összeg.

És mert akadt olyan jó bolond, aki ezt fölajánlotta, kapott a fővárostól olyan szerződéstervezetet, hogy attól fejjel neki mehet a citadella falának. A város bölcsei Csáky szalmájának nézik a mások vagyonát és olyan pontokat vettek bele, amit józan ésszel nem tud megérteni senki.

A hatvan milliárdnyi vagyon és befektetés a város tulajdonába megy át,

ha

a fürdőkiállítást rendező társaság idejében nem fizeti ki a tűzkár biztosítást,

ha

nem fizeti pontosan az adót,

ha

egy ideiglenesen épített bódét nem bontanak le pontosan órárapercre,

és még több ilyen... izé!

Ott van írásban letéve és bárki meggyőződhet erről.

*

Ezek miatt halasztották el a fürdőkiállítást 1927-ről 1929-re.

És itt kérik a városházán másodrangúnak kezelt budai polgárok a kormány erélyes közbe lépését, mert ha a felsorolt bajokon át nem segítik a kiállítás ügyét még e nyáron, azt ismét el kell halasztani és senki a világon többé ezt a kiállítást komolyan nem veszi.

Pedig *nyolc külföldi állam* már bejelentette részvételét, abban a hitben, hogy itt európai rend van és sürgeti a hely kijelölését, ahová pavillonját fölépítheti azért, hogy annak építési költségeit fölvehesse a költségvetésébe.

Ide tervezik a Nemzetközi fürdőügyi kongresszust, az Utazási irodák nemzetközi kongresszusát, amelyen a tengeren túli államok is részt óhajtanak venni, az Esperantó világkongresszust, a fényképészek nemzetközi kongresszusát, amelyek 1929-ben lesznek megtartva itt vagy — másutt.

Ez a fürdőügyi kiállítás nemcsak Buda és nemcsak Budapest ügye, hanem országos ügy, sőt minden diplomáciánál erősebb és fontosabb propaganda kérdés, amit a kormány még sem bízhat a malom alatti tanács hajdúira.

Ide erélyes kezű, nagy koncepciójú kormánybiztos kell, aki ha kell, skartba teszi az egész tanácsot. Senki sem fogja megsiratni.

*

Buda közönsége éber szemmel nézi, hogy legvitálisabb érdekeivel milyen könnyelmű játékot űznek a városházán és az emberekben valamelyes különös gondolat kezd mindinkább formát ölteni. Óbudán már régebbi keletű. Ott már nyiltan beszélnek róla, hogy Óbuda akkor adta fel fejlődésének minden lehetőségét, amikor összeforrt Pesttel. Belső Budán csak most kezdenek ráeszmélni, hogy Buda úgy járt mint a parvenű asztalához invitált szegény mágnás, aki elhozta történelmi nevét, családi nagy multját, antik ékszereit, hogy emelje a lakoma fényét, de éhen marad. A házigazda csak addig gondolt vele amíg vendégeinek bemutatta, aztán nem törődött vele.

Buda odaadta Pestnek mindenét, de cserébe nem kapott egyebet, mint a pesti terheket. A budaiak adóján épül-szépül Pest.

Előkelő társaságokban vetik föl a kérdést, hogy mi volna Budán, ha nem egyesül annak idején Pesttel? A Tabánt talán nem bontottuk volna le, de a Gellérthegyet régen rendeztük volna. A város bevételeinek felét mindenesetre a fürdőügy fejlesztése érdekében befektettük volna és élnénk boldog jólétben, akár csak Wiesbaden, mely Németország egyik kisebb városa, de ragyogóan szép és boldog nép lakja.

A külön életet élő Buda sorsával érdemes lesz még foglalkozni.

Dubonai Pál.

Szent Gellért Gyógyfürdő

Iszapkezelés társashelyiségben vagy külön fülkében a világhirü Kolopi „Szent Gellért" rádiumos gyógyiszappal. Rheuma, izületi bántalmaknál páratlan gyógyitó hatású.

Kollár Lajos

Letette véglegesen azt a közterhet, amelyet évtizedeken át viselt. Valamikor büszkén, egyenesen, utóbb már görnyedező vállal, sokszor a betegágyból kelve ki, hogy tovább vigye e nagy város ügyét. Ravatalánál fekete gyászban bucsúzott el tőle a székesfőváros polgármestere, dr. *Ripka* Ferenc és könnyes szemmel mondotta el szomorú szavait. „Budapest közéletének egyik legjelentékenyebb vezető egyénisége távozott el közülünk, aki egy gazdag élet áldásos nyomait és hálára kötelező eredményeit hagyta hátra. Egymás után temetjük Budapest nagyjait, most Kollár Lajost kisérjük utolsó útjára. Kollár Lajos végig dolgozta Budapest fejlődésének nagyszerű idejét. Egyik vezetője volt annak a munkának, mely Budapestet ilyen hatalmas világvárossá fejlesztette, de azért a legszorosabb kötelékek mindig Budához fűzték. Budának volt ő nagy polgára, a budai polgárságnak volt ő évtizedeken át köztiszteletben álló vezére. Minden társadalmi mozgalom élén ottállt, döntő tényező volt az ügyek intézésében. Tipusa volt a művelt, előkelő vezető városi polgárnak, aki az egyenlők között azért lett első, mert kiválóbb volt a többinél..." Mindenki könnyezett, pedig sokan állták körül a ravatalt, sokan kísérték sírjához. Itt dr. *Kozma* Jenő siratta el patrónusát, aki reáhagyta minden díszét, de egyúttal reá hagyta a kötelességek piramisát. Mint a koporsóra hulló rögök, oly tompán, döbbenetesen hangzottak szavai: „..... Darányi Ignác barátja és fegyvertársa volt... Kollár Lajos egyénisége össze volt forrva Buda polgárságának lelkével, az ő törekvései a budai konzervatív polgárság kívánságainak voltak megnyilatkozásai. Kollár Lajos az a ritka közéleti férfi volt, akit a polgárság szeretete és bizalma évtizedeken keresztül, egészen haláláig napjáig diszített, akinek koporsójánál mélyen megrendülve állanak mindazok, akik vele valaha is érintkezésben voltak. Buda fellendítése, a budai partialis érdekek támogatása volt eseményekben és sikerekben dús életének legfőbb vezérlő eszméje. Az ő szívós munkálkodása hozta létre a Budai Tornaegyletet. Az ő kitartása és erélyessége biztosította a Budai Vigadónak a Corvin-téren való felépítését, — az ő nevéhez füződik a Batthyány-téri vásárcsarnok létesítése, — Buda elhanyagolt közlekedését ő lendítette fel, — az ő nagy körültekintése mentette meg a forradalmak után nehéz viszonyok közé került Budai Polgári Kört az összeomlástól és biztosította részére Budán azt a vezető szerepet, amelyet évtizedeken keresztül bírt... Aki mindenkinek mindig csak adott és aki magának soha semmit sem kért, az megérdemli, hogy emléke örökké éljen... Mélységes bánattal bucsuzunk Kollár Lajostól és emlékét tisztelve, igyekezni fogunk Buda érdekeit olyképen képviselni, hogy a haladás az Ő szellemében, az általa vágott úton vezessen biztos révbe..." Végül dr. *Baracs* Marcel az ügyvédi kar és kamara nevében bucsuzott el Kollártól komoly, igaz, meleg nagy szavakkal, mélységes bánattal.

Átköltözött a „Kelenföldi Társaskör" a Szent Gellért-szálloda földszinti éttermével kapcsolatos külön terembe, ahol a tagok minden szombaton d. u. 6—8 óráig találják a társaskör kebelében megalakult takarékcsoport vezetőségét és a társaskör tisztviselőit. Az új helyiséget a tagok szívesen látogatják.

Antal napján kedvesen ünnepelték *Becsey* Antalt, a Kelenföld vezérét, aki számos iparosegyesülés élén áll. Ezek egyike a „Fővárosi Iparos Dalárda Egyesület", mely kedves szerenáddal lepte meg elnökét. Küldöttségileg tisztelgett a „Kelenföldi Társaskör", a fémiparosok ipartestülete és megtelt a ház a család ismerőseivel, jóbarátaival, Becsey-tisztelőkkel, akikkel szemben kedvesen töltötte be a háziasszony tisztjét Becsey Antalné.

Péntekiek — zöldben, ami nem azt jelenti, hogy nyáron vörösben, őszkor makkban és télen tökben van a *péntéki borgazda társaság,* mely télen át a Budai Polgári Körben székel, hanem azt, hogy ilyenkor, tavasz végén, nyár elején, zöldbeli vendéglőkben találkoznak havonkint egyszer. Most e hó 3-án a pasaréti Veronika-vendégőben jöttek össze ők 28-an és vendégeik, úgy fordítva a sort, hogy nyáron a vendégek látják vendégül a téli borgazdákat. A kedves, szép esték emléke mintegy 30 vendéget vonzott ki és mind szívesen viselte volna a borgazda-tisztségét, már csak azért is, mert a téli borgazdák a zöldben — sört isznak. A vendéglős is kitett magáért, alapos példát szolgáltatva kollegáinak azzal, hogy két pengőért előételnek hasét adott, kétféle pecsenyét: sertést és rántott csirkét, háromféle rétest és feketekávét. Mindenből alapos adagot, mely a régi budai jólétre emlékeztetett .

Bódy Tivadar nyug. polgármester főrendiházi tagot, a NOVA vezérigazgatóját és a Svábhegyi Egyesület elnökét június hó 2-án, születés napján számos tisztelője kereste fel és a Svábhegyi Egyesület küldöttségileg tisztelgett nála.

Akvinkumba rándult ki e hó 14-én estefelé a III. ker. Egyesült Polgári Társaskör és a körnek mintegy 70 tagja vett azon részt, köztük Benedek Sándor, a közigazgatási bíróság tanácselnöke. A helyszínen, a kétezeréves romok között dr. *Horváth* Henrik, a fővárosi múzeum igazgatója tartott érdekes előadást és folytatta a múzeumban. Hálás figyelemmel hallgatta a közönség. Onnan a Krempel-malomban lévő Frindt-féle vendéglőbe vonult a társaság jó csirkepaprikásra, ahol Szepesi Ágoston megköszönte az előadónak az érdekes és tanulságos ismertetést és sokan éltették Martin Gyula szakfelügyelőt, aki ezt a sikerült kirándulást rendezte.

A gázhiány volna talán a svábhegyi mizériák legkeservesebbje és érthetetlen is, mert lehetetlen föltételeznünk, hogy a gázgyár igazgatósága zárkóznék el mereven a gázvezeték megfelelő kiépítése elől. Itt is valahol a budaellenes tanács keze működik titokban, hogy elgáncsolja a volt polgármester Bódy Tivadar városfejlesztő törekvéseit. A gázszolgáltatás oly hiányos, hogy szinte elviselhetetlen helyzeteket teremt, sőt egzisztenciákat tesz tönkre, ami végre is nem lehet a tanács hivatása. Mi csak azzal vigasztalhatjuk a hegyvidék elkeseredett népét, hogy fonják már azt a nagy seprüt, amely ezt a vakondok-politikát kisöpri a városházáról.

Szebeny Antal emlékét minden évben kegyelettel ünnepeli Buda polgársága Antal napján, június 13-án, a farkasréti temetőben az esti órákban. Ez évben *Zubriczky* József min. tanácsos mély elgondolású és szinte poétikusan szárnyaló, szép ünnepi beszéd keretében tette le a polgárság koszorúját. A Budai Dalárda énekelt és a Szebeny Antal Emlékbizottság nevében ott volt dr. *Ripka* Ferenc főpolgármester, Badál Ede előljáró és virágot hozó kegyelettel, mint rendező egyesület az I. ker. Ált. Közjótékonysági Egyesület, Budahegyvidéki Társaskör, Budai Polgári Casino, Farkasvölgy és Környéke Egyesület, I. ker. Iparoskör, Kelenföldi Kaszinó, Kelenföldi II. Rákóczi Ferenc Asztaltársaság, Kütelki Kossuth Lajos Asztaltársaság, Svábhegyi Közművelődési Kör, Szabadpolgári Kör, Virányos-Kútvölgyi Gazd. és Kult. Egyesület, 33. Football-Clubja majd minden tagja.

Nász. Botzenhardt Gabriella és baglyasi Plechl-Morvay Szilárd okl. gépészmérnök e hó 7-én este 7 órakor tartották esküvőjüket az óbudai róm. kath. plébánia templomban nagy közönség jelenlétében.

Szent Alajos centennáriuma alkalmából fényes emlékünnepet rendezett az óbudai Szent Alajos Ház — szalézi intézet figyelmes igazgatósága. Don Bosco fiai, a világ legkiválóbb nevelői itt ápolják a tiszta ifjúság védőszentjének nemes kultuszát, sok gyermeket mentve meg évről-évre a magyar társadalomnak. A kis árvaház nagyon sok anyagi nehézséggel küzd, de *Varga* Dénes, a nemeslelkű intézeti igazgató állandó figyelme, hogy a kis árvák ne érezzék elhagyatottságukat. Az emlékünnep gazdag műsorát három napos ájtatosság vezette be, majd 12-én délelőtt főpapi misét mondott dr. *Mészáros* János érseki helytartó, amely alatt az óbudai egyházi énekkar és a Szent Alajos Zenekar játszott. Délután díszünnepély volt, amelynek keretében „A kereszt diadala" című drámát adta elő az intézet kilenc növendéke sok tehetséggel, sok tapsot aratva.

TÁVCSŐ Zibrinyinél, I., Attila-u. 12

Sümeghi László dr. kir. közjegyző kormányfőtanácsos e hó 11-én Bécs melletti Badenbe utazik három heti gyógykezelésre.

A harmadrendü városrészből: Óbudáról

A III. ker. Egyesült Polgári Kör közgyülése

Mindig szomorúság fog el, ha Óbudára kell mennem, komoly férfiak tanácskozására és látnom kell azt a meddő küzdelmet, amit sziszifuszi erővel folytatnak a város öldöklő politikája ellen. A tehetetlen akarás, a lassú pusztulás tudata, mint a köd üli meg ott a lelkeket.

Adréka Károly főkapitányhelyettes, városi biz. tag elnök nyitotta meg a III. ker. Egyes. Polgári Kör közgyűlését május hó 31-én este, a társaskör saját helyiségében és megnyitotta a lobogót a vezér, Bethlen István grófi előtt.

Móra István olvasta fel azután költői lendülettel megírt, magyar érzésben gazdag főtitkári jelentését. Kiemelte az elmúlt év nagyjelentőségű eseményeit; a tagok létszámának rohamos gyarapodását, a választmány közérdekű kérdésekkel folyton foglalkozó üléseit, a III. ker. Polgári Társaskör által elért eredményeket. Majd kifejtette, hogy Pest maga-magától sohan meg nem érti, hogy a III. kerület ma sokkal előbbre volna — már a természetes fejlődés törvényei alapján is — ha félszáz évvel ezelőtt szíve sugallatát nem követve, megmarad külön városnak. Akkor német volt, de magyarul hitt. Azóta magyar lett szavában is és mostoha maradt, Pestnek adózó falu, világváros: juhszéle. Kiemelte a Bécsi úti és Veder uccai városi házak építésének nagy fontosságát, amelyek a kerület feltámadását jelentik. E feltámadás reményének alapozója, csendes szavú hirdetője Andréka Károly elnök, akire Isten áldását kéri, hogy Buda javát szolgáló álmai mind megvalósuljanak.

Az új tisztikar megválasztása következett, egyhangulag elfogadták a kandidáló bizottság jelölését és elintézte a kör vagyoni kérdését és megadva a felmentvényt.

Andréka Károly a kerület természeti szépségeire hívta fel a tagok figyelmét. A hegyvidék rendezése is halad lépésről-lépésre és a kör választmányi ülésén úgy ez, mint számos más közügy került megvitatás alá. Sok bajon segítettek már, de szeretné, ha még nagyobb eredményeket tudnának elérni. Üdvözli a Budai Napló szerkesztőjét, aki szeretettel szolgálja lapjában az elmaradt Óbuda ügyeit.

Rezső Antal ügyv. elnök bejelentései után a tagdíjak beszedésének módját tárgyalták Braun Jenő és Martin Gyula hozzászólásával.

Végül Reisinger Gyula üdvözölte az újonnan megválasztott elnököt Andrékát, akinél méltóbb elnököt nem találhatna ez a Társaskör. Amit Andréka azzal hárított el, hogy köszönetet mondott *Müller* Pál téglagyári vezérigazgatónak, aki az óbudai és ujlaki építkezést lehetővé tette. Dr. Orova Zsigmond a társaskör díszelnökeiről: dr. Ripka Ferenc. dr. Stern József és Almássy László országy. képviselőről emlékezett meg, akik iránt a kör ragaszkodása és szeretete a jegyzőkönyvben örökíttessék meg. Ennek kivonatával üdvözöljék őket. Végül Andréka mondott köszönetet a tisztikarnak és kérte továbbra támogatásukat a közérdek szolgálatában.

Az elnököt lelkesen éljenezve ült vacsorához a társaság.

Ujlak élelmezése szempontjából fontos volna, hogy a felülről jövő hajók számára kikötőt építsen a város az ujlaki rakodóparton. Szolgálná ez előnyösen a személyi forgalmat is, amit bizonyára szívesen venne a Magyar Folyam és Tengerhajózási Rt. is. Jó, öreg Gunther Béla bátyánk, aki éveken át városi biz. tag volt és megszokta a közügyekkel való foglalkozást, sokat fárad ez ügyben és nógatja a várost, mert a MFTR-hez már beadták a kérvényt az ujlakiak, amit aláírt az irgalmasok rendfőnöke, a Császár- és a Lukács-fürdő igazgatója, Bárczy István, az Esplanade-szálló és több érdekelt tényező.

Cserkész-zászló szentelés. Az I., fehérsastéri polgári fiú iskola jún. 12-én 205. Zrinyi Miklós cserkészcsapata zászlójának megszentelését a tabáni templomban dr. Angyal Kálmán apátplébános hazafias, lélekemelő beszéde keretében végezte, melyben a cserkészek tisztult lelkiségét és magyarságát fejtette ki. A zászlóanyai tisztet Buzáth Jánosné vállalta, a cserkész-fogadalom letételét Szukováty János fogadta. Szavallatok, ének, cserkészjátékok zárták be a szép ünnepélyt.

Hogy jön a csizma az asztalra? kérdezték régente, ha olyan helyre került valami, ahová nem volt való. Kérdezzük mi is, ha végig nézzük a Budát övező községeket:

Budafok
Budaörs
Budakeszi
Pest—Hidegkút
Budakalász.

Hogyan került ide Pest? A hidegkúti határ Pilis megyében feküdt és ha

Pilis—Hidegkút

volna, értenénk. Lehetne Budai Hidegkút is, csak éppen Pest-Hidegkút nem.

SZENT GELLÉRT FÜRDŐ
ÉTTERMEI!
KIVÁLÓ MAGYAR ÉS FRANCIA KONYHA
KÁVÉHÁZI NYILT TERRASZ.
GUNDEL KÁROLY.

PÁLFFY
ÉTTEREM
Pálffy tér Szt. Endrei helyiérdekü ind. áll.
Tulajdonos: Mayer Pál — Telefon L. 963-32
Aki igazán jól és olcsón akar étkezni, keresse fel a kiváló konyhájáról elismert Pálffy-étteremet. Saját termésü borok.
A legfigyelmesebb kiszolgálás.
Fedett terrasz. Tágas éttermek.

RAVASZ LÁSZLÓ cukrász
Elismert legjobb sütemények, torták társas estékhez
I. ker., Krisztina-körút 77. sz.
Uj telefonszám: Krisztina 502—34

BUDAPEST
VALÓSÁGOS
RIVIERÁJA
a török idők nyári kéjkertjeinek helyén, gyönyörü kilátással egész Budapestre, a Németvölgy kiszögelő csúcsán épült modern, uj terraszával és uj berendezésével a Milis-féle
BÉLAKERT
vendéglő
Oláh Náci „pikkoló" művész muzsikál
Pompás konyha — Elsőrangu pince — Nagy fedett helyiség — Kettős fedett kuglizó — A Krisztinatérről 10 perc alatt elérhető az 59-es villamossal.

BUDÁN, II., RETEK-U. 12.
a TROMBITÁS-nál
nem trombitálnak már, hanem diszkréten kedves cigányzene száll a hüvös, virágos kertben.
Pompás konyhája
vetekszik az elsőrangú restaurant-okkal, mégis mérsékelt polgári árak! Teritése előkelő.
Kitünő itala!
VENDÉGLŐSE:
GUTTENBERGER
BUDÁN, II., RETEK-U. 12.

HALLÓ! Hol a hal? Ó-BUDÁN!
Ott, ahol a hajó is megáll
A legjobb hal sülve, rántva zeneszóval Kutinál
Élő halból az elimert Kuti módra főzik a halászlét
Esténkint Balog Laci muzsikál
Az uri közönség kedvelt vacsorázóhelye
Hüs kerthelyiség az óbudai propeller végállomásnál, közvetlenül a Dunánál
Friss Szent Jánossör

Állandóan FRISS CSAPOLÁS!
Kitünő konyha éjfél után 2 óráig a
Szent István vendéglőben
I., Alagut-u. 5
a Budai Szinkörrel szemben
Telefon: T. 242—02 Telefon: T. 242—03

valódi
szentgyörgyi
borok, hüs kerti helyiség, hideg konyha
Habermann Antal
I. ker., Maros utca
volt Szigethy-féle vendéglő

BALÁZS vendéglő a Hüvösvölgy végállomásánál. Tel. Zugliget 79.
Első rangu konyha. Kitünő cigányzene

DÉLI-VASÚT ÉTTEREM KERTI TERRASZÁN
junius hó 1-től kezdve
minden este katonai zenekar
mintájára megszervezett m. kir. folyamőrség zenekara hangversenyez, ugyszintén vasár- és ünnepnap délelőtt 11—1 ig.
Elismerten jó magyar és francia konyha kitünő fajborok
Friss csapolás.
tisztelettel
Grecsák Róbert
tulajdonos.

A budai hegyvidék jövője

Szövetségbe tömörülnek a hegyvidéki egyesületek
Az előkészítő bizottság első ülése

Az a nagy igazság, hogy Pest tüdeje a budai hegyvidék, hogy a pesti fülledt levegőn élő kereskedőnek, iparosnak, hivatalnoknak élete, léte, egészsége függ attól, hogy délutánját, estjét, éjszakáját jó levegőn töltse, tüdejét kitisztítsa, — ma már átment a köztudatba.

Ha nem odaát Pesten intéznék a budai hegyvidék sorsát, akkor a Mátyás hegyen épült több százholdas park körül ma már állana az egészséget érő kertváros és megfelelő közlekedés vezetne oda.

Annál természetesebb, hogy a közelfekvő, valahogyan megközelíthető hegyvidéken sűrűn építkeznek a kis emberek, s a város sem akar, de nem is tud lépést tartani e hegyvidéki részek fejlődésével.

A telepesek a hegyvidék minden részén egyesületté tömörültek azzal a céllal, hogy a maguk számára kieszközlik a szükséges közműveket, utakat, vizet, világítást. Tizenötnél több ily egyesület él és működik a budai hegyvidéken és járják a küldöttségek a városházát, ontják az instanciákat. Eleinte szelíden, kérve, — utóbb már elkeseredetten követelve.

A nagy „Drang" után történik is itt-ott valami, amitől vérszemet kap a többi. A városházán pedig megígérnek mindent, de nem csinálnak semmit. Ott fontosabb, hogy egymilliárd és 200 millió költséggel *rendezzenek* be egy tanácsnoki lakást két konyhával, két fürdőszobával, csillárokkal, csempével, talán még aranyszögekkel is kiverték a padlót, — minthogy 500 méterrel tovább vigyék az egész hegyvidéken a vízvezetéket, a gázt és a villanyt.

Halomszámra gyülnek az egyes ügyosztályokban a hegyvidéki kérvények és képzelhető, hogy ott, ahol a fürdőügyi kiállítás egyik aktáját hat hónapon át nem intézték el, — hogy ott ezt a sok száz kérvényt, sürgetést mikor fogják elintézni.

Ez pedig a város fejlesztésének csak a primitív része.

Mindezen van hivatva segíteni a Hegyvidéki egyesületek szövetsége, mely rendszert visz az egyesületek kaotikus működésébe és ezzel tehermentesíti a várost. Egy éven belül már minden hegyvidéki lakó tudni fogja, hogy mikor, mit várhat.

Most küldte szét az előkészítő bizottság az alábbi meghívót az érdekelt egyesületek elnökei címére:

A budai hegyvidéki egyesületek szövetségbe való tömörítése érdekében **június 21-én kedden** *este 8 órakor az érdekelt egyesületek vezetői előzetes értekezletre gyűlnek össze a* **budai Vigadó** *épületében (II., Szilágyi Dezső-tér 5.) székelő* **Budai Polgári Kör** *helyiségében, mely alkalomra van szerencsénk tisztelettel meghívni és kérni, hogy ezen barátságos, — vacsorával összekötött — megbeszélésen okvetlen megjelenni sziveskedjék.*

Szeretetteljes üdvözlettel

Becsey Antal
Dr. Bódy Tivadar
Dr. Kozma Jenő
Dr. Manninger Vilmos
Szilágyi Károly

Túl a Gellérthegyen

Buda délí részén új város épül
Buda-Alsóvárosi Egyesület választmányi ülése.

Rendes körülmények között társaskörök választmányi üléseiről nem szokás tudósítást adni, mert bizalmas belső dolgokat beszélnek meg legtöbbször, amelyek nem kívánkoznak a nyilvánosság elé.

Az újonan alakult „Buda-Alsóvárosi Egyesület" május hó 30-án tartott választmányi ülése azonban, melyet társasvacsora keretében rendeztek, nem tartozik a sablonos ülések közé, mert ünneppé avatta az, hogy először jelent meg az Egyesületben annak elnöke

Becsey Antal

akit kedves rövid „Hozta Isten!"-nel üdvözölt az ügyvezető elnök *Gömöri* Győző, amit szívesen fogadott Becsey, aki a ceremóniáknak nem barátja. Kötelessége volt az elnökséget vállalni, mert itt lakik, itthon van, összeforrt Kelenföld lakosságával, osztja búját-örömét. Kötelessége volt eljönni, hogy részt vegyen a munkában s a „Hozta Isten"-re azzal válaszol, hogy „Adjon Isten!" és fel a munkára.

Ezután a tárgysorozatra tért át a választmány, amelynek során Gömöri ügyv. elnök beszámolt az eddigi eljárásokról, a Beszkárt-nál és a HÉV-nél szerzett tapasztalatokról és eredményekről, amikben már Becsey is részt vett, holott még sem tagja, sem elnöke nem volt az egyesületnek. Majd Becsey Antal számolt be az ő tevékenységéről s arról, hogy a kereskedelemügyi miniszter segélyével és Bódy Tivadar, a HÉV vezérigazgatójának jóakaró hajlandóságával sikerülni fog a megegyezés a közutival, ahol nincs vezérigazgató s így nehézkes minden tárgyalás. De pergőtüzet kész indítani az ellen, aki gátolná, hogy a HÉV 24 filléres átszálló jegyeket adjon ki a város területén. Ez a HÉV részére 180.000 pengő bevételi csökkenést jelent s ezt kell valahogy a Beszkárttal megosztani. Idáig jutott a tárgyalás, de meg van a megegyezés lehetősége, mert Bódy Tivadar a HÉV részéről jóakarattal kezeli a kérdést. Árnyoldala is van a kérdésnek, az élelmiszer-, árubehozatal és a vámok elhelyezése.

Ezután sor került az Egyesület programmjának megvitatására. Ezt a programmot *Simkó* Pál alelnök olvasta fel és ismertette, felsorolva a kerület minden panaszát, a gyalogjárdák, világítás és víz hiányát, a szakaszonkint kiépült, de azért közlekedésre nem alkalmas utcákat és utakat, mint a Halmi, Bornemissza, Mohai, Szentpétery, Ecsedi és Albert utakat. Csatorna nincs, a szennyvíz beszivárog, a Sósfürdő árkait nem tisztítják, pocsolyák képződnek, a gyárak füstje pedig belepi a villaszerűen hoz kéri Becsey segítségét, aki azonnal válaszolt, rátérve az összes részletkérdésekre.

A kérdéshez hozzászólt Gömöri elnök is, aki egyike a legrégibb lakóknak. A Gamauf-féle telkeken minden közmű meg van, mert azt az érdekeltség építtette. A gázt 30 nap alatt bevezettette Ripka Ferenc, mint a gázgyár vezérigazgatója. Szerinte 30 év előtt boszorkányos gyorsasággal ment minden. (Akkor még nem volt budaellenes a tanács. A szerk.)

A tárgyhoz még hozzászólt *Dunkel* Albert, aki az Albert-utcai vizellátást sürgette.

Majd *Walter* Károly dr. ügyész referált a közgyülés által jóváhagyott alapszabályokról és Gömöri elnök mondott köszönetet Simkó alelnöknek, Holzmann asztalosnak és Dunkel Albertnek az egyesületnek tett szolgáltatásokért, végül pedig utasítást kért a legközelebbi választmányra vonatkozólag, mire Becsey azt indítványozta, hogy összes kelenföldi egyesületek tartsanak közös nagygyülést s arra hívják meg a főpolgármestert, az összes budai bizottsági tagokat és országy. képviselőket, hogy e városrész összes bajairól egyszeribe tudomást vegyenek, mire *Szigethy* Lajos vásárpénztári igazgató a Sósfürdőt ajánlotta e célra, amit tudomásul vett a választmány.

A társasvacsora kedves hangulatban indult, amit erősen emelt az a különös körülmény, hogy azok, akik eddig egy utcában laktak évek óta, de nem érintkeztek egymással, nem ismerték egymást, most összekerülve, vidáman, fesztelenül s a régi etikettláncok lehulltának örömében ültek egymás mellé. Kedve társalgás indult meg, amit füszerezett a vendéglős *Füredy* mester jóízű magyar étele, kiváló magyar bora, mely messze vidéken híres.

Az első felköszöntőt *Füvessy* László mondotta, szellemesen vezetve be azt a hasonlatot, hogy a magyarok megtalálták Árpádban a hivatott vezért, úgy a kelenföldiek is megtalálták Becsey Antalban, akinek egészségére mindenki fenékig ürítette poharát. Becsey Antal az ő ízző fajszeretetével és szónoki hevével elragadta a társaságot, amit Gömöri kedves szellemességgel szögezett le, azt indítványozva, hogy dr. Ripka Ferencet és Bódy Tivadart átiratban üdvözöljék. Végül lapunk szerkesztője mondotta el mindazt, amit a Kelenföldről már megírt és megírni készül, nagyszabású képet rajzolva e város reá várható fejlődéséről.

Éjfélre járt az idő, amikor kedves hangulatban szétvált a társaság, széthordva a kelenföldi kertekben tenyésztett nemes pipacsvirágot, mely dúsan díszítette a terített asztalt.

CSÜTÖRTÖKÖN

megjelenő legközelebbi számunkban közöljük az e számból terszüke miatt kimaradt következő közleményeket:

A Klotild szeretetház közgyüléséről, ahol dr. Ripka Ferenc áhitatos módon emlékezett meg Klotild főhercegasszony elhunytáról.

A Vörös Kereszt Egyesület I. ker. választmányának megalakulásáról.

A lakáskérdésről, közölve Németh Béla nyilatkozatát.

A Svábhegy Egyesület ünnepies társasvacsorájáról, a Svábhegy Szanatórium impozáns új gyógypalotájában.

Kidőlt a Normafa, a budai hegyvidék e nevezetessége. Ma még nem állapítható meg, hogy véletlen, vagy rosszakaratú csínytevés okozta-e kidőltét, de a kiránduló közönség sajnálattal nézte a múlt idők nagy tanuját, amint kegyeltes kezek szekérre rakták és beszállították az erdőőr házába.

A közművek ügye a súlyosan elhanyagolt Budán a mostani költségvetés keretében sincs kellőleg érvényesítve. Az I. kerületben 13, a II-ban 7 és a III-ban 9 csatornát építenek utcánkint. Makadám-út pedig az I. kerületben 4, a II-ban 3, a III-ban 1 épül, míg öt utat köveznek az I. kerületben, a II-ban egyet sem, a III-ban pedig hármat.

Kérje mindenütt
„Sopron-Győri"
TEJET, mert ez a legjobb és legmegbizhatóbb
Telep és iroda: Sopron-, Győr- és Vasmegyei Tejgazdasági Rt. I., Pehérvári-út 27. Tel. J. 128-01

A Pasaréti kápolna tovább építése érdekében nagy buzgalommal dolgozik az ottani kápolnaépítő-bizottság a ferences atyák és buzgó hívek közreműködésével. Június 11-én este nagysikerű juniális volt a Budagyöngye vendéglőben.

SZEMÜVEG Zibrinyinél, I., Attila-u. 12

Cimbalom-hangversenyt rendeztek D. Ferentzy Ibolya és B. Karvaly Gizella e hó 12-én a III. kerületi Zeneiskola helyiségében, nagyszámú közönség jelenlétében. Sokan voltak, akik Pestről, sőt vidékről jöttek el a' művésznők meghallgatására és úgy a szóló, mint a két cimbalmon előadott számok művészi magaslaton állottak. A jelenvolt közönség sűrű tapsszal jutalmazta úgy a közreműködőket, mint mesterüket: Erdélyi Dezsőt, aki igyekszik, hogy e speciálisan magyar hangszert népszerűsítse.

M. t.
Előfizetőink
szives figyelmébe!

A budai polgárság által a Budai Napló részére fölajánlott könyvnyomdát ez év őszén, szeptember havában szerelik föl, a mely időtől kezdve a Budai Napló

hetenkint kétszer

jelenik meg.

M. t. Előfizetőinknek azt a kedvezményt biztosítja a kiadóhivatal, hogy a lapot továbbra is a régi áron kapják mint törzselőfizetők s e kedvezményben részesülnek mindazok, a kik július hó végéig lépnek előfizetőink sorába.

Előfizetőink és hirdetőink minden nyomtatványnál 10% kedvezményben részesülnek. Azonkivül díjtalanul kapják havonként a

Budai Képes Lapok

című illusztrált szepirodalmi folyóiratot, továbbá a

Budai Almanach

című illusztrált és naptári részszel biró évkönyvet.

Kérjük, hogy e tisztelettel-jes bejelentésünket ismerősei körében közhirré tenni méltóztassék.

Kiváló tisztelettel
Budai Napló
kiadóhivatala.

Nagyemlékezetű Nádor. Buda és Pest újjáépítője, a budapesti királyi Szépítőbizottmány megalapítója Palatinus József nevét, működésének emlékét, irányát és szellemét vitte a Céh-be tömörült műemlékeket védő, helykegyeleti érzéket fejlesztő tudós és művésztársaság. Fontos hivatása lesz a „Budapesti József nádor céh"-nek, hogy a hivatalos műemlék védelmet támogassa s az ennek határain kívül eső, művészi értékben csekélyebb, ellenben kegyeleti és nevelési szempontból mégis ápolandó helyi kegyeleti tárgyak (pl. a budai Vastuskó, a tabáni pellengér, régi cégérek, jó stilusú késői Biedermeyer házak, várromok, helyi hagyományok, népszokások, pl. Szentjánosnapi tüzek, táji szépségek, stb.) kultuszát, fenntartását, propagandáját, idegenforgalmát támogassa, terjessze, emelje, a város képének egységes kialakítását célzó egyesülés fővédnöke József királyi herceg, tábornagy, helyettes fővédnöke fenséges fia vitéz dr. József Ferenc. Védnökök között ott van dr. Ripka Ferenc főpolgármester, a pártfogók élén többek között dr. Csánky Dezső államtitkár, dr. Czobolay Kálmán, a Közmunkák Tanácsa elnöke, Kertész K. Róbert h. államtitkár, Lampel Vilmos min. tan., dr. Kuzsinszky Bálint egy. tanár, Thirring Gusztáv Statisztikai Hivatali igazgató. A céh ügyvezető alelnöke: Aggházy Kamil, a Hadtörténelmi Muzeum igazgatója, főtitkára: dr. Bevilaqua Béla, a Hadtörténelmi Muzeum adjunktusa. A városrendezés előadója Vágó László, a gyüjtésé dr. Siklósy László, a modern városirodalomé Magyar Elek, Milotay István, Tóth László, az iparművészeté Szablya-Frischauf Ferenc, Zsille Kálmán, a könyvtári ügyeké Enyvári Jenő dr. A céh alakuló közgyűlése május 28-án volt a Vármegyeház termében, ahol a célkitűzés és választások után az alapítási okmányokat aláírták.

Egy ugrás a színkörtől a Szent István étterem, ahol állandóan csapolnak sört. Nagy melegek idején még a darab is jobban tetszik egy pohár friss sör után. A szerzők nem is gyanítják, hogy mit köszönnek Ulm Lászlónak, aki az esztétika tanára volt és most diadalra segíti a darabjaikat azzal, hogy hűti a közönséget és aki jól megvacsorált, az megbocsátja a nyári szerzők bűnét. Sebestyén Géza igazgató néha-néha beszól: — Kedves Lacikám, csak jó sört rendelj ma estére, mert a darab gyönge! — De fordítva is szól néha: — Ma minden hanzlidat megisszák az emberek, oly jó a darab! — Hogy nyáron Budán még nem köveztek meg néhány zeneszerzőt, azt tisztán Szent Istvánnak köszönhetik és ott is a friss csapolásnak!

LORGNON Zibrinyinél, I., Attila-u. 12.

Nász. Sághy Ilus, özv. Sághy Kálmánné leánya és selmeczi Pöschl Vilmos e hó 20-án hétfőn d. u. 6 órakor tartják esküvőjüket a Ferencrendiek margitkörúti plébánia templomában. Levélcím: I., Bors-u 7.

Nem jó megálló a városból jövő villamosvasúté a fogaskerekű előtt, mert több ízben érte ott már baleset, különösen a fogaskerekűről leszálló utasokat, akik a városba menő villamos kocsikra — a kifelé menő sínpáron át igyekeztek. Itt valami jó ötletre volna szükség, hogy elejét vegyék a beállható katasztrófának.

Tavaszi dal címen most jelent meg *Antalné Takács Erzsi,* az irodalomban jó nevet szerzett poéta versei. A fiatal leány álmait, életének apró történeteit és a csöndes otthonában élő fiatalasszony és anya érzésvilágát mondja el ebben a kötetben megható egyszerűséggel, pompás ritmusérzékkel — kiforrott művészettel. Már mint tizenégyéves fiatal leányka irogatott hangulatos verseket a dunántúli lapokba, utóbb az Alkotmány, a Kis Pajtás, Nagyasszonyunk, a Képes Kis Lap, az Élet, a Zászlónk, a Magyarság közölte szebbnél-szebb verseit. Majd önálló kötetben jelentek meg Isten, Haza, Család imádó versei „Daloskönyv" s „Dobverésben" címmel, amit a kritika nagy lelkesedéssel fogadott. A most megjelent „Tavaszi dal" kötetéből mutatóba közöljük a megkapó „Csend" című verset. A könyv ára két pengő 80 fillér. Kapható a szerzőnél (II., Szegényház-u. 6.), vagy Az Élet könyvkiadónál (I., Horthy Miklós-út 15.).

CSEND.

Szünet, egy percig, egy pillanatig.
De aztán...
Ó mi van!
Nevet, sikongat, tapsikol, dalol,
Karomba száll a kisfiam.

Mit írok én e pici versben?
E lárma
Mi lehet?
Úgy érzem, hogy most leírtam halkan
A csendes asszonyéletet.

A. Takács Erzsi.

Rudas-fürdő
A budai forráscsoport legrádioaktivabb hőforrása
A török hódoltság idejében épült s teljes eredetiségében fennálló kényelmes gőzfürdő — Kádfürdők
Fedett téli uszócsarnok

PHILADELPHIA
KÁVÉHÁZ
FAGYLALT különlegességek és kitünő
HIDEG VACSORA
MINDEN ESTE ZENE
Kávéház tulajdonos; **Szabó Sámuel**
Budán, I., Alagut utca 3. Telefon: T. 240-94

A főváros lakosságának minden egyes rétege megtalálja a maga szórakozását
KETTER
páratlan természeti szépségű kerthelyiségében, a
Horthy Miklós-út 48. sz.
alatt levő
étteremben
Minden csütörtökön házilag készült disznótoros vacsora.
Rigó Jancsi muzsikál
Telefon: József: 85-39.

Hölgyek és Urak!
Nem kell sem Karlsbad, sem karlsbadi só,
MIRA
glaubersós gyógyvíz
minden mesterséges só nélkül
soványít és gyógyít
Biztos siker! Budai lerakat: Kérdezze meg orvosát!
PÉCZELY ANTALNÁL
II., Margit-körút 50
Telefon: 240—97 Telefon: 240—97

Váli Gábor és Tsa
első budai
Cimtábla-festészete
Telefon: 149-46.
II., Iskola-utca 16.

Első Magyar Hangszergyár
STOWASSER
kir. udv. szállító
Budán, II., Lánchid-u. 5. sz.
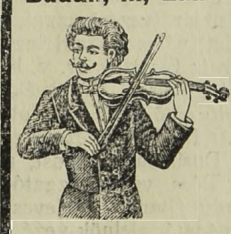
Saját készitményü mesterhegedüimet a legnagyobb művészek hangversenyein szivesen használják. :: A létező összes hangszerek
LEGNAGYOBB GYÁRA

CIPŐT részletre legjobb anyagból mérték után és divatos kivitelben készít, javitást vállal
MISCHA FERENC cipész-mester
I., Ráth György-utca 10

SZENT
LUKÁCS-FÜRDŐ
a magyar Pőstyén.

Gyomorra naponkint igyék
egy pohár
KRISTÁLY-vizet!
166

Fokozatosan javul a tejellátás

Az Országos Tejgazdasági Szövetség ötödik évi rendes közgyűlésén, amelyen a népjóléti miniszter képviseletében *Pollermann* Arthur dr. miniszteri tanácsos jelent meg,

Gerlei Lajos

vezérigazgató, szövetségi elnök utalt arra, hogy a tej és tejtermékek ipar és kereskedelem helyzete az elmult esztendőben az előző évihez viszonyítva javulást mutat, amit elsősorban arra a körülményre lehet visszavezetni, hogy a tejtermelés nagymértékben emelkedett, a tej minősége általában lényegesen javult, úgyhogy e tekintetben a nyugati államok nagy városaiban forgalomba hozott tej minőségével történő összehasonlításnál eredményesen felvehetjük a versenyt. E körülmények következtében a lakosságnak tejjel való ellátása is örvendetesen javult. A szövetség eredményesen érvényesítette befolyását mindazoknak a törvényes intézkedéseknek a kibocsájtásánál, amelyek a tejtermelés, a tejkereskedelem és a tejipar újabb szabályozására vonatkoztak. Igy különösen hathatósan közreműködött a szövetség a vaj márkázása, a sajt, a vaj és tejkonzervek minőségét és forgalmát szabályozó rendeletek megalkotásánál. A szövetség működésével lehetővé vált az, hogy az Országos Magyar Gazdasági Egyesülettel karöltve tavaszszal olyan nagyszabású tejgazdasági kiállítást rendezett, amely a magyar termékipar jelentős haladásáról tett tanuságot.

A Pénzintézeti Központ közgyűlése

A Pénzintézeti Központ tizedik rendes évi közgyűlését május 28-án tartotta *Elischer* Viktor m. kir. udvari tanácsos elnöklésével. A közgyűlésen, amelyen a pénzügyminisztert *Iklódi* Szabó Andor dr., h. államtitkár, képviselte, a budapesti és vidéki pénzintézetek kiküldöttei nagyszámban jelentek meg. Elischer Viktor napirend előtt meleg szavakkal emlékezett meg Kernhoffer Józsefről és Horovicz Mórról, az intézet elhunyt igazgatósági, illetőleg választmányi tagjáról. Ezután a közgyűlés tudomásul vette az igazgatóságnak *Pásztor* Miksa h. vezérigazgató által előterjesztett évi jelentését és megállapította az 1926. december 31-iki mérleget, amely a nyugdíjalapnak 540.000 pengővel való gyarapításán felül 873.484.92 pengő nyereséget tüntet fel. A közgyűlés a pénzintézeti üzletrészek után 6 százalék oszalékot — az alapszabályszerű maximumot — a kincstári üzletrészek után pedig 4 százalék osztalékot állapított meg. A közgyűlés ezután megalkotta az intézet alkalmazottainak nyugdíjintézményét, amit az tett lehetővé, hogy az igazgatóság szociális szellemtől vezetett gondoskodása folytán, a pénzügyminiszter megértő, jóindulatú hozzájárulásával a nyugdíjalap az évek során immár 4,000.000 pengő összegre emelkedett. A közgyűlés a megüresedett igazgatósági tagsági helyre megválasztotta Kozma Ferencet, a Szeged—Csongrádi Takarékpénztár vezérigazgatóját, a megüresedett választmányi tagsági helyekre Gratz Gusztáv dr. v. b. t. t., az Egyesült Fővárosi Takarékpénztár ügyvezető elnökét, Koós Zoltán dr., a Magyar Földhitelintézet vezérigazgatóját, Dusbaba Vilmost, a Dunántúli Bank, Pécs, vezérigazgatóját és Gáspárdy Gyulát, a Hevesmegyei Takarékpénztár alelnök-vezérigazgatóját. Végül újjáalakította a felügyelőbizottságot, amelyben új tagként a pénzügyminiszter úr jelölése alapján Alkér Sándor dr., posta- és távirda főigazgatót választotta be.

A Beszkárt közgyűlése. A Budapest Székesfővárosi Közlekedési Részvénytársaság június hó 25. napján déli 12 órakor a társaság helyiségében (Budapest, VII., Akácfa-u. 15. szám.) tartja rendes közgyűlését.

A Magyar Pamutipar Rt. tőkeemelése

A Budai Napló már közölte, hogy a Magyar Pamutipar Rt. igazgatósága elhatározta, hogy üzemét 10.000 orsóval s 400 szövőszékkel fogja kibővíteni. A Magyar Pamutipar Rt. jelenleg 35.000 orsót tart üzemben éjjel-nappal, ami annyit jelent, hogy 70.000 orsó termékeit tudja a piacra hozni. Szövődéje, amely Magyarország egyik legjobban felszerelt és vezetett üzeme, 600-ról 1000 székre növeli üzemét. A vállalat egy teljes egész komplexumot képez és a pamutiparban Magyarország legnagyobb textilipari üzeme.

A 10.000 orsó és újabb 400 szövőszék hozzávetőleges számítás szerint 15 milliárd korona tőkét, s a hozzávaló gépek és építési költségek újabb 15 milliárd koronát szükségelnek. Jól informált helyről nyert értesülésünk szerint a tőkeemelést valószínűleg ilyen összeg erejéig fogják végrehajtani. A tőkeemelés rendkívül előnyös lesz a részvényesekre és az egész emissziót a részvényeseknek fogják felajánlani. A tőkeemelés sikere különben teljesen biztosítva is van.

A Vasútforgalmi Varsóban fióktelepet létesít

A Budai Napló már megírta, hogy Gergely Vilmos, a Magyar Vasútforgalmi Rt. vezérigazgatója, Berlinben tárgyal újabb üzletek ügyében. Mint most jó forrásból halljuk, Gergely vezérigazgató Berlinből tovább utazik Varsóba, ahol a vállalat fióktelepet fog létesíteni. A Vasútforgalminak jelentékeny lengyel vasútkölcsönzési üzlete van és mivel más téren is kíván terjeszkedni, ezért határozta el magát a vállalat arra, hogy Varsóban külön fiókot létesít.

8 pengőt fizet a Beocsini

A Beocsini Cementgyári Unio Részvénytársaság dr. Baumgarten Nándor elnöklete alatt ma tartotta rendes közgyűlését. A társulat az előző esztendei 80.000 korona (6 pengő 40 fillér) osztalékkal szemben az 1926-i üzletévre 8 pengő osztalékot fizet, mely június 4-étől kezdve a Magyar Általános Hitelbanknál kerül kifizetésre. Breuer Lipót vezérigazgató az igazgatóság tagjává újból megválasztatott.

szurdai Szurday Róbert a Magyar Pamutipar r.-t. alelnök-vezérigazgatója, bécsi útjából visszaérkezett.

Az Ofa nagyarányú terjeszkedése. Mint az alábbi hivatalos közlésből megállapítható, az Országos Fatermelő R.-T. néhány esztendei kitartó és nagysikerű munkával európai jelentőségű vállalattá nőtte ki magát. Az Ofa példátlan emelkedése is mutatja, hogy hozzáértéssel, energiával, egyéni képesség latbavetésével fel lehet kelteni az irányadó nagytőke figyelmét s Sonnenfeld Lajos számára nagy megtiszteltetés, hogy a Rothschild-érdekeltség benne látja azt a vezető szakembert, akivel ezt a jelentős vállalkozást együttes munkával kontinentális jelentőségű üzemmé bővít ki. A közlemény egyébként a következő: Az „Ofa" Holzindustrie A. G. f. hó 11-én Genfben megtartott rendkívüli közgyűlésén, tekintettel a vállalat nagyarányú fejlődésére, elhatározta, hogy alaptőkéjét 80.000 drb 50 sv. fr. névértékű részvény kibocsátásával 8 millióról 12 millió sv. fr.-ra emeli fel. Az új részvények 2:1 arányban 70 sv. fr. árfyolamon ajánltatnak fel a régi részvényeseknek. Az elővételi jog június 18-tól július 2-ig bezárólag a következő intézeteknél gyakorolható és pedig: Budapesten: Magyar Országo Központi Takarékpénztár, Genfben: Comptoir d'Escompte de Geneve, Wienben: Österreichische Creditanstalt és Niederösterreichische Escompte Gesellschaft, Zürichben: Comptoir d'Escompte de Geneve Fiókja és a Blankart & Co. Bankháza. Az új részvények az 1927—28. évre osztalékjogosultak. Az alaptőke felemelésének sikerét a vállalatnál érdekelt csoportokból alakult szindikátus garantálja, amely a régi részvényesek által esetleg át nem vett darabokat kibocsátási árfolyamon átveszi. Az igazgatóságba új tagokul beválasztattak: báró Korneld Pál, a Magyar Általános Hitelbank h. vezérigazgatója, Ehrenfest Frigyes, az Osztrák Creditanstalt igazgatója (Wien), Pohl Richard, a Hardy & Co. bankcég vezérigazgatója (Berlin), Ringler A. William, lovag Anhauch Miksa, Pilzer Lipót és Pauer Leó.

„Mercur" Váltóüzleti Részvénytársaság folyó hó 10-én megtartott közgyűlése elfogadta az előterjesztett 1926. évi mérleget, mely 61.868.32 pengő nyereséggel zárul. A pengő névértékű részvények 1. számú szelvényei folyó hó 11-től kezdve 1 (egy) pengővel lesznek beváltva. Az igazgatóságba újból beválasztattak: Brettauer Jenő dr., Mezei Sándor dr., Chavanne Miksa, Kraus József kereskedelmi tanácsos, Lévy Béla dr. és új tagul: Pery J. P., a Mercurbank, Wien elnöklő vezető-igazgatója.

Földhitelbank Rt. közgyülésileg megállapított mérleg szerint a tiszta nyereség 842.661.57 P volt, amelyből osztalékra 650.000 P, a tartalékalapra 94.662.78 P fordíttatott, 46.513.79 P a jövő évi számlára vitetett át. A pengőrészvényeknek 1926. szelvényei június 1-től 5 pengővel (mult évben 4 pengő) az intézet főpénztáránál, Wienben az Österreichische Creditanstalt für Handel- und Gewerbe-nél váltatnak be.

A Magyar Kender 4 pengős dividendája

A Magyar Kender-, Len- és Jutaipar r. t. folyó évi május hó 28-án tartotta XXII. évi rendes közgyűlését, amely elfogadta az igazgatóság által előterjesztett mérleget. A mérleg 661.910.60 P nyereséget mutat fel a mult évi 403.832.05 P nyereséggel szemben. A közgyűlés határozata szerint az elmult évi 2.40 P osztalékkal szemben a társaság a 40 P névértékű részvény után az 1926. évre 4 pengő osztalékot fog fizetni. Az osztalékszelvények 1927 május 28-tól kezdve a társaság pénztáránál vagy a Magyar-Olasz Bank r.-t. pénztáránál váltatnak be.

Szerkesztő: FERENCZY LÁSZLÓ.
Laptulajdonos: VIRAÁG és TÁRSA
Kiadásért felelős: Viraág Béla.

A Köztisztviselők Fogyasztási Szövetkezetének közgyűlése egyhangú helyesléssel mondta ki a KOGSz-szal való fuziót

A *Magyar Köztisztviselők Fogyasztási, Termelő és Értékesítő Szövetkezete* május 29-én délután tartotta meg az új városháza nagytermében 34. évi rendes közgyűlését, amelyen igen nagyszámmal vettek részt a tagok és a köztisztviselőtársadalom kiválóságai.

A közgyülést

Miklauzics Adolf dr.

miniszteri tanácsos, a szövetkezet alelnöke, nyitotta meg és nagyszabású beszédben vázolta azokat a gazdasági és üzleti nehézségeket, amelyekkel a szövetkezetnek az infláció és defláció éveiben meg kellett küzdeni, hogy vagyonát és értékeit megőrizhesse és kielégítően teljsíthesse a tagok iránt való kötelességeit. Két út állott előttünk — mondotta. Az egyik a forgalom emelése volt, a másik a rezsiköltségek apasztása. Az előbbi sajnos, a fogyasztóképesség csökkenése folytán nem volt megfelelő mértékben elérhető, a szövetkezet tehát kénytelen volt rezsiköltségeit csökkenteni azoknak a személyi kapcsoknak a szétbontása által, amelyek még a kedvezményes akcióból kifolyólag tehertételként nehezedtek a szövetkezetre. Adassék tisztesség és dícséret azoknak, akik ezt megértették és elébe tették érdeküknek a szövetkezet jövőjét. Meleg elismeréssel adózott *Schnetzer* Ferenc ny. hadügyminiszter, a szövetkezet volt elnöke érdemeinek, majd kiemelte a KOGSz-szal való egyesülés jelentőségét. A fuzió az üzemkoncentráció minden előnyét egyesíti magában, ezért előreláthatólag eredményesen fogja szolgálni a köztisztviselő-társadalom egységes gazdasági frontjának a kiépíthetését. A szövetkezetellenes támadásokra reflektálva, ugyanazokat a jogokat követelte a szövetkezetek részére is, amelyeket a közvetítő kereskedelem kizárólag magának vindikál. A szövetkezet mindenkor hűségesen ápolta és fogja ápolni az altruista szellemet s a nemzeti érzést.

A zajos tetszéssel fogadott elnöki megnyitó után a közgyűlés felállással adózott a háborúban elesett magyar hősök emlékének. Majd *Fürst* Sándor ny. miniszteri tanácsos szólalt fel az igazgatósági évi jelentéshez, s rámutatott a szövetkezet nagy mobilitására és altruista üzletpolitikájára, a tagok összességének nevében a legteljesebb bizalmát és köszönetét nyilvánította a szövetkezet vezetőségének. Hasonló értelemben szólaltak fel *Vörös* György és *Bartos* Kálmán tagok is. *Hortobágyi* József a vásárlási visszatérítés százalékának emelését javasolta. *Miklauzics* Adolf dr. elnök válaszában kifejtette, hogy a szövetkezet 3750 millió koronát, vagyis tiszta nyeresége 73 százalékát és az üzletrésztőkének több mint a felét fizeti ki a tagoknak visszatérítés fejében, amely jelentékenyen több, mint amennyit a tagok akár békében, akár inflációs évek alatt kaptak. A szövetkezet egyébként csak annyi visszatérítést nyujthat, amennyit teherviselő képessége elbír. A közgyűlés *Gulyás* Flórián dr. (Törökszentmiklós), *Szabó* Miklós, *Réthy* Béla (Szolnok), és *Bertalan* László (Veszprém) felszólalásai után egyhangúlag elfogadta az igazgatóság összes javaslatait, egyben köszönetét, elismerését és bizalmát fejezte ki a szövetkezet vezetősége és üzletpolitikája iránt.

Ezután *Borbás* Gáspár dr. jogtanácsos előterjesztésére a közgyűlés kimondotta a KOGSz-szal való fuziót és megválasztotta az igazgatóság új tagjait: báró *Perényi* Zsigmond v. b. t. t., ny. miniszter, *Horánszky* Dezső udv. tanácsos, az O. K. H. alelnök-vezérigazgatója, Karsa Kálmán ezredes, *Neményi* Imre dr. ny. államtitkár, *Nyegre* László dr. ny. főispán, *Mouillard* Viktor ny. altábornagy és vitéz dr. *Végh* Kálmán honvédelmi miniszteri államtitkár személyében. A felügyelőbizottságba a régi tagokat választották meg. Végül *Javornitzky* Jenő igazságügyminiszteri számvevőségi főtanácsos, a KANSz vezértitkára mondott meleg köszönetet a szövetkezet támogatásáért. A közgyűlés dr. Miklauzics elnök lelkes éltetésével és ünneplésével ért véget.

GROZIT
BŐRFEDÉL-LEMEZ
erős, tartós, vihartálló
aszfaltozás, tetőfedés, talajvízszigetelés
GROZIT aszfalt és kátrány vegyitermékgyár
Budapest, VI., Berlini-tér 3
Telefon: 267—96

Rézbútort, vasbútort, ágybetétet, összecsukható ágyakat legolcsóbban szállít 30 év óta fennálló gyáram Prohászka
VI, Gróf Zichy-u. 46. Fiók: Üllői-út 9

HALWA SÁNDOR
PUSKAMŰVES
BUDAPEST,
I., Krisztina-tér 2. Műhely: I., Szent János-tér 4
Telefon: Lipót 966-02
Állami díszoklevél. Ezüstkoszorús mester
Nagy aranyéremmel kitüntetve
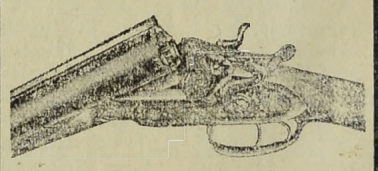
VADÁSZFEGYVEREK
FEGYVERJAVÍTÁSOK
SPORTCIKKEK
CSERKÉSZFELSZERELÉSEK

KRAMER ADOLF
festő- és mázolómester
I., Lágymányosi-u. 4
Telefon: József 82—57

Szíjgyártó
nyerges és bőröndös
Megbizható régi üzlet
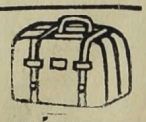
FLIEGER NÁNDOR
II. kerület, Fő-utca 10. sz.

SZÉCHENYI GYÓGYFÜRDŐ
a modern orvosi tudomány minden eszközével és a különböző gyógyeljárásokhoz szükséges felszerelésekkel ellátva.
A város minden pontjától könnyen megközelíthető

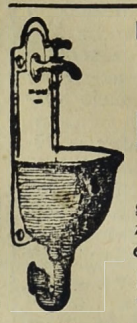
Háztatarozásnál
előnyös feltételek mellett vállalkozik
Nagy Pál
bádogos
gáz, vízvezeték, csatornázás, fürdőberendezés és központi fűtés vállalata
II., FŐ-UTCA 20. SZ.
Telefonhivó 179—42.

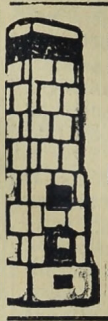
KÁLYHÁS!
Béres Márton
I., LOGODI-U. 19. SZ.
Telefon: L. 972-33
Minden e szakmába vágó munka ügyében forduljon bizalommal e régi jóhirü céghez.

Nem fizet soha lakbért
ha 1—35 évi törlesztésre
2-3-4-5 szobás modern, kényelmes, saját tulajdonu
ÖRÖKLAKÁST
vesz az „ÖRÖKLAKÁS" R.-T.-tól
IV. Városház-u. 4
(Kossuth Lajos-utca mellett)

Hölgyeim és uraim!
Önöknek cipő kell
és ezt
ZVERKONÁK
szerezzék be, teljes megelégedésre. Óriási választék tavaszi divatú urihölgy- és gyermekcipőkben.
A budai főurak szállítója
Aranyéremmel többszörösen kitüntetve
(Budai Vigadóval szemben)

Thermostóth

Központi fütések és szellőzte sések, biologiai szenyviztisztitóberendezések, vízvezeték és csatornázás, fürdőberendezések és épületbádogos munkák tervezése és készítése. Szabadalmazott kovácsolt vas „Thermostóth" kazánok kizárólagos gyártói 167
Tóth Imre és Társa
V., Katona József-u. 3.
Telefon 23—93

ERZSÉBETHID SZÁLLÓ
Telefon: 108-45.
Budán, I. Kökény-u. 14.
Ráczfürdő mellett.

BUDÁN, II., FŐ-UTCA 7 Telefon 188—09.
Lackenbacher György
bádogos, gáz, vízvezeték, csatornázás, fürdőberendezés és központi fütés vállalata.

Nyomatott a Réval Testvérek Irodalmi Intézet R. T. Nyomdájában, Budapest, V., Ügynök-u. 8. — Nyomdaigazgató: Szikiai Pál

Budai Napló

XXIII. évfolyam. 883. sz.

Buda érdekeit a várospolitika, a közgazdaság, társadalom, művészet és sport terén szolgáló ujság. Előfizetése egy évre **16** pengő, félévre **8** pengő. Egy szám **40** fillér. Szerkesztőség és kiadóhivatal: I., Bors-utca **24.** Délután 5—7-ig. Telefon: **K.502—96.**

Felelős szerkesztő: VIRÁG BÉLA

Hirdetések ára: Egy hasáb széles, egy milliméter magas sor, egyszeri közlésnél **50** fillér. 20 mm. magas hirdetés **10** pengő. Szövegsor ára **4** pengő. Közgazdasági közlemények megállapodás szerint. A hirdetések dija mindenkor **előre fizetendő.**

1927 junius 30.

Los von Pest!

II. Tönkre tették a fürdőket és a Dunapartot.

Kormánybiztost, vagy szétválást!

Ezt követeli a fürdőügyi kiállítás botránya, mely túlnő a Széchenyi-fürdő, hullámfürdő botrányán és kétszázezer ember közeli boldogulását teszi lehetetlenné.

Nekünk ez a kiállítás kenyér, nekünk ez jobb jövendő, nekünk ez élet!

Budán nincsenek kereseti lehetőségek. Itt minden kereskedő csak grajzler, itt minden iparos csak kisiparos. Itt nem lehet a kis nyugdíjat kifőzéssel, kiadott szobákkal meggyarapítani. Innen elvándorol a festőművész, mert ide nem jön a vevő. Itt nem él meg az ügyvéd, de még az ügynök sem. Itt kipusztult az egykor oly híres szőlő, és a szőlősgazdák ma a pesti gyárakba járnak napszámba. Itt még a pap is szegény, még ha „angyal" is, és elsompolyog a koldus a nyomoruságok ajtaja elől.

Itt nem élne meg egy szórakozó hely sem, azért itt még kabaré sincsen Itt az emberek már elfeledtek mosolyogni a nagy gondtól, a kilátástalan élettől.

És körülöttünk itt van a kincs, amit két kézzel szórt reánk a jó Isten, de éhen halunk mellette. Itt föltámad az élet, itt meggyógyul aki beteg. És az egészség a legdrágább kincs, ezért cserébe idehordaná aranyát-ezüstjét a fél világ. Itt csodát tett az Isten. És mégis elveszünk. A magánfürdők elsorvadnak. Nincs forgalmuk, nincs tőkéjük, nem fejlődhetnek. A Római-fürdő olyan, mint volt 35 év előtt, a Sósfürdő csak külső mázt kapott. Az ásványvizek forgalmának elrémítő hanyatlásáról most számolt be Felber Lipót, a Balneologiai Egyesület szakelőadója.

Mintha gyémánttal kirakott aranybörtönben éhhalálra ítélt rabok volnánk. Kenyerünk nincs.

Ezt hozná meg a fürdőkiállítás a Gellérthegyen, de még az út sem épül, mely oda felvezetne.

Rendelje el sürgősen a kormány, hogy pártközi konferenciát hívjon össze a tanács és pártközi bizottság intézze el a fürdőügyi kiállítással kapcsolatos kérdéseket. Ha ezt is elamerikázná a város, akkor küldjön ki kormánybiztost, mert nagyon nehezek a láncok, amiket Pest rakott ránk, azoktól béna minden tagunk.

Nem bírjuk tovább!

*

A külön életet élő Buda sorsával foglalkozni kell, hogy tükörnek tartsuk Pest elé, amelyben megláthatja várospolitikájának torz képét.

Kezdjük a kis dolgokon. Ezek humorosak.

Valami pesti bölcs elhitette velünk budaiakkal, hogy a Gellérthegy és a citadella így szép, ahogy van. Ez beleette magát a köztudatba, sőt még műemléknek is szerették volna felavatni. Pedig — ahogy Alpár Ignác apánk mondja —

gellérthegyi citadella egyáltalán nincs.

A citadellát a város már régen átvette azzal, hogy *lerombolja.* Csak éppen azon mult, hogy ez a lerombolás rettenetes milliókba került volna már akkor — békeidőben és éppen ezért csak réseket törtek rajta, hogy megfosszák erődjellegétől.

Az egész citadella és az átvételéhez, lerombolásához fűződő história csúf dolog. Azt írtam egyszer, hogy ez a Budapest fékentartására épült erőd a vén Gellért tetején olyan, mint egy összelapított cilinderkalap.

Sokan elítéltek emiatt, de ma már sokan igazat adnak nekem. Az ellntétjét kell csak felállítani és kitünik az igazságom. A visegrádi várat, ha ideépítették volna, akkor most mit szólnának a citadella barátai? Lebontanák a kiálló részeket, amíg ilyen összelapított formát kapna? A visegrádi vár szép, a citadella pedig se vár, se rom. Poézis egyáltalán nincsen benne.

Az, hogy a citadella nem szép, nem azt jelenti, hogy most már ezt a hatalmas sziklát okvetlenül el kell csúfitani valami filigrán csecse-becsével, ahogy a Gellért-szobor alatti részt elcsúfitották azzal a mozaikszerű aprókőberakással, ami sehogy sem illik oda. Erre a nagy arányú sziklára valami derűs, de fenséges alkotás való és ha a fürdőkiállítást rendező és építő társaságnak van ilyen terve, azt okvetlenül építse föl az alapfalak felhasználásával.

„Csak csúfabb nem lehet a mostaninál" — mondotta Bánlaky Géza, a Gellért-fürdő fejlett ízlésű igazgatója.

*

Pestről nézve nagyon kedves látvány lehet a kotrógépek munkája, amint ontják magukból a kikotort kavicsot, homokot. Ennek a zaja nem hallatszik át Pestre. De ha a tanácsnok urak valamelyike véletlenül betegen feküdne a Lukácsfürdőben, vagy a Rudasban, elátkozná ezeket a kavicshányó kotrógépeket. Mert, hogy a pesti parton éppen a Hungária, a Ritz, Bristol és Carlton szállodák előtt van a személyhajó állomás és a jövőmenő hajók órák hosszat éppen ezeknek a szállodáknak a Dunára nyiló ablakaiba okádják a füstöt, az jó lehet a külföldi vendégeknek, lehet pesti gusztus, — de hogy a budai fürdők mindegyike elé kotrógépet állítsanak, homokhegyeket, kavics piramisokat építsenek, — azt mi budaiak nem tennénk meg, ha a magunk urai volnánk.

*

Föltétlenül kell a piac, de hogy ez a piac pontosan a park mellett legyen és az onnan áramló illatok agyonüssék a park virágainak illatát, ahogy ezt a Döbrentei térem megcsinálta a pesti bölcsesség, — arra igazán nincs semmi szükség.

Az egész Döbrentei teret, a külön életet élő Buda föltétlenül parkiroztatná, mert a mostani park kicsiny és apró gyermekekkel nem lehet a Gellérthegyre menni. De még a Hungária-forrást használó betegek sem mennek szívesen a Gellérthegyre, a mostani kis parkocska pedig szűknek bizonyult. Parkunk nincs, de van helyette egy 20 holdas kaszáló rétünk a város közepén. Ez a világ legdrágább szénatermő rétje a Vérmező. Felső csücskére kőszínház épüljön, alsó részére a természetrajzi múzeum. A többi pedig legyen a világ legszebb fürdőparkja. Ide jöjjenek nyaralni az emberek, nemhogy innen, ebből a kerttelen sivárságból menekülnek külföldre.

*

Szeretném én azt a pesti polgárt látni, aki szótlanul belenyugodnék abba, hogy nagyobbszabású temetésnél 2—300 embernek „egyetlenegy" omnibuszon kellene kimennie a rákoskereszturi temetőbe.

Miért kívánja ezt Pest éppen a jó budaiaktól? Mondjuk — óbudaiaktól? Mert a temetőjüket elvitték az ürömi határra — ami máskülönben okos dolog — de egyetlen egy szál omnibusz van hivatva a gyászoló menetet kiszállítani. Pedig a külső Bécsi úton végigfutó villamos hozzáférhetővé tenné az óbudai vasuti állomást is, mely olyan helyre épült, hogy azt sem lehet semmiféle közlekedési eszközzel megközelíteni.

Ohó! — mondják odaát Pesten — ennek a vasutnak a végállomása ott van bent, Budán, a Margithíd mellett. Ott tessék felszállni.

Csakhogy ez keserű igazság, mert éppen ez a vasuti állomás teszi türhetetlenné a Császárfürdő betegei számára a létet. Ott fütyül, sipol, prüszköl, füstöl, tolat és kapcsol — füstben, zajban — ez a vasut, megrontva ennek a dunaparti fürdőnek minden szépségét. Ezt innen okvetlenül áthelyezné a „budai" tanács.

Mintahogy ez a tanács kialkudott volna a propellervállalattól legalább két megállóhelyet az ujlaki és óbudai — meglehetősen hosszú — Dunaparton. Négy hajóállomás esik Pesten ilyen hosszúságú partrészletre. Az óbudai és ujlaki másodrangú polgár vagy a hajógyárnál szállhat hajóra, vagy lesétálhat a Pálffy térre.

*

Ritka látványosságszámba mennek a budai fürdők forrásai. Természetalkotta nagy barlangok sötét mélyén tószerű források adják a gyógyvizet a Gellérthegy belsejében. Akik látták, csodákat beszélnek róla és mégis lakat alatt tartja azokat a város bölcsessége. Pedig minden idegen megnézné és ez volna a reklám egyik leghatásosabb módja.

Igaz, azt is bizonyítaná, hogy ezek a források meglehetősen mélyen vannak és így a sokkal magasabbra tervezett Gellérthegyi lift alagútja azokat egyáltalán nem érintheti, — de mindenesetre elsőrendű látványosságot nyujtanak. E források közül egy, a Lukácsfürdőé kint van a szabadban, akkora tó, mint a Vigadó nagyterme és Lotusz-virág nyílik rajta. Ezt szépen körülfalazták, nehogy valaki meglássa. Másutt ezt aranyba foglalnák, mint valami ékkövet és dicsekedve hordanák oda az idegent.

Mindent ami szép, lakat alá tett a város és csodálom, hogy a János hegyet is nem deszkázták még körül, hogy ne látszódjék belőle, még a kilátó torony sem.

*

Nem szívesen irom ezeket a dolgokat, mert elfacsarodik tőlük a szívem. Mi budaiak világgá szeretnénk kiáltani a mi világhírre érdemes szépségeinket, és a pesti tanács befogja a szánkat.

A kiásott romvárosokat ezrével látogatják Itáliában az idegenek és Pesten ezrével laknak emberek, akik még sohasem jártak Akvinkumban. Pesti ember azt sem tudja, hogy miképen juthat el oda. Villamosvasutak visznek Pestszentlőrincre, a homoksivatagba, de Akvinkumba csak a ritkán közlekedő HÉV visz. Pedig ott e 3000 esztendős romokon kívül gyógyfürdők is vannak. Óriási világfürdőnek van teremtve az a szerencsétlen, elhanyagolt akvinkumi medence a Duna partján. Ma még mezőség, pusztaság. Azzá lesz, amivé teszi a város.

Az a nagy baja, hogy Óbudán is túl van, az pedig Pestnek legmostohább gyermeke.

Óbuda egy nagy háromszög, amelynek csak a két befogóján van villamos vasut, de a háromszög belseje a legelmaradottabb falu. Minden szennyvize az utcán bűzlik.

Nem tudom elképzelni, hogy Óbuda mint önálló város, ötven év óta ne csatornázta volna utcáit, mint tette annyi más kisebb város az országban.

És még sok olyan dolog van itt, amit elképzelni nehéz.

Dubnai Pál

Kezet fogtak a budai hegyek

A budai hegyvidék és a völgyek villaterületei szövetségbe tömörültek.

A Budai Hegyvidéki Egyesületek Szövetsége

A fürdőváros nagy kérdésének gyakorlati megoldása hatalmas stációhoz ért a mai értekezleten, amelyen csekély kivétellel megjelentek azoknak az egyesületeknek a vezérfiai, amely egyesületek hivatva vannak a belső budai világfürdő méltó keretét megalkotni.

A Budai Polgári Kör előkelő termeit ajánlotta föl az első értekezlet megtartására dr. *Kozma* Jenő és a szétküldött meghivók alapján megjelentek: Alpár Ignác, Andréka Károly, Bárdos György, Bódy Tivadar, Gömöry Győző, Holtzspach Nándor, Kemény Lajos, Kozma Jenő, Lugmayer József, Manninger Vilmos, Rezső Antal, Szibinkits György, Szilágyi Károly, Tinán János, Bercsényi Antal és Viraág Béla. Elmaradását kimentette Becsey Antal.

Már a Zugligeti Egyesület egyik társasvacsoráján, ahol lapunk szerkesztője fölvetette a rokontörekvésü hegyvidéki és a hegyek alján elterülő villaterületek sorsát intéző egyesületek szövetségbe való tömörülésének eszméjét, az a meggyőződés alakult ki, hogy ez a szövetség az intenzív életet élő és eredményes működést kifejtő Svábhegyi Egyesület égisze és

Dr. BÓDY TIVADAR

vezetése mellett alakuljon meg, amit azután minden a mozgalomhoz csatlakozó egyesület szívesen is fogadott.

Az eszmének sikerült megnyerni dr. *Ripka Ferencet* is, aki mint a szövetség díszelnöke tetőzné be ezt a hatalmas szövetséget, amelyben a főváros is bölcs segítőtársat talál a hegyvidék fejlesztése terén.

Társasvacsora keretében folyt az első megbeszélés, ahol tisztázták azt a fogalmat is, hogy az általános felfogásnak engedve, mely *Pestet* mondja *síkságnak, Budát* pedig *hegyvidéknek,* ebben a hegyvidéki szövetségben jogosan vesznek részt azoknak a villaterületeknek egyesületei, amelyek — mint a Pasaréti-, Akvinkumi- és Buda-Alsóvárosi (Fehérvári út és környéke) Egyesületek — jobban a síkságon fejtenek ki működést és alkotják azt a keretet, mely mint üdülőterület veszi körül és egészíti ki a belső Budán épülő világfürdőt.

A megbeszélések során szóvátette ezt Gömöri Győző, a Buda-Alsóvárosi Egyesület elnöke, mint par excellence síkságon, a kelenföldi medencében létesült egyesület, — de a kifejlődött vita során kitűnt, hogy ide tartozik a Dobogó-domb a keserűforrások felett s ez jogosulttá teszi e városrész számára is a „hegyvidéki" egyesület gyüjtőcímet.

A kifejlődött élénk vita során kialakult az a nézet, hogy minden a szövetségben (esetleg Hegyvidéki Tanácsban) tömörülő egyesület s így a már meglevő Óbudai hegyvidéki szövetségben egymáshoz kapcsolt óbudai hegyvidéki egyesületek megtartják függetlenül teljes autonomiájukat, de beterjesztik programmjukat és az eljárásban követnek közösen megállapított rendet, ami megkönnyítené a városháza munkáját és rendszert vinne e vidékek fejlesztésébe.

Az értekezleten részvett *tizenöt* egyesület most összeállítja programmját és a szükséges statisztikai adatokat, hogy a legközelebb megtartandó értekezleten az alakulás ismét egy nagy lépéssel haladjon előre.

Budán, 1927. junius 29

Elhalasztotta tárgysorsjátékának junius 29-ére kitűzött húzását a „Budai Kat. Kör" ezévi december hó 5-ére, amikor nagyszabású Mikulás-est keretében tartja meg a húzást.

Felfordulást okoz majd Óbudán a piac áthelyezése a Tavasz utcából a Kórház-utcába, ahol a régi temető helyén rendezik be az új piacot. A székesfőváros közélelmezési bizottsága legutóbbi ülésén elfogadta az új piac terveit, amelyek most már a közgyűlés elé kerülnek végleges jóváhagyás végett.

Szent Gellért Gyógyfürdő
Vízgyógyintézet és Napfürdő
Külön férfi és női osztály. A legmodernebb berendezés. Szakképzett személyzet.

Ház nélkül, mécses nélkül, árván maradt a Szent János-szobor, mely a Szent János-téren nemcsak áhítatra hív, de a budai hagyományokat is őrzi. Most bontják a Szent János-tér egyik földszintes sarokházát a Werbőczy-gimnázium mellett, mely a Honinger fuvaroscsalád ősi hajléka volt. Amikor a Szent János-teret átfogó Ördögárkot beboltozták, lebontották az itt rajta átvezető hidat is, amelynek közepén nyugatnak nézve állott a szent János szobra, melyet a téren helyeztek el, de délnek fordítva az arcát. A tér szabályozása és parkírozása alkalmával a szent János-szobor új helyre került, ahol most is áll és keletnek fordították. A szobor gondozását a Honinger-család vállalta és kegyelettel gyújtották meg a szobor oszloptalapzatára szerelt lámpát. János napját előzőleg egy hétig égett a mécs és sokan jöttek el ide egy imára. A házat utóbb megvette Friedländer Miksa, akinek sokáig zálogháza volt az Attila-körúton. A házzal együtt átvette, bár másvallású volt, a szentszobor kegyeletes gondozását és a mécses szombatonkint továbbra is kigyulladt. Csakhogy a ház most lebontás alá került és a mécsest tartó lámpás is letörött. Ki tudja, hogy az új tulajdonos vállalja-e a szobor gondozását és a mécsesgyújtást. Meglehet, hogy így most árván marad szent János öreg szobra, a budai romantikának kőbevésett tanuja.

Kozma — napja. A képviselőség nemcsak díszt hoz, de nehéz terheket rak a képviselő vállaira. Boldog honatya az, akinek valahol a Dráva mentén van a kerülete, mert onnan alapos ok nélkül senki sem két útra, hogy szeretett képviselője közbenjárását kikérje. Más az eset — helyben! Aki véletlenül *pénteken* délután keresi föl ügyvédi irodájában *Kozma* Jenő dr., országgyűlési képviselőt, *Buda képviselőjét,* azt onnan áttessékelik a budai vigadóban levő „Polgári Kör"-be, ahol a képviselőhöz forduló választókat fogadja pénteken délután. A goblenes nagy teremben gyülekeznek a jelentkezők és sorjában fogadja őket Kozma Jenő a szomszédos teremben. Igy elmondva ez igen egyszerű ügynek látszik, de aki szemtanuja volt az ilyen felvonulásnak, aki maga is várakozott már, azt meglepik azok az arányok, amit egy ilyen fogadó-nap ölt. Már kora délután ismerős csoportok verődnek össze és mire megjön a képviselő, már megtelt a terem, hogy alig tud rajta átvergődni. Ravaszabb emberek már a folyosón elfogják, odabent pedig a türelmetlen hölgyek hamar közrefogják. Káptalan legyen a feje, hogy mindazt megjegyezze, amit tízenhuszan mondanak egyszerre. A nagy kaoszba rendet hoz, amikor be tudja tenni maga mögött a szomszédos fogadószoba ajtaját. Ide már csak egyenkint jut be egymás után a várakozók tömege. Esetleg a küldöttségek, amiből szintén jut néhány minden péntekre. Száz ember, száz ügyben. Fej kell ide, meg szív, no meg türelem. Nagyobbrészt vizivárosiak jönnek. Ezeket mind személyesen ismeri Kozma. Az előhozott ügyek fele oly jelentéktelen, hogy nem szabadna azokkal fölöslegesen terhelni a közmunkának élő, elfoglalt embereket. Halomszámra gyülnek a kérvények, az ajánló levelek. Mindenkinek van protektora. Mindenkinek az ügye fontos, sürgős, életbevágó. Mindenkinek már tegnap kellett volna az, amit holnap kér. Sok a honmentés benne, fanáziák és szédületes üzletek, találmányok. *De legtöbb az álláskereső.* Szomorú a kenyérért való rimánkodás. És minden pénteken ugyanaz a nóta, csak a színe változik. Kozma Jenőnek pedig mindenkihez van jó szava. Előtte nincs társadalmi különbség, nincs felekezet és előnyben csak az igazi szegénység van nála. Jó ember, türelmes ember, de nem sokáig fogja bírni ezt az ostromot. Ezt még nézni is sok, nemhogy elintézni. Ha így tart, ma-holnap már szük lesz a Vigadó — péntek délután.

Elégtétel Szilágyinak. Jól emlékezünk itt Budán azokra a támadásokra, amiket *Szilágyi* Károly volt nemzetgyűlési képviselő ellen intéztek akkor, amikor Benedek János sajnálatos elhalálozása után, mint pótképviselőjelölt átvette a mandátumot, de nem lépett be a demokrata pártba, ahonnan — mint az Óbudai Demokrata Párt elnöke — kilépett, amire bizonyára meg voltak a maga alapos okai. Rettenetes harc indult meg akkoriban Szilágyi Károly ellen a Jardin de Paris-val kapcsolatosan, amire ő sajtóperrel válaszolt. Most úgy a „Reggel" mint pedig a „Magyar Hirlap" sajnálkozással visszavonja az egész támadást, kijelentvén, hogy

> *Szilágyi* Károly volt nemzetgyűlési képviselő személyével kapcsolatosan sajtóközleményt adtak ki. Meggyőződést szerezvén arról, hogy az ebben foglalt tényállításokat illetően *tévesen informáltak,* a cikk tartalma miatt sajnálkozásukat fejezték ki.

És ha végre... mégis csak eljutott a közönség valami szép vasár- vagy ünnepnapon, ökölcsapások, eltaposott gyermekeken és zsúfolt villamosokon át a budai hegyek közé, ott aztán egymásra öltögetheti a nyelvét. Ott még vizet sem talál. Kárba vész itt minden hegyvidéki egyesület becsületes törekvése, mert a városházán nem csinálnak semmit. Ott úgy viselkednek, mintha a városháza szülte volna a budai hegyeket és most piheni ki ennek fáradalmait. A közönség pedig örüljön, hogy a hegyek már megvannak. Tegyük fel, hogy valaki fölizzadta magát a Sváb-hegyre, ott fent nem talál semmit. Még csak a nagyszálloda és a fogaskerekű vasut közötti teret sem planirozták. Az olyan, mint volt 25 év előtt. Van a városnak zenekara, énekkara, de fent a hegyen, a kiránduló közönség szórakoztatására nem történik semmi. Azt mondják, hogy a jó must önmagától kiforrja magát. Ott van a hegy, majd csak lesz valahogy. Akinek pedig nem tetszik így, az ne menjen oda. Ez a város fürdőpolitikája! Néhány pad, egy kis térzene, — legalább a látszatot mentené meg, hogy van „autonómia", mely a polgárság javát akarja. No, hát akarja?

SZEMÜVEG Zibrinyinél, I, Attila-u. 12

Ellopták a padokat a Hidegkuti-úton végig és a kiránduló közönség most nem talál pihenő helyeket. Pedig fáradságos a járás ezen az úton, mert a gyalogjárda mizerábilis. Igy panaszolja fel ezt nálunk a telefon és számos levél.

Szerencsétlenség készül ismét, s a jóizlésű emberek háta már előre borsodzik. A városmajori templom — ahogy azt annak idején megírtuk jóelőre — süknek és kicsinek bizonyult, a közönség pedig szereti ezt az erdei templomot, szereti a derék papját, szívesen áldoz a templom javára s így született meg a terv, hogy a templomot átépítik. Árkay építész meg is tervezte. Most gyűjtik rá az adományokat. Eddig csak rendben volna a dolog. — A templom mellett húzódik el Buda legszebb fasora. Minden fája száz évnél öregebb. Szép, széles, impozáns fasor, még a XVIII. században ültették. A fasor el van hanyagolva, az útja nincs kiépítve, ősszel-tavasszal járhatatlan a sártól és nyáron csupa por. Gidres-gödrös, kellemetlen. De impozáns s ha rendbe hozzák, a város büszkesége lesz. A Csaba-utcától fut a kertészeti hivatal telepéig, s ha kell, az Új Szent János-kórházig. Ez is rendben volna eddig. Egyszer majd csak rendbe hozza az utat a város. — Aki a templomban megnézte az újonnan átépítendő templom tervét, megcsóválja a fejét. Először azért, mert a templom bővítését úgy tervezte az építész, hogy beleépíti a fasorba. Azután tervezett hozzá egy — majort. Hogy a híveknek okvetlenül majorra van-e szükségük, azt nem tudjuk, de hogy a fasort nem áldozzuk fel, csak azért, mert első leülésre úgy tervezte azt az építész, azt egészen biztosan tudjuk. Fákat, 130 esztendős fákat nem tud az építész egy-két év alatt fölnevelni, de jobb tervet egy délután alatt is megtervezhet. Hát kedves volna-e a jó Istennek, ha az ő házát arra használnák fel, hogy tönkretegyenek vele olyan szép parkot, amit ő 130 év óta nevelt? Megnézték azt a tervet nagynevű építészek, megnézte a Hollós-Mátyás-Társaság kiküldött bizottsága, — és mind azt találta, hogy a terven okvetetlenül változtatni kell. Talán maga az egyházközség is megtalálja ennek a módját, de ha nem találná, akkor majd megtalálja azt valamely felsőbb hatóság. Ezt a szerencsétlenséget okvetlenül meg kell előzni, el kell kerülni.

Megalakult a Vöröskereszt
I. kerületi választmánya

Bensőséges, csendes ünnep keretében megalakult e hó 17-én a Budai Társaskör nagy termében, amelyet zsúfolásig megtöltött Buda intelligens közönsége.

Nehéz volt fölrázni ezt a mi szegény társadalmunkat, és nehéz munkát végeztek itt Hoór-Tempis Móritz egyetemi tanár, Ziegler Géza elnök, kormányfőtanácsos és akit első helyen kellett volna megemlíteni: Hubert Vilmos fémárúnagykereskedő, aki lelkesen áll minden emberbaráti intézmény szolgálatába. A Vöröskereszt I. kerületi választmányának megalakítása körül vezéri teendőket végzett, és impozáns módon nyerte meg ezt a csatát.

Hubert Vilmos azok közé tartozik, akik önzetlen szerénységgel, zajtalan áldozatkészséggel szolgálják a közügyet, a teljesített kötelesség tudatában találva meg a nem keresett köszönetet és elismerést. A háború idején a székesfővárosnak tett szolgálatait mintául állították fel azok, akik működését látták s méltányolták.

A Vörös Kereszt választmányának imponáló arányokban való összeállítását és megszervezését azzal honorálta az alakuló közgyűlés, hogy megválasztotta ügyvezető elnökének Hubert Vilmost, — oly előkelő tisztikar élén, amilyen alakulást kevés kerület tud felmutatni.

A választmány élén mint elnökök dr. Ripka Ferencné nagyasszony és dr. Ugron Gábor állanak, akik mellé, mint körzetelnökök Becsey Antal és neje, dr. Rottenbiller Fülöpné, dr. Hoór-Tempis Mór, Ziegler Géza és neje sorakoznak.

Száz és száz előkelő budai név szerepel az elnökségben és a bizottságokban, a szűkebbkörű tisztitkárban pedig a tulajdonképeni nehéz munkában Hubert Vilmos vezetése alatt részt vesznek: főtitkárok: Morbitzer Dezső, Hubert György, dr. Kemény Dezső, Hóor-Tempis István, ifj. Ziegler Géza; főjegyzők: Anda Géza, Halm Sándor, dr. Téry Miklós, dr. Szász Elemér; ügyészek: dr. Krivoss Árpád, dr. Keyzlár Gyula, dr. Natzler Ervin; kincstárosok: Ravasz László, Kapcza Imre, Ostián Antal; számvizsgálók: Komáromy Károly, Kulcsár Richárd, Várnay Alajos; ellenőrök: Fábián Gyula, Ring Béla, Horváth Károly.

Az alakuló közgyűlésen Simontsits Elemér v. b. t. t., az Orsz. Vörös Kereszt-Egylet alelnöke, monumentális beszédben fejtette ki az egyesület céljait és számolt be az eddigi működéséről.

Lelkes hozzászólások után kimondotta a közgyűlés a megalakulást.

SZENT GELLÉRT FÜRDŐ
ÉTTERMEI!
KIVÁLÓ MAGYAR ÉS FRANCIA KONYHA
KÁVÉHÁZI NYILT TERRASZ.
GUNDEL KÁROLY.

BUDÁN, II., RETEK-U. 12.
TROMBITÁS
vendéglőben
nem trombitálnak már, hanem diszkréten kedves cigányzene száll a hűvös, virágos kertben.
Pompás konyhája
vetekszik az elsőrangú restaurant-okkal, mégis mérsékelt polgári árak! Teritése előkelő.
Kitünő itala!
VENDÉGLŐSE:
GUTTENBERGER
BUDÁN, II., RETEK-U. 12.

ÁLLANDÓAN
FRISS!
CSAPOLÁS
Kitünő konyha éjfélután 2 óráig a
Szent István vendéglőben
I. kerület, Alagut-utca 5.
A Budai Szinkörrel szemben.
TELEFON: TERÉZ 42-02.

HALLÓ! Hol a hal? Ó-!
BUDÁN
Ott, ahol a hajó is megáll
Alegjobb hal sülve, rántva zeneszóval Kutinál
Élő halból az elimert Kuti-módra főzik a halászlét
Esténkint Balog Laci muzsikál
Az uri közönség kedvelt vacsorázóhelye
Hűs kerthelyiség az óbudai propeller végállomásnál, közvetlenül a Dunánál
Friss Szent János sör

PÁLFFY
ÉTTEREM
Pálffy tér Szt. Endrei helyiérdekü ind. áll.
Tulajdonos: Mayer Pál — Telefon L. 969-32
Aki igazán jól és olcsón akar étkezni, keresse fel a kiváló konyhájáról elismert Pálffy-étermet. Saját terméső borok. A legfigyelmesebb kiszolgálás.
Szabad terrasz. Tágas éttermek.

RAVASZ LÁSZLÓ cukrász
Elismert legjobb sütemények, torták társas estékhez
I. ker., Krisztina-körút 77. sz.
Uj telefonszám: Krisztina 502—34

BUDAPEST
VALÓSÁGOS
RIVIERÁJA
a török idők nyári kéjkertjeinek helyén, gyönyörü kilátással egész Budapestre, a Németvölgy kiszögelő csúcsán épült modern, uj terraszával és uj berendezésével a Milis-féle
BÉLAKERT
vendéglő
Oláh Náci „pikkoló" művész muzsikál
Pompás konyha — Elsőrangu pince — Nagy fedett helyiség — Kettős fedett kuglizó — A Krisztinatérről 10 perc alatt elérhető az 59-es villamossal.

Valódi
szentgyörgyi
borok, hűs kerti helyiség, hideg konyha
Habermann Antal
I. ker., Maros utca
volt Szigethy-féle vendéglő

BALÁZS vendéglő a Hüvösvölgy végállomásánál. Tel. Zugliget 79.
Elsőrangu konyha. Kitünő cigányzene

DÉLI-VASÚT ÉTTEREM KERTI TERRASZÁN
junius hó 1-től kezdve
minden este katonai zenekar
mintájára megszervezett m. kir. folyamőrség zenekara hangversenyez, ugyszintén vasár- és ünnepnap délelőtt 11—1 ig.
Elismerten jó magyar és francia konyha kitünő fajborok
Friss csapolás.
tisztelettel
Grecsák Róbert
tulajdonos.

Irta: Csikvacsárcsi Balás Sándorné
Magyar háziasszonyok könyve
Szakács és cukrászkönyv
Ara: Ajánlott küldéssel 5·30 Pengő

Családi lakóházak felépítése
25 éves törlesztéssel
Szolid kivitel — Olcsó árak — Kedvező feltételek
Kérjen tájékoztatót
»ORILLON« ÉPITŐVÁLLALAT
Iroda és telep: Budapest, VI., Hungária-körút 43.
Telefon: Lipót 903—18 ● Vidéken képviselőket keresünk. ● Telefon: Lipót 903—18

Gyümölcskiállítás Budán. Az Óbudai Hegyvidéki Szövetség e hó 19-én tartotta a Szent Lukács-fürdő nagyszállóban 14-ik évi rendes közgyülését s azt *Szilágyi* Károly elnök nyitotta meg. Szervei György főtitkár mutatta be a szövetség 1926-ik évi működéséről szóló évi jelentést, melyet a közgyűlés egyhangúan vett tudomásul. A zárszámadás elfogadása és a felmentvény megadása után elfogadta a közgyűlés az 1927. évi költségvetést, amelynek keretébe állandó *gyümölcskiállítás* költségeit állította be.

Az alapszabályok módosítása, az ügyrend és indítványok letárgyalása után Szilágyi elnök méltatta *Purébl* Győző dr., székesfővárosi tanácsnok, a Budapesti Gazdálkodók Egyesülete elnökének a téli gazdasági szaktanfolyamok rendezése körüli érdemeit, s azok elismeréseül rendezte a szövetség a közgyűlést követő ünnepi társas ebédet, a tanácsnok és az előadók tiszteletére. A díszebéden Szilágyi Károly elnök üdvözölte a megjelent Purébl tanácsnokot és az előadókat, amit megköszönve Purébl Győző dr. elismerte, hogy a Gazdálkodók Egyesületei között az Óbudai Hegyvidéki Szövetségnek intenzív gyakorlati munkássága példaképül szolgálhat. Egyuttal megigérte, hogy a szövetség jogos törekvéseit a maga részéről mindenkor örömmel támogatja. A szövetség hölgytagjai az ünnepelt tanácsnok nejét díszes csokorral lepték meg. A társasebéd vídám hangulatban elhúzódott estig.

Tabániak Esztergomban. A tabáni egyházközség jótékonycélú kirándulást rendezett Esztergomba a zászlódíszbe öltözött Sophie-hajón 1300 tabáni hívővel. A szentmisét Csiszárik János c. püspök, meghatalmazott miniszter mondotta. A tabáni kultúrház megépítése érdekében nagystilű beszédet mondott Szabó Pius dr. A kirándulók megtekintették a bazilikát, primási képtárt, a kincstárt, a várkápolnát, hol Szent István született és kereszteltetett. A kultúrház javára az első nemes adakozó Csiszárik János dr., c. püspök volt 100 pengővel. A Regnum Marianum cserkészzenekarának előadása szórakoztatta a közönséget. A szervezésben az egyházi elnöknek, Angyal Kálmán dr. apátplébánosnak, Kovács Pál dr. világi elnöknek, Günther József fáradhatatlan főtitkárnak és Adametz Mária úrnőnek van nagy érdeme. A hercegprimás az egyházközség hódolatát szívesen fogadta és áldását küldötte a hívőkre. A hajón egy 36 kilós torta, melyet Ravasz László cukrász készített, kisorsoltatott, melyet a szerencsés nyerő Szabó Pius dr. a cserkészeknek adott ajándékul. A budai vegyes dalárda, Tinkovics operaénekes, Somogyi Nellike kis szavalóművésznő gyönyörködtették a jelenvoltakat. Az elindult hajóról egy galambot bocsátottak szabadon, mely Tabánba szállt vissza.

Kérje mindenütt a
„Sopron-Győri"
TEJET, mert ez a legjobb és legmegbizhatóbb
Telep és iroda: Sopron-, Győr- és Vasmegye Telgazdasági Rt. I., Fehérvári-ut 27. Tel. J. 128-01

Hegyi beszédet mondott a Normafa alatt június 17-én a református gyermekeknek Hegedűs Loránt v. miniszter, aki utóbbi időben hitszónoklataival, a hitetleneket Jézushoz való visszavezetésével ér el nagy sikereket.

Eddig a hír.

Mi egy kissé erősnek tartjuk már a címet is, amelyben Jézus legszebb, legfenségesebb szózatát akarja megismételni a volt pénzügyminiszter. Van ebben valami rapszodikus merészség, ahová okvetlenül el kellett jutnia a rapszodiák fokozásában, holott ezek a rapszodiák ma teljesen feleslegesek és csak a társadalom szétszakgatására vezetnek. Nem szolgálja ezzel a nemzet ügyét Hegedűs, mert ma minden jó magyarnak azon kellene lennie, hogy a társadalmat összekovácsolja, nem hogy szétrepeszsze. Nem kell kormánypártinak lennie, csak magyarnak, hogy kiérezze a nemzeti egység nagy szükségét, a mai nehéz helyzetben. Az ilyen rapszodiák néha gixerrel végződnek és megzavarják azt a harmoniát, amelyre most van szüksége a nemzetnek. Hegedűs Lóránt zseniálitásának erősítenie kellene a nemzetet és nem gyöngíteni.

A polgári gondolat új erősségeit alakították meg Budán, a Czakó-utcai iskolában az esztergomi érseki tanítóképzőt végzett bpesti tanítók június 17-én, meleg testvéri együttérzéssel. Körülbelül nyolcvanan gyűltek össze a legöregebb évfolyamtól a legfiatalabbig s egyhangulag elnökké Ölveczky Pál szakfelügyelőt, a Budapesti Hivatalos Tanítótestület hivatott vezérét választották meg, aki kiváló szónoki tehetségével nagy hatású beszédben fejtegette az Esztergomban végzett tanítók bajtársi szövetsége megalakulásának szükségességét. A különös figyelemmel hallgatott előadásában rámutatott arra a tanítói és társadalmi munkára, mely meg fogja akadályozni, hogy a forradalom újra szószéket ácsolhasson magának. Majd a szövetkezés gazdasági és szociális céljait, az egymást megsegítés kötelességeit ismertette állandó helyeslés mellett. Zúgó taps köszöntötte az általánosan szeretett elnök szavait, ami után megválasztották alelnöknek: Palócz Endre polg. isk. tanárt, Hrivnyák János el. isk. igazgatót; gazdának: Fekete Jenő el. isk. igazgatót; titkárnak: Schéri Géza tanítót. A meleg hangulatú ünnepi gyűlés után a hercegprímást táviratilag üdvözölték, majd családi vacsorára gyűltek a naphegyi Ziegler-vendéglőben a budapesti társaséletben is első helyet elfoglaló Esztergomban végzett tanítók.

A Budai Zeneakadémia fényes sikerű hangversenyt rendezett június 2-án este a Budai Vigadóban a halhatatlan zeneköltő Beethoven emlékezetére. A már másodízben kitűnően szereplő egyesületi zene és énekkar hivatása magaslatán állva, kultúrmissiót teljesít Budán. Clauser Mihály zeneigazgató, Ernyey Károly államtitkár, elnök és Ledvinka Ferenc hajógyári főfelügyelő alelnök lankadatlan vezetése alatt. Ez alkalommal pompás előadásban hallották a preciz zenekartól „Athén romjai" nyitányát és a török indulót, amelyért a díszes, nagyszámú közönség sok hálás és elismerő tapssal halmozta el a zenekart s annak művészlelkű, abszolut biztos dirigensét, a fáradhatatlan Clauser Mihályt. Utána Koncz-né-Keömley Bianca énekelt elismerésre méltó művészettel, majd Szentgyörgyi László, a budai fiatal hegedűművész aratott nagy sikert. Ezután a zeneirodalomban páratlan, nagyhatású „Karfantáziát" adta elő zongorán Panrok Auguszta a zeneakadémia tanára, magas művészettel, virtuoz technikával, zenekari és énekkari kísérettel. Az énekszólókat C. Tholt Margit, Petta Hilda, Patasics Leóné, Schmiedt Ede, Honffy Zoltán, Boros József énekelték stilusosan. A zongora kiváló művésznőjét, a zenekart és énekeseket és az összhangos előadásnak lelkes betanítóját és vezénylőjét szűnni nem akaró, szeretettel teljes ovációval jutalmazta a magas értékeket magával vivő közönség.

Beszüntetik a sportpályát a Marcibányi-réten, ahol eddig ez volt a környék egyetlen szórakozása. A *„Budai Sport Club"* derék amatőr csapata rugja itt lelkesen a labdát s ezt a völgykatlant övező dombokról leszállnak a hegyilakók, hogy a játékukban gyönyörködjenek. Ennek a szép idillnek a nyakára lép a város. Igy panaszolta el László napján a sportclub egyik „László" elnöke *Ulm*, akit a másik László elnökkel, *Pataky* Lászlóval együtt melegen ünnepelt e hó 25-én este a Boroka-féle vendéglőben a Budai Sport Club hűséges gárdája. Elsőnek *Barakovich* Kálmán ügyvezető alelnök méltatta a két elnök érdemeit és kiemelte Pataky László (ahogy ott bizalmasan elnevezték: az „Öreg Pityke") érdemeit, amiket a nehéz válságok elhárítása révén szerzett. Meglepetésül Ulmnak remek kivitelű díszoklevelet, Patakynak pedig művészi bronzplakettet nyujtott át. Azután *Burger* Andor lányocskája, a pöttöm *Baby* székre állítva üdvözölte a két elnököt és azt kívánta, hogy Pataky bácsi az esküvőjén köszöntse fel őt, ami kedves derültséget keltett. Majd Fonád István, az ügybuzgó főtitkár lelkes beszédben arra hívta föl bajtársait, hogy újból esküdjenek hűséget a vezéreknek s akkor a 11 esztendős szép mult megújul. Ezt követőleg *Kollár* Gábor, az I. ker. Iparoskör elnöke éltette a két Lászlót meleg magyar üdvözléssel. Szvoboda Lajos a játékosok nevében mondott lelkes köszöntőt, Lukács János pedig Buda Kossuth-szakállas népszónoka éltette őket hazafias beszédében. — A számos üdvözlést előbb Ulm László köszönte meg mindenre kiterjedő beszédben, rámutatva arra a sajnálatos körülményre, hogy nálunk az ember-sport iránt nincs még meg a kellő lelkesedés. Hiányzik a társadalom támogató ereje s ez termelte azt a gondolatot, hogy a sport clubtól megvonja a város a Marcibányi téren létesített sportpályát. Ez ellen azonban kűzdeni fognak. Ő is méltatta Pataky társelnöktől kezdve a club minden tevékeny tisztjének érdemeit, a játékosok búzgalmát, a lelkes hölgytagokat, a drukkoló közönséget, végül pedig Kollár Gábort és a Budai Naplót kérte, hogy támogassák a Budai Sport Club törekvéseit. A népszerű elnököt kedves ovációban részesítették. Megköszönte az üdvözlést Pataky László társelnök is és köszönetet mondott egyenként a derék tisztikarnak, de főleg a budai közönséget éltette, mely szeretettel kíséri, sőt drukkol a sport club sikeréiért. Poharát a Budai Sport Club reneszánszára ürítette. Viraág Béla a budai sport nagynevű patronusát, *Ripka* Ferenc dr. főpolgármestert éltette, aki iránt való hódolatát és szeretetét fölállással és lelkes éljennel bizonyította az egybegyült nagy társaság. Végül Schürger János átnyujtotta Pataky elnöknek a hegedűjét, aki néhány szép magyar nótát istázott el virtuozitással és áhítattal kísérte őt Berkes primás bandája, mintegy a szép est befejező akkordjaként.

Jauernik Nándor

m. kir. kormánytanácsos a székesfővárosi házinyomda vezérigazgatója

A Károly kaszárnya templomát régen átépítették. Emeletet húztak bele s az emeleti termek értelmetlen díszévé lettek az oszlopfejek. A földszinten orgonaszó helyett gépek dübörögnek és amit régente a szószékről hirdettek itt, most apró ólombetük hirdetik tovább, — talán csak a sekrestye maradt meg régi formájában. Az is irodahelyiség. Minden falát képek borítják. Csupa művészi különlegesség. Látszik, hogy művészember gyüjtötte. Az egyik falon öles nagy kép. Tóparti tájrészlet, hivatott kézzel megfestve.

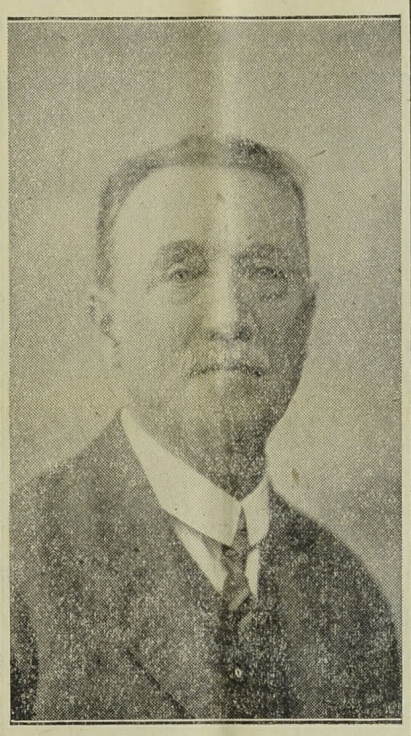

JAUERNIK NÁNDOR.

Ebben az irodában él évek óta *Jauernik* Nándor, a székesfőváros házinyomdájának igazgatója, akit két hét előtt nevezett ki vezérigazgatónak a főváros tanácsa. Övé a képgyüjtemény, ő festette az ölnyi nagyságú tájképet.

Amikor idekerült 35 év előtt, csak könyomdája volt a fővárosnak, ma már 137 géppel dolgozik a könyvnyomda s azokat 74 motor hajtja.

Jauernik keze alatt rögtön hatalmas lendületnek indult a házinyomda és öt év mulva 1900-ban már kitüntetést nyert a párisi világkiállításon. A városnak egyik leghasznosabb, nélkülözhetetlen üzeme és milliárdokat takarít meg rajta a főváros.

Ausztriából származott édes atyja, aki itt nősült, de ismét visszaköltözött Bécsbe, ahol dunántúli magyar felesége 1864-ben ajándékozta meg fiúval, Nándorral. Már a reáliskolában művészi talentumot árult el és elvégezve a középiskolákat édes atyja a tanárok tanácsára a bécsi „Akademie der bildenden Künste" című főiskolába iratta be. Innen a tanítói pedagogiumba ment át egy évre, de a művészettel már akkor annyira eltelt a lelke, hogy végül is a grafikai pályára lépett. Nagy hatással volt rá az akkor roppantúl fejlődő nyomdai művészet és Bécs legelőkelőbb nyomdáiban szerezte szakismereteit, ahol leginkább a litográfia érdekelte. Műveltség és szaktudása révén hamar névre tett szert és már 1882-ben Argentiniába kapott meghívást, amit nem fogadott el. Budapestre vonzotta lelke, ahol a Posner-féle, majd a Deutsch M.-féle műintézetekben fejlesztette tudását. 1885. évben a székesfőváros mérnöki hivatalába lépett be, mint műszaki rajzoló. Itt már az akkori országos kiállítás számára készített rajzaival általános sikereket ért el. Közben szorgalmasan látogatta a Benczur-mesteriskolát s a mérnöki hivatalnál előforduló munkálatokban annyi jártasságot tanusított, hogy kisebb építkezések vezetésével és felügyeletével bízták meg. Készített építési terveket is, amelyeket elfogadtak. Mint városi alkalmazottat, a nyomdászat minden ágában jártas Jauernikot, 1895-ben Kammermayer Károly polgármester, az akkor még csekély berendezésü városi könyomdának a vezetésével bízta meg s a városi képtár őrévé is kinevezte, ahol hervadhatatlan érdemeket szerzett. Látva a rohamosan fejlődő főváros nagy nyomtatványszükségletét, szakszerű számítások alapján előterjesztést tett a könyomdának könyvnyomdával való kibővítésére, amit a tanács el is fogadott. A nyomda a fővárossal együtt fejlődött és néhány év mulva már a külföld figyelmét is fölkeltették a házinyomda készítményei és 1906-ban a milánói kiállításon Jauernik aranyérmet, a nyomda pedig díszoklevelet nyert. Ma már 405 embert foglalkoztat.

Rendkívüli tevékenységének elismeréseül I. Ferencz József király a Ferencz-József renddel tüntette ki, majd az 1925. évben a Kormányzó Ő Főméltósága a m. kir. kormánytanácsosi címmel tüntette ki. A székesfőváros tanácsa pedig a mult hó 25-én tartott tanácsülésében hervadhatatlan érdemeinek elismeréseül a székesfővárosi házinyomda vezérigazgatójává nevezte ki.

*

Jauernik Nándor azok közé tartozik, akiket a magyar föld, a magyar levegő tett magyarrá. Rajongó szeretettel van eltelve Budapest iránt és minden szabad idejét a közügyeknek szenteli a legönzetlenebbül, a legnagyobb áldozatkészséggel. A háború első napjától kezdve, annak befejezéséig a Vörös Kereszt egyesület kebelében a sebesült és beteg katonák ápolása körül fejtett ki nagy és humánus működést.

Számos egyesület elnöke és alelnöke. Nagy gonddal ügyel az új nyomdászgeneráció szakszerű kiképzésére. Minden célra tud áldozni és boldog, ha valakin segíthet. Melegszívű ember és egész lelkével áll a „Budapesti I. Kerületi Általános Közjótékonysági Egyesület" élén, mint annak gazdasági elnöke. Az egyesület jótékony működésének irányításából alaposan kiveszi a részét és sok száz szegény ember, szegény család ebédeltetését erejét felülmúló áldozatkészséggel tette lehetővé. A háború alatt is ott volt mindenütt, ahol segíteni, áldozni kellett és nevét ez tette rendkívül megbecsültté. Az I. kerületnek a közgyámja, s a kerületi Elöljárósággal karöltve, időt és fáradtságot nem kímélve, a körzetébe tartozó szegények ügyes-bajos dolgaival emberi erőt meghaladó módon foglalkozik, dolgozik és segít.

Áldja meg érte az Isten!

A legegységesebb volt a nemzet Mátyás király idejében, amikor az ország körülbelül 4,000.000 lelket kitevő lakosságából 3,600.000, vagyis az összlakosság 80 százaléka magyar volt. Az is bebizonyított tény, hogy ebben az időben Európa egyik legnépesebb és legsűrűbben lakott állama volt Magyarország. Kétszáz év után a Mátyás király korabeli 80 százalékos magyar többség a nemzetiségiekkel szemben kisebbségbe jutott és 44 százalékra sülyedt.

A katasztrófát várja a város a Zsigmond-utca—Császár-fürdő előtti útszakaszán, amely már többízben úgyis fenyegetett, s ha majd ott lebontják a forrásvizek által alámosott úttestet s a mélységbe zuhannak a villamosok és kocsik — írja nekünk egy lelkes ujlaki polgár — akkor majd megcsinálják talán a Dunaparton a Zsigmond-utcával párhuzamos útvonalat. Ez lenne hivatva tehermentesíteni a túl szük és túl zsúfolt forgalmú Óbudáról a Margithíd felé vezető egyetlen utat. Minden sürgetés dacára úgylátszik süket fülek s nem látó szemek intézik e kérdés megoldását, amelynek késése talán már holnap, vagy holnapután, de mindenesetre belátható időn belül sok emberéletbe kerülhet, s elvágja majd napokra a III. kerületet testvérrészeitől. A beruházási kölcsönből — akármilyen más tétel törlésével, mely halasztást tűrhet még, elsősorban ezt az életveszélyt kell Óbuda—Ujlakról elhárítani.

Miszlikus görög táncok

Az orchestikai iskola előadása a Budai Szinkörben

A plakátján ha ezt a címet használta volna ez a páratlanul álló budai iskola, talán akkor sem telt volna meg a Színkör kedvesebb, előkelőbb, megértőbb közönséggel, mint így, e hó 12-én délelőtt. Megtelt ez a nagy színház és az egyes számokat elismerő taps kísérte.

Dr. Dienes Valeria, az orchesztikai iskola vezető igazgatója átgondolt, szép mondatokban konferálta be, hogy az előadás tulajdonképpen nyilvános vizsga, ahol *Viraág* Ilonka és *Turnay* Alice tanárnők és tanítványaik mutatják be a mozdulatkultúrát. Neves zeneköltők kiváló művei kísérték ezeket a ritmikusan mozgó csoportokat, amelyek klasszikus mozdulatokkal fejezték ki az örömet, bánatot, a lobogó lánggal égő tüzet és végül „Aratáskor" címen a friss lendületű, a magyar néptáncok kedves ornamentikájának és mozdulat szépségének felhasználásával a csárdást, mely klaszszikus áttételben csodálatos szépen hatott.

A műsor legbájosabb része a gyermekszám volt, apró kis miniatür japán babák, mint a megelevenedett színes virágbokréta. E kompozicióért J. Viraág Ilust illeti a dícséret, aki különben is a gyermek-csoport vezetője az iskolában.

Különösen ki kell emelnünk a művész-csoportot: Klár Klári, Meller Mária, gróf Teleky Mäy, akikben már kiforrott ez a művészet, úgyszintén gróf Zichy Elli és Sitta, valamint Metzger Margit, Köpeczy Luci és Rácz Piroska. A gyermek-csoport résztvevői: Holländer Emmy, Brichta Klári, Eisner Ilonka, Lupkovits Klári, Medvigy Tusi, Diener Gitta, Kriegs-Au Kató, Fischer Getrud.

Felnőttek haladó csoportja: Zechmeister Gyöngyi, Zahler Zsuzsi, Szentgyörgyi Imola, Hauser Paula, Maross Imréné, Höger Mária, Szász Éta, Kott Erzsébet, Zechmeister Judith, Láng Mária, Ipper Rózsi, Singer Éva, Hegedűs Irén, Szivós Sári, Lövinger Mici, Nagy Ibolyka, Zechmeister Duci, Szivós Annus, Tóth Edit, Pilissy Gizella, Gerő Edith, Meller Rózsi, Dienes Gedeon, Dienes Zoltán.

A matiné sikerült rendezéséért dícséret illeti Gömöry Károlyt és külön elismerés *Kósa* György zongoraművészt a klasszikus kíséretért.

Az iskola helyisége Budán van: I., Krisztina-körút 101., I. em. A tanév júniusig tart. Beiratkozások szeptember hó 15-én kezdődnek.

HUNGÁRIA-GYÓGYFORRÁS
szénsavval telítve: HARMAT-VÍZ!
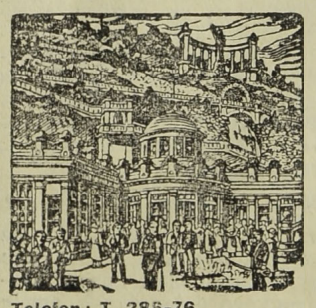
Telefon: T. 285-76
Magyarország legrádiumosabb gyógyvize. Az Erzsébet-híd budai hídfőjénél épült modern ivócsarnokban. **Radioactiv hatásu lithiumos és calcium-hydrocarbonátos gyógyvíz**
IVÓ-KURA
Keserűsó-kura. Javasolva vesebántalmak gyomorbajok, emésztési zavarok, álmatlanság vérszegénység ellen. Poharankint **1000** kor, karlsbadi sóval **2000** kor,
Reggel 7 órától este 6 óráig

A legideálisabb strandfürdő. Budapesttől egy órányira (Keleti p. u.) Gyömrőn van, amelynek szép, halmos, fásított részén áll a Tófürdő. 10 percnyire a vonat megállójától. A víztükör negyvenezer négyzetméteres s fövenye végtelen apró kvarc kristályokból áll, amelyek fürdés közben gyógyhatású böringert okoznak. A legkedvesebb nyaralásra. Lakások, villák kaphatók. Külön úszóverseny és tréningpálya. Uszó korongok, csónakok és tornaszerek állanak rendelkezésre a sportot kedvelőknek. Olcsó és jó étkezés a strandon is kapható. A lóváros közelében ilyen kitünően felszerelt és a természettől is megáldott kiváló fürdőhely nincs még egy, különösen ha tekintetbe vesszük, hogy annak egészségügyi vezetője Okolicsányi-Kuthy Dezső dr. a nagynevű orvosprofesszor. Célszerű vonatok kifelé: 7.37, 8.30, 11.25, 13.35; vissza: Tófürdőtől 14.16, 16.50, 18.25, 20.43. Gyömrő-Kóczánpusztáról 4 perccel később. Ünnep- és vasárnap csakis Gyömrő-Tófürdőhöz minden vonatra félárú menet-térti jegy.

A Svábhegy ünnepe

A Svábhegyi Egyesület első nyári vacsorája az új Svábhegyi Szanatóriumban

Még nem egészen kész, de már is impozánsan hat a Sváb-hegy büszkesége, az új szanatórium, amelynek zárókövét szines nagy ünneplés keretében június hó 24-én helyeztek el.

Káprázatosan szép képet adott az impozáns szanatóriumi épület első teraszán összegyült előkelő közönség, amelynek élén megjelent József Ferenc dr. főherceg, a magyar fürdőügy csüggedetlen, fáradhatatlan Gral lovagja, fejedelmi hitvesével. Közéletünknek számos kiválósága vette körül a fenséges párt és a főherceg rövid, de szárnyaló beszéde megindította a zárótéglák elhelyezését, amit ezüst kalapáccsal ütöttek helyére az arra hivatottak. Nagyon kedvesen régi polgármesteri rutinnal beszélt Bódy Tivadar, mint a Svábhegyi Egyesület elnöke és mondott megszívlelésre méltó jelentős szavakat.

Póz nélkül, egyszerűen, de kellemes, válogatott szóval köszönte meg ezt a felavató ünnepet az új szanatórium tervezője, megalkotója: *Jakab* László dr. főorvos és meghívta a társaságot a szanatórium megtekintésére, mialatt uzsonnához terítettek.

A főherceg asztalánál foglalt helyet *Ripka* Ferenc dr. főpolgármester is, ahol a fürdőügy, az idegenforgalom és a szanatórium előtt panorámaszerüen kibontakozó székesfőváros e két nemeslelkű barátja és patronusa szives szót cserélt a közeledő szebb jövőről, aminek élő bizonysága az új szanatórium.

A zárkőünnepet megelőzően, jún. 13-án a

SVÁBHEGYI EGYESÜLET

rendezte az új Svábhegyi Szanatóriumban szokásos havi társasvacsoráját, amelyre számos vendéget hívtak meg.

Az első felköszöntőt *Bódy* Tivadar dr. elnök mondotta, kedvesen ünnepelve *Ripka* Ferenc dr. főpolgármestert, akit az egyesület díszelnökének választott meg s az ő tiszteletére rendezték a lakomát. Ő a budaiak patronusa, aki minden jóért, szépért, hasznosért lelkesedik. Azután üdvözölte a szomszédokat; Kozma Jenőt, Becsey Antalt, Manninger Vilmost, továbbá a megjelent elöljárókat, Badal Edét és Szalay Sándort és sok szellemes fordulattal a házigazdát Jakab László dr. főorvost.

Ripka Ferenc szólalt fel és azzal kezdte beszédét, hogy szívesen jött installáltatni magát a díszelnöki székbe itt Budán, melyet a jó Isten megáldott minden széppel. A mult nagy mulasztása, hogy ezt a hegyvidéket nem tudták közelebb hozni a fővároshoz. De most, hogy összefognak a hegyvidéki egyesületek és összefognak a Svábhegyi Egyesülettel, megnyitják a haladás és fejlődés útját. Ezekben az egyesületekben oly nagy intelligencia van együtt, mely megtalálja a módot, hogy a főváros miképpen szolgálja e vidék érdekeit. Annál könnyebb lesz, mert oly férfiú áll a Svábhegyi Egyesület s az új Hegyvidéki Szövetség élén, akire már a nagy multja miatt is, a főváros egész közönsége tisztelettel tekint föl és lelkes szóval köszöntötte Bódy Tivadart és Jakab László dr.-t, aki — mialatt kislakás építő bizottságok a fejüket törik — európai stilű nagy művet alkotott.

A kedves ünnepeltetést szerény kedves szavakkal köszönte meg Jakab főorvos és hálásan éltette a közszeretetben álló főpolgármestert.

Mégis megindult az építkezés

Az építkezés nagy arányokban indult meg Budapest területén. Mindenütt örvendezve lehet látni az építkezési kedv föllendülését. Egyes városrészekben, igy például Buda egyes részein, valamint a Lipótvárosban hatalmas új épületek emelkednek és a főváros más részein is nagy bérpalotákat emelnek, sok az emeletráépítés, és ugyanekkor családi házakat is elég nagy számban építenek.



vágfalvi Quittner Ervin okl. épitész.

Érdekesnek tartottuk ez ügyben vágfalvi Quittner Ervin okl. műépitészt felkeresni, aki a következőkben mondotta el nekünk nézetét a felvetett kérdésekről:

— Az építkezési kedv valóban megindult, ami nemcsak a lakáskérdés megoldását jelenti, hanem egyúttal azt is, hogy a munkanélküliség meglehetősen csökkent, mivel azok az iparágak munkához és keresethez jutottak, amelyek az építkezéssel kapcsolatosak. Ezt pedig minden ipar megérzi, hiszen az építkezés természete olyan, hogy a szükségletek a legkülönbözőbb munkákra is kiterjednek.

— A magántőke részéről ezidőszerint körülbelül 3500 lakás épül Budapesten. Hogy a magántőke milyen összegeket fordít építkezésre, azt természetesen nehéz lenne pontosan megállapítanom, mert ezeknek az építkezéseknek a természete is igen különböző. Amíg az utolsó években a magántőke az építkezésnek legolcsóbb módját kereste, addig az idén már számos olyan építkezés folyik, amelyet nagy költséggel csinálnak. Néhány épülő magánpalota már valóságos luxusépítkezés lesz, kitünő lakásokkal, központi fűtéssel, melegvízszolgáltatással.

A gyáripari építkezések vonzották Quittner Ervint az építészet felé, ezekben a gyárépületekben merült el legszívesebben később is, müegyetemi tanulmányai alatt és az ezután következő időkben.

Született 1891-ben. Középiskoláit Budapesten végezte a Vilma királynő-úti gimnáziumban. A gimnáziumból egyenesen a Müegyetembe, majd Oxfordba ment.

Működésének már első éveiben néhány jelentékeny gyárépületet tervezett. Az építész tulajdonképpen három emberből tevődik össze: az igazi építészben van valami a mérnökből, valami az iparosból és valami a művészből.

Quittner Ervin az építőművésznek mind a három tekintetben megtestesítője: megbecsülik úgy a művészek mint a technikusok. Alkotóerejét jelentős és szép épületek egész sora hirdeti. Számos építészeti dolgozatot irt, amelyek a magyar, osztrák és német lapokban láttak napvilágot. Szakmunkái, különböző építészeti problémákat tárgyaló irásai és kreációi nevét messze a kis Magyarország szük határain túl is ismertté tették. A világháború alatt tartalékos főhadnagyi rangot kapott.

A magyar építészet évről-évre több hírt és elismerést szerez a magyar népnek. Ezen a téren legtöbbet köszönhetünk kiváló építészeinknek, akiknek nevét mind szélesebb körökben ismerik és akinek munkássága felé mind több figyelemmel fordul az egész tudományos világ. Ennek az értékes, nagyképzettségü építészgárdának egyik legkiválóbb tagja vágfalvi Quittner Ervin, aki ma férfikora delén áll, munkaképességének, alkotóerejének teljében.

Az utolsó hét esztendő után, amely építészeti szempontból meddő volt, most már talán termékenyebb és bőségesebb esztendők jönnek s igy Quittner Ervin kétségkivül még igen sok szép és művészi alkotással fogja gazdagitani az országot és a fővárost.

vágfalvi Quittner Ervin műépitész munkáiból

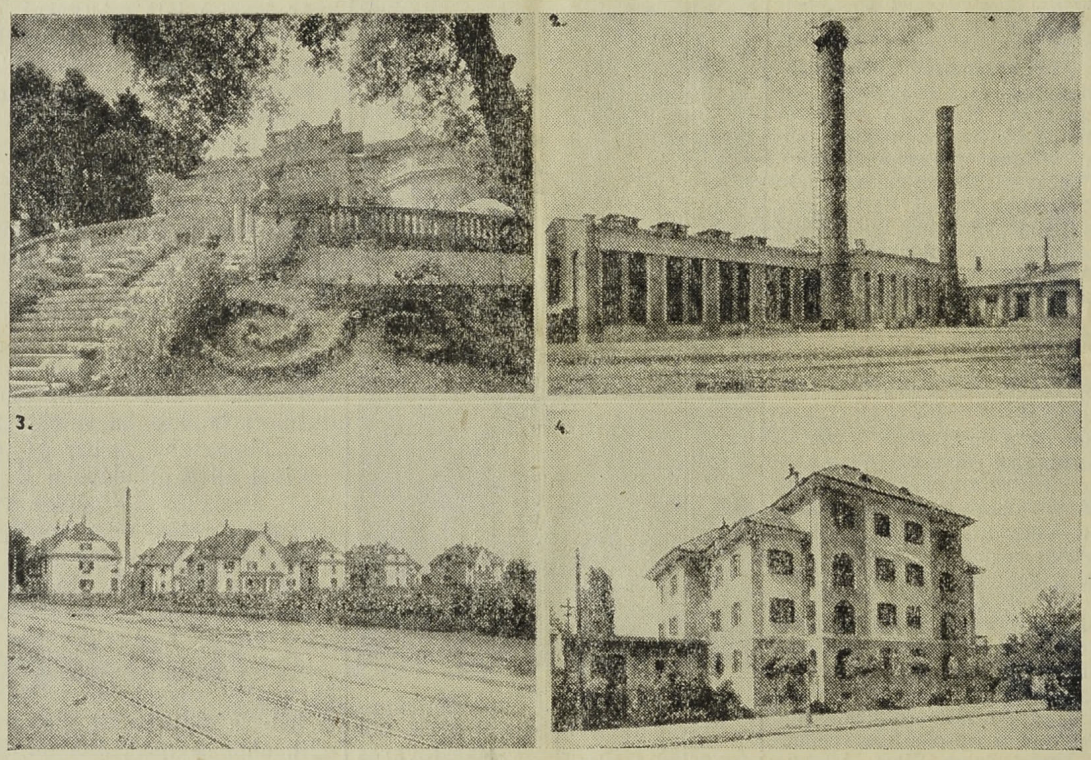

1. *Margittay-Neumann villa a Svábhegyen.*
2. *Gyártelep a Soroksári-uton.*
3. *Lakóháztelep a Gubacsi-uton.*
4. *Munkás lakóház Kőbányán.*
5. *Gyártelep Kőbányán.*
6. *Gyártelep a Soroksári-uton.*

Mikor legboldogabb a gyermek? Ezt a kérdést tárgyalta a napokban egy asszonytársaság. Az orvos felesége akkor látja legboldogabbnak gyermekét, ha étkezik, a kereskedőé, ha gyermek fürdik, a tanáré, ha megérkezik a „Tündérvásár" gyermeklap, mert ez minden gyermek legnagyobb öröme, szórakoztatója, játszótársa és egyben a leghűségesebb barátja is. E pompásan szerkesztett heti gyermekujság ¼ évre 1 pengő 20 fillér, mutatványszámot szívesen küld a kiadóhivatal, V., Akadémia ucca 10.

LORGNON Zibrinyinél, I., Attila-u. 12.

Négyszáz mázsa gyémánt van ma az egész világon, aminek értéke több mint egymilliárd dollár. Ennek a tömérdek ragyogó drágaságnak, amely egy két és fél méter kockaalakú ládában elfér — 82 százaléka Dél-Afrikából, 8 Braziliából, 6 Indiából, 2 Nugat-Afrikából és 2 százalék származik a világ más vidékeiről.

Nagy a panasz a Zugligetben a főváros zsugorisága miatt, amelyik nem engedi, hogy a Szép Ilonától fel a pompás kilátást nyujtó Zugligeti úton át a villamos végállomásig padok legyenek. Sok kiránduló, de a „benszülöttek" is szívesen megpihennének, de ha ma elfáradnak, csak a csupasz földre ülhetnek.

A BESZKÁRT közgyülése. A Budapest Székesfővárosi Közlekedési Részvénytársaság június 25-én tartotta IV. évi rendes közgyülését, amelyen mint társasági elnök *Sipőcz* Jenő dr. polgármester elnökölt. A közgyülés elfogadta az igazgatóságnak és a felügyelőbizottságnak az 1926. üzleti évre vonatkozó jelentését és zárszámadását és úgy az igazgatóságnak, mint a felügyelőbizottságnak megadta a felmentést. Elfogadta a közgyülés az igazgatóságnak a tiszta nyereség felosztására vonatkozó javaslatát. Emberbaráti, tudományos és közművelődési célokra a közgyülés 20.000 pengőt szavazott meg. Az alapszabályoknak megfelelően a közgyülés hét felügyelőbizottsági tagot választott. Végül Vajna Ede tanácsnok a főváros köszönetét és legteljesebb elismerését fejezte ki az igazgatóságnak és a társaság alkalmazottainak az elmult üzletévben kifejtett céltudatos és eredményes működéséért. Az igazgatóság jól megszerkesztett évi jelentésének közérdekü adatait legközelebb közöljük.

Nem válik díszére a Császárfürdő uszóstadionjának a közelében levő Zátony uccai szükséglakás-barak, amely esztétikai, közegészségügyi s főképpen közlekedési szempontból a főváros képének megcsúfolása. Lebontására a III. ker. előljáróság már több izben tett előterjesztést, amit a Közmunkák Tanácsa is magáévá tett, május 1-re tűzvén ki a kilakoltatás terminusát. De úgylátszik valami vaskéz nem engedi e csúf foltot leradírozni a III. kerület képéről.

A sófogyasztás érdekesen változik nemzetek szerint. Amerikában a legutóbbi évben fejenkint 15, Angliában 12, Oroszországban 9, Németországban 7, Olaszországban 6, Franciaországban 5 kg. sót fogyasztott el átlagosan minden ember. Kár, hogy a statisztika ezt Magyarországon nem mutatja ki.

Az ásványvízkereskedelem csődje

Szomorúbb képet mutat az ásványvizek 1926. évi forgalmi statisztikája, mint az előző éveké. Az 1926-os kivitel a 25-öshöz viszonyítva 50 waggonnal kevesebb volt a behozatal pedig 115 waggon pluszt tüntet fel. Amíg a kivitel 1925-ben a behozatalnak 121%-át tette, addig 1926-ban a behozatal 50%-al meghaladta a kivitelt, vagyis ásványvízkereskedelmi mérlegünk passzív lett.

Az Országos Balneologiai Egyesület igazgató-tanácsának felkérésére e tárgyról tartott előadást Felber Lipót, a MIRA Gyógy- és Keserűvízforrás r.-t. vezérigazgatója.

Egy normális békeévet alapul véve az ásványvízkereskedelem nagyon sivár képét látjuk. Nézzük az exportot.

Amíg Ausztria 1907-ben 200 waggont fogyasztott keserűvízben, addig 1926-ban csak 51 waggonra volt szüksége. Románia, amely pedig azóta területben megnagyobbodott, 1907-ben 113 waggont, 1926-ban pedig csak 15 waggon keserűvizet vett át. Németország 1907-iki 357 waggon fogyasztásával szemben 1926-ban 46 waggon áll. Olaszország békebeli fogyasztásának 7, Anglia pedig csak 5%-át exportálta. Franciaország és Oroszország, amelyek pedig 1907-ben 300 waggont vettek át, teljesen elvesztek számunkra és igy tovább szomorú a helyzet az egész vonalon. Leginkább az Egyesült Államokban, hová az 1907-iki 405 waggon keserűvíz fogyasztással szemben, 1926-ban mindössze 5.5 waggont vittünk.

A behozatal képe ugyanily kétségbeejtő.

Itt békeévet vehettünk alapul, hiszen azóta egyharmadára zsugorodott össze szegény hazánk. Vegyük figyelembe az 1922-es és 1926-os évek adatait:

Ausztriából 1922-ben 5 waggont, 1926-ban 60 waggont hoztunk be. Romániánál 4:68.5, S. H. S. államban 1:116 volt az arány. Csehország 1922-es importja 17 waggon, az 1926-os pedig 92 waggon volt.

Ez az ásványvízkereskedelem helyzete, amit tétlenül nem nézhetünk.

A belfogyasztás fokozása érdekében mérséklendő az üres és telt palackok waggontételű és darabáru fuvardíjtételei. El kell törölni az ásványvizek városi fogyasztási adóját és mint a külföld megteszi saját vizeinél, az importált ásványvizek adóját fel kell emelni, úgy hogy a magyar vizek literenként legalább 16 fillérrel olcsóbbak legyenek. Lehetővé kell tenni mint a békében volt, a magyar gyógy- és keserűvizek rendelését a betegápolási alap, a munkáspénztárak és egyéb társulatok terhére. A legfontosabb feladata a Balneologiai Egyesületnek, hogy orvosaink figyelmét felhívja vizeink kitünőségére és utánozhatatlan gyógyértékére, mesterséges készítményekkel szemben. Hiszen a Selters típusú vizeknek megfelel a Málnási Mária, a Karlsbadi vizeket legalább is teljesen pótolja a MIRA glaubersós gyógyvíz. És a többi élvezeti és gyógyvizeknek hasonlóképen meg van nálunk a pendent-juk.

Az export fellendítéséhez külföldön magyar kereskedelmi kamarák felállítására és legalább olyan kereskedelmi szerződésekre volna szükség, amelyek kompenzációs alapon, olcsó vámdíjtételek mellett, bocsátanának be országunkba annyi külföldi vizet, mint amennyi magyar keserűvizet mi kiviszünk. Meg kell szüntetni az egyes országokban dívó egyenlőtlen ásványvíz vámdíjtételeket és a származási bizonyítványok körüli eljárások nehézségeit. Végül a transitkereskedelem kiépítése és megkönnyítése a feladat, hogy a nyugatról jövő ásványvíz szállítmányokat kompletírozhassuk a mi világhírű keserűvizeinkkel.

Rudas-fürdő

A budai forráscsoport legrádioaktivabb hőforrása

A török hódoltság idejében épült s teljes eredetiségében fennálló kényelmes gőzfürdő — Kádfürdők

Fedett téli uszócsarnok

A Luca-széke kismiska ahhoz a lassúsághoz, amivel a szénatéri hurokvágánynál épített s az egész teret pofonütő váró-„csarnok" építése és végleges befejezése halad. Ez a kancsalszemű bódé tulajdonképen már készen is volna s amint csak alkalom nyílt rá a kertészeti hivatal elrendezte a tér közepén álló kis parkrészletet, de a használatnak a váróbódét még mindig nem adták át. Nincs is gazdája. Az alatta épült illemhely eléggé illetlenül viselkedik. Nincs, aki gondozza. Fent pedig a belső „csarnok" számára úgy látszik nem tudnak bérlőt fogni, mert ott nem mérnek „hűsítő" italokat. Igaz ugyan, hogy ott inkább „hevítő" italokat készülnek kimérni, ami hivatva volna gyönyörűen emelni a vasárnapi kirándulások amúgy is épületes látványát. Most józan emberek verekszenek asszonyokkal, gyerekekkel, hogy a villamosra feljussanak, ezentúl emelni fogja a hangulatot a sör, a spriccer és a pálinka. A józan közönség amúgy is kiszorul onnan a forró napra vagy az esőre. Bent nem lesz számára hely, kívül pedig nem épült számára tető. Egyelőre lábficamító az új bódé előtti terep, oly girbe-gurba hepe-hupás ott a járda vagy mi. Megint lett valamink, ami csúf és semmiféle hasznát venni nem tudjuk. Talán a bölcs tanács tudja.

Hol szundikálnak az öntözőkocsik? Hol lumpolnak éjjelenként az utcát öntöző kocsisok? Mert későn nyugoszhatnak le, az bizonyos, s ennek szomorú következménye, hogy későn kelnek? Talán szigorú parancsra előbb Pestet locsolják és csak azután kerülnek Budára? Valahol baj van az öntözőkocsikkal, olyannyira, hogy Budán már megváltoztatták a régi közmondást: „Aki korán kel, poros utat lel." Panaszos levelek beszélik, hogy a Kelenföldön már régen túl vannak hajnalon, reggelen, amikor az öntözőkocsik megjelennek. Hivatalba sietők emberek panaszolják, hogy porosan, piszkosan érkeznek a hivatalokba, mert reggel nem öntözik a Horthy Miklós utat. Pont addig poros az út, ameddig erős rajt a forgalom és porfelhőben gyalogolnak az emberek, amit a kocsik és autók fölvernek. Másodszor is: — pont ugyanezt írják nekünk a Rózsadombról is. És most már értjük, hogy a városi hivatalokban reggel 8—9 óra közt miért nincs még senki. A városi tisztviselők tudják a rendet, tudják, hogy az öntözőkocsik hivatalos órája mikor kezdődik és ők csak azután indulnak el hazulról, amikor már meglocsolták a poros utakat, Azonban a világvárosokat, világfürdőket hajnalban locsolják. És szónokolhat itt akármilyen szépen a főherceg, Rakovszky Iván volt miniszter, Szviezsényi Zoltán, szent Péter és szent Pál, — ebből a városból fürdőváros sohasem lesz ilyen gyalázatos rend mellett.

TÁVCSŐ Zibriyinél, I., Attila-u. 12

Kultúr délutánt rendezett fényes siker mellett a Szent Orsolya rendi Angéla kitünő intézet az áldásutcai iskolában Anna királyi hercegnő fővédnöksége és gr. Teleky Istvánné elnöksége alatt álló hölgybizottsággal. A kiváló izléssel megválasztott műsoron szerepelt dr. Tamásy Béla III. ker. tisztiorvos, aki nagyhatású egészségvédelmi előadásában pompásan illusztrálta a divat kinövéseinek káros hatásait. Nedelkovits Anna az elismert hangversenyénekesnő gyönyörű irredenta dalokat énekelt zajos tapsokat kiérdemelve. Bermann Sári és Székely Edith növendékek szépen zongoráztak, Muray Vilma hatásosan szavalt és az intézet nagyobb növendékei kitünő készültséggel adtak elő egy irredenta színjátékot.

Fölszabadul a lakások forgalma: élénkebb az ingatlan-üzlet

A lakások szabadforgalmára való áttérés befejezett dolog — November 1-én fel lehet mondani a lakásokat

A Háztulajdonosok Szövetsége méltányosságra inti a háziurakat — Németh Béla dr. kormányfőtanácsos, országos elnök felhívást intéz az ország háztulajdonosaihoz, hogy a lakásfelszabadításkor se mondjanak fel senkinek feleslegesen

Még az elmúlt évben megjelent a hivatalos lapban a kormány rendelete a városok lakásügyének átmeneti szabályozásáról. A rendelet többek között kimondja, hogy a tulajdonos a bérletet 1927 november 1-étől kezdve szabadon felmondhatja 1928 május 1-ére. E felmondási idő alatt a bérlő az 1927 november bérnegyedre megállapított összegnek megfelelő bért köteles fizetni; 1928 május 1-étől kezdve a bérletet a magánjog szabályai szerint lehet felmondani.

Tehát nincs szó egy hirtelen felmondási lehetőségről, amely katasztrófális következményekbe sodorhatná a város lakosságának egy részét. A szabadforgalom bevezetése szerves kiegészítő része az utóbbi idők lakástermelő politikájának. A főváros november 1-ére készen lesz a 3500 lakásával, eddig az időpontig tető alá hozzák a tisztviselők családi házait is, úgyhogy semmiesetre sem érheti a közönséget egzisztenciális megrázkódtatás.

A kormánynak az a meggyőződése, hogy a szabad felmondási jog megadása már olyan lakástartalék birtokában találja a közönséget, hogy semmiféle nagyobb megrázkódtatásra nem kerülhet sor.

A vidéki városok legnagyobb részében nincs már akadálya a szabadforgalom helyreállításának, a fővárosban pedig 1928 májusára befejeződhetnek az állami és városi bérházépítkezések és a részben állami kölcsönnel épülő bérházak megfelelő számú tartalék-lakást biztosítanak.

Felkerestem *Németh* Béla dr., *kormányfőtanácsost, a Háztulajdonosok Országos Szövetségének országos elnökét,* hogy tőle konkrét adatokat kapjak a lakások szabad felmondásának mai helyzetéről és kilátásairól.

A Naphegy-utca egyik fehérfalú kuriája, az elnöki ház; az ajtót egy zord kisasszony csak félcentiméternyire volt hajlandó kinyitni, különösen, mikor meghallotta, hogy sajtóügyben alkalmatlankodom. Egyébként a szokott refrén: az elnök úr őméltósága nincs itthon... de talán a titkárnője . . .

Odabent, a szalónszerűen elegáns hivatalos helyiségben az elnök úr előzékeny, szíves barátsággal fogadja a budai ujságírót és részletesen informál a lakások felszabadításáról:

— A községek lakásforgalmának és az üzlethelyiségek szabadforgalmának teljes sikerrel történt helyreállítása után minden komoly ember meg van győződve arról, hogy a hátralevő városok lakásforgalmának programmszerű felszabadítása a legnagyobb rendben és nyugalomban fog végbemenni. A kormány hozzájárult a főváros kislakásépítési akciójához, hogy a szabadforgalomra való áttérés síma lefolyása biztosítva legyen. A magánépítkezés előmozdítására pedig 30 évi rendkívüli adómentességet engedélyezett. A fokozatos béremelés, a rendkívüli adómentesség, a részleges lakásfelszabadítás és az üzlethelyiségek szabadforgalmának helyreállítása meghozta a várva-várt építési kölcsönöket.

— Ily körülmények között a kormány nyilatkozatát, hogy a lakásfelszabadítást 1928 május 1-ére feltétlenül keresztülviszi, a közvélemény megnyugvással fogadta. Május 15-én a szocialistapárt hirtelen, minden előzmény nélkül harcot indított hivatalos lapjában a felszabadítás elhalasztása érdekében és újabb tömeges hatósági építkezést sürgetett. Feltünő, hogy a szocialistapárt, mely eddig a községi kislakásépítési akció forszirozásával elégedett meg, most megváltozott formában, teljesen bécsi minta szerint és ugyanazokat a szólamokat használva,

a házi és utcai bizalmi-rendszer kiépítését, központi lakóvédelmi bizottság megalakítását tervezi és ez érdekben egyszerre 2? népgyülést hirdetett.

— Nyilvánvaló, hogy ez a hirtelen változás és éppen a bécsi mintának megválasztása, politikai célok érdekében történik és hogy ennek semmi köze a szerencsére már megoldott lakásproblémához. A bécsi szocialisták bizonyára szívesen veszik ezt az akciót, akiknek a konszolidált Magyarország lakásfelszabadítása nem kedvez.

— Gazdaságilag és a munkások életérdeke szempontjából ez az újabb állásfoglalás teljességgel érthetetlen. Mit akar a szocialistapárt az utcai és házi bizalmi-rendszerrel a mai előrehaladott helyzetben és közvetlenül a felszabadítás előtt?

A szocialistapárt ártani akar a magánépítkezésnek.

Tovább is hatósági építkezést kíván, ami a bécsi minta szerint a városi ingatlan-vagyon szocializálásához vezetne. De hiszi-e valaki, egy pillanatig is, hogy Magyarországon még egyszer lehetséges? A munkások szempontjából ez az agitáció veszedelmes, mert árthat a magánvállalkozási kedvnek, az olcsó építési hitel kifejlődésének, úgyhogy a munkások sok munkaalkalomtól esnének el.

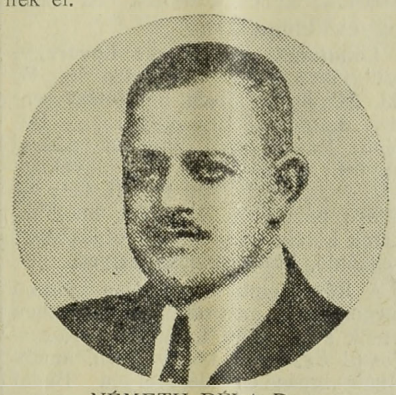

NÉMETH BÉLA Dr.
kormányfőtanácsos, a Háztulajdonosok Országos Szövetségének elnöke fővárosi bizottsági tag.

— A háztulajdonosok legutóbb az üzlethelyiségek felszabadításakor oly önmérsékletet tanusítottak, hogy az általános lakásfelszabadítás elé is nyugalommal nézhetünk. A Háztulajdonosok Országos Szövetsége itt is teljesíteni fogja kötelességét a zavartalan átmenet érdekében. Teszi ezt dacára annak, hogy Magyarországon a szocializálás tíz éve alatt legtöbbet szenvedtek a háztulajdonosok. Koplaltak, nélkülöztek, gúnyolták őket, erőszakoskodtak velük, sokszor saját házukba nem engedték be és keserves lelki szenvedéseken mentek keresztül. A magyar házvagyont politikai, jóléti és közjótékonysági célokra használták fel és fenntartásáról nem gondoskodott senki. A szocialistapárt a magyar munkásság védelmét magának szeretné kisajátítani, holott a polgári társadalom gondoskodásából sohasem hagyja ki a munkásságot.

— A leromlott házak helyreállítási munkái és az új építkezések rengeteg munkást foglalkoztatnak, úgyhogy a háztulajdonosok, mint állandó nagy munkaadók is megbecsülendők. A szocialistapárt mégis jónak látta még legutóbb is, hogy a háztulajdonosokat zsaroló, munkásságot kizsákmányoló, here elemnek állítsa oda. Már pedig, legalább is nem illik, az olyan munkaadókat, kik a munkabér 65%-ából kétszerannyi adót fizetnek, mint békében, a megmaradó bért a 10 év alatt tönkretett házak helyreállítására fordítják, ezenkívül új kölcsönöket kénytelenek igénybevenni és ezekből fizetni az iparosok és munkások aranyparitáson felüli díjait, — ily kifejezésekkel illetni.

— A kötött gazdasági rendszer megszüntetése, a lakbérek fokozatos emelése és előre megállapított terv szerint való lakásfelszabadítás nélkül Magyarország szanálásának műve nem sikerülhetett volna. A Bethen-kormány megmentette a magyar házvagyont, helyreállította ennek a nagy nemzeti vagyonnak hitelképességét és megakadályozta, hogy ennek a nemzeti vagyonnak jórésze idegen kézre kerüljön. A magánépítkezés lehetősége, az építőipar lábraállítása, az iparosok és munkások foglalkoztatása, a nagymérvű munkátlanság megszüntetése csakis ennek a lakáspolitikának köszönhető.

— Ha még szükség volna bizonyságra, hogy a tulajdonkorlátozások megszüntetése az ország gazdasági jóléte szempontjából a legsürgősebb feladat, ott vannak Köhler dr., — német pénzügyminiszter és Siemens dr.-nak a nemzetközi gazdasági konferencia német delegációja vezetőinek nyilatkozatai. Siemens, a németbirodalmi gazdasági tanács elnöke, kijelentette, hogy a kötött gazdasági rendszer a világgazdasági krizisnek egyik főokozója. Speciálisan a háztulajdonkorlátozások par excellence példái a kötött gazdálkodás kárainak. A kötött gazdasági rendszer kárainak tipikus példája Siemens szerint Oroszország. Ott csaknem minden téren kötött gazdálkodás folyik. Következménye a leírhatatlan drágaság, mely időnként óriási áruhiányra vezet és mindaddig tart, míg a tulajdonkorlátozások rendszerén nem változtatnak. Köhler dr. német pénzügyminiszter pedig kijelentette, hogy Németországban a lakbérek ma már meghaladják a békebeli bérek 110 százalékát. Szerinte is szükség van a házak hitelképességére és ezekre a magasabb lakbérekre, hogy a magántőke lakásépítkezésekben keressen elhelyezkedést. Az államnak ugyanis — a németek szerint is — nem hivatása a lakásépítés. Végül Seypel, osztrák kancellár a nemzeti tanácsban, az új kormány bemutatkozásakor, kijelentette, hogy az osztrák lakásügyi politika iskolai példája annak, hogy *nem* szabad a lakásügyet kezelni és hogy a lakáskérdés per eminenciám gazdasági és nem szociális kérdés.

— A fővárosnak tett kölcsönajánlat is a konszolidált és jól kormányzott Magyarországnak szól. A magyar politika ezen eredményei után sír az egész osztrák polgárság. Ők is várják ettől a nagy munkanélküliségen való segítést, az ipar és kereskedelem helyzetének javítását. Nagy elégtétele lehet ez a magyar kormánynak és nagy elégtétel ez nekünk, kik ebben az irányban dolgozunk. Ha megszavaztatjuk a munkástömegeket, bizonyára mellettünk lesznek, kik megélhetésükről gondoskodunk.

Németh Béla dr., elnök, ezután rátért a fővárosi közgyűlésen elhangzott indítványra, hogy a házak volt békebeli jelzálogtartozásai 5 százalékkal valorizáltassanak.

— Szocialista részről a fővárosi lakbérleti szabályzat oly revizióját indítványozták, mely a lakbérfizetés, a felmondás és költözködés kérdéseire is kiterjedjen. Ez az indítvány most elkerülhetetlenné teszi, hogy

a kormány az egész országra kiterjedő egységes lakbérleti szabályzatot alkosson.

különben a politikai párt és osztályérdekek által diktált különböző lakbérleti szabályzatok magánjogokba ütköző és esetleg újabb tulajdonkorlátozó rendelkezéseikkel anarchiát fognak teremteni. Békeidőben még lehetett a lakbérleti jogalkotást ideiglenesen a törvényhatóságokra bízni, de a háború, a kommunizmus, a házvagyon szocializálása és a magántulajdon ellen való izgatások után a kormány feladata az egységes lakbérleti jog megalkotása.

— A lakásfölszabadítással kapcsolatban az a gondolat is fölmerült, hogy a várható nagyobbmérvű költözködés lebonyolítására egy községi szállítási intézményt kellene létesíteni. Ez a meglevő és a régi Magyarország fővárosának forgalmára berendezett nagy szállításai vállalatok tönkretételét jelentené. A magánvállalkozás ez újabb hatósági versenyét nem szabad megengedni. A lakosság jórésze a fokozatos béremelés folyamán lassan elhelyezkedett. Oly tömeges költözködés nem lesz, melyet a meglevő nagy vállalatok lebonyolítani ne tudnának. A szállítások árait pedig a verseny fogja szabályozni. A költözködés középkori lehetetlenségének megszüntetése és az egységes lakásváltoztatás a lakosság széles rétegének eminens érdeke.

— Sürgettem a pénzügyminisztert nél a régi ideiglenes házadómentesség meghosszabbítását, minthogy az illető háztulajdonosok a tízévi teljes tulajdonkorlátozások folytán megfosztattak a törvényben biztosított adómentességtől. A betegápolási pótadót 10%-ról 16%-ra emelték, miáltal a tulajdonosok elestek a pótadó leszállításának csekély előnyétől. Kérni kell tehát a kilátásba helyezett folytatólagos házadóleszállítást.

— Az az érv, hogy több a lakó, mint a háztulajdonos, logikailag az egész iparra, kereskedelemre és mezőgazdaságra volna alkalmazandó, hatása csak izgatás lehet és a felforgató tendenciát szolgálja.

— Ezzel szemben a legmagasztosabb feladatot teljesíti a közgazdasági sajtó, mikor a nagyközönség emlékezetébe vési azt a nemzetgazdasági igazságot, hogy a tulajdonkorlátozások összeesnek a gazdasági nyomorral, míg e korlátozások megszüntetése gazdasági fejlődést jelent, mely nemcsak a lakás szükséges kielégítését, hanem minden egyéb szükséglet-jog kielégítését teszi a nagyobb jólét mellett lehetővé.

— Kétségbevonhatatlan tény, hogy a háztulajdonosok érdeke nem speciális érdek, hanem paralel halad az egész nemzet és társadalom közérdekével és különösen együtt halad a munkásosztály szociális érdekével.

Egy kérdést, Méltóságos Uram! Mi a véleménye a rendkivüli közgyűlésen benyujtott határozati javaslatról és miért nem jelent meg a közgyűlésen?

— Azt a nemzetgazdaságilag annyira fontos ügyet, melyet én, mint a Háztulajdonosok elnöke, szolgálok és amelytől nagyrészben függ az ország felvirágzása,

nem engedhetem át annak a városházi közgyülési hangzavarnak, melyet egyesek mestersége-sen megteremtenek, valahányszor a lakásügyről szó esik.

Ezért nem jelentem meg a közgyűlésen. Én komoly, tárgyilagos vitákban megfeleltem minden érvre, sőt észrevételre, azokkal azonban, kik a gazdasági és országos érdekekre vonatkozó érvekre ügyet sem vetve, magára a munkásságra és az egész lakosságra veszedelmes jelszavaikat folyvást ismétlik, felesleges vitába nem elegyedem. Én a mai törvényhatóságban inkább a komoly bizottsági munkára fektetem a súlyt.

— A lakásfelszabadítás kérdésének lényege a mai előrehaladott helyzetben az, lesz-e 1928 május 1-re elegendő lakás a feltétlenül szükséges lakásváltoztatások zavartalan lebonyolítására és nem kell-e a felszabadításkor aránytalanul magas bérek-

(folytatás a 6-ik oldalon)

A SZINKÖRREL SZEMBEN
PHILADELPHIA
KÁVÉHÁZ
FAGYLALT különlegességek és kitünő
HIDEG VACSORA
MINDEN ESTE ZENE
Kávéház tulajdonos: **Szabó Sámuel**
Budán, I., Alagut utca 3. Telefon: T. 240-94.

A főváros lakosságának minden egyes rétege megtalálja a maga szórakozását

KETTER

páratlan természeti szépségű kerthelyiségében, a

Horthy Miklós-út 48. sz.

alatt levő

étteremben

Minden csütörtökön házilag készült disznótoros vacsora.

Rigó Jancsi muzsikál

Telefon: József: 85-39.

Első Magyar Hangszergyár
STOWASSER
kir. udv. szállító
Budán, II., Lánchid-u. 5. sz.



Saját készitményü mesterhegedümet a legnagyobb művészek hangversenyein szivesen használják. :: A létező összes hangszerek
LEGNAGYOBB GYÁRA

SZENT
LUKÁCS-FÜRDŐ
a magyar Pőstyén.

Éhgyomorra naponkint igyék egy pohár
KRISTÁLY-vizet!
168

től tartani? Az első kérdés már nem okoz gondot, mert már az eddigi adatokból, a valóságban folyamatban levő nagyarányú hatósági és magánépítkezésekből, valamint hivataloknak bérházakból történt kitelepítéséből, irodahelyiségek átalakításából és igen sok nagy lakásnak megosztásából már most meg lehet állapítani, hogy

elegendő lakás fog rendelkezésre állni.

A mostani kötöttség egymagában akadálya annak, hogy mindenki változott igényeinek megfelelően elhelyezkedjék. Ennek az akadálynak a megszüntetése is hozzájárul a kínálat emelkedéséhez. Az egészséges lakásváltoztatás különben is sok előnnyel jár. A stagnáció magában sok bajnak volt okozója. Fontos, hogy a magánépíttetők is leginkább kisebb, modern lakásokat termelnek. Aránytalanul magas bérektől nem kell tartani. Ennek legfőbb biztosítékát abban látom, hogy az ország háztulajdonosai mérsékletre való felhívásunknak éppúgy eleget fognak tenni, mint az üzlethelyiségek felszabadításakor. Ez tehát már járt és kipróbált út. De más okok is vannak. Rengeteg sok megrongált, a modern lakásigényeknek meg nem felelő lakás van. Ezeknek bére különbözni fog a már jókarba helyezett régi házak lakásainak béreitől. Az egészen új házak bérei között is lesz különbség aszerint, mily igényeknek épülnek. Tehát nem lesznek egyforma bérek, hanem a lakások minősége szerint különböző bérek. Ezt nem lehet rendeletben igazságosan rendezni, ezt a szabadforgalom fogja szabályozni.

— A határozati javaslatban az a kívánság is foglaltatik, állapíttassék meg a lakásigénylők száma. Már pedig a valódi igényeket bejelentéssel megállapítani nem lehet. Ezen már régen túl vagyunk. A néhai budapesti lakáshivatal grafikonja szerint

eredetileg 140 ezer igényt jelentettek be. Ez a szám 1925-ben 1372-re apadt, az igényelt lakásokból azonban csak 398 lakást vettek igénybe a többi maga helyezkedett el.

Igy vagyunk a fővárosnál bejelentett igényekkel is. Megfelelő helyen a normálisnál olcsóbb városi lakásokra természetesen akad igénylő. A valóságos igényeket pontosan csakis a szabadforgalom nyujtja. Ezért a gazdaságilag veszélyes túlprodukció elkerülése végett is szükséges a kötöttség megszüntetése.

— A lakásfelszabadítás nem lesz befejezése a háztulajdonosok munkájának, hanem ellenkezőleg, egy új korszakot kell megindítani a háború szenvedései folytán fokozottabb mértékben szükséges egészséges, modern lakások létesítésére az egész országban.

— Nagy igazság, hogy országunk nagyságának visszaszerzéséhez szükséges, hogy kultúrfölényünket fenntartsuk és öregbítsük. De éppoly szükséges, hogy jobb intézményeink tisztaságát és a polgári jogrend régi bölcs jogelveit megőrizzük.

— A magántulajdon szentsége elvét az egész vonalon tisztán kell visszaállítanunk, hogy az egész világon tiszteletet és bizalmat szerezzünk.

*

Németh Béla dr., nagy koncepciójú ember, akiben a tudás, az emberszeretet szerencsésen egyesült a jelentékeny szervező képességgel. Kiváló szónok, nyugodt, világos okfejtése mindig a tiszta jogi meggyőződés erejével hat. Adminisztratív képességéről fényes tanubizonyságot tett minden pozíciójában.

Emberszeretetét, jószívét, széles körben ismerik. Népszerűségét legjobban mutatja az az igaz szívből eredő és szinte páratlanul meleg fogadtatás, amelyben a Háztulajdonosok Országos Szövetségének közgyűlése alkalmával, barátainak és tisztelőinek hatalmas tábora, szinte tüntető szeretettel vette körül. Az egész országnak hálája és elismerése nyilatkozott meg ekkor Németh Bélával, a kiváló emberrel szemben, aki a legutolsó évek hatalmas szellemi és erkölcsi megrázkódtatásai közben is törhetetlen akaraterővel tartotta magasra a törvénytisztelet és az emberszeretet lobogó fáklyáját.

F—czy L.

A kisemberek családi házakat építenek

Hol vannak azok a régi szép idők, amikor még itt Budapesten is, épúgy, mint a világ többi nagy városaiban is, a szobakonyhától a tíz-, tizenkét-szobás lakásig csak a kapukon tarkálló cédulák útmutatása alapján könnyűszerrel találtuk meg az igényeinknek és szükségleteinknek megfelelő otthont!

Hogyan lehet pénz nélkül 25 éves törlesztéssel kényelmes családi házat építeni?

Családi ház huszonöt éves törlesztéssel! Az ember megdörzsöli a szemét és csak miután meggyőződött róla, hogy tényleg ébren van, másrészt a cím újabb olvasása sem változik huszonöt hónapra, fog hozzá e sokat ígérő hirdetés olvasásához. A telektulajdonosokat örvendezteti meg az „Orillon"-Építővállalat azzal, hogy megtalálta a pénz nélkül való építés megoldásának legegyszerűbb módját: — a huszonöt évi törlesztést. Munkatársunk egyébként az „Orillon"-Építőiparnál az építkezésről a következő információkat szerezte be:

— Az „Orillon"-Építővállalat Magyarország területén akciót indított családi lakóházak felépítésére, amortizációs alapon. Az állandóan emelkedő lakbérekkel szemben elérhető, hogy a most fizetett lakbér helyett huszonöt éven keresztül fizetendő összeggel a ház teljesen tehermentesen megy át az építtető tulajdonába.

— Minden egyén, aki házat óhajt építtetni, új, hiteles telekkönyvi kivonattal igazolni tartozik a telek tulajdonjogát és annak tehermentességét. Köteles továbbá jövedelmi forrását hitelképesen igazolni, valamint egy budapesti biztosítótársaságnál az építés költségeinek 100 százaléka erejéig oly vegyes életbiztostást kötni, melyben a biztosított jogait első helyen a vállalatra engedményezi és csak másodsorban áll jogában, valamely hozzátartozójára ruházni a kötvényt.

Amennyiben az építkezés 6500 pengőt meg nem haladja, a kölcsön százszázalékos. Közalakalmazottaknál a főváros területén vagy környékén ezen értékhatár 12.000 pengőig terjed. Ellenkező esetben hozzájárulás szükséges, melynek nagysága a házépítés költségeinek magasságától és a nyújtandó biztosíték természetétől függ, tehát ezen hozzájárulás külön megállapodás tárgyát képezi.

— Igénylés esetén vállalatunk megbizottja fel fogja keresni az építeni szándékozót és be fogja mutatni az általunk készített különböző typusú házak tervrajzait. Az egyforma typusú házaknak az elfogadása azért szükséges, mert a tervek egyöntetűsége révén vállalatunknak módjában áll, a házakat a szokásos építkezési árnál olcsóbban felépíteni, de meg kell jegyeznem, hogy azok célszerűség és lakályosság szempontjából minden igényt kielégítenek. A kiválasztott tehát megfelelő terve elfogadása esetén az építeni szándékozó a helyszínen tartozik aláírni a szerződést és mellékelni tartozik: a tervrajzot, műszaki leírást, továbbá a telekkönyvi kivonatát, valamint a jövedelmi és az életbiztosítást igazoló okiratait.

— A törlesztés huszonöt éven keresztül történik, tehát a biztosítás ugyanilyen időtartamra szól. Ennek az a célja, hogy az esetben, ha az építtető a 25 év lejárta, tehát tartozásának kifizetése előtt elhalálozna, a vállalatnak módjában legyen, a biztosító társasággal a haláleset folytán esedékes összegből magát kielégíteni.

Eddig tartott az „Orillon"-vállalat érdekes felvilágosítása, amelyhez csak annyit fűzünk hozzá, hogy az építkezés lebonyolítására szükséges tőkét egy külföldi nagy bank folyosítja.

Hasznos tömörülés. „Budaiak! Tartsatok össze, és legyetek résen, mert csak így boldogulhattok!!" jelszóval mozgalom indult meg az I. kerületi Iparosok és Kereskedők körében, ahol Udvardy Géza építész indítványát nagy lelkesedéssel magáévá tette a választmány és egy öttagú bizottságot küldött ki, amely hivatva van az összes budai iparosok, kereskedők és azok egyesületeinek vezetőségeit tömörülésre felhívni, hogy úgy a városi, mint az állami munkálatok kiadása körül a budai iparosok az érdekeiket kellően megvédeni képesek lehessenek. Ennek megvitatása céljából az I. kerületi Iparosok és Kereskedők Köre helyiségeiben (I., Krisztina-körút 8—10. sz., Anna-udvar), legközelebb népes értekezletet rendez a bizottság, amelyre külön meghívókat is küld a budai iparosoknak, kereskedőknek és azok egyesületeinek.

Lófuttatás. A „Magyar Lovaregylet" július hó 2, 3, 9, 10, 16, 17, 23, 24, 30. és 31-én lófuttatást rendez. Kezdete 3 óra 30 perc. — Belépő jegyek árai vigalmi adóval együtt: I. hely 8.— P, hölgyeknek 5.— P; II. hely 2.50 P; III. hely 60 fillér; páholyülés 12.— P; bookmakerek körébe 16.— P. — Totalisateur, vendéglő, büffet minden helyen.

A Rózsadomb közlekedése teljesen megoldatlan, melyről nem egy ízben írtunk e lapokban. Legutóbb a *Rózsadombi Egyesület* közgyűlésén, amely *Alpár* Ignác elnöklésével a Budai Polgári Lövöldében volt június 14-én — tették újra panasz tárgyává a közlekedés hiányát. Dr. *Nádas* Béla titkár évi jelentése után az egyesület felvetette a rózsadombi vízmedence körzetében, mint a székesfőváros egyik legközelebb eső és mégis a jánoshegyivel vetekedő, legszebb panorámát nyujtó, kiránduló pontján a jánoshegyi kiláto mintájára egy rózsadombi kiláto és kioszk — vendéglővel és klubhelyiséggel — létesítésének eszméjét és arra kérte a tanácsot, hogy a beruházási és idegenforgalmi programm keretén belül valósítsa azt meg. Nagy elégedetlenséget keltett, hogy a rózsadombi autóbuszjárat — az Andrássy-uti Oktogontól a Vérhalom-térig — előreláthatólag még az idén sem fog megindulni és így a Rózsadomb közlekedés nélkül marad.

A Budai Sport Club pünkösdkor Vecsésre rándult, ahol ünnepélyes fogadtatásban volt része. Délután mérközött a „Vecsési Sport Club"-bal, ahol az első félidőben megszerezte az első golt, de azután a vecsésiek kerültek fölénybe és 2 gólt szereztek. — Este kabaréelőadást rendeztek a budaiak, amelyen nagy sikerrel szerepeltek Neubrandt István, Halmos Rózsika, Sándor Böske, László Mária, Baráth Misi. Kedves humorral konferált Murger Andor és sűrű tapsot aratott vele együtt Strausz István zeneszerző. S. Dénes János meglepő bűvészmutatványai zárták be a Vecsésen sokáig emlegetett szép estét.

Egyesült Budapesti Fővárosi Tkp., mely Budán ma is a legkeresettebb takarékpénztár, e hónap 27-én tartotta meg *Gratz* Gusztáv dr. v. b. t. t. elnöklete alatt 80-ik rendes közgyűlését, mely elfogadta az igazgatóságnak összes javaslatait és elhatározta, hogy részvényenként 2 *pengő 50 fillér osztalékot fizet* a mult 1926. üzletévre. Végül a közgyűlés *Biscara* Endre, *Konkoly* Elemér dr., *Pekár* Gyula dr., *Platthy* György dr. és *Rónay* Károly dr. eddigi felügyelőbizottsági tagokat ismét megválasztotta.

Szerkesztő: FERENCZY LÁSZLÓ.
Laptulajdonos: VIRÁG és TÁRSA

Kiadásért felelős: Viraág Béla.

KRAMER ADOLF
festő- és mázolómester
I., Lágymányosi-u. 4
Telefon: József 82—57

Hölgyek és Urak!
Nem kell sem Karlsbad, sem karlsbadi só,
MIRA
glaubersós gyógyvíz
minden mesterséges só nélkül
soványít és gyógyít
Biztos siker! Budai lerakat: Kérdezze meg orvosát!
PÉCZELY ANTALNÁL
II., Margit-körút 50
Telefon: 240—97 Telefon: 240—97

Váli Gábor és Tsa
első budai
Cimtábla-festészete
Telefon: 149-46.
II., Iskola-utca 16.


GROZIT BŐRFEDÉL-LEMEZ
erős, tartós, vihartálló
aszfaltozás, tetőfedés, talajvízszigetelés
GROZIT aszfalt és kátrány vegyitermékgyár
Budapest, VI., Berlini-tér 3
Telefon: 267—96

Rézbútort, vasbútort, ágybetétet, összecsukható ágyakat legolcsóbban szállít 30 év óta fennálló gyáram
Prohászka
VI, Gróf Zichy-u. 46. Fiók: Üllői-út 9

HALWA SÁNDOR
PUSKAMŰVES
BUDAPEST,
I., Krisztina-tér 2. Műhely: I., Szent János-tér 4
Telefon: Lipót 966—02
Állami díszoklevél. Ezüstkoszorús mester
Nagy aranyéremmel kitüntetve
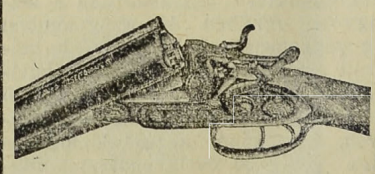
VADÁSZFEGYVEREK
FEGYVERJAVÍTÁSOK
SPORTCIKKEK
CSERKÉSZFELSZERELÉSEK

Szijgyártó
nyerges és bőröndös
Megbizható régi üzlet
FLIEGER NÁNDOR
II. kerület, Fő-utca 10. sz.

SZÉCHENYI GYÓGYFÜRDŐ
a modern orvosi tudomány minden eszközével és a különböző gyógyeljárásokhoz szükséges fölszerelésekkel ellátva.
A város minden pontjától könnyen megközelíthető.

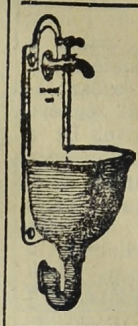
Háztatarozásnál
előnyös feltételek mellett vállalkozik
Nagy Pál
bádogos
gáz, vízvezeték, csatornázás, fürdőberendezés és központi fűtés vállalata
II., FŐ-UTCA 20. SZ.
Telefonhívó 179—42.

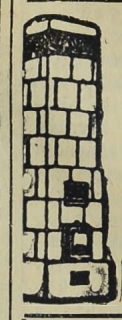
KÁLYHÁS!
Béres Márton
I., LOGODI-U. 19. SZ.
Telefon: L. 972-33
Minden e szakmába vágó munka ügyében forduljon bizalommal e régi jóhirü céghez.

Nem fizet soha lakbért
ha 1—35 évi törlesztésre 2-3-4-5 szobás modern, kényelmes, saját tulajdonu
ÖRÖKLAKÁST
vesz az „ÖRÖKLAKÁS" R.-T.-tól
IV. Városház-u. 4
(Kossuth Lajos-utca mellett)

Hölgyeim és uraim!
Önöknek cipő kell
és ezt
ZVERKONÁK
szerezzék be, teljes megelégedésre. Óriási választék tavaszi divatú urihölgy- és gyermekcipőkben.
A budai főurak szállítója
Aranyéremmel többszörösen kitüntetve
(Budai Vigadóval szemben)

Thermostóth
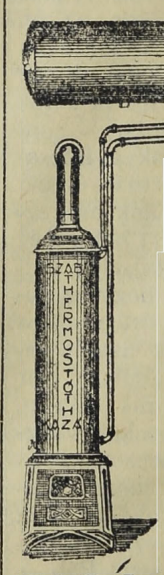
Központi fütések és szellőztetések, biologiai szenyviztisztitóberendezések, vízvezeték és csatornázás, fürdőberendezések és épületbádogos munkák tervezése és készitése. Szabadalmazott kovácsolt vas „Thermostóth" kazánok kizárólagos gyártói
167
Tóth Imre és Társa
V., Katona József-u. 3.
Telefon 23—93

ERZSÉBETHID SZÁLLÓ
Telefon: 108-45.
Budán, I. Kökény-u. 14.
Ráczfürdő mellett.

BUDÁN, II., FŐ-UTCA 7 Telefon 188—09.
Lackenbacher György
bádogos, gáz, vizvezeték, csatornázás, fürdőberendezés és központi fütés vállalata.

Nyomatott a Réval Testvérek Irodalmi Intézet R. T. Nyomdájában, Budapest, V., Ügynök-u. 8. — Nyomdaigazgató: Sziklai Pál.

Budai Napló

XXIII. évfolyam. 884. sz.

Buda érdekeit a várospolitika, a közgazdaság, társadalom, művészet és sport terén szolgáló ujság. Előfizetése egy évre **16** pengő, félévre **8** pengő. Egy szám **40** fillér. Szerkesztőség és kiadóhivatal: I., Bors-utca **24.** Délután 5—7-ig. Telefon: K. 502—96.

Felelős szerkesztő: VIRÁG BÉLA

Hirdetések ára: Egy hasáb széles, egy milliméter magas sor, egyszeri közlésnél **50** fillér. 20 mm. magas hirdetés **10** pengő. Szövegsor ára **4** pengő. Közgazdasági közlemények megállapodás szerint. A hirdetések dija mindenkor **előre fizetendő.**

1927 julius 16.

Látszat — bombák

Máshol a bombákat ekrazittal töltik, nálunk — látszatokkal. A fődolog, hogy nagyot puffanjon és érvényesüljön a sanda mészáros esete, aki máshová néz, mint ahová üt.

Rettenetes tragikum lett egyszeribe, hogy a beszüntetendő üzemek megvételére tett ajánlatot egy szövetkezet, nehogy azok ócskavasként kerüljenek dobra. Volt ebben az ajánlatban valami elfogadható logika. Vegyék meg a koporsóüzemet az asztalosok, a cipőüzemet a cipészek, a ruházati üzemet a szabók. Mert ha van nekik pénzük, létesíthetnek ilyenfajta üzemet más címen, tehát mindegy, ha a dobra kerülő városi üzemet veszik meg.

Nem is az a baj.

Mert ha bármelyik szövetkezet tette volna ezt az ajánlatot a városnak, szóba sem került volna, de mert az „Őrszem" élén dr. Krivoss Árpád ügyvéd, a főpolgármester veje áll, természetes, hogy kapóra jött ez azoknak, akik előtt már megnyitották az ajtót, hogy kisétáljanak a városházáról. Hátha a Krivoss-eset révén bentmaradhatnak? Ők, akiknek melegágya volt minden üzem, most mint üzemfaló héroszok állanak a közönség elé és igyekeznek kihasználni ezt a látszatot.

Mi itt Budán ismerjük az embereinket. Krivoss Árpád egy aranyos kedélyű fiatal ügyvéd, aki egy éve már azon az ideális célon dolgozik lelkes ambicióval, hogy összehozza a *Budai Szövetséget*, mely egyesítené Buda polgárságát egy táborban. Kedvesen segítették ebben sokan, Buda színe-java, köztük Szalay József min. tan., Marik Ernő kormányfőtanácsos és járták a kerületeket és agitáltak, tanácskoztak, hogy Budán megteremtsék az egyetértést. Krivoss Árpád értékes adatokkal bizonyította az üzemek tarthatatlanságát csupán azért, hogy így az iparosokat és kereskedőket meggyőzze, miszerint a Budai Szövetség az ő érdekeiket is szolgálja.

Akkor jött közbe egy *Bogdán* István nevű úr, a Hangya volt cégvezetője és azt ajánlotta, hogy a kistőkéjű iparosok és kereskedők anyagi érdekeit intenzívebben szolgálva kössék le őket a Budai Szövetséghez és — kifejtette egy „Őrszem" címen alakítandó szövetkezet tervét, mely árút közvetítene a kereskedők, iparosok és termelők között.

Az eszme tetszett, jó volt beállítva és megindult a szövetkezet szervezése. Bogdán István jól dolgozott, kihasználta a látszatot, hogy a mozgalom élén a főpolgármester veje áll és — evés közben jött meg az étvágya.

A Budai Társaskörben a közgazdasággal foglalkozók megvitatták gyakrabban azt a fogas kérdést, hogy a közönség drága pénzén épült üzemekkel, beszüntetésük esetén mi történjék? Értékesíteni kell ott mindent, hogy a befektetett tőke kárba ne vesszen.

Ez kapóra jött a szövetkezet szervezőjének, utóbb ügyvezető igazgatójának Bogdán Istvánnak és megtette ezt a naiv előterjesztést a városhoz és a kormányhoz.

Az igazgatóságba beválasztott jónevű egyéniségek nem igen tudták, hogy bent mi történik, mert ülésre nem igen hívták őket s így aztán egyenkint kiléptek onnan.

Krivoss Árpád nem üzletember és megbízott az ügyvezető igazgatóban. Pihenő óráiban szívesebben hegedül, minthogy vajjal és aszaltszilvával spekuláljon. De semmiesetre sem kereste ebben az ügyben az érintkezést apósával, a főpolgármesterrel, akinek szigorú, puritán felfogását ismerte és tudta, hogy éppen az üzemek kérdésében a legszigorúbb.

Amikor hónapokkal ezelőtt e sorok írója szóvá tette Ripka Ferenc főpolgármester előtt az Őrszem ügyét, — a leghatározottabban tiltakozott ellene. Kijelentette, hogy nem tud róla semmit, nem akar tudni róla, ez a Krivoss személyes ügye, vele erről nem tárgyalt, de mint önálló ügyvédet nem tilthatja el ettől, habár nem szívesen látja közreműködését ott, mert nem üzletember.

A Budai Napló nem is foglalkozott az Őrszem ügyével soha, már pedig ha ez bármi tekintetben a Ripka-párt, vagy a főpolgármester ügye lett volna, bizonyára foglalkoztunk volna vele, ami a pártlap kötelessége.

Nem is volt budai kérdés, mert Bogdán István ügyvezető igazgató átvitte az egészet Pestre. Budán túlságosan lámpásban él az ember, itt mindenbe belelátnak a többiek.

Kozma Jenő, a pártvezér sem vállalta a neki felkínált elnökséget s így Krivoss Árpád volt kénytelen vállalni.

Kérdezze meg bárki Szajkó Lászlót, a Margit-körúti pompás csemegekereskedés agilis tulajdonosát, vagy Nagy Jánost, a Szilágyi-téri szorgalmas, becsületes füszerkereskedőt, hogy volt-e valamikor eszébe üzemeket vásárolni a fővárostól?

Mi köze van azonban mindezekhez Ripka Ferenc főpolgármesternek? Persze, persze! Nagy köze van, egy házban lakik a vejével. Hát ez igazán nagy bűn és ez a látszat roppant alkalmas bombatöltelék.

Csakhogy ez egyszer ez nem fog úgy sikerülni, mint a Krisztinavárosi kaszinóban a puccs! Ez a látszatbomba visszafelé is elsülhet!

Budapest egész polgársága, még a politikai ellenfelek is, — kivéve néhány könnyűsúlyú személyes gyülölködőt — föltétlenül meg van győződve, hogy Ripka Ferenc főpolgármester magasan fölötte áll minden gyanusításnak és a mesterségesen beállított látszatoknak.

Ez az ügyesen beállított tragikum három nap alatt komikummá változott át és nevetségessé teszi azokat, akik ezt a sorstragédiát szerkesztik.

Egy „titokzatos" szövetkezet ajánlatot tett az üzemek megvételére. Krach! Ettől most már felborul a rend, megáll a főváros szekere és csődbejut a város! Az egész ajánlatot egyszerűen félreteszik.

Rettenetes, szörnyűséges!

Csakhogy ilyen fogásokkal nem lehet lepiezni azt a városi gazdálkodást, amely fölött már régen pálcát tört Ripka Ferenc főpolgármester is, a kormány is, — és amibe a nyakát fogja kitörni föltétlenül mindenki, aki abban a szégyenteljes üzemi gazdálkodásban részes volt.

A polgárság tudja, hogy ki az igaz ember és az igazságot látszatokkal nem lehet elgáncsolni.

A látszatbomba visszafelé sült.

Budán, 1927 július 15

Los von Pest címen megjelent cikkeinket „fantáziának" minősítették a városházán, mert Budán nincs ember aki híve volna a szétválás gondolatának. Nem szállunk perbe a városház uraival, hanem egyszerűen közöljük a „III. ker. Egyesült Polgári Társaskör" 1927 május hó 31-én tartott közgyülésen *Móra* István főtitkár évi jelentésének ide vonatkozó részét, mely így szól:

„Tisztelt közgyülés! Pest maga-magától soha meg nem érti, hogy Óbuda, mint a III. kerület

ma sokkal előbbre volna,

— már a természetes fejlődés törvényei alapján is — ha félszáz évvel ezelőtt magyar szíve sugallatát nem követi és

„megmarad külön városnak".

Akkor német volt, de magyarul hitt. Azóta magyar lett szavában is és mostoha maradt, Pestnek adózó falu: — világváros — juhszéle..."

A mi első cikkünk június 19-én jelent meg, tehát három héttel később, mint ahogy jelentését Móra István felolvasta. Ez a jelentés nagy tetszéssel találkozott és talán megérlelte bennük a „Los von Pest" gondolatát. De ha csak egy kissé kutatnánk a Budán illetékes ajkakról elhangzott beszédek után, nagyon sok tanuságtételt találnánk a különválás gondolata mellett.

Idegenforgalom — véka alatt. Észrevétlenül közeledik a szent István-hét és a közönség ma sincs tájékoztatva afelől, hogy mi lesz? Szakkörökben aggódva várják, hogy az ökörsütésen kivül, micsoda meglepetést tartogat a rendezőség. Csak az Istenért ügyesebben kell csinálni, mint a Chamberlin-fogadtatást, mert, hogy ő maga azzal igyekezett elmenekülni innen, hogy „nagyon unalmas, gyerünk!" az nem oly nagy baj, mintha ezt az idecsődített ezer meg ezer ember mondja. Az idegenek amugysem mernek már jönni: nehogy úgy járjanak, mint az az amerikai hölgy — ujságíró aki a tengeren átrepült pilóta kedvéért jött, de a rendezőség elrettentő tájékozatlansága és tudatlansága csaknem rendőrkézre juttatta azért, mert a repülőgépéhez akart jutni. Tudni kell, az ilyen rendezőségnek, hogy kit fogad és hogyan kell vele bánni. Legjobb volna a többi városi üzemmel ezt az idegenforgalmi üzemet is beszüntetni. Van itt elég szervezet, mely ezt a feladatot jól és okosan elvégzi.

Ezüstlakodalom. A budai társaság egyik rokonszenves tagja, Ivanich Ferenc m. kir. postafőfelügyelő ülte e hó 12-én ezüstlakodalmát és sógora, Blazsik Károly szentszéki tanácsos, a balassagyarmati reálgimnázium tanára adta az áldást a jubiláló párra a Krisztinavárosi templomban. Ivanich Ferenc 1875-ben született Gyöngyösön, előbb a tanítói pályára készült, utóbb Budapesten letette az érettségit és elvégezte a postatiszti tanfolyamot. 31 éve áll a posta szolgálatában és előzőleg Szászrégenben, Kolozsvárott, Losoncon, Jászberényben és Ipolyságon szolgált. Budapestre 1908-ban került. 1902 július 12-én vezette oltárhoz Blazsik Ferenc gyarmati tekintélyes építőmester leányát: Terézt, s a boldog házasságból két fiú született: Károly, aki vegyészmérnök és Ferenc, aki szigorló orvos. A legszűkebb családi körben ülték meg az ezüst lakodalmat.

A Svábhegyi Egyesület július hó 4-én rendezte a Svábhegyi nagyszálloda egyik nagy termében havonkinti társasvacsoráját, amelyen az asztalfőn dr. Bódy Tivadar elnök, dr. Glückstahl Samu és Büchler Lajos foglaltak helyet. Bár a tagok nagy része fürdőkre utazott, mégis nagyszámú társaság gyült össze és a kitünő vacsora mellett éjfélig maradt együtt. A vacsorán részt vettek:

Antalffy Andor, Bakonyi János, Kaszab Aladár, Sajó Jenő, Fürst Bertalan, Márffy, Orbán, Bercsényi Antal, Temesváry István, Katona Zsigmond, Katona István, Springer Ernő, dr. Kern Ernő, Rudas Gyula, Róna Richárd, Mikus István, Kovács Károly, dr. Reimann Ernő, Rákosi Jakab, dr. Párkány Frigyes, m. Neumann Miksa, Wiesner Lajos, Kerpel Vilmos, Engel Ármin, Szente Lajos, Hoffmann Béla, Bene Benedek, dr. Bedler Márk, Deutsch Ernő, Deutsch Gábor, Jauernik Nándor, dr. Jakab László, Brüll Dániel, Bergl Sándor, Majorossy Géza, Krempels József, Pauncz Sándor, dr. Miesner István, Holzer Vilmos, Steiner Marcell, Weidlinger Ferenc, Ullmann Béla, Brenner Armand, Vágó, Hoffmann Gusztáv, Viraág Béla.

SZEMÜVEG Zibrinyinél, I., Attila-u. 12

A kánikulához méltó határozatot hozott a székesfőváros most júliusban, amikor a teherszekerekkel való közlekedést szabályozta. A rendelet ellen senkinek sem lehet kifogása, sőt ellenkezőleg, kedves, hűvös légáramlás hűti izzadt homlokunkat, amikor a 21. paragrafust olvassuk, amely így szól:

21. §.

Szánba fogott lovakat csengővel vagy csörgővel kell ellátni.

Szinte jólesik ez most nyáron, a kánikulában: — a hó, a szán és a csilingelő lovak.

Budai Iparos Párt estje

„Katonákat akarunk látni, nem pedig sarkon álló koldusokat!"

A választások óta első nagy szárnybontása volt a — közvetlenül a választások előtt alakult — „Budai iparosok, kereskedők és kispolgárok pártja", röviden a *Budai Iparos Párt* nagyszabású társasvocsorája a *Szép Ilona* vendéglő árnyas kertjében július hó 2-án.

Csaknem háromszáz budai úgynevezett kispolgár: iparosok, kereskedők és intellektuellek vegyesen, sokan családjukkal jelentek meg, hogy hitet tegyenek a párt életképessége és gyarapodása mellett. Pedig csak szájról-szájra terjedt a társasvacsora híre.

Lelkes éljenzéssel fogadták az érkező

Dr. KOZMA JENŐ

kormányfőtanácsost, a budai képviselőt, akit dr. Stromszky üdvözölt udvarias meleg szóval. Az általános hangulatot tekintve, Kozma Jenő emelkedett szólásra. Azt hitte, hogy nincs beszéd nyáron a zöldben, de kedvesen köszöntve nem térhetki. Szívesen beszámol a párt tevékenységéről, mint annak politikai vezére. Igyekezett a párt könnyíteni a közterheken és módot adni, hogy a polgárság a szükség szülte terheket el is bírhassa. A fogyasztási adót azért nem lehetett eltörülni, mert helyébe új adó jött volna s ez éppen a kereskedőket és iparosokat sujtaná, mert azok megfoghatók. Szerencsére a zárszámadás feleslegel zárult s így megteremthetők azok a technikai újítások, amelyek segítségével csökkenthetők az adók.

Azután áttért a kereskedők és iparosok politikai helyzetére, mely most javult e párt megalakításával, mert eddig a társadalom e részére egységesen számítani nem lehetett, mert nem tudott egységesen föllépni. De az itt egybegyültek, mint az iparospárt tagjai egészséges új magot képeznek, mely terebélyes fává nőhet. Az új párt fölvirágzására üríti poharát.

Zajos, lelkes éljenzés kísérte a népszerű képviselő szavait.

A vendégeket és köztük első helyen a kerület országgyűlési képviselőjét, dr. Kozma Jenőt üdvözölte ezután dr. *Venczelly* Lajos pártelnök, mint a kispolgárok lelkes barátját és támogatóját; kéri, mondja el illetékes fórumon, hogy itt egy lelkes tábort talált, mely a szeretet jegyében él és küzd az igazságért. Minden mozgalom sikerének megvannak a maga erkölcsi feltételei. A pártmozgalom sikerének alapfeltétele az, hogy igazságai valóban igazságok legyenek és azokat másokkal is megszerettesse. Ez a párt a nemzeti gondolathoz ragaszkodó fizikai és szellemi munkának felértékelését hirdeti — gazdasági, társadalmi és politikai téren — s ahogy Ripka Ferenc is hirdette, a munka becsületéért harcol, mely azt követeli, hogy a fizikai és szellemi munkának meglegyen a tisztességes kenyere, legyen annyi becsülete a munkának mint a vagyonnak és a fizikai és szellemi munkás a magyar olitikai élet porondján, alkotmányos úton harcolhasson a munka jussáért. Végül követelte a jómódban élő társadalom részéről az önzetlen lemondást, mert katonákat akarunk látni, nem pedig sarkon álló koldusokat! Mátyás király egykori vadásztanyáján arra emelte poharát, hogy e szerencsétlen ország minden polgára egy testté és lélekké összeforrva harcolhasson a legszentebb célért: azért, hogy Mátyás király országának fénye és dícsősége a sötét magyar éjszakában ismét felragyogjon!

A lendületes szép beszéd nagy tetszést váltott ki és úgy a képviselőt, mint Venczelly elnököt zajos lelkes ovációban részesítették, amit fokozott *Nyeste* Mihály belvárosi cipészmester ügyes beszéde, aki a pesti iparosok üdvözletét tolmácsolta.

Éjfélkor oszlott szét kedves hangulatban a nagy társaság.

Szent Gellért Gyógyfürdő

Géptorna (Zander) terme kiválóan alkalmas fogyókurák tartására, üzületi merevségek, izomsorvadások és hátgerinc elferdülések gyógykezelésére.
Svéd tornaterem.

A Zugligeti Egyesület, mely újjáalakulása óta intenzívebb életet él és fel tudta kelteni elnöke, dr. *Manninger* Vilmos egyet. tanár személye révén a zugligeti birtokosok és lakók érdeklődését, június hó 28-án este a Fácánhoz címzett „Zugligeti Üdülő" telep külön éttermében tartotta meg évi közgyülését, amelyen részt vettek:

Aigner Ottó postafelügyelő, *Boros* Gyula vezérigazgató, *Berkovits* Péter és neje nagykereskedő, *Bernhardt* Győző építész, *Benke* Balázs igazgató és neje, dr. *Bodon* Károly egyet. m. tanár, eü.-főtanácsos és neje, *Farkas* Ernőné, dr. *Friedrich* Jenő háztulajdonos, *Fehérváry* Ferenc isk. igazg., *Fellegi* József kereskedő, *Hlatky* Aladár és *neje, ifi. dr. Hubay* Jenő gyáros és neje, *Hévey* Gyula lelkész, *Hrabovszky* József mérnök, dr. *Révész* Margit szanatorium tulajd., *Kármán* M. bankár, *Kalmár* István gyógyszerész, *Kulcsár* Richárd nyomdatulajd. és neje, *Menczer* Arnold igazgató, dr. *Manninger* Vilmos egyetemi tanár, *Oszoly* Kálmán polg. isk. igazgató, bátaszéki *Romeiser* László igazgató, dr. *Rosenberg* Gyula igazgató-főorvos, *Schillinger* Béla kereskedő, *Salamon* Károly igazgató, *Sigray* István mérnök, dr. *Steingassner* Imre orvos, dr. *Schmidt* József ny. államtitkár, dr. *Tauber* Jakab ügyvéd, dr. *Török* László ny. min. tanácsos, *Triska* Ernő ny. alezredes, dr. *Wladásczyk* József főorvos, dr. *Zerkovitz* Imre ügyvéd.

Manninger Vilmos dr. elnök megnyitotta a közgyülést, üdvözölve a megjelenteket. Beszámol azokról a tervekről, amelyeket egy létesítendő *„Budahegyvidék Egyesületek kiküldötteinek értekezletén"* ez ügyben eddig tett és amely a közel jövőben meg is fogja működését kezdeni és indítványozza, hogy addig létesítsünk egy programmelőkészítő bizottságot, amelyikben az elnök és egy alelnökön kívül a megválasztandó szakosztályok elnökei foglaljanak helyet. A közgyülés elfogadta az indítványt. Dr. Wladárczyk József főorvos, az egyesület főtitkára olvasta fel gonddal szerkesztett jelentését, amelyben a Zugligeti Egyesület történetét, újjáéledését, a szervezés munkáját, a jövő feladatait és az elnök érdemeit ismerteti. A pénztári jelentés szerint az Egyesületnek 16.000 békebeli korona értékű vagyona van, amely most természetesen pengőben alig 1 P 30 f-t tesz ki. A számvizsgáló bizottság jelentése mindent rendben talált. Megválasztották azután a 30 tagú választmányt és a számvizsgáló bizottságot. Eperjessy István dr. azt indítványozta, hogy kérje az Egyesület közgyülési határozat alapján a közmunkák tanácsát arra, miszerint néhai bátori Sigray Pál nevéről, aki 25 éven át az Egyesület elnöke és megalapítója volt és aki rengeteget fáradt a Zugliget fejlesztéséért, utcát, utat vagy teret nevezzenek el a Zugligetben a Sigray-telep szomszédságában, hirdetve az önzetlen s közérdekű munkásság jutalmát és a székesfőváros közönségének háláját. Az indítványokat a közgyülés egyhangúan megszavazta. Végül az elnök javaslatára jegyzőkönyvi köszönetet szavaztak a főtitkárnak munkájáért, mely után társasvacsora következett, amelyen éjfélig a legjobb hangulatban együtt volt a közgyülés közönsége.

Ott maradt a Svábhegyi Szanatóriumban egy finom férfi esernyő a huzattal, a Svábhegyi Egyesületnek június 23-án rendezett bankettje alkalmával. Igazolt tulajdonosa átveheti ott.

A hegyvidék kézfogása

Néhány szó a Budai Hegyvidéki Egyesületek Szövetségéhez

Sven Hedin, a nagy világkörüli utazó, *Roosevelt* elnök és a *Duse,* a nagy olasz színművésznő, a csodás szépségű őszt találták a legmegragadóbbnak Budán, a hegyek között. A mérsékelt klima minden előnye és bája a legideálisabban egyesül itt. A világ nagyhírű gyógyfürdőben a sugárzó nap kibírhatatlanul forró, míg az esték nagyon hűvösek, mert a temperatura gyorsan váltakozik. Budán és hegyvidékén viszont a bársonyos enyheség egyforma.

Ezek a világlátott egyéniségek megtalálták a budai hegyvidék csodás szépségét, csak a budapesti tanács nem látja meg azt. Majd kinyitja a szemét a hegyvidék érdekeinek ápolására alakult szövetség.

Ezt kell jól megcsinálni.

Egyelőre még nincsen címe sem ennek a szövetségnek és például az Óbudai Hegyvidéki Szövetség tagjai szívesen látnák, ha az új egyesülés nem a „Szövetség" nevet használná, mert ők mint már meglévő szövetség ferde helyzetbe kerülnek az új szövetségben.

Viszont Gömöri Győző, az Alsóvárosi Egyesület elnöke, a maga síkvidéke érdekében a következőket ajánlja:

Talán ez a cím megfelelne: „A Budai Hegy és Síkvidék Szövetsége", vagy röviden csak ennyi: „Budai Hegy és Síkvidék". Ebben a címben benne van minden. Az az elgondolásom, hogy bárhova fordul is az új tömörülés, vagy szövetség, vagy egyesülés, vagy nem tudom minek mondjam, mindenütt a köztudatban kell élnie, hogy tulajdonképen kik vagyunk. Ha tehát például amellett történne döntés, hogy tényleg az új csoportosulásnak ez lenne a címe: „Budai Hegy és Síkvidék", úgy előbb-utóbb ezt, a most divatos rövidítési szokásnak megfelelően, mindenki egyszerüen csak *Hegy és Siknek* fogja mondani. Mindenki tudni fogja, hogy mit jelent a „Hegy és Sík", éppen úgy, mint ahogyan mindenki jól tudja, hogy mit jelent a Máv, a Hév, a Beszkárt, vagy az Emke, vagy Sas-kör, Sasok stb.

Az akvinkumi érdekeltség, ahol értesülésünk szerint — a Római-fürdő Egyesület is kész belépni az új szövetségbe, azt a címet ajánlják, hogy legyen ez a „Budai üdülőhelyek szövetsége".

Az én szerény véleményem az volna, hogy úgy, ahogy van Testnevelési Tanács, legyen ennek a címe:

„Budai Hegyvidéki Tanács."

Azt hiszem, ezt a kérdést nem lesz nehéz tisztázni és nem is bír a cím oly nagy fontossággal, de mégis célszerű volna, ha a *szeptember hó második hetére* tervezett értekezletet megelőzően már ezt is tisztáznák az érdekeltek a nyilvánosság előtt. Időt takarítva, elejét vennék ezzel a meddő vitáknak.

A szerkesztőség bizonyára szívesen ad teret e lapban az ide vonatkozó eszmecserének.

Dubonai Pál

A Gödény Asztal, illetve a „Barthos" asztaltársaság szokásos vacsoráját minden hó első hétfőjén, vagyis ez évben még augusztus 1-én, szeptember 5-én, október 3-án, november 7-én, (András-napi vacsora: november 30-án) és végül december 5-én, este 8 órakor tartja meg a Pilseni sörcsarnok (Vigadó-tér) külön helyiségében. Szívesen tudatja ezt az asztaltársaság tagjaival dr. Hódy Lajos. Telefon: J. 422—05.

Tanférfiak egymás közt. A „Magyar Tanférfiak és Tanügybarátok Nemzeti Egyesülete, amely a Vizivárosban immár 44 éve áll fenn s 1920 óta Ripka Ferenc dr. főpolgármester elnöklete alatt működik, ez idén is 100 P. jutalmat osztott ki a II. ker medve-utcai polg., továbbá a II. ker. Jurányi-utcai és a II. ker. szalag-utcai elemi iskolákban a magyar nyelv, a magyar történelem és a magyar földrajzból legjobb előmenetelt tanusított tanulók között. Ezenkivül iskolai alapítványt is létesített jó és szegénysorsú tanulók részére. Külön alapja van hősi halált halt tagjai gyermekeinek iskoláztatásának céljaira. Az idei tavaszi kugliversenyét a még 1888-ban felállított kuglipályáján, június hó 20-án fejezte be s az első díjat dr. Szabó Endre nyerte meg. Verseny után a tagok a Pálffy-étterem külön helyiségében társas vacsorára gyültek egybe, amely alkalommal az Egyesület titkára: Juhász Ödön lendületes és gyujtó beszéddel emlékezett meg a trianoni gyászos évfordulóról. Meidinger Lajos egyesületi pénztáros zongorajátéka mellett pedig hazafias dalokat énekelve, jóval éjfél után oszlott szét a társaság.

Orvosdoktorrá avatták június hó 30-án *Mészáros* Frigyes ny. postaellenőr leányát, *Erzsébetet.*

Vendéglátó vendégek. A téli kedves esték viszonzásaképen nyáron a téli vendégek látják vendégül a téli borgazdákat s így a Budai Polgári Kör kebelében alakult „Pénteki Borgazdatársaság" július hó 1-én este a hidegkúti-úton levő jóhírű Róna-féle „Veronika" vendéglőben nyári összejövetelt rendezett, melyen a borgazdai tisztet a vendégek sorából dr. Gábriel Ferenc, Gorka Ágoston, zilahi dr. Kiss Jenő, Kolumbán István, dr. Kozma Aladár, dr. Mayer Szvoimir, Nagyőszi Ferenc, dr. Nyiry Zoltán, dr. Sauer Zoltán, Sternád István, dr. Szávay Gyula és Viraág Béla látták el. A nyári estéken tilos a szónoklás, de azért Szávay Gyulát mégis sikerült beugratni egy kedélyes tosztba. Ez a kedves est is méltó utóda volt az előző sikerült estéknek.

A sport a kulturáért, vagy fordítva, a „Kultura a Sportért" volna talán a helyes címe annak a hírnek, hogy Budának 25 derék iparosa: Ádám D. Ottmár, Bohuniczky Rezső, Bornemisza István, Boróka József, Fleischer Sándor, Gyárfás Gyula, Harnisfeger István, Horváth Andor, Ingola János, Kollár Gábor, Kodnár Dömötör, Mészáros Miklós, Netz Károly, Orbán János, Pathó István, Ravasz László, Ruzicska Pál, dr. Sólyom Fekete V., Schürger János, nemes Szajkó László, Szabó Sámuel, Thék Károly, Tóth Gábor, Ulm László, Zseltvay Tibor, Varjas Elemér dr., Haan Arnold dr. ny. államtitkár fővédnöksége alatt és *Pataky* László, a Budai Sport Klub elnökének vezetése mellett összefogott, hogy a sport iránt éreklődőket a kultura szolgálatába állítja oly módon, hogy a Budai Kereskedő és Iparos Ifjak Kultúr Egyesületével karöltve művészestélyt rendez Budagyöngyében e hó 9-én, ahol a vendéglős Ádám D. Ottmár a legszívesebben bocsátotta a jó cél szolgálatába nagytermét és pompás terraszát. Meg is telt a terem érdeklődő közönséggel, mert a Kultúr Egyletnek mevan a maga törzsközönsége és a Sportclubnak is meg van a maga „drucker" serege s így Burger Andor és Fonád István főrendezők ügyes intézkedésére „telt ház" előtt énekeltek, táncoltak vegyesen a bevált dilettánsok és hivatásos színészek Kőváry Lajos,, Halmos Rózsi, Neubrandt István, Maszló Mária, Székely Jenő és kisleánya a Gabika, Baksa Erzsi és a Városi Színház csöppnyi szubrettje Forgács Mancika. Strausz István zeneszerző kísért mindent zongorán és Burger Andor konferált kedvesen és szellemesen. Azután táncoltak reggelig.

ÁTADÓ LAKÁS. Belváros közepén, lépcsőházi bejárattal, egyszobás lakás mellékhelyiségekkel, komfortos, teljesen bútorozva 30 milliőért azonnal átadó. Molnár-u. 12, házfelügyelő.

LORGNON Zibrinyinél, I., Attila-u. 12.

A Budai Zeneakadémia zeneiskolája, fővárosunk egyik legrégibb, közel 60 éve fennálló zeneiskolája (II., Fő utca 30), június hó végével tartotta meg az évzáró vizsgálatokat és növendék-hangversenyeket, melyek ezen jóhírű zeneiskola újabb fejlődéséről és a kiváló tanári kar működésének szép eredményéről tettek tanuságot. A szorgalmas és jó előmenetelű növendékek dícsérő oklevelet kaptak, közöttük többen jutalomdíjban is részesültek.

SZENT GELLÉRT FÜRDŐ
ÉTTERMEI!
KIVÁLÓ MAGYAR ÉS FRANCIA KONYHA
KÁVÉHÁZI NYILT TERRASZ.
GUNDEL KÁROLY.

BUDÁN, II., RETEK-U. 12.
TROMBITÁS
vendéglőben
nem trombitálnak már, hanem diszkréten kedves **cigányzene száll** a hűvös, virágos kertben.
Pompás konyhája
vetekszik az elsőrangú restaurant-okkal, mégis mérsékelt polgári árak! Teritése előkelő.
Kitünő italai!
VENDÉGLŐSE:
GUTTENBERGER
BUDÁN, II., RETEK-U. 12.

PÁLFFY
ÉTTEREM
Pálffy tér Szt. Endrei helyiérdekü ind. áll.
Tulajdonos: **Mayer Pál** — Telefon L. 969-32
Aki igazán jól és olcsón akar étkezni, keresse fel a kiváló konyhájáról elismert Pálffy-étermet. Saját terméső borok.
A legfigyelmesebb kiszolgálás.
Szabad terrasz. Tágas éttermek.

RAVASZ LÁSZLÓ cukrász
Elismert legjobb sütemények, torták társas estékhez
I. ker., Krisztina-körút 77. sz.
Uj telefonszám: Krisztina 502—34

ÁLLANDÓAN
FRISS!
CSAPOLÁS!
Kitünő konyha éjfélután 2 óráig a
Szentistván vendéglőben
I. kerület, Alagut-utca 5.
A Budai Szinkörrel szemben.
TELEFON: TEREZ 42-02.

BUDAPEST
VALÓSÁGOS
RIVIERÁJA
a török idők nyári kéjkertjeinek helyén, gyönyörű kilátással egész Budapestre, a Németvölgy kiszögelő csúcsán épült **modern,** uj terraszával és uj berendezésével a Milis-féle
BÉLAKERT
vendéglő
Oláh Náci „pikkoló" művész muzsikál
Pompás konyha — Elsőrangu pince — Nagy fedett helyiség — Kettős fedett kuglizó — A Krisztinatérről **10 perc** alatt elérhető az **59-es villamossal.**

HALLÓ! Hol a hal? Ó-! BUDÁN
Ott, ahol a hajó is megáll
Alegjobb hal sülve, rántva zeneszóval **Kutinál**
Élő halból az elimert **Kuti**-módra főzik a **halászlét**
Esténkint Balog Laci muzsikál
Az uri közönség kedvelt vacsorázóhelye
Hűs kerthelyiség az óbudai propeller végállomásnál, közvetlenül a Dunánál
Friss Szent János sör

Valódi
szentgyörgyi
borok, hűs kerti helyiség, hideg konyha
Habermann Antal
I. ker., Maros utca
volt Szigethy-féle vendéglő

BALÁZS vendéglő a Hüvösvölgy végállomásánál. Tel. Zugliget 79.
Elsőrangu konyha. Kitünő cigányzene

DÉLI-VASÚT ÉTTEREM KERTI TERRASZÁN
junius hó 1-től kezdve
minden este katonai zenekar
mintájára megszervezett m. kir. folyamőrség zenekara hangversenyez, ugyszintén vasár- és ünnepnap **délelőtt 11—1-ig.**
Elismerten jó magyar és **francia konyha** kitünő fajborok
Friss csapolás.
tisztelettel
Grecsák Róbert
tulajdonos.

300 divatkép! Miért kerül csak egy pengőbe **300 szabás!**
tulajdonképen a **BUDAPESTI BAZÁR** negyedévi előfizetési ára?
Kérjen mutatványszámot a kiadóhivatalától: Budapest, VIII., Baross-utca 22

Családi lakóházak felépítése
25 éves törlesztéssel
Szolid kivitel — Olcsó árak — Kedvező feltételek
Kérjen tájékoztatót
„ORILLON" ÉPITŐVÁLLALAT
Iroda és telep: **Budapest, VI., Hungária-körút 43.**
Telefon: Lipót 903—18 ● Vidéken képviselőket keresünk. ● Telefon: Lipót 903—18

Rudas-fürdő

A budai forráscsoport legrádioaktivabb hőforrása

A török hódoltság idejében épült s teljes eredetiségében fennálló kényelmes gőzfürdő — Kádfürdők

Fedett téli uszócsarnok

A Budai Nők Kulturális és Jótékonysági Köre június hó 18-án, este fél 9 órai kezdettel az Alsó Margitszigeti Nagyvendéglő külön termében műsoros estélyt rendezett. A rendkívüli kedves est élén mint védnökök állottak: dr. *Ripka* Ferenc főpolgármester, dr. *Kozma* Jenő országgyülési képviselő, továbbá a háziasszonyok százas bizottsága, amelyben résztvettek többek között: dr. Bárczy Istvánné, Becsey Antalné, Gerő Ödönné, Hoór Tempis Mórné, dr. Kozma Jenőné, dr. Orova Zs.-né, Pásztélyi Vilmosné, dr. Schack Béláné, Szántó Jenőné, dr. Szemere Samuné, dr. Tury Zoltánné, dr. Vadász Manóné, dr. Zboray Gyuláné és a budai társadalom számos jelentős tagja. A hangverseny a pálmákkal díszített nagyteremben kilenc órakor vette kezdetét, amikor az estély védnökei: *Ripka* Ferenc dr. főpolgármester és Kozma Jenő dr. országgyülési képviselő megérkeztek. A védnököket a háziasszonyok díszes sora várta, egy csomó budai előkelő, szép asszony, akiket a kör ügyvezető elnökei, dr. Szemeréné Horvát Renée mutatott be a védnököknek. Ferenczy György zongoraművész nyitotta meg a hangversenyt és brilliáns játékával elragadta a közönséget. M. Mende Erzsi hangversenyénekesnő Lavotta-dalokat és a Butterfly nagyáriát énekelte el művészi tökéllyel, Pécsi Blanka színművésznő költeményeket szavalt mesterien. Thomán Mária hegedűművésznő kötötte le a közönség figyelmét nagyszerű technikájával. A termet zsúfolásig megtöltötte a díszes közönség, akik sorában sok budai notabilitást ottláttunk. Többek között: dr. Bárczy Istvánnét, dr. Schack Bélánét, dr. Schack Bélát, dr. Hoór Tempis Móricot, dr. Krieszháber Adolfot és másokat. Az estély nagy erkölcsi és anyagi sikere a száztagú hölgybizottság fáradhatatlan munkájának eredménye.

Kérje mindenütt a „Sopron-Győri"
TEJET, mert ez a legjobb és legmegbizhatóbb
Telep és iroda: Sopron-, Győr- és Vasmegyei Tejgazdasági Rt. I., Fehérvári-út 27. Tel. J. 128-01

Uj Ének- és Zeneegyesület alakult Budán e hó 3-án, még pedig a Délivasut budapesti alkalmazottaiból, akik e hó 3-án jöttek össze alakuló közgyülésre a Délivasut állomásának II. oszt. várótermében, ahol megjelentek *Molnár* József kormányfőtanácsos igazgató vezetésével az igazgatóság összes osztályfőnökei. Az újjászervezett zenekar Follner karnagy vezetése alatt indulóval fogadta őket. Harmath József dr. igazgató az új egyesület legelkesebb szervezője és a közgyülés megválasztott elnöke, megnyitó beszédében ismertette és méltatta az alakulás célját, megemlékezve hazánk szomorú sorsáról, mire az énekkar elénekelte a „Magyar Hiszekegy"-et. Majd Farkas Lajos dr. ismertette az alapszabályokat. Cathry főfelügyelő indítványára lelkes közfelkiáltással megválasztották Molnár József igazgatót elnöknek és dallal üdvözölték, amikor a virággal díszített asztalnál elfoglalta az elnöki széket. Meleg szavakkal köszönte meg a bizalmat, vállalta a díszt és a vele járó terhet, de fogadalmat kért a tagoktól, hogy a vállvetett munkából kiveszik a részüket, amit lelkes tüntetéssel igértek meg a tagok. Bejelentette továbbá, hogy *Gordon* Róbert vezérigazgató és helyettese *Pogány* Sándor, valamint dr. *Hiesz* Károly igazgatók az egyesület *alapító* tagjai kívánnak lenni és legmesszebbmenő támogatásukról biztosítják az egyesületet, mely védnökeiül választotta meg őket pilisi *Ney* Ákos min. tan. és *Harmath* József h. igazgatóval együtt. Az elnök még köszönetet mondott mindazoknak, akik az új egyesület létesítése körül buzgólkodtak, köztük Pleskó dr. osztályfőnöknek és Farkas dr. titkárnak. Ezután megválasztották egyhangúlag a tisztikart, választmányt és számvizsgáló bizottságot, mire az elnök Brunner igazgató, Zoltán főfelügyelő, Prichel József, Horváth József és Hammerl Ferenc segédtisztek felszólalásai után az elnök a közgyülést lelkes szavakkal berekesztette s az a hymnusz dallama mellett oszlott szét.

Az amerikai testnevelés hallatlan fejlődéséről számolt be június hó 19-én a Mérnöki Kamara dísztermében előkelő közönség jelenlétében az oceántúli tanulmányútjáról visszaérkezett dr. Szukováthy Imre az „Ott" főtitkára a Testnevelési Főiskola tanulmányi igazgatója. Előadását három részre osztotta fel: az iskolai-, egyetemi- és társadalmi testnevelés, torna és versenyzés. Előadásának érdekes pontja volt, hogy az amerikaiaknak nincs speciális torna és testnevelésük s a bevándorolt angolok, svédek, dánok és németek rendszereiből alakult ki jelenlegi testnevelésük. Statisztikai kimutatása a tornaiskolák, versenypályák, uszodák impozáns arányairól, arról tesz tanuságot, hogy Amerikában mindenki sportol, tornászik, nem rettenve vissza pénzáldozattól sem. Interjuvom alkalmával volt alkalmam a női testnevelés felől is érdeklődni, amelyről dr. Szukováthy Imre az összel külön előadás keretében fog beszámolni és rámutatni a most ismeretes és használatban levő amerikai női testnevelési rendszerekről. Örömmel hallottam, hogy jelenleg az amerikai nők a régi görög sportágak közül az úszást karolták fel, amelyet összel a mi főiskolánkban is tanítani fognak. Reméljük, hogy a testnevelésnek ily szakavatott úttörője az egészséges új reformok és rendszerek bevonásával, amelyek végeredményében nem újak, tisztán csak feleleventései a régi görög tornának és mozdulatművészetnek, a harmonikus testnevelést tűzte ki végcéljául.

J. Viraág Ilona

Vizsgahangverseny. A zenekedvelők szívesen vesznek részt mindig *Horváth* Elek zongoraművész, oklevelés zenetanár, államilag engedélyezett magán zeneiskolájának vizsgahangversenyén, amely magas színvonalával túlemelkedik a zeneiskolák sablonos vizsgáin. Különleges módszerével kiképzett tanítványai június hó 12-én mutatták be dícséretreméltó előhaladásukat a Kaszinó dísztermében és a nagyszámú közönség nagy elismeréssel volt a tanítványok iránt. A zongorázók közül különösen kitűntek: Albrecht Klári, Sinkó Juci, Szacsvai Lujza, Wéber Ili, László Ernő és Petényi Tibor. A hegedűsök közül kiváltak: Deli László, Germanus Béla, Molnár Lajos, Schuck Józsi és Schürtz Sándor.

Az új képviselőtestület, melyet a felsővizivárosi róm. kath. Egyházközség megválasztott, június hó 27-én tartotta az Egyházközség tanácstermében alakuló ülését, melyen az új képviselőtestület Molnár László pápai kamarás, plébános elnöklete alatt egyhangúlag megválasztotta az Egyházközség világi elnökét *temesmórai dr. Rittinger* Imre m. kir. korm. főtanácsos, vasutigazgató személyében, aki lendületes és tartalmas programmbeszéddel foglalta el az elnöki széket. Ezután a tanácstagok megválasztása következett, minek megtörténte után az új tanács is nyomban megtartotta alakuló ülését, melyen a tisztikar többi tagjául a következőket választották meg: alelnökök: dr. Pogonyi Nándor és Jászoly Mihály kúriai bírák, dr. Rubányi Béla főorvos és dr. Juhász István ügyvéd, aki egyúttal főtitkárrá és ügyésszé is megválasztatott. Titkárok. Polgár Károly Mftr. felügyelő és Kő József s. lelkész. Főjegyző: dr. Németh György ügyvéd. Jegyzők: Cicutti Lajos isk. igazgató és Varga Gáspár s. lelkész. Ellenőrök: Schwarz Elemér és Farkas Géza főtanácsosok, akik mellett a pénz- és vagyonkezelés ellenőrzésére még egy 5 tagú számvizsgálóbizottság is választatott.

Uszoda a Svábhegyen. Valamely bátor ember nekiindul a vadonnak és csodálatos módon parkká változik a vadon. *Bódy* Tivadar két éve áll a Svábhegyi Egyesület élén és ez a vadon lassan máris parkká változik. A bátor, okos ember mindig talál követőkre, körülötte is ma már sok kertész sürgölődik, melléje áll lassankint az egész budai hegyvidék. Még a városházán is jiedten igyekeznek pótolni egyet-mást, amit régen meg kellett volna már tenni. Egyik erős munkatársa Bódynak a Svábhegy fejlesztése terén dr. *Jakab* László főorvos, aki fanatikus hittel építette föl az új szanatóriumot a Svábhegyen és most elhatározta, hogy a szanatórium nagy parkjában uszodát építtet és azt a nyaralók is használhatják. A vízhiányban szenvedő hegyvidék egyik nagy fogyatkozása szűnik meg ezzel és egy nagy lépéssel haladt az üdülőhely fogalma felé a Svábhegy, a fürdőváros felé Buda.

Atléták mint műkedvelők. Rönészanszát éli a negyvenéves multú, dr. *Andréka* Károly főkapitányhelyettes elnöksége alatt újabb fejlődésnek lendült *„Óbudai Torna és Vivó Egylet"*. A jubiláris év alkalmából az összes szakosztályok tehetségük legjavát mutatják be az őket szeretettel elhalmozó közönségüknek. Igy legutóbb a tornaszakosztály kiváló szereplése aratott megérdemelt nagy sikert, míg június 28-án az egyesület megmutatta, hogy nemcsak tornászni, vívni, úszni és labdát rúgni tud, hanem a jókedv és színjátszás birodalmában is otthonos. Előadta az egylet vigalmi bizottsága a hangulatos *Lili bárónő* c. operettet, a klubház javára. A lehető legjobbat nyujtották a címszerepben *Mathay* Mimi, *Kemény* Erzsi mint vendég és kiváló partnere, egyúttal a darab rendezője *Wilfinger* Gyula. *Garay* Böske élénk temperamentumával, *Schenker* János jól alkalmazott vaskos komikumával, *Bródy* Gyula, Komor Manci, Ács Rózsi, Garay Ruli, Eperi János, Horváth László, Totisz Aladár, Breitner Maxi és Door Ödön a kisebb szerepekben fokozták a darab sikerét ügyes játékukkal. Erkölcsi és anyagi sikerben gazdag volt az est.

Fedák „Borcsa" ma is telt házakat vonz még és a pesti közönség tódul Fedák búcsúzkodásához, aki azonban inkább jön, mint megy. A közönségnek igaza van, ez a „Borcsa Amerikában" nem darab, de — Fedák. Ahhoz aztán egy Sebestyén Géza kell, hogy ezt a lehetetlenséget így be tudja adni a közönségnek? Ami fő, a közönség szívesen beveszi. Mindenki szidja, de mindenki megnézi. Csupa telt ház.

Gyász. Bors Jenő könyvelő, életének 59-ik, házassága 30-ik évében, hosszas, kínos szenvedés után, július 10-én meghalt. 12-én d. u. 5 órakor temették a farkasréti temető halottas házából. Elhunytát a Bors, Brézits és Ivanich-családok mint közvetlen rokonok gyászolják. Igénytelen, csendes ember volt, de lelkes katholikus, akinek nagy része van a városmajori egyházközség megszervezésében.

Ganz és Társa Danubius Gép-, Waggon- és Hajógyár Részvénytársaság. A vállalatnak folyó hó 11-én tartott közgyülése elfogadta az igazgatóság összes javaslatait, megállapította az 1926. évi mérleget és a kimutatott 222.028 pengő 70 fillér összegű tiszta nyereségnek a jövő üzletév számlájára való átvitelét rendelte el. Elhatározta továbbá a közgyülés, hogy a vállalat egyesül a Schlick—Nicholson-gyárral 7.3 arányú és a kistarcsai gép- és vasutfelszerelési gyárral 5:1 arányú részvénycsere útján és ebből a célból alaptőkéjét 9,450.000 pengőről 11,699.450 pengőre emeli. Az igazgatóságba új tagokul: Barta Arnold, Bun József, Éber Antal dr., Fabinyi Tihamér dr., Halmi Miklós dr., Hubert Lipót, Orphanides János és Rossi Adolfo (Milano) urakat választották meg.

Tízezer pengőket fizetnek rá az esős nyárra a „zöld vendéglősök"

A csapadékmagasságra szóló esőbiztositás védelmet nyújt a kedvezőtlen időjárás folytán beállott kár ellen

A nyári vendéglőknek az idén nagyon rosszul megy. És az esős nyarat nemcsak a budai hegyek, a Margitsziget, a liget és egyéb kirándulóhelyek vendéglősei siratják meg, hanem mindenki, aki a tikkasztó nyáron zöldbe özönlő közönségből akart megélni az idén.

A budai kisebb és nagyobb vendéglőkben elmondották, hogy a főváros környékén szép számmal akadnak olyan nyári vendéglők is, amelyeknek tulajdonosai már eddig is húsz- harmincezer pengőt fizettek rá az üzletre a nyár folyamán az örökös eső miatt és hogy éppen ezért már nagyon elővigyázatosak az árúk beszerzése és az ételek elkészítése tekintetében. A nyári vendéglők konyhájában most már csak akkor van igazán élet, amikor bizonyosnak látszik, hogy az időjárás nem riasztja el a vendégeket.

A liget vendéglősök elbeszélték munkatársunknak, hogy az e héten az eső miatt 10.000 pengőt veszítettek.

A szeszélyes időjárás, mely már eddig is sok kárt produkált a vendéglősöknek, sajnos, tovább megy a megkezdett úton és már alig múlik el nap eső nélkül. A rossz időjárásnak és a sok kárnak viszont az a következménye, hogy az eddig biztosítatlan vendéglők, nyári mulatóhelyek és a kertmozik tulajdonosai sietve esőbiztosításokat kötnek. E kérdésben a napokban felkeresték

Fruchter Lajost,

az Angol Elemi Biztosító rt. igazgatóját, aki a csapadékmagasságra szóló esőbiztosítás majdnem egyetlen szakértője Magyarországon. Fruchter Lajos a következőket mondotta:

— Az esőbiztosításokat a csapadékmilliméter számára kötik, tehát ha a biztosítás — mondjuk — 1.8 milliméteres csapadékra szól és a tényleges csapadék is 1.8 milliméter tett ki, akkor a biztosító társaság szavatossága azonnal hatályba lép.

— Az esőbiztosítás idei szezónja a biztosító társaságra nézve nem valami jó. Ha tekintetbe vesszük az egyenlőtlen időjárást, alapjában véve nem is csodálkozhatunk a káreseteken. De azért egyáltalán nem gondolunk díjfelemelésre.

Mindent egybevetve megállapítható, hogy az Angol Elemi Biztosító rt. lojalitása a díjpolitika terén nem marad hatás nélkül, amit az esőbiztosítások meglepően nagy szaporodása élénken illusztrál.

Három pengő osztalékot fizet a Fonciére

A Fonciére Általános Biztosító Intézet június hó 27-én tartotta gróf Széchenyi Bertalan v. b. t. t. elnöklete alatt 1926. évi közgyülését, melyen bemutatták a lefolyt üzletévre vonatkozó mérleget és felolvasták az igazgatóság jelentését. A mérleg adatai szerint az intézet prémia- és díjbevételei 106.026,409.631 koronát tettek ki az előző évi 101.340,872.801 koronával szemben; a díj-, kár- és egyéb tartalékok összege 36.159,125.253 koronára emelkedett. Július 2-án kezdi meg az intézet az 1926. évre előirányzott részvényenkint 3 pengős dividenda kifizetését. Ez a dividenda lényeges emelkedést jelent az előző évhez képest, amidőn az osztalék 1.92 pengő, illetve 24.000 korona volt.

A Budapesti Központi Általános Tejcsarnok közgyülése

A Budapesti Közp. Ált. Tejcsarnok jún. 25-én tartotta rendes évi közgyülését Szily Tamás országgyülési képviselő elnöklete alatt. A közgyülés egyhangúlag tudomásulvette az igazgatóság jelentését, melyről már mult számunkban bővebben megemlékeztünk, elfogadta az előterjesztett indítványokat és elhatározta, hogy a részvények után 5% osztalékot fizet. A közgyülés elismeréssel emlékezett meg Gerley és Molnár vezérigazgató működéséről, akik a tejvállalatok fuziója óta egymás mellett irányítják a társaság ügyeit.

A főváros lakosságának minden egyes rétege megtalálja a maga szórakozását

KETTER

páratlan természeti szépségű kerthelyiségében, a

Horthy Miklós-út 48. sz.

alatt levő

étteremben

Minden csütörtökön házilag készült disznótoros vacsora.

Rigó Jancsi muzsikál

Telefon: József: 85-39.

A SZINKÖRREL SZEMBEN
PHILADELPHIA
KÁVÉHÁZ
FAGYLALT különlegességek és kitünő
HIDEG VACSORA
MINDEN ESTE ZENE
Kávéház tulajdonos: **Szabó Sámuel**
Budán, I., Alagut utca 3. Telefon: T. 240-94.

PODGYÁSZ-BIZTOSITÁS
EURÓPAI
Aru- és Podgyászbiztosító Rt.
Budapest, V., Eötvös-tér 2. sz.
Telefon: T. 227-89, L. 981-51.
All risks-kötvények
válthatók az összes vasuti és hajóállomásokon, a menetjegyirodákban, számos más elárusitóhelyen, valamint a társaság **központi irodájában**
Károkat az **EURÓPAI** Aru- és Podgyászbiztosító Részvénytársaságok Amsterdamban, Barcelonában, Bécsben, Belgrádban, Bernben, Berlinben, Brüsszelben, Bukarestben, Helsingforsban, Kölnben, Konstantinápolyban, Koppenhágában, Liszabonban, Londonban Luxemburgban, Madridban, Münchenben, Oslóban, Párisban, Prágában, Rómában, Stockholmban és Varsóban is elintéznek.

HUNGÁRIA-GYÓGYFORRÁS
szénsavval telítve: **HARMAT-VÍZ!**

Magyarország legrádiumosabb gyógyvize. Az Erzsébet-hid budai hídfőjénél épült modern ivócsarnokban **Radioactiv hatásu lithiumos és calcium-hydrocarbonátos gyógyvíz**
IVÓ-KURA
Keserűsó-kura. Javasolva vesebántalmak gyomorbajok, emésztési zavarok, álmatlanság vérszegénység ellen. Poharankint **8** fillér Karlsbadi sóval **16** fillér
Telefon: T. 286-76
Reggel 7 órától este 6 óráig

Váli Gábor és Tsa
első budai
Cimtábla-festészete
Telefon 149-46. II. Iskola u. 16.

ESŐ ELLENI BIZTOSITÁS
Nyári mulatóhelyek — Szabadban levő mozik
Nyári vendéglők — Kirándulóhelyek
Alkalmi rendezések
stb. részére, Magyarország területére egyedül az
ANGOL ELEMI BIZTOSITÓ R.-T.-NÁL
IV. VÁCI-U. 9. HELYEZHETŐ EL. ÜZLETSZERZŐK KERESTETNEK

SZENT
LUKÁCS-FÜRDŐ
a magyar Pőstyén.

Gyógyomorra naponkint igyék egy pohár
KRISTÁLY-vizet!
168

A posta története

Irta: hennyei **Hennyey Vilmos** ny. államtitkár.

Kútforrásul szolgáló érdekes munka jelent meg e címen, mely a primitív hírszolgálattól napjainkig a tudós szakember hennyei Hennyei Vilmos ny. államtitkár tollából. A jeles mű az Árpád-korabeli futár intézmény korszakát, a Habsburgi hűbérpostát, az állami posta megteremtésének időszakát és a 60 éves modern postát ismerteti szemléltetően, az általános történeti hátteret is megfestve kitünően. Különösen nagyon érdekesek azok az új adatok, amelyeket a jótollú szerző a „postakocsi" és a kocsiról tár elénk. Ezekből kiviláglik, hogy Mátyás király idejében (Bonfini szerint maga Mátyás király volt a feltalálója a kocsinak) kerül használatba ez az új közlekedési eszköz, amely a komárom-megyei Kocs községről kapta nevét s vonult innen a külföldre. Olaszországba a kis Hippolit érsek Beatrix királyné rokona vitte magával a kocsit s legelőször e nevet az ő olasz pénztárnoka jegyezte be a számadási könyvekbe 1487. és 1489. évek tételeibe. A XVI. században a kocsin utazás Magyarországon kívül sehol sem volt ismeretes (csak lóháton utaztak), Angliában pedig csak a XVII. század elején használják a kocsit. — A kocsijáratok túlélték a mohácsi vészt és még a XVII. században is közlekednek. Mária Terézia idején az állami posta egyes fővonalakon maga rendezett be személyszállító postajáratokat a „delizsáncot", aminek diligence volt a helyes neve. A magyar posta 1848-ban rövid időre önálló lett, majd újra be lett olvasztva az osztrák igazgatásba. Érdekes fejezete az értékes könyvnek a Baross Gábor miniszterségével kezdődő új korszak és a kommün utáni helyreállítás nagy munkájának időszaka. Nemcsak a szakirodalom találja meg e könyvben hézagpótló gazdagodását, hanem a nemzeti műveltség történelem is sok tanulságos adattal lesz értékesebb.

Hennyey Vilmos dr. 1864-ben született. Jogi vizsgáit kitüntetéssel tette le, majd 1893-ban ügyvédi oklevelet nyert. Már 1884-ben lépett a magyar posta szolgálatába, 1898-ban postaigazgató, majd 1909-ben főigazgató lett. A magyar anyanyelven kívül beszéli a német, francia, angol és olasz nyelvet. Többizben volt külföldi tanulmány úton, majd 1918-ig állandóan képviselte a magyar postát a külföldi kongresszusokon, értekezleteken, szerződések és egyezmények kötésénél. Mint a nemzetközi távíró értekezlet főtitkára 1896-ban sok érdemet szerzett s ezért a magyar nemességet kapta hennyei előnévvel. Külföldön végzett sok és nagyértékű munkásságáért a Lipót-rend, a Vaskorona-rend lovagja lett s ezeken kívül a II. o. polgári érdem-rend s számos külföldi kitüntetés tulajdonosa. Irodalmi működése felöleli a postaszakirodalom majdnem minden ágát, sok könyvet írt és értekezései sűrűn jelentek meg a folyóiratokban és napilapokban. Műegyetemi magántanár és 12 évig föv. bizottsági tag volt. 1920-ban elnök helyettese a „békeszerződési beszámoló hivatalnak," majd 1920-ban a román megszállás okozta károk megállapító, a magyar reparáció bizottság elnöke s képviselte a magyar kormányt a nemzetközi bizottságban, amiért a miniszterelnök külön elismerését elnyerte. 1923-ban valóságos h. államtitkárrá nevezték ki, majd 1924 elején, 40 évet meghaladó szolgálat után nyugalomba vonult. De a társadalmi életben, mint a Vörös Kereszt Egylet alelnöke, a Zsófia- és a József Főherceg szanatórium igazgatósági és elnök tanácsi tagja, a „Motesz" (orsz. testedző szöv.) ü. v. alelnöke a Budai Társaskörnek, Hollós Mátyás Társaságnak stb., most is élénken részt vesz és folytatja irodalmi munkásságát, amelynek értékes termése a most mejelent Magyar posta története.

Hennyey Vilmos több ízben járt Amerikában, ahol megismerkedett a Budhizmus híveivel és belemélyedt az ős hit tudományába. Ott kapta a megtisztelő megbízatást, hogy a budhizmus ma legértékesebb könyvét, az utolsó megnyilatkozásról magyarra fordítsa, mely munkája most jelent meg „A TITKOS TANITÁS" cimen, mely a tudomány, a vallás és a filozófia szintézise. Ezt a munkát legközelebb ismertetjük.

Nász. Az iparos-költő és színműíró *Gubicza* Lázár és neje leányát *Erzsikét* június hó 29-én vezette oltárhoz a Krisztina-városi plébánia templomban Perge Lajos. A templom megtelt jóbarátokkal és ismerősökkel, akik elhalmozták jókívánságaikkal az örömszülőket.

LÁTCSÓ Zibrinyinél, I., Attila-u. 12

Új kultúrház épül Ujlakon a róm. kath. egyházközség agilis elnökségének dr. Andréka Károly díszelnök, dr. Szokolay Antal plébános és vezérkarának buzgolkodásából az Ürömi-utca 60—62. számú telken. Az egyházközség az utóbbi években nagyon dicséretes és igen eredményes szociális munkát végzett. Patronázs szakosztálya igyekszik a züllés veszélyének kitett gyermekeket a társadalomnak megmenteni, „Anyák Köre" néven pedig vasárnaponkint a legszegényebb kisgyermekes anyákat gyűjti egybe gyermekeikkel együtt s uzsona keretében oktatja és szórakoztatja őket. Ezen felül az egyházközség évenkint tekintélyes összegeket áldoz szegény, elhagyatott öregek és iskolásgyermekek élelmezésére és felruházására. Az egyházközség tervbe vette mindkét nembeli iparostanonc ifjúság erkölcsi nevelését és hasznos foglalkoztatását is, minthogy azonban ezt a munkát eddig megfelelő helyiség hiányában megindítani nem tudta, szükségessé vált egy kultúrház felépítése, mely 130 ezer pengő költségbe kerül majd. Ennek az összegnek két-harmad részét az egyházközség a befolyó adókból törleszti, míg 40 ezer pengőt a főváros közgyűlése legutóbb, mint építési segélyt engedélyezett.

A Budai Általános Takarékpénztár fejlődése

A mindjobban fejlődő Budai Általános Takarékpénztár Rt., amely itt Budán ma már igen jelentős és előkelő poziciót tölt be, e hó 8-án II., Fő-utca 9. szám alatt levő intézetének helyiségében tartotta rendkívüli közgyülését, amelyen az igazgatósági jelentés keretében az intézet vezérigazgatója,

Friedländer Andor

részletesen beszámolt a részvényeseknek a vezetése alatt álló bank üzletmenetéről.

A fokozatos térhódítással kapcsolatban a vállalat újabb tőkeszükségletet igényel. Ezért a közgyülés az igazgatóság javaslatára elhatározta az alaptőkének 80.000 pengőről 200.000 pengőre való felemelését és

a kibocsátott részvényeket 2:3 arányban teljes egészében a régi részvényeseknek ajánlja fel.

Az erre vonatkozó hirdetmény a hivatalos lap június 26-iki számában jelent meg és ennek értelmében az elővételi jog a Budai Általános Takarékpénztár Rt.-nál darabonkint 10 pengő átvételi árfolyamon valamint 1 pengő illeték és költség, összesen tehát 11 pengő megfizetése ellenében gyakorolható. Az új részvények folyó évi július hó 1-től számítandó osztalékjogosultsággal bírnak.

A Budai Általános Takarékpénztár Rt. a legnehezebb viszonyok között is kitünően teljesítette hivatását, mert olyan üzletviteli elveket vall magáénak, amelyek a banküzlet minden ágában sikert biztosítottak számára.

Érdekes adatok. amelyeket a BSzKRT igazgatóságának évi jelentéséből vettünk ki: — Az elmult évben 38.362 méter pálya felujítását végezte el a társaság s ezzel a munkával együtt nagyszabású rekonstrukciós programmjának kilencven százalékát végrehajtotta s több hurokvágányt és új vágányösszeköttetést épített. A Villányi-úti vonal első szakasza a jövő évben megépül. Az áramfogyasztás 6 százalékkal növekedett, a szénfogyasztás ennek ellenére 4 százalékkal csökkent. A motorkocsiknak mindössze 15 százaléka, a pótkocsiknak pedig csak 7 százaléka volt az év végén javítás alatt. Ez az eredmény sokkal kedvezőbb, mint aminőt a külföldi hasonló nagy üzemek felmutathatnak. Az 1926. évben naponta átlag 1186 kocsit tartott üzemben a BSzKRT., míg 1913-ban átlag 1046, 1914-ban pedig mindössze 969 kocsival bonyolították le a forgalmat az akkori társaságok. A folyó évben további negyven személykocsit bocsát a forgalom rendelkezésére. Elhatározta az éjjeli járatok rendszeresítését és öt benzinmotoros személyszállító kocsit rendelt, amelyek az áramfejlesztés éjjeli szünete alatt is járhatnak. Az elmult évben léptette életbe a BSzKRT az egy napra érvényes, átszállásra is jogosító kedvezményes áru menettérti jegyeket, mérsékelte a társaság a tanulójegyek árát, kiterjesztette azt az iparostanoncokra is, az átszállójegyeket pedig háromszori átszállásra érvényesítette. Legujabban a kalauzok a megállóhelyeken is kiszolgáliák jegyekkel az utasokat. — A BSzKRT az elmúlt év szeptember 30-án vette át a főváros részére a Svábhegyi Fogaskerekű Vasutat. Addig is, míg a gyökeres átalakításra szoruló vasutat át nem építi, célszerűbb menetrendet léptetett életbe. Annak elektrifikálását mielőbb megkezdik, úgy hogy a villamos üzem a jövő év folyamán előrelátható meg fog indulni. — Megemlékezik a jelentés az alkalmazottak érdekében tett szociális intézkedésekről is. Jelentékenyen gyarapította a társaság a nyugdíjalapot s e célra 3,744.000 pengőt fordított, úgy hogy az alap ma 13.036.867 pengőt tesz ki. — Beszámol végül a jelentés az 1926. év pénzügyi eredményeiről. 56,394.255 pengő volt a társaság bevétele, kiadásai pedig a BSzKRT kezelésében álló BUR, földalatti és szentlőrinci vasút részesedésével együtt 56,222.083 P-t tettek ki. A tiszta nyereség 172.172 pengő 10 fillér, amelynek felosztására nézve a közgyülés úgy határozott, hogy az alapszabályok értelmében a 12.500 egyenkint 100 pengő névértékü részvény 5 százalékos osztalékára 62.500 pengő fordíttassék, 5483 pengő 60 fillér az alapszabályszerü tartalékalapba helyeztessék, a részvények után felülosztalékul részvényenkint 5 pengő, összesen 62.500 pengő fizettessék, a fennmaradó 41.688 pengő 50 fillérből pedig emberbaráti, tudományos s közmüvelődési célokra 20.000, végül az igazgatóság tiszteletdíjára 17.600 pengő, a felügyelőbizottság tiszteletdíjára pedig 1760 pengő fordíttassék, a még fennmaradó 2328 pengő 50 fillér pedig az 1927. évi uj számlára vitessék át. — A BSzKRT 1926. évi bevételeiből 5,805.739 pengő 97 fillért szállított be összesen a főváros pénztárába. A részvénytársasági alapokat az elmúlt évben 4,742.895 pengő 47 fillérrel dotálta a társaság uj beruházások és leltári tárgyak révén 3,620.338 pengő 32 fillérrel gyarapodott a társaság vagyona.

A Budapesti Kisipari Hitelintézet Rt. június 21-ik napján tartott közgyülése az 1926. üzletévre részvényenként 1 (egy) pengő osztalék kifizetését határozta el. Az igazgatóság most közhírré teszi, hogy a részvények vonatkozó szelvényei 1927. június 30. napjától kezdve a társaság pénztáránál beválthatók.

Szerkesztő: FERENCZY LÁSZLÓ.
Laptulajdonos: VIRÁG és TÁRSA
Kiadásért felelős: Viraág Béla.

KRAMER ADOLF
festő- és mázolómester
I., Lágymányosi-u. 4
Telefon: József 82—57

Első Magyar Hangszergyár
STOWASSER
kir. udv. szállító
Budán, II., Lánchid-u. 5. sz.
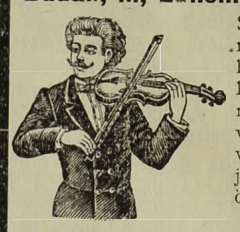
Saját készitményü mesterhegedümet a legnagyobb művészek hangversenyein szivesen használják. :: A létező összes hangszerek
LEGNAGYOBB GYÁRA

Hölgyek és Urak!
Nem kell sem Karlsbad, sem karlsbadi só,
MIRA
glaubersós gyógyvíz
minden mesterséges só nélkül
soványít és gyógyít
Biztos siker! Budai lerakat: Kérdezze meg orvosát!
PÉCZELY ANTALNÁL
II., Margit-körút 50
Telefon: 240—97 Telefon: 240—97

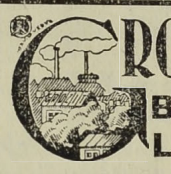
GROZIT
BŐRFEDÉL-LEMEZ
erős, tartós, vihartálló
aszfaltozás, tetőfedés, talajvizszigetelés
GROZIT aszfalt és kátrány vegyitermékgyár
Budapest, VI., Berlini-tér 3
Telefon: 267—96

Rézbútort, vasbútort, ágybetétet, összecsukható ágyakat legolcsóbban szállit 30 év óta fennálló gyáram
Prohászka
VI, Gróf Zichy-u. 46. Kiók: Üllői-út 9

HALWA SÁNDOR
PUSKAMŰVES
BUDAPEST,
Műhely: I., Szent János-tér 4
Telefon: Lipót 966—02
Allami díszoklevél. Ezüstkoszorús mester
Nagy aranyéremmel kitüntetve
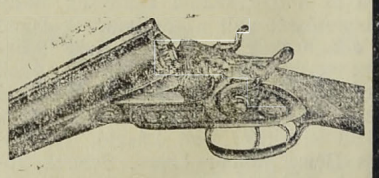
VADÁSZFEGYVEREK
•••
FEGYVERJAVÍTÁSOK
•••
SPORTCIKKEK
•••
CSERKÉSZFELSZERELÉSEK

Szíjgyártó
nyerges és bőröndös

Megbizható régi üzlet
FLIEGER NÁNDOR
II. kerület, Fő-utca 10. sz.

SZÉCHENYI GYÓGYFÜRDŐ
a modern orvosi tudomány minden eszközével és a különböző gyógyeljárásokhoz szükséges fölszerelésekkel ellátva.
A város minden pontjától könnyen megközelithető.

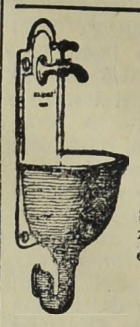
Háztatarozásnál
előnyös feltételek mellett vállalkozik
Nagy Pál
bádogos
gáz, vízvezeték, csatornázás, fürdőberendezés és központi fütés vállalata
II., FŐ-UTCA 20. SZ.
Telefonhivó 179—42.


KÁLYHÁS!
Béres Márton
I., LOGODI-U. 19. SZ.
Telefon: L. 972-33
Minden e szakmába vágó munka ügyében forduljon bizalommal e régi jóhirü céghez.

Nem fizet
soha lakbért
ha 1—35 évi törlesztésre 2-3-4-5 szobás modern, kényelmes, saját tulajdonu
ÖRÖKLAKÁST
vesz az „ÖRÖKLAKÁS" R.-T.-tól
IV. Városház-u. 4.
(Kossuth Lajos-utca mellett)

Hölgyeim és uraim!
Önöknek cipő kell
és ezt
ZVERKONÁK
szerezzék be, teljes megelégedésre. Óriási választék tavaszi divatú urihölgy- és gyermekcipőkben.
A budai főurak szállítója
Aranyéremmel többszörösen kitüntetve
(Budai Vigadóval szemben)

Thermostóth

Központi fütések és szellőztetések, biologiai szenyviztisztitóberendezések, vizvezeték és csatornázás, fürdőberendezések és épületbádogos munkák tervezése és készitése. Szabadalmazott kovácsolt vas „Thermostóth" kazánok kizárólagos gyártói 167
Tóth Imre és Társa
V., Katona József-u. 3.
telefon 23—93

ERZSÉBETHID SZÁLLÓ
Telefon: 108-45.
Budán, I. Kökény-u. 14.
Ráczfürdő mellett.

BUDÁN, II., FŐ-UTCA 7 Telefon 188—09.
Lackenbacher György
bádogos, gáz, vizvezeték, csatornázás, fürdőberendezés és központi fütés vállalata.

Nyomatott a Révai Testvérek Irodalmi Intézet R. T. Nyomdájában, Budapest, V., Ügynök-u. 8. — Nyomdaigazgató: Sziklai Pál.

Budai Napló

XXIII. évfolyam. 885. sz.

Buda érdekeit a várospolitika, a közgazdaság, társadalom, művészet és sport terén szolgáló ujság. Előfizetése egy évre **16** pengő, félévre **8** pengő. Egy szám **40** fillér. Szerkesztőség és kiadóhivatal: I., Bors-utca **24.** Délután 5—7-ig. Telefon: K. 502—96.

Felelős szerkesztő: VIRÁG BÉLA

Hirdetések ára: Egy hasáb széles, egy milliméter magas sor, egyszeri közlésnél **50** fillér. 20 mm. magas hirdetés **10** pengő. Szövegsor ára **4** pengő. Közgazdasági közlemények megállapodás szerint. A hirdetések dija mindenkor **előre fizetendő.**

1927 augusztus 3.

A poloska

Budapest egyik rettenetes csapása. Nemcsak mint a polgári éjszakák megrontója; nem is csak azért, mert terjeszti a fertőző betegségeket, — de lehetetlenné teszi az idegenforgalom kifejlődését, megöli a világfürdő lehetőségét.

Néhány évtized előtt azt a rossz tréfát használták annak mentségeül, hogy a király mért van olyan ritkán Budán, — mert a poloskák nagyon elszaporodtak a királyi várpalotában. Természetes, hogy ez így nem volt igaz, mert a király oly rengeteg udvari kiszolgáló had felett rendelkezett, hogy minden poloska mellé akár külön őrt állíthatott, de mindenesetre jellemző megjegyzés.

Mindenki maga után ítélt és oly természetesnek találta, hogy poloskás Budapesten még a király hálószobája is tele van poloskával. Nem is kellett hozzá valami nagy fantázia, mert itt Budapesten az emeletekről hull a poloska a járókelők nyakába. Nincs olyan nyilvános helyiség, amely nem volna poloskás. Bárhol ül le Budapesten az ember, számíthat rá, hogy poloskát visz onnan haza.

Idegenek panaszolják, hogy mire innen hazatértek, a podgyászuk elpoloskásodott. Ha tudnák, hogy már érkezéskor a hajóról hozták őket.

Itt a legtisztább háztartás sem tud kellően védekezni a poloskainvázió ellen. Tanum rá minden budapesti háziasszony, hogy micsoda gondot és munkát okoz neki a poloska. Sokan letagadják, legtöbben beismerik. Ha a felsőbb emeleten ruhát kefélnek, rongyot ráznak, ágyneműt szellőztetnek, az alul lakó partáj aggódva gondol a poloska-hullásra. Vannak házak Budapesten, ahol éjt napot eggyé tesznek a nők, hogy a lakásuk tisztaságát, a család jó hírét megmentsék. A fás-ember, a mosóné poloskát hoz. Az ablakon át, a kéményen, a kályhalyukon át másznak be a poloskák. A lift hordja őket emeletről-emeletre. Azt hiszem, hogy itt még a szobrok is vakaródznak éjjel.

Mint ahogy betegségek után — hivatalból — fertőtlenítik a lakásokat, úgy kellene elrendelni ezt is. Ettől is fél mindenki és hogy elkerülje, írtani fog. Föl kell állítani a poloskakatasztert, sőt — esetleg — poloskaírtó kormánybiztost kell kiküldeni.

Hihetetlen módon szaporodnak. Nem mintha nem írtanák. Minden ember poloskát írt. Poloskaírtó iparunk hallatlanul fölvirágzott a poloskatenyésztés hallatlan föllendülése révén. Írtják mindenhol, de nem rendszeresen. Tíz lakás közül hiába tisztítanak meg ötöt a házban, mire a másik ötre sor kerül, ismét poloskás az előbbi öt. Így nem érünk célt.

Tíz éven át hivatalból kellene írtani ezt az undok és veszedelmes férget. A poloskás lakásokat számon kell tartani, azokat hivatalos ellenőrzés mellett mentesíteni, fertőtleníteni, a visszaeséket szigorúan büntetni. Poloskás lakást tilos bérbe adni. Majd gondját viselnék a háziurak is, hogy a házuknak poloskamentes hírük legyen, ha azt látnák, hogy a lakások csak így adhatók ki. Csakhogy az öreg téglából épült házak, már a beköltözés előtt poloskásak, mert ott tanyáznak az építés idején a különféle munkások s régi téglával is hozzák a petéket. Néha egész családokat. Tehát már itt kell elkezdeni a tisztogatást.

A szállodákat képtelenség tisztán tartani. A vendég behurcolja a podgyászával és az alapos poloskaírtás elképzelhetetlen a frekvens szállodában, mert elriasztaná a vendégeket. Óriási erőfeszítéssel lehetőleg tisztán tartják az ágyakat. Előbb-utóbb mégis csak megszökik a poloskák elől az idegen.

Ahol ilyen nagy a poloskaforgalom, ott megszünik az idegenforgalom. Ökörsütés helyett — ünnep előtt, ünnep után — poloskasütést kellene itt rendezni. Mert amíg Budapest poloskás marad, addig ide csak az az idegen jön el, aki még a poloskánál is jobban szívja a vérünket.

Ezt a keleties, piszkos kérdést okvetlenül meg kell oldani. Nagy feladat és a közönség megbocsátaná az Idegenforgalmi Hivatal minden bűnét, ha ezt az egyetlen egy kérdést tudná megoldani.

Oly rengeteg itt a poloska, hogy az olvasóink még a lap vezércikkében is poloskát találnak.

Dubonai Pál.

Budán, 1927 augusztus 2

Zúgtak a harangok

nehéz bánatos kongással Budán amikor utolsó útjára kisérték Esztergomban Magyarország hercegprimását *Jánost*, aki széket tartott Budán is. A történelmi hagyomány úgy kívánja, hogy a primási szék Esztergomban álljon, de nagy emlékek kötik a koronázó hercegprimásokat Budához is, mely most kétszeresen vette ki részét a gyászból: — siratta országosan nagy polgárát és siratta az ország legfőbb bíboros papját!

Ripka Ferenc dr. főpolgármester, aki gyógykezelés és üdülés céljából Reichenhallban tartózkodik, a hercegprimás elhunytával az országot ért súlyos gyász miatt megszakította nyaralását, hogy résztvegyen a nagynevű halott temetésén, akihez benső barátság fűzte. A temetésen a főpolgármesteren kivül Becsey Antal képviselte az egységes polgári pártot. E hó 30-án a főpolgármester visszautazott Reichenhallba, ahol Szent István napjáig marad, amikor ismét Budapestre jön, hogy ünnep után Fonyódra térjen családjához, ahonnan szeptember első felében jön vissza.

Térzene a Svábhegyen. Régi tervét valósította meg a Svábhegyi Egyesület, amikor vezére: dr. Bódy Tivadar hathatós utánjárása révén sikerült június hó 23-án. szombaton délben két óra hosszat tartó térzenét rendeznie a Svábhegy platojának, a Nagyszállóval szemben, a közelmultban parkirozott részén. A térzenét a 2-ik honv. gy.-ezred teljes zenekara szolgáltatta Szegő Sándor karigazgató vezetése alatt. Mintegy 3000 ember hallgatta és szokatlanul benépesült a Svábhegy. A kedves gondolat megvalósításának szívesen állt szolgálatára a BSzKRT vezetése alatt álló fogaskerekű vasut igazgatósága is.

A térzenét megismétlik augusztus hó 13-án.

A Buda-Alsóvárosi Egyesület a nyári szünet alkalmával is napirenden tartja azokat a kérdéseket, amelyek megoldása végett az egyesület alakult. A mostani kánikula nem egészen alkalmas a közvetlen tevékenység kifejtésére, miért is a Buda-Alsóvárosi Egyesület társasvacsorák rendezése kapcsán foglalkozik a napirenden levő összes kérdésekkel. Ezek az összejövetelek nemcsak arra adnak alkalmat, hogy az egyesület tagjait a holtszezon ideje alatt is összetartsák és így az összetartozandóság érzését fokozzák, hanem arra is, hogy a fehérasztal mellett az ügyes-bajos közérdekű dolgokat az őszi campagneban történő elintézésre előkészítsék. Az a lelkes tábor tehát, amely a Buda-Alsóvárosi Egyesületet a közügyek előmozdítása érdekében létrehozta, nem végez meddő munkát akkor sem, amikor jóhangulatban, a fehérasztal körül csoportosul. Ilyen igen sikerült társasvacsorát rendezett a Buda-Alsóvárosi Egyesület július 23-án este, amelyen megjelentek többek között, amennyire a jelenvoltak névsorát összeállítani sikerült, a következők: Alth Károly, Bukács Kálmán, Dunkel Albert, Fertsl Gyula, Gömöri Győző ügyv. elnök, Hahn Adolf, Jankovics Lajos, Lukács Gyula, Maga József, Rochel Móric ezredes, Szele László, Schönaug Henrik, Tóth Antal, Tóth János, Tóth József, Zilahi-Balog Gyula, Wachter N. A társaság a legkedélyesebb hangulatban, éjfélig volt együtt. Meleg szeretettel emlékezve meg dr. *Ripka* Ferenc védnökről és *Becsey* Antal elnökről.

*

Az úi egyesület erkölcsi sikerét bizonyítia dr. Ripka Ferenc főpolgármester alábbi levele:

Buda-Alsóvárosi Egyesület
Tekintetes Elnökségének

Budapest

Szives megemlékezésük, melyet első társasösszejövetelükről küldtek, nagyon jól esett, mert a budai polgárok szeretetének megnyilatkozásában viszonzását látom annak a szeretetnek, amellyel én Buda iránt viseltetem.

Ami azt illeti, hogy a budai környék fejlesztésénél segítségemre számitanak, arról meg lehetnek győződve, hogy amint a multban mindent megtettem, ami tőlem tellett, a jövőben is megteszem, mert ha Pestet maga a közgazdasági fejlődés is sokban fejleszti, Budán a városfejlesztés sokszor nem hoz azonnal kamatot, de Budapest szépségét emeli is ezáltal, a székesfőváros vonzóerejét fokozza és az egészséges vidék a közegészségnek is fontos tényezőjévé lesz.

Derék törekvésükre áldást kivánok és maradok mindig kész hivük:

dr. Ripka Ferenc

Budapest, 1927 június hó 21.

Végre megvan... a Szent István-hét felelős szerkesztője Szigeti János városi biz. tag személyében. Jófejű ember és talán még megmenti ezt a kedves magyar gondolatot a teljes lejáratástól és — az ökörsütés parasztos nívójától. Nem hisszük, hogy jóízlésű emberek valami nagyon lelkesednének a Szent István-hétnek ökörsütésben kicsúcsosodó pogrammja iránt, de majd segít ezen — Szigeti János. Már az is kedves dolog, hogy magáévá tette a Budai Napló tavalyi tervét, hogy a királyi palotát, a várhegyet és a parlamentet minden este reflektorokkal kell megvilágítani. A tavalyi ünneprendező bizottság, illetve a jó idegenforgalmi hivatal nem akceptálta az eszmét, mely pedig a vendéglősök kongresszusán jól bevált. Szigeti még fejlesztette is ezt azzal, hogy a hidakat is ki kell világítani, ami szintén kedves és emlékezetes kép lesz. És azután?... Valami misztikus, sehol meg nem fogható ígéretek történtek, kellő egyéni dícséretekkel garnírozva, de hogy ezekből mi lesz?... azon törje a fejét Szigeti János, ha vállalta a szerkesztést. Mert mi budaiak most tőle várjuk, hogy Buda szerepe a Szent István-héten erősebben fog kidomborodni mint tavaly. Az ünnepség központjává kellene tenni Szent István szobrának áthelyezését a királyi palota elé, a Savoyai Eugén szobor helyére. Azt vigyék a Svábhegyre, vagy a Statisztika parkjába a Mechwath szobor pándánjának, esetleg a Hadapród iskolába, a Hentzi szobor mellé. Szigeti János bizonyára nagy szeretettel csüng a Szent István-hét gondolatán és ha szerencsésen megtud szabadulni a méltó kivitel kerékkötőitől, ha Szent István emlékéhez méltó ünneppé tudja tenni ezt a hetet, hálás lesz neki Buda, Pest és az ország.

A „Becsey-kút" helyét planirozták a Gellért-szálóval szemben és hasznos új ivógyógyvizet kap majd a közönség, mely a Hungária-forráshoz hasonlóan ezreket fog vonzani. A vegyelemzés szerint erős rádiumos forráshoz jutott a város ezzel a kisérlettel, oly kedves helyen, hogy annál jobbat kivánni sem lehet: — a Ferencz József-híddal szemben, a Szent Gellért-fürdő bejárata előtt. Csak rendezni kell a Gellért-térnek ezt a részét, mert kúszált, zavaros a kép a különféle bódék révén. Rossz helyen áll és eléggé idétlen a villamos vasut váróbódéja és útban van a trafikos bódé. Mindkettőt megoldhatná a BSzKRT azzal, hogy sziklába vájt várótermet építhetne ide, ami annál könnyebb, mert ott már bontotta is a sziklát a villamos vasut igazgatósága. Egy ilyen sziklába vésett váróterem izlésesen kiképezhető kivülről és mintegy kedvesen aláépítené a fölötte levő sziklatemplomot. Különlegesség is volna, ahol helyet kapna a trafik is. A tér pedig kitisztulna.

A BSzKRT amúgy sem szerencsés a megállóhelyek megválasztásában, amit térképen végeznek ott bizonyára a mérnök urak, de nem hozzák összhangba az élettel. Ilyen a Szent János-téri megálló, mely a tér közepén van, ahol erősen lejt az úttest. Eső, szél, nap ellen 20—30 lépéssel odább menedéket találna a közönség a házak mentén és nem kellene a megállóhoz átmenni az elég forgalmas Attila-utcán. Talán észreveszik ezt is idővel.

Kegyelet nélkül intézik ennek a városnak a sorsát s ebből nekünk jut itt Budán az oroszlánrész. A budai vár alsó sáncfalaiból csak itt-ott maradt meg egy-egy részlet. Ilyen műemlék a régi Szent János-kórház mellett a Margit-körúton még fennálló bástyafal, melyet most reklámtáblák takarnak el, amelyek elférnének a kórház falán is. Ez még megvan. De folytatása, mely a Duna felé a Margit-körúton az Orpheus mozi mellett állott, az már pusztul. Most bontják, hogy helyet adjon egy új bérpalotának. Nem hisszük, hogy a mérnöki tudomány ne talált volna módot e bástyafalrészlet megmentésére, felhasználva azt az építkezésnél. Lehet, hogy nem is tudtak róla a városházán, de azért bontják Buda dicsőségét minden kegyelet nélkül.

Összefognak a budai hegyek

A hegyvidék és a villaterületek egyesületei szövetségbe tömörülnek

Minden különösebb zaj nélkül, tisztán a jó ügy iránt való buzgalommal indult meg ez a mozgalom, mely a budai külterületek lakóinak nyugalmát és anyagi gyarapodását van hivatva szolgálni, amivel közvetve szolgálja a fürdőügy és idegenforgalom érdekeit.

Ez a szövetség, amelynek élén ma Bódy Tivadar, Kozma Jenő, Becsey Antal, Alpár Ignác, Manninger Vilmos és Szilágyi Károly állanak, mint a városi ügyek régi harcosai, élükön dr. Ripka Ferenc főpolgármester, — apróra megnézi most a budai hegyvidéket és villaterületeket, hogy meglássa mi a baj, hová kell sürgős segítség.

Most az alábbi körlevél ment az érdekelt egyesületekhez:

Tekintetes ELNÖKSÉG!

A Budai Vigadóban június hó 21-én tartott első értekezleten megbeszéltük nagy vonásokban a budai hegyvidék egyesületeinek és az azokhoz kapcsolódó síkvidéki villaterületeken alakult egyesületeknek szervezkedését egy szövetségszerű nagyobb arányú tömörülésben, azzal a céllal, hogy — minden résztvevő egyesület autonomiájának teljes épségbentartása mellett — e központi szervezet révén nagyobb nyomatékkal képviselhessük azokat az akciókat, amelyeket az itt képviselt területek érdekében a hatóságoknál vagy társadalmi úton kifejteni szükségesnek vélünk.

Ezen az első értekezleten abban állapodtunk meg, hogy minden e szövetségben résztvenni óhajtó egyesülés a maga részéről hivatalos nyilatkozatot állit ki, amelyben kijelenti az egyesület, hogy e szövetségben részt vesz, és bejelenti az elnökség ama tagjait, akik az egyesületet képviselik. Azonkivül beterjeszti a saját szervezetére vonatkozó adatokat ugymint: taglétszám, tagsági díj stb. — végül pedig egy áttekinthető kimutatást arról, hogy közlekedés, útépités, csatornázás, villany, gáz- és vízszolgáltatás stb. tekintetében, mely ügyeit véli legfontosabbnak és legsürgősebbnek, hogy igy a közérdekű kérdések megvitathatók és megállapithatók legyenek. Mindezeket kérjük sürgősen, augusztus hó végéig beküldeni a Svábhegyi Egyesületnek I., Költő-utca 16. sz.

A beérkezett nyilatkozatok és kimutatások alapján összehivandó értekezleten állapitanánk meg a központi szervezetre vonatkozó ügyrendet, illetve szabályzatot és körvonalaznánk egyúttal annak munkaprogrammját, nevét és cimét.

A szeptember hó folyamán tartandó második értekezlet napjáról és helyéről külön meghivóban értesitjük az érdekeltséget vállalt egyesületek m. t. elnökségeit.

Budapest, 1927 július 27.

Hazafias üdvözlettel:
dr. Bódy Tivadar
a Svábhegyi Egyesület elnöke.

Szent Gellért Gyógyfürdő

Iszapkezelés társashelyiségben vagy külön fülkében a világhírű Kolopi „Szent Gellért" rádiumos gyógyiszappal.
Rheuma, izületi bántalmaknál páratlan gyógyító hatású.

Pezsgő élet a Svábhegyen. Végre divatba kezd jönni a Svábhegy. Sok munkába került és csak a Svábhegyi Egyesületben tömörült társaság a hegy iránt való szeretete tudta ezt a divatot megteremteni. Ma már báloznak, lovagolnak, korzóznak a hegyen és idevaló kirándulást programmjába vette a budapesti lakosság. A fogaskerekű vasut is szaporítja menetjeit és beállította menetrendjébe az este fél 9 órakor fölmenő vonatot. Az új szanatórium előkelő közönséget hozott, a nagyszálló kitünő konyhája az autók egész sorát vonzza, a fogaskerekű zsúfoltan jár a kora délutáni óráktól és modern üzemmé átalakítva, nagyban fogja szolgálni a Svábhegy fejlődését. Az esős idő némileg megrontotta a Lovas-egyesület által a Svábhegyen létesitett nyári lovarda megnyitó ünnepét. De a rossz idő dacára is kedves és előkelő társaság került össze, mely szívesen nézte meg a tetszetős új lovaglóteret, melyet a Tattersal igazgatója, Bakonyi János rendezett be, ahol már erősen folyik is az oktatás. A svábhegyi villatulajdonosok és nyaralók örömmel hódolnak e szép sportnak, amely egyuttal különlegesség számba megy. Hogy pedig a nyaraló gyermekseregnek is jusson szórakozás, július 31-én délelőtt gyermekmesés matinét rendezett a Svábhegyi Egyesület a Nagyszálloda dísztermében, mely zsúfolásig megtelt. Betetézte ezt a fejlődő, forrongó, eleven életet az idei Anna-bál, mely a Nagyszálló tánctermében gyüjtött össze kedves társaságot és a bál tiszta jövedelme a Svábhegyi Egyesület jótékony alapjait szolgálta.

LÁTCSŐ Zibrinyinél, I., Attila-u. 12

Olajforrás buggyant ki az óbudai *Hunor-utcában* és ma már bokáig érő olaj borítja az úttestet, mely — úgylátszik — egy kissé mélyebben fekszik, de van rá reménység, hogy lassankint mégis belepi Óbuda összes gondozatlan, piszkos, poros utcáit. Egyelőre az új olajforrás csodájára járnak az óbudaiak és más magyarázatát nem tudják, minthogy azt, hogy a Hunor-utca valamely beteg, portól félő lakójának buzgó imádsága fakasztotta a köztisztasági hivatal — máskülönben — kőkemény szivéből, mely eddig ridegen elzárkózott sok ezer imádság elől. No, de hogy ilyen dús forrást fakasztott, az valóságos csoda.

Nász. *Gramantik* Aranka és *Kuszál* József dr. kultuszminiszteri számellenőr jegyet váltottak.

Mese az ökörszemről. Az ökörszemtől megijedtek a városházi sasok és szomorú bizonysága ez a mi várospolitikai életünk gyatraságának. Egy új szövetkezet ajánlatot mert tenni, hogy átvesz néhány halálraitélt üzemet s azokat az érdekelt kézműiparosság bevonásával polgári üzemekké alakítja át. A sötéten gubbasztó városházi sasok megrettentek, amikor fölrebbent és elcsicseregte dalát a kis őrszem — pardon — ökörszem és igyekeztek felszállni abba a magasságba, ahová az ökörszemek nem szállnak, de ijedtükben nem vették észre, hogy viszik magukkal a kis ökörszemet is, föl-föl, mindig feljebb. Senki sem figyelte a sasok szárnyalását csak a kis ökörszem merészségét, aki elérte azt, hogy a nagy sasokkal együtt emlegették. — Egy beadvánnyal elérte az „Őrszem" azt, amit más vállalatok csak drága reklámmal, nehéz küzdelemmel érnek el — egyszeribe országos hírű vállalkozás lett! A kis ökörszem ismét becsapta a sasokat!

Végre... a napisajtó is meglátta, hogy lehetetlen és tűrhetetlen helyzetet teremtenek a pesti dunaparti korzón az örökké ott füstölgő hajók. Azt látni kell, hogy micsoda hatalmas vulkánkitöréseket tud produkálni, amelyik indulni készül. Olyan sűrű, kormos füstöt okádnak, hogy tönkre megy minden világos ruha. A Dunára nyíló ablakokat nyáron sem tarthatja nyitva a Dunakorzó négy nagyszállodája, ha azt nem akarja, hogy a vendégeit kifüstöljék. Régente helyén volt ott a kikötő, de most már teher és ha a napisajtó is napirenden tartja ezt a kérdést — elintézik, mert a kikötőt innen át kell tenni alkalmasabb helyre.

Ha van autótaxi, mért nincs? Kérdi a jámbor kiránduló, aki fáradtan érkezik meg a Hűvösvölgy valamely állomására, de a zsúfolt villamoskocsikra nem tud fölverekedni. Menne már taxin haza, de nincs. Segítene a bajon, ha a taxivállalat állomásokat létesítene Budagyöngyénél, mely a Pasarét vidékét szolgálná ki, — a Veronikánál és az Elmegyógyintézet környékén. Ám a vámontúli út megtérítésének terhe nélkül, ami végre is nem jogos követelés a város területén belül. Mért fizesse azt meg a polgárság, hogy a város ma is még a régen elavult, túlnőtt vámvonalakat tartja és nem tolta ki azokat a város határára.

A jánoshegyi vízhiány, mely az oda vezető utak mentén lakók életét keserítette el, a csőhálózat átalakításával megszünt. A vízművek igazgatósága fokozatosan fejleszti a hegyvidék vízműveit és főleg a Svábheggyel kapcsolatos részeken. Nagy fogyasztás esetén, ami nyáron gyakori eset, néhány villa a Mátyás király és Béla király úton még sinyli a vízhiányt, de ezen egyelőre nem tudnak segíteni.

Nem ismeri a hegyvidéket Budapest népe, amit nem is lehet tőle túlságosan zokon venni, mert erre senki sem figyelmeztette. Már az iskolákban kellene erre kioktatni a fiatalságot, mert különben kárbavész minden olyan akció, mely ezt a célt igyekszik szolgálni. Sok külföldi útról lemondanának a pestiek, ha a budai oldal természeti szépségeit ismernék és azokhoz valami kedves kapocs fűzné. A nyári szünidő előtt ki kellene oktatni a középiskolák tanulóit, hogy a budai hegyvidéket barangolja be és erről szóljon a következő tanév első feladata. A nyári 8 hét elegendő volna, hogy Szentendrétől Nagytétényig megismerje a diák a Budát környező, Pest keretét képező hegyvidék szépségeit és az egész életére szóló kedves emlékek fűzzék e vidékekhez, ahová szive visszavágyna. Még költséget is alig igényel ez, mert a *Helyiérdekű Vasutak* igazgatósága — éppen e cél érdekében — *félárúnál is olcsóbb* jegyeket bocsátott ki, mint kedvezményes füzetjegyeket 10 drb menettérti jeggyel, füzetenkint *6 pengőért.* A H. É. V. mentén mindenhová szólnak e jegyek és december 31-ig érvényesek. Minden felvilágositást telefonon is (T. 64—05) szívesen megad az igazgatóság. E kedvezményes füzetjegyek d. e. 9—2 óráig válthatók V., Visegrádi-u. 6. sz. alatt.

Vágfalvi Quittner Lóránd kitüntetése. A fiatal textilgeneráció egyik legtehetségesebb tagját: vágfalvi Quittner Lórándot érte az a kitüntetés, hogy a Magyar Textilipari Munkaadók Szövetsége a fonószakosztály elnökévé választotta meg, és így automatice a Munkaadó Szövetség alelnöke lett és Kamner Siegfried mellett fog dolgozni. Quittner Lóránd középiskolái befejezése után az oxfordi egyetemet, majd a charlottenburgi műegyetemet végezte kitüntetéssel, és ott nyerte el a gépészmérnöki oklevelet. Tanulmányai befejezése után több évig tanulmányúton volt, így többek között Anglia, Hollandia, Belgium, Franciaország, Németország, Ausztria és Csehszlovákia neves gyárait tanulmányozta. Hazatérése után a Magyar Pamutipar igazgatójává nevezte ki. Igazgatósági tagja a Magyar Pamutiparnak, a Vigogne Fonónak, a Magyar Textidgyárosok Országos Egyesületének és a Munkaadó Blokknak.

Megtalálták a Dunát! Kaptuk és adjuk az alábbi levelet, úgy ahogy írója beküldötte:

Szerkesztő Úr! Talán még Ön sem tudja, hogy megtalálták a Dunát Budapesten! Igen, megtalálták.. Mert eddig, mintha az illetékesek nem is tudtak volna róla, hogy Budapestnek a Margitszigeten fölül hatalmas tónak is beillő, szélesmedrű csodás fövenyű, fürdőre, napozásra, levegő-kúrára és evezőssportra való Dunája is van a Római-part szép nevére keresztelve. Most ezt a Dunát, amit a vízre, napra, levegőre szomjas tömegek órás gyaloglással, poros verejtékezéssel tudtak csak elérni, megtalálta valaki: — Domony Móric dr., a M. F. T. R. vezérigazgatója; megtalálta és megajándékozta vele Budapest népét. E hó 27-ike óta váratlanul, szubvenciós tárgyalások nélkül a M. F. T. R. fürge szép gőzösei kötnek ki a Római-fürdő eddig árva „stég"-jén a vízre, napra, levegőre és sportra áhitozó ezerek örömére.

Szerkesztő Úrnak, aki annyi kemény igazságot mondott a hibázók és mulasztók szemébe, bizonyára jól esik, hogy lapjában a megajándékozott polgárság nevében köszönet és hála jusson a gondosságért és jószivű megértésért Domonyi Móric dr.-nak. ...Bárha a főváros tekintetes tanácsa tudomást venne az ajándékról és megadná a Római-partnak azt, amit érdemel.

1927 július 28.

Teljes tisztelettel
Dr. K. L.

Vásárcsarnok lesz a Déli vasut, ahogy azt tervezik az esetben, ha az Államvasut venné át a Duna-Száva-Adria vasutat és modern déli pályaudvart építene számára Kelenföldön. A mészárosutcai igazgatósági épületet mintha szállodának tervezték volvolna, e terv szerint kereskedelmi szálloda lesz, vagy beleilleszték a nagy fürdőváros programmba. A pályaudvart fedett csarnokával pedig olcsón lehet átalakítani vásárcsarnokká. Alaguton át vezetne hozzá egy sinpár Kelenfödről és itt bonyolitanák le a Dunántúlról érkező élelmiszerek árusítását, amivel így Buda is jutna egy központi vásárcsarnokhoz, ha már a Batthyány-téri vásárcsarnokkal kudarcot vallott a város és tanácstalanul nézi annak elnéptelenedését.

Érdekes régi tervet vetett föl a Svábhegyi Egyesület társasvacsoráján Büchler Lajos igazgató, aki a háború előtt azt indítványozta, hogy az Egyesület vagyonát, mintegy 22 ezer aranykoronát fektesse be egy hatalmas tenniszpálya építésébe, mely egyuttal a Svábhegyi Egyesület otthonának volna az alapja, és ott épülne föl az egyleti ház. Azután jött a háború, a hadikötvény jegyzés, az egyesület hazafias buzgalommal egész vagyonát fölajánlotta és most — éppen Büchler Lajos ez a lelkes vezérembere az egyesületnek ismét sürgeti a régi terv keresztülvitelét, hogy minél előbb állandó kedves otthonhoz jusson a Svábhegyi Egyesület.

Friedländer Andor vezérigazgató a Budai Általános Takarékpénztár munkaprogrammjáról

Alkalmunk volt beszélni Friedländer Andor vezérigazgatóval, aki tudvalevőleg a Budai Általános Takarékpénztár Rt. vezetését intézi és aki az intézet munkaprogrammjáról a következő érdekes kijelentéseket tette a *Budai Napló* számára:

— A nagyobbszabású vállakozásokról, főleg azonban olyanokról, amelyek a bankszerűség, vagy mobilizálás dolgában nem fednék rég vallott szigorú elveinket, *ezidén is tartózkodtunk.* Hogy valóban nem követtünk el hibákat a hitelnyujtás terén, annak bizonysága, hogy *csődöknél és fizetésképtelenségeknél nem vagyunk érdekelve,* s ha vannak tényleg sikereink, úgy ennek titka abban rejlik, hogy nem *tágítottunk kölcsöneink megválogatásánál, a jogosult szigor alkalmazásától,* noha különben jóindulatú tárgyilagossággal és minden indokolatlan nehézkesség mellőzésével iparkodtunk a bizalmat érdemlő hiteligénylők rendelkezésére állani, ilymódon szolgálva intézetünk további fejlődését.

Friedländer vezérigazgatónak ez a nyilatkozata igazolja, hogy milyen fejlődőképes és erős ez az aránylag nem nagyon nagy, de annál jobban vezetett és annál erősebb anyagi bázison nyugvó takrékpénztár.

A Budai Általános Takarékpénztár Rt. *tőkéi,*

betétei hatalmasan gyarapodtak

és körültekintően bonyolitotta le az intézet *a tőkeemelést,* amelyről a *Budai Napló* elmult számában már megemlékeztünk és amelyet pénzügyi körökben nagy rokonszenvvel és igen nagy érdeklődéssel fogadtak.

SZENT GELLÉRT FÜRDŐ
ÉTTERMEI!
KIVÁLÓ MAGYAR ÉS FRANCIA KONYHA
KÁVÉHÁZI NYILT TERRASZ.
GUNDEL KÁROLY

BUDÁN, II., RETEK-U. 12.
TROMBITÁS
vendéglőben
nem trombitálnak már, hanem diszkréten kedves cigányzene száll a hűvös, virágos kertben.
Pompás konyhája
vetekszik az elsőrangú restaurant-okkal, mégis mérsékelt polgári árak! Teritése előkelő.
Kitünő itala!
VENDÉGLŐSE:
GUTTENBERGER
BUDÁN, II., RETEK-U. 12.

ÁLLANDÓAN
FRISS!
CSAPOLÁS
Kitünő konyha éjfélután 2 óráig a
Szentistván vendéglőben
I. kerület, Alagut-utca 5.
A Budai Szinkörrel szemben.
TELEFON: TERÉZ 42-02.

HALLÓ! Hol a hal? Ó-!
BUDÁN
Ott, ahol a hajó is megáll
Alegjobb hal sülve, rántva zeneszóval Kutinál
Élő halból az elimert Kuti módra főzik a halászlét
Esténkint Balog Laci muzsikál
Az uri közönség kedvelt vacsorázóhelye
Hűs kerthelyiség az óbudai propeller végállomásnál, közvetlenül a Dunánál
Friss Szent János sör

PÁLFFY
ÉTTEREM
Pálffy tér Szt. Endrei helyiérdekü ind. áll.
Tulajdonos: Mayor Pál — Telefon L. 969-32
Aki igazán jól és olcsón akar étkezni, keresse fel a kiváló konyhájáról elismert Pálffy-étermet. Saját terméső borok.
A legfigyelmesebb kiszolgálás.
Szabad terrasz. Tágas éttermek.

RAVASZ LÁSZLÓ cukrász
Elismert legjobb sütemények, torták társas estékhez
I. ker., Krisztina-körút 77. sz.
Uj telefonszám: Krisztina 502—34

BUDAPEST
VALÓSÁGOS
RIVIERÁJA
a török idők nyári kéjkertjeinek helyén, gyönyörü kilátással egész Budapestre, a Németvölgy kiszögelő csúcsán épült modern, uj terraszával és uj berendezésével a Milis-féle
BÉLAKERT
vendéglő
Oláh Náci „pikkoló" művész muzsikál
Pompás konyha — Elsőrangu pince — Nagy fedett helyiség — Kettős fedett kuglizó — A Krisztinatérről 10 perc alatt elérhető az 59-es villamossal.

Valódi
szentgyörgyi
borok, hűs kerti helyiség, hideg konyha
Habermann Antal
I. ker., Maros utca
volt Szigethy-féle vendéglő

BALÁZS vendéglő a Hüvösvölgy végállomásánál. Tel. Zugliget 79.
Elsőrangu konyha. Kitünő cigányzene

300 divatkép! Miért kerül csak egy pengőbe 300 szabás!
tulajdonképen a BUDAPESTI BAZÁR negyedévi előfizetési ára?
Kérjen mutatványszámot a kiadóhivatalától: Budapest, VIII., Baross-utca 22

DÉLI-VASÚT ÉTTEREM KERTI TERRASZÁN
junius hó 1-től kezdve
minden este katonai zenekar
mintájára megszervezett m. kir. folyamőrség zenekara hangversenyez, ugyszintén vasár- és ünnepnap délelőtt 11—1-ig.
Elismerten jó magyar és francia konyha kitünő fajborok
Friss csapolás.
tisztelettel
Grecsák Róbert
tulajdonos.

Rudas-fürdő

A budai forráscsoport legrádioaktivabb hőforrása

A török hódoltság idejében épült s teljes eredetiségében fennálló kényelmes gőzfürdő — Kádfürdők

Fedett téli uszócsarnok

Rongyos cipők siratják azokat a hihetetlen állapotokat, amelyekkel a hajóból kiszálló közönségnek kell megküzdenie az *óbudai* propellervégállomáson. Valamelyes dunamenti falunak lehetne ilyen kikötőhelye, de hogy a propellerjáratok végállomásának közvetlen környékét tartja ilyen rendezetlen állapotban a város, azt a külföldi lapokban elhelyezett hizelgő cikkek után senki se hinné. Közvetlenül a hajóállomás feletti parton jár a helyiérdekű vasút és a sínek mentén az út olyan, akár a nyílt pályán. Ökölnyi nagyságú zúzott kő, ami a vasútnak jó, de akik ezen átjárni kénytelenek, könnyes szemmel nézik drága cipőjüket. A városnak itt ki kellene kövezetnie a sínek menti és közötti részt és a szűk rakodóparton gátmagasan járó vasút mentén lépcsős fel- és lejáratokat létesíteni ott, ahol a közönség közlekedik. A rakodópartot gyéren világítják és a hajóról jövő emberek a lámpa irányában indulnak el, hogy átjussanak a gáton és vasuton. Ott pedig a törmelékköveken lehetetlen a járás. A hajóállomással szemben jóhírű vendéglő van, a *Kuthy*-féle, ahol pompás halat tálalnak és sokan járnak át Pestről hajóval halvacsorára. De a vendéglőbe érve minden vendég a városi tanácsot áldja, amikor a megszaggatott, kilyukadt, tönkrement cipőit nézi. És szidják a szegény vendéglőst is, akit pedig az elöljáróság tiltott el szigorúan attól, hogy a vendéglő bejárata előtti útat és a vasuti úttestet kiköveztesse a saját költségén. Így aztán ott tönkremegy a cipő, a vendég és a vendéglős, fokozza a veszedelmet a sötétség. Lámpa csak itt-ott pislog, attól a lábát törheti az a szerencsétlen ember, aki Óbudára jön halat enni. De sötét az egész környék. A vendéglő hátamögött elvivő Rupp Imre-utcát rendezte a város, de nem világítja, ki mer neki menni az ilyen ismeretlen, sötét utcának? — Hát elhiszi azt valaki, hogy Óbuda nem rendezte volna egyetlen hajóállomása környékét, ha önálló város lenne és nem harmadrangú kültelke Pestnek. Így szítja maga a város a „Los von Pest!" mozgalmat.

Kérje mindenütt a „Sopron-Győri"

TEJET, mert ez a legjobb és legmegbízhatóbb

Telep és iroda: Sopron-, Győr- és Vasmegyei Tejgazdasági Rt. I., Fehérvári-út 27. Tel. J. 128-01

Súlyos csapás érte Morbitzer Dezső székesfővárosi kertészeti h. igazgatót és testvéreit, akiknek édesanyja, özv. Morbitzer Mátyásné, született Tarone Ilka 77 éves korában hosszas szenvedés után elhunyt. Két fián és három leányán kívül gyászolják a Krajtsik, Udvardy felpéczi Ihász, Polinszky, Galster, Weiser és Franck családok. Utolsó útjára, a Kerepesi temetőben levő családi sírbolthoz, nagy számban kísérték tisztelői és a család kiterjedt baráti köre. Budán harmatkönnyet sírtak a virágok, amikor édesanyját temette a rózsák atyja.

ANGOL ÉS FRANCIA egyetemet végzett nyugdíjas tanár jutányos áron tanítja ezeket a nyelveket a lakásán, a német nyelvvel együtt. Elismert jónevű tanerő. Jelentkezni lehet délelőtt és délután: II., Szilágyi Dezső-tér 4. sz. III. emelet, Hennyey. (Lift.)

Budai kávéházakról

Budán nem oly fejlett a kávéházi élet, mint Pesten, de talán jobban megbecsüljük a kávéházat. Pesten életszükséglet, nálunk szórakozás. Itt nem volt soha kávéházi kurzus, túlspekuláció kávéházakban. Minden városrészben egy kávéház „megy". A többi teng. A legjobban menő kávéház talán a Seiffert-féle a Margit-körút és Zsigmond-u. sarkán. Nagyon jó helyen is fekszik és a jó kávés mintaképe Seiffert Antal, aki a közelmultban ülte meg családias körben 50 éves jubileumát. A 70 éves öreg urat mindenki szereti és tiszteli s így sajnálattal vette tudomásul a kávéház törzsközönsége, hogy Seiffert eladta a kávéházat. Szenzációszámba ment, hogy a vevő gróf Széchenyi Rezső, amely hír oda módosult, hogy a gróf a kávéházat nem magának, hanem Rendessy József volt kenyérgyári igazgató részére vette meg. A kávéház modern restaurálását most fejezték be — számottevő költséggel. A padlótól a menyezetig, a székek, asztalok, divánok, billiárdok, sőt még a félreeső helyek is, ügyes iparosok kezén új színt és díszt öltöttek, praktikus beosztást nyertek. A Seiffert-kávéház mindig kedves, úri hely volt, most lehetőleg még kedvesebb, még modernebb. Csak a kiszolgálás, a konyha, a pince, a személyzet maradt a régi jó. Seiffert Antal mint vendég mindezt szeretettel nézi.

Új kávéház épül a Lánchídnál az Egyesült Budapesti Fővárosi Takarékpénztár helyén, a kereskedelmi minisztériummal szemközt, fronttal a Clark Ádám-térre. A takarék egy üzlettel odább megy. Régente itt már volt kávéház, de most nagyobbat, modernebbet tervez ide egy új vállalkozó.

A „Pozsony"-hoz címzett kávéházat is erősen restaurálják. Szökőkutak jönnek beléje. Most bezárják, hogy a Szent István-hétre megnyithassák.

Egy pár villanylámpa. — néhány fuvar kavics hozzáférhetővé tette a budai családok régi kedves kirándulóhelyét, a városi nagyrétet a nagykovácsi-i országút mentén. A hűvösvölgyi végállomástól az erdőn át a nagyrétre vivő utat rendbe hozta, kiszélesítette, kaviccsal feltöltette és kivilágította a város, amivel elpusztult ugyan egy kis romantika, de új fejlődés elé került egy szép, de elhanyagolt vidék. Ma már késő éjfélig szól a zene Marth-nál, a nagyréti szép vendéglőben, mert lőn út és világosság!

LORGNON Zibrinyinél, I., Attila-u. 12.

Gyász. NÉMETH IMRE dr. ügyvéd, Budapest II. kerületének két cikluson át volt országgyűlési képviselője, július 30-án meghalt. Ismert ember volt a Vizivárosban, mint olyan, aki két évtized előtt a három ügyvéd harcában rövid időre felülkerült s a függetlenségi áramlás révén jutott mandátumhoz. A háború alatt visszavonult Ilona-utcai villájába és csak ritkán jelent meg a társaságban. Temetése augusztus 1-én délután 4 órakor volt a Farkasréti temető halottasházából.

HEINRICH KÁLMÁN dr., magyar kir. udvari tanácsos, a Rác-fürdő igazgatója, e hó 30-án hosszas és súlyos szenvedés után elhunyt. Szebeny Antal idejében élénkebben, utóbb mind ritkábban szerepelt Buda közéletében, két év előtt ismét szerepet vállalt Ripka Ferenc mellett, akihez szeretettel és tisztelettel ragaszkodott. Az Egységes Polgári Pártban való intenzivebb szereplésben betegsége akadályozta. Hétfőn, augusztus 1-én, délután temették a Kerepesi temető halottasházából.

HAYPÁL MARGIT, néhai Haypál Benő budai református lelkész leánya, június 27-én huszonkétéves korában meghalt. Június 29-én délután temették nagy részvét mellett a farkasréti temető halottasházából.

Ujlak bekapcsolása a budai hegyvidékbe, ma már befejezett tény, mert az *Ákos-utca* kiépítését már megkezdték, mely a budai hegyvidék e részének tranzverzális összekötő útja, fontos, nagyhivatású, nagyforgalmú útja. A „Hegyvidéki egyesületek szövetségé"-nek ez az első látható eredménye, mert a *Kozma* Jenő dr. országy. képviselő és a Pasaréti Egyesület elnöke által megindított akciót e vidék föllendítése s az Ákos-utca kiépítése érdekében, ma már egy nagy erkölcsi testület támogatja és különösebb súlyt ad a vezér szavának! Az Ákos-utcához kapcsolódó egész vidék gyors fejlődésére rendkivüli hatással lesz e rég óhajtott út kiépítése.

A Kelenföld-Lágymányosi Polgári Kör elnöksége tudatja a tagokkal, hogy nyári összejöveteleit minden szerdán este 8 órakor a Wehrmann-féle vendéglő kerthelyiségében tartja I., Lágymányosi-út 3.

Válságban az építőmesterek helyzete



A közgazdasági viszonyok legmegbízhatóbb fokmérője mindig az építőmesterek helyzete volt. Az építkezési iparban nem kevesebb, mint *harminckét iparág van érdekelve* és ha az építőmestereknek rosszul megy a dolga, úgy az mindig az általános ipari pangás jele.

A magyar építőipari szakkörökben egyre erősebb az a meggyőződés, hogy az építkezések voltaképen a jövő évben fognak megindulni olyan arányban, ami észrevehetővé fog válni országszerte.

Érdekesnek tartottuk ebben a rendkivül fontos kérdésben *Berényi* Ignác építőmestert megszólaltatni, hogy az ő véleménye nagy horderejével alátámasztva, alakulhasson ki szakmai vélemény az építési „konjunktura"-val szemben.

Nagymező-utcai irodájában fogadta Berényi munkatársunkat, aki mindenekelőtt az építési „konjunktura" sanszairól kérte ki a kiváló építőmester véleményét.

— Úton-útfélen boszankodva kell hallanunk — mondotta Berényi Ignác — jóbarátaink, de az adókivető bizottságok részéről is, azt az örömteljes fölkiáltást, hogy „no, most aztán aratnak az építőmesterek".

— Ezt a szentenciát nem is lehet megföllebbezni, mert annyi bizonyos, hogy az előző évekhez képest elég sűrűn állanak a londinák és készülnek emeletráépítések.

— De ki hinné el azt nekünk, beavatottaknak, hogy a mainál egészségtelenebb építési vállalkozás és irreálisabb konkurrencia még alig volt emlékezetünk óta! Ennek oka részben, hogy hosszú évek tétlenségében sokan kiéheztek és fölélték keserves munkával szerzett vagyonukat, amelyhez a devalváció is nagyban hozzájárult.

— A régebben megalapozott vállalatok, bármennyire szomjuhozzanak is az éltető munka után, ritkán térnek le a reális kalkuláció útjáról s éppen ezért esnek el a legtöbb esetben a megbízástól. De gomba módjára nőttek ki az új alakulatok, részvénytársaságok és egyéni cégek, amelyek mindenkit és mindenáron lehengerelnek. Nem nehéz megjósolni, hogy mi lesz ennek a versenyfutásnak a vége: előbb-utóbb elakad a lélegzet, meginognak a pillérek és összeomlik a kártyavár. Nekünk azonban ez nem vigasztalás, hajtunk — legalább egyelőre — az nem segít, hogy hull a férgese és hogy az építtetőknek nagyrésze drágán fizeti meg az olcsó ajánlatot.

Még néhány kérdést intéztünk Berényi Ignáchoz.

— Mi a magyarázata annak, hogy sok vállalkozó komoly számítás nélkül, vagy önámítással rohan a vesztébe?

A válasz így szólt:

— Ma már megszünt az inflációs időkben szokássá vált anyagbeszerzési előlegadás, ami sok embert serkentett olcsó ajánlattételre, mert ügyes spekulációval esetleg megszerezhette azt, amit a vállalkozáson veszített. Vannak, akik azért vállalnak lehetetlen áron munkát, mert újabb pénzforgalom nélkül régebbi kötelezettségeiknek nem tudnának eleget tenni. Új munkánál újabb anyaghitelt vesznek igénybe és az ezáltal maradt „fölösleg"-ből fedezik kisrészben tartozásaikat.

— A hitel tehát az Achilles-sarka e kérdésnek. Ez azonban kétélű fegyver: egyrészt az anyagtermelők és kereskedők magánügye, másrészt annak megszorítása olyanokat is válságba dönthetne, akik jóhiszeműen veszik azt igénybe.

— Sajnos, vannak olyan tőkeerős vállalatok is, amelyek gyakran csak azért vállalnak munkát önköltségi áron, vagy azon alul, hogy embereiket tudják foglalkoztatni; ezek megelégszenek azzal is, ha pusztán a rezsiköltséget megkeresik, ez azonban csak szórványos eset.

— Ma a munkák zömét a főváros által bankoknak adott lakásépítkezések képezik. Akik ezeket alvállalatban végzik, azokról két bőrt nyúzna le: mindenekelőtt a vállalatbaadó biztosítja a maga profitját, mert munka nélkül keres légköbméterenként mintegy két és fél pengőt. A többit rábízták a fővállalkozókra, akik állítólag strohmanokkal, magyarul álvállalkozókkal is dolgoznak.

— Majdnem egy kategóriába sorozhatók a hazardőrök azokkal a „karbantartási", „házépítő" és egyéb felhőkarcoló szövetkezetekkel, amelyekkel az utóbbi napokban a rendőri rovatban volt szerencsénk találkozni. Ezek jóval olcsóbb és rövidebb lejáratú jelzálogkölcsönt voltak hajlandók nyujtani — Budán is —, mint a nagybankok, mialatt télikabátjuk a zálogházban nyári álmát aludta.

— Készek voltak feleáron szállítani, elsőrangú kivitelben, minden kényelemmel ellátva, a fantáziát csiklandozó családi házakat. És ami legszomorúbb, hogy nincs az a kézenfekvő hazugság, aminek ne akadjanak áldozatai a hiszékeny közönség soraiban!

— Ez a sivár helyzet képe, amelyből kivezető utat találni bajos: a tisztulást magának a betegségnek általános fölismerése hozhatja csak meg s ettől remélhetőleg már nem vagyuk messzire.

Eddig szól Berényi Ignác építőmester nyilatkozata.

Amortizációs törlesztésre

telektulajdonos közalkalmazottaknak Budapesten, környékén, vidéken családiházakat, társházakat épitünk. — Magánosoknak telken kivül 30%-os hozzájárulás szükséges. Felvilágositás **IV., Váczi-utca 20. szám**

Telektulajdonosok Épitő és Parcellázó Szövetkezete

Utipoggyászát

legolcsóbban

Nemzetközi Lloyd Biztosító Részvénytársaságnál

Budapest, Sas-utca 1. szám
Telefon: T. 105-50, 234-99

biztosíthatja!

Díj:
Utazásra és 30 napi tartózkodásra 1000 pengő után **4** pengő
Utazásra és 60 napi tartózkodásra 1000 pengő után **6** pengő

A főváros lakosságának minden egyes rétege megtalálja a maga szórakozását

KETTER

páratlan természeti szépségű kerthelyiségében, a

Horthy Miklós-út 48. sz.

alatt levő

étteremben

Minden csütörtökön házilag készült disznótoros vacsora.

Rigó Jancsi muzsikál

Telefon: József: 85-39.

A SZINKÖRREL SZEMBEN

PHILADELPHIA

KÁVÉHÁZ

FAGYLALT különlegességek és kitünő

HIDEG VACSORA

MINDEN ESTE ZENE

Kávéház tulajdonos: **Szabó Sámuel**
Budán, I., Alagut utca 3. Telefon: T. 240-94.

PODGYÁSZ-BIZTOSITÁS

EURÓPAI

Aru- és Podgyászbiztositó Rt. Budapest, V., Eötvös-tér 2. sz.
Telefon: T. 227-89, L. 981-51.

All risks-kötvények

válthatók az összes vasuti és hajóállomásokon, a menetjegyirodákban, számos más elárusitóhelyen, valamint a társaság **központi irodájában**

Károkat az **EURÓPAI** Aru- és Podgyászbiztositó Részvénytársaságok Amsterdamban, Barcelonában, Bécsben, Belgrádban, Bernben, Berlinben, Brüsszelben, Bukarestben, Helsingforsban, Kölnben, Konstantinápolyban, Koppenhágában, Liszabonban, Londonban Luxemburgban, Madridban, Münchenben, Oslóban, Párisban, Prágában, Rómában, Stockholmban és Varsóban is elintéznek.

Hubert és Társa

betéti társaság

Budapest, VI., Liszt Ferenc-tér 4

Telefon: Iroda: Interurban 22-67
Raktár: 109-57

Mosdók, fürdőkádak, fürdőkályhák, closettek, csövek, műszaki cikkek

Fémárúgyártás

KRAMER ADOLF

festő- és mázolómester

I., Lágymányosi-u. 4

Telefon: József 82—57

HUNGÁRIA-GYÓGYFORRÁS

szénsavval telítve: HARMAT-VÍZ!

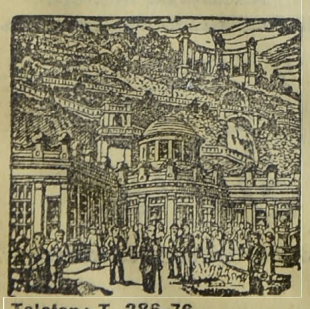

Telefon: T. 286-76

Magyarország legrádiumosabb gyógyvize. Az Erzsébet-hid budai hidfőjénél épült modern vócsarnokban **Radioactiv hatásu lithiumos és calcium-hydrocarbonátos gyógyviz**

IVÓ-KURA

Keserüsó-kura. Javasolva vesebántalmak gyomorbajok, emésztési zavarok, álmatlanság vérszegénység ellen. Poharankint **8** fillér Karlsbadi sóval **16** fillér

Reggel 6 órától este 7 óráig

Váli Gábor és Tsa

első budai

Cimtábla-festészete

Telefon 149-46. II. Iskola u. 16.

ESŐ ELLENI BIZTOSITÁS

Nyári mulatóhelyek **Szabadban levő mozik**
Nyári vendéglők **Kirándulóhelyek**
Alkalmi rendezések

stb. részére, Magyarország területére egyedül az

ANGOL ELEMI BIZTOSITÓ R.-T.-NÁL

IV. VÁCI-U. 9. HELYEZHETŐ EL. ÜZLETSZERZŐK KERESTETNEK

SZENT
LUKÁCS-FÜRDŐ
a magyar Pőstyén.

Gyomorra naponkint igyék egy pohár
KRISTÁLY-vizet!
168

A Hermes Biztosító Társaság nagyarányu terjeszkedése

Radó Ödön az új vezérigazgató

Hatalmas tranzakciót bonyolított le a Hermes Biztosító Társaság, mely bár nem tartozik legnagyobb intézeteink közé, egyike legjobban fundált és legjobban prosperáló társaságainknak. A Hermes már régebben is kapcsolatban volt a német Vaterländische és Rhenania Biztosító Társaságokkal. A két biztosító társaság Németország leghatalmasabb és anyagilag legjobban megalapozott társaságai közé tartoznak és az utóbbi időben egyre nagyobb figyelemmel kísérték magyar üzletbarátjuknak kiváló és koncepciózus tevékenységét.

Ez a megelégedés rendkívül nagyjelentőségű tranzakcióban csúcsosodott ki. A két biztosító társaság még szorosabbra fűzte kapcsolatát a Hermes Biztosító Társasággal és anyagilag jelentős részt vállalt az intézetnél. Szeptember másodikán lesz az a közgyülés, mely a Hermes alaptőkéjét ideiglenesen 300.000 pengőre fogja felemelni és ezt követőleg a jövő év januárjának első napjaiban ismét közgyülést tart a Hermes, melyen az alaptőkét egymillió pengőre fogják felemelni. Ezzel kapcsolatban természetesen a Hermes Biztosító Társaság kereteit jelentékenyen bővíteni fogja. Eddig is foglalkozott az összes biztosítási ágazatokkal, főkép az autó- és az életüzletben produkált kiváló eredményt. Most még intenzívebb mértékben fogja folytatni üzleteit és ehez képest a jövő hónapban új helyiségbe költözik át.

Kibérelte a Magyar-Cseh Iparbank Nádor-uccai házának első emeletét és irodáit oda fogja áthelyezni.

Egy másik tranzakció révén még jelentősebbé teszi pozicióját a Hermes Biztosító Társaság a magyar és az osztrák biztosító piacon. A Vereinigte és a Rhenania ugyanis Radó Ödönnek, a Hermes Biztosító Társaság vezérigazgatójának közvetítésére megvásárolta a bécsi Universale Biztosító Társaságot. Hogy milyen jelentékeny társaság az Universale, arra nézve jellemző, hogy Bécsben nem kevesebb, mint 15 bérházzal rendelkezik. Az Universale legközelebb közgyülést tart, melyen a német biztosító társaság delegáltjait, valamint Radó Ödönt be fogják választani a társaság igazgatóságába. Egyébként a német társaságok Radó vezérigazgatót bízták meg az Universale ausztriai és magyarországi üzleteinek vezetésével is.

A Hermes Biztosító egyébként szeptember 2-án tartandó közgyülésén a Rhenania delegáltjait Britt Károly és Munk Lajos igazgatókat, valamint Radó Ödön vezérigazgatót beválasztja az igazgatóságba. Radó Ödön, aki eddig helyettes vezérigazgatója volt a társaságnak, vezérigazgatóvá lett, miután Bartha Miksa kormányfőtanácsos, az eddigi vezérigazgató hajlott korára való hivatkozással nyugdíjaztatását kérte. Az igazgatóság tudomásul vette Bartha Miksa leköszönését, miután Bartha többszöri kapacitálásra sem akart elállani elhatározásától és egyben legmelegebb köszönetét nyilvánította azért az értékes és koncepciózus munkáért, melyet a vállalat szolgálatában éveken át kifejtett.

*

Tizennyolcéves korában, harminc évvel ezelőtt lépett a Hazai Biztosító szolgálatába Radó Ödön és pályafutását a tisztviselői ranglétra legalacsonyabb fokán kezdte. Ott tanulta meg a biztosítási szakma alapvető tételeit. Olyan utravalóval indult el fényesen ívelő pályájára, hogy ez nagyban elősegítette karrierjét. A szolídság, a nemes értelemben vett üzleti tisztesség, az éleslátás és széles látókör voltak azok a sajátságok, amelyekkel az ifjú biztosítási tisztviselő megindult, könnyű elhinni, hogy ennek a karriérnek csupán a tehetség s a jellem volt a szárnya. Egyhangú bizalom vitte az élre a Hermes addigi helyettes vezérigazgatóját, aki ugyanaz a szolíd s polgári erkölcseiben megingathatatlan egyéniség maradt, mint ahogy pályáját elkezdte, mint tizennyolc éves biztosítási tisztviselő.

A Kereskedelmi Bank félévi mérlege. A magyar pénzintézetek közül elsőnek a Kereskedelmi Bank teszi közzé félévi mérlegét és az elismerésreméltó példát nyilván követni fogják a többi intézetek is. Ezzel a békebeli viszonyok ezen a téren is helyreálltak, miután a bankok maguk is belátták, hogy félévi elszámolásuk éppen úgy a nyilvánosság elé tartozik, mint a háborút megelőző években. A Kereskedelmi Bank mérlege például hű kifejezője annak az általános fellendülésnek, amelynek jegyében az elmult félesztendő állott és nyilván ennek köszönhető a 2.6 millió pengőt meghaladó tiszta nyereség, amely jóval nagyobb a mult év hasonló időszakában elért eredménynél. A mérleg egyes tételeit tekintve, mindenütt emelkedést látunk. A félévi mérlegről szóló jelentés egyébként a következőképpen hangzik: A Pesti Magyar Kereskedelmi Bank ez évi június 30-ára lezárt félévi mérlege a folyóüzletek további erős fejlődését mutatja és az 1926 december 31-re mérlegszerűen kimutatott 3,672.102 P 69 fillér összegű egész évi tiszta nyereséggel szemben az 1927. év első felére — a nyereségáthozat figyelembevétele nélkül — 2,651.261 P 78 fillér tiszta nyereséget eredményezett, olykép, hogy több lebonyolított üzletnél elért haszonnak elszámolása későbbi időpontnak tartatott fenn. A bank státusa 1926 december 31-ével szemben a következő emelkedést mutatja: A váltótárca 47,894.655 pengő 63 fillérrel szemben 67,736.060 pengő 16 fillérre, az adósok összege 68,398.593 pengő 16 fillérrel szemben 84,139.920 pengő 27 fillérre, a jelzálog és községi kötvényüzletben kihelyezett összeg 7,948.663 pengő 03 fillérrel szemben 25,306.747 pengő 58 fillérre emelkedett, míg a takarék- és folyószámlabetétek 128,673.443 pengő 81 fillérről 161,996.446 pengő 64 fillérre növekedtek.

Fölemeli alaptőkéjét a Magyar Általános Takarékpénztár

A tranzakció hét millió pengő tőkét biztosít az új intézetnek — A részvényeket be vezetik a londoni tőzsdére — A intézet saját tőkéi 20 millió pengőre növekednek

A magyar bankok újabb tőkemozgalmának bevezetéséül tekintik az Általános Takarékpénztár tőkeemelését, amely hét millió pengő tőkét biztosit az intézetnek. A tranzakciót a Lazard Brothers-cég közvetítésével bonyolítják le, amely egyúttal részt vesz a villamoscentrálé finanszírozásában is és a részvényeket bevezeti a londoni tőzsdére.

A londoni Lazard Brothers & Co. Limited bankház, amelynek New Yorkban, Párizsban, Brüszszelben, Madridban és Amsterdamban is van fióküzlete, egyike a legbefolyásosabbaknak, nemcsak a londoni, hanem a nemzetközi pénzpiacon is s így kétségtelen, hogy a Magyar Általános Takarékpénztárban való részvétele ennek az intézetnek jövőjére kiszámíthatatlanul nagy lehetőségeket nyujt.

Ez a tőkeemelés egy újabb nagy lökéssel előbbreviszi a Magyar Általános Takarékpénztárt, mely ezután tőkeerő tekintetében a Leszámítoló Bankkal kerül egy vonalba.

A tőkeemelésről különben a következőket közli az intézet vezetősége:

A Magyar Általános Takarékpénztár Részvénytársaság július 30-án dr. Horváth Lipót elnök-vezérigazgató elnöklete alatt megtartott rendkívüli közgyülése elhatározta az alaptőkének 8 millió pengőről 12 millió pengőre való felemelését. Az igazgatóság a közgyülés elé terjesztett jelentésében azzal indokolja az újabb tőkeemelést, hogy a takarékpénztár egész üzlete, de különösen 8 fővárosi és 20 vidéki, összesen tehát 28 fiókjának feilődése annyira erőteljes, hogy újabb tőkék bevonása az üzlet fellendülését és jövedelmezőségét hatályosan fokozná. Azonkívül a takarékpénztár igazgatósága a fiókhálózatnak további feilesztését is ajánlatosnak tartja, ami szintén újabb tőkéket tesz kívánatossá. A takarékpénztár jelzálogüzlete is erősen fejlődött. A jelzálogüzleten alapuló záloglevelek kibocsátása, úgyszintén egyéb újonnan bevezetendő emissziós üzletek, szintén a saját tőkéknek további erősítését, de különösen a takarékpénztár eddigi külföldi összeköttetéseinek kiterjesztését teszi szükségessé. Ezért a közgyülés nemcsak az alaptőkének felemelését határozta el, hanem az igazgatóságnak azt a javaslatát is határozattá emelte, hogy a kibocsátásra kerülő új részvények felét, 40.000 darabot, előzetes megállapodások jóváhagyása gyanánt a Lazard Brothers & Co. Ltd. londoni bankcégnek engedjék át, ugyanolyan áron, amelyen az új részvényeket a régi részvényeseknek ajánlják fel. Ezen részvények eladásának befektetési jellegét, megfelelő zároláson kívül egyéb megállapodások is biztosítják.

A közgyülés határozata folytán a 80.000 darab újonnan kibocsátott részvényből a másik 40.000 darabot a régi részvényeseknek ajánlják fel 4:1 arányban, darabonként 80 pengő árban, amelyhez bélyegilleték és költség fejében 5 pengő járul, úgy hogy a részvényesek összesen 85 pengőt fizetnek minden új részvényért. Minthogy pedig az új részvények nem részesednek az idei év osztalékában, a takarékpénztár visszatérít az egész befizetett 85 pengő után a befizetés napjától 1927 december 31-ig számított évi 6 százalék kamatot, amely kamattérítés a befizetési vételárból levonandó.

Az elővételi jog 1927 augusztus hó 1-től augusztus hó 6-ig bezárólag gyakorolható, Budapesten, a társaság főpénztáránál (V., Gróf Tisza István-utca 8—10.), Bécsben, az Allgemeine Österreichische Bodencredit-Anstaltnál, Triesztben, az Assicurazioni Generali és a Banca Commerciale Triestina-nál.

A közgyülés még megválasztotta az igazgatóság új tagja gyanánt nemes Rapp Miksa urat, a volt Osztrák-Magyar Bank vezértitkárát.

Az alaptőkeemelés keresztülvitele után a takarékpénztár alaptőkéje 12 millió pengőre, tartaléktőkéje 8 millió pengőre, összes saját tőkéi tehát 20 millió pengőre fognak rúgni.

A közgyülés után megtartott igazgatósági ülésen az igazgatóság Kunitzer Marcell és Ágoston Mihály igazgatókat ügyvezető igazgatókká nevezte ki.

Az Egyesült Budapesti Fővárosi Takarékpénztár augusztus 1-én *Gratz* Gusztáv dr. v. b. t. t. elnöklete alatt tartott rendkivüli közgyülése az intézet jelenlegi 1,293.150 pengő alaptőkéjének később meghatározandó időpontokban négy részletben 143.108 darab 30 P n. é. új részvény kibocsátása útján 5,586.300 pengőre való fokozatos felemelését határozta el. Az új részvényekből, melyek 1928 január 1-től kezdve birnak osztalékjogosultsággal, 100.000 darabot egy amerikai tőkecsoport vesz át, 43.105 darab pedig a régi részvények birtokosainak fog átvételre felajánlтatni. A közgyülés az alapszabályok módosításának elhatározása után *Ledovsky* Gézát az igazgatóság tagjává választotta.

A legnagyobb osztalékot, a mérlegpublikálások alapján kimutatva: 22 P-t a *Magyar Általános Kőszénbánya* fizette és a múlt évhez (200.000 K) viszonyítva, számottevő emelkedést mutat. A második a sorban az Első Magyar Ált. Biztosító, amely 15 P-t fizetett, a jelenlegi árfolyam mellett a rentabilitás mintegy 2 százalék. 10 P osztalékot fizettek az Urikányi, a Magyar Cukor, 8 P-t a Beocsini, a Polgári Sör és a Gschwindt.

Szerkesztő: FERENCZY LÁSZLÓ.
Laptulajdonos: VIRÁG és TÁRSA
Kiadásért felelős: Viraág Béla.

Első Magyar Hangszergyár
STOWASSER
kir. udv. szállító
Budán, II., Lánchid-u. 5. sz.
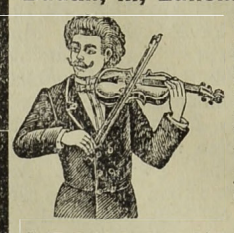
Saját készitményü mesterhegedümet a legnagyobb művészek hangversenyein szivesen használják. :: A létező összes hangszerek
LEGNAGYOBB GYÁRA

Hölgyek és Urak!
Nem kell sem Karlsbad, sem karlsbadi só,
MIRA
glaubersós gyógyvíz
minden mesterséges só nélkül
sóvanyít és gyógyít
Biztos siker! Budai lerakat: Kérdezze meg orvosát!
PÉCZELY ANTALNÁL
II., Margit-körút 50
Telefon: 240—97 Telefon: 240—97

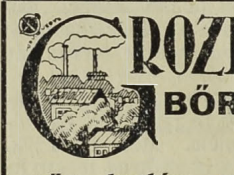
GROZIT
BŐRFEDÉL-LEMEZ
erős, tartós, vihartálló
aszfaltozás, tetőfedés, talajvizszigetelés
GROZIT aszfalt és kátrány vegyitermékgyár
Budapest, VI., Berlini-tér 3
Telefon: 267—96

Rézbútort, vasbútort, ágybetétet, összecsukható ágyakat legolcsóbban szállit 30 év óta fennálló gyáram Prohászka
VI, Gróf Zichy-u. 46. Fiók: Üllői-út 9

HALWA SÁNDOR
PUSKAMŰVES
BUDAPEST,
Műhely: I., Szent János-tér 4
Telefon: Lipót 966—02
Allami diszoklevél. Ezüstkoszorús mester
Nagy aranyéremmel kitüntetve
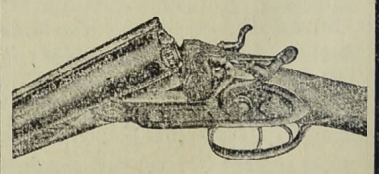
VADÁSZFEGYVEREK
•••
FEGYVERJAVÍTÁSOK
•••
SPORTCIKKEK
•••
CSERKÉSZFELSZERELÉSEK

Szijgyártó
nyerges és bőröndös
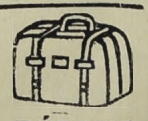
Megbizható régi üzlet FLIEGER NÁNDOR
II. kerület, Fő-utca 10. sz.

Villanegyedben, Buda legszebb helyén Bimbó-u. 1. sz. sarokház (a statisztikai hivatallal szemben)
2-3-4 és 5 szobás
hallos lakások
minden comforttal, központi fütéssel, melegvizszolgáltatással
novemberre kiadók.
Katona, Székely, Molnár építészek
V., Személynök-utca 9. sz.
TELEFON: 298-29.

SZÉCHENYI GYÓGYFÜRDŐ
a modern orvosi tudomány minden eszközével és a különböző gyógyeljárásokhoz szükséges fölszerelésekkel ellátva.
A város minden pontjától könnyen megközelithető.


Háztatarozásnál
előnyös feltételek mellett vállalkozik
Nagy Pál
bádogos
gáz, vízvezeték, csatornázás, fürdőberendezés és központi-fütés vállalata
II., FŐ-UTCA 20. SZ.
Telefonhivó 179—42.

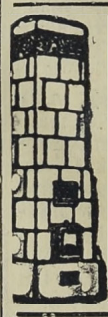
KÁLYHÁS!
Béres Márton
I., LOGODI-U. 19. SZ.
Telefon: L. 972-33
Minden e szakmába vágó munka ügyében forduljon bizalommal e régi jóhirü céghez.

Nem fizet soha lakbért
ha 1—35 évi törlesztésre 2-3-4-5 szobás modern, kényelmes, saját tulajdonu
ÖRÖKLAKÁST
vesz az „ÖRÖKLAKÁS" R.-T.-tól
IV. Városház-u. 4.
(Kossuth Lajos-utca mellett)

Hölgyeim és uraim!
Önöknek cipő kell
és ezt
ZVERKONÁK
szerezzék be, teljes megelégedésre. Óriási választék tavaszi divatú uri-hölgy- és gyermekcipőkben.
A budai főurak szállítója
Aranyéremmel többszörösen kitüntetve
(Budai Vigadóval szemben)

Thermostóth


Központi fütések és szellőztetések, biologiai szenyviztisztitóberendezések, vizvezeték és csatornázás, fürdőberendezések és épületbádogos munkák tervezése és készitése. Szabadalmazott kovácsolt vas „Thermostóth" kazánok kizárólagos gyártói
167
Tóth Imre és Társa
V., Katona József-u. 3.
elefon 23—93

ERZSÉBETHID SZÁLLÓ
Telefon: 108-45.
Budán, I. Kökény-u. 14.
Ráczfürdő mellett.

BUDÁN, II., FŐ-UTCA 7 Telefon 188—09.
Lackenbacher György
bádogos, gáz, vizvezeték, csatornázás, fürdőberendezés és központi fütés vállalata.

Nyomatott a Révai Testvérek Irodalmi Intézet R. T. Nyomdájában, Budapest, V., Ügynök-u. 8. — Nyomdaigazgató: Sziklai Pál.

Budai Napló

XXIII. évfolyam. 886. sz.

Buda érdekeit a várospolitika, a közgazdaság, társadalom, művészet és sport terén szolgáló ujság. Előfizetése egy évre **16** pengő, félévre **8** pengő. Egy szám **40** fillér. Szerkesztőség és kiadóhivatal: I., Bors-utca 24. Délután 5—7-ig. Telefon: K. 502—96.

Felelős szerkesztő: VIRÁG BÉLA

Hirdetések ára: Egy hasáb széles, egy milliméter magas sor, egyszeri közlésnél **50** fillér. 20 mm. magas hirdetés **10** pengő. Szövegsor ára **4** pengő. Közgazdasági közlemények megállapodás szerint. A hirdetések dija mindenkor **előre fizetendő.**

1927 augusztus 19.

Ripka Ferenc dr. és az Egységes Községi Polgári Párt

Irta: **Becsey Antal**

az Egységes Községi Polgárl Párt alelnöke

A napisajtó egyes orgánumai sokat foglalkoztak *Bárczy Istvánnal* abból az alkalomból, hogy pártonkivüli politikai állását feladva *Bethlen István grófi* táborába lépett. Azokra, akik ennek az elhatározásnak előzményeit ismerik, ez a lépés nem volt meglepetés. A már-már feledésbe menő „frank-ügy" óta a bel- és külpolitika horizontján a nyiltszemű és a magyar nemzetért aggódó politikusoknak meg kellett látniok, és látván, meg kellett érteniök a figyelmeztető jelenségeket. A római hadvezér látomása: „ebben a jelben fogsz győzni", diadalt hozott nemcsak fegyvereinek, de győzött előítéletein is. A derengő magyar égbolton is meg kell látnia minden magyar embernek a nagy jelet; és meg kell értenie abból, hogy *a mi jövendőnk a nemzeti erők egységében* gyökeredzik. És Bárczy István megértve a figyelmeztető szót, odaállott a táborba, amely ezt az egységet hirdeti, s amely az egység erejével feltartózhatatlanul viszi előre nemzetünket az ígéret földjére.

Érthető, ha ez az elhatározás keményszavú kritikát váltott ki azok részéről, akik Bárczyt magukénak tartották. Nem akarom azt az izléstelenséget elkövetni, hogy én viszont tömjénezzek most neki. Ezt akkor se tettem vele szemben, amikor hatalma delelőjén volt. Körülbelül két évtizede ismerem köztevékenységét; ma is változatlanul az a véleményem róla, ami eddig volt. Alkotó energia, aki nemcsak sikerekre mutathat, de hibákat is követett el. Ám ez az alkotás velejárója. És kinek imponál a tehetetlenség, amely — igaz — nem követ el soha hibát; egyszerűen azért, mert semmit sem csinál?

De nem hagyhatom szó nélkül — legalább az én szükebb pátriámban: Budán — azokat a kisérő megjegyzéseket, amelyek Bárczy elhatározását *Ripka Ferenc nevével kapcsolatban* kommentálták. Igaz, hogy

e megjegyzések olyan oldalról jöttek, amelyeknek se Ripka Ferenc dr., se Bethlen István grófi politikája nem kell.

De lehetnek és vannak jóhiszemüek, akiket a nyomtatott betű szuggesztiv ereje *megtéveszthet*. Akik nem tudják, hogy a diplomatáknak és politikusoknak nyelve arravaló, hogy eltakarják vele az igazságot. Nos tehát, ezek a politikai haruspexek Bárczy megtéréséből Ripka Ferenc dr. bukását jósolják; aki szerintük *nemcsak a kormány bizalmát* vesztette el, de akitől *saját párthivei is* erősen eltávolodtak.

Nem vagyok a kormányzati körökben „benfentes". Csak a józan, polgári eszemmel próbálom kimagyarázni, hogy Ripka dr. miért is válhatott kegyvesztetté? Azt mondják, hogy a törvényhatósági közgyülésen a *Mussolini üdvözlését* célzó javaslat erős tiltakozást váltott ki a szocialisták részéről; s hogy ez a kormánynak kellemetlen volt. Hát ki volt az a naiv ártatlanság, aki azt várta volna, hogy a szocialisták Mussolinit virágesővel köszöntik? Egy bizonyos. Ünnepe volt a magyar nemzetnek az a nap, amikor az olasz nemzet baráti jobbal köszöntötte a magyart. A világsajtó hetekig foglalkozott az esemény nagy horderejével.

Az ország fővárosa ezzel a nagy eseménnyel szemben nem maradhatott közömbös. Durva tapintatlanság lett volna az olasz nemzettel szemben és gyáva meghunyászkodás a szocialista terror előtt,

ha az esemény felett a törvényhatóság elsiklott volna. Hogy a szocialisták az indítványt a maguk ismert módszerével fogadták, az legfeljebb azt az állítást hazudtolta meg, hogy nálunk nincs szólás- és véleményszabadság. Vagy talán az „Őrszem" ügye ásta volna alá a bizalmat? Annyi tény, hogy bizonyos oldalról tele tüdővel igyekeztek felfújni; de idő előtt elpattant. Mert bizony hólyag volt az egész.

Hát ha *ezek* lennének valóban azok a nagy lövedékek, amelyek a kormány bizalmának fellegvárát agyonbombázták volna, akkor ez a bizalom futóhomokra lett volna alapozva. Én másként látom a helyzetet.

Soha súlyosabb viszonyok között nem került főpolgármester a városkormányzás élére, mint Ripka Ferenc.

A társadalmilag és gazdaságilag súlyos beteg főváros felett a teljes felfordulás veszélye lebegett; miközben a lakosság a legelemibb életszükségletek, kereset és lakás dolgában válsággal küzdött, az egymással szemben álló szélsőséges pártok fogcsikorgatva néztek farkasszemet. Ki gondolta akkor, hogy ez a törvényhatóság *dolgozni és alkotni is* tud még? Ki hitt annak a lehetőségében, hogy a pártvezérek a zöldasztalnál együtt fognak ülni, hogy a főváros nagy ügyeiben *a pártközi egyetértés* útját egyengessék? Nos tehát, mindez megtörtént.

Nem tagadom, hogy ebben a pártok és pártvezérek józanságának nagy része volt; de állítom, hogy

a kezdeményezés a főpolgármestertől indult ki; és hogy a siker elérését is az ő abszolut tárgyilagossága és a főváros szeretetének szuggesztiv ereje döntő tényező volt.

Igaz, volt támadásokban része, jobbról is, balról is; de éppen ez bizonyítja, hogy mindig a tárgyilagosság középútját járta. Arról is tudok, hogy egyszer-másszor elkedvetlenedett, és komolyan foglalkozott a távozás gondolatával; ám a pártok bizalmának egyhangú megnyilatkozása és a kormány határozott akarata meggátolta szándékában. Viselnie kell továbbra is állásának díszét és a dísznél súlyosabb terheit is.

Nagy feladat előtt áll most is. Az 1872. évi XXXVI.

fővárosi törvény reviziója van küszöbön.

Sorsdöntő fontosságú alkotás lesz ez, amely a székesfőváros önkormányzatának adminisztrativ és gazdasági rendjét teljesen új, modern alapokra fekteti és az önkormányzatnak az államhatalomhoz való viszonyát is szabályozza. E nagy mű alapvető munkáját

a kormány megbízásából Ripka Ferenc dr. már elvégezte;

az ősszel pedig már a részletmunkákra kerül a sor. Hát ha van egyáltalában bizalmi kérdés, akkor ennek a nagy horderejű munka előtt fel kellett volna vetődnie. Végezhet-e ily nagyjelentőségű feladatot más, mint olyan,

aki megbízója teljes bizalmának birtokában van.

Hátra van az ügy másik része; az, hogy Ripka Ferenc dr.-tól *saját párthivei távolodtak el;* sőt, hogy a *középpárt vezérei és a főpolgármester között* súlyos elvi ellentétek vannak. Helyzetem ez állítás tekintetében már sokkal egyszerűbb. Mint az Egységes Községi Polgári Párt elnökségének tagja, teljes határozottsággal kijelentem, hogy *a közölt állitás dajkamese.* A viszony, amely Ripka Ferenc dr. és a párt között fennáll, nemcsak a baráti érzés szálaiból szövődött; annak gyökerei mélyen belenyulnak a közélet talajába. *Ripka Ferenc dr.* az egyszerű, de becsületes és józan polgár, *Bethlen István grófi küldetésében* állott a főváros kormányzatának élére. Felelősségteljes feladata lett a főváros önkormányzatának rendjét, a törvényhatósági élet megnyilatkozásait szervesen beleilleszteni

abba az országos politikai keretbe, amelynek konturjait Bethlen István grófi koncepciója rajzolta meg.

Ripka Ferenc dr. községi politikája tehát szerves alkotó eleme Bethlen István gróf országos politikájának; ennek a politikának alaptétele: a nemzet és társadalom legjobb erőinek egységét megteremteni. És hogy e törekvések mily megítélésben részesülnek, annak elbírálására elég, ha egyszerűen arra utalok, hogy az *Egységes Községi Polgári Párt számbeli ereje két esztendő alatt csaknem megháromszorozódott;* politikai súlyban pedig ez az erősödés a csatlakozók egyéniségénél fogva még ennél is nagyobb erőbeli gyarapodást jelent.

Ennek, a jelentőségében egyre fokozódó községi politikának tengelye Ripka Ferenc dr. egyénisége.

Az ő politikája erős, vallásos meggyőződéstől átitatott nemzeti politika, amelynek becsületes szándékkal és erős kézzel igyekszik érvényt szerezni. Ezt ellenségei se tagadhatják. A baráti rokonszenven felül ez a megállapítás *meg nem ingatható bizalmat és ragaszkodást* biztosít neki fegyvertársai részéről; de tiszteletet és megbecsülést követel még politikai ellenfelei részéről is.

„A fordított város"

Levél a szerkesztőhöz

Tisztelt Barátom!

Találó megállapításod „A fordított város", mely címmel számos cikked jelent meg a Budai Naplóban, mint szállóige él már a köztudatban. Egy a városát szívből szerető polgár jogos méltatlankodásának kitörését jelzi ez a három szó. Inoffenzív egyéniséged visszaretten a kíméletlen támadástól, mégis minden támadásnál súlyosabban vádol az ezekben a cikkekben állandóan visszatérő, lemondóan töprengő kérdésed: hogy tulajdonképpen miért is van ez így? Engedd meg, hogy néhány sorban magyarázatát adjam a dolognak.

Több mint hat évtizeddel ezelőtt egyesült ez a három város s egyesülésük első percétől kezdve a tipikus városi szatócspolitika jellemzi Budapest fővárosnak mindenkori vezetőségét. Ennek a látókör nélküli politikának köszönhetjük ezt a szégyenletesen elnyomorított, kedélytelen és drágaságban sinylődő várost.

A 70-es évek elején, agynéhány évvel Pestnek Budával való egyesülése után a kormány átírt a fővároshoz, hogy a Lánchíd tatarozásának költségeiből a főváros közönsége is vegye ki részét egy bizonyos hányadban. Az elnöklő polgármester pár szóval elfogadásra ajánlotta az ügyet s az aktát félretéve már-már más tárgyra akart rátérni. Felpattant erre azonban a Kraxelhuberek vezére s pártja nevében élesen tiltakozott az ilyen fölösleges és könnyelmű kiadások ellen. Ékes németséggel előadott filippikáját e szavakkal fejezvén be: „— Für die paar Jahr die i noch zu leben hab is mir die Kettenbrucken so a gut."

Ennek a kis specerájosnak szatócsi világnézlete annyira belevette magát a városháza légkörébe, hogy azt csak egy friss leheletű fővárosi törvénnyel lehetne onnan kiirtani.

Valamikor a tanácsnok urak ép csak annyit tudtak, amennyit az iskolában esetleg az egyetemen tanultak. Magánúton nem igen képezték tovább magukat. A régi tanácsnokok élete csak nyugdíjaztatásuk után volt élet. Hivatalnokoskodásuk úgyszólván csak arra szorítkozott, hogy lerójják a szükséges nyugdíjévek számát. Fizetésük akkoriban aránylag csekély volt, de mindenesetre nagyobb mint pl. Páris, Róma vagy Brüsszel tanácsnokainak fizetése. Jövedelemről akkortájt még nem igen lehetett szó, mert akkoriban még nem voltak városi üzemek.

Ma olyan mesébe illő jövedelme van egyik-másik „nyomtató" tanácsnoknak, hogy a közgyülés végre szükségét látta bekötni — Budapest közönségének éppenséggel nem duzzadó zsebeit. Van közöttük olyan is, akinek fizetése és nyomtató része olyan horribilis, hogy egy ilyen tanácsnoknak a jövedelme messze túlhaladja Nápoly városának *összes* tanácsnokainak összfizetését a polgármesterével egyetemben. Pedig Nápolynak ugyancsak 800.000 lakosa van mint Budapestnek. Vajjon tudás, képzettség és szorgalom dolgában is annyira felette állanak-e a mai tanácsnok urak régmult kollégáiknak és nápolyi kartársaiknak, azt nem tudom, községi politikával nem foglalkozom.

Ám a tanácsnok urak horribilis jövedelmében látom én a mai siralmas helyzetnek okát.

A tanácsnok urak többnyire mint szegény kishivatalnokok kezdték pályafutásukat. Évek hosszú során át éltek a kishivatalnok egyszerű, nyugodt és gondtalan életét. Egyszerre aztán jött a nagy tanácsnoki fizetés és a mesébe illő „nyomtató" rész. A kishivatalnoki élethez szokott tanácsnok kezdte elveszíteni az áttekintést. A rengeteg jövedelem elfojtott benne minden szorgalmat, érdeklődést és a város ügyei és a polgárság érdekei iránt. Csak egy gondja-gondolatja volt, hogy miként lehetne ezt a nem várt nagyszerű életet elegánsan, uri módon és fenékig kiélvezni. December havában már írt a külföldi nyaralóhelyek prospektusaiért, augusztusban pedig a svájci és osztrák téli klimatikus és szórakoztatóhelyek prospektusai érkeztek. Túlzás nélkül lehet állítani azt, hogy a Beszkárt és a többi fővárosi üzem volt a budapesti tanácsnokok Cápuája. A nagy jólét, az elegáns és reprezentáló életmód sok időt és gondolatot von el a tisztviselő munkaidejéből. Vétkezni nem lehet következmények nélkül. S jött évről-évre a nagy költségvetés, amely egyre csak tágult mint a komámasszony harisnyája, jött a nagy adó, a nagy drágaság, a Beszkárt és többi fővárosi üzem shylocki árpolitikája, jöttek a hiteltúllépések, jött a kormányos nélküli hajó csetlése-botlása, a zűrzavar s a gyászos rendszertelenség. De mindenekfelett áll a tanács égbekiáltó pazarlása.

Már említettem, hogy Nápolynak ugyancsak 800.000 lakosa van, mint Budapestnek. Nápoly azonban egy napon nagyobb ide-

Megnyílt
a **Szent Gellért Gyógyfürdő**
kerti
Hullám-uszodája
Nyitva: reggel 7-től, — este 7-ig
Fürdőjegy 1·50, kabin 3 sz. 1·50, szekr. 50 f.

geforgalmat bonyolít le, mint Budapest egy év alatt. Polgársága ennélfogva gazdag, keresete állandó és biztos. Amellett oly minimális városi adót vet ki, hogy azt egy budapesti polgár el sem tudja képzelni. Érthetővé válik azonban, ha hozzátesszük, hogy csupán Budapest főváros hivatalos helyiségeinek fűtése, világítása és karbantartása nagyobb összeget emészt fel, mint Nápoly városának *teljes* költségvetése, azaz egy évi összkiadása.

A nagy koncepció hosszú évtizedek során következetesen kerülte Budapest tanácsát. Ha valaki azt állítaná, hogy a közel multban talán mégis csak volt a városi tanácsnak egy kiváló férfia, úgy a gyöngébbek kedvéért, ma már egy bizonyos gazdasági történelmi távlatból hangsúlyozni kell azt, hogy egy cinikus életfelfogással párosult nagystílű lelkiismeretlen közprédálás, még nem jelent concepciót. Vajjon jelenleg mikép állunk concepció dolgában? Ez az, amit nem tudok. Hogy miért nem tudom, azt már előbbiekben megindokoltam.

Azután a sok minden után, amit a tanács működéséről hallottam és olvastam, kérdezem, vajjon mit remélhet Budapest polgársága egy tanácstól, amely erőtlen, egy polgármestertől, aki gyenge, s mit lehet remélni olyan közgyüléstől, amely a városházát az országos politika kofacsatáktól hangos piacává aljasítja le?

Hát vajjon csoda-e tisztelt Barátom, ha minden „fordítva" megy?

Maradtam szives üdvözlettel
tisztelő híved
P. Gergely Zsigmond.

Budán, 1927 augusztus 18

AUGUSZTUS HAVA a régi római naptárban az év hatodik hónapja — sextilis — volt, melyet azonban Octavianus Augustus császár a tanács által a maga nevére nevezteti te. Augustus annyit jelent, mint az ország gyarapítója. A későbbi római császárok is viselték e címet, sőt néha nejeiket is megajándékozták vele (Auguszta). E hónapban nevezetes dátumok: 1-én meghalt Arany László 1891-ben, 6-án meghalt Mányoky Ádám 1757-ben, 8-án született Kölcsey Ferenc 1790-ben, 9-én meghalt Vitéz János humanista 1472-ben, 12-én született Lenau Miklós 1802-ben, 13-án meghalt Hunyadi János 1456-ban, 15-én megkoszorúzták Szent Istvánt 1001-ben s ugyancsak e napon halt meg a Boldogasszonynak ajánlva az országot 1038-ban, 22-én nyílott meg a Nemzeti Szinház 1857-ben, 23-án meghalt Kazinczy 1851-ben, 24-én meghalt Kölcsey 1838-ban, 29-én meghalt II. Lajos 1526-ban, a mohácsi csatában.

A nagy gondolathoz méltó lesz ez idén a Szent István-hét rendezése, mely tavaly a dilettánsok bizonytalan kezére vallott. Sok volt a bába. A különféle társadalmi alakulatok jóakaró törekvéseihez hiányzott a tegyelmező vezetés és azt az aggodalmat keltette a tavalyi hét, hogy Ripka Ferenc főpolgármester mélységesen szép eszméje a megfelelő rendezés hiányában ellaposodik és sablonos vásári ünneppé válik. Most kaptuk kézhez a befejezett programmot, amely már céltudatos, nagyszabású, átgondolt munkára vall. Mintha a városi „Idegenforgalmi Hivatal" a szép eszme érdekében teljes vértezettel szállt volna síkra, mert rutinos kézre mutat a gondos beosztás és minden tényezőnek a bevonása. Szinházak, fürdők, testületek, minden kihasználható alkalom, terület és hely tudatos beosztással szolgálja a célt: — a vidékről és külföldről beözönlő közönség szórakoztatását.

Sümeghy László dr. kir. közjegyző, kormányfőtanácsos, a Kelenföldi Társaskör elnöke, ez idén nyári üdülésre e hó 17-én az új Svábhegyi Szanatóriumba vonult, melynek modern berendezése fölöslegessé teszi a külföldre való utazást.

Medgyaszay István okleveles építész, kormányfőtanácsosnak, a Hollós Mátyás Társaság illusztris tagjának a műegyetem mérnöki és építészeti osztályán „Előadások a népművészet köréből" című tárgykörből, műegyetemi magántanárrá történt képesítését jóváhagyta a kultuszminiszter.

Kapcza Imre, a gázgyár újpesti telepének igazgatója nyári turistaútján Mariazell-ben tartott hosszabb pihenőt és az osztrák Alpeseket járja.

A budai iparosok nesztora, a jó, a kedves, a nótás Skultéty Ferenc kárpitos mester, az ifjabb iparos generáció „Feri bácsija". 71 éves korában vakbél operációnak vetette magát alá az új Szent János-kórházban, mely jól sikerült.

Palóczy Antal

Szeretett Budapestjétől elbúcsúzott örökre az, aki könnyes szemmel nézte, miképen rontják ezt a szép várost azok, akik hivatalos ész-szel, de kevés hivatottsággal rendezték Európa központjának utcatömkelegét. Mérnök volt, építész. Tanára az építészetnek. Városépítő poéta, művész és tudós. Régi pesti patricius családból származott és 78 éven át szakadatlanul dolgozott szakmájában, rendkivüli ambicióval és rendkivüli tudással. A városépítés volt speciális szakmája és mai szép alakulását neki köszönheti: Arad, Brassó, Nagyszeben, Nyiregyháza, Pancsova, Pozsony, Ujvidék, Sopron, Besztercebánya, Zólyom, csak Budapest szabályozásához nem engedték közel. Negative dolgozhatott csak e téren, minden alkalommal kimutatva a szabályozás hibáit és bemutatva a helyes megoldást. A festő ihlettségével nézte és látta ezt a várost. Egyedül a Szabadság-tér rendezésének tervét tudta a várossal elfogadtatni s ezt a külföld is elismerte mint az új Budapest legsikerültebb szabályozását. Budát mint világfürdőt óhajtotta szabályozni és itt sok keserűség érte. Eszméit e téren a Hollós Mátyás Társaság ülésein ismertette.

Különféle nagy tisztségeket viselt és rendületlenül híve volt Ripka Ferenc politikájának, mert benne látta azt, aki józan ésszel, erős kézzel útját állja a további rontásnak és a régi hibák jóvátevőjét.

Mintaképe volt a budai polgárnak. Nemes, becsületes, egyszerű és agg korában is bájos öreg úr.

Nagy család és kiterjedt rokonság gyászolja és nagyhírű irodáját átveszi fia, Palóczy Viktor építész, aki most Lengyelországból hoz dicsőséget a magyar építészkarnak.

LORGNON Zibrinyinél, I., Attila-u. 12.

Ellopták a vaskorlátot a Palotatéren, mely a szerpentin utat és a parkirozott részeket körülfogta. Csak éppen itt-ott maradt belőle mutatónak. Most, hogy újból megcsinálták az úttestet, ezt is pótolni kellene, mint ahogy ideje volna, hogy az aranyszyi Hadúr-utcát is rendezzék végre, mert az nem tartozik a Tabánhoz, de annál is utálatosabb mai állapotában.

Az O. M. K. E. Budán is szervezi a kereskedőket és Katona Gábor dr. ügyvéd áll az új mozgalom élén. Értesülésünk szerint a „Budai OMKE" élén az Omke által kinevezett központi elnökség fog állani és négy budai körzet alakul, még pedig — Kelenföld, Lágymányos — Vár, Krisztinaváros, — Viziváros, — Ujlak-Óbuda. Minden körzet önálló választmánnyal bir. Kelenföldön e hó 2-án már meg is tartották az első szervezkedő gyűlést a Horthy Miklós-úti Hadik-kávéház külön termében, melyen számos lágymányosi kereskedő jelent meg. A központi vezetőség részéről dr. Horváth István főtitkár, dr. Katona Gábor ügyvéd a budai Omke-mozgalom kezdeményezője és Fabriczky Sándor jelentek meg. — Eiser Sándor elnöki megnyitója után dr. Horváth István főtitkár ismertette a mozgolom célját és az Omke szervezetek fontosságát fejtegette. Majd Katona Gábor ismertette a budai Omke eszméjének keletkezését, a szervezőbizottság legközelebbi feladatait. Ezután a szervezőbizottság megalakítására került a sor. A szervezőbizottság elnökei lettek: Eiser Sándor, Schlager Andor. A szervezőbizottság tagjai: Scheier Dezső, Scheiber Mór, Klein Sándor, Schinkasch Ernő, Grosz Gyula, Hahn Lipót, Ballassa Pál, Bálint János, Boros Béla, Münster Lipót, Gáspár Sándor. — Értesülésünk szerint Buda minden részén szervezkednek a kereskedők, akik elhanyagolták a régi, 250 éves „Budai Kereskedelmi Társulat" ügyét, mely ügylátszik teljesen megszüntnek tekinthető.

Major Gyula iskolaigazgató, a Budai Társaskör népszerű könyvtárosa, családjával együtt Grádón tölti a nyarat.

Kérje mindenütt a
„Sopron-Győri"
TEJET, mert ez a legjobb és legmegbizhatóbb
Telep és iroda: Sopron-, Győr- és Vasmegyei Telgazdasági Rt. I., Pehérvári-ut 27. Tel. J. 128-01

ELADÓ LAKÁS a Műegyetem közelében, Kelenföldön, 3 utcai földszintes szoba és bútorok. Érdeklődni lehet a tulajdonosnál telefonon: — J. 432—28.

Menjünk a budai hegyekbe!

A legszebb kirándulások — Építsünk drótkötélpályákat

Nem vagyunk turista nép, az bizonyos. Nem szeretünk gyalogolni. Most, hogy Trianon kirántotta alólunk a lovat, kezdünk ráfanyalodni. De azért irígykedve nézzük külföldön azokat a boldog vidékeket, ahol drótkötélpályákon szállítják a természetkedvelő közönséget a hegyek közé és a hegyekre.

Egyelőre érjük be azzal, hogy a hegyek lábáig elvisz a HÉV., amelynek hálózata kiterjed Szentendrétől Budatétényig, Törökbálintig, ahonnan már a legpompásabb hegyvidék is elérhető. Bódy Tivadar vezérigazgató, aki patrónusa a budai hegyvidéknek, szívesen fogadta Széll Árpád és Herzog Miksa igazgatók előterjesztését, mely szerint a hegyvidék látogatásának érdekében kedvezményes jegyeket bocsásson ki a Helyiérdekű Vasút, ami egyelőre áldozatot követel a vasúttól, de megkedveltetve így a turistaságot, idővel megtéríti ezt.

A mi budapesti közönségünk csak éppen hogy tudomásul vette ezt, holott külföldön százezer ember venné igénybe az ilyen kedvezményt, mely lehetővé teszi, hogy fillérekért a főváros egész környékét beutazhassa, akinek kedves szórakozás a rövid lélegzetű turistaság. Pomázról már igazán nem fárasztó az út Csobánkára és a közeli hegyekre.

Meg kell jönnie az időnek, hogy valamely élelmes vállalkozás elkezdi nálunk is a drótkötélpályák építését, amit talán sikeresen végezhetne a nagyvagyonú Nova, illetve a helyiérdekű, mely ezt meglevő és folyton növekvő hálózatával hozhatná szerencsés kapcsolatba.

Igy aztán a jó magyarok is kaphatók lesznek a hegymászásra, mert szívesen megy a hegyre mindenki, ha viszik. Ülve szívesen járunk. Egyszeribe feltárulnának a környék mesés szépségei, megkapó táj képek és csodás kilátásokat nyujtó hegycsúcsok.

Akik a Hév kedvezményes jegyfüzetei révén bejárták a Budát környező hegyeket, — nem kívánkoznak többé külföldre. A legkényelmesebb nyaralás mégis csak itt van, Budán. Minden nap más vidékre visz a kis vasút és aki hazulról visz harapnivalót, az garasokért nyaral. Elegen vannak, akik gyakorolják, amit legjobban bizonyít a Dobogókő-i menház, ahol 87 jól felszerelt ágyat foglalnak le csaknem naponkint.

SZENT GELLÉRT FÜRDŐ
ÉTTERMEI!
KIVÁLÓ MAGYAR ÉS FRANCIA KONYHA
KÁVÉHÁZI NYILT TERRASZ.
GUNDEL KÁROLY

ESŐ ELLENI BIZTOSITÁS
Nyári mulatóhelyek **Szabadban levő mozik**
Nyári vendéglők **Kirándulóhelyek**
Alkalmi rendezések
stb. részére, Magyarország területére egyedül az
ANGOL ELEMI BIZTOSITÓ R.-T.-NÁL
IV. VÁCI-U. 9. HELYEZHETŐ EL. ÜZLETSZERZŐK KERESTETNEK

BUDÁN, II., RETEK-U. 12.
TROMBITÁS
vendéglőben
nem trombitálnak már, hanem diszkréten kedves **cigányzene száll** a hűvös, virágos kertben.
Pompás konyhája
vetekszik az elsőrangú restaurant-okkal, mégis mérsékelt polgári árak! Teritése előkelő.
Kitünő italai!
VENDÉGLŐSE:
GUTTENBERGER
BUDÁN, II., RETEK-U. 12.

PÁLFFY
ÉTTEREM
Pálffy tér Szt. Endrei helyiérdekü ind. áll.
Tulajdonos: **Mayer Pál** — Telefon L. 969-32
Aki igazán jól és olcsón akar étkezni, keresse fel a kiváló konyhájáról elismert Pálffy-étermet. Saját termésü borok. A legfigyelmesebb kiszolgálás.
Szabad terrasz. Tágas éttermek.

BUDAPEST
VALÓSÁGOS
RIVIERÁJA
a török idők nyári kéjkertjeinek helyén, gyönyörű kilátással egész Budapestre, a Németvölgy kiszögelő csúcsán épült **modern, uj terraszával és uj berendezésével a Milis-féle**
BÉLAKERT
vendéglő
Oláh Náci „pikkoló" művész muzsikál
Pompás konyha — Elsőrangu pince — Nagy fedett helyiség — Kettős fedett kuglizó — A Krisztinatérről **10 perc** alatt elérhető az **59-es villamossal.**

HALLÓ! Hol a hal? Ó-!
BUDÁN
Ott, ahol a hajó is megáll
Alegjobb hal sülve, rántva zeneszóval **Kutinál**
Élő halból az elimert **Kuti** modra főzik a **halászlét**
Esténkint Balog Laci muzsikál
Az uri közönség kedvelt vacsorázóhelye
Hűs kerthelyiség az óbudai propeller végállomásnál, közvetlenül a Dunánál
Friss Szent János sör

Valódi
szentgyörgyi
borok, hűs kerti helyiség, hideg konyha
Habermann Antal
I. ker., Maros utca
volt Szigethy-féle vendéglő

Lakások
2-3 szobások
uj házban, komfortos kivitelben, igen olcsó házbérrel, novemberre kiadók. Köztisztviselőknek kedvezmény. VII. Hungária-körúton a Thököly-utnál, a Városliget közelében. Bővebbet:
Lázár Géza építőmesternél,
VII., Hungária-ut 183. Tel. J. 315-12

Rézbútort, *vasbútort, ágybetétet, összecsukható ágyakat legolcsóbban szállít 30 év óta fennálló gyáram* **Prohászka**
VI, Gróf Zichy-u. 46. Iódk.: Üllői-út 9

HUNGÁRIA-GYÓGYFORRÁS
szénsavval telítve: HARMAT-VÍZ!

Telefon: T. 286-76
Magyarország legrádiumosabb gyógyvize. Az Erzsébet-híd budai hídfőjénél épült modern ivócsarnokban **Radioaktiv hatásu lithiumos és calcium-hydrocarbonátos gyógyvíz**
IVO-KURA
Keserűsó-kura. Javasolva vesebántalmak gyomorbajok emésztési zavarok, álmatlanság vérszegénység ellen. Poharankint **8** fillér Karlsbadi sóval **16** fillér
Reggel 6 órától este 7 ráig

Telektulajdonosok Építő és Parcellázó Szövetkezete
Telefon: 284-26 Budapest, IV. kerület, Váci-utca 20. szám Telefon: 284-26
ÉPÍT:
Köztisztviselőknek lakbérleköteséssel.
Magánosoknak 70% erejéig 30% készpénzhozzájárulással tetszés szerinti kivitelben igen előnyös törlesztéses kölcsönnel.
Építkezésre alkalmas telkeket, telektömböket vesz.

Rudas-fürdő

A budai forráscsoport legrádioaktivabb hőforrása

A török hódoltság idejében épült s teljes eredetiségében fennálló kényelmes gőzfürdő — Kádfürdők

Fedett téli uszócsarnok

Gyermek-ünnep
a Városmajorparkban

E hó 4-én délután 4 órai kezdettel hazafias, lélekemelő, pompásan sikerült ünnepet ültek a városmajori kápolna mögötti gyermek játszótéren. Bizonyára tapasztalták a park látogatói, hogy már két éve, tavasztól őszig 4 órakor megjelenik 3—4 vöröskereszt jelű úrinő, bekeríti a játszóteret, kitűzik a vöröskereszt zászlókat. Összegyüjtik a mindenfelé felügyelet alatt és felügyelet nélkül játszó gyerekeket és este 7 óráig játszani, táncolni, énekelni és tornászni tanítják őket, egyuttal nevelésben is részesítik. E hó 4-én ezek a hölgyek nagy gyermek-ünnepélyt rendeztek, amelyen több mint 300 gyermek vett részt. Ünnepelték ezen legújabb humanisztikus eszköznek megalapitóját, Somogyi Lajosné úrnőt. Ugyancsak nagy ünneplésben részesült Hubert Vilmos, az I. kerületi Vöröskereszt választmányának ügyvezető és ügybuzgó elnöke, ki összegyüjtötte mindazt, ami szükséges volt, hogy a 300 gyermek fényes uzsonnában és ajándékokban részesüljön. Kedves és megkapó kép volt, amikor Hubertet fogadták az apróságok. A játszótéren ki volt rakva a régi nagy Magyarország és benne a trianoni csonka ország. A gyermekek a régi ország határán állitak fel és elénekelték a „Magyar Hiszekegyet". Oly megkapó volt ez a tüntetés, hogy alig maradt szem szárazon. Öreg tábornokok, akik unokáik játékában gyönyörködni jöttek ide, meghatottan törülgették könnyeiket.

Az ünnep sikerét szolgálta kedves ötlettel és fáradságos munkával a kertészeti h. igazgató: — Morbitzer Dezső főtitkár.

Nagyobb adományokat adtak: Albus szappangyár, August E. József, Floris csokoládégyár, Fleischer József, Gerbeaud, Kollár Gábor, Központi Tejcsarnok r.-t., Löwenstein Antal utóda, Nagy Béla, Ravasz László, Salzer J., Szt. István Tápszerművek r.-t., Timár Sándor, Tóth Árpád, Fábián József, Porcellán, Kőedény és Kályhagyár r.-t., László Vilmosné és Gerő Endre.

Hullámfürdő
a Szent Gellért fürdő kertjében

A Szent Gellért-gyógyfürdő és szálló thermális hullámuszodája e hó 17-én, szerdán délelőtt megnyílt a nagyközönség számára. Az uszoda a Szent Gellért-gyógyfürdő és szálló gyönyörű parkjában van elhelyezve és művészi architekturájával, festői színhatásával a főváros újabb látványossága. Tökéletes gépberendezése a tenger hullámzását hűen varázsolja a fürdőző közönség elé. A fürdőzési idő reggel hét órától este hét óráig tart.

*

A hullámfürdő ünnepélyes megnyitása — ahogy lapzártakor tudósítónk jelenti — impozáns módon történt. Megjelentek Folkusházy Lajos h. polgármester, Édes Endre tanácsnok, Bucsánszky Bertalan dr. és Gallina Frigyes dr. főjegyzők, Bánlaky Géza a fürdő igazgatója, Becsey Antal, Szviezsényi Zoltán min. tan., Zilahy Dezső az Idegenforgalmi hivatal igazgatója, számos városi bizottsági tag, a vármegye és több miniszter képviseltette magát. Édes Endre nyitotta meg az ünnepséget, köszönetet mondva mindenkinek, aki e pompás alkotás létesítésében részt vett.

A fürdő még nem egészen kész, de napokon belül a hiányzó dísz is meglesz, amikor részletesen ismertetjük ezt a gyönyörű alkotást, mely Buda nagyságát szolgálja elsősorban.

Nász. Sándor Károly svábhegyi iskolaigazgató leányát, Sárikát eljegyezte Hampel Ferenc. (Minden külön értesítés helyett.)

Nyári élet a Svábhegyen
A saison clouja a svábhegyi gyógytelep új szanatóriuma

Írta: **Ferenczy László**

Kelt jelen írásom a svábhegyi új gyógyotthon emeletes terraszán, a magyar St. moritzi „nagy élet" kellős közepében...

Valahányszor ideérkezik az ember, mindig új és új szépségeit fedezi fel e gyönyörű üdülőhelynek. Évről-évre mindinkább fejlődik a Svábhegy, fáradhatatlan munka folyik a telep páratlan szépségei és kellemességei kihasználására.

Reggel 9 óra. A Grand Hotel körül még minden csendes, a szobákban a lakók még az elmult nap fáradalmait alusszák ki.

A Svábhegy gyönyörű villalakásai iránt az idén is ugyanazon publikum érdeklődik, amely eddig felkereste nyaranként a hegyet. A Svábhegy publikuma, szinte köztudomású, a legtehetősebb réteg.

Fél 11 felé egyszerre benépesedik a telep és a szálló, meg a szanatórium közötti széles sáv: megélénkül a remek tenniszpálya, megindul a korzó, ahol most már mindenki ott tolong, aki látni, vagy láttatni akarja magát.

A nők elegáns nyári ruhájukban, szalmakalappal és rövidnyelü napernyővel a kezükben gyönyörűen festenek.

Szövetruhája csak a rendőröknek van. Szegényeket sajnálva néztem a szálloda előtt, amint karjukkal irányitották az autóforgalmat.

Köröskörül pedig üzletek. Svábhegy finoman rendezett üzletei.

Az új négyemeletes szanatóriumi palota felé veszem az utam. Budapest csodájára jár az alig két-három hónappal ezelőtt megnyitott szanatóriumnak, mindenki el van ragadtatva és mindenki, aki itt megfordul, valahogy gazdagnak érzi magát.

Pillanatra, talán csodálatosnak látszik, hogy cikket ir az ember azért, mert egy új szanatóriumot épitenek Kis-Magyarországon. Azonban ez mégis több ennél: mert először egy önzetlen és lelkes főorvos nagy munkával és boldog adakozással teremtette meg és ez jó példa minden magyar célra és törekvésre; másodszor pedig jelentős a dolog azért, mert ez



Jakab László dr. igazgató-főorvos.

az új szanatórium Budapest fürdővárosért teremtődött és Budapest fürdővároson, a magyar fürdőügyi és idegenforgalmi kultuszon át vezet a magyar feltámadás egyik legszélesebb országútja.

Évek óta munkája, lelkes, okos emberek minden energiája fekszik ebben a nagyértékű új szanatóriumi palotában. Itt találkozom Jakab László dr. igazgató-főorvossal.

Sétámon Jakab dr., a Bódy Tivadar elnöklete alatt működő Svábhegyi Egyesület agilis ügyvezető elnöke vezetett, aki bizonyára maga sem tudná megmondani, hány századszor kalauzol vendégeket Svábhegy kulturközpontja, a Svábhegyi Szanatórium nevezetességei között. Kétségtelen azonban, hogy legelső vendégeit sem kalauzolhatta lelkesebben, odaadóbb figyelemmel.

St. moritzi kép varázsolódik elő a 11.000 négyszögöles árnyas, virágos parkban. A szanatórium a legmodernebb mintára épült. Leegyszerüsített egyenes vonalak, vékony ablakrámák, sok üveg és rengeteg tükör. Aranyos és ezüstös színek, könnyedség, a modern művészet merész, de a francia izléstől átitatott formái!

Fény, fény és ezerszer fény!

A modern gyógyászati tevékenység terén általában rendkivül nagy fontossága van a szanatóriumoknak, hol a mindinkább tökéletesedő s mindinkább specializálódó gyógykezelés és gyógytényezők a legnagyobb mértékben lehetővé teszik a beteg gyors gyógyulását.

Odabent az arannyal, tükrökkel és brokáttal ékes teremóriásokban hangos az élet. A hangulatos társalgóban egyre gyülnek a vendégek, percről-percre hangosabb a társaság.

Kábító, színes, nagyszerű ez a kép. Az internacionális szanatórium képét átlengi, aláhúzza itt valami bódító parfőm. A nők! A francia racee egynéhány kivirult, elképzelhetetlenül karcsú példánya. Rutin, charme minden gesztusuk. Hiszen Párisban már a korán kifejlett kislányokat is ránevelik a testkultuszra.

Egy francia nőt nézek, amint dallamos mozdulattal és gráciával a fotőjbe dobja magát, szemeit a plafonra veti, unatkozik. Mindenki őt nézi.

Vizi örömök helyett rendes délelőtti programm, egy kis autózás. Rengeteg Svábhegyen az autó és motorbicikli. A világ gazdagainak élete autóban zajlik. Autó autó hátán. Egyik szebb, mint a másik. Az autók kivétel nélkül nyitottak, de fedett tetejűek, hogy felfoghassák a meleget. Simán, halkan surrannak el az ember mellett. Sokban láttam egyedül ülő nőt.

Egy óra felé elcsöndesedik a telep. Dejeuner, akár az étteremben, akár valamelyik luxusszobában. Az étteremben hat-hétféle étlap van: normál, diétás, vegetár, atoniás, fogyó, cukor étlap. A legkifogástalanabb ellátás kapható itt.

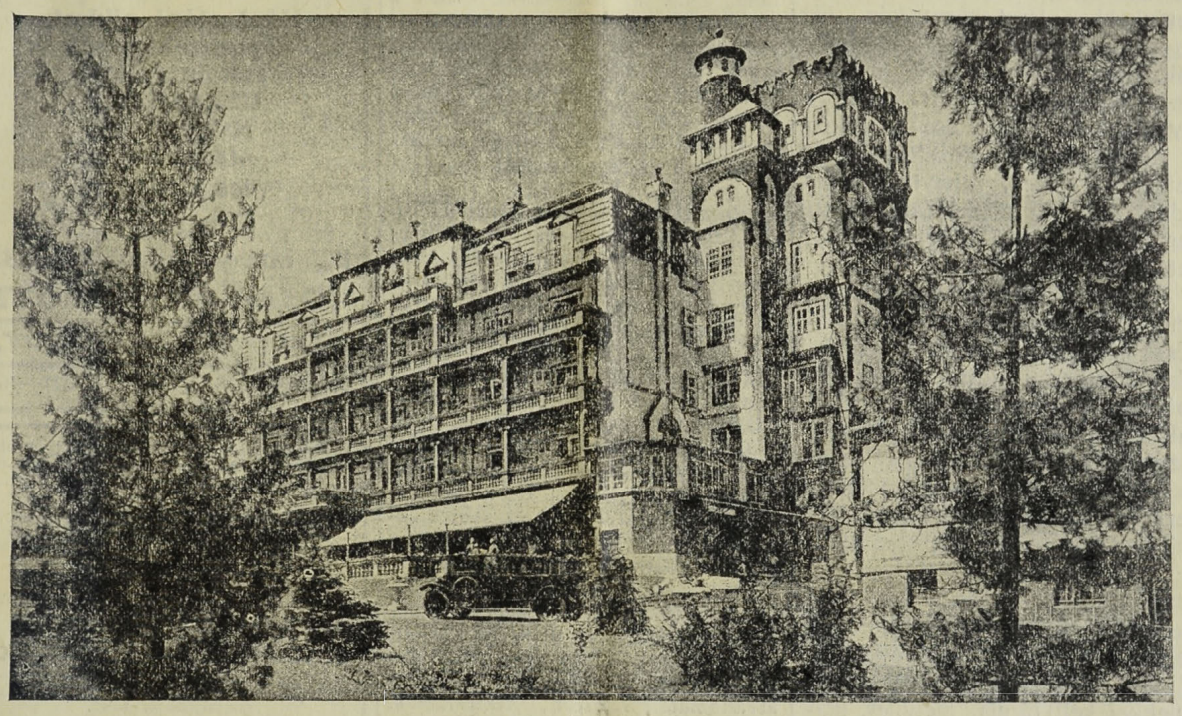

A Svábhegyi Szanatórium központi épülete.



Parkrészlet kilátással Budapestre.

Délután megkezdődik újból az autószáguldás. Ötven kilométeres sebességgel hajsza, verseny, egymás kerülgetése. A legtöbb kormánykerék most is a nők kezében.

A zene benn a szanatórium termeiben húzza a tangót. A charleston mellett az ósdi shymmi is járja. A szomszéd asztalnál egy szőke szépség, fehér selyemben. Angol. Elnézem, amint rummal szervirozott teája lecsepeg a szűrőn át a poharába — mindenesetre jóval lassabban, mint odakint ez a minden szivárvány-reményét elmosó, vígasztalan, részsutos eső...

A fényt, a tobzódó életörömöt látni mindenütt, úgy az étteremben, mint a mellettük fekvő társalgóban.

Nehéz elképzelni, hogy akinek egyetlen ilyen modern szanatóriumméhkashoz is csak szerencséje volt: félóránál tovább tudja elnarkotizálni magát e minden szentimentális amerikai mozigiccsnél is érdekesebb filmszalaggal, amint sorra elvonulnak az alakok.

Az internacionális zagyvaság agyonírt és agyoncsépelt perpetuum mobiléje, minden ami vegyes, színes, könnyű és nyári: jazz, shymmi, flirt, kényszerű démoniság s mindenekelőtt: az a bizonyos, súlyos pénzeken megvett, szórakozási álruhába bújt nagyvilági unatkozás... s ebben a jótékony félhomályban ki győzné megszámlálni: hány őszinte ásítás tör utat a selymek és frakkok alól, a rúzsok és puderek, mosolyok és szóptevések kölcsönös álarca felett...

A körsétám befejezéséhez közeledik. Jakab László dr. igazgató-főorvossal és Gáspár Géza titkárral keresztülhaladunk a gyönyörűen rendben tartott, árnyas, virágos parkon, a különféle tropusi növények, zöld pázsitok és árnyékot adó egzótikus fák között.

Esteledik. Valami szürke kékség folyik egybe előttem. A hegy felett egy fényes szalag húzódik a messzeségbe, mind szélesebben. Közben meg-megszakad, amint bárányfelhők úsznak át a hold alatt. S mind elevenebb, amint az esti szellő jön...

VILLANEGYEDBEN

Buda legszebb helyén

Bimbó ucca 1. sz. sarokházban (a Statisztikai hivatallal szemben)

2—3—4 és 5 szobás

hallos lakások

minden comforttal, központi fűtéssel, melegvizszolgáltatással

novemberre kiadók!

Katona, Székely, Molnár építészek,
Személynök ucca 9. Telefon 298—29.

A főváros lakosságának minden egyes rétege megtalálja a maga szórakozását

KETTER

páratlan természeti szépségű kerthelyiségében, a

Horthy Miklós-út 48. sz.

alatt levő

étteremben

Minden csütörtökön házilag készült disznótoros vacsora.

Rigó Jancsi muzsikál

Telefon: József: 85-39.

PODGYÁSZ-BIZTOSITÁS

EURÓPAI

Áru- és Podgyászbiztositó Rt.
Budapest, V., Eötvös-tér 2. sz.
Telefon: T. 227-89, L. 981-51.

All risks-kötvények

válthatók az összes vasuti és hajóállomásokon, a menetjegyirodákban, számos más elárusitóhelyen, valamint a társaság **központi irodájában**

Károkat az **EURÓPAI** Áru- és Podgyászbiztositó Részvénytársaságok Amsterdamban, Barcelonában, Bécsben, Belgrádban, Bernben, Berlinben, Brüsszelben, Bukarestben, Helsingforsban, Kölnben, Konstantinápolyban, Koppenhágában, Liszabonban, Londonban Luxemburgban, Madridban, Münchenben, Oslóban, Párisban, Prágában, Rómában, Stockholmban és Varsóban is elinteznek.

SZENT
LUKÁCS-FÜRDŐ
a magyar Pőstyén.

Éhgyomorra naponkint igyék egy pohár
KRISTÁLY-vizet!
168

Holtzspach Nándor huszárszázados, a Hüvösvölgy és Környéki Társaskör elnöke, a Holtzspach-penzió tulajdonosa, tüdőgyulladásból származott hetekig tartó betegségéből szerencsésen felgyógyult.

Családi hír. Dobák Ferenc dr., a Ferencz József kereskedelmi kórház rendelő orvosa és neje sz. Trozsonyi Kató örömmel tudatják, hogy aug. 3-án a Siesta-szanatóriumban Bandi névre keresztelt fiúgyermekük született.

Horváth Károly bankigazgató és versenyistálló tulajdonos, saját birtokán, Balatonalmádin tölti a nyarat családjával.

Éjjeli autokörjáratokat rendezett be a Menetjegyiroda azzal a céllal, hogy az éjjeli élet iránt érdeklődő idegenek ezzel kedvesen szolgálatára legyen. Az „Ibusz" vezérigazgatója, Bársony Oszkár, aki az idegenforgalom terén zseniális ötleteivel nagy sikereket aratott és értékes szolgálatokat tett, most ezzel a gondolattal mozdítja elő az idegenforgalmat nemcsak Pesten, de Budán is, mert az autobusz körjáratba Budát is belekapcsolta, a következő sorrendben: Indulás a pesti Vigadótól Gellérthegy, Tabáni korcsmák, Krisztina-tér, Vár, Alagúton át a budai Dunaparton, Margithíd, Margitsziget, Szigetklub, Parisien Grill, a Körútak, Andrássy-út, Milleniumi emlék, Hermina-út, Moulin-Rouge, Jardin de Paris, több éjjeli mulató, New-York kávéház. A próbameneten résztvettek Bársony Oszkár vezetése mellett: Tasnády Szücs András, Némethy Károly v. b. t. t. (Idegenforgalmi Szöv.), Zilahy Dezső (Székesfőv. idegenforg. hiv.), Szviezsényi Zoltán (Fürdőváros), Tábori Kornél (főszerkesztő), Bánlaky Géza (Balneológiai Egyesület), Bánlaky András (Dunaszövetség), dr. Jakab László (Szanatórium Egy.), Heylmann Othmár (mint a Külügyi Társaság), Peller (főtitkár). Az illusztris társaság minden tekintetben a legmelegebb elismeréssel adózott és nem fér semmi kétség hozzá, hogy ezek az éjjeli kirándulások a legkényesebb ízlésű külföldi igényeit is ki fogják elégíteni.

SZEMÜVEG Zibrinyinél, I., Attila-u. 12

A Fővárosi Közlöny szerkesztésével a székesfővárosi tanács Bajan Gyula előnyösen ismert hirlapírót, a „Nemzei Ujság" fővárosi rovatának kiváló szerkesztőjét bízta meg.

Az épülő házak lakásainak tekintélyes részét sikerült kiadni

Igen sok családi házat építenek

Végig a fővároson: alig van utca és alig van tér, ahol új ház ne épülne, vagy ráépítés ne történnék és szembe ne ötlenék a járókelőnek a nagybetűs tábla:

2, 3, 4 szobás lakások kaphatók.

Az új házaknál három évre kell kibérelni a lakásokat s egy negyed évi bért előre kell fizetni.

A Horthy Miklós-úton (Lenke-út sarok) most épülő budai bérpalotát ragadtunk ki példának. Az ujonnan épült házat a „Stilus" építő r.-t. építi. Az itt kért aranybéreket még a fixfizetéses ember is meg tudja fizetni. A két és háromszobás modern lakásoknak *tekintélyes része már ki is van adva, pedig a házba csak ez év novemberében lehet beköltözni.* Hogy a közönség részéről a kereslet üres lakások iránt nem öltött a mainál is sokkal nagyobb méreteket, annak az a magyarázata, hogy igen sok ember a november elseji dátumra vár, mert ma még nem lehet tájékozódni a lakásfelszabadítás következményeiről.

Annyit ma is megállapíthatunk, hogy a középosztály részéről rohamosan nő a kereslet a családi házak iránt és e növekvő kereslet nyomán

rengeteg családi ház épül.

Felkerestük gróf *Karátsonyi* Aladár elnöklete alatt levő *„Telektulajdonosok Építő és Parcellázó Szövetkezete"* igazgatóságát s ott kérdést intéztünk

Márkus Árpád

elnökhelyettes vezérigazgatóhoz, lenne szíves tájékoztatni a *Budai Napló* közönségét a szövetkezet közelebbi céljáról s általában a családi házak építkezési mozgalmának helyzetéről. A következő igen érdekes adatokat kaptuk:

— Békében, amikor a jó termés a házvételnél igen jelentékeny szerepet játszott, főképen a földbirtokosok és dzsentrik voltak a budapesti házak legjobb vásárlói. Ma a legnagyobb előszeretettel a nyugdíjasok, kisebb tőkével rendelkező mesteremberek és olyan B-listás tisztviselők vesznek házat, akik állásukból való eltávozásuk alkalmával végkielégitést kaptak. Ezek a kistőkések azután leginkább a Pest környékén olcsón kapható házakat kultiválják. Igen kedveltté vált ugyanezen kisemberek előtt pestkörnyéki házak építtetése és főkép a vasutállomások közelében építtetnek szívesen, annyival is inkább, mert az építkezés aránylag igen kedvező feltételek mellett eszközölhető.

— Szövetkezetünknek jelentős külföldi hosszú lejáratú törlesztéses tőke biztosításával építési akciót sikerült kezdeni és tagjainknak családi házakat, öröklakásokat, kívánságaiknak lehető figyelembe vételével — a megszabott kereteken belül — felépiteni. Szövetkezetünk tagja lehet minden közalkalmazott, nyugdíjas és magánember (kereskedő, magántisztviselő stb.), aki ezt kéri és legalább egy üzletrészt jegyez. Feltételeink a következők: Minden építtetőnek tehermentes telekkel kell bírnia, melynek igazolásául a telekkönyvi kivonatot tartozik nekünk beküldeni. Köztisztviselőknél, nyugdíjasoknál szükséges pontos személyi adatok és a leköthető lakbér igazolása. Magánembereknek az építési összeg 30 százalékával készpénzben kell hozzájárulniok, vagy pedig ezen összeg erejéig biztosítékot is nyujthatnak. Köztisztviselőknél az építkezési összeg nem haladhatja meg az 1927. évi november hó 1-én esedékes évi lakbérnek a tizszeresét. Magánosoknál az építkezési összeg korlátlan, a fenti feltételek figyelembe vételével. A folyósítandó építkezési kölcsön időtartama 25 év. Ennek évi díja, beleértve a törlesztést és a kamatokat is, összesen 8.4 százalék. Ezenkivül az építtető által fizetendő a biztosítási díj, akinek elhalálozása esetén az ingatlan tehermentesen a családja birtokában marad. Tagjainknak az összes előmunkálatokat, tervezés, költségvetés, műszaki leírás, helyszini szemle, valamint az építkezési kölcsön kieszközlése teljesen díjtalanul végezzük.

A budai pénzintézeteknél a betétállomány nagy emelkedést mutat

A budai pénzpiac helyzete szolid, reális és megbizható. Az összes jogosult hiteligényeket részben a régi szolid és jól fundált Budai Általános Takarékpénztár, részben pedig a fővárosi bankok itteni fiókjai elégítik ki. A betétképződés szépen megindult, s a betétek a budai pénzintézeteknél emelkedőben vannak.

Természetszerűleg

legjelentősebb a betétemelkedés a Budai Általános Takarékpénztárnál,

mely nemcsak Buda legjelentősebb önálló pénzintézete, hanem ezidőszerint az ország egyik legnagyobb „vidéki" takarékpénztára. A II. Főutca 9. szám alatt levő Budai Általános Takarékpénztár Rt. a könyvecskékre elhelyezett betétek után 6 százalék kamatot fizet, míg a folyószámlára elhelyezett összegek után ugyancsak 6 százalék kamatot térít. Pénztári órák 9—3-ig. Telefon: T. 214—21. Váltóüzlet és tőzsdeosztály: T. 133—50. Tőzsde kirendeltség, V., Szabadságtér 17. Telefon: J. 902—88.

A szeszkartel tőkeemelése

Az Országos Szeszértékesitő Részv.-társaság augusztus 23-ára rendkivüli közgyűlést hívott egybe. A közgyűlés napirendjén szerepel az igazgatóság javaslata a társaság alaptőkéjének felemelése ügyében. A társaság most teszi közzé az 1926. évi augusztus 31-én lezárt 1925—26. évi vagyonmérlegszámlát, amely a 12 milliárd korona részvénytőke mellett mindössze 58 millió korona tiszta nyereséget mutat ki. Érdekes a megemlítésre, hogy a mérlegben az adósok közel 21 milliárd koronával tartoznak és a termelők előlegtartozásai megközelítik az 52 milliárd koronát. Viszont a termelők szeszárhátralék-követelései meghaladják a 97 milliárd koronát. A mérlegből kitűnik, hogy az 1925—26-ik évben a szeszkartel igazgatósági, végrehajtóbizottsági és felügyelőbizottsági tagok tiszteletdíja elég szerény volt, mert mindössze csekély 229 millió koronát tett ki. A kartel nyeresége bizományi jutalékok címén meghaladta az 5 milliárd koronát.

Nemzetközi Gépkereskedelmi Rt. Az Angol-Magyar Bank négyévtizedes géposztályát Nemzetközi Gépkereskedelmi Rt. cég alatt 7,000.000 P törzsrészvénytőkével önálló részvénytársasággá alakította át, amelybe a géposztályba tartozó bel- és külföldi affiliált vállalatokat is bevonta. A törzsrészvénytőkén kivül 200.000 angol font „A" sorozatú és 200.000 angol font „B" sorozatú, tehát 400.000 angol font névértékü elsőbbségi részvény; ez utóbbiakat a bank angol, holland és svájci üzletbarátai vették át és fizették be teljes összegben, míg a törzsrészvények a bank tárcájában maradnak. A közgyűlési többség a magyar érdekeltségnek tartatott fönn. Az elsőbbségi részvények javára az alapszabályok törzsrészvényekké leendő átváltoztatási jogot biztositanak, minden 175 font (= 4875.50 P) névértéknek megfelelő „A" sorozatú elsőbbségi részvényért, illetve minden 200 font (= 5572 P) névértéknek megfelelő „B" sorozatú elsőbbségi részvényért 10 font (= 2786 P) névértéknek megfelelő törzsrészvény lesz átvehető. A bank géposztálya, amely fönnállása óta birja a Magyar Királyi Állami Vas-, Acél- és Gépgyárak vezérügynökségét s ezenkivül még több elsőrendü hazai és külfödi gépgyár termékeinek eladásával is foglalkozik, mind e képviseleteket az új részvénytársaságra ruházta. A bank géposztálya a mezőgazdasági többtermelés előmozdítása és a hazai gépipar fejlesztése körül komoly munkát végzett. Az új részvénytársaság igazgatósága: Fleissig Sándor, az Angol-Magyar Bank ügyv. alelnöke (elnök), dr. Ing J. W. van Dijk, a Maschinen-Export-Gesellschaft Luideteves Stokvis, Amsterdam igazgatója, (administrateur délégué), Th. M. van der Beugel, az amsterdami Labouchére & Co. beltagja, Rudolf Duschnitz, a Nederlandsche Standaardbank, Amsterdam igazgatósági tagja, Dvorák Hubert udv. tan., az Állami Vas- és Gépgyárak ny. vezérigazgatója, Kálmán Henrik, az Angol-Magyar Bank ügyv. alelnökének helyettese, Köpesdy Elemér, az Állami Vas-, Acél- és Gépgyárak vezérigazgatója, Lukács László, gróf Károlyi Ferenc, Heinrich von Muralt Sulzer, a Schweizerische Bankgesellschaft ügyv. igazgatója, Szana Zsigmond angol kir. konzul, a Temesvári Bank és Kereskedelmi Rt. vezérigazgatója. A társaság vezérigazgatójává Molnár Samu, az Angol-Magyar Bank géposztályának eddigi vezető igazgatója neveztetett ki.

Az Ingatlanközvetitők Orsz. Egyesülete, mely az OFB engedélye alapján működő közvetitők érdekeit szolgálja, augusztus hó 21-én délután 5 órakor a Budai Lövölde kerti vendéglő külön termében (Marcibányi-tér) tartja meg ötödik rendes évi tisztujító közgyülését, amelynek egyik főpontja, hogy az Orsz. Földbirtokrendező Bíróság megszüntetését és az ingatlanforgalom további állami ellenőrzését szabályozó törvényjavaslatban a szerzett jogok és fennálló létérdekek megvédéséről gondoskodás történjék. Ezt társasvacsora követi és tánc.

Szerkesztő: FERENCZY LÁSZLÓ.
Laptulajdonos: VIRÁG és TÁRSA
Kiadásért felelős: Virág Béla.

Ötmillió havi jövedelem
(3 millió fix — 3 millió jutalék)
juthat megbízható, szorgalmas, erkölcsi garanciát nyújtó úri embernek egyszerű munkával, régi ügyfelek látogatásával, jól bevezetett régi lapvállalatnál. Egy havi próbaidő — jutalékkal. Beválás esetén szerződésileg **biztosított** állandó egzisztencia.

KERTI BUTOR
és mindennemü
Háztartási cikkek
Gyermekkocsik
Iskolatáskák
Utikészletek
Nyugágyak
Játékárúk
kaphatók
Budán,
II., Margit-körút 31-33.
KOSÁR ÉS FONOTT
BUTOR-IPAR R.-T.
ÜZLETÉBEN. — Telefon: L. 991—70.

Csáky-utca és Korall-utca sarkán épülő bérpalotánkban kaphatók még november 1-re legmodernebb kivitelü
2 és 3 szobás lakások hallal
továbbá üzlet- és souterrainhelyiségek.
Bővebbet Star Építőipari Részvénytársaság, Országház-tér 16|17.

A SZINKÖRREL SZEMBEN
PHILADELPHIA
KÁVÉHÁZ
FAGYLALT különlegességek és kitünő
HIDEG VACSORA
MINDEN ESTE ZENE
Kávéház tulajdonos: **Szabó Sámuel**
Budán, I., Alagut utca 3. Telefon: T. 240-94.


Háztatarozásnál
előnyös feltételek mellett vállalkozik
Nagy Pál
bádogos
gáz, vízvezeték, csatornázás, fürdőberendezés és központi fütés vállalata
II., FŐ-UTCA 20. SZ.
Telefonhivó 179—42.

HALWA SÁNDOR
PUSKAMŰVES
BUDAPEST,
Műhely: I., Szent János-tér 4
Telefon: Lipót 966—02
Állami díszoklevél. Ezüstkoszorús mester
Nagy aranyéremmel kitüntetve
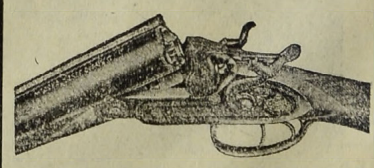
VADÁSZFEGYVEREK
•••
FEGYVERJAVÍTÁSOK
•••
SPORTCIKKEK
•••
CSERKÉSZFELSZERELÉSEK

SZÉCHENYI GYÓGYFÜRDŐ
a modern orvosi tudomány minden eszközével és a különböző gyógyeljárásokhoz szükséges fölszerelésekkel ellátva.
A város minden pontjától könnyen megközelíthető.

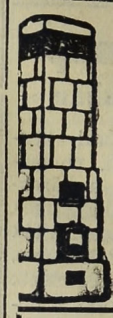
KÁLYHÁS!
Béres Márton
I., LOGODI-U. 19. SZ.
Telefon: L. 972-33
Minden e szakmába vágó munka ügyében forduljon bizalommal e régi jóhirü céghez.


GROZIT
BŐRFEDÉL-LEMEZ
erős, tartós, vihartálló
aszfaltozás, tetőfedés, talajvizszigetelés
GROZIT aszfalt és kátrány vegyitermékgyár
Budapest, VI., Berlini-tér 3
Telefon: 267—96

Utipoggyászát
legolcsóbban
Nemzetközi Lloyd Biztosító Részvénytársaságnál
Budapest, Sas-utca 1. szám
Telefon: T. 105-50, 234-99
biztosíthatja!
Díj:
Utazásra és 30 napi tartózkodásra 1000 pengő után **4** pengő
Utazásra és 60 napi tartózkodásra 1000 pengő után **6** pengő

Amortizációs törlesztésre
telektulajdonos közalkalmazottaknak Budapesten, környékén, vidéken családiházakat, társházakat épitünk. — Magánosoknak telken kivül 30%os hozzájárulás szükséges. Felvilágositás
IV., Váczi-utca 20. szám
Telektulajdonosok Építő és Parcellázó Szövetkezete

Thermostóth

Központi fütések és szellőzte ések, biologiai szenyviztisztitóberendezések, vizvezeték és csatornázás, fürdőberendezések és épületbádogos munkák tervezése és készitése. Szabadalmazott kovácsolt vas „Thermostóth" kazánok kizárólagos gyártói 167
Tóth Imre és Társa
V., Katona József-u. 3.
telefon 23—93

Nyomatott a Réval Testvérek Irodalmi Intézet R. T. Nyomdájában, Budapest, V., Ügynök-u. 8. — Nyomdaigazgató: Sziklai Pál.

Budai Napló

XXIII. évfolyam. 887. sz.

Buda érdekeit a várospolitika, a közgazdaság, társadalom, művészet és sport terén szolgáló ujság. Előfizetése egy évre **16** pengő, félévre **8** pengő. Egy szám **40** fillér. Szerkesztőség és kiadóhivatal: I., Bors-utca 24. Délután 5—7-ig. Telefon: K. 502—96.

Felelős szerkesztő: VIRÁG BÉLA

Hirdetések ára: Egy hasáb széles, egy milliméter magas sor, egyszeri közlésnél **50** fillér. 20 mm. magas hirdetés **10** pengő. Szövegsor ára **4** pengő. Közgazdasági közlemények megállapodás szerint. A hirdetések dija mindenkor **előre fizetendő.**

1927 szeptember 11.

Budáért!

A közlekedési hálózat bővítését, a hegyvidéki utak kiépítését és a Guggerhegyi vízmedence sürgős megépítését kívánják a budai ingatlantulajdonosok

Az aktuális kérdések egész sorozatával foglalkozott a Budai Ingatlantulajdonosok Egyesülete legutóbb a Szép Ilona vendéglőben tartott értekezlete. *Bárdos* György dr. ügyvezető alelnök rámutatott a közlekedés bajaira. A BESzKÁRT programmjában mindössze a régen igért *Villányi-uti vonal* első szakaszának megépítését ígéri. Nincs azonban szó a *Bécsi-uti, az Eszter-uti és Kutvölgyi-uti villamos* vonalak megépítéséről, ezek nélkül pedig a budai hegyvidék nem fejlődhet. Családi, kertes ház beépítésére alkalmas telkek nagy számban vannak ezen a vidéken, közlekedés és víz nélkül azonban ezek a csodás szép tájak egykori harcterek, vagy régóta feledésbe ment temetők képeire emlékeztetnek. A budapesti lakásprobléma legközelebbfekvő eszköze: a *saját kertes otthon*, sok ezernyi mennyiségben megoldhatná a szerencsétlen lakásviszonyokat, de ennek *első feltétele a közművek kiépítése.* A hegyvidék borzalmasan rossz vízszolgáltatásán a *Guggerhegyi vízmedence megépítésével lehetne segíteni.*

Lugmayer József dr. hangsúlyozta, hogy mint minden fővárosnak, Budapestnek is a *perifériák felé kellene fejlődnie.* Míg a főváros melletti községek erősen fejlődtek, addig magának a városnak külső — igen értékes, mert egészséges — területei tökéletesen elhanyagolva, *út, víz, közművek nélkül* várnak egy jobb jövőre.

Széll Jenő, a Kisipari Hitelintézet vezérigazgatója, az autótaxi kérdésével foglalkozott. A külterületeken való lakás egyik akadálya a drága autótaxi. A vámvonalak sürgős kihelyezése nem halasztható. Indokolatlan, hogy *a vámvonalak nem esnek össze a város határaival* és így a fővárosban kétféle díjszabás van érvényben. *Lengyel* László dr. ügyvéd az autóbuszok bevezetésével kívánja megoldani a hegyvidék közlekedését. A Margit-hídtól északra fekvő vidék, a *Rózsadomb, Szépvölgy, Pálvölgy, Csatárka* mostoha közlekedési viszonyai továbbra nem maradhatnak mostani elmaradottságukban.

Ramhab József a *telkek határainak kitüzése körüli késedelmes eljárásokat teszi szóvá.* Az iparnak, kereskedelemnek egyaránt nagy kára van abból, hogy hónapok telnek el, míg *egy kerítés építésére engedély kapható.* Végre is a telektulajdonos megunja és lemond építési szándékáról. *Lovas* Sándor az építési engedélyek kiadásának hosszadalmasságát igen nagy bajnak tartja.

Széll Jenő célravezetőnek tartaná, hogy úgy, miként a főkapitányságon, ha valaki három nap alatt nem kapja meg útlevelét, a főkapitányhelyettes-hez fordulhat, úgy a városnál előforduló késedelmes elintézések miatt akár *magához a polgármesterhez fordulnának. Lőry* Imre azt panaszolja, hogy a *városszabályozási tervek nincsenek jóváhagyva.* Olyan építési engedélyeket adnak ki, hogyha *az építendő ház a szabályozási vonalba esik,* a városnak jogában van az *épületet lebontani.* Ki mer ilyen körülmények között építeni?

Bauer Ferenc kir. keresk. főtanácsos rámutatott annak fontosságára, hogy *népszerüsiteni kell a budai szép vidékeket* és lehetővé tenni a széles néprétegek részére azok élvezését. Ma még sok a tennivaló. E tekintetben sokat tett a HÉV, mely rendkívül kedvezményes jegyfüzeteket ad ki a kirándulók részére. A *Hidegkuti-úton,* a fővárosnak ezen a gyönyörű sétányán nincsenek padok. Sürgősen gondoskodni kellene azok felállításáról.

Bárdos György dr. elnök bejelentette ezután, hogy az egyesület most sűrűn tartja majd üléseit, hogy ezeket az aktuális kérdéseket alaposan megvitassák, — és azt is, hogy az egyesület keretében *nemcsak a budai ingatlantulajdonosok, hanem az ingatlantulajdonnal kapcsolatos összes iparosok találkozhatnak és küzdhetnek érdekeikért.*

Ma különösen fontos, hogy a budai hegyvidék végre *a megérdemelt fejlődéshez jusson,* hiszen elvesztettük Erdély havasait, a felvidék bérceit, amíg ezt visszakapjuk, előttünk fekszik a gyönyörű budai hegyvidék és sajnos, érzéketlenül haladunk el ezek mellett a kincsek mellett, amely pedig alkalmat ad a munkában és gondokban kimerült embereknek az üdülésre, pihenésre és új erő gyüjtésére.

Az elnök ezzel hathatósan előmozdította a „Hegyvidéki Egyesületek Szövetségének" ügyét, mely szövetség az elhangzott panaszok orvoslását tűzte ki céljául.

Ülés után, az elnök meleg szavakkal üdvözölte *Szervey* Györgyöt, a *Szilágyi* Károly vezetése mellett működő „Óbudai Hegyvidéki Szövetség" érdemes főtitkárát, aki értékes tevékenységét, az elmaradt óbudai hegyvidék fejlődése előmozdításának szenteli.

Budán, 1927 szeptember 10

A tabáni háború keserű igazságot szolgáltatott a „Los von Pest!" jelszónak, mely ma már döngeti a városházi „vén kisasszony" uralmat. A jó tabániakat most egyszeribe szét akarják vinni minden „pesti táj" felé: a Gyáli-útra, Bécsi-útra, Csend-utcába és viszik őket a „Romlás" útjára. Igaz, hogy a Tabánt végre is rendezni kell, de akkor is különbséget kell tenni a lakók között. Van, akit megélhetése szigorúan ideköt. Ezt itt kell hagyni. A többit sem lehet szétrúgni, mint a pelyvát. Itt kell számukra fölépíteni néhány házat, ahol olcsón és jól ellakhatnak. A Tabánt akkoriban, amikor a kisajátítási eljárás megindult, át kellett volna tenni egészben a téli kikötő mellé, mert túlnyomó részt hajós-nép lakta. A többi lakó számára a Krisztinaváros viskóit kellett volna fölépíteni költözködési kiségítés képpen. A hajós-nép akkoriban elszéledt a dunamenti városokba egészen Zimonyig s az ittmaradt iparosra, kereskedőre rákösöntött ezzel a nyomor... Most már későn van és ezen nem segít többet a szabadpolgárok forradalma!... Mi nagyon megértjük a tabániak keservét, de nem értjük meg azoknak az uraknak szinte forradalmosító szavallását, akiknek módjukban állott 20 egész esztendőn át segíteni a tabániak baján, de nem tették. Különös kortesfogás! Húsz év óta tudják ezek az urak, hogy a Tabánnak ez lesz a sorsa és soha egy szavuk nem volt a tabániakhoz. Csak most? Csak éppen akkor, amikor dr. Ripka Ferenc főpolgármester már megnyugtatta a tabániakat, hogy nem kergetik őket világgá, — csak éppen most öntenek új olajat a már hamvadó tűzre? Igen könnyű dolog fölheccelni a létükben megtámadott, ősi portájukról elüldözött embereket. Ám, nem a polgárság érdekeit szolgálja, aki ilyen hangon biztatja a kétségbeesett embereket, hanem tisztán és kizárólag a szocialista érdekeket. Ezt jobban kellett volna meggondolni!

Bethlen István grófi miniszterelnök, akinek egészségi álapotáról aggasztó hírek terjedtek el a fővárosban, — ahogy illetékes helyen értesülünk — éppen ellenkezőleg, teljesen felgyógyult gyomor- és bélbetegségéből és ma a legjobb egészségnek örvend.

Ripka Ferenc dr. főpolgármester e hó 5-én tért vissza Fonyódról, ahol családja nyaral. Másnap már át is vette hivatala vezetését.

A *BUDAI HEGYVIDÉKI SZÖVETSÉG* szeptember 12-én este tartja ülését a Gellért-szállóban.

Huszonöt botot

kell ráverni valakire a városházán, mert rettenetes büntetés nélkül azt sem ember, sem ügyosztály nem üzheti tovább, hogy hangos szitkozódásra kényszerítse a polgárságot a közvagyon oly gyalázatos pocsékolásával, ahogy azt ebben a fordított városban ezidő szerint megcsinálják. Több ízben zúdult már föl a közvélemény amiatt, hogy az utcakövezetet egymásután azért bontják föl, mert külön-külön rakják le a gáz-, a villany-, a víz- és telefonvezetékeket s mikor ez kész, akkor építenek csatornát. Most ennek a rendszernek az iskolapéldáját mutatja be a város a Csaba utcában, ahol 2-3 útburkolási kísérlet után végre megépítettek egy pompás utat. Valami jól bevált makadám alapon, kátrányozott kőtörmelékből valóságos aszfalt-útat létesítettek, oly kiváló minőségűt, hogy külföldi szakemberek jártak a csodájára. Mi, szegény budaiak nem vagyunk e téren elkényeztetve s így büszkén vertük a mellünket, hogy — ime — a Városmajor lett a világ közepe, mert hogy ilyen pompás út vezet oda. Mi lesz — hej! — majd bent a parkban!... És mi lett?... Most néhány napja megjöttek az útbontó tótok, rettenetes csákányokkal és rettenetes erőszakkal nekiestek a Csaba-utca világhírű útjának. Az út csak nehezen adta meg magát, mert egy méternyi mélységig olyan volt, mint valami erőd fala. Kövenkint kellett szétszedni, szinte szétrobbantani, hogy rendes talajt érjenek. Most aztán lőttek a szép és jó útnak, mert az soha többé nem lesz azzá, ami volt. — A budai bizottsági tagok kötelességévé tesszük, hogy a legszigorúbb vizsgálatot követeljék ebben az ügyben, mert lehetetlen, hogy két hónap előtt ne tudta volna az a másik ügyosztály, hogy ezen az úton csatornát fog vájni bármily célból! A város pénze, a polgárság pénze, keserves adóval préselik ki belőle s azt ilyen vérlázító módon pocsékolni még sem lehet.

Valakire mégis rá kell verni egyszer nyilvánosan 25 botot, hogy más is okuljon belőle.

Kozma Jenő dr., országy. képviselő, a Községi Polgári Párt elnöke, szeptember közepén tér vissza európai autóturájáról és most Dél-Ausztria vidékeit járja.

Igy kezdődik... A parkírozott Városmajort szegélyező Klára-utcában leraktak néhány kocsira való követ. Most augusztus hóban. Ezzel fogják az úttestet megalapozni. Mire megépül az utca, késő ősz lesz. Addig pedig feneketlen sár övezi majd a városmajori templomot. De megállt a Városmajor parkírozása is, amit annak az ideának köszönhetünk, hogy a templom átépítését tervezik s a hozzávaló költséget gyüjtés útján szedik össze. A szerencsétlen tervezet, mely a templomot Budapest legszebb, legörégebb alléján akarja keresztbe építeni, megzavarta a park szabályozási tervét és megállította ezzel a parkírozás munkáját. Mindenki érzi, tudja, hogy a templom átépítésének mostani tervezete — szelíden szólva — lehetetlenség. Nem merjük föltételezni, hogy ehhez hozzájáruljon a főváros mérnöki hivatala. Igy aztán templom sem épül, park sem épül és Buda legszebb parkja soha el nem készül. Igy nem lesz ebből soha világfürdő.

Hetvenedik születésnapját üli szeptember hó 18-án, vasárnap, Óbuda nagyérdemű és általános tisztelettel övezett apátplébánosa: Sagmüller József. E napon lesz az egyházi ünnep és szeptember 20-án, kedden este rendezik tiszteletére a Koronavigadóban a nagyszabású bankettet. A III. ker. Egyes. Polg. Társaskört Szepesi Ágoston alelnök képviseli, számos körtaggal egyetemben.

Hoor-Tempis Mór dr. egyetemi tanár olaszországi tanulmányútját befejezve Lovranában pihent meg és onnan augusztus végén tért vissza a fővárosba.

A Budai Társaskör — Fonyódon. *Ripka* Ferenc dr. főpolgármester, aki tudvalevőleg a Budai Társaskör elnöke is, reichenhalli kúráját megszakítva részt vett Csernoch János bíbornok-hercegprímás temetésén, ott erősen meghűlt és most Fonyód-Bélatelepen üdült családja körében. Villájában meglátogatta József kir. herceg egész családjával, mult héten pedig a Budai Társaskör vezetőségét hívta meg vendégségbe balatonparti tuszkulánumába. Igy kerültek a budai „Argonauták" le Fonyódra, névszerint: *Hoór-Tempis* Mór műegyetemi tanár és *Gordon* Róbert a D. S. A. vasút vezérigazgatója, társelnökök, *Kún* Gyula min. tanácsos, *Hubert* Vilmos és dr. *Hiesz* Károly a D. S. A. igazgatója, kormányfőtanácsos, alelnökök, dr. *Hódy* Lajos ny. postatakarékpénztári igazgató, a Társaskör háznagya, *Thona* József és *Oszoly* Kálmán gazdák. A pályaudvaron a főpolgármester üdvözölte vendégeit, akik autón megtekintették a páratlan szépségű környéket és kilátást, majd üdítő fürdés után a szeretetreméltó háziasszony látta szívesen ebédre a kirándulókat. Feketekávé és szivarszó mellett értekezletet tartottak a főpolgármester elnöklete alatt és ennek folyamán a Társaskör aktuális belső ügyeit vitatták meg. Délután a bélatelepi új állomásépületet tekintették meg, utána kisétáltak a szőlőbe és egy 300 éves cserfa alatt élvezték a fiatal Krivoss-pár vendégszeretetét. Az esti gyorssal tértek vissza Fonyód-Colchisból, magukkal hozván egy kellemesen eltöltött nap után a békés polgári munka — aranygyapjuját.

Fejér József ny. álalmtitkár és családja a nyarat Balatonkereszturon töltötte és szeptember első napjaiban költözött vissza Budára. — Ott nyaralt Wirter László dr. családja is, de a hirtelen fordult idő őket is viszszahozta.

Rottenbiller Fülöp államtitkár tiroli nyaralásából a legjobb egészségben tért vissza és ismét átvette hivatala vezetését.

Juhász Jenő dr., kormányfőtanácsos, festőművész Csanakhegyen töltötte a nyarat saját villájában, ahonnan e hó elején családjával együtt visszatért.

Családi hír. Dr. Wladárczyk József kerületi orvos és a Zugligeti Egyesület főtitkárának neje a Jánosszanatóriumban egészséges leánygyermeknek adott életet. A népszerű orvost és nejét ez alkalomból számosan üdvözölték.

Amerika közvéleményét

hívta tanunak a trianoni igazságtalansághoz

dr. Ripka Ferenc.

Bankettet rendezett a főváros az itt járt amerikai lapszerkesztők részére a Gellért-fürdőben, ahol a székesfőváros nevében azokat dr. Ripka Ferenc üdvözölte, mint egy hatalmas boldog ország fiait, egy tragikus sorsú, szomorú ország fővárosa nevében.

— Ezer év óta ápolja itt kultúráját a magyar nemzet — úgymond — és

ez a kultúra az emberiség kultúrája volt,

mely itt fejlődött akkor Európa közepén. Ezt a kultúrát állandó veszedelemmel fenyegette a kelletről áramló viharok tombolása, de a Kárpátok hegyein, északon, keleten és délen bástyát emelt a magyar nemzet az emberiség kultúrájának védelmére és azokon a területeken, amelyeket ma elszakítottak Magyarországtól, sok évszázadon keresztül magyar vér folyt, hogy Európa nyugodtan dolgozhasson és tanuljon.

— Ilyen multra visszatekintve, mély fájdalommal érezzük a téves információk alapján létrejött trianoni békeszerződésnek szörnyű következményeit.

— Önök az amerikai nép lelkiismeretének adnak sajtójukban hangot. És én

a csillagos lobogó nagy nemzetének lelkiismeretét ráirányítom Magyarország igazságtalan sorsára.

Az Egyesült Államok népe nem idegen nekünk. Washington szobra itt áll Budapesten és ez azt jelenti, hogy mi

Washington szellemének tanítványai voltunk

és akarunk lenni a jövőben is és hogy ez a szobor a mi nemzeti életünk útjainak egyik irányító oszlopa.

— A tizenkilencedik század első felében

a Duna mentén egyetlen nemzet alakította át államának rendjét a modern szabadságeszmék hatása alatt

és ez a nemzet a magyar volt. Ennek az átalakulásnak volt vezére Széchenyi, akinek szobrát és alkotásait megláthatják. Láthatják Önök, hogy itt nem élt alacsonyabbrendű nép s azért, ha szomorúan is, de büszkén üdvözöljük Önöket.

— Érezzék itt magukat jól nálunk, mert szíves szeretettel fogadjuk. És ha elmennek, vigyék el emlékeik között ezt a szeretetet is, de azt se felejtsék el, hogy

Középeurópában fojtó, nehéz a levegő,

mert a természetes utakat eltorlaszolták és az új csapásokon át nem áramlik olyan tiszta levegő, mely egészséges életet képes adni és fentartani. Egy nagy emberi igazságszolgáltatás bölcsességére van itt szükség és ezt az Önök nagy nemzetének tudni kell. Legyen az Önök útja áldott bejövetelükben és kimenetelükben egyaránt. Isten hozta, Isten éltesse Önöket!

Megnyílt
a Szent Gellért Gyógyfürdő
kerti
Hullám-uszodája
Nyitva: reggel 7-től, — este 7-ig
Fürdőjegy 1·50, kabin 3 sz. 1·50, szekr. 50 f.

Üresen jár az autobusz a Marcibányi-térre és végig a Vizivároson is igen gyönge az utasforgalom. Mert az autobusz jár már régen, csak éppen a közönség nem használja olyan mértékben, hogy annak rentabilitása bizonyítható legyen. A mai autobuszjáratok csak próbajáratok és ahol az üzem nem jár bevétellel, azt a vonalat törülni fogják. Igy kárbaveszhet az a másféléves küzdelem, amit a Községi Polgári Párt vezetősége Kozma Jenővel az élén folytatott az autobuszjáratért, melynek hiánya állandóan, mint a Viziváros jogsérelme szerepelt. A városházán csak reális politikát csinálhatnak s az érzelmi motivumok csak ideig-óráig téveszthetik meg a felelős embereket ott, mert végül is kénytelenek lesznek az ilyen meddő kísérletekkel felhagyni. A jó vizivárosiak, országutiak és rózsadombiak megtehették volna, hogy most a próbaidőben divatba hozzák az autobuszt, még némi áldozatkészséggel is, nehogy a gondjukat viselő Községi Polgári Pártot azzal vádolhassák, hogy a Marcibányi-téri autojárat csak kudarccal végződő kortesfogás volt. Ilyesmit komoly pártvezér, mint Kozma Jenő, csak egyszer vállalhat és a kerület másirányú kívánságainak rovására megyen, ha az autobusz jár, de nem jár rajta az érdekelt közönség.

Hank József dr., bányatanácsos Balatonalmádin levő nyaralójában tölti a nyarat családjával és csak üzleti ügyei lebonyolítására jött néha egy-két napra Budapestre.

Oszoly Kálmán iskolaigazgató balatonfüredi nyaralásából visszatért Budára.

Mária-Remetén Kisasszony napján a templom énekkara Seyler G-dur miséjét adja elő Wiesenberger Antal karnagy vezetése alatt. Betétet énekelnek: Pribill Margitka és Rogátsy László.

Mulatnak most Budán azon a különös háborúságon, amely a Margitkörút egyik építkezése körül folyik. A régi Szent János kórház melletti hatalmas telken, ahol az Orfeus-mozi rozoga épülete áll most, ötemeletes bérház épül. Az ócska viskót jobbról is, balról is lebontották már, csak éppen az a rész áll még, ahol a mozi van, melyet a régi tulajdonostól egy angol filmvállalat bérelt. A vállalat viszont albérletbe adta. Eleinte úgy volt, hogy az új bérpalotában nagyszabású mozit is építenek, de ezen úgylátszik változtattak és megindult az alkudozás a főbérlővel, akinek még öt évi bérlete van hátra. A bérletről való lemondásért nagy, igazán nagy összeget követelt az angol filmvállalat, de a megegyezés mégis megtörtént volna, ha az albérlő szintén nem állt volna elő hasonló követeléssel. Az építtető nehéz helyzetbe jutott. A két lelépés csaknem oly nagy összegbe került volna, mint maga az építkezés. Az eredeti terv szerint az új bérpalota E alakban épül, még pedig így: ⊟, az alsó része lett volna a Margit-körúti front. A mozit ez esetben okvetlenül le kell bontani, mert öt évig nem akart várni az építtető, amíg a szerződések lejárnak. Ekkor a tervező építész azt ajánlotta, hogy fordítsák meg E betűt így ⊐ és építsék körül a mozit. Öt év mulva pedig a lebontott mozi helyére kis parkot csinálnak. Ezzel elesnék a főbérlő is, az albérlő is a követelt lelépési összegtől és az egész háborúságból nem marad más, mint az a furcsa kép, hogy az ujszülött bérpalota tartja ölében az elaggott viskót. Öt évig fogja dajkálni.

Az OMKE szervezkedése Budán serényen folyik és legutóbb aug. 23-án a II. kerületben alakult meg a vizivárosi csoport, a Fő-utcai „3 veréb"-hez címzett vendéglőben tartott gyülésen. A budai kereskedők Linke Károly, Ádám Gyula, Löwy József, Juszt Gyula, Hauer és Márton cég, Staufer József, Löwy Frigyes és többen kimondották a megalakulást dr. Katona Gábor, dr. Varannay Aurél és Fabriczky Antal központi kiküldöttek felszólalása után. Az ülésen megjelentek Eiser Sándor és Schlager Andor, mint a kelenföldi csoport képviselői és a megalakulás alkalmából tolmácsolták a kelenföldiek üdvözletét.

A III. kerületi csoport most van alakulóban s a mozgalom élén Schmidkunz József áll.

A hatóságok figyelmét kell felhívnunk egyik olvasónk levele alapján, aki mint régi vadászember tudja azt, hogy lőfegyvert mily körülményes úton lehet vásárolni, de tanúja volt, hogy a Haltenberger-féle csőd árverésén Budán vad idegen emberek, minden hatósági engedély nélkül vásároltak puskákat. Árverésre került 2 rendes vadászfegyver sörétre, egy darab golyóra és egy flobert puska. Mégis jó volna kinyomozni, hogy azokat a fegyvereket kik vásárolták meg.

SZEMÜVEG Zibrinyinél, I, Attila-u. 12

Nász. Agonás Irma és Daly E. Géza szeptember hó 15-én a várbeli Bécsi-kaputéri ág. ev. templomban szeptember hó 15-én d. u. fél 6 órakor tartják esküvőjüket. (Lakás: I., Bors-utca 24.)

Gyász. Ték Károlyt, a cseh megszállás előtt Pozsonyból Budára költözött kávéháztulajdonost súlyos csapás érte. Édesanyja, Ték Jánosné, szül. Zapf Emilia augusztus hó 27-én 59 éves korában hosszas szenvedés után elhunyt. Aug. 29-én temették a farkasréti halottasházból. Nagy családján kívül gyászolják a Kautny és Mayerberg családok és a budai polgárságból számosan, akik a családot megismerték és megbecsülték.

Haas Antal a D.S.A. vasút segédtisztje 30 éves korában hosszas szenvedés után elhunyt és e hó 6-án temették a farkasréti temetőbe. Elhunytát a Schnabel, Birkenbach, Juhász és Lelki családok gyászolják.

A Belvárosi Takarékpénztár Rt. igazgatósága megállapította az intézet félévi mérlegét, amely 467.257.59 pengő tiszta nyereséggel zárul az előző teljes év 434.111.79 pengő nyereségével szemben.

Az idei félév nagyobb nyeresége egyrészt annak a következménye, hogy a Belvárosi Takarékpénztár az év elején alaptőkéjét 6,000.000 pengőre emelte fel és hogy az elmult félévben igen élénk üzletmenetre tekinthet vissza. Az intézet kezelésére bízott idegen tőkék összege 22 millió pengőről 31 millió pengőre, a váltótárca pedig 11 millió pengőről 20.5 millió pengőre emelkedett. Jelentékeny mértékben fellendült a jelzálogüzlet is, miután az intézet záloglevelei iránt a külföldön állandó kereslet mutatkozott. A legutóbbi időben a községi kölcsönüzletet is újból megkezdte a takarékpénztár. A takarékpénztár 7½%-os angol fontra szóló záloglevelet és 7%-os pengőre szóló községi kölcsönkötvényeket bocsát ki, melyekből eddig összesen mintegy 10 millió pengő értéket helyezett el a külföldi piacokon, Amszterdamban, Londonban és Newyorkban.

A Belvárosi Takarékpénztár legutóbbi alaptőkeemelésben tudvalevőleg jelentékeny mértékben vett részt az angol tőke is. Az intézet részényei Angliában teljes sikerrel nyertek elhelyezést és ennek következtében a londoni tőzsde vezetősége hozzájárult a Belvárosi Takarékpénztár részvényeinek a londoni tőzsdén való jegyzéséhez. Az a körülmény, hogy a Belvárosi Takarékpénztár részvényei jegyzésre kerültek a londoni tőzsdén, nemcsak annak a pozíciónak az elismerését jelenti, melyet a Belvárosi Takarékpénztárnak sikerült a nemzetközi pénzpiacon kivívnia, hanem egyúttal élénk bizonyítéka annak az egyre szorosabbá váló kapcsolatnak is, mely Magyarország és a londoni pénzpiac között fennáll.

A Széchenyi-fürdővel kapcsolatosan létesített uszodát (strandfürdőt) a nagyközönség még hűvösebb napokon is szívesen használja, mert eléggé védett. Az új fürdő nagy méreteivel, több száz kabinjával és öltözőszekrényeivel, valamint a legmodernebb berendezésével, így többek között 3 hatalmas medencéjével a nagyközönség minden kívánalmainak megfelel. Művészi kiképzése pedig a főváros újabb látványossága közé tartozik. A fürdő naponta reggel 7 órától áll a fürdőzők rendelkezésére.

A budai furcsaságok közé tartozik, hogy vannak kövezett útjaink, amelyek mégis sárosak, mint például az Alkotás-utca. Ott mindig van egy-két ujnyi latyak és sár, talán még a legforróbb napokon is, mert a különböző hegyi utakról lekerülő fuvarosok állandóan hordják a sarat le az Alkotás-utcába, ahol a kövezetre érve lerázzák a földet az agyagos kerekekről. Viszont a város nem viseli szigorúan gondját a kellő utcatisztításnak, ami itt is, másutt is nagyon kellemetlen hatásokat vált ki. Elsősorban a hegyvidéki utaknak azt a részét, mely a már rendezett városi utakba torkollik, kell úgy rendezni, hogy a kerekek sara ott hulljon le; másodsorban pedig erősebb munkával kell az ilyen piszkolásnak kitett utakat tisztogatni. Pesten ilyenek nincsenek, de Budán vannak.

Régen látott, magyaros nagy keresztelő ünnepséget rendezett elnöke tiszteletére harmadik fia születése alkalmából a *Kelenföldi Dalárda.* Szívesen látta őket és barátait a boldog apa, *Kriszt* Károly elnök vendégül, ami nem is volt oly nehéz dolog, mert jónevű vendéglője van a Villányi-úton. Külön üdvözölték őt *Becsey* Antal és dr. *Sümeghi* László kormányfőtanácsosok, *Virág* Béla szerkesztő útján is, aki az ünnepi köszöntőt mondotta. Képviseltette magát a Magyar Dalos Szövetség is és megjelent a dalos ünnepen a most alakult „Budai Munkások Dalárdája" is. És két dalárda szórakoztatta fölváltva a helyiséget zsúfolásig megtöltő közönséget.

A fejlődést Budán néha olyan körülmények mutatják, amiket a hétköznapi élet egyszerűen üzleti tevékenységnek nevez. De nevezzük bárminek, mégis azt bizonyítják, hogy itt valami régen nélkülözött, régen várt fellendülés jelentkezik, melyet örömmel kell fogadnunk. A Seiffert-kávéház modern átalakítása és tatarozása után most

POZSONY-KÁVÉHÁZ

agilis tulajdonosa, *Thék* Károly hozott vendégei részére tetemes áldozatot, amikor kávéházát tetőtől-talpig renoválta és olyan villanyvilágítással látta el, hogy ez ma nemcsak Buda, hanem az egész főváros „legfényesebb" kávéháza. Olyan élénk, kellemes és intenzív világítást eddig még egyetlen kávéház sem produkált Budapesten. A „Pozsony"-kávéháznak igazán válogatott, szép közönsége van már délután is s így a téli korai esték megkövetelik ezt a pompás világítást. — De látványosság számba megyen máskülönben is a renovált helyiség és *Máthé* Ferenc budai festő- és mázolómester saját régi és elismert cégének itt reklám-kávéházat produkált. Élénk színei nem vibrálnak, hanem kellemes összhangban állanak a tükör keretekkel, a bútorzat színével és fokozzák a világítási effektusokat. Szinte monumentálisan hat a belépőre a *márványterem,* ahol most előnyösen érvényesül a nagyszabású pozsonyi kép: a Mihály kapu-utca. A művészi márványozást fokozza a két falba épített szökőkút, a maga sajátos, színes világításával. Ujjá alakítottak itt minden bútordarabot: asztalokat, székeket és divánokat s a restaurálás folyt heteken át lázas munkával, éjjel-nappal. *Máthé* Ferenc mester remekelt és ezzel a munkájával szakmájában az *elsők közé* küzdötte föl magát, öregbítve a derék budai iparosok hírnevét. A kávéház törzsvendégei, amikor gratuláltak *Thék* Károly tulajdonosnak, aki ezt a rendkívüli áldozatot vendégei kedvéért meghozta, — elhalmozták elismerésükkel *Máthé* Ferenc mestert is, akit iparostársai és a „Budai Iparosok és Kispolgárok Pártja" külön ünnepeltetésben is részesítettek.

VILLA ELADÓ a Bimbó-utcában. 2100 négyszögöl, 600 gyümölcs és díszfával 48 ezer pengőért. Cím megtudható a szerkesztőségben. Telefon Kr. 502-96.

SZENT GELLÉRT FÜRDŐ
ÉTTERMEI!
KIVÁLÓ MAGYAR ÉS FRANCIA KONYHA
KÁVÉHÁZI NYILT TERRASZ.
GUNDEL KÁROLY

BUDÁN, II., RETEK-U. 12.
TROMBITÁS
vendéglőben
nem trombitálnak már, hanem diszkréten kedves **cigányzene száll** a hűvös, virágos kertben.
Pompás konyhája
vetekszik az elsőrangú restaurant-okkal, mégis mérsékelt polgári árak! Teritése előkelő.
Kitünő itala!
VENDÉGLŐSE:
GUTTENBERGER
BUDÁN, II., RETEK-U. 12.

PÁLFFY
ÉTTEREM
Pálffy tér Szt. Endrei helyiérdekü ind. áll.
Tulajdonos: **Mayer Pál** — Telefon L. 969-32
Aki igazán jól és olcsón akar étkezni, keresse fel a kiváló konyhájáról elismert Pálffy-étermet. Saját termésü borok. A legfigyelmesebb kiszolgálás.
Szabad terrasz. Tágas éttermek.

BUDAPEST
VALÓSÁGOS
RIVIERÁJA
a török idők nyári kéjkertjeinek helyén, gyönyörü kilátással egész Budapestre, a Nemetvölgy kiszögelő csúcsán épült **modern, uj terraszával és uj berendezésével a Milis-féle**
BÉLAKERT
vendéglő
Oláh Náci „pikkoló" művész muzsikál
Pompás konyha — Elsőrangu pince — Nagy fedett helyiség — Kettős fedett kuglizó — A Krisztinatérről **10 perc** alatt elérhető az **59-es villamossal.**

HALLÓ! Hol a hal? Ó-!
BUDÁN
Ott, ahol a hajó is megáll
Alegjobb hal sülve, rántva zeneszóval **Kutinál**
Élő halból az elimert **Kuti**-módra főzik a **halászlét**
Esténkint Balog Laci muzsikál
Az uri közönség kedvelt vacsorázóhelye
Hűs kerthelyiség az óbudai propeller végállomásnál, közvetlenül a Dunánál
Friss Szent János sör

Valódi
szentgyörgyi
borok, hűs kerti helyiség, hideg konyha
Habermann Antal
I. ker., Maros utca
volt Szigethy-féle vendéglő

Rézbútort, *vasbútort, ágybetétet, összecsukható ágyakat legolcsóbban szállít 30 év óta fennálló gyáram* **Prohászka**
VI, Gróf Zichy-u. 46. Fiók: Üllői-út 9

300 divatkép! Miért kerül csak egy pengőbe **300 szabás!**
tulajdonképen a **BUDAPESTI BAZÁR** negyedévi előfizetési ára?
Kérjen mutatványszámot a kiadóhivatalától: Budapest, VIII., Baross-utca 22

Miért dicsérik
mindenfelé a folytonégő szabadalmazott
JOBBÁGY-KÁLYHÁKAT?
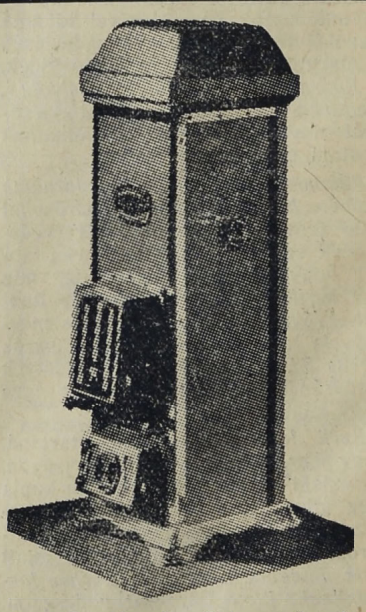
Mert:
1. A legsilányabb szén és tőzeg is kitünően ég bennük.
2. Egyenletes meleget adnak.
3. Samottbélése a kályhát a tűz kialvása után is soká melegen tartja.
4. Vételáruk a tüzelőanyagon elért megtakarítással megtérül.

Kérjen árajánlatot és prospektust.
Magyar Királyi Állami Vas-, Acél- és Gépgyárak
Telefon J. 460-29 T. 265-00 | **Budapest, X., Kőbányai-út 21**

HUNGÁRIA-GYÓGYFORRÁS
szénsavval telítve: HARMAT-VÍZ!

Telefon: T. 286-76
Magyarország legrádiumosabb gyógyvize. Az Erzsébet-hid budai hídfőjénél épült modern ivócsarnokban **Radioactiv hatásu lithiumos és calcium-hydrocarbonátos gyogyvíz**
IVÓ-KURA
Keserűsó-kura. Javasolva vesebántalmak gyomorbajok, emésztési zavarok, álmatlanság vérszegénység ellen. Poharankint **8** fillér Karlsbadi sóval **16** fillér
Reggel 6 órától este 7 óráig

Rudas-fürdő

A budai forrascsoport legrádioaktivabb hőforrása

A török hódoltság idejében épült s teljes eredetiségében fennálló kényelmes gőzfürdő — Kádfürdők

Fedett téli uszócsarnok

Hódy Lajos

A Farkasréti Gazdálkodók Egyesülete új elnökének beiktatása

A budai hegyvidék déli részén fontos szerepet tölt be a Farkasréti Gazdálkodók Egyesülete, mely ugyan gazdasági célokkal alakult; elsősorban azoknak is él, de a *fordított* várospolitika, védekezésre kényszeríti őket, hogy vagyonukat és létüket megmentsék. Éveken át *Szibinkits* György ny. őrnagy vezette mint elnök az egyesületet és véres csatákat vívott a temető terjeszkedése miatt. Talán a céltalan harc, de ahogy ő maga mondja, a nagy elfoglaltsága, mely nem enged elég időt az egyesület vezetésére, — arra késztette, hogy lemondjon e tisztségről. Helyébe *Hódy* Lajost választották meg egyhangúlag, mint aki sokat dolgozott ezért a vidékért és mindenki szereti.

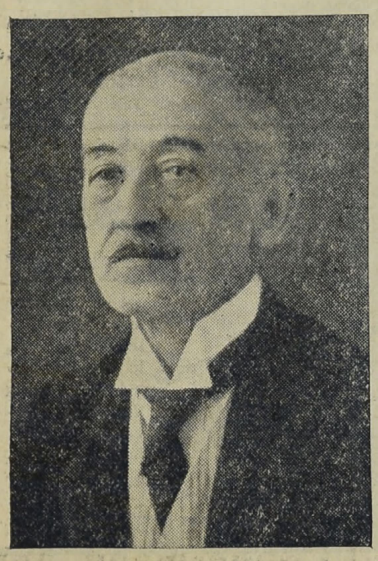

Hódy Lajos dr.

Augusztus hó 27-én este, rettenetes pocsék időben jöttek össze az egyesület lelkes tagjai, nők, férfiak vegyesen a Királyné-féle vendéglőben, hogy áldomás mellett iktassák be tisztségébe az új elnököt, akit meleg, lelkes beszéddel ünnepelt *Baróthy* Lajos főtanácsos és virágözönnel fogadott *Tábory* Róbert a nagy kertész. A Hollós Mátyás Társaság megbízásából Viráag Béla szerkesztő üdvözölte Hódyt, mint a társaság érdemes gazdáját. Hódy kedvesen megköszönte a szíves ünneplést és megvilágítva az egyesülés céljait, azok érvényesülését a most alakuló *Budai Hegyvidéki Szövetség* keretén belül vélte legcélszerűbben elérni, ahol Pálffy alelnök indítványára az egyesületet képviselni fogja az új elnök.

Topai Hódy Lajos dr. született 1866 október 30-án, Szegeden, hol édesatyja, topai Hódy Imre városi tanácsnok, nagyatyja és dédatyja pedig táblabíró és országgyülési követ volt. Egyetemi éveit a budapesti tudományegyetemen végezte és az ifjúság egyik vezérembere volt. Közpályáját Budapest fővárosánál kezdette, ahonnan négy évi működés után Baross Gábor miniszter kinevezte a kereskedelemügyi minisztériumba és mint ügyosztályvezetőhelyettest 1917-ben Földes Béla v.b.t. az Átmenetgazdaságügyi Minisztérium elnöki osztálya élére hívta meg, mint min. oszt. tanácsost és ott kifejtett működése elismeréseként IV. Károly király a II. oszt. polgári hadi érdemkereszttel tüntette ki. 1920 január 1-én a m. kir. póstatakarékpénztár igazgató-helyettesévé neveztetett ki. 1896-ban a szécsényi kerület képviselőjelöltje volt, 1920-ban pedig a Gazdaságpolitikai Párt léptette föl Budán Becsey Antallal, Szávay Gyulával együtt. A „Hollós Mátyás"-társaságnak alakulásától fogva tagja és gazdája.

Szépirodalmi és hirlapirói működését 1885-ben az „Egyetértés"-nél kezdette meg. Sűrűn jelentek meg tárcacikkei és egyéb cikkei a különböző napi- és hetilapok hasábjain. Pekár Gyulával, Laky Imrével együtt alapították meg az „Aurora" irodalmi kört, Barthos Andorral társulva több színdarabot irt, amelyek közül a „Képviselőjelölt" című énekes bohózat az egész országot bejárta. Két évtizeden át örökös bálbizottsági elnök volt és a sport terén is kivált mint az ország elsőrangú hosszútávfutója. Megalapította a Postatakarékpénztári Tisztviselők Sportegyesületét s érdemei elismeréséül szerepel a „Dr. Hódy Lajos örökös vándordíj" az 1500 méteres síkfutás tiszteletdíjaként. Tíz évvel ezelőtt alapította a Farkasréti Atlétikai és Futball Clubot, melynek első elnöke volt. Jelenleg a Budai Társaskör háznagya és a Farkasréti Gazdálkodók egyesületének elnöke.

Főnix gyanánt éled fel hamvaiból a Lánchíd-kávéház

A nagy világégés utáni sorozatos csapásokat minden utókövetkezményeivel együtt lassan kiheveri Magyarország, az élet kezd ismét a háború előtti mederben haladni.

Az élénkülő gazdasági élet meghozta a kávéházak renaissanceát is, Budapest forgalmasabb helyein, mint a gomba nőnek a földből a különféle gasztronomiai örömöket szolgáló helyiségek és a régiek nyerik vissza fényüket vagy élednek fel hamvaikból.

Buda meghitt szépségei közé tartozott a 70-es években a régi, híres Lánchíd-kávéház, ahol még „kellnerek" szolgálták fel a négykrajcáros, hamisítatlan, zamatos feketét a régi Buda notabilitásainak, a várbeli hivatalnokoknak, katonatiszteknek és a polgári körökhöz tartozó csendes budaiaknak. A kávéházban elbájoló stílusegység uralkodott, amely a legfejlettebb kultúrérzéket is kielégítette. Huszonöt évvel ezelőtt az idők vihara elsöpörte a Lánchíd-kávéházat, úgy ahogy azt a 60-as években *Ybl* Miklós műépítész művészlelkével megálmodta és remekbe megalkotta. Most újra éled a Lánchíd-kávéház. *Grosz* Albert, az üzlet jelenlegi tulajdonosa építtette meg az új Lánchíd-kávéházat.

Már messziről integetnek a bejárat körül elhelyezett táblák, amelyek a járókelőknek elárulják, hogy a kávéház

„szeptember közepén megnyílik".

Ismét lesz egy meghitt, kedves találkozóhelyünk. Ujraéled a Lánchíd-kávéház, ahol már 15 nap mulva nyitott ajtók fogják várni a látogatókat.

A Zugligeti Egyesület augusztus hó 5-én rendezte erősen látogatott augusztus havi társasvacsoráját a Fácán Zugligeti Üdülőtelep éttermének különhelyiségében. Többek között jelen voltak: dr. Manninger Vilmos egyet. tanár, dr. Deményi Károly államtitkár, Fuchs Emil, Menczer Arnold, Komlós Gyula és fivére, Gruber Antal, dr. Entele Ferenc, Wagács József, dr. Zerkovitz Imre, dr. Wladárcyk József, dr. Wagner György, Kulcsár Richárd, Langer Lajos, Sigray István, Mádai Hugó, Bendiner Dezső, dr. Török László és sokan mások. Vacsora után a közgyülésen alakított különféle bizottságok (közegészségügyi, kertészeti, közlekedési, közbiztonsági, világítási, útépítési, társadalmi, közélelmezési) által elkészített programmokat ismertették és tárgyalták, amely munkaprogrammok a Hegyvidéki Egyesületek kiküldötteinek szeptember elejei értekezletén tárgyalásra kerülnek.

Óbuda érdekeit erősen felkaroló választmányi ülést tartott a „III. ker. Egyes. Polgári Társaskör" nagyszámban megjelent tagok jelenlétében dr. Andréka Károly elnöklete alatt. Lapzártakor kapjuk a tudósítást, melyet a jövő számban közlünk teljes részletességgel.

Az új fővárosi bérházak pályadíjait a Németvölgyi, a Rózsa-utcában és a Kisfaludy-utcában épülő házakra vonatkozó tervpályázatokkal, mit budai építészek Medgyaszay István első díjat, továbbá Neuschloss-Knüsli Kornél és Gyenes L., Fischer József, Lechner Loránt és Schmer Ferenc nyerték el. Medgyaszay és Neuschloss a Hollós Mátyás Társaság illusztris tagjai.

Palóczy Antal

Az elhúnyt, nagynevű építésztanárt aug. 18-án temették a Kerepesi temetőben épült családi sírboltba. A temetésen tisztelőinek és barátainak nagy tömege vett részt. A sírnál K. Császár Ferenc, felsőépítőiparis kolai tanár, könnyekig megható, hatalmas gyászbeszédet tartott. Majd Viraág Béla, a Budai Napló szerkesztője, a Hollós Mátyás Társaság nevében mondott búcsúztatót a nagy halott felett, azzal a befejező mondattal, hogy Palóczy Antal neve tovább is élni fog Budapest építészeti történetében, mint *örök tiltakozás* minden sablonos, kicsinyes, művészetet és poézist nélkülöző építkezés és városrendezés ellen.

Az Építő Ipar — Építő Művészet című, 51-ik évfolyamában levő, Palóczy Antal által alapított és most Fábián Gáspár építész szerkesztésében megjelenő, magas nívón tartott szaklap egész lapot szentel emlékének és többek között azt irja nagynevű munkatársáról:

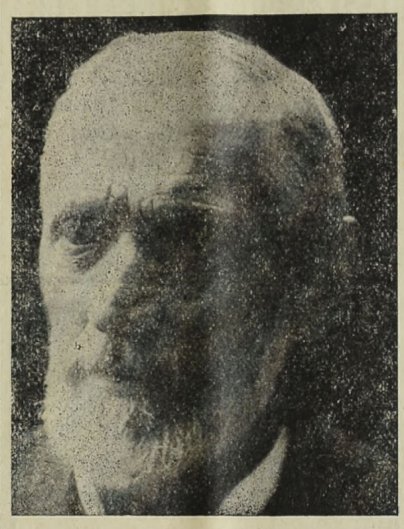

Palóczy Antal

„...Palóczy Antal a nagyok, a legnagyobbak közül való volt. Már 1876-ban, tehát 28 éves korában a „Pro Litteris et Artibus" legmagasabb művészi kitüntetést nyerte el. Egy gigantikus kornak volt munkása, a magyar feltámadás hajnalának csodálatos építő tevékenységében működött közre, a legnagyobbak: Ybl Miklós, Hauszmann Alajos, Steindl Imre oldalán. ...Lényét, jellemét képezte az önzetlen, önfeláldozó, a csak a közt néző, azért harcoló tevékenység. ...Palóczy Antal neve kitörölhetetlen betűkkel van beírva Budapest történetébe. Hála a Gondviselésnek, hogy Őt akkor adta nekünk, mikor a legnagyobb szükség volt reá, mikor legnagyobb ambicióját, a városrendezés művészetét, egy kialakulás alatt álló főváros utcáin és terein kielégíthette. E téren nem volt nálánál nagyobb sem tudásban, sem tehetségben abban az időben.

Serlegavatást rendezett szeptember 6-án este 8 órakor a Budai Vigadó Jäger-féle éttermében a Kozma Jenő dr. elnöklete alatt működő „Budapesti Munkás Dalárda", mely ezüstserleget az ez évi országos Dalversenyen nyerte a dalárda. Ez a dalárda 1877-ben alakult, tehát ez évben lesz 50-ik évfordulója. A serlegavató szép ünnepet Sebesics József és Buday József rendezték.

A serlegavató beszédet irredenta szellemben Cicutti Lajos ügyv. alelnök mondotta. Felszólaltak még Guth Ferenc dr. h. előljáró, Kubányi Béla dr. a felsővizivárosi egyházközség nevében, dr. Juhász István, Kabakovics Rezső városbíró és Érczhegyi István főszámtanácsos. Preyer István munkást, aki 50 éve tagja a dalárdának, melegen ünnepelték, mert ő az egyetlen tagja kezdettől a dalárdának. Hogy pedig Szegeden a II. díjat nyerte el a dalárda, az Rezik Béla fáradhatatlan munkásságának köszönhető. Kozma Jenő dr. elnököt és a Demké-t táviratban üdvözölték.

Varga Vilma, a Budai Zeneakadémia kiváló tanárnője, Liszt Frenc volt tanítványa, elismert kitünő zenepedagógus, különösen speciális gyermekpedagógiáját ma már Budán a legelőkelőbb körökben is elismerik. Hazatérve nyári pihenőjéről, tanítását újból megkezdte lakásán: I., Krisztina tér 3. I. 10. Magánórákat vállal.

Ami nincs! Sok huzavona után, kínos keservek közepette, végre megvalósult a közönségnek az az óhajtása, hogy a Retek-utcai nagyforgalmú átszállóhelyen megépítették az — illemhelyet. Ha van Budán hely, ahová kellett, akkor ide igazán kellett. Nem éppen oda, ahová épült, a tér közepére, mert lehetett volna ezt a jégpálya csücskére is építeni, a Várfok-utca sarkára. Nehogy azonban a város tönkre menjen az illemhely építési költségei miatt, az illemhely fölé várócsarnok címen korcsmát építettek, könyvesboltot és trafikot. Most azután megvan az az abszurdum, hogy van korcsma, bolt, trafik, de — illemhely nincs. Zárva van, akár az operaház nyáron. Van, — de nincs. Csak a keresletet fokozták a korcsma révén, de az illem rovására.

N. B. D. Köszönettel vettük a Talbot-ügyben irt kitűnő cikket. Nélkülözzük azonban a megjelölését azoknak a módoknak, hogy miképen kell hát ezt jól csinálni. A laikus közönséget elsősorban ez érdekli.

GUNDEL

Szent Gellért

PARKTERRASZA

egész nap nyitva

Délután és este zene!

TÁNC ▲ TÁNC

Két- és háromszobás modern lakások

külön hallal, központi fűtéssel, garzonlakások, üzlethelyiségek Horthy Miklós-uton (Lenke-út sarok) **ujonnan épült házban kiadók.**

Bővebbet **»Stilus« épitő r. t.-nál, Budapest, V, Balaton-utca 10.** délelőtt 10—1-ig, délután 4—6-ig.

Telefon: L. 968—23

PODGYÁSZ-BIZTOSITÁS

EURÓPAI

Áru- és Podgyászbiztositó Rt. Budapest, V., Eötvös-tér 2. sz.

Telefon: T. 227-89, L. 981-51.

All risks-kötvények

válthatók az összes vasuti és hajóállomásokon, a menetjegyirodákban, számos más elárusitóhelyen, valamint a társaság **központi irodájában**

Károkat az **EURÓPAI** Aru- és Podgyászbiztositó Részvénytársaságok Amsterdamban, Barcelonában, Bécsben, Belgrádban, Bernben, Berlinben, Brüsszelben, Bukarestben, Helsingforsban, Kölnben, Konstantinápolyban, Koppenhágában, Lisszabonban, Londonban Luxemburgban, Madridban, Münchenben, Oslóban, Párisban, Prágában, Rómában, Stockholmban és Varsóban is elintéznek.

Buda legjelentősebb önálló pénzintézete a

Budai Általános Takarékpénztár rt.

a takarékbetéteknek

kényelmesebb gyűjtése céljából takaréklapokat bocsájt a felek rendelkezésére. Könyvceskékre elhelyezett betétek és folyószámlára elhelyezett összegek után

6 százalék kamatot térit a

Budai Általános Takarékpénztár rt.

Buda, II., Fő-utca 9.

Pénztári órák: 9 — 3-ig.

Telefon: T. 241-21. — Váltóüzlet és tőzsdeosztály: T. 133-50. — Tőzsde kirendeltség: V., Szabadság-tér 17. Telefon: J. 902-88.

Kérje mindenütt a „Sopron-Győri" TEJET, mert ez a legjobb és legmegbizhatóbb

Telep és iroda: Sopron-, Győr- és Vasmegyei Tejgazdasági Rt. I., Fehérvári-ut 27. Tel. J. 128-01

Svábhegyi Szanatórium

a legszebb és legmodernebb klimatikus és diétás gyógyintézet Budapest centrumától 20 percnyire, ősrégi nagy parkban, 430 méter magasságban.

Napidij: ötszöri diétás étkezéssel és vizikúrával együtt 18 P-től.

A főváros lakosságának minden egyes rétege megtalálja a maga szórakozását

KETTER

páratlan természeti szépségű kerthelyiségében, a

Horthy Miklós-út 48. sz.

alatt levő

étteremben

Minden csütörtökön házilag készült disznótoros vacsora.

Rigó Jancsi muzsikál

Telefon: József: 85-39.

GROZIT BŐRFEDÉL-LEMEZ

erős, tartós, vihartálló

aszfaltozás, tetőfedés, talajvizszigetelés

GROZIT aszfalt és kátrány vegyitermékgyár Budapest, VI., Berlini-tér 3

Telefon: 267—96

Utipoggyászát

legolcsóbban

Nemzetközi Lloyd Biztosító Részvénytársaságnál

Budapest, Sas-utca 1. szám

Telefon: T. 105-50, 234-99

biztosíthatja!

Díj:

Utazásra és 30 napi tartózkodásra 1000 pengő után **4** pengő

Utazásra és 60 napi tartózkodásra 1000 pengő után **6** pengő

BALÁZS vendéglő a Hüvösvölgy végállomásánál. Tel. Zugliget 79.

Elsőrangu konyha. Kitünő cigányzene

Telektulajdonosok Épitő- és Parcellázó Szövetkezete

Telefon: 284-26 Budapest, IV. kerület, Váci-utca 20. szám Telefon: 284-26

ÉPÍT:

Köztisztviselőknek lakbérlekötéssel.

Magánosoknak 70% erejéig 30% készpénzhozzájárulással tetszés szerinti kivitelben előnyös törlesztéses kölcsönnel.

Építkezésre alkalmas telkeket, telektömböket vesz.

SZENT
LUKÁCS-FÜRDŐ
a magyar Pőstyén.

Ehgyomorra naponkint igyék
egy pohár
KRISTÁLY-vizet!
166

Kitünő a magyar szén is, — ha Jobbágy-kályhában tüzelik el

A külkereskedelmi mérlegünkben súlyos tétellel szereplő importszén helyett a közönséget lehetőleg a belföldi jóminőségű szén fogyasztására kellene szisztematikusan rávezetni. Egészen indokolatlan ellenszenv mutatkozik a kis- és középháztartásokban, Budapesten és a nagyobb vidéki városokban is, a magyar szénnel szemben. Pedig Magyarország széntermelése oly bőséges, hogy nemcsak a hazai szükségletet elégíti ki, hanem exportra is jut. Igaz, hogy kályháinkat főleg külföldi szénre rendezték be. Nálunk a fűtőszerek, a kályhák és kazánok tökéletlenek s a magyar szenet nagyon sok esetben nem tudják emiatt gazdaságosan felhasználni. A *Magyar kir állami vas-, acél- és gépgyárak* éppen ennek az anomáliának megszüntetése céljából

a magyar szén fogyasztására alkalmas kályhatípusok és fűtőberendezéstípusok szerkesztését és forgalombahozatalát tűzte ki programmjául.

A „Jobbágy"-kályha, amely az ország egyik legelőkelőbb és leghatalmasabb, világszerte ismert iparvállalatának, az Állami Gépgyáraknak gyártmánya, egyszerűen, *olcsón és kitünően oldja meg a magyar szénnel való tüzelésnek rendkivül fontos problémáját.*

Mint minden meglepő újítást, kezdetben ezeket a *„Jobbágy"*-kályhákat is bizalmatlanság fogadta, amint azonban kipróbálták és szerkezetét megismerték, úgy a szakkörök, mint a közönség véleménye gyökeresen megváltozott.

Ezzel a tüzelési berendezkedéssel az összes magyar szénfajtákat, még a leggyöngébb kalóriájú szeneket is eredményesen lehet fűtésre felhasználni.

A „Jobbágy"-kályhák *egyszerre két problémát oldanak.* Egyrészt a legsilányabb hazai szén is a lehető legjobban és leggazdaságosabban elég bennük, másrészt pedig ugyanezt a hazai szenet, mely eddig csak időközönként adagolva égett a különféle típusú kályhákban, *itt már mint folytonégő kályhához alkalmas tüzelőanyagot is föl lehet használni.* Sőt a „Jobbágy"-kályha akkor igazán gazdaságos, ha *újszerű, önműködő adagolórendszere segítségével egész télen át megszakitás nélkül tüzelünk benne.*

A budapesti m. kir. állami gépgyár *kétféle nagyságban gyártja a „Jobbágy"-kályhát és pedig egy 160 m³ és egy 300 m³ fűtőképességű típust.* A kisebb kályha — mint a m. kir. technológiai és anyagvizsgáló intézet által végzett hatósági vizsgálat megállapította — két rendes nagyságú szobát fűt, míg a nagyobb típus már inkább *termekbe, kórházakba, iskolákba* való. A kályha hitünő szabályozhatósága lehetővé teszi, hogy *a fűtött helyiségek hőmérséklete a lehető legegyenletesebb legyen.* A tüzelőanyag megtakarítás jelentős volta viszont azt okozza, hogy a *„Jobbágy"*-kályha beszerzési költsége a legrövidebb idő alatt törlesztődik.

A közönségnek számolnia kell azzal, hogy a külföldi szén kevés lesz és drágán lehet majd beszerezni. Azért még a tél beállta előtt igyekezzék kályháját alkalmassá tenni a magyar szén használatára.

LORGNON Zibrinyinél, I., Attila-u. 12.

Az Ujlaki Tégla- és Mészégető Rt. az elmult félév folyamán üzemének minden ágazatában élénk tevékenységet fejtett ki. A közel másfél évtizedes stagnálás után az 1926. év második felében a vállalat a megnagyobbodott keresletnek megfelelően szervezte meg ezidei termelését. A folyó év első hat hónapjának forgalma a mult év első felében elért forgalom kétszeresére emelkedett.

Gerster Kálmán

építész, aki Buda társadalmi életében tekintélyes szerepet vitt évtizedeken át, akinek egyik maradandó alkotása a Kossuth-mauzoleum és akit dr. Ripka Ferenc főpolgármesterhez őszinte tisztelet és barátság fűzött, 76 éves korában, augusztus 25-én hirtelen elhunyt.

Zárszámadás a — Szent István hétről. A második Szent István-hét eredményeit nézve, ma már kellő távlatból és a szükséges adatok birtokában a következő eredményeket kapjuk: — Az egyik komoly közgazdasági ujság gazdasági szempontból számítja, hogy a statisztikai adatok szerint 110 ezer vendég jött Budapestre. S ha mindegyik 100 pengőt költött, 10 millió pengő maradt Budapesten. Ez a számadás így egy kissé vérmes, mert nem midegyik költött 100 pengőt. A családfő igen, de az asszony és a gyerek nem. Viszont a vasút kimutatja, hogy 240 ezer ember jött a fővárosba s így a 10 millió pengő föltétlenül megáll, pedig számottevő összeg. — Fontosabb, hogy a forgalom Szent István napján sokkalta nagyobb volt, mint az előző években. A dunaparti előkelő éttermek, különösen a tűzijáték idején láttak nagyszámú vendéget, ezek között a legnagyobb forgalmat a Pilseni sörcsarnok érte el, ahol 2000 vendég fordult meg s azok között igen sok külföldi. A siklón, mely a vidékiek számára nemcsak közlekedési eszköz, hanem látványosság is, 16.342 utas ment föl a Várba. A királyi palotát megtekintették 15.000-ren. Az Állatkert látogatottsága fizetett jeggyel 38.000. A Margitszigetet felkeresték 10.000-ren. Az Angolparkban 40.000 ember fordult meg. A Magyar Folyam- és Tengerhajózási Részvénytársaság helyi hajóforgalma és átkelései összesen 27.714 személyt szállítottak. A múzeumok közül a legnagyobb látogatottságot a Mezőgazdasági Múzeum érte el 20.000 látogatóval. A Szépművészeti Múzeumban 2200, a Nemzeti Múzeumban 5000, az Iparművészeti Múzeumban 600 és a Műcsarnokban a hősök emlékét megörökítő pályatervek kiállításán 1500 látogató volt. Ez azt bizonyítja, hogy kulturális és erkölcsi szempontból is, rendkívül eredményeket hozott a Szent István-hét. — Mindezekből azt a tanulságot kell levonnunk, hogy a Szent István-hét egyelőre még csak alig-alig két napból áll és nem hétből. Ezenfelül pedig azt a tanulságot is, hogy ilyen országos mozgalmat igénylő rendezést megosztani nem lehet, mert a sikert teszi kétségessé a dilletánsok naivitása. Az idei Szent István-hetet kétféle rendezőség rendezte. Az Idegenforgalmi Hivatal hivatalosan és a társadalmi rendezőség — mondhatjuk — hivatlanul. A multévi tapasztalatokon okulva az Idegenforgalmi Hivatal ezidén az általa rendezett részt a legteljesebb sikernel intézte. a tattersali rész is sikerült, — ám kudarcot vallott az, szinte botrányba fulladt, amit a társadalmi szabadúszók rendeztek. Egy kézbe kell összpontosítani a rendezést és ha a társadalmi egyesülések részt kívánnak venni, azt csak az Idegenforgalmi Hivatal szigorú ellenőrzése mellett tehetik. Ha ez idén nincs ez a szerencsétlen társadalmi kotnyeleskedő rendezés, mindenki megelégedéssel távozott volna innen. Igy voltak elegen, az elégedetlenek. A zárszámadás azonban mégis erős plusszal zárult és minden esetre alapul szolgál arra, hogy a jövő évi Szent István-hét talán már 3 napos lehessen és általában megelégedésre szolgáljon. Az ünnep külső fényének is megvoltak a szépség-foltjai. Hiányzott a képviselőház, hiányoztak a törvényhatóságok és — ami a legnagyobb baj — hiányzott a főváros. Az egyetlen Ripka Ferenc főpolgármester hozta meg az áldozatot és félbeszakítva reichenhalli kuráját, részt vett a körmeneten. De hol volt a tanács? És hiányzott a jó vidéki nép is sajátos viseletében. Igaz, nagyobbrészt kálvinisták, reformátusok, de a körmenetben helyet kell nekik adni a jövőben, mert ez az ünnep csak részben egyházi, túlnyomó részben nemzeti ünnep, amelyhez minden magyarnak egyformán van joga és jussa... Mi csak azt sajnáljuk, hogy Budának oly alárendelt csekély szerep jutott ez idén is, de e felett más alkalommal kesergünk. *(F. L.)*

Az Angol-Magyar Bank Rt. igazgatósági ülésén megállapította a folyó évi június 30-ával lezárt félévi mérlegét, amelynek az összes adatai az üzleteknek további erős fejlődéséről tesznek tanuságot. Az 1926. évi mérlegben kimutatott 835.421.94 P összegű egész évi tiszta nyereséggel szemben az 1927. év első fele — a nyereségáthozat figyelembevétele nélkül — 916.495.91 pengő tiszta nyereséget eredményezett.

A Magyar Általános Hitelbank igazgatósága megállapította az 1927. évi június 30-ra lezárt félévi mérleget, mely 3,077.010 P 72 fillér tiszta nyereséggel zárul. A folyóüzlet jelentékeny fejlődése legszembetünőbben nyilvánul a takarékbetétek és hitelezők főösszegnek 194 millió P-ről 256 millió P-re, a váltótárcának 71 millió P-ről 79 millió P-re, az adósok tételének 127 millió P-ről 182 millió P-re történt emelkedésében.

Szerkesztő: FERENCZY LÁSZLÓ.
Laptulajdonos: VIRÁG és TÁRSA
Kiadásért felelős: Viraág Béla.

SZÉCHENYI GYÓGYFÜRDŐ
a modern orvosi tudomány minden eszközével és a különböző gyógyeljárásokhoz szükséges fölszerelésekkel ellátva.
A város minden pontjától könnyen megközelíthető.

HALWA SÁNDOR
PUSKAMŰVES
BUDAPEST,
Műhely: I., Szent János-tér 4
Telefon: Lipót 966—02
Állami díszoklevél. Ezüstkoszorús mester
Nagy aranyéremmel kitüntetve
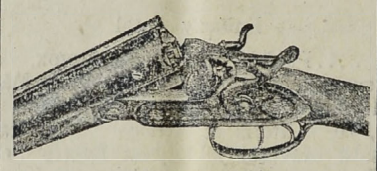
VADÁSZFEGYVEREK
•••
FEGYVERJAVÍTÁSOK
•••
SPORTCIKKEK
•••
CSERKÉSZFELSZERELÉSEK

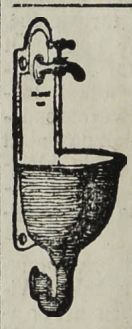
Háztatarozásnál
előnyös feltételek mellett vállalkozik
Nagy Pál
bádogos
gáz, vízvezeték, csatornázás, fürdőberendezés és központi fűtés vállalata
II., FŐ-UTCA 20. SZ.
Telefonhivó 179—42.

Csáky-utca és Korall-utca sarkán épülő bérpalotánkban kaphatók még november 1-re legmodernebb kivitelü
2 és 3 szobás lakások hallal
továbbá üzlet- és souterrainhelyiségek.
Bővebbet Star Építőipari Részvénytársaság, Országház-tér 16|17.

KRAMER ADOLF
festő- és mázolómester
I., Lágymányosi-u. 4
Telefon: József 82—57

Hubert és Társa
betéti társaság
Budapest, VI., Liszt Ferenc-tér 4
Telefon: Iroda: Interurban 22-67
Raktár: 109-57
Mosdók, fürdőkádak, fürdőkályhák, closettek, csövek, műszaki cikkek
Fémárúgyártás

Magyar német
gyorsírási, gépírási tanfolyamok
Belvárosi
Szakiskolában
Muzeum körút 23

Lakások
2-3 szobások
uj házban, komfortos kivitelben, igen olcsó házbérrel, novemberre kiadók. Köztisztviselőknek kedvezmény. VII. Hungária-körúton a Thököly-utnál, a Városliget közelében. Bővebbet:
Lázár Géza épitőmesternél,
VII., Hungária-ut 183. Tel. J. 315-12

MODERN SZŰCS
JANCSÓ JENŐ
I,. Roham-u. 4. Lev.-lap hivásra házhoz megy.

Thermostóth


Központi fütések és szellőzte sések, biologiai szenyviztisztitóberendezések, vízvezeték és csatornázás, fürdőberendezések és épületbádogos munkák tervezése és készitése. Szabadalmazott kovácsolt vas „Thermostóth" kazánok kizárólagos gyártói
Tóth Imre és Társa
V., Katona József-u. 3.
elefon 23—93


KÁLYHÁS!
Béres Márton
I., LOGODI-U. 19. SZ.
Telefon: L. 972-33
Minden e szakmába vágó munka ügyében forduljon bizalommal e régi jóhirü céghez.

VILLANEGY EDBEN
Buda legszebb helyén
Bimbó ucca 1. sz. sarokházban (a Statisztikai hivatallal szemben)
2—3—4 és 5 szobás
hallos lakások
minden comforttal, központi fütéssel, melegvizszolgáltatással
novemberre kiadók!
Katona, Székely, Molnár épitészek,
Személynök ucca 9. Telefon 298—29.

Hölgyeim és uraim!
Önöknek cipő kell
és ezt
ZVERKONÁK
szerezzék be, teljes megelégedésre. Óriási választék tavaszi divatú urihölgy- és gyermekcipőkben.
A budai főurak szállitója
Aranyéremmel többszörösen kitüntetve
(Budai Vigadóval szemben)

Hölgyek és Urak!
Nem kell sem Karlsbad, sem karlsbadi só,
MIRA
glaubersós gyógyvíz
minden mesterséges só nélkül
soványít és gyógyít
Biztos siker! Budai lerakat: Kérdezze meg orvosát!
PÉCZELY ANTALNÁL
II., Margit-körút 50
Telefon: 240—97 Telefon: 240—97

Első Magyar Hangszergyár
STOWASSER
kir. udv. szállító
Budán, II., Lánchid-u. 5. sz.

Saját készitményü mesterhegedümet a legnagyobb művészek hangversenyein szivesen használják. :: A létező összes hangszerek
LEGNAGYOBB GYÁRA

Szijgyártó
nyerges és bőröndös
Megbizható régi üzlet

FLIEGER NÁNDOR
II. kerület, Fő-utca 10. sz.

Nem fizet
soha lakbért
ha 1—35 évi törlesztésre 2-3-4-5 szobás modern, kényelmes, saját tulajdonu
ÖRÖKLAKÁST
vesz az „ÖRÖKLAKÁS" R.-T.-tól
IV. Városház-u. 4.
(Kossuth Lajos-utca mellett)

ERZSÉBETHID SZÁLLÓ
Telefon: 108-45.
Budán, I. Kökény-u. 14.
Ráczfürdő mellett.

Váli Gábor és Tsa
első budai
Címtábla-festészete
Telefon 149-46. II. Iskola u. 16.

BUDÁN, II., FŐ-UTCA 7 Telefon 188—09.
Lackenbacher György
bádogos, gáz, vizvezeték, csatornázás, fürdőberendezés és központi fütés vállalata.

Nyomatott a Réval Testvérek Irodalmi Intézet R. T. Nyomdájában, Budapest, V., Ügynök-u. 8. — Nyomdaigazgató: Sziklai Pál

Budai Napló

XXIII. évfolyam. 888. sz.

Buda érdekeit a várospolitika, a közgazdaság, társadalom, művészet és sport terén szolgáló ujság. Előfizetése egy évre **16** pengő, félévre **8** pengő. Egy szám **40** fillér. Szerkesztőség és kiadóhivatal: I., Bors-utca **24.** Délután 5—7-ig. Telefon: K. 502—96.

Felelős szerkesztő: VIRÁG BÉLA

Hirdetések ára: Egy hasáb széles, egy milliméter magas sor, egyszeri közlésnél **50** fillér. 20 mm. magas hirdetés **10** pengő. Szövegsor ára **4** pengő. Közgazdasági közlemények megállapodás szerint. A hirdetések dija mindenkor **előre fizetendő.**

1927 szeptember 18.

Szebb jövő előtt — a budai hegyvidék

Szövetkeztek a hegyvidék és kapcsolt részein akakult egyesületek

Az alakuló értekezlet elítélte az útépítés botrányait — Dollárkölcsön kell az utak építésére — Nagyszabású programm készül Buda érdekében

Bódy Tivadar dr. ny. polgármester a mozgalom vezére

Buda félszázados életében talán a legfontosabb momentum volt az a csendes, minden előzetes zaj nélkül történt megállapodás, mely *Bódy* Tivadar dr., ny. polgármester, felsőházi tag és a Svábhegy Egyesület elnöke fölhívására történt e hó 12-én a Gellért-szálló egyik termében, ahol az érdekelt hegyvidéki egyesületek elnökei megkötötték a véd- és dacszövetséget a budai hegyvidék és a hozzá csatlakozó, villaszerűen kiépülő külterületek érdekében.

Az értekezleten résztvettek: Bódy Tivadar dr., Kozma Jenő dr., Andréka Károly, Manninger Vilmos dr., Holtzspach Nándor, Szilágy Károly, Gömöri Győző Bardos György dr., Szibinkits József, Ruszkó János, Bercsényi Antal és Viraág Béla.

Elmaradásukat kimentették: Alpár Ignác, Becsey Antal és Perczel Béla.

BÓDY TIVADAR

nyitotta meg az egyesületet, bejelentve azt, hogy a szétküldött fölhívás alapján már a legtöbb érdekelt egyesület beküldötte a tömörülésben való részvételre vonatkozó belépési nyilatkozatát és a kívánt statisztikai adatokon kívül azoknak a közérdekű és sürgős közmunkáknak jegyzékét, amelyek az illető egyesület területén a legsürgősebbek.

Üdvözölte a később érkező Kozma Jenőt, aki csak éppen hogy megjött és máris munkába állott.

Azután fölhívta a megjelenteket, hogy az érdekelt és megnyilatkozott egyesületek szükségszerű tömörülésének praktikus részét vitassák meg. Már legutóbb is úgy látta, hogy a többség nem kíván új egyesületet alakítani, hanem szövetségszerűen kíván közös munkát végezni, hogy ezzel megkönnyítse az elintézések munkáját a városházán és egységes eljárást vigyen bele a közmunkák sürgetése ügyében.

A város költségvetése, értesülése szerint, már elkészült s így újabb dolgokat abba belevinni már nehéz lesz. Úgy véli, hogy az útépítésre kénytelen lesz a város kölcsönt felvenni s akkor sok minden megvalósítható.

MANNINGER VILMOS dr.

nem kíván olyan tömörülést, amelyhez alapszabályok kellenek, mert ez gátolja a szabad mozgást. Legyen ez a hegyvidéki egyesületek elnöki tanácsa, mert ezzel kifelé dokumentálja azt, hogy minden egyesület megtartotta az autonómiáját és mégis közösen járnak el.

Bódy úgy véli, hogy a „tanács" szó a városi hatósággal szemben nem alkalmas.

KOZMA JENŐ dr.

óva int attól, hogy mint *egy* egyesület jelenjék meg ez a tömörülés, mert ezzel gyöngíti azt az erőt, amit a sok egyesület egy... reprezentál. Indítványozza, hogy válasszák meg Bódyt elnöknek és kérjék föl, hogy a szövetség adminisztrálását vállalja a Svábhegyi Egyesület, ami egyhangúlag meg is történt.

Kifejtette ezután Kozma Jenő, hogy a megvitatásra kerülő kérdések 90 százaléka *útkérdés* és csak kis részben víz- és villanykérdés. Külföldi autóútján látta, hogy mennyire elmaradt e téren Budapest. Okvetlenül kölcsönt kell a városnak az útépítésre s a kapcsolatos csatornázásra felvennie és rendet kell teremteni az útépítés terén, mert úgy látja, hogy az ügyosztály és az útépítők tehetetlenek. Elhatározása, hogy itt kérlelhetetlenül fog eljárni, mert az útépítés terén múlik Budapest európai hírneve. Az állapotok pedig botrányosak. Néhány jellemző példát hoz fel. A Kútvölgyi-út építését egy időben adták ki a Böszörményi-út építésével s a Kútvölgyi-út, melyet régi, megbízható cég épített, már kész, ellenben az új vállalkozóra bízott Böszörményi-út még távol van attól. A legolcsóbb ajánlat nem mindig az elfogadható legjobb. Szóvá teszi a százfajta benzin által okozott zavart, amelyen szintén segíteni kell. Ezek európai kérdések és ezeket kérlelhetetlen szigorral kell megoldani.

Bódy Tivadar csatlakozott Kozma nézeteihez és kifogásolta azt, hogy az útépítő mérnökök az útépítés idején mennek szabadságra, így aztán egész nyáron hordják az útakra (és ezzel el is torlaszolják azokat) a szükséges anyagot, hogy aztán sáros ősz idején kezdjék el az útépítő munkát.

További fejtegetései során *Kozma* Jenő felhozta elrettentő példának a Pasaréti-út esetét, amelyet megépítése után kétszer bontottak fel a víz és gáz kedvéért.

A szervezkedés módjainak megvitatása folyamán az elnök azt szeretné, hogy a gyakorlatra bízzák rá, hogy miféle alapszabályok kellenek esetleg. De a közmunkák sürgetésén kívül azt a gyakorlati irányt is követné a szövetség, hogy a kavicsolás, gödörtisztítás s más ilyen természetű ügyekben előnyös megállapodást kötne a vállalkozókkal, ami a tagok hasznára válna és itt is egyöntetű volna az eljárás.

Az adminisztráció költségeihez hozzá kell járulnia minden egyesületnek és a gyakorlat fogja megmutatni, milyen mértékben.

SZIBINKITS GYÖRGY

szükségének véli, hogy az adminisztráció permanens legyen és minden jogos sérelem orvoslása iránt azonnal lehessen intézkedni. Föl kell kérni a városi bizottsági tagokat, akik az egyesületek révén érdekeltek, hogy ezeket a kérdéseket addig tartsák a közgyülés napirendjén, amíg azok elintézve nincsenek. Rámutat a Farkasrét és környéke égbekiáltó botrányaira s ő éppen azért lépett vissza a Farkasréti Gazdálkodók Egyesületének elnöki tisztéről, mert a kapott igéretekkel szemben éppen az ellenkezőjét rendelte és cselekedte a város. A temetőben kecskék legelik le a sírok virágait, mert nincs bekerítve. Nincs általános szabályozási terv s így lehetetlen az építkezés a külső részeken, ahol sok helyen egyáltalában semmiféle út nincsen.

HOLTZSPACH NÁNDOR

szerint a megalakulás megtörtént és a költségekhez fölajánlja az általa képviselt egyesület részéről a tagsági díjak ötven százalékát. Sorrendi tárgyaláson kívánja megállapítani a szükséges közmunkák sorrendjét és célszerűnek vélné, ha a programmot egy évre előre megállapítanának. Végül elsírta a Hűvösvölgy keserveit.

ANDRÉKA KÁROLY

együtt vallja Bódyval és Kozmával, hogy „jó úton" kell járnunk. Rámutat arra a sajnálatos tényre, hogy Budapest és Esztergom között tízféle módon kövezik az utat. A tömörülés címéhez szólva ajánlja, hogy

„Szövetkezett Budai Hegyvidéki Egyesületek"

legyen a szövetség címe.

Az értekezlet ezt egyhangúlag elfogadja, mire az elnök ennunciálja, hogy e címen megalakult az új szövetkezés és központi irodája a Svábhegyi Egyesület irodája lesz.

Kozma Jenő és Bódy Tivadar szóváteszik az országos autóútakat és azok szomorú körülményeit. Az utakat zúzott kővel bortíják és a falukban rettenetes a fölvert por, mely a tuberkolózis terjesztője. Fölkérik a népjóléti minsztert, rendelje el, hogy minden falu olajoztassa útjait.

KEMÉNY LAJOS

a teendők sürgősségére való tekintettel a felmerült kérdéseket három osztályba kívánja sorozni. Ha nincs utunk, nincs nemzetközi kapcsolatunk.

SZILÁGYI KÁROLY

Az érdekelt egyesületek egymásra találtak s így bízik a szövetkezésben. Minden útépítési bajnak a költségvetés az oka, mert az útépítő mérnökökben lett volna kellő munkakedv és tudás, de minden tervüket rendszeresen törülték. A költségvetés egyensúlyozása okozta a rettenetes mulasztásokat, pedig az csak fikció, mert a zárszámadások rácáfolnak a költségvetésre.

Amire Kozma megjegyezte, hogy a tervek jók, de a kivitel rossz és ezt gyakorlati példákkal (lásd Volkmann-utcai eset) bizonyítja. Az átvétel sem történik logikusan s rajta lesz, hogy az itt rejlő hibákat kérlelhetetlenül kiirtsa.

Szilágyi Károly még fölemlítette, hogy 15 év előtt, Bódy polgármestersége idején, eltiltották a mészkővel való alapozást és most újból kezdik (lásd Klára-utcai kőanyagot).

GÖMÖRI GYŐZŐ

hálásan köszöni Bódynak és Kozmának a tájékoztatást mindarról, amit az adózók nem tudnak. Örvend a megalakulásnak s az értekezlet jegyzőkönyve lesz a további együttműködés alapja.

RUSZKÓ JÁNOS

a keretek kiépítését óhajtaná.

Bódy Tivadar elnök ismétli előbb tett ennunciációját és kéri, hogy bízzák a szervezés részletkérdéseit a gyakorlatra. Az eljárás sorrendjét nehéz megállapítani, mert minden kérdés elsőrendű kérdés. A sorrendet a városházán döntsék el.

Az elnök éltetésével ért véget a budai hegyvidék jobb sorsát, szebb jövőjét biztosító tanácskozás.

A Polgári Párt seregszemléje

Lelkesen ünnepelte pártelnökét: KOZMA JENŐT

A Polgári Párt autonomiát akar, de nem a szélsőségek autonomiáját — A szegénység jegyében nem lehet várost adminisztrálni s ezért gazdaggá kell tenni a polgárságot. Ez megteremti a közélet tisztességét

Budapestnek nem szabad elválnia az országtól, mint ahogy ez megtörtént Béccsel A jövőben a technika vivmányait kell érvényesiteni nálunk, hogy európai nivón maradjunk — Az uj fővárosi törvény végleges tervezetét senki sem ismeri s így arról vitatkozni nem lehet

A főváros kérdése az ország kérdése — mondja Kállay Tibor v. miniszter

A városházán élénken indul meg őszkor a politikai élet és a *KÖZSÉGI POLGÁRI PÁRT* minden tagja érezte, hogy a küszöbön álló harcnak előnyére válik valami lelkes előretörés, a mire az alkalmat *Kozma* Jenő pártelnöknek külföldi tanulmány útjáról való megérkezése adta meg. Közóhaj volt és sürgősen, hirtelenül történtek a meghívások, amelyek a párthíveket a Gellért-szállóba szólították szerdán — e hó 14-én — estére, barátságos lakomára.

A terembe lépő pártelnököt lelkes ovációval fogadták a már ott egybegyűltek, akik között ott voltak:

Andréka Károly, Bárczy István, Becsey Antal, Bódy Tivadar, Bacsinszky Vladimir, Bhon József, Bakonyi János, Béla Henrik, Dinich Vidor, Dózsa Ottó, Éber Antal, Ereky Károly, Farkas József, Gaár Vilmos, Gamauf Géza, Glücksthal Samu, Grosch Károly, Günther Tivadar, Harrer Ferenc, bibithi Horváth János, Hubert Vilmos, Horváth Károly (IV.), Halász Ferenc, Holzer Sándor, Hübsch Móritz, Kállay Tibor, Lengyel N., Márkus József, Moser Ernő, Martin János, Nagy Andor, csécsi Nagy Miklós, Pásztélyi Vilmos, Pompéry Elemér, Rónay Károly, Radó Richárd, Sajó János, Sümeghi László, Schmiedt Richard, Semler Vilmos, Spett Ferenc, Szilágyi Lajos, Szamek Emil, Viraág Béla, Wodicska János, Zsiros István és mások.

Vacsora közben is állandóan érkeztek új vendégek és tálalás után

GAAR VILMOS

emelkedett szólásra. Nagyfontosságú az új fővárosi törvény, — mondotta — mely érinti az autonómiát s a külföldi útjáról visszatért pártelnököt, *Kozma* Jenőt, akit szűkebb baráti körben óhajtottak ünnepelni, arra kéri, hogy e fontos kérdésről, de a párt további céljai felől is tájékoztassa őket. Méltatta azt a nagy és felelősségteljes munkát, amit az elnök, mint vezér és közmunkás végez és biztosította Kozma Jenőt, hogy Budapest fölvirágoztatása érdekében kifejtett munkájában hűséggel és szeretettel állanak mellette.

A párttagok felállva, lelkesen éltették

KOZMA JENŐ-t,

aki kedvesen megköszönve az üdvözlést és kijelentette, hogy az ő hazatérése nem alkalom az ünneplésre. Azt hiszi, hogy ez a lelkesedés az eljövendő nagy kérdéseknek szól. Az ő szerepe olyan, mint a fasces vesszőit összetartó abroncsé.

Pihenni volt, mert új elgondolásokra van szükség, tanulni ment a külföldre, mert nagyobb tudásra, fesültebb erőre lesz szüksége. Ez a párt a legelfoglaltabb párt és erősen gyarapodik. Az új tagok a többi városházi pártból rekrutálódnak. Azokból, akik belátták, hogy ez a helyes irány, akik szembeszálltak régi pártjaik terrorjával s akik előtt meleg üdvözlettel meghajtja a párt zászlaját.

Ennek a pártnak csak egy jelszava van: a munka. A többi jelszót kisajátították más pártok, de nincs szükség jelszavakra.

Ezt a pártot a nagy polgári érdekek füzik össze.

Itt nincs terror, teljesen szabad a véleménynyilvánítás, nincs oktrojált akarat, reverzálisok senkit nem kötnek, de innen senki még ki nem lépett és mindnyájan egyöntetüen cselekszünk. Ez teszi lehetővé, hogy még a mostani törvényhatóság idején többségre juthasson a párt.

Külföldi útján jobban látta, hogy nálunk nincs minden rendben, de

a bajok gyógyithatók, a hiányok pótolhatók.

nem elementárisak. Ezzel biztosíthatjuk az európai nívót.

Csak szét kell nézni a külföldön s akkor meglátjuk a technika vívmányainak értékesítését, amiket nem méltattunk kellően. Ilyen kérdés a modern utak építése. De kapcsolatos ezzel a polgárság teherviselése és a népjólét.

A Polgári Párt sarkalatos programmpontja, hogy

előmozdítani a polgári jómódot, gazdagodást, hogy így független, egymást segitő egyedeket termeljen ki magából, akik nem kisérik irigységgel polgártársaik sikerét.

Megnyílt
a Szent Gellért Gyógyfürdő
kerti
Hullám-uszodája
Nyitva: reggel 7-től, — este 7-ig
Fürdőjegy 1·50, kabin 3 sz. 1·50, szekr. 50 f.

s ha ezt az irígységet kiírtjuk, megtudjuk teremteni

a közéleti tisztességet.

A szegénység jegyében nem lehet várost adminisztrálni s ezért gazdaggá kell tenni a polgárságot, nem úgy, mint Bécsben, ahol a mások zsebének rovására uralkodnak, ami forradalomhoz vezet.

Budapestnek nem szabad elválnia az országtól,

ahogy Ausztriában történt, ahol Bécsnek ellensége az ország.

Az autonómia kérdése tavasz óta kísért és a kaotikus jóslásokat ő sohasem hitte. A kormány is tudja, hogy az autonómia megszüntetése ártana a fővárosnak. Mindnyájunk nevében kijelenti, hogy

a Polgári Párt abszolut híve az autonómiának.

kívánja és akarja azt, de nem a szélsőségek autonómiáját, hanem a józan, dolgozó polgárságét. Nincs tudomása arról, hogy bárki is fenyegetné az autonómiát s azért kár döngetni a kaput ott, ahol kerítés nincsen.

A túltengő autonómia a polgárság veszedelme.

ahogy azt idegen példák bizonyítják. A városfentartó elem a polgárság, mely szeretettel van a város iránt. Aki nem szereti, ne vegyen részt a vezetésben.

Nem okvetlenül kell városi választónak is lennie annak, aki országgyűlési választó.

Ha az autonómiának vannak bajai, azok kiírtandók, de nem az autonómiával együtt, mert e hibák nem mindig az autonómia hibái. Kötelessége és hivatása a felsőbb hatóságnak, hogy az autonómia betegségeit meggyógyítsa.

Az új törvényre legfeljebb adminisztrativ szempontból van szükség, mely 1872 óta elavult. Ez nem tángálja a polgárság érdekeit. Ez a törvény ma csupán tervezés, senki nem ismerheti s így arról beszélni még korai dolog.

Végül megköszönte, hogy az ő kedvéért annyian eljöttek, de ezt a bizalmat csak addig kéri, amíg nálánál alkalmasabbat nem talál a párt, amelynek tagjai között oly sok a kiválóság és a városi ügyek mélységes ismerője és tudója. Szent a hite, hogy ez a párt fejlődni fog, mert életképes és a szebb jövőre üríti poharát.

Az éljenzés csillapultával

KÁLLAY TIBOR

szólalt fel s a maga részéről is melegen üdvözlte Kozma Jenőt, akinek vezetése alatt a párt nagy eredményeket ért el és fog a jövőben is elérni. Megvilágította a párt viszonyát a többi párthoz és elítélte az egyéni torzsalkodást, amiben a vezérek hibásak, mert

felidézték a világnézletek harcát, pedig e téren egymást sohasem fogják meggyőzhetni.

Óvakodjunk az idegenből átplántált eszméktől, mert a magyar nép csak a hazai talajból nőtt fa gyümölcsében leli örömét. Ezt a fát kell fölvirágoztatni.

Az autonómia bajai régiek, de végre is orvosolni kell azokat. A blok ezen nem segíthet, tehát nincs rá szükség, mert

konkrét esetekben egyik párt sem köti le magát előre.

Ezek a harcok csak a közmunkától vonják el a jó erőket. Egész Európában megszünt a feudalizmus s nincs rá szükség, és ok, hogy más-más viszonyok és más társadalmi rétegekben élő emberek egymás ellenségei legyenek. Baráti jobbot nyujtsunk egymásnak, mint ahogy ő nyujtja Kozma Jenőnek, azzal a fogadalommal, hogy mindig csak előre fog menni!

A beszédet élénken megéljenezték.

BECSEY ANTAL,

mint a párt viszhangja üdvözli Kállay Tibort, akinek felszólalása azt bizonyítja, hogy

a Községi Polgári Párt annak az országos szervezetnek egyik szerves része, amely Bethlen István gróf vezetése alatt áll.

(Zúgó éljen kísérte e szavakat). Azután üdvözölte Ereky Károlyt, aki az alkotó munka megindulásához mégis hazajött.

Áttérve az új törvényjavaslatra, kijelentette, hogy az esetben, ha az autonómia a szabad és független polgárok paizsa, akkor védeni kell,

de, ha csak a rossz bürokrácia takarója, — ha ennek révén felforgató tendenciákat akarnak becsempészni,

akkor frontot kell ellene csinálni.

Enyhíteni kell a polgárság terhein, revizió alá kell venni az egész adórendszert. A polgárság vagyonosodását kell elősegíteni, azért nem szereti a gyakorlati életben se a városst, se az államot mint háziurat és házépítőt. Ez maradjon egyéni vagyon.

Végül üdvözölte Bárczy István ny. minisztert és volt polgármestert, mint a párt céljait felölelő gyakorlati programmot formulázó bizottság elnökét, akinek nagy látóköre és súlyos egyénisége gyarapítja a párt erejét.

A további küzdelemben a párt

nem köti le magát semmiféle irányban,

hanem követi abszolut politikai meggyőződését, a megértő polgárság tömegeire támaszkodva.

A szellemes szónokot rokonszenves tüntetésben részesítették.

Végül felszólalt röviden

Ereky Károly

és kijelentette, hogy a székesfőváros iránt való szeretete hozta haza és éltette Kozma Jenőt.

A párt tagjai késő éjfélig derült hangulatban maradtak együtt Gundel mester pompás konyháját és kiváló borait dícsérve.

Budán, 1927 szeptember 17

Ferenc-napját ez idén fokozott ünnepélyességgel üli meg a Budai Társaskör október hó 3-án este, mely alkalommal vendégeket is szívesen látnak. Bővebbet a meghívó.

A nagy elgáncsoló

ismét megjelent, mint ahogy ezek a nagy elgáncsolók mindig megjelennek, ha valami becsületes, derék törekvést kell elgáncsolni. Ezek a jó ritterek abban különböznek a középkori lovagoktól, akik „gáncs és félelem nélkül" valók voltak, hogy ők viszont minden félelem nélkül készek minden jónak az elgáncsolására. Az ő jellemvonásuk, hogy a komoly munkát kerülik, léhák és lusták, de hogy a nimbuszukat mégis megóvják, szívesen vállalkoznak — nem a magasan felettük álló egyéniségek, hanem csupán azok valamelyes jóhiszemű és jószándékú tervük elgáncsolására, amivel saját tekintélyüket igyekeznek megnövelni, őket eziránt megbízó pártjaikat lekötelezni és további tartalomnélküli politizálásukhoz újabb jogalapot szerezni. Azaz — tévedés — egyféle tartalma van az ő politizálásuknak: a személyes gyülölködés! Ők, akiknek nem volt sem politikai, sem társadalmi gyermekszobájuk, halálosan gyülölnek mindenkit, aki tudásban, képességben és modorban föléjük került! Gáncsot neki! Minden mozgalom jó nekik erre, csak szélsőségbe kell vinni. A gáncsvetés önként jön. Többet kell követelni a „megbántott" nép, a „sértett" polgárság részére, mint amit a másik megadhat és kész a kudarc. A nagy gáncsvetőknek aztán egészen mindegy, hogy alkalmat a Tabán fölépítése adja vagy valamely nemzeti ünnep. Az elgáncsoláshoz minden alkalom jó. Húsz év előtt ők követelték, hogy a Tabánt újjá kell építeni és félig lerombolták. Most odaállanak a megmaradt fél elé és azt kiáltják, hogy — jaj annak, aki hozzá mer nyulni a Tabánhoz. A Tabán — sajnos — már kész, egészen kész. A nagy elgáncsolók tették ravatalra és mégis azt kiáltják, hogy nem engedik megölni a Tabánt! — Éppen a Szabadpolgári Kör vezéreinek van legkevesebb joga a Tabánt védeni, mert ők deputációztak, ők sürgették a kisajátítást, a lebontást. S most, amikor a város fejlődése érdekében le kell bontani, akkor éppen nekik nem illik a Tabán megmentőinek szerepe. Ez nem mentés, ez forradalmasítás. Nyomorgó egzisztenciákat, szegény desperádókat forradalmi igéretekkel könnyű a barikádokra vezetni, csakhogy ez nem polgári, nem nemzeti, de legkevésbé keresztény erkölcs!

A Budai Társaskör legközelebbi választmányi ülését *szeptember hó 22-én, csütörtökön* este fél 7 órakor tartja, melyhez a választmány tagjait ezúton is meghívja.

Háromszor ásott csatorna. Buda legújabb szenzációja, melyről elkeseredett levélben küldi a tudósítást egyik kelenföldi előfizetőnk abból az alkalomból, hogy megírtuk, a Csaba-utca elrémítő esetét. Ezt az utcát, ahogy azt Budán mindenki tudja, két év előtt makadámozták, hitványul és tönkre is ment rövid idő alatt. Ez idén nagy gonddal, alaposan, újból megépítették a Csaba-utcát és valóságos minta utat produkáltak. De hiába, mert jött a csatornázó ügyosztály, fölásatta az utat, hogy összekötő kanálist létesítsen a már régen tervbe vett és a Klára-utcán át építendő csatornához. Tönkretették a jó utat azzal, hogy nem kár érte, mert úgyis aszfaltozzák. A közönség szemeláttára nyúl ezzel a város eléggé el nem ítélhető módon és lehető mélyen a polgárság zsebébe. Így nőnek elviselhetetlen nagyságig a városi adók.

Ezt a budapesti korképet most kiegészítjük egy újabb, még groteszkebb korképpel, mely a Fehérvári-úton látható. E nagy út mentén épített most bérházat a város és a ház csatornáját egyik közeli keresztutcán átvezető főgyüjtőcsatornáig kellett megépíteni. Fölbontották az út közepét és kiásták a földet. Ekkor megjött a mérnök, összecsapta a kezét, mert a csatornát két méterrel odább jobbfelé kellett volna kiásni. Tehát hamar vissza a földet, behányni a kiásott csatornát és újat ásni! Alig ásták ki, megjött a főmérnök és összecsapta a kezét! „— Az Istenért, mit csinálnak? Nem ide, hanem egészen az út szélére jön a csatorna!" — Tehát ismét betemetni a No. 2 csatornát és megásni újból a No. 3. csatornát. És folyik ez a rettenetes gazdálkodás Buda egyik főútvonalán, ahol azt ezer meg ezer ember nézi megbotránkozva. Hogy micsoda véleménnyel a város gazdálkodása felől, azt fölösleges leírnunk.

Ezt a két jellemző esetet ajánljuk *Papanek* Ernő dr. min. tanácsos, a városi pénzügyek legfőbb őre, *Kozma* Jenő dr. országy. képviselő és a Községi Polgári Párt tal, a kelenföldi nagytekintélyű elnöke — és legfőképen *Becsey* Antal, a kelenföldi nagytekintélyű városatya figyelmébe, nehogy ellenük züduljon a közvélemény, hogy ezt szótlanul elnézik.

A vizivárosi autóbusz ügyében, amelynek csekély forgalmát előző hírünkben a közönség rovására írtunk, — több levél érkezett címünkre, amelyek közül az egyik abban leli az autóbusz kis forgalmának magyarázatát, hogy magán a kocsin *megtévesztő felirások vannak*, amelyekből minden kiolvasható, csak éppen az nem, hogy a kocsi a Széna-térre, illetve Marcibányi-térre megy. Hát ezen a bajon igazán könnyű segíteni. Egy másik levél viszont az autóbusz *szűkre szabott üléseit* okolja, a kényelmetlen ülést szűk téren, ahol az utas nem tudja hovátenni a lábait. Több ülést tettek a kocsiba, mint ahány rendes körülmények közt elfér. Ez is baj, de ezen is lehet segíteni. A legtöbb levél pedig tiltakozás az autójárat beszüntetése ellen, amiről egyelőre nincs még szó, de a gyér forgalom megadja a lehetőségét.

Becsey Antal nagyarányú műszaki megbizatás ügyében e napokban a Balkánra utazik.

A pártelnököt melegen üdvözölte a „Budai Társaskör" is ahová Hoór-Tempis Mór előadása után, e hó 15-én este az Akadémia-utcai pártkörből többekkel együtt fölment a társasvacsorához dr. Kozma Jenő. A körben vacsora után melegen üdvözölte őt Hoór-Tempis Mór társelnök, külföldi tanulmányútjáról való visszatérése alkalmából, amit dr. Kozma Jenő melegen megköszönt, az elismerés legmelegebb hangján emlékezve meg Hoór-Tempis Móric egyetemi tanár nagyértékű és az adatok gondos beállításával, forrásmunkát képező előadásáról, melyet Simanek Ferenc egyetemi tanárral együtt tartott előzőleg a központi pártkörben. Arra a fölkérésre, hogy a várospolitika közeli feladatairól nyilatkozzék, azzal tért ki, hogy a Budai Napló részletes tudósítást közölt előtte való napon elmondott beszédéről s így a körtagok mindenről értesültek. Ezután Pásztélyi Vilmos köszöntötte föl Kozmát tartalmas, szép beszédben méltatva érdemeit, végül pedig Hubert Vilmos hívta fel a pártelnök figyelmét a budai iparosok és kereskedők nehéz sorsára.

Hüvösvölgy Környéke Társaskör e hó 10-én este a Holtzspach-szanatóriumban tartotta őszi első választmányi ülését *Holtzspach* Nándor elnöklete alatt, amelyen letárgyalta a Hegyvidéki Szövetségbe való belépést és összeállította a kívánt adatokat. Az egyesületet a választmány határozata szerint a Szövetség ülésein képviselik: Holtzspach Nándor elnök főtit., Hubert Frigyes és Röthy Károly nyug. főtitkár. A Hüvösvölgy égető kérdései elsősorban a Völgy-utca ideiglenes csatornázása, amíg az Ördögárok beburkolása el nem készül, amelynek fedezetét most a Széchenyi-fürdő deficitjének fedezésére fordítják. Azt a csatornát olcsón egy *biológiai szürőteleppel* meglehetne oldani. Továbbá több utca gyalogjárdáinak megújítása és aszfalttermékkel való burkolása, mert mostani állapotukban a járó-kelők testi épségét veszélyeztetik. Végül a Hüvösvölgygyel, a Zugligettel és Svábheggyel összekötve, rossz karban levő, a Petneházy réten végig vivő, a Nagyréttől a Szépjuhásznéig terjedő útnak autóúttá való kiépítését óhajtják a vidék fellendítése érdekében.

Személy-
AUTÓ
fuvart
vállal éjjel-nappal
GRUBER ANTAL
ZUGLIGET, FÁCZÁNTELEP
Telefon: 662—28

Teljesen újjá alakítva, pompázó fényben áll a
POZSONY
KÁVÉHÁZ
I, Krisztina-körút 81
A legjobb kávé
és este kitünő cigányzene — Elsőrendű palack borok.
Thók Károly
tulajdonos

MÁTHÉ
FERENC MÁZOLÓ MESTER
I, Márvány-u. 11.
Vállalja: kávéházak
dísztermek és lakások
modern festését
Érdeklődők nézzék meg a Pozsony kávéházat

Alkalmas terem
Buda forgalmas helyén
összejövetelekre,
előadásokra,
táncoktatásra
jutányos áron napokra, órákra kiadó. — Bővebbet a kiadóban
délután 4-től—6-ig

Vendéglőátvétel!
Értesítem t. vendégeimet és ismerőseimet, hogy a II., Lánchid-utca sz. alatti
FIUME-szálló étermet
e hó 3-án megvettem. — Mint a
Központi szállodában volt „NOTTA"-féle vendéglőmben
ugy itt is törekvésem az lesz, hogy t. vendégeimnek pontos kiszolgálás mellett a legjobb ételeket és italokat polgári árak mellett nyujtsam.
Minden este selmeci Balogh Károly közkedvelt zenekara játszik.
Számos látogatást kérve, maradtam tisztelettel Özv. Papek Józsefné.

Ascher kályhás, II., Apostol-u. 9.
Közalkalmazottak részére árkedvezmény!

Miért dícsérik
mindenfelé a folytonégő szabadalmazott
JOBBÁGY-KÁLYHÁKAT?
Mert:
1. A legsilányabb szén és tőzeg is kitünően ég bennük.
2. Egyenletes meleget adnak.
3. Samottbélése a kályhát a tűz kialvása után is soká melegen tartja.
4. Vételáruk a tüzelőanyagon elért megtakarítással megtérül.
Kérjen árajánlatot és prospektust.
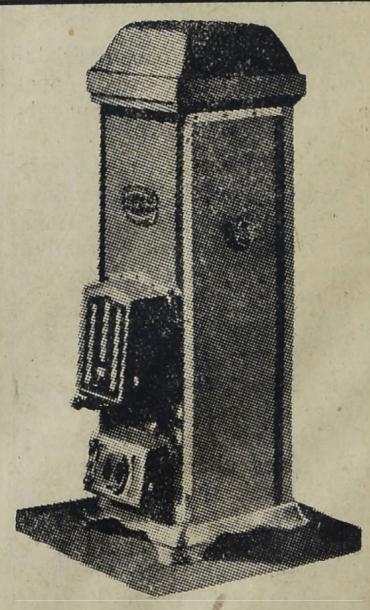
Magyar Királyi Állami Vas-, Acél- és Gépgyárak
Telefon J. 460-29 T. 265-00 Budapest, X., Kőbányai-út 21

HUNGÁRIA-GYÓGYFORRÁS
szénsavval telítve: HARMAT-VÍZ!

Magyarország legrádiumosabb gyógyvize. Az Erzsébet-híd budai hídfőjénél épült modern ivócsarnokban. Radioactiv hatásu lithiumos és calcium-hydrocarbonátos gyógyvíz
IVÓ-KURA
Keserűsó-kura. Javasolva vesebántalmak gyomorbajok, emésztési zavarok, álmatlanság vérszegénység ellen. Poharankint 8 fillér Karlsbadi sóval 16 fillér
Telefon: T. 286-76
Reggel 6 órától este 7 óráig

Aggasztó méretekben nő a neuraszténiások száma

Élethajsza, gondok, csalódások, fokozott izgulékonyság — a megromlott idegrendszer vetései — Mi okozza a neuraszténiát? — Hogyan védjük magunkat az ideggyengeség ellen

Migrénes nők és ideggyönge férfiak az Erzsébet-híd alatt — Idegrendszeri megrokkanás ellen isszák a Hungáriaforrás vizét

A ma emberének többé-kevésbbé megromlott idegrendszerét határozottan regulálja a Hungária-Gyógyforrás rádioaktív vize

Gyógyulásról beszélnek a kurázó neuraszténiás betegek

Irta: **Ferenczy László**

A ma emberének idegrendszere leromlott. Ennek megítéléséhez nem is kell ideggyógyásznak, lélekbúvárnak vagy lélekidomítónak lenni. Elég, ha az ujságok rendőri krónikáit elolvassuk. Alig van nap, hogy botránytokozó neuraszténiás beteg ne szerepelne a rendőri krónikában. A nyilvánosság elé azonban csak feltűnéstkeltő esetek kerülnek.

Ebben a nagy városban, ahol ugyan a legutóbbi népszámlálás szerint csak kilencszáznyolcvanhétezer lakos van, de ahol átlag csak Budapest falain belül mindig legalább egymillió ember él, az idegenekkel együtt senki egy pillanatig sem gondol arra, hogy ennek a számnak harminc százaléka neuraszténiás. Szomorú kép, de ebből az egymillió emberből háromszázezer beteg.

A neuraszténia, amely ma nemcsak egyike a nagyközönség legismertebb betegségi elnevezéseinek, hanem réméinek is, amely betegséget úgyszólván mindenki ismeri, mert vagy ő maga szenved benne, vagy valaki a közelebbi hozzátartozói és ismerősei között.

A neuraszténiások legnagyobb része veleszületett ideggyengesége folytán oly életet él, amely mintha keresve azt az utat képviselné, amely lépten-nyomon szembeállítja az idegesség kiváltó okaival: túlzásokkal munkában és élvezetekben, és ezen túlzások konjunkturális kísérőivel: gondokkal, csalódásokkal, éjjelezéssel, izgató szerekkel stb. Mivel azonban kétségtelen, hogyha ezek a kiváltó okok túlságos intenzitással ostromolják a nem terhelt idegrendszerűt is, az is neuraszténiássá válik, — a neuraszténia keletkezését úgy kell tekintenünk, hogy miképen mindenki a maga szerencséjének kovácsa, úgy a neuraszténiát is a legtöbb ember maga szerzi meg, maga szedi fel az okait, de a legtöbben úgy, hogy már hajlamosak voltak azt az útat választani, amely a neuraszténia okaihoz vezette őket.

Ez a kérdés oda vezet, hogy meg kell állapítanunk, hogy korunk, amelyben élünk, az idegesség korszaka, amelyben az emberek oly életkörülmények között élnek, amely hemzseg a neuraszténiát felkeltő alkalmaktól, viszont ezek az életkörülmények nagyobbrészt a XX. század ideges emberének alkotásai.

A neuraszténia kórtani lényegét nem szervi hiba képezi, csak működési zavar az idegrendszerben. A működési zavarok okát az idegrendszer gyengeségében és fokozott izgulékonyságában látják. A gyengeség fokozott fáradékonyságban, az izgulékonyság kóros nyugtalanságában nyilvánul.

A neuraszténiás munkában is egész másféle, mint az egészséges ember. Többnyire hiányzik az igazi munkakedve és kelletlenül fog hozzá, — sokszor nem is tud hozzáfogni és mindenféle kifogással halogatja.

A neuraszténiások egy másik típusa a másik végletet mutatja: a normális munkakedv helyét a mohó nekiesés foglalja el: úgy siet, mintha kergetnék, rabszolgája a munkának és zsarnoka mindenkinek, aki benne zavarja, — elmulasztja az étkezéseket, céltalanul túlmunkázik, — amikor abbahagyja, kínos fejfájást érez, nem esik jól az étel, nem tud aludni.

Egy másik csoportjuk, azok, akiket passziváknak, renyhéknek neveznek, nem képesek kiragadni magukat a neuraszténia komor felhőiből: ezek hol órákig tépelődnek, hol végtelenül panaszkodnak, — nekik semmi sem sikerül, ellenük esküdött mindenki és minden.

A neuraszténia tünetei között mégis a legjelentőségesebb a közérzés ezerféle zavara. Nincs olyan szerv, amely meg marad kímélve. Fejfájások, szívdobogások, máskor, mintha a szív megállott volna, gyomorzavarok, zsibbadások, szédülés, émelygés és a változatos érzések kimondhatatlan sogfélesége. Ezt a sokféle beteges érzést a neuraszténiás többnyire élénken megfigyeli és oly részletesen és színesen tudja elmondani, hogy a tapasztalt orvos már a panaszok stílusából megismeri, hogy itt nem szervi zavarokról van szó, hanem csak az idegek csalóka izgalmáról és ezért szokták az ily ideges panaszok alapját *„beképzelt betegségnek"* nevezni.

Oly eseteket, amelyeknél a beteg ily ideges érzései, a kóros önmegfigyelés súlyossága és az álérzések tudákos megfejtései, hogy mily betegségből eredhetnek: beképzelt rákból, tüdővészből, gerincsorvadásból stb. — amikor ezek a gondolatok dominálnak — hypochondriának szokták nevezni.

Minden neuraszténiást meg lehet szabadítani betegsége kínos tüneteitől

Feleletre váró kérdés most már: gyógyítható-e és mily módon a neuraszténia? Erre bármely orvos azt felelné, hogy minden neuraszténiást meg lehet szabadítani betegsége kínos tüneteitől, ehhez azonban az kell, hogy idegorvoshoz forduljon, aki alaposan megvizsgálja és előírja követendő életrendjét és gyógykezelését.

De honnan vegyék a szükséges pénzt? Mert betegnek lenni ma éppen olyan költséges dolog, mint elegánsan öltözködni, vagy vendéglőben étkezni. Az üzletek üresek, a vendéglőben menüt esznek, a betegek pedig nem mennek orvoshoz, nem fekszenek be a szanatóriumba és nem vesznek gyógyszert. Az idegen azt hinné, hogy Budapest a világ legegészségesebb városa, ahol alig van szükség orvosra és patikára, ha nem látná a túlzsúfolt kórházakat és klinikákat, ahol ingyen rendelnek. Mert a súlyos gazdasági helyzet az oka annak, hogy ez a beteg város külsőleg egészséges Budapestnek látszik...

Az idegorvosprofesszoroknál azelőtt napokkal előbb jelentette be magát a beteg, hogy a rendelésen megjelenhessen. Most egyelőre megváltozott a helyzet, mert előzetes bejelentés nélkül sem kell sokáig várakozni a páciensnek, hamarosan sorra kerül. Az idegorvostanároknak mindazonáltal kevés okuk van a panaszra, mert aránylag a legjobban birják az orvostársadalom krizisét és ha, a praxisukban gyengülés is történt, ez még mindig nem jelenti azt, hogy a professzorok rendelői délutánonként nem lennének tele betegekkel. Az embereknek nincsen pénzük az egészségre, de ha már nagyon rosszul érzik magukat és elhatározzák, hogy orvosi segítséget vesznek igénybe, akkor, ha fizetni kell: tanárhoz mennek, ha pedig nem tudnak fizetni: a klinikát keresik föl.



Beláthatatlan sorban várnak a gyógyulást kereső kúrázók a jegyekre.

A budaiak fölfedezték a neuraszténia legeredményesebb gyógyszerét

A háború rettentő emberpusztítása óta a különböző gyógyító eljárásoknak egész serege burjánzott fel. A hipnozissal dolgozó orvosoktól kezdve egészen a bonyolult gépekkel való kezelésig mindenféle eljárási módszerrel kisérleteznek, hogy a súlyos betegeket meggyógyítsák.

Az újszerű gyógyító eljárások közül különös érdeklődésre tarthat számot a *Hungária-gyógyforrás* kúrája, amely forradalmi jelentőségű felfedezés a neuraszténia gyógyítására.

E sorok íróját szinte tömegekben keresik fel emberek, akik neuraszténiából való gyógyulásuk történetét jönnek elmondani és olyan betegek, akik ettől a különös víztől várják meggyógyulásukat. Tegnap is egy idősebb asszony elmondotta, hogy a gyógyforrás vizét issza és ennek köszönheti, hogy neuraszténiája elmúlt. Ugyancsak ez az asszony ideges bártalmakban is szenvedett és ettől a bajától is megszabadult a *Hungária-gyógyforrás* révén.



A Hungária-forrás.

Hajnali film a Hungária-gyógyforrás „telepén"

Kora reggel, hat órakor már sűrű embertömegek ácsorognak a forrás ivócsarnoka előtt: valamennyien a forráshoz igyekeznek.

Itt az *Erzsébethíd* alatt, a Rudas mellett, ahol azelőtt csak gyomor, vese- és hólyagbajosok, köszvényben szenvedők valamint túlhizottsággal küzködők ápolták magukat, most reggelente neuraszténiások bandukolnak a *Hungária*-gyógyforráshoz.

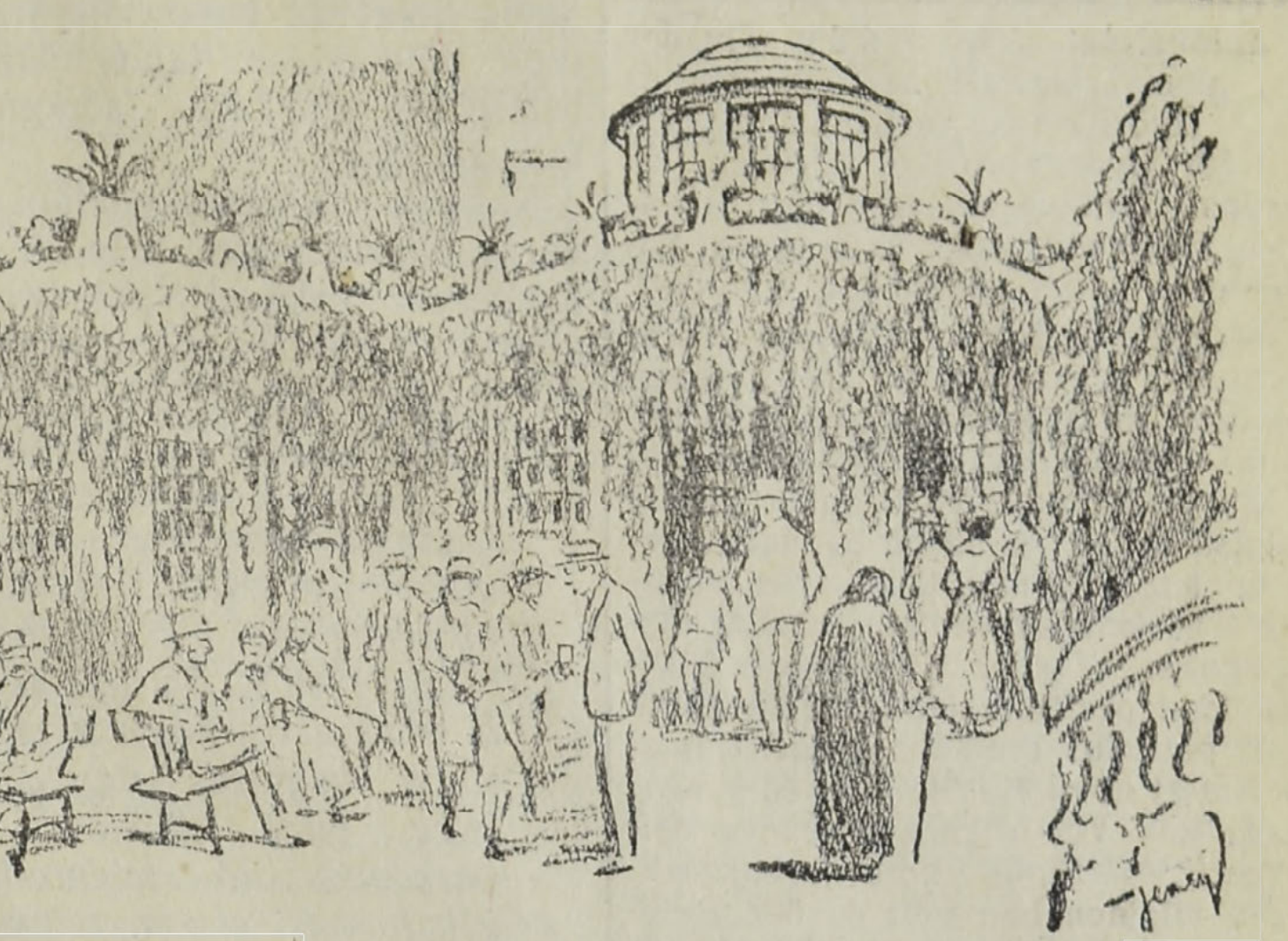

A Hungária-gyógyforrás fürdőtelepe.

A színes poharak egész légiója vár itt reggelenként a meleg *lithiumos*, erősen rádióaktív és abszolut mértékben steril vízre. Már reggel hat órakor megindul a karaván, a pesti és budai oldalról egyaránt, a *„Szent forrás"* felé, amelynek vize hivatva van gyógyítani.

A *Hungária-gyógyforrás* csodája ma már izgalomban tartja az egész országot. Mindenfelől kapom a leveleket, amelyek csodálatosnak tetsző gyógyulásokról adnak számot. Akikkel beszéltem, mind javulásról számoltak be. Egy idősebb úr elmondotta, hogy súlyos idegbántalmakban szenvedett, most egészségesnek tartja magát. Egy fiatalember arról panaszkodott, hogy neuraszténia miatt nem tudott dolgozni, most amióta kúrázik, jól van.

Mindezekből világos, hogy e kúrával nem egy reménytelennek látszó esetet sikerült véglegesen meggyógyítani. A beteg, ha a kúrát szigorúan betartja, akkor, még ha a legrosszabb esetben ideggyenge is marad, de kigyógyul neuraszténiájából.

Kellemetlen kérdéssé nőtte ki magát a Városmajor rendezése. Oly szépen indult pedig. A város megszavazta a parkirozás költségeit s a mérnöki hivatal a kertészeti hivatallal karöltve meg is kezdte a munkát. Ebben az esztendőben kellett volna a Csaba-utca mentén befejezni a rendezést, de ez már elmaradt. A különféle túlkiadások és a város szerencsétlen gazdálkodása fölemésztették a pénzt, — és pénz nélkül nincs park. De megakasztotta ezt a városmajori kis templom átépítésének a terve is. Ma is teljes bizonytalanságban úszik ez a templomépítő terv. Az első elgondolás alapján készült terv ezer akadállyal küzd és a városházán sem nézik jó szemmel. Ott is az a felfogás uralkodik, hogy a 130 éves fákkal kétoldalt szegélyezett főalléba nem lehet beleépíteni a templom most tervezett részeit s így ezen a terven változtatni kell. De talán nincs is nagy szükség arra, hogy ez a belső elrendezésében oly hibásan épült erdei templom átépíttessék, ami az ott megteremtett kínos helyzetet arányosan megnövelné. Ennek a külsőleg kedves templomnak abszolute semmiféle szellőztetése nincsen és nagyobb sokadalmak alkalmával sok ájtatos embert ért ott a rosszullét. Mélyen is áll, nincs alatta kriptaszerű pince, sok benne a deszkázott fal, amelyről hull a vakolat és festés és tolongás esetén életveszélyes a főbejárat különös konstrukciója, — szóval nem ideális templom. A bajokon segíteni hivatott szervek pedig megakasztották környékének méltó rendezését. A város viszont kapva-kapott az alkalmon, hogy ezt a parkirozó munkát szüneteltethesse. Nincs a Városmajornak pátrónusa a városházán és a legprimitívebb kérdéseket sem oldják meg. A parkot ma száz és száz ember és ennél is több apró gyermek látogatja, de az egyetlen illemhelyet is zárva tartják. Sok boszuságnak ez az okozója. Esős időben pedig a már parkírozott, kedves szép része meg nem közelíthető, mert a Klára-utca, mely ezt övezi, rendezetlen, sáros, piszkos. Mutatóba hordtak oda ugyan néhány szekér követ, de ezzel aztán vége is lett minden útépítésnek. Ezt az utcát szintén ebben az esztendőben kellett volna megépíteni. Igy lett a Városmajor a városi wirtschaft egyik tükre.

BUDÁN, II., RETEK-U. 12.
TROMBITÁS
vendéglőben
nem trombitálnak már, hanem diszkréten kedves **cigányzene** **száll** a hűvös, virágos kertben.
Pompás konyhája
vetekszik az elsőrangú restaurant-okkal, mégis mérsékelt polgári árak! Teritése előkelő.
Kitünő itala!
VENDÉGLŐ E:
GUTTENBERGER
BUDÁN, II., RETEK-U. 12.

HALLÓ! Hol a hal? **Ó-BUDÁN!**
Ott, ahol a hajó is megáll
Alegjobb hal sülve, rántva zeneszóval **Kutinál**
Élő halból az elimert **Kuti** modra főzik a **halászlét**
Esténkint Balog Laci muzsikál
Az uri közönség kedvelt vacsorázóhelye
Hűs kerthelyiség az óbudai propeller végállomásnál, közvetlenül a Dunánál
Friss Szent János sör

Valódi
szentgyörgyi
borok, hűs kerti helyiség, hideg konyha
Habermann Antal
I. ker., Maros utca
volt Szigethy-féle vendéglő

Szijgyártó
nyerges és bőröndös

Megbizható régi üzlet **FLIEGER NÁNDOR**
II. kerület, Fő-utca 10. sz.

Rudas-fürdő

A budai forráscsoport legrádioaktivabb hőforrása

A török hódoltság idejében épült s teljes eredetiségében fennálló kényelmes gőzfürdő — Kádfürdők

Fedett téli uszócsarnok

Autóbaleset érte Bódy Tivadar ny. alpolgármestert a Kékgolyó- és Ráth György-utca sarkán, ahol egy, a Ráth György-utcából hirtelen kiforduló, romlott fékezetű autó nekiment Bódy autójának és csaknem felborította. A két autó megrongálódott.

Wagner György dr. nyug. tisztifőorvost egészségügyi főtanácsossá nevezte ki a kormányzó Őfőméltósága. Budán kedves hatást váltott ki a kinevezés, mert 20 éven át viselte lelkiismeretes gonddal és ügyszeretettel az I. kerület tisztiorvosi tisztségét és kedvelt embere minden társaságnak. Wagner György dr. 1864-ben Budapesten született régi pesti, r. k. patricius családban. Édes atyja, az ismert nevű építész kor- és játszótársa volt Ybl Miklós nagynevű építésznek és Simor hercegprímásnak. Az ő tulajdonában volt és ő építette a legendás „Gülbaba sírjá"-t a Rózsadomb elején. Fia, György, Budapesten végezte az orvosi egyetemet és 1888-tól budai lakos. 3 évig volt Farkas László tanár mellett a Vöröskereszt-kórház segédorvosa, ismét 3 évig báró Schwarzer Ottó elmegyógyintézetének másodorvosa. Az előljáróságok átszervezése alkalmával 1894-ben a közgyűlés megválasztotta az I. ker. tisztifőorvosává, ahol 20 éven át fejtett ki áldásos működést. A háború alatt mint nyugdíjas díjtalan önkéntes szolgálatot vállal az egyik budai kórházban. Mint a Zugligeti Egyesület tagját kitüntetése alkalmából lelkesen megünnepelték.

Szombathy Kálmán, a Háztulajdonosok Orsz. Szövetségének ügyvezető igazgatója és a „Honvédelem" szerkesztője, a szövetség érdekében nyáron át kifejtett erős munka után, néhány heti pihenésre nejével együtt *Hirschwangba* utazott.

Kérje mindenütt a „Sopron-Győri"

TEJET, mert ez a legjobb és legmegbizhatóbb

Telep és iroda: Sopron-, Győr- és Vasmegye Tejgazdasági Rt. I., Fehérvári-ut 27. Tel. J. 128-01

Állítólag kilátó legyen a Kis Hárshegyen, a Nagy Hárshegyen, de a nevem Pista legyen, ha az égen kívül mást is lát a szemem, se a tiéd, se az enyem. A „makáma" talán így terem. Mert ismét egy darab Budapest, a fordított, amely kilátókat állított a Kis és Nagy Svábhegyen, de ott aztán a kutya se gondolt vele többet és a két kilátót úgy körülnőttek a bokrok és fák, hogy ma már — ahogy az előkelő helyről érkező panasz mondja — minden erőlködés hiábavaló és kilátástalan, mert kilátás nincs. Ez az első talán, hogy a pesti városházán valamit megengedtek Budán: azt, hogy a fák túlnőjjenek a kilátókon. De ez is azt bizonyítja, hogyha kilátásról van szó, nincs a városnak — belátása.

A húsdrágaság 119 év előtt egészen más volt, mint ma. 1807 április 20-án Pest vármegyéhez panaszt nyujtottak be, hogy a mészárosok túldrágán mérik a húst. A vármegye a közgyülés elé vitte a panaszt, amely a „hús és hozzátartozandó árak eránt" a következő határozatot hozta: „Tekintetbe vétetődvén egyrészről a vágni való való marhák árának a tavasz beálltával reménytelenül való nevekedése, de leginkább szabad királyi Pest és Buda városába az országgyülés végett számosan összve tódult népnek rendkivüli sokasága miatt a mészárosoknak sok húsról kell gondoskodni s ebből nagy károk következhetnek, másrészről a marhahús ezen most folyó hónapnak 24-ik napjától fogva a legközelebb reánk következő szent Iván napjáig egy krajczárral följebb, azaz tizenkét krajczárokra emeltettek fel. Eszerint lészen Budán és Pesten a marhahúsnak fontja 12 kr., a faggyué 24 kr., a gyertyáé 36 kr., a szappané 56 kr. A borjuhúsnak fontja 20 kr. és azt minden embernek fontonkint adják. A bárány, ürü és juhhúsnak ára szent Iván napjáig a maga valóságában megmaradván, azok fontja lészen 8 kr. A mészárosok pedig a publikumot jó, friss hússal tartsák és senkit hamis mérték által meg ne károsítsanak." Irígykedve gondolunk a régi pest-budai polgárokra, akiknek *ilyen* drágaság miatt kellett panaszra menniök.

A fordított város

Régi ígéretek — Közigazgatási abszurdumok — Rettenetes számok

VIII.

Nem árt néha visszanézni a multba és aki kezébe veszi — „Budapest szkfv. közigazgatása 1905-ben" — című munkát, különös dolgokat tapasztalhat, amelyek fölemlítése talán lelkiismeretesebb munkára serkenti a főváros urait.

Nagyon aktuális például a főváros kerületeinek már 25 évvel ezelőtt az akkori polgármester által tarthatatlannak mondott beosztásának kérdése.

Az idevonatkozó jelentés így szól:

„A polgármester, mint az utóbbi években mindig, a közigazgatási bizottsághoz intézett 1905. évi jelentésében is utalt arra, hogy a mai kerületi beosztás úgy a területre, mint különösen a lakosságra való tekintettel és a változott viszonyoknál fogva nem mindenben felel meg a közigazgatás akadálytalan és hatásos működése iránt joggal emelt követelményeknek és ez okból a fővárosi törvény revíziójakor okvetlenül szükséges a kerületek arányosabb, újabb beosztása és kikerekitése."

Tehát már egy negyedszázad előtt sem felelt meg a beosztás s azóta a különbségek még feltünőbbek. Félhivatalos jelentés szerint, kijegyezve azt a „Statisztikai zsebkönyv 1924." című munkából, az I. kerület lakossága 96.609 lélek, viszont a IV. kerület, a Belváros lakossága 28.306 lélek. A Belváros tehát lakosság szerint *egyharmada* az I. kerületnek.

Terület szerint az I. ker. 58 négyszögkilométer nagyságú, viszont a Belváros 0.9 négyszögkm., azaz hogy az I. kerület *hetvenkétszer* nagyobb, mint a Belváros.

A VII. kerület 11 négyzet-klm. tehát területileg ötször kisebb, mint az I. kerület, de 11-szer akkora, mint a Belváros.

A VII. kerület lakóinak száma 176,321 lélek, tehát mégegyszer annyi mint az I. kerületé, de *hatszor* több, mint a Belvárosé.

Olyan kirívó ellentétek ezek, hogy szinte megdöbbentők. Az I. kerület akkora mint San-Marinó köztársaság, négyszer akkora, mint Ung vármegye.

Szegednek alig húszezerrel több a lakosa, mint az I. kerületnek és 10 kerületre van beosztva.

Budapest bölcs tanácsa 25 év óta osztja *ketté* (?) az I. kerületet, de még mindig nem osztotta el.

*

Ígéretekben mindig nagy volt a tanács. Hogy itt is klasszikus példát idézzünk a már említett „Budapest szkfőv. közigazgatása 1905-ben" című munkából kiírjuk szószerint a következő részt:

„Igen sokat foglalkoztunk ez évben a régebbi, de még be nem fejezett vonaltervezetek ügyével. Így az 1905. évben adatott ki a vasúttársaságnak az óbudai temetői vonaltervezetre, valamint e vonal mentén létesiteni szándékolt forgalmi telep, nemkülönben a kelenföldi forgalmi telep mellett létesitendő új forgalmi telep épitése és üzletére vonatkozó engedélyokirat is, úgy hogy az óbudai temetői vonal megépitése — a III. kerületi polgárság régi óhajára — a kivitel stádiumába jutott."

Nesze neked Óbuda! Huszonöt év előtt már jelentette a város, hogy „... a III. kerületi polgárság régi óhajára az *óbudai temetői* vonal megépítése a kivitel stádiumába jutott..."

Ezt az ígéretet megismételte Folkusházy első alpolgármester úr őméltósága is a farkasréti temetőben, két évvel ezelőtt, harminc tanu jelenlétében, amikor kijelentette, hogy „... a farkasréti temetőbe már nem temetkezünk, hanem egyelőre az óbudaiba és rövidesen kiépitjük oda a villamos vasutat..."

Óbudán pedig már földig érnek azóta a szakállak.

Érdekes adatot szolgáltat Óbuda mostoha állapotára dr. Ugró Gyula, Ujpest nyug. polgármestere, aki most közöl visszaemlékezéseket Ujpest multjából az „Ujpesti Napló"-ban. Abban a harcban, mely Ujpestet egyrészt rendezett tanácsú várossá kívánta átalakítani, másrészt Budapesthez akarta csatolni, az előbbi álláspont győzött, mert a Budapesthez való csatolást — amit a belügyminiszter is kívánt — *Óbuda elmaradottságára való utalással* ellenezte Ujpest polgárságának nagy többsége.

De ki kellene keresnünk a Budai Naplóban évekkel ezelőtt megjelent hírt, hogy Óbudára *büntetésből* helyeztek át egy rendőrtisztviselőt.

*

1905 június 13-án az a gyász érte a nemzetet, hogy Budapest nagylelkű és nemesszívű jóakarója és pártfogója, József főherceg elhunyt. A polgármester rendkívüli közgyűlést hívott össze és meleg hódolattal búcsúztatta el a nagy halottat és felhívta a tanácsot, hogy az elhunyt emlékének méltó megörökítése iránt minél előbb tegyen javaslatot.

A tanács erre azt javasolta, hogy őfensége emlékére a Margitsziget valamely alkalmas pontján *emlékszobor állitandó fel,* amit a közgyűlés július 15-én egyhangúlag elfogadott, csak a szobor felállításának helyét tartotta függőben.

Ma, 22 év mulva is függőben tartja azt a tanács, pedig adakozásra hívta fel a törvényhatóságokat és maga is húszezer koronát szavazott meg e célra.

Mi ez?... Abdera?

Így járt boldogemlékezetű Batthyány Lajos gróf, az első magyar alkotmányos miniszterelnök, a nemzeti vértanú. Tanács és közgyűlés elhatározta, hogy Budapesten szobrot állít neki és negyvenezer koronát szavazott meg.

Hol a szobor?

*

Ez Budapest, a fordított város.

Dubonai Pál.

Ünnepélyes külsőségek között nyílt meg a Lánchíd-kávéház

Uj színnel lett gazdagabb Buda. E napokban megnyílt a Lánchíd-kávéház. Hosszú hetek óta folytak az átalakítási munkálatok, míg végre most a ragyogóan elegáns helyiségben megkezdődött az élet. *Grosz* Albert vállalkozott a nagy feladatra, hogy a mai drága és pénzszűkös világban olyan kávéházat adjon Buda közönségének, amely minden tekintetben kielégíti a modern igényeket, s amellett nem rettent el magas áraival. Terve sikerült is.

Korrajznak is beillik annak az elmondása, hogy a nagy pénztelenség ellenére, közel másfélezer látogató vett részt a Lánchíd-kávéház megnyitóján. Az új helyiség csillogásával, fényével, a nyujtott gyönyörűségeknek káprázatos variációjával, valósággal vonzotta magába a közönséget.

Tessék elképzelni többezer gyertyafényű tündéri villanyvilágítást, a kosztümök és estélyi ruhák pompáját és a muzsikát, melyet a zenekar szolgáltat. A helyiség otthonos, ragyogóan tiszta, s ami a fő, kitünő kávéházi és konyhai specialitásokat élvezhet az ember.

Este kilenc óra. A kávéházban tündéri fényesség. A helyiség megtelik, a hangulat emelkedik, a zene uj erőre kap. Ha a tekintet átfúródna a tükörablakok selyemfüggönyein, a kávéház előtt nagy tömeget láthatna, amint bámulják a hatalmas kivilágítást.

Bizonyos, hogy a Lánchíd-kávéház rövidesen egyik legkedvesebb reggeliző, uzsonnázó és vacsorázó helye lesz a budai, de még a pesti közönségnek is, amely örömmel és megelégedéssel üdvözölte az első napokban a Lánchíd-kávéházat, amely feltétlenül emeli és teljesebbé teszi Budapest világvárosi képét.

Versek

Irta: **Ring Pál.**

Az előszót írta: **Krúdy Gyula.**

Ring Pál budai ember. Ahogy Krúdy előszavában írja: „... Egy Váci-úti gyárat fűt az ő ütőere". Világot járt ember, aki a fémiparban nevet szerzett magának és Európa minden nagy városában tanult valamit az ő vasgyáros keze. De a lelke is. Amerikát is jól megnézte és aztán hazajött, hogy tudását itthon értékesítse. Poétalelkű ember, akit melegít a honszerelem, aki szereti szülőföldjét és aki egy-egy ihletett órában rímes sorokban írja le gondolatait. Az előszót a következő sorokkal fejezi be Krúdy:

— Nem tudom, hogy minden verse eléri azt a mértéket, amelyet esztétikusaink várnak a versektől. Én csak szeretni tudom ezt a világjáró magyart, aki sok esztendős vándorlásaiból forróbb honszerelmet hozott haza, mint a mi honszerelmünk, akiknek megadatott a kényelem, hogy mindvégig hazánk keblén maradhassunk.

A verskötetből találomra kivettük a következőt, hogy mutatóba adjuk:

BALATONON.

Fürge habok hullámai
Játszadoznak vélem,
Mintha csak az édesanyám
Ringatna ölében.
Karjaimban az evező
Hajladoz recsegve,
A hullámraj csónakomra
Hullámot szór egyre.

Emlékeim, sorsosaim,
Mondiátok el nékem,
Hiányoztam vajjon néktek
Által annyi éven?
S gondoltatok vajjon reám
Amennyit én rátok?
Bárhol jártam, bárhol értem
Ezt a nagyvilágot.

Ha ringatott messzi tenger,
Veletek volt lelkem,
Rátok gondolt, ahol tavat,
Vizet láttam, szeltem.
Minden pálma tietek volt
E nagy földi léten,
Riviérá Velencével
Mind lemaradt, mélyen.

Pedig nagy föld, mit bejártam:
Hegyet, völgyet, tengert,
Tavat, folyót, patakokat,
Miket szívem kedvelt.
Szép Balaton! Lelkem álma
Léssz ameddig élek:
Síron innen, síromon túl,
Akármerre téved.

GUNDEL

Szent Gellért

PARKTERRASZA

egész nap nyitva

Délután és este zene!

TÁNC TÁNC

Svábhegyi Szanatórium

a legszebb és legmodernebb klimatikus és diétás gyógyintézet Budapest centrumától 20 percnyire, ősrégi nagy parkban, 430 méter magasságban. Napidij: ötszöri diétás étkezéssel és vizikúrával együtt 18 P-től.

GROZIT

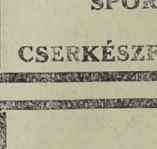

BŐRFEDÉL-LEMEZ

erős, tartós, viharálló

aszfaltozás, tetőfedés, talajvizszigetelés

GROZIT aszfalt és kátrány vegyitermékgyár Budapest, VI., Berlini-tér 3

Telefon: 267—96

HALWA SÁNDOR

PUSKAMŰVES BUDAPEST,

Üzlet és műhely: I., Szent János-tér 4

Telefon: Kr. 507—37

Állami díszoklevél. Ezüstkoszorús mester

Nagy aranyéremmel kitüntetve

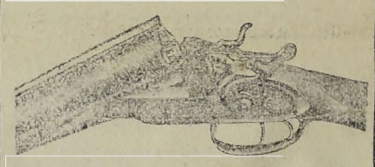

VADÁSZFEGYVEREK

FEGYVERJAVÍTÁSOK

SPORTCIKKEK

CSERKÉSZFELSZERELÉSEK

Budai Általános Takarékpénztár rt.

a takarékbetéteknek

kényelmesebb gyűjtése céljából takaréklapokat bocsájt a felek rendelkezésére. Könyvecskékre elhelyezett betétek és folyószámlára elhelyezett összegek után

6 százalék kamatot térít a

Budai Általános Takarékpénztár rt.

Buda, II., Fő-utca 9.

Pénztári órák: 9 — 3-ig.

Telefon: T. 214-21. — Váltóüzlet és tőzsdeosztály: T. 133-50. — Tőzsde kirendeltség: V., Szabadság-tér 17. Telefon: J. 902-88.

Váli Gábor és Tsa

első budai

Cimtábla-festészete

Telefon 149-46. II. Iskola u. 16.

SZÉCHENYI GYÓGYFÜRDŐ

a modern orvosi tudomány minden eszközével és a különböző gyógyeljárásokhoz szükséges fölszerelésekkel ellátva.

A város minden pontjától könnyen megközelíthető.

Óbuda megmozdult

Sérelmei tárgyalta a III. Ker. Egyesült Polgári Tarsaskör választmánya — Innen várja az elszegényedett polgárság a megváltást. — Villanyvilágitás a Bécsi-uton

Szinte ünnepies hangulatban, méltóságteljesen és a komoly időkhöz mérten vette sorra és tárgyalta le Óbuda minden égető kérdését, szörnyü elmaradásának minden okozóját a „III. ker. Egyesült Polgári Társaskör" saját szép körhelyiségének boltives nagytermében e hó 6-án *Andréka* Károly elnök vezetése alatt, aki a nagyszámban megjelent tagokat szívesen üdvözölte. *Unger* Manó dr. főorvos a Margit-kórház ügyét tette szóvá, mely ma már szűknek és elégtelennek bizonyult. Ezt vallotta Andréka elnök is és mert ott, ahol áll, nem fejleszthető, új kórházat kell épiteni, lehetőleg a hegyek alján.

Az elnök ezután ismertette a Budai Hegyvidéki Egyesületek Szövetségére vonatkozó mozgalmat, melyhez a Társaskör is csatlakozott, mert ez nemcsak az óbudai hegyvidék, hanem az egész főváros kérdése. Ma már a pestiek is érdeklődnek az óbudai hegyvidék iránt és főleg a Pálvölgyet látogatják tömegesen.

Rezső Antal ügyv. alelnök ismerteti a szövetség alakulását, átiratát és felsorolja mindazokat az útépitési hiányokat, bajokat és ferdeségeket, amelyek sürgős elintézést kívánnak.

A Szövetség ülésein való képviselettel a választmány Andréka Károlyt, Szepesi Ágostont, Rezső Antalt és Kemény Lajost bízta meg.

Az ülés folyamán Szepesi Ágoston az elhagyott temetők végleges rendezését sürgette, de Kemény Lajos itt óvatosságot ajánlott, nehogy kegyeletsértéssel vádolhassák meg a társaskört. A maga részéről a külső Bécsi-úti autóbuszjárat meghosszabbitását követelte a zsidó temetőig s onnan az ürömi hídig vagy az óbudai állomásig, ami a vidéken lakó munkásoknak tetemes megtakarítást jelentene pénzben és időben. A magas színvonalon álló vitában résztvettek Szigeth Gábor, Martin József, Groszmann Miksa és többen.

Rezső Antal még fölhívta a választmány figyelmét Saagmüller apátplébános jubileumára és a választmány Szepesi Ágostont kérte föl, hogy a kört képviselje.

A vita befejeztével *Orova* Zsigmond emlékezett meg arról a nagy szolgálatról, amit a fővárosnak azzal tett Andréka Károly, a társaskör nemesgondolkodású, áldott szívű elnöke, hogy a munkások és munkaadók között a békés viszonyt helyreállította. A választmány ezt a tényt jegyzőkönyvileg megörökíti. Andréka tiltakozása dacára, mert csak kötelességét teljesítette, ahogy azt 26 éves kora óta e téren már sokszor tette. Megtévesztően régi a prakszisa itt, hogy még Vass miniszter is az „öreg Andrékára" bízta a békéltetést.

Végül *Kemény* Lajos jelentette be, hogy a kör elnöksége által kezdeményezett és kisürgetett villanyvilágitás előmunkálatait a Bécsi-út külső részén már legközelebb megkezdik a a vám és a temető között, ahol villanylámpákkal cserélik ki az ócska petróleumlámpásokat.

Az ülés után társasvacsorához ült a társaság, éltette ügybuzgó elnökét és társait.

Megszűnt Buda egyik különlegessége, az amerikai orvosok egyesülete, az „American Medical Association". Öt évig állt fenn, volt 20—30 tagja és hozzájárult Budapest népszerűsítéséhez a tengeren túl. Holmayer dr. sebészorvos volt az elnöke. Most, hogy az egyesület megszűnt, tagjainak túlnyomó része Bécsbe költözött, ahol a hasonló egyesületnek 250 tagja van. Érdekes volna tudni, hogy tulajdonképen mért szűnt meg?

Sokat beszélnek most tanügyi körökben egy angol tanulmányútat megelőző tárgyalásokról, amelyek a város közoktatásügyi tanácsnoka előtt folytak le. *Anda* Géza tanító, aki minden szabad idejét az angol nyelv tanulására használta föl, arra kérte a várost, hogy némi ösztöndíj vagy segítség kiutalásával küldjék őt ki Angliába, az ottani iskolai viszonyok tanulmányozására. A tanácsnok szakemberektől kért tanácsot ez ügyben s akkor a tanácsadók mindegyike önmagát akarta kiküldetni, mindegyik máshová, anélkül, hogy az illető ország nyelvét bírta volna. A tanácsnok azzal vetett véget ennek a különös tanácsadásnak, hogy mégis Anda Gézát küldte ki Angliába.

Dörner József gyümölcsészeti professzor a gyümölcsfák kezeléséről tartott igen érdekes és értékes, sok gyakorlati utasítást nyujtó előadást e hó 10-én este a zugligeti „Fácán üdülő" külön helyiségében a „Zugligeti Egyesület" meghívására. *Manninger* Vilmos dr. egyet. tanár, az agilis új elnök, igyekszik meghonosítani ezeket az előadásokat, amelyek több élénkséget vinnének az egyesület életébe. Az előadást *Rózsa* Károly gázgyári vezérigazgató is meghallgatta.

LORGNON Zibrinyinél, I., Attila-u. 12.

Zenekari hangversenyt rendez minden vasárnap délután 5 órától a pesti Vigadóban a székesfőváros népnevelési bizottsága a „Székesfővárosi Zenekar" közreműködésével. Három ciklusba foglalták az érdekes zenetörténelmi előadásokat s azok *október* hó első vasárnapjától *április* hó utolsó vasárnapjáig folynak. Helyárak 80 fillértől 3 pengőig. Érdeklődők forduljanak a Népmüvelési Bizottsághoz IV., Váczi-u. 62. vagy telefon J.: 430—66.

Drótkötélpályát — a budai hegyekre

A modern közlekedés vonzza a közönséget — A drótkötélpálya oly biztos, mint a vasut — A szükséges tőke itthon is meg van

Széll Árpád igazgató nyilatkozik a budai drótkötélpályák tervéről Bódy Tivadar a hegyvidékért

A mai szomorú viszonyok mellett, amikor csak az udvarias idegenek dícsérik Budát, fölemelő tudat, hogy lelkes emberek, a városházzal szembeszállva, a tanács ellenére is, igyekeznek e világszép fekvésű város jobb jövőjét, boldogulásának útjait megalapozni és pozitiv tényekkel szolgálni azt a célt és törekvést, amely Budából világfürdőt igyekszik teremteni.

A régi szokás ellenére, hogy itt a nyugalomba vonult polgármesterek etiketszerűen távoltartják magukat a városi ügyektől, — *Bódy* Tivadar ny. polgármester, a budai hegyvidék lelkes apostolává szegődött. Nagy tekintélye, közkedvelt egyénisége, nagy jártassága a városi ügyekben szinte predesztinálták erre. A kedvet meghozta ehhez az a kedvező körülmény, hogy budai lakos.

Így aztán nem volt nehéz őt megnyernie *Szél* Árpád igazgatónak, aki a Helyiérdekű vasutak műszaki vezetője, hogy a gyönyörű, de elhanyagolt budai hegyvidék érdekében modern közlekedési eszközök megteremtéséhez hozzájáruljon.

Régen szövik már ezeket a terveket, amelyek új életet visznek majd a hegyvidékre és gyakori autóutak bizonyítják, hogy a tervek már nemcsak tervek. Szél Árpád nagy műszaki tudása, üzleti realitása és terveinek gondos előkészítése nemcsak a kormányfőtanácsosi címet hozták meg neki, de megtermik Budán a külföldön oly elterjedt intézményt, a hegyekre vivő drótkötélpályákat, amiket mint különlegességeket is szívesen használ a közönség.

Ez ügyben munkatársunk, aki figyelemmel kísérte Szél Árpád földerítő útait a hegyvidéken, nyilatkozásra is bírta a különben minden nyilvános szereplés elől elzárkózó igazgatót, aki a következőkben adta meg a szükséges felvilágosítást kérdéseire:

Miért nem közelitiük meg vasutjainkkal a szentendrei-, illetve pilisi hegyvidéket, ha másként nem, fogaskerekü vagy drótkötélpályával?

E kérdésre viszontkérdéssel felelhetnénk! Miért nem kérdezte ezt, — mondjuk 10—15 évvel ezelőtt — Szerkesztő Úr? Ugyebár azért, mert e század első évtizedében nálunk Budapesten az ilyen turisztikai célokat szolgáló vasútépítésekről nem tárgyaltunk, megelégedtünk azzal, hogy megépíthettük például a Hűvösvölgyi vasutat, meghosszabbíthattuk: a zugligeti vonalat, kiépíthettük a Gödöllői vasutat. Ma már aktuális a kérdés. Ma már a közönség apraja-nagyja szabadidejében kirándul, turistáskodik, gyalogszerrel, vasúttal, sőt újabban „Weekendezik".

A kor haladásával, vagy ha úgy tetszik, ezzel a divattal számolva a Budapesti h. é. v. foglalkozik a közönség ez irányban megnyilvánuló hajlamával és Szentendre környékén keresi azt a magaslati helyet, ahol a külföldhöz hasonlóan egy elsőrangú szállodát, szanatóriumot, sporttelepet a „Weekendezés"-re alkalmas területet adhatna a közönség használatára.

Ha megtaláljuk az alkalmas helyet, akkor megfontoljuk, — a terephez képest, — hogy adhaesios vagy fogaskerekü vasutat, esetleg függő (drótkötél) pályát épitsünk-e?

Rentabilisebb-e a drótkötélpálya, mint a fogaskerekü, vagy adhaesios vasut?

A kérdés nem találó! t. i.: nem attól függ, hogy drótkötélpálya, vagy fogaskerekü vasút bonyolítja le a forgalmat. Bár tagadhatatlan, hogy a szóbanforgó „luxus" utakra csábító a közlekedési eszköz különlegessége is. Rentabilitási számításainknál ezt a körülményt is figyelembe veszszük, azonban elhatározásunkra nem *döntő* az, hogy függő vasutat, vagy fogaskerekü pályát épitsünk. Hisszük, hogy az egész „Etablissement" itt Budapesten, mint Magyarország idegenforgalmi középpontjában a befektetés a polgári kamatjait meghozza, idővel talán jó üzlet is lesz!

A külföldön már meglevő ilyen drótkötélpályák beváltak-e, és elég biztosnak bizonyultak-e minden tekintetben?

A külföldön megépült és üzemben levő „függő vasutak" (drótkötélpályák) biztonsági tekintetben a megszokott adhaesios vasutakkal egyenrangúak. A drótkötélpálya építése és üzeme, mint közforgalmi vasút a Vasúti- és Hajózási Főfelügyelőség ellenőrzése alatt van. Mint gyakorlati mérnök, illetve „vasutas" a függő vasútnak forgalmi biztonság tekintetében előnyt adnék, mert télvíz, havazás idején a rendszeres forgalmat könnyebben, kevesebb költséggel biztosan lehet fenntartani.

A viteldíjak hogy alakulnak ki körülbelül?

Nálunk erre még nincs tapasztalat, tehát csak a külföldön tapasztaltakat említhetem. A Semmering vidékén épült „Rax" kötélpálya üzemi hossza 2200 m. és a viteldíj a mi pénzünk szerint oda-vissza 6 pengő.

Rendelkezésre áll a szükséges tőke?

A „Nova" mint közlekedési és ipari r.-t. ipari érdekeltségét a Wagonépítési koncentrációnak, Ganz- és Társának átengedte és ezt a felszabadult tőkét „Közlekedési" érdekeltségeinél kívánja befektetni. Ha tehát tanulmányainak alapján a befektetendő tőkének polgári kamatjait biztosítottnak látjuk, — a tőke rendelkezésre áll.

A poloska

Azt mondják, hogy Budapesten, a Nemzeti Múzeumban van a világ legtökéletesebb poloskagyüjteménye. Természetes. Mert az egész világon 99 fajta poloskát ismernek, de Budapesten 101 fajta tenyésztődik. Csakhogy ilyen tökéletes gyüjtemény nemcsak a múzeumban van, hanem minden második házban. Legutóbb e tárgyról irott cikkünkre most *Borsodi* Vilmos, a 28 év előtt Amerikába költözött, most visszatért, de 28 év mulva ismét visszamenni készülő ujságíró barátunk szellemes levélben reflektál és azt irja többek között, hogy: „...Poloskát irtani lehet, de idegenforgalmat teremteni nem lehet, mert az idegenforgalom a kultura és a jólét következménye, tehát ezt a kettőt kell megteremteni. De a poloska kiirtása mégis fontos: 50 évvel ezelőtt Berlinben is volt poloska, 40 év óta alig van; Newyorkban még 35 évvel ezelőtt elegendő volt, 32 év óta kevés van: 2 év alatt kiirtották: megtanitottak minden asszonyt a kiirtásra és annak fontosságára, nem a poloskairtó vállalatokra bízták, hogy így azok kapjanak poloskaforgalmi adót."

Érdekes előadást tartott e hó 17-én délután 5 órakor a Gellért-szálló hangversenytermében dr. *Schlossmann* Arthur belső titkos tanácsos, düsseldorfi egyetemi tanár, a „Német Gyermekorvosok Társaságá"-nak elnöke, aki a kongresszus alkalmából van Budapesten. Az előadás tárgya: „Gesundheit, sociale Fürsorge u. Leibesübungen" címen düsseldorfi kiállítás szervezése és tanulságairól az 1929-ben Budán rendezendő nemzetközi fürdőügyi és idegenforgalmi kiállításra való különös tekintettel. József Ferenc dr. főherceg is meghallgatta az előadást.

A Pesti Magyar Kereskedelmi Bank ezévi június 30-ára lezárt félévi mérlege a folyóüzletek további erős fejlődését mutatja és az 1926 december 31-re mérlegszerűen kimutatott 3,672.102.69 P összegű egész évi tiszta nyereséggel szemben az 1927. év első felére 2,651.261.78 P tiszta nyereséget eredményezett.

Zarándoklás

Máriazell, 1927 aug. 14.

Róma után Máriazell. Róma nagy, Róma hatalom, Róma a kereszténység földi vágyainak betetőzése, óriási emlék a multból, végtelenül nagy reménység a jövőnkre. Ő szentségét, a római pápát megláthatjuk, vele beszélhetünk. Ő egy élő szimbólum szent Péter trónján.

Máriazell kicsi, nem is város, hanem csak község és szinte büszke arra, hogy csatornázva van, jó ivóvize van és elektromos világítása van...

Bámulatos kontrasztokat foglalt művészi egységbe az Ur Máriazell kialakításában: ma nagyboldogasszony ünnepe van. Az Istenanya ünnepe. Édes anyját itt mutatja be az Üdvözítő az ámuló világnak. A reneszánsz-stílusban és keresztformában épült bazilika-templom hossza 84 m, szélessége 29 m., de ez az óriási templom nem képes befogadni az egyre érkző zarándokseregeket... Az ezüstből készült kegyoltár legszebb dísze a hársfából vésett és drága ruhákkal betakart, ülő Szűzanya szobra, kis Jézust az ölében tartva. Fejükön arany koronák, csillogó drágakövekkel. Sziporkázva tündökölnek a drágakövek, örökméccset tartanak az ezüstből készült angyalok, de mégis talán legdrágábbak itt az élő emberszívek. A bizalom, a szeretet, a megnyugvás, a krisztusi lélek, amely kiárad belőlük...

Hol van élő és látható földi király vagy királynő, akinek nevenapjára tiszta szeretetből, a szépség örömeért, a „szent" szolgálat fölséges kegyelméért ezerével mennek az emberek: kor, vallás, nem, nemzetiség, származás — nulla!

„A te szolgád vagyok én", szívük az iránytű, a lelkük ösztöne igazítja őket ide az üdv forrása felé. „Nem vala hely Betlehemben." Nincsen hely Máriazellben... A vasút, kocsi, autó, motor, tricikli, bicikli ontja a sok embert, alattam alattam magyar zsolozsma hangzik, kitekintek, ötvenhatvan emberből látszó magyar csoport érkezik, szelid arcú magyar asszonyok, férfiak, fiatalok, egyszerűek, gyalog jönnek!

Kisietek az utcára, megszólítom a leghátul, mezitláb lépkedő, jó asszonykát:

— Honnan jönnek, kedves testvérem?

— Sopron megyéből.

— Hány napja jönnek?

— Két nap, két éjjel...

Kérdeznék még egyebet is, sokat, de komolyan tekintenek rám az előlmenők, amiért elszakítottam tőlük társukat — tehát útjára eresztem a zarándokot. Sietve készülődöm magam is, mert már délelőtt jelezték, hogy most, délután 6 órakor gráciak jönnek ötezren. Már nincsen üres hely, házról-házra járnak az emberek éjjeli szállást keresvén — és még ötezren jönnek! Itt meg kell ismétlődni a hegyi jelenetnek...

Magyarok — hála Istennek — vannak legalább ezren, akik ide engedelmeskedni jöttek. Cifrálkodásra sem alkalom, sem hely...

„Szeressük egymást testvéreim", dörög a Máriazell-i szószékről a magyar szerzetes hangja. „Vigyázz reánk édes anyánk, angyaloknak királyné asszonya", zeng a magyarok éneke.

A kincstári oltárnál szent misét mondanak a háborúban elesett hőseinkért, itt van elhelyezve Nagy Lajos király kegyképe. „Megbünhődte már e nép, a multat s jövendőt", sír végig az óriási bazilikán a magyarok fohásza...

Felbecsülhetetlen értékek vannak itt elhelyezve üvegszekrényekben, amely értékek egytől-egyig kérelem, fohász, hála a segítő Istenanyához. Uralkodókarany, ezüst, drágakő értékei. Szegény ember kezemunkája. Menyasszonyok berámázott koszorui, szeretteik arcképei, egész sor harctéri kitüntetések. Levetett drága ékszerek, gyürűk, órák, nyakékek, csodaszép művészi mozaik Krisztusfejek. Erzsébet királyné, Ferenc József király, hercegprímásaink, magyar grófok, nemesek drága ajándékai. Bámulatosan szép ruhák a szent Szűz szobrára szánva. Elzárt külön szekrényből szedi elő és mutatja fel a kincstári őr, a csodálkozás halk moraja hallatszik a nézők ajkáról a selyem alapon dúsan arannyal, ezüsttel hímzett, drágakövekkel kirakott ruhák láttára. Ezt a sok drágaságot mind-mind emlékül hozzák a vallásos, meleg lelkek, akik elhiszik azt, hogy ha tiszták és nemesek érzéseikben, akkor közelebb jutnak Istenhez.

Haspelné-Balázsy Lujza.

WIMMER FERENC
épület-, gép- és műlakatosmester
II, Tölgyfa-u. 8 Tel. 125-37

Két- és háromszobás
modern
lakások
külön hallal, központi fütéssel, garzonlakások, üzlethelyiségek Horthy Miklós-uton (Lenke-út sarok) **ujonnan épült házban kiadók.**
Bővebbet »**Stilus**« **épitő r. t.-nál, Budapest, V, Balaton-utca 10.** délelőtt 10—1-ig, délután 4—6-ig.
Telefon: L. 968—23

Utipoggyászát
legolcsóbban
Nemzetközi Lloyd Biztosító Részvénytársaságnál
Budapest, Sas-utca 1. szám
Telefon: T. 105-50, 234-99
biztosíthatja!
Díj:
Utazásra és 30 napi tartózkodásra 1000 pengő után **4** pengő
Utazásra és 60 napi tartózkodásra 1000 pengő után **6** pengő

KRAMER ADOLF
festő- és mázolómester
I., Lágymányosi-u. 4
Telefon: József 82—57

SZENT
LUKÁCS-FÜRDŐ
a magyar Pőstyén.

Ehgyomorra naponkint igyék
egy pohár
KRISTÁLY-vizet!
168

Mátyás király szobráról, amely a szászországi Bautzen város középkori erődjének, az Ortenburgnak kaputornyát díszíti, már régebben készült gipszöntvény, ami a milleneumi kiállításon is látható volt. A főváros most erről az életnagyságnál valamivel nagyobb, élethűségben pedig páratlan Mátyás szoborról működöntvényt kíván csináltatni és a budavári ősi Domonkos-templom csonka tornyának, az Iskola téren levő Szent Miklós-toronynak a szabad falmezején felállítani. Bautzen városába a híres Mátyás-szobor úgy került, hogy a király győzelmes hadjáratai alkalmával ez a város 1469-ben behódolt a Tarczay és Szapolyai vezérlete alatt álló magyar csapatoknak, mire Mátyás király kiváltságokkal halmozta el. Az egész vidék kormányzójának először János nagyváradi püspököt, majd a ravasz és erőszakos diplomata Steini György lovagot nevezte ki. Ez úgylátszik kegyben akarván maradni, megcsináltatta a várossal Mátyás gyönyörű és mai napig is épségben maradt emlékszobrát, amely a késői gótikának a renesszánszba való átmenete. Rendkívül érdekes a királyszobor portraithűségének hiteles története. Bautzen város egykorú krónikája ugyanis hitelesen megírja, hogy a szobrot háromszor vétette le Steini György, mivel nem volt annak hűségével megelégedve, végre is azt *Budára küldette,* hogy az udvari olasz szobrászok fejezzék be. Mátyás király tehát formálisan *modellt ült Budán.* Az arc az olasz naturalista szobrászművészet reprezentatív remeke, a modelltülés pedig a magyar művészettörténet egyik legérdekesebb kuriozuma. Az emlékmű a kor ízlése szerint készült, egykorú templomok, kastélyok, városházak stb. falán sok hasonlót látni. A király egy templomkapunak kiképzett oszlopos fülkében trónol, lábai egy előtte fekvő oroszlánon nyugszanak. Feje födetlen, dús fürtű, olasz renesszánsz-divatú hajjal. Pompás, gótikus liliomokkal kihányt teljes páncélzatot visel, válláról ölébe dús római palást omlik, ami már antikizáló, rómaiaskodó, tehát renesszánszos hatást mutat. Jobbjában jogar, baljában a birodalmi alma, arca teljesen borotvált, mint minden egyéb portratján, tekintete kellemes és énergikus. Costume-je pedig a tudósok megállapítása szerint teljesen korszerű. A bécsi Korvinák között levő egyik codexen ugyanezt a costume-ot viseli a király. A fülkét dús pompájú gót oszlopok közötti gazdag akantuszdíszű ívről leomló kárpit tölti be, a király alakja mellett két oldalról nemes apródok hajviseletét mutató fiús cherubimok lebegnek, egyik egyenes magyar pallost, másik jogart, mindkettő pedig a király feje fölé gótikus koronát emel. A kapuív feletti párkányon a király neve: Mathias Rex, alatta „ANNO + MCCCCLXXXVI + SAL." vagyis „A megváltás 1486-ik évében" feliratok vannak vésve.

A kissvábhegyi iskola és internátusban, mely dr. Nagy Emilné kegyelmes asszony védnöksége alatt áll, most folynak a beiratások. Buda legszebb helyén, 3 és fél holdas vadregényes parkban fekszik, szabad fürdővel, elsőrendű ellátással. Felvesznek bennlakó, félbennlakó és bejáró 6—12 éves fiukat és lányokat. A tanítási nyelv német, azonkívül francia és angol nyelvek tanítása Waldorf — a külföldön igen bevált — módszer szerint. Autójárat a város bármely pontjától. Érdeklődni lehet az igazgatóságnál. Telefónszám: Teréz 288—16. Cím: Budapest I., Kissvábhegyi-út 21.

A négy kopogtatás. Nappal és éjjel, a föld alól és a tetőről, mindig és mindenütt felhangzik a rejtelmes négy kopogtatás, amely láthatatlan rémekkel ijeszt egy embert, aki eddig másoknak a réme volt. Egy félév alatt világhírűvé lett szenzációs regény fejezeteiben tárul elénk ez az izgalmas dráma, amelynek írója az amerikai Paul Seabrooke. Félév alatt másfélmillió példányt kapkodtak el. A Képes Krónikában jelent meg az első folytatás aug. 3-án és kívánatra bárkinek küld mutatványsámot a kiadóhivatal (Budapest, V., Akadémia-utca 10.)

Az Anglo-Danubian Lloyd Biztosító biztosítja amunkaadókat saját alkalmazottjainak hűtlen kezelése ellen

A biztosító társaságok első félévének működéséről már le lehet vonni az anyagi és erkölcsi korzekvenciákat. A lefolyt félév a magyar biztosítási ügynek talán a legmozgalmasabb 6 hónapja volt, melyet valaha megért, mert ez alatt olyan változások mentek végbe és a biztosítási szakma helyzete annyira modernizálódott és olyan újfajta üzletviteli irányelvek váltak aktuálissá, melyek indokolttá teszik azt a nagy érdeklődést, mellyel az egész közgazdaság tekint a biztosító társaságok félévi eredményei elé. Egyik legfontosabb ágazata a biztosítási szakmának a hűtlen kezelés (sikkasztás, csalás) ellen való biztosítás, amely ágazatot az *Anglo-Danubian Lloyd Általános Biztosító Rt.* kezdett nálunk lanszirozni.

A *Budai Napló* munkatársa a hűtlen kezelés ellen való biztosítás, valamint az „Óvadék"-biztosítás tárgyának kérdésében beszélgetést folytatott az Anglo-Danubian Lloyd Biztosító Rt. igazgatójával, *Rudas* Endrével, törzsökös budai polgárral, a magyar biztosítási szakma egyik legelőkelőbb egyéniségével, aki a következőket mondotta az új biztosítási ágazatokról:

— Az óvadékbiztosítás lehetővé teszi a bizalmi állások elérését azok részére, akik bár tehetségesek, de megfelelő vagyonnal nem rendelkeznek s így nem áll módjukban jelentősebb készpénzóvadékot adni. Rendkívüli előnye e biztosításnak az is, hogy a biztosítottnak a díjfizetésen kívül egyéb kötelezettsége nincs, tehát nem szükséges súlyos terhekkel járó kölcsönt felvennie, hogy a kívánt készpénzóvadékot letehesse.

— Az óvadékbiztosításnál a biztosítási ajánlatot elsősorban a biztosítást kereső alkalmazott tartozik aláírni, mert ő az, aki a biztosítást kívánja. A munkaadó csak másodsorban és csak annak jeléül írja az ajánlatot alá, hogy a kötvényhez beleegyezését adja.

— A másik módozat a hűtlen kezelés elleni, vagyis eltulajdonítás, lopás, csalás és sikkasztás elleni biztosítás, amelynél a munkaadó köti meg a biztosítást, s amely páratlanul jó eszköznek bizonyult arra, hogy a személyzet hűtlensége folytán beállott károsodásnak elejét vegye.

— A munkaadó tetszésszerinti számú alkalmazottját biztosíthatja és az egyes személyekre vonatkozó biztosítást minden egyes személy után a kívánt kezességi összegre külön-külön kötheti meg. Ennélfogva egy kötvénnyel a munkaadónak akár több alkalmazottja, valamint az egész személyzete is biztosítható. Ha a munkaadó szolgálatából a biztosított alkalmazottak kilépnek, a biztosítás a kilépők helyébe belépett új alkalmazottakra kiterjeszthető. A munkaadók ilyen biztosítást alkalmazottai tudta nélkül is köthetnek.

— Eddig tartott Rudas Endre igazgató nagyjelentőségű információja az új biztosítási ágazatokról, amelyeknek fontos problémája évek óta várt megoldásra. Az Anglo-Danubian Lloyd Általános Biztosító Részvénytársaság Wien leghatalmasabb és anyagilag legjobban megalapozott társaságai közé tartozik.

Ötmillió havi jövedelem
(3 millió fix — 3 millió jutalék)
juthat megbízható, szorgalmas, erkölcsi garanciát nyújtó úri embernek egyszerű munkával, régi ügyfelek látogatásával, jól bevezetett régi lapvállalatnál. Egy havi próbaidő — jutalékkal. Beválás esetén szerződésileg **biztosított** állandó egzisztencia.

Üzenet

Gábor Áron-utcai előfizető. Az ujonnan kinevezett *kertészeti* tanfelügyelő Kolcsányi, eddig a kertészeti főiskola tanára volt s így a kinevezéshez fűzött kombinációk tévesek.

J. F. Minden társaságbeli budai úr utazásáról, nyaralásáról vagy más családi eseményeiről — amiről tudomást szerzünk — szívesen adunk hírt, — minden pártpolitikai szempont kizárásával. Ehhez a politikának nincs semmi köze.

Szerkesztő: FERENCZY LÁSZLÓ.
Laptulajdonos: VIRÁG és TÁRSA
Kiadásért felelős: Virág Béla.

Kilátás — kilátás nélkül. Úgy kell ezt megérteni, hogy a Hármashatárhegyen épült szép kilátó és túrista menház tájbeli kilátást olyat nyujt, hogy ritkítja Európában a párját. Budapest egész környéke fekszik előtte, de nincs kilátás — ebédre. Igy panaszolja ezt Szabó Dezső, a kitünő regényíró. És ha végül mégis elhozzák hosszú idő mulva a kiátásba helyezett „debreceni" kolbászt, hát bizony Debrecen városa elszégyelné magát, hogy róla nevezték el azt a két sovány, hernyóalakú valamit, amit odatálaltak. Pedig a Hármashatárhegy és az odaépített terrasszos túristaház, az onnan nyíló világpanoráma megérdemelné, hogy odacsődítsék a pestieken kivül az idegeneket, de — sajnos — ebédre ott egyelőre — nincs kilátás.

SZEMÜVEG Zibrinyinél, I, Attila-u. 12

Különleges neveket kaptak a dohány jövedék által forgalomba hozott új különlegességi cigaretták, amelyekkel főképpen a hölgyeket kívánta a figyelmes igazgatóság meglepni. Bajadér, Hunnia, Triumph (rózsaszínű papírral) lettek az új nevek. A cigarettahamisítókra is felhívja Tömöry államtitkár a közönség figyelmét, kérve, hogy adják át őket a pénzügyőrségnek.

A Magyar-Francia Biztosító Rt. Ormody Vilmos elnöklete alatt tartotta 1926. évi 47-ik rendes közgyülését, amely az igazgatóság által előterjesztett mérleget elfogadta és elhatározta, hogy az 1926. üzletévre részvényenkint a multévi 6000 koronával szemben 10.000 korona osztalék fizettessék. Egyben elhatározta a közgyülés az eddigi 20 P névértékü részvényeknek 2½:1 arányban 50 P névértékü részvényre való összevonását. Az igazgatóság indítványához képest, a közgyülés elhatározta az alaptőkének 10.000 50 P névértékü részvénynek kibocsátása által 500.000 P-ről 1,000.000 P-re való felemelését.

Varga Vilma, a Budai Zeneakadémia kiváló tanárnője, Liszt Ferenc volt tanítványa, elismert kitünő zenepedagógus, különösen speciális gyermekpedagógiáját ma már Budán a legelőkelőbb körökben is elismerik. Hazatérve nyári pihenőjéről, tanítását újból megkezdte lakásán: I., Krisztina tér 3. I. 10. Magánórákat vállal.

Felhívás
a telekvevőkhöz!

Sürgősen ajánljuk ügyfeleinknek: a tavaszra várható nagy építési konjunktura előtt, a mai mérsékelt árakon vegyenek telekingatlant, amivel nemcsak otthont biztosítanak maguknak, de tekintélyes vagyonszaporulatra is tesznek szert. **Jó budai telek a legjobb tőkebefektetés!** Egyebek közt ajánljuk a következő kitűnő vételeket:

Villatelkek a Gellérthegy déli lejtőjén, 300—400—600 négyszögölesek, á 76, 86, 160 pengő; Pasaréti-útnál 300 négyszögölesek (háromévés törlesztésre) 32—50 pengő, Lipótmezőnél 450—700 négyszögölesek 17—21, Kútvölgyi-úton 450—600 négyszögölesek 17—28, Vérhalom-térnél 750—900 négyszögölesek 24—35 pengő.

Kisebb **családi háztelkek** a Horthy Miklós-úti köröndnél 80—113; az Etele-térnél a Horthy Miklós-úti villamos mellett magasfekvésű, nem talajvizes telkek 18—32 pengő.

Bérháztelkek: A Horthy Miklós-uti fronton, napos saroktelkek már 60 pengőtől; jövedelmes kisebb lakások, társasházak építésére páratlanul alkalmasak! Parádés 300 négyszögöles saroktelkek a délivasutnál 130 pengő.

Uj parcellázás: Buda nagyjövőjü, a Ménesi-úthoz hasonló védett, napos fekvésü részén, a kiépítés alatt álló Sasadi-úton, a Budaörsi-útnál újonnan parcellázott 25 darab (150—200 négyszögöles) telkünk értékesítését több évi részletfizetésre megkezdtük. Kezdőár 19—25 pengő. Ezen a részen különösen nagy értékemelkedés várható.

„Centrum" Ingatlanvállalat, Horthy Miklós-út 15/b., 10—12 és 3—½5 közt. Telefón: József 442—25.

Negyven százalékkal olcsóbban biztosítja utipoggyászát a Nemzetközi Lloyd Biztosító Részvénytársaság: Budapest, Sas-utca 1: sz. Telefon: T. 105-50 és 234-99.

VILLA ELADÓ a Bimbó-utcában. 2100 négyszögöl, 600 gyümölcs és díszfával 48 ezer pengőért. Cím megtudható a szerkesztőségben. Telefon Kr. 502-96.

RAVAZ LÁSZLÓ cukrász
Elismert legjobb sütemények, torták társas estékhez
I. ker., Krisztina-körút 77. sz.
Uj telefonszám: Krisztina 502—34

ÁLLANDÓAN
FRISS!
CSAPOLÁS!
Kitünő konyha éjfélután 2 óráig a
Szentistvánvendéglőben
I. kerület, Alagut-utca 5.
A Budai Szinkörrel szemben.
TELEFON: TEREZ 42-02.

Hölgyek és Urak!
Nem kell sem Karlsbad, sem karlsbadi só,
MIRA
glaubersós gyógyvíz
minden mesterséges só nélkül
soványít és gyógyít
Biztos siker! Budai lerakat: Kérdezze meg orvosát!
PÉCZELY ANTALNÁL
II., Margit-körút 50
Telefon: 240—97 Telefon: 240—97

Háztatarozásnál
előnyös feltételek mellett vállalkozik
Nagy Pál
bádogos
gáz, vízvezeték, csatornázás, fürdőberendezés és központi fütés vállalata
II., FŐ-UTCA 20. SZ.
Telefonhivó 179—42.

Első Magyar Hangszergyár
STOWASSER
kir. udv. szállító
Budán, II., Lánchid-u. 5. sz.

Saját készitményü mesterhegedümet a legnagyobb művészek hangversenyein szivesen használják. :: A létező összes hangszerek
LEGNAGYOBB GYÁRA

Nem fizet
soha lakbért
ha 1—35 évi törlesztésre 2-3-4-5 szobás modern, kényelmes, saját tulajdonu
ÖRÖKLAKÁST
vesz az „ÖRÖKLAKÁS" R.-T.-tól
IV. Városház-u. 4
(Kossuth Lajos-utca mellett)

VILLANEGYEDBEN
Buda legszebb helyén
Bimbó ucca 1. sz. sarokházban (a Statisztikai hivatallal szemben)
2—3—4 és 5 szobás
hallos lakások
minden comforttal, központi fütéssel, melegvizszolgáltatással
novemberre kiadók!
Katona, Székely, Molnár épitészek,
Személynök ucca 9. Telefon 298—29.

ERZSÉBETHID SZÁLLÓ
Telefon: 108-45.
Budán, I. Kökény-u. 14.
Rácfürdő mellett.


KÁLYHÁS!
Béres Márton
I., LOGODI-U. 19. SZ.
Telefon: L. 972-33
Minden e szakmába vágó munka ügyében forduljon bizalommal e régi jóhirü cégkez.

A SZINKÖRREL SZEMBEN
PHILADELPHIA
KÁVÉHÁZ
FAGYLALT különlegességek és kitünő
HIDEG VACSORA
MINDEN ESTE ZENE
Kávéház tulajdonos: Szabó Sámuel
Budán, I., Alagut utca 3. Telefon: T. 240-94.

Thermostóth

Központi fütések és szellőzte sek, biologiai szenyviztisztitóberendezések, vizvezeték és csatornázás, fürdőberendezések és épületbádogos munkák tervezése és készitése. Szabadalmazott kovácsolt vas „Thermostóth" kazánok kizárólagos gyártói
Tóth Imre és Társa
V., Katona József-u. 3.
elefon 23—93

BUDÁN, II., FŐ-UTCA 7 Telefon 188—09.
Lackenbacher György
bádogos, gáz, vizvezeték, csatornázás, fürdőberendezés és központi fütés vállalata.

Nyomatott a Révai Testvérek Irodalmi Intézet R. T. Nyomdájában. Budapest, V., Ügynök-u. 8. — Nyomdaigazgató: Sziklai Pál.

Budai Napló

XXIII. évfolyam. 889. sz.

Buda érdekeit a várospolitika, a közgazdaság, társadalom, művészet és sport terén szolgáló ujság. Előfizetése egy évre **16** pengő, félévre **8** pengő. Egy szám **40** fillér. Szerkesztőség és kiadóhivatal: I., Bors-utca **24.** Délután 5—7-ig. Telefon: **K.502—96.**

Felelős szerkesztő: VIRÁG BÉLA

Hirdetések ára: Egy hasáb széles, egy milliméter magas sor, egyszeri közlésnél **50** fillér. 20 mm. magas hirdetés **10** pengő. Szövegsor ára **4** pengő. Közgazdasági közlemények megállapodás szerint. A hirdetések dija mindenkor **előre fizetendő.**

1927 szeptember 30.

Tabán

Sem a külföldi tőke, sem a város, sem az állam nem építheti föl a Tabánt — Nincsen pénze — De fölépítheti az ország, az egyes törvényhatóságok, maga a nemzet — Minden törvényhatóság építse fel a saját székházát — A királyi palota körül méltó keretet állítana így az ország

A legnehezebb probléma Budán a Vár. Itt mindig csak negatívumokat hallottunk. Azt, hogy mit nem szabad a Várban csinálni. Soha senki arról nem beszélt, hogy mit szabad, mit lehet és mit kell a Várral csinálni. Pedig égető probléma ez is, mert a Vár Budapest kirakatja. Budapest látképe a Vártól függ. A királyi palota szép, de nem a Várnak megfelelő, hegyi stílusban épült. A Városligetbe való fejedelmi kastély. Ez azonban már megvan és senki kedvéért lebontani nem fogják. A királyi palotán kívül, a többi részre vonatkozó vélemények egymást ütik agyon. A kialakult közvélemény szerint a Várban magas épületet emelni tilos, — a most ottlevő apró házakat lerombolni tilos. Ezeket a nagyrészt értéktelen épületeket kinevezték műemlékeknek. Van köztük egynéhány, de a többi lerombolni való, értéktelen viskó, mely a török hódoltság utáni lakásinségnek köszöni vályogos létét. Stílustalan tákolmányok, rosszul épült szobákkal, lehetetlen beosztással. Komoly szakemberek véleménye szerint ezeket nem csak lehet, de le is kell rombolni. Nem méltók a Várhoz. Helyükbe igenis épülhetnek magas házak, de nem a Terézkörút stílusában, hanem megfelelő várbeli stílusban. Nagy és fontos tanulmány tárgya a Vár és ezt külön rá kellene bízni valamely zseniális építészre, aki ott az egészet, minden részletében megtervezné. Külön iskolát alapítana e célra, mert egy ember, egy élet ehhez kevés.

A Várhoz kapcsolódik közvetlenül a Tabán problémája.

Szintén nehéz, komoly téma és egyáltalán nem bízható laikusok kezére. Erős előtanulmányt igényel és nem hiszem, hogy ezt a kérdést a városházán, a hivatalos órák idején meg tudják monumentálisan oldani. Ez nem a bürokrata építészek feladata, mely paragrafusok alapján intézhető. Ennek is zseniális, egész ember kell.

Két megoldás van.

A Tabán kérdését rábízhatjuk az időre, mert a város belsejében fekvő terület előbb-utóbb okvetlenül beépül. Valószínűleg szép is lesz. Modern város. Lent nagy bérpalotákkal, fent a hegyoldalban villaszerűen. A város sürgősen csináltassa meg a fő utakat, lássa el azokat közművekkel és adja el a telkeket veszteséggel. Az ügyetlen városfejlesztő politika és a háború oly méregdrágává tették ezeket a telkeket, hogy bérházakat azokon haszonnal építeni már nem lehet.

Húsz év előtt elég jól megfizette a város ezeket a telkeket és viskókat. Húsz év alatt ez a befektetett tőke megduplázódott. Most a telkek felét utakra és terekre kell felhasználni s így a befektetett tőke ismét növekedik 50 százalékkal. Szóval: az a néhány négyszögöles telek, amelyet 25 ezer K-ért vett meg a város, ma már duplájára, 50 ezer aranykoronára emelkedett a kamatveszteség révén és a szabályozás ismét 25 ezerrel emeli, vagyis mai értéke 75 ezer aranykorona. Ezt 50 százalékkal drágítja meg az építendő közművek révén minden telekre eső költség.

Ennek dacára idővel ezek a telkek el fognak kelni, — esetleg olcsóbban — és a Tabán lassan, de fölépül. Ez is megoldás — úgy-e — és nem kerül fejtörésbe.

A másik mód az volna, hogy megfelelő kölcsöntőkével a város vagy az állam építi fel. A belügyminiszter úr most jelentette ki, hogy a Tabán kiépítésére — nincsen pénz. Tehát az állam nem építi fel. De hát a városnak sincsen pénze és a felveendő kölcsönökből a legsürgősebb közműveket sem tudja megalkotni s így a városnak a Tabán kiépítésére — sincsen pénze. Idegen, külföldi spekulációnak pedig egy egész városrészt, a város kellő közepében, a belváros mellett — kiszolgáltatni éppenséggel nem lehet. Tehát idegen pénzzel nem lehet fölépíteni. De kölcsönpénzen sem építhető fel a Tabán, mert ez enormisan megdrágítaná az építkezést s ezzel a lakásokat is.

Ezekkel a körülményekkel pedig szigorúan le kell számolnia mindenkinek, aki a Tabán kérdésével foglalkozik.

A pártkörökben, szivarszó mellett fölvetett kacér eszméket a pártkörből ki se szabadna vinni, nemhogy a pártsajtó révén világgá kürtölni.

Becsey Antal megmondotta e napokban, hogy a város és állam mint házépítő háziúr nem rokonszenves jelenség. Nem is föladata. Ezt jól tudják fent és talán csak a városházán nem tudják.

Ujabb megoldásokat kell keresni, hátha egy városfejlesztő alchimista ismét föltalálja a puskaport!

*

Mi is a Tabán lebontásának a története?

Építkezési konjunktura volt Budapesten a mult évtized első éveiben, a háború előtt. Erősen építkeztek Pesten. A szabadpolgári körben akkor még, Szebeny idején, erősen lüktetett az élet. Palóczy Antal, a nagyemlékű építész pompás tervet készített a Tabán alsó részének szabályozására. Az itt uralmon levő szabadpolgári párt vezérei kedves alkalmat láttak ebben a szavazók erős lekötéséhez és kiadták a jelszót: — A Tabánt föl kell építeni! Közgyűlési felszólalások, polgári gyűlések sürgették a kezdést s a városházán lázasan készültek a tervek papiroson és gipszben. Ott mindent tudtak, mindent ismertek, csak éppen a tabáni őspolgárságot nem ismerték. Valamikor rácok lakták, aztán kiszorította őket a hajósnép és benépesítette az elpusztult Tabánt. Groteszk házakat tákoltak itt össze, egymás hegyén-hátán, de török eperfa állott minden oldalon. Galambot, kecskét tartottak, esténkint a kapu előtti padon gitároztak, nyáron a Dunán éltek, télen bent találtak olyan munkát a városban, amihez izmos emberek kellettek.

A városházán tudni kellett volna, hogy ezek az emberek ragaszkodnak az ő összetákolt különös kalibáikhoz. Azt is, hogy ezek elvesznek, ha elszedik a házaikat, mert nem tudnak megélni galamb és kecske nélkül. Mégis kisajátították a viskóikat. El is pusztultak. Nincsenek sehol. A kapott pénzből mindegyik vett egy aranyórát, aranyláncot, talán új harmonikát is és a többi pénzt egy-két télen át elmuzsikálták, elmulatták, szépen, csendesen. Azután eladták az órát, végül a láncot is. Most aztán se pénz, se aranyóra. Ök maguk is világgá szóródtak, ahol olcsóbb az élet, Bajára és Apatinba és elvesztek mi ránk örökre. Némi városépítő bölcsességgel ezeknek nem pénzt, hanem más telket és azon új házat, a régi mintájára, kellett volna adni, valahol az összekötő-híd mellett, a téli kikötő partján, ahol ma egy új pitoreszk városrész állana, amit még az idegenek is megnéznének. Még az utcaneveket is átvihették volna s ma ott kevélykedne a Holdvilág-utca és az Aranykacsa-utca. Nem vált volna földönfutóvá annyi derék budai polgár.

A Tabánt pedig bontani kezdték, amíg a világháború azt nem mondta: — Csitt!

Ki maradt a Tabánon a régi közül?

Ha sokat mondok, 30—40 olyan család, amely mint iparos vagy kereskedő nem vette észre a pusztulást s nagyrészben tönkremenve, a „Maradá"-nál fojtja borba a bánatát. Ezeknek kell két-három egyszerű bérház, ott elférnek! Kisigényű emberek, kis jövedelemmel, olcsón kell laknok! Valamikor gazdag plébániája volt, ma a pap nem tud megélni ott. Még a patikus is elvándorolt Pestre, pedig a gyógyszertára 200 éves, híres patika volt.

A többi lakója a mai Tabánnak túlnyomó részben hajótörött ember, aki ide menekült, megbújt, de édes kevés köze van a Tabánhoz. Nem mondja senki, hogy világgá kell őket kergetni, de ha olcsó lakáshoz jutnak máshol, nincs ok miattuk keseregni. Legkevésbbé a Szabadpolgári Körnek, amely akkor olyan intézkedést provokált, amelynek nem látta a végét és amit siralmasan fejezett be a világháború.

Tehát őslakosság sincsen, mely a saját őserejéből tudná fölépíteni a Tabánt.

*

Azt mondottam, hogy új módokat kell keresni. Uj eszméket, új gondolatokat.

Csakhogy a városházának tanácsot adni nehéz. Ott minden kívülről jövő eszmét, tervet már azért sem fogadnak el, mert kívülről jött. Pedig lépésről-lépésre menve, meg lehetne találni azokat a tényezőket, amelyek a Tabánt nemcsak fölépíthetnék, de föl is építik, még hozzá nemzeti alapon, a legméltóbban.

Tisztázott kérdés, hogy idegen külföldi tőkének átengedni ezt a városrészt nem lehet, a kölcsön nagyon drágítaná. nem építheti föl a város és az állam sem.

De talán fölépítheti az ország, maga a nemzet.

Mielőtt felhördülnének, uraim, ott a városházán és kimondanák e tervre a halálos ítéletet, — álljunk meg egy szóra!

Nem fantasztikumról van itt szó, hanem egy praktikus ideáról, mely hasznára válna minden törvényhatóságnak, a magyar kulturának és olyan speciális értékű városnegyedet teremtene Budán, amilyen nincs az egész világon. A jó oldala az, hogy pár levélbe kerül csupán a kísérlet.

Budapest székesfőváros tanácsa átiratban megkeresi az összes törvényhatóságokat azzal a kérelemmel, hogy a királyi palota környezetének díszítése és nemzeti karaktere érdekében építsen házat a tabáni lejtőkön. A gazdagabb törvényhatóság nagyobb szabásút, a szegényebb szerényebbet. Ezekben a törvényhatósági palotákban, amelyek minden törvényhatóság területén kialakult építési stílusban épülnének, volna néhány szobája a törvényhatóság urainak, — főispánnak, polgármesternek és a hivatalosan Budapestre járó tisztviselőknek. A földszinten épült üzlethelyiségek egyikében árusítanák azokat a különlegességeket, amelyek országos hírű specialitások. A valódi liptói turó, a tokaji aszu, a hegyaljai bor, az árvai ostyepka, a balatoni fogas, a tordai pogácsa, a kecskeméti gyümölcs, a debreceni kolbász, a szepesi pisztráng, a nógrádi gomba, a vingai bonbon, a soproni alma, a munkácsi torma, a szegedi paprika, a kalotaszegi és matyó varrottas így került volna piacra Budán. Sok ember jutott volna kenyérhez. A II—III. emeleten lett volna néhány szoba az odavaló tehetséges, de szegény diákok részére, akik az egyetemre jöttek. A többi lakást pedig kiadnák a pesti és budai lakosoknak.

Még az ország geografiai elhelyezkedését is meglehetne ismételni itt és mellékelve Tabán tervrajzát, a Gellért-hegy oldalába kerülnének — fekvésük szerint a felső megyék és városok — míg a völgybe jutna Pestmegye, Csongrád, Csanád, a Bácska, a Bánát, Szeged, Szabadka. Mindenki megválaszthatná a helyét és itt állana Nagy-Magyarország — kicsiben. Ami most megszállás alatt van azok számára parkírozott helyet tartanának fenn. És a város adná e célra olcsóbban a telkeket.

És mindezt egy levéllel el lehetne intézni a belügyminiszter úr támogatásával.

Ez nem zárná ki, hogy ott magánosok, régi családok, főpapság és más ne építkezzék, aki a telek árát megfizeti.

Bizonyára megteszi mindegyik törvényhatóság, az ősi vármegyék és ezzel méltó kerethez jutna a királyi palota, de megoldást nyerne a Tabán sokat vajudott ügye.

Ne méltóztassék ezt a tervet idegen helyről jött eszmeként kezelni, hazulról beszélünk, budai ember mondja.

Ripka Ferenc

főpolgármester nevenapját különös fénnyel és ünnepséggel kívánja megülni a Budai Társaskör, mely célra a „Bellevue" szálloda nagy éttermeit szemelte ki, mely a társaskör nagyterménél sokkal nagyobb arányú. Az ünnepies társasvacsorához a következő meghívót bocsátotta ki:

MEGHIVÓ.

Értesítjük t. Tagtársainkat, hogy f. évi október hó 3-án, hétfőn este 8 órakor a Bellevue-szálló étermében (I. ker., Attila-utca 53) szeretett elnökünk, dr. Ripka Ferenc főpolgármester úr nevenapját megelőző este

Ferenc-napot ülünk, társasvacsorával

egyebekötve.

Felkérjük t. Tagtársainkat, hogy jóval 8 óra előtt megjelenni szíveskedjenek. Helyre szóló számozott vacsorajegyek kaphatók a Társaskörben október 1-ig estenként 6—8-ig, miért is szíveskedjenek jegyeiket idejekorán megváltani.

Hazafias üdvözlettel
az elnökség.

Budán, 1927 szeptember 29.

Ziegler Géza építész, kormányfőtanácsos, városi biz. tag, a Budai Társaskör elnöke, üdülés és gyógykezeltetés céljából tett európai körútjáról, mely egyúttal városfejlesztő tanulmányút volt, teljes egészségben visszatért és ismét hivatásának és közéleti tisztségeinek él.

Bérház kell a villák közé a *Svábhegyre,* mert akiket hivatalos teendőjük a Svábhegyhez köt, azok most lent a városban kénytelenek lakni. Pedig sokan vannak: a Diana-úti iskola tanítói, a 24-es őrszoba rendőrlegénysége, a svábhegyi köztisztasági munkások, kertészek, tűzoltók és azok családjai. 30—40 lakásra volna itt szükség. Akik ezek közül fent laknak, egészségtelen odukban és pincelakásokban élnek. *Bódy* Tivadar, a Svábhegyi Egyesület elnöke, *igéretet is kapott* erre nézve, de a kölcsönprogrammban ily bérház építése *nem szerepel.* Az akta sürgősnek van jelezve, de pénz nincs. Igéret van, de ház nincs. Szociális baj van, de nem orvosolják.

Holtzspach Nándor ny. huszárszázados és építési vállalkozó, a Hűvösvölgy és Környéke Egyesület elnöke, a harctéren szerzett szívbaja és hörghurutja gyógykezelése

Szent Gellért Gyógyfürdő

Géptorna (Zander) terme kiválóan alkalmas fogyókurák tartására, izületi merevségek, izomsorvadások és hátgerinc elferdülések gyógykezelésére. Svéd tornaterem.

céljából, orvosai tanácsára október hó 2-án 4 hétre elutazott és ezt az időt állandóan a tengeren tölti, körülhajózva a Földközi-tengert és kihasználva a sós tengeri levegő gyógyító erejét.

Bezárta a boltot, mint annyi hasonló más intézet, a „Budai Ipari és Kereskedelmi Bank“ is, mely nagy reménységekkel kezdte el működését a Fő-utcában. Kis bank volt, de nagy perspektívákkal indult és nagy ambicióval vezette eleinte Horváth István szőnyeggváros, aki azonban küzdött a kis pénzintézetek átkával, a pénzhiánnyal. A közönség nagy igényeit a konjunktura idején nem tudta kielégíteni s az intézet hamar más kezekbe került, két évig tengődött s végül beadta a kulcsot. — Különös jelenség Budán, hogy a kis pénzintézetek nem tudnak reuzálni s az óbudai takarékpénztár bukásától a Kis Rókus-utcai Iparosbank bukásáig egész sora a kis pénzintézeteknek ment tönkre. A gründolók pedig eldorádónak nézik Budát és egy-egy csúf bukás után, — másodszor is megkísérlik a gründolást más címen, más jelszóval, holott a jó közönség azt hitte, hogy az első bukás után eltűnnek Budáról. Erről a szegény Budáról, ahol még hatása van a: „Nincs munkája?...“ vagy: „Nincs pénze?...“ kezdetű fölhívásoknak s ha a pénz- és munkakereső, megszorult iparos megvakargatja az új bankot, kiderül, hogy az megint csak a régi, a megbukott, aki nemhogy adott volna, hanem elvitte a pénzt. — A régi, jól megalapozott pénzintézetektől félnek a budaiak, mert hogy azok pesti bankok. Ha jól körülnézünk, törzsökös budai pénzintézet csak kettő van s első helyen áll a Budai Általános Takarékpénztár, mint tőkeerős és kitűnően vezetett pénzintézet, amely szívesen foglalkozik a kis emberek kis bajaival is.

Morbitzer Dezső szkfv. kertészet h. igazgatója és a Budai Társaskör közkedvelt gazdája, a székesfőváros megbízásából hosszabb tanulmányutat téve, visszatért.

Búcsú-előadásokat rendez már a Városi Színház a Budai Színkörben és ez már csalhatatlan jele az ősznek. Október 1-én, szombaton este színre kerül „Az iglói diákok“, Farkas Imre pompás dalosjátéka Kőszeghy Terézzel, Kompóthy Gyulával, Érczkövy Lászlóval és Loránth Vilmos rendezővel a főbb szerepekben. — Október 2-án, vasárnap délután adják a „Ludas Matyi“-t, ezt a pompás gyermekbohózatot és — este megy a „Náni“, a nagyhírű népszínmű,

s ezen az estén
búcsúzik Sebestyén,

ha csak nem marad meg a szép meleg idő és — ami a legfontosabb érv — lesz elegendő közönség. Ha nem, akkor bezárja a bódét Pista bácsi, akinek feltünő ismertetőjele az, hogy ő a nagy komikának, Vágóné-nak a férje és Sebestyén Gézának budai kincstartója.

Új villa épült különös címmel és ízléssel a Völgy-utcában, mely Frits Kálmán dr. tanácsos tulajdona, aki ezentúl élénkebben kíván részt venni Buda társadalmi életében.

LORGNON Zibrinyinél, I., Attila-u. 12.

Főiskolások a lovassportban. Magas színvonalon álló lovassportlapban, mely a büszke „Szent György“ címet viseli és Massány Ernő dr., a Hollós Mátyás Társaság egyik jelentős tagja gondos szerkesztésében jelenik meg, olvassuk a hírt, hogy a Kállay Tibor elnöklete alatt megalakult „Budapesti Lovasegyesület“, mely e nyáron a Svábhegyen létesített lovaglópályán számottevő eredményeket ért el, — alapszabályszerűen ad módot a főiskolai hallgatóknak a lovassportban való kiképzésre. Nemzetvédelmi nagy célt szolgál ezzel az egyesület és annak ügyvezető igazgatója, Bakonyi János, aki egyúttal a „Tattersal“ igazgatója is, mely intézménye a fővárosnak az ő vezetése alatt rendkívüli fellendülésnek indult.

VIRIBUS UNITIS

Magyarországon létező útépítő vállalatok szövetkezése 3000 km. állami út megépítéséért

Fónagy Béla az Útépítő Vállalatok Részvénytársaságának elnöke a belföldi vállalkozók tömörüléséről

A külföldi autógyárak prospektusaiban igen gyakran történik hivatkozás a gépek teljesítőképességének felsorolásánál a „szörnyűséges magyar utakra“ és annak egyik oka, hogy az idegenforgalom nálunk még mindig nem kielégítő, kétségkívül része van a modern autóforgalom lebonyolítására képtelen magyar utnak. Míg az Egyesült Államokban ma már több mint 60.000 kilométer út betonból készült, Németországban, Franciaországban, Svájcban, Olaszországban, Belgiumban és Ausztriában a betonnak felhasználása az útépítésnél egyre jobban tért hódít. Csehszlovákiában pedig a munkaügyi minisztérium utasította a hatóságokat, hogy új utak építésénél és a régiek helyreállításánál lehetőleg betont használjanak, nálunk csak most kísérleteznek betonúttal.

A külföldi példa azt mutatja, hogy az automobilizmus nem fejlődhetik speciális utak nélkül és ezen a téren Magyarország, sajnos, igen hátul kullog. Valószínűtlen, hogy éppen nálunk nem válna be a betonút, mikor külföldön bebizonyítottan olcsóbbá teszi a közlekedést a cementből készült út, amelyen a jármű vagy négyszer olyan gyorsan közlekedik, mint a makadámon, vagy pedig csak egy negyedrészét fogyasztja az üzemanyagnak. A betonutak szilárdak és rugalmasak, ellenállók, tehát alig kopnak valamit, nem képződik rajtuk por és piszok, könnyen tisztíthatók, esős időben a jármű nem csúszik rajta, karbantartást alig kívánnak, élettartamuk pedig a leghosszabb.

Ennek a problémának az ad különös aktualitást, hogy Herrmann Miksa kereskedelemügyi miniszter sürgős és megoldásra váró feladatnak tűzte ki az országutak megépítését és újjátervezését és így érthető, hogy nemcsak a belföldön, hanem a külföldön is érdeklődés mutatkozott ezen nagy vállalkozói munka iránt.

Körülbelül 3000 kilométer állami út megépítéséről van szó, olyan utakról, amelyek az ország ütőereit jelentik, mert Budapestet kötik össze Béccsel, Belgráddal és a többi fontos gócponttal. A nemzetközi autóforgalom ideirányítása miatt is szükséges és sürgős az utak kiépítése, nem is szólva arról, hogy a munka gyors kiadása mozgásba hozna egy súlyos helyzetben levő iparágat.

Magyarországnak hét cementgyára van, amelyek kapacitása évi 75.000 vagón. Ha tudjuk, hogy tavaly csak 22.000 vagón cement ment ki a gyárakból, amely az export fokozása révén a közeljövőben aligha emelkedhetik, nem lehet figyelmen kívül hagyni a betonúthoz fűződő nagy nemzetgazdasági érdeket. Az építési konjunktúra várható fellendülése mellett is alig a kapacitásuk feléig lesznek kihasználva a magyar cementgyárak, már pedig ha több cementet tudnának eladni, mint az elmult esztendőben, rezsijük megoszlana és olcsóbban adhatnák az építkezéshez szükséges cementet is.

Az Utépítő Vállalatok Részvénytársaságának az a törekvése, hogy a Magyar Utépítő Vállalatok összeségének bevonásával hajtsa végre Magyarország utainak kiépítését. Ha ez sikerülne, a magyar munkanélküliek munkához jutnának, a hazai anyagból készülő hazai szakemberek által irányított munkálatoknál. Az Uvárt építkezéseinél az összes bánya-, föld- és kőfaragómunkások munkaalkalomhoz jutnának, de foglalkoztatva lenne a cement, az aszfalt, a kerámia és számtalan egyéb más gyár üzeme is két-három évig, mely idő alatt forszírozott tempóval adna munkát és kenyeret az útépítkezés a vele foglalkozóknak. Ezt a nagyarányú munkát tényleg csak a magyar vállalatok összesége tudja keresztülvinni.

A magyarországi utak kiépítése ügyében felkerestük

Fónagy Béla

mérnököt, az Uvárt alelnökét. Az alelnök Trombitás-utcai kastélyában fogadta munkatársunkat.

Meglehetősen sokáig tart, míg sikerül a magas közgazdaság régiójáig emelkednie, — az első mondat után azonban már benne van a svungban s hamisítatlan ujságírói rutinnal szolgál alábbi cikkel:

— Magyarország úthálózatának újjáépítése elsőrendű és sürgős állami feladat. Ehhez képest a kereskedelemügyi kormány a szükséges munkálatok elvégeztetését közeli programjába vette fel. Költségvetési fedezet hiányában azonban a munkálatok csak hitelművelet keretében volnának gyorsan lebonyolíthatók. A kettős nagy üzlet reményében a külföldi tőke és vállalkozás a magyar kormánynak többrendbeli ajánlatot tett és érthető módon törekszik a hosszú évekre kiható és a befektetett tőkének jó és biztos gyümölcsöztetését igérő vállalkozást magának megszerezni. A külföldiek törekvéseinek sikere a magyar útépítő szakmának mellőzését és a tétlenségre ítélt szakférfiak és vállalkozások hosszú éveken át joggal táplált reményeinek letörését és anyagi tönkrejutását idézné elő. Az egyes magyar vállalkozások és szakemberek nem annyira tőkeerősek, hogy a külföld kecsegtető ajánlataival különálló versenyre kelhessenek és főleg, hogy hitelnyujtás kapcsán vállalhassák az óriási összegeket igénylő munkálatok lebonyolítását.

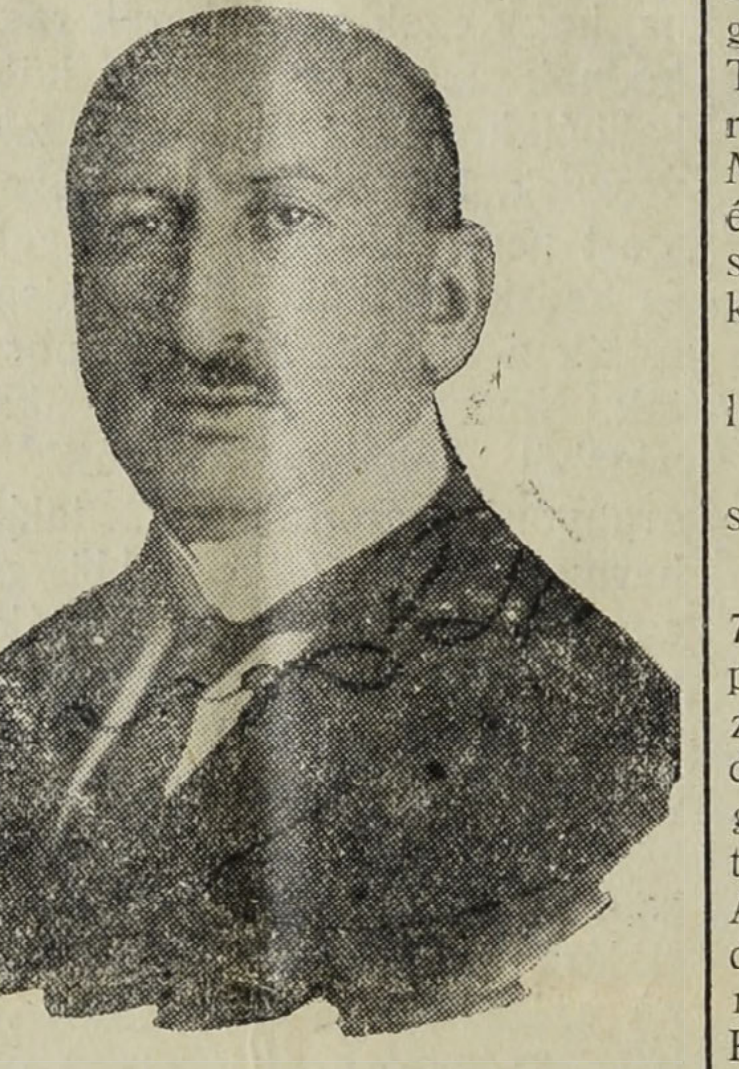

Fónagy Béla
mérnök

Ennek a helyzetnek felismerése vezette a magyar útépítő vállalkozókat és szakférfiakat egy oly tömörülésre, amely bekapcsolása lenne az összes magyar érdekeltségeknek, hogy közös és egyesült erővel állhassanak szembe a külföldi törekvésekkel, hogy a közösség révén a szükségelt nagyarányú hitelt maguk is megszerezhessék és rendelkezésre nyujthassák, hogy foglalkoztatást biztosítsanak a magyar útépítő szakma ezt méltón kiérdemelt munkásainak és megmentsék egyben a saját erkölcsi presztizsüket is. Ez a tömörülés nyer megnyilvánulást az Utépítő Vállalatok Részvénytársaság (Uvárt) megalakulásában.

A magyar útépítők e szövetkezése nem jelenthet sem monopóliumot, sem kartelt, sem trösztöt és nem képezhet versenyt a hazai vállalkozások számára.

Nem diktálhat árakat, mert számolnia kell az esetleges olcsóbb magyar ajánlattevőkkel vagy alakulandó más szakmabeli csoportokkal is.

Nem zár ki egyetlen hazai vállalkozást sem, sőt szívesen veszi magá is a csatlakozást

és erre a később jelentkezőknek is, a jogok és előnyök minden csorbítása nélkül módot ad. Szervezete gondoskodik arról, hogy a közösségben résztvevők a legteljesebb igazságossággal megfelelő arányban nyerjenek a munkálatoknak, vagy azok egy részének elnyerése esetén kellő és szakszerű foglalkoztatást. Az egymásért és egymás munkájáért felelőséget vállalva, egymást ez okból szigorúan ellenőrizve, a szükséges tőkeerőt és hitelt közösen és kölcsönösen megszerezve és biztosítva, minden résztvevőt kellően foglalkoztatva, egyesült erővel képesek megoldani azt a feladatot amire különállóan, tekintettel már az igényelt tőke és befektetések óriási összegére is, a külföldi erőkkel szemben vállalkozni nem tudnának.

Az anyagbeszerzés kérdéseinek megoldása nem is történhetik másként, mint a hazai termelők bevonásával. E részben nem tehet különbséget, hogy az útépítés hazai vállalkozói a munkálatokat egyesülten avagy külön egyediségükben vállalják-e, mert a közösség által nyert munkálatok lebonyolítása részleteikben a megfelelő megosztással az egyes vállalkozások révén történik és ezeknek módjában áll anyagszükségletüket eddigi összeköttetéseik felhasználásával, illetve az általuk szabadon választandó termelőknél beszerezni.

*

Fónagy Béla oszlopos tagja, egyik legerősebb pillére a mérnöktársadalomnak. De ugyanilyen missziót teljesít másik őrhelyén: az Utépítő Vállalatok Részvénytársaságnál, amelynek ügybuzgó, lelkes alelnöke. A magyar útépítő vállalkozóknak ebben a centrumában kovácsolja és hajtja végre terveit, amelyekkel Magyarország hírhedt útjait akarja újjáépíteni.

Schmeisz Béla dr.-t, a Budán lakó és előnyösen ismert orvost a Fehérsas-téri polgári iskolához kinevezték iskolaorvosnak.

A Budai Kath. Körben a most induló szezónban, október 3-tól, ismét táncfolyamot nyit az elnökség, amelynek vezetésével Vogl Imre közkedvelt okl. tánctanárt bízta meg. A tanórák lesznek csütörtökön 7—9-ig haladóknak, hétfőn d. u. 5—7-ig gyermekeknek és 7—9-ig kezdőknek. Tandíj 16 pengő, tagok családtagjai részére 12 pengő. Beiratás 3 pengő. Minden résztvevő kísérőt is hozhat és kap egy társsorsjátékhoz 1 drb sorsjegyet. Jelentkezés este 6—8-ig a körben.

A csütörtöki estéken 9 órától tánc lesz éjfélig.

Könyvtári órák: csütörtökön és szombaton este 7—8 óráig.

Díszes esküvő volt e hó 27-én este 7 órakor a Deák-téri evang. templomban, melyet nagy és díszes közönség töltött meg, nagyrészt budaiak. Faber Fülöp malomigazgató leányát, Gabyt, vezette oltárhoz Keil Lóránt dr. ügyvéd. Az esketési szertartást Raffay Sándor ev. püspök végezte és mint tanuk Alpár Ignác műépítész és Kauser Árpád nagyvállalkozó szerepeltek. Esküvő után a fiatal párt számosan üdvözölték s az elsők között dr. Kozma Jenő kormányfőtanácsos, Buda országgy. képviselője. A násznépet 40 személyre terített lakodalmi vacsora várta a Hungária szállodában. A fiatal pár Párizsba ment nászútra.

Nász. Frimmel Ilonka és Kovácshegyi István jegyesek. Budapest, augusztus hó.

Janovics Lea és dr. Belohorszky Gábor belklinikai orvos, jegyesek. 1927 szeptember 15.

Díjtekézéssel fejezte be szeptember 20-án az idei kuglizó szezónját az „I. ker. Iparosok és Kereskedők Köre“ és ezzel bezárult a kedves nyári esték sorozata. A tagok szívesen ajánlottak fel szép nyereménytárgyakat s itt jó példával járt elől a két elnök: Ravasz László és Hubert Vilmos. A kuglizó matadorjai Balázs Farkas és Udvardy Géza építészek voltak.

Talált skapuláré. Szeptember hó 24-én délután találtak a Fény-utca 2b. számú ház előtt egy skapulárét, melyben lisieuxi Szent Teréztől származó ereklyék vannak. A skapuláré szerkesztőségünkben átvehető.

GUNDEL

Szent Gellért
PARKTERRASZA
egész nap nyitva
Délután és este zene!
TÁNC A TÁNC

1—2—3—4
szobás lakások
Délivasutnál (75-ös villamos első megállóhelye) minden komforttal,
I., Böszörményi ut 3/a és 3/b
számú bérházainkban, lakásonkint melegvizszolgáltatási és melegvizfűtési berendezéssel, (különjárulék nélkül) könnyü feltételek mellett
novemberi
beköltözésre
olcsón bérelhetők
Bővebbet (vasárnap is)
SAJÓ LEÓ
vállalati irodájában,
VI., Nagymező-utca 37. sz.

FÉRFI ÉS NŐI
KALAPOK
legujabb divat szerint,
állandóan raktáron
Átalakítás
Javítás
Festés
a legjutányosabb áron

FOJT ISTVÁN fiai
(Alapítva 1858-ban)
I., Krisztina-körút 139. és
IV., Régiposta-utca 2. sz.

ÁMON ANTAL ÉS FIAI
kövezőmesterek, út, csatorna- és betonépítési vállalkozók Földmunka Vágányfektetés Mészkőbánya — Telefon: J. 303-85.
VIII., Futó-utca 10. szám.

KRAUSZ REZSŐ
KÁLYHÁS MESTER
II., VÉRMEZŐ-ÚT 4. SZ.
Cserépkályha átalakításban és átrakásában közismerten a legjobb.
Raktárában
KÁLYHÁK
a legkiválóbb
minőségben kaphatók.

SVÁBHEGYI SZANATÓRIUM
A legszebb és legmodernebbklimatikus és diétás gyogyintézet
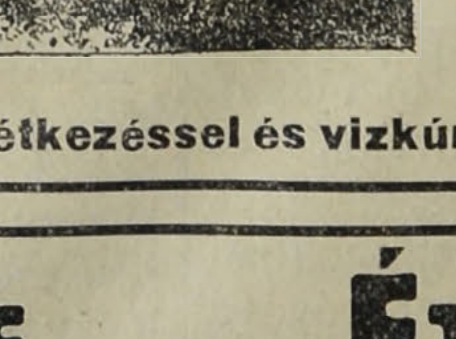
Budapest centrumától 20 percnyire, ősrégi nagy parkban, 430 m. magasban
Napidíj: ötszöri diétás étkezéssel és vizkúrával együtt 18 P-től

BELLEVUE SZÁLLODA ÉTTERMEI
Budán, I. Attila-utca 53 -- Igazg. Telefon: Lipót 986—85
Minden este, vasár és ünnepnap délután is
FLORIDA-JAZZ
és szinfonikus zenekar játszik
Kiváló konyha és italok — Mérsékelt árak
Asztal rendelés telefonon is: Lipót 986—84.

SZÉCHENYI GYÓGYFÜRDŐ

a modern orvosi tudomány minden eszközével és a különböző gyógyeljárásokhoz szükséges fölszerelésekkel ellátva.

A város minden pontjától könnyen megközelíthető.

A Svábhegyi Egyesület társasvacsoráját október hó 10-én, hétfőn este rendezi a Pannonia-szálló külön éttermében.

Kún Gyula min. tanácsos, a Budai Társaskör ügyv. elnöke Csonka-Magyarország északi megyéiben végzett hivatalos körútjáról visszatérvén, átvette ismét a Budai Társaskör ügyeinek vezetését.

Tassonyi Ernő bányahatósági főtanácsost és ismert szakírót a pénzügyminiszter Angliába küldötte tanulmányútra, ahol a bányászati biztonsági intézkedéseket tanulmányozza.

Blum Frigyes mérnök, az Esplanade-szálló tulajdonosa, aki számottevő szerepet visz Ujlak társadalmi életében, hosszú és súlyos betegségéből teljesen felgyógyult.

Sagmüller József

kerületi esperest, óbudai apátplébánost hetvenedik születésnapja alkalmából méltó keretek között ünnepelte Óbuda társadalma rang és felekezeti különbség nélkül. Szeptember 18-án délelőtt Te deumos nagymisét mondott a jubiláns a kerület papságának segédletével, amely alkalommal zsúfolásig megtelt az ősi főplébánia temploma. A mise alatt P. Haas Brokárd karmelita tartományfőnök mondott a közbecsülésben álló hűséges lelkipásztorról szent beszédet és az óbudai egyházi énekkar Farkas Nándor és Hollós István vezénylésével Gruber egyik örökszép miséjét adta elő. A szóló részeket Nedelkovits Anna és Laurisin Lajos, a Magy. kir. Operaház tagja, énekelték. A mise után az ünneplő közönség Sagmüller József apáttal az élén az óbudai egyesületek és iskolák sorfala között átvonult a Korona-Vigadóba, ahol a Szent Péter és Pál egyházközség ünnepi közgyülése volt Mettelka Frigyes kir. tanácsos, egyházközségi elnök vezetése mellett, aki bejelentette, hogy egy 400 pengős „Sagmüller-alapítványt" létesítettek, amelynek kamataiból segítik a hittanból kitűnő tanulókat, majd Kafka Albert jól sikerült „Sagmüller-portréjá"-t mutatta be és felolvasta a pápai nuncius és Ripka Ferenc dr. főpolgármester meleghangú üdvözlő levelét. Ezután dr. Mészáros János érseki helytartó, Sipőcz Jenő polgármester, dr. Zelliger Vilmos prelátus, Szente Miklós ker. előljáró, dr. Koss elka János köszöntötte szerető szavakkal a hetven évével is fiatal, tetterős lelkipásztort. A Dalkoszorú dalárda gyönyörű köszöntő dala után dr. Botzenhárdt János a Ker. Társaskör, dr. Farkas Elemér rendőrfőtanácsos a kerületi kapitányság, Kontra Aladár a reformátusok, Mohr Henrik az evangélikusok, dr. Juhász István a vízivárosi, Angyal Kálmán dr. a tabáni, Reisinger Gyula az ujlaki, Lugmayer József dr. a Hegyvidéki egyházközség képviseletében mondottak rövid, hatásos üdvözlést, amelyeket az ünnepelt egybefoglalva meghatottan köszönt meg. — Kedden este 250 terítékes bankett volt Sagmüller József tiszteletére a Korona Vigadó nagytermében előkelő, díszes közönség jelenlétében. Az ünnepi estebédet Reischl-Rén Sándor, az „Egyházközségi Tudósító" szerkesztőjének költői lélekkel szerzett asztaláldása vezette be, mely után Stercz István egyházközségi főtitkár, Leiner Mihály segédlelkész, Valnicsek Béla pesti esperes, Tóth Ferenc isk. igazgató, Kliburszky János dr., Kontra Aladár, Kuncze Lajos dr., Phoser Sándor tábornok, Brunekker Lajos, Servei György, Kuncze Géza szólaltak fel. Végül nagy érdeklődéssel hallgatták Szilágyi Károly értékes, nagy szónoki tehetséggel elmondott beszédjét, amelynek zúgó tapssal kísért részében a kálvinista magyarság lobogóját meghajtotta a katholikus kultúra előtt, megtagadva a balthazári egységromboló irányzatot. Az ünnepelt Sagmüller József könnyes szemmel mondott köszönetet a meleg szeretetért. Az egyházi énekkar ifj. Hollós István vezetése alatt szép magyar nótákkal emelte a hangulatot, amely a késő éjjeli órákig tartotta együtt a társaságot.

Fürdőriport — ősszel

Szezon végén a Gellért hullámfürdőben

A szokatlanul meleg szeptemberi napok nyitva tartják a Szent Gellért Gyógyfürdő kerti Hullámuszodáját. Ez a fürdő meglepetés annak, aki csak a plakátokról ismeri. Színes, kék medence, amely a tenger vizét juttatja eszünkbe, vörös márványszegély és lépcsőzet. Néhány lépcsővel magasabban terraszok oszlopokkal és mögötte felfutó növényzet, rózsák. A fürdőárakat hozzászabták a közönség teherbíróképeségéhez. A fürdőjegy 1.50, az öltözőszekrényért 50 fillért kell fizetni, míg a háromszemélyes kabinnak 1.50 pengő az ára.

*

Az uszodában kisebb társaságközi úszóversenyeket rendeznek a fürdőzők. Férfiak és nők összefogózkodnak és lármásan, pajkosan ugrándoznak, mint a gyerekek. Az egyik túlságosan élénk és ahogy fickándozik a két karjával, vizet söpör egy másik jókedvű, hangos társaságra. Erre odajön egy felügyelő és a túlélénk hölgyet halkan és udvariasan leinti:

— Kérem, méltóztassék tekintetbe venni, hogy nem egyedül van . . .

— No hallja! . . . Ezt még senki sem mondta nekem . . . Ugy látszik, nem tudja, hogy én ki vagyok?

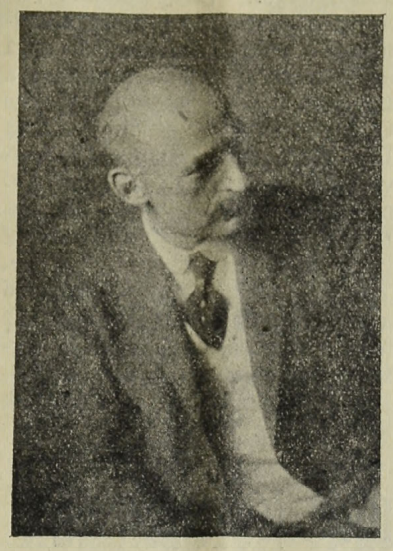

Sebestyén Artur műépitész.

A felügyelő csak mosolyog és szelíden válaszolja:

— Kérem, itt mindenkinek alkalmazkodni kell a rendhez . . . Tessék nézni a többi hölgyeket, milyen finoman és szerényen viselkednek! . . .

A túlélénk hölgy ettől a perctől kezdve tekintettel van — másokra is . . .

SEBESTYÉN ARTHUR

a tervező műépitész *Hauszmann* Alajos tanítványa volt és már huszonhároméves korában a József-műegyetem tanársegédi állására hivatott meg. Mint ilyen, részt vett a New-York-palota, a m. kir. Kuria épitésében. Tervezte többek között az Eskü-téri Osztálysorsjáték-palotát és a Magyar Általános Kőszénbánya palotáját.

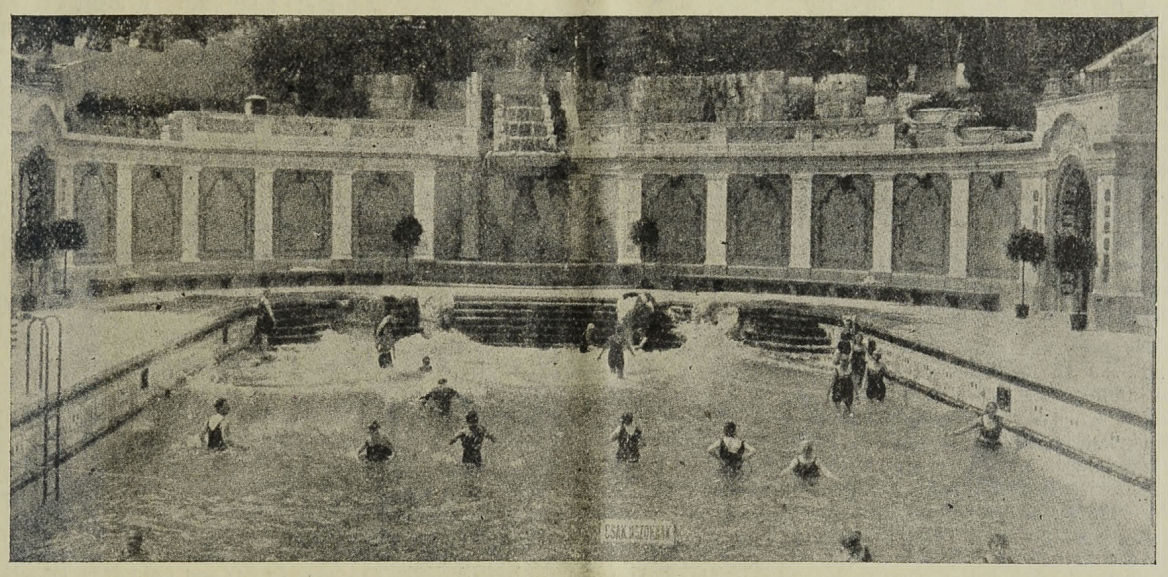

A Gellért-hullámfürdő medencéje hullámverés közben



Hudetz János, okl. épitészmérnök.

A Gellért hullámfürdő épitkezését ifj. *Hudetz* János épitészmérnök végezte, amelynek monumentális szépsége nem utolsó sorban köszönhető az ő munkájának.

Tavaly ősszel indult meg a fürdő épitkezése a Szent Gellért-fürdő kiegészítéseképpen a Gellért-hegy déli oldalába tekintő részen. A tervező *Sebestyén* Artur műépitész, rég ismert finom művészi tudását vitte bele ebbe a munkába.

*

A Széchenyi-strandfürdő

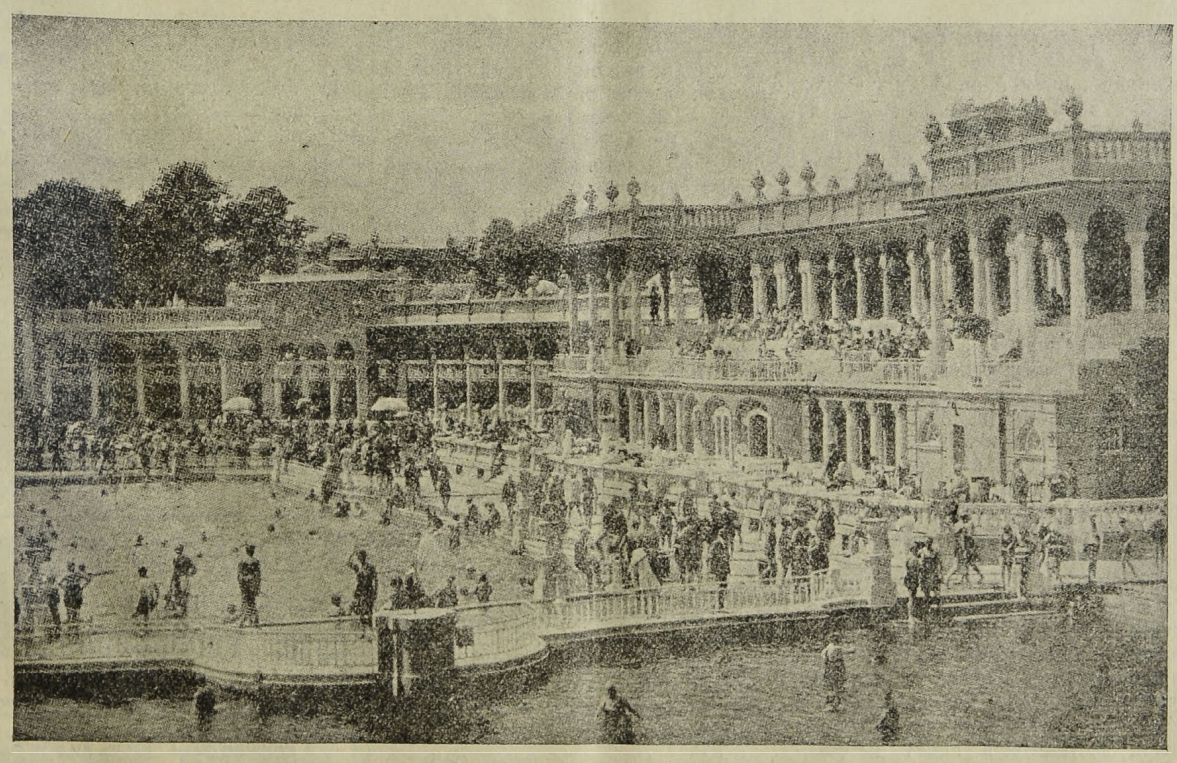

Budapest Székesfőváros Széchenyi-strandfürdője — A főváros áldozatkészsége, mely lehetővé tette e grandiózus mű megalkotását, hatalmas lépésekkel vitte tovább Budapest-fürdőváros jellegének kidomborítását

Rudas-fürdő

A budai forráscsoport legrádioaktivabb hőforrása

A török hódoltság idejében épült s teljes eredetiségében fennálló kényelmes gőzfürdő — Kádfürdők

Fedett téli uszócsarnok

Budai Általános Takarékpénztár rt.

a takarékbetéteknek

kényelmesebb gyűjtése céljából takaréklapokat bocsájt a felek rendelkezésére. Könyvceskékre elhelyezett betétek és folyószámlára elhelyezett összegek után

6 százalék kamatot térít a

Budai Általános Takarékpénztár rt.

Buda, II., Fő-utca 9.

Pénztári órák: 9 — 3-ig.

Telefon: T. 214-21. — Váltóüzlet és tőzsdeosztály: T. 133-50. — Tőzsde kirendeltség: V., Szabadság-tér 17. Telefon: J. 902-88.

WIMMER FERENC

épület-, gép- és műlakatosmester

II, Tölgyfa-u. 8 Tel. 125-37

HALWASÁNDOR

PUSKAMŰVES

BUDAPEST,

Üzlet és műhely: I., Szent János-tér 4

Telefon: Kr. 507—37

Állami díszoklevél. Ezüstkoszorús mester

Nagy aranyéremmel kitüntetve

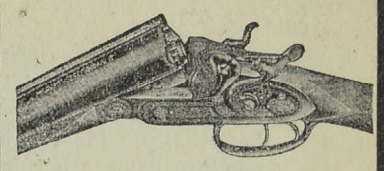

VADÁSZFEGYVEREK

•••

FEGYVERJAVÍTÁSOK

•••

SPORTCIKKEK

•••

CSERKÉSZFELSZERELÉSEK

Hölgyek és Urak!

Nem kell sem Karlsbad, sem karlsbadi só,

MIRA

glaubersós gyógyvíz

minden mesterséges só nélkül

soványít és gyógyít

Biztos siker! Budai lerakat: Kérdezze meg orvosát!

PÉCZELY ANTALNÁL

II., Margit-körút 50

Telefon: 240—97 Telefon: 240—97

GROZIT

BŐRFEDÉL-LEMEZ

erős, tartós, vihartálló

aszfaltozás, tetőfedés, talajvizszigetelés

GROZIT aszfalt és kátrány vegyitermékgyár

Budapest, VI., Berlini-tér 3

Telefon: 267—96

SZENT
LUKÁCS-FÜRDŐ
a magyar Pőstyén.

Ihgyomorra naponkint igyék
egy pohár
KRISTÁLY-vizet!
168

Az erdei iskola

eszméje nálunk új, de Németországban már általános és pompásan bevált intézmény, mert a tüdővészre hajló gyermekeket megmenti. Tavaly egész bizottságot küldött ki a tanács e kérdés tanulmányozására és *Purébl* tanácsnok prestige kérdéssé tette ennek az iskolatipusnak a bevezetését. Próbaképpen a Svábhegyre tervezik az elsőt. Eddig minden rendben is volna, de most következik a fordított város. Megfelelő telek iránt érdeklődött a főváros s akkor ajánlották fel a Svábhegy alján fekvő „Lederertelepet". Teljesen északi fekvésű, hatalmas meredély és kitéve az örökös északi szélnek. Talajnedves, kocsival meg nem közelíthető, téli lakásra alkalmatlan, vékonyfalú épületekkel. Az építési anyagot oda ölbe kell felhordani. Védő erdő borítja s annak fáit tilos irtani. Vizet kivéve, más közműve nincs. A terület kicsiny, a fejlődést, terjeszkedést teljesen kizárja. A Svábhegyi Egyesület elnöksége, mely szorgalmazza a Svábhegy kulturális fejlődését, a Felhő-utcában ajánlott alkalmas telket, erdő közepén, nagy tisztásokkal, sík területekkel, közelében minden közművel, mely ma belatini Braun Rudolf tulajdonában van, de a Svábhegyi Egyesület elnökségének kívánságára e kulturális célra eladó. Tárgyalások már folytak is és a tisztifőorvosi hivatal ezt a területet rendkívül alkalmasnak találja az erdei iskola céljaira. Most kiderül, hogy nincs rá pénz, a beruházási kölcsön programmba 400.000 pengő van e célra fölvéve. Igy aztán az egész kérdés készül téli álomba merülni és végül is évek multán, az alkalmatlan, hasznavehetetlen és a tüdővészre hajló gyermekeknek veszedelmes telken fog fölépülni. Talán Bódy Tivadarnak, a nyugalmazott, nagynevű polgármesternek, talán mégis sikerül fordítani egyet ezen a veszendőbe menő jó ügyön.

SZEMÜVEG Zibrinyinél, I., Attila-u. 12

A Budai Társaskör szeptember 22-én este tartotta első érdemleges *választmányi* ülését, *Hoor-Tempis* Móritz egyet. tanár elnöklete alatt, amelyen megállapította a Ripka Ferenc főpolgármester névnapi ünnepével kapcsolatos társasvacsorának részletes sorrendjét és az elnök beszámolt a fonyódi kirándulásról. Meghallgatta *Major* István könyvtári jelentését és tárgyalás alá vette *Toma* József titkár előterjesztését a körben tervezett hangversenyekről és előadásokról. Két nagy hangversenyt is tervbe vett a budai vigadóban országos nevű előadókkal és indítványára elhatározta a választmány, hogy Dohnányi Ernőt, a világhírű művészt 50 éves jubileuma alkalmából üdvözli. — *Hódy* Gyula háznagy minden hó második csütörtökén *vidám estét* rendez a hölgyek számára és *Kún* Attila főtitkár indítványára elhatározza a választmány, hogy üléseit minden hó első csütörtökén este 7 órakor tartja. *Hubert* Vilmos a fonyódi kirándulással kapcsolatosan fölveti itt is az ott már fölvetett kérdést, hogy nem volna-e célszerű és lehetséges, hogy kéthetenkint tájékoztassák a tagokat az aktuális várospolitikai kérdések felől, amit *Hoor-Tempis* Móritz elnök is helyeselt, de kívánta, hogy Ripka Ferenc főpolgármestert mentesítse a kör az alól a teher alól, hogy minden aprólékos kérdéssel őt terheljék. Minden csütörtöki vacsora előtt az elnökség egyik tagja átveszi a kívánságokat és panaszokat és a főpolgármester elé terjeszti azokat hivatalos időben, ahonnan az érdekeltek azután írásbeli értesítést kapnak. Szóvá tette a kört ritkán látogató bizottsági tagoknak tájékozatlanságát a párt felfogásáról, mely gyakran olyan felszólalásra készti őket aztán a közgyűlési teremben, mely nem fedi egészen a párt álláspontját. Szükséges, hogy följárjanak, informáljanak és egyúttal informálódjanak. — Végül *Baranszky* Gyula ajánlja a gyönyörű budai hegyvidék látogatását, amit *Kún* Gyula ügyv. elnök is helyesel, mert maga a természeti szépségekben oly gazdag hegyvidék szebben beszél, mint minden bizottsági ülés. *Oszoly* Kálmán vállalkozik is rá, hogy minden csütörtökön előterjeszti a vasárnapra szóló kirándulások sorrendjét s a turistáskodás ügyét *Baranszky* Gyulával és *Kapcza* Imrével (a Drei Turisten-Verein elnöke) szívesen népszerűsítik. *Krivoss* Árpád dr. ajánlja, hogy a kör keressen ez ügyben érintkezést a Hegyvidéki Szövetséggel. *Hoor-Tempis* Móritz elnök összegezte a határozatokat és berekesztve az ülést, társasvacsorához ült a társaság, amelynek nagyrésze később a kuglizás ősi passziójának hódolt.

Tömörülnek a budai kereskedők

A „Budai Omke" II. kerületi csoportjának megalakulása, a kereskedők bajai — A drágaság elleni harcban a kereskedő a pofozógép

Vasárnap délelőtt, szeptember hó 25-én mintegy hatvan ismert nevű budai kereskedő jött össze a budai Vigadó földszinti nagy éttermében, hogy megalakítsa a Budai Omke címén a kereskedőknek azt az egyesületét, mely a pesti, illetve az „országos" Omke védszárnyai alatt, azzal karöltve védené a budai kereskedők érdekeit és sürgetné úgy az államnál, mint a városnál mindazt, ami a hanyatló budai kereskedelem felvirágoztatását szolgálhatná.

Már több mint egy éve, hogy dr. Katona Gábor ügyvéd, az „országos" Omke ügyésze folytat ezen az alapon és ilyen értelemben megbeszéléseket budai kereskedőkkel, azok vezérembereivel és e tárgyalások csak azért kecsegtetnek eredménnyel, mert az alapvető motivum mindig speciálisan a budai kereskedők érdekeinek az istápolása volt.

Ilyen előzmények után jöttek össze a II. ker. kereskedői a Budai Omke vizivárosi csoportjának alakuló közgyülésére, melyet — mint az előkészítő bizottság elnöke — Linke Károly nyitott meg, üdvözölve a központi kiküldöttet, elsősorban Vértes Emilt az Omke alelnökét, Balkányi Kálmán dr. ügyvezető igazgatót és Katona Gábor dr. ügyészt, továbbá a megjelent kereskedőket.

Az első felszólaló Vértes Emil volt, aki az Omke elnökének, Sándor Pálnak és elnöktársai üdvözletét hozta el és kifejtette a nagy célt, mely hivatva van megteremteni a nagy budai centrális kereskedelmi szervezete, minden pártpolitikai színezettől mentesen. Kiemelte Balkányi Kálmán érdemeit a kereskedők szervezése körül és rámutatott Linke Károly, Tisza Béla, Fabriczky Sándor és Katona Gábor dr. buzgólkodására, amellyel megtörték az apátiát a kereskedők érdekei iránt és megmozdították a budai kereskedőket.

Látja a jobb jövőt, de még megvannak az akadályai. Ilyen a forgalmi adó, mely állandó gyanu alatt tartja a régi tisztes kereskedőket és adminisztrativ teendőkkel halmozza el. A legitim kereskedelem fizeti a forgalmi adót, de a befurakodott illegitim, új kereskedő kompromittálja az egész kereskedői kart. A drágaság letörésére irányult tevékenység az őstermelőknél nagy ellenszenvet váltott ki és új drágasági hullámot hoz a tervezett fényüzési forgalmi adó, mely csak a bécsi kereskedők hasznára van és elősegíti nagyrészt a csempészetet. A kereskedő az a pofozógép, mely a drágaság elleni elkeseredés és az intéző körök között áll. A fényüzési forg. adó kiszámítása is túlkomplikált. A kereskedőket sujtó bajokon csak a kereskedelem részére adott olcsó hitellel lehet segíteni. De a kereskedőknek is el kell tekinteni azoktól a fogásoktól és öles reklámoktól, amellyel az újak közül sokan félrevezetik a közönséget. Végül a városi monopolisztikus üzemekről mondott kemény kritikát. A kereskedők érdekében kifejtendő munkára hívja föl meleg szeretettel a budai kereskedőket.

Balkányi Kálmán megköszönte Vértes Emil felvilágosító beszédét és áttért a szervezkedésre. Fölkérte korelnöknek Jakab Sándort, korjegyzőknek Grünbaum Bertalant, Szabó Istvánt és Vermes Dezsőt.

Jakab Sándor lelkes szavakban hívja föl a tagokat lelkiismertes munkára. Fölolvastatja a tisztviselőkar tervezett listáját és azt Katona Gábor indítványára egyhangúlag elfogadottnak mondja ki a korelnök. Kérte az új tisztikart, hogy úgy vezesse az egyesülést, hogy közmegelégedésre szolgáljon.

Tisza Béla elnök köszönte meg ezután tisztviselőtársai nevében is a bizalmat. Rámutatott a II. kerület kereskedelmének ezer bajára és igérte, hogy azok orvoslására mindent elkövetnek.

Balkányi Kálmán az Omke részéről hathatós támogatást igér a budai kereskedők elhagyatottságukban, mert az itteni kereskedelem is megüti a pesti mértéket, de a pestiek már bent ülnek minden fórumon s így többet tehetnek, azonban a budaiaknak is azon kell lenniök, hogy minél nagyobb számban kerüljenek be a város sorsát intéző bizottságba s így a közgyűlésre.

Különös meleg hangon emlékezett meg ezután a Budai Napló és szerkesztője évek óta folytatott munkájáról és küzdelméről a budai kereskedők és iparosok érdekében, amellyel ezt az alakulást elősegítette, amely kijelentéseket a jelenlevők lelkesen helyeseltek. Befejezésül Apponyi Albert gróf előtt hajtotta meg a kereskedők lobogóját.

Viraág Béla szerkesztő köszönte meg ezután a Budai Napló munkáját elismerő kijelentéseket és rámutatott arra a ferde helyzetre, amelyben a budai kereskedő él, részben a vásárlóközönség elfogultsága, másrészt Buda különös geográfiai fekvése miatt, amely bajokon csak az segíthet, ha mielőbb világfürdővé tesszük Budát és erősen megnöveljük idegenforgalmát.

A budai kereskedőknek az Omke mozgalmával szemben való tartózkodása okául felsorolja azokat az aggályokat, amelyek Budán élnek és amelyek szerint a kereskedők attól félnek, hogy új adót fizetnek így Pestnek, de a helyzetük nem változik. Sokan politikát láttak ebben, holott Budán már megelégelték a politikát, — és a legsúlyosabb aggodalma az volt, hogy nem látták a módokat, amelyekkel segíteni kíván az új alakulás speciálisan a budai kereskedők helyzetén. Az első két aggályos kérdésre megnyugtató választ ad az alakuló közgyűlés, a harmadikra pedig majd a gyakorlat adja meg az útmutatást és jelöli meg a módokat. Rámutatott arra, hogy a budai kereskedő nem tudja okos reklámmal magára irányítani a budai közönség figyelmét, ahogy azt világszerte csinálják. Az Uristennek igazán nincs szüksége reklámra és mégis erősen harangoznak, hogy az emberek a templomba menjenek. Meg van győződve arról, hogy olyan gyakorlati tudással bíró egyének, mint Tisza Béla, Linke Károly és az elnökség többi tagja, megtalálják a helyes utat és a jobb jövőt biztosító módokat.

Ádám Gyula üdvözölte lelkesen az elnököt: Tisza Bélát és a választmány nevében biztosítja odaadó munkájukról, amellyel igyekezni fognak a bajokat leküzdeni.

Boros Béla a Kelenföld üdvözletét tolmácsolta.

Vértes Emil a szerkesztő által a Vizivárosról mondottakat teszi szóvá és az Omke egész tekintélyével és súlyával akar azokon segíteni, a helyi elnökség kezére járva. Az elszegényedett ország nagy érdekeit fogják szolgálni.

Tisza Béla lelkesen hozzájárul Vértes Emil szavaihoz és az ülést befejezőül kijelentette, hogy Jakab Sándor indítványára Sándor Pált táviratban üdvözlik.

Átköltözött Pestre a Diénes Valéria és Viraág Ilonka vezetése alatt eddig Budán működött

ORKESZTIKAI ISKOLA,

mégpedig IV., Egyetem-utca 6. sz. alá. Beiratások október 1—11-ig, naponta d. u. 5—7 óra között. Gyermektanfolyamok testi hibák és vézna ság ellen. Magánórák. Privátcsoportok. Görög testképző torna elhízás ellen.

Argentiniai tangó énekes zenekar mutatkozik be október hó 1-én, szombaton este a *Bellevue*-szálló éttermeiben és azontúl mindennap az 5 órai teákon is, fölváltva játszik a házi „jazz" zenekarral. Londonban és Párizsban óriási sikereket aratott a J. L. *Thibó* orquesta tipica de Tangos Argentinos címen világhírre szert tett argentiniai tangó énekes zenekar, mely különös zenéjét különös dallal kíséri. Érdemes attrakciót hozott ezzel Budára dr. *Gerő* Vilmos, a Bellevue-szálló érdemes igazgatója, aki a szállodát a Krisztinaváros társadalmi központjává igyekszik avatni, hogy így pótolja az e városrészben hiányzó vigadót.

Nyelviskolák tanfolyama nyílt meg Orel Géza, a Márvány-utcai felső keresk. iskola ügybuzgó igazgatójának vezetése alatt, a francia szövetség és Pekár Gyula v. miniszter védnöksége, Jean Carrère egyetemi előadó felügyelete mellett. Hölgyek részére két helyen: IV., Váci-utca 43. és VI., Andrássy-út 65. sz. a. — férfiak számára: IV., Reáltanoda-utca 7. sz. alatt. Beiratási díj félévre 10 pengő. Tanítási idő este 5—8 óráig, hetenként háromszor.

Sorozatos hangversenyt rendez a Budai Vigadóban október hó 1-től havonként egyszer, április hó 14-ig, este fél 8 órai kezdettel a „Közszolgálati Alkalmazottak Nemzeti Szövetségé"-nek szimfónikus zenekara, amelynek karnagya: Calliganis Ferenc. E sorozatos hangversenyekkel főleg a kis zenekari stílust óhajtja kultiválni, amely stílusban Haydn, Mozart, Beethoven művei és az őket megelőző kor zenekari kompozicioi vagy a későbbi és a mai kor hasonló zenekari alkotásai kerülnek bemutatásra. A jegyek ára 3.—, 2.—, 1.60 és 1.— pengő, köztisztviselőknek s az ifjúságnak 50 százalékos kedvezmény. A bérletjegyek ára 6 hangversenyre 50 százalékos kedvezménnyel 9, 6, 4.80 és 3 pengő. Előjegyzés: V., Országház-tér 11.

Gyász. Szeptember 23-án temették nagy részvét mellett a rákosi újtemetőben Grabits Lajos nyug. posta- és távirdafőellenőrt, aki a budatabáni egyházközség tanácstagja is volt. A sírnál dr. Angyal Kálmán apátplébános megható szép beszédben búcsúztatta el az elhunytat, aki odaadó ügybuzgalommal szolgálta a tabáni egyházközség ügyét, amelynek tanács- és képviselőtagjai, továbbá tisztelői nagyszáma kísérték utolsó útjára.

GYERMEKNEVELŐNŐ (református) ajánlkozik 3—4 éves gyermekek mellé, aki már volt ily alkalmazásban és jó bizonyítványai vannak. Cím: Topits Olga, VIII., Naputca 9. II. 23.

Szerkesztő: FERENCZY LÁSZLÓ.
Laptulajdonos: VIRAÁG és TÁRSA

Kiadásért felelős: Viraág Béla.

Szíjgyártó
nyerges és bőröndös
Megbízható régi üzlet
FLIEGER NÁNDOR
II. kerület, Fő-utca 10. sz.

MÁTHÉ
FERENC MÁZOLÓ MESTER
I, Márvány-u. 11.
Vállalja: kávéházak
dísztermek és lakások
modern festését
Érdeklődők nézzék meg
a Pozsony kávéházat

Két- és háromszobás
modern
lakások
külön hallal, központi fűtéssel, garzonlakások, üzlethelyiségek Horthy Miklós-uton (Lenke-út sarok) ujonnan épült házban kiadók.
Bővebbet »Stilus« épitő r. t.-nál, Budapest, V, Balaton-utca 10.
délelőtt 10—1-ig, délután 4—6-ig.
Telefon: L. 968—23

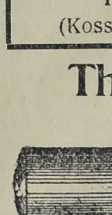
KÁLYHÁS!
Béres Márton
I., LOGODI-U. 19. SZ.
Telefon: L. 972-33
Minden e szakmába vágó munka ügyében forduljon bizalommal e régi jóhirü céghez.


Háztatarozásnál
előnyös feltételek mellett vállalkozik
Nagy Pál
bádogos
gáz, vízvezeték, csatornázás, fürdőberendezés és központi fűtés vállalata
II., FŐ-UTCA 20. SZ.
Telefonhívó 179—42.

ERZSÉBETHID SZÁLLÓ
Telefon: 108-45.
Budán, I. Kökény-u. 14.
Ráczfürdő mellett.

Nem fizet
soha lakbért
ha 1—35 évi törlesztésre 2-3-4-5 szobás modern, kényelmes, saját tulajdonu
ÖRÖKLAKÁST
vesz az „ÖRÖKLAKÁS" R.-T.-tól
IV. Városház-u. 4.
(Kossuth Lajos-utca mellett)

Thermostóth


Központi fütések és szellőztetések, biologiai szenyviztisztitóberendezések, vizvezeték és csatornázás, fürdőberendezések és épületbádogos munkák tervezése és készitése. Szabadalmazott kovácsolt vas „Thermostóth" kazánok kizárólagos gyártói 167.
Tóth Imre és Társa
V., Katona József-u. 3.
telefon 23—93

Ascher kályhás, II., Apostol-u. 9.
Közalkalmazottak részére árkedvezmény!

Nyomatott a Révai Testvérek Irodalmi Intézet R. T. Nyomdájában, Budapest, V., Ügynök-u. 8. — Nyomdaigazgató: Sziklai Pál.

Budai Napló

XXIII. évfolyam. 890. sz.

Buda érdekeit a várospolitika, a közgazdaság, társadalom, művészet és sport terén szolgáló ujság. **Előfizetése** egy évre **16** pengő, félévre **8** pengő. Egy szám **40** fillér. Szerkesztőség és kiadóhivatal: I., Bors-utca 24. Délután 5—7-ig. Telefon: K. 502—96.

Felelős szerkesztő: VIRÁG BÉLA

Hirdetések ára: Egy hasáb széles, egy milliméter magas sor, egyszeri közlésnél **50** fillér. 20 mm. magas hirdetés **10** pengő. Szövegsor ára **4** pengő. Közgazdasági közlemények megállapodás szerint. A hirdetések dija mindenkor **előre fizetendő.**

1927 október 16.

Ferenc

Talán nem puszta véletlen, hogy a budaiak nagy tisztelői és megkülönböztetett hívei voltak évszázadokon át Szent Ferencnek, — és hogy a budai polgárok sorából került a magyar székesfőváros első tisztségébe, a főpolgármesteri székbe *Ferenc*, a gödöllői erdész árva fia, akit szintén megkülönböztetett tisztelettel és szeretettel öveznek a budai polgárok.

Nyolcszáz év előtt elindult a Szent és a gyűlölködő világban szeretetet prédikált, lerombolt templomokat épített föl újból, lemondott gazdagságáról, hogy életét a szegényeknek és gyámoltalanoknak szentelhesse.

Nehéz gyűlölettel terhes időben vette át Ferenc, a főpolgármester, ennek a magyar székvárosnak kormányzását és első szavával szeretetet hirdetett. Odahagyta javadalmakban dús állását, hogy e város gyámoltalan, szegény polgárságát szolgálhassa és újból fölépítse a testvéri szeretet, a munka, a hazafiság és polgári erény templomát.

Hitbuzgó ember, aki az Istenbe vetett hitével indult küzdelmes útjára, de barátjául fogad mindenkit, aki a maga módja szerint tiszteli istenét és gyakorolja vallása erkölcsét.

Honát, nemzetét a rajongásig szerető ember, — de magyarnak fogadja mindazokat, akik szeretik ezt a hazát és e nemzet fiainak vallják magukat.

Küzdelemmel kezdte életét és e küzdelemben megkristályosodott a jelleme, arannyá vált a becsülete, — de az ő szent tisztasága meg tudja bocsátani mások bűneit, hogy a tisztaság útjára vezérelje őket.

Polgári erényei szeplőtelenül és makulátlanul világítanak abból a székből, mely első helyen áll a magyarok székvárosában, — de nem taszítja el magától a megtévedt embert, akit mostoha sorsa a polgárság ellenségévé tett, hanem atyai szeretettel javít a sorsán és karöltve vezeti a világ nagy útjáról a magyar polgár biztos ösvényére.

A nemzeti hit térítője lett a világközösség megtévesztett hívei között. Mindkét keze kenyérrel telve. Még a kő is kaláccsá válik azokban. Ha adni nem is tud — mindig, de senkitől nem vesz el semmit — soha.

Kemény ökle, szeges korbácsa csak azok számára van, akik a közügyek templomában kufárkodnak. A közvagyont lángpallossal őrzi.

Ezért szeretik, ezért tisztelik Budán!

*

Ferenc napján ez a szeretet, ez a tisztelet, ez az odaadó hűség nyilatkozott meg, amikor dr. Ripka Ferenc névünnepén házról-házra vándorolt az ünneplők serege. A Budai Társaskör a saját helyiségében kívánta vezére névnapját megülni, de néhány nap mulva ez a terem már szűknek látszott. A Bellevue szálloda nagy termét vélte elegendőnek a rendezőség, de két nappal az ünnep előtt ez is szűknek bizonyult és a Budai Vigadó nagy termébe kellett vonulnia az ünneplők seregének, ahol még az előcsarnokban is álltak, akiknek már nem jutott hely odabent. Csaknem ötszáz ember, a polgárság színe-java hozta el üdvözletét Budapest első polgárának, akit szeretettel néz a magasból jóságos patronusa: Szent Ferenc.

Budán, 1927 október 15

József Ferenc főherceg,

aki ügybuzgó elnöke a Budapest Fürdőváros Egyesületnek, hosszabb tanulmány és propagandaútra indult *Szviezsényi* Zoltán min. tan., az egyesület ügyvezető igazgatója, *Bársony* Oszkár, a Menetjegyiroda vezetője és dr. *Dalmady* Zoltán egyet. tanár társaságában. A legnépszerűbb főherceg inkognitóban, „Csaba" gróf néven utazik külföldön, hogy feszélytelenül végezhesse tanulmányait és kísérőivel együtt kellő propagandát fejthessen ki az 1929. évben a Gellérthegyre tervezett „Fürdőügyi és turisztikai kiállítás" ügyében.

Párisban kitüntetően fogadta őket Briand miniszterelnök és a hivatalos körök meleg szimpátiával kísérik e kiállítás ügyét és megigérték, hogy a francia állam külön pavillont épít a budapesti kiállításon. A francia turisztika vezére, Regand, lekísérte ezt a magyar társaságot Lyonba, a hydrológiai kongresszusra, ahol tiszteletükre külön ünnepi vacsorát rendezett. Majd Herriot miniszter vendégei voltak és mint végakkord, szólt az egész francia néphez József Ferenc főherceg a lyoni kiállítás díszebédjén, mint első szónok, aki e beszédében meghívta a francia nemzetet a kiállításra. Franciaországból Rómába utazott a magyar delegáció, ahol részt vesz a balneológiai kongresszuson és meghívja a budapesti kiállításra az olasz kormányt.

Nász a főpolgármester családjában. Még augusztus havában, Fonyódon jegyezte el dr. *Ripka* Ferenc főpolgármester harmadik, legifjabb leányát — *Babót* — a Korányi-klinika tanársegédje, dr. *Kürthy* László és e kedves hír csak azért vált oly sokára köztudomásúvá, mert arról külön jelentést a menyasszony kívánságára nem adott ki a család.

Pintér Jenő dr. budapesti tankerületi kir. főigazgató most küldte szét a szerkesztésében megjelenő Tankerületi 8-ik Értesítőt 1926—27. évre. A tankerület minden ügyét, kérdését, adatát állítja be kellő megvilágításban és a szociális részből most kivesszük azt a részt, mely a főváros környékéről bejáró tanulókkal foglalkozik:

„A vidéki vasuton naponkint való bejárás erkölcsi, tanulmányi, egészségi tekintetben káros befolyással van a tanulóra. Csak a szoros tanításra járnak s így az iskola semmiféle egyéb nevelő munkájában nem vesznek részt. Sokszor rendetlenül, elkésve érkeznek az iskolába, a pályaudvarokon való ácsorgással időt vesztenek. Hajnalban jönnek el hazulról és este érnek haza. Hanyatlanak a tanulásban, fegyelemben, erkölcsi viseletben, mert utazás közben aligha tanulnak valami jót."

Faller Mihály, aki a közuti közlekedés terén, mint a Beszkárt főfelügyelője, elismert szaktekintély, — tiroli tanulmányútjáról, mely egyúttal nyári üdülésül is szolgált, e hó elején visszatért és átvette hivatalát.

Nász. Éberl Lalika és Somogyi Kálmán jegyesek. Budapest, 1927 október hó.

A **Svábhegyi Egyesület** e hó 10-én este rendezte első őszi társasvacsoráját a Pannonia szálló különtermében, ahol megjelent: Bódy Tivadar dr. elnök, Siklóssy József dr. alelnök és a tagok közül Antalffy Andor, Brüll Dániel dr., Bercsényi Antal, Engel Ármin, Glückstahl Samu dr., Györki Béla dr., Jakab László dr., Kern Géza dr., Kerpel Vilmos, Kondély-Kovács Béla, Mangold Béla Kolos, Megyes Bertalan, Musner István dr., Mikus István, Nagy István dr., margittai Neumann Miksa, Párkányi Frigyes dr., Pártos Zsigmond, Reiner Andor dr., Rudas Gyula, Rákosi Jakab, Seligmann Zsigmond, Szécsi Ernő dr., Szegő Sándor, Szente Lajos, Sajó Jenő, Temesváry István, Unger Albert, br. Ullmann Béla, Vándor Mihály dr., Virág Béla. A társaság kedves hangulatban, inkább a vi-

szontlátás örömeinek élt és az egyesületi ügyeket csak magánbeszélgetésben érintette.

SZEMÜVEG Zibrinyinél, I., Attila-u. 12

A Budai Hegyvidéki Egyesületek Szövetsége elhatározta, hogy a szövetség értekezletére állandóan meghívja mint vendégeket: dr. *Ripka* Ferenc főpolgármestert, *Kempelen* Gusztáv műszaki főtanácsost, *Zaitz* László, *Király* Zsigmond és *Watzke* Ede műszaki tanácsosokat, dr. *Till* Antal szfv. autóbuszüzemének vezérigazgatóját, *Balló* Alfréd szfv. köztiszt. hiv. igazgatója, dr. *Szécsi* Ernő tisztifőorvos helyettest és *Laczó* Viktor tanácsjegyzőt.

Budai OMKE

Megalakult a kelenföldi osztály — Katona Gábor dr. előadása a tisztességtelen versenyről

Egész Budán szervezkednek most a kereskedők, hogy így egyesülve leküzdhessék azokat a speciális budai bajokat, amelyek itt a becsületes kereskedőt sújtják. Ezért kapott erős visszhangot az a felhívás, melyet az országos OMKE intézett a budai kereskedőkhöz, hogy létesítsék a budai OMKE szervezetét, mely az országossal kapcsolatosan azután megkezdené a bajok lehető orvoslását.

Igy alakult meg a II. kerületi osztály, amelynek tisztikara és választmánya a következő:

Elnök Tisza Béla. Ügyvezető elnök: Linke Károly. Alelnökök: Hauer Oszkár, Beck Imre. Titkár-jegyző: Csapó Tibor. Ellenőrök: Lőwy József, Fischer Antal. Választmány: Ádám Gyula, Bunzlauer Jenő, Fisch Farkas, Jakab Samu, Juszt Gyula, Jakabffy Aladár, Lőwi M. Fia, Lőwy Frigyes, Márkus Sándor, Neumann Béla, Nagy Imre, Pick Henrik, csengeri Papp Zsigmond, Pintér Kálmán, Rákossi Jenő, ifj. Stowasser János, Szabolcsi Béla, oroszhegyi Szabó István, Szokolovits Gyula, Wohlmuth Irma. Póttagok: Kamenitzky Miklós, Ullmann Béla, Goldfinger A., Vagács Mihály.

A *kelenföldi osztály* október hó 2-án alakult meg és a közgyűlés, amelyen *Eiser* Sándor elnökölt és üdvözölte a megjelenteket. A közgyűlést dr. *Katona* Gábor rendkívül érdekes előadása előzte meg, amelyet nagy figyelemmel hallgattak meg a nagy számban megjelent kereskedők.

A magyar törvényhozás 1923-ban hozta meg a tisztességtelen verseny ellen szóló törvényét, hogy így letörje a kereskedelmi élet terén a háború utáni gazdasági életben felbukkanó jövevény versenytársak nem éppen kényes és eszközökben nem válogatós versengését. Példákat hoz fel arra nézve, hogy a juri mit tart tisztességtelen versenynek. Igy például tiltja a vevőnek az utcán történő megszólítását. Megbüntette azt a selyemkereskedőt, aki azt írta ki nagy betűvel: „Megszűnik üzletem" míg alatta egészen apró betűvel az volt folytatásképpen kiírva: „selyemosztálya". Tilos hirdetni olyan adatot amely valóságnak meg nem felel. Érdekes, hogy a „debreceni" kolbászt lehet hirdetni, még ha nem is készül Debrecenben, viszont csak olyan „tokaji" bort lehet árusítani, amely valóban Tokajban termett. Csomagolásáról ismert árut nem szabad hasonló csomagolással tévesztően utánozni. A tisztességtelen versenyt üzőket pénzbírsággal, sőt 3 évig teriedhető fogsággal és az áru elkobzásával büntetik. Eltiltották az egyik sósborszeszgyárost attól, hogy Die Anna elnevezéssel lássa el gyártmányait, s így összetéveszthessék a „Dianná"-val. Tilos körlevélben a versenytársait leszólni, tilos a hólabda-rendszer. Tilos az egyik cégnél alkalmazásban állva az ott hallott és látott üzleti titkoknak más cégnél való alkalmaztatása esetén, ott értékesíteni.

Csupa érdekes adat, összehasonlítás, törvénymagyarázat, feltűnő példák tették értékessé az előadást, amelynek tárgyával ritkán foglalkoznak a szakképzett jogászok.

A megtapsolt és megéljenzett előadás után sor került a megalakulásra és *Gáti* Samu kereskedő, mint korelnök, tette meg előterjesztését és felolvasta a kandidáló bizottság által összeállított névsort, mely listát *Katona* Gábor indítványára egyhangúlag elfogadta a közgyűlés. Eszerint megválasztattak:

Elnök: Eiser Sándor. Alelnökök: Schlager Andor, Klein Sándor. Titkár Gáspár Sándor. Pénztárnok: Grossz Mihály. Ellenőr: Gáti Samu. Ügyész: Dr. Katona Gábor. Választmányi tagok: Spitz Béla, Virányi Mariska, Haahn Lipót, Scheiber Mór, Fill Ferenc, Schinkás Ernő, Schram Rudolf, Lebovics Salamon, Adler Sándor, Auerbach Tivadar, Bader Lipót, Kolos Jenő, Fábián Ferenc, Alpár Ignátz, Boros Béla, Guttmann Ármin, Grossz Gyula, Münster Lipót, Mühltaler Frigyes, Scheier Dezső. Póttagok: Gyulai Arthur, Balla László, Ernst Hermann, Szécsi Géza.

A megválasztott elnök, *Eiser* Sándor foglalta el azután helyét és egyszerű szóval megköszönte a vele és a tisztikarral szemben megnyilvánult bizalmat. Megigérte, hogy a kelenföldi kereskedők minden bejelentett ügyében és bajában lelkiismeretesen eljárnak.

Ezután *Balkányi* Kálmán dr. üdvözölte a központ nevében Eiser Sándort és a tisztikart. Indítványozta, hogy üdvözöljék *Apponyi* Albert grófot és felolvasta a vízivárosi osztály üdvözletére érkezett választ. A most folyó szervezkedés célja a gyakorlati kérdésekkel való foglalkozás és az egységes budai közszellem megteremtése, hogy így a közügyek vezetésébe minél több kereskedő vehessen részt. Fontosnak tartja a lágymányosi kiállítási területen a kereskedelem és ipar hasznos csarnokának mielőbbi fölépítését. Befejezésül üdvözölte a többi budai kerület kiküldötteit.

A lelkesen szép beszédet Eiser elnök köszönte meg.

Még *Linke* Károly tolmácsolta a víziváros üdvözletét, mire Eiser Sándor elnök a közgyűlést bezárta.

*

Vasárnap, e hó 16-án délelőtt fél 11 órakor a *krisztinavárosi* osztály tartja alakuló közgyűlését az „I. ker. Iparosok és Kereskedők Köre" helyiségében, I., Krisztina-tér 8—10. szám alatt *Hubert* Vilmos, *Fábián* József és más neves kereskedők közreműködésével.

Borgazdák ezüstlakodalma

A „Pénteki Borgazdatársaság" jubiláris vacsorája

Harmincegy borgazda 100 vendéget látott szívesen e hó 7-én, amikor megalakulásának 25-ik évfordulóját ünnepelte a Budai Polgári Kör helyiségében a Budai Vigadóban.

Buda egyik legrokonszenvesebb úri társasága ez, ahol fesztelenül érzi magát mindenki és őszinte szó esik a budai közügyekről. A pénteki estét tisztán a jubileumnak szentelték s az első felköszöntőt

KOZMA JENŐ dr.

mondotta kedves tréfával házasságkötésnek minősítve azt az időt, amikor a borgazdák ifjú társasága beköltözött a Budai Polgári Körbe. Ennek a mintaházasságnak a jubileumát ülték. Szavait azzal fejezte be, hogy az aranylakodalmat is hasonló jókedvvel üljék meg.

Fináczy Béla dr. a vendégeket köszöntve mondotta, hogy a bor csak a lepel, a kölcsönös megbecsülés a cél. Az ezüstlakodalomra készült ezüsterleggel köszöntötte a gyakori viszontlátás reményében a vendégeket.

Zboray Gyula dr., aki a társaság megalakulása óta annak ügybuzgó jegyzője, a társaság történetét ismertette.

Gaár Vilmos örömmel látja, hogy a visszaemlékezés nem melancholiát szül, hanem örömet termel s ezért a gyönyörű jövőre ürítette poharát.

Kedves köszöntőket mondottak még: vitéz *Vértessy* Károly a kormányzót éltetve arról szólt, hogy a bor gyöngyeivel tették magyarrá Budát, — *Lugmayer* József éltette Zboray Gyulát, mint a társaság kofáját, pardon — mondotta — kovászát, — *Makoldy* Viktor szellemes ügyességgel csupa „b" betűs szóval mondott köszöntőt. — *Thury* Zoltán Ripka Ferenc népszerűségét méltatva azt bizonyította, hogy Víziváros nélkül még bankettet sem tudnak Budán rendezni. Buda a budaiaké — mondotta — és e gondolat megvalósítója Kozma Jenő, aki csodás pályát futott be és Buda fejlődését vitte előbbre. — *Szilágyi* Károly az óbudai hegyekről hozott üdvözletet, — *Krivoss* Árpád dr. a kecskéről mondott kedves adoma kapcsán éltette Kozmát, — amire *Kozma* Jenő azzal válaszolt, hogy a budai lokalpatriotizmust nem ő találta ki, de annak még a kormányzó is híve, mert főpolgármesternek három budai polgárt jelölt. *Kollár* Lajos emlékének áldozott azután kegyelettel s a társaság fölállással, amit *Kollár* László köszönt meg. — *Héjj* Imre, mint balatonvidéki képviselő, úgy véli, hogy a földmivelésügyi miniszternek szubvencionálnia kellene ilyen társaságot és újakat létesíteni, hogy emelkedjék a borfogyasztás. Ő is Kozmát és a kedves budai hangulatot éltette. Az utolsó szót lapunk szerkesztője mondotta azzal, hogy nem mond beszédet.

A társaság késő éjjel oszlott szét.

Szent Gellért Gyógyfürdő

Iszapkezelés társashelyiségben vagy külön fülkében a világhírű Kolopi „Szent Gellért" rádiumos gyógyiszappal. Rheuma, izületi bántalmaknál páratlan gyógyító hatású.

Nagyszabású telekvásárlás folyik újabban a *Kelenföldön,* ahol gróf Klebelsberg Kunó közoktatásügyi miniszter terveinek publikálása alapján megindult a telekspekuláció. A Keresztény Községi Párt több ismert nevű vezére szintén vásárolt a Kelenföldön telkeket, ami új tápot adott a spekulációnak.

Farkasrétiek közgyülése. Nagyszámú úri közönség jelenlétében tartotta meg a *„Farkasvölgy, Mártonhegy, Németvölgy és Vidékének Egyesülete"* e hó 9-én a szépfekvésű *Milis*-féle Bélakert nagyvendéglőben 17-ik évi rendes közgyülését. *Pyber* Ignác elnöki megnyitója után dr. *Ruszkó* János titkár részletesen beszámolt az egyesület elmult évi működéséről. Örömmel állapította meg, hogy végre sikerült az illetékes városházi körök és tényezők figyelmét felhívni, a természet minden szépségével és bájával megáldott — de máskülönben rettenetesen elhanyagolt — vidékre. *Amióta Ripka Ferenc főpolgármester* meghívására a tanács tagjai kint jártak s meggyőződtek azokról a hihetetlen állapotokról, amelyek a közművek terén e vidéken voltak — azóta bár lassan, de mégis megindult a munka. A vidék szemétbányájának a Németvölgyi ároknak betemetését és kanalizálását már megkezdték. Az utak egyrészét is valahogy rendbehozták s a régen óhajtott pihenő padok szintén állanak már, de nincs kápolna és nincs iskola pedig ezekre nélkülözhetetlen szükség van s az egyesület már évekkel ezelőtt Kápolna-alapot is létesített. Most a Krisztinatéri templomba és a Márványutcai iskolába járnak a farkasrétiek. A titkári beszámoló még külön kiemelte azt a buzgó tevékenységet, amelyet a hegyvidék érdekében a Svábhegyi egyesület elnöke dr. *Bódy* Tivadar kifejt és létrehozta a hegyvidéki egyesületek szövetségét. Értékes volt *Antalffy* Andor min. tanácsos előadása, aki a hegyvidék utairól és közlekedési viszonyairól tartott alapos beszédet. *Bauer* János paszomány-gyárosnak a Farkasréti sportegyesület elnöke felszólalásában rámutatott arra, hogy a Kereszt. Közs Párt elhanyagolta ezt a vidéket és az újabb föllendülést a Községi Polgári Pártnak, elsősorban dr. *Ripka* Ferenc főpolgármesternek köszönheti. Szavait zúgó éljenzés kísérte s ezt az álláspontot támogatták *Ostián* Antal és *Tábori* Imre is. A közgyűlésen a hivatalos lista győzött. Lucatello Nándor volt pénztáros helyébe *Hiesz* Imre került. Ellenőr *Gabrielli* Oszkár lett. A kisorsolt választmányi tagok helyébe új tagokul *Perczel* Bélát és *Antalffy* Andort választották be.

FÉNYKÉPÉSZETI CIKKEK
Zibrinyinél, Buda, I., Attila-utca

Kápolnáját avatja föl e hó 16-án, vasárnap reggel az Istenhegyi-úti Szent József fiúnevelőintézet. Mészáros János érs. helynök mondja a fölszentelő misét, amelyen részt vesz mint védnök gróf Klebelsberg Kunóné, továbbá a vallás- és közoktatásügyi miniszter, dr. Ripka Ferenc főpolgármester és budai közéletünk számos kiválósága.

A Budai Nők Kulturális és Jótékonysági Körében október hó 17-én délután 6 órakor a Budai Polgári Kör helyiségében, II. Szilágyi Dezső-tér 5. sz. (Budai Vigadó)

RÁKOSI JENŐ

tart előadást s ez alkalommal is szívesen lát vendégeket az

Elnökség.

Elemi ismereteket terjesztő díjtalan tanfolyamot rendez öt hónapon át Budapest szív. népmüvelési bizottsága az I. ker., Hidegkuti-út 83. szám alatti szív. elemi iskolában is október hó 11-től kezdődőleg heti 6 órában, este fél 7 és fél 9 óra között, amely órákban lehet jelentkezni a tanfolyamra, amelynek vezetője *Komaniczky* Gyula székesfővárosi tanító, aki már több ilyen tanfolyamon kiváló eredménnyel működött.

Emléktábla a Zugligetben

Budavára bevételének emlékére

Irta: *Bevilaqua Béla dr.*

Október 16-án délelőtt 11 órakor avatja fel a *Virányos—Kútvölgyi Gazdasági és Kulturális Egyesület* azt az emléktáblát, mely *Aggházy* Kamilnak, a m. kir. Hadtörténelmi Muzeum igazgatójának kezdésére 1849. május 6—10. napjai emlékét fogja márványnyá örökíteni. Ezeken a napokon tudniillik az Angolkisasszonyok mai zugligeti telkét alkotó *Laszlovszky*-major egykorú épületében tartózkodott a Budavárát ostromló honvédhadsereg főhadiszállása, illetőleg *Görgei* Arthur tábornok és vezérkara: vezérkari főnöke *Bayer* Ezredes, tüzérségi főnöke *Psotta* ezredes és utászkari főnöke: *Sodtfried* alezredes. Itt volt *Ballagi* Mór százados parancsőrtiszt, a későbbi kiváló tudós és *Bakody* Tivadar főhadnagy nyargoncztiszt, a későbbi orvosprofesszor, Görgei háziorvosa, a kiváló homeopata. Ide a Zugligetbe május 6-án délben vonult ki a honvédfőhadiszállás a Városmajor-utcában a volt *„Remetéhez"* címzett korcsmából, hol május 4-én ütötte fel tanyáját. A mai Nándor-laktanya alatt álló bástyaköröndből ideirányított heves ágyútüz miatt kellett a főhadiszállásnak lőtávolon kívül vonulni.

A Remete-korcsma helyén álló, mai János-szanatórium igazgatósága az idén, május 4-én avatta fel a Szanatórium homlokzatán felszerelt márványtáblát, mint az *első* főhadiszállás emlékeztetőjét. A második lesz a 16-án felavatásra kerülő *zugligeti,* a harmadikat *Bernáth* István, a Magyar Jegyintézet alelnöke fogja tavasszal felállítani Diana-út 25. sz. villáján, ugyanis 1849 május 10-én ide költözött fel a főhadiszállás és itt tartózkodott május 21-ig, Budavár bevételének napjáig. A dianaúti villa a köztudatban *„Óravilla"* néven szerepel, nevét a Pollák József által nemes ujempire stílusban épített nyaraló oromháromszögének messzehangzó ütésü órájától vette.

(A *„Zugliget"* elnevezés is téves, mert eredetileg nem Auwinkel, hanem „Sauwinkel" volt, ahol a Haggenmacher család makkoltatta a kondáit. A forrás is így kapta a *„Disznófő"* nevet. Itt a közelben áll a Haggenmacher család „Isten szeme" nevü nyaralója, ahol 1837 május 4-én Kossuth Lajost elfogták. A szerkesztő.)

Érdekes ezeknek az emléktábláknak története. Tizennégy évvel ezelőtt vetette fel az erre vonatkozó eszmét *Aggházy* Kamil, akkor fiatal honvédfőhadnagy és ismert nevü iró, a régi Buda iránti kegyelet egyik lelkes propagálója. A János-szanatórium akkori igazgatósága már akkor elhatározta az emléktábla felállítását. Bizottság is alakult, melynek sok tagja azóta már régen halott. Igy azóta már az elköltözöttek sorában vannak *Balogh* Sándor, az Ezernyolcszáznegyvennyolcas Országos Honvéd-Egylet elnöke, *Králik* Lajos, pozsonyi jogakadémiai tanár, Görgei Arthur kitünő életrajzirója, *Lévay* József a költő, *Ujváry* Ferenc festőművész — mindketten a szabadságharc résztvevői. *Bányai* Elemér, (Zuboly) a kitünő iró a Kárpátokban esett el, Matti *Kivekäs,* a magyarbarát észtlandi írót a vörösök végeztették ki Oroszországban. Halott már *Berczik* Árpád, *Emich* Gusztávné, br. *Duka* Tivadarné, br. *Bohus* Zsigmond, akinek világosi kastélyában a fegyverletétel történt, *Nagy* Pál, akkor ezredes, a későbbi honvédfőparancsnok. Az eszme pártfogói közül ezek már mind elmentek. Akinek az emlékét azonban ők megakarták örökíteni. *Görgei* Arthur, a szabadságharc lángeszü, méltatlanul meghurcolt fővezére is, akit a régi házak még láttak, szintén elment a nagy útra 1916-ban.

A *Laszlovszky-major* nevét az 1791-ben magyar nemzetiséget nyert Laszlovszky József pestvármegyei ügyésztől nyerte. A major telkén álló régi épület volt a fővezér lakása 1849 május 6. és 10. között. Az emléktábla a telek régi kapubálványán fog állani, és pedig az annak oszlopára alkalmazott toldóoszlopon. Ennek munkáit *Balázs* budai építész, a *Seenger* kőfaragó cég, költségeit a *Virányos—Kútvölgyi Gazdasági és Kulturális Egyesület* adták össze, szerény eszközökkel kedves emléket állítva a magyar Nagy Időknek. A kapuoszlop egyik kiegészítőköve a régi *Ferdinánd laktanya* — ma a *M. kir. Hadtörténelmi Muzeum* átalakítás alatt álló új hajléka — egyik ablakelválasztó tartóoszlopából készült s így jelképesen is kifejezi a Görgei tüzérei által lövetett *Várnak,* illetve a *kaszárnyának,* a kaszárnya alatti bástyaköröndből lőtt városmajorutcai *főhadiszállásnak* s a mindezek emlékét ápoló *Muzeumnak* kapcsolatát. A felavató ünnepségen a *Zugligeti Erdei Visszhang Dalkör* egykorú szabadságharci dalokat fog előadni. *Eperjessy* István tanácsjegyző mondja a megnyitó-, *Horváth* Károly a Hadimuzeum egyesület elnöke az ünnepi beszédet. *Aggházy* Kamil igazgató az emléktáblák történeti fontosságát ismerteti. Marianesics Imre pedig alkalmi ódát szaval. Jó magam a *Zugliget* helytörténetét ismertetem.

Felvilágosításokkal *Eperjessy* István dr. székesfővárosi tanácsjegyző, az Egyesület főtitkára (VII. ker. előljáróság) szolgál. *Perczel* Béla székesfőv. bizottsági tag, elnök mellett Eperjessy István dr. volt a leglelkesebb munkása az emléktábla ügyének.

A Székesfőváros Ásványvízüzemének sikere a fiumei nemzetközi árúmintavásáron

A fiumei nemzetközi árumintavásár magyar kiállításának első termében nyert elhelyezést a székesfőváros ásványvízüzemének a *Harmatvíz* propagálása érdekében készített és impozáns virágdíszes pavillonja. A megjelent előkelőségeknek nagyon tetszett ez a pavillon és valamennyien megkóstolták a jégbehűtött *Harmatvizet.* Kivétel nélkül úgy nyilatkoztak, hogy a *Harmatvíz* elsőrangú üdítővíz. Annyira ízlett az előkelőségeknek a *Harmatvíz,* hogy a kiállítás megnyitásának tartama alatt közülük többen és többször visszatértek az ásványvíz pavillonjához és ittak a *Harmatvízből.*

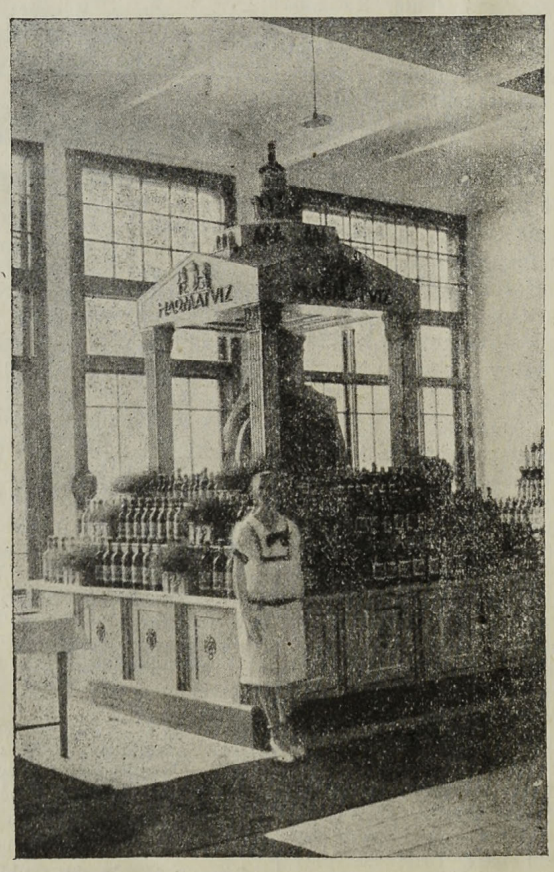

Az ásványvíz oly kivételes sikert aratott a vásáron, hogy a kiállítók kitüntetésére kiutalt két nagy aranyérem közül az egyiket a *Harmatvíz* nyerte el. A *Harmatvíz* megfelelő export esetén az olasz ásványvizek között kiváló helyet fog magának biztosítani.

A „Lánchíd" kávéház, amelynek hetekkel ezelőtt volt a próbamegnyitása, amikor a tulajdonos, *Gross* Albert, meghívta régi vendégeit, barátait és ismerőseit este 9 órától 11 óráig, — most szombat délben 1 órakor végleg megnyílt. A próbamegnyitás alkalmával csak nagyjából volt készen a kávéház és azóta sok intim, szép részlet készült el, javítottak az amúgy is pazar világításon s az egyik termet harmonikusan átfestették.

Zászlószentelés. A Budapesti III. ker. Törekvő Dalkör ez évi október hó 9-én ünnepelte meg fennállásának 5 éves emlékünnepélyét, díszzászlójának felszentelési ünnepélyével kapcsolatosan. Díszfővédnökök voltak: dr. Ripka Ferenc főpolgármester, dr. Sipőcz Jenő polgármester, dr. Andréka Károly főkapitányhelyettes, Gerlóczy Béla kormányfőtanácsos. A zászlóanyai tisztet *Obendorfer* Károlyné úrnő, a dalkör díszelnökének neje vállalta. Az ünnepélyre 33 egyesület jelentette be testületileg való részvételét, a Budapesti Dalkoszorú *Zöld* Károly karigazgató személy vezetésével a templomban misét énekelt. Az ünnepély reggel fél 9 órakor kezdődött díszfelvonulással a plébániatemplomhoz, ahol Sagmüller József apátplébános a díszzászlót felszentelte, fél 12 órakor díszközgyülés a Korona Vigadóban és megkezdődött a zászlószegek beverése, amit délután folytattak. Este 8 órakor a Korona Vigadó összes termeiben díszhangverseny volt, utána pedig reggelig tánc. Az ünnepély rendezésének nagy munkáját a dalkör ügybuzgó ügyvezető elnöke, Mellbeck József, ifj. Dietz József főrendező és Balkó Imre titkár vezetésével a rendezőbizottság végezte dícséretes buzgalommal.

Plakátkiállítás. A MFTR a dunai hajózás iránti érdeklődés fokozása és ezzel kapcsolatban a hazai idegenforgalom emelése érdekében művészi plakátok készítésére pályázatot hirdetett. A pályaművek bemutatása a sajtó képviselői előtt f. évi október 15-én, szombaton, d. u. 3 órakor volt az Iparművészeti múzeumban (IX., Üllői-út 33—35.). A kiállított plakátok a nagyközönség által vasárnaptól, 16-tól, csütörtökig, 20-áig bezárólag naponta 9-től fél 14-ig tekinthetők meg. Belépődíj nincs.

LORGNON Zibrinyinél, I., Attila-u. 12.

A budai Vörös Kereszt, amelynek I. ker. választmánya, mint az Országos Magyar Vörös Kereszt Egylet tagja, ez évi június hó 17-én megalakult és megválasztotta tisztikarát és elnökségét, amelynek élén mint elnökök dr. Ripka Ferenc és dr. Ugron Gábor, mint ügyvezető elnök Hubert Vilmos fémnagykereskedő állanak, most Hubert Vilmos és Morbitzer Dezső főtitkár aláírásával szétküldötték a számozott taggyüjtőíveket, amelyek — lehetőleg sok aláírással — egy hónapon belül visszaküldendők.

Járdát kap a Fehérvári-út. A Buda-Alsóvárosi Egyesület, mely a Fehérvári-út és környéke közérdekü ügyeinek felkarolására alakult, élénk tevékenységet fejt ki és *Becsey* Antal kormányfőtanácsos, egyesületi elnök, *Gömöri* Győző ügyvezető-elnök, *Sinkó* Pál alelnök, *Haringáts* Károly, *Lukács* Gyula és *Maga* József egyesületi tagok kíséretében október hó 1-én a kerületi utak ügyében tanácskozott *Rumbach* Dezső h. tanácsnokkal. Rumbach Dezső volt az, aki 1910-ben, mint a székesfőváros főmérnöke, a Bártfai-utca, az Albert-utca, a Mohai-út, a Bornemissza-utca és a Zámori-utca létesítése ügyében az akkori érdekeltséget a legmelegebben támogatta. De mintegy 17 év óta, ez utcák járdáinak jókarbantartása érdekében nem történt semmi. Akkor csak murvával hintették fel a járdákat, s így nedves időben a Bártfai-utca és mellékutcáinak járdáin az ottani lakosság sárban jár. Rumbach Dezső tanácsnok kilátásba helyezte, hogy az illetékes kerületi mérnökkel együtt a Bártfai-utca és mellékutcáinak állapotáról személyesen meggyőződik és sürgősen intézkedik. Megigérte továbbá, hogy az Egyesület kezdeményezésére a Fehérvári-útnak a Lágymányosi piactól egészen a Bártfa-utcáig keményburkolattal látja el s bár ezt a HÉV huzaltartó vasoszlopai akadályozzák, *a járdát a nedves idő beállta előtt feltétlenül járhatóvá teszi.*

Ez ügyben október 7-én volt a hivatalos helyi szemle, amelyen hivatalból vett részt *Cservenka* István mérnök és ifj. *Thirring* Gusztáv kerületi mérnök, az érdekeltség nevében mint meghívott vendég *Gömöri* Győző igazgató, a Buda-Alsóvárosi Egyesület ügyv. elnöke. A Fehérváriuton kívül a Bártfai-utca kocsiútja új makadám-burkolatot kap, a járdáját — a mellékutcákon is — egyelőre salakkal töltik fel. Sár nem lesz.

A Köztisztviselők Szövetkezetének iparpártolása

Kiss Lajos fővárosi asztalosmester, a *Pesti Hirlap* október 14-iki számában a következőket irja:

„A kisipar nevében is tiltakoztak a minap az ellen, hogy a Köztisztviselők Szövetkezetének joga legyen saját tagjai vásárlását a fizetés levonásával biztosítani. Mi, kisiparosok, ehhez a tiltakozáshoz nem járultunk hozzá, mert nagyon sok megrendelést kapunk a szövetkezet útján és nekünk a szállított bútort pontosan kifizetik. A tiltakozásnak a mi részünkről akkor volna értelme, ha a Szövetkezet maga rendezkednék be iparcikkek készítésére és bennünket mellőzni akarna. Igy azonban, a fizetés levonásának lehetősége nekünk is közvetlen érdekünk, mert a levonás a mi számunkra is történik, ezen felül pedig a mi javunkra biztosít a Szövetkezet olyan munkát, melyet sok esetben a külföldről importált áru révén a külföld kapna meg. Mi szívesen látjuk a tisztviselő közvetlen megrendelését is, ám mi alig tudjuk nyujtani a szükséges hitelt és az importált raktáráruval szemben nagy hátrányban vagyunk. Mi nem tiltakozunk, inkább azt kívánjuk, hogy az egész tisztviselő társadalom számára mi készíthessük ipari szükségleteit. Ha a Szövetkezet ezt nekünk biztosítani tudja, legnagyobb szolgálatot teszi nekünk és a magyar közgazdaságnak.

VILLA ELADÓ
a Bimbóutcában, 2100 négyszögöl, 600 gyümölcs- és díszfával, 48 ezer pengőért. Cím megtudható a szerkesztőségben. Telefon: Kr. 502—96. Kitünő vétel.

ÁMON ANTAL ÉS FIAI
kövezőmesterek, út, csatorna- és betonépítési vállalkozók Földmunka Vágányfektetés Mészkőbánya — Telefon: J. 303-85.
VIII., Futó-utca 10. szám.

GUNDEL
Szent Gellért
ÉTTERMEI
Délután és este zene!
TÁNC TÁNC

BELLEVUE SZÁLLODA ÉTTERMEI
Budán, I. Attila-utca 53 -- Igazg. Telefon: Lipót 986—85
Minden este, vasár és ünnepnap délután is
FLORIDA-JAZZ
és szinfonikus zenekar játszik
Kiváló konyha és italok — Mérsékelt árak
Asztal rendelés telefonon is: Lipót 986—84.

SZÉCHENYI GYÓGYFÜRDŐ

a modern orvosi tudomány minden eszközével és a különböző gyógyeljárásokhoz szükséges felszerelésekkel ellátva.

A város minden pontjától könnyen megközelíthető.

Súlyos gyász érte Kozma Jenő dr. kormányfőtanácsos, ügyvéd, országgyűlési képviselőt és a Községi Polgári Párt elnökét és nejét, *Asbóth* Elmát, akinek édesanyja, özv. dr. *Asbóth* Oszkárné szül. Hertel Ágnes életének 76-ik, özvegységének 8-ik évében, f. hó 13-án d. u. hosszas szenvedés után jobblétre szenderült. A farkasréti temető halottasházából október hó 15-én d. u. temették rendkívüli nagy részvét mellett.

Bajnoki kuglizóverseny. Szept. hó 12., 13., 14., 17 és 21-én rendezte a II. ker., Medve-utcai polg. fiúiskola udvarán fölállított saját tekepályáján a szokásos őszi tekézőversenyét a Magyar Tanférfiak és Tanügybarátok Nemzeti Egyesülete. Az első díjat *Tóth* Gyula vitte el. Október hó 3., 4. és 5-én pedig a tekéző *bajnoki* versenyt rendezték ott s az egy évre terjedő bajnoki címet ifj. *Juhász* Ödön dr., az egyesület gazdája nyerte meg. A bajnoki verseny befejeztével e hó 5-én a tagok a Pálffy-téri Mayer-féle vendéglő külön helyiségében társasvacsorára gyültek össze. Dr. *Ripka* Ferenc főpolgármester elnök kimentett távollétében. *Fejér* József ügyv. elnök, ny. legfőbb államszéki tanácselnök, üdvözölte a győztes feleket, különösen a bajnokot, aki ha még egy ízben győz, úgy birtokába jut az értékes ezüstserleg, mely Rácz József iskolaigazgató eszméje alapján művészi kivitelben és stilszerűen készült. Ezután id. *Juhász* Ödön egyesületi titkár, aki a 44 év óta fennálló Egyesületnek 40 év óta tagja és 38 év óta titkára, mondott hazafias érzéstől izzó, lelkes, irredenta beszédet, amelynek egyes részeit zúgó éljenzéssel fogadták. Majd dr. *Gömöry* Bertalan, tanácsi főjegyző az elnökséget és a tisztikart éltette. Beszéltek még: *Földessy* János ny. posta- és távirdafőigazgató, kormányfőtanácsos és *Csókás* Károly lipótvárosi káplán. A szép számmal egybegyült társaság *Meidinger* Lajos élvezetes zongorajátéka mellett a záróráig maradt

Dohnányi-jubileum

A jelenkor egyik legnagyobb művésze, *Dohnányi* Ernő dr., július 27-én töltötte be életének *ötvenedik* születésnapját és most ünnepli munkásságának 30 éves jubileumát is. Ez alkalommal tisztelői és hívei három estéből álló ünnepélysorozatot rendeznek. Zenei életünk három nagy tényezője, a Magyar kir. Operaház, a Filharmónikus Társaság és a Waldbauer—Kerpely vonósnégyes a Mester legkiválóbb műveit vették e három estén műsorukra. A M. kir. Operaház a „Vajda tornyá"-t mutatja be e hó végén, a *filharmónikusok okt. 24-én, a Waldbauer-társaság pedig október 25-én* hódol a magyar kultúra e kimagasló egyéniségének. Az országos ünnepélyeken Buda közönsége különös bensőséggel vesz részt, szeretete és lelkesedése nemcsak a világhírű művésznek, hanem a melegszívű embernek is szól, aki számtalanszor sietett kultúrintézményeink segítségére. A magyar kultúra e kimagasló ünnepélyének emlékére, a Mester hívei Reményi József szobrászművész alkotását, Dohnányi életnagyságú bronzreliefjét adják át a Magyar Nemzeti Múzeum Zenetörténeti gyűjteményének.

A magyar ősmult elfeledett kutójának, néhai *Némethi* Kálmánnak, a kiváló magyar tudósnak síremlékét e hó 13-án, Kálmán napján, csütörtökön délután avatták fel a *Farkasréti* temetőben. Ez alkalomból a *Magyarok* társaságának egyesületközi bizottsága kegyeletes ünnepélyt rendezett és koszorút helyezett el a síremlékre, *Némethi* Kálmán munkásságát emlékbeszédben méltatta *Baráthosi Balogh* Benedek ázsiai utazó, író, alkalmi költeményét szavalta el *Markos* Gyula és gyászdalokat énekelt a postás dalárda.

A lakásfelszabadítás problémája

A háztulajdonosok nemzetközi nagygyűlése Hágában — Egyhangúlag elfogadták a magyar küldöttség vezetőjének: dr. Németh Béla kormányfőtanácsosnak, a kongresszus osztályelnökének indítványát a háztulajdonosok kamarájának felállításáról

Beszélgetés dr. Németh Bélával, a Háztulajdonosok Országos Szövetségének elnökével

Az elmult egy év alatt lényegesen enyhült a lakásszükség a fővárosban. Ez nemcsak puszta feltevés, de valóság is. Amerre megy az ember, mindenütt állványok torlaszolják el a gyalogutat, serény kőművesek rakosgatják a téglát és keverik a cementet, meg a vakolatot, a fővárosban egész sereg új ház emelkedik ki a földből. Amellett az emeletráépítéseknek is se szeri, se száma, az utcákon minden negyedik-ötödik bérház tetejére új emeletet húznak. *Tehát már a most épülő új lakások száma is elegendő lesz a lakáskeresők igényeinek kielégítésére.*

Rendkívül nagy érdeklődés nyilvánult meg a háztulajdonosok nemzetközi kongresszusa iránt, nemcsak Hágában, ahol a kongresszus összeült, hanem Európaszerte. A kongresszust szeptember 12-én nyitották meg a hollandi munkaügyi miniszter üdvözlő beszédével, 13-án és 14-én pedig folytatta ülésezését. A lakáskérdés, mint egyik legfontosabb emberi szükséglet fedezésének kérdése és az emberi civilizáció fontos tényezője, Európa minden országában az éredklődés középpontjában áll. Ennek tulajdonítható az a nagy figyelem, mely a most megtartott kongresszussal szemben mindenfelé megnyilvánult.

S. E. dr. Slotemaker de Bruine hollandi munkaügyi miniszter a kormány nevében hangsúlyozta, hogy Hollandia a háztulajdon kérdését is a maga hagyományos szabadságszeretetével kezelte és ennek legjobb eredményét tapasztalja úgy gazdasági, mint erkölcsi és társadalmi téren. Kijelentette, hogy Hollandia mindig készséggel nyitotta meg határait, ha a jog és szabadság menedéket keresett.

A Párizsban székelő nemzetközi szövetség elnöke, M. Jean Larmeroux, magával ragadó erővel beszélt a háztulajdon korlátozásainak kedvezőtlen következményeiről és kiemelte, hogy a háztulajdont annál kevésbbé szabad érinteni, mert az a takarékosság és munka eredménye.

A spanyol munkaügyi miniszter kiküldöttje, Senor don Lui de la Pena, kifejtette, hogy csak a magántulajdon szabadsága hozza meg a haladást és magasztalta a spanyol háztulajdonosok szervezetének, a háztulajdonosi kamarának az állami és polgári rendre gyakorolt jótékony hatását.

A német háztulajdonosok szövetségének elnöke, Humar, hangsúlyozta, hogy a németországi 120 százalékos lakbérek gazdasági fellendülést okoznak. Beszéltek még Lengyelország, Belgium, Ausztria, Jugoszlávia, Lett-, Esztország és Svájc képviselői. A tanácskozásokat több osztályban tartották meg, a második osztály elnökéül dr. Németh Bélát, a magyar háztulajdonosok elnökét, választották meg. Dr. Németh Béla a kongresszus harmadik napján nagyszabású előadást tartott, mely a nagy nemzetközi hallgatóság figyelmét élénken fordította Magyarország felé és melyet nagy tetszéssel és lelkesedésel fogadtak. Bemutatta német, francia és angol nyelven a háztulajdonosok kamarájára vonatkozó törvényjavaslatát, ezt a kongresszus bizottsága tárgyalás után magáévá tette és célul tűzte ki ennek Európa minden államának törvényhozása által való elfogadását.

Dr. Németh Béla indítványa a háztulajdonosok kamarájának felállításáról

— A háztulajdonosok hágai világkongresszusa nemcsak véletlenségből esik össze egy új ligának megalapításával, melynek központja Angliában lesz és amely feladatául tűzte ki magának, hogy a világot megóvja a magántulajdon és a vallás ellen való támadásoktól. A háztulajdonosok nemcsak a háztulajdonért, hanem általában a magántulajdonért, a civilizációért és kulturáért küzdenek. Közvetlenül hármas célt szolgál a hágai kongresszus: hogy megsürgesse a házvagyonra vonatkozó korlátozások végleges megszüntetését oly országokban, ahol ilyenek még fennállanak; hogy a kormányok figyelmét felhívja a magántulajdonjog tisztaságának, a magántulajdon szentségének állam- és nemzetfentartó fontosságára és az egyes országok háztulajdonosainak kamarális rendszerbe tömörítését az egész társadalom és közjólét érdekében elősegítse. Minden emberi társadalmi rend alapköve: a jogbiztonság és a magántulajdon tiszteletben tartása.

— Mi magyarok már saját testünkön éreztük, mennyire nem felel meg az emberi természetnek a kommunizmus és mily szörnyűségek származtak belőle. Meg kell tehát maradnunk a tiszta magántulajdon alapján. Kompromisszumról nem lehet szó.

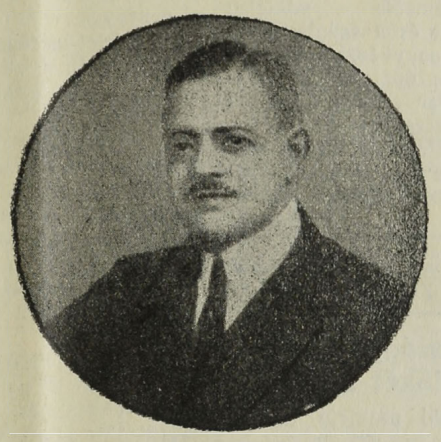

NÉMETH BÉLA Dr.
kormányfőtanácsos, a Háztulajdonosok Országos Szövetségének elnöke, fővárosi bizottsági tag.

— Sokat beszélnek és írnak mostanában a modern bérleti jogról és a modernséget a bérlő úgynevezett védelmében (Mieterschutz) keresik a tulajdonos jogainak rovására és a felmondási jog korlátozásában, bizonyos előbérleti jogban stb. vélik feltalálni. Nem arra gondolnak, miként lehetne az emberek egyik legfontosabb igényét, a lakásszükségletet, minél üdvösebben kielégíteni hanem a szociális gondolkozás látszatával és tekintet nélkül az épp az ellenkezőre vezető következményekre, vakon nekimennek a tulajdonjog állományának és annak megsértésével vélik a bérlők érdekeit szolgálni. Ausztriában ezáltal nemcsak zülléshe vitték a lakásügyet, hanem igen kártékonyan befolyásolták az ipart és kereskedelmet, az egész gazdasági élet hanyatlását idézve elő.

— Óriási háttere van a háztulajdonosok mozgalmának úgy magán- és közjogi, mint társadalomtudományi és közgazdasági vonatkozásban. Az emberi hajlék, a lakás, jogi rendezése egyúttal magva a városi élet kifejlődésének, virágzásának, az emberi civilizációnak és közvetve a lelki élet, a kultúra emelésének. A mai kor első kötelessége: levonni a háború és az azt követő időszak tanulságait. Nem lehet és nem szabad ma közömbösnek lenni senkinek épp azon gazdasági összefüggés folytán, mely végeredményben az ő saját anyagi létét ássa alá. A bécsi kereskedővilág sokkal szívesebben fizetne komoly házbért. — tudvalevőleg Bécsben csak csekély házfentartási illetményt kell a városnak fizetni —, mert akkor több lenne a fizetésképes vevő és olcsóbb az általános életszükséglet. Ha tehát a kongresszus és a háztulajdonosok nemzetközi szövetsége segít a bécsi kollegáikon, egyszersmind az egész gazdasági életnek tesz szolgálatot, mert mellette harcol az a nagy előny, hogy saját érdekei párhuzamosan haladnak és megegyeznek a közérdekkel.

— Ami a modernizálást illeti, úgy nem a bérleti jogot, hanem a lakások termelésének módját kellene újítani és pedig oly irányban, hogy azok a modern igényeknek és az egészség követelményeinek a legjobban megfeleljenek. Ez a cél azonban csak a magántevékenység, a magántulajdon és a régi tiszta bérleti jog keretében érhető el. Ez az igazság bontakozik ki tehát, hogy nem a más tulajdonjogának irigy szűkítése, nem a gyülölködés szelleme, hanem az alkotást és fejlődést biztosító jogtisztelet és emberszeretet szelleme irányítsa a törvényhozásokat. Magyarországon gróf Bethlen István kormánya egy pillanatig sem tűrte meg a magántulajdon szentsége elvének elhomályosítását. Gróf Bethlen azzal a kijelentéssel vezette be a lakáspolitikáját, hogy nem érdemli meg a polgári társadalom nevét az a társadalom, mely a házvagyon szocializálását eltűri. Vass József népjóléti miniszter úr pedig egy hozzá intézett interpellációra azzal felelt, hogy a házvagyon felszabadítása nem is a háztulajdonosok érdekében, hanem a nemzet egyetemes érdekeiből, az egész lakosság gazdasági érdekében történik.

— Az elmúlt 10 esztendő tapasztalatai után a polgárságot úgy a közhasznú társadalmi munkára, mint a polgári társadalom és gazdasági rend védelmére kell megszervezni. A háztulajdonosoknak, mint a városi és községi ingatlanvagyon birtokosainak, elsősorban kötelességük, hogy okulva a tapasztalatokon, a polgárságot a magántulajdon alapján megszervezzék. Szónok szívesen utal arra éppen Hollandiában, az öntudatos polgárság klasszikus hazájában. A háztulajdonosok megszervezése nem irányul a bérlő ellen. A tulajdonkorlátozások megszüntetése után a látszólagos érdekellentétek a háztulajdonosok és bérlők között teljesen elenyésznek. Csak közös érdekeket fognak ismerni. Ezeknek szolgálatára, az ezzel kapcsolatos lakóháztulajdonosok gazdasági érdekeinek ápolására és képviseletére, valamint az állami és gazdasági rend védelmére országonként meg kell szervezni a lakóháztulajdonosok kamaráját. Minden ország ezzel állami, nemzeti és hatósági feladatok végzésére és elősegítésére egy új, közhasznú szervet nyer az államháztartás megterhelése nélkül. A tagokban a nemzetközi megértés nagyszerű eszközeit nyerjük és segítségükkel új értékeket lehet termelni az emberiség számára. A kamarai intézményről készített, a magyar kormány elé terjesztett törvényjavaslatát és annak indokolását az Unió nagyérdemű elnöke, Jean de Larmeroux, az egyes országok háztulajdonos vezetőinek rendelkezésre bocsátja.

Dr. Németh végül a következő határozati javaslatot terjesztette elő:

— A háztulajdonosok 1927. évi hágai világkongresszusa előterjesztésében kéri az egyes országok kormányaitól a háztulajdon terén fennálló tulajdonkorlátozások gyors megszüntetését. Felhívja a kormányok figyelmét a magántulajdonjog tisztaságának, a magántulajdonjog szentségének állam- és nemzetfenntartó fontosságára és a lakóháztulajdonosoknak az egész társadalom és közjóléti, valamint az állami és gazdasági rend érdekében szükséges kamarális szervezetbe való tömörítésére.

A határozati javaslatot egyhangúlag elfogadták. Francia indítványra kiegészítették a határozati javaslatot még azzal, hogy a kongresszus óva inti a polgárságot az ú. n. lakók szövetségeitől, mert azok többnyire fölforgató elemek csoportulásai, a magántulajdon megsemmisítésére irányuló célzattal. Ez okból a kongresszus erős szervezeteket tart szükségesnek és azt, hogy minden kormány a háztulajdont megvédelmezze, mintha ettől függ a nemzetek jóléte és a lakásügy végleges rendezése. Megállapította a kongresszus határozati javaslatában, hogy a kivételes korlátozó intézkedések a háztulajdonnal szemben a kitűzött cél ellenkezőjét érték el, ártottak a szerződések iránti tiszteletnek és a társadalmi békének. Ezért követeli a kongresszus a magánjog iránti tiszteletet és a joghoz való visszatérést.

Pohárköszöntő a holland királynőre

Hága polgármesterének fogadó estélyén dr. Németh Béla a holland királynőre mondott pohárköszöntőt:

— Vér- és könnyzivatarnak szokták nevezni a nagy háborút és méltán, — mondta többek közt. — Tudjuk, mennyi csábításnak és fenyegetésnek volt kitéve Hollandia, hogy a háborúban részt vegyen. De elég bátor volt, hogy a fenyegetésnek ellentálljon és elég józan, hogy a csábításokat el ne szédítsék. Azokban a döntő időkben a hollandi karaktert képviselő bölcs kormány mellett egy asszony fenséges lelke volt a hollandi nép mosolyának és derüjének megmentője. Ez az asszony a hollandi királynő volt. Mily kegyes volt a sors Hollandiához, hogy e sorsdöntő órákban a nemzetnek, a népnek, nagy szívű és szeretetében hajthatatlan anyja volt. Egy női szív apotheozisa volt ez, mely nemességével és jóságával egy nép javára győzedelmeskedett. Gyönyörű témája e szív, dalnak és poezisnek. Ettől mélyen meghatva, mindnyájunk nagy hódolatát kifejezve, a hollandi királynőre emelem poharam.

Szerdán este a Scheveningeni Kurhausban megtartott díszebéden dr. Németh Béla a hollandi sajtóra mondott pohárköszöntőt, melyben kiemelte a hollandi sajtó magas színvonalát és szánzációhajhászást nem

(Folytatás a 4. oldalon.)

Szép női test formálódik kimég a vézna gyermekeknél is, de főleg a *formájukat vesztő asszonyoknál*, azoknak a *görög rendszerű* testmozgás-gyakorlatoknak a hatása alatt, amely rendszert egyedül *dr. Diénes Valéria* és tanársegédje, *Viraág Ilonka*, *orkesztikai iskolájában* adnak elő és gyakorolnak. Az érdeklődő mágnás családok és a gyermekeik estétikus testmozgására súlyt helyező szülők kívánságára, az iskola *átköltözött Budáról* Pestre *IV., Egyetem-utca 6. szám alá*, ahol most folynak a beiratások naponta délután 5—7 óráig. Gyermektanfolyamok testi hibák és véznaság ellen. Társuló családoknál, *otthon*, magánórák. Nevelő intézetekben külön órák.

Rudas-fürdő

A budai forráscsoport legrádioaktivabb hőforrása

A török hódoltság idejében épült s teljes eredetiségében fennálló kényelmes gőzfürdő — Kádfürdők

Fedett téli uszócsarnok

GROZIT

BŐRFEDÉL-LEMEZ

erős, tartós, vihartálló

aszfaltozás, tetőfedés, talajvízszigetelés

GROZIT aszfalt és kátrány vegyitermékgyár
Budapest, VI., Berlini-tér 3
Telefon: 267—96

SZENT
LUKÁCS-FÜRDŐ
a magyar Pőstyén.

Ha gyomorra naponkint igyék egy pohár
KRISTÁLY-vizet!
168

ismerő nemes objektivitását. A beszéd nagy hatással volt az ünnepi lakoma résztvevőire, akik közül a hollandi ujságíróegyesület elnöke köszönte meg a magyar üdvözletet és hosszabb pohárköszöntőben éltette Magyarországot.

Báró Waldbott-Passenheim Ödön, a magyar háztulajdonosok igazgatóságának tagja, nagy tetszéssel fogadott beszédet mondott a holland emberszeretetről és a hollandusoknak a gyermekek iránt való nagy szeretetéről.

A hollandi lapok nagy részletességgel foglalkoztak a kongresszus tárgyaival és az elfogadott határozati javaslatokkal. Az Amsterdami Handelsbladed dr. Németh Béla arcképét is közölte.

Érdemes felemlíteni, hogy a kongresszus második ügyosztálya elhatározta, hogy beadvánnyal fordul a Népszövetséghez Ausztria érdekében és az idegeneknek Ausztriában levő tulajdona érdekében. Elhatározta még a kongresszus, hogy 1928. évi üléseit Varsóban, az 1929. évi kongresszust pedig Budapesten fogja megtartani.

Mit mond Németh Béla dr. kormányfőtanácsos?

Felkerestük budai palotájában dr. Németh Béla kormányfőtanácsost, a Háztulajdonosok Országos Szövetségének országos elnökét, aki csak néhány nappal ezelőtt érkezett vissza Hágából.

A méltóságos úr hatalmas, monumentális íróasztalánál ül, melynek közepén több ív finom, apró betűvel telerótt papírlap. A könyvtárszekrényekben egymás mellett sorakoznak nagy filozófusok volumentjei, angol, francia, német és magyar jogi és közgazdasági munkák. És ha végignézem azt a könyvtárnyi könyvet, különösen jogtudományi munkát, mely e termet benépesíti, egyszerre megérzem, mi is az, ami e palota gazdáját olyan kivételes emberpéldánnyá teszi.

A holland levegő általában jót tett Németh Bélának. Megbarnult, egész alakjáról frissesség és fiatalos erő sugárzik. E sorok íróját szívesen fogadja szobájában, jókedvűen beszél missziós útjáról:

— A hágai internacionális háztulajdonos-kongresszus fontossága abban rejlik, hogy a kongresszus által kiküldött két bizottság igen alapos munkával kimutatta, amit egyébként a holland munkaügyi miniszter el is ismert, hogy a háznak mint nemzeti vagyonnak felszabadulása mindennemű korlátozás alól óriási előnyére válik az egész gazdasági életnek. A háztulajdonos megkötöttsége ártott elsősorban maguknak a bérlőknek, akik Hollandiában alig várták a mozgási szabadságot és megállapítást nyert az is, hogy a korlátozások megszűnése után nem a háztulajdonosok tömeges felmondása folytán, hanem a bérlők gazdasági érdekeinek megfelelően voltak nagyszabású költözködések. A megkötöttség rengeteg igazságtalansággal is jár, mert a bérlőknek csak egy része volt és van birtokban, míg nagyrésze régóta kénytelen fő- és albérletekért jövedelmét messze túlhaladó béreket fizetni. Ez különösen a tisztviselői osztályra áll. Az állam azáltal, hogy tisztviselőinek megadja a békebeli lakbért, ezeket az igazságtalanságokat végre megszünteti, nagy hasznára az egész gazdasági életnek.

— Fontos megállapítása a kongresszusnak és a holland kormánynak az, hogy ezek a korlátozások a gazdasági hátrányokon kívül erkölcsi és társadalmi tekintetben is sokat ártottak. A tulajdonkorlátozást tehát a társadalmi béke érdekében mindenekelőtt meg kell szüntetni.

— Az osztrák viszonyokról való referádát a kongresszus tagjai nagy szánalommal fogadták és megállapítást nyert, hogy az osztrák építőipar, de általában az egész osztrák ipar és kereskedelem pangása csaknem kizárólag annak tulajdonítható, hogy a nemzeti vagyon nagyrészét képező házvagyon, Ausztriában nem hitelképes és a nagyarányú és rossz községi építkezések az építőipart évtizedekre visszavetik fejlődésében.

— A magyar kormány lakáspolitikája, melyet én feitegettem, az egész kongresszus nagy tetszésével találkozott. Akkor még joggal mondhattam, hogy a felszabadítás terminusát a kormány fenntartia. E terminus kitolása nemcsak társadalmi és gazdasági téren jelent visszaesést, hanem nézetem szerint árt az ország hitelének is. Nekünk, mint kicsiny országnak, vezetnünk és példát statuálnunk kell nemcsak a jogbiztonság és jogfolytonosság terén, hanem abban is, hogy tiszteletet szerzünk jogalkotásainkkal és jogintézményeinkkel szemben.

*

Gyakorlati és tudományos elfoglaltsága mellett Németh Béla dr. kormányfőtanácsos a magyar jogásztársadalmi problémák megoldásából is derekasan kiveszi a részét.

A szakirodalomnak egyik legérdemesebb és legtevékenyebb munkása. Számos nagyobb munkája és igen sok kisebb szakcikke és értekezése jelent meg az évek során, amelyek a magyar szakirodalomnak komoly értékei. Németh Béla sok tehetséggel, kétségtelen egyéni verettel forgatja tollát. Jellemzője a végtelen kulturfogékonyság és a szüntelen tevékenység. Egy nagyképzettségű, kiváló talentumú, európai látókörű ember, aki a magyar eszmék önzetlen harcosaként a legszebb példát mutatja kartársainak. Polgártársainak szeretete és tisztelete a jutalom, amelyet munkás, küzdelmes életével szerez meg magának.

F—czy L.

Közgazdasági Napló

Takarékossággal kell a belföldi tőkét növelni

A *Budai Napló* megírta azt a nagyszabású és rendkívüli érdeklődéssel kísért takaréklap-betét akciót, amelyet a *Budai Általános Takarékpénztár* készít elő és amelynek célja a takarékossági szellem fejlesztése Budán. A betétképződés a Budai Általános Takarékpénztárnál örvendetes módon fejlődik:

Friedländer Andor

vezérigazgatótól kapjuk a következő felvilágosítást:

— A tőkeképződés fokozatos fejlődést mutat, mert a takaréklap akció révén most beérkeznek azok a *kisebb polgárbetétek,* amelyek békében a betétek tömegét képezték. Betétek után hat százalék kamatot fizetünk. A pénzkereslet, amely az egész országban jellemző, nálunk is erős, a kihelyezések, különösen a váltótárca erősen emelkedett. Üzletfeleink a helybeli gyárvállalatok, kereskedők és iparosok közül kerülnek ki. Az intézet áruüzlettel egyáltalán nem foglalkozik, csupán szorosan vett takarékpénztári és banküzletekkel.

* **A Rimamurány—Salgótarjáni Vasmű Részv.-Társ.** legutóbb megtartott igazgatósági ülésén előterjesztették és jóváhagyták az 1926/27. üzleti év mérlegét. Az igazgatóság az október 31-ére egybehívandó közgyülésnek azt a javaslatot fogja tenni, hogy az üzletév 2,940.228.98 pengőt kitevő nyereségéből (mult évben 1,765.817.14 pengő) rendes részvényenként 6 pengő (mult évben 3.50 pengő) osztalék kifizetését szavazza meg és 210.000 pengőt a társaság különböző jóléti alapjai javára, valamint közművelődési és közjótékonysági célokra fordítson. Az elért nyereség 57 millió pengő értékű forgalomnak, a termelés lényeges emelkedésének s az üzemgazdaságosság kedvezőbb alakulásának az eredménye. Emellett módjában volt a vállalatnak az eladási árakat fokozatosan csökkenteni, úgyhogy azok az árak általános színvonala alatt mozognak. Az új üzletév viszonyai ezideig kedvezően fejlődnek. Az igazgatóság az üresedésben levő elnöki állásra dr. Biró Pál vezérigazgatót választotta meg, aki tíz év óta, a legválságosabb időben, biztos kézzel kormányozta a vállalat hajóját és akinek nevéhez fűződik a Rimamurányi háború utáni nagyszerű fellendülése. Hogy a Rimamurányi Vasmű ma legnagyobb vállalata az országnak és hogy a külföld megítélésében is olyan előkelő pozíciót foglal el a vállalat, az nagyrészt Biró Pál érdeme. Az igazgatóság ugyanez alkalommal Zorkóczy Samu műszaki központi igazgatót a műszaki vezérigazgatói címmel ruházta fel.

A Hitelbank megszüntette érdeklődését a dekonjunkturával küzködő „Corvin áruház"-nál s így Scitovszky Tibor, aki mint a Hitelbank delegáltja volt az áruház társaság igazgatósági elnöke, lemondott az elnökségről.

A Magyar Leszámitoló és Pénzváltóbank igazgatósága központi intézete pénztárfőnökévé Alloni Árpád cégvezetőt léptette elő. Ez az előléptetés kiváló érdemek elismerését jelenti.

* **Radó Ödön,** a Hermes Biztosító Társaság vezérigazgatója, mult hó 15-én ünnepelte munkásságban eltöltött és eredményekben gazdag pályájának 30 éves jubileumát. Az egybegyült közönség hosszasan ünnepelte a vezérigazgatót, akit a tisztelgő barátok és küldöttségek nagyszámban kerestek fel.

* **A vásárpénztár** felemeli az alaptőkéjét is ezt a szándékát illetékes helyen be is jelentette. A tőkeemelés révén a vásárpénztár a *Pénzintézeti Központ kuriális beosztásában* bár a második kuriába kerül, mégis fenn kívánja tartani a P. K. revizióját magára nézve.

* **A Nasici mérlegmegállapító ülését** október 20-án tartja Genfben, ahová a magyar igazgatósági tagok e hó 18-án kiutaznak.

* Az **OFA** mérlege, amely június 30-án kitünő eredménnyel zárult, októebr végén nyilvánosságra kerül. Sonnenfeld Lajos vezérigazgató újabb sikeres tranzakcióinak az eredménye az, hogy a vállalat az előző évinél jóval magasabb dividendát fog fizetni még ebben a hónapban részvényeseinek.

* A **Hermes Bank** még ebben a hónapban fogja publikálni idei mérlegét. A Hermes üzletmenetéről a legkitünőbb hírek vannak elterjedve pénzügyi körökben.

Kérje mindenütt a
125
„Sopron-Győri"
TEJET, mert ez a legjobb és legmegbizhatóbb
Telep és iroda: Sopron-, Győr- és Vasmegyei Tejgazdasági Rt. I., Fehérvári-ut 27. Tel. J. 128-01

* **Az 1928. évi Budapesti Nemzetközi Vásár.** A Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara az általa minden év tavaszán rendezett árumintavásárt a jövő év folyamán a városligeti Iparcsarnokban és az azt környező területen április 28-tól május 7-ig bezárólag tartja meg. A vásáriroda (V., Alkotmány utca 8) az előmunkálatokat megkezdte és egyes szakmák máris igen élénk érdeklődést tanusítanak a jövő évi vásár iránt. Hír szerint — többek között — a női szabók jubiláris kiállításukat is a vásár keretében rendezik meg.

A „Nemzeti Balesetbiztosító" R. T. harmincegyedik évi jelentése az intézet rendkívüli fejlődéséről tesz tanuságot, amit a közgyűlés is elismeréssel honorált. A nyereség- és veszteség-számla érdekes adatai szerint az elemi ágazatban a díjbevétel így alakult:

a) tűzbiztosításból . .		103.910,962
b) balesetbiztosításból .	3,124.553.002	
le viszontbiztosított rész . . .	2,371.922,497	752.630,505
c) szavatosságbiztosításból	4,060.338,644	
le viszontbiztosított rész	3,061.011,901	999.326,743
tehát saját számláján összesen:		1,855.868,210

volt a díjbevétel. Gondos viszontbiztosítás révén csupán 34 százalékot tett ki a saját számlára kifizetett kár, ami e téren a legjobb kárhányad. Az illetékbevételnek oroszlánrésze megmaradt tiszta haszonnak, amely

kárszámlán	267.330,340.32 K
életszámlán	1.135,745.— K
összesen	268.466.085.32 K

tett ki, amely összeg az 1875 millió koronás részvénytőke 14%-os kamatozásának felel meg. Bőséges tartalékolások után a 15 pengő névértékü részvényekre 8%-os osztalékot à P 1.20 = P 12,000.—, azaz összesen 150 millió koronát fizetett ki az intézet részvényeseinek. Az életüzletet saját számlára a mult esztendőben kezdette meg a Nemzeti s díjbevétele már az első évben 180.2 millió korona volt, melynek felét a viszontbiztosítónak adta le. Károkért 80.6 milliót fizetett ki az intézet s ezen összegnek felét a viszontbiztosító megtérítette. A mérlegszámla szerint az intézet összes garanciális tőkéi meghaladják az 5.2 milliárd koronát. A viszontbiztosítók 3944.5 millió koronát kitevő követelésével szemben áll ugyanezek 5297.3 millió koronás tartozása. A „Nemzeti", tehát azon kevésszámú intézetek közé tartozik, melyet nem a viszontbiztosítója tart ki, sőt 1352.8 millió koronával tartoznak neki a viszontbiztosítói. Ezek a számok nemcsak teljes mobilitást, hanem szokatlan tőkeerőt is jelentenek s az így elért eredményekről a szaksajtó is a legnagyobb elismeréssel emlékezett meg. Az intézet rekonstrukciója óta, amikor Szilágyi Károly, aki e téren elismert szaktekintély, vette át az intézet vezetését és átsegítette a háborút követő nehéz gazdasági helyzeten, a „Nemzeti" állandóan gyarapodott és ma kitünő hírneve van a biztosítási piacon. Szilágyi Károly nagy társadalmi és politikai szereplése a biztosító intézetnek rendkívüli előnyöket nyujt.

Szerkesztő: FERENCZY LÁSZLÓ.
Laptulajdonos: VIRAÁG és TÁRSA
Kiadásért felelős: Viraág Béla.

A budai
KÉMÉNYSEPRŐ
VENDÉGLŐ
I., Pauler-u. 3. (A budai Szinkörrel szemben)
Tulajdonos:
PANTOL MÁRTON
Családok és egyesületek szolid találkozó helye. Teljesen ujjáalakitva.



Minden kényes igényeket kielégit. Régi, hires magyar konyhája sajátszüretelésü borainak kiválósága közismert.
Esténkint
kolozsvári
KÓCZÉ LÁSZLÓ ÉS FIA
hires zenekara hangversenyez

Telefon 257-58, 273-65, 214-51
ADLER
Telefon: 257-58, 273-65, 214-51
Hűtlen kezelés (sikkasztás, csalás)
ellen csak az
Anglo-Danubian Lloyd
Általános Biztosító Rt.
Budapest, V., Nádor-utca 34
hűtlen kezelési (óvadék) kötvénye
nyújt teljes biztonságot. — Számos előkelő pénzintézet, vállalat és hatósági intézmény kötött ily biztosítást.
Kérjen prospektust és ajánlatot!

Magyar német
gyorsirási, gépirási tanfolyamok
Belvárosi
Szakiskolában
Muzeum körút 23

VILLANEGYEDBEN
Buda legszebb helyén
Bimbó ucca 1. sz. sarokházban (a Statisztikai hivatallal szemben)
2—3—4 és 5 szobás
hallos lakások
minden comforttal, központi fűtéssel, melegvizszolgáltatással
novemberre kiadók!
Katona, Székely, Molnár építészek,
Személynök ucca 9. Telefon 298—29.

Szíjgyártó
nyerges és bőröndös
Megbizható régi üzlet
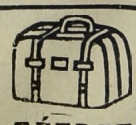
FLIEGER NÁNDOR
II. kerület, Fő-utca 10. sz.

1—2—3—4
szobás lakások
Délivasutnál (75-ös villamos első megállóhelye) minden komforttal,
I., Böszörményi ut 3/a és 3/b
számú bérházainkban, lakásonkint melegvizszolgáltatási és melegvizfürdési berendezéssel, (külön járulék nélkül) könnyü feltételek mellett
novemberi
beköltözésre
olcsón bérelhetők
Bővebbet (vasárnap is)
SAJÓ LEÓ
vállalati irodájában,
VI., Nagymező-utca 37. sz.

KRAUSZ REZSŐ
KÁLYHÁS MESTER
II., VÉRMEZŐ-ÚT 4. SZ.
Cserépkályha átalakításban és átrakásában közismerten a legjobb.
Raktárában
KÁLYHÁK
a legkiválóbb minőségben kaphatók.

WIMMER FERENC
épület-, gép- és műlakatosmester
II, Tölgyfa-u. 8 Tel. 125-37

Két- és háromszobás
modern
lakások
külön hallal, központi fűtéssel, garzonlakások, üzlethelyiségek Horthy Miklós-uton (Lenke-út sarok) ujonnan épült házban kiadók.
Bővebbet »Stilus« építő r. t.-nál, Budapest, V, Balaton-utca 10. délelőtt 10—1-ig, délután 4—6-ig.
Telefon L. 968—23


KÁLYHÁS!
Béres Márton
I., LOGODI-U. 19. SZ.
Telefon: L. 972-33
Minden e szakmába vágó munka ügyében forduljon bizalommal e régi jóhirü céghez.


Háztatarozásnál
előnyös feltételek mellett vállalkozik
Nagy Pál
bádogos
gáz, vízvezeték, csatornázás, fürdőberendezés és központi fűtés vállalata
II., FŐ-UTCA 20. SZ.
Telefonhívó 179—42.

ERZSÉBETHID
Telefon: 108-45.
SZÁLLÓ
Budán, I. Kökény-u. 14.
Ráczfürdő mellett.

Nem fizet soha lakbért
ha 1—35 évi törlesztésre 2-3-4-5 szobás modern, kényelmes, saját tulajdonu
ÖRÖKLAKÁST
vesz az „ÖRÖKLAKÁS" R.-T.-tól IV. Városház-u. 4.
(Kossuth Lajos-utca mellett)

Ascher kályhás, II., Apostol-u. 9.
Közalkalmazottak részére árkedvezmény!

Nyomatott a Révai Testvérek Irodalmi Intézet R. T. Nyomdájában, Budapest, V., Ügynök-u. 8. — Nyomdaigazgató: Sziklai Pál.

Budai Napló

XXIII. évfolyam. 891. sz.

Buda érdekeit a várospolitika, a közgazdaság, társadalom, művészet és sport terén szolgáló ujság. Előfizetése egy évre **16** pengő, félévre **8** pengő. Egy szám **40** fillér. Szerkesztőség és kiadóhivatal: I., Bors-utca 24. Délután 5—7-ig. Telefon: K. 502—96.

Felelős szerkesztő: VIRÁG BÉLA

Hirdetések ára: Egy hasáb széles, egy milliméter magas sor, egyszeri közlésnél **50** fillér. 20 mm. magas hirdetés **10** pengő. Szövegsor ára **4** pengő. Közgazdasági közlemények megállapodás szerint. A hirdetések dija mindenkor **előre fizetendő.**

1927 október 22.

Nem szeretjük

itt Budán, ha nagyon a gyomrunkba látnak. A mi patriarchális életünk amúgy is sok belátást enged, mert a jó gazdasszony minden szomszédjáról tudja, hogy mit főz. Együtt járják a piacot és sokat mesélnek egymásnak. Ez nem volt baj addig, amíg jobb módban éltünk, de most már sokat kell eltitkolni és hamis tételek is kerülnek forgalomba. — „A húst már hazavittem és csak egy kis főzeléket veszek még hozzá." — A hús benne a hamis tétel. — „Csak gulyáslevest főzök, mert van otthon libám." — A liba csak theoriában sül és nem tepsiben.

A drágaság az oka ennek a hamiskodásnak. A piac ma kétszerannyit elnyel, mint azelőtt. Pengőben többet, mint régi koronában. Pedig az élelmiszerdrágulás okozza az egész vonalon a drágaságot.

Itt kell segíteni.

De nem bírságokkal, hanem célszerű intézkedésekkel. A kofa is meg akar élni és az sem tud. Csaknem mindennapos a hír, hogy zöldségkereskedő, piaci kofa s más ilyen élelmiszerkereskedő — nem tudja kifizetni a házbérét. Tehát küzd. Ő is drágán vásárol, drágán adhatja csak és mert gyér a vevő, alig keres valamit.

Budapest élelmiszerpiacait most bizonyos termelőterületek monopolizálják s a kereslethez mérten szabják meg már ott kint, a vidéken az árakat.

Ezzel a kérdéssel foglalkozik most a népjóléti minisztérium. Ilyenkor a jó tanács értékes, de ritka. Szerencsére van mégis. Vannak, akik nyitott szemmel járnak a világban és ott találják meg a megoldást, ahol senki se kereste. A tanács egyszerű és a gyakorlatban kivihető.

Meg kell növelni azokat a területeket, amelyek Budapestet élelemmel ellátják s ezzel egészséges konkurrenciát teremtve a piacot uraló régi termelőterületeknek, oly egészséges verseny fejlődnék ki, mely lehetetlenné teszi a drágaságot.

Ez a vezérgondolata annak a tervnek, amelyet Szél Árpád, a HÉV igazgatója terjesztett a népjóléti minisztérium elé.

A helyiérdekű vasútakon naponta ezer meg ezer termelő, piaci kofa jön be élelmiszerrel. Főleg tejjel és zöldséggel, nyáron gyümölccsel.

A HÉV megfelelő kiterjesztésével új termelőtelepek alakulnának, a távolesők pedig bevonhatók a forgalomba. Nincs átrakás, közvetlenül jut az élelmiszer a piacra és innen a külföldre. A Budapest-Kalocsai vonalon közvetlenül jut a közp. vásárcsarnokba.

Ráczkevén a királyi család 8—9000 kat. holdnyi uradalma berendezkedne piaci árura (zöldség- és főzelékfélék). A HÉV biztatására 400 holdon termel már csemegeszőlőt s a kisgazdák a homokos földeket termékennyé tették és háború előtt már 100 és 100 vagon csemegeszőlőt vittek Bécsbe és külföldre Budapesten át.

Mogyoród állomásról (gödöllői vonal) 100—200 vagon paradicsomot hoznak be, ez fejleszthető, ha alkalmas nagy idénypiacot rendezne be a főváros — és ekkor a gödöllői koronauradalom nagy kiterjedésű területén a földművelési minisztérium utasítására szintén élelmiszer termelésre rendezkednének be, sőt szomszédjait is erre nevelné.

A szentendrei vonalon számottevő élelmiszer: tej, tojás, gyümölcs, főzelék jön be. Olcsóbbá tenné ezt, ha a Filatori gát—Császárfürdő MÁV-vonalat a HÉV venné üzleti kezelésbe (amiről most tárgyalnak). Föllendülne ezzel az elhagyott Batthyány-téri vásárcsarnok, mert közvetlenül kapná az árut.

A Budafok—Nagytétényi vonal mentén van a Ferenc József kereszk. kórháznak 5 holdnyi, Budafok városnak is 5 holdnyi, az állami kertészetnek 40 holdnyi területe s ezeken nagy élelmiszertermelést lehet elérni. Közvetlenül kapna így a kelenföldi piac és a közp. vásárcsarnok.

Be kell kapcsolni Szalkszentmártont is a HÉV által már kiépített Kunszentmiklós—Dunapataji vonal révén és 130 km. távoli termékeny vidékről rendezni be nagy behozatalt. Ráczkevétől Kalocsáig építve ki a vonalat, nagy és termékeny új területek kapcsolódnának be: itt van a kalocsai káptalan, az érseki uradalom és a szomszédos nagy- és kisbirtokok. Besnyőn túl is Aszódig nagy új területek kapcsolhatók be.

A helyiérdekű kiépítése Szentendrétől Esztergomig a Duna partjain, idegenforgalmi szempontból volna fontos. Gyönyörű, vadregényes vidék ez, ahol nyaralók épülnének, turisták járnák ezt a szép vidéket, amely gyümölcstermelésre fölötte alkalmas.

Nagytétény—Érd vonal mentén a Károlyi- és Wenckheim-uradalmak szívesen rendezkednek be piaci termelésre, ha meg van a szállítás lehetősége.

HÉV adna kedvezményeket, leszállítaná a tarifát. A kofák 20 kg élelmet ingyen hozhatnának, mint kézipodgyászt. Ráckevéről másfél óra alatt itt van az áru és az árus is rögtön átveheti áruját bármely órában.

Ez szállítaná le a piaci árakat.

Ezeket Szél Árpád igazgató nemcsak nekünk mondotta el, hanem a minisztériumnak is.

Berlint ilyen módon tette harminc év előtt a legjobban és legolcsóbban ellátott várossá dr. Reicke polgármester és ha Budapest polgármestere fázik ettől a feladattól, akkor fölebbezzük meg ezt a jobbszívű, a munkabíró és energikus főpolgármesterhez, akinek különben is egyik legfőbb gondja a drágaság letörése.

Budán, 1927 október 21

A Hollós Mátyás Társaság, írók, művészek és tudósok egyesülete Budán, ezévi közgyűlését november hó 7-én, hétfőn, este 6 órakor tartja. Ezt társasvacsora követi, mely után Rexa Dezső előadja egyik tanulmányát a budai színészet multjáról. Ezután megvitatja a társaság Viraág Béla előterjesztése alapján az új budai kőszínház elhelyezésének kérdését. A közgyűlésre a társaság külön meghívót bocsát ki. Október 30-án este 6 órakor lesz a közgyűlést előkészítő választmányi ülés.

Az új főgimnázium, mely a Kelenföldön a Gellért-hegy alatt elhúzódó Villányi-úton épül, alapkövét e hó 9-én, vasárnap, tették le ünnepélyes keretek között. Az új főgimnáziumot a ciszterci-rend építi.

Buda aranykora

Mátyás király halálával alkonyulni kezdett. Az a remény, hogy Mátyás trónját Korvin János örökölje, nem teljesült, minek nagyrészben ő maga volt az oka, mert annyi kincs birtokában, mint amennyi neki volt — kivált ha meggodoljuk, hogy ő lakott a királyi palotában s a koronát is kézhez vehette — ügyét, ha nem lett volna oly szerény, megnyerhette volna. Dóczi Orbán egri püspök segítségével, aki ágyúkat szegeztetett a királyi palota ellen, a magával tehetetlen II. Ulászló lett a király, aki 1490 augusztus havában el is foglalta a palotát. Ettől az időtől kezdve, 36 év alatt, tízenkét országgyűlést tartottak Budán, ami a város tekintélyének emelését előmozdította. Főbb nemesek, főpapok, ha nem is volt itt mindegyiknek háza, de legalább itt szállásolták el magukat. Ez a körülmény a kereskedésnek nagy lendületet adott. Számos fényűzési cikknek a kincses Buda lett a főpiaca, pénzváltással foglalkozó olasz, német és zsidó bankároknak huzamosabb tartózkodási helye. Ennyi idegennek élelemmel, ruházattal stb. ellátása kitünő keresetet adott a város lakóinak, akik közül néhány polgári család abban az időben a főrangúak sorába emelkedett. — Itt van a jólétet teremtő idegenforgalom első bizonyítéka. Ma a hanyatló budai polgárságon nem segíthet más, minthogy a fürdők és az idegenforgalom révén teremt új jövedelemforrásokat. Ennek kell köztudattá válnia Budán, ezt kell követelnie mindazoktól, akiket akár a képviselőházba, akár a városi közgyűlésbe küld választás útján a budai polgárság.

Régi budai emlékeket keltegetett életre vasárnap délután dr. Bevilaqua Béla, a Hadtörténelmi muzeum titkára, aki két órás előadásban, könnyekig ható közvetlenséggel beszélt a rádión a Vizivárosban eltöltött gyermekkoráról, az akkori szokásokról, az utca képéről és hangulatairól. A „Wasser Kauft" embertől, a Noé hadastyánok zenekaráig minden akkori szenzációt nemcsak elmondott, de hűségesen utánoztatott a közreműködő zenekarral. Maga is dalolt, sikongott, mint ahogy csinálta akkor a 80-as években és csinálta minden hallgatója, aki hol kacagott, hol pityergett a szép multon és szép multért. Bevilaqua Béla dr. vasárnap délután a legnépszerűbb ember volt Budán.

Az új budai kőszínház helye felett sok vita esett már, de rendesen a kerületi lokálpatriotizmus útját állta a végleges döntésnek. A régi paktum úgy szól, hogy a Víziváros kapja a Vigadót, a Krisztina kapja a színházat. Így is történt. Így is van. A nyári színházat, illetve a Budai Színkört lebontani nem kell és nem is szabad. Eláll még 20 évig. Ám téli színház kell Budának. Szegény, elmaradt Óbudának is van. Hogy pedig ez az új kőszínház hol épüljön fel? A két kerületi érdek összeegyeztetésével valahol a két kerület határán. Ott, ahol más, most fejlődő területek is bekapcsolhatók. A hegyvidék, a Krisztina, az Ország-út és a Vízváros nagy része a felső Szénatéri hurokvágány közelében találná legmegfelelőbb helyen ezt az új színházat s így a legalkalmasabb terület a Vérmező felső csücske volna, ahol azt a Várból lejövő közönség is kéznél találná. Ha a Maros-utca folytatásaképpen út épülne a Vérmezőn át az Attila-utcába, akkor a Vérmező felső része mint egy szabályos háromszög válna el a Vérmezőtől, ahol park közepén Vigadó szerű épülettel kapcsolatosan fölépülhetne a kőszínház. Vigadószerűen, mert nagy termekre nagy szükség van Budán. Ha Buda fürdőváros világszép parkja lesz a Vérmező, ezt méltón fejezné be a színház ide néző frontja.

Nincs kocsi a kelenföldi pályaudvaron. A konflisok és fiakkerek kora lejárt, a közúti pedig podgyászt nem szállít. Én azt hiszem, hogy Budapest azért nem tud kellőképen fejlődni, mert ott esténként úgy elátkozzák ezt a várost, hogy végül is valami katasztrófa éri, mint Sodomát. Bizonyára akadna Budán is autóbusztulajdonos, aki szívesen vállalná a fuvarozást addig, amíg ezt a kérdést véglegesen rendezi a város. De segíteni kell a bajon, nehogy sóbálványnyá válianak a tanács tagjai.

Árkay úr haragszik, pedig tudhatná, hogy nincs igaza, amikor lesujt reánk, mert kifogásoltuk egy elgondolását, ahogy a városmajori szép, erdei templomot óhajtja átépíteni. Mi csak arra kértük, hogy szánjon a templomnak még egy délutánt és fordítsa meg, gondolja el másképen az átépítést. Ez a szép kis templom, mely az ő zseniálitását dicséri, megérdemli azt a délutánt. És ha már haragszik, ne hitesse el a városmajori egyházközség vezetőségével, hogy mi az egyházközséget bántjuk? A tömegek szuggerálhatók, még akkor is, ha rólunk mindenki tudja, hogy soha erkölcsitestületet nem támadunk, legkevésbbé vallásit. Higyje el nekünk Árkay építész úr, hogy mi csak az ő zsenialitását dicsérjük azzal, hogy ezt a szerencsétlen tervet, mely derékon szelné ezt a 130 esztendős allét, mely Budapesten a legszebb és a városmajori park dísze, — ha ha ezt a tervet nem helyeseliük, ahogy nem helyeselhetik a városházán sem. És az ő nagy tehetségét bizonyítjuk, ha föltesszük, hogy egy újabb elgondolással, egy újabb délután feláldozásával ezt az átépítést szebben, jobban, ügyesebben fogja megoldani. Ezért kár haragudni.

A budai kereskedők szervezkedése

Az OMKE Budán

Megalakult a Krisztina és a Vár OMKE-osztálya

Elnök: Hubert Vilmos

Intelligens kereskedők nagy társasága gyűlt össze e hó 16-án az „I. ker. Iparosok és Kereskedők Köre" helyiségében, hogy a Vár és a Krisztinaváros kereskedőit a vergődő budai kereskedelem megmentése érdekében egyesítsék az OMKE hatalmas szervezetének védszárnyai alatt és mint alakuló közgyűlés megteremtsék a „Budai OMKE eddigi alakulásainak láncolatában az újabb gyűrűt: a Krisztina-Vár osztályát, mint harmadikat. Eddig megalakult a vizivárosi és kelenföldi csoport, most a krisztina-várbeli és már folynak az előzetes tárgyalások hogy e hó 30-án megalakuljon az óbudai csoport is.

A központ képviseletében megjelentek: Székács Imre és Zárai Samu alelnök, dr. Balkányi Kálmán igazgató és dr. Katona Gábor ügyész, Gonda Hugó és Fabriczky Rezső. A vizivárosi csoport részéről ott voltak: Tisza Béla és Linke Károly elnökök, a Kelenföldről pedig Eiser Sándor elnök.

A nagyszámban összejött kereskedőket mint házigazda és az I. ker. Iparos- és Kereskedők Köre ügyv. elnöke Hubert Vilmos üdvözölte, fölkérve az OMKE alelnökét Székács Imrét, hogy az Egyesület céljait ismertető előadását tartsa meg.

Székács Imre hasonlatot vont a tíz év előtti kereskedelem és a mai között és kijelentette, hogy nem tíz, de száz év a különbség. Az állam ma beállt társnak és irányítja a kereskedelmet s azért a kölcsönösség alapján viszont kellene, hogy a kereskedők is erősen vegyenek részt az állam irányításában. Szigorú bírálatot mondott a forgalmi- és fényvűzési adóról, melyek adminisztrálása sok időt és munkát igényel. Azután az állam által protegált szövetkezetek felett tört pálcát, holott külföldön a szövtkezetek csak tagjaiknak adhatnak el és mégis virulnak.

A szellemes és érdekes előadást megköszönte Hubert és kérte, hogy az alakuló közgyűlés térjen át a tulajdonképeni tárgyra: — a szervezet megalakítására. Fölkérésére Komáromy Károly felolvasta az előzetes megbeszélések alkalmával összeállított tisztikar és választmány névsorát, amit a közgyűlés egyhangúlag elfogadott.

Elnök: Hubert Vilmos, alelnökök: Fábián József és Delhaes Kamil, pénztáros: Komáromy Károly, ellenőr: Adametz György, titkár: Pontos Miklós. A választmány tagjai lettek: Zlamál Alajos, Zibrinyi Kálmán, Augenfeld Sándor, Timár Sándor, Jámbor Lajos, Fleischer József, Winkler Adolf, Braun József, Goldstein Ignátz, Pál Jakab, Mohr Ferenc, Zimmerer Pál, vitéz Áronfy Unterreiner Mihály, Schäfer Miksa, Dánn J., Barabás és Stefanovics cég mindkét tagja, Kiss A., Weinberger Mór, Hutter Lajos. — Póttagok: Göbbös Gábor, Kulcsár Richárd, Pacsu Lajos, az Ehrenfeld és Fischer cég mindkét beltagja.

Nagy és erős gárdát állítottak a kereskedők e szervezkedésük élére s ezek között is első helyen áll

HUBERT VILMOS,

akinek puritán jelleme, önzetlen áldozatkészsége és a polgárság érdekében folyó közmunkában való állandó részvétele szinte predesztinálják őt e tisztségre. Ő köszönte meg a tisztikar nevében és lelkesen szárnyaló szóval a közgyűlés bizalmát. Kijelentette, hogy minden tudásával igyekezni fog szebb jövő elé vinni a budai kereskedelmet, amíg nemcsak oszlopa, hanem dísze is lesz az integer Nagy-Magyarországnak! Szavai nyomán felviharzott az éljenzés.

Utána Záray Samu az OMKE egyik érdemes alelnöke szólalt föl, üdvözölte az új talajt, amelyen biztos virágzás felé halad a kereskedelem és azt kívánta, hogy a régi budai erkölcsöt kell az új generációba oltani s akkor nem kell félteni a budai kereskedőket.

Tisza Béla a vizivárosi csoport üdvözletét hozta az I. kerületnek, mely jobb helyzetben van, mert nem állja útját egyfelől a víz, másfelől a hegy.

Ádám Gyula a vizivárosi választmány nevében üdvözölte az új csoportot és nem félti a kereskedelmet.

Szent Gellért Gyógyfürdő
Vizgyógyintézet és Napfürdő
Külön férfi és női osztály.
A legmodernebb berendezés.
Szakképzett személyzet.

amelynek most olyan új vezérei vannak, mint Tisza Béla, Eiser Sándor és Hubert Vilmos. Ők biztosítják a fölvirágzást.

Balkányi Kálmán dr. az OMKE nagyagilitású, kiváló képzettségű és szépszavú igazgatója üdvözölte ezután az új alakulást. Minden kereskedő csatlakozására szükség van, mindegyik növeli az eredményt és minden elmaradás csökkenti. Ha eddig nem boldogultak a kereskedők, azt az összetartás hiánya okozta. Hubert Vilmos egyénisége itt Budán a legjobb omen, hogy ez a tömörülés sikerre fog vezetni. Mint budai polgár nem akar védő vámot létesíteni Pest ellen, hanem még a pestieket is szeretné idevonzani szép Budára, ahol a hegy nem lesz elválasztója az I. és II. kerületnek, mert a kölcsönös megbecsülésből alagút épül e hegyen át, mely egy tisztult Nagy-Magyarországhoz vezet.

Szívhez, lélekhez szóló szavaiért megéljenezték.

Fábián József szerint az évszázadokon át visszafejlődött budai kereskedelmet azzal lehetne megújhodás elé vinni, ha Buda közönségének lekicsinylő közönyét sikerülne megtörni és azt a budaiak pártolására bírni. Ajánlja, hogy a megjelentek mindegyike szerezzen egy új tagot és meghívta őket minden kedd estéjére ide az I. ker. Iparosok és Kereskedők Körébe barátságos eszmecserére.

Gonda Hugó központi kiküldött megemlítette, hogy a budai kereskedők legfontosabb feladata az idegenforgalom föllendítése, amit megkönnyít az a körülmény, hogy a főváros nagytekintélyű főpolgármestere, dr. Ripka Ferenc, budai ember és ő tartja kezében az idegenforgalmat. It vannak a világhírű fürdők, üdülő- és kirándulóhelyek. Ide jöhetnek tömegesen a túristák. A kereskedőknek ezt az ügyet kell felkarolniok, mert ez a jövő.

Hubert Vilmos rámutatott arra az érdemes munkára, amit két évtized óta fejtett ki a Budai Napló, amivel ezt az eszmét életre keltette és tette Budán vezéreszmévé.

Viraág Béla sietett azután Gonda Hugó tervének támogatására, rámutatva, hogy a budai kereskedő mindent megtesz, hogy a tőkeszegény budai közönséget lekösse. A szebb jövőt szintén abban látja egyedül, hogy a fürdők útján teremtett idegenforgalom hozhatja meg kizárólag azt az új közönséget, mely tőkeerős. Indítványozza, hogy üdvözöljék a megalakulás alkalmából Ripka Ferenc főpolgármestert.

Balkányi Kálmán indítványozza, hogy az óbudai csoport jövőheti megalakulása után az elnökségek küldöttsége tisztelegjen a főpolgármesternél és ennek megszervezésére kérjék fel Hubert Vilmost, aki ezt szívesen vállalta és megköszönve a lelkes részvételt, hangos éljenzés közben bezárta a közgyűlést.

Ha Kelenföld nem volna Budán, hanem valahol Ausztriában vagy Németországban, ma már világhírű fürdő volna az Erzsébet sósfürdő és a keserűvízforrások révén. Még a Gellértfürdőt sem számítjuk ide, pedig ide tartozik. Ez a külön életet élő város már régen megépítette volna sugárútját Európa legnagyobb országútjához, a Dunához és régen fölépítette volna azt a hidat, mely hozzá kapcsolná a túloldalon fekvő vidéket, még akkor is, ha ott nem egy világváros állana. Miért okoskodunk mit itt Budapesten megfordítva? Miért nem így, egyenesen? ahogy azt az élet parancsolja.

FÉNYKÉPÉSZETI CIKKEK
Zibrinyi, Budán, I., Attila-utca 12.

A Pusztaszeri-út kiépítését mégis kiharcolták Andréka Károly és társai, akik őt ebben a küzdelemben segítették. Ezzel bekapcsolódik a nagyváros forgalmába a Rózsadomb s a hozzá tartozó vidék, mely a Császár- és Lukácsfürdő természetes hinterlandja és új élet költözik a hegyre, ahol eddig csak szundikált az élet.

Megírjuk újból és talán még sokszor meg fogjuk írni, hogy az idegenforgalom érdekében kifejtett mozgalomhoz a Beszkárt-nak is hozzá kell járulnia, mégpedig nemcsak a jegyárak emelésével. A Déli Vasút, vagy ahogy most hívják, Duna-Tisza-Dráva-Száva-vasút érkezési oldalától a Nyugati pályaudvarig s onnan a Keletihez nagyon egyszerűen állítható be a közvetlen közlekedés azzal, hogy 27 — írd, mondd és értsd húszonhét — méter hosszú vonalat kell csak megépíteni, mely a farkasréti vonalat összekötné a a Margithíd felé vezető Krisztina-körúti sínekkel és hurokvágányt építve az Enyedy-utca sarkán és a Déli Vasút érkezési udvarán. A 46-os kocsi, mely most a Keletitől a Nyugatihoz jár, jönne tovább a Délihez és vissza. Ezen a vonalon föltétlenül olyan kocsik járnának, ahol kézipodgyászt is vihetne magával az utazó közönség. Megszűnne ezzel az a keserves hajsza, melyet most végez az érkező közönség, amíg podgyászával lecipelkedik a körúti állomásokhoz.

E sorok megírására pedig az adta meg most az impulzust, hogy a felső-széna-téri hurokvágánynál mérnökök mércsikélnek és híre jár, hogy a hurokvágányt megduplázzák s ide teszik a 46-os végállomását. Örök kár volna ilyen félmunkát végezni.

Látogatás Krausz Lajos szobrászművész műtermében

A külső lipótvárosi Lehel-utcában, a pár évvel ezelőtt épült állami bérpalotában egyházi műtermében kerestük fel Krausz Lajos szobrászművészt, hogy érdeklődjünk, min dolgozik és milyen új alkotásokkal fogja gazdagítani a magyar szobrászművészetet.



Krausz Lajos szobrászművész műtermében.

A műteremben, ahol a szobrász meg a felesége él, lázas munka folyik, hatalmas, gipszbe öntött alakok, szoborcsoportozatok között járunk és Krausz Lajos szerényen mutogatja alkotásait.

Krausz Lajos mesterségbeli tudása kifogástalan, éppoly biztonsággal kezeli a rajzónt, a mintázófát, mint amilyen teljes készséggel vezeti az ötvös vésőjét és kalapácsát.

Krausznak nagyon előkelő művészi kulturája van, amely stilárisan a magyar egyházművészethez kapcsolja. A forma nyelve és fantáziája ezen a területen él, kitünő ízléssel és bő intencióval. Krausz Lajosnak legizzóbb területe kétségkívül az egyházi szobrászat.

Abból a szűkszavú, de értékes kis tájékoztatásból, amit tőle kapunk, megtudjuk, hogy 1884-ben született Budapesten és ugyanitt nyerte művészeti kiképzését Várady Ferenc és Schrödl Emil műtermeiben.

Ezután külföldi tanulmányútra ment, elsősorban Svájcba, majd Németországban és Franciaországban a legelső egyházművészek kezeiből nyerte gyakorlati kiképzését és csakhamar elismert nevet szerzett magának.



Zsitvay Tibor
a képviselőház elnökének címere



Krausz Lajos szobrászművész munkáiból

Los von Pest!

mint régi jelszó még a főváros egyesítésének idejéből

A budai polgárok szivében már 1872—73-ban éles fájdalom sajgott az egyesítés miatt — előre érezvén azt a méltánytalan, csöppet sem testvéries bánásmódot, amiben a további ötven esztendők folyamán részük lesz. Buda: az igazi főváros még németül gondolkodó, de erős magyar érzésű lakói jól tudták, hogy Pest és Buda egyesülésébe Buda hozta a teljes áldozatot, belevívén a nemzet ősi, erkölcsös tradicióit, míg Pesttől a modern irányzat érvényesülését nyerte a főváros. Már akkor érezte Buda, hogy Budapest inkább lesz Pest — erkölcsben, külsőben, szellemben, mint Buda és ezért a „los von Pesth" gondolata már akkor erősen gerjedt az emberekben, erélyesen ágaskodva a Budát s Óbudát agyonsanyargató „anschluss" ellen.

Megsárgult ujságlapokat olvasgatva, felelevenedik a mult, elénk pereg a hangulat, amely a „Budapest" nevű újszülött első napját kisérte. A pesti Redoutban összeült az egyesített város első képviselőtestülete — közgyűlése, hogy polgármestert válasszon. A Lánchídon át sűrű sorokban indul a Vár, Viziváros, Krisztina, Tabán máskor dolgos népe a pesti dunapartra. Az élénken vitatkozó csoportok mind a Redout Deák Ferenc-utcai kapuja felé özönlöttek, ahol sok az örökzöld (immergrün) és sok a zászló s hat huszár kivont karddal lóháton áll őrt. A nyitva hagyott ajtó mögött fényes városi darabantok és díszes hajdúk állnak sorfalat. A huszárok közbe-közbe a tömegbe rugtatnak, hogy helyet csináljanak az érkező városatyáknak.

A piarista templom órája már rég elkongatta a tizet s im most jön Királyi Pál, Csengery, Podmaniczky báró, Ybl Miklós, Országh Sándor. Valamennyi Házmán Ferencet akarja polgármesternek — jelenti ki jó hangosan a tömegben egy öreg budai s mindjárt el is kiáltja magát lelkesen, harsányan Éljen Házmán Ferenc!

Deák Ferenc is megjött. Folyt a szavazás. A kinn várakozó tömeget magával ragadta a választás izgalma. A kiszívárgott hírek szerint a pestiek, a Ráth-pártiak vannak többségben s a budaiak szinte gyászos félelemmel mondogatták: mégis csak új polgármestert kapunk! Szegény Házmán. É-é-éljen Házmán Ferenc! kiabálták erélyesen. Azután fejcsóválva hallgatták az egyik pesti magyarázatát, hogy hát hisz az a Ráth Károly is jó ember. A királyi táblánál is becsülték, mert nem tűrte a rendetlenséget. Aztán még fiatal, élete delén álló férfiú, bizony jó polgármester lesz belőle. A budaiak csak hitetlenkedtek: — mégis csak a Házmán a mi emberünk. Fényes mult, bő tapasztalatok állanak mögötte. Miért választanának más polgármestert?!? Már 1848-ban is ő volt a polgármesterünk. S milyen nagy magyar! Mint a szent Korona egyik elrejtője — menekülnie is kellett. Amerikában tartózkodott addig, amíg polgártársai 67-ben vissza nem hozták régi helyére. Mennyit tanult, mennyit tapasztalt míg távol volt s ezt mind felhasználta szülővárosa javára.

De már jönnek a hírek: Ráth Károly vezet! — Már alig van szavazás. És délre megtudták, hogy háromszáznyolcvanhárom szavazat közül 209 esett Ráthra, 169-et kapott Házmán Ferenc s öten Havas Sándorra szavaztak.

S ezzel Buda sorsa meg volt pecsételve. A budaiak haza kocogtak és ösztönösen érezték, hogy ezentúl már csak másodrendű polgárai lesznek a fővárosnak.

ÁMON ANTAL ÉS FIAI
kövezőmesterek, út, csatorna- és betonépítési vállalkozók Földmunka Vágányfektetés Mészkőbánya — Telefon: J. 303-85.
VIII., Futó-utca 10. szám.

GUNDEL
Szent Gellért
ÉTTERMEI
Délután és este zene!
TÁNC A TÁNC

MEGNYILT
Budán
a
legöregebb és egyuttal a legujabb, meglepő párizsi izléssel berendezett, előkelő
LÁNCZHID
kávéház

Két- és háromszobás
modern
lakások
külön hallal, központi fűtéssel, garzonlakások, üzlethelyiségek Horthy Miklós-uton (Lenke-út sarok) ujonnan épült házban kiadók.
Bővebbet »Stilus« épitő r. t.-nál, Budapest, V, Balaton-utca 10. délelőtt 10—1-ig, délután 4—6-ig.
Telefon L. 968—23

Telefon 257-58, 273-65, 214-51 — ADL — Telefon: 257-58, 273-65, 214-51
Hűtlen kezelés (sikkasztás, csalás)
ellen csak az
Anglo-Danubian Lloyd
Általános Biztosító Rt.
Budapest, V., Nádor-utca 34
hűtlen kezelési (óvadék) kötvénye
nyújt teljes biztonságot. — Számos előkelő pénzintézet, vállalat és hatósági intézmény kötött ily biztositást.
Kérjen prospektust és ajánlatot!

HALWA SÁNDOR
PUSKAMŰVES
BUDAPEST,
Üzlet és műhely: I., Szent János-tér 4
Telefon: Kr. 507—37
Állami díszoklevél. Ezüstkoszorús mester
Nagy aranyéremmel kitüntetve

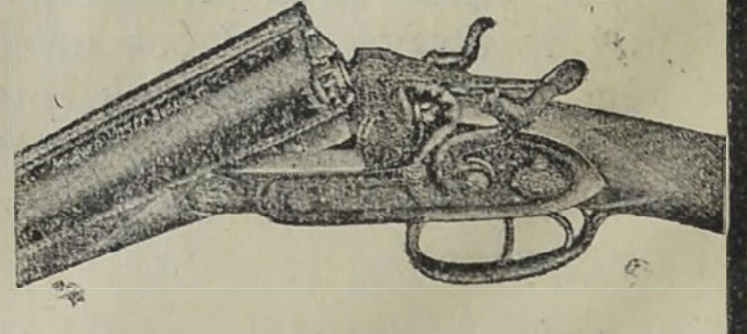

VADÁSZFEGYVEREK
FEGYVERJAVÍTÁSOK
SPORTCIKKEK
CSERKÉSZFELSZERELÉSEK

WIMMER FERENC
épület-, gép- és műlaka osmester
II, Tölgyfa-u. 8 Tel. 125-37

BELLEVUE SZÁLLODA ÉTTERMEI
Budán, I. Attila-utca 53 -- Igazg. Telefon: Lipót 986—85
Minden este, vasár és ünnepnap délután is
FLORIDA-JAZZ
és szinfonikus zenekar játszik
Kiváló konyha és italok — Mérsékelt árak
Asztal rendelés telefonon is: Lipót 986—84.

SZÉCHENYI GYÓGYFÜRDŐ

a modern orvosi tudomány minden eszközével és a különböző gyógyeljárásokhoz szükséges fölszerelésekkel ellátva.

A város minden pontjától könnyen megközelíthető.

A Margithid szélesbbítése — ahogy azt Marik Ernő kormányfőtanácsos ajánlotta — ma már a főváros közlekedésének elsőrendű és sürgős kérdése. A Margithíd ma már szűk és nem bírja azt a rengeteg forgalmat, amit Óbuda és annak gyártelepei, de az Óbudán túli községek termelnek. Az autón járó közönség inkább kerül a Lánchídnak, nehogy lépésben legyen kénytelen átvergődni a Margithídon. Sürgős volna az óbudai híd fölépítése, ahogy azt felsőbb helyen meg is igérték és ahogy azt Óbuda fejlődése megköveteli. De követeli a Császárfürdőnél megszűkülő Zsigmond-utca, — az óriási időveszteség és munkatöbblet, amellyel a téglagyárak Óbudáról szállítják a téglát a külső Váci-útra és az V. ker. külső részeibe. Egyelőre a forgalmon segítene, ha annak beszüntetése nélkül a Margithidat annyival kibővítenék, mint a mostani gyalogjárda. Ezt a forgalom megakasztása nélkül is meg lehet csinálni s ha a mai gyalogjáró területével gyarapodik a kocsi-úttest, akkor már lehetővé válik a forgalom gyors és síma lebonyolítása.

SZEMÜVEG Zibrinyinél, I., Attila-u. 12

A Hegyvidék közbiztonsága. Buda „Gleichenbergje" Farkasvölgy-Márványhegy, Németvölgy, Sasad és környéke az elmult néhány év alatt rohamos feilődésnek indult. Egyik családi ház, villa a másik után épült, úgy hogy ma már ritka az üres telek. A vidék lakossága is erősen megszaporodott. A Farkasréti temető is állandó nagy forgalmat termel. Ezzel szemben a hegyvidék közbiztonsága sajnos még ma is oly gyenge, mint évekkel ezelőtt. Az egész hegyvidéknek sem őrszobája, sem őrszeme nincs, pedig magának a temetőnek is szüksége volna legalább egy őrszemre. Buda e legnagyobb kiterjedésű vidékének közbiztonságát a több kilométer távolságban fekvő Mészáros-utcai őrszoba látja el, amely azonban annyira túl van terhelve, hogy csak a csendőrlaktanyáig jut egy rendőrposzt. A Svábhegyi őrszoba kizárólag csak a Svábhegyen teljesít szolgálatot, de ott is kevés. Bűncselekmény, tűz és baleset esetén a közönségnek nincs hova fordulnia. Naponta százával száguldanak az autók és motorkerékpárok a temetőbe s nincs senki, aki megfékezné azt az őrült — a közönség életére és testiépségére állandóan veszélyes iramot, amellyel a lelkiismeretlen vezetők, úgylátszik egész éven át a svábhegyi versenyre készülnek. Különösen téli időben a korai sötétség beálltával — a nagyon hiányos világítás miatt — az egész vidék közbiztonsága veszélybe van. Ezen sürgősen segíteni kell! Jól tudjuk, hogy a helyzet orvoslása nem Budapest székesfőváros kiválóan rendszerető és buzgó főkapitányán múlik, aki maga is ismeri ezt az állapotot, hanem kizárólag a nagy személyzethiány az oka ennek. A főváros rohamos fejlődésével szemben alig történt szaporítás. Emelni kell tehát a fővárosi rendőrség létszámát! Az őrszoba felállítását és helységeit illetően, a hegyvidék polgársága készségesen nyujt segédkezet.

ÜZLET ÁTVÉTEL!

Tisztelettel közlöm, hogy az általam eddig is vezetett

POZSONYI

VENDEGLŐT

I., Krisztina-kö ut 8-10. (Anna udvar)

átvettem és igyekszem azt ezentul is közmegelégedésre tovább vezetni. M. t. vendégeim eddig birt jóakaratu pártfogását továbbra is kéri tisztelettel

Pados József

a Pozsonyi ve déglő volt fizető pincére.

A hegyek tanácsa

Serényen építik a budai egyesületek szövetségét

Beláthatatlan következményei lehetnek és a fejlődés nagy fokára emelheti Budának eddig elhanyagolt hegyvidékét az a bölcs elhatározás, hogy a belső Budát félkör alakban körülfogó hegyvidék — a Dunától a Dunáig — és annak minden részén megalakult egyesületek szövetségbe tömörülnek a nagyobb arányú fejlesztés szolgálatára.

Valami különös alkotnivágyó láz fogta el az embereket, vagy csak a rég türtőztetett elkeseredés kirobbanása ez, — mindegy, mert erősen rázzák a bürokratikus bilincseket, amelyek a hegyvidék boldogulását gátolják.

A lelkek ébredéséhez járult, hogy alkalmas vezér állt Bódy Tivadar személyében a mozgalom élére. Népszerűségét nem kell fokoznia kivihetetlen igéretekkel, szavának súlya van a városházán, ismeri a lehetőségeket és tapasztalatai bölcsen irányítják útját. Legjobbjaink állottak melléje. A gyakorlati megoldások nagymestere dr. Kozma Jenő, — az európai elgondolások magyar átszűrődésének ideális hirdetője: Becsey Antal, a fegyelmezettség iskolájában átment Andréka Károly, a magántulajdon biztosításának élő Szilágyi Károly, a világutakon járó Saxlehner Károly, az embertmentő Manninger Vilmos, nagy áldozatkészséggel dr. Sümeghi László és a többiek mind, akik ezt a szövetséget alkotják egyesületeik mandátuma alapján.

Egy új erkölcsi testület, a hegyek és völgyek ideális tanácsa ez, mely nem tett hivatalos esküt, melynél súlyosabban kötelező a megnyilvánult közbizalom és a társadalomban betöltött pozició.

Húsz egyesület, ahogy azt alább közöljük, vallja magát szívvel-lélekkel a szövetség tagjának és elküldte vezéreit a hegyek tanácsába, hogy tegyék az elhagyott hegyeket, a gondozatlan völgyeket olyan paradicsommá, ahol a polgári jólét fakad.

Ime, a megalakult szövetség:

Szövetkezett Budai Hegyvidéki Egyesületek

Elnök: dr. Bódy Tivadar

Akvinkumi Egyesület. (III. ker.) Képv.: elnök ANDRÉKA KÁROLY főkapitányhelyettes, székesfőv. törvh. biz. tag. III., Bécsi-út 36. (Tel.: J. 456—08.) — SZIGETH GÁBOR szkfőv. gázművek műszaki igazgatója. III., Óbudai Gázgyár. (Tel.: T. 134—21.)

Buda-Alsóvárosi Egyesület. (I. kerület.) Képviselik: elnök: BECSEY ANTAL m. kir. kormányfőtanácsos, mérnök, székesfőv. biz. tag. I., Horthy Miklós-út 1. (Tel.: J. 389—00.) — Ügyv. elnök GÖMÖRI GYŐZŐ a Hazai Ált. Bizt. Rt. igazgatója, I., Mohai-út 29. (Tel.: T. 233—85.)

Budai Ingatlantulajdonosok Egyesülete. (II. ker.) Képviselik: Elnök dr. BÁRDOS GYÖRGY ügyvéd, tb. tiszti ügyész. II., Margit-körút 48. (Tel.: T. 118—36.) — Társelnök: dr. LUGMAYER JÓZSEF ügyvéd, II., Margit-körút 1. (Tel.: T. 201—21.)

Budahegyvidéki Társaskör. (I. ker.) Képviselik: elnök PERCZEL BÉLA m. kir. kormányfőtanácsos, ny. pénzügyi főtanácsos. I., Bors-utca 13. — Alelnök KOVÁTS ALAJOS, II., Orsó-utca 29.

Budapesti Gazdálkodók Farkasréti Fiók-Egyesülete. Képviselik: elnök dr. HÓDY LAJOS ny. postatakp. igazgató. VI., Stefánia-út 23. (Tel.: J. 422-05.) — Alelnök: vitéz PÁLFY JÁNOS. — SZIBINKITS GYÖRGY őrnagy, I., Hóvirág-utca 16.

Farkasrét-Mártonhegy és Környéke Egyesület. (I. ker.) Képviseli: titkár dr. RUSZKÓ JÁNOS ny. rendőrtanácsos, I., Németvölgyi-út 36. (Telefon: J. 996—17.)

III. ker. Egyesült Polgári Társaskör. Képv.: elnök: ANDRÉKA KÁROLY főkapitányhelyettes, szfőv. törvh. biz. tag, III., Bécsi-út 36. (Tel.: J. 456—08.) — Elnökhelyettes: KEMÉNY LAJOS, III., Bécsi-út 2600. hrsz. — Ügyv. igazgató: REZSŐ ANTAL ny. máv. főfelügyelő, III., Zsigmond-u. 76.

III. ker. Föld- és Szőlőművesek Egyesülete. Képviselik: elnök: KUNCZE GÉZA tanár, III., Szentendrei-u. 28. — Dr. LUGMAYER JÓZSEF és STACHMANN ALAJOS.

Hüvösvölgy Környéki Társaskör. (I. ker.) Képviselik: elnök: HOLTZSPACH NÁNDOR építészmérnök, szkv. huszárszázados, I., Hidegkuti-út 107. (Tel.: Z. 640—87.) — Alelnök: HUBER FRIGYES hittanár, I., Vadorzó-út 5—6. — Titkár: REÖTHY KÁROLY főmérnök, I., Zuhatag-utca 19.

Kelenföldi Társaskör. (I. ker.) Képviselik: elnök: BECSEY ANTAL m. kir. kormányfőtanácsos, mérnök. — Ügyv. elnök: dr. SÜMEGHI LÁSZLÓ kir. közjegyző, m. kir. kormányfőtanácsos, I., Horthy Miklós-út 6. (Tel.: J. 412—56.)

Óbudai Hegyvidéki Szövetség. Képviselik: elnök: SZILÁGYI KÁROLY szfőv. biz. tag, III., Föld-utca 65. (Tel.: T. 221—25.) — Társelnök: LAUFER JÓZSEF mérnök, gyáros, VI., Palotai-út 1511. hrsz. (Tel.: L. 915—02.) — Főtitkár: SZERVEI GYÖRGY ny. isk. igazg., VI., Palotai-uti iskola.

Pasarét-Törökvész és Környéke Egyesület. (II. ker.) Képviselik: elnök: dr. KOZMA JENÓ m. kir. korm. főtanácsos, ügyvéd, országgy. képv., II., Corvin-tér 6. (Tel.: T. 244—95.) — Alelnök: BÁTHORY ISTVÁN építész, II., Volkmann-u. 14. — Titkár: MOCSÁRY REZSŐ, VIII., József-utca 53.

Rómaifürdő Egyesület. (III. ker.) Képviseli: elnök KÉZDI KOVÁCS LÁSZLÓ festőművész, Rómaifürdő-telep III., Keve-u. 48. (Tel.: J. 623—93.)

Rózsadomb és Vidéke Egyesület. (II. ker.) Képviselik: elnök: ALPÁR IGNÁC m. kir. korm. főtanácsos, műépítész, II., Bólyay-utca 11. — Titkár: dr. NÁDAS BÉLA ny. törv. bíró, ügyvéd, III., Szemlőhegy-u. 25. (Tel.: T. 248—97.)

Svábhegyi Egyesület. (I. ker.) Képviselik: elnök: losonczi dr. BÓDY TIVADAR m. kir. udv. tanácsos, Budapest ny. polgármestere, V., Lipót-körút 20. (Tel.: T. 212—03.) — Ügyv. igazgató: BERCSÉNYI ANTAL, I., Költő-utca 16. (Tel.: S. 94—92.)

Svábhegyi Polgári és Közművelődési Kör. (I. ker.) Képviselik: elnök: PERCZEL BÉLA m. kir. korm. főtanácsos, ny. pénzügyi főtanácsos, I., Bors-utca 13. — Titkár: KATONA BÉLA, I., Diana-út 10.

Szent Gellérthegy Barátainak Egyesülete. (I. ker.) Képviselik: elnök: SAXLEHNER KÁLMÁN m. kir. korm. főtanácsos, I., Ménesi-út 21. (Tel.: 217—30.) — Titkár: dr. VIDÉKY EMIL műegyetemi m. tanár, I., Bérc-u. 6. — ASBÓTH EMIL min. tan. műegyetemi tanár, I., Ménesi-út. — BÁNLAKY GÉZA Gellért-szálló igazgatója, I., Gellért-szálló. — Dr. HÜLTL DEZSŐ műegyetemi tanár I., Minerva-út. — Dr. JUHÁSZ ANDOR kúriai elnök, I., Orlay-út.

Villányi-út és Környéke Egyesület. (I. ker.) Képviseli: BECSEY ANTAL m. kir. kormft., mérnök, szfv. biz. tag., I., Horthy Miklós-út 1. (Tel.: J. 389—00.)

Virányos-Kútvölgyi Gazdasági és Kulturális Egyesület. (I. ker.) Képviselik: Elnök PERCZEL BÉLA m. kir. korm. főtanácsos, ny. pénzügyi főtanácsos. I., Bors-utca 13. — Alelnök: dr. EPERJESSY ISTVÁN szkfv. tanácsjegyző. IX., Vaskapu-u. 7.

Zugligeti Egyesület. (I. ker. Képviselik: Elnök dr. MANNINGER Vilmos egyetemi tanár. I., Kuruczlesi-út 15. (Tel.: Z. 640—09.) — Alelnök dr. ZERKOVITZ Imre ügyvéd. I., Szilassy-út 10. — Titkár dr. WLADÁRCZYK JÓZSEF orvos. I., Béla király-út. (Tel.: S. 662—08.)

A **Szövetség** központi irodája: I., Költő-utca 16. Ügyv. igazgató: BERCSÉNYI ANTAL. (Tel.: S. 94—92.)

A **Szövetség** hivatalos közlönye a **„Budai Napló"**, VIRÁG BÉLA szerkesztő, I., Bors-utca 24. (Tel.: Krisztina 502—96.)

Kérje mindenütt a

„Sopron-Győri"

TEJET, mert ez a legjobb és legmegbizhatóbb

Telep és iroda: Sopron-, Győr- és Vasmegyei Tejgazdasági Rt. I., Fehérvári-ut 27. Tel. J. 128-01

A nemi betegségekről tartott rendkívül tanulságos, minden családot a velőkig érintő, érdekes és közvetlen előadást dr. Steiner Károly Albert orvos „Védekezés a nemi betegségek ellen a családon belül" címen. Ez volt a BUDAI TÁRSASKÖR őszi előadásainak megnyitó estje e hó 20-án, amelyen a körtagokon kívül Buda társadalmának számos előkelő tagja is megjelent mint vendég. Az előadót tüntető ovációban részesítették és az előadást követő társasvacsorán dr. Ereky Károly volt miniszter köszöntötte őt, akinek felolvasott tanulmányaihoz kapcsolta közgazdasági tudásának tárházából merített meglepő adatokat és következtetéseket. A maga kedves, megnyerő, bájos humorral átszőtt előadása méltón csatlakozott az orvos bölcs fejtegetéseihez, amit kiegészített Hoór-Tempis Mór egyet. tanár mindig tartalmas és nagy tudást visszatükröztető felszólalása. Még dr. Krivoss Árpád ügyvéd szólalt fel sajátos, rokonszenves szellemes modorában és éltette a vendégek közül Szemere Samunét a „Budai Nők körének" elnökét és Zajti Ferencet a legközelebbi társasest előadóját. Utána tréfás szóval fejezte be a felszólalások sorát Viraág Béla szerkesztő.

Szijgyártó

nyerges és bőröndös

Megbizható régi üzlet

FLIEGER NÁNDOR

II. kerület, Fő-utca 10. sz.

Rudas-fürdő

A budai forráscsoport legrádioaktivabb hőforrása

A török hódoltság idejében épült s teljes eredetiségében fennálló kényelmes gőzfürdő — Kádfürdők

Fedett téli uszócsarnok

INGATLANVEVŐK FIGYELMÉBE!

A tavaszra várható nagy építési konjunktura előtt ajánljuk ügyfeleinknek, hogy a mai még mérsékelt árakon a legnagyobb fejlődés előtt álló, legszebb és legegészségesebb budai részeken telket vegyenek.

KITÜNŐ VILLATELKEK:

Villányi-út elején, kiépített utcában, 100—140 négyszögölesek, 90—100 pengőjével. Sósfürdőnél 300 négyszögöles 26. Kútvölgyi-úton 450—600 négyszögölesek 17—28 P.

CSALÁDIHÁZ-TELKEK:

A Horthy Miklós-úti villamos mellett, Kelenföld magasfekvésű, talajvízmentes részén még néhány 100—125 négyszögöles telek az Etele-téren 34 pengőtől, az Etele-úton 16 pengőtől.

UJ PARCELLÁZÁS!

Buda nagyjövőjű, védett, a Ménesi-úthoz hasonló naposfekvésű részén, a kiépítés alatt álló Sasadi-úton, a Budaörsi-útnál, 150—200 négyszögöles telkeink értékesítését többéves részletfizetésre megkezdtük. Kezdőár 19—25 pengő.

BÉRHÁZTELKEK

napos fekvéssel: Műegyetemnél 180 négyszögöl 125, Horthy Miklós-úti fronton, Tisza-udvarral szemben, 340—426 négyszögöles saroktelkek 60—65, Délivasútnál 300-as saroktelek 125 pengő stb.

KITÜNŐ BUDAI VILLÁK!

Sósfürdőnél háromszobás, komfortos, modern villa 22.000, Margithídnál öt- és négyszobás emeletes uripalota, gyümölcsös, virágoskert 108.000, ugyanott összkomfortos öt- és hatszobás főúri villa 600 négyszögöles gyümölcsössel 100.000 pengő stb.

„Centrum" Ingatlanvállalat, I., Horthy Miklós-ut 15-b. sz.

délelőtt 9—12, délután 3—½5 óra között

Telefon i József 442—25

A budai KÉMÉNYSEPRŐ VENDÉGLŐ

I., Pauler-u. 3. (A budai Szinkörrel szemben)

Tulajdonos:

PANTOL MÁRTON

Családok és egyesületek szolid találkozó helye. Teljesen ujjáalakítva.



Minden kényes igényeket kielégit. Régi, hires magyar konyhája sajátszüretelesü borainak kiválósága közismert.

Esténkint

CIGÁNY-ZENE

KRAUSZ REZSŐ KÁLYHÁS MESTER

II., VÉRMEZŐ-ÚT 4. SZ.

Cserépkályha átalakításban és átrakásában közismerten a legjobb.

Raktárában

KÁLYHÁK

a legkiválóbb minőségben kaphatók.

Ascher kályhás, II., Apostol-u. 9.

Közalkalmazottak részére árkedvezmény!

SVÁBHEGYI SZANATÓRIUM

A legszebb és legmodernebbklimatikus és diétás gyogyintézet

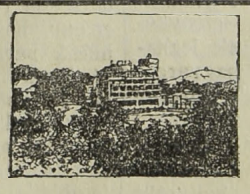

Budapest centrumától 20 percnyire, ős régi nagy parkban, 430 m. magasban

Napidíj: ötszöri diétás étkezéssel és vizkúrával együtt 18 P-től

SZENT
LUKÁCS-FÜRDŐ
a magyar Pőstyén.

Gyomorra naponkint igyék egy pohár
KRISTÁLY-vizet!
168

Népfőiskolai tanfolyamot nyit a székesfőváros Iskolánkívüli Népművelési Bizottsága, mely tanfolyam 6 hónapig tart és aki egy vagy két éven át eredménnyel hallgatta „Népfőiskolai végbizonyítványt" kap. Budán a III. ker., Kórház-u. 6. sz. a. elemi iskolában iratkozhat be minden 17. évét betöltött férfi és nő. Beiratási díj 1 pengő, minden tárgy 2 pengő, tárgycsoport 3 pengő. Munkanélküliek fizetési halasztást kapnak.

Kitüntető elismerésben részesült egy budai iparos most, amikor befejezték a MÁV Betegségi Biztosító Intézet új orvosi rendelőiének és magánkórházának építését a Podmaniczky-utcában és a két intézetet meg is nyitották. A „Vállalkozók Lapja" most közli a hivatalos véleményeket az építkezésben részt vett iparosok által végzett és szállított munkákról:

Az üvegezési munkákat GÁL LAJOS üveges (II., Széna-tér 7.) végezte. Gál Lajos cége már békében is szállítója volt Budapest székesfővárosnak és a békeidőben is olyan hatalmas apparátussal dolgozott, hogy nagyobb középületek üvegezésénél az ő tradicionálisan szolid és alapos munkáját vették igénybe. Ugyanez a cég csinálta a külföldről Magyarországba telepített gyárak üvegezési munkáit is és igen sok esetben végzett el lelkiismeretesen olyan speciális feladatot, amellyel üvegeseink közül csak kevesen birkóztak volna meg. A háború befejezése után a debreceni és pécsi egyetemnek, a Beszkárt székházának, a Pénzjegynyomda épületének üvegezési munkáit végezte többek között Gál Lajos. Jellemző munkáinál, hogy az üveganyagot a legjobb gyártmányokból válogatja össze és mindig felismeri, hogy az épület jellege milyen anyagot kíván meg. Magának az üvegnek befoglalását pedig szinte az aprólékosságig gondos munkával végzi, úgy hogy azok igen hosszú ideig dacolnak az idő vasfogával. Sok olyan munka adódott a Betegségi Biztosító Intézet rendelőjénél és magánkórházánál, amely tulajdonképpen már kiesik az üvegesek munkaköréből, de a cég vezetői és kiváló szakmunkásai ezt is minden esetben, minden kritikát lefegyverezve hajtották végre.

LORGNON Zibrinyinél, I., Attila-u. 12.

Némethi Kálmán síremlékét kegyeletes ünnep keretében leplezték le és e különös pályát befutó, az ősmultat saját élete kockáztatásával kutató történetíróról álljon még itt e néhány sor:

Némethi Kálmán korszakalkotó munkát végzett a magyar őstörténelemben. *Budapest, Bécs, Róma, Velence, Firenze, München, Drezda, Köln, Berlin, Brüsszel, Páris, London, Liwerpol, Szentpétervár, Kairó, Szuez* könyvtáraiban, levéltáraiban eredeti és ismeretlen forrásokat kutatott fel, melyekkel világosságot derített a magyar őstörténelemre. Irt magyarul, németül, angolul mintegy húsz munkát. Kiadatlan még 12 munkája, melyek teljesen készen, sajtó alá rendezve várják, hogy napvilágra kerüljenek. Ezekből a kéziratokból meggyőződés szerezhető arról, hogy a Hunok és magyarok nem Attila és Árpád korában léptek a történelem színpadára, hanem már a legrégibb őskorban kiváló szerepet vittek az emberiség életében és munkájában. Bizonyságul felsorakoztatta Némethi Kálmán ez írásaiban Szeszosztrisz egyetemi fáraót. Arriánost, Plátót és még 120 olyan, lefényképezett külföldi kútfőt, melyek legnagyobb része hiányzik a magyarországi tudományos intézetek könyvtáraiból.

A könyvek őre, nehéz helyen, ahová egész ember kell, aki szívvel-lélekkel éli bele magát kulturális tisztségébe: Tóth Elemér, a II. kerületi Iparoskör szorgalmas könyvtárosa, 15 év óta áll rendületlenül a helyén, pontos katalógust szerkesztett az Iparoskör könyvtáráról és minden csütörtökön este ott állt az őrségen, hogy jó tanáccsal, útbaigazítással lássa el az Iparoskör olvasni vágyó közönségét. Díjtalanul, önzetlenül végzi nehéz tisztségét és hogy milyen számottevő munkát végzett a magyar kultura terjesztése érdekében és mily nagy mértékben tudta megkedveltetni a könyveket a Városház iparosaival, azt legjobban bizonyítják évi jelentései, amelyek még a Városházán is feltűnést keltettek. Ezt az önzetlen és áldozatot nem ismerő munkát méltányolta a polgármester is, amikor legteljesebb elismerését fejezte ki egy átiratban Tóth Elemér előtt, amelyben

> „. . . . örömmel állapítja meg, hogy a Tóth Elemér vezetése alatt álló könyvtár a legrendesebb és legszebb forgalmat felmutató könyvtárak sorában áll, melyben a könyvtáros példás szorgalmának eredményét látja."

E jól megszolgált elismeréshez járul a magyar kultura minden barátja is a maga üdvözletével.

Ki a felelős? A nemzeti eszméért lelkesülő közönség, melynek oly csúfos felültetésben volt része a Szent István-hét virágkorzóján, sehogy sem tud belenyugodni abba, hogy ennek a botránynak rendezői, miért nem lakolnak meg nyilvánosan is, hogy ezt a szép eszmét ilyen botrányba igyekeztek fullasztani. Egyik olvasónk beküldötte azt a reklámhírt, amelyet a *társadalmi rendezőbizottság* nevében küldöttek szét s azt a sajtó szívesen közölte is. Ez a hír így szól:

> **Szent István-heti virágkorzó.** A Szent István-heti ünnepségek között augusztus 21-én, délután 3—6 óráig a Stefánia-úton virágkorzót tart a hét rendező bizottsága. Lázas sietséggel folynak az előmunkálatok és a végleges program összeállítása. A virágkorzó évtizedek óta nem látott nagyszabású ünnepélynek készül, amelynek jövedelmét a Hadviseltek Gyermekeinek védelmére fordítják. Az ünnepély élére az egész magyar társadalom minden részét képviselő védnökcsoportot, pártfogó nők nagybizottságát és díszválasztmányt szervez a rendezőbizottság, hogy ezen az ünnepélyen ott lehessen az egész nemzet. A Szent István-héten a fővárosba érkező külföldiek és vidékiek előtt ezen az ünnepélyen felvonul a főváros és környéke minden szépsége, vagyona és nemzeti jellege. Mindent elkövet a rendezőség, hogy a budapesti virágkorzó ne maradjon mögötte az európai városok sokat emlegetett virágkorzói mögött. Ugy tudjuk, hogy a napokban megindul a felvonulásban résztvevő fogattulajdonosok szerevzése és a verseny résztvevőinek dekoratív bemutatása.

A Szent István-hét legszebb attrakciójának igérkezett ez a virágkorzó és tudjuk, hogy az „Idegenforgalmi Hivatal" nem szívesen engedte azt át a társadalmi bizottságnak. *Zilahy* Dezső igazgató nagy tapasztalata és rutinja féltette azt a laikusok gyámolatlanságától és teljes joggal.

A botrányos eset miatt felháborodott előfizetőink azt követelték, hogy a város, esetleg a főpolgármester úr rendeljen el szigorú vizsgálatot, hogy ezért a botrányért tulajdonképpen ki a felelős?

Nagy szerencsétlenség érte Werbőczy István Hármaskönyvét, amely a nemzeti királyság törvényes szokásait, jogait és intézkedéseit foglalja magában. Az 1514. évi budai országgyűlés a parasztlázadás megbosszúlására igen súlyossá tette a jobbágyság helyzetét. Oly szigorú törvénycikket alkottak, hogy azt késő unokák még 300 év multán is megemlegették. Midőn a törvénycikket Werbőczy „Tripartitum"-jával a küldöttség a királyhoz vitte szentesítés végett, kompon mentek át Pestről Budára, de oly nagy köd ereszkedett reájuk, hogy sem az egyik, sem a másik partot nem lehetett látni s a révészek irányt tévesztve (vagy talán elkeseredésükben, mert a bosszús urak kardlapozni kezdték őket) a komppal nekieveztek egy vízimalomnak, a komp felfordult, a rajta ülők legtöbbje odaveszett, a törvénycikkel együtt. Később a király egy másodpéldányt erősített meg. Ebből a törvénycikkből tudjuk meg azt is, hogy a királynak tulajdon védelmére rendelt adózó városok között Buda és Pest, mint adófizetők első helyen állanak, a bánya és harmincad jövedelmek közt Óbuda is mint királyi birtok szerepel.

Emlékünnepet rendezett Csokonay, Tompa és Vörösmarty emlékére e hó 8-án este az ipartestület székháza disztermében a „Budapesti Cipész-iparosok Dalköre", mely ünnepen nagyszámban jelentek meg a budai iparosok. Szalay Sándor elnök nyitotta meg elnöki beszédével a változatos szép műsort, Duka Imre titkár értékes emlékbeszédet mondott a nagy költőkről és nagy tetszést aratott a dalárda minden száma. Az estét tánc fejezte be.

Közgazdasági Napló

* **Az Angol-Magyar Bank** a folyó évben már felemelte alaptőkéjét 12.5 millió pengő névértékre és most a Budai Napló értesülése szerint nagyarányú, legalább 5—7.5 millió pengős szaporítást tervez olymódon, hogy az új részvényeket Hollandiában és Angliában helyeznék el. Az erre vonatkozó tárgyalások már egészen előrehaladott stádiumban vannak.

* **Rudas Endre** az Anglo-Danubian Lloyd Általános Biztosító R.-T. magyarországi igazgatója folyó hó 4-én ünnepelte eredményekben gazdag szolgálati működésének 25 éves jubileumát. A jubileum alkalmából az intézet igazgatósága és tisztviselői meleg ünneplésben részesítették Rudas Endrét, aki a biztosítási szakma egyik legképzettebb reprezentánsa.

* **A Salgótarjáni Kőszénbánya R.-T.** központi telepét az utóbbi időben erőteljesen fejlesztette és nemrég Hatvanig építette ki a távvezetéket. A Budai Napló értesülése szerint most tárgyalásokat kezdett több várossal villamossági hálózatának kifejlesztése céljából. Előreláthatóan ezek a tárgyalások eredménnyel fognak zárulni.

* **A Magyar Pamutipar R.-T.** fonodáját és szövődéjét lényegesen ki fogja bővíteni. Az új gyárépület építési munkálatai előreláthatólag október végéig elkészülnek és ugyanakkor fognak megkezdődni a szerelési munkálatok is, amelyek viszont a jövő év január havában fognak teljes mértékben befejezést nyerni. Mondanunk sem kell, hogy a Magyar Pamutipar R.-T. az üzembővítés eszközlése után az ország legnagyobb textilipari vállalata lesz, úgy, hogy az éjjeli-nappali üzemét figyelembevéve 100.000 orsó produkcióját fogja a piacra hozni. Örvendetes jelenség egyébként hogy a Magyar Pamutipar szövődéje meghaladja az 1000 széket.

* **A Budapesti Kisipari Hitelintézet R.-T.,** mely a multban is híven és a kisipari körök legteljesebb megelégedésére töltötte be feladatát, fejlődésének új fordulópontjához érkezett. Az intézet ugyanis elhatározta, alaptőkéjének 400.000 pengővel való felemelését, miáltal a részvénytársaság alaptőkéje 1 millió pengőre emelkedett. A tőkeemelést teljes egészében a főváros vállalta magára s a pénzügyi bizottság ahhoz hozzá is járult. Az intézet az új tőke bevonásával a jövőben intenzívebben tudja majd szolgálni a kisiparosok érdekeit s olcsó hitelforrását a kiskereskedelemre is kifogja terjeszteni. Sziszifuszi munka után még is sikerült az európai látkörű igazgatónak Széll Jenőnek valóra váltania azokat a terveket, amelyek mellett egy évtizeden át kicsinylően haladtak el azok, akik örökké a kézműipar fellendítéséről szavaltak. Széll Jenő keveset beszélt és sokat tett.

* **A Hermes június 30-án** lezárt mérlege, amely az 1926. június 1-től 1927. június 30-ig terjedő üzletév eredményéről számol be, a közeli időben kerül nyilvánosságra. Pénzügyi körök értesülése szerint a Hermes az idén 2.40 pengő dividendát fog fizetni.

* **A Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara** a napokban tette közzé az 1927. évi budapesti nemzetközi vásár zárójelentését. A jelentés rámutat arra, hogy a nyugati árumintavásárok dekonjunktúrája mellett szembetűnő és örvendetes jelenség a budapesti nemzetközi vásár folytonos izmosodása és erősödése.

* **A Gróf Csáky László Ajax Acélművek Rt.** október 31-én tartja évi rendes közgyűlését, amelyen a június 30-án lezárt mérleg kerül bemutatásra. A zárszámadások szerint a vállalat bruttó bevétele több volt 1 millió pengőnél, amelyből közel 42 ezer pengő az évi tiszta nyereség és az igazgatóság javaslatára részvényenként 1 pengő osztalékot fognak kifizetni. A vállalat üzemének teljes racionalizálására törekszik és ezen a téren már olyan haladást tett, hogy az elért jövedelemből a most lefolyt üzletévben az értékcsökkenési tartalékot 112.000 pengővel tudta dotálni, úgyhogy ez már 218.000 pengőre emelkedett.

Szerkesztő: FERENCZY LÁSZLÓ.
Laptulajdonos: VIRÁG és TÁRSA
Kiadásért felelős: Virág Béla.

Vendéglőátvétel!
Értesítem t. vendégeimet és ismerőseimet, hogy a II., Lánchid-utcai
FIUME-szálló éttermet
e hó 3-án megvettem. — Mint a
Központi szállodában volt „NOTTA"-féle vendéglőmben
ugy itt is törekvésem az lesz, hogy t. vendégeimnek pontos kiszolgálás mellett a legjobb ételeket és italokat polgári árak mellet nyujtsam.
Minden este selmeci Balogh Károly közkedvelt zenekara játszik.
Számos látogatást kérve, maradtam tisztelettel Özv. Papek Józsefné.

SCHÄFFER GYÖRGY
utépítő-
és kövező mester
II., Tulipán-utca 18

Budai Általános Takarékpénztár rt.
a takarékbetéteknek
kényelmesebb gyűjtése céljából takaréklapokat bocsájt a felek rendelkezésére. Könyvceskékre elhelyezett betétek és folyószámlára elhelyezett összegek után
6 százalék kamatot térít a
Budai Általános Takarékpénztár rt.
Buda, II., Fő-utca 9.
Pénztári órák: 9 — 3-ig.
Telefon: T. 214-21. — Váltóüzlet és tőzsdeosztály: T. 133-50. — Tőzsde kirendeltség: V., Szabadság-tér 17. Telefon: J. 902-88.

Nem fizet soha lakbért
ha 1—35 évi törlesztésre 2-3-4-5 szobás modern, kényelmes, saját tulajdonu
ÖRÖKLAKÁST
vesz az „ÖRÖKLAKÁS" R.-T.-tól IV. Városház-u. 4.
(Kossuth Lajos-utca mellett)


Háztatarozásnál
előnyös feltételek mellett vállalkozik
Nagy Pál
bádogos
gáz, vízvezeték, csatornázás, fürdőberendezés és központi fűtés vállalata
II., FŐ-UTCA 20. SZ.
Telefonhívó 179—42.

Hölgyek és Urak!
Nem kell sem Karlsbad, sem karlsbadi só,
MIRA
glaubersós gyógyvíz
minden mesterséges só nélkül
soványít és gyógyít
Biztos siker! Budai lerakat: Kérdezze meg orvosát!
PÉCZELY ANTALNÁL
II., Margit-körút 50
Telefon: 240—97 Telefon: 240—97

Magyar német
gyorsírási, gépírási tanfolyamok
Belvárosi
Szakiskolában
Muzeum körút 23

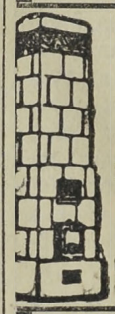
KÁLYHÁS!
Béres Márton
I., LOGODI-U. 19. SZ.
Telefon: L. 972-33
Minden e szakmába vágó munka ügyében forduljon bizalommal e régi jóhirü céghez.

FÉRFI ÉS NŐI
KALAPOK
legujabb divat szerint, állandóan raktáron

Átalakítás — Javítás — Festés a legjutányosabb áron
FOJT ISTVÁN fiai
(Alapitva 1858-ban)
I., Krisztina-körút 139. és
IV., Régiposta-utca 2. sz.

Thermostóth


Központi fütések és szellőzte sések, biologiai szenyviztisztitóberendezések, vizvezeték és csatornázás, fürdőberendezések és épületbádogos munkák tervezése és készitése. Szabadalmazott kovácsolt vas „Thermostóth" kazánok kizárólagos gyártói 167
Tóth Imre és Társa
V., Katona József-u. 3.
telefon 23—93

HUNGÁRIA-GYÓGYFORRÁS
szénsavval telítve: HARMAT-VÍZ!
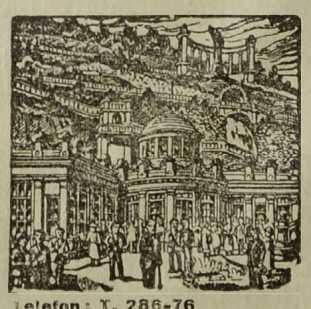
Telefon: T. 286-76
Magyarország legrádiumosabb gyógyvize. Az Erzsébet-híd budai hídfőjénél épült modern ivócsarnokban Radioactiv hatásu lithiumos és calcium-hydrocarbonátos gyogyvíz
IVÓ-KURA
Keserűsó-kura. Javasolva vesebántalmak gyomorbajok, emésztési zavarok, álmatlanság vérszegénység ellen. Poharankint 8 fillér Karlsbadi sóval 16 fillér
Reggel 6 órától este 7 óráig

Nyomatott a Révai Testvérek Irodalmi Intézet R. T. Nyomdájában, Budapest, V., Ügynök-u. 8. — Nyomdaigazgató: Sziklai Pál.

352

Budai Napló

XXIII. évfolyam. 892. sz.

Buda érdekeit a várospolitika, a közgazdaság, társadalom, művészet és sport terén szolgáló ujság. Előfizetése egy évre **16** pengő, félévre **8** pengő. Egy szám **40** fillér. Szerkesztőség és kiadóhivatal: I., Bors-utca 24. Délután 5—7-ig. Telefon: K. 502—96.

Felelős szerkesztő: VIRÁG BÉLA

Hirdetések ára: Egy hasáb széles, egy milliméter magas sor, egyszeri közlésnél **50** fillér. 20 mm. magas hirdetés **10** pengő. Szövegsor ára **4** pengő. Közgazdasági közlemények megállapodás szerint. A hirdetések dija mindenkor **előre fizetendő.**

1927 október 29.

Vigyázat! mázolva: . . . „Fürdőváros!"

1927 október hó 14-én a székesfővárosi pénzügyi bizottság ülésén Bedő Mór ügyvéd úr a következő megjegyzést tette közbeszólás alakjában:
— „Most van egy újabb irányzat, vigyázzunk! A fürdőváros!"

Bedő Mór ügyvéd és demokrata vezér úr szerint a „Fürdőváros" csak irányzat, kurzus, még pedig veszedelmeket rejtő kurzus, amelytől óvakodni kell — vigyázzunk!

Micsoda perspektivába állítja be a székesfőváros kögyűlését egy ilyen kijelentés, amit a m. t. demokraták egyik sokat beszélő vezére tesz, olyan megmozdulásra, amely a fővárosi polgárság, — eminensen a budai polgárság — létkérdése.

Bedő Mór úr sokat beszél, állandóan beszél és — egy régi közmondás szerint — sok szónak sok az alja. Olcsó eszközökkel hatásokat igyekszik kiváltani. Amikor szóvá tették, hogy hová lett a Rudasfürdő kupolájáról a szép félhold a csillaggal? — azt a szellemes megjegyzést harsogta közbe: — Valaki lenyelte!

Ilyen közbeszólások után nem vehető komolyan az a megjegyzés sem, amit e sorok elejére tettünk s amelyek szerint a fürdőváros kérdése csak kurzus kérdése.

Bedő Mór úréknak csak kurzus — nekünk Budán — a lét.

A nehéz helyzetekben vergődő budai kereskedők most folyó szervezkedése közben kikristályosodott az a meggyőződés, hogy az ő nehéz helyzetükön elsősorban azzal lehetne segíteni, hogy Budát minden lehető eszközzel világfürdővé fejlesszék a legrövidebb időn belül, mert ez hozná a tőkeerős vevőket.

Budán az egykor világhírű szőlőket kirágta a filoxera és a szőlőműves polgárság ősi öröklött vagyonát is megette. Régi benszülött patricius családok mai unokái gyári munkások a Váci-út gyáraiban és csak hálni járnak Óbudára tatarozatlan viskóikba. Mert a pesti szellemeskedő demokraták megcsinálták azt a jó viccet, hogy meghagyták Óbudát falunak, ahol az utcán csorog a trágyalé és nagymosáskor az utca közepén folydogál a lúgos, szappanvizes piszok. Nincs csatorna, mely felszívná a lét. A szőlőtermő hegyvidéken ma aprószemű kukorica terem, Aquincum romjait benőtte a fű és kecskék legelésznek ott, ahol ezrével járhatna a turista és dollárokkal fizetne az amerikai globetrotter.

A Bedő Mór urak idegenforgalom helyett kitünő viccekkel törülik ki a budaiak szemét.

Itt ezer tisztviselőcsalád nyomorog fél nyugdíjon és magával rántja a kézműiparos osztályt, amelynek eddig éltetője volt. Vidéki betegeknek szívesen adna szállást, ellátást, ha a város közgyűlése komolyan látna neki a fürdőügyi politikának. Ott kellene, hogy minden Bedőmór megtegye a kötelességét, mielőtt megy. De ha a polgárságot megváltó eszmében csak kurzust lát, veszedelmes irányzatot, — akkor, akkor — a mór már is mehet.

Mi itt Budán visszafojtott lélekzettel lessük, hogy az idegenforgalom érdekében a külföldet járó főherceg és fürdőügyi táborkara — nem is olyan nagy képpel — milyen gyönyörűen verekszik anyagi fellendülésünk érdekében, — akkor megfricskázza az orrunkat valamely frázislovag olyan megjegyzéssel, hogy a jóízlésű, komoly budai városatyák kénytelenek őt leinteni és oda nem való „fogás"-nak minősíteni ezeket a rémisztő szellemességeket.

Aki veszedelmet lát a fürdőügyi politikában, aki vigyázatra inti a közgyűlést e szó hallatára: fürdőváros! arról igazán föltehető, hogy lenyelte a Rudasfürdő félholdját csillagostól. A fürdőpolitikához valami fehérebb lélekre volna szükség, legalább egyelőre, mert megjön ennek az üzleti kurzusa, de addig — addig ki tudja, fehérre tudjuk-e mosni ezeket a „mórokat".

De ha a városházán már minden csak kurzus, akkor megértjük, hogy miért kell támadni a Bánlakyakat és Zomboryakat, akik ezt a kurzust csinálják és „fürdővárosdit" játszanak, ami a „mórok" szerint csak abból áll, hogy egymástól csalják el Gundelt és most az a kurzus, hogy a pestiek a Gellértbe járnak pörköltre. Azok, akiknek a fürdőpolitikája abban a kérdésben merül ki, hogy a Gellértfürdő hullámfürdőjének medencéjét miért rakták ki kék csempével s nem zölddel, ami jobban hasonlít a tenger színéhez — azok a mórok, akik csak most vették észre a fürdőkurzust, nehezen fogják megérteni, hogy ezt a kurzust még jó Mátyás király nyitotta meg, aki Buda áldásthozó gyógyforrásai fölé világszép fürdőházakat akart építeni és szétküldé tudósait, hogy a külföldi fürdőket tanulmányozzák s aztán itthon alkalmazzák a polgárság javára.

Vagy talán félholdat nyeltek a nyugati államok urai, ahol többet költenek a fürdőügyre és idegenforgalomra, mint amennyit az állam ezek révén bevesz, de jövedelemhez jut a polgárság. Prága városa többet költ művészi kivitelű látképes levelezőlapokra, mint Budapest az egész idegenforgalmi propagandára. Mintának elhozott belőlük Jauernik Nándor, a Házinyomda vezérigazgatója egy-kétszázat a Bedő Mórok okulására.

A közgyűlésen elmondották Budapestet a poloskák városának, a tüdővészesek városának, bódévárosnak, csak éppen a reumás betegek Mekkájának nem mondotta senki. Pedig az lehetne. Természetes, hogy ez pénzbe kerül. Ugy látszik, az fáj, hogy ezt nem lehet à la BESzKÁRT csinálni.

Ma még a fürdőpolitika nem üzemszerűen vezethető intézmény, talán éppen ezért nem törődik vele a tanács sem, — de ha törődne vele, ha érdemesnek tartaná, hogy a város gyógyforrásai számára szakértő bányamérnököket is szerződtetne, akkor áldaná őt ezért egymillió polgár és csak éppen Bedő Mór úr nevetné ki, hogy ilyen hiábavaló, veszedelmesnek látszó kurzust folytat, amelyre ő már rápingálta a „menetekelt": — vigyázat, mázolva! . . . Fürdőváros!

Ezt azonban valahogy mégis csak elbírná a tanács.

Dubonai Pál.

Budán, 1927 október 28

A Hollós Mátyás Társaság közgyűlésével kapcsolatos társasvacsoráját — az elnökség végleges megállapodása szerint — a Pálffy-féle vendéglő külön termében rendezi november hó 7-én este 8 órakor. A közgyűlés ugyanott este 7 órakor lesz s a meghivókat már átvette a posta.

A választmányi ülés október 30-án este 9 órakor szintén a Pálffy-féle étteremben lesz vacsora keretében, ahol külön asztalt tart fenn e célra az elnökség. E választmányi ülésre külön meghívót a társaság nem bocsát ki, hanem megküldi a tagoknak a Budai Naplót.

Jenő napját a szokottnál fényesebb keretek között üli meg ez évben a Budai Polgári Kör. Elnöke: dr. Kozma Jenő orszgy. képviselő, kormányfőtanácsos és a Községi Polgári Párt elnöke tiszteletére november hó 18-án nagyszabású estélyt rendez a kör a budai Vigadó nagytermében, amelyen a kör tagjain kívül részt vesznek közéletünk vezérférfiai és azoknak az egyesületeknek és testületeknek képviselői, amelyek az ünnepelt elnöki vezetése alatt állanak. Közéleti vezéreink részvétele az estét politikai eseménnyé avatja.

A rendezőség kéri, hogy a résztvenni óhajtó testületek kellő időben jelentsék be az igényelt helyek számát.

Kísért az óbudai híd . . . úgy látszik, választás lesz! A Községi Polgári Párt állandóan napirenden tartja ezt a kérdést és úgy a párt elnöke, Kozma Jenő dr., mindpedig a kerület képviselője a közgyülésen, Andréka Károly, nem mulasztanak el egyetlen alkalmat sem, hogy illetékes helyen, ne sürgessék e kérdés megoldását. Amikor más pártok is hozzá szólnak, igy pl. a szocialista párt, akkor bizonyos, hogy választás készül, mert 30 év óta a leghatásosabb kortes eszköz Óbudán a hídkérdés. Volt olyan képviselőjelöltje is Óbudának, aki fölbérelt egy álmérnököt és munkásokat fogadott föl, akik napokon át méresiéltek az óbudai Dunaparton a tervezet hídfő tájékán — és Óbudán mindenki elhitte, hogy — no végre — mégis épül már a híd. Kortesfogásnak mindenesetre nagyon ügyes volt. Ma már nem lehet kortesfogásnak fölhasználni, mert kormányigéret biztosítja a híd fölépítését és csak éppen Becsey Antal megjegyzését kell megszívlelni, hogy szélesebbre építsék a hidat és ne olyan szűkre, mint a meglévőket. Fontos volna a Boráros-téri Lágymányosi híd is, mert ennek nyomán ismét olyan fejlődési lehetőség származna, mint amilyen mutatkozott a Ferenc József-híd fölépítése után a Lágymányoson. Tíz év alatt új modern városrész épült itt a pusztaságban s ezt fejlesztené tovább a Boráros-téri híd is.

Budapest vagyona. Európának egyik leggazdagabb városa — ahogy az „Uj Gazdaság" irja — Budapest székes főváros. Már 1897-ben a mérsékelt tételekben összeállított hivatalos kimutatások 236 millió aranykoronára becsülték a főváros ingatlan vagyonát, 1910-ben pedig már 550 millió aranykoronára; a főváros vagyona tehát 13 év alatt 100%-kal növekedett Halmos János és Bárczy István polgármestersége alatt. Azóta nem jelent meg hivatalos kimutatás, azonban a főváros ingatlan vagyona újabb építkezésekkel (Gellért-fürdő és szálloda, Széchenyi-fürdő, városi bérházak) gyarapodott és üzemei is nagy fejlődést értek el. Maga a villamosmű 96 millió P befektetett tőkét represzentál és nem sokkal kisebb a gázművek értéke sem. A főváros jelenlegi ingatlanvagyona legalább egymilliárd pengőre becsülhető és ezt alig 10%-os teher érinti.

Károly napja előestéjén, november hó 3-án este, 8 órakor nagyarányú társasvacsorát rendez az „Óbudai Hegyvidéki Szövetség" elnöke, Szilágyi Károly tiszteletére a Molnár-féle vendéglőben, III., Lajos-utca 169. Vacosra ára 2 pengő, borgazda Szilágyi Károly.

A társasvacsorát megelőző este 6 órakor a választmányi ülés, mely a szövetség hivatalos helyiségében, III., Kiskorona-utca 10. sz. a. lesz, a Felsőmezőgazdasági Iskola épületében, melynek földszinti 19. számú termét a szövetségnek engedte át a fővárosi tanács. A szövetség itt minden hétfőn este 5—7-ig hivatalos órát tart, ahol a vezetőség minden ügyben rendelkezésére áll az érdeklődőknek.

Az OMKE Óbudán vasárnap, e hó 30-án délelőtt fél 11 órakor alakul meg a Korona Vigadó éttermében és az Óbuda-Ujlaki kereskedőket Schmidkunz Lajos köztiszteletben álló kereskedő hívta meg. Az előzetes megbeszéléseken és üléseken Schmidkunz Lajos elnöklete alatt kandidáló bizottságot küldtek ki, amelynek tagjai: Alexander József, Blau Samu, Gebhardt József, Kalmár Imre, Kittinger György, Krausz Samu, Prósz István, Schwarzenberg Izidor, Stepper Salamon és Weisz Sámuel. Eddig mintegy 120 kereskedő írta alá a belépési nyilatkozatot s előreláthatólag a III. kerületben a tagok száma megközelíti majd a kétszázat.

Budapest a bódéváros, mondotta Joanovich Pál és megrajzolta azt a sivár képet, mely elcsúfítja Budát is, Pestet is azokkal a bódécsoportokkal, amiket savanyúvizes ládákból, kátránylemezekből és öreg kosarakból tákolnak össze az árusok. Tagadhatatlan, hogy van ebbe valami pitoreszk vonás és ahogy Glückstahl Samu mondja: — „Ez az élet!" — de azért egy fürdőváros mégsem tűrheti meg ezt a bódérendszert, mely piszkot termel és nappal is künn sétáló patkányokat. Bódégenerálisnak mondja önmagát Joanovich Pál, akinek sem nappala, sem éjjele nincs a bódék miatt, mert érzi, hogy szükség van rájuk, de látja, hogy így tarthatatlan az állapot. A poloskák városa nevet is megkapta Budapest a pénzügyi vitában, ahol nekünk szolgáltattak igazságot, mert akadt bizottsági tag, akinek Drezdában panaszkodtak arról, hogy Budapesten a poloskák agyoncsípték. Az egyik indítványozó szerint a fertőtlenítő intézetnek nagyon megfelelő feladatát képezné, ha megbízatnék azzal, hogy iparkodjék tőle telhetően arra, hogy a lakásokat fertőtlenítse a poloskáktól is, mert tudjuk nagyon jól, hogy ezek az élősdiek mindenféle betegséget hurcolnak át egyik emberről a másikra. Németh Béla azt kívánta Budapest jó híre érdekében, hogy legalább ne hirdessük ezt a poloskajárványt ilyen hangosan. Volt olyan városatya, aki a tüdővész rohamos terjedését is a poloskáknak tulajdonítja, mire Budapestet egy új jelzővel látták el: — a tüdőbetegek városa.

Kilátás útja. Még alig él és máris igazolta szükségességét, a „Budai Hegyvidéki Egyesületek Szövetségé"-nek, Harrer Ferenc felszólalása a pénzügyi bizottságban, mikor sürgette a budai kilátás-útnak az elkészítését, ami aránylag kevés áldozattal megvalósítható. Ez a kilátó út, mint szerpentin út, menne fel a Rózsadombra, ahol az Eszter-utcán végig meglehetősen messze ki lehet jutni a Hűvösvölgy felé, ahol összeköttetést kell létesíteni a Szép Juhászhéhoz s azután a Mátyássétányon át a Svábhegyre, onnan pedig az Orbánhegyi-úton át a Gellérthegyre s a Kelenhegyi-úton át vissza a városba. Éppen az ilyen eszmék megvalósítása képezi a Hegyvidéki Egyesületek Szövetségének egyik főcélját s a Bódy Tivadar boszorkánykonyhájában készülő tervek egyike csaknem teljesen fedi a Harrer-féle tervet.

Virágzása tetőpontját

Buda Hollós Mátyás király uralkodása alatt érte el. Akkoriban külső tekintetre nézve híres külföldi városokkal vetekedik. Remek templomait és palotáit világban jártas emberek sem győzték eléggé dícsérni. Itt lakott ő fényes udvarával s azért tanácsadói és más nagyurak is itt építettek maguknak hajlékot. Vadászat alkalmával a környékbeli hegyeken gyakorta bolyongott s a határnak minden zegét-zugát ismerte. Buda város hírének emeléséért nagyon sokat tett. A pénzt nem kímélte, mert azt akarta, hogy a magyar király budai palotájának messze földön ne legyen párja. Célját el is érte. Akik ebben a palotában valaha is megfordultak, elragadtatással beszéltek róla. A palota előtt szobrok, gyönyörű termeiben pedig díszes festmények voltak. A királyi palota, amelybe a vizet ólomcsöveken vezették, nagyobb terjedelmű volt, mint a mai. Közte és a Szent György-tere között széles árok volt, melyen túl a csodaerejű Herkules óriási szobra állott. Nyugatra a mai Krisztinaváros felé díszkert terült el, melyben két oroszlán tanyázott, amelyek annyira hozzászoktak Mátyás királyhoz, hogy széke mellé leheveredtek és sétáiban kutyamódra követték. A várnak Duna felé eső részén pedig halastavak voltak. Ugyancsak a palota aljában, a Duna partján volt a király gyönyörű paripáinak istállója.

Budának e korban nemcsak külseje volt híres, hanem népessége és vagyonossága is. Külvárosában iparosok, gazdagabbnál-gazdagabb kereskedők telepedtek le. A palotában külföldi vendégek, tudósok egymás kezébe adták a kilincset. Kereskedői között már könyvkereskedőket is találunk. Mátyás Budán, miután az óbudai Zsigmond korabeli főiskola megszűnt, negyvenezer tanuló számára akart egyetemet építeni. Egy tudós állítása szerint, aki az épület alapfalait látta, ez óriási munka befejezésére „száz esztendő is kevés lett volna". Mivel ily tengernyi népet csak külön kis város fogadhatott volna be, ezért ő az egyetemet a vár falain kívül akarta építtetni. A munka befejezéséig dömések kolostorában ideiglenesen kisebb szabású főiskolát nyitott. Ennek maradványa a Nagyboldogasszony templomától északra a fővárosi községi iskola épületével egybekapcsolva ma is látható.

Mátyás a fényes udvart nem a maga kedvéért, hanem a magyar királyi trón híréért tartotta, ő maga gyakorta a legegyszerűbb öltözetben vegyült a nép közé, amikor kényelemre nem igen számíthatott. Ellenben palotájában, kivált idegenek jelenlétében, minden mesés gazdagságot tükröztetett.

Szent Gellért Gyógyfürdő

Géptorna (Zander) terme kiválóan alkalmas fogyókurák tartására, üzületi merevségek, izomsorvadások és hátgerinc elferdülések gyógykezelésére.
Svéd tornaterem.

A Budai Társaskör e heti csütörtöki társasvacsorája már az őszi évad teljében folyt le és számosan vettek részt azon. Kedves pontja volt Thoma István titkár ünneplése, aki e napon töltötte be 40-ik évét. Meleg szép szóval emlékezett meg erről Kun Gyula alelnök. Thoma István mint a zeneakadémia tanára közismert zongoraművész és zeneköltő.

Jauernik Nándor, a székesfővárosi házinyomda vezérigazgatója e napokban tért vissza tanulmányútjáról, amelyet Bécs, Prága, Drezda, Bautzen, Lipcse, Nürnberg, Stuttgart, Frankfurt és Münchenen át folytatott, hogy az üzemi megtakarításokat tanulmányozva, tapasztalatait itthon értékesítse. Megtekintette mindenütt az iparművészeti iskolákat, grafikai műintézeteket és nagy nyomdákat, tanulmányozta az idegenforgalom propagandáját szolgáló intézkedéseket, amire például Prága városa 600 millió cseh koronát költ évenkint. Az ottani látképes levelezőlapok valóságos művészi remekművek, ahogy azt a mintául elhozottak bizonyítják. A grafikai téren rohamosan halad a világ, és ebben a versenyben mi nem maradhatunk le.

SZEMÜVEG Zibrinyinél, I., Attila-u. 12

A legszebb kilátás Budapestre a budai hegyekről a Normafa-út végén van, ahol a Jánoshegy felé vezető út elhajlik a völgytől. Erre az igazságra csak most jöttek rá a Városházán, mégpedig a pénzügyi bizottságban, amikor a jánoshegyi kilátó ügyét tárgyalták és egymásután vetették föl a különböző terveket. Becsey Antal szanatórium építését indítványozta ide, amit sokan helyeseltek, de volt aki oda is kilátót tervezett, mások pedig vendéglőt. Erre mondotta Éber Antal, hogy — „ki lehet itt látni vendéglő nélkül is". — Valószínűleg mégis csak épül ide valami, ami előnyére válik a szép tájképnek.

A budai jótanácsot — úgy látszik — mégis megfogadják egyesek odaát Pesten. Évek óta hangoztatjuk, hogy minden be nem épített területet, vagy kerti művelés alá kell venni, vagy legalább is gyepesíteni. A város belső részein ezeket az üres telkeket planirozni kell s azokon vagy gyermekjátszóhelyeket vagy idénypiacokat nyitni. Most már ennek is vannak harcos katonái a Városházán, köztük Scheuer Róbert, Lázár Ferenc és főleg Harrer Ferenc, aki rá is mutatott Buda egyik ilyen fekélyére, a Zsigmond-utca és Török-utca által határolt Kunváry-féle háromszögletű telekre, amelyik a maga utálatos mivoltával, rettenetesen rontja a Lukács- és Császár-fördő környékét.

A „Budai Kispolgárok és Iparosok Pártja", mely a nyáron oly impozáns nagygyűlést rendezett a „Szép Ilona" vendéglőben és azóta folyton fejlesztette szervezetét, november hó 5-én, Imre herceg napján este 9 órakor a közeledő községi választásokra való tekintettel, nagyarányú összejövetelt rendez a Mokos-féle „Márvány hattyu" vendéglőben, I., Márvány-utca és Alkotás-utca sarkán. Az estét Viraág Béla szerkesztő előadása vezeti be, amelynek tárgya: A fürdőváros, mint Buda megmentője.

Nagy örökséghez jutott dr. Heinrich Kálmán sajnálatos elhalálozása révén az I. kerületi Közjótékonysági Egyesület, amely már ott állott, hogy fel kell oszolnia, mert az utolsó esztendőben kizárólag Jauernik Nándor áldozatkészsége tette lehetővé fenmaradását és jótékony működését. A Rácfürdő elhunyt tulajdonosa 250 milliót hagyott az egyesületre s az örökség átvételéről most tárgyal dr. Papp Vilmos, az Egyesület ügyésze. Ez évi közgyűlését november hó folyamán tartja az Egyesület.

Rákosi a budai nők között. A Budai Nők Kultúrális és Jótékonysági Köre október hó 17-én tartotta első évadnyitó irodalmi estéjét, amely Buda társadalmi életének kimagasló eseménye volt. A kör elnöknője, dr. Szemere Samuné, a Viziváros hölgytársadalmának előkelő tagjaival, vállalta a téli club-esték rendezését, amelyek közül az első — rendkívül biztató igéret a jövőre. — Rákosi Jenő volt az est előadója, akit az elnöknő üdvözölt a Körben való első szereplése alkalmából, tartalmas, mélyenszántó beszédben, melyet az ujságírás patriárchakorú vezére „Élet és művészet" címen tartott, elejétől végig nagy figyelmet keltő előadással hálált meg. A Budai Kör nevében dr. Tury Zoltán, közigazgatási bíró üdvözölte Rákosi Jenőt, aki meghatva köszönte meg a spontán ovációt. Az előadás után sokáig maradt együtt egy csésze budai teánál az előkelő hölgyközönség s tett nagy fogadalmat az egész Budát átfogó, erős társadalmi munkára.

Sok nehézséggel s főleg a túlkiadások szülte ijedtséggel küzdve, mégis csak parkírozzák a Városmajort. Morbitzer Dezső, a kertészeti hivatal igazgatóhelyettese különös gondját viseli e nagyra hivatott parknak, ahol eddig sok helyen elvadult sűrűségben nőttek a fák, egymást gátolva a fejlődésben. Örökös árnyék takarta a nyirkos földet, terjesztve a maláriát az ott játszadozó gyermekek között. Ezeknek a csoportoknak okszerű irtása, nagyobb gyepterületek létesítése egészségessé teszi majd ezt a parkot, utat nyitva az áldott napsugárnak, eloszlatva a szülők agodalmát. Most a Temes- és Bánffy-utcák közötti rész parkirozására került a sor s az eddig elhagyatott dzsungel modern szép napsugaras gyepes parkká változik át.

Érdekes magyarázatokat fűz egyik olvasónk a budai hegyvidék egyes részeinek elnevezéséhez. Ezek szerint a keresztapa a hajdan való jó Döbrentey Gábor táblabíró volt, akiről a Döbrentey-tér kapta nevét s aki erős harcot folytatott Buda város közgyűlésén a régi magyaros hely-nevek visszaállításáért. Az új elnevezésekhez fűzött indokolás szintén Döbrentey munkája, amelyek közül az érdekesebbek: a Rézmál, amelyet nem azért neveznek így, mert Gülbabának, a „rózsák atyjá"-nak volna itt a síremléke, hanem azért, mert az az elnevezés, ami tulajdonképpen Rózsahegyet jelent, már egy 1394-ben kelt oklevélben is megtalálható. Tehát valószínű, hogy Gülbaba előtt jó kétszáz évvel itt már gyönyörű rózsakertek virágzottak. Az akkori közgyűlési jegyzőkönyv megemlékezik a Vérhalom-ról, amelyet Ferenc-hegynek neveztek. Ezt azért kívánja így nevezni, mert Zsigmond király idejében itt takaríttatván el a békétlenségek folytán kivégzettek tetemei, értvén az 1393-ik évben Szent György-utcájában lenyakazott hédervári Konth Istvánt harminckét nemes társával. Ugyanide hozatott Mária Magdolna várbeli és udvari szentegyházából 1457-ik évben Hunyadi László teteme hajnalban, honnan Szilágyi Mihály elvitte. — Pasarét — eddig Disznórét és Zsírdomb. Abderrahman a vezér Annand Abeli. Budának 98-ik pasája kötelessége vitézi teljesítésében 1686-ban a bécsi kapuról nyiló téren elesett és vele török hatalom Magyarországban megtöretett. Hogy el ne feledhesse ezen község soha, miként a magyar nagyok pártoskodása és irigykedése a fővárost s azzal az országot idegen kézre juttatta és a pasák uralmának 150 évre utat simitván, lőn e nevezet elfogadva. De az utolsó budai pasa elesténck helyét ma sem jelzi emléktábla. Most a Hollós Mátyás Társaság készül ily irányú mozgalmat indítani. — Vajdabércnek nevezé el az evangélikus tanuló ifjúság a tündérhegy alatt lévő azon sziklát, melynek oldalán szeretett tanára, néhai Vajda Péter, Dalhon című munkáját jobbára költé. Mind az ifjúság e ragaszkodásának elismeréseül, mindazért, mert a vajdaság a magyar történet lapjain fölmerül, e nevezet meghagyatik. — Sasad — e név fölélesztetik azon adomány emlékezetének örökítésére, mellyel Buda városáról mindenkor nagylelkűen gondoskodott Mátyás király s a község javát előmozdítani kegyeskedett; az illető adományban Sasad puszták ajándékba adja Buda városának. — Petneházi-rét — emlékeül azon magyar vitéznek, aki Budavár ostromlásakor hős elszántsággal elsőnek hágott a védfalra és tűzte ki a győzedelmes zászlót, mely dicső tette a hagyomány szerint nemsokára gyászos halálát okozta.

Los von Pest címen megírtuk legutóbb, hogy az egyesítés után már az első polgármester választásnál kudarc érte a budai polgárokat.

De nemcsak a polgármesterválasztásnál szorult háttérbe Buda, hanem a főváros főkapitányi székének betöltésekor is. Az egyesítés előtt Buda, Óbuda, Pest külön-külön választottak főkapitányt, akik a városok darabontőrsége fölött állottak. Ez a közrendészet nem volt ideális, mert a nagy létszám mellett (minden 500 lakosra jutott egy darabont) sem volt soha rend, mert csupa kétes elemekből állt. Különösen a pesti állapotok sehogy sem voltak valami rózsásak, ahol az egyesítés évében Thaisz Elek volt a főkapitány, míg Budán Kóvics Károly s Óbudán Lomniczy József voltak a hasonló állásban.

Amikor az 1872. évi XXXVI. t.-c.-et megalkották s kimondták a rendőrség államosítását is, a pesti, budai és óbudai városi darabontőrség tagjai, akiknek szolgálata ellen sok kifogás merült föl, palotaforradalomban törtek ki. A személyzet félt az államosítástól, mert azt hitték, elbocsátják őket. A félelem szükségtelen volt, mert akarva, nem akarva meg kellett tartani a városi őrség tagjait. A nem teljesen megbízható elemekből alakult meg azután 1873-ban az új fővárosi államrendőrség. A belügyminiszter első főkapitánnyá Thaisz Eleket, a volt pesti darabontőrség főkapitányát nevezte ki, míg Kóvics Károly budai főkapitány az I. ker. alkapitánya lett. — A jobb budai erkölcsök nem kellettek s jött Thaisz sokat emlegetett kora. —W.

A háziszemét sok gondot okoz télen át a SVÁBHEGYI EGYESÜLET vezetőinek és Bódy Tivadar elnök külön tanulmány tárgyává tette, hogy a háziszemétnek gyűjtését ősztől tavaszig, miképpen lehetne megoldani. A hegyvidéki lakók úgy segítenek magukon, ahogy tudnak. Egyesek szemetjüket a közeli üres telkekre hordják, mások a saját telkükön ássák el, de van olyan, aki egyszerűen kupacba rakja és fertőzteti így a környék levegőjét. A költségvetési vita során szóvá tette ezt Perczel Béla, de szóvá tette városgazdasági szempontból Becsey Antal is. Az egész világon kétféle rendszert követnek: vagy elégetik a szemetet vagy pedig trágyává alakítják át. Akármelyik rendszert kövessék is Budapesten, a hegyvidéken nehezen oldható meg a szemétkérdés, mert gyalázatosan rosszak az utak s azokon télen fuvarozni egyáltalában nem lehet. Először tehát az utakat kell rendbehozni.

Le a várból — a völgybe!

Buda büszkesége, a királyi vár, mily sok sóhajnak s epés kifakadásnak van naponta kitéve! Hány kimerült, fáradt ember emlegeti keserűséggel, ha hivatalos ügyben fel kell oda másznia, hogy az egész munkanapot elveszítse, amíg ügyét el tudja intézni.

Buda lakosságának rohamos szaporodásával a rendőrkapitányságnak, elöljáróságnak, adófelügyelőségnek s egyéb a várban levő hivataloknak — nem szólva a minisztériumokról — ügyforgalma óriási módon emelkedett.

Százával látjuk naponkint az ügyes-bajos dolgaikban eljáró polgárokat a Várba vivő Jákob lajtorjákon felkocogni. Arcukról lerí a hosszú, fárasztó út kimerültsége. Mert a maradiság, a nemtörődömség úgy követeli, hogy a kerületbeli legfontosabb hivataloknak: elöljáróság, rendőrség, adófelügyelőség és pénztár továbbra is a Várban maradjanak.

A rendőrkapitányság — amely nemrégiben költözött át a Fortuna-utcából — honnan csak az épület közveszélyes, rozoga volta miatt hatóságilag lakoltatták ki — a Közigazgatási bíróság épületébe van bele préselve. Régi, kolostori folyosókon kell a félnek botorkálnia, míg a labirintusokban megtalálja azt a szobát, ahova idézték. Az egyes ügyosztályokat szétszórtan helyezték el az épületben. Az elöljáróság sem különb! A földszinten dolgozó tisztviselők egészsége is veszélyben van. Hát még a tisztiorvosok helyiségei? Azok külön kis épületben vannak. Gyakorlott hegymászónak, légtornásznak kell lennie, aki a kamrákba fel tud vergődni. Az állam hű sáfárja, az adófelügyelőség is, mostoha gyermek. A régi pénzügyminisztérium III. emeletén kapott egy pár szobát, amely épületben még lift sincsen.

Jogos keserűséggel kérdezi az adófizető polgár, hogy miért kell neki a Kelenföldről, Hűvösvölgyből vagy a Svábhegyről éppen föl a Várba másznia? Hány órakor hajnalban kell felkelnie, aki reggel 8 órára van oda idézve? Mit szenved nyáron pokoli hőségben, télen éjjeli fagyban az a szegény rendőr, akinek a Lágymányosról vagy Zugligetből kell egy előállítást a kapitányságra eszközölnie. Régóta tervezik, hogy a Szarvas-téren, azaz a Szebeny Antal-téren azt a rozoga épületet, ahol ezidőszerint a Népkonyha van, lebontják, átépítik, kibővítik és oda hozzák le, akár ideiglenesen az elöljáróságot és rendőrkapitányságot. De ott van az egész Tabán, amelynek bármely része megfelel ily középület céljának.

A Vár legyen régi dicsőségünk pantheonja, ne pedig a polgárság Ponte dei sospiri-je!

Dr. Ruszkó János.

A Királyhegy titkát keresik elég téves helyen a Határ-, Viador-, Pacsirtamező-utcai kerek háztömb alatt, amelyről az óbudai Egyházközségi Tudósító egyik legutóbbi száma a következőket írja:

Az Árpádházi királyok idejében két vár állott Óbudán: a királyok ősi kastélya a Mátyáshegy aljában levő emelkedett helyen, amelyet Királyhegynek neveztek s melyhez a mai Kecske-utca vezet fel. Ebből mahoinap hírmondónak sem marad semmi, mivel egyre kérlelhetetlenebbül pusztítja a téglagyár. Akkor a mai Kecske-utcát nevezték Királyhegy-utcának. Kapta pedig e hegy és utca nevét a nép ajkán apáról-fiúra szállt hagyomány révén, mely ide helyezte Óbuda régi királyi várát, melyben Árpádok és Anjouk egyaránt laktak, s melynek némi kőmaradványai még a mult század végén itt az azóta már felemésztett dombtetőn még láthatók voltak. 1879-ben a budapesti utca neveket változtató, pietást nem ismerő mánia a Királyhegy-utcából Kecske-utcát csinált. Később a Határ—Viador—Pacsirtamező-utca közötti kerek házcsoportot, amely dombnak is beillő magaslaton állott s „Bergl"-nek hívták — nevezték el (tévesen!) Királyhegynek, talán azért, hogy a pusztulásra itélt, igazi Királyhegynek emléke el ne vesszen. Ez a kerek, omladozó s a fővárosi jelleget erősen megcsúfoló háztömb azonban sokkal régebbi maradványokat takar, mint az Árpádok királyi várát: ez alatt alussza több mint 1500 éves álmát Akvinkum antik színháza. Az Aranyhegyi árok melletti amfitheatrumon kívül a „Bergl" helyén állott színház kőszínpadán mutatták be az Ó-kor divatos tragédiáit és komédiáit. Tehát nem ez volt az ősi királyi vár. Nem ez volt a Királyhegy. A középkorban, a háborús viharok következtében, több mint valószínű a színházat hatalmas, toronyszerű erőddé alakították át, kerek külső falát pedig védőfal gyanánt használták, miután gondosan befalazták minden külső nyílását, szépségét. Belsejét pedig egy emelet magasságig betöltötték. Igy valóságos hegyen álló erődhöz jutottak, amint ezt egy XVII. századbeli útleírás képe mutatja. Egyes kútforrások szerint ez volt az óbudai káptalan vára, amely káptalan 1641-ig szerepel (az utolsó száz esztendőt már száműzetésben tölti Nagyszombatban a török foglalás miatt) és mindig budainak nevezte magát és sohasem óbudainak. Ekkor csatolta minden javaival együtt a király a nagyszombati egyetem papnöveldéjéhez. Más források a káptalan várát a kiscelli hegyre teszik s ezt a Bergl-en levő helyet az óbudai apát kastélyának tartják, amelyet a királyi várparancsnok használt és évi egy aranymárka bért fizetett. — A főváros tizenhat millió koronát szánt az itteni ásatásra, amely meg is indult, de az utca gyerekeinek csintalankodása következtében ma már újra vastag földréteg borul a kiásott romokra. Igy ásatni, ahogy ezt a főváros végzi — nem lehet s nincs is értelme, mert csak kárbavész a munka és a pénz.

A budai központi vásárcsarnok, mely egyúttal a Krisztinaváros vásárcsarnoka is volna, sok fejtörést okoz most a Városházán. Ripka Ferencnek volt régebben egy egészséges terve, mely szerint a Mészáros-utca és Pályautca közötti telektömböt, mely nagyobbrészt ócska vityillókból áll, kell lebontani és kisajátítani és oda építeni a vásárcsarnokot, mert igen egyszerűen be lehet ide vezetni a Délivasut sínjeit. A sok bába kezén ez a terv oda módosult, hogy lebontották a Korona-őr-utca és Mészáros-utca sarkán álló gazdasági épületet és ideiglenesen oda akarták helyezni a templom környékét elcsúfitó Krisztina-téri piacot. A telek kicsinynek bizonyult és jött az új terv, hogy a Krisztina-körúton lévő Szebeni-féle telkeken (111—113. számú házak) kell felépiteni a krisztinavárosi vásárcsarnokot. Ezzel szemben nagy és erős pártja van annak a tervnek, hogy a Délivasút kihelyezésével felszabadult indóházat kell átalakítani vásárcsarnokká. Most légy okos Domokos!

GUNDEL
Szent Gellért
ÉTTERMEI
Délután és este zene!
TÁNC A TÁNC

MEGNYILT
Budan
a
legöregebb és egyuttal a legujabb, meglepő párizsi izléssel berendezett, előkelő
LÁNCZHID
kávéház

Telefon 257-58, 273-65, 214-51
Anglo
Telefon: 257-58, 273-65, 214-51
Hűtlen kezelés (sikkasztás, csalás)
ellen csak az
Anglo-Danubian Lloyd Általános Biztosító Rt.
Budapest, V., Nádor-utca 34
hűtlen kezelési (óvadék) kötvénye
nyújt teljes biztonságot. — Számos előkelő pénzintézet, vállalat és hatósági intézmény kötött ily biztositást.
Kérjen prospektust és ajánlatot!

ÁMON ANTAL ÉS FIAI
kövezőmesterek, út, csatorna- és betonépitési vállalkozók Földmunka Vágányfektetés Mészkőbánya — Telefon: J. 303-85.
VIII., Futó-utca 10. szám.

WIMMER FERENC
épület-, gép- és műlaka osmester
II, Tölgyfa-u. 8 Tel. 125-37

BELLEVUE SZÁLLODA ÉTTERMEI
Budán, I. Attila-utca 53 -- Igazg. Telefon: Lipót 986—85
Minden este, vasár és ünnepnap délután is
FLORIDA-JAZZ
és szinfonikus zenekar játszik
Kiváló konyha és italok — Mérsékelt árak
Asztal rendelés telefonon is: Lipót 986—84.

SZÉCHENYI GYÓGYFÜRDŐ

a modern orvosi tudomány minden eszközével és a különböző gyógyeljárásokhoz szükséges felszerelésekkel ellátva.

A város minden pontjától könnyen megközelíthető.

A **Zugligeti Egyesület** rendkívül intenzív működésre készül és jelentékeny szerepet vállalt a „Hegyvidéki Szövetségben" dr. Manninger Vilmos elnök, hogy ezzel a Zugliget jövendő fejlődését megalapozza. Legutóbbi választmányi ülésén megalakította a különböző bizottságokat és megválasztotta azok elnökeit. Eszerint megalakultak az alábbi bizottságok és azok elnökei lettek: Közegészségügyi: dr. Wagner György ny. tisztiorvos. — Közlekedési és közbiztonsági: Borvendég Ferenc tanácsnok. — Világítási: Sigray István mérnök. — Közélelmezési: Hrabovszky József mérnök. — Kertészeti: dr. Zerkovitz Imre ügyvéd. — Építésügyi: Bernhardt Győző építész. — Társadalmi és propaganda: Bozóky Ádám ügyvéd.

A jánoshegyi kilátótorony, amit általában Erzsébet kilátó toronynak neveznek Budapesten, talán hivatalosan is, 1908-ban épült, Glück Frigyes áldozatkész buzgalma révén, tehát mintegy húsz éve, s így már erősen rászorult a tatarozásra. Az erdészeti és külteki bizottság hosszas sürgetésére legközelebb nagyszabású rendezési munka fog megindulni a budai hegyek legfestőibb pontján, a jánoshegyi Erzsébet-kilátótorony környékén. Az erdészeti hivatal a középítési és városgazdasági ügyosztállyal együttesen már elkészítette az erre vonatkozó terveket. A torony környékét parkirozni fogják és a feljárat élősövénykerítése helyére stílusos faragott-kőkerítés kerül. Átalakítják a vendéglő épületét és arról is szó van, hogy a Jánoshegy ormán rövidesen egy modern kisebbszerű túristaszálló létesüljön.

FÉNYKÉPÉSZETI CIKKEK
Zibrinyi, Budán, I., Attila-utca 12.

Az I. ker. Iparoskör e hó 20-án taggyűlést rendezett, amelyen mintegy negyven tag vett részt és hallgatta meg figyelemmel Máté István törvh. biz. tag előadását az aggkori biztosításról, ami a kézműiparosság eminens kérdése s lapunk azt 20 év óta tartja napirenden. Miklós Ferenc dr. törv. biz. tag a hitelkérdésről, Fekete József a KIOSz ügyv. igazgatója pedig általános adókérdésekről mondottak értékes beszédeket. A Kollár Gábor és Ulm László elnöklete alatt lefolyt gyűlést vidám társasvacsora követte.

Kérje mindenütt a
„Sopron-Győri" TEJET, mert ez a legjobb és legmegbízhatóbb
Telep és iroda: Sopron-, Győr- és Vasmegyei Tejgazdasági Rt. I., Pehérvári-út 27. Tel. J. 128-01

A mult bűneit nehéz helyrehozni. A multban nagyon kisagyú emberek ültek Pest közgyűlési termében, sőt még az egyesítés után is megtörtént 1882-ben, hogy a IX. kerület egész Dunapartját bérbe adták egy banknak, hogy oda közraktárakat és vasutat építsen. Két városrészt zártak el így a Dunától, mert a VIII. kerület utcái is ide torkoltak volna a Ferencvároson át a Dunához. Becsey Antal volt az első, aki a most folyó költségvetési vitában kijelentette, hogy a közraktárakat ezen a helyen tovább fenntartani nem lehet és nem szabad. Szavait általános helyeslés kísérte. Mi még hozzá fűzzük elhez, hogy a külső Lipótvárost a Dunától elzáró „Silos" nevű romot és fertőző tanyát szintén le kell bontani mielőbb. — Vannak azonban Budán is ilyen útelzáró intézmények, amelyektől meg kell szabadítani a Dunapartot, mert nemcsak csúfságul szolgálnak, hanem útját állják az egész vidék fejlődésének. Ilyen a Margit-hídfőnél létező kavics- és homokrakodóhely, amelyet egyszerűen át kell helyezni máshová. A Városházán kimondták már rá a halálos ítéletet, de valaki ott nagyon szerelmes lehet ezekbe a homokbuckákba és kavicsdombokba, mert ezek makacsul mégis ott maradtak. Fürdőpolitikát hangoztatunk, de kavicshegyekkel torlaszoljuk el a Dunától legszebb fürdőinket.

Gyász. Molnár Károlyt, a Margit-kórház közszeretetben álló gondnokát e hó 27-én helyezték örök nyugalomra a Farkasréti temetőben és elkísérte őt ez utolsó útján barátainak és tisztelőinek nagy tábora. A sírnál Weigand Wégh István mondott megindító búcsúbeszédet s a sírt Sagmüller József apátplébános szentelte be. A főváros rendkívül szorgalmas és lelkiismeretes tisztviselőt vesztett el benne.

Büszkesége Budának, hogy ipara és kereskedelme nagyrészt bennszülött régi családok kezén van és apáról fiúra szállva gyarapodnak tiszteletben ezek az öreg műhelyek, régi boltok. E hó folyamán is kedves jubileumot, alapításának 40 éves fordulóját ülte meg a Vagács-család, amelynek 1887 óta ugyanazon a helyen: II., Fő-utca 11. szám alatt van nagyhírű szörmeüzlete és szűcsműhelye. A cégalapító Vagács Mihály 1911-ben elhunyt s akkor úgy látszott, hogy ez a régi szép üzlet befutotta pályáját, pedig az ernyőkészítés terén is elsőrangú volt. Fia, Vagács Géza Mihály, rajztanári pályára készült, megszerezte az oklevelet, évekig katonáskodott, mert így érte a világháború. Ezalatt nagynénje, Vagács Julianna, vezette férfias ambicióval az üzemet s a háborúból hazatért tanár, a folyton romló gazdasági helyzetben, kénytelen volt átvenni az üzlet vezetését. Megszerette a szakmát és oklevelét szépen berámáztatva, ott maradt szűcsmesternek. Érdemes volt maradnia, mert a cég régi rendelői közé sorozhatja a kormányzó úr őfőméltóságán kívül herceg Odescalchi, gróf Andrássy, gróf Apponyi, őrgróf Pallavicini, báró Forster, gróf Edelsheim-Gyulai, Térfy családokat, a legtöbb budai polgári családot. Ellátja az összes vas- és kertibútorgyárosokat kertiernyőkkel. A különböző minisztériumok itt szerzik be a mérnöki műszerernyőket, a katonai jelzőernyőket és a kormányzó úr által legutóbb rendezett garden-parthiehoz Vagács Mihály szolgáltatta a kert díszét képező ernyőket. A magyar ipar fejlődését szolgálja az intelligencia iparosodása és Vagács Géza Mihály számottevő szereplését azzal honorálta a Magyarországi Szűcsmesterek Orsz. Egyesülete, hogy alelnökének választotta meg. A jubileum alkalmából nagyon sokan üdvözölték a családot.

„A Magyar Tűz" címen új szépirodalmi havi folyóirat indult meg Freiszler Vilmos szerkesztésében. A tetszetősen kiállított első füzet számos költeményt közöl. Wladár Róbert „Budavári legendák" címen mondja el a várbeli „Hackl" vendéglő nevének történetét, mely még Mátyás idejéből származik és más kedves olvasnivalót is nyujt. Az új lapnak erős egyéni színezete van.

Országos baromfikiállítást rendez a „Szegedvidéki Baromfi-, Galamb- és Házinyúltenyésztők Egyesülete" szűcsáruk, vadászat, bor- és paprikaosztályokkal kibővítve, folyó évi december hó 3, 4 és 5-én Szegeden. Érdeklődők fordulianak bármily tekintetben válaszbélyeg ellenében Habász Vilmos kiállítási titkárhoz: Szeged, Honvéd-tér 5., I. em. Benevezések novmber 20-ig.

A magyar csillagászati tudomány a Gellérthegyen bontotta ki szárnyait. Pasquich János katholikus pap volt az úttörő, aki több, mint száz esztendővel ezelőtt a matematikát tanította a pesti egyetemen és akinek nevéhez a Gellérthegyen épített első magyar csillagvizsgáló intézet létesítése fűződik. Hosszú évekig Európa egyik legjobban berendezett csillagvizsgáló intézete volt. Berendezése olyan tökéletes volt, annyira megelőzte szinte saját korát is, hogy még évtizedekkel később is mintául szolgálhatott a a müncheni és nápolyi csillagvizsgáló intézetek átépítésénel. Három teljes esztendeig, 1813-tól 1815-ig tartott, amíg Pasquich Jánosnak sikerült fedél alá hoznia a gellérthegyi csillagvizsgálót, amely rövid idővel felépülése után már búcsújáró helyévé vált a külföld asztronomusainak is. Négy évtizeden át reprezentálta ez a csillagvizsgáló a hivatalos magyar csillagászatot, négy évtizeden át szerzett hírnevet, becsületet a magyar kultúrának. Azonban az 1848-iki események után nagyon csúnyán bántak el vele. Egyszerűen lerombolták, megsemmisítették, mint egy útszéli pajtát. A katonaság összeférhetetlennek tartotta a hadiérdekkel, hogy a Citadellában a magyar asztronómusok a csillagászati tudományt művelhessék és az intézet 1852-ben, engesztelhetetlen katonai nyomásra, végleg megszünt. Hosszú küzdelmes évek következtek ezután, amíg sok kis intézet mellett fölépül az ógyalai intézet, amelyik azonban a cseh megszállás elől kénytelen volt a Svábhegyre menekülni, ideiglenesen állami, városi és társadalmi támogatással. Azonban 1923-ban az agilis Tass Antal vezetése alatt már megkezdődik a főépület építése is, amelyet 1927 elején bocsátott a kormány a hivatalos magyar csillagászati tudomány rendelkezésére. Már áll a második és harmadik kupola is, a főváros áldozatkészségéből és rövidesen teljessé válik az intézet felszerelése és ezzel a svábhegyi csillagvizsgáló a magyar csillagászati kultúrához méltó helyre kerül a csillagvizsgáló intézetek nemzetközi hálózatában. Második kupolájának hatalmas reflektora, amelynek lencséje hatvannégy centiméter átmérőjű, nagyság tekintetében a negyedik helyen áll Európában. A babelsbergi, a hamburgi és a heidelbergi refraktorok nagyobbak csak Európában. Az intézet második két kupolájában egy tizenötcentiméteres és egy huszonkétcentiméteres refraktor áll.

MÁTHÉ
FERENC MÁZOLÓ MESTER
I, Márvány-u. 11.
Vállalja: **kávéházak** **dísztermek és lakások** **modern festését**
Érdeklődők nézzék meg a Pozsony kávéházat

„A sertéstenyésztés és hizlalás szomorúan visszafejlődik", — mondja dr. Mohr Béla

Mohr Béla dr, az „Ápis" Állattenyésztő és Értékesítő Szövetkezet elnöke a sertéshizlalás mai helyzetéről és várható alakulásáról

Az állattenyésztésünk egyik legértékesebb tényezője a sertéstenyésztés és hizlalás. Ennél a kérdésnél hozam tekintetében fontos, hogy a sertéseket nagyobb mennyiségben hizlaló gazda számot vessen a rendelkezésre álló eszközökkel. Itt az első kérdés az, hogy alkalmas-e a gazdasági berendezés arra, s hogy a gazda tenyésztett sertéseit a kellő értékűre fel tudja-e hízlalni, továbbá nem kockáztat-e költséget és fáradságot, amelyért esetleg a megérdemelt pénzbeli hozadék a hiányos és költséges kezelés, valamint olcsó értékesítés folytán elmarad.

Mindezekről a szempontokról s általában a serténytenyésztés és hízlalás helyzetéről s ezen a piacon megnyilvánuló jelenségekről Mohr Béla dr., aki a legalaposabb ismeröje azoknak a nehézségeknek, amelyek a sertések olcsóbb termelését és jobb értékesítési lehetőségét akadályozzák, a következő rendkívül érdekes nyilatkozatot tette a Budai Napló munkatársának:

— A sertéstenyésztés és hízlalás, ami zsír- és nagyrészbeni hússzükségletünket fedezi, szomorúan visszafejlődik. Ennek a tenyésztésnek és hízlalásnak a visszafejlődése pedig nem fogja maga után vonni a sertészsírnak, húsnak és szalonnának az olcsóbbodását. A sertéshizlalást nem is olyan régen egy olyan veszteség érte hogy amikor a sovány sertést beállítva, 6 hónapi hízlalás után 6 méterfmázsa erőtakarmányt felétetve, végre szerencsésen a hízott sertését eladta, akkor a saldoja az volt, hogy a hízlaláson vagy a sovány sertés árát, vagy a tengeri érát vesztette el. Megvolt tehát neki az az öröme, hogy választhatott, hogy melyiket tekintse veszteségnek. Szabadságában állott neki, ha például a sovány sertése megvolt és a tengerit vette, azt mondani, hogy csak a tengeri árát vesztette, mert hiszen a sovány sertése megvolt. Ilyen örömök után nem csodálható, ha azt a szomorú jelenséget látjuk, hogy visszafejlődik híres zsírsertésünk, a mangalicatenyészet és nem csodálkozhatunk azon sem, ha a hízladák nagyrésze kong az ürességtől.

Ezen jelenségekből nem nagyon szabad reménlünk a zsírnak, húsnak, szalonnának az olcsóbbodását.

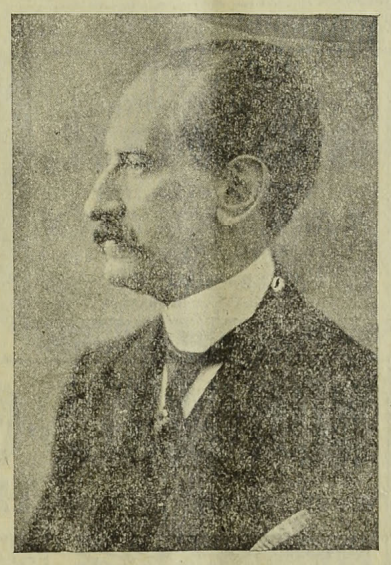

Dr. Mohr Béla.
az „Ápis" Állattenyésztő és Értékesítő Szövetkezet elnöke.

Hogy már most akadtak jelentékeny tényezők, akik ezen a bajon úgy kívántak segíteni, hogy úgynevezett vámelőjegyzéssel, ami csaknem egyértelmű a vámmentességgel, engedjünk be Balkán-sertéseket, teremtsük meg a híres magyar sertés tranzitóvásárt, akkor majd olcsóbb lesz a sertés, ezek az urak elfeledkeztek arról, hogy talán mégsem kívánatos ilyen mesterségesen átmenetileg egy fontos élelmicikkben ugyan olcsóbbodást teremteni, egyben pedig a magyar mezőgazdaságban egy olyan válságot teremtene, amely egyszer és mindenkorra tönkretenné a magyar sertéstenyésztést és a hizlalást.

Ki fog nálunk a tenyészetre vagy hízlalásra gondolni akkor, amikor a sokkal olcsóbb körülmények és sokkal olcsóbb termelési feltételek mellett előállított Balkán-sertésekkel kellene konkurálnia, akár belföldön, akár külföldön, hiszen ez a tranzitópiac — bármit beszélienek is az érdekeltek — mind a kettő pusztulását maga után vonja.

Az 1925—26-os hízlalási és vágási kampányban Németországban közel 150.000 darab hízlalt sertést tudtunk vágott állapotban exportálni. Az 1926—27-es kampányban úgyszólván egy darabot sem. Körülbelül ugyanilyen szomorú statisztikát mutat legalább Németországra a sertés fehér termékeinek a kivitele is. Ez pedig egyszerűen annak volna a következménye, hogy még Németország is olcsóbban termelte a sertést, mint mi.

Most pedig, amikor már végre elértük volna azt, hogy a német belföldi sertéssel valahogyan konkurálni tudtunk volna, s így exportálni, néhány héttel ezelőtt Németország majdnem a duplájára emelte a beviteli vámot. Ezzel azután beláthatatlan időre pontot is tett a mi exportlehetőségünkre.

Vissza fogunk még térni e témára, most még csak arra akarjuk az illetékesek figyelmét felhívni, hogy ha ők komolyan akarják az elsőrendű közszükségleti cikkekből az élelmiszereket olcsóbbá tenni, valósítsák meg a gazdáknál a többtermelés lehetőségét. A többtermelésről pedig még csak beszélni sem lehet addig, míg lehetővé nem tétetett a gazdáknak az, hogy olcsóbban termeljenek és jobban értékesíthessenek. Tehát olcsóbb termelés, jobb értékesítési lehetőség, e kettő feltétlenül maga után fogja vonni a többtermelést és mindezek természetes következménye az olcsóbbodás.

Az „Ápis" Állattenyésztő és Értékesítő Szövetkezet 1926 áprilisában azzal a célzattal alakult, hogy mint őstermelői szövetkezet, közvetlen a termelőtől veszi át az állatokat értékesítésre s az 1921. évi XXXIX. t.-c. 29. §. 5. bekezdése alapján fejt ki tevékenységet. A szövetkezet elnöke: Dr. Mohr Béla, aki fáradságot és pihenést nem ösmerő munkájával, kiváló szaktudásával és hozzáértésével azon igyekszik, hogy Budapest a külföldi sertéskereskedelemnek központi eladó piaca legyen.

Rudas-fürdő
A budai forráscsoport legrádioaktivabb hőforrása
A török hódoltság idejében épült s teljes eredetiségében fennálló kényelmes gőzfürdő — Kádfürdők
Fedett téli uszócsarnok

Szijgyártó nyerges és bőröndös
Megbízható régi üzlet **FLIEGER NÁNDOR**
II. kerület, Fő-utca 10. sz.

A budai
KÉMÉNYSEPRŐ
VENDÉGLŐ
I., Pauler-u. 3. (A budai Színkörrel szemben)
Tulajdonos:
PANTOL MÁRTON
Családok és egyesületek szolid találkozó helye. Teljesen ujjáalakítva.
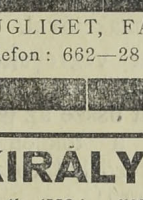
Minden kényes igényeket kielégít. Régi, hires magyar konyhája sajátszüretelésü borainak kiválósága közismert.
Minden pénteken halászlé.
Szombaton disznótoros vacsora.

KRAUSZ REZSŐ
KÁLYHÁS MESTER
II., VÉRMEZŐ-ÚT 4. SZ.
Cserépkályha átalakításban és átrakásában közismerten a legjobb.
Raktárában
KÁLYHÁK
a legkiválóbb minőségben kaphatók.

Személy-
AUTÓ
fuvart
vállal éjjel-nappal
GRUBER ANTAL
ZUGLIGET, FÁCZÁNTELEP
Telefon: 662—28

KIRÁLY-FÜRDŐ
Építette 1556-ban KARA MUSTAFA budai basa.
Budán, II., Fő-utca 84. szám.
45 fokos szénsavas nátront, szénsavas meszet, szénsavas klórnátriumot és magnéziumot **tartalmazó hévviz**
köszvény, csúz-, bőr- és csontbetegségek, fémmérgezés, máj-, lép-, méh-, húgyhólyagbántalmak, gyomorhurut és alhasi pangás ellen.
Kádfürdők: egész napon át.
Gőzfürdő: férfiaknak . . . reggel 5—1 óráig
nőknek hétköznap délután 2—7 óráig
!! IVÓ KURA !!

KRAMER ADOLF
festő- és mázolómester
I., Lágymányosi-u. 4
Telefon: József 82—57

Ascher kályhás, II., Apostol-u. 9.
Közalkalmazottak részére árkedvezmény!

SVÁBHEGYI SZANATÓRIUM
A legszebb és legmodernebbklimatikus és diétás gyogyintézet
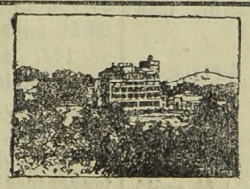
Budapest centrumától 20 percnyire, ős régi nagy parkban, 430 m. magasban
Napidíj: ötszöri diétás étkezéssel és vizkúrával együtt 18 P-től

SZENT
LUKÁCS-FÜRDŐ
a magyar Pőstyén.

Éhgyomorra naponkint igyék egy pohár
KRISTÁLY-vizet!
168

Közgazdasági Napló

Az Angol-Magyar Bank tőkeemelése

A Budai Napló már jelentette, hogy az Angol-Magyar Bank nagyarányú tőkeemelést fog lebonyolítani, melynek során az intézet tőkéi a 30 millió fölé emelkednek.

A mostani tőkeemelési művelet a bank legfőbb üzletvezetőségének ismert felfogását és intenciójának keresztülvitelét jelenti a gyakorlatban, mert a vezetőség mindig a bank cégének megfelelően akar újabb belső tartalmat adni és ez most sikerült is, miután egy tisztára angol vezető pénzintézettel létesített szorosabb kapcsolatot a bank. Ez a pénzintézet egyébként már évek óta rendkívüli érdeklődést tanusított a magyar hitelkérdésekkel és így a kapcsolat kiszélesülését és az Angol-Magyar Bank iránt való bizalom korlátlan fokát jelenti, hogy

a British Overseas Bank képviselő-igazgatóit delegálják az igazgatóságba.

E tranzakció tehát nemcsak azt jelenti, hogy 100.000 darab új részvényt sikerült plasszirozni az Angol-Magyar Banknak Angliában, hanem egy új pénzügyi hidat épít meg Anglia és Magyarország között és egy új szenzációs előretörését jelenti az Angol-Magyar Banknak, amelynek vezetősége valóban derekas munkát végzett ezen legújabb tranzakcióval.

Kedden tartotta végrehajtóbizottsági ülését az intézet, majd ezután ülésre gyűlt össze az igazgatóság, amely a tőkeemelés ügyében a következő határozatot hozta nyilvánosságra:

Az Angol-Magyar Bank Rt. igazgatósága november 11-ére rendkívüli közgyűlést hívott egybe az alaptőkének 120.000 darab új részvény kibocsátása útján való felemelése és az igazgatóság kiegészítése céljából. Ezt a 120.000 darab, az 1928. évtől kezdve osztalékjogosult részvényt a Helbert, Wagg & Co. Ltd. londoni bankcég veszi át részvényenként 86 pengő áron.

E részvények szavazati jogát a vevők az eddig is fennállott magyar részvénytöbbségi csoport vezetőségére ruházták át.

Az igazgatóság új tagjaiul leendő megválasztásra a Britisch Overseas Bank képviselői: Dudley Ward és William Dean igazgatók, ezenkívül Th. M. van der Beugel, az amszterdami Labouchere & Co. cég társtulajdonosa, fognak jelöltetni.

A bank saját tőkéi e tranzakció révén 31 millió pengőre emelkednek.

* **A Pénzintézeti Központ** most tartja a szokásos évi revizióját, amely alkalommal több száz magyar pénzintézet ügyvitele kerül felülvizsgálásra. A Budai Napló arról értesült, hogy a vizsgálat általában kedvező adatokat tartalmaz és az intézetek állandó fejlődéséről tesz tanuságot.

LORGNON Zibrinyinél, I., Attila-u. 12.

* **A Magyar Nemzeti Bank főtanácsülése.** A Magyar Nemzeti Bank főtanácsa október 26-án ülést tartott, amelyen az üzletvitelről szóló jelentés meghallgatása után kizárólag folyó- és adminisztratív ügyekkel foglalkozott.

* **A Budapesti Nemzetközi Vásár** irodája (Alkotmány-utca 8.) megkezdte az előkészületeket a vásár megrendezésére. A vásár agilis vezetősége a Budai Napló értesülése szerint a legközelebbi vásár alkalmából különös gondot fordít arra, hogy a kiállítási anyagot úgy állítsa össze, hogy az egyrészt a hazai ipar erő- és exportviszonyait híven tükrözze vissza, másrészt pedig, hogy az egész kiállítási anyag a környező államok exportpiacainak szükségleteihez alkalmazkodjék. A vásári irodában az előkészületi munkálatok már megkezdődtek. A propaganda szervezése is teljes erővel megindult a külföldi piacok felé. A jövő évi budapesti Nemzetközi Vásár érdekessége lesz az, hogy azon több külföldi csoport részvételére is számítanak. Igy a görögökön kívül, az eddigi tervek szerint, az olaszok, bolgárok és finnek is résztvesznek a nemzetközi vásáron. Feltünően érdekes jelenség az is, hogy az idén a vásárra való jelentkezések már most megindultak, tehát lényegesen korábban, mint az elmult évben, ami részint a vásár iránt való tetemesen fokozottabb érdeklődést jelent, másrészt pedig annak tulajdonítható, hogy a vásár vezetősége a karácsony előtt jelentkező cégeknek és vállalatoknak a vásári helydíjakból 5 százalékos díjmérséklést ad. Ez a helydíjkedvezmény a kereskedőket arra indította, hogy a vásári irodában már most jelentsék be részvételüket.

A Budai Általános Takarékpénztár betétállománya meghaladja az egy millió pengőt

Az utóbbi időben, amikor az általános panasz a bankvilágban a betétállományok lassú növekedése miatt, meglepően hat a Budai Általános Takarékpénztár betétállományának hatalmas emelkedése. Ugyanis a Budai Általános Takarékpénztár betétállománya mult évi 400.000 pengőről úgyszólván félév alatt több mint egymillió pengőre emelkedett, ami kétségkívül annak a változatlan bizalomnak a jele, amellyel a Budai Általános Takarékpénztár itt Budán dicsekedhet. A közelmultban az intézet által lebonyolított tőkeemelés pedig csak öregbítette ezt a jó hírnevet. Különösen az utolsó két év eredménye tesz tanuságot az intézet nagyarányú fejlődéséről és Friedländer Andor vezérigazgató nagyon helyes úton járt, amikor azt tűzte ki céljául, hogy Buda gazdasági életének általános fejlődéséhez alkalmazkodva, teljes erejével a közgazdasági élet szolgálatába állította erőit. Ennek köszönhető azután, hogy ilyen figyelemreméltó arányokban tudta növelni betétállományát.

* **Lovag Sternád István kormányfőtanácsos, a Hangya Szövetkezet** igazgatója, egészségügyi állapotának helyreállítása végett hosszabb szabadságon van. A Hangyánál végbemenendő személyváltozásokkal kapcsolatosan egyesek azt a hírt kolportálták, hogy Sternád István igazgató, a pénzügyi osztály vezetője, állítólag távoznék a Hangya kötelékéből. A hír valódiságáról a Hangya úgy nyilatkozott, hogy a szövetkezetnél még senki sem tud arról, hogy Sternád igazgató a szabadsága után visszatérve távozna a Hangya kötelékéből.

* **A „Hermes" üzletéve.** A „Hermes Magyar Általános Váltóüzlet Rt. igazgatósága a november 3-ára egybehivandó közgyűlésnek javasolni fogja, hogy az 1927 június 30-án lezárt mérleg 507.998 pengő 25 fillért feltüntető tiszta nyereségéből részvényenként 2.40 pengő (a mult évivel egyenlő) osztalék, összesen tehát annak tekintetbevételével, hogy az 1927. évi kibocsátású részvények az osztalékban csak 1927 január 1-től június 30-ig terjedő időre részesednek, 302.400 pengő fizettessék ki. A rendes tartalékalap javára, az igazgatósági előterjesztés szerint, 62.000 pengő, nyugdíjalapra és jótékonycélra 79.000 pengő fog fordíttatni.

* **A Nasici hét svájci frank osztalékot fizet.** Az Union Nasic október 22-iki közgyűlése 1,534.549.02 svájci frank nyereséget és 7 svájci frank osztalékot állapított meg az 1926—27. üzletévre. A szelvényeket a Hazai Bank Rt. és a Banque de Paris et des Pays-Bas genfi fiókja váltja be november 2-től kezdődőleg, a 3 százalékos svájci szelvényadó levonásával.

* **A Hermes Biztosító Társaság** e hó 10-én tartotta rendkívüli közgyűlését, melyen alaptőkéjét 150.000 pengőről, 300.000 pengőre emelte fel. Ezt az alaptőkeemelést szükségessé tette az a nagyarányú terjeszkedés, amelyet a Hermes Biztosító Társaság tervezett és mely őt már most is hazai biztosító társaságaink körében jelentékeny pozicióhoz juttatta. Ezen a rendkívüli közgyűlésen az igazgatóságba beválasztották többek között Radó Ödönt, a Hermes Biztosító Társaság nagy koncepciójú vezérigazgatóját.

Üzenet

F. J. Retek utca. A nyomda javára aláírott összegeket csakis B. A. felhívására kell befizetni, talán még ez év folyamán, hacsak nem marad az egész ügy egy szép vacsorai hangulat, ami azért kedves emlék számunkra és a jövő év februárjában megüljük egyesztendős évfordulóját.

Földrajztanár. Kérdésére szívesen közöljük, hogy a legnagyobb térkép az egész világon az Északamerikai Egyesült-Államok topográfiai atlasza lesz, amely már 45 év óta készül s még 20 évig fog eltartani, amíg teljesen kész lesz. Az Unió kongresszusa most elhatározta, hogy gyorsabban kell folytatni a munkát s ezért 400 térképész fekszik neki az óriási térkép megrajzolásának. Az atlasz-óriás oly nagy területű, mint egy háromnegyed magyar kataszteri hold s rajta minden területi konturt, sőt minden farmházat is meg lehet találni, de az Unio 15 millió autójának is szükséges utmutató lesz, mert az egész ország minden országútját kanyarulataival együtt bemutatja. Elkészítésének költsége 50 millió dollárt emészt fel.

P. S. könyvbúvár. Az „ex-libris" a könyvtulajdon megjelölésére szolgáló nyomtatott s felragasztásra alkalmas könyvjel, melynek nemcsak művészi, hanem általános történeti és kultúrtörténeti jelentősége is van. A régi kézzel irott könyvek tulajdonát rendesen a táblába sajtolt címerekkel, címeres könyvkapcsokkal jelölték meg. A könyvnyomtatás feltalálásával a könyvek megszűntek egyéni példányok lenni, az elidegenítés ellen a legegyszerűbb mód volt, hogy a tulajdonos nevét írta a könyvbe s hozzátette, hogy az a bizonyos könyv az ő könyvei közül való s mivel a nemzetközi érintkezési nyelv a latin volt, ezt rendesen az ex-libris szóval fejezték ki, melyet a név követett. A könyv drágasága és az esztétikai szempontok azt kívánták, hogy a könyvnek tintával való bemocskolását mellőzzék s így címeres vagy szimbolikus rajzokat feltüntető cimkék beragasztásával tüntették fel a tulajdonos kilétét.

Szerkesztő: FERENCZY LÁSZLÓ.
Laptulajdonos: VIRÁG és TÁRSA
Kiadásért felelős: Virág Béla.

VALÓDI
szentgyörgyi és badacsonyi
BOROK,
hideg konyha, sör
HABERMANN
ANTAL vendéglőjében
I., Maros-utca 18. sz.
volt SZIGETHI-féle vendéglő.

Váli Gábor
első rangú CIMTÁBLAFESTÉSZETE
II. Iskola utca 16. Telefon: 149-46.

SCHAFFER GYÖRGY
ütépítő-
és kövező mester
II., Tulipán-utca 18
Telefon: T. 255—24

Nem fizet
soha lakbért
ha 1—35 évi törlesztésre
2-3-4-5 szobás modern,
kényelmes, saját tulajdonu
ÖRÖKLAKÁST
vesz az „ÖRÖKLAKÁS" R.-T.-tól
IV. Városház-u. 4.
(Kossuth Lajos-utca mellett)



Háztatarozásnál
előnyös feltételek
mellett vállalkozik
Nagy Pál
bádogos
gáz, vízvezeték, csatornázás, fürdőberendezés
és központi fűtés vállalata
II., FŐ-UTCA 20. SZ.
Telefonhívó 179—42.

ÜZLET ÁTVÉTEL!
Tisztelettel közlöm, hogy az
általam eddig is vezetett
POZSONYI
VENDÉGLŐ
I., Krisztina-körut 8-10. (Anna udvar.)
átvettem és igyekszem azt ezentul is közmegelégedésre tovább vezetni. M. t. vendégeim eddig birt jóakaratu pártfogását továbbra is kéri tisztelettel
Pados József
a Pozsonyi vendéglő volt fizető pincére.

HALWA SÁNDOR
PUSKAMŰVES
BUDAPEST,
Üzlet és műhely: I., Szent János-tér 4
Telefon: Kr. 507—37
Állami díszoklevél. Ezüstkoszorús mester
Nagy aranyéremmel kitüntetve

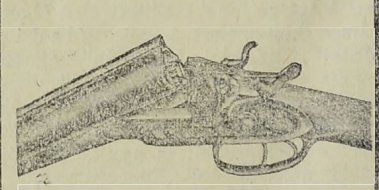

VADÁSZFEGYVEREK
•••
FEGYVERJAVÍTÁSOK
•••
SPORTCIKKEK
•••
CSERKÉSZFELSZERELÉSEK

ERZSÉBETHID SZÁLLÓ
Telefon: 108-45.
Budán, I. Kökény-u. 14.
Ráczfürdő mellett.

HUNGÁRIA-GYÓGYFORRÁS
szénsavval telítve: HARMAT-VÍZ!



Telefon: T. 28 6-76

Magyarország legrádiumosabb gyógyvize. Az Erzsébet-hid budai hídfőjénél épült modern ivócsarnokban. Radioactiv hatásu lithiumos és calcium-hydrocarbonátos gyogyvíz
IVÓ-KURA
Keserűsó-kura. Javasolva vesebántalmak gyomorbajok, emésztési zavarok, álmatlanság vérszegénység ellen. Poharankint 8 fillér Karlsbadi sóval 16 fillér
Reggel 6 órától este 7 óráig

Hölgyek és Urak!
Nem kell sem Karlsbad, sem Karlsbadi só,
MIRA
glaubersós gyógyvíz
minden mesterséges só nélkül
soványít és gyógyít
Biztos siker! Budai lerakat: Kérdezze meg orvosát!
PÉCZELY ANTALNÁL
II., Margit-körút 50
Telefon: 240—97 Telefon: 240—97

Magyar német
gyorsírási, gépírási tanfolyamok
Belvárosi
Szakiskolában
Muzeum körút 23

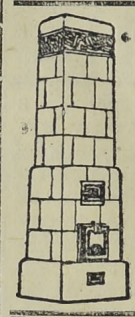

KÁLYHÁS!
Béres Márton
I., LOGODI-U. 19.
Tel.: L. 972-33.
Minden e szakmába vágó munka ügyében forduljon bizalommal e régi jóhirü céghez.

FÉRFI ÉS NŐI
KALAPOK
legujabb divat szerint, állandóan raktáron



Átalakítás
Javítás
Festés
a legjutányosabb áron
FOJT ISTVÁN fiai
(Alapitva 1858-ban)
I., Krisztina-körút 139. és
IV., Régiposta-utca 2. sz.

Két- és háromszobás
modern
lakások
külön hallal, központi fűtéssel, garzonlakások, üzlethelyiségek Horthy Miklós-uton (Lenke-út sarok) ujonnan épült házban kiadók.
Bővebbet »Stilus« épitő r. t.-nál, Budapest, V, Balaton-utca 10. délelőtt 10—1-ig, délután 4—6-ig.
Telefon: L. 968—23

Thermostóth

Központi fütések és szellőzte sek, biologiai szenyviztisztitóberendezések, vizvezeték és csatornázás, fürdőberendezések és épületbádogos munkák tervezése és készitése. Szabadalmazott kovácsolt vas „Thermostóth" kazánok kizárólagos gyártói
Tóth Imre és Társa
V., Katona József-u. 3.
Telefon 23—93

Nyomatott a Réval Testvérek Irodalmi Intézet R. T. Nyomdájában, Budapest, V., Ügynök-u. 8. — Nyomdaigazgató: Sziklai Pál.

352

Budai Napló

XXIII. évfolyam. 893. sz.

Buda érdekeit a várospolitika, a közgazdaság, társadalom, művészet és sport terén szolgáló ujság. Előfizetése egy évre **16** pengő, félévre **8** pengő. Egy szám **40** fillér. Szerkesztőség és kiadóhivatal: I., Bors-utca 24. Délután 5—7-ig. Telefon: K. 502—96.

Felelős szerkesztő: VIRÁG BÉLA

Hirdetések ára: Egy hasáb széles, egy milliméter magas sor, egyszeri közlésnél **50** fillér. 20 mm. magas hirdetés **10** pengő. Szöveg sor ára **4** pengő. Közgazdasági közlemények megállapodás szerint. A hirdetések dija mindenkor **előre fizetendő.**

1927 november 5.

A budai hegyvidék jövője

Az ősállatok parkja — Ezüstróka telepek — Mesterséges vizesések és tavak

Mintha még egyszer akkorák volnának, úgy megnőttek a budai hegyek, a mióta megalakult a Budai Hegyvidéki Egyesületek Szövetsége és mint valami modern „hegyvidéki tanács" igyekszik bepótolni évtizedek — hej! századok — mulasztását.

Némi fantáziával már elképzelhető, hogy miképpen alakulnak ott ki a parkok, a ligetek s azokban csoda szép szoborcsoportozatok, — a parkok mellett sportpályák, a tennisz, a footbal, a szkí, a lovaglás és más sportnemek részére. Fürdőmedencék épülnek és a hegyvidék minden részének meg lesz a maga attrakciója.

Husz hegyvidéki és hozzákapcsolódó külterületi síkvidéki egyesület alkotja ezt a szövetséget, hogy egyöntetű eljárással lehetővé tegye e tájak felvirágoztatását.

Minden egyesület beküldötte a saját programmját és azok alapján most készülnek azok a tervek, amelyek ezentúl mérvadók lesznek a városházán is, nehogy ismét meredek utak épüljenek, mint a Naphegyen, — és hogy a természet szépségét emelje, fokozza a művészet.

Ugy képzelem, hogy ezt a programmot két részre kell osztani. Az első rész szolgálja és felöleli a hegyvidéken és a villaterületeken lakó polgárság érdekeit, — a másik rész szolgálja Budának világfürdővé való átalakulását és az ideözönlő idegenforgalom nagy érdekeit tartja szem előtt.

A jó autóutak, a szerpentinutakat röviden átszelő, kedves gyalogutak, hatásos világítás, víz, csatorna, gáz, hegyi templomok, mesterséges vízesések és tavak szépen összhangba hozhatók a kirándulók számára is készült parkok és ligetekkel, kilátókkal, vendéglőkkel, túrista-házakkal, szállodákkal és a különféle atrakciókkal.

Az építkezésre nem igen alkalmas helyek is értékesíthetők. A Hunyadi-orom körül föl kell építeni a Lendl Adolf által tervezett „ősállatok" állatkertjét. Csodájára járna az egész város, az ország és a nagyvilág, ha természetes nagyságban itt láthatná cementből alkotva mindazokat az ősállatokat, amiket a tudomány már rekonstruált. Beállítva őket az akkori életviszonyok közé, egymással küzdve a létért.

Valamely sziklás oldalon megvalósítható a gyermekek örömére az összes kecskefajták állatkertje, ahol a zergétől a kőszáli kecskén át a fejhető házi kecskéig elevenen látná azokat a gyermek és ott ihatná a frissen fejt kecsketejet.

A Pálvölgyi cseppkőbarlang kellően berendezve éppen úgy vonzaná a közönséget, mint a Gellért-hegyre tervezett nemzeti kalvária, vagy a Mátyás-hegyen megnyitandó Attila-park.

Kedves harmoniába olvasztaná mindezt a kertek rácsán át kandikáló nemes gyümölcs, a konyhakertészet remekei, a minta méhesek, házinyúl esetleg ezüstrókát tenyésztő telepek.

Az itt nyaraló villatulajdonosok segítenék élelmezni Budapestet, ellátva azt finom főzelékkel, gombával, baromfival — kettős célt szolgálva így.

Az ilyen programmnak első részére jogosan tart igényt a hegyvidék lakossága, — másik részére pedig egész Budapest — sőt az ország — közönsége.

Dubonai Pál.

Budán, 1927 november 4

Ripka Ferenc dr. főpolgármester hirtelen jött megbetegedését aggódó gonddal kísérte Buda polgársága. Az az őszinte szeretet és tisztelet, mely a főpolgármester személyét két évtized óta kíséri, megdöbbenve látta, hogy ez a hatalmas testi konstrukció, mely játszva bírta azt a rettenetes munkát, amit a főpolgármester a hivatalában és a társadalmi közmunka terén kifejtett, és szinte közmondásossá vált, — mégis csak megroppanhat a túlhalmozott munka terhe alatt. Valami hirtelen jött hűlés 40 fokig emelkedő lázzal ágyhoz kötötte, de a Gondviselés jósága már harmadnapon eloszlatta az aggódást és e hó 3-án reggel már ismét megjelent hivatalában a főpolgármester.

A Svábhegyi Egyesület november hó 7-én (hétfőn) este nyolc órakor tartja meg a Pannonia szálló (Rákóczi-út) külön termében szokásos társas vacsoráját, melyen Csörgey Titus, a m. kir. ornithológiai intézet igazgatója, előadja érdekes ismertetését: „Madárvédelem a kertben" címen és kifejti, mily fontos az énekes madarak szaporodása a kártékony hernyók, rovarok pusztítására. A meghivottak szíves megjelenését kéri hazafias üdvözlettel: losonczi dr. Bódy Tivadar s. k., m. kir. udvari tanácsos, Budapest ny. polgármestere, a Svábhegyi Egyesület elnöke.

Jubilál a Katholikus Kör. Negyedszázados fennállásának megünneplésére november hó 19-én, este 9 órakor összes helyiségeiben, II., Fő-u. 83., jubileumi ünnepi estét rendez a Katholikus Kör. Másnap, nov. hó 20-án, ünnepélyesen újból megáldja a Kör régi zászlóját dr. Mészáros János érseki helytartó ünnepi szentmise keretében. Ezt követi fél 12 órakor a jubiláris rendkívüli közgyűlés, melyen az elnöki megnyitót gróf Apponyi Albert mondja, a kör történetét dr. Baránszky Gyula ismerteti, a közgyűlés befejező zárszót pedig dr. Ripka Ferenc főpolgármester mondja. Az ünnepi estén dr. Vass József miniszter mondja az ünnepi beszédet, — Gróh Klára hegedűművésznő néhány darabot ád elő és színre kerül a „Bárányfelhők" című vígjáték, amelyen közreműködnek Károlyi József, Demény Ilonka, Tamássy György, Radványi Alice, Bartay Márta, Pártos Böske és Keményi Erzsi a Király-színház tagja, aki a darabot rendezi. Belépődíj: 4, 3, 2 ülő-, 1 pengő állóés táncosjegy. Előadás után tánc. A kör szívesen lát vendégeket is.

FELHIVÁS! *A tél közeleg és félve, fázva hiába bújik előle a Nyomor. Kérjük, hogy november 28-ára tervezett szegényfelruházásunkhoz használaton kivül levő, de még használható ruhákat (férfi, női, gyermekruhát) vagy egyéb adományait pénztárosunk, Kozma Bernátné címére (II., Iskola-utca 27.) elküldeni szíveskedjék. Kétszer ad, aki gyorsan ad! A Budai Nők Kulturális és Jótékonysági Körének elnöksége. Dr. Szemeréné, Horvát Renée dr., ügyvezető elnök.*

A Szövetkezett Budai Hegyvidéki Egyesületek

elnöksége körlevélben és ez úton is arra kéri a szövetséghez csatlakozott egyesületeket, amelyek halasztást kívántak a szükséges kimutatások és a programm beküldésére, hogy mindezeket a hegyvidékfejlesztő nagy programm összeállítása érdekében sürgősen küldjék be.

Rendes ülést tart a III. ker. Egyesült Polgári Társaskör választmánya november hó 8-án este fél 8 órakor. Az ülést társasvacsora követi, amelynek keretében a Kör szeretett elnökét, dr. Andréka Károlyt, névnapja alkalmából üdvözli. A társasvacsorán résztvenni szándékozók ezt legkésőbb november 6-ig bejelenteni szíveskedjenek. (Telefon József 623—89.) Teríték ára 2.40 pengő.

Megalakult Óbudán is az OMKE

Budán négy körzetben alakult meg eddig az Országos Magyar Kereskedelmi Egyesülés — Egész Buda kereskedői egy táborba tömörültek

Napsütéses szép vasárnap délelőtt 11 órakor mintegy 60 jelentős kereskedője Óbudának és Ujlaknak találkozott a Koronavigadó nagy éttermében, hogy megalakítsa Óbudán az Omke fiókját, mely Budán a negyedik s ezzel befejezést nyert Budán a kereskedők szervezkedése.

Az alakuló közgyűlésen Schmidkunz Lajos, az összehívó elnökölt és megjelentek a központ részéről Vértes Emil alelnök, Balkányi Kálmán igazgató, dr. Katona Gábor ügyész, Fabriczky Sándor titkár, a budai fiókegyesületek részéről pedig Hubert Vilmos, Fábián József, Linke Károly, Ádám Gyula és Eiser Ede.

Vértes Emil alelnök ismertette az összejövetel célját, az Omke hivatását és ismertette azokat a bajokat, amelyek most a kereskedelmet bénítják. Szigorú kiritával kísérte a forgalmiadó-rendszert, támadta a luxusadót, mely a közszükségleti cikkeket drágítja és az új törvénytervezetet, mely sokszorosan sújtja majd a kereskedőt, ahelyett, hogy nehéz helyzetén segítene, de előmozdítja a külföldön való vásárlást, ahol nincs fényűzésiadó és szolgálja a csempészet érdekeit. Példaképpen ismerteti a fényüzésiadó átszámítását, amikor 19-cel kell szorozni, 21-gyel osztani és az eredményt százalékban kiszámítani, aki pedig téved, adócsalást követ el. Fölpanaszolja az úi szövetkezeti törvénytervezetet, mely a köztisztviselőt elvonia a kereskedőtől, — a tranzitó kereskedelem korlátozását, holott ez az ország geográfiailag arra van teremtve. A kiskereskedőnek nincs hitele és ez ügyben Hubert Vilmossal együtt tisztelgett a főpolgármesternél, kérve, hogy a Kisipari Hitelintézet nyujtson hitelt a kereskedőknek is. Az Omke küzd a tisztességtelen verseny ellen és igyekszik létesíteni olyan intézményt, hogy betegség esetén a kereskedő orvost, kórházat vagy szanatóriumot vehessen igénybe. Sürgeti a hadikölcsönök és biztosítási kötvények valorizációját — és igyekszik változtatni a vámkezelés körüli kínos és nehéz helyzeten. A várospolitikában arra törekszik, hogy válasszák ketté a közgazdasági ügyosztályt, mely így intenzívebben foglalkozhatik az ipar és kereskedelem bajaival. Sürgette a takarékosságot és a tisztviselők helyzetének javítását. Elítélte a nagy üzemek jövedelmeinek helytelen és káros fölhasználását és nagyon fontosnak tartja a tanoncképzést, továbbá az utcai árusítás szabályozását, mert a bódék könnyen konkurálnak a nehéz boltbért fizető kereskedővel.

Az Omke a kereskedők minden baját igyekszik orvosolni és központi irodájának párját nem találta sehol a külföldön. A budai kereskedők érdekeit őszintén és hathatósan kívánja szolgálni az Omke, de kell, hogy a kereskedők is áldozatkészen álljanak az Omke mellé.

Lelkesen megéljenezték a beszédet a jelenvoltak, mire Schmidkunz Lajos üdvözölte a központ kiküldöttjeit és a budai társegyesületek képviselőit.

Ezután Varannai Aurél központi titkár tette szóvá az óbudai kereskedők két nagy sérelmét: a vásártér áthelyezését és az óbudai híd ügyét. Szerinte B-listára kell helyezni azokat az intézményeket, amelyek a kereskedelem boldogulásának útját állják. Ilyenek a vám és a szövetkezeti politika, de ezen is lehet segíteni. Okulásul példaképül elmondja a marathoni hős esetét, akinek sírja mellett, kardja fölé sziklát hengerítettek. Kicsi fia édesanyja biztatására addig igyekezett a sziklát a kard fölül elhengeríteni, amíg erőben és testben annyira megnövekedett, hogy ez sikerült is. A kereskedők is feküdjenek neki a kereskedelmet elnyomó sziklák elhengerítésének, ami kellő összetartás mellett előbb-utóbb sikerülni is fog.

Ezt a beszédet is nagy tetszéssel fogadták, mire felszólalt dr. Katona Gábor ügyész és rámutatott arra, hogy az eddigi alakulások Budán azt bizonyítják, hogy itt is meg van a készség a harchoz. Ismerteti a kétszáz évnél idősebb „Budai Kereskedelmi Társulat" harminc év előtti föllerjesztését Darányi Ignác miniszterhez 1898-ban, amelyben a szövetkezetek támogatása révén támadt sérelmeket panaszolták el. A fölterjesztés minden egyes szava a mai viszonyokra is teljesen ráillik s már az akkori kormány részéről is megnyilatkozott a szövetkezetek iránti rokonszenv, de azért a régi előkelő társulat felszólalásának meg volt a kellő eredménye és ha akkor sikerült eredményt elérni, meggyőződése, hogy most is sikerül. Igy minden remény megvan arra, hogy az Omke ez országos jelentőségű szövetkezet elleni mozgalmában a budai kereskedőkben méltó fegyvertársakra talál, akiket már a mult is predesztinál erre a küzdelemre.

A Budán is közismert, rokonszenves ügyvéd és kiváló jogász szavait élénk elismerés követte.

A korelnöki tisztet ezután Schmidkunz Lajos fölkérésére Vértes Emil vállalta, aki megnyitva az alakuló közgyűlést, arra kérte annak tagjait, hogy a jelölőbizottság tervezetét egyhangulag közfelkiáltással fogadják el. Igy választották meg a következőket:

Elnök: Schmidkunz Lajos, alelnökök: Gebhardt József és Weisz S. Sámuel, pénztáros: Gittinger György, titkár: Tepper Sándor, ellenőr Alexander József. — Választmány: Kalmár Imre, Schwarzenber Izidor, Blau Sándor, Krausz Sándor Emil, Braun Jenő, Peltz Antal, Till Ernő, Csikós Antal, Galambos Hugó, Kafka Emil, Wengriczky Ágoston, Lóránt Dezső, Weisz Nándor, Krisztián Jenő, Weisz Lipót, Schmidek Zsigmond, Prosz István, Lenz Antal, Back Ármin, Wolf Antal. — Póttagok: Polacsek Jenő, Gellért Ernő, Szabó József, Gyöngy Sándor.

A megválasztottak mindegyikének nevét éljenzés kísérte.

A alakuló közgyűlés bizalmát a saját és a tisztikar nevében

SCHMIDKUNZ LAJOS

köszönte meg, de mint régi tagja az Omkének s a központi vezetőség kérelmének örömmel állott a kereskedők táborának Óbuda—Ujlaki zászlója élére. Linke Károly tolmácsolta a II. kerület üdvözletét és örömmel üdvözli a kereskedői öntudat megnyilatkozását. Meghívja a társaságot Katona Gábor dr. november 2-án tartandó előadására. — Hubert Vilmos a Felső-Krisztinaváros és a Vár üdvözletét hozta és baráti kezet nyujtva közös munkára hívja fel a kereskedőket Istenben való hittel, hazaszeretettel és áldozatkészséggel. Kelenföld részéről pedig meleg üdvözleteket hozott és tolmácsolt Eiser Ede.

Balkányi Kálmán központi igazgató meghajlik a budai kereskedők lelkesedése előtt és kéri, hogy ezzel a lelkesedéssel kísérjék el az Omkét országos szervezkedő útjára. Üdvözli Schmidkunz Lajos elnököt, akitől sokat vár, mert nem a beszéd, hanem a tett embere. A közeledő halottaknapja alkalmából kegyelettel emlékezik meg az Omke nagyjairól: Matlekovits Sándor, Heinrich Ferenc, Kunz József, Mösmer József, Lánczy Leó, Kornfeld Zsigmond és Szász Pálról, amely kegyeletnek felállással hódoltak az alakuló közgyűlés tagjai. Azután lelkesedéssel emlékezett meg Kossuth Lajosról a szoborleleplezés alkalmából és a magyar integritást szolgáló angol lordról. A takarékossági mozgalomról három pompás adoma kíséretében emlékezett meg és ajánlja a budai kereskedőknek, hogy a különböző kerületek állandó érintkezésben álljanak és kölcsönösen látogassák egymást. Végül köszönetet mondott a *Budai Napló*-nak az Omke megalakulása ügyében kifejtett áldásos és nagy propagandáért, melegen üdvözölve annak szerkesztőjét.

Az új alakulás üdvözlésével fejezte be szavait lelkes éljenzés közt a budai kereskedelem e lelkes apostola. Ádám Gyula szintén sürgette a Kossuth-szobor leleplezésen való tömeges részvételt.

Ezzel az alakuló közgyűlést a tagok lelkes éljenzése mellett Schmidkunz elnök berekesztette.

Régi panasza Óbudának és a temetőbe járó közönségnek — írja Óbuda jól szerkesztett egyházközségi értesítője, — hogy sem a Vörösvári-út végén, sem künn a temetőben az autóbusz végállomásokon nincsen várócsarnok s így rossz időben, esőben, szélben, télen pedig hófúvásban lesz kénytelen a temetésekre járó közönség a menetidejét pontosan soha be nem tartó autóbuszra várni, némely náthákat és hurutokat beszerezve. És célszerű volna, hogy az autóbusz ne a Vörösvári-út végéről, hanem a Flórián- vagy a Fő-térről induljon a temetőbe, mert végtelenül drága ez a mostani szakasz, mert rövid.

Szent Gellért Gyógyfürdő

Iszapkezelés társashelyiségben vagy külön fülkében a világhírű Kolopi „Szent Gellért" rádiumos gyógyiszappal. Rheuma, izületi bántalmaknál páratlan gyógyító hatású.

Károly napja előestélyét sok helyen és kedves keretek között ülte meg Buda közönsége csütörtökön este, amely ünnepléseiről csak a jövő számban tudunk megemlékezni, mert a tudósítások nem érkeztek be lapzárta előtt.

Andréka Károlyt az újlaki egyházközség, — Szilágy Károlyt a Hegyvidéki Szövetség, — Wolfi Károlyt a krisztinavárosi kaszinó részesítette kedves üdvözlésben.

Doktor-avató ünnep volt október 26-án a pécsi központi egyetem aulájában. Vasváry Ferenc dr. rektor magas szárnyalású beszédet intézett a doktorrá fogadott orvosokhoz, amelyre a most felavatott orvosdoktorok nevében Haspel Lujza dr. orvos, Haspelné Balázsy Lujza írónő leánya, mondott köszönetet.

Félszázados fennállását ünnepli nagy társadalmi ünnep keretében a dr. Kozma Jenő kormányfőtanácsos és orszgy. képviselő elnöklete alatt álló „Budapesti Munkás Dalárda" november hó 13-án vasárnap. Az ünnepség élén számos díszvédnök áll, köztük dr. Ripka Ferenc főpolgármester, dr. Sipőcz Jenő polgármester, Gerlóczy Béla, dr. Andréka Károly, dr. Baránszky Gyula és többen. A védnökök és védnöknők nagyrészben a II. kerület zenekedvelő közönsége köréből kerültek ki. A művészi főrendező Rezik Béla zenetanár, karnagy. A Budai Dalárda Szegő Sándor karigazgató vezetésével közreműködik a misénél is és az esti hangversenyen is. Reggel 9 órakor gyülekezés a Medve-utcai polgári iskola tornatermében, onnan díszfelvonulás az Anna-templomba, ahol Várady Géza pápai prel. megáldja a zászlót, ahonnan Rubányi Béláné zászlóanyával a budai Vigadóba vonul a menet a díszközgyűlésre s ott kezdődik a szögbeverés. Este 6 órakor ugyanott díszhangverseny, a zászlószegek folytatólagos beverése és végül — tánc.

Kérje mindenütt a

„Sopron-Győri" TEJET, mert ez a legjobb és legmegbízhatóbb

Telep és iroda: Sopron-, Győr- és Vasmegyei Tejgazdasági Rt. I., Fehérvári-út 27. Tel. J. 128-01

Kedvesen ünnepelte szeretett elnökét, Kriszt Károlyt, a Kelenföldi Daloskör névnapja alkalmából, amiben résztvett az Országos Magyar Dalosszövetség is, mely előkelő testület titkára, Csermely György útján, képviseltette magát, aki lelkes szóval köszöntötte fel. A Dalkör tagjai ezüstkoszorúval lepték meg, amelynek minden levelén egy-egy dalos neve áll s ezt Kirzsán István ügyv. elnök nyujtotta át meleg szóval mondott üdvözlet keretében. Utána Ampfer József, a „Feneketlen tó asztaltársaság" nevében nyujtott át kedves emléktárgyat. Hatalmas csokrot hozott a „Ker. soc. vasmunkások Dalköre" és szerenáddal tisztelte meg. Majd felolvasták Becsey Antal és Sümeghi László, a Dalkör dísztagjainak üdvözlő leveleit, lapunk szerkesztője szintén mind dísztag, dr. Ripka Ferenc főpolgármester üzenetét tolmácsolta, aki mindig szívesen üdvözli a főváros ama derék polgárait, akik a nehéz napi munka után időt, munkát és anyagi áldozatokat tudnak szentelni a dalkulturának. Kriszt Károllyal ugyanazon a napon, ugyanazon órában született Károly nevű kisfiát is sok játékkal és csecse-becsével lepték meg barátai és tisztelői, akik a vendéglőjét teljesen megtöltötték, dícsérve a gazdát, a feleségét és a borát nemcsak szóval, de szép dallal is.

LORGNON Zibrinyinél, I., Attila-u. 12.

„A Magyar Tűz" címen új szépirodalmi havi folyóirat indult meg Freiszler Vilmos szerkesztésében. A tetszetősen kiállított első füzet számos költeményt közöl. Wladár Róbert „Budavári legendák" címen mondja el a várbeli „Hackl" vendéglő nevének történetét, mely még Mátyás idejéből származik és más kedves olvasnivalót is nyujt. Az új lapnak erős egyéni színezete van.

Hollós Mátyás Társaság

Írók, művészek és tudósok egyesülete Budán

Minden különösebb zaj nélkül működik Budán a nagyrészt itt élő írók, művészek és tudósokból alakult Hollós Mátyás Társaság, mely e hó 7-én tartja ez évi rendes közgyűlését és ezzel kapcsolatos társasvacsoráját, amelyen a családtagok is részt vehetnek s amelyhez rendesen vendégeket is hív meg az elnökség.

A budai közönség nincs kellően tájékozódva e társaság felől, s azért célszerűnek véljük fölemlíteni, hogy a társaság jelszava:

„Tegyük Budát ismét Mátyás király virágzó városává, ahol jómódban él a polgárság."

E jelszó nevében vetette meg három év előtt a Hollós Mátyás Társaság a ma oly hatalmas hullámokat verő fürdőügyi mozgalmat és az az ankét, amelyet ez ügyben dr. Ripka Ferenc elnöklete alatt akkor rendezett kiváló, európai hírű tudósok és szakemberek közreműködésével szülte közvetve a „Budapest Fürdőváros Egyesület"-et, mely 1929-ben a Gellérthegyi kiállítást rendezi, az „Idegenforgalmi Szövetség"-et és a „Duna Szövetség"-et.

A gyakorlati élet kialakítja ezeket azután önmagától, ha egészséges alapon történt az elindulás és magával hozza a tévedéseket is. A Hollós Mátyás Társaság nem Budapest fürdőváros, hanem Budapest világfürdő alapján áll, ahogy azt Exner Kornél dr. oly határozottan körülírta.

A Társaság közgyűlése nem lesz hangos esemény, a tisztikarban alig történik változás és megmarad a választmány is. Csak a kérlelhetetlen halál révén támadt helyeket töltik be.

Tájékoztatásul adjuk az alábbi kimutatást:

A Hollós Mátyás Társaság szervezete és vezetősége a következő:

Díszelnökök: gróf Andrássy Gyula, gróf Apponyi Albert, gróf Karátsonyi Jenő, Rákosi Jenő, dr. Ripka Ferenc. Tiszteletbeli elnökök: dr. Nemes Antal, dr. Pekár Gyula, dr. Pintér Jenő.

Elnöki tanács: dr. Hennyey Vilmos elnök, tagjai: Berényi László, dr. Csánky Dezső, dr. Erődy-Harrach Béla, Szölgyémy Ferenc, dr. Thirring Gusztáv, dr. Voinich Géza és a szakosztály elnökei: Becsey Antal, dr. Sziklay János, dr. Lechner Jenő, Ungváry Sándor, Géczi István, Tarnay Alajos, dr. Barthos Andor, dr. Baranski Gyula.

Tiszteletbeli tagok: gróf Apponyi György, Gajdács Pál, Grill Lola.

Alapító tagok: Becsey Antal, Conrád Ottó, Fóthi Vilmos, dr. Komlós Jenő, dr. Krivoss Árpád, Szilágyi Károly.

A választmány tagjai: Aggházy Kamil, Akantisz Viktor, Baán Aladár, Bánlaky Géza, Barát Ármin, Castiglione Henrik, Csögényi Béla, dr. Czakó Elemér, Czölder Dezső, Ébner József, Gulden Richard, Horváth Ákos, Hörcher Márton, Istók János, Jauernik Nándor, dr. Juhász Jenő, Kadnár Kálmán, dr. Vadnay Tibor, dr. Lendl Adolf, dr. Neuschloss-Knüsli Kornél, Massány Ernő, Medgyaszay István, Paikert Alajos, Pfeiffer Gyula, Sebestyén Géza, Stromszky Sándor, Szilágyi Károly, Ujj Gyula, dr. Zubriczky József. Póttagok: dr. Barsi Jenő, dr. Fábián Gáspár, Haspelné Balázsy Lujza, Kampis János, Lantay Lajos, Palóczy Viktor, Szánthó Ferenc, Thomée József.

Elnökség: Elnök: Morvay Győző. Alelnök: Exner Kornél. Főtitkár: Szávay Gyula.

Tisztikar: Ügyv. titkár: Peterdy Sándor. Jegyző: Réw Sándor. Könyvtáros: Kertész Árpád. Kincstartó: —. Gazda: Hódy Lajos. Ügyész: —. Ellenőrök: Éliás Jenő, Lohr József. Pecsétőr: Badál Ede. Serlegőr: Szigeti János. Háznagy: Viraág Béla.

Rendes tagok: Andriska Károly, dr. Angyal Dávid, dr. Angyal Pál, Antalffy Istvánné, Baranski E. László, dr. szigethi Barthos Andor, Berkes Róbert, dr. Bucsányi Gyula, Budainé Liszt Mária, Böszörményi Zoltán, Clauser Mihály, Czakó Pál, Daróczy Zoltán, dr. Dréhr Imre, Dura Máté, Ebner József, Eperjessy Béla, dr. Farkas Imre, Futó Gyula, Gergely Imre, Grill Lola, Györgyffy György, Győrffy László, Mirkva Halász János, Havas István, Hevesi József, Holló Tivadar, Horváth Elek, mecsekaljai Horvay János, Huber Árpád, Hubert Vilmos, Kapcza Imre, Kertész Árpád, Kertész K. Róbert, Keviczky Hugó, dr. Kiss Menyhért, Komjáthy János, Kopits János, Kovács Alajos, tasnádi dr. Kovács József, dr. Lampérth Géza, Lechner Lóránt, Lelkes Nándor József, ifj. Máday Lajos, Mihályffy Károly, Móra István, Móra János, dr. Némethy Ágost, Némethy Ferenc, Paskay Bernát, dr. Pauler Ákos, Pethelyi Gy. Sándor, Pilch Béla, Preszly Lóránt, Rédey Miklós, Rexa Dezső, Sándy Gyula, Sas Ede, dr. Sebestyén Gyula, Stark Lipót, Stőhr Géza, K. János, Szombathy Kálmán, Szegő Sádor, dr. Székely Wladimir, Szőts Gyula, Urbányi János, dr. Weimess Márián, Ziegler Géza, Zilahy Dezső, Zöld Károly.

Pártoló tagok: Fehér Ferenc, Frenreisz István, Mayer Pál, Mátrai Antal, Schubert Sándorné, Wallisch József.

Reklámszédelgés

és sok más, ami tilos a tisztességes kereskedelemben

A mai nyomorúságban hamar megesik, hogy a fiatal kereskedő túl mohón lát hozzá vevőköre szaporításához és átlépi azt a határt, amit a régi kereskedő oly szigorúan betartott, nehogy a tisztességtelen verseny vádja érhesse.

Elméleti magyarázatok helyett álljanak itt konkrét esetek, amiket nagy gyakorlata alatt egy kitünő jogász, dr. Katona Gábor gyüjtött össe, aki mint jogi szakíró kitűnő nevet szerzett magának és arról is nevezetes, hogy a törvénykönyvet betéve tudja.

Az itt felsorolt érdekes esetek többet mondanak, mint minden magyarázat:

A kamarai juri gyakorlata szerint tisztességtelen versenynek minősül pl. a vevőnek az utcán történő megszólítása. Hirdetések csalafinta, a valóságnak ugyan megfelő, de a közönség metévesztésére irányuló beállítása, pl. megbüntette azt a selyemkereskedőt, aki üzlete ajtajára nagy betűkkel kiíratta „megszűnik üzletem" míg alatta egészen apró betűkkel hozzáíratta, hogy „selyem osztálya". Ellenben nem találta a törvénybe ütközőnek a magát önállítsító versenytársnak ama eljárását, hogy ismerős vevőit felkereste és tőlük a vállalat támogatását kérte. Igen érdekes a kamarai juri állásfoglalása az árak leszorításával szemben. E tekintetbe egyöntetű a gyakorlat olyan irányba, hogy az árak korlátlan leszorítása nem ütközik az üzleti tisztességbe és a vásárlók előnyberészesítése nem tisztességtelen verseny. Sőt az áron alul való eladás is csak akkor képez tisztességtelen versenyt, ha a versenytárs az árut valóban nem adja a hirdetett áron vagy az olcsóság oka, hogy a kínált minőségnél silányabb árut szolgáltat ki. Ellenben tiszteségtelen versenynek minősítette a választott bíróság a következő szövegű hirdetést. „Figyelmeztetés! Csakis a legsürgősebb szükségleteit fedezze, mert rövidesen visszamegyek áraimmal". Nem minősítette tisztességtelen versenynek a következő felhívást: „Ingyen adunk egy pár bőrkesztyűt mindenkinek, aki legalább 500.000 K összegű bevásárlást tesz cégünknél", mert bár tömeges és gyors vásárlásra ingerelhet, „mondja az ítélet indokolása" az üzleti tisztesség korlátait csak az esetben lépi át, ha a hirdető üzleti eljárása a fogyasztók megtévesztésére irányult és a valóságnak meg nem felel. A törvény megállapítja, hogy kiket kell a törvény szempontjából versenytársaknak és mely alakulatokat lehet vállalatoknak tekinteni. „Versenytárs a jelen törvény értelmében minden azonos tárgyú, vagy hasonnemű vállalat, amennyiben a távolsági viszonyokra való figyelemmel az üzleti versenyben érdekeltnek tekinthető. Pl. a Fehérvári-úti fűszerkereskedő nem a versenytársa a vizivárosi fűszerkereskedőnek, mert a távolsági viszonyokra tekintettel a kölcsönös érdekellentét nem állhat fenn. Míg ellenben a pécsi bőrgyáros versenytársa lehet a budapesti bőrgyárosnak, mert azonos vevőkörrel rendelkezhetnek. Ellenben a juri álláspontja szerint a foglalkozási ágak eltérő természte dacára is foroghat fenn versenytársi minőség, ha az üzleti életben a versenytárs által használt névről egy más vállalatot szoktak felismerni. Pl. eltiltott a bíróság egy cigarettapapírgyárat attól, hogy a cigarettapapiron egy ismert ujság nevét használja.

Viszont tokaji bor elnevezést csak kizárólag a Tokaj vidékéről való borra engedhető meg.

„Olcsó árak", „Olcsó hét", „Occasió", „Mélyen leszállított árak". A juri nézete szerint olyan elkoptatott frázisok, amelyek minden különösebb hatást nélkülöznek. De reklámszédelgést állapított meg ama iparos apróhirdetésében, aki magát megszorult eladónak tüntette fel és félárban kínált bútorokat eladásra. Reklámszédelgést látott a juri abban is, hogy a kereskedő kirakatában kiírta az árura, hogy ezelőtt 10 pengő, most pedig 8 pengő, mivel megállapítást nyert, hogy ténylegesen nem történt leszállítás. Reklámszédelgést állapított meg a juri az „áruház" hangzatos címének használata miatt, áruház alatt ugyanis általánosságban oly épületet kell érteni, mely kizárólag ama üzlet céljainak szolgál. A Divatcsarnok elnevezés is kizárólag oly vállalatok részéről alkalmazható, amelyek az üzlethelyiségek átlagos mértékét, terjedelmét és raktárát meghaladja. A szó használata csakis olyan üzemnek engedhető meg, amely az ipartörvényben, megállapított számú szakmunkást foglalkoztat. Reklámszédelgést állapított meg a bíróság ama kárpitos hirdetésében, aki azt hirdette burkoltan, hogy garnitura vörös brokáttal, visszament parti miatt eladó és kiderült, hogy közönséges parti-áru volt. Ellenben nem tekintette a bíróság reklámszédelgésnek ezt a hirdetést, hogy „minden 100-ik dobozban egy ezüst pengő", ha ezek az állítások nem valótlanok.

Eltiltotta a bíróság az Albus keményítőgyár cég használatát, mivel az Albus szappangyárral összetéveszthető. Eltiltották Zirner ékszerészt a „Zirner itt" használat felírásától, mert alkalmas lehet a közvetlen közelében levő hasonló elnevezésű céggel való elnevezése. Ellenben Hungária bank és Hunnia bank, ha csak nem egymás közvetlen közelségében léteznek, nem megtévesztő cégjelzések.

Nem utánozható a közismert Odol szájvízüveg s nem utánozható a Pixavon hajkenőcs üvege sem. Védi a törvény az elnevezést is így a fogyasztó emlékezetébe vésődő ötletek, jelszavak, mint pl. nappal szék, éjjel ágy, vagy kis szerencséje nagy, szintén különös védelemben részesülnek. Az úgynevezett szóvédjegyeknél nem csupán a szavak azonossága, hanem a fonetikai megtévesztő hasonlatosság is megállapítja az utánzás büntetőjogilag sujtott fogalmát, így eltiltotta a juri a sósborszeszvállalatot attól, hogy gyártmányait a közismert „Diana" sósborszesszel összetéveszthető „Die Anna" elnevezéssel lássák el. Ellenben kimondotta, hogy az „Ovosán" gyógyszer elnevezés nem utánzata „Gonosan" elnevezésű gyógyszernek.

Hitelrontás állapítható meg azzal, ha a vevőket a konkurrens cég azzal igyekszik magához csábítani, hogy a másik vállalatról azt híreszteli, hogy már megszünt. Élesen elhatárolja a gyakorlat a bizalmas természetű levélben közölteket az úgynevezett körlevélben közöltektől. A bizalmas természtű magánlevelekben közölt tényállítások csak akkor esnek a hírnévrontás és hitelrontás fogalma alá, ha azok valótlanok, ellenben a körlevélben közölteket még akkor is büntetendőnek nyilvánítja a gyakorlat, ha az abban foglalt tényállítások valók is lennének. Igy a juri kimondotta, hogy egy magánlevélben közölt ama tényállítást, hogy a konkurrens gyártmányai „50%-al rosszabbak, mint a mi gyártmányaink" az „áruraktára csupa selejtes áruból áll" csak valótlansága esetén tekinthető hitelrontásnak. Ellenben megállapította a hírnévrontást a következő körlevélben alkalmazott kitételek miatt: áruja hasznavehetetlen, fabatkát sem ér", „jóraváló kereskedő ugyan, de nem rendelkezik elegendő tőkével, hogy valamirevaló árut raktáron tarthasson" vagy a következő kitételt „már nem is tudja szabászát fizetni".

Különösen az egyszerű fogyasztó közönség körében pusztított már békeidőben az úgynevezett hólabda rendszer. A törvény tiltja az úgynevezett hólabda szerződés kötését, mert a gyakorlat szerint az egész hólapdarendszer erkölcstelen kalkuláción alapszik, mert bizton számít arra, hogy a későbbi vevők képtelenek lesznek a szelvényeket elhelyezni és így tetemes haszonra fog szert tenni a visszamaradó vételárösszegekből.

KIRÁLY-FÜRDŐ

Építette 1556-ban KARA MUSTAFA budai basa.

Budán, II., Fő-utca 84. szám.

45 fokos szénsavas natront, szénsavas meszet, szénsavas kiornátriumot és magnézlumot **tartalmazó hévviz**

köszvény, csúz-, bőr- és csontbetegségek, fémmérgezés, máj-, lép-, méh-, húgyhólyagbántalmak, gyomorhurut és alhasi pangás ellen.

Kádfürdők: egész napon át.

Gőzfürdő: férfiaknak . . . reggel 5—1 óráig, nőknek hétköznap délután 2—7 óráig

!! IVÓ KURA !!

GUNDEL

Szent Gellért

ÉTTERMEI

Délután és este zene!

TÁNC TÁNC

MEGNYILT

Budán

a

legöregebb és egyuttal a legujabb, meglepő párizsi izléssel berendezett, előkelő

LÁNCZHID

kávéház

Telefon 257-58, 273-65, 214-51

Telefon: 257-58, 273-65, 214-51

Hűtlen kezelés (sikkasztás, csalás)

ellen csak az

Anglo-Danubian Lloyd Általános Biztosító Rt.

Budapest, V., Nádor-utca 34

hűtlen kezelési (óvadék) kötvénye

nyújt teljes biztonságot. — Számos előkelő pénzintézet, vállalat és hatósági intézmény kötött ily biztosítást.

Kérjen prospektust és ajánlatot!

MÁTHÉ

FERENC MÁZOLÓ MESER

I, Márvány-u. 11.

Vállalja: kávéházak, dísztermek és lakások modern festését

Érdeklődők nézzék meg a Pozsony kávéházat

BELLEVUE SZÁLLODA ÉTTERMEI

Budán, I. Attila-utca 53 -- Igazg. Telefon: Lipót 986—85

Minden este, vasár- és ünnepnap délután is a világhirű

I. L. Thibo orquesta tipica de Tangos Argentinos

eredeti argentinai tangó énekes és a

FLORIDA-JAZZ

és szimfonikus zenekar játszik

Kiváló konyha és italok — Mérsékelt árak

Asztalrendelés telefonon is: Lipót 986—84.

Ascher kályhás, II., Apostol-u. 9.

Közalkalmazottak részére árkedvezmény!

SZÉCHENYI GYÓGYFÜRDŐ

a modern orvosi tudomány minden eszközével és a különböző gyógyeljárásokhoz szükséges fölszerelésekkel ellátva.

A város minden pontjától könnyen megközelíthető.

Sajnálják tőlünk a pestiek azt a kis olajat is, amivel Budát portalanítják. Igazuk van egyben, hogy ez a portalanítás nem történik rendszeresen. A Hűvösvölgyből már augusztusban beköltöztek a nyaralók a városba, mert nem bírták a port és szembe találkoztak az olajszóró gépekkel, amelyek a nyár végén jöttek portalanítani a Budakeszi-utat. Ám a Budakeszi-útnak is csak egy részét olajozták, a másik résznél az volt a kifogás, hogy túlságosan lejtős. Viszont a Vérmező-utat, mely sokkal lejtősebb, kétszer is olajozták az év folyamán. Azt mondják, hogy az olaj rontja a makadámutat, csakhogy a gyakorlat azt bizonyítja, hogy a jól épített makadámutat nagyon csekély mértékben rontja csak, viszont a mészkőből épült, tehát rosszul épült sok utat föltétlenül konzerválja.

Kontra Aladár lemondása folytán székesfővárosi bizottsági tag lett Mattelka Frigyes, aki a Keresztény Községi Párt első póttagja volt Óbudán.

Szemrehányások érték a Bellevue-szálló éttermeit Ripka Ferenc névnapi estélye alkalmából, amiért nem lehetett az ünnepi vacsorát ott rendezni. Az étterem vezetősége csak most szerzett erről a panaszról tudomást és e nyilatkozatával siet eloszlatni a félreértést. A Bellevue-szállodának ugyanis egy étterme és egy külön terme van: mindegyik kétkétszáz személy befogadására alkalmas. A szálló igazgatósága készséggel és örömmel vállalta az ünnepi vacsora kiszolgálását a külön teremben kétszáz személy részére s készült is az ünnepélyre, amikor két nappal a vacsora előtt a rendezőség részéről azt az értesítést kapta, hogy a jelentkezők már háromszázon felül vannak s így négyszáz résztvevőre is lehet számítani. Ismerve a Bellevue befogadóképességét — a rendezőség az estélyt a Vigadóba tette át, miután azt nem kívánhatta a Bellevue-től, hogy a saját vendégeit aznap estére az éttermeiből kizárja. Ez a dolog története. A Bellevue éttermeinek vezetősége mély sajnálkozással vette tudomásul a rendezőség értesítését és bármenynyire is ambicionálta a vacsora felszolgálását: a kényszerű helyzet előtt meg kellett hajolnia, amiért azonban szemrehányás nem illeti.

Kert- és mezőgazdasági tanfolyamot rendez az Óbudai Hegyvidéki Szövetség a Hegyvidék mindkét nembeli gazdálkodó lakossága részére, mégpedig: kétéves elméleti téli esti, nov. 15—márc. 15. — és gyakorlati nyári délutáni tanfolyamot ápr. 1—aug. 1. a Szkfv. Közs. Felsőmezőgazdasági Iskolában és annak tangazdaságában. Beiratási díj: 10 pengő, tandíj télen havonkint 25 pengő és nyáron 12 pengő 50 fillér. Részletes felvilágosítást ad hétfőn, szerdán, pénteken este 7—8-ig a Szövetség titkári hivatala: Óbudán, III., Kiskorona-u. 10., földszint 19.

Elzárták a Lánchidat

a kereskedelem és ipar elől

Az Alagut is el van zárva

Egyöntetű zárórát sürgetnek

Keserű kifakadásokra szolgáltat alkalmat az a különös eljárás, hogy a kézikocsik és az azokon való áruszállítás elől elzárták a Lánchidat és az Alagutat. Enyhe szó az, hogy ez sérti a kereskedők és iparosok érdekeit, mert nemcsak sérti, de határozottan károsítja őket.

Régi cégek mentek tönkre a Krisztinaváros déli részén, akik erős üzleti összeköttetésben állottak a Belváros alsó részével. A pékek képtelenek szerencsétlen beosztású munkarendjük miatt, friss süteménnyel ellátni azokat a vevőiket, akikkel az Alagúton át kell érintkezniök.

Számos ilyen panasz került megvitatás alá a vizivárosi kereskedők között, akik résztvettek az *Omke* II-ik kerületi osztályának e hó 2-án este a „3 verébhez" címzett főutcai pilseni sörcsarnok külön termében rendezett felolvasó estjén, ahol dr. *Katona* Gábor olvasta fel sok új adattal és érdekes esetekkel kibővített tanulmányát a tisztességtelen versenyről, amelyet lapunk más helyén közlünk bő kivonatban.

Az értékes előadást *Linke* Károly elnök köszönte meg és fölhívta a megjelenteket, hogy a kereskedelmet sujtó bajokat vitassák meg.

Elsőnek *Fisch* Farkas festékkereskedő szólalt fel és azt a sérelmet adta elő, amelyet a nem egyöntetüen megállapított záróra okoz. A festékkereskedők kénytelenek 6 órakor zárni, viszont a füszerkereskedők 8 órakor. Ennek a következménye, hogy a közönség ott szerzi be azokat a cikkeket, amik tulajdonképen a festékkereskedők ügykörébe tartoznak, de zárás után a füszeresek árulják.

Erre kifejtette álláspontját *Siposs* József a „Lucullus"-hoz cimzett üzlet tulajdonosa és kifejtette, hogy ilyen cikket náluk csak a régi rendes vevő keres és jelentéktelen ezekben a forgalom. Viszont panaszt emel a *buffék* ellen, amelyek a füszerüzletek zárása után, nagy forgalmat csinálnak élelmiszerekben. Egyetlen módja ez akaratlan visszaélések meggátlásának az egyöntetüen megállapított záróra és — a kávéházakat és vendéglőket kivéve — minden üzletet egyidőben kell bezárni.

Azután keserves szóval emlékezett meg arról a nagy sérelemről, ami a kereskedőket azzal sujtja, hogy az

autók kedvéért elzárták előlük a Lánchidat és Alagutat,

megtiltva nekik kis kézi kocsikkal való áruszállítást úgy a Lánchídon, mint az Alagúton. Most ezzel a kisebbfajta teherrel félnapos kerülőt kell tennie az alkalmazottaknak, holott az autó könnyebben kerülhet. Tudomása van arról, hogy régi pékműhelyek tönkrementek emiatt a Krisztinában, akik a Vizivárosnak szállítottak azelőtt süeményt.

Löwy József sírkőkereskedő a világháború maradékainak mondja e bajokat és az azokat előidéző intézkedéseket. A füszerest nem lehet ellenőrizni, de büféket sem s az egyetlen megoldás az egyforma záróra minden üzletnél. A munka szabadságát sürgeti, ami azzal érhető el, hogy a háború e csökevény maradékait likvidálják.

Linke Károly a középutat tartja helyesnek, mert a szociális szempontok követelik a korábbi zárórát. A 6 órai túlkorán van, a 8 órai későn. A Vizivárost jobban érdekli, jobban sujtja a Lánchíd elzárása mint az Alagút, mert Pesttel áll erős üzleti összeköttetésben.

A kifejlődött vitában megbecsülendő érveléssel vettek részt oroszhegyi *Szabó* István ékszerkereskedő, *Löwy* Vilmos, háztartási cikkeket és konyhaszereket árusító üzlet tulajdonosa, *Hammerl* mérnök a virágkereskedők érdekében és *Beck* Oszkár, aki az alkalmi vándorárusok veszedelmes konkurrenciáját tette szóvá.

Az ügyben Katona Gábor dr. azt ajánlja, hogy ezeket a sérelmeket, mint választmányi határozatot terjesszék orvoslás céljából a központ elé. — mire Linke Károly berekesztette a tanulságos és kedves összejövetelt.

Gerley Lajos vezérigazgató nem elégszik meg a főváros tejellátásának állandó fejlesztésével, hanem utól akarja érni Dánia tejtermelését

Az élénk tejgazdasági mozgalmak indokolttá teszik azt a kérdést, hogy helyes volt-e tejgazdasági politikánk és hogy céltudatos munkánkat milyen irányban tökéletesítsük.

A Budapesti Központi Általános Tejcsarnok Rt. vezérigazgatója,

Gerley Lajos

fővárosi bizottsági tag a következőkben mondotta el nekünk nézetét a felvetett kérdésekről:

— Helyes és amellett meggyőző választ e kérdésekre csak összehasonlítás alapján adhatok. Természetesen csak olyan nemzet tejtermelésével hasonlíthatjuk össze a mienket, mely a mi állattenyésztésünkhöz nagyjában hasonló gazdasági viszonyok közepette él. Ilyen Dánia. A tejtermelés és a tejtermékek terén azonban már messze elmaradunk Dánia mögött.

— Ennek okát nemcsak a háborúban és az azt követő idők gazdasági és politikai viszonyaiban kell keresnünk, hanem nagyrészt a *szervezettség hiányában.*

— Dánia példájára tejellenőrző és értékesítő szövetkezeteket, állattenyésztő szövetkezeteket kell alapítanunk. A jól tejelő teheneket kell tenyésztésbe vennünk, amelyek jó tejelőképességüket ivadékaikra is átörökítik. Köztenyésztésre csak olyan bikákat szabad vennünk, amelyek kimutathatólag jó tejelő családokból származnak.

— Fokozni kell a mezőgazdasággal foglalkozók körében a szaktudást is. Fejleszteni kell tehát a felső-, közép- és alsófokú szakoktatást is, ami ugyan anyagi áldozatot ró az államra és társadalomra, de később milliárdokra menő összeggel gyarapítja majd a nemzeti vagyont.

*

Ezeket mondja *Gerley Lajos* a *Budapesti Központi Általános Tejcsarnok Rt.* vezérigazgatója, aki közel négy évtizede áll ennek a közérdekű intézménynek az élén. *A Budapesti Központi Általános Tejcsarnok ma annyit jelent: az ország tejtermelése emelkedik* és a tej *minősége* megjavult. Ennek pedig mindenütt a világon becsülete van.

Gerleyben erősen él annak a hite, hogy az ország tejtermelése valaha el fogja érni Dánia tejtermelését.

Gerley nemcsak mint vezérigazgató, hanem mint gazdasági szakíró és előadó is külön klasszist képvisel. Rendkívül magasszínvonalú és kellő előkészültséget feltételező, majdnem akadémikus stílű előadásmodora van.

Olyan értéke a magyar közgazdaságnak Gerley Lajos, aki méltán kérhet helyet a magyar értékek galériájában.

(F-czy L.)

Idei első táncestélyét nov. hó 5-én, este 7 órakor rendezi a Szabadpolgári Kör, karöltve a Szabad Liceummal, amely alkalommal Temesy Győző dr. gimn. tanár érdekes dolgokat mond el „A magyar föld sorsa a magyar történelem folyamán" címen, — Sinkó René hegedűművész és Dubovszky Klára zongoraművész zeneszámokkal. — Pálmay Kálmán polg. isk. igazgató pedig szavalattal szerepel. Az estét Kovács Andor színművész konferálja. Vacsorajegy 1 pengő 60 fill., ruhatári díj 40 fillér. — A Szabadpolgári Kör ilyen szórakoztató táncestét minden hónap első szombatján rendez ezentúl.

A Kelenföldi Polgári Kör e hó 5-én, szombaton este 8 órakor, társasvacsorát rendez dr. Bródy Ernő orszgy. képviselő tiszteletére.

Gyász. Nagy részvétet keltett az a hír, hogy szept. 29-én, Egerben meghalt dr. Labuda Ferenc, szentszéki tanácsos, ny. segédlelkész. Október 3-án mondotta érette a requiemet Sagmüller József apátplébános Óbudán, ahol másfél évtizeden volt káplán.

VILLA ELADÓ

a Bimbóutcában, 2100 négyszögöl, 600 gyümölcs- és díszfával, 48 ezer pengőért. Cím megtudható a szerkesztőségben. Telefon: Kr. 502—96. Kitünő vétel.

Személy-AUTÓ

fuvart

vállal éjjel-nappal

GRUBER ANTAL

ZUGLIGET, FÁCZÁNTELEP

Telefon: 662—28

HALWA SÁNDOR

PUSKAMŰVES

BUDAPEST,

Üzlet és műhely: I., Szent János-tér 4

Telefon: Kr. 507—37

Állami díszoklevél. Ezüstkoszorús mester

Nagy aranyéremmel kitüntetve

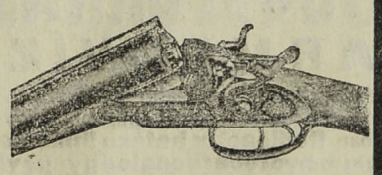

VADÁSZFEGYVEREK

•••

FEGYVERJAVÍTÁSOK

•••

SPORTCIKKEK

•••

CSERKÉSZFELSZERELÉSEK

Rudas-fürdő

A budai forráscsoport legrádioaktivabb hőforrása

A török hódoltság idejében épült s teljes eredetiségében fennálló kényelmes gőzfürdő — Kádfürdők

Fedett téli uszócsarnok

PADOS

József vendéglős által megvásárolt

POZSONYI

vendéglő az Anna-udvarban

I., Krisztina-körút 8—10. sz.

Minden csütörtökön

POMPÁS DISZNÓTOROS

különlegességek!

Polgári konyha és árak!

A budai KÉMÉNYSEPRŐ VENDÉGLŐ

I., Pauler-u. 3. (A budai Szinkörrel szemben)

Tulajdonos:

PANTOL MÁRTON

Családok és egyesületek szolid találkozó helye. Teljesen ujjáalakítva.



Minden kényes igényeket kielégít. Régi, hires magyar konyhája sajátszüretelésü borainak kiválósága közismert.

Mi nden pénteken halászlé. Szombaton disznótoros vacsora.

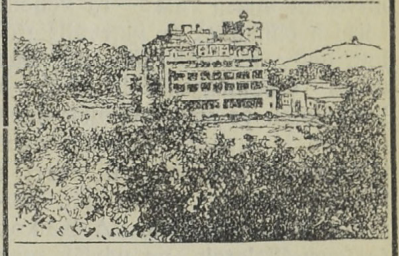

Budapest-Svábhegyi Szanatórium

Klimatikus (430 m), diétás gyógyintézet

Egész éven át nyitva!

Most, az **őszi utószezonban** jelentékenyen **lemérsékelt** napidijak!

Budai Általános Takarékpénztár rt.

a takarékbetéteknek

kényelmesebb gyűjtése céljából takaréklapokat bocsájt a felek rendelkezésére. Könyvceskékre elhelyezett betétek és folyószámlára elhelyezett összegek után

6 százalék kamatot térít a

Budai Általános Takarékpénztár rt.

Buda, II., Fő-utca 9.

Pénztári órák: 9 — 3-ig.

Telefon: T. 214-21. — Váltóüzlet és tőzsdeosztály: T. 133-50. — Tőzsde kirendeltség: V., Szabadság-tér 17. Telefon: J. 902-88.

WIMMER FERENC

épület-, gép- és műlaka osmester

II, Tölgyfa-u. 8 Tel. 125-37

Az épülő budai Ciszterci gimnázium látképe



Tervezi: **Wälder Gyula** műépítész, műegyetemi tanár. Építi: **Radó Sándor** építész.

SZENT
LUKÁCS-FÜRDŐ
a magyar Pőstyén.

Ingyomorra naponkint igyék
egy pohár
KRISTÁLY-vizet!
168

Közgazdasági Napló

Javult a tőzsde

A külföldi tőzsdékről érkezett hirek nyugodtabb hangulatot találtak a pénteki budapesti tőzsdén, mert a kisjátékosok át nem vehető kötéseiket már csütörtökön lebonyolították, a kontremin pedig fedezővásárlásait még az alacsony árfolyamoknál elintézte. Az olcsó lombardhitel megnövelte a vevők számát, úgy hogy folytonosan emelkedő árfolyamokon cseréltek ma gazdát a papirok. A lombardkamatláb 7.5 százalékra csökkent. A valutapiac egyenetlen. A fixkamatozású értékek piaca üzlettelen.

* **Hegedüs Lórántot** a TÉBE e hó 2-án megtartott ülésén öt esztendőre újból elnökké választották. Az ülésen dr. Kresz Károly igazgató a Párisban múlt hó 26-án tartott nemzetközi TÉBE-konferenciáról számolt be.

* **Fleissig Sándor, a tőzsde alelnöke,** a Bankárok és Értékpapirkereskedők Egyesülete ülésén rámutatott arra, hogy a közvélemény nyomása alatt rá kellene bírni a bankokat és iparvállalatokat, hogy mielőbb adjanak hírt üzleti eredményeikről, mert a bankoknak és vállalatoknak most nagyon jól megy. A közönséget tájékoztatni kellene erről, mert a tőzsdét inkább pszihológiai momentumok lanyhítják. A bankok és iparvállalatok ne várják meg az igazgatósági üléseket, hanem már decemberben nyilatkozzanak a vállalatok eredményeiről. Szükséges volna, hogy a közönség tudja már decemberben, hogy milyen osztalékot várhat. Az ülés egyértelműen csatlakozott Fleissig Sándor indítványához s ebben az irányban akciót fog indítani.

FÉNYKÉPÉSZETI CIKKEK
Zibrinyi, Budán, I., Attila-utca 12.

* **Fenyő Miksa,** a Magyar Gyáriparosok Országos Szövetségének vezérigazgatója, október 29-én a régi képviselőház nagytermében előadást tartott Trianon és Locarnóról. Fenyő Miksa, mint értesülünk, Londonba utazott, hogy ott részt vegyen Nagy Emil vezetése alatt álló küldöttségben, amely Rothermere lordnak át fogja adni a magyar társadalom üdvözlő aláirásait. Fenyő Miksa londoni tartózkodását felhasználja arra is, hogy az angol gyáriparosok szövetségével szintén tárgyaljon bizonyos kérdésekben, úgyszintén tárgyalni fog azzal az angol tőkecsoporttal is, amely az ipari kölcsön kibocsátását vállalni akarja.

Az Ofa terjeszkedése

Az Ofa Holzindustrie A.-G., amely október 29-én tartotta közgyűlését, 1927 június 30-án lezárt üzletévére 1,163.899 frank bruttó nyereséget mutat ki, szemben a multévi 950.804 frankkal. Ebből általános kiadásokra és hirdetésekre 69.043 (44.200 frank), adókra 37.895 (5524 frank) kerül levonásra, úgy hogy a 25.700 frankos (14.764) nyereség-egyenleg áthozatával 1,107.504 (890.700 frank) nyereség-egyenleg áll a közgyűlés rendelkezésére. A mult évi 7 százalékkal szemben 9 százalékos nyereség kifizetése került javaslatba. Az üzletév végével elhatározott alaptőkeemelés 8 millió frankról 12 millió frankra, amelyet június 18-ika és július 2-ika között hajtottak végre és amely az új üzletévnek a parin felül történt emisszió folytán a saját tőkéknek az 5.6 milliós megnövekedését jelenti, semmi befolyása nem volt az elmult évben elért nagy fejlődéshez. Ez inkább gazdasági konszolidáció és az ezzel kapcsolatos fellendülés eredménye azokban az országokban, amelyekben az Ofa dolgozik. A mérleg főösszege 12.4 millióról 18.3 millióra emelkedett. A mérleg felismerhetővé teszi azt, hogy a nemrégiben elhatározott tőkeemelés valóban szükséges volt. A saját tőkék a változatlan 8 milliós alaptőke és a 945.000 frankos (550.000 frank) tartalékok mellett az idegen tőkék hitelezők formájában 2,974.460 frankról 8,385.162 frankra emelkedett. A keresztülvitt alaptőkeemelés folytán az új üzletév kezdetétől fogva az idegen és a saját tőkék közötti arány helyre van állítva. Az aktivákoldalon a részesedések tétele 5,512.500 frankról 6,147.750 frankra emelkedett. Mint a hitelezők a passzivák között, úgy az adósok az aktivák között erősen megnövekedett és 12,125.130 frankra emelkedtek az adósok 6,117.985 frankkal szemben. A 12 millió frankból 2 millió frank kapcsolatos a június végén keresztülvitt alaptőkeemelésben. Az értékpapírtárca emelkedése összefügg a Körnerwerke A.-G. Wien és a Zempléner Forstenwirtschaft A.-G. Suina Csehszlovákia részvénytöbbségének megszerzésével.

Az Ofa Holzindustrie A.-G. folyó évi október hó 29-én tartotta mérlegmegállapító rendes évi közgyűlését. Az 1926—27. üzletévben elért tiszta eredmény 1,107.504.10 sv. Frcs., melyből a közgyűlés határozata szerint az 5. számú, 1926—27. évi szelvények 4.50 sv. Frankkal — levonva 3% svájci szelvényadó — váltatnak be, folyó évi november hó 5-étől kezdődőleg és pedig: Budapesten: Magyar Országos Központi Takarékpénztárnál, Genfben: a Comptoir d'Eskompte de Geneve-nél, Zürichben: a Comptoir d'Eskompte de Geneve zürichi fiókintézeténél és a Blankart & Co. Kommandit A. G.-nál és Wienben az Österreichische Kreditanstaltnál és a Niederösterreichische Escomptegesellschaftnál. Ugyanekkor a legutolsó tőkefelemelés alkalmával kiszolgáltatott számjegyzékek az azt kibocsájtó bankoknál végleges részvényekre cseréltetnek át.

* **A BUR vasút közgyűlése.** A Budapest—Ujpest—Rákospalota Villamos Közúti Vasút Részvénytársaság közli, hogy 1925 és 1926. üzletévi rendes közgyűlésen, amelyen Folkusházy Lajos elnökölt és amelyen Rohrmann István állandó miniszteri biztos is résztvett, megállapította a BUR vasút megnyitó mérlegét, valamint az 1925. és 1926. üzletévi mérleget és zárszámadást s az igazgatóságnak és a felügyelő bizottságnak a felmentést megadta. Az 1927. évre az eddigi igazgatóságot és felügyelő bizottságot választották meg. Ugyancsak egyhangú határozattal felhatalmazta a közgyűlés az igazgatóságot arra, hogy a BUR vasút üzemének vitelére a társaság engedélyidejének lejártáig megállapodást kössön a BSzKRt.-tal. A kisebbségi részvényesek indítványára köszönetet szavaztak az elnöknek és az igazgatóságnak eredményes működésükért, melylyel a társaság két legfontosabb ügyének, a megnyitó mérlegnek és az üzemviteli megállapodásnak egyértelmű elintézését lehetővé tették. Folkusházy Lajos elnök az igazgatóság nevében köszönetet mondott a megjelent részvényeseknek az elismerésért.

* **A Rimamurány — Salgótarjáni Vasmű Részvénytársaság közgyűlése.** A Rimamurány—Salgótarjáni Vasmű Részvénytársaság a napokban tartotta dr. Biró Pál elnökléséyel rendes évi közgyűlését. Az 1926/27. év zárszámadásai és az ezzel összefüggő összes javaslatok egyhangú elfogadást nyertek. A részvényenkénti 6 pengő f. é. november 2-ikától kerül kifizetésre. Sárkány Béla részvényes indítványára a közgyűlés az elnöknek, az igazgatóságnak, a tisztikarnak és a munkásságnak az elért eredményekért köszönetet szavazott. A felügyelőbizottság eddigi tagjai újból megválasztattak.

* **A Magyar Forgalmi Bank Részvénytársaság** október 29-én megtartott rengkívüli közgyűlésén elhatározta, hogy alaptőkéjét 30.000 darab egyenként 25 pengő n. é. részvény kibocsátása útján kétmillió pengőre emeli fel. Az új részvények kibocsátási árfolyama 70 pengőben lett meghatározva és minden 5 darab régi részvény ellenében 3 darab új részvény vehető át. Töredékrészvények nem lesznek kibocsátva. A bank a részvénykibocsátással kapcsolatos illetéket és költségeket a sajátjából viseli. Az elővételi jog november hó 2-tól november 11-ig bezárólag a bank pénztáránál (V., József-tér 5. sz.) hétköznapokon d. u. 4—6-ig gyakorolható. Az intézet nyilvánosan kimutatott vagyona az alaptőkeemelési művelet végrehajtása után négy és fél millió pengőre fog emelkedni.

A Magyar Vasuti Forgalmi Rt. olyan érdekes tárgyalásokat fejezett be mostanában külföldön, amelyeknek tőzsdei hatása normális viszonyok között kétségtelenül jelentkezne a részvény árfolyamában. Ezen újabb vállalkozásokat a magyar társaság osztrák testvérvállalatával: Österreichische Eisenbahn Verkehranstalt-tal együtt létesitett. A Vasutforgalminak az utolsó esztendőben a külföldön kellett üzleti lehetőségeket keresni, mert a belföldön vagónparkjára nem akadt elég igénylő, úgy, hogy a MÁV már régóta nem vesz kölcsön vagónokat. Különösen élénk kölcsönüzletet bonyolított le az utolsó esztendőkben a lengyel vasutakkal és ma már az a helyzet, hogy a két testvérvállalatnak kb. 3000 vagónja fut Lengyelországban. Szinte kézenfekvő volt az önálló lengyel vasutforgalmi vállalat megteremtése, amire a napokban került a sor. Az új lengyel társaság alakításában a két vagónkölcsönző vállalaton kívül az egyik legnagyobb varsói bank is részesedést vállalt. A másik nagy üzletet a Vasutforgalmi Ausztriában kötötte le. Megállapodás jött létre az osztrák és a magyar társaság között, hogy az osztrák vasutaknak 400 vagónt adnak bérbe. A bérbeadás feltételei a megszokott keretben mozognak.

Az Ingatlanbank részvénye a jelenlegi általános lanyha és depriméló tőzsdei helyzet mellett is állandóan emelkedik és jól tartja a 70 pengős árszintet. Az áremelkedést kapcsolatba hozzák azzal a körülménnyel, hogy az Ingatlanbank házbérjövedelme már elérte a másfélmillió aranykoronát és ez az összeg a jövő esztendőben csak emelkedhetik. Kiszivárgott továbbá a tőzsdére az a hir is, hogy az Ingatlanbank nyeresége a tavalyinak másfélszeresét is meghaladja és hogy különféle telekparcellázásokból nagy nyereséget ért el a bank. A Budai Napló értesülése szerint az Ingatlanbank vezérigazgatója, dr. Halom Dezső ezidőszerint egy nagyarányú új építkezési üzlet megkonstruálásán fáradozik. Az Ingatlanbank megvette a Lichtig-gyár hatalmas, egy tagban elterülő albertfalvai telkeit, amelyeknek terjedelme meghaladja a 70.000 négyszögölet. Modern és nagyszabású új tisztviselővárost akar itt létesíteni az Ingatlanbank, amelynek vállalkozása nagy sikerrel kecsegtet.

A Magyar Általános Kőszénbánya október végén ülést tartott még pedig ezuttal Bécsben, ahová Budapestről Vida Jenő vezérigazgató és Kovács Géza a Hitelbank ügyvezető igazgatója utaztak el. Tőzsdei hirek szerint a Magyar Általános Kőszénbánya igazgatósága többek között bizalmas megbeszélést folytatott a folyó évre fizetendő osztalék nagyságáról. Állitólag 32 pengő dividendát fognak fizetni a mult évi 22 pengős osztalék helyett.

A Kisipari Hitelintézet október 31-én a takarékossági nappal kapcsolatosan az iparostanonc iskolák útján több mint 25.000 egyenkint 1 pengő zárolt takarékbetétről szóló betétkönyvet osztott szét azzal a feltétellel, hogy az ajándékozott 1 pengő csak akkor megy át a könyvtulajdonos birtokában, ha bizonyos időn belül szaporítja a kezdő betétet. Szél Jenő vezérigazgató altruisztikus ténykedését bizonyítja ez a 25.000 propaganda betétkönyv, amellyel részt kíván venni a takarékossági mozgalomban.

* **A „Hermes" Magyar Általános Vátlóüzlet Rt.** közgyűlése az 1926—27. üzletév 507.998.25 P-t tevő nyereségéből részvényenként 2.40 P (az 1927. évi kibocsátású részvények után 1.20 P), a mult évivel egyenlő osztalék fizetését határozta el, mely november 4-től kezdve kerül az intézetnél és a Magyar Általános Hitelbanknál kifizetésre. Az intézet a rendes tartalékalap javára 62.000 pengőt, nyugdíj- és jótékonycélokra pedig 79.000 pengőt fordít.

Szerkesztő: FERENCZY LÁSZLÓ.
Laptulajdonos: VIRÁG és TÁRSA
Kiadásért felelős: Virág Béla.

Hölgyek és Urak!
Nem kell sem Karlsbad, sem karlsbadi só,
MIRA
glaubersós gyógyvíz
minden mesterséges só nélkül
soványít és gyógyít
Biztos siker! Budai lerakat: Kérdezze meg orvosát!
PÉCZELY ANTALNÁL
II., Margit-körút 50
Telefon: 240—97 Telefon: 240—97

ÁMON ANTAL ÉS FIAI
kövezőmesterek, út, csatorna- és betonépitési vállalkozók Földmunka Vágányfektetés Mészkőbánya — Telefon: J. 303-85.
VIII., Futó-utca 10. szám.

Magyar német
gyorsírási, gépírási tanfolyamok
Belvárosi
Szakiskolában
Muzeum körút 23

VALÓDI
szentgyörgyi és badacsonyi
BOROK,
hideg konyha, sör
HABERMANN
ANTAL vendéglőjében
I., Maros-utca 18. sz.
volt SZIGETHI-féle vendéglő

SCHAFFER GYÖRGY
utépítő-
és kövező mester
II., Tulipán-utca 18
Telefon: T. 255—24

Nem fizet
soha lakbért
ha 1—35 évi törlesztésre 2-3-4-5 szobás modern, kényelmes, saját tulajdonu
ÖRÖKLAKÁST
vesz az „ÖRÖKLAKÁS" R.-T.-tól IV. Városház-u. 4.
(Kossuth Lajos-utca mellett)


Háztatarozásnál
előnyös feltételek mellett vállalkozik
Nagy Pál
bádogos
gáz, vízvezeték, csatornázás, fürdőberendezés és központi fütés vállalata
II., FŐ-UTCA 20. SZ.
Telefonhivó 179—42.

KRAMER ADOLF
festő- és mázolómester
I., Lágymányosi-u. 4
Telefon: József 82—57

Szijgyártó
nyerges és bőröndös
Megbizható régi üzlet
FLIEGER NÁNDOR
II. kerület, Fő-utca 10. sz.

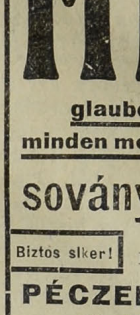
KÁLYHÁS!
Béres Márton
I., LOGODI-U. 19.
T. .: L. 972-33.
Minden e szakmába vágó munka ügyében forduljon bizalommal e régi jóhirü céghez.

FÉRFI ÉS NŐI
KALAPOK
legujabb divat szerint, állandóan raktáron

Átalakitás
Javitás
Festés
a legjutányosabb áron
FOJT ISTVÁN fiai
(Alapitva 1858-ban)
I., Krisztina-körút 139. és IV., Régiposta-utca 2. sz.

ERZSÉBETHID SZÁLLÓ
Telefon: 108-45.
Budán, I. Kökény-u. 14.
Ráczfürdő mellett.

Thermostóth

Központi fütések és szellőzte sek, biologiai szenyviztisztitóberendezések, vizvezeték és csatornázás, fürdőberendezések és épületbádogos munkák tervezése és készitése. Szabadalmazott kovácsolt vas „Thermostóth" kazánok kizárólagos gyártói
167
Tóth Imre és Társa
V., Katona József-u. 3.
Telefon 23—93

HUNGÁRIA-GYÓGYFORRÁS
szénsavval telítve: HARMAT-VÍZ!

Telefon: T. 286-76
Magyarország legrádiumosabb gyógyvize. Az Erzsébet-hid budai hidfőjénél épült modern ivócsarnokban Radioactiv hatásu lithiumos és calcium-hydrocarbonátos gyógyvíz
IVÓ-KURA
Keserűsó-kura. Javasolva vesebántalmak gyomorbajok, emésztési zavarok, álmatlanság vérszegénység ellen. Poharankint 8 fillér Karlsbadi sóval 16 fillér
Reggel 7 órától este 6 óráig

Nyomatott a Réval Testvérek Irodalmi Intézet R. T. Nyomdájában, Budapest, V., Ügynök-u. 8. — Nyomdaigazgató: Sziklai Pál.

Budai Napló

XXIII. évfolyam. 894. sz.

Buda érdekeit a várospolitika, a közgazdaság, társadalom, művészet és sport terén szolgáló ujság. Előfizetése egy évre **16** pengő, félévre **8** pengő. Egy szám **40** fillér. Szerkesztőség és kiadóhivatal: I., Bors-utca 24. Délután 5—7-ig. Telefon: K. 502—96.

Felelős szerkesztő: VIRÁG BÉLA

Hirdetések ára: Egy hasáb széles, egy milliméter magas sor, egyszeri közlésnél **50** filler. 20 mm. magas hirdetés **10** pengő. Szövegsor ára **4** pengő. Közgazdasági közlemények megállapodás szerint. A hirdetések dija mindenkor **előre fizetendő.**

1927 november 12.

Kossuthok

kellenek ide, hogy lángszavukkal, jövőbelátásukkal, politikai meggyőződésükkel, puritán felfogásukkal irányítsák ezt a várost, mely megy a maga romlásába feltartóztathatatlanul.

Ma ez a nemzet ebben a nagy városban él. Számbelileg is. Az ország intelligenciájának túlnyomó része itt van. Kereskedelme és ipara csakis itt van. Mindezt most próbálják decentralizálni. Oly kicsi lett ez az ország, hogy a nemzet ünnepére stafétáknak be a vidékről: Buda hegyeiről messze belátni az országhatárt. A hármas határhegyre tervezett Rothermere-fáklya átvilágít a szomszédország rabmagyar vidékeire.

Az ország szíve-feje Budapest. És ez is meghasonlott. Egy budai mocsár feltöltését ellenzi a közgyűlésen számbelileg túlsúlyban levő Pest. Mit nekik Buda és a Műegyetem ifjúságát mocsárlázzal megfertőző posvány a város közvetlen szomszédságában. Majd feltölti a város apránként kulturszeméttel, mely egy évtized óta állandó rothadásban bűzlik. Azon a közgyűlésen „veszedelmes" jelszóvá lett a: — fürdőváros, amely egyetlen megmentője lehet Budának, ahol a gond már nyomorrá vált.

Ami az egész világon szent és nagy, ami irányt szab a világkultúrának és nemzeteket tesz naggyá — azt itt lábbal tapossák.

Kossuth Lajos a dunai konföderációt tervezte, amelynek tengelye lett volna a hatalmas Duna. Budapest városházán pedig tralicióvá lett a Dunától való irtózás. Európa e hatalmas világútja volt a kultura útja. Partján épülnek a világot kormányzó városok. Itt lendült föl a kereskedelem, az ipar, a tudás. Minden út ide futott a partjához, csak Budapesten kerülték a Dunát. Nincs régi útja, amely büszkén a Dunához vezetne. Itt Budán háttal épül a Dunának minden ház és csak kényszeredve egyengettek zig-zug utcákat ki a Dunához. Patakszerű folyók partján épült városokban a víz partja a város legszebb része. Nálunk eltorlaszolják homokhegyekkel, kavicsgátakkal, téglahalmazokkal. Szűk utak szegélyezik a partját, vagy végeláthatatlan pályaudvarok.

Kossuth segíts!

Szobrod előtt leborult az ország s ha félre is tolták, hátraszorították bűnbánó, szomorú, elesett szobrodat, mely nem kelt felkesedést, csak bánatot, — tégy csodát! Ha már lángoló lelked elkerülte a szobrot, szálld meg azok lelkét, akik ma e város urai, hogy a te prófétai szemeddel lássanak a jövőbe, mely elszakíthatatlanul e szép városhoz kötötte e nemzet sorsát!

Az országban minden szobrodról lángol a lelkesedés, mert hogy éppen itt, ebben a szerencsétlen, fölemelő kézért esengő városban állasz ilyen lemondóan?

Dubonai Pál.

Az örök aggódás útja

lett a városmajori parkot átszelő SZAMOS-utca. A Városmajor rendezésével ez a park lett a felső Krisztina apró gyerekeinek és levegőrevágyó öregjeinek legkedvesebb tartózkodóhelye. Már kora reggeltől nyüzsög ez a szép park mindenféle olyan lénytől, amely keresi a napfényt, a levegőt a pázsitot és fákat, — a tipegő apró babától a tipegő anyókáig, a szilajon kergetőző fiuktól a görnyedten lépegető aggastyánokig. Oda aggodalom nélkül küldötték a szülők gyermekeiket és a nagy gyermeket, öreg szüleiket. A polgárság felzúdulása tette ott lehetetlenné a lovaglópályát, nehogy az öntudatlanul tipegő babák a lovak patkói alá kerüljenek. Most, hogy a Szamos-utcát rendezték, megnyitották s a lejtős úton őrült száguldással közlekednek az autók, kettészelve a park leglátogatottabb részét, — egyszeribe üres lett a Városmajor, mert senkisem bírta azokat a kínos jeleneteket, amikor csak a jóságos Isten végtelen kegyelme menti meg sok apró gyermeket az elgázolástól. Napokon át állandó volt itt a sikoltozás, a rémüldözés és azok az izgalmas jelenetek, amikor kétségbeesett anyák és dadák hangos jajszóval kapkodták el az autók elől a gyermekeket. Az ide nyíló házak ablakaiból kiabálnak le a veszedelmek láttára a megijedt emberek. És hogy még nem vált a Szamos-utca

a HALÁL-UTCÁJÁVÁ,

nem azt jelenti hogy nem is válik azzá. A szülők már eltiltották onnan gyermekeiket, nem engedik oda az aggokat és Buda legszebb parkja elnéptelenedik. Pedig minderre nincs szükség. Ezt a parkot vissza kell adni a közönségnek, a gyermekeknek és aggoknak és más utat kell kijelölni az autók számára. Az autónjárók könnyen elkerülhetik a Szamos-utcát, mint ahogy elkerülték eddig. A Tanács kötelessége, hogy őrködjék polgárai épsége fölött, amit itt néhány útelzáró karóval igen egyszerű módon tud elérni. Adja vissza a főváros a Majori parkot apró gyermekeinknek és elaggott szüleinknek.

Budán, 1927 november 11

A Budai Társaskör legutóbbi két csütörtöki estéjén élénk érdeklődést váltottak ki az előadók. Anda Géza tanító érdekes megfigyeléseit mondotta el Angliában e nyáron tett tanulmányútjáról, amely előadás értékét emelték Angliából hozott iskolai munkák, tanszerek és rajzok.

Az e heti csütörtök estén pedig dr. Láng Menyhért orvos tartott előadást „A divat és idegesség" címén. Láng doktor kiváló előadó és a legkedvesebb kozör-modorban mondotta el érdekes tapasztalatait. A közönség mindkét előadót meleg ovációban részesítette.

Az elnökség nevében mindkét előadónak Hoór-Tempis Mór elnök mondott köszönetet az élvezetes előadásért.

A Pénteki Borgazda Társaság e hó 4-én tartott borestélyén Neuschloss-Knüsli Kornél volt a borgazda s így előrelátható volt, hogy az ő rokonszenves egyénisége nagyszámú vendéget fog vonzani. Neuschloss építészt minden esetre csalódás érte akár abban, hogy nem számított arra, hogy ilyen rengeteg borát megisszák, akár abban, hogy ilyen sokan bizonyítják iránta való ragaszkodásukat. Elsőnek Héjj Imre orsz.-gyűl. képviselő köszöntötte őt föl, aki bizonyára csak hazabeszélt az ő bortermő balatoni kerületébe, amikor a borivás apostolait dícsérte. Nagy hatást váltott ki elmés fordulatokban gazdag beszédével Tury Zoltán közigazgatási bíró és Makoldy tanár tréfás betürejtvényével, amely az ünnepelt borgazda, Neuschloss-Knüsli Kornél nevét adta.

Serlegavató ünnepet rendez az „Óbudai Dalkoszorú Dalegylet" november hó 19-én, szombat este 8 órai kezdettel, az óbudai „Korona Vigadó" nagytermében, amelyen az augusztus havában Szegeden tartott országos dalosversenyen nyert serleget mutatja be és avatja fel. A serlegavató ünnepet társasvacsora követi, amelyen a dalosversenyen előadott kötött kart és egyéb dalokat mutat be a dalegylet. A dalárdát Zöld Károly karnagy vezeti. A vacsora-jegy ára: 3 pengő.

Mátyás király szobra Budán

Pusztul Fraknói Vilmos püspök sírja

A Hollós Mátyás Társaság közgyűlése

Hagyományaihoz híven, méltóságos egyszerűséggel folytatta le közgyűlését a Hollós Mátyás Társaság e hó 7-én este 7 órakor. Mátyás királyról megemlékezve nyitotta azt meg dr. Morvay Győző ny. tankerületi főigazgató, elnök, kifejezést adva annak az óhajának, hogy a mai Csonka-Magyarország mielőbb legyen oly nagy, mint alatta volt. Fölvetette azt a hazafias gondolatot, hogy

az oláhok által kisajátított és elolahosított, művésziesen tökéletes kolozsvári emlékszobra helyett állítsunk neki Budán méltó szobrot.

A társaság feladata, hogy e nagy király emlékét ébren tartsa, akinek uralkodása alatt Buda oly csodás virágzásnak indult és az akkori világ egyik legemlegetettebb városa volt. A Hollós Mátyás Társaság talán a kegyeletének áldozna azzal is, hogy közgyűlését és az évenkint tartott nyilvános nagygyülését Mátyás király nevezetes évfordulóin tartsa meg, aki 1440 február 23-án született és 1490 április 6-án halt meg, névünnepe pedig február 24-én van. E napokon tartott gyűléseken az egyesületi ezüst serleggel kezében a budai közélet valamely kiválósága mondana ünnepi beszédet Mátyás királyról, aki 30 éven át csinálta Magyarország történetét, amelyet figyelemmel kisért az egész művelt világ. A társaság feladatául tűzte ki azt a szép célt is, hogy mindazokat a helyeket Budán és az országban,

ahol Mátyás király megfordult, emléktáblával jelöljük meg.

De szolgálná erősen a Mátyás király-kultuszt az is, ha mindazokat a

munkatársait,

akik az ő udvartartását a művelt világ első udvarává avatták, megismertetnénk külön tanulmányokban és előadásokban Buda közönségével és ezzel ébren tartanánk az irántuk való kegyeletet.

Ilyen volt Tráni János szobrász és építőmester, — a kiváló ügyességű kodexmásolók: Szegedi Gergely pálosrendi szerzetes, Karai László, óbudai születésű budai prépost, aki 1487-ben az angolokat is megelőzve, meghonosította Magyarországon a könyvnyomtatást és Hesz András, az első magyar nyomda vezetője. Ott volt Hekl György, az eperjesi kodex készítő. Ott voltak a „Mátyás egyetem" tanárai: Krompachi Koch Lőrincz, Niger Péter, Illkus Mátyás, Gattus János Szibriczky Miklós, — de ott volt Zrednai Vitéz János esztergomi érsek, a kiváló szónok és levélíró (meghalt 1472 aug. 9.) Vergerius Péter Pál és Sánveki Gergely. Mátyás király mellett éltek az akkori idő magyar poétái: Ecsedi Bátori Miklós, Erdődi Bakócz Ferenc, Csanádi Albert, Vetési László, Jánus Pannonius és a tudósok egész sora: Bonfinius Antal történetíró, Ránzáni Péter történetíró, Galeottus Március anekdottaíró, ifi. Vitéz János, Celtes Konrád, Kosztolányi György, Huniy Tamás, Handó György, Csuda Miklós, Telekdi Csanád és a külföldről látogatóba jött írók, művészek és tudósok.

A közgyűlés felkérésére Morvay elnök vállalta, hogy ő maga is részt vesz e jelesek ismertetésében, de megnyeri mindazok közreműködését, akik mint tudósok, írók és művészek félezredév előtti kulturánk e jeleseinek tevékenységét ismerik.

Ezután Peterdy Sándor terjesztette elő évi jelentését, amelyben a mai viszonyokat okolja, amelyek háttérbe szorítják a magasabb célokat szolgáló eszméket és célkitűzéseket. A társaság örömmel látja, hogy a három év előtt és dr. Ripka Ferenc elnöklete alatt megindított

fürdőügyi mozgalom,

mily erős hullámokat ver s az akkor felvetett eszmét a megvalósulás elé viszi. Az

emléktáblák ügyét

valóra váltja Aggházy Kamill, a Hadtörténelmi Múzeum igazgatója. Megemlékezik azután a Hollós Mátyás Társaság elhunyt jeleseiről, akik között vannak: Fraknói Vilmos püspök, tiszteletbeli elnök, Győry Lóránt, dr. Hankó Vilmos, Kugler Mihály, Palóczy Antal, dr. Schafarzik Ferenc, dr. Timon Ákos, Haypál Benő, Latabár Kálmán. Jelentését lelkes bizakodó szavakkal és azzal a kijelentéssel fejezte be, hogy ez a társaság ezentúl is Buda kulturális fejlődése, polgárainak vagyonosodása érdekében fejt ki eredményes működést.

Viraág Béla háznagy jelentésében felsorolja azokat, akik elmaradásukat kimentették: dr. Ripka Ferenc főpolgármester, dr. Ángyán Béla államtitkár, Becsey Antal, Nemes Antal püspök, Ujj Gyula tanár, Exner Kornél államtitkár alelnök, Badál Ede előljáró, dr. Fábián Gáspár.

Bejelentette továbbá, hogy dr. Exner Kornél alelnök nagyobb arányokban óhajtja

felolvasások

útján fölkelteni a budai közönség érdeklődését, amely tervéről a decemberi nagygyűlésen tesz részletes előterjesztést. Kegyelettel emlékezett meg Bene Györgyről, a Hollós Mátyás Társaság elhunyt kincstartójáról és indítványozta, hogy a társaság gazdasági bizottság elnökévé válassza meg a közgyűlés Kapcza Imrét, a Gázgyár egyik kiváló főtisztviselőjét és írót, azzal a kérelemmel, hogy a társaság gazdasági ügyeinek rendezését és intézését a tervezett reformokkal kapcsolatosan intézze, — amit a közgyűlés lelkesen vett tudomásul. Indítványozta továbbá, hogy az üresedésben levő helyekre a történelmi bizottság elnökévé Aggházy Kamillt, a szakirodalmi bizottság elnökévé pedig dr. Fábián Gáspár építészt és szerkesztőt válasszák meg. A közgyűlés kimondotta, hogy megalakítja a muzeális bizottságot s annak vezetésére dr. Lendl Adolfot kéri fel. A háznagy indítványozta továbbá, hogy a választmány betöltetlen helyeire dr. Székely Vladimirt és Szombathy Kálmánt válasszák meg, amit a közgyűlés egyhangúlag elfogadott. Ügyésznek megválasztották dr. Krivoss Árpád ügyvédet.

Tiszteletbeli tagoknak

egyhangúlag és lelkesen megválasztották Hoór-Tempis Mór egyetemi tanárt és dr. Szviezsényi Zoltán miniszteri tanácsost, a Budapest Fürdőváros igazgatóját.

A két jelentés megvitatására került a sor és dr. Lendl Adolf rövid felszólalása után Géczy István indítványozta, hogy

Fraknói Vilmos püspök elhanyagolt, besüppedt sírjára állítson méltó síremléket

a társaság. Morvay Győző, Juhász Jenő, Aggházy Kamill és Berényi László hozzászólása után az indítványt és a kivitelre vonatkozó tervet a közgyűlés elfogadta.

A közgyűlés befejezése előtt Morvay Győző ödvözölte Horvay János szobrászt, a Kossuth szobor leleplezése alkalmából, akit az elnökkel együtt megéljenezett a közgyűlés.

Befejezésül este 8 órakor a Pálffy vendéglő különtermében a társaság mintegy 60 tagja

társasvacsorára

gyült össze, mely után élénk figyelemmel hallgatta meg Rexa Dezső előadását

a budai színművészet multjáról,

amelyről részletes tudósítást a jövő számban közlünk.

Ezután a

budai állandó szinház

ügye került szőnyegre, amelyről folyó vitát dr. Baránszky Gyula azzal vezetett be, hogy Fehér Szinház címen a budai Katholikus Kör nagytermében a tél folyamán előadásokat rendeznek majd szerződés nélküli színészek és színésznők, amit a nyomorgó színészek nevében Géczy István, a színészegyesület főtitkára köszönt meg.

Szent Gellért Gyógyfürdő
Vízgyógyintézet és Napfürdő
Külön férfi és női osztály. A legmodernebb berendezés. Szakképzett személyzet.

A Szervánszky-kvartett és B. *Radó* Lili hanversenyénekesnő közreműködésével a Budai Nők Kulturális és Jótékonysági Köre (II., Szilágyi Dezső-tér 5. I. em. Budai Polgári Kör) november 14-én, délután 6 órakor szegényfelruházási alapja javára *teadélutánt* rendez és 2 pengőért teát önt és vendégeit szívesen látja

az Elnökség.

Megbukott néhány közéleti tantárgyból a Magyar Királyi Postahivatal. Elsősorban megbukott a kertészettanból, mert amerre csak földalatti vezetékét lerakja, ott egyszeribe elvágja az utakat szegélyező fák gyökereit, abban a hitben, hogy azokat is úgy lehet nyesni, mint a fák koronáit. Ezért ki jár a négyes. De megbukott a villanyszerelés tanából is, mert változtatott azon a régi jó rendszeren, amely szerint eddig az utcáról az ablakon át vezette be a telefonvezetéket a lakásba s ott az ablakhoz közel álló íróasztalhoz. Legújabban az udvarról jön a vezeték fel és nem kímélve sem a villanyt, sem a házi csengőt, keresztül gázolva mindezeken, bedrótozza az egész lakást, csodálatos poloskafészkeket teremtve. Amerre az új telefonvezeték jár, ott csengő nem szól, villanylámpa nem gyullad ki és lógó, pókhálós drótok díszítik a lakásokat. Itt is kijár a négyes. Ebben méltó társa a postának a gázgyár, amely hasonló könyörtelenséggel vezeti legújabban csöveit a lakásokba, mindenféle konfúziókat okozva, még a — telefondrótok között is. De így kell a postának, — nem is szólva rólunk, a szegény telefon- és gázbérlőkről.

A „Magyar Tanférfiak és Tanügybarátok Nemzeti Egyesülete" Juhász Ödön egyesületi titkár indítványára egyhangú lelkesedéssel határozta el, hogy tagul belépett a „Társadalmi Egyesületek Szövetségébe" valamint a „Magyar Reviziós Ligába" és képviseletével megbízta a választmány Dr. Ripka Ferenc főpolgármestert, az Egyesület elnökét, Rácz József iskolaigazgatót, az Egyesület alelnökét és Juhász Ödön ny. p. ü. irodafőigazgatót, az Egyesület titkárát.

Kegyeletes ünnep keretében emlékezett meg a budai temető egyik nagy halottjáról: Virágh Benedekről, a Kossuth Lajos nevét viselő márvány-utcai felsőkereskedelmi iskola, amelynek élén Orel Géza igazgató áll. Enek az iskolának Virágh Benedek nevét viselő Önképzőköre halottaknapján kivonult a temetőbe és pátronusa sírjánál tartalmas emlékbeszédet mondott a kör ifjúsági elnöke Pentz Gáspár. Nagy László költag pedig elszavalta Virágh Benedek egyik költeményét.

Van futkosás a felső Széna-téren levő hurokvágány környékén, ahol a Margit-híd felé menő kocsik megállóját ötven lépéssel odább vitték — meglepetésszerűen. Mert mindenki a régi helyen várakozik, de a villamos elsurran előtte, hogy jó darabbal odább megálljon. A közönség meglepetve kapkod, futkos és néha sikerül még elérnie azt a kocsit, amely számokat cserél. Az 51-es és 60-as (melyet „Kozmavonat"-nak hívnak Budán) az egy-kettőre elnyikorog onnan, mert nem cserél. De ha már ilyen hosszú megállóközt csináltak: a Bors-utca sarkától a Dékány-utcáig, akkor újból életbe kellene léptetni a Csaba-utcai megállót, mert ott jön le a hegyről és a Városmajorból a közönség. Megérdemelné a posta is, de elkerülné a villamos ezzel a torlódást a felső Széna-téren.

Kétszobás lakást keres magántisztviselő — lelépési díj nélkül — Budán az I., vagy II. kerületben. Megbeszélés telefonon T. 286—76 délelőtt 9—12-ig, d. u. 3—7 óráig.

Rothermere-fáklya

Az óbudai hegyvidék legmagasabb csúcsáról világítson be a sötét magyar éjszakába

Szilágyi Károly névünnepe

Kedves és szép gondolatot vetett fel az Óbudai Hegyvidéki Szövetség választmányi gyűlésén Szervei György titkár, amikor azt indítványozta, hogy az óbudai hegyvidék legmagasabb csúcsán, olyan emléket állítson Óbuda polgársága, mely mintegy égbenyúló fáklya hirdetné, hogy végre fény gyulladt ki a szomorú magyar éjszakában, mely megvilágítja a magyar szent igazságot. És neveztessék ez el

ROTHERMERE-FÁKLYÁNAK.

Az indítványt nagy lelkesedéssel fogadta a választmány és elhatározta, hogy e tervről üdvözlő táviratban értesíti Rothermere lordot, azonkívül pedig mindent elkövet, hogy a Székesfőváros hozzájárulásával ezt az emléket mielőbb felállíthassa.

Szilágyi Károly elnök beszámolt mindazokról az eseményekről, amelyek a hegyvidék fejlődését szolgálják és elmondotta, hogy 105 ezer pengőt állítottak be a főváros költségvetésébe 1928-ik évre, de már most is épül egy nyolc méter széles hegyi út. Örvendetesen vette tudomásul a választmány, hogy sikerült megszerezni az óbudai hajógyári szigeten nagyobb területet gazdasági gyakorló térnek.

A választmányi ülés után a Molnár-féle vendéglőben gyűltek össze a hegyvidék tagjai, száznál többen, ahol társasvacsora keretében ünnepelték szeretett elnöküket.

SZILÁGYI KÁROLYT

névünnepe alkalmából.

Az első felköszöntőt Lugmayer József ügyvéd, a Szövetség egyik elnöke mondotta, méltatva Szilágyi egyéniségét és működését, amelylyel önzetlenül szolgálja Óbuda polgárságának érdekeit. Mindenki lelkesen igyekezett koccintani az elnökkel, akinek közvetlen egyéniségét nagy szeretettel övezi az óbudai polgárság és minden hegyvidéki lakó. Kedvesen üdvözölték őt még hol komoly, hol tréfás szóval Viraág Béla, Kemény Lajos, az izr. hitközség elnöke, Füredy Jenő, kertészeti igazgató, Turk György, Bárdos György dr., az Ingatlantulajdonosok Egyesületének elnöke, Szervei György a Szövetség 12 Károly nevű tagját éltette, viszont Brezovszky Emil dr. Szervei Györgyöt, Fleischer Gyula dr. a hölgyeket, Perlmutter Samu felszólalása után özvegy Grusz Józsefné a hölgyek nevében, a nők előtt is oly rokonszenves Szilágyi Károlyt éltette.

A társaság késő éjfélutánig volt együtt.

Ut-botrányok a temető körül

Pocsolyákon keresztül bukdácsolt ezer meg ezer ember halottak napján a Farkasréti temetőbe, hogy lerójja kegyeletét. Elszörnyűködve, sőt felháborodással állapították meg, hogy évről-évre rosszabb utakon kell menniök, mint azelőtt. Éppen olyan sárosak és piszkosak lettek, mint tavaly, sőt egy pár kilóval több agyag és piszok ragadt hozzájuk, pedig eső sem esett.

A sok építkezéstől, amely az elmúlt év folyamán e vidéken volt, az utak még tűrhetetlenebbek lettek. Buda szennyutcája a Böszörményi-út, teljes szépségével adta meg azt a harmoniát, amely a vidék útjait jellemzi. A Lejtő-úttól kezdve már gyalog menni sem lehetett.

Buda szívében, a legszebb és legegészségesebb helyen, ilyen utaink vannak, hát akkor kijjebb mi lehet? Ott már utaink sincsenek. Csapásokon, árkokon s szakadékokon keresztül lehet csak közlekedni.

Fürdővárost akarunk csinálni Budából s naponta fürdünk a sárban és piszokban.

Hosszas kérés, kapacitálás után néha kiszáll egy-egy bizottság, amely megállapítja, hogy valóban lehetetlen állapotok uralkodnak az utak terén, komoly ígéretet tesznek s a végén nem történik semmi! — Marad minden úgy, ahogy volt. Jól tudják, hogy jámborabb, kezesebb nép a budainál nincs, az megelégszik a puszta ígéretekkel is.

„Súlyos hibák vannak valahol" — mondotta a hegyvidéki egyesületek szövetségének gyűlésén kerületünk illusztris országgyűlési képviselője, Kozma Jenő, aki nyári szabadsága alatt a külföldi utak építését, rendszerét stb. tanulmányozva beszámolt tapasztalatairól. Még a legkisebb falunak is szebb, rendesebb útjai vannak a külföldön, mint nálunk a fővárosban, Budán, — mondotta: minden megfordítva történik nálunk. A szép tavaszi vagy derült nyári idő helyett télvíz idején kezdik az utakat építeni, amikor a munka lassabban halad s a végén abban marad. Még eddig egyetlen egy utat sem fejeztek be e vidéken. Hónapokon át állanak már a makadámgulák itt-ott az úttesteken, akadályozva a forgalmat, de csak valószínűleg a jövő év folyamán kezdenek a munkához. Ha megkezdik!

Igy van az a Németvölgyi-út mentén a temetőig húzódó árokkal is, amely mint szemétbánya eddig a közegészségre nézve kitűnő szolgálatot tett. Nagy aparátussal fogtak a betöméséhez, — a hegyvidék osztatlan örömére, — s egy pár méter elvégzése után, a régi szokás szerint, abbahagyták.

Joggal kérdezhetjük, hogy miért? Egy ilyen fő útvonalon, ahol állandó élénk forgalom van, a döglött kutyák és macskák százai hevernek az árokban, szaporítva az ott tanyázó patkányok ezreit. Ezt kell látni és élvezni évről-évre nemcsak az ott lakóknak, hanem a pihenést, üdülést kereső nyaralóknak is. — Quo usque . . .?

dr. Ruszkó János.

Karácsonyi ajándék. Kedves és szép gondolatot valósított meg a városmajori elemi iskolában az odajáró György fia révén Szél Árpád a NOVA és a HÉV ügyvezető igazgatója. Az esős, őszi hideg napok beálltával, amikor a város még nem utalta ki az iskoláknak a szenet, saját költségén fűttette Széll igazgató az iskolatermet. Ezzel kapcsolatosan kiderült, ahogy azt a jószívű kis Széll György édesapjának elmondotta, hogy öt kis barátja és iskolatársa nagyon hiányos öltözetben látogatja az iskolát, kitéve magát a hülés révén származó betegségeknek. Gyermeki furfanggal és kedves jószívvel azt ajánlotta szüleinek, hogy az őneki szánt karácsonyi ajándék helyett ennek az öt didergő iskolatársának vegyen ruhát az édesatyja. A nem csak jószívvel, de életismerő gyakorlattal bíró igazgató kis fia kívánságának olymódon tett eleget, hogy a karácsonyt be nem várva, már most öltöztette föl az öt fiúcskát tetőtől talpig, cipőtől, harisnyától kezdve a meleg sipkáig. E hó 10-én délelőtt adta át ezt az első karácsonyi ajándékot hálás beszéd kíséretében Angyal Malvin tanítónő a szegénysorsú öt tanulónak és külön is megköszönte a nagylelkű ajándékot, Széll Árpád igazgatónak. A szegénysorsú iskolásgyermekeknek sok ilyen jószívű mecenást kívánunk a karácsonyi ünnepekben.

SZEMÜVEG Zibrinyinél, I., Attila-u. 12

Az utolsó pillanatban mentett meg a Délivasút derék pályaorvosa Raáb Károly egy kis leányt, akit a Horthy Miklós-úton a HÉV budafoki villamosvonatja sodort el magával. A jelenetnek sokan voltak a szemtanui és azok közül dr. Fábián Gáspár műépítész, aki maga is hét gyönyörű fiára vigyáz és kétségbeesetten gondol az itt leselkedő veszedelmekre. A baj ott van, hogy a helyiérdekű nem tartja be azokat a megállóhelyeket, amiket a közuti vasút megállapított és csak minden második vagy harmadik megállónál áll meg. Ezt a nagyközönség nem tudja és a megállóhoz közeledő vonat előtt gyanutlanul megy át a sineken abban a hitben, hogy a vonat amugy is megáll. Elkeseredett levelében azt írja dr. Fábián Gáspár, hogy

„ . . . mért vagyunk mi kötelesek tűrni, hogy a mi fővárosi jellegű nagy utunkat, Horthy Miklós útját, egy helyiérdekű vasut keresztülgázolja rettenetes dübörgésével, idegborzongató fütyülésével a főváros közepéig, berobogva a Szent Gellért-térig megállás nélkül, veszélyeztetve a békés polgárok és azok gyermekeinek életét. Mi, budai családapák követeljük, hogy a HÉV maradjon kívül a városon, úgy ahogy kívül volt akkor, amikor azon a helyen, ahol mostani végállomása van, csak rozoga viskók állottak és nem a világ legszebb fürdője, a Szent Gellért és a szomszédos paloták. Addig is pedig respektálja ez a vasút a városi villamoskocsik állomásait és ne közlekedjen kettőnél több kocsival . . ."

A Háztulajdonosok Országos Szövetsége a panaszolt felmondásokról és a lakásrendelet egyes szakaszainak szükséges módosításáról

A *Háztulajdonosok Országos Szövetsége* e heti igazgatósági ülésében foglalkozott a sajtó egyrészében szóvátett alaptalan felmondások kérdésével.

Dr. Németh Béla kormányfőtanácsos, a Háztulajdonosok Országos Szövetségének elnöke megállapítja, hogy a szövetséghez eddig egyetlen konkrét panasz sem érkezett. Hogy a háztulajdonos felmondással él 12.000 pengő után jövedelmi adót fizető bérlővel szemben, továbbá abban az érdekben, hogy saját házában magának, vagy hozzátartozójának lakást szerezzen, hogy leromlott házát újra felépítse, vagy egyéb érdekben, ha a bérlő megfelelő más elhelyezését biztosítja, nem kifogásolható, mert ez a rendeletből folyó jog és a novemberi teljes lakásfelszabadítás helyett ez igen szerény átmenet a szabad forgalomra. Ha azonban akadna háztulajdonos, aki azért él a felmondással, hogy annak visszavonása fejében magasabb bért eszközöljön ki és ezt a felmondást a szövetség ezen figyelmeztetése után nem vonja vissza, *úgy ezt az eljárást a Háztulajdonosok Országos Szövetsége a fennálló törvényes kormányrendelet intenciójával és a háztulajdonosi etikával összeegyeztethetőnek nem tartván, kénytelen lenne az ilyen háztulajdonossal minden közösséget megtagadni.*

Tendenciózus híresztelésekre és általánosításokra a szövetség nem reagálhat. Csakis konkrét panaszokat áll módjában megvizsgálni. Németh Béla dr. elnök kötelességszerűleg megállapítja, hogy viszont háztulajdonosok részéről komoly panaszok érkeztek hozzá egyes bérlők ellen, kik a lelépési díjakon felül meg nem engedett módon üzérkednek a lakásokkal és magukkal a háztulajdonosokkal szemben a lakás átengedése fejében képtelen követeléseket támasztanak. Ezek a jelenségek egyébként a gazdaságilag és erkölcsileg káros tulajdonkorlátozások következményei.

Dr. Németh Béla országos elnök megállapítja, hogy az úi lakásrendelet a novemberre olv határozott bizonyossággal beígért felszabadítás helyett a tulajdonosok szempontjából súlyos és sérelmes rendelkezéseket tartalmaz. Kihatásában a legsúlyosabb a 8. §., melynek értelmében karbantartás és helyreállítási munkálatok költségeit a háztulajdonos köteles viselni. Az eddigi rendeletek a tulajdoni korlátozásokra való tekintettel a tulajdonos a lakás helyreállítási költségeinek viselése alól fementették. Ezt most 13 év után nem lehet olykép megváltoztatni, hogy a bérfizetés nélkül elhasznált felszereléseket a tulajdonos legyen köteles helyreállítani. Ez a rendelkezés a tulajdonosok anyagi romlásához vezethet. Igazságtalannak tartja továbbá dr. Németh Béla a közüzemi pótlék megszüntetését is. Javasolja, hogy a közüzemi pótléknak megfelelő összeg adómentesítése iránt előterjesztést tegyen-e a pénzügyminiszternek.

Vendéglőátvétel!
Értesítem t. vendégeimet és ismerőseimet, hogy a II., Lánchid-utcai
FIUME-szálló éttermet
megvettem. — Mint a
Központi szállodában volt „NOTTA"-féle vendéglőmben
ugy itt is törekvésem az, hogy t. vendégeimnek pontos kiszolgálás mellett a legjobb ételeket és italokat polgári árak mellet nyujtsam.
Minden este selmeci Balogh Károly közkedvelt zenekara játszik.
Számos látogatást kérve, maradtam tisztelettel **Özv. Papok Józsefné.**

KIRÁLY-FÜRDÖ
Építette 1556-ban KARA MUSTAFA budai basa.
Budán, II., Fő-utca 84. szám.
45 fokos szénsavas nátront, szénsavas meszet, szénsavas kalcinátriumot és magnéziumot **tartalmazó hévviz**
köszvény, csúz-, bőr- és csontbetegségek, fémmérgezés, máj-, lép-, méh-, húgyhólyagbántalmak, gyomorhurut és alhasi pangás ellen.
Kádfürdők: egész napon át.
Gőzfürdő: férfiaknak . . . reggel 5—1 óráig, nőknek hétköznap délután 2—7 óráig
!! IVÓ KURA !!

Sikerült táncestély keretében ülte meg a Vogl-féle táncintézet növendékei mesterük, Vogl Imre névünnepét, amelyen számtalan kedves ajándékban nyilvánult meg a növendékek ragaszkodása Vogl-tata iránt. — November 8-án nyiltak meg a különböző tánctanfolyamok felnőttek, bakfisok és gyermekek számára. — Modern táncokra haladókat vasárnap d. e. 11—1 óráig tanít Vogl Imre tánctanár, II., Medve-utca 6.

Villanyszerelői vállalatát a műhellyel kapcsolatban I. ker., Gregus-utca 8. sz. alá helyezte át Tóth István villanyszerelő, régi, ismert budai cég.

GUNDEL
Szent Gellért
ÉTTERMEI
Délután és este zene!
TÁNC ▲ TÁNC

MEGNYILT
Budán
a
legújabb és egyuttal a legujabb, meglepő párizsi izléssel berendezett, előkelő
LÁNCHID
kávéház

Váli Gábor
ELSŐ BUDAI CIMTÁBLAFESTÉSZETE
II. Iskola utca 16. Telefon: 149-46.

Telefon 257-58, 273-65, 214-51 **ACP** Telefon: 257-58, 273-65, 214-51
Hütlen kezelés (sikkasztás, csalás)
ellen csak az
Anglo-Danubian Lloyd Általános Biztosító Rt.
Budapest, V., Nádor-utca 34
hűtlen kezelési (óvadék) kötvénye
nyújt teljes biztonságot. — Számos előkelő pénzintézet, vállalat és hatósági intézmény kötött ily biztosítást.
Kérjen prospektust és ajánlatot!

BELLEVUE SZÁLLODA ÉTTERMEI
Budán, I. Attila-utca 53 — Igazg. Telefon: Lipót 986—85
Minden este, vasár- és ünnepnap délután is a világhirű
I. L. Thibo orquesta tipica de Tangos Argentinos
eredeti argentinai tangó énekes és a
FLORIDA-JAZZ
és szimfonikus zenekar játszik
Kiváló konyha és italok — Mérsékelt árak
Asztalrendelés telefonon is: Lipót 986—84.

Ascher kályhás, II., Apostol-u. 9.
Közalkalmazottak részére árkedvezmény!

SZÉCHENYI GYÓGYFÜRDŐ

a modern orvosi tudomány minden eszközével és a különböző gyógyeljárásokhoz szükséges felszerelésekkel ellátva.

A város minden pontjától könnyen megközelíthető.

Károly napján

Andréka Károlyt ünnepelte az ujlaki egyházközség és a III. kerületi Egyesült Polgári Kör

Néhány év alatt rendkívüli szimpátiák fejlődtek ki és veszik körül

ANDRÉKA KÁROLY

főkapitányhelyettes és a III. kerületi Egyesült Polgári Kör elnökének személyét, amire nemcsak a közügyek terén való rendkívül rokonszenves tevékenységével, de áldott jó szívével is rászolgált. Igy aztán érthető, hogy ott ahol az Ő személyéről szó van, mindig még egyszer annyian jelennek meg, mint amennyire számítanak. Az Esplanade szálló nagy étterme alig volt képes befogadni azt a közönséget, mely részt kért a maga számára az Ujlaki Egyházközség által Andréka, névnapjára tervezett társasvacsorán. Károly napja előestélyén, nov. 3-án. Reisinger Gyula iskolaigazgató, aki az Ujlaki Egyházközség elnöke, mondotta az első felköszöntőt, amelyben meleg szavakkal méltatta a díszelnök. Andréka Károly egyéniségét. Maid Szokolay Antal esperes-plébános, a kiváló szónok és Viraág Béla szerkesztő mondottak üdvözlő beszédet. Vacsora után Brunekker Lajos főv. biz. tag és az Óbudai Keresztény Szocialista Párt elnöke szólalt föl külön is megemlékezve a jelenlevő Vajna Ede tanácsnokról, mint a Főváros kegyúri képviselőjéről.

Hálás szóval köszönte meg a szeretet e spontán megnyilatkozásait Andréka Károly és lelkesen kötötte le magát továbbra is ahhoz a munkához, mely békességet hoz a polgárságra.

Reisinger Gyula iskolaigazgató újból felszólalásában éltette dr. Farkas Elemér rendőrfőtanácsost, a III. kerületi kapitányság vezetőjét és az egész kerületi rendőrséget, amit a rendőrfőtanácsos kedves hálás szóval köszönt meg.

*

Méltón ünnepelte elnökét Andréka Károlyt, a III. kerületi Egyesült Polgári Kör is, amelynek megalapítása óta elnöke és éltető ereje. November 8-án estére összehívott választmányi ülésen meleg ovációban részesítették az elnököt, amely tüntetés kedves nagy arányokat öltött a választmányt követő társasvacsorán. Móra István, a kör aranytollú főtitkára, aki a szónak is nagy mestere, az ő közvetlen rokonszenves modorában, válogatott szavaival, költői lendületével méltatta Andrékában a kiváló tisztviselőt, a jóságos embert és Óbudának harcos vezérét. A lelkes éljenzés csillapultával Viraág Béla szerkesztő a távollevő Andréka Károlynét, a kerület jótékonysági mozgalmak pátronáját köszöntötte fel, utána Reisinger Gyula, az ujlaki egyházközség elnöke mondott tartalmas és mély hatásokat keltő beszédet, akit a felszólalók sorában Kemény Lajos, az izr. hitközség elnöke követett és befejezte az üdvözletek sorát dr. Orova Zsigmond, aki azzal fejezte be beszédét, hogy Andréka Károly aranybetűkkel írta be nevét e város történetébe.

Befejezésül Andréka Károly mondott köszönetet az ünnepeltetésért és a megnyilvánult szeretetért, mire újból lelkes ovációban részesítették a nagyszámban megjelent körtagok és lelkes hangulatban megmaradt még éjfél után is, amikor a társaság az ünnepelt elnököt éltetve szétoszlott.

Kérje mindenütt a
„Sopron-Győri"
TEJET, mert ez a legjobb és legmegbízhatóbb
Telep és iroda: Sopron-, Győr- és Vasmegyei Tejgazdasági Rt. I., Fehérvári-út 27. Tel. J. 128-01

A limanowai országos emlékbizottság, amelynek báró *Hazay* Samu, ny. vezérezredes az elnöke, f. hó 15-én, kedden este fél 7 órakor a Pilseni sörcsarnok különtermében (IV., Vigadó-tér) ülést tart.

Állandó budai színház

Kell-e egyáltalán színház Budán? — Hová épüljön? Irók, művészek és tudósok társasvacsorája Budán

Budából világfürdőt csinálni csak úgy lehetséges, ha már előzetesen biztosítják számára a világfürdő minden kellékét. Egyelőre csak a gyógyvíz van meg és egy európai nivón álló fürdőépület, a Gellért-fürdő. A többi fürdő nem tud egyelőre kifejlődni, mert nincsen módja rá. A szükséges befektetést csak nagyon olcsó hitel révén tudnák eszközölni, ami egyelőre még nincs. Szálloda sincs, park sincsen, szórakozóhely, hangversenyterem, modern nyári nagy restaurant-ok sincsenek. Magánházaknál kiadó szoba, ellátás nincs.

Mi van hát? Egy önmagával tehetetlen város, amelynek világhírű gyógyforrásaihoz még szakértő mérnöke sincs, — de ha volna, akkor is megkötné kezét a város, mert nincs fürdőprogrammja. Csak tódoz-fódoz, pemecsel. Er möchte und kann nicht. Ezen az alapon indult meg a vita az állandó, budai kőszínház felett a Hollós Mátyás Társaság közgyűlését követő társasvacsorán, ahol e fontos témához a kellő hangulatot megteremtette Rexa Dezső előadása a budai színház multjáról, amelyet a jövő számban ismertetünk, az előadó szívessége révén.

Amit Rexa Dezső elmondott a multról, nem igen biztató a jövendőre.

Budán minden színházi vállalkozás megbukott.

A társasvacsora első felköszöntőjét Morvay Győző elnök mondotta a Mátyás-serleggel kezében, kiindulva a Mátyás királyról szóló egyik legendájából. Az ő udvaránál is éltek híres tréfa-csinálók s ezek voltak a budai szinészet előfutárjai.

Baránszky Gyula tette meg elsőnek azt az örvendetes jelentést, hogy a budai kath. kör helyiségében „Fehér színház" címen télen át előadásokat rendez egy most alakult színésztársaság. Azt ajánlotta, hogy az állandó színház ügyében küldöttség keresse fel Ripka Ferenc főpolgármestert, az majd fölépíti a színházat. Utána Viraág Béla szerkesztő ismertette a színházépítés — politikumát, mely minden budai kérdésben ott kísért s amelynek eredményeképpen ezt a színházat csak ott lehet fölépíteni, ahol egyformán éri az első és a második kerület, no meg a Vár, sőt a hegyvidék is. Ez a hely

a Vérmező felső csücske,

mely a Maros-utcának az Attila-utcáig történő meghosszabbítása révén háromszög alakban elválik a Vérmezőtől, ahová világszép fürdőparkot kell építeni, a kertészeti tudomány remekét, amely Buda világfürdő központja lesz szökőkutakkal, térzenével, nagy éttermekkel és kávéházzal. Mellette pedig a színház és hangversenyterem.

Elsőnek Géczy István színműíró szólt hozzá és erős kritika tárgyává téve a Nyári-Színház műsorát, pesszimisztikusan nyilatkozott a budai közönség kulturális igényeiről és kulturális áldozatkészségéről. Tomeé József abban a téves hitben, hogy a Vérmezőre a stadion kerül, ezzel kapcsolatosan vélte megoldhatónak az állandó színház kérdését.

Pásztélyi Vilmos, aki mint szívesen látott vendég vett részt a társasvacsorán, azt a véleményét nyilvánította, hogy a mozik Budán elvégezték a preciz munkát s most ezen az alapon kell folytatni. Keresni kell már meglevő alkalmas helyiséget, ahol 2—3-szor hetenkint előadást rendezne valamely pesti színház és úgy véli, hogy megoldaná a színházkérdést, ha a Vígszínház vállalná ezt és az előadásokat a Budai Apolló színházban rendezné.

Rexa Dezső a színházi cenzurát és a felekezeti színház ügyét tette szigorú kritika tárgyává, magasabb művészi és irodalmi szempontból. — Massányi Ernő pedig a budai polgárság egyöntetű öntudatos eljárását és megnyilatkozását sürgette e tárgyban. — Peterdy Sándor megvédte Sebestyén igazgatót azzal, hogy a darab sikere dönt s az állandó budai színház is csak úgy élhet meg, ha a közönséget vonzó darabokat tartja műsoron. — Réw Sándor úgy véli, hogy a világfürdő révén idecözönlő vidékiek és külföldiek fogják meghozni Budának az állandó színházat, melyre akkor föltétlenül szükség is lesz. Juhász Jenő szerint Budának intim kis színházra van szüksége, — Eperjessy Béla pedig a színház legalkalmasabb helyéül

a Török-u. és Zsigmond-utca sarkán

levő üres telket ajánlja.

Baránszky Gyula attól tart, hogy a katonai kincstár, még a csücskét sem engedi át a Vérmezőnek. Különben is a színházkérdés, pénzkérdés s ezért az eszmének meg kell nyerni a miniszterelnököt. Massányi Ernő elitéli azt a kicsinyes szokást, mely szerint a budai közönség minden kis akadálynál visszariad, holott kellő összetartással ez sikerülne. Aggházy Kamil szerint erős, kitartó akarással minden sikerül. A színigazgatók elbukhatnak, de a színház állani fog.

A vitát azzal rekesztette be Morvay Győző elnök, hogy a hallottak szerint meg kell nyerni a kormányelnököt és a kultuszminisztert s akkor megindul e kérdés a megvalósulás útján. Küldöttség tisztelegjen a főpolgármester úrnál s az ő támogatásával tisztelegjen Bethlen István gróf miniszterelnöknél és a kultuszminiszternél. Tegyük le Budának ezt a régen vajudó kérdését az ő kezükbe.

Az éjfélig húzódó, de érdekes és értékes eszmecsere után véget ért a kedves és kedélyes társasest.

A társasvacsorán résztvettek a hölgytagok közül: Haspelné-Balázsy Lujza és Antalffyné Fémes Beck Mária, — mint vendégek: Morvay Győzőné, Peterdy Sándorné, Massány Ernőné, Farkasfalvi Imréné, Viraág Béláné, dr. Haspel Luczy és Viraág Ilonka.

A Budai Iparosok és Kispolgárok pártja e hó 5-én este 9 órakor a volt Márványhattyú vendéglő helyiségében gyülekezett, ahol lapunk szerkesztője, Viraág Béla ismertette azokat az elveket, amelyek alapján

a világfürdővé emelt Buda folyton szegényedő kispolgárságát

lehetne megmenteni a pusztulástól. Rámutatott azokra a viszás helyzetekre és a város fordított intézkedéseire, amelyekkel a világfürdőre törekvő eszmének meg kell küzdenie, ahelyett, hogy a város ezt minden úton elősegítené. A sok új adatot és érdekes megfigyelést magábafoglaló előadást érdeklődéssel hallgatta és meleg ovációval köszönte meg a jelenlevő közönség s az előadónak, dr. Venczelly Lajos elnök és Halwa Sándor alelnök köszönték azt meg.

Kossuth-ünnep. Az I. ker.. Fehérsas-téri polgári fiúiskola november 5-én Kossuth-ünnepélyt rendezett, amelyen nagy sikerrel közreműködtek: az iskolai énekkar, mely Papp-Váryné—Szabados „Hiszek egy"-ét adta elő; a Himnuszt énekelte az iskola tanulóifiúsága. „Kik voltak a honvédek" szavalta: Gömöri Gyula IV. oszt. tanuló. Ünnepi beszédet mondott Kőváry Ernő tanár, aki az énekkart is vezette és közben a Kossuth-nótát előadta az iskola énekkara. Tejfalussy Sidó Dezső IV. oszt. tanuló elszavalta Tompa Mihály „Gólyához" című költeményét. Az ünnepet a „Szózat" eléneklésével fejezte be a tanulóifjúság.

Nász. Isákovits Ignác, a HÉV. egyik igazgatója és neiének leánya, Irén, november hó 6-án délben kötött házasságot a budai Öntőház-utcai izraelita templomban dr. Vasvári Sándorral. A kedves ünnep alkalmából számosan üdvözölték a családot és az ifjú párt, köztük Bódy Tivadar vezérigazgató is.

Teljes sikert aratott ismét a KANSz zenekara a Budai Vigadóban rendezett második hangversenyén, amelyet Mozart zenéjének szentelt. Értékes és tartalmas előadásban méltatta Mozart zenéjét Istók László. Istók János szobrászművész fia, akit a zenekedvelő közönség előadása után kedves óvációban részesített. A magánszámokat Bisztriczky Tibor, Farnady Edit és Árkossy Ottó nagy sikerrel mutatták be.

„Valami a csúcshurutról" címen tart előadást e hó 15-én este 8 órakor az I. ker. Iparosok és Kereskedők köre családi estéjén dr. Müller Vilmos főorvos, kir. tanácsos. Vendégeket is szívesen lát az elnökség.

ÚJ KÖNYVEK

A *Tisza Testvérek,* ismert budai könyvkereskedő cég ezentúl hetenként beszámol a könyvújdonságokról, közölve az árakat is, részletfizetési kedvezményt nyujtva a *Budai Napló* olvasóinak.

Irodalmi ujdonságok:

Barbusse: Jézus	P 4.—
Erdős: Lavinia Tarsin házassága. 2 kötet	P 12.—
Galsworthy: Forsyte Saga 3 kötet, fűzve P 18.—, kötve	P 25.50
Gulácsy: Fekete vőlegények. 3 kötet	P 12.—
Lagerlöf: Jerusalem. 2 kötet, fűzve P 10.—, kötve	P 15.—
Makkai: Ördögszekér. Fűzve P 12.—. kötve. . . .	P 15.—
Márai: Istenek nyomában .	P 4.50
Surányi: Bethlen	P 6.—
Szentgyörgyi: Párisi portrék	P 7.—
Zilahy: Két fogoly. 2 kötet, fűzve P 11.40, kötve . .	P 15.—

Tudományos és szakirodalmi ujdonságok:

Dénes-Vészi: Peres vademécum. Kötve	P 10.—
Fejérváry: Élet, szerelem és halál. Kötve	P 8.60
Lengyel-Vályi-Moizer: A betegségi és baleseti kötelező biztosításról szóló 1927. XXI. t.-c. és magyarázata	P 20.—
Mester: Kelet nagy gondolkodói. Kötve	P 6.—
Östör: Tisza István saját szavaiban	P 5.—
Szimonidesz: A világ vallásai. 2 kötet, kötve. . .	P 50.—
Ujlaki: A választott bíráskodás kézikönyve . . .	P 15.—

Részletfizetésre is szállítja:
TISZA TESTVÉREK
könyvkereskedése,
az „Országos Törvénytár" kiadványainak főbizományosa
II., Fő-u. 12. Telefon 239—13.

Személy-AUTÓ
fuvart
vállal éjjel-nappal
GRUBER ANTAL
ZUGLIGET, FÁCZÁNTELEP
Telefon: 662—28

WIMMER FERENC
épület-, gép- és műlakatosmester
II, Tölgyfa-u. 8 Tel. 125-37

Rudas-fürdő
A budai forráscsoport legrádioaktivabb hőforrása
A török hódoltság idejében épült s teljes eredetiségében fennálló kényelmes gőzfürdő — Kádfürdők
Fedett téli uszócsarnok

PADOS
József vendéglős által megvásárolt
POZSONYI
vendéglő az Anna-udvarban
I., Krisztina-körút 8—10. sz.
Minden csütörtökön
POMPÁS DISZNÓTOROS vacsora különlegességek
Polgári konyha és árak!

A budai KÉMÉNYSEPRŐ VENDÉGLŐ
I., Pauler-u. 3. (A budai Színkörrel szemben)
Tulajdonos:
PANTOL MÁRTON
Családok és egyesületek szolid találkozó helye. Teljesen ujjáalakítva.

Minden kényes igényeket kielégít. Régi, hires magyar konyhája sajátszüretelésü borainak kiválósága közismert.
Minden pénteken halászlé.
Szombaton disznótoros vacsora.

Palackozott tejünket
ajánljuk, mert:
1. A tej zsirtartalma 3.50—3.60%
2. A tejet a vitaminokat megkimélő módon pasztőrözzük.
3. **A tej minőségét a m. kir. állatorvosi főiskola tejhygieniai laboratóriuma állandóan ellenőrzi.**
4. A palackokat hygienikus aluminium zárólemezekkel zárjuk le.
5. A tejet fióküzleteink utján dijmentesen házhoz szállitjuk.

Budapesti Központi Általános Tejcsarnok Részvénytársaság

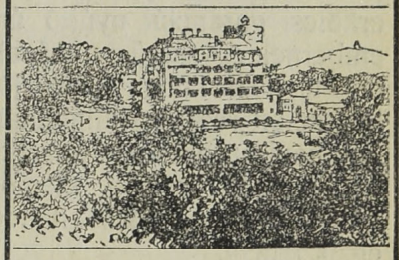

Budapest-Svábhegyi Szanatórium
Klimatikus (430 m), diétás gyógyintézet
Egész éven át nyitva!
Most, az **őszi utószezonban** jelentékenyen **lemérsékelt** napidijak!

Szijgyártó
nyerges és bőröndös
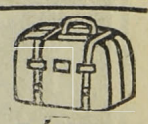
Megbizható régi üzlet **FLIEGER NÁNDOR**
II. kerület, Fő-utca 10. sz.

SZENT
LUKÁCS-FÜRDŐ
a magyar Pőstyén.

Ehgyomorra naponkint igyék egy pohár
KRISTÁLY-vizet!
165

Ünnep készül. a budai iparosok ünnepe, mellyel jövendő boldogulásuk alapjait teszi le, amely áramlás magával fogja ragadni a kereskedőket, az egész középosztályt. Az első magvetés e hó 5-én volt a „Budai Iparosok és Kispolgárok Pártjá"-ban és most teljes egészében bontakozik ki a II. ker. Iparoskörben. E hó 10-én tartott választmányi ülésen Berényi János elnöklete alatt határozta el az Iparoskör, hogy egy ünnepies nagygyűlés keretében viszi a budai iparosság elé azokat a lehetőségeket, amiket a budai polgárságnak nyujt, ha Buda világfürdővé lesz. A nagygyűlés szónoka Viraág Béla, lapunk szerkesztője lesz és vendégül meghívja az elnökség mindazokat, akik e mozgalom élén állanak. — A választmányi ülés az elnök bejelentése révén tudomásul vette a sikert, amit a kör kiálló cégtáblák díjának drágítása ügyében elért és azt, hogy a hazafias irányú „Budapesti Munkás Dalárda" ötvenéves jubileumán képviselteti magát Szabó Gyula, Váli Gábor és Dornbach Jakab által. A titkári, pénztári és gazdasági jelentés tudomásul vétele után, vidám együttlétben beszélték meg az aktuális politikai kérdéseket.

Nemzetközi baromfikiállítást rendez „A Baromfitenyésztők Országos Egyesülete" december hó 8—11-én, Budapesten, az Országos Tenyészállatvásártelepen, amelyet ajánlunk igen tisztelt olvasó közönségünk figyelmébe. Baromfikivitelünk az elmult évben 75 millió aranykoronára emelkedett s így a baromfitenyésztéssel érdemes foglalkozni. A tenyésztők mutassák be a magyar fajtákat, mert sok igen szép díj áll rendelkezésre. A rendezőség élén gróf Teleki Józsefné, a bíráló-bizottság élén Békessy Jenő m. kir. gazdasági főtanácsos áll.

LORGNON Zibrinyinél, I., Attila-u. 12.

A Budai Ingatlantulajdonosok Egyesülete e hó 13-án, délelőtt fél 11 órakor közgyűlést tart II., Szilágyi Dezső-tér 5. szám alatt. Érdeklődőket is szívesen látnak.

VILLA ELADÓ
a Bimbóutcában, 2100 négyszögöl, 600 gyümölcs- és díszfával, 48 ezer pengőért. Cím megtudható a szerkesztőségben. Telefon: Kr. 502—96. Kitünő vétel.

Ötmillió havi jövedelem
(3 millió fix — 3 millió jutalék)
juthat megbízható, szorgalmas, erkölcsi garanciát nyújtó úri embernek egyszerű munkával, régi ügyfelek látogatásával, jól bevezetett régi lapvállalatnál. Egy havi próbaidő — jutalékkal. Beválás esetén szerződésileg **biztosított** állandó egzisztencia.

Izletes házi- vagy diétás-koszt
kapható tisztviselő családnál
II., Alagut-utca 1. I/7

Hegyi Imrének, a MÁV. igazgatóhelyettesének a kormányzó a miniszterelnök előterjesztésére buzgó és eredményes köszolgálata elismeréseül a kormányfőtanácsosi címet adományozta.



Hegyi Imre a magyar közgazdasági élet egy igazán kiváló vezető egyénisége, akinek neve szorosan kapcsolatos azokkal a nagyszabású díjszabási reformokkal, amelyek az összeomlás óta szükségessé váltak az államvasutaknál. Magas elismerésének a híre jóleső megelégedést keltett nemcsak idehaza, hanem külföldön is, ahol számos nagyfontosságú értekezleten ért el számottevő sikereket.

FÉNYKÉPÉSZETI CIKKEK
Zibrinyi, Budán, I., Attila-utca 12.

KÖZGAZDASÁGI NAPLÓ

A budai gazdasági helyzet teljesen konszolidált

Buda gazdaságilag ma teljesen konszolidáltnak mondható. Nagyobb kilengések az ipar és kereskedelem terén nem fordultak elő s azok a kereskedők, akik gyenge lábon álltak, a válság során teljesen elhullottak és így ma Buda piaca jólfundált.

A *Budai Általános Takarékpénztár* vezérigazgatója,

Friedländer Andor,

a következőkben ismertette a helyzetet:

— Buda gazdasági életében nagyobb emociók nem fordultak elő, mert a *budai* pénzintézetek a jogos hiteligényeket igyekeznek a legszolidabban kielégíteni. Különben is az ipar és kereskedelem szolíd és tőkeerős kezekben van letéve és így a piac teljesen konszolidált.

— A vezetésem alatt álló intézet tisztán banküzletekkel foglalkozik. A szokásos üzletágak: váltóeszkompt, deviza tőzsde. Klientélánk főleg kereskedők, azonban a kisiparosság jogos hiteligényeit sem hanyagoljuk el.

— A tőkeképződés fokozatosan kezd megindulni. A kamattételek *betét után maximálisan 8, kihelyezéseknél 13—14 százalékot tesznek ki.*

Az 1910-ben alakult Budai Általános Takarékpénztár Buda legrégibb pénzintézeteinek egyike. Saját tőkéje kettőszázezer pengő, tartalékai pedig jelentékenyek. Üzletmenete annyira eleven és élénk, hogy a betétállománya majdnem ötnegyed millió pengő, váltóállománya pedig másfél millió pengő. Állományai állandó fokozatos fejlődést mutatnak, úgy a kihelyezések, mint a betétek egyre emelkednek. Az intézet 17 év óta működik a budai piacon és itt a bankok sorában vezető poziciót tölt be.

* **A m. kir. honvédelmi minisztérium** nagyobb szövetmennyiség szállítására nyilvános versenytárgyalást hirdet. A szállítás odaitélése felett e hó 12-én fognak dönteni. Erre a szállításra természetesen elsősorban a Magyar Kender és Lenipar jöhet számításba.

* **Az Európai Áru- és Podgyászbiztosító Részvénytársaság** november 5-én impozáns keretek között ünnepelte meg a társaság alapítójának, cserkuti Engel Miksa alelnök vezérigazgatónak hetvenedik születése napját. A díszülésen Rákosi Jenő elnök az igazgatóság nevében üdvözölte az ünnepeltet. A Hungária szállóban rendezett vacsorán résztvettek többek között: Rákosi Jenő, dr. Horváth Lipót, ujlaki Müller József, Zilahy Dezső, ujlaki Müller Pál dr. stb. és az Európai Áru- és Podgyászbiztosító Részvénytársaság kiküldöttei, valamint Szőnyi József és Kemény Simon az intézet itteni igazgatói.

* **Gyáripari körökben** olyan hirek terjedtek el, hogy a főváros közlekedési bizottsága egységes tipusu autóbuszok készítése mellett foglalt állást és ezen az alapon az egész munkának az Állami Gépgyár számára való odaitélését javasolja.

* **Dr. Móhr Béla,** a Nova szalámigyár vállalatnak a megalapítója és vezetője a gyár üzembe helyezése végett tárgyalásokat folytat Nyitrán és Prágában. Tudvalevően ez a nagyjelentőségü iparvállalat Nyitrán létesül és erre a célra megvették az ottani maláta- és sörgyárat. A gyár a legmodernebb gépekkel van felszerelve.

* **Szurdai Szurday Róbert,** a Magyar Pamutipar vezérigazgató alelnöke és a pamutszakosztály elnöke a statisztikai ármegállapító-bizottságban az export fejlesztéséről mondott nagyszabású beszédet. Szurdai Szurday Róbert már több mint negyedszázada harcos munkása a magyar textiliparnak. Mint egészen ifjú ember került a Magyar Pamutipar Rt. élére, amelyből az ő hatalmas energiáia és kiváló szervezőképessége az ország legnagyobb textilipari vállalatát teremtette meg. Olyan vezető egyénisége ő ma a textiliparnak, hogy minden megnyilatkozása az egész ipar szempontjából bir jelentőséggel.

* **A Budai Napló** egyik elmult számában már közölte, hogy a Salgótarjáni meg fogja valósítani régi szándékát és az ország területén működő villamostelepeit önálló részvénytársaságba fogja össze. A Salgó ezidőszerint mintegy 5—6 irányban folytatja az ország villamosítását, egész sereg villamosítási terve készül a vállalatnál, amelyet számos centrálé és távvezeték kiépítését fogják eredményezni, rövid időn belül.

* **Előkészületek a Budapesti Nemzetközi Vásárra.** A Budapesti Nemzetközi Vásár igazgatósága már kezdte a jövő évi — minden valószínűség szerint április havában megnyíló — Budapesti Nemzetközi Vásár szervezését. A vásár igazgatósága elhatározta, hogy mindazoknak, akik folyó évi december 31-ig jelentkeznek, 5 százalékos helypénzmérséklést ad. Az érdeklődőknek a titkárság (V., Szemere-utca 6.) ad felvilágositást.

Szerkesztő: FERENCZY LÁSZLÓ.
Laptulajdonos: VIRAÁG és TÁRSA
Kiadásért felelős: Viraág Béla.

MÁTHÉ
FERENC MÁZOLÓ MESTER
I, Márvány-u. 11.
Vállalja;
kávéházak
dísztermek és lakások
modern festését
Érdeklődök nézzék meg a Pozsony kávéházat

HALWA SÁNDOR
PUSKAMŰVES
BUDAPEST,
Üzlet és műhely: I., Szent János-tér 4
Telefon: Kr. 507—37
Allami díszoklevél. Ezüstkoszorús mester
Nagy aranyéremmel kitüntetve
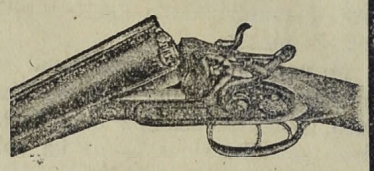
VADÁSZFEGYVEREK
•••
FEGYVERJAVÍTÁSOK
•••
SPORTCIKKEK
•••
CSERKÉSZFELSZERELÉSEK

Nem fizet soha lakbért
ha 1—35 évi törlesztésre 2-3-4-5 szobás modern, kényelmes, saját tulajdonu
ÖRÖKLAKÁST
vesz az „ÖRÖKLAKÁS" R.-T.-tól
IV. Városház-u. 4.
(Kossuth Lajos-utca mellett)

SCHAFFER GYÖRGY
utépítő-
és kövező mester
II., Tulipán-utca 18
Telefon: T. 255—24

VALÓDI
szentgyörgyi és badacsonyi
BOROK,
hideg konyha, sör
HABERMANN
ANTAL vendéglőjében
I,, Maros-utca 18. sz.
volt SZIGETHI-féle vendéglő.

ÁMON ANTAL ÉS FIAI
kövezőmesterek, út, csatorna- és betonépitési vállalkozók Földmunka Vágányfektetés Mészkőbánya — Telefon: J. 303-85.
VIII., Futó-utca 10. szám.

Budai Általános Takarékpénztár rt.
a takarékbetéteknek
kényelmesebb gyűjtése céljából takaréklapokat bocsájt a felek rendelkezésére. Könyveskékre elhelyezett betétek és folyószámlára elhelyezett összegek után
6 százalék kamatot térit a
Budai Általános Takarékpénztár rt.
Buda, II., Fő-utca 9.
Pénztári órák: 9 — 3-ig.
Telefon: T. 214-21. — Váltóüzlet és tőzsdeosztály: T. 133-50. — Tőzsde kirendeltség: V., Szabadság-tér 17. Telefon: J. 902-88.

Hölgyek és Urak!
Nem kell sem Karlsbad, sem karlsbadi só,
MIRA
glaubersós gyógyvíz
minden mesterséges só nélkül
soványít és gyógyít
Biztos siker! Budai lerakat: Kérdezze meg orvosát!
PÉCZELY ANTALNÁL
II., Margit-körút 50
Telefon: 240—97 Telefon: 240—97

KRAMER ADOLF
festő- és mázolómester
I., Lágymányosi-u. 4
Telefon: József 82—57

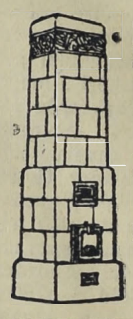
KÁLYHÁS!
Béres Márton
I., LOGODI-U. 19.
Tel.: L. 972-33.
Minden e szakmába vágó munka ügyében forduljon bizalommal e régi jóhirü céghez.


Háztatarozásnál
előnyös feltételek mellett vállalkozik
Nagy Pál
bádogos
gáz, vízvezeték, csatornázás, fürdőberendezés és központi fütés vállalata
II., FŐ-UTCA 20. SZ.
Telefonhivó 179—42.


GROZIT
BŐRFEDÉL-LEMEZ
erős, tartós, vihartálló
aszfaltozás, tetőfedés, talajvizszigetelés
GROZIT aszfalt és kátrány vegyitermékgyár
Budapest, VI., Berlini-tér 3
Telefon: 267—96

ERZSÉBETHID SZÁLLÓ
Telefon: 108-45.
Budán, I. Kökény-u. 14.
Ráczfürdő mellett.

Thermostóth

Központi fütések és szellőzte sek, biologiai szenyviztisztitóberendezések, vizvezeték és csatornázás, fürdőberendezések és épületbádogos munkák tervezése és készitése. Szabadalmazott kovácsolt vas „Thermostóth" kazánok kizárólagos gyártói
Tóth Imre és Társa
V., Katona József-u. 3.
Telefon 23—93

HUNGÁRIA-GYÓGYFORRÁS
szénsavval telítve: **HARMAT-VÍZ!**

Telefon: T. 286-76
Magyarország legrádiumosabb gyógyvize. Az Erzsébet-hid budai hidfőjénél épült modern ivócsarnokban **Radioactiv hatásu lithiumos és calcium-hydrocarbonátos gyógyvíz**
IVÓ-KURA
Keserűsó-kura. Javasolva vesebántalmak, gyomorbajok, emésztési zavarok, álmatlanság, vérszegénység ellen. Poharankint **8** fillér Karlsbadi sóval **16** fillér
Reggel 7 órától este 6 óráig

FÉRFI ÉS NŐI
KALAPOK
legujabb divat szerint, állandóan raktáron

Átalakitás
Javitás
Festés
a legjutányosabb áron
FOJT ISTVÁN fiai
(Alapitva 1858-ban)
I., Krisztina-körút 139. és
IV., Régiposta-utca 2. sz.

Nyomatott a Réval Testvérek Irodalmi Intézet R. T. Nyomdájában, Budapest, V., Ügynök-u. 8. — Nyomdaigazgató: Sziklai Pál.

Budai Napló

XXIII. évfolyam. 895. sz.

Buda érdekeit a várospolitika, a közgazdaság, társadalom, művészet és sport terén szolgáló ujság. Előfizetése egy évre **16** pengő, félévre **8** pengő. Egy szám **40** fillér. Szerkesztőség és kiadóhivatal: I., Bors-utca **24**. Délután 5—7-ig. Telefon: K. 502—96.

Felelős szerkesztő: VIRÁG BÉLA

Hirdetések ára: Egy hasáb széles, egy milliméter magas sor, egyszeri közlésnél **50** fillér. 20 mm. magas hirdetés **10** pengő. Szövegsor ára **4** pengő. Közgazdasági közlemények megállapodás szerint. A hirdetések dija mindenkor **előre fizetendő.**

1927 november 26.

Elpusztul az óbudai hegyvidék

Eltünt utak és telkek — Kiszáradtak a kutak — Bedőlnek a házak — Az Óbudai Hegyvidéki Szövetség vészkiáltása a polgármester előtt

Az elhanyagolt és fejlődésében megakasztott Óbudai Hegyvidék és az Attila-park ügyében emelt komoly szót az „Óbudai Hegyvidéki Szövetség" száztagú küldöttsége *Szilágyi* Károly elnök vezetése mellett, tisztelegve a polgármesternél és átnyujtotta az óbudai téglagyárak közérdekellenes működéséről szóló memorandumot. Ebben azt panaszolja, hogy 18 esztendeje hiába munkálkodik az óbudai hegyvidéknek a pusztulástól való megmentése, fejlesztése és felvirágoztatása érdekében, de a hegyvidék aljában sorakozó téglagyárak kultúraellenes, rideg, üzleti politikából eredő garázdálkodása ellen tehetetlen. S mindezt főképen azért tehetik, mert a fővárosnak geologusa nem lévén, szakszerű felügyeletet nem gyakorolt. Az ilyen ügyekben nem áratos kerületi és tanácsi közegek pedig eddig mintegy tűrték a vállalatok leglehetetlenebb módon üzött garázdálkodását, aminek azután a közönség előtt az a látszata volt, mintha a hatóság támogatná a szemmelláthato pusztítást; ami viszont alkalmas arra, hogy megrendítse a polgárságnak a magántulajdon szentségébe vetett hitét.

Az óbudai hegyvidék, amely vekszik a legpompásabb alpesi ankásokkal s ahol a rózsa még novemberben is a szabadban díszik, dacára eddigi mostoha helyzetének, statisztikailag a következő képet mutatja: Van rajta 284 kisebb-nagyobb családi ház s mintegy 400 család lakja. Az építkezési kedv évről-évre fokozódik és biztosra vehető, hogy *az Óbuda Hungária-úti hidnak* immár soká el nem odázható megépítése ezt a pompás vidéket, melynek kétharmada tövében már közuti közlekedés van, a fejlődésnek megérdemelt fokára fogja juttatni. S mégis tönkremenni engedik a hegy lábazatát akkor, amikor már tapasztaltuk a Pasaréten, hogy mennyi áldozatba kerül az elyesminek helyrehozatala. Mindezek a pusztítások történnek a hatósáok által előírt szabályok, rendelkezések, végérvényes ítéletek semmibevevésével.

Az agyagbányászás által eltűnt a székesfőváros közönségének tulajdonát képező. Fényes Elek-út egy része, a Nyíri-út egy része, a Perényi-út egy része, eltűntek utak, illetőleg vízlevezető árkoknak egy része s eltűnt a székesfőváros tulajdonát képező 2294—4. hrsz. ingatlan s anyagukból a téglák és tetőcserép milliói kerültek ki, persze a vállalatok anyagi hasznára. Eltűnt a Remetehegyi közkútnak kitünő ivóvize s vele együtt pusztul a vaskút is, anélkül, hogy a hatóság részéről bárki törődne vele. Eltünnek magántulajdonban levő bő és kitünő ivóvízzel rendelkező kutak vizei, gátat vetvén ezáltal a rendszeres növénytermelésnek. Megrepedeznek, bedülnek házak, az ottlakókat hajléktalanná téve.

Már megfellebbezhetetlenül ezelőtt 16 esztendővel elrendeltetett a vállalatra nézve, hogy *„a hegyivizeknek megfelelő levezetéséről tartozik gondoskodni, hogy a hegycsuszamlásnak eleje vétessék, a megfenyegetett terület a Viharhegy keleti tövétől kezdve olyképp rendezendő, hogy a téglavető helyet észak és dél felől határoló két árok is a viznek egyenes irányban való levezetésére építendő ki és a telepet átszelő düllő út áthelyezéséről saját költségén tartozik gondoskodni."* Ma sem történt meg. Ugyanezen rendelkezések értelmében *„a 2109. sz. árok balpartjának biztositása végett az árok balpartján 5 m. széles területsáv érintetlenül hagyandó."* Ez sem történt meg. Egy 16 év előtti tanácsi határozat közli, hogy csak próbarobbantást engedélyez, ideiglenes jelleggel s ezt is csak azzal a kikötéssel, hogy a robbantásnál a mérnöki hivatal szakközegei jelen legyenek, a robbantás csak ezeknek utasításai szerint történhetik. 16 év után még ma is csak ideiglenes jelleggel robbantanak, természetesen egyetlen egy kikötés betartása nélkül s igy történhetett meg, hogy egy a közúton haladó nőt egy szétrobbantott agyagdarab fejen talált s egy férfit pedig, aki ugyancsak a közúton haladt, a robbanás következtében keletkezett légnyomás a falhoz vágott.

1926 nov. 3-án a Bohn-téglagyár képviselői a városrendezési osztály vezetőjének elnöklete alatt tartott hivatalos értekezletből kifolyólag szerződési okmányt irtak alá, melyben lekötelezték magukat, hogy a még az 1911-iki telepengedélyben kikötött utat 16 esztendő után 1927 tavaszáig, illetőleg júniusáig szabályszerűen megépitik. Máig sem történt meg.

1902 május havában a Táborhegyen nagyarányú földcsuszamlás volt az ottani téglagyár területén. *Ennek közvetlen előidézője a hegy tövében nagy terjedelemben és nagy mélységben üzött agyagbányászás volt.* Az akkori tulajdonosnak be is kellett szüntetni az agyagbányászást s beszüntette önként az egész üzemet is.

Öt évvel utána, 1910-ben, erre a veszélyes területre és üzemre új vállalkozó kért új telepengedélyt.

Egy teljesen téves és az előbbi ítéletekkel ellentétes vélemény alapján megkapta az új tulajdonos az újabb agyagásási engedélyt, teljesen szabálytalanul. A védőterületet elbányászták, a föltételeket és kikötéseket nem hogy szigorúan, de sehogy sem tartották be, a felső részen a hegyi vizeket kellő módon nem fogták fel s rendes levezetést nem nyertek; magáningatlanok tehát lecsúsztak, házak megrepedtek, összedőltek s pusztultak egész életen át gyüjtött s szerzett kispolgárok birtokainak egész sorai és csak az Isteni Gondviselés mentette meg a székesfőváros közönségét eddig egy második Ököritó katasztrófájától.

A polgármester megköszönte az üdvözlést és kijelenetette, hogy ő is kint járt a hegyvidéken és látta a bajokat, amelyeket orvosolni kell. Megigérte, hogy mindenben támogatja a hegyvidéki lakók kérését.

Kozma Jenő

neve, már visszhangos név Budán. Politikai, erkölcsi és társadalmi súlya van. Ezt nem azok a napok bizonyitják, amikor személyes barátai és hivei ünnepnapot rendeznek számára, hanem azok a pénteki napok, amikor mindent lebiró befolyását, fölemelő erős kezét keresik azok, akiknek segitségre van szükségük. Ez a tábor versenyre kelhet az előbbivel. Most az ünnepről legyen szó, amit névünnepe alkalmából rendezett számára a Budai Polgári Kör. Nagyarányú, hatalmas ünnep volt. A Budai Vigadó nagyterme nem birta a vendégeket. Teriteni kellett a két oldalteremben is. Csak a gondos előrelátó rendezés tudta megelőzni a zavart. Alig van számottevő egyéniség Budán, aki ott nem lett volna az asztalfőn. Tekintélyek, akiket egyszerű meghivóval nehéz lett volna idehozni, ha az ünnepelt neve nem hozta volna őket. Eljöttek, el kellett jönniök, szivesen jöttek, mint ahogy szivesen jött mindenki, aki ott volt. Ő maga Kozma Jenő nemcsak a társaslakomán aratta egyik legszebb diadalát, hanem diadalmas útról jött, a törvényszékről, a Zichy-tárgyalásról, ahol egy csapásra az első kriminalistává küzdötte föl magát. A kétségbejtő lehetetlenséget váltotta életadó valósággá. A nehéz csatát nyert jogász jött el a messzelátszó siker fehér lován. A politikust, a társadalmi tekintélyt csak nehezen tudták a jogi tógából kihámozni. Az őt körülhullámzó hatszáz embert könnyü volt meggyőznie a maga egyéni értékéről, de azt az öt szigorú birót rávezetni a félreismert igazság útjára, talán Kozma Jenő életének legnehezebb feladata volt. Itt hullámzik az élet, amelynek ő régi mestere, nem — művésze, — ott az eltemetett igazság sirjáról kellett leemelnie a nehéz követ. A névnapi est, a mosolygó embertömeg neki csak játék, mint a játékos sirályé a tenger felett, — ott a tengerfenékre szálló búvár volt, aki vagy felhozza az igazság gyöngyét, vagy odavész. Barátai, hivei kavargó, éljenző tömegén túl ő azt az egy embert látta, akinek visszaadta az életét.

Budán, 1927 november 25

Ripka Ferenc dr. főpolgármester orvosa, családja és barátai unszolására, kétheti üdülésre Abbáziába utazott.

Germanizáliák Budát. Furcsa állapot, hogy a magyarság szívében december elsején új németnyelvű gyermekóvó nyilik meg három—hat esztendős gyermekek számára II., Hunyady János-út huszonhét szám alatt. Akár élelmes üzleti vállalkozás, akár valahonnan szubvencionált valami is ez a germanizáló törekvés — be kell szüntetni! A magyar nemzeti érzés nem tűrheti, hogy a magyarul is még alig gögicsélő gyermekeket német szóra fogják. És különösen nem tűrhetjük itt Budán, ahol még mindig él a német nyelv csupa rossz szokásból egyes családoknál. Itt ez veszedelmes kísérlet és alig érthető, hogy miféle forum adta meg erre az óvódára az engedélyt?

Andréka Károlyt. főkapitányhelyettes és a törvényhatóság óbudai tagját, névünnepe alkalmából külön ünnepelte a III. ker. Egyesült Polgári Kör választmánya is, amelynek nevében Rezső Antal ügyv. alelnök, a kör nevében pedig Szepesi Ágoston postaigazgató társelnök üdvözölték meleg baráti szóval a kör elnökét és kiemelték érdemeit, méltatva benne a jó embert, a kiváló tisztviselőt és a közszeretetben álló elnököt.

Pogonyi Nándor táblabiró, a Budai Kath. Kör volt elnöke, aki súlyos betegen vonult gyógykezelésre a János-szanatóriumba, a gyógyulás útján van és előreláthatólag két héten belül gyógyultan elhagyja a szanatóriumot.

Orgona megáldás

Impozáns keretek között folyt le e hó 20-án a krisztinavárosi templom úi orgonájának megáldása, melyet a hívők áldozatkészsége a főváros hozzájárulásával szerzett meg a templomnak. Az Oltár Egyesület és az Énekkar hölgyei virágdísszel ékesítették fel az új orgonát. *Sagmüller* József esperes-plébános lélekemelő beszéd után, fényes papi segédlettel felvonult a kórusra és az énekkar zsoltáréneke mellett megáldotta az orgonát. Majd felzúgott a Himnusz s a templomot megtöltő közönség áhitattal hallgatta a gyönyörű orgonaszót. A hatalmas alkotás, melyhez a szükséges légnyomást villamos mótor adja, három mannuálos, 40 változattal és 2980 síppal, Rieger Ottó rákosi orgonagyárában készült. A Himnuszt ünnepi nagymise követte. Délben a prelátus-plébános vendégül látta Sagmüller esperest s egyúttal a 30 éves kántori jubileumát ülő *Bodrogi* Lajos karnagynak átnyújtotta a saját és az egyházközség ajándékát.

Bodrogi Lajos jubileumát már előzőleg, e hó 18-án ünnepélyes tanácsülés keretében ülte meg a krisztinavárosi rk. egyházközség, amelynek világi elnöke dr. Ripka Ferenc főpolgármester méltatta a jubiláló karnagy és kántor működését, kiemelve szaktudását. Utána Barbier Péter, a Verbőczy gimnázium tanára, az egyházi énekkar világi elnöke fejezte ki az énekkar háláját karnagya iránt, megköszönte szeretetét, fáradságát, az ég áldását kérve további működésére, átadta az énekkar ajándékát. Befejezésül az énekkar Bodrogi Lajos karnagy saját szerzeményű „Üdvözlő dal"-ának eléneklésével adott kifejezést szeretetének.

A Budai Katholikus Kör negyedszázados jubileuma

A Budai Kath. Kör, melynek élén hazánk büszkesége, gr. Apponyi Albert elnök, a fővr. főpolgármester dr. Ripka Ferenc társelnök, dr. Mészáros János érseki helytartó, egyházi elnök és dr. Baranszky Gyula korm. főtan., ügyvezető alelnök állanak, nov. 19. és 20-án nagyszabású jubileumi ünnepségekkel tette felejthetetlenné 25 évi fennállásának évfordulóját. A kör agilis vezetősége már hetekkel előbb elkezdette a jubileumi ünnepi programmnak előkészítését. A többezer példányban szétküldött díszes meghivó szerint a jubileumi ünnepségek három részből állottak. Az első napon, nov. 19-én, szombaton este díszelőadást rendeztek, amelyen József kir. herceg családját Magdolna kir. hercegnő képviselte, aki pontban fél 9 órakor udvarhölgye kíséretében jelent meg s az elnökség fogadta. Régi hagyományos szokás szerint a délszaki növényekkel feldiszített lépcsőházban két városi hajdu hétágú ezüstgyertyatartó világítása mellett kísérte fel a kör pazarul kivilágított dísztermébe, ahol a budai oldal katholikus előkelőségei és közéletünk számos kitünősége fogadta a belépő királyi hercegnőt.

A Budapesti Munkásdalárda nemzeti himnuszának előadása után Huszár Károly volt miniszterelnök, a képviselőház alelnöke lépett az előadóemelvényre, aki a közben megbetegedett Vass József dr. népjóléti miniszter helyett mondotta el az ünnepi beszédet, hivatkozva a kör családi ünnepére, a magyar családi élet szentségéről és nemzetfentartó hivatásáról tartott magasnivójú és a nagyszámú ünnepi hallgatóságot kezdettől végig lebilincselő előadást. Frenetikus tapssal köszönte meg a közönség a szellemes és tanulságos előadást. Utána Groh Klára hegedümüvésznő Benedek Ernő zeneszerző zongorakiséretével adott elő két klasszikus hegedűszámot, brilliáns technikával, meleg átérzéssel és mesteri felfogással. A közönség lelkes hivására még ráadást is kellett játszani. Utána Kubinyi Imre, a képviselőház elnöki hivatalának igazgatója által irt és megzenésitett „Bárányfelhők" cimü bájos egyfelvonásos énekes vigjátékának bemutatója következett. A működvelő gárda élén Keményi Erzsi a Királyszínház jólismert fiatal primadonnája valósággal feledtette művészi játékával és tisztán csengő énekével, hogy működvelői előadásban volt részünk. A közönség a közreműködőket: Demény Ilonka, Radványi Alice, Bajtay Márta, Pártos Böske, Károlyi József és Tamásy Györgyöt, de különösen Keményi Erzsit valósággal elárasztotta virággal, tapssal és sok ismétlésre való kihivással. A daljáték keringője olyan népszerű lett, hogy harmadszori ismétléskor már a közönség is vele dudolta. Végezetül nagyon kedves közvetlenséggel dr. Baranszky Gyula a kör ügyvezető alelnöke vázolta a kör 25 évi búban, örömben, kárban és sikerben gazdag köri életet, mely után reggelig tartó tánc következett. A díszelőadás közreműködőit este a kör elnöksége vacsora keretében ünnepelte a Pálfy-étterem különtermében, ahol a képviselőház tisztviselőkara Kubinyi Imre szerzői sikerének elismeréseül díszes ezüstserleget ajánlottak fel. A kör rendezősége mindvégig gondoskodott a jó hangulatról és kiváló összhangról, ami még sok éven át emlékezetessé teszi a kör e kiválóan sikerült estéjét.

A másnapi ünnepi miséről és rendkivüli díszközgyülésről jövő számunkban számolunk be.

Érdemes budai művészeket, Istók János és Dankó József szobrászművészeket, a Hollós Mátyás Társaság tagjait érte a kitüntetés, hogy a gyomai, illetve ceglédi hősök emlékművét megalkossák. Istók János kitünően sikerült szobrát József főherceg leplezte le november 20-án, míg Dankó József érdemeit Cegléd város képviselőtestülete jegyzőkönyvben örökítette meg elismerése és hálája jeléül kiváló alkotásáért.

Egy kis életfilozófia cimen tartott érdekes előadást dr. Pröhle Vilmos egyetemi tanár a Budavári Társaskörben (várbeli leánygimnázium). A díszes közönség hálásan tapsolta az előadót.

A Máriakői kápolna javára magas színvonalú kulturelőadást rendezett az ott tevékenyen munkálkodó Kisegítő Kápolna Egyesület Csáby Vilmos elnök buzgólkodásából nov. 20-án a Szentendrei-úti iskolában.

Szent Gellért Gyógyfürdő
Vizgyógyintézet és Napfürdő
Külön férfi és női osztály. A legmodernebb berendezés. Szakképzett személyzet.

Mikulásra!
mi jó budaiak,
csak
budai kereskedőnél vásároljunk,
csak
budai iparosnál rendeljünk.

BUDAI OMKE HIVATALOS KÖZLEMÉNYEI

Érdekes határozatokban vonalozta körül irányát és céljait a *Budai Omke elnöki tanácsa* a budai Vigadó külön termében tartott ülésén, amelyen az összes budai Omke körzetek elnökei, alelnökei és főtisztviselői vettek részt.

A tanácsülés elhatározta, hogy a Budai Omke megalakítja a négy budai körzet központi szervezetét a január közepére tervezett nagygyűlésen.

Elhatározta, hogy központi irodát állít fel irodai segédszemélyzettel és ott naponta inspekciót tart a választmány egy-egy tagja. Fölkéri az országos központot, hogy a budai Omke tagok által oda befizetett tagdíjakból fedezze a budai központi iroda költségeit.

Utasította a budai Omke ügyészét, hogy a legközelebbi elnöki tanácsülésig, mely december hó közepén lesz, készítse el a Budai Omke központi szervezetének szabályait és megállapította e központi szervezet főbb irányelveit, melyek szerint:

az egész Budai Omke élén az elnöki tanács áll és mellette működik a budai központi választmány, amelybe minden budai kerület választmánya öt-öt tagot küld ki.

Az elnöki tisztet sorsolás alapján az egyes kerületi elnökök viselik felváltva.

A határozatokat megelőző vitában élénk részt vettek: Hauer Oszkár, Eiser Sándor, Linke Károly, Beck Imre és többen.

Elitélték a városi politikát

Széll Jenő igazgató a takarékosságról

Az ingatlantulajdonosok Egyesületének közgyűlése

„Takarékosság" címen tartott érdekes előadást *Széll* Jenő, a Székesfővárosi Kisipari Hitelintézet rt. vezérigazgatója, a Budai Ingatlantulajdonosok Egyesületében. *A takarékosságra való neveléssel igen nagy értékeket tudunk a pusztulástól megmenteni.* A nélkülözhető feleslegeket meg kell takarítani. *Az ingatlanszerzés egyik első módja a takarékosság.* Aki a fillért a fogához veri és mondjuk naponta csak tíz fillért tesz félre, azt hat százalékkal kamatoztatja, annak húsz esztendő alatt a tíz fillérekből 1404.34 pengő tőkéje lesz. Ezzel meg van az az összeg, amellyel egy kis telket a környéken megvehet, vagy a budai részeken a megvett telek egy részét kifizetheti. Ha folytatja a takarékosságot, lassan hozzáfoghat az építkezéshez.

A nagy tetszéssel fogadott előadás után megejtették az új választást. Elnök lett dr. *Bárdos* György, társelnök dr. *Lugmayer* József, alelnökök *Fehér* Lajos, dr. *Kollár* László, *Széll* Jenő, ügyész dr. *Beregi* Endre, főtitkár *Ligeti* Aurél, pénztáros *Bichler* Imre.

Az új tisztikar nevében a választást dr. *Bárdos* György elnök köszönte meg és előterjesztette az egyesület programmját. *A népesség legszélesebb rétegeinek, a kis embereknek, a munkásságnak, iparosoknak és tisztviselőknek lehetségessé kell tenni a telekszerzést a budai szép részeken.* Ez pedig másként nem történhet, csak úgy, ha a város eddigi szűkkeblű városfejlesztő politikája helyett, amely luxusdolgokban merült ki, *utakat, közműveket épít és közlekedési eszközöket visz az elhagyott vidékekre.* Az idegenek nem jönnek ide csak azért, hogy fürödjenek. A Földközi-tengerrel nem vehetjük fel a versenyt. De a mi *Sváb-hegyünk, Gugger-hegyünk, Zugligetünk, a Sasad* és a hegyvidék többi részei, ha *ellátjuk kulturával,* a külföldieket idecsábíthatja és ami a fő, itt is tarthatja.

A régóta tervezett *Kilátó-út* az Eszter-úton, amely a Rózsadombon át a Hűvösvölggyel és azon keresztül a Sváb-heggyel megteremtené az összeköttetést, legutóbb a városi közgyűlésen is szóbakerült. *A világ egyik legnépszerűbb útja létesülne ezzel.* A kereskedelem és iparfejlődést az építkezés mozdítja elő elsősorban.

Ott, ahol *út épül, megindul a fejlődés.* Helytelen az a beállítás, mintha az út megépítése a városnak pénzébe kerülne. Az útépítés költségeinek a felét a telektulajdonos fizeti, azonfelül területének egy részét ingyen engedi át a városnak. Rámutat végül arra, hogy a parcellázások gyors keresztülvitele ma a legfontosabb kérdés. Saját otthon problémája csak a 120—150 öles telkek alakításával érhetők el.

Viraágh Gyula dr. erős szavakban ostorozta azt a városi politikát, amely idegenforgalom fejlesztése címen, sok milliárdot adki, ennek a kiadásnak ellenértéke azonban nem térül meg. Nálunk az egyes vidékek fejlődése *fordítva* történik, előbb benépesül a vidék és csak azután épül az út és vezetik be a közműveket. *Holek* Sámuel legfontosabbnak tartja, hogy állapíttassék meg annak a maximuma, amely összeget a város költségvetésében *improduktiv célokra beállíthat. A pazarlásnak véget kell vetni.* A külföldön szubvencionálják az építkezést, nálunk minden eszközzel megnehezítik. Az építtetőnek sokszor elmegy a kedve az építkezéstől, ha látja, hogy az adminisztráció milyen dzsungeljébe kerül, míg odajut, hogy az építési engedélyt megszerezheti. *Ahelyett, hogy a parcellázásokat megkönnyítenék és a városszabályozásokat sürgősen keresztülvinnék,* a kisajátítási bizottságot hónapokig nem lehet összehívni. A lehetetlen állapotokon *műszaki alpolgármester-választással* lehet csak segíteni, akinek munkatársai is *mérnökök és ne jogászok legyenek.*

Dr. *Lengyel* László, *Ramhab* József, *Ligeti* Aurél, dr. *Beregi* Endre, *Szmatana* József felszólalásai után, dr. *Lugmayer* József társelnök rámutatott annak rendkívüli fontosságára, hogy a *Hegyvidék műveletlenül álló területei művelés alá kerüljenek.* Családi otthon kérdése épp ezért volna nagyon fontos és jelentőségteljes, mert ha a kis telektulajdonos, miként azt a külföldön látjuk, *saját házi szükségletét maga termeszti* és föltétlenül még a közélelmezés javára is produkál, amivel Budapest lakosságának élelmezését segíti elő.

Dr. *Bárdos* György alelnök bejelentette, hogy az elhangzott gondolatok megvalósulása egy gazdag és jólétben élő fővárosi lakosságot teremthetne meg. A legszélesebb akciót indítják meg és a városfejlesztés érdekében kapcsolatot keresnek az összes rokontörekvésű egyesületekkel.

A közgyűlés *egyhangúlag meleg köszönetet mondott a*

BUDAI NAPLÓ

szerkesztőjének, *Viraág* Bélának, hosszú évtizedes publicisztikai munkásságáért, *mellyel állandóan a mi és ezzel a lakosság széles rétegeinek érdekeit szolgálta.* Elnök kiemelte, hogy lapjának *nem jelenik meg egyetlen olyan száma,* amelyben ne propagálná a budai hegyvidék és általában az ingatlantulajdon érdekeit. Az utóbbi időkben megindult fejlődés jelentékeny részében *Viraág* Béla odaadó, megszakítás nélküli munkásságának eredménye. A fejlődés érdekében folytatott tevékenysége általános köszönetet és hálát érdemel. Sajnos — mondotta dr. Bárdos György — az elismerés szavainak hangoztatásán kívül más mód nem áll rendelkezésünkre, minthogy megbecsülhetetlen, a késői utódokra is kiható kiváló munkásságáért köszönetet mondjunk és kiáltsuk a közvéleménybe: — *ne csak dicsérjétek, hanem kövessétek.*

Tíz éve plébános, szeretett lelkivezére a tabániaknak dr. Angyal Kálmán apát, akinek ez alkalomból bensőséges ünnepet rendeznek hívei. Vasárnap, 27-én, d. e. 10 órakor lesz az ünnepélyes nagymise és déli 12 órakor a Fehérsas-téri iskolában az üdvözlések és este banket.

Barsi Jenő dr. tisztiorvos, a Hollós Mátyás Társaság tagja, aki 30 orvoshelyettesnek pályázott és a főoryoshelyettesnek pályázott és a főváros kijelölő bizottsága dr. Ripka Ferenc főpolgármester elnöklete alatt első helyen jelölte.

LORGNON Zibrinyinél, I., Attila-u. 12.

Kinek a házai? azok az ócska házak, amelyek rontják a Szent Gellért-gyógyfürdő környékét és súlyosbító körülmény, hogy ezek a házak talán mégis csak a főváros tulajdonát képezik. Becsey Antal tette szóvá e lehetetlen helyzetet a főváros költségvetésének tárgyalásakor, amikor mint abszurdumot említette meg azt is, hogy ezek a házak: a Horthy Miklós-út 2., 5., 7. számúak sehol sincsenek értékelve. Sem a bérházak között nem szerepelnek, sem a beépítendő ingatlanok között. Hiába kereste őket, sehol sem találta. Nincs sehol kimutatva, mint vagyontétel, ahol annak állania kellene. Megengedi, hogy a Gellért-fürdő keretébe tartoznak, de ott sem látta értékelve, hogy bérjövedelmet hoznak. — Talán a város nem is tudja, hogy ezek a házak az ő tulajdonai.

Kölnivíz — GERŐNÉL
II., Krisztina-krt. 8-10. — Anna udvar

A **Budai Társaskör** kedves estét rendezett e hó 17-én oly pompás műsorral, aminőt csak *Hódy* Lajos háznagy zsenialitása tud összehozni. Az estét *Peterdy* Sándor, a jeles író, a Hollós Mátyás Társaság titkára két pompás humorú tárca felolvasásával nyitotta meg, megteremtve a kedélyes hangulatot. Majd *Zsámboky* László zongoraművész brilliáns játékában gyönyörködött a társaság, hogy azután frenetikus tapsszal honorálja dr. *Wágner* Károly ny. igazságügyi államtitkár énekét, aki operarészleteket és magyar dalokat adott elő virtuozitással. A nagy iskolázottságra valló éneket *Márkus* Dezső főzeneigazgató kísérte zongorán és mindnyájuknak *Hoór-Tempis* Mór elnök köszönte meg a szíves közreműködést. Az estét befejező társasvacsorán dr. *Krivoss* Árpád a hölgyeket köszöntötte fel, amit tartalmas szép beszédben dr. *Szemere* Samuné, a Budai Nők Köre elnöke köszönt meg a vendégek nevében.

SZEMÜVEG Zibrinyinél, I., Attila-u. 12

Megfürösztik a Normafát a Margit-sziget híres gyógyforrásában, hogy megmentsék a nagymultú fát a teljes elpusztulástól. Régóta gondolkoznak már a városházán a mentés módozatain, míg most a köszvényesek és szívbetegek csodás vizébe mártogatják majd, hogy zöldes-kék kőkemény réteggel bevonódjon. Ha a „kúra" sikerül, akkor újra kiviszik a Svábhegyre s kies pavillont emelnek föléje, hogy újabb százéveknek hirdesse a Nemzeti Színház norma napjainak és a Norma operának emlékét.

Családi estét rendezett e hó 15-én az Elsőkerületi Iparosok és Kereskedők Köre, ahol igen szép közönség előtt dr. Müller Vilmos főorvos, kir. tanácsos kedves és lebilincselő modorban, poétikus képekkel átszőtt előadást tartott arról, hogy a csucshurut ellen miképpen kell védekezni. Az elnökség nevében Hubert Vilmos köszönte meg szép szóval, a jelenlevők pedig zajos tetszéssel az élvezetes előadást.

KIRÁLY-FÜRDŐ
Építette 1556-ban KARA MUSTAFA budai basa.
Budán, II., Fő-utca 84. szám.
45 fokos szénsavas nátront, szénsavas meszet, szénsavas klórnátriumot és magnéziumot tartalmazó hévviz
köszvény, csúz-, bőr- és csontbetegségek, fémmérgezés, máj-, lép-, méh-, húgyhólyagbántalmak, gyomorhurut és alhasi pangás ellen.
Kádfürdők: egész napon át.
Gőzfürdő: férfiaknak . . . . reggel 5—1 óráig
nőknek hétköznap délután 2—7 óráig
!! IVÓ KURA!!

GUNDEL
Szent Gellért
ÉTTERMEI
Délután és este zene!
TÁNC TÁNC

ÁMON ANTAL ÉS FIAI
kövezőmesterek, út, csatorna- és betonépítési vállalkozók Földmunka Vágányfektetés Mészkőbánya — Telefon: J. 303-85.
VIII., Futó-utca 10. szám.

Budai Általános Takarékpénztár rt.
a takarékbetéteknek
kényelmesebb gyűjtése céljából takaréklapokat bocsájt a felek rendelkezésére. Könyvceskékre elhelyezett betétek és folyószámlára elhelyezett összegek után
6 százalék kamatot térít a
Budai Általános Takarékpénztár rt.
Buda, II., Fő-utca 9.
Pénztári órák: 9 — 3-ig.
Telefon: T. 214-21. — Váltóüzlet és tőzsdeosztály: T. 133-50. — Tőzsde kirendeltség: V., Szabadság-tér 17. Telefon: J. 902-88.

MEGNYILT
Budán
a
legöregebb és egyuttal a legujabb, meglepő párizsi izléssel berendezett, előkelő
LÁNCHID
kávéház

LINKE
uridivat üzletében ismét kapható
„ITA"
kalap
17 Pengőtől
LINKE KÁROLY
BUDÁN
II, Fő utca 52

BUDAI NŐ BUNDÁJÁT BUDÁN
vásárolja — alakitja
VAGÁCS
szűcsnél
II. ker. Fő-utca 11. szám.

Blahos Rudolf
Fényképész
műterme
II., FŐ-utca 18 sz.

BELLEVUE SZÁLLODA ÉTTERMEI
Budán, I. Attila-utca 53 — Igazg. Telefon: Lipót 986—85
Minden este, vasár- és ünnepnap délután is a világhirű
I. L. Thibo orquesta tipica de Tangos Argentinos
eredeti argentinai tangó énekes és a
FLORIDA-JAZZ
és szimfonikus zenekar játszik
Kiváló konyha és italok — Mérsékelt árak
Asztalrendelés telefonon is: Lipót 986—84.

PADOS
József vendéglős által megvásárolt
POZSONYI
vendéglő az Anna-udvarban
I., Krisztina-körút 8—10. sz.
Minden csütörtökön
POMPÁS DISZNÓTOROS vacsora különlegességek
Polgári konyha és árak!

ÜVEG porcellán kereskedés és képkeretezés
Minden hiányos porcellán készletet rendesre kiegészit
Gál Lajos
II., SZÉNA-TÉR 7 Vérmező-út sarkán
Táblaüveg
nagyban és kicsinyben
Épület üvegezés

SCHAFFER GYÖRGY
utépítő-
és kövező mester
II., Tulipán-utca 18
Telefon: T. 255—24

SZÉCHENYI GYÓGYFÜRDŐ

a modern orvost tudomány minden eszközével és a különböző gyógyeljárásokhoz szükséges fölszerelésekkel ellátva.

A város minden pontjától könnyen megközelíthető.

Gyásza van az I. ker. tisztiorvosi-hivatalnak. November hó 22-én halt meg az oda beosztott Fischer István tisztviselő, aki a községi temetkezési ügyeket intézte. Ősrégi budai polgár volt, aki több mint 56 évig buzgón viselte a pénztárnoki tisztséget több jótékonysági egyesületnél. E hó 24-én temették a Farkasréti temetőbe.

BUDAI OMKE HIVATALOS KÖZLEMÉNYEI

A kereskedelem elektrifikálása címen tartott érdekes előadást Varrannay Aurél, a központi Omke titkára a „Kelenföldi Omke körzet" szerda esti összejövetelén a Hadik-kávéház külön termében, ahol kívüle megjelent a központ részéről dr. Katona Gábor ügyész és a körzet elnökének, Eiser Sándornak vezetésével számos ottani kereskedő, köztük Klein Sándor, Schwartz Manó, Aczél Béla, Guttmann Anni, Vágó Pál, Fodor Mór, Neumann Illés, Alpár Ignác, Hahn Lipót, Fábián Ferenc, Gáti Sándor, Elfer Andor, Boros Béla, Kohn Endre, Münster Lipót, Balla László, Bartuska N., Kramer Adolf, Saal Arthur és mások. A kereskedelem minden baját különös szemszögletből megvilágító, sok új vonással, színnel, képpel átszőtt előadást rendkívül tetszéssel fogadták. Még Katona Gábor mondott el ügyvédi praxisából érdekes eseteket a kényszeregyességek teréről, amit Eiser Sándor elnök meleg köszönettel hálált meg.

PESTTEL VERSENYEZ BUDÁN

Divatban minőségben

FÁBIÁN

JÓZSEF, divatáru üzlete

I., Krisztina-körút 8-10.

(Anna udvar)

KEDVEZŐ ÁRAK

Elsőrendű

minőségben

Füszer Csemege Liszt Gyümölcs

EISER EDE r. t.

I., Horthy Miklós út 9.

Előzékeny, megbizható kiszolgálás. Az árut **házhoz** szállitja.

DROGUA

különlegességek

Vegyszer és illatszerüzlet

A kir. müegyetem szert. stb. szállitója

SCHLAGER

ANDOR

Budapest, I., Horthy Miklós út 10.

Telefon: József 385-54.

Gyógyáruk - Vegyitermékek. Háztartási, gazdasági és fényképészeti cikkek. Szappanok. Illatszerek. Pipere áruk. Arc- haj-, kéz-, és körömápolószerek. — Tea, rum, cognac. — Gyógyborok, likőrök. — Gyermektápszerek. Ásványvizek, Fürdősók. Kötszerek. Gummiáruk. Állatgyógyászati cikkek. Essenciák és Compositiók. Rovarirtó-szerek. Padlómázak. Borotva eszközök.

Tévedések

elkerülése végett kéri, hogy a cimre ügyelni méltóztassék.

Kedélyes teaestélyt rendeztek a II. ker. Iparoskör hölgyei a régi, kedves emlékű „tarkaesték" mintájára s a rendezőbizottság élén Berényi Jánosné, Váli Gáborné és Csiszár Lajosné állottak. A rendezőmunka oroszlánrészét Váli Gáborné végezte iáradhatatlan buzgalommal s az estén még beszédet is mondott és kifigurázta a pipogya férfiakat. Rendkívül sok ennivalót gyűjtött össze és a rendkívül ízlésesen terített asztalokon hat szép leány: Tarcsy Karolin, Tarcsy Zsófika, Tarcsy Margit, Horváth Gizike, Csiszár Vilma és Csiszár Emma tálalták azt a nagy tömegben megjelent vendégek elé. Közben a Budai Dalárda néhány tagja szép dalokat énekelt, amerikai rendszer szerint elárvereztek tréfás emléktárgyakat és likőröket, két apró leányocska pedig táncolt és szavalt s végül Szörényiné művészi zongorajátéka mellett táncra perdült az ifjúság. Teázás közben az estét rendező hölgyeket Viraág Béla szerkesztő köszöntötte fel, összehasonlítva az eléjük kötött fehér kötényt a tábornokok piros lampasszával, mint a családiasság jelvényét. Az est pompásan sikerült és még néhányszor megismétlik.

Kérje mindenütt a

„Sopron-Győri"

TEJET, mert ez a legjobb és legmegbizhatóbb

Telep és iroda: Sopron-, Győr- és Vasmegyei Tejgazdasági Rt. I., Fehérvári-út 27. Tel. J. 128-01

Ötórai teát, fényesen sikerült hangversennyel egybekötve rendezett szegényfelruházó alapja javára Szilágyi Dezső-tér 5. szám alatt, a Budai Polgári Kör termeiben a rendkívüli agilitást kifejtő „Budai Nők Kulturális és Jótékonysági Köre." Az első nov. hó 14-én volt, amikor tea után Tury Zoltán dr. közigazgatási bíró bevezető konferálásában értékes tanulmányt adott a világ zenei zsenijeiről, amit hálás köszönettel és elismeréssel fogadott a díszes közönség. A hangverseny keretében mutatkozott be a külföldön is nagy elismerést aratott „Szervanszky-kvartett", négy fiatal művész tökéletes együttese, amely játékával elragadta a nagy számban egybegyűlt hallgatóságot, Műsorukon Corelli-Leonard: „La Folia"-ja és Schubert: Es-dur vonósnégyese szerepelt. Zajosan ünnepelték őket mesterükkel, Balassa Kálmán zeneiskolai igazgatóval együtt. A műsor további számaiban B. Radó Lilli hangversenyénekesnő művészi előadásában Chopin: Litván dala, Löwe: Die Mutter an der Wiege és Dr. Szily Pál: „Rövid a leveled" gyönyörködtettek. A művésznőt zongorán kíváló rutinnal dr. Kóla Margit kísérte. A műsort Forgács Rózsi színművésznő mesteri szavalata zárta be. A közönség soraiban ott voltak: dr. Ripka Ferencné, dr. Tury Zoltán és neje, özv. Tury Sámuelné, dr. Krivos Árpád és neje, dr. Duma Tivadarné, Székelyné Solymoss Bea, dr. Steiner Károly Albert és neje, dr. Hoór-Tempis Mór, dr. Szalay József, dr. Halmi Bódog és neje, Vándor Iván, Viraág Béláné, Mustó Béláné, Erdey Henrik bankigazgató, dr. Balassa József, Kozma Dezső bankigazgató és felesége, dr. Szemere Samuné, Kozma Bernátné, Müller Lipótné, dr. Bénárd Vilmosné, dr. Góth Sándorné, Auer Adolfné, Tenczer Emilné, Schächter Sándorné, Bartók Dezsőné, Varró Istvánné, Fischl Lipótné, Tisza Béláné, Gergely Edéné, Seidler Simonné, Gerő Hermin, Szász Margit, dr. Rácz Jenőné, Fabriczky Nándorné, Vadász Frigyesné, Dölle Gyuláné, dr. Halász Rezsőné, Réder Béláné és mások.

A második estét november hó 21-én rendezte a kör, amelyen dr. Krivoss Árpád ügyvéd rendkívül értékes és érdekes előadást tartott a társadalmi osztályok fejlődéséről Magyarországon. A nagy tetszéssel fogadott előadás után Nedelkovits Anna hangversenyénekesnő adott elő mindenkit elragadó művészettel néhány dalt. Befejezésül Setét György hegedűművészetében gyönyörködött a nagyszámú társaság.

Arany jubileumot, ötven éves fennállását ünnepelte a legfényesebb külsőségek között nov. 20-án a Budapesti Munkás Dalárda, amely a magyar szót, a magyar dalkulturát már akkor szolgálta, amikor Budán még a német szó járta. A nagyjelentőségű, hatalmas tömegeket mozgató, pazar gazdagságú ünnep a Szent Anna-templomban mondott jubileumi szentmisével kezdődött, amelyet Várady prelátus celebrált s azon a Budai Dalárda énekelt a tőle megszokott precizitással. A mise után Várady prelátus megáldotta a dalárda zászlóját s az új szalagot, amelyet dr. Rubányi Béláné zászlóanya ajándékozott. Ezután a főpap hatalmas szózattal fordult a jelenlevő 500 daloshoz és izzó, irredenta szellemben buzdította a magyar munkás-dalost. A templomi szertartás után a Budai Vigadóban, zsúfolt teremben, díszgyűlés volt, amelyet Cicutti Lajos alelnök nyitott meg, ismertetve a dalárda 50 éves multját. Utána dr. Rittinger Imre mondotta a lelkes hangulatú ünnepi beszédet. Gerlóczy Béla kormányfőtanácsos, a Dalosszövetség elnöke, adta azután át az 55 éve dalos s a dalárda egyetlen élő alapítójának, Brayer Ferdinándnak, a szövetség legmagasabb kitüntetését, a remekbe készült díszoklevelet. Majd aranyéremmel tünteti ki: Ligeti Józsefet, Pusztai Lajost és Jaks Károlyt, akik 50 éve dalosok. Az ezüstérmet Baumgartner Károly kapta, míg 10 éves működésük után oklevelet nyert: Petrich Béla, Pill Károly, Kauderer Nándor, Kvetán József és Mehlbeck József. A zászlószögek beverése után az ünnepség első része befejeződött. Este dísznagyverseny volt a Budai Vigadóban, amelyet 350 férfi énekes a Himnusszal kezdett meg. Utána a Budai Dalárda gyönyörködtette Szeghő Sándor országos karnagy vezetése mellett a díszes közönséget, melynek soraiban a budai közéletnek számos előkelő tagja, élükön a dalárda ilusztris elnökével: dr. Kozma Jenő kormányfőtanácsos, országy. képviselővel.

A műsoron szerepeltek még teljes létszámmal az Óbudai Dalkoszorú, a Detektív Dalárda, a Törekvő Dalkör, a Birodalmi Német Dalárda és az ünnepelt Budapesti Munkás Dalárda. Szebbnél-szebb férfikarokat adtak elő a közönség nagy tetszése mellett s különösen a jubiláló dalárda hatásos szereplése adott alkalmat igen sok tapsra. A közönség egy gyönyörű nap emlékével távozott. A Munkás Dalárda nagy sikerét vezetőinek nagy buzgalma, hozzáértése, önfeláldozása révén érte el. Mindenki dolgozott fáradhatatlanul, de ki kell emelnünk Baumgartner Ferenc főtitkár és különösen Sebesits József főpénztáros érdemeit a pompás rendezés körül, amelyben segítőtársaik voltak Kabakovits Rezső és Pits Mátyás.

Érdekes albumokat állított össze és hódoló tisztelettel ajánlotta fel azokat József főhercegnek, Buda régi, neves közismert fényképésze: Blahos Rudolf, aki a Szent István-körmenetről és a hercegprimás temetéséről vett föl értékes képeket. A két díszes albumot hálás és kedves sorok kíséretében köszönte meg a fenséges úr.

FÉNYKÉPÉSZETI CIKKEK Zibrinyi, Budán, I., Attila-utca 12.

Pataki Alajos, a miniszterelnökség segédhivatalának főigazgatója, 40 évi szolgálat után nyugdíjba ment e hó elején. A budai társaságnak régi kedves alakja Pataki Alajos, aki a Felső-Krisztinavárosi Kaszinónak megalakulása óta tagja volt, később mint választmányi tag a jegyzője is. — Nagykanizsán született 1871-ben és az ottani kegyesrendiek gimnáziumát elvégezve, 1887-ben lépett állami szolgálatba a nagykanizsai királyi ügyészségnél, onnan a kereskedelmi minisztériumba került, innen pedig a miniszterelnökséghez Bánffy Dezső báró alatt. Nagykanizsáról hozta feleségül Bodis Mariska úrnőt, akivel 33 év óta él boldog családi életet. Két gyermeke közül Tibor a Közmunkatanács számellenőre és leánya Manci, Erős Gyula kincstári erdőfőmérnök neje. Pataki Alajos mindenkinek csak szívességet tett s így mindenki szereti és becsüli.

Óbudai Freudiger Dávid

a gyáripar és a manipulánsipar közötti megegyezésről

A pamutpiac helyzetének, a manipuláns nagyipar, valamint a gyáripar közti megegyezés mai állásának felderítése céljából *óbudai Freudiger Dávid, a Freudiger Mózes és Fiai Magyar Ágy-, Fehér- és Ruhaneműgyár* igazgatójához fordultunk felvilágosításért, aki a legnagyobb szeretetreméltósággal állt rendelkezésünkre és számos tárgyat érintő kérdéseinkre igen kimerítően, szakavatott biztonsággal a következőkben válaszolt:

— Az egész magyar pamutkereskedelem élénk figyelemmel kíséri a newyorki hivatalos árjegyzést. Mert hiszen az egész árképződés a nyerspamut árfolyamától függ. A pamut kurzusa a mai nivón fog stabilizálódni, természetesen nincs kizárva, hogy úgy fel-, mint lemenőleg néhány pontos kilengés ne legyen. Az október 8-iki hivatalos jelentés publikálása előtt a piacon oly nagy volt a feszültség, hogy a kereskedők nagy része beszüntette a vásárlásait s a pamut áresését várta. Igaz, hogy ugyanezen a napon a pamut kurzusa 100 pontot esett, de másnap a newyorki tőzsde ezt az esést 125 ponttal hozta be, s azóta — mint már az előbb említettem — a pamut ára nagyjában stabilnak mondható. Külföldön általában az a hír van elterjedve, hogy a pamut mai kurzusa nem fedi teljesen a pamut értékét, mert a rossz termés egy magasabb árfolyamra emelhetné esetleg a pamutot.

— Nálunk az a speciális helyzet alakult ki, hogy a nyerspamut drágulását nem tudtuk átvinni a készárukra és a fehér, nyomott és festett áruk még mindig a régi nyersáru árak alapján vannak kalkulálva.

— Ami a gyáripar és a manipuláns nagyipar közötti megegyezés lehetőségét illeti, annak semilyen leküzdhetetlen akadály útjában nem volna, és mindkét fél érdekében meg kellene történnie, mert hogy a készáru árát a manipuláció nem tudja a nyersáruk beszerzéséhez viszonyítani, ez annak tudható be, hogy a gyárosok és a manipuláns nagyipar között nincs megegyezés, mely hivatva volna ezeket az árdifferenciákat kiegyenlíteni. Azonkívül, ha a gyáripar nem dolgozik karöltve a manipulánsokkal, úgy hiába van a nyersanyag kihitelezésekről áttekintése, mégsem tud a piacról teljes képet kapni, mert a nagykereskedő eladásairól, illetve azoknak a kihitelezéseiről nem bírnak tudomással, pedig ezek sokszor nemcsak olyan nagyok, hanem még túl is haladják a nyersáru-hiteleket.

— Ma már a textilgyárosok nagyrésze maga is manipulál, ez pedig még kívánatosabbá teszi a megegyezést és erre a mai időpontot teljesen megfelelőnek tartom.

— Ha a megegyezés létrejön, úgy a piac majd teljesen konszolidálódik és egyrészt nem érhetnek bennünket majd meglepetések, mint az a multban megtörtént, másrészt pedig módunkban lesz még erősebben a versenyt külföldi árukkal felvenni, amelyek ma már semmivel sem jobbak, a hazai textilipar által előállított cikkeknél.

*

Óbudai Freudiger Dávid 1894. évben született. Atyja gondosan készítette elő a kereskedői pályára; középiskoláit Budapesten végezte, azután néhány évig külföldön járt, Bécsben, Berlinben, Párizsban tanulmányozta a pamut gyártását és a modern kereskedelmet. Tagja számos szakmai bizottságnak és egyesülésnek és mindenhol egyforma hittel és lelkesedéssel ápolja a komoly és szolíd gyáripari szellemet. Ma mindössze harminchároméves, férfikorának delén áll, tehát munkaerejének, vállalkozókedvének teljében; a magyar gyáripar és az egész magyar gazdasági élet, sokat, nagyon sokat várhat még tőle, akire nagy szerep vár még a most következő időkben, amikor az övéhez hasonló szívós és lelkes munkával kell helyreállítanunk mindazt, ami az elmult években rombadőlt.

KISEBB VILLÁT Budán megvételre keresek. Ügynököt nem díjazok. „Szolíd ajánlat" címen értesítést kérek a lap kiadójához.

KERTES TÁRSASHÁZUNK a Krisztinavárosban, villamos megállónál, már tető alatt, májusban beköltözhető két-háromszobás szeparált, déli fekvésű öröklakások békebeli prima kiállításban (csempézett mellékhelyiségek, kandallók, erkélyek, terraszok stb.). Olcsó törlesztéses kölcsön. Utólagos ráfizetés kizárva. Öröklakások már lefoglalhatók. „Centrum" Házépítő- és Ingatlanvállalat, Horthy Miklós-út 15/b. 9—12, 3—½5 közt. (József 442—25.)

KITÜNŐ BUDAI TELEKVÉTELEK! Villamosmenti **bérháztelkek:** Gellértfürdő tájékán 230 négyszögöles, naposfekvésű saroktelek 40.000 P. — Horthy Miklós-úti fronton töltésnél 347 négyszögöles napos saroktelek 65 pengőjével. — Délivasútnál 460 négyszögöles naposfekvésű duplasarok, felerészben is 150 pengőjével, ugyanolyan 300 négyszögöles 120 pengőjével. — Olcsó **családiháztelkek** a Sasadi- és Fehérvári-uton (Kábelgyárnál) ötévi lefizetésre. Az Etele-téren és környékén 18 pengőtől. A Villányi-út elején 100—140 négyszögöles magasfekvésű, ideális telkek minden közművel. Sasadi 1600 négyszögöles osztható telektömb, gyümölcsfákkal 7 pengőjével. Kitünő tőkebefektetés! „Centrum" Ingatlanvállalat, Horthy Miklós-út 15/b. 9—12, 3—½5. (J. 442—25.)

Rudas-fürdő

A budai forráscsoport legrádioaktivabb hőforrása

A török hódoltság idejében épült s teljes eredetiségében fennálló kényelmes gőzfürdő — Kádfürdők

Fedett téli uszócsarnok

MEGNAGYOBBITVA!

TROMBITÁS

VENDEGLŐ II, RETEK UTCA 12.

Társasvacsorákra alkalmas

NAGY TÉLI UJ TEREM

NAPONTA VÁLTOZATOS ÉTELKÜLÖNLEGESSÉGEK

Csütörtök és szombat este

DISZNÓTOR

CIGÁNYZENE! POLGÁRI ÁRAK!

GUTTENBERGER

tulajdonos

HUBERT

és TÁRSA

betéti társaság

Budapest, VI., Liszt Ferenc-tér 4

Telefon: Iroda: Interurban 22—67. Raktár: 109—57.

Mosdók, fürdőkádak, fürdőkályhák, clozettek, csövek, műszaki cikkek

Fémárugyártás

A budai KÉMÉNYSEPRŐ

VENDÉGLŐ

I., Pauler-u. 3. (A budai Szinkörrel szemben)

tulajdonos:

PANTOL MÁRTON

Családok és egyesületek szolid találkozó helye. Teljesen ujjáalakitva.



Minden kényes igényeket kielégit. Régi, hires magyar konyhája sajátszüreteléső borainak kiválósága közismert.

Minden pénteken halászlé. Szombaton disznótoros vacsora.

SZENT
LUKÁCS-FÜRDŐ
a magyar Pőstyén.

Gyomorra naponkint igyék egy pohár
KRISTÁLY-vizet!
168

Ismeretterjesztő előadásokat rendez a Budapesti Gazdálkodók Egyesülete, az alábbi naptári rend szerint: A mezőgazdaság és kertészet köréből vett tárgyakat Óbudán a kiskorona-utcai felső mezőgazdasági iskolában dec. 15-én este 7 órakor Kadócsa Gyula: a — bösszörményi-úti polgári iskolában dec. 11-én d. e. fél 11 órakor Füredi Jenő: — a fehérvári-úti polgári iskolában dec. 18-án d. u. fél 3 órakor dr. Blazsek Gyula főállatorvos adja elő. Belépő díj nincs. A múlt esztendőben rendezett előadásokat majdnem másfélezren hallgatták meg s a tanulmányi kirándulásokon közel 400-an vettek részt, ami igazolja az egyesület komoly és eredményes munkáját.

Márkus Szoyer Ily, a 12 éves koloratura énekesnő, ez az ének-fenomén, december hó 6-án fél 9 órakor önálló hangversenyt ad a zeneakadémia nagytermében, Csóka Béla színművész közreműködésével.

A gyüjtőívek visszaküldését november hó végéig kérik a Magyar Vörös-kereszt Egyesület I. ker. választmánya nevében Hubert Vilmos elnök és Morbitzer Dezső főtitkár. Aki nem gyüjtött aláírásokat, az — a saját aláírásával lássa el a gyüjtőívet és küldje be lehetőleg postafordultával.

Halló! — jég! Kint is van már az ismert plakát, hogy amint fagy, már jöhessenek a korcsolyázás hívei, akiknek télen át a B. B. T. E. Széna-téri jégpálya a mindenük. A Budai Torna Egylet plakátján és ez úton is tudatja, hogy a beiratás nov. 25—dec. 10-ig naponta vasár- és ünnepnap kivételével d. u. 5—7½ óráig tart. December hó 10-ike után a beiratási díj kétszeresét kell fizetni. — Idényjegy: 16 P, kedv. 12. Beiratási díj új idényjegyesek részére 24 P., kedvezményes 16 P. Napijegy délelőtt 1 P., délután valamint vasár- és ünnepnap délelőtt és délután 2 pengő. Korcsolyaőrzés 2.50 P. Cipőskorcsolyák őrzése 4 P. Szekrénybérlet 8 P. — Zene minden délután.

Mint egy barokkszalon, úgy fest a maga ízléses berendezésével a Lánchíd-kávéház, amely az úri társaságok kávéháza lett. Diszkrét csendje, a zajtalan kiszolgálás, az uiságok nagy tömege és a felszolgált ételek minősége predesztinálják e szerepre. Ott duhaj, hangos szó sohasem esik és magános hölgyek semmiféle molesztálásnak nincsenek kitéve. Lehet, hogy csak Budán létezhet ilyen kávéház, ahol ezt szívesen veszik és örömmel látogatják.

A „Náni" című népszínművet adta elő nov. 22-én a III. ker. Református Nőegylet a Kisfaludy-Színházban jól megérdemelt siker mellett Szilágyi Károly és Kontra Aladár védnöksége alatt.

Serlegavató áldomásra gyült össze a Dalkoszorú Dalárda Óbudán, a Korona-vigadóban november 19-én este, hogy a szegedi országos dalosversenyen nyert gyönyörű díját — az egri érsek adományát, kedves ünnepség keretében bemutassa. Ugyanekkor pompás összeállításban a dalárda kiállította eddig nyert szebbnél-szebb díjait: ezüst-koszorúkat, babérágakat, serlegeket, érmeket, plaketteket, billikomokat, amelyek mind a dalárda eredményes munkáját s annak megbecsülését bizonyítják. Az ünnepség a Hiszekegy eléneklésével kezdődött, majd Tóth Ferenc ügyv. elnök üdvözlő beszéde után Andréka Károly magyaros hévvel mondotta el szép gondolatokban gazdag beszédét, a további munkára serkentve a szorgalmas dalosokat. A dalárda ezután elénekelte Farkas Nándor óbudai karnagy: „Repülj fehér galamb" című versenykarát, amellyel a díjat nyerte, majd dr. Miklós Ferenc a Magyar Dalos Szövetség nevében üdvözölte a 66 éves dalárdát. Szokolay Antal dr. újlaki esperesplébános a serleg szimbolumáról mondott beszéde után Schuller Alajos operaénekes, a dalárda tiszteletbeli tagja, énekelt. Közben körüljárt a serleg s Ebenhardt Róbert alelnök a dalosegyletek megjelent képviselőit üdvözölte. Pálffy Mária operaénekesnő sokat megtapsolt éneke után a dalosegyletek kiküldöttei mondották el üdvözlésüket. Az egyes számok között a dalárda szebbnél-szebb nótákat énekelt és a jókedvű Németh dalostestvér, a Budai Dalárda tagja, kis szájmuzsikájával aratott nagy sikert. A pompás hangulatú, sikerekben gazdag estét Tóth Ferenc ügyv. elnök hatásos beszéde zárta be, összefoglalóan köszönetet mondva mindazoknak, akik a Dalkoszorú ügyét a szívükön viselik. Igy elsősorban köszöntötte Andréka Károly nejét, aki aranyos jóságával mindig kitünteti a dalárdát, majd Andréka Károly érdemeit sorolta fel, aki nagy elfoglaltsága mellett is itt áll segítő kézzel, pártfogó jóakarattal. Üdvözölte dr. Szokolay Antalt, aki lelkesítő hévvel igyekszik azon, hogy a dalárda Istenben bízva előbbre haladjon. Milkovics Vazul társelnököt, akinek nagy gondja, hogy ne csak erkölcsi javaik, de az anyagiak is gyarapodjanak, Zöld Károly karnagyot és nejét, mint a dalárda lelkének őrzőjét, drága jóakarójukat, Eisvogel Ferencet, az egyesület régi karnagyát, a III. ker. előljáróság képviselőjét: dr. Debreczenyi fogalmazót. Farkas Nándor zeneszerzőt, György Andort a Csokonay dalkör elnökét, a Tabáni dalkört, Pálffy Mária és Schuller Alajos operaénekeseket. Nagy vidámság között maradt együtt a díszes közönség éjfél utánig.

A keresztényszocializmus feladatáról beszélt nov. 17-én dr. Zibolen Endre főgimn. igazgató a III. ker. Ker. Szoc. pártban (Lajos-u. 183.).

A közmunkák kiadása alkalmával az előnyösen ismert Ámon Antal és fia cég kapta meg a II. kerület Pasaréti-út, Weineck-féle Magán-út és az Ördögárok között levő szakasz csatornázási munkálatait.

Erzsébet napján tartották meg éves búcsújukat Budán a fő-utcai kapucinusok. A vasárnapi nagymisét dr. Breyer István prelátus celebrálta, míg a szent beszédet P. Bende Szaniszló ferences házfőnök mondotta. A mise alatt a Budai Zeneakadémia pompás ének- és zenekara Clauser Mihály zeneigazgató vezetésével ünnepi misét adott elő preciz betanulással.

KÖZGAZDASÁGI NAPLÓ

A Hitelbank, az Angol-Magyar Bank és a Leszámitoló Bank az ország gazdasági helyzetéről

A Magyar Általános Hitelbank igazgatósága most adta ki a havi gazdasági jelentéseket, melyekben áttekinthető képet nyujtanak az ország gazdasági életéről. Érdekes a jelentésnek az a része, amely a kereskedelem és a bankélet túltengéséről beszél. Erre vonatkozólag a jelentés szóról-szóra a következőket tartalmazza: „Épp úgy, mint a kereskedelemben, hasonlóképpen a bankvilágban is észrevehető túltengése tapasztalható a vállalatoknak és túlzsúfoltsága a produktív módon elfoglalható állásoknak."

Hozzáteszi az állásokra vonatkozólag a jelentés azt, hogy remélhetőleg a gazdasági tevékenység fokozódása, amely a gyárak építés alatt levő fejlesztésében nyilvánul meg, továbbá a létesítendő villamos centrálé ismét számos állásnélkülinek fog elhelyeződést biztosítani. Megállapítja a Hitelbank októberi jelentése, hogy nálunk a konjunktura hanyatlását még nem lehet konstatálni. Az ipar változatlanul kedvező foglalkoztatást élvez. A szénfogyasztás az utolsó időben havonként 8—10 százalékkal, a vastermelés és a vasfogyasztás pedig a mult évvel szemben 60—70 százalékkal emelkedett.

Az *Angol-Magyar Bank* igazgatósága a napokban kiadott havi beszámolójában főként a bankrátáky, a pénzpiac és a konjunktura dolgaira helyezte a fősúlyt. Bőségesen ismerteti a Reichsbank és a hollandi jegybank rátaemelését, illetve ennek következményeit, különösen a magyar piacra. A bank fölteszi a kérdést, hogy tartani lehet-e a magyar piacon attól, hogy innen a külföldi tőke a pénzfeszültség következtében kivonul, meg kell-e változtatni Magyarországon a magán kamatlábat és hogy kívánatos-e a Magyar Nemzeti Bank rátaemelése. Az igazgatóság általában azon a nézeten van, hogy a külföldi pénzpiacon lejátszódó események Magyarországra számottevő hatást nem gyakorolnak.

A *Magyar Leszámitoló és Pénzváltó Bank* most bocsátotta közzé angol, francia és német nyelven szokásos negyedévi jelentését Magyarország közgazdasági és pénzügyi helyzetéről. A bevezető az 1927. év harmadik negyedének bel- és külpolitikai viszonyaival foglalkozik. A Leszámitoló Bank betétállománya fél év alatt 13 millió pengővel, váltótárcája 7 milló pengővel, egyéb kihelyezése pedig 10 millió pengővel szaporodott.

* **Nagy tömegekben jelentkeznek már az 1928. évi árumintavásár résztvevői.** Az 1928 április 28 és május 7 között megtartandó budapesti nemzetközi vásár agilis vezetősége számolva a vásár további feilődésével és a kiállítási anyag lényeges gyarapodásával, az iparcsarnok belső átalakítását tervezi ez évre, aminek következtében az egyes szakmák a mult évektől eltérő, kedvező területi elhelyezkedéshez jutnak. A vásár előkészítő munkáinak ezen élénk menetét elősegítette egyébként a vásár vezetősége azzal is, hogy mindazon cégeknek, melyek részvételi szándékukat még ez év december 31-ike előtt jelentik be, 5 százalékos helydíj kedvezményt engedélyezett.

* **A tőzsdetanács** november 12-én ülést tartott, amelyen tudomásul vették több pénzintézet tőkeemelését.

* **A Liptákot,** mint ismeretes, a Ganz-Danubius veszi át. A transakció érdemileg már csaknem befejeződött és most már csak a formalitások elintézése van hátra. Munkatársunk egyébként közelálló helyről a következő információt szerezte a Ganz-Liptók fuzióról:

— Azok a tárgyalások, melyek a Ganz-Danubius és a Lipták között folynak az utóbbi megvétele tárgyában, már csaknem teljesen perfektek. A megvétel rövidesen lebonyolódik, részvénycsere útján és pedig olyképpen, hogy a Ganz a Lipták részvényeket 15:1 arányban cseréli át Ganz-részvényekre.

* **A Magyar Vasúti Forgalmi** működési területét kibővítendő igen érdekes új üzletágakra tér át. Azokra a nehézségekre való tekintettel, amelyekkel most a helyiérdekü vasutak építése jár, üzletkörébe vette a függővasutak építését. Az első ilyen függő vasutat a bécsi testvérvállalattal, az Oesterreichische Eisenbahnverkehrs-gesellschafttal közösen Mária-Zellben építették meg. Ez a függővasút Mária-Zell környékének egyik ismert kiránduló helyére, a Bürger-Alpenre vezet és körülbelül 500 méter magasra visz fel, mert bár a Bürger Alpen 1200 méter magasan fekszik a tenger színe felett, Mária-Zell csak 500 méterrel van mélyebben. A függővasút körülbelül 2.5 millió osztrák schillingbe került és az építési munkálatok már annyira előrehaladtak, hogy a tervek szerint december elején már üzembe is helyezik. A függővasút Mária-Zell környékét, mint divatos téli sport helyet is rendkívül népszerűvé fogja tenni, különösen ha jövő évben fölépül a Bürger Alpen csúcsán a tervezett monumentális szálloda és étterem, amelyet szintén a Vasuti Forgalmi létesít. Hasonló függővasutat, valamint szállodát szándékozik a Vasuti Forgalmi Magyarországon is építeni és most keresik azokat a helyeket, amelyek erre alkalmasak.

* **Az Angol-Magyar Bank** november hó 11-én tartott igazgatósági ülésén Kálmán Henrik ügyvezető igazgatót vezérigazgató-helyettessé nevezték ki.

* **A Magyar Általános Takarékpénztár** magába olvasztotta a békéscsabai Iparos Bankot s ennek helyén saját fiókot nyitott.

ÚJ KÖNYVEK

A „Tisza Testvérek" könyvkereskedő cég közli velünk:

Bang: Reményvesztett nemzedék, fűzve P 5.— kve P 8.—
Dekobra: Fenséges bohóc P 3.40
Kipling: Naulahka, fűzve P 6.— kve P 8.—
Komáromi: Cs. és kir. szép napok kve P 6.—
Kozma: Petőfi, fűzve P 7.20 kve P 10.—
Lagerlöf: Antikrisztus csodái, fve P 6.— kve 8.50
Puccini: Turandot (szövegkönyv) kve P 1.—
Wells: Egyelőre... fűzve P 4.— kve P 6.—

Tudományos- és szakkönyv-újdonságok:

Auer: Magyar bűnvádi eljárásjog tankönyve P 12.—
Horváth: Magyar irodalmi népiesség Faluditól Petőfiig P 8.—
Jordán: Matematikai statisztika kve P 13.—
Kaán: Magyar Alföld P 15.—
Lambrecht: Az ősember elődei kve P 32.—
Pogány: Elektromágneses tér kve P 32.—
Takács: A török világból P 12.—

Részletfizetésre is szállítja:
TISZA TESTVÉREK
könyvkereskedése,
az „Országos Törvénytár" kiadványainak főbizományosa.
II., Fő-u. 12. Telefon 239—13.

Szerkesztő: FERENCZY LÁSZLÓ.
Laptulajdonos: VIRAÁG és TÁRSA
Kiadásért felelős: Viraág Béla.

Hölgyek és Urak!
Nem kell sem Karlsbad, sem karlsbadi só,
MIRA
glaubersós gyógyvíz
minden mesterséges só nélkül
soványít és gyógyít
Biztos siker! Budai lerakat: Kérdezze meg orvosát!
PÉCZELY ANTALNÁL
II., Margit-körút 50
Telefon: 240—97 Telefon: 240—97

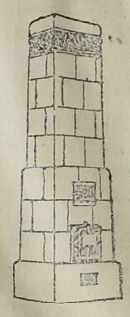
KÁLYHÁS!
Béres Márton
I., LOGODI-U. 19.
Tel.: L. 972-33.
Minden e szakmába vágó munka ügyében forduljon bizalommal e régi jóhirü céghez.


Háztatarozásnál
előnyös feltételek mellett vállalkozik
Nagy Pál
bádogos
gáz, vízvezeték, csatornázás, fürdőberendezés és központi fűtés vállalata
II., FŐ-UTCA 20. SZ.
Telefonhivó 179—42.

Palackozott
tejünket
ajánljuk, mert:
1. A tej zsirtartalma 3.50—3.60%
2. A tejet a vitaminokat megkimélő módon pasztörözzük.
3. A tej minőségét a m. kir. állatorvosi főiskola tejhygieniai laboratóriuma állandóan ellenőrzi.
4. A palackokat hygienikus aluminium zárólemezekkel zárjuk le.
5. A tejet fióküzleteink utján dijmentesen házhoz szállitjuk.
Budapesti Központi Általános Tejcsarnok Részvénytársaság

ERZSÉBETHID SZÁLLÓ
Telefon: 108-45.
Budán, I. Kökény-u. 14.
Ráczfürdő mellett.

Thermostóth



Központi fütések és szellőzte ések, biologiai szenyviztisztitóberendezések, vízvezeték és csatornázás, fürdőberendezések és épületbádogos munkák tervezése és készitése. Szabadalmazott kovácsolt vas „Thermostóth" kazánok kizárólagos gyártói
Tóth Imre és Társa
V., Katona József-u. 3.
telefon 23—93

HUNGÁRIA-GYÓGYFORRÁS
szénsavval telítve: HARMAT-VÍZ!

telefon: T. 286-76
Magyarország legrádiumosabb gyógyvize. Az Erzsébet-hid budai hidfőjénél épült modern ivócsarnokban Radioactiv hatásu lithiumos és calcium-hydrocarbonátos gyógyvíz
IVÓ-KURA
Keserűsó-kura. Javasolva vesebántalmak, gyomorbajok, emésztési zavarok, álmatlanság, vérszegénység ellen. Poharankint 8 fillér Karlsbadi sóval 16 fillér
Reggel 7 órától este 6 óráig

Ascher kályhás, II., Apostol-u. 9.
Közalkalmazottak részére árkedvezmény!

HALWA SÁNDOR
PUSKAMŰVES
BUDAPEST,
Üzlet és műhely: I., Szent János-tér 4
Telefon: Kr. 507—37
Állami díszoklevél. Ezüstkoszorús mester
Nagy aranyéremmel kitüntetve
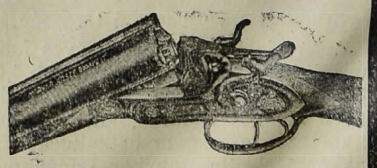
VADÁSZFEGYVEREK
•••
FEGYVERJAVÍTÁSOK
•••
SPORTCIKKEK
•••
CSERKÉSZFELSZERELÉSEK

Nyomatott a Réval Testvérek Irodalmi Intézet R. T. Nyomdájában, Budapest, V., Ügynök-u. 8. — Nyomdaigazgató: Szikiai Pál.

Budai Napló

XXIII. évfolyam. 896. sz.

Buda érdekeit a várospolitika, a közgazdaság, társadalom, művészet és sport terén szolgáló ujság. Előfizetése egy évre **16** pengő, félévre **8** pengő. Egy szám **40** fillér. Szerkesztőség és kiadóhivatal: I., Bors-utca 24. Délután 5—7-ig. Telefon: K. 502—96.

Felelős szerkesztő: VIRAÁG BÉLA

Hirdetések ára: Egy hasáb széles, egy milliméter magas sor, egyszeri közlésnél **50** fillér. 20 mm. magas hirdetés **10** pengő. Szövegsor ára **4** pengő. Közgazdasági közlemények megállapodás szerint. A hirdetések dija mindenkor **előre fizetendő.**

1927 december 3.

A husángot

pedig kár volt ott felejteni.

Ripka Ferenc lelkére vall, szívére mutat ez a hasonlat, hogy a keresztény vallás kétezer esztendős virágzó őserdejében nem a husángot vágta le, amellyel agyon kell ütnie embertársát, hanem abból az építőfát termeli. Ritka szép hasonlat, de nem a mai korba való. Lám Jézus, aki maga volt a megtestesült szeretet, — mégis korbáccsal verte ki a kufárokat a templomból. Bizonyára ő is előbb szép szóval igyekezett őket meggyőzni, de amikor látta, hogy itt a szép szó nem használ, husángot ragadott és kiverte őket.

Méltóságos főpolgármester úr! Mi, akik itt Budán harmadik évtizede érezzük a Te szived melegét, a Te szavad igazát; — akik láttuk azt, hogy a Te fehér palástodat miképen igyekeztek besározni, de a sár azon foltot nem hagyott; — mi, akik úgy lépkedünk mögötted, mint a várost megváltó vezér mögött; — mi itt, becsületes Budán hiszünk benned.

És mégis sajnáljuk, hogy a husángot ott feledted.

Nézd a kufárokat a város templomában! Ott a legszentebb fohász is káromkodássá válik végül. A zsoltár vége ott üzleti ajánlat és a felebaráti szeretetet kijárásnak mondják búsás provizióra. Ott mindenki a várostfűtő tűznél a saját pecsenyéjét süti és a város zsírját csepegteti rá. Ott a becsületes törekvés csak újabb kurzus és sokan vannak a lord Bödemórék, akik egy rossz vicc kedvéért föláldoznák a polgárság jólétét.

Hiába mutatod nekik a példát, nem egyet, de százat, ők megtalálják rá a tagadás igéjét. Ott van egynek Wiesbaden városa. Van 17 langyos forrása, azokat melegíti, hűti, gyógyszerrel javítja és megél belőle. Ott nincs községi adó, ott ingyen kórházat és szanatóriumot, három nagy zenekart, gyönyörű parkokat és ingyen konyhát tart fenn azok jövedelméből a város. És olyan városházat épített fel, amelynek csodájára jár egész Németország.

Nekünk kettő is van és még sincs egy sem. Pedig a mi gyógyforrásaink a Gondviselés különleges adományai. Egyetlen egygyel elérhetnénk, amit ott tizenhéttel. Hetvenszer annyi karlsbadi sót adnak el, mint amennyit Karlsbadban termelnek és mégis arra kényszerítik a világot, hogy oda menjen a forráshoz. És ki ivott nálunk csak egy pohár vizet is ott a keserüvízforrásoknál? Ott, — ahol százezer idegennek kellene tolongani a gyógyvizek körül. Pedig a Lágymányos adja mérhetetlenül. És adja a nőt gyógyító sót, amilyen nem terem másutt. Minden beteg asszony meggyógyult még itt. Ki tud róla? S ha tudná, ha jönne — szégyelnénk magunkat. Kis-Ázsiában különb fürdők vannak.

A világ legnagyobb csapása, kínzóbb minden betegségnél a rheuma. Nem öl, csak kínoz. Sőt hízlal, sokáig éltet, de rettenetesen megkínoz. Egyetlen gyógymódja a vulkánikus, forró, kénes víz. Itt van a legmélyebb, legforróbb kútja. Wiesbadenben az Andrássy-út villa-része mindannyi magánhotel volna, ahol kín nélküli életét élné a világ minden gazdag embere. No hát itt élnek? Háromszáz mérnöke van a városnak, de egyetlen egy sincs, aki forrás szakértő volna. Egy volt, halála óta nem keresték helyébe mást.

Méltóságos Uram, az udvarodba néz a csodás hegyvidék, bámulatos panorámát nyujt, ha fölmégy reá, de alig van más útja, mint a kitaposott vízmosás. Lankáin virágzik a török idők keleti virága. A Gellérthegy déli oldalán nyíló barackvirág tavaszkor felségesen szép és külön egyesület alakult, mely ezt az Isten adta gyönyörűséget a vallás szent nevében írtja. És minden jóhiszemű kezdet, átokká válik. Itt még a közmondás is fordítva érvényesül. Máshol annak, akinek hivatalt ad az Isten, gondolkodó főt is ad hozzá, — nálunk elveszti a fejét, aki hivatalhoz jut. Másutt a mocsarat kaviccsal, jó földdel töltik, hogy a mocsárlázt kiöljék. A Műegyetem mögötti mocsarat fertőzött szeméttel hordják tele, hogy új táplálékhoz jusson, melegfészekbe kerüljön, új ezer évig itt éljen az egyetem ifjúságát támadó mocsárláz csírája. Másutt a Duna az életadó világút, és nagy utakat vágnak hozzá őserdőkön, háztömegeken át, — nálunk füstokádó, homokhegyekkel elzárt, a város felső határaitól kezdve ganéjjal mesterségesen megfertőzött szennyvíz.

Itt szemét a talaj, itt szennyes a víz, itt rothad minden és a Te építőfádat ebbe a fertőzött, korhadó talajba addig ne ásd be, amíg husánggal ki nem verted azokat a kufárokat, akik végül kockát vetnek a Te fehér palástodra is.

Jó Isten ne add, hogy igazat mondtam légyen.

Dubonai Pál.

Budán, 1927 november 25

Ripka Ferenc dr. főpolgármester abbáziai üdüléséről november hó 29-én jóegészségben visszatért és átvette hivatala vezetését.

Az ősmagyar világot tárta elénk kétszáznál több vetített képben dr. Zajti Ferenc, a világhírű orientalista a Budai Társaskör csütörtöki estéjén e hó 24-én „A hun-magyar őstörténelem indiai vonatkozásai" címen tartott előadásában. A turáni népek roppant elterjedése a keleti világrészben, a hunok népvándorlása és hódítása Indiában, Kínában, Japánban és Perzsiában, építkezési remekei és annak különös modora iránya, ruházata, viselete az ősmulttól máig új és csodás világot, népéposzokat és történelmet tár a mai kor elé, fölényesen bizonyítva őskulturánknak minden más mai kulturát megszégyenítő nagyságát. — Az előadót Hoor-Tempis Mór elnök, Kapcza Imre, Viraág Béla és Medgyaszay István építész ünnepelték nemzetemelő, gyönyörű tanulmányaiért. De ünneplésben volt része Medgyaszay Istvánnak és a jótékonyságáról ismert, közbecsülésben álló Jauernik-házaspárnak is.

Pest nevet s komikusan fogja fel a dolgokat, amikor a főváros közgyűlésén a budai bizottsági tagok Buda sok panaszát sírják el. Amikor az elöljáróságok rossz elhelyezését tárgyalták a költségvetés során s Joanovich Pál az I. kerületi elöljáróság — általunk már több ízben alapos érvekkel támogatott rossz helyét tette szóvá, még az elnöklő Folkusházy alpolgármester is tréfás hangulatban volt. Joanovich Pál követelte, hogy végre hozzák le a Várból az elöljáróságot sík területre, a Szebeny Antal-térre. Felszólalása után az elnök nagy derültség közben mondotta: Következik Kozma biz. tag úr a II. kerületre nézve. Ezután Kozma Jenő kifejtette, hogy a II. ker. elöljáróság a kerület legvégén van elhelyezve, míg a kerület másik vége a Hűvösvölgy, Pesthidegkút határa. Régi elgondolás az, hogy ezt az elöljáróságot lehetőleg a Széna-tér környékére helyezzék. Az elöljárósági épület nem szolgálhatja a kívánt célt, mert oda nagyon nehezen juthat el a kerület közönsége és azért azt központi fekvésű helyen kell felépíteni.

A Csaba-utcai villamos megállót már mindenki sürgeti és ahogy mi Sztrokay vezérigazgató-helyettest ismerjük, szívesen fog eleget tenni a közóhajnak. Sürgeti e megállóhely mielőbbi létesítését az a körülmény, hogy a Déli-vasút felől jövő kocsik a Krisztina-körúton a Bors-utca sarkán állanak meg s azután a Dékány-utcáig meg nem állanak. Pedig itt van a szép városmajori templom, ahová sokan járnak a Krisztinából is, itt van a posta és itt van a Csaba-utcán lejövő hegyvidéki közönség, sőt, hogy még egy nyomós érvet felsoroljunk, itt van a Pozsonyi vendéglő, mely most Pados József gondos vezetése alatt rendkívül föllendült. Ez egyike lesz a legnagyobb forgalmú megállóhelyeknek s így a felső-krisztinabeliek e kívánsága méltányos. Legfőbb érdeke ez az új főpostahivatalnak, mert sok pontos tisztviselő itt ugrik le a robogó villamosról, nehogy elkéssen, ha a Dékány-utcáig viszik és vissza kell jönnie. Nem olyan nagy dolog volna a vilamost megállítani a Csaba-utca sarkán.

Vásárcsarnok vagy pályaudvar legyen a Délivasut mai indóháza, az a kérdés, amely izgatja a Krisztinváros sok lakóját. *Kadnár* Károly ny. délivasuti igazgató azt mondja, hogy a Krisztinaváros a Délivasut szerint épült fel. Utcái párhuzamosan haladnak a pályatesttel és nagyon megsínylené Buda, ha elvinnék a pályaudvart Kelenföldre. Hasonló értelemben cikket közölt a „Pesti Hirlap"-ban *Marik* Ernő kormányfőtanácsos, amelyben szintén a Délivasut mai pályaudvarának fentartásának szükségét bizonyítja. Minden nagyváros pályaudvarai bent vannak a város szívében. Ha a Délivasut mai indóházát vásárcsarnoknak alakítanák át, akkor is fenn kell tartani a pályatestet, hogy az áru bejöhessen a csarnokba. A vasut nem gátolja a vidék fejlődését, mert áthidalható sok helyen és a füstöt kizárja az elektrifikálás. Sőt szerinte ide kell irányítani a Budapest—Szombathely—Grázi vonatokat Pápán és Kisbéren át, mely a mai forgalmat növelné. De rendezni kell az érkező oldalon a környéket, mert éppen itt csúf és rossz benyomást kelt az érkező idegenben. Marik Ernő terve is megoldás, de mert az indóház nem olyan, mint a Schöberl-szék, mely nappal szék és éjjel ágy, ez a pályaudvar sem lehet délig vásárcsarnok, délután indóház (szörnyű egy szó ez) s ha már akkor régen megengedték az ilyen szegényes pályaudvar fölépítését s az jó volt a háború előtt, legyen jó most is. Ám rendezzék a környéket és valósítsák meg *Ripka* Ferenc dr. főpolgármester régi tervét, mely szerint a Mészáros-utca és Pálya-utca közötti háztömb helyén épüljön az új vásárcsarnok, mert oda befuthat a friss élelmet hozó vonat.

Angyal Kálmán dr., a boldogságos Szűz Máriáról nevezett rákonyi apát, *tabáni* plébános, most töltötte be plébánosságának tizedik évfordulóját, hívei nagy örömmel ünnepelték s arcképét *Reiter* Ákos festőművész, polgári isk. tanárral megfestették. A kedves ünnepséget megható szeretettel készítették elő s a nov. 27-iki örömnapon mindenki ott volt rangkülönbség nélkül, hogy tiszteletét nyilvánítsa. A reggeli szent misét a jubiláló apát, míg a szent beszédet P. *Haasz* Brokárd kármelita rendfőnök mondotta. A mise alatt a Tabáni énekkar egyesület a Kansz zenekarával együttesen gyönyörű zenés misét adott *Calligaris* Ferenc kiváló vezetésével. A magánszólamokat R. Laurisin Irén, R. Endli Maca, Károlyi Aladár és dr. Várszeghy Lajos énekelték, mély áhítatott keltve. A szentmise után az arcképleleplező ünnepség a Fehérsas-téri iskolában folytatódott, amelyet dr. *Horváth* Pál az egyházközség világi elnöke nyitott meg lendületes beszéddel. Utána Calligaris F. remek „Üdvözlő" című szerzeményét énekelte a kar, majd a hivatalos beszédek következtek. Dr. Mészáros János érseki helytartó, Badál Ede ker. elöljáró, a kegyúr. Sagmüller József az esperesi kerület, Szigeti János az iskolaszék és Szabadpolgári Kör, Báránszky Gyula dr. a Budai Kath. Kör nevében mondották el szerető szavakban köszöntésüket. Kedvesen üdvözölte az ünnepeltet dr. Némethy Ernő, majd a Központi Kath. Kör, a Fehérsas-téri iskola, az Oltáregylet, Szívgárda, Énekkar, Anyák Köre és a Vörös Kereszt egylet. A meleg ünneplést és a hívők ajándékát: a szép palástot és albumot, meghatottan köszönte meg dr. Angyal Kálmán ígéretet téve, hogy a történelmi multú Tabánt naggyá, boldoggá, virágzóvá kívánja tenni.

Csoportképkiállítást rendeznek a *Hollós Mátyás Társaság* művésztagjai a „Budai Társaskör" nagytermében (Délivasut indulási oldal), amelynek ünnepélyes megnyitása december hó 4-én, vasárnap délelőtt 11 órakor lesz. Nyitva áll december hó 4-től 14-ig, naponta délelőtt 11 órától délután 4-ig, csütörtökön és szombaton délután 7-ig mindenki számára. December hó 8-án a kiállítással kapcsolatban este 7 órakor magyarázó előadás. Belépő-díj nincs. Ruhatár kötelező (30 fillér).

Kitüntető dícséret érte a főváros pénzügyi bizottságának ülésén a Jauernik Nándor vezérigazgató vezetése alatt álló Fővárosi Házinyomdát és — a Zilahi Dezső igazgatása alatt álló Idegenforgalmi Hivatalt.

Clubdélutánt rendez december hó 5-én d. u. 5 órakor a Budai Polgári Körben a „Budai Nők Kulturális és Jótékonysági köre".

A Svábhegyi Egyesület december hó 5-én (hétfőn) este nyolc órakor tartja meg a Pannonia szálló (Rákóczi-út) külön termében szokásos

TÁRSAS VACSORÁJÁT,

amelyen *Király* Kálmán székesfővárosi műszaki tanácsos tart előadást a városi utak modernizálásáról.

losonczi dr. Bódi Tivadar s. k.
m. kir. udvari tanácsos, Budapest nyug. polgármestere, a Svábhegyi Egyesület elnöke.

Élő szökőkút címen érdekes filmjelenet készült *Viraág* Ilus mozdulatművésznőről és egyik tanítványcsoportjáról, amelynek célja bebizonyítani azt, hogy ez a művészet a filmen is nagyszerűen érvényesül. A film e héten fut a Corso mozgóban. *Castiglione* Henrik igazgató vezetése alatt. -s.

Fuzionált két budai sportklub, mégpedig a *Budai Sport Klub* november 26-án tartott közgyűlésén a Farkasréti Athlétikai és Footballklub-bal. Az egyesült két klub *Budai Sportklub* néven szerepel tovább és az ez alkalommal tartott tisztújításon elnöknek megválasztották *Bauer* János paszományárost, aki a Farkasrét ismert, kötiszteletben álló, áldozatkész polgára és élénk részt vesz évtizedek óta e vidék érdekeiért folytatott közmunkában. Segítőtársai lettek: a sportbarátok nestora: *Pataky* László, mint társelnök és a Farkasréti egyesület agilis ügyvezető titkára: dr. *Ruszkó* János. Alelnökök: Schurger János, Hirsz Imre, Tábori János és Burger Andor. Titkárok: Fonád István és Winkler Ica, a budai női kézi football csapat megalakítója.

Morbitzer Dezső, a Budát szépítő kertészeti h. igazgató a villareyonok beosztása és a villakertek parkirozásáról tartott érdekes és minden villatulajdonost közelről érdeklő előadást november 7-én a Farkasréti Gazdálkodók Egyesületében. Hódy Lajos elnök köszönte meg az élvezetes és tanulságos előadást a nagyszámban megjelent közönség nevében.

Bem apó hamvait, Erdély hős védője és a magyar-lengyel barátság egykori megtestesítője áldott porait a tavasszal viszik át Csonka-Magyarországon szülőföldjére. S akkor nemcsak meleg, hálás szívvel kell, hogy fogadja az ország népe a szabadságharc kimagasló vezérférfiát, hanem a Marosvásárhelyen, az oláhok által lerombolt szobra helyett itt állítsunk örök emléket nevének. A mozgalmat a Magyar-Lengyel Egyesület indítja meg, és szívesen segíti ebben a Hollós Mátyás Társaság, ha ez a szobor Budán, a szoborszegény Budán, esetleg a Felső-Széna-téren, a hurokvágány által körülfutott pázsitos háromszögű kis térségen állítják fel, a mivel névhez is jutna ez: — Bem-tér lenne belőle.

Nász. *Hochenburger* Emil dr. kórházi főorvos, *Hochenburger* Antal altábornagy fia eljegyezte *Császár* Elemér egyetemi tanár leányát — *Erzsébetet.*

Egy sajnálatos eset alkalmával bebizonyosodott, hogy az I. kerületben, mely 70-szer nagyobb, mint a belváros, a kerületi tisztiorvosi hivatal nem képes eleget tenni a hivatásának a nagy távolságok és időveszteségek miatt. *Autó nélkül* ezt a nagy kerületet egészségügyileg adminisztrálni lehetetlen. A halottszemlék, ragályos betegségek megállapítása és sok más teendő sürgős intézkedést követel, amit a Belváros tisztiorvosi hivatala elvégezhet gyalog, de az I. kerületi nem. Itt igazán nincs helye a takarékosságnak.

Jó budai polgár Budán vásárol!

Szent Gellért Gyógyfürdő
Vízgyógyintézet és Napfürdő
Külön férfi és női osztály. A legmodernebb berendezés. Szakképzett személyzet.

Budai OMKE

Budai polgár Budán vásárol! Erős reklámmal igyekszenek felrázni a *Budai Omkéba* egyesült kereskedők a budai közönséget abból a közömbösségből, amelylyel a budai kereskedők válságos küzdelme iránt viseltetik. *Budai polgár Budán vásároljon!* A budai kereskedő és iparos állja a versenyt a pestiekkel és pénzben, időben megtakarítást jelent, ha a budaiak Budán vásárolnak. Most jön a Mikulás, karácsony, újév és ha minden budai itt szerzi be a meglepetésnek szánt ajándékokat, itt vásárolja téli szükségleteit, — hasznosan lendít a válságokkal küzdő budai kereskedelmen. Felhasználják a BUDAI NAPLÓ publicitását, csak megbízható üzleteket ajánlanak és csak kiváló minőségű árut. Az árak egyformák akár Budán, akár Pesten, de számos esetben kedvezőbbek itt. Ezen a téren is mindent elkövetnek, hogy a vásárló közönséget teljesen kielégítsék, bevásárlásait megkönnyítsék és Budához kössék. Buda fölvirágoztatását, a budai polgárság jólétét szolgálja, aki Budán vásárol!

A budai kereskedők nagygyűlését február hóra hívja össze a négy budai Omke körzet elnöki tanácsa külön meghívóval.

Ismerkedési estét rendez, lehetőleg még december hó folyamán a budai négy Omke körzet, hogy a tagokat ne csak a testületi érdek, hanem a személyes barátság is összetartásra ösztönözze. A tél folyamán néhány műsoros családi estét is rendeznek kiváló művészek közreműködésével.

Tanácsülést tart az OMKE budai négy körzete e hó 5-én este 9 órakor az I. ker. Iparosok és Kereskedők Köre helyiségében, II., Krisztina-körut 8—10. (Anna-udvar), „Pozsonyi" vendéglő.

András-estét rendezett a Barthos-billikommal vezére névünnepén a Barthos-asztaltársaság nov. 30-án a pesti Pilseni sörcsarnokban, amikor az ünnepi beszédet dr. *Hody* Lajos mondotta és *Erdélyi* Mihály tálaltatott vaddisznót és viselte a borgazdai tisztet.

Értékes elismerés érte Blahos Rudolf budai fényképészt, aki *Albrecht* kir. herceg őfensége titkári hivatalától az alábbi levelet kapta:

Albrecht kir. herceg úr őfensége magas megbízásából van szerencsénk értesíteni, hogy őfensége a megküldött fényképeknek igen megörült s azokért hálás köszönetét tolmácsolja.

Blahos Rudolf főutcai fényképész érdemeit a székesfőváros azzal ismerte el, hogy megadta neki a jogot, miszerint a *Budai Vigadóban* táncestéket és ünnepségek alkalmával fényképfelvételeket tehessen. Ujdonság is és érdekes is, hogy maid a bálozó hölgyek, báli díszben ott helyben fotografáltatják magukat.

Pesten nincs olyan kereskedő, aki arról panaszkodna, hogy vevői Budára mennek vásárolni. — Budán minden kereskedő azért küzd válsággal, mert vevői Pesten vásárolnak.

A régi Buda teljes gyűjteményét kívánja a fővárosi könyvtár mindenre figyelmes és agilis igazgatója: Enyvvári Jenő összeállítani a Gróf Károlyi-utca 8. szám alatti könyvtár egy külön helyiségében. Hogy ez a gyüjtemény minél tökéletesebb legyen, felkér mindenkit, hogy az erre vonatkozó dolgokat jelentsék be, és különösen az ősi, budai régi családokat kéri, akiknek birtokában sok olyan a városra vonatkozó nyomtatvány és kézirat van, amelyek a könyvtár gyüjteményét érdeklik. Ilyenek: könyvek, röpiratok, plakátok, kereskedők hirdetései és nyomtatott keretes számlái, különböző alkalmi nyomatott meghívók és egyéb vignetták, céhlevelek, a fővárost ábrázoló metszetek, a budai élet egyes jelenségeivel foglalkozó családi írott krónikák, régi budai nagyságok képei és levelei stb. A közgyüjtemények speciális eszközeikkel sokkal inkább alkalmasak a múlt emlékeinek megőrzésére, mint az egyes családok, akiknél talán a múlt emlékeinek meg nem becsülése és értékeinek föl nem ismerése vagy egyéb körülmények miatt sokszor nagy értékek vannak veszélyben. Ezért a könyvtár igazgatósága Buda lakosaihoz fordul és kéri őket, hogy amennyiben a város múltjára vonatkozó fentebb említett könyv és kézirattal rendelkeznek, ajánlják fel megvételre anyagukat a Fővárosi Könyvtárnak, amely mindenkor teljes értékben hajlandó az általa keresett anyagot átvenni. E tettükkel nemcsak a városuk múltja iránti megbecsülésről tesznek tanuságot, hanem saját maguknak emlékét is biztosítják.

LORGNON Zibrinyinél, I., Attila-u. 12.

Az Átkos-utca végre vissza fogja nyerni becsületes Ákos nevét, mert a kisajátító bizottság nov. 23.-i ülésén, dr. Kozma Jenő nagy utánjárására elhatározta, az utca rendezésével kapcsolatos telekrendezést s így remélhető, hogy megszűnik az ottani siralmas állapot, amit már százezerszer megátkoztak az ott lakók. Ugyanezen az ülésen határozták el a Magyar Általános Ingatlanbank kérelmére a Budafoki-út mellett és a Németvölgyi-úton lévő telkek szabályozását és felosztását, a Danubius Ingatlanforgalmi rt. kelenföldi telkeinek parcellázását.

A legszebb kilátóhelyhez a legroszszabb út vezetett eddig s ezért a főváros *Rumbach* tanácsnok előterjesztésére a hármashatárhegyi új turistaházhoz vezető út rendbehozatalát 19 ezer pengő költséggel elhatározta, amivel kedves kirándulóhellyé teszi ezt az eléggé nem kultivált és gyönyörű kilátást nyujtó hegyet.

Kölniviz — GERŐNÉL
II., Krisztina-krt. 8-10. — Anna udvar

Eltolódnak a központok a város fejlődésével, ahogy azt 40 év alatt láttuk Pesten, ahol a Kigyótérről eltolódott a Múzeum-körút és Rákóczi-út sarkára, onnan pedig a Népszínházhoz. Itt Budán a Krisztina-tér volt a Várhegyen túli rész központja, de most észrevétlenül a fokozódó forgalommal kezd áthelyeződni ez a központ a Felső-Széna-térre, az átszállást közvetítő hurokvágány környékére. A postapalota felépítése, — a körútra tett lomtári kirakat dacára — nagyot lendített ezen a tájon. A Városmajor rendezése is emelte. Ha a kőszínház a Vérmező idenéző felső részére épül, akkor végleg ide tolódik át a központ. Látjuk ezt a vendéglőkön is. A Krisztina-tér és környéke régi nagy vendéglői már nem örvendenek oly nagy forgalomnak, mint régebben, viszont a Felső-Széna-térhez közel eső Guttenberger-féle Trombitás kénytelen erősen megnagyítani téli helyiségeit, hogy vendégeit befogadhassa. Hatalmas új, nagy, téli terme máris kevésnek bizonyul egy-egy disznótoros vacsora alkalmával. A „Pozsony" kávéház szintén szűk kezd lenni és a „Pozsonyi vendéglő" nemsokára kiszorítja helyiségéből az „I. ker. Iparosok és Kereskedők Kör"-ét, mert föllendült forgalmának sokszor alig tud megfelelni. Az üzleteken is látszik s az Anna-udvarban levő „Fábián"-féle divatüzlet, melyet két év előtt nagyobbítottak, ismét bővül a szomszédos helyiséggel. Elősegíti ezt az eltolódást a Pasarét váratlan fejlődése is.

Drágább kávét kaphat bárhol, de jobbat, mint nálam — sehol
Schmidkunz L.
III., Kórház-u. 17.

Hat új palotát épít a budai Ferencrend a Tudor-, Zárda-utca és Margit-körút által határolt 7000 négyzetméter területen. A szükséges 7 millió pengőt a Burger et Comp. Bank hollandi pénzintézet adja.

A Budai Katholikus Kör 1927 december 5-én este fél 9 órakor saját helyiségeiben bűvészi mutatványokkal, hangversenyszámokkal, valamint tréfás előadásokkal családi Mikulás-estét rendez a körtagok és hozzátartozói részére, melyre vendégeket szívesen látnak. Belépődíj nincs. Meghívót a kör titkári hivatala állít ki.

Kérje mindenütt a
„Sopron-Győr!"
TEJET, mert ez a legjobb és legmegbizhatóbb
Telep és iroda: Sopron-, Győr- és Vasmegyei Tejgazdasági Rt. I., Fehérvári-ut 27. Tel. J. 128-01

A jubiláló Budai Kath. Kör elsőnapi ünnepéről beszámoltunk s ezuttal a másnap, nov. 20-án, vasárnap tartott ünnepélyes szentmiséről és a jubiláris díszközgyülés lefolyásáról teszünk jelentést. A vizivárosi Szt. Anna-templomban az énekes nagymisét d. e. 10 órakor dr. Csiszarik János c. püspök celebrálta fényes papi segédlettel. Evangélium után Molnár László plébános mondott mélységesen szép ünnepi beszédet. Ezután a kör zászlaját újból megáldották és arra Kölbig Ferencné min. tan. neje díszes hímzésű szalagot illesztett. Mise után a kör nagytermében Apponyi Albert gróf elnök nagyhatású beszédével 12 órakor megnyitotta a rendkívüli díszközgyülést, melyen a kör 25 évi történetét dr. Baránszky Gyula, a kör fáradhatatlan ügyv. elnöke adta elő lelkes, meleg közvetlenséggel. A nagy tetszéssel fogadott beszámoló után dr. Priviczky Endre igazgató javaslatára egyhangúlag megválasztották gr. Klebelsberg Kunó és dr. Vass József miniszteréket, dr. Gévay Wolff Nándor államtitkárt és dr. Almássy László országy. képviselőt a köri székház visszaszerzése körüli érdemeik elismeréséül örökös tiszteletbeli tagnak. A külföldön tartózkodó dr. Ripka Ferenc főpolgármester társelnök zárszava helyett felolvasták annak meleghangú kimentő levelét. Végül elhatározta a közgyülés, hogy a távollevő Apponyi Albertné grófnő zászlóanyát táviratban üdvözlik. A kör 25 éves történetét kinyomatják és a tagoknak szétküldik.

Kossuth emlékének szenteli dec. 3-i ünnepi ülését a Tanítók házában este fél 7 órakor az „Országos Gárdonyi Géza Irodalmi társaság", amelynek élén nagy buzgósággal *Simon* Lajos elnök és *Móra* László főtitkár áll s ünnepi beszédet Köveskuti Jenő mond.

A köztisztviselő hitelügye

A kereskedelem minden ágával szemben olyan törekvések mutatkoznak, amelyeknek célja az egyes kereskedők energiáinak „cenrtalizálással" való helyettesítése.

A kereskedelemnek egyik ilyen áramközpontja a *Köztisztviselők Szövetkezete*, amelynek érdekében most törvényjavaslat készült, amelyben a szövetkezetnek lefoglalási jogot biztosít a köztisztviselők fizetésére, az azoknak nyujtott áruhitelezés biztosítására.

Ez a javaslat a köztisztviselők egy részét a szövetkezet kereteibe kényszeríti és ezzel mintegy kiemeli a köztisztviselőket a társadalom többi rétegei közül. E gazdasági különválasztás veszélyezteti a magyar társadalomnak amúgy is gyenge lábon álló harmoniáját.

Nem érdeke ez a javaslat a köztisztviselőknek sem, hiszen a köztisztviselők most is juthatnak áruhitelhez — anélkül, hogy árutartozásuk fejében fizetésüket lefoglalhatnák. A fizetés lefoglalásának a szövetkezet számára való biztosítása nem érdeke a kötisztviselőknek sem.

Azok a köztisztviselők, akik jóhiszeműen veszik igénybe az áruhitelt, olcsóbb kamatozással olcsóbban fognak vásárolhatni továbbra is a kereskedőknél, hiszen velük szemben a kereskedő mindig bizalommal volt. Azok a rossz adósok pedig, akik egyáltalában nem, vagy pedig nem pontosan törlesztik tartozásukat, aligha fognak hozzájárulni ahhoz, hogy fizetésüket lekössék hitelezőik javára. Így alighanem maga a köztisztviselő társadalom sem fogadja szívesen ezt a törvényjavaslatot, amelyet névleg ugyan a köztisztviselők, ténylegazonban csupán a Köztisztviselők Szövetkezetének érdekeit szolgálja.

Így világította meg ezt a fontos kérdést *Varannai* Aurél, az OMKE titkára a kelenföldi gyülésen tartott előadásában.

KIRÁLY-FÜRDŐ
Építette 1556-ban KARA MUSTAFA budai basa.
Budán, II., Fő-utca 84. szám.
45 fokos szénsavas nátront, szénsavas meszet, szénsavas kiornátriumot és magnéziumot **tartalmazó hévviz**
köszvény, csúz-, bőr- és csontbetegségek, fémmérgezés, máj-, lép-, méh-, húgyhólyagbántalmak, gyomorhurut és alhasi pangás ellen.
Kádfürdők: egész napon át.
Gőzfürdő: férfiaknak . . . reggel 5—1 óráig; nőknek hétköznap délután 2—7 óráig
!! IVÓ KURA !!

GUNDEL
Szent Gellért
ÉTTERMEI
Délután és este zene!
TÁNC A TÁNC

Budai Általános Takarékpénztár rt.
a takarékbetéteknek
kényelmesebb gyűjtése céljából takaréklapokat bocsájt a felek rendelkezésére. Könyvceskékre elhelyezett betétek és folyószámlára elhelyezett összegek után
6 százalék kamatot térít a
Budai Általános Takarékpénztár rt.
Buda, II., Fő-utca 9.
Pénztári órák: 9 — 3-ig.
Telefon: T. 214-21. — Váltóüzlet és tőzsdeosztály: T. 133-50. — Tőzsde kirendeltség: V., Szabadság-tér 17. Telefon: J. 902-88.

HUBERT
és TÁRSA
betéti társaság
Budapest, VI., Liszt Ferenc-tér 4
Telefon: Iroda: Interurban 22—67. Raktár: 109—57.
Mosdók, fürdőkádak, fürdőkályhák, clozettek, csövek, műszaki cikkek
Fémárugyártás

CSÁSZÁR-FÜRDŐ
régi, hagyományosan kedves és pompásan restaurált, társas vacsorákra kiválóan alkalmas
ÉTTERMEI
Óbudán, a Zsigmond utcában a Margithidtól két állomásnyira még december hó elején
MEGNYILNAK
Kitünő bácskai konyhát, házilag készült disznótorokat, válogatott fajborokat s a legjobb sört szolgáltatja az új bérlő
CSIRSZKA KONRÁD
FÜRDŐVENDÉGEKNEK
reggel 6 órától kitünő kávét, tizórait, délben kiadós menüt nyujt polgári áron.

Elsőrendű
minőségben
Füszer
Csemege
Liszt
Gyümölcs
EISER EDE r. t.
I., Horthy Miklós út 9.
Előzékeny, megbizható kiszolgálás. Az árut **házhoz** szállitja.

BUDAI NŐ BUNDÁJÁT BUDÁN
vásárolja — alakitja
VAGÁCS
szűcsnél
II. ker. Fő-utca 11. szám.


Háztatarozásnál
előnyös feltételek mellett vállalkozik
Nagy Pál
bádogos
gáz, vízvezeték, csatornázás, fürdőberendezés és központi fűtés vállalata
II., FŐ-UTCA 20. SZ.
Telefonhivó 179—42.

BELLEVUE SZÁLLODA ÉTTERMEI
Budán, I. Attila-utca 53 -- Igazg. Telefon: Lipót 986—85
Minden este, vasár- és ünnepnap délután is a világhirű
I. L. Thibo orquesta tipica de Tangos Argentinos
eredeti argentinai tangó énekes és a
FLORIDA-JAZZ
és szimfonikus zenekar játszik
Kiváló konyha és italok — Mérsékelt árak
Asztalrendelés telefonon is: Lipót 986—84.

PADOS
József vendéglős által megvásárol
POZSONYI
vendéglő az Anna-udvarban
I., Krisztina-körút 8—10. sz.
Minden csütörtökön
POMPÁS DISZNÓTOROS vacsora különlegességek
Polgári konyha és árak!

SZÉCHENYI GYÓGYFÜRDŐ

a modern orvosi tudomány minden eszközével és a különböző gyógyeljárásokhoz szükséges főszerelésekkel ellátva.

A város minden pontjától könnyen megközelíthető.

MIKULÁS NAPI AJÁNDÉKOK ZIBRINYINÉL

I., ATTILA UTCA 12.

Repülőgép – Mozi – Vasut Gőzgép – Látcső – Lorgnon Fényképezőgép

Blahos Rudolf

Fényképész

műterme

II., FŐ-utca 18 sz.

LINKE

uridivat üzletében ismét kapható

„ITA" kalap

17 Pengőtől

LINKE KÁROLY BUDÁN II. Fő utca 52

DROGUA

különlegességek

Vegyszer és illatszerüzlet

A kir. műegyetem szert. stb. szállitója

SCHLAGER

ANDOR

Budapest, I., Horthy Miklós út 10.

Telefon: József 385-54.

Gyógyáruk - Vegyitermékek. Háztartási, gazdasági és fényképészeti cikkek. Szappanok. Illatszerek. Pipere áruk. Arc- haj-, kéz-, és körömápolószerek. — Tea, rum, cognac. — Gyógyborok, likőrök. — Gyermektápszerek. Ásványvizek, Fürdősók. Kötszerek. Gummiáruk. Állatgyógyászati cikkek. Essenciák és Compositiók. Rovarirtó-szerek. Padlómázak. Borotva eszközök.

Tévedések elkerülése végett kéri, hogy a cimre ügyelni méltóztassék.

PESTTEL VERSENYEZ BUDÁN

Divatban minőségben

FÁBIÁN

JÓZSEF, divatáru üzlete

I., Krisztina körút 8-10.

(Anna udvar)

KEDVEZŐ ÁRAK

FÉRFI ÉS NŐI KALAPOK

legujabb divat szerint, állandóan raktáron



Átalakítás! Javítás Festés a legjutányosabb áron

FOJT ISTVÁN fiai

(Alapitva 1858-ban)

I., Krisztina-körút 139. és IV., Régiposta-utca 2. sz.

A magyar könyv jubileuma

Az Egyetemi Nyomda 350 éves Budai kulturtörténet tükre

Hollós Mátyás király gyönyörű palotája mellett s az ő bőkezűségéből nyílt meg 1470-ben az első magyar nyomda a Velencéből ide hívott Hess András vezetése alatt. Ez a nyomda és Mátyás király nyilvános könyvtára, amely akkoriban, de még száz évekkel később is teljesen egyedül álló volt az egész világon — mutatja Mátyás király nagy kulturfejlesztő tehetségét. Később az ellenreformáció megindulásakor egyik nyomda a másik után keletkezett. Az ellenreformációnak köszönheti megalakulását a királyi magyar egyetemi nyomda is. Telegdy Miklós esztergomi nagyprépost vette meg a bécsi jezsuiták nyomdafelszerelését és telepítette át Nagyszombatba, az Akadémia mellé. Amikor a XVII. század második negyedében egyetemmé alakult az Akadémia, a nyomda is egyetemi nyomda lett.

A nyomdát maga Telegdy irányította és csak egy szedő-nyomó legény dolgozott benne, néhány más segítségével.

Nagyobb jelentőséget kap a Pázmány Péter fellépésével ez az egész Európában teljesen egyedül álló és csak az Orel-Füssli híres cég (nekünk is ők nyomták a bankjegyeinket) 1521-ben alapított zürichi nyomdája versenyezhetett vele.

A jezsuita rend nagyszombati javait az Egyetemnek adományozták, az egyetem maga pedig államivá lett és *1777-ben fölkerült Budára s vele együtt a nyomda is.* Sokféle kiváltságot kapott, sokféle munkát végzett, de különösen a kottametszés, fa- és rézmetszésben szerzett magának vezető szerepet és az új magyar költészetnek, Ányosnak, a Kisfaludyaknak, Berzsenyinek, Kazinczynak, később pedig Vörösmartynak és Petőfinek lesz közvetítője. Később a lassú elsorvadás tünetei mutatkoznak, a nyomda is bürokratizálódott, de 1921. évben a kultuszminiszter intézkedésére és *Czakó* Elemér hozzáértő vezetésével szerelődik fel a régi nyomde a legmodernebb kiállításában újból versenyképes intézete lesz a gazdag magyar nyomdaipartnak. Ezt a gyönyörű multat most pompás kiállítás keretében mutatják be a Nemzeti Múzeumban.

Piszokfészkek s még hozzá rosszul jövedelmező, a fővárost megszégyenítő, ronda, csúnya épületek a Horthy Miklós-úti 2., 5. és 7. számú házak, amelyeknek a főváros a tulajdonosa. A Szent Gellért-fürdő mellett végig palotasor s oda beékelve a főváros díszei: e lehetetlen viskók. Ennek az állapotnak fenntartása ellen élesen tiltakozott a főváros közgyűlésén *Becsey* Antal kormányfőtanácsos, követelve, hogy a fejlődés e szégyenteljes kerékkötőit mielőbb építse át a főváros, ahol azután a decentralizált elöljáróság, adóhivatal és rendőrség is elhelyezést találna.

Uj építőmesterek lettek Budán képesítő bizonyítvány alapján *Méreí* Ernő okl. m. (III., Timár-u. 17.), *Weisz* Károly okl. m. (II., Aranka-u. 18/b.), *Hamburger* Andor okl. m. (Szt. Margitsziget), *Beck* Antal (I., Városkút-út 25.), *Keczell* János (I., Parádi-u. 7.) — ahogy azt *Fábián* Gáspár műépítész kitünő lapja, az „Épitő Ipar — Épitő Művészet" jelenti.

Ügyvédi iroda áthelyezése. Dr. *Krivoss* Árpád és dr. Dobroszlav Péter ügyvédek közös irodáját a Pauler-utcából áthelyezték I., *GELLÉRT-HEGY-UTCA* 1. szám alá és az iroda telefonszáma most: *József 434—01.*

Üveg porcellán kereskedés és képkeretezés

Minden hiányos porcellán készletet rendesre kiegészit

Gál Lajos

II., SZÉNA-TÉR 7 Vérmező-út sarkán

Táblaüveg

nagyban és kicsinyben

Épület üvegezés

Társasestélyt rendez a Szabad polgári Kör a Szabad Lyceummal karöltve, december 3-án, szombaton a Kör helyiségeiben, amelyen *Pályi* Sándor főgimnáziumi tanár úr álló és mozgó vetített képekkel érdekesnek igérkező előadást tart „Képek az Alpok világából" címmel. Az előadás után következő hangversenyen szerepelnek: Szebelédy Margit zongoraművész, Siposs Adrika füttyművész, Sonkoly István hegedűművész, Claus György dr., a Városi Színház tagja énekel és Dárday Viktor színművész szaval. Az előadást 7 órakor kezdik. Az előadást társasvacsora követi.

RÁDIÓ-AKKUMULÁTOR TÖLTŐ!! ÁLLOMÁS!

TÖLTÉS 24 ÓRA ALATT!

SCHMIDKUNZ LAJOS

sz. gépészmérnök

III., Kórház utca 17.

(a füszerüzl then)

Mikulás estélyt rendeznek a „MOVE" Budavári Sport Club és a „MOVE" Remetei Sport Club december hó 3-án (szombaton), este fél 9 órakor a „Budagyöngye" nagyvendéglő (II., Budakeszi-út 11.) dísztermében kabaréval egybekötve és reggelig tartó tánccal. Fővédnök: lovag Ybl Miklós tábornok. Védnökök: Lász Károly, Gyulay Sándor, Máté István, Brunner Sándor, Szklepics Márk, Stribik Géza és Király Ernő. Főrendező és konferánsz: Lettner Vilmos. Közreműködnek: Jezsek Manyika, Barall Mihály: Kuplék. Citera duett, előadják: id. Kremm Győző és Noszter József. Hogyan kell bíráskodni. Előadja: Lengyel Károly footballbíró. Indiai bűvészmutatványok. Sárossy Ferenc: Kuplék. Vukovics Gizi: Cseléddalok. „Kedélyes tárgyalás" címen színre kerülő tréfát előadják: Garami István, Sárossy Ferenc, Orosz Béla. Befejezésül Budavár—Remete izgalmas fotball meccs. Előadják: Barall Mihály, Sárossy Ferenc, Biró: Meiszl Hugó. A zongoránál Strausz István zeneszerző. Táncrendező: egri Török Béla.

A budai kereskedő védtelen a pestiekkel szemben, mert a pestiek nagy forgalma módot ad nekik olyan nagyarányú és amerikai izü reklámra, amellyel megzavarja a budai közönséget is s amilyenre a budai kereskedő nem képes.

Kedves, szép élet folyik az Országos Kaszinóban, amelyet bensőségessé tesznek az ott gyakran rendezett magas nivóju kultureste'k. A legutóbbi ilyen hangulatos estén Sugár Károly, a Nemzeti Színház tagja, Zipernovszky Fülöpke hegedűművész, Kentler Lajos zongoraművész, Szemere Árpád, a kir. Operaház tagja és Medgyaszay Vilma szerepelt nagy siker mellett.

A 9-es kocsiban reménykednek most az óbudaiak, akik a Bécsi-út és környékén laknak, elég sűrűen és reménykedik az óbudai hegyvidék, amelynek lakói itt érnek közvetlenül villamost. De hiába remélik, mert egyedül és kizárólag a 73-as kocsi jár erre nagy időközökben. Az általános óhaj az volna, hogy a 9-es kocsi, mely most a Lajos-utcán át közlekedik a Fő-térig, — járjon körbe és a Vörösvári-úton át visszafelé, a Bécsi-úton át jöjjön és megfordítva. Ezt a kocsit beiktatva a 73-as rendes járataiba, már elfogadható közlekedéshez jutna a Bécsi-út és kapcsolt részei.

Rudas-fürdő

A budai forráscsoport legrádioaktivabb hőforrása

A török hódoltság idejében épült s teljes eredetiségében fennálló kényelmes gőzfürdő — Kádfürdők

Fedett téli uszócsarnok

MEGNAGYOBBITVA! TROMBITÁS

VENDEGLŐ II, RETEK UTCA 12.

Társasvacsorákra alkalmas

NAGY TÉLI UJ TEREM

NAPONTA VÁLTOZATOS ÉTELKÜLÖNLEGESSÉGEK

Csütörtök és szombat este

DISZNÓTOR

CIGÁNYZENE! POLGÁRI ÁRAK!

GUTTENBERGER tulajdonos

HALWA SÁNDOR

PUSKAMŰVES BUDAPEST,

Üzlet és műhely: I., Szent János-tér 4

Telefon: Kr. 507—37

Allami díszoklevél. Ezüstkoszorús mester

Nagy aranyéremmel kitüntetve

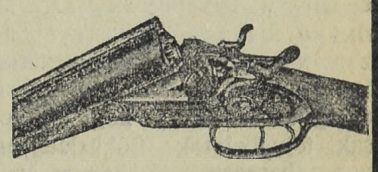

VADÁSZFEGYVEREK

•••

FEGYVERJAVÍTÁSOK

•••

SPORTCIKKEK

•••

CSERKÉSZFELSZERELÉSEK

VILLA ELADÓ

a Bimbóutcában, 2100 négyszögöl, 600 gyümölcs- és díszfával, 48 ezer pengőért. Cím megtudható a szerkesztőségben. Telefon: Kr. 502—96. Kitünő vétel.

Szijgyártó

nyerges és bőröndös



Megbizható régi üzlet

FLIEGER NÁNDOR

II. kerület, Fő-utca 10. sz.

A budai KÉMÉNYSEPRŐ

VENDÉGLŐ

I., Pauler-u. 3. (A budai Szinkörrel szemben)

ulajdonos:

PANTOL MÁRTON

Családok és egyesületek szolid találkozó helye. Teljesen ujjáalakitva.



Minden kényes igényeket kielégit. Régi, hires magyar konyhája sajátszüretelésü borainak kiválósága közismert.

Minden pénteken halászlé. Szombaton disznótoros vacsora.

HIZÁS ELLEN a legjobb szer a HÁZI TORNA

ÁRA 100 P

és erre legalkalmasabb az EVEZŐGÉP

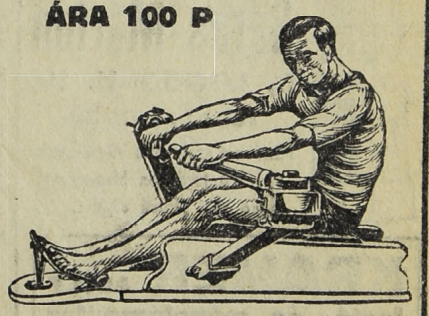

Nők, férfiak, gyermekek egyaránt használhatják. Hájat fogyaszt — erőt növel!

Gyártja: BIEBER KÁROLY lakatosárugyár

BUDÁN, I., PÁLYA UTCA 6. — TELEFON L. 981-35.

Uj élet a Császárfürdőben

A régi hagyományhoz hiven restaurálják éttermeit — Milliárdos beruházások — Uj társadalmi központ Felső-Budán!

Nincs ember Budán, de talán az országban sincs, akinek valami kedves emlék ne rezegtetné meg a lelkét, amikor ezt a szót hallja: — *Császárfürdő!* Régi szép képek vonulnak fel, anyáink, nagyanyáink ábrándos meséi az egykor országos hírű Anna-bálokról az emlékezetes platánok alatt. Még platánfa sincs olyan több, mint ezek. Mintha az az áldott forrásvíz növelte volna őket ilyen nagyra.

A vidéki kuriák konyháiban is beszéltek róla, amikor valami különös ételek elkészítésén mesterkedtek és a sikerben kételkedő szakácsnékat azzal torokálták le a háziasszonyok:

— Igy főzik ezt a Császárfürdőben is!

Meg nem appelálható argumentum volt. A fürdőigazgatóság féltékenyen gondját viselte, hogy az éttermeiben kifogástalan legyen a konyha. A legjobb hírű vendéglőst hozták ide, az meg virtusból is megmutatta, hogy nálánál nincs jobb. Mégis mind meggazdagodott. A fürdőt használó mamák ide hozták leányaikat, hogy főzni tanuljanak és hamarább is ment férjhez, aki itt tanult főzni.

Az itt evett vacsorákat egész télen emlegették.

A háború és az irigy Pest elsöpörtek mindent. Megfordult itt minden. A pestieket a Városliget vonzotta. Buda kiment a divatból, a Császárfürdő patriarchális életét megrontotta a pesti pflanz. Még az ételben is. Néhány vendéglős még megpróbálkozott, hogy gátat vessen a Császárfürdő felett elrohanó áradatnak, — de nem használt. A pesti nép beleszeretett az Andrássy-útba, a Városligetbe, a zajba, a fénybe, — amikor a város csak petroleumlámpákat égetett Budán. Végül is a Gellérthegy déli oldalának irányította az áramlást.

Siralomházba került a tulajdonképpeni Buda és vele a felső fürdők, vele a „Császár" is. Ki gondolt volna a platánokra? Talán csak Vay Sándor gróf emlegette őket irodalmi pletykáiban. A Császárfürdő éttermeiben alig volt vendég hétköznap. Később még vasárnap sem volt.

Aztán egy kicsit megcsömörlöttünk, kijózanodtunk és a jazz-band-ék kanibáli hangzavarán átszűrődött a régi nóta. Régi emlékek integettek a távolból és egymásután és egyenként bezárt sok pesti „lokál."

Az idők fordulásával az emberek is megfordulnak. Vissza jönnek Budára. És ha előbb hiába keresett a Császárfürdő alkalmas bérlőt éttermei számára, aki szembe mert és tudott volna szállni a divatos áramlással, — most keresés nélkül jelentkezett. Jött magától s egy vagyont áldozott az átalakításra. Ma már régi fényében ragyog minden. A pincében a hordók hosszú sora kedvderítő nedűt rejt. Régi budai étekfogók járnak a neszfogó szőnyegeken és józan intelmekben részesíti őket *Miska*, a fő. Valamikor itt volt pikkoló óbudai fiú létére.

A gazda még házidíszt keres. Ide egy képet, oda egy vázát. Még változtat az asztalak rendién is. Ide a sarokban egy nagy asztalt, mert ide írók jönnek és művészek. Ez lesz a Hollós Mátyás Társaság asztala. Megigérte Szávay Gyula, a poétafejedelem. A másik sarokba több fogas kell a falra. Ide jönnek majd a hegyvidékiek. Sok bekecccsel jönnek. Igy rendelte Szilágyi Károly, a hegyek ura. Amoda meg ujságasztalt kell tenni. Ez a sarok lesz az Óbudai Kaszinóé. Azok olvasni is akarnak. Nehogy szégyelje magát miattuk Andréka Károly, a vezér. No meg Szepesi Guszti és Rezső. Orova Zsigmond három lapot olvas egyszerre, de közbül diskurál. Kemény Lajost téríti. Csakhogy nagyon kemény.

— De hová teszik a Krisztinabelieket? — aggódik Miska. Meg a Wasserstädtlereket? Már most sincs hely... — dohogja magában.

Képzeletben már itt minden él. Szorgos iparosok buzgólkodnak még ezzel-azzal. Aztán kitódul és mindenki az új cégtáblákat betűzi.

Uj nevet kell megtanulnia az óbudai polgárnak: *Csirszka* Konrád az új bérlő. Rác vidékről jött, de nem tud rácul. Földbirtokos Bezdán vidékéről. Saját szőlőjében szüretel. A sertése otthon hízik a pusztáján.

Bácskai disznótorral nyitja meg a vendéglőjét.

Uj életnek indul a Császárfürdő.

v. b.

SZENT
LUKÁCS-FÜRDŐ
a magyar Pöstyén.

Ingyomorra naponkint igyék egy pohár
KRISTÁLY-vizet!
168

Megjavult Budán a tejellátás

Még nem is olyan régen a Budakörnyéki falvakból beözönlő tejeskofák házalták végig egész Budát, akik ellenőrizhetetlen tejükkel a lakosság egészségét veszélyeztették. Ezek a *milimárik* tejtermelőknek adták ki magukat, holott csak közönséges tejpancsolók voltak, akik a budai fogyasztók nagyrészét még ma is tévedésben tartják. A most készülő városi tejszabályrendelet van hivatva a tejellátásnak ezen közegészségileg káros módját megszüntetni. A készülő szabályrendeletnek a termelőt a saját maga által termelt tejmennyiség eladásának lehetőségétől nem szabad elzárni ugyan, de módot kell találni arra, hogy a több kisebb termelőtől összegyüjtött behozott tej üzemi kezelés és ellenőrzés nélkül ne kerülhessen a fogyasztóhoz. A kiadandó szabályrendeletnek ügyelnie kell arra is, hogy a fogyasztóközönséget ne szolgáltassa ki monopolisztikus törekvéseknek és semmi esetre se tegye lehetővé, hogy a tej csak tejvállalatok fióküzleteiben legyen beszerezhető, hanem árusítható legyen minden közegészségügyileg nem kifogásolható élelmiszerüzletben is. Ennek lehetővé tételével tartozik a főváros ama sok kiskereskedőnek, akik jelenleg is tejárusítással foglalkoznak, de tartozik a fogyasztóközönségnek is, akiket nem lehet kényszeríteni arra, hogy tejszükségletét csakis a tejvállalatok fióküzleteiben szerezze be. A megjelentendő szabályrendeletnek fontos célja lenne előmozdítani azt is, hogy a fogyasztóközönség elsősorban tejüvegekben, lezárt edényekben juthasson a tejéhez, mert a nyitott edényekben való szállítás alatt s az üzletekben való mérés közben a tej könnyen inficiálódik.

Buda tejellátásának a javulását nagymértékben előmozdította a *Sopron, Győr és Vasmegyei Tejgazdasági részv.-társ.*, amely csak nemrégiben indította meg budai telepét.

A *Budai Napló* érdeklődött a Sopron-, Győri Tejgazdaság igazgatóságánál, ahol a következő felvilágosítást kaptuk:

— A Sopron, Győr és Vasmegyei Tejgazdasági r.-t. 1925. év őszén létesített abszolut modern berendezésű nagyvárosi tejüzemet Budán. Tejgazdaságunk napi 25—30.000 liter tej pasztörözésére, mélyhűtésére, palackozására és feldolgozására alkalmas. A Sopron, Győri 1914-ben alakult és tejtermelő nagy gazdaságok tulajdonát képezi és ezeknek az uradalmaknak összes tejtermelését értékesíti. A részvénytársaságnak budai telepén kívül Sopronban, Győrött és Szombathelyen is vannak legmodernebb berendezésű nagyvárosi tejüzemeik, és több vidéki sajtgyárral rendelkezik. Igy többek között egy ementáli gyáral is. Az összes telepei napi 80.000 liter teljesítőképességre vannak legmodernebbül berendezve.

— A budai telep kiterjedt vevőkörrel rendelkezik, számos sajátkezelésű fiókot tart fenn, ahol nemcsak kanna- és pasztörözött palacktejet hoz forgalomba, hanem vidéki telepein készült különböző puha- és keménysajtokat, valamint vajat is.

— A részvénytársaság Sopron, Győr és szombathelyi tejüzemei ezen városok tejszükségletét túlnyomó részben fedezik, a részvénytársaság sajt- és vajgyárainak termékei pedig az ország minden városában találhatók.

A Sopron-, Győri elsősorban Buda tejellátására fordít nagy figyelmet. Szolid üzleti elveivel és mérsékelt áraival csakhamar számottevő fejlődést ért el itt Budán. A Sopron-, Győri példáját más érdekeltségek is követték s ma már Budán a Sopron-, Győrin kívül még két nagyobb tejüzem van, miáltal Buda tejellátása biztosítva látszik.

Pesten minduntalan alakul új kereskedelmi vállalat, mely hatalmas reklámjaival átcsábitja Pestre a budaiakat s még ha csalódtak is, mégis megapasztotta ez a budai kereskedők forgalmát.

KÖZGAZDASÁGI NAPLÓ

Egyre jobban terjeszkedik és fejlődik a Magyar Általános Takarékpénztár

A Magyar Általános Takarékpénztár, amely Magyarország egyik legrégibb és legnagyobb pénzintézete, egyre jobban és jobban fejlődik. Az intézet agilis vezetősége kiterjedt és mozgékony fiókhálózata segítségével rendkívül nagy arányokban tudta növelni betétállományát. Az így megnövekedett tőkeerőt üzletkörének még nagyobbarányú kiterjesztésére használta fel. A legutolsó üzletév legnagyobb részben vállalkozásokra nem volt kedvező és ennek ellenére mégis a tavalyinál jelentékenyen eredményesebb és sikerültebb az idei. A nyereség nagyrésze kizáróan folyó üzletekből származik. Ha figyelembe vesszük, hogy a folyó üzletekben a kamatnyereség mértéke az ország termelésének javára folyton csökkenőben volt, úgy örömmel állapíthatjuk meg ezek alapján, hogy a kedvező eredmény csakis a fokozott és mélyített tevékenység folytán állhatott elő.

Az intézet fiókhálózatát, amely *nyolc* fővárosi és *tizenkilenc* vidéki, összesen tehát *huszonhét* fiókból áll és amely az országban a legnagyobb, — újabb értékes fiókokkal egészítette ki, amelyek igen kiválóan állották meg helyüket. A vidéki fiókok is kivétel nélkül eredményesen dolgoztak, sőt további nagy reményekre jogosítanak.

A vállalat által elért eredmény a legnagyobb elismerés az igazgatóság számára, amelynek élén mint elnökvezérigazgató *Horvát* Lipót dr. kormányfőtanácsos áll, mellette *Halász* Manó ügyvezető igazgatót illeti a dicsőség nagyrésze az elért sikerből.

Minden komoly alapot nélkülöznek a Fonciere és a Hungária fuziójáról elterjedt hirek.

A napokban olyan híreket korpoltáltak mindenfelé, hogy a *Fonciere* el fogja veszíteni önállóságát és fuzionáltatni fogják az ugyancsak az *Adria Biztositó Társaság* érdekkörébe tartozó *Hungária Biztositó Társasággal.*

Munkatársunk beszélgetést folytatott a biztosítási szakma egyik illusztris igazgatójával, aki a Fonciere ügyéről a következőket mondotta:

— Valamikor egészen régen *elvileg* szóbakerült a Fonciernek, az Adriának és a Hungáriának egy intézetté való egyesítése, de már akkor nyilvánvaló volt, hogy személyi okok miatt ez a transaktió nem jöhet létre, mert *alsóloczi Ribáry* Mór kormányfőtanácsosnak, a Fonciere vezérigazgatójának ugyanis olyan szerződése van intézetével, mely személyének élethossziglan teljes szuverénitást biztosít, tehát annál az intézetnél, ahol ő működik mint vezérigazgató, sem koordinált, sem szubordinált vezérigazgató nem működhetik mellette. Hasonló szerződése van az Adria Biztosító Társaság magyarországi vezérigazgatójának is, így tehát Ribáry Mór életében mégcsak szóba sem kerülhet az Adriai-Fonciere-Hungária fuzió.

— Egyébként ezt a fuziót az üzleti rezon sem teszi indokolttá. A Fonciere mindazon üzletágakban, melyekben dolgozik, kitünő eredményeket ér el. A Fonciere egyike a legrégibb biztosító intézeteknek, úgy a vidéken, mint a közönség legszélesebb rétegeiben a legelőnyösebb névnek és bevezetettségnek örvend. Igy tehát ebből a szempontból sem lehet kifogás a Fonciere önálló működése ellen.

Dr. Halász Ferencet. a Hermes Magyar Általános Váltóüzlet r. t. nagy koncepciójú helyettes igazgatóját, a legutóbbi igazgatósági ülésen, igazgatóvá nevezték ki. Dr. Halász Ferenc mint sub ausspicies végezte egyetemi tanulmányait, majd az állam szolgálatába lépett. Tiz évvel ezelőtt került a Hermeshez, ahol gyorsan és biztosan haladt az igazgatói méltóság felé. Igazgatói kinevezése nagy örömet keltett mindenfelé.

* **A Pénzintézeti Központ igazgatósága** november 28-án tartotta meg e havi igazgatósági ülését, amelyen túlnyomórészt folyó ügyeket tárgyalt le. Beszámoltak az igazgatóságnak a folyamatban levő pénzintézeti revíziók eredményéről, amelyek a vidéki intézetek szempontjából elég kedvező képet mutatnak. Szóbakerült az ülésen az Egyesült Fővárosi Takarékpénztár szanálásának kérdése is. Az intézet ügyeinek végleges rendezését fúzió által látná biztosítva a Pénzintézeti Központ és az erre irányuló tárgyalások most vannak folyamatban. Úgy tervezték, hogy a Pénzintézeti Központ nyugdíjintézetének alapszabályait is bemutatják az igazgatóságnak, de mivel a tervezet nem készült még el teljesen, az igazgatóság állásfoglalása is a decemberi ülésen fog megtörténni.

* **Bauxit Trust A.-G.** A Bauxit Trust A.-G. Zürichben november 29-én megtartott rendkívüli közgyülésében az alaptőkének 8.150.000 svájci frankról 57.000 darab 50 svájci frank névértékü részvény kibocsátásával 11,000.000 svájci frankra való felemelését határozta el. Az ujonnan kibocsátandó részvényekről 54.333⅓ darabot 3:1 arányban, darabonkint 180 svájci frank kibocsátási áron a régi részvényeseknek ajánlanak fel, míg 2666⅔ darabot egy tételben, de legalább a kibocsátási áron, az igazgatóság szabad kézből fog értékesíteni. Az úi részvények 1928. évi február elsejétől kezdve lesznek majd osztalékjogosultak. Az elővételi jog Zürichben a Bankhaus Blankart & Cie Kommandit A.-G.-nál, Budapesten a Magyar Általános Hitelbanknál vagy az Aluminiumérc Bánya és Ipar Rt.-nál december 3—9-ig gyakorolandó. A holding a folyó üzletévben nagyon kielégítő eredményt ért el és az abban egyesült társaságok erős fejlődése egyes vállalatoknál a termelés és a jövedelmezőség fokozását célzó üzemi berendezések létesítését, illetve kibővítését teszi szükségessé.

Szerkesztői üzenetek.

L. I. Fő-utca. Rosszul informálták, mert a Kozma-vacsorán *Finácz*y Béla min. tan., a Polgári Kör elnöke, lelkesen hazafias, szárnyaló gondolatokkal átszőtt, történelmileg jól megalapozott beszédben elsőnek a kormányzót köszöntötte fel.

K. G. Krisztina-tér. Köszönjük az értesítést és meglepett, hogy az illető vendéglős ellen már nem csak egy, hanem három főpincér folytat eljárást. Mi azonban ezzel az esettel csak akkor fogunk foglalkozni, amikor meg lesz a törvényes ítélet, habár most is tisztázva áll a tény, hogy itt nem egyszerű elszámolásról van szó, hanem valami tervszerű eljárásról, amelynek révén három ember tönkrement.

Kereskedő — Bécsi-út. Magunk is tapasztaljuk, hogy kár ily sok helyet ezekre az egyesületi hírekre pazarolni, és az elnök urak tévednek, ha ezt kutyakötelességnek mondják a mi számunkra. Meg leszünk ezek nélkül is. — Az említett eljegyzésről azért nem adtunk hírt, mert nem kaptunk eljegyzési lapot, mert ha valaki súlyt helyez a közlésre, akkor ne sajnálja tőlünk az értesítést.

Dr. K. L. Sajnáljuk, hogy az óbudai Dunaparton tervezett evezős öbölről írott cikket nem méltóztatott teljes névvel aláírni, mert a terv érdekes. Ami azonban a korcsolyapályát illeti, az nem fog menni, mert tudtunkkal ott a Római-fürdőnek meleg vize ömlik az Aranyhegyi patakba. Uj levelet kérünk *teljes* névvel.

Szerkesztő: FERENCZY LÁSZLÓ.
Laptulajdonos: VIRÁG és TÁRSA
Kiadásért felelős: Virág Béla.

Hölgyek és Urak!
Nem kell sem Karlsbad, sem karlsbadi só,
MIRA
glaubersós gyógyvíz
minden mesterséges só nélkül
soványít és gyógyít
Biztos siker! Budai lerakat: Kérdezze meg orvosá!
PÉCZELY ANTALNÁL
II., Margit-körút 50
Telefon: 240—97 Telefon: 240—97

SCHAFFER GYÖRGY
utépítő-
és kövező mester
II., Tulipán-utca 18
Telefon: T. 255—24

Palackozott
tejünket
ajánljuk, mert:
1. A tej zsirtartalma 3.50—3.60%
2. A tejet a vitaminokat megkimélő módon pasztőrözzük.
3. A tej minőségét a m. kir. állatorvosi főiskola tejhygieniai laboratóriuma állandóan ellenőrzi.
4. A palackokat hygienikus aluminium zárólemezekkel zárjuk le.
5. A tejet fióküzleteink útján dijmentesen házhoz szállitjuk.
Budapesti Központi Általános Tejcsarnok Részvénytársaság

ÁMON ANTAL ÉS FIAI
kövezőmesterek, út, csatorna- és betonépitési vállalkozók Földmunka Vágányfektetés Mészkőbánya — Telefon: J. 303-85.
VIII., Futó-utca 10. szám.

MÁTHÉ
FERENC MÁZOLÓ MESTER
I, Márvány-u. 11.
Vállalja:
kávéházak
Érdeklődök nézzék meg a Pozsony kávéházat
disztermek és lakások modern festését

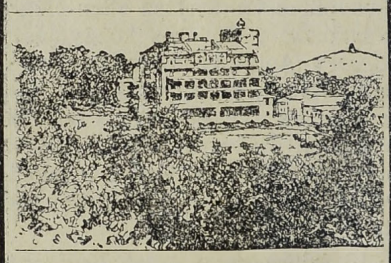
Budapest-
Svábhegyi
Szanatórium
Klimatikus (430 m), diétás gyógyintézet
Egész éven át nyitva!
Most, az őszi utószezonban jelentékenyen temérsékelt napidijak!

Thermostóth

Központi fütések és szellőzte sek, biologiai szenyviztisztitóberendezések, vi. vezeték es csa ornázas, fürdőberendezések és épületbádogos munkák tervezése és készitése. Szabadalmazott kovácsolt vas „Thermostóth" kazánok kizárólagos gyártói
Tóth Imre és Társa
V., Katona József-u. 3.
telefon 23—93

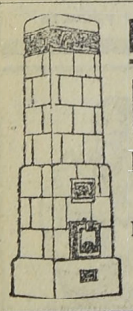
KÁLYHÁS!
Béres Márton
I., LOGODI-U. 19.
Tel.: L. 972-33.
Minden e szakmába vágó munka ügyében forduljon bizalommal e régi jóhirü céghez.

KRAMER ADOLF
festő- és mázolómester
I., Lágymányosi-u. 4
Telefon: József 82—57

ERZSÉBETHID SZÁLLÓ
Telefon: 108-45.
Budán, I. Kökény-u. 14.
Ráczfürdő mellett.

HUNGÁRIA-GYÓGYFORRÁS
szénsavval telítve: HARMAT-VÍZ!

telefon I. 288-76
Magyarország legrádiumosabb gyógyvize. Az Erzsébet-hid budai hidfőjénél épült modern ivócsarnokban Radioac iv hatásu lithiumos és calcium-hydrocarbonátos gyógyvíz
IVO-KURA
Keserűsó-kura. Javasolva vesebántalmak, gyomorbajok emésztési zavarok, álmatlanság, vérszegénység ellen. Poharankint 8 filler Karlsbadi sóval 16 fillér
Reggel 7 órától este 6 óráig

Nyomatott a Réval Testvérek Irodalmi Intézet R. T. Nyomdájában, Budapest, V., Ügynök-u. 8. — Nyomdaigazgató: Szíklai Pál.

Budai Napló

XXIII. évfolyam. 897. sz.

Buda érdekeit a várospolitika, a közgazdaság, társadalom, művészet és sport terén szolgáló ujság. Előfizetése egy évre 16 pengő, félévre 8 pengő. Egy szám 40 fillér. Szerkesztőség és kiadóhivatal: I., Bors-utca 24. Délután 5—7-ig. Telefon: K. 502—96.

Felelős szerkesztő: VIRÁG BÉLA

Hirdetések ára: Egy hasáb széles, egy milliméter magas sor, egyszeri közlésnél 50 fillér. 20 mm. magas hirdetés 10 pengő. Szöveg-sor ára 4 pengő. Közgazdasági közlemények megállapodás szerint. A hirdetések dija mindenkor előre fizetendő.

1927 december 18.

Bekukkant Budára

egy pesti úr, akinek csak annyi köze Budához, mint teszem fel a magyar királynak Jeruzsálemhez. Vagy tán még annyi sem. Mert a magyar király címében benne van az is, hogy jeruzsálemi király, de ezt a címet még a névjegyére nem nyomtatja reá.

Az az úr, aki bekukkantott Budára, mégis rá írja a címére, hogy országgyűlési képviselő s a parlamentbe az óbudai demokrata szavazók révén került, azok minden tiltakozása — dacára.

Most, hogy visszatérőben van az égen az üstökös, amit úgy hívnak, hogy — választás, ez a jó úr, aki különben pesti fiskális a javából, egyszeribe ráeszmélt, hogy ő tartozik valamivel Óbudának és jó lesz kifizetni ezt a tartozást, hogy újból hitelezzenek neki egy mandátumot.

Mi Gál Jenő urat nem igen ismerjük. Nem láttuk máskor csak a választások idején fent a — Polgári Egység Klubjában, ahol azt bizonyítgatta, hogy ő kozmább — Kozmánál, hogy becsesebb — Becseynél, ha első helyet kap a listán és igazán csak azon múlt, hogy Kállay v. pénzügyminiszter hűvös természetű ember és az a csúnya szavajárása van: — Nur die Gall! — mert különben ma talán meg sem találta volna, fel sem fedezte volna Budát. Igy kénytelen volt vele és könnyű is volt neki, mert — ahogy egyik laptársunk szellemesen megjegyezte — „éppen Óbuda demokrata képviselőjének szíves közbenjárására Budán helyezte el az Uristen a fürdőket".

Csaghogy tévedni tetszik képviselő úr, nem Óbudán, hanem Budán! Mert a Lukács- és Császár-fürdő nem szeret Óbudához tartozni. No de ez volna a legkisebb baj.

Mi tisztelettel hajolunk meg ama nevezetes és bizonyára örökéletű igazságok előtt, amiket Gál Jenő képviselő úr külön cikkben fedezett fel és *elsőnek* hoz a budai polgárság tudomására, hogy (idézünk a cikkből) „. . . más az Alagút és más a Svábhegy, más a Vár és más a Lágymányos. . ." Igen, oh igen. Más. És mi ezt csak most tudjuk meg Budán és Óbudán egy új mozgalom *megindítójától,* Gál Jenő úrtól, aki ezekkel a nagy horderejű kijelentésekkel indítja meg „. . . Buda fellendítésére irányzott mozgalmat. . ."

Azután sorra veszi a legújabb s bizonyára csak általa felfedezett egészen új igazságokat, mint például, hogy „. . . legalább két új hídat kell építeni: az Angyalföld — Óbuda és a Boráros-tér — Lágymányos közötti hídat." Szidja az államot, hogy ezekkel ne késlekedjék. Mint „egészen új" ötletet fölemlíti a Margithíd kiszélesítésének sürgősségét is.

Nohát, kedves Gál képviselő úr, Ön ezzel súlyos bizonyítékokat szolgáltat önmaga ellen és Budával való nemtörődömsége mellett, mert

először is gróf *Bethlen* István miniszterelnök, a Budával törődő képviselők sürgetésére kijelentette, hogy az óbudai hídat sürgősen fölépítteti és a szükséges vasszerkezetek már készülnek a diósgyőri gyárban,

másodszor méltóztassék tudomásul venni, hogy Marik Ernő kormányfőtanácsos a Pesti Hirlapban megírt cikke óta, amelyben komoly és meggyőző érveléssel bizonyította be a Margithíd kiszélesítésének szükségét és módját, — e felett már sokat vitatkozott a sajtó és tanácskoztak az illetékes tényezők.

Talán arról sem méltóztatik tudni, hogy az óbudai hídfő és a hozzá vezető utakon már harminc ingatlant ki is sajátítottak? Ha nem tudja, akkor mért szól ilyen fölényes hangon olyan kérdéshez, amely felől nincs kellőleg tájékozódva, — ha pedig tudja, mért szól hozzá?

Gál úr, ön úgylátszik különös ellenszenvvel viseltetett Buda és talán éppen Óbuda iránt, hogy az idevonatkozó okos és becsületes újságközleményeket undorral nem olvassa. A Boráros-tér — Lágymányosi hídat pedig csak bízza ön Becseyre, ahhoz önnek amúgy sincs semmi köze.

Ön azt mondja, hogy színház és múzeum kell Budának és hogy a közgazdasági egyetemet Budára kell áthelyezni, ahol jobb helyet talál, mint Pesten, a régi zálogházban. De kérem, képviselő úr, hát ön azt sem tudja, hogy a közoktatásügyi miniszter hónapok óta harcol a fővárossal az összes egyetemi fakultásoknak Budára való áthelyezése ügyében? hogy valóságos diák várost tervez a Lágymányoson? Persze ön utálja Budát és nem olvas semmit, ami Budáról szól. Aztán sugja meg nekünk, hogy hová tenné azt a közgazdasági egyetemet Budán? Hoor-Tempis Mór megöleli önt, ha ezt megmondja neki. Muzeum? Már Pekár kultusz-államtitkársága idején arról volt szó, hogy Lendl Adolf zseniális terve szerint épülő természettudományi múzeumot a Vérmező Mikó-utcai frontján építik fel, csak pénz nincs rá egyelőre. De azt talán tévedésből mégis elolvasta, hogy Aggházy Kamil a honvédelmi miniszter hozzájárulásával áthozta már Budára a Hadtörténelmi Múzeumot!

Színház? A Hollós Mátyás Társaság évek óta sürgeti ezt memorandumokban, Ripka Ferenc ennek a patronusa és a kultuszminiszter is keresi itt a megoldást. Persze, ön most fölébredt és színházat akar Budán.

Olcsó penziókat követel a Császár- és Lukács-fürdő környéke, de egy szava sincs ahhoz, hogy azok dunapartját elzárta az ön pártja uralma idején a város és most, a homokrakodót, kockakőtelepet, pályaudvart, síneket és más egyéb a fürdőhöz nem való, azt megrontó intézményt sehogy sem tudjuk onnan elkaparni, mi szegény budaiak.

A fürdő-ügyről nem beszélhet ön, Gál Jenő képviselő úr, amíg minden esztendőben külföldi fürdőre megy. És épen így vagyunk az autóbuszforgalommal. A mi jó embereink: Kozma Jenő, Andréka Károly, Scheuer Róbert, egyebet sem tesznek, mint budai autóbuszjáratokért verekszenek, de ön gátolja ezt, mert hát — először jön Pest.

A hegyvidék se fájjon önnek, mert az óbudai hegyvidékért húsz év óta küzd Szilágyi Károly, a Bécsi-útért Kemény Lajos és most tömörült húsz hegyvidéki egyesület Hegyvidéki Szövetséghe Bódy Tivadar elnöklete alatt, aki a Svábhegy pátrónusa volt eddig és szíves engedelemmel elintézik ön nélkül is a hegyvidék ügyét, baját, mert ha fiskális kell hozzá, akkor itt van a jó Bárdos György, aki éjt-napot szentel ennek és itt van megint Kozma Jenő, aki még érdekelt fél is a pasaréti villája révén.

Sok nevet kellene még felsorolnom, hogy húsz év óta kik küzdöttek Buda föllendítéséért, eleinte itt, ezen a helyen, e lap élén, utóbb künn a fórumokon s akiknek mindig ön és a pártja vetett gáncsot.

Ön azt írja és mondja: „a budai fürdők ügye külön méltatást érdemel. A sok fürdőegyesület és parádés idegenforgalmi vállalkozás vajmi keveset használ"... És itt megint téved. Hol van az a „sok" fürdőegyesület? Egyetlen egy van: „Budapest Fürdőváros Egyesület." A címét úgy örökölte s élén dr. József Ferenc főherceg áll. Adjutánsa Szviezsényi Zoltán, a vezérkara pedig: Bánlaky, Dalmady, Bencúr. No hát, kedves Gál úr, ha ön holtig ír és holtig beszél, annyit írni, beszélni és tenni már nem fog, mint amennyit a fürdőügy e néhány vezére tett a világpropaganda terén.

Kicsiny iskolásfiú ön ezekhez képest, akik azután sohasem verték a mellüket, úgy, mint ön, akkor, amikor azt mondja, hogy ezzel a naiv beszéddel indítja meg a „Buda fellendítésére irányzott mozgalmat." — Még egy demokrata vezérhez is több szerénység illik és kevesebb — naivitás.

A mi a „parádés" idegenforgalmi vállalatokat illeti, kit értett ez alatt? Szegény jó Zilahi Dezsőt, aki már beleőszült ebbe, vagy Bársony Oszkárt, aki a nagy munkától talán most télen jut hozzá, hogy melegen egyen meg egy tányér levest, mert nyáron nincs ennyi pihenése.

Mi, uram, sokan beleőszültünk már ezeknek a kérdéseknek a megoldás-keresésébe, amikor ön — elég meggondolatlanul — fölvetette ezeket és kiállította magáról ezt a szomorú bizonyítványt.

Engedje meg, hogy apróbetűvel egy adomát mondjunk el:

A rasekólt kereste egy idegen zsidóember a kis vidéki városban és megkérdezte az egyik boltost, hogy hol lakik? Az szidta a rasekólt, mint a bokrot és eligazította az idegent a szomszéd utcába. Ott a kérdezősködésére mindent elmondottak a hitközségi elnökről, ami rosszat csak mondani lehet és a piac felé irányították a csodálkozó idegent. Ott a megkérdezett előbb kiköpött, csak azután mondott kriminális ítéletet a rasekól felett és megmutatta a lakását. Belépve az idegen, álmélkodva kérdezte az elnököt, hogy miért viseli ezt a tisztséget?

— Hja kérem, a közbecsülés, hitsorsosaim tisztelete és szeretete...

Ne lépjen föl többet Óbudán, Gál úr és főleg ne kérdezősködjék senkinél, hogy hol lakik Óbuda képviselője.

Dubonai Pál.

Budán 1927 december 17

Új lakója lesz a várbeli hercegprimási palotának, a bencés biboros Jusztinián atya személyében, akit a pápa a magyarországi katholikusok fejévé nevezett ki s ezzel együtt elnyerte az ország első közjogi méltóságát is. A főpásztor férfikorának legszebb idejében jön hozzánk. Jön a magyar bencésrend izzó hazaszeretetével, ragyogó pályafutásának teljes tekintélyével, magasságokban járó tudásával, amit nem csorbíthat meg semmiféle mesterségesen terjesztett nézeteltérés. Buda polgársága a tisztelet, az öröm és szeretet érzésével fogadja falai között az új hercegprimást.

A Budai Nők kulturális és jótékonysági köre rendkívül sikerrel rendezett kultúrestjét tartotta e hó 12-én a Budai Polgári Kör pompás termeiben. Az est főszáma gróf Teleki Sándorné magas színvonalon tartott előadása volt az emberről és az őt kísérő, a múltból átörökölt félelmeiről. Majd S. Solymos Lea szavalt több költeményt, Dabayné Gavora Jolán pedig néhány szép operaáriát énekelt. Somódy Pál színművész adott elő bravurosan néhány költeményt és befejezte a műsort Turán-Hacker Mária brilliáns zongorajátéka. A társasvacsoránál Szemere Samuné elnök köszönte meg újból Telekiné előadását és válogatott szavakkal mutatott rá ez egyesülés nemes, nagy hivatására. Üdvözölte egyúttal az ott vendégszereplő Magyar Irónők és Művésznők Köre képviselőit, köztük Vándor Iván írónőt. Utána Tury Zoltán, ez a minden szépért és nemesért rajongó budai magyar úr, aki a vendégek nevében üdvözölte Szikrát (Teleki Sándornét) és az összes közreműködőket szellemes, kedves modorban. Végül Szemeréné elnök nagy munkáját és érdemeit méltatta. — Mozart-estét rendez a kör e hó 19-én este fél 7 órakor a Szervanszky kvartett közreműködésével.

Ereky Károly, a nyugtalan magyar lelkiismeret, a nemzeti fejlődés hibáit, a múlt nagy mulsaztásait bepótolni akaró törekvés, a világot járó, mindent meglátó, mindent megértő tudásvágy. Népszónok, kereskedelmi utazó, kozőr, fezőr, pátriárka, közgazdasági tudós, tanuló diák és miniszter egy személyben. Csodálatos sokoldalúsággal, nagy gyakorlati és elméleti tudással egy szebb jövő képét tárta nagy számú hallgatósága elé a Budai Társaskör e hó 15-én tartott estéjén és megfürdött a tapsban és elismerésben.

Huszonöt éve lelkész az óbudai ref. egyháznak Kontra Aladár országgyűlési képviselő, akit december 11-én kedves ünnepség keretében üdvözöltek hívei és jóbarátai jubileuma alkalmából. Előtte való estén a Dalkoszorú Dalárda szerenádot adott az ünnepeltnek. A megható templomi ünnepség után díszebéd volt a Korona-Vigadóban, amikor dr. Benedek Sándor, a közigazgatási bíróság másodelnöke, Sagmüller József apátplébános, Szőke Lajos táblabíró, Szontagh Tamás, Altenburger Gyula, a Tesz. nevében és sokan mások köszöntötték, amit Kontra Aladár hálásan köszönt meg. A Magyar Asszonyok üdvözlését dr. Telkesy Ivánné tolmácsolta, míg a rendezést nagy odaadással Berkes Józsefné, Papp Imre és György Andor végezték.

A Zugligeti Egyesület tagjai Manninger Vilmos dr. egyet. tanár elnökkel és nejével az élükön, kedves társasvacsorára gyűltek össze a Zöldhordó vendéglőben e hó 10-én este és kedves társalgásban maradtak éjfél utánig. Az estén a hölgyek voltak többségben, ami különös bájt adott az estnek.

Mennyiből rendelkezést látnak abban sokan, hogy ma ennek a nagy városnak a sorsát Budáról irányítják, budai erkölcs, budai őserő veszi át lassan a kormányzást, jóvátéve így a múltnak pesti bűneit. Nagy pátrónusunk, Ripka Ferenc már bent ül a főpolgármesteri székben és budai szemmel nézi a városházát. Mellette féltve őrzi budai becsülettel a város kincses házát Papanek Ernő miniszteri tanácsos és erős kézzel simít el a város pénzügyi ábrázatáról sok mérges bibircsókot. Kozma Jenő és Becsey Antal ott ülnek a pártközi viszonyok mérlegének nyelvén, nehogy szélsőségbe billenjen. — Budáról indult el hódító útjára a Községi Polgári Párt és a közélet számos derék harcosát vitte a polgári társadalom békéjéért vívott küzdelembe. Most a rendőrség feje készül nyugalomba, ahová az elődhöz méltón ismét erőskezű, tisztalelkű, egyenes jellemű utódnak kell jönnie és ha a mennybéli rendelkezés úgy kívánja, ismét Buda adja azt, aki minden tekintetben megállja helyét ezen a magas polcon, aki mintegy predesztinálva van erre a méltó küldetésre: Andréka Károly.

Dencz Ákos dr. országgyűlési képviselőt Tamási község díszpolgárává választotta.

Sebők Imre emlékezete. Sebők Imre halálának első deceniuma alkalmából a katholikus családok előtt megelevenedik a korán elköltözöttnek szelleme, amely csodálatos akaraterővel, állandó tettrekészséggel megalapította édesanyjával karöltve a Rákóczi-kollégiumot s a vele kapcsolatos főgimnáziumot. Mindig a cselekvés embere volt, mint pap, tanár és író. A világháborúban mint tábori lelkész állta keményen a harcot, megmutatva, hogy régi magyar nemzetiség saria. Mint pedagógus is gyakorlatilag vitte bele a modern kor szükségleteit megértő éleslátással munkaprogramjába. Eleven, vonzó útleírásai az ifjúsági irodalom díszei. Schultz Imre kedvesen megírt emlékezésével kapcsolatban ajánlja, hogy róla nevezzék el a szomszédos utcák egyikét.

Jó budai polgár Budán vásárol!

Szent Gellért Gyógyfürdő

Géptorna (Zander) terme kiválóan alkalmas fogyókúrák tartására, izületi merevségek, izomsorvadások és hátgerinc elferdülések gyógykezelésére. Svéd tornaterem.

A Budai Tanítóegyesület, amelyik a legrégibb s legszebb múltú alakulások egyike és most Hrivnyák János igazgató elnöklése alatt feji ki ers tevékenységet, az egyetemes tanügy javára, december 10-én tartotta rendes őszi közgyűlését. A rendes tárgysorozat után Anda Géza tanító érdekes angliai tanulmányútjáról számolt be.

Scheuer Róbert főv. biz. tagot, a Polgári Egység Klubja igazgatóját választotta meg a főváros törvényhatósága legutóbbi ülésén Radócza János dr. helyére fizetéstelen árvaszéki ülnöki tisztségre, ezzel is méltányolni kívánta szociális téren kifejtett buzgóságát.

Karácsonyi szokások. Az ősrégi keresztények a szeretet nagy ünnepén játékokat adtak elő, amelyek a katholikus egyház liturgiájából bontakoztak ki és régente a mise keretében, a nagy ünnepekre vonatkozó bibliai történeteket tettek érzékelhetővé. Valóságos drámákat játszottak el, amelyek lassankint kiszorultak a templomból. Különösen vidéken, de még Budán ma is bethlehemesek járják be a házakat karácsony hetében. Kis templomalakú házacskát visznek és e körül kócszakállas és bajúszos gyerekek éneklik a bethlehemes dalokat, máshol pedig ezek a gyermekek a három királyok alakjában játsszák a misztériumokat. Ma az egész világon a karácsonyt megelőző szent estén karácsonyfákat állítanak. Ez a szokás azonban nem is olyan régi, mint amilyennek az ember hinné. Magyarországba egy osztrák bárónő hozta be ezt a szokást 1825-ben, tehát 102 éve és innen terjedt el országszerte. Nem sokkal azelőtt hozta be ezt Bécsbe egy Anschütz nevű német színész, aki Strassburgban látott először ilyen karácsonyfát, amely papírrózsákkal, almával, aranyfüsttel, cukrokkal volt díszítve és amelyen kis gyertyácskák világoltak. Angliában az a szokás, hogy a hatalmas urak karácsony estére asztalukhoz ültetik cselédeiket és azoknak családtagjait, megtraktálják őket minden jóval és ilyenkor a grófnő, a grófkisasszonyok — maguk az uraság családtagjai — szolgálják ki az öreg kocsisokat, béreseket, szakácsokat és más cselédeket. Egy utazó elbeszélte, hogy a nagy tengeri gőzösökön karácsonyfákat állítanak fel és az asztalfőn nem a kapitány ül, hanem a legöregebb matróz, kirakják a karácsonyfa köré a hajósok családtagjainak, feleségének, gyermekeinek arcképeit és az öreg, keményszívű, viharedzett tengerészek hangos sírásra fakadnak, mert családtagjaik jutnak eszükbe, akik távol tőlük ünneplik a karácsonyt.

Buda-Alsóvárosi Egyesület e hó 17-én este fél 9 órakor választmányi ülést tart a Zenta-utcai „Kisrabló vendéglőben. Az ülést követő társasvacsorára meghívja ezuton is az összes tagokat a választmány. A teríték 2.50 pengő.

Uj szobrokat. városkutakat és emléktáblákat helyeznek el a közeljövőben a főváros meglehetősen kopár közterein, hogy külföldi mintára művészi alkotásokkal díszítsék, emeljék a város külső képét. Sajnos, a nyolc új szobor közül *csak egyet kap Buda: Erdei* Dezső „Vízhordó fiú"-ját, amelyet a Hunyadi János-úton állítanak fel. Emléktáblákat egyelőre csak a régi Pest jellegzetes épületei kapnak. A városkutakat is ott építik meg s talán egyedül a „városvédő" Pallas Athéne kútszobra marad Budának. A Közmunkák Tanácsa ugyan egy ilyen díszkutat a miniszterelnökség előtti térségen szeretne elhelyeztetni, de a fővárosnak erre már nincsen pénze. Ezzel függ össze a Szent György-tér rendezése is, amely mai állapotában egyáltalán nem méltó sem régi nagy híréhez, sem környezetéhez. A főváros parkírozással kívánta a teret csinosítani, ez azonban csak félmegoldás lenne. A végleges rendezést a Közmunkák Tanácsa úgy tervezi, hogy a tér közepére valami hatalmas művészi alkotás: a „Koronázási emlékmű", vagy az „Ismeretlen katona" szobra kerülne, még pedig a tér bizonyos lesüllyesztésével, árkáddal körülvéve. A térség burkolása is stílszerűen történne. A gyönyörű tervnek legfőbb akadálya, hogy a fővárosnak a tér rendezésére csak nyolcezer pengő áll rendelkezésére, amiből mindezt végrehajtani nem lehet.

Óbuda sorsáról folytatott beható tanácskozást a III. ker. Egyesült Polgári Társaskör e hó 6-án tartott választmányi ülése, amelyen csaknem teljes számban a következő választmányi tagok jelentek meg: Andréka Károly, Kemény Lajos, Bartók Béla, Grossmann Vilmos, Kápolnai Gyula, Lindner Gyula, Deutsch Adolf, Barcsy Lajos, Ring Sándor, Wertheimer Samu, Bárány Tibor, Bodó Rezső, Trauschenfels Frigyes, Duschek Andor, Szedlacsek József, dr. Bihar Jenő, Kozma Gyula, Günther Béla, dr. Orova Zsigmond, Rezső Antal, Szepesi Ágoston, Kemény József, Martin Gyula, dr. Reiss Mór, Frey István. — Ülés előtt Andréka Károly mélyen átérzett, hazafias szóval ünnepelte Horthy Miklós kormányzó őfőméltóságát névünnepe alkalmából. Ezután meghallgatták és tudomásul vették Rezső Antal ügyv. alelnök jelentését a kör helyiségeit igénybe vevő és Kemény Lajos elnöklete alatt működő Országos Műszaki Egyesülettel történt megállapodásról. Majd megszervezték a vigalmi bizottságot, amelynek vezetését ideiglenesen Martin Gyula vállalta. Utóbb Kemény Lajos fölvetette a Budán építendő új iskola kérdését és sürgette annak a Bécsi-út közelében való fölépítését. Az e tárgy feletti vitához hozzászóltak s a kérdést lehetőleg minden oldalról megvilágították. Martin Gyula, dr. Reisz Mór, Deutsch Adolf s ennek során megbeszélték a Római-fürdő iskolájának szomorú ügyét is, amelyen most segítenek, úgy, hogy a közeli Kissingi pusztán építenek iskolát. Andréka elnök levonja az érdemes vita eredményét s habár ideális megoldásokat most nehéz tervezni, úgy véli, hogy az Árpád-emlék számára kijelölt hely mellett épülő iskola az ideált megközelíti. Az útvilágítás kérdését tette szóvá ezután Grossmann Vilmos textilgyári igazgató s amíg örömmel látja a hegyidék világítási viszonyainak javulását, sok nagy forgalmú út hiányos világítását annál keserűbb érzéssel nézi. Kemény Lajos épen közügyek miatt követeli a közügyi bizottság gyakori összehívását, amit Andréka elnök szívesen megígér és bírva az elöljáró jóindulatú támogatásában, reméli, hogy e bajokon segíteni lehet. Segítségére lesz a körnek e munkában a nemrég alakult „Budai Hegyvidéki Szövetség", Bódy v. polgármester elnöklete alatt, ahová bekérték minden kerület jövendő programját, hogy együttes eljárással oldják meg a sürgős kérdéseket. Wertheimer Jakab, Grossmann Vilmos viszont a Római-fürdővel és Akvinkummal való erősebb kapcsolatot sürgeti. Andréka is szívesen mozdítja elő ezt és már fölkérte az elnökség elvállalásra Szigeth Gábor gázgyári igazgatót, akinél Ripka Ferenc főpolgármester is sürgette a vidék érdekeinek fölkarolását. A választmány még elhatározta, hogy részt vesz Kontra Aladár 25 éves papi jubileumának megünneplésén és meghallgatta végül Schmidkunz Lajos pénztáros jelentését. Azután vacsorához ült a választmány.

Művészestét nagy sikere tette közkedveltté a Margithíd kávéházat, ahol most esténkint előkelő, kedves közönség találkozik. A szombati és vasárnapi művészestéken a pesti kabarék legjobb erői lépnek fel és derült jókedv, vidám kacaj tölti meg az ízlésesen renovált nagy kávéházat, ahová régi, kedves emlékek fűzik a budaiakat. Belépődíj nincs. Hétköznapokon is Torma Tóni muzsikál.

Kölnivíz — GERŐNÉL
II., Krisztina-krt. 8-10. — Anna udvar

Tilos utakon még szánkón sem szabad járni, ahogy azt a főváros most kiadott rendelete előírja és ennek betartását jelvénnyel ellátott téli sportfelügyelők ellenőrzik. Általában mindazokon az utakon, amelyek kocsival járhatók, mindenhol tilos a szánkózás. Megengedett helyek vannak a Gellérthegy déli lejtőjén, a Füri-utca környékén, a Városmajor, Orbán-hegy, kis- és nagy Svábhegy, Zugliget, Rózsadomb, az újlaki és óbudai hegyvidék kocsiközlekedésre nem alkalmas utain. A Mátyás-hegyen, a Schmidt-kastély felett lévő telken, míg a Hűvösvölgyben csak magánterületen szabad szánkózni.

A szeretet kincsesháza, a magyar árvák mentsvára a Budakeszi-úton levő Klotild Szeretetház, amely egy gazdag multú félszázad után is Ripka Ferenc dr. főpolgármester atyai gondoskodásából a kis magyar emberpalánták melegszívű otthona. Az árvaház tulajdonképen Pesten alakult 1876 jun. 11-én s első helyisége az Üllői-úton volt. De már 1879-ben a csendes, jóerkölcsű Budára, a Városmajorba költözött a Szeretetház a fenntartó egyesület jóvoltából. 1881-ben nagy anyagi fellendülést mutat az egyesület, különösen a főúri körök bekapcsolása révén, amikor gróf Andrássy Gyuláné volt az elnök. 1885-ben vállalta el Klotild főhercegasszony az egyesület védnökségét s azóta viseli a Szeretetház az ő nevét s őrzi hálásan jótékonyságának emlékét. Erzsébet királyné is meglátogatta egy ízben az intézetet, amelyik 1900-ban a főváros által adományozott négyezer négyszögöles telken, saját épületeket emelt, amelyekbe 1902-ben költöztek a gondozott növendékek. Ugyanebben az évben az építés nagy költségeinek fedezésére a főrangú világ újra akciót kezdett s rendezett egy carousselet immár másodszor, amelyen a király és az udvar is megjelent s mely 43 ezer korona tiszta jövedelmet juttatott a Szeretetháznak. Az építési költségek nagysága és az intézeti telken jelentkező földcsuszamlás válságos helyzetet teremtett s az egyesület és árvaház feloszlásáról beszéltek, amikor az elnök: dr. Szebeny Antal, országgyűlési képviselő hirtelen meghalt 1915-ben. Ebben a legválságosabb időben választotta meg az Egyesület dr. Ripka Ferencet elnökévé, aki bámulatos akaraterővel, lelkesedéssel félév alatt megoldotta a legfontosabb kérdéseket és fáradhatatlanul dolgozva, kiemelte a Szeretetházat válságos helyzetéből. A háború alatt és a kommün utáni szomorú időkben is ő teremtett mindig újabb alapot a továbbéléshez. Ez a Szeretetház, ugyan állandó anyagi gondok között, de ma is zavartalanul teljesíti lélekmentő, nemes misszióját. A növendékek száma jelenleg 106, akik közül 11 teljesen árva, 80 apátlan, 3 anyátlan, 8-nak a szülei elváltan élnek és 4-nek az atyja hadirokkant. Az árvák közül 67 hadiárva s 11-nek az anyja sem él. Ezeknek a legsajnálatraméltóbb gyermekeknek, a magyar jövő lelkiismeretesen, becsületesen nevelt katonáinak kíván ez évben is a buzgó egyesület vezetősége: élén az árvák atyjával, dr. Ripka Ferenc elnökkel, dr. Szabó Árpád titkárral és Pakányi Ferenc gondnokkal, aki példátlan lelkiismeretességgel, önfeláldozással hordja vállain a háztartási ügyek nagy gondját, — méltó karácsonyi ünnepeket rendezni. S ezért felkérik a jó szíveket, hogy minden elképzelhető adományt juttassanak a Klotild Szeretetházba. Az Isten áldása bőséges jutalmat ad majd érte.

Adventi estéket rendez az óbudai róm. kath. Egyházközség saját kultúrházában (Tanuló-utca 1. sz.) december minden vasárnapján. Legutóbb, december 4-én, dr. Breyer István államtitkár mondott magas színvonalú beszédet a katholicizmus nagy feladatairól. Ferenczy Károly, a kiváló kómikus, kitűnő magánszámokat adott elő. Heil János művészien hegedült. Petry Kató, a magy. kir. Operaház tagja, sűrű tapsok között énekelt. Farkas Nándor zeneszerző zongorázott és az Egyházi Énekkar Hollós István vezetésével szépen énekelt. Az estét Leiner Mihály segédlelkész tökéletesen rendezte. December 11-én dr. Kriwald Ottó prépost, érseki főbiztos beszél és a „Missziós világutakon" című nagyhatású film kerül bemutatásra.

A jezsuita kispapokat Érdről a zugligeti lelkigyakorlatosházba helyezték át.

Krisztina 509-66 az új telefonszáma dr. Krivóss Árpád és dr. Dobroszláv Péter közös ügyvédi irodának, amelyet most helyeztek át I., Gellérthegy-utca 1. szám, II. em. 10. ajtó alá.

Karácsonyi Occasio-vásár megkezdődött

Férfiingek

Ia cérnazefir 2 gallérral		9.50	6.50
Ia angol puplin			12.—
Ia sifon hálóing		10.40	6.50
Ia hosszú Cöpper-nadrág	8.80	7.—	5.50
Ia zefir rövidnadrág			3.60
Ia zefir férfi pizsamaöltöny			12.50
Ia zefir zsebkendők, ajourszéllel, tct.			9.—
Ia női ingek	3.40	2.40	2.—
Ia női combiné, fehér és színes	8.50	7.—	5.50
Legújabb mosóselyem „Antena" újdonság			2.95
Legújabb mosóvoal		1.10	—.96

Flanel szövet maradékok rendkivül olcsó árban
Órlási választék mindennemű kötött áruban

Női és férfi angol harisnyák	2.80	2.40	2.20
Ia selyemfényű florharisnyák		4.50	3.50
Ia férfi szoknik	2.20	1.60	1.— —.50
Női selyemharisnyák óriási választékban, **minden párért felelősséget vállalok**	6.50	5.80	5.—
Ia kutyabőrkeztyük, valódi teveszőrbéléssel	14.50	12.75	12.—

Creppe de Chine, creppe satinok, továbbá:
Valódi Wimpassing sár és hócipők nagy választékban

FÁBIÁN JÓZSEF
Buda, I., Krisztina-körút 8-10. szám.
Telefon: K 502-26

KIRÁLY-FÜRDŐ
Építette 1556-ban KARA MUSTAFA budai basa.
Budán, II., Fő-utca 84. szám.
45 fokos szénsavas nátront, szénsavas meszet, szénsavas kornátriumot és magnéziumot **tartalmazó hévviz**
köszvény, csúz-, bőr- és csontbetegségek, fémmérgezés, máj-, lép-, méh-, húgyhólyagbántalmak, gyomorhurut és alhasi pangás ellen.
Kádfürdők: egész napon át.
Gőzfürdő: férfiaknak . . . reggel 5—1 óráig, nőknek hétköznap délután 2—7 óráig
!! IVÓ KURA !!

GUNDEL
Szent Gellért
ÉTTERMEI
Délután és este zene
TÁNC ▲ TÁNC

PAPOS
József vendéglős által megvásárol
POZSONYI
vendéglő az Anna-udvarban
I., Krisztina-körút 8—10. sz.
Minden csütörtökön
POMPÁS DISZNÓTOROS
vacsora különlegességek
Polgári konyha és árak!

BUDAI NŐ BUNDÁJÁT BUDÁN
vásárolja — alakitja
VAGÁCS
szűcsnél
II. ker. Fő-utca 11. szám.

CSÁSZÁR-FÜRDŐ
régi, hagyományosan kedves és pompásan restaurált, társas vacsorákra kiválóan alkalmas
ÉTTERMEI
Óbudán, a Zsigmond utcában a Margithidtól két állomásnyira
még **december** hó elején
MEGNYILNAK
Kitünő bácskai konyhát, házilag készült disznótorokat, válogatott fajborokat s a legjobb sört szolgáltatja az új bérlő
CSIRSZKA KONRÁD
FÜRDŐVENDÉGEKNEK
reggel 6 órától kitünő kávét, tizórait, délben kiadós menüt nyujt polgári áron.

BELLEVUE SZÁLLODA ÉTTERMEI
Budán, I. Attila-utca 53 -- Igazg. Telefon: Lipót 986—85
Minden este, vasár- és ünnepnap délután is a világhirű
I. L. Thibo orquesta tipica de Tangos Argentinos
eredeti argentinai tangó énekes és a
FLORIDA-JAZZ
és szimfonikus zenekar játszik
Kiváló konyha és italok — Mérsékelt árak
Asztalrendelés telefonon is: Lipót 986—84.

SZÉCHENYI GYÓGYFÜRDŐ

a modern orvosi tudomány minden eszközével és a különböző gyógyeljárásokhoz szükséges felszerelésekkel ellátva.

A város minden pontjától könnyen megközelíthető.

A Svábhegyi Egyesület rendkívül népes társasvacsoráján Bódy Tivadar elnök üdvözölte melegen dr. Szécsi Ernő tiszti orvost megválasztása alkalmából, — a vendégeket, Andréka Károlyt és Alpár Ignácot és az előadót, Király Kálmán szőv. műszaki főtanácsost, aki vacsora után „Budapest úthálózatának modernizálásáról" mondotta el nagyszabású tanulmányát, melyet jövő számunkban ismertetünk részletesen. A vacsorán és az előadást követő vitában részt vettek:

Dr. Bódy Tivadar elnök, udv. tanácsos, dr. Siklóssy József alelnök, korm. főtanácsos, Goldschlaeger Samu igazgató, Springer Ernő bankigazgató, dr. Szécsi Ernő tiszti főorvos, Sajó Jenő igazgató, Andréka Lajos h. főkapitány, Temesváry István bankigazgató, Bergl Sándor vezérigazgató, Antalffy Andor min. tanácsos, Reiman Gyula korm. főtanácsos, dr. Reiman Andor rt. igazgató, Maróthy-Fürst Bertalan udv. tan., dr. Farkas Lajos I. ker. h. elöljáró, Kotányi Zsigmond udv. tan., nyug. Máv. elnök, Alpár Ignác udv. tan., műépítész, Margittay-Neumann Miksa korm. főtanácsos, dr. Baumgarten Nándor udv. tan., egyet. tanár, dr. Glück Frigyes udv. tan., Kerpel Vilmos gyógyszerész, dr. Szőcs László betegs. pénztárnok, Rudas Gyula korm. főtanácsos, Jauernik Nándor szőv. vezérigazgató, Holzer Sándor föv. biz. tag, Király Kálmán műszaki főtanácsos, Seligmann Zsigmond, Rétsághy Pauncz Sándor udv. tan., Orbán Jenő műépítész, dr. Bálint Rezső egyet. tanár, dr. Glückstahl Samu korm. főtan., föv. biz. tag, Magyar Bertalan vezérigazgató, Baranyavári Ullmann Béla titkár, Ambrus Miklós föv. műszaki főtisztv., dr. Misner István ügyvéd, dr. Perkány Frigyes ügyvéd, Bercsényi Antal ügyvezető igazgató, Mikus István állami főpénztáros, egyesületi pénztáros, Ullmann Béla titkár.

Friss vizet, hamisítatlan megyeri vízvezetéki vizet kap újesztendőre a Római-fürdő telep, amelynek feilődését a közművek, de főképpen a vízvezeték hiánya okozta. A másfél milliárdos befektetést a főváros nem merte vállalni. A lakóknak azonban mégis csak kell a víz s most megállapodtak a fővárossal, hogy e nagy összeg nyolc százalékos kamatját vízfogyasztással fogják vízdíj címén lefizetni. Hogy azt az igéretüket komolyan állják is, megmutatták azzal, hogy 32 ezer pengőről szóló takarékkönyvet helyeztek letétbe, hogy ha nem fogvasztanak annyit, amennyit a nyolc százalékos kamat kíván, akkor a főváros a különbözetet a takarékból kiveheti. Természetesen a 32 ezer pengőnek újra, mint kauciónak együtt kell lenni. Ezek után a vízmű már megkezdte a csőfektetést s a főcső már két kilométer hosszúságban készen is van. A telep bekapcsolásával négy és fél kilométerrel lesz hosszabb a főváros vízcső-hálózata. — A jó rómaifürdőiek csak „pancsoljanak" el mennél több vizet, nehogy a főváros a takarékkönyvre tegye a kezét.

A Külső Bécsi-úti villamos sokszor megsürgetett ügye jelenleg a következőképpen áll: A terveket a Beszkárt már régen elkészítette s azt a fővárosnak be is mutatta. Azokat az illetékes ügyosztályok több ízben tárgyalták is, azonban most még nem végrehajthatók. Ez a kérdés ugyanis a Beszkárt-nak a legközelebbi jövőben végrehajtandó fejlesztési programmjával szoros összefüggésben van. Mivel azonban ez a programm is még hosszabb tárgyalásokat igényel, a vonatkozó részletterveket kiszakítva nem lett volna helyes letárgyalni, de nem is lehetett, mert az azok tárgyalására illetékes közlekedési bizottság is arra az álláspontra helyezkedett, hogy az új vonalak létesítésének terveit a fejlesztési programm megállapítása előtt nem tárgyalja.

A magyar dal tökéletes harmonizálását, a könnyű és helyes kíséretszerkesztést világosan, ügyesen és könnyen tárja elénk Dezső Gábor zeneszerző és országos hírű magyar zenekutató egy pompás kis könyvben, amelynek „Naturalista zongora akkordok zsebkönyve a magyar népdalok harmonizálására" a címe. A könyvecske ára 2 pengő. Megrendelhető a szerzőnél: Dezső Gábor, Budapest, VIII., Szigony-utca 16/B. I. em. 18. ajtó.

Ródlizók figyelmébe!

A Svábhegyi Egyesület szánkópályája a Karthausi-úton, a svábhegyi és széchenyihegyi fogaskerekű állomások között megnyílt. A hirt bizonyára nagy örömmel fogadják a szánkó-sport hívei.

Legtöbben haltak meg az I. kerületben az anyakönyvi hivatal szeptemberi kimutatása szerint, ahol 123 születéssel szemben 189 halálozás volt, míg a házasságkötések száma 87. A II. kerületben 8 születés, 33 halálozás és 53 házasság volt. A legkedvezőbb állapotot mutatja a statisztika a III. kerületben, ahol 70 születés, 34 halálozás és 48 házasság volt.

Szegényirodát állított fel a tabáni r. kath. egyházközség, amelyet nov. 27-én nyitottak meg ünnepélyesen Attila-körut 61. sz. alatt. Ingyenes gyógykezelést, jogsegélyt és munkaalkalmakat nyújt a nagyjelentőségű intézmény.

A sírok öntözésére új vízgyüjtő betontartályt épít a főváros a farkasréti és óbudai temetőben nyolcezer pengő költséggel.

A II. ker. Iparoskör kultúrbizottsága Lendl Adolf dr. nyug. állatkerti igazgató lelkiismeretes, fáradhatatlan vezetése mellett két hetenkint pompás műsorú kultúrelőadásokat rendez Batthyány-téri székházában. December 4-én dr. Bartus Lajos egy. m. tanár a magyarság faji mivoltáról mondott sok érdekes és értékes dolgot, amelyet vetített képekkel kísért. Utána kedélyes Mikulás-est volt sok bohósággal, krampusszal és virgáccsal. Ezt a szomorú esztendőt december 31-én nagy Szilveszter-est fejezi be.

LORGNON Zibrinyinél, I., Attila-u. 12.

Az óbudai piac kérdése mindaddig nem oldódik meg, amíg a főváros és az óbudai róm. kath. egyházközség között a Kórház-utcai régi temető tulajdonjogának vitás kérdése el nem dől. Az egyházközség már régen kívánta érvényesíteni jogát s a fővárosi tiszti ügyészségnél lévő kérvényének jogászi megokolása a következőképen szól: A temető nyolc holdas területe tulajdonképen négy parcellából áll, amelyek között a legnagyobb, a temető alapja — az egész terület hatkilenced része. Ezt a nagy területet a Szent-Endre—Visegrádi Korona uradalom adományozta a róm. kath. egyháznak. Helyszínleléskor csak helyrajzi számot kapott, de a telektulajdonos nem lett feltüntetve. Ezt a hibát 1892-ben vették észre, mire pótlelyszínlelést rendeltek el s e parcellát a székesfővárosra átírták. Miután azonban ez a telek birtokviszonyának csak alaki rendezése, — az óbudai róm. kath. egyházközség kiigazítási kérelemmel szorgalmazza az átírást. A többi háromkilencedet Óbuda mezőváros különböző időkben ajándékozta a róm. kath. egyháznak és az azokat el is fogadta hiteles adatok szerint. Ezek a telkek tévesen ama telektulajdonosok nevére lettek bekebelezve, akik a telkeket még Óbuda mezőváros tulajdonjoga előtt birtokolták, s ezek most úgy határoztak, hogy a telkek egyelőre a főváros nevére kebeleztessenek be tulajdonul, hogy azután a főváros, mint Óbuda mezőváros utóda ezeket az egyház nevére átirassa.

Medgyasszay István építőművész alkotásaiból:

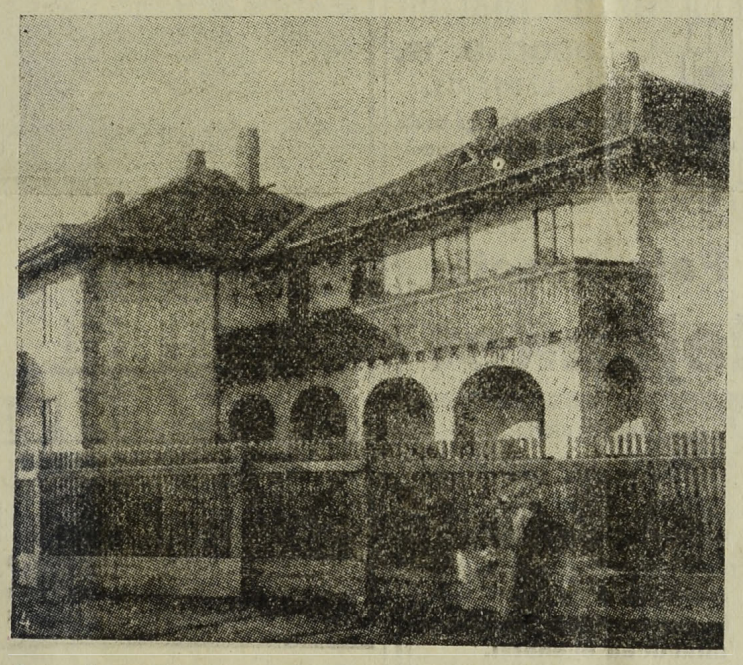

A gyöngyösi tisztviselők emeletes családi háza, amelynek nagyobb motivumai egyik legismertebb építőművészünket Medgyasszay Istvánt dicsérik

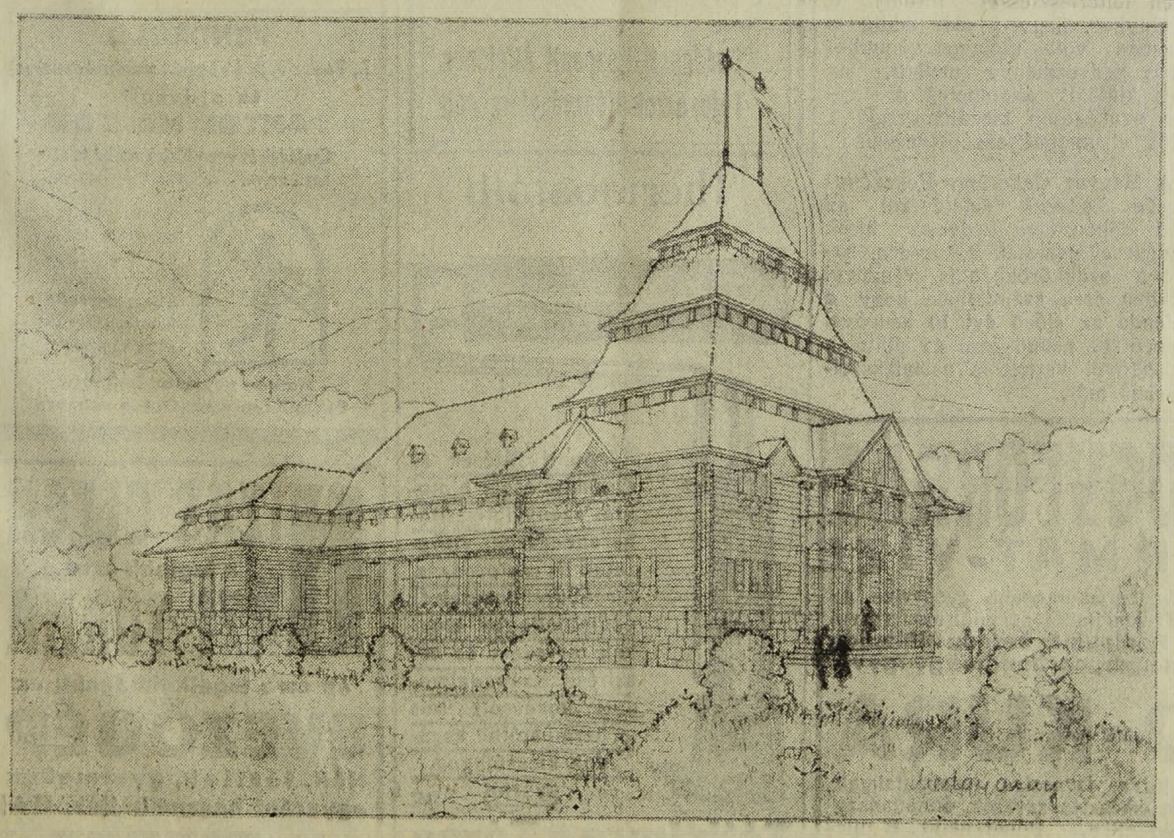

A gyöngyösi „Mátra Egylet" menedékháza. Tervezezte: Medgyasszay István

Ajándéknak repülőgép
mozi, vasut, gőzgép, látcső, lorgnon, fényképezőgép
ZIBRINYI-nél, I. Attila-u. 12.

Töltés 24 óra alatt!
RÁDIÓ-
akkumulátor töltő állomás.
SCHMIDKUNZ LAJOS k. gépészmérnök
III. Kórház-u. 17. (Füszerüzlet)

A legalkalmasabb karácsonyi és ujévi ajándékok kaphatók
Gál Lajos
II., Széna-tér 7.
üveg- és porcellán kereskedésében.
Képkeretek nagy választékban.
Kávés és teás készletek már 9 P-től feljebb.
Minden hiányos porcellán készletet rendesre kiegészit.
Tisztviselőknek árkedvezmény és részletfizetés.

Külön terem
vendéglő mellett egyesületnek, társaságoknak, valamint esküvőkre, névnapokra, vagy tánciskolának egy-egy este kiad.
I., Krisztina-körút 61.

Karácsonyi ajándékait
szerezze be, Budának legrégibb uri divat üzletében, ahol olcsón és jól lesz kiszolgálva
Linke Károly
uri divat üzlet, Fő-u. 52.
Szt. Anna plebánia templommal szemben.

DROGUA
különlegességek
Vegyszer és illatszerüzlet
A kir. müegyetem szert. stb. szállitója
SCHLAGER
ANDOR
Budapest, I., Horthy Miklós út 10.
Telefon: József 385-54.

Rudas-fürdő
A budai forráscsoport legrádioaktivabb hőforrása
A török hódoltság idejében épült s teljes eredetiségében fennálló kényelmes gőzfürdő — Kádfürdők
Fedett téli uszócsarnok

Uj uj gazda
uj bérlő
uj borfajták
uj szakácsné
uj konyha
uj menü
kóstolja meg egyszer!
I., Krisztina-körút 61.
volt „Nagy Anna"-féle vendéglő, most
Anna étterem-ben
özvegy **KONNERT** Károlyné, az uj bérlő.

Drágább kávét kaphat bárhol, de jobbat, mint nálam — sehol
Schmidkunz L.
III., Kórház-u. 17.

ÁMON ANTAL ÉS FIAI
kövezőmesterek, út, csatorna- és betonépítési vállalkozók Földmunka Vágányfektetés Mészkőbánya — Telefon: J. 303-85.
Vill., Futó-utca 10. szám.

HALWA SÁNDOR
PUSKAMŰVES
BUDAPEST,
Üzlet és műhely: I., Szent János-tér 4
Telefon: Kr. 507—37
Állami díszokl. evél. Ezüstkoszorús mester
Nagy aranyéremmel kitüntetve
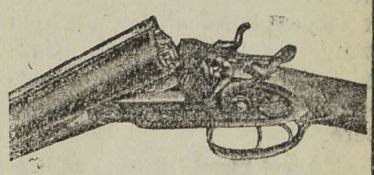
VADÁSZFEGYVEREK
•••
FEGYVERJAVÍTÁSOK
•••
SPORTCIKKEK
•••
CSERKÉSZFELSZERELÉSEK

MEGNAGYOBBITVA!
TROMBITÁS
VENDEGLŐ II, RETEK UTCA 12.
Társasvacsorákra alkalmas
NAGY TÉLI
UJ TEREM
NAPONTA VÁLTOZATOS ÉTELKÜLÖNLEGESSÉGEK
Csütörtök és szombat este
DISZNÓTOR
CIGÁNYZENE! POLGÁRI ARAK!
GUTTENBERGER
tulajdonos

Blahos Rudolf
Fényképész
műterme
II., FŐ-utca 18 sz.

SZENT
LUKÁCS-FÜRDŐ
a magyar Pőstyén.

Ingyomorra naponkint igyék
egy pohár
KRISTÁLY-vizet!
168

KÖZGAZDASÁGI NAPLÓ

Buda bankélete. A Budai Általános Takarékpénztár Rt. a nehéz gazdasági viszonyok dacára az 1927. évi zárómérlegben a további fejlődés és arányainak növekedő képét fogja adni. A bank saját látható tőkéje eléri a 300,000 pengőt; betétállománya meg fogja haladni a másfélmillió pengőt. A Budai Általános Takarékpénztár úgy a helybeli pénzpiac, mint a környék jelentékeny alimentálása folytán vezető helyet foglal el. Azok a tekintélyes tőkék, amelyeket az intézet Budán kihelyez, fejlesztőleg hatnak a budai közgazdasági életre. Az intézet a bankszakma minden ágával foglalkozik és igen élénk deviza-üzleteket bonyolít le.

A Budai Általános Takarékpénztár vezérigazgatója, Friedländer Andor, a következőkben nyilatkozott:

— A tőkeképződés intézetünknél szép, fokozatos emelkedést mutat, s főleg újabban sok kisember helyezi el nálunk megtakarított filléreit. A betétek után maximálisan nyolc százalék kamatot fizetünk. Kihelyezéseink ép ily jelentékeny emelkedést mutatnak és az a fokozatos fejlődés, mely intézetünknél eddig is megvolt, tovább folytatódik.

* **Ingatlan osztályt** állított fel az Óbuda—Újlaki Takarékpénztár, amely mindennemű ingatlan kölcsönök nyújtásával, épületek felépítésével, tatarozásával és ingatlanok adás-vételével foglalkozik. Szintúgy elvállalja területek parcellázását és azok eladását, ami most fontos feladat az óbudai híd építésével kapcsolatos kisajátítások lebonyolításánál. Az ingatlan osztály üzletfeleinek úgy pénzügyi, mint műszaki téren a legnagyobb készséggel áll rendelkezésére.

* **Az Angol Elemi Biztosító az összes biztosítási ágazatokat űzi.** A napokban Budapestre érkezett az Angol Elemi Biztosító Társaság bécsi intézetének illusztris vezérigazgatója, Ullmann Gusztáv. Ullmann vezérigazgató jövetelének punktum saliense az Angol Elemi Biztosító Társaság magyarországi üzletkörének nagyszabású kiterjesztése. Köztudomású ugyanis, hogy az Angol Elemi Biztosító Magyarországon eddig majdnem kizárólag a gyári tűzbiztosítással foglalkozott és a szakmában kétségtelenül a legelső intézetek közé tartozott. A bécsi intézet vezérigazgatójának Budapestre érkezésével egyidejűleg tárgyalások indultak meg Fruchter Lajossal, a magyarországi intézet igazgatójával, az irányban, hogy az Angol Elemi üzletköre az összes Magyarországon bevezetett fontosabb biztosítási ágazatokra kiterjedjen. Ez természetesen az adminisztrációs apparátus nagymérvű kiszélesítését és megnagyobbítását vonja maga után és az üzletkör kiterjesztésének elhatározásával egyidejűleg az Angol Elemi vezetősége és néhány elsőrangú biztosítási szakember között tárgyalások indultak meg néhány fontosabb pozíció betöltése tárgyában. Az Angol Elemi üzleteinek kiszélesítése mindenesetre rendkívül kedvező világot vet a jól bevezetett és kitűnő névnek örvendő intézet üzleteinek fejlődésére. Előreláthatóan belátható időn belül befejeződnek a most folyamatban lévő tárgyalások, amikor is az Angol Elemi működését kiszélesített keretek között rövidesen megkezdi. Az intézet e nagyarányú fejlődését nem kis mértékben köszönheti Fruchter Lajos igazgatónak, aki céltudatos munkával fejlesztette az intézetet a mai nivóra.

* **A Magyar Vasúti Forgalmi Részvénytársaság** igazgatósága legutóbbi ülésén elhatározta, hogy tekintettel az üzletmenet kedvező fejlődésére és növekedésére, az alaptőkének az 1927. évi április hó 28-án megtartott rendes közgyülése által 5,000.000 pengőről 6,000.000 pengőre elhatározott felemelését a közgyülés által adott felhatalmazás alapján végrehajtja. Az újonnan kibocsátandó részvények teljes egészükben a régi részvényeseknek ajánltatnak fel 5:1 arányban, darabonként 32.— pengős árfolyamon. Az elővételi jog 1927 december 17-től kezdődőleg 1928. évi január 3-áig bezárólag Budapesten a Wiener Bankverein magyarországi fióktelepénél, (Budapest, V., Nádor-utca 4.) vagy Wienben a Wiener Bankvereinnél (I., Schottengasse 6.) gyakorolható.

* **A Ganz-Danubius** koncentrációs műveleteinek befejezésére nézve a Ganz-Danubius és a Lipták rt. igazgatóságai legutóbb tartott igazgatósági üléseiken elhatározták, hogy a Lipták rt. december 19-én, míg a Ganz-Danubius december 23-án közgyűlést tartanak, amelyeken javasolni fogják a Liptáknak a Ganz-Danubiusba való beolvasztását. A részvénycsere 15:1 arányban fog megtörténni.

* **A Budapesti Nemzetközi Vásár,** mely 1928 április 28-án fog megnyílni, mint minden évben, ez idén is arra törekedett, hogy utazási és árúszállítási kedvezményeinek rendszerét a lehető legtökéletesebben építse ki. A Budai Napló értesülése szerint a közlekedési vállalatok az 1928. évi vásárral kapcsolatban öt nappal a vásár megnyitása előtt kezdődő s a vásár befejezése után még további öt napig érvényben maradó jegykedvezményt nyújtanak a vásár látogatói részére. Az így, tehát összesen 20 napig érvényes utazási kedvezményt, természetesen ezután is a vásár vezetősége által kibocsátott vásárigazolványok felmutatásához lesz kötve. A vizumkedvezmények terén is újításokra törekszik a vásár, amennyiben felterjesztéssel fordult a Kormányhoz, hogy a már eddig is szokásban volt utólagos vizumbeszerzés kedvezménye mellett, az összes klüföldi állampolgárok részére egységesen megállapítandó 1 pengős vizumdíjat engedélyezzen.

* **A Magyar Cukoripar Részvénytársaság** kedvező üzletéről az utolsó időben igen kedvező hírek terjedtek el nemcsak a tőzsdén, hanem a szakkörökben is. Pénzügyi körökben arra számítanak, hogy a dividenda az előző évi 10 pengővel szemben 12 pengő lesz és állítólag 11 pengővel vettek is osztalékszelvényeket már.

ÚJ KÖNYVEK

A „Tisza Testvérek" könyvkereskedő cég közli velünk az alábbi könyvújdonságok címét és árát:

Bársony: Áldott jó asszony	P 4.—
Berendné: Lüktető talai (2 kötet, fűzve	P 14.—
kötve	P 18.—
Bourget: Parkettáncos	P 3.80
Heller: Kalandorok városa	P 4.—
Kittenberger: Vadász és gyűjtőúton Kelet-Afrikában 1903—26., kötve	P 32.—
Klasszikus Képtár: Renaissance mesterek, 60 műlap, mappában	P 48.—
Lafontaine: Mesék, kötve	P 22.—
A Napkelet Lexikona, 2 kötet	P 48.—
Neumann: A sátán, 2 kötet, fűzve	P 8.—
kötve	P 12.—
Ossendowsky: Sötét Kelet árnyéka, kötve	P 8.—
Pilch: A világháború története, kötve	P 40.—
Prévost: A barátom barátnője	P 4.—
Révész: Proletárok	P 5.—
Révész: Újra és mindig	P 5.60
Trócsányi: Magyar régiségek és furcsaságok, 6 kötet, fűzve	P 24.40
kötve	P 36.40
faládikában	P 48.—
Vojnovich: Emberek, árnyékok, kötve	P 8.—

Részletfizetésre is szállítja:

TISZA TESTVÉREK

könyvkereskedése, az „Országos Törvénytár" kiadványainak főbizományosa, II., Fő-u. 12. Telefon 239—13.

Szerkesztő: FERENCZY LÁSZLÓ.
Laptulajdonos: VIRÁG és TÁRSA
Kiadásért felelős: Virág Béla.

A legjobb, legszebb és olcsó karácsonyi ajándék



A legmodernebb súlyeszthető varrógépek egyedül

ZLAMÁLLAJOS
műszerésznél Budán,
I., Krisztina-körút 15!
Megbizható javító-műhely Jótállás
Alapítva: 1903. évben. Telefon: K 501-09

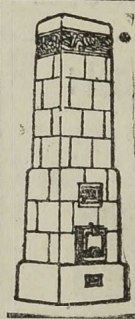

KÁLYHÁS!
Béres Márton
I., LOGODI-U. 19.
Tel.: L. 972-33.
Minden e szakmába vágó munka ügyében forduljon bizalommal e régi jóhirű céghez.

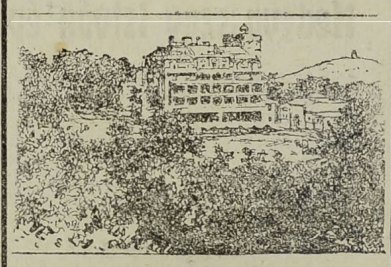

Budapest-
Svábhegyi
Szanatórium
Klimatikus (430 m), diétás gyógyintézet
Egész éven át nyitva!
Most, az **őszi utószezonban** jelentékenyen **lemérsékelt** napidijak!

SCHAFFER GYÖRGY
utépítő-
és kövező mester
II., Tulipán-utca 18
Telefon: T. 255—24

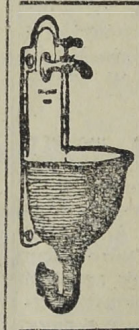

Háztatarozásnál
előnyös feltételek mellett vállalkozik
Nagy Pál
bádogos
gáz, vízvezeték, csatornázás, fürdőberendezés és központi fűtés vállalata
II., FŐ-UTCA 20. SZ.
Telefonhivó 179—42.

Palackozott
tejünket
ajánljuk, mert:
1. A tej zsirtartalma 3.50—3.60%
2. A tejet a vitaminokat megkimélő módon pasztőrözzük.
3. **A tej minőségét a m. kir. állatorvosi főiskola tejhygieniai laboratóriuma állandóan ellenőrzi.**
4. A palackokat hygienikus alumínium zárólemezekkel zárjuk le.
5. A tejet fióküzleteink útján díjmentesen házhoz szállítjuk.

Budapesti Központi Általános Tejcsarnok Részvénytársaság

A budai
KÉMÉNYSEPRŐ
VENDÉGLŐ
I., Pauler-u. 3. (A budai Színkörrel szemben)
tulajdonos:
PANTOL MÁRTON
Családok és egyesületek szolid találkozó helye. Teljesen ujjáalakitva.



Minden kényes igényeket kielégit. Régi, hires magyar konyhája sajátszüretelésü borainak kiválósága közismert.
Minden pénteken halászlé.
Szombaton disznótoros vacsora.

Elsőrendű
minőségben
Füszer
Csemege
Liszt
Gyümölcs
EISER EDE r. t.
I., Horthy Miklós út 9.
Előzékeny, megbizható kiszolgálás.
Az árut **házhoz** szállitja.

Thermostóth



Központi fütések és szellőzte sek, biologiai szenyviztisztitóberendezések, vizvezeték es csatornázás, fürdőberendezések és épületbádogos munkák tervezése és készitése. Szabadalmazott kovácsolt vas „Thermostóth" kazánok kizárólagos gyártói 167

Tóth Imre és Társa
V., Katona József-u. 3.
Telefon 23—93

Szijgyártó
nyerges és bőröndös
Megbizható régi üzlet
FLIEGER NÁNDOR
II. kerület, Fő-utca 10. sz.

Kérje mindenütt a
„Sopron-Győri"
TEJET, mert ez a legjobb és legmegbizhatóbb
Telep és iroda: Sopron-, Győr- és Vasmegyei Tejgazdasági Rt. I., Pehérvári-ut 27. Tel. J. 128-01

HUNGÁRIA-GYÓGYFORRÁS
szénsavval telítve: HARMAT-VÍZ!



Magyarország legrádiumosabb gyógyvize. Az Erzsébet-hid budai hidfőjénél épült modern ivócsarnokban **Radioac iv hatásu lithiumos és calcium-hydrocarbonátos gyógyviz**
IVÓ-KURA
Keserűsó-kura. Javasolva vesebántalmak, gyomorbajok, emésztési zavarok, álmatlanság, vérszegénység ellen. Poharankint **8** fillér Karlsbadi sóval **16** fillér
Telefon: T. 286-76
Reggel 7 órától este 6 óráig

HIZÁS ELLEN
a legjobb szer a
HÁZI TORNA
és erre legalkalmasabb az
EVEZŐGÉP
Nők, férfiak, gyermekek egyaránt használhatják. Hájat fogyaszt — erőt növel!
ÁRA 100 P

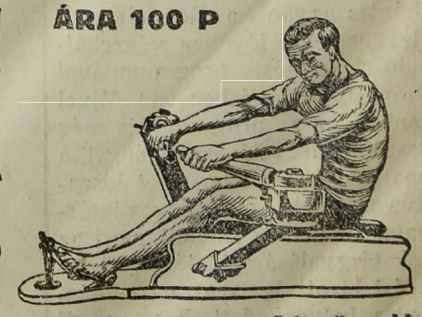

Gyártja: BIEBER KÁROLY lakatosárugyár
BUDÁN, I., PÁLYA UTCA 6. — TELEFON L. 981-35.

Nyomatott a Réval Testvérek Irodalmi Intézet R. T. Nyomdájában, Budapest, V., Ügynök-u. 8. — Nyomdaigazgató: Szikiai Pál.

Budai Napló

XXIII. évfolyam. 898. sz.

Buda érdekeit a várospolitika, a közgazdaság, társadalom, művészet és sport terén szolgáló ujság. Előfizetése egy évre **16** pengő, félévre **8** pengő. Egy szám **40** fillér. Szerkesztőség és kiadóhivatal: I., Bors-utca **24.** Délután 5—7-ig. Telefon: K. 502—96.

Felelős szerkesztő: VIRÁG BÉLA

Hirdetések ára: Egy hasáb széles, egy milliméter magas sor, egyszeri közlésnél **50** fillér. 20 mm. magas hirdetés **10** pengő. Szövegsor ára **4** pengő. Közgazdasági közlemények megállapodás szerint. A hirdetések dija mindenkor **előre fizetendő.**

1927 december 25.

Fordított város

IX.

Néha unalmas témákról is kell írni. Az ünnepi hangulat talán alkalmas erre. Városfejlesztés, városrendezés. Rideg számok és kellemetlen összehasonlítások. Hát bizony ezek nem igérnek sokat. És mégis írni kell ezekről is. Itt-ott érdekes tanulsággal szolgálnak.

Próbáljuk meg.

E napokban történt, hogy a budai hegyvidék egyik elég sűrűn lakott útján, a SZILASSY-UTON, este egy motoros bicikli nekiment valaminek és a biciklizö nagy ívben lezuhant az útra. A közeli házban ébren voltak még és a nagy puffanásra valaki kijött a házból és meglátta a szerencsétlen embert. Hamar félretolta az útból a biciklit és az embert és elszaladt, hogy a mentőkért telefonáljon. Azok lóhalálában ki is érkeztek, de a szerencsétlenül járt embert nem találták sehol, mert — *oly sötét volt az utca,* ahol egyetlen lámpa sem világít. Dolgavégezetlen ment haza a mentőkocsi. Másnap reggel az út szélén megtalálták holtan azt a szerencsétlen embert.

Ez olyan úton történt, ahol iskola, óvoda, sőt szanatórium is van. A házakat belül villannyal világítják és erős a forgalom, nagyon sok ember járja.

Itt az ujságnak tág tere nyílna, — keresni a felelős egyént vagy intézményt, — elsírni a hegyvidék elmaradottságát és más ilyen siránkozás. Csakhogy ezt már megunta az olvasó.

Azért szó nélkül még sem mehetünk el az eset mellett.

Igaz, tökéletesen igaz, hogy minden budai hegyvidéki út nem lehet olyan reklámút, mint az Andrássy-út, de azért világítani mégis kell azokat az utakat is, ahol a közvilágítás adóját éppen úgy fizetik, mint az Andrássy-úton.

Mi megértjük azt a városi politikát, hogy a Lipót-körúton befejeződik az ívlámpák sora, mert ott a Margit-híd és azontúl van Buda, a *Nº Zwei város,* a másodrendű polgárokkal és idegen, oda ne menj, mert a nyakadat törheted és a mentők se találnak meg a sötétben.

A Margit-körúton, Krisztina-körúton gyászoló gázlángocskák pislognak és valósággal körtenagyságú villanykörték. A hegyvidéken petróleumlámpák. Vagy az sem.

Rossz városfejlesztő politika az, ha az egyik részt a másik rovására duzzasztják naggyá, széppé. Nem is igazságos. Azzal sem lehet elütni a dolgot, hogy Budának van elég természetadta kincse: hegyei, gyógyforrásai. Elégedjék meg azokkal, éljen meg azokból. Legyen hát világfürdő, — petróleummal világítva!

A fordított városban csak a fordított okoskodás érvényesülhet.

Példának itt van a *Stadion* ügye.

Régebben még a közönséges kaszárnyákat is úgy építették, hogy azok a város fejlesztését szolgálják. Az ilyen kaszárnya környékén megtelepedett sok iparos, kereskedő, vendéglős, kávés, — megindult az építkezés és észrevétlenül új városrész nőtt a kaszárnya körül.

Hideg-ridegen nézve a dolgot, a Stadiont is csak olyan helyre szabad felépíteni, ahol az öntudatos városfejlesztés azt megköveteli. Ahol előreláthatólag erősebb építkezést von maga után és így valamelyes űrt tölt be, összekapcsolva két távolabbeső városrészt. Vagy olyan irányba tereli a Stadiont látogató idegenek figyelmét, amely irány új életet varázsol valami természetadta kincs körül, melyet a helybeli és az idegen közönségnek kell bemutatni. De föltétlenül a víz mellé kell a Stadiont építeni, mert a sport nagyrészét a vizisport teszi ki. Még föltétlenebbül olyan helyre, amelyet mindenféle közlekedési eszközzel meg lehet közelíteni. Ezek megdönthetlen alapelvek.

És akkor híre kél, hogy a főváros 120 holdnyi területet ajánlott fel a Stadion céljaira a — *ligetteltki dülön,* túl az új lóversenytéren. Oda nem visz közlekedés, ott nincs víz, ott a város most nem fejlődik, az már a jó Isten háta mögött van. Ott becsületes bolgárok és élelmes rácok zöldséget termelnek e nagy város számára, amire nagy szüksége van.

Budapesten józan ésszel csak két helyre lehet építeni a Stadiont. Vagy a *Római fürdő* elé a Duna mentére, vagy az *összekötő vasuti híd* budai hídfejéhez közeleső partmenti területen. Mind a két hely elérhető hajóval, nagy vasúttal, helyiérdekűvel és villamossal. Ott van víznek a nagy Duna. A városfejlesztő célok pedig kézenfekvők. Ami pedig a legfőbb dolog, ez szolgálná Budának világfürdővé való fejlesztését.

Nem tudom elhinni, hogy ezt a városházán ne tudnák. Csakhogy számolniok kell a közgyűléssel, az pedig túlnyomórészben — pesti. Talán nem is rosszakaratból, hanem csak a pesti nagyzolás alapján történik mindez. Mit Buda? Ki megy Budára? Azt a Stadiont itt kell fölépíteni Pesten. Az élet Pesten él.

Ennek a ferde, fordított helyzetnek két oka lehet:

az egyik az, hogy talán mégsem tudják jól a leckét a városházán,

a másik az, hogy az egész Budapestet ma is éppen úgy kormányozzák, mint hatvan évvel ezelőtt, — úgy, mintha csak Pest városát kormányoznák. A közgyűlés olyannyira pesti, annak Buda olyannyira csak külső csatolt rész, hogy el kell sorvadnia, mint ahogy elsorvadt Óbuda és Ujlak. Az a legkülsőbb rész.

Ez nemcsak szólás-mnodás, ez nagyszakállú adminisztratív hiba. Mindennek az oka az az ócska fővárosi törvény, amely túlságosan centralizál és nem engedi élni a végeket.

Budapest közgyűlése pedig ma politikai parlament, ahol nem a város érdekeiért, hanem világnézetekért, pártszervezetekért verekszenek. Egykamarás parlamenti rendszer, a tanácsnak nevezett kamarillával az élén. Harcban az ország kormányával, harcban a vidékkel és harcban egymással.

Minden rosszat a tanácsra fog a közgyűlés, holott jobban kellene csinálnia, ha tudná. A kettő közül mi inkább a tanács pártján vagyunk. Többször van igaza. Komolyabb.

Bódy Tivadar, a Svábhegyi Egyesület elnöke, a volt kitűnő polgármester, a Budai Hegyvidéki Szövetségben példát adott, hogy miképpen kellene Budapestet bölcsen kormányozni. Húsz egyesület van a szövetségben, mindegyik autonom hatáskörrel, de alávetve az elnöki tanács határozatainak. Minden különálló terület és minden egyesület otthon megvitatja a maga pragrammját s a szövetség azután összhangot teremt ezek között, megkeresi a közös nagy érdekeket és ezekhez fűzi a lokálisokat. Egy év multva minden hegyvidéki lakó tudni fogja, hogy mikor kap utat, vizet, világítást, gázt, iskolát és minden más városi életfeltételt.

Budapest 10 kerületre van osztva és minden kerületnek van kerületi választmánya. Ha ezek mindegyike mint alsóház elvégezné a feladatát és a nagy intelligenciájú közgyűlés mint felsőház a beérkezett határozatokat összeegyeztetve állapítaná meg városfejlesztő programmját, nem történhetne meg, hogy egyes részek túltengve, elsorvasztanák a többit.

Valószínűleg ez a célja az új fővárosi törvénynek.

*

Az első kerületnek 102.000 lakosa van, — és a III. kerületnek 56 ezer. Ezzel szemben Insbrucknak 57 ezer, Klagenfurtnak 28 ezer, Salzburgnak 38 ezer, Heidelbergnek 74, Gothának 42, Jena 54, Potsdam 65, Weimar 46 ezer. Ezek mind világhírű szép és rendezett virágzó városok, legtöbbjének kevesebb a lakója, mint Óbudának, az pedig nyomorúságos falu, amelynek még csatornázása sincs. Képzelhető-e, hogy önmagának élve Óbuda nem építette volna fel csatornahálózatát? Klagenfurtnál négyszer népesebb a Krisztina és...? Itt nem találják meg a mentők az úton póruljárt embert, mert még petróleum sem ég abban az utcában.

Az utolsó 5 év alatt Budán 839 épület épült, Pesten 810. Az I. kerületben 432 az új épületek száma, amit csak a VII. kerület közelít meg 413 új épülettel. Óbudán 282 ház épült és csak azután jön a VI. kerület 279 új házzal.

Budán tehát több új ház épült 1920-tól 1925-ig, mint Pesten, a rossz utak, a rossz világítás, a csatornahiány és a rossz közlekedés dacára.

Az utolsó 25 év alatt, 1900—1925-ig 72%-kal szaporodott a lakosság Budán, míg Pesten 25 százalékkal. Az I. kerület e 25 év alatt 46 ezerről 102 ezerre szaporodott, mert a Ferenc József-híd felépülésével óriási mértékben megindult az építkezés és új, modern város nőtt a nyomán. Óbuda népessége csaknem 50 százalékkal nőtt, dacára annak, hogy az óbudai híd nem épült fel.

Ezek az adatok minden becsületesen gondolkodó, elfogulatlan városatyát arra késztetnek, hogy revizió alá vegye a városfejlesztés irányáról, eszközeiről és módjáról megalkotott véleményét.

A pozitivumot ezek a számok adják és ezek alapján kell visszafordítani minden elfordított okoskodást.

Ezek józan, okos, becsületes számok.

Csak a cikk unalmas. *(V.)*

Budán, 1927 december 24

Davos és St. Moritz gyönyörűségeit varázsolja a Svábhegyre a legnagyobbszabású téli sport alakjában a SVÁBHEGYI EGYESÜLET ötletes és gyakorlatiasságában utolérhetetlen elnöksége, amikor a világhíres szánpályák mintájára a Karthausi-úton ezerháromszáz méter hosszú szánpályát létesített, amelyen az összes szánkó-fajták a legnagyobb biztonsággal közlekedhetnek. A pályán, amelynek átlag nyolc százalékos az esése, de 11.8 százalékos is van és három erős fordulóján — a szánkó-sportnak minden szépsége, izgalma, öröme fellelhető és alkalmas nagy sebesség kifejtésére. Az irány megtartása, a sebesség fokozására, de a biztonság érdekében is két sarkantyú épült, úgy hogy veszély nélkül használhatja bárki. A pompás sportpályához könnyű a közlekedés s még az autótaxik is kedvezményes áron szállítják a közönséget ötönkint. A Svábhegyi Nagyszállóban pedig melegedőszoba, ruhatár, szánkóraktár, pompás konyha és kényelem áll rendelkezésre. A pálya bérlete pedig igen olcsó: idényjegy 20 P, napijegy vasár- és ünnepnap 2 P, hétköznap 1 Pengő.

A budai magyar szó nemeslelkű apostoláról, boldogult Kozma Gyula igazgatóról emlékezik meg elsősorban a negyedszázados fennállását ünneplő Batthyány-utcai polgári iskola Iskolatársnők Szövetsége. A jubileumot hangverseny vezeti be, majd a díszgyűlés keretében lepleznek le a Szövetség megalapítójának és fölvirágoztatójának, Kozma Gyula igazgatónak, dr. Kozma Jenő kormányfőtanácsos, országgyűlési képviselő édesatyjának arcképét. Még ma is mindenki tisztelettel és szeretettel gondol arra a kiváló magyar úrra, akinek lelke nagyságát a II. ker. megmagyarosodott közönsége és iskolájának elismert jó szelleme hirdeti. A nagy ünnepséget előkészítő bizottság rendezi, mely szívesen ad felvilágosítást és fogad el adományt a festendő kép költségeihez a Batthyány-utcai iskolában.

A „Mindenki Karácsonya" akció dec. 24-én, karácsony estéjén hat órakor Budapest minden kerületének szegények által lakott részében és a tabáni Szebeny Antal-téren karácsonyfát gyujt. Az akciót az Irgalmas Nővérek intézik az Árok-utcai Bölcsödében.

Átépítik a „Magyar koroná"-hoz címzett vigadóépületet Óbudán, mert a mai kor igényeinek különösen az éttermek csekély befogadási képességükkel nem felelnek meg. A főváros, mint háziúr, huszonegyezer pengőt kíván e célra felhasználni.

A legszebb kirándulóhelyet, a Jánoshegyi kilátót téli vagy szeles időben egyáltalán nem látogatják, mert nincs alkalmas hely, ahol a turisták, sportolók felmelegedhetnének. A főváros ezért a kilátó alatti vendéglő felül fedett, de oldalt nyitott terraszépületét 16 ezer pengő költséggel tolóablakokkal látja el, hogy e helyről nyíló leggyönyörűbb kilátást hidegebb időben is élvezhesse a közönség.

A fürdőügyi kiállításon *József Ferenc* dr. kir. herceg párizsi útjának egyik eredményeképen részt vesz Franciaország is és itteni követsége a napokban tekintette meg a gellérthegyi kiállítás területét s kiválasztotta azt a helyet, ahova a francia pavillon kerül. Az olasz kormány is értesítette a Budapest Fürdőváros Egyesületet, hogy résztvesz a budai kiállításon.

A füst, a fürdőváros szép gondolatát fojtogató füst, sötét gomolyokban száll a Rudas-fürdő kéményéből és beszennyezi a közvetlen környék levegőjét s hiába fürdik meg pompás vizében az ember, ragyogó tisztasága azonnal elmúlik, mihelyt kilép a kapun, mert az ide-oda szálló korom fekete pöttyökkel borítja. Füstemésztőkészüléket kell minél előbb a fővárosnak a Rudas-fürdő kéményére szereltetni, nehogy „kormos fürdő"-re keresztelje a tréfás közvélemény. Ezzel kapcsolatban javasolták a főváros közgyülésén, hogy a sűrűn szálldogáló „budai füstöt" meg kell rendszabályozni. Itt különösen sok olyan pékműhely van, amelynek kitóluló füstje borzasztóan kellemetlen, állandóan zavarja és elkeseríti a közelben lakók életét. Nyáron a pékműhelyek közelében nem lehet kinyitni az ablakot, mert rögtön tele lesz az egész lakás füsttel. Okvetlenül gondoskodni kell arról, hogy a pékműhelyek köteleztessenek arra, hogy füstemésztőkészülékkel lássák el magukat.

Hull a hó, repülnek a sielők, de a székesfőváros csak a Normafa és az Anna-kápolna között, a Normafa-úttól a Disznófőig, a svábhegyi felső állomástól a Mártonhegyi-útig, a Farkasréti temető felé vezető hegyoldalon és a jánoshegyi vendéglő és a Jánoshegyi-út közötti hegyoldalon engedi meg a szántalpakkal a sportolást. Ezeken a helyeken szánkózni szigorúan tilos.

A II. ker. Iparoskör az újesztendőben, január 8-án Pályi Sándor tanárképző főgimn. tanár ad elő az Alpokról vetített képekkel. Január 22-én nagyon érdekes est lesz, mert Japánról, a testvérnemzetről magyarul és vetített képekkel Imaoca Dsuicsiró japán tanár ad elő. Február 5-én dr. Bexheft Ármin orvos, egészségtan tanár „A légy, az ember ellensége" címmel és március 4-én dr. Dongó Orbán, főgimnáziumi tanár „Arany balladái"-ról, vetített képekkel, ad elő. Az esték mindenkor pont fél 8 órakor kezdődnek és csak a ruhatár kötelező. Családtagokat és azok vendégeit is szívesen látja a kör vezetősége Berényi János ügyvezető elnökkel az élén.

Jó budai polgár Budán vásárol!

Szent Gellért Gyógyfürdő

Iszapkezelés társashelyiségben vagy külön fülkében a világhírű Kolopi „Szent Gellért" rádiumos gyógyiszappal.
Rheuma, ízületi bántalmaknál páratlan gyógyító hatású.

A régi zálogház
a Klarisszák zárdája

Az újjáépülő Belváros már régen lebontásra ítélte a Szerb-utca és a volt Lövész-utca sarkán álló régi épületet, mely hosszú időn át a Központi Zálogház épülete volt és most a Közgazdasági Egyetem rendezkedett be ócska falai között. Ennek az épületnek története szorosan összefügg a Klarissza-apácák történetével.

A hazai női szerzetesrendek egyik legrégibbjét, melyet assisi Szent Ferenc alapított Szent Klárával — a tatárjárás korában honosította meg IV. Béla király. A legrégibb és legnagyobb zárdájuk a nagyszombati volt, de a leghíresebb az óbudai, amelyet Róbert Károly felesége: Erzsébet alapított 1334-ben. A fényes és roppant birtokok felett rendelkező zárda királyainknak és főurainknak legkegyeltebb kolostora volt. A pápák és uralkodók annyi kegyelemmel halmozták el, hogy e tekintetben egyetlen hazai kolostor sem versenyezhetett véle. Jobbágyai teljesen adómentesek voltak, a kolostor pecsétjével ellátott minden okiratnak köztörvényi hitelessége volt. Cegléd, Szt. János, Csolnok, Vepelő, Magyaros, Korva, Nyúl-Sziget stb. mind e kolostor birtokai voltak. Maga az alapító királyné férje halála után legtöbb idejét e kolostorban töltötte sőt — saját kívánsága szerint holttestét is 1380-ban itt helyezték örök nyugalomra. A török hódoltság alatt az apácák kincseikkel s a királyné ereklyéivel Pozsonyba menekültek. Az óbudai zárdát elfoglalták a törökök. Elpusztult s ma már helyét sem lehet meghatározni.

A török kiüzése után a pozsonyi apátnő és apácák folyamodtak a rendfőnökhöz, engedje meg nekik, hogy Budára visszaköltözzenek. 1714-ben megjött az engedély Rómából s 1719. évben az új kolostor is elkészült a Várban s díszes templom építéséhez kezdtek. Egy 1728. évi magánlevél mondja, hogy e zárda alapítója Csáky Franciska grófkisasszony volt; ugyancsak ő volt az úi budai zárda első főnöknője. A pápa érdemei elismeréséül örökös apátnővé (abbátissává) nevezte ki a budai kolostorba, de a túlszerény nő csak 6 évig viselte a méltóságot — a társai részéről szenvedett számos méltatlanság és kisebbítés miatt lemondott s mint zárdaszűz élte le további napjait.

A Klarissza zárdákban akkor Magyarország legelső családjainak leányai viseltek a szűzi fátyolt. Az előbb említett Csáky leány mellett (Csáky bíbornok-érsek testvére) a Haller, Károlyi, Frangepán, Wesselényi, Barkóczy, Kálnoky, Mocsáry, Révay, Andrássy, Dessewffy mágnáscsaládok leányait találjuk. A felsoroltak között volt Károlyi Sándor gróf generálisnak édestestvére, Krisztina. Károlyi Sándor gróf volt az, aki a nyulak-szigetebeli és óbudai apácák budai gyülekezetében élő testvére és négy szerzetes szűznek Pestre való áttelepítését egy pesti úi zárda alapításával véghezvitte. Az alapítási összeg nyolcezer forint volt, ami az akkori pénzszűk világban nagy pénzt jelentett.

A zárda felállítását súlyosan akadályozták nem annyira az anyagiak előteremtése, mint a felsőbb helyeken való elgáncsolás. Pedig Károlyi már megszerezte Pest városától azt a telket, amely a pálosok zárdájával szemközt levő sarkon (Szerb- és Királyi Pál-utca sarkán) terült el s melyen a Paulina apácák régi zárdájának romjai állottak. E telek mellett levő Mészáros-házat szintén az apácák számára Csáky Franciska vette meg 700 forinton.

1729 kisasszonyhava 18-án a primás végre elrendelte az átköltözést. Az apácák illő kíséretéül a budai jezsuita kollégium igazgatóját, Buda város plébánosát, Grassalkovich Antal királyi ügyigazgatót és nejét, Szeleczky Márton kir. udvari bírót és nejét kérte fel. Grassalkovich azonban még most is talált kifogásolni valót. „Ha lehetne — írja Kálnoky Hedviga — a világnak minden fogyatkozásait kikeresnék, csak meggátolhatnák." A zárda első apátnőjéül Csiky Franciska volt kiszemelve, de ő mielőtt még átköltöztek volna, Budán elhalt s Károlyi Krisztina lett az apátnő, majd ennek 1740-ben bekövetkezett halála után Kálnoky Hedviga. József császár 1782. évi rendeletére a templomot lebontották, az apácáknak a zárdát el kellett hagyni s az épületből az országos papnöveldét alakították. Később bérbe adták a terjedelmes épületet, majd zálogház lett belőle, míg végül most a Közgazdasági Egyetemet helyezték el benne.

Karácsonyi Occasio-vásár megkezdődött

Férfiingek

Ia cérnazefir 2 gallérral		9.50	6.50
Ia angol puplin			12.—
Ia sifon hálóing		10.40	6.50
Ia hosszú Cöpper-nadrág . . .	8.80	7.—	5.50
Ia zefir rövidnadrág			3.60
Ia zefir férfi pizsamaöltöny . . .			12.50
Ia zefir zsebkendők, ajourszéllel, tct.			9.—
Ia női ingek	3.40	2.40	2.—
Ia női combiné, fehér és színes .	8.50	7.—	5.50
Legújabb mosóselyem „Antena" újdonság			3.40
Legújabb mosóvoal		1.10	—.96

Flanel szövet maradékok rendkivül olcsó árban
Órlási választék mindennemű kötött áruban

Női és férfi angol harisnyák . .	2.80	2.40	2.20
Ia selyemfényű florharisnyák . .		4.50	3.50
Ia férfi szoknik	2.20	1.60	1.— —.50
Női selyemharisnyák óriási választékban, **minden párért felelősséget vállalok**	6.50	5.80	5.—
Ia kutyabőrkeztyük, valódi teveszőrbéléssel	14.50	12.75	12.—

Creppe de Chine, creppe satinok, továbbá:
Valódi Wimpassing sár és hócipők nagy választékban

FÁBIÁN JÓZSEF

Buda, I., Krisztina-körút 8-10. szám.
Telefon: K 502-26

Talán mégis?... Talán mégis meg lehet fordítani azt a különös Budai észjárást, hogy szeretjük ugyan Budát, de — vásárolni Pestre járunk. Van olyan ember, aki még gallért is csak Pesten vesz. Pedig a Linke-féle üzletben olyan úri divatcikkekben válogathat a legkényesebb gavallér, aminőt Pesten is csak nehezen talál. Apró esetek majd apránként mégis kioktatják a közönséget, hogy Budán éppen oly jól, de gyorsabban és olcsóbban vásárol. Időt és villamospénzt takarít a közönség. Egy nagytekintélyű városatya tanuja volt, amikor két hölgy a Krisztina-körúti Fábián-féle divatüzletben válogatott az eléje tett portékában és mindent drágállottak. Az udvarias segéd kínálgatás közben megdícsérte az egyik hölgy szvitterjét. Büszkén mondotta, hogy ezt Pesten vette — olcsón. — És mi volt az ára? — Huszonhét pengő. A segéd erre szó nélkül elővett egy dobozt, megmutatta ugyanazt a szvittert és rajta volt a cédulán az ára is: — 21 pengő. Az illető hölgy bosszúsan harapott az ajkába: — Ezt a 6 pengőt kidobtam. — A Császár-fürdő úi bérlője, Csirszka Konrád, kávét, jó kávét keresett és elment egy közismert részvénytársasághoz, amelynek sok-sok boltja van Pesten is, Budán is. Próbakávét vásárolt. Valaki fölhívta a figyelmét, hogy Óbudán Schmidkunz fűszerüzletében kapható Budapesten a legjobb kávé. Abból is szerzett próbáravalót. A két kávé közül bizony az óbudai kávé került ki győztesként és a nemsokára megnyiló Császár-fürdő vendéglőben Schmidkunz-féle kávét fognak főzni. — Sajnos körülmény, hogy a budai kereskedőknek nincs pártfogójuk és még az OMKE sem merte azt a rövid plakátot kiragasztatni Budán, hogy a budai kereskedő divatban, minőségben egészen egyenrangú a pestivel. Ugyanott szerzi be a budai az áruját, ahol a pesti és nem adhatja drágábban, mert akkor maga kergetné át Pestre — budai vevőit. Olcsóbb. Föltétlenül olcsóbb.

Nász. Kuszál József dr. kultuszminiszteri tisztviselő, a Budai Napló volt munkatársa dec. 21-én tartotta esküvőjét Gramantik Aranka úrleánnyal a kispesti r. k. templomban. A fényes esküvőn a kultuszminisztérium számos tisztviselőjével volt kollégájuk esküvőjén képviselve.

Nincs protestáns kápolna a főváros temetőiben, panaszolja a Budai Luther Szövetség lapja, a „Hegyen épített város." Szerinte a sokkal kevésbbé türelmes Bécsben, az egykori császárvárosban a sírok között kiemelkedik a protestánsoknak is az Istenháza, ahol Halottak napján három-négy istentisztelet is van. Ezt itt is szeretnék megvalósítani.

Sok a rendező, kevés a rend a városrendezés terén, különösen a budai hegyvidéken — bizonyítja alaposan megokolt, tanulságos cikkében dr. Pénzes (Pauluk) Mihály ügyvéd, amelyben rámutat arra, hogy ha a magánosok telkeiket rendezni, vagy építeni akarnak, — elháríthatatlan akadályokba ütköznek. S ez főképpen azért van így, mert a fővárosnak nincsenek végleges városrendezési tervei, bár a tervek halmaza fekszik a mérnöki asztalokon. A tortúra ott kezdődik, hogy az érdekelt telektulajdonos beadja a városhoz a kérvényét telke megosztása érdekében. Várja a döntést hetekig, de hiába! Végre felmegy a III. ügyosztályba és kapcsolt részeibe s számtalan kérés, könyörgés, bosszankodás és fenyegetés után kiderül, hogy azzal a telekkel a fővárosnak mégis csak van valami célja. Ezután megindul az instancia a különböző rendű és rangú városrendezőknél. Amit az egyik jóváhagy, azt megcáfolja a másik. De végre mégis csak van hivatali reklama: az ügyosztály javaslata elkészül s a szerencsétlen polgár iratai átkerülnek a fővárosi Közmunkák Tanácsához. Nagyot sóhajt a kérelmező — most már egy-kettőre elintézik az ügyét. De ekkor éri a legkeserűbb csalódás, mert a Közmunkák Tanácsának egészen más a terve, mint a főváros „legeslegvéglegesebb" terve. Megindul erre a hivatalok között az iratváltás s ez azután az igazi őrlőmalom. Mikor már minden keserű pirulát lenyelt a telektulajdonos, akkor még a fővárosi tiszti ügyészség kegye szükséges, hogy a telektulajdonos érdekét szolgáló telekkönyvi állapot megteremtését elnyerje. Hosszú oldalakat lehetne erről a keserves kálváriáról írni, amelynek főoka az, hogy a mai hivatalos közszellem szerint nem kötelességszerűen, hanem kegy gyanánt végzik a dolgokat. A budai polgárok érdeke, hogy rendkedvelő, igaz barátok legyenek a fórumon.

Karácsonyi felruházások:

Ujlakon ANDRÉKA Károlyné a jótékonyság nemtője és hetekig tartó munka, gyüjtés, varratás, próbálgatás után e hó 18-án ruházta fel az ő gondosan kiválogatott szegényeit: — hat öregasszonyt és 12 szegény, nagyon szegény gyermeket. Szabóműhely volt a háza hetekig, ott készült csaknem minden darab és az ünnepi átadás napján ott öltöztek át az új ruhába az apróságok. Cipőtől kezdve alsó és felső ruhát, télikabátot és meleg sipkát kaptak a fiúk és leányok is. A kedves ünnepen résztvettek: dr. Várady Géza tábori püspök, dr. Szokolay Antal esperes, Vajna Ede sz.-főv. tanácsnok, dr. Raisz Aladár egészségügyi főtanácsos és neje, Franzl Jánosné, dr. Telkessy Ivánné, Viraág Béláné, Göndör Ferencné, Stachmann Alajosné, Szepesi Ágoston ny. postaigazgató, Rezső Antal MÁV. főfelügyelő és neje, Kovácshegyi Kálmán malomigazgató és neje, Volkenberg Gyula rend. főfelügyelő és neje, Mora István isk. igazgató, Lopos Gyula gyártulajdonos, dr. Humayer Károly és neje, Kékessy Imre kultuszmin. főtanácsos és neje, dr. Demkovits Ágoston szentszéki tanácsos, ifi. Král Gyula kőfaragó mester, Szabó Sándor, dr. Gergely Ernő, Laskovits Gyula és neje, Frankl Frigyes malomigazgató, dr. Kátay Béla káplán, Háry Ferenc ujlaki kántor, Máder Károly templomatya, Saitz Elemér, Bach Pál, Seres István és sokan Ujlak kedves, jólelkű polgárai. Szokolay Antal esperes szólt üzsonna előtt kedves szóval a gyermekekhez és ünnepelte a ház asszonyát, Andréka Károlyné-t, a kire az Isten áldását kérte e nagy munkáért és önzetlen áldozatkészségéért. Majd a gyermekek köszöntötték jótevőjüket: Schwertsik Hedvig, Fülkorn Julis és Botos Ferenc, versben és prózában áldva jótevőjük jó szívét. Andréka Károly főkapitányhelyettes köszönte meg mindezt neje nevében és uzsonnához hívta a megajándékozottakat melyhez az imát Szokolay esperes mondotta. Mindenre kiterjedő gonddal rendezte ezt a bájos estét a ház asszonya, aki könnyes szemmel, biztató mosollyal járt apró vendégei körül és mindegyikhez volt aranyos, biztató szava. Külön csoportban és a szomszéd szobában szegény özvegyasszonyok ültek asztalhoz, akik szintén kaptak ruhát és fejenként 2 kiló cukrot, kalácsokat és más ilyesmit.

Uzsonna után nagy kosarakban diót, cukorkákat és más mindenféle jót hordtak körül és rakták meg a kis vendégek zsebeit. Volt aki babát is kapott.

Jauernik Nándorné karácsonyi ünnepe az I. ker. Közjótékonysági Egyesületben, már hosszú évek óta a tabáni szegény gyermekeknek különnagy ünnepe. Órangyala a szegény gyermekeknek egész éven át, süt-főz reájuk, a saját befőttjét, lisztjét, zsírját hordja nekik és az év végén tetézi ezzel a kedves ünneppel, amikor 100 gyerek kap meleg vacsorát, játékot és egy hasznos „Jauernik-zacskót", amely tele szükséges iskolaholmival. Egy-egy ilyen zacskóban ötféle irka, 3 toliszár, 3 ceruza, 1 zsebkés, 8—10 toll tokban, 2 radirgumi, notesz és egy álló heti naptár van. Azonkívül sok dió, alma, keksz, zacskó cukor és egy csomag kakaó. Van aki segít ebben a Jauernik-családnak, ezidén a felszerelés nagy részét Pranger Ferenc keresk. főtanácsos adta, azonkívül a Járitz Nándor, a Dona Dömc cég feje. Az uzsonnát megelőző ünnepélyen résztvettek: Rottenbiller Fülöp államtitkár, aki szép beszéddel nyitotta meg az ünnepet, Badál Ede előljáró, aki az egyesületnek kevésszámú, de tettekben bőséges pártfogója, Angyal Kálmán apátplébános, és dr. Kovács Pál, a tabáni egyházközség elnöke. A kis emberkék öt különféle karácsonyi jelenetet adtak elő, kedves naivitással és sok ügybuzgósággal, ahogy őket sok bajjal betanították Vass Kató és Vass Klárika, a két derék tanítónéni. Az ünnep rendezéséből kivette, főleg az anyagiakban Jauernik Nándor, a szfőv. házinyomda vezérigazgatója és ügybuzgó adlátusa, Martin Gyula főtitkár; hogy a jó Isten áldja meg őket.

KIRÁLY-FÜRDŐ
Építette 1556-ban KARA MUSTAFA budai basa.
Budán, II., Fő-utca 84. szám.
45 fokos szénsavas nátront, szénsavas meszet, szénsavas klórnátriumot és magnézlumot **tartalmazó hévviz**
köszvény, csúz-, bőr- és csontbetegségek, fémmérgezés, máj-, lép-, méh-, húgyhólyagbántalmak, gyomorhurut és alhasi pangás ellen.
Kádfürdők: egész napon át.
Gőzfürdő: férfiaknak . . . reggel 5—1 óráig; nőknek hétköznap délután 2—7 óráig
!! IVÓ KURA !!

GUNDEL
Szent Gellért
ÉTTERMEI
Délután és este zene
TÁNC TÁNC

PADOS
József vendéglős által megvásárolt
POZSONYI
vendéglő az Anna-udvarban
I., Krisztina-körút 8—10. sz.
Minden csütörtökön
POMPÁS DISZNÓTOROS vacsora különlegességek
Polgári konyha és árak!

BUDAI NŐ BUNDÁJÁT BUDÁN
vásárolja — alakitja
VAGÁCS
szűcsnél
II. ker. Fő-utca 11. szám.

CSÁSZÁR-FÜRDŐ
régi, hagyományosan kedves és pompásan restaurált, társas vacsorákra kiválóan alkalmas
ÉTTERMEI
Óbudán, a Zsigmond utcában a Margithidtól két állomásnyira legközelebb
MEGNYILNAK
Kitünő bácskai konyhát, házilag készült disznótorokat, válogatott fajborokat s a legjobb sört szolgáltatja az új bérlő
CSIRSZKA KONRÁD
FÜRDŐVENDÉGEKNEK
reggel 6 órától kitünő kávét, tizórait, délben kiadós menüt nyujt polgári áron.

BELLEVUE SZÁLLODA ÉTTERMEI
Budán, I. Attila-utca 53 -- Igazg. Telefon: Lipót 986—85
Minden este, vasár- és ünnepnap délután is a világhirű
I. L. Thibo orquesta tipica de Tangos Argentinos
eredeti argentinai tangó énekes és a
FLORIDA-JAZZ
és szimfonikus zenekar játszik
Kiváló konyha és italok — Mérsékelt árak
Asztalrendelés telefonon is: Lipót 986—84.

SZÉCHENYI GYÓGYFÜRDŐ

a modern orvosi tudomány minden eszközével és a különböző gyógyeljárásokhoz szükséges felszerelésekkel ellátva.

A város minden pontjától könnyen megközelíthető.

Kelenföld sorsa

Toldozás — foldozás

Azok a szerencsétlen végek.

Fent Akvinkum, lent a Kelenföld, onnan, ahol elágazik az Átlós-út és a Fehérvári-út. Attól a gömbölyű tértől kezdve, amelynek még nevet sem ért rá adni a hatóság (talán Kelen-tér?), onnan a budafoki hegyekig, azok alján épült Albertfalváig, vagy „am scharfen Eck" épült Kelenvölgy telepig, amit találóan Sárfeneknek nevezett évekig az ott letelepült lakosság, — ez a szerencsétlen nagyrahivatott vidék, amelynél városalapításra alkalmasabb medencét képzelni sem lehet, — most sírta el száz és száz apróbaját a „Buda-Alsóvárosi Egyesület" választmányi ülésén és társasvacsoráján, ahol Becsey Antal, a kerület áldott szívű, nagykoncepciójú vezére elnökölt és Gömöri Győző ügyvezető elnök, az egyesület faltörő kosa, ez a kemény koponyájú, szívós ember, tárta fel egymásután azokat a sebeket, amikből vérzik, talán elvérzik Kelenföld.

Küldöttségben jártak Becseyvel Rumbach Dezső főtanácsosnál a városházán, aki bájos, kedves ember és meg is igérte, hogy lehetővé teszi a járást Kelenföldön is, azaz megépítteti a gyalogjárdákat. Így megépült a Fehérvári-úton részben kockakővel, részben bitumennel és részben salakkal, mely utóbbit hamarosan pótolják. A Bártfai-utat egyelőre szénsalakkal, de tavasszal ezt is és a mellékútjait is bitumenezik. Most, hogy csatornát ástak (háromszor) a fehérvári úton, mindent elrongáltak a fuvarosok, szennyvíz és sár borítja a környéket, megint sürgős intézkedést kért az egyesület elnöksége. Azután a közlekedési mizériákra került a sor. A helyiérdekű behozta a 10 perces járatokat, adott egy este 10 órakor induló új vonatot, amit köszönettel vett tudomásul a választmány, — de a 24 filléres átszálló jegy körül bajok lesznek addig, amíg a BSzKRT új vezérigazgatót nem kap. Akkor javul meg a Horthy-úti közlekedés is. A közlekedési sérelmek ügyében Gömörit kérték fel, hogy tartsa állandóan napirenden.

A választmány köszönetet szavazott Sinkó Pál alelnök és Lukács Gyula háznagynak, azon sikeres eljárásért, amelynek következtében a Bártfai-utca és környékének az eredetileg a kelenföldi és a Hengermalom-utcai elemi iskolába utalt tanulók a közelebb eső Váli-utcai elemi iskolában nyertek felvételt.

Gömöri ügyvezető-elnök előadása során jelentést tett továbbá arról, hogy mintegy 22 budai egyesület Bódy Tivadar elnöklete alatt, a közös érdekek előmozdítására, szövetkezett s az üléseken az egyesületet Gömöri képviselte. Becsey elnök viszont rámutatott ezen tömörüléstől várható előnyökre.

Az egyesület anyagi föllendítése érdekében alapító tagokat kell gyüjteni, főleg a kelenföldi nagy iparvállalatok között és jó példával elöljárva a Hazai Általános Biztosító R. T. már be is lépett alapító tagnak.

Végül Becsey Antal tájékoztatta a választmányt a közelmult fontosabb várospolitikai kérdések jelenlegi stádiumáról. Megéljenezték és elhalmozták jókívánságokkal.

Az ülést követő társasvacsorán Füvessy László szellemes fekösöntőben méltatta azt a mukásságot, amelyet az egyesület érdekében Gömöri Győző ügyvezető-elnök fejt ki, aki viszont szivélyesen üdvözölte az elsőízben megjelent Dr. Szilárd Bertalan főorvost.

Drágább kávét kaphat bárhol, de jobbat, mint nálam — sehol

Schmidkunz L. III. Kórház u. 17

A nagyréti menedékház a Hűvösvölgyben gyermekek részére teljesen elkészült dr. Purébl Győző tanácsnok jelentése szerint s fel van szerelve étkezőhelyiséggel, konyhával, kamrával, felügyelőszobával s illemhellyel, bútorokkal. Az építkezési költség 15.200 pengő volt.

A Kézművespalota a jövő évben okvelen felépül az eddigi tervek szerint Pesten, a kis Rókus helyén, — mondotta legutóbb Becsey Antal kormányfőtanácsos, a mozgalom vezetője. Ez a székház arra lesz hivatva, hogy az ország negyedmilliónyi kézművesének igazi otthona, vára lehessen. Itt helyezkednek el az iparosok hitelszervei, az összes ipartestületek, a szaklapok szerkesztőségei, az iparosnyomda, szálló és vendéglő a vidékről feljövő tagok számára s lesz egy hatalmas ülésterme az országos kérdések megvitatására összeülő iparosparlament számára. A kézművestábor megszervezése a kisipar válságát kívánja megszüntetni s a családtagokkal együtt egymillió embernek sorsát jobbrafordítani.

Mátray Antal gyárost, az I. ker. Hengermalom-úti Kápolna Egyesület köztiszteletben álló világi elnökét a hitélet és jótékonykodás terén kifejtett fáradhatatlan munkásságáért a pápa a Szent Gergely-rend lovagkeresztjével tüntette ki. Ezt ünnepies keretben dr. Mészáros János érseki helytartó adta át neki dec. 4-én polnájában és Badál Ede előljáró szép beszédben méltatta az ünnepelt érdemeit.

Éjjeli sínautókat járat a Beszkárt, hogy főképpen a belső részekben éjszaka dolgozó embereknek is legyen hazatérésükkor közlekedési alkalmatosságuk. Négy ilyen vonalat állítanak egyelőre be, amelyek közül — sajnos — csak egy kerül Budára, illetve Óbudára, a Flórián-térig. A menetdíj negyven fillér lesz s esetleg munkásoknak kedvezményes hetijegyet adnak. Ilyen éjszakai járatra az autóbuszüzemnek is be kell rendezkednie, hogy biztosítsa Buda és Pest összeköttetését azon a vonalon, ahol nincs villamosvasút és nem lesz sínautójárat. Össze kell így kötni a Krisztina-teret az Andrássy-úttal. Minden világvárosban vannak az autóbuszoknak is éjszakai járatai. Ha tehát a villamosvasút megcsinálja a maga éjszakai járatait, nagyon kívánatos, hogy meglegyenek ezek a járatok azokon a fontos vonalakon is, ahol nincsen villamosösszeköttetés.

Kölniviz — GERŐNÉL
I., Krisztina-krt. 8-10. — Anna udvar

Az állandó Theatrum kérdését Budán régente gyorsabban intézték el, mint manapság, amikor a kor igényei azt sokkal jobban követelik. József császár idejében egy igen élelmes színészember volt a budai „hetzek" nagy mestere. Ő jött rá arra, hogy az elzavart kármelitáknak templomát a Várban — szinházzá s a rendház egy részét kaszinóvá alakítsák át. A szinházalapítást a császár elfogadta, azzal a módosítással, hogy az építés költségeit a vallásalap előlegezze s Buda város azt húsz év alatt kamataival együtt visszafizesse. Toporzékolt az akkori budai tanács, de semmi se használt, mert az átalakítást az erélyes s vasakaratú Kempelen Lajos lovag, technikus, udvari tanácsos és referendárius hajtotta végre a kalapos király megbízásából, az akkori időkben sem szokatlan hiteltúllépés betudásával 32.622 forint 45 krajcár költséggel. A jámbor hívő nép a munka megkezdésekor bánatosan ődöngött a halálraitélt templom és kolostor körül s az Isten felszentelt hajlékából komédiaházat csináló Kempelenre, aki korának leghíresebb mechanikusa volt különben — csak úgy nézett, mint a sátánra. A fájdalomtól megtört csoportban mindennap megjelent egy kopott reverendáju, csendes öreg pap is, akinek szemében mindig könny csillogott és folyton imádkozott. Amikor az épület teljesen elkészült, a zárkövet hivatalos ünnepség keretében akarták elhelyezni. Nagy tömeg gyült egybe ez alkalomra és Kempelen dirigálta a pallérokat. A feliratos zárkő felhúzásra készen ott feküdt a főbejárat előtt, rajta aranyos betűkkel a gúnyos ajánlás: — Ubi mistae. — Nunc musae, — Ubi tabernaculum, — Nunc spectaculum. Az utolsó pillanatban érkezett oda a jámbor pap és szikrázó szemmel mondta: ez szentségtörés! Kempelen is meghallotta a súlyos mondást és ingerülten rá is szólt. Közben a kő lassan a magasba emelkedett. De hirtelen megcsörrent a lánc, megbillent a kő, s száz és száz darabra törve elterült az út porában. A pap önkénytelenül letérdelt, hívei követték példáját és csendesen imádkoztak. Kempelen erre zavartan búcsúzott és szinte megalázottnak érezte magát, hogy a Sors így belenyúlt terveibe. Mikor némileg lecsillapodott, megkérdezte segédjét: Ki volt az a tolakodó pap? Mire azt a választ kapta: Virág Benedek, nyugalmazott pálos szerzetes: a magyar Horácz. Kempelent kellemetlenül érintette a válasz. A felirat sohasem került a szinház falára.

A szégyenkörzetek megszüntek az óbudai és kelenföldi külső perifériák villamosvonalain, ahol teljesen korlátozva volt az átszállás s az ott használt ugyanolyan árú menetjegy nem jogosított arra, amire a belső részeken, vagyis ugyanabban a körzetben való átszállásra. Ezzel szinte szégyenbélyeget nyomtak erre a két környékre, mintha az itt lakók tervszerű és állandó jegycsalók lennének. Most végre megszünt ez az áldatlan állapot, mert a közlekedési bizottság átiratára a villamostársaság a korlátozást felfüggesztette, úgy hogy a régi rend szerint lehet bármelyik megállóhelyen átszállani.

Csődöt mond sokszor a Svábhegy felső részén a vízszolgáltatás, különösen a Mátyás király-úton, ahol vannak napok, hogy az ott lakók egy csepp vizet sem kapnak. Ebből természetesen nagy zavarok és kellemetlenségek származnak, amiket Perczel Béla tett szóvá a főváros pénzügyi bizottságában, de sürgette a segítséget dr. Bódy Tivadar, a Svábhegyi Egyesület elnöke is. A pénzügyi bizottság honorálta ezeket oly módon, hogy a Mátyás király-úton fekvő vízcső mellé még egy második csövet is fektetnek 28 ezer pengő költséggel s ezzel elejét veszik a vízhiánynak.

Kreszné Sztojanovits Lily dalestje a hangversenyszezón egyik fénypontja volt, amit az a körülmény is bizonyít, hogy akkor, amikor a nagyhírű külföldi énekesek hangversenyei a részvétlenség miatt egyáltalán meg sem tarthatók, — Sztojanovits Lily estjén nagyszámú és műértő, műélvező közönség gyült össze e hó 19-én a Zeneművészeti Főiskola nagytermében. A művésznő melegen vibráló hangja dús szinekkel tolmácsolta Schubert örökszép dalait. A műsoron volt Hindemith „Die Serenaden" című műve, majd Zádor Jenő három finom, hangulatos dalát mutatta be. A legnehezebb részeken biztosan és könnyedén ment át és meglepetésszerűen aratta a legdúsabb tapsokat, amit szívesen fogadott ráadásokkal hálált meg.

Iskolai jutalom-alapitványt tett a Krisztina-téri elemi iskola tanítótestülete 250 pengővel, kiváló kartársa, Roboz Mária tanítónő negyedszázados működése alkalmából szegény iskolásgyermekek részére. — A Budai Polgári Kaszinó 40 éves fennállása emlékére első elnökei: Rupp Imre és Garancsay Mihály nevére 500 P. tőkével szintén alapítványt tett a Krisztina-téri elemi iskola tanulói részére.

Rossz kezekben vannak a fővárosi bérletek — állapították meg a főváros közélelmezési bizottságának legutóbbi ülésén. Különösen az óbudai szőlőtelep bérlőjének gazdálkodását tették erős kritika tárgyává, aki nagy bérletdíjat igért és kiszorított egy jóravaló szőlőtermelőt, aki évekig becsületesen betartotta azt, amit igért. Az új bérlő megszerezte így a bérletet, de most nem akar fizetni — fagykár címén. A nagy vitában a vezetőszerepet Pakányi Ferenc főv. biz. tag, a Budán köztiszteletben álló, mindig az igazságért küzdő derék budai polgártársunk vitte, aki okos, megfontolt előadásában kimutatta, hogy tényleg a fagykár tette tönkre a szőlőtermést, de az új bérlő gazdálkodása is föltétlenül tönkre fogja tenni a szőlőt. A tavalyi szüreten személyesen kint járt a szőlőben s látta, hogy a bérlet ára sem fog megteremni. Az a baj merül fel, hogyha nem adják meg az engedélyt, akkor a szőlőt már bérbeadni sem tudják. Javasolja tehát, hogy az idén engedjék el a bérletet, legalább meglátják, hogy jövőre a bérlő mit fog csinálni. A másfél vagy néhány hektó szőlőtermést, mint bért, az idén engedjék el, mire a bizottság így is határozott.

LORGNON Zibrinyinél, I., Attila-u. 12.

A budai ambulatórium a Pauler-utcában a tiszti főorvos kijelentése szerint egyáltalán nem felelt meg céljának s ezért munkásságát be is szüntette. Nehogy azonban zavar álljon be az intézmény működésében, a főváros ideiglenesen átvette a tüdőbeteggondozó-intézet vezetését. A többi ambulatóriumi rendeléseket azonban nem folytatja s így sem női bajokkal, sem torok-, gége- és orr megbetegedésekkel ne keressék fel a betegek a Pauler-utcai orvosi rendelőt.

Kilátó-út. Nehéz küzdelmet folytat a budai külső vidék útjainak kiépítéséért dr. Kozma Jenő, a budai kerület kiváló országgyűlési képviselője s így sikerült most kiharcolnia, hogy a Pasaréti-útnak a Retek- és Ákos-utcák közötti része, a Pázsit-utca, a Küküllő-utca, a Lotz Károly-utca és a Bimbó-utcának Ákos- és Lotz K.-utca közötti része bitumennel befödessék. Ugyancsak ő küzd a Rózsadomb és Hűvösvölgyet összekötő Eszter-utca kiépítéséért, amely az idegenforgalom legjelentősebb útja. Ha ez az összeköttetés meglesz, akkor világhírűvé lesz a budai Kilátó-út, amely szerpentinszerűen kezdődik a Margithídnál, felvisz a Rózsadombra, onnan át a Hűvösvölgybe a Szép Juhásznéig, ott a Mátyás-sétányon át a Svábhegyre, onnan az Orbánhegyi-úton le, hátul fel a Gellért-hegyre és a Kelenhegyi-útra vissza. — Így írja ezt a Budai Ingatlan Ujság, dr. Bárdos György nagy gonddal szerkesztett s a budai ingatlan tulajdonosok érdekeit önzetlenül szolgáló lapja.

Reklamunio

reklámcikkeket terjesztő vállalat

Igazgató:
Balla László

Budapest V, Gr. Tisza István-u. 12. II.
Telefonszám: Teréz 220—22.

SZENT ISTVÁN PORTER SÖR

A Polgári Serfőzde

páratlan különlegessége

Blahos Rudolf

Fényképész

műterme

II., FŐ-utca 18 sz.

Ajándéknak repülőgép

mozi, vasut, gőzgép, látcső, lorgnon, fényképezőgép

ZIBRINYI-nél, I. Attila-u. 12.

Töltés 24 óra alatt!

RÁDIÓ-akkumulátor töltő állomás.

SCHMIDKUNZ LAJOS k. gépészmérnök

III. Kórház-u. 17. (Füszerüzlet)

A legalkalmasabb karácsonyi és ujévi ajándékok kaphatók

Gál Lajos

II., Széna-tér 7.

üveg- és porcellán kereskedésében.

Képkeretek nagy választékban.

Kávés és teás készletek már 9 P-től feljebb.

Minden hiányos porcellán készletet rendesre kiegészit.

Tisztviselőknek árkedvezmény és részletfizetés.

ÁMON ANTAL ÉS FIAI

kövezőmesterek, út, csatorna- és betonépitési vállalkozók Földmunka Vágányfektetés Mészkőbánya — Telefon: J. 303-85.

VIII., Futó-utca 10. szám.

Rudas-fürdő

A budai forráscsoport legradioaktivabb hőforrása

A török hódoltság idejében épült s teljes eredetiségében fennálló kényelmes gőzfürdő — Kádfürdők

Fedett téli uszócsarnok

Uj uj gazda
uj bérlő
uj borfajták
uj szakácsné
uj konyha
uj menü

kóstolja meg egyszer!
I., Krisztina-körút 61.
volt „Nagy Anna"-féle vendéglő, most

Anna étterem-ben

özvegy **KONNERT** Károlyné, az uj bérlő.

HALWA SÁNDOR

PUSKAMŰVES

BUDAPEST,

Üzlet és műhely: I., Szent János-tér 4

Telefon: Kr. 507—37

Állami díszoklevél. Ezüstkoszorús mester

Nagy aranyéremmel kitüntetve

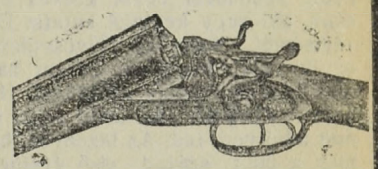

VADÁSZFEGYVEREK
•••
FEGYVERJAVÍTÁSOK
•••
SPORTCIKKEK
•••
CSERKÉSZFELSZERELÉSEK

MEGNAGYOBBITVA!

TROMBITÁS

VENDÉGLŐ II, RETEK UTCA 12.

Társasvacsorákra alkalmas

NAGY TÉLI

UJTEREM

NAPONTA VÁLTOZATOS ÉTELKÜLÖNLEGESSÉGEK

Csütörtök és szombat este

DISZNÓTOR

CIGÁNYZENE! POLGÁRI ARAK!

GUTTENBERGER

tulajdonos

A budai

KÉMÉNYSEPRŐ

VENDÉGLŐ

I., Pauler-u. 3. (A budai Színkörrel szemben)

tulajdonos:

PANTOL MÁRTON

Családok és egyesületek szolid találkozó helye. Teljesen ujjáalakítva.



Minden kényes igényeket kielégit. Régi, hires magyar konyhája sajátszüretelésü borainak kiválósága közismert.

Minden pénteken halászlé.
Szombaton disznótoros vacsora.

Karácsonyi ajándékait

szerezze be, Budának legrégibb uri divat üzletében, ahol olcsón és jól kiszolgálják

Linke Károly

uri divat üzlet, Fő-u. 52.

Szt. Anna plebánia templommal szemben.

SZENT

LUKÁCS-FÜRDŐ

a magyar Pőstyén.

Éhgyomorra naponkint igyék egy pohár

KRISTÁLY-vizet! 168

A Magyar Evezős Szövetségnek érdekes új terve, hogy az óbudai felső Dunaparton az újpesti híd óbudai hídfőjétől az Aranyhegyi árok helyén ezerötszáz méter hosszú és kétszáz méter széles evezős öblöt kíván létesíteni. Az öböl körül mintegy harminc klubház nyer maid elhelyezést és iskolák és megyék szerint sok cserkészfészek. Az öböl nyugati részén hatalmas téren a szövetség székháza épülne. Nyáron az öböl evezősök és cserkészek strandfürdője, télen pedig korcsolyapálya lenne. A kiváló elnökség csendben tervez, csendben épít s így Buda fürdőváros — Dunaváros gondolata újra egy értékes igével gazdagodik. Igy írja ezt nekünk dr. K. L.

A szobrok is vándorolnak, ahogy azt egy ízben már megírtuk a várbeli Pallas Athene és a Nagyboldogaszony-templombeli Szent István és Szent László szobráról. Most értesít pedig bennünket egyik kedves olvasónk, aki nagy kedvvel kutatja Buda régiségeit, hogy a Hűvösvölgyi-út egyik villa kertjében három hatalmas kőszobor dacol az idővel. Hogy hogyan kerültek oda, arról senki számot adni nem tud. Az bizonyos, hogy még a múlt század első éveiben a budai Szentháromság-szobor mellékalakjaiként állottak Ungleich-nak, a híres művésznek három szobra: Mihály, Fides, a hűség és Caritas, a szeretet. Hogy hogyan jutottak ezek a szobrok a Szentháromság-térről a hűvösvölgyi villába, azt ma már talán hiába is kutatnók.

Kérje mindenütt a

„Sopron-Győri"

TEJET, mert ez a legjobb és legmegbizhatóbb

Telep és iroda: Sopron-, Győr- és Vasmegyei Tejgazdasági Rt. I., Fehérvári-ut 27. Tel. J. 128-01

A nemzeti munkavédelem nagy jelentőségéről és az I. kerületi szervezet sikeres működéséről mondott tartalmas, lelkes beszédet az I. ker. kirendeltség vezetője Pottyondy Gusztáv dec. 7-én az összes tagok jelenlétében és felszólalt dr. Kossalka János is. Jelen voltak: Spur István kormánybiztos, Diószeghy János ny. h. államtitkár, Mályusz Egyed ny. törvényszéki tanácselnök, Kenessey Béla dr. ny. miniszteri tanácsos, Csörgey Titusz igazgató, Kádár Gusztáv ny. Máv. főfelügyelő, Jamnitzky István ny. ezredes, Barakovich János, a Földhitelintézet igazgatója, Zagróczky Dezső, Thour Zdenkó, Szegfy István ny. ezredesek stb.

SZEMÜVEG Zibrinyinél, I., Attila-u. 12

Lenau élete és költészete címen irodalomtörténeti tanulmányt adott elő Havas István, a jeles költő, a Gárdonyi Géza Irodalmi Társaság dec. 17-iki felolvasó ülésén. Simon Lajos elnök mondotta a megnyitóbeszédet, Noszlopy Aba Tihamér kedves elbeszélést olvasott fel és Stádler István költeményeiből adott elő szemelvényeket nagy hatással. A népszerűvé vált felolvasó üléseket Simon Lajos elnök és Móra László főtitkár rendezik.

A vidéki tanítóság tiszteletére dec. 28-án újabb kultúrestét rendez a társaság, amelyen Havas István is felolvas költeményeket és Murgács Kálmán énekel.

Az Országos Tiszti Kaszinó kedves hangulatú, szép emlékű estjei egymásután bonyolódnak le De Sgardelli Cézár alezredes agilis, ötletes főrendezésében. A tiszti-kaszinó-bál január 14-én, a nagyszabású hangverseny pedig március 3-án lesz, amelyekre a belépőjegy minden alkalommal 2 pengő 40 fillér.

ÚJ KÖNYVEK

A „Tisza Testvérek" könyvkereskedő cég közli velünk az alábbi könyvújdonságok címét és árát:

Csathó: Mindhalálig. A leányok, anyák nagyanyák c. sorozat befejező kötete		P 6.—
Edrősi: Napsütéses Indiában	kötve	P 12.—
Gulácsy: Hamueső		P 4.—
Harsányi: Színházi esték	kötve	P 9.—
— Kristálynézők	kötve	P 9.—
— Ellák. Drámai miniatűrök	kötve	P 7.80
Hutchinson: Asszony, aki pénzt keres	fűzve	P 6.80
	kötve	P 9.40
Juhász: A világirodalom élettörténete	kötve	P 12.—
Kelemen: Tut-Ankh-Amen földjén	kötve	P 8.—
Kittenberger: Vadász- és gyüjtőuton Kelet-Afrikában	kötve	P 32.—
Klasszikus Képtár I. A renaissance mesterei. 60 műlap		P 48.—
Kosztolányi: Meztelenül		P 3.60
Lázár: Zichy Mihály művészete	fűzve	P 40.—
	kötve	P 45.—
Ludwig: Goethe	fűzve	P 12.60
	kötve	P 16.—
Lukinich: A bethleni gróf Bethlen-család története	kötve	P 54.—
Papp: Beethoven és a magyarok	kötve	P 30.—
Pilch: A világháború története	kötve	P 40.—
Renan: A kereszténység eredetének története, 7 kötet	kötve	P 80.—
Szabó: Ady anthológia	kve	P 13.60

Részletfizetésre is szállítja:

TISZA TESTVÉREK

könyvkereskedése, az „Országos Törvénytár" kiadványainak főbizományosa, II., Fő-u. 12. Telefon 239—13.

KÖZGAZDASÁGI NAPLÓ

Az Egyesült Fővárosi Takarékpénztár magába olvasztja a Vásárpénztárt

Az Egyesült Fővárosi Takarékpénztár ügyének rendezése kapcsán különböző fuziókról terjedtek el már hirek. Mint a *Budai Napló* beavatott helyről értesül, ma létrejött a megállapodás oly értelemben, hogy az Egyesült Fővárosi Takarékpénztár a *Budapesti Takarék és Vásárpénztárral* fog összeolvadni. Az új intézet neve *Fővárosi Takarék és Vásárpénztár* lesz, amelynek élére mint vezérigazgató *Reményi Schneller* Alajos, a *Molinum* volt igazgatója fog kerülni. A fuzió végrehajtása után a székesfővárosnak ez a takarékpénztára a nagybankok sorába fog lépni.

* **Az Óbuda-Ujlaki Takarékpénztár,** mely mindig a III. kerület gazdasági érdekeit tartja szeme előtt, most a kerületben várható nagyszabású építkezések elősegítésére — ingatlanosztályt nyitott, amelyben a lakosság ily irányú igényeit a legteljesebb mértékben kielégíti.

* **Ribáry Mór** halálával a Fonciere vezérigazgatói állásának betöltése időszerűvé vált. Dr. Frigyessy Adolf, az Adria biztosító elnöke Budapestre érkezett és f. hó 20-án igazgatósági ülést hívott össze. Az igazgatóság úgy határozott, hogy a vezérigazgatói stallumot egyelőre nem töltik be és az intézet vezetését dr. Reinitz Ernő és Janovitz József ügyvezető-igazgatókra bízták.

* **Az Ofa-részvényeiben** a hét folyamán viharos üzlet volt. Az áremelkedést a vállalat egy nagyszabású tranzakciójával indokolták meg, de beavatottak azért vették az Ofát, mert általában igen jól alakul az Ofa faüzlete és a részvény mai kurzusát alkalmasnak tartják arra, hogy tőkebefektetési célzatból vegyék.

* **A Merkurnál** az elmult hetekben személyi változások történtek. Nevezetesen a bécsi vezetőség megállapodott két igazgató távozására vonatkozólag, amely néhány hónapon belül nyer végleges lebonyolítást és elintézést. Elmegy az intézettől Schwartz Gyula ügyvezető-igazgató, aki a Merkur fiókjainak ügyét intézi és részben liquidálja és ezen munkája után fog távozni az intézettől. Ezenkívül elmegy a Merkurtól Czukor igazgató is. A bécsi Merkurral történt megállapodás alapján a Merkurt egy háromtagú direktórium vezeti, amelynek élén mint rangidős Grossmann ügyvezető-igazgató áll.

* **A Nemzeti Hitelintézet** a most befejezéshez közeledő esztendő alatt az eddigi arányokat is felülmuló mértékben folytatta fejlődését. A vidék tőkegyüjtő közönsége rendkívül bizalommal van az intézet iránt, aminek kézzelfogható bizonyítéka, hogy az idei esztendő folyamán a betétállomány közel 100 százalékkal emelkedett. Az intézet terjeszkedésével arányban áll az idei év üzleti eredménye is, amely lehetővé teszi, hogy a Nemzeti Hitelintézet erre az esztendőre a mult évi nagy osztalékemelés után is még nagyobb dividendát fizessen ki.

Szerkesztő: FERENCZY LÁSZLÓ.
Laptulajdonos: VIRAÁG és TÁRSA
Kiadásért felelős: Viraág Béla.

Budai Általános Takarékpénztár rt.

a takarékbetéteknek

kényelmesebb gyüjtése céljából takaréklapokat bocsájt a felek rendelkezésére. Könyvceskékre elhelyezett betétek és folyószámlára elhelyezett összegek után

6 százalék kamatot térít a

Budai Általános Takarékpénztár rt.

Buda, II., Fő-utca 9.

Pénztári órák: 9 — 3-ig.

Telefon: T. 214-21. — Váltóüzlet és tőzsdeosztály: T. 133-50. — Tőzsde kirendeltség: V., Szabadság-tér 17. Telefon: J. 902-88.

A legjobb, legszebb és olcsó karácsonyi ajándék



A legmodernebb sülyeszthető varrógépek egyedül

ZLAMÁL LAJOS

műszerésznél Budán,

I., Krisztina-körút 151

Megbizható javitó-műhely Jótállás

Alapítva: 1903. évben. Telefon: K 501-09

Vendéglőátvétel!

Értesítem t. vendégeimet és ismerőseimet, hogy a II., Lánchid-utcai

FIUME-szálló éttermet

megvettem. — Mint a

Központi szállodában volt „NOTTA"-féle vendéglőmben

ugy itt is törekvésem az, hogy t. vendégeimnek pontos kiszolgálás mellett a legjobb ételeket és italokat polgári árak mellet nyujtsam.

Minden este selmeci Balogh Károly közkedvelt zenekara játszik.

Számos látogatást kérve, maradtam tisztelettel Özv. Papek Jószefné.

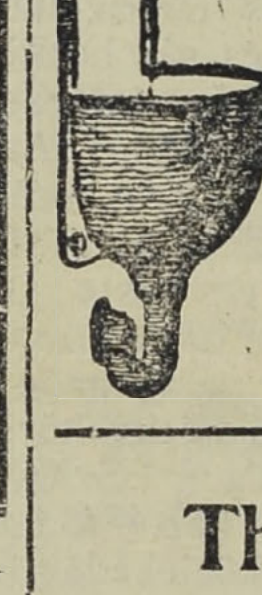

Háztatarozásnál előnyös feltételek mellett vállalkozik

Nagy Pál

bádogos

gáz, vízvezeték, csatornázás, fürdőberendezés és központi-fűtés vállalata

II., FŐ-UTCA 20. SZ.

Telefonhívó 179—42.

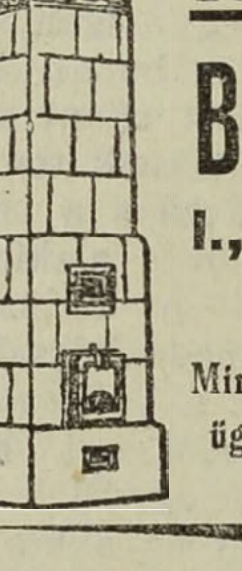

KÁLYHÁS!

Béres Márton

I., LOGODI-U. 19.

Tel.: L. 972-33.

Minden e szakmába vágó munka ügyében forduljon bizalommal e régi jóhirű céghez.

Thermostóth



Központi fűtések és szellőztetések, biologiai szenyviztisztító-berendezések, vízvezeték és csatornázás, fürdőberendezések és épületbádogos munkák tervezése és készitése. Szabadalmazott kovácsolt vas „Thermostóth" kazánok kizárólagos gyártói 167

Tóth Imre és Társa

V., Katona József-u. 3.

elefon 23—93

Külön terem

vendéglő mellett egyesületnek, társaságoknak, valamint esküvőkre, névnapokra, vagy tánciskolának egy-egy este kiad.

I., Krisztina-körút 61.

SCHAFFER GYÖRGY

utépítő-

és kövező mester

II., Tulipán-utca 18

Telefon: T. 255—24

Szijgyártó nyerges és bőröndös



Megbizható régi üzlet FLIEGER NÁNDOR

II. kerület, Fő-utca 10. sz.

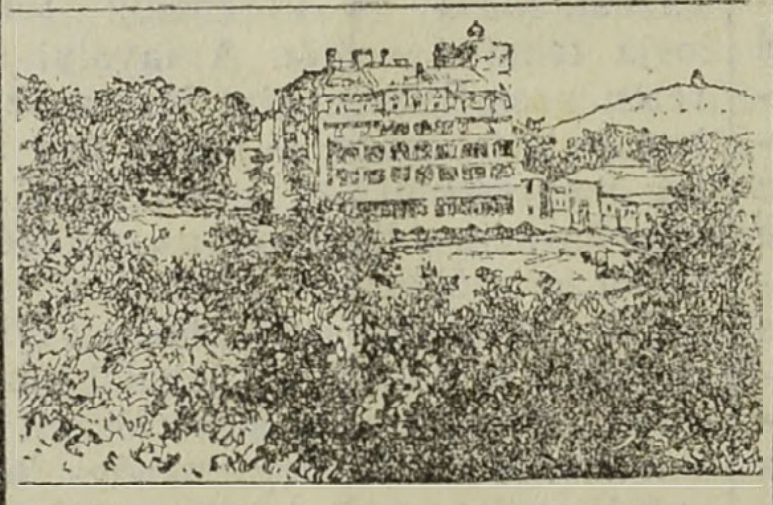

Budapest-Svábhegyi Szanatórium

Klimatikus (430 m), diétás gyógyintézet

Egész éven át nyitva!

Most, az őszi utószezonban jelentékenyen lemérsékelt napidijak!

HUNGÁRIA-GYÓGYFORRÁS

szénsavval telítve: HARMAT-VÍZ!



Magyarország legrádiumosabb gyógyvize. Az Erzsébet-hid budai hidfőjénél épült modern ivócsarnokban. Radioactiv hatásu lithiumos és calcium-hydrocarbonátos gyógyvíz

IVÓ-KURA

Keserűsó-kura. Javasolva vesebántalmak, gyomorbajok, emésztési zavarok, álmatlanság, vérszegénység ellen. Poharankint 8 fillér Karlsbadi sóval 16 fillér

Telefon: T. 286-76

Reggel 7 órától este 6 óráig

HIZÁS ELLEN a legjobb szer a HÁZI TORNA

ÁRA 100 P

és erre legalkalmasabb az

EVEZŐGÉP

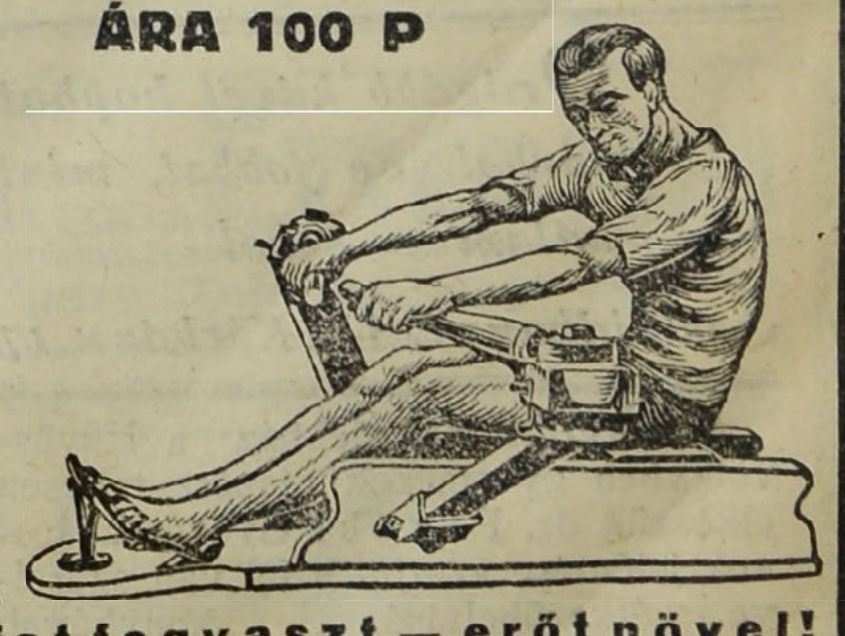

Nők, férfiak, gyermekek egyaránt használhatják. Hájat fogyaszt — erőt növel!

Gyártja: BIEBER KÁROLY lakatosárugyár

BUDÁN, I., PÁLYA UTCA 6. — TELEFON L. 981-35.

Nyomatott a Révai Testvérek Irodalmi Intézet R. T. Nyomdájában. Budapest, V., Ügynök-u. 8. — Nyomdaigazgató: Sziklai Pál.